فهرست کتابخانهٔ آستانهٔ قدس رضوی

جلد پنجم

نمای خارجی کتابخانهٔ آستان قدس

چاپخانهٔ طوس
مشهد
۱۳۲۹

فهرست
کتابخانهٔ آستانهٔ قدس
رضوی

جلد پنجم

نمای خارجی کتابخانهٔ آستان قدس

چاپخانهٔ طوس

مشهد

۱۳۲۹

ضریح مطہر حضرت ثامن الحجج الاطہار علیہ الصلوۃ والسلام

منظرۂ از اطاق نفایس کتابخانۂ آستان قدس

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم صل على علی بن موسی الرضا الذی
ارتضيته ورضيت به من شئت من خلقك
اللهم و كما جعلته حجة على خلقك وقائماً
بامرك وناصراً لدينك وشاهداً على عبادك
و كما نصح لهم فی السر والعلانية ودعا الی
سبيلك بالحكمة والموعظة الحسنة فصل
عليه افضل ما صليت على احد من اوليائك
و خيرتك من خلقك انك جواد كريم

بیاری خداوند متعال وافاضات حضرت ثامن الحجج الاطهار علی بن موسی الرضا علیه الصلوة والسلام وعنایات ولی عصر عجل الله تعالی فرجه بفرمان مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه تولیت جلیلهٔ عظمای آستانهٔ قدس رضوی محمد رضا شاه پهلوی خلدالله ملکه و دولته در دورهٔ نیابت تولیت عظمای جناب آقای محمود بدر جلد پنجم فهرست کتابخانهٔ آستانقدس رضوی که حاوی دوهزار وسیصد وبیست جلد کتاب (۹۲۷ خطی - ۱۳۹۳ چاپی) درابواب اخبار واحادیث وفقه ، شامل نوزده گراور و دوفهرست الفبائی نام کتب ومؤلفین بزیور طبع آراسته و در دسترس ارباب دانش گذاشته شد ، باشد که ارباب تتبع وتحقیق را سود مند افتد .

مدتیها است که از هرطرف وهرکس بارها کتباً وشفاهاً نشر مجلدات این دفتر همایون درخواست میگردد وبدیل این تألیف اشتیاق مینمایند ، جمعی ازنظر اشاعهٔ ادب وفرهنگ وگروهی ازباب علاقمندی بشئون دربار ملایك پاسبان رضوی ، مقدم بر همه مراجع دینی واقطاب علمی وارباب فضل می باشند که هماره ازتعداد مجلدات آن می‌پرسند ونشر عاجل آنرا می‌خواهند، سخن کوتاه باید گفت که این کتابخانه ازجنبهٔ قدس تاریخی که دارد درهرزمان باقتضاء روح فرهنگی عصربرآن کتاب وقف میگردد وبازماندگان پاك شیوهٔ ستودهٔ گذشتگان نیکوکار را تا امروز دنبال می‌دارند واین‌رشتهٔ خیرجاری‌است مخصوصاً دراین عصرفرخنده این کتابخانه درسایهٔ عزم همایون وهمت بلند وتوجه‌خاصهٔ ذات اقدس اعلای شاهنشاهی واقع گشته ودرمدارج تقدم وتکامل است ، از آنجمله در این روزها بامر واشارت همایون ومساعی جمیلهٔ نایب‌تولیت عظمی (۱) کتابخانهٔ جامع‌معتبری خریداری شده ، بنا براین تعیین سلسلهٔ مجلدات این فهرست ممکن نیست ، لیك بشارت است که از آستان اعلای شاهنشاهی (اعلاه الله‌بنشر فیض وبث نفع) اجازت نشرمجلدات دیگر این فهرست شرف صدور یافته و این استدعاء ارباب دانش نیز مورد توجهات خاصهٔ ملوکانه واقع گشته ، امید است از تأییدات حضرت سبحانی (عز وجل‌شأنه) بتألیف مجلدات دیگر این تألیف که از مآثر جمیلهٔ این عصر و بنام نامی همایونی است موفق گردیم ، انه هوالموفق والمعین ،

---

(۱) جناب آقای محمود بدر « فرزند مرحوم نصیرالدوله میرزا احمد خان بدر ازوزیران‌فرهنگ ایران فرزند مرحوم آصف‌الدوله میرزا عبدالوهاب خان شیرازی که درسال ۱۳۰۱ هـ ـ ق والی‌خراسان و نایب تولیت عظمی آستان قدس بوده » متولد در ۱۲۷۰ خورشیدی درتهران، شرافت خانوادگی ومراتب کمال‌وکاردانی‌را واجد وازرجال عالی رتبهٔ ایران است ، علوم مقدماتی را درتهران خوانده ،تحصیلات‌عالیه‌را درانگلستان دردانشگاه کمبریج بپایان رسانیده، درسال ۱۲۸۹ خورشیدی دروزارت‌دارائی وارد خدمت‌شده، باقتضای لیاقت وکفایت مدارج ترقی‌را پیموده، درسه بار (۱۳۱۵و۱۳۲۰ و۱۳۲٤) عهده داروزارت دارائی بوده ، در۱۳۲۱ وزیر پیشه وهنرگشته ، از۲٦ بهمن ۱۳۲٦ تاکنون بمقام جلیل نیابت تولیت عظمای آستانقدس رضوی مشرف وسر افراز است ،

انکم انما خلقتم للاخرة لا للدنیا و للبقآء لا للفنآء ،
انکم باعمالکم مجازون و بها مرتهنون ،
انکم ان اغتنمتم صالح الاعمال نلتم من الاخرة
نهایة الآمال ،

امیر المؤمنین علی بن ابیطالب (ع)

واقفین عهده :

در مقدمهٔ جلد چهارم فهرست گذشت که این کتابخانه بداعی ایمانی پدید گشته واز کتابخانه های ایران درتمام ادوار واعصار اسلامی تنها این کتابخانه است که بجنبهٔ معنوی پایدار مانده وباجمال موجودیت این کتابخانه اثر بایمن وبرکت جاری آن ذوات مترقی است که هوای عمر جاوید در سر گذاشته اند وبقدر همت خود بقآء وخلود نام نیك را پیش نهاد کرده اند وازدنیا نصیبی بعقبی برده اند ، وقف اسفار وکتب و دفاتر علوم و ادب که بهین تر خیرات ومهین تر مبرانی است که عموم خلق بمساوات از آن بهره مندند برای نیل بمقصود برگزیده اند ، نام یگان یگان آنان در این دفتر مبارك ثبت وضبط است ، آنانی که پس از نشر آن جلد بهمتی والا تعداد قابلی کتاب وقف داشته اند اینانند :

۱ ـ بانو درة السلطنه ملکزادهٔ کوثر ، دختر امیر مفخم (زین العابدین خان قراگوزلو) همدانی ، متولد از منیرالدوله خدیجه خانم در ۱۳۰۷ هـ ـ ق درهمدان ، همسر شاد روان مؤید الممالك حسن کوثر (۱) از خاندان قدیم ومجللات عصرخود بشمار ، درمراتب نیکخواهی وطاعت وعبادت ممتازاست ، پس ازدرگذشت فرزندش (۲) بهمتی مردانه کتابخانهٔ معتبر که شامل ۱۵۵۷ جلد کتاب خطی و چاپی بود درتاریخ ابان ماه ۱۳۲٦ وقف بر این کتابخانه داشت وبا این خیریهٔ جاری نام نیکش را جاویدان گذاشت ،

---

(۱) متوفای در ۱۳۲۲ خورشیدی ، مدفون در ایوان طلا نزدیك عتبهٔ مبارکهٔ درب رواق دارالسعادهٔ رضوی ، ازصاحب منصبان عالی مرتبه وزارت دارآئی بوده ، شرافت حسب را با مزایای دانش و پرهیزکاری ونیکخواهی و نیکوکاری جامع و واجد بود (۲) علینقی ، معروف به (آقا زادهٔ کوثر) متوفای در ۱۳۲٤ خورشیدی درتهران ، مدفون میان درب رواق منور دارالسعاده ، درکسوت روحانی و دارای فضل ومحامد اخلاق خانوادگی بوده .

۲ = آقای علی نصرالله نیا، فرزند مرحوم حاج علی اکبر معمار کرمانی، ازرستهٔ نجاران مشهد، درابانماه ۱۳۲٦ یکصد جلد کتاب چاپی وقف داشت ،

۳ = آقای محمود فرخ، فرزند مرحوم سیداحمد جواهری، متولد در ۲۳ جمادی الثانی ۱۳۱٤ درمشهد، ازمعارف مشهد ودرشعر دارای طبع است ، مشاغل مختلفهٔ ریاست دفتر آستانقدس و معاونت نیابت تولیت عظمای آستانقدس رضوی و نمایندگی مجلس شورای ملی را عهده دار بوده ، دراسفند ۱۳۲۷ و فروردین ۱۳۲۸ یکصد و دوجلد (۱٤ جلد خطی ۸۸ جلد چاپی) کتاب وقف داشت ،

٤ = دانشگاه تهران ،

۵ = آقای حاج مختار معینی، فرزند حاج محمد معینی، متولددر ۱۲۷۱ خورشیدی در رضائیه ، ازبازرگانان تهران ، بحسن عقیدت تعداد قابلی از کتب احادیث خاندان عصمت را نشر داده واز هر کتابی نسخهٔ متعدد بر کتابخانه وقف داشته ،

٦ = آقای محمد کاظم کتبی صاحب کتابفروشی وچاپخانهٔ حیدریه در نجف که اهتمام بنشر کتب امامیه دارد، ازهر کتابی که چاپ نموده نسخهٔ وقف بر کتابخانه داشته،

درپایان این مقال سه شخص را برسم ادآء حق واظهار تشکر باید یادکرد:

اول : علامهٔ متتبع نحریر آقای حاج شیخ آقا بزرك تهرانی ، مؤلف (الذریعة الی تصانیف الشیعة) دامت برکانه ، دوم : دانشمند اجل آقای تقی مدرس رضوی استاد دانشگاه تهران ، هردو بزرگوار باقتضآء مراتب فضل وکمال باجابت مستدعیات مختلفهٔ علمی وغیره کتابخانه را قرین افضال داشته اند ، سوم : دانشمند محترم آقای حاج شیخ محمود حلبی واعظ نامی که ازفرط علاقهٔ ایمانی وعلمی خودرا بمانند کارمند وابستهٔ کتابخانه دانسته ، در هر حال و مقام در اعتلاء کتابخانه کوشا است، جزاهم‌الله عن‌العلم والدین خیر الجزآء ،

« کسی نیك بیند بهرد و سرای ☆ که نیکی رساند بخلق خدای »
« تنی زنده دل خفته درزیر گل ☆ به از عالمی زندهٔ مرده دل »
« دل زنده هرگز نگردد هلاك ☆ تن زنده دل گر بمیرد چه باك »

« سعدی »

پوزش و خواهش

این جلد فهرست برمجلدات اولیه بحسن طبع ممتاز است، بمراقبت وزحمات آقای مجید روئین‌تن مدیر روزنامه وچاپخانهٔ طوس وکارکنان آن مورد تشکر است، کوشش واهتمام زیادی شد که این کتاب که چون رهنمائی است برای ارباب دانش وتتبع خالی از غلط و بی نیاز از تصحیح ومستدرك باشد، بانهایت پوزش وکمال تأسف مقصود حاصل نشد و باید گفت که فن چاپ باهمهٔ پیشرفتهائی که در ایران نموده بازگاهی باقتضاء احوال وسلیقه ها ودقت هائی که موجب زیبائی کتاب ومزید رغبت خوانندگان است بطور شایسته رعایت نمیشود، باین جهت و نیز بعلل سهو و اشتباه و فراموشی مؤلف وکاتب وحروفچین وهم دیر رسیدن برخی از اطلاعات این کتاب نیازمند بمستدرك و غلطنامه شد، استدعاء اکید چنین است که بملکات کریمه نخست نواقص وغلطهای مهم را طبق غلطنامه تصحیح واستدراك فرمایند، دوم چنانکه نسبت بکتابها ومؤلفینی که نام وترجمهٔ آنها دانسته نشده معلوماتی داشته باشند کتابخانه را مطلع نمایند. والسلام علی من اتبع الهدی، بتاریخ دوم ربیع الاول ۱۳۷۰ هجری قمری، مطابق ۲۱ آذرماه ۱۳۲۹ خورشیدی،

رئیس ادارهٔ کتابخانهٔ آستانقدس رضوی (اوکتائی)

منظرهٔ از گنجینهٔ کتب خطی کتابخانهٔ آستا نقدس
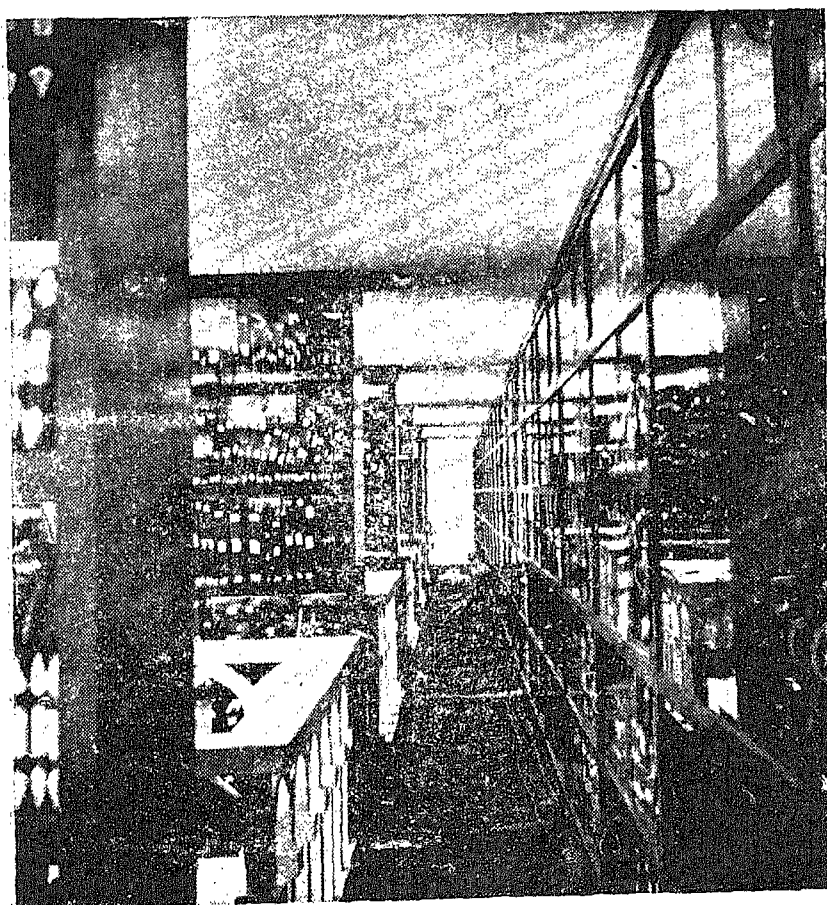
منظرهٔ از گنجینهٔ کتب چاپی کتابخانهٔ آستا نقدس

اخبار

کتب خطی

حرف الف

۳۲۰ آداب الدینیه للخزانة المعینیه

عربی – مؤلف : شیخ طبرسی (ابوعلی فضل بن حسن) (۱) کتاب در بیان آداب وادعیه واعمال وسنن مرویه مشهوره ازخاندان عصمت علیهم السلام است . بجهت اختصار وهم شهرت احادیث منقوله اسانید وروات اخبار را حذف کرده . کتاب مکارم الاخلاق تألیف فرزندش بمانند مستدرك ومتمم این کتاب است . کتاب بر ۱۴ فصل ترتیب یافته : ۱ فی ذکر الملابس وما یتعلق بها ۲ فی ذکر الحمام وما یتعلق به ۳ فی تسریح الشعر وما جاء به ۴ فی ذکر الاخذ من الاطراف و ما یتعلق به ۵ فی ذکر السواك و السنة فیه ۶ فی ذکر مایتعلق بالنظر من الاداب والا دعیه ۷ فی ذکر ما یتعلق بالسمع ۸ فی ذکر آداب الاکل وما یاخذ ماخذ ها ۹ فی ذکر آداب التجارة و ما یتعلق بها ۱۰ فی ذکر المناکحة والمباشرة وما یتعلق بهما ۱۱ فی ذکر ما یتعلق بالو لادة و المولود ۱۲ فی ذکر ما یتعلق بحالتی النوم والانتباه ۱۳ فی ذکر ما یتعلق با لسفر ۱۴ فی ذکر آداب یختم به الکتاب من الاداب والادعیه . مؤلف این کتاب را برای وزیر معین الدین ابو نصر تألیف نموده ودردیباچه اورا چنین ستوده : « فان نعم الله المنعم ذی الجلال والاکرام منهم والعام الاکثر واوفر من تستطاع عشر عشیرها و شکر قلیل من کثیرها وابهرها واوفرها وابهاها وانماها واتمها واعمها ان جعل الدنیا بهجة النعیم فی الافاق حتی تعاطی کاس الوزازة بارئها وتصدی الحقیقة الدولة حامیها وتمکن من صید السیادة من ضرب فیها بسهم الاستحقاق وجری منها علی اکرم الاعراق العالم الکبیر معین ابانصر احمد بن الفضل بن محمد (۲) مرتضی امیرالمؤمنین ضاعف الله علاه و کبت اعداه ولازال ظل انعامه علی المسلمین وافقا » درآخر رساله نیز آورده: «المعمول من الجناب العالی ان تصرف عنایته الی تامل هذا الکتاب وتصفحه یا لمطالعة و طول المراجعة بهذا الاداب المودعة فیه والمحافظة علیها بتمام الاعمال الصالحة و بها یدرك

(۱) ترجمهٔ مؤلف درجلد چهارم فهرست مذکور است وبرای تکمیل آن آورده میشود که کلمهٔ طبرسی معرب (تبرشی یا تبرشی) است که امروز بنام (تفرشی) معروف است و (طبرس) منزلی است میان کاشان واصفهان وبودن کلمهٔ (طبرسی) مخفف ومحرف (طبرستانی) که متبادرازاذهان است درست نیست . بنگرید بتاریخ بیهق ص۲۴۲ وص۳۴۷ چاپ تهران (۲) ـ الذریعه (ج ۱ ص ۱۸) شخصی که کتاب بنام او تألیف شده بعنوان: « سلطان معین الدین ابو نصر احمد بن فضل بن محمود » ضبط نموده . ترجمهٔ تحقیقی این شخص بنظر نرسید .

الفوز فی الدنیا والاخرة ولم یتفق جمع کتاب مثله لاحد من الملوك المتقدمین والله تعالی یوفق مولانا للعمل بمضمونه ویسده للافتقار بمکنونه ویؤیده لمایزلفه من مهناته و یبواه الفردوس الاعلی» آغاز (الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفی)انجام- (بمنه وطوله وسعة فضله وجوده و الحمد لله رب العالمین والصلوة علی خیرخلقه محمد وآله الطاهرین الاکرمین وسلم تسلیماً کثیرا برحمتك یا ارحم الراحمین و لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم) کاتب : محمد صالح بن محمد مؤمن تونی - تاریخ تحریر : ۱۰۲۵ - خط نسخ مختلف السطر - فصول وعناوین بشنجرف نوشته شده - نسخه رطوبت رسیده - دارای ۳۱ برك - اندازه ۱۹ در۱۲ - وقفی فهرستی- این رساله را ضمیمهٔ رضاعیه (باب فقه) شمارهٔ ۲۷۶۱ به بینید (۶۰۴۳)

۳۲۱ اثبات الهداة بالنصوص والمعجزات

«(ج ۲)»

عربی . مؤلف : محمد بن حسن بن علی بن محمد بن حسین عاملی معروف بشیخ حر عاملی متولد در دیهٔ مشغر درشب جمعه ۱۰۳۳ متوفای در۲۱ رمضان ۱۱۰۴ در مشهد (۱) قبرش درصحن قدیم روضهٔ رضوی معلوم ومشهور است . ازخاندان‌علمی وخود از اعلام محدثین امامیهٔ دورهٔ صفوی است . دردیهٔ مشغر ودیهٔ جبع نزد پدر و وعم وجد مادری وشیخ زین الدین بن‌محمد بن حسن بن زین الدین وشیخ حسین ظهیری ودیگران تلمذ نموده . درسن ۴۰ سالگی پس ازدو سفر مکه وزیارت ائمهٔ عراق بایران آمد ودر دربار شاه سلیمان بار یافت.سپس متوطن درمشهد شد ومنصب قاضی القضاتی وشیخ الاسلامی بدو تفویض گشت . (۲) کتاب حاوی اخباروارده در امامت ائمهٔ هدی علیهم السلام ومعاجز وکرامات آنان است و آنرا درکتاب امل الآمل چنین توصیف نموده: «کتاب اثبات الهداة بالنصوص والمعجزات مجلدان یشتمل علی اکثر من‌عشرین الف حدیث واسانید تقارب الف سند منقولة من‌جمیع الکتب الخاصه والعامة مع‌حسن‌الترتیب‌والتهذیب واجتناب التکرار بحسب الامکان والتصریح باسماء الکتب وکل باب فیه فصول و فی کل فصل احادیث کتاب یناسب ذلك الباب نقل فیه من مأة واثنین واربعین کتابا من کتب‌الخاصه و من اربعة و عشرین کتابا من کتب العامة هذا ما نقل منه بغیر واسطة و نقل

(۱) - الکنی والالقاب ج۲ (۲) امل الآمل . روضات الجنات
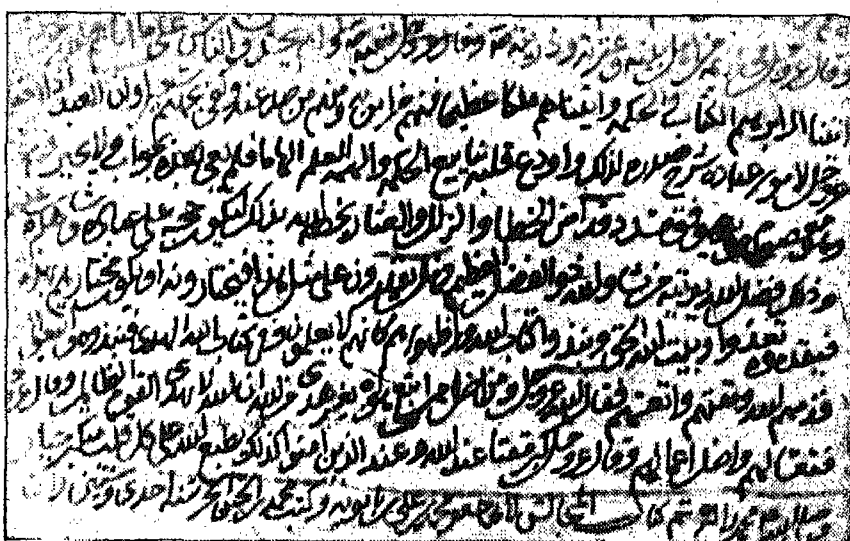
صورت دستخط شیخ حر عاملی صاحب وسائل الشیعه (ترجمه‌اش را در صفحهٔ دوم به بینید) که از آخر کتاب شمارهٔ ۳۸۴ اخبار خطی برداشته شده
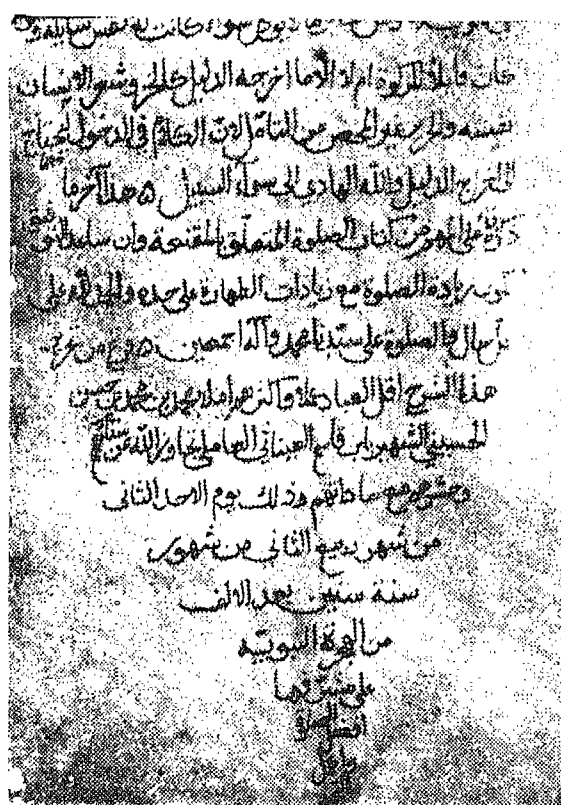
صورت دستخط ابن قاسم عاملی (ترجمه‌اش را در صفحهٔ سوم به بینید) که از آخر کتاب شمارهٔ ۵۰۳ اخبار خطی برداشته شده

اخبار

کتب خطی

من خمسین کتابا من الکتب الخاصه بالواسطة نقل منه بواسطة اصحاب الکتب السابقه و نقل من ماتین وثلاثة وعشرین کتابا من کتب العامة بالواسطة لا نه نقل منها بواسطة اصحاب الکتب السابقة حیث نقلوا منها وصرحوا باسمائها فذلك مأته و ثمانیة و ثمانون کتاباً بل نقل من کتب اخری لم تدخل فی العدد عند تعداد الکتب وقد صرح باسمائها عند النقل منها » مؤلف در اینکتاب تنها بجمع وترتیب وتبویب اخبار پرداخته وشرح وتوضیحی نیاورده . نسخه جلد دوم است . بعضی ازصفحات دارای حواشی مختصریست.

آغاز - پس از سه سطر خطبه ودیباچه (باب فی ذکر جملة مما ورد فی النص علی علی علیه السلام من طرق العامة و کتبهم المعتمدة عند هم لیکون حجة علیهم اقول قد تقدم جملة من ذلك یرویها علماؤنا (کذا) باسانید هم عن رواة العامة و کتبهم کما یعرفه من عرف رجال الفریقین ورواتهم فمن ذلك جمله مما رواه الصدوق) انجام - (کما یشهد به کل من له ادنی عقل اذاتتبع السمعیات واعتبر الشرعیات نفع الله به المؤمنین والطالبین للحق والیقین والله الموفق والمعین) درپشت صفحهٔ اول جدولی است حاوی کلمات وجملی که مادهٔ تاریخ عمر شریف و وفات پیغمبر (ص) وائمهٔ اطهار علیهم السلام و مدت سفارت سفرای اربع وتاریخ فوت علی بن محمد صیمری (سفیر چهارم) وکلینی وعلی بن بابویه ومحمد بن علی بن بابویه وابن جنید وابن قولویه وشیخ مفید وشریف مرتضی وشیخ طوسی وابن الغضائری ونجاشی وخواجه نصیرالدین طوسی ومحقق حلی وعلامهٔ حلی وشهید اول وشهید ثانی ومحقق کرکی وشیخ بهائی ومجلسی اول است. صدر آن نوشته شده :«هذا من تالیفات استادنا العلی العالی الکریم مولانا محمد رحیم المحقق الربانی وهو فی عصره المعلم الثانی زاد الله فضله و افاداته و عمره بمحمد وآله » . کاتب : محمد صادق بن حاج قربان مشهدی . تاریخ کتابت : پنجشنبه ۱۹ رجب ۱۱۱۵- خط نسخ ۲۷ سطری . دارای ۳۲۰ برك . ابواب وعناوین وفصول بشنجرف نوشته شده . اندازه ۳۰ در ۱۸ - خریدری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (٦٤٧٨)

۳۲۲ اثنی عشریه فی المواعظ العددیه

عربی - مؤلف : ابن قاسم محمد بن محمد بن حسن حسینی عاملی عیناثی جزینی دختر زادهٔ شهید ثانی از اعلام جامع و ادبآء بارع امامیه در نیمهٔ اول سدهٔ یازدهم ه - ق است (۱) کتاب حاوی احادیث وارده درمواعظ و نصایح و زواجر وارده از پیغمبر اکرم (ص) (بطرق فریقین) وائمهٔ هدی علیهم السلام وعلمآء وحکمآء وعرفآء بر ترتیب اعداد (بکلمات وجمله های یکانه ودو گانه تادوازده گانه)است. کتاب مرتب است

---

(۱) روضات الجنات ص ٦٤٢

بر یکمقدمه ودوازده باب وخاتمه . تاریخ ختم تالیف : شنبه ۹ رجب ۱۰۶۸ در مشهد مقدس رضوی . آغاز -(الحمدلله الذی وعظنا بالناطق والصامت) انجام (استغفرالله استغفار معترف بما یقدم ابلاغا وانذارا) خط نسخ ۱۹ سطری - دارای یك سرلوح مذهب ومرصع . بین سطور صفحهٔ اول ودوم طلا اندازی وحاشیهٔ آنها گل وبوته بطلا . صفحات مجدول بطلا وتحریر بدوجدول . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۴۹۶ برك - اندازه ۳۲ در ۱۶ - وقفی نائینی (۱۸۸۸)

۲۲۳ اجوبة المسائل

عربی . مؤلف : حاج محمد خان کرمانی (۱) رساله پاسخ است از این چهار مسئله: ۱ در اخبار بسیار ما وشیعیان ما (نحن وشیعتنا) سادات درکدام مندرجانند در نحن یا شیعیان ۲ طینت سادات باطینت شیعه فرق دارد یا نه ۳ کفر من هذه امة عشرة نامنها ناکح البهیمه این کفر چه معنی دارد با نه طایفهٔ دیگر ۴ خبر الشیعة ثلاث تا آنکه فرموده من استاکل بنا افتقر چیست؟ هرسه فرقه شیعه باشند تعجب است ۵ دریك عصر دو امام نباشد الا واحدهما صامت مخصوص بامامت و این امت یانه درانبیاء سلف و کثرتشان ودعوت هریك چطوردرغیر اهل عصمت هم جاری است(۲)تاریخ تألیف رجب ۱۳۱۵ است آغاز پس از خطبه ونام مؤلف (انه ورد علی مندحین کتاب کریم و خطاب عظیم من بعض سادة النبلاء) انجام (اذ لامجال ولا اقبال ولا حول ولاقوة الا بالله المتعال) کاتب : احمد بن حاج محمد ابراهیم بن حاج محمد حسن بن حاج علی کرمانی معروف بکاشانی . تاریخ تحریر : جمعه ۷ ذیحجه ۱۳۱۵ خط نسخ ۱۵ سطری . دارای ۹۰ برك . اندازه ۱۸ در ۱۱ وقفی حاج میرزا حسین مجتهد یزدی (۱۹۸۹)

۲۲۴ احادیث قدسیه

عربی . رساله ایست حاوی چهل سوره منتخب ازتوراة درمواعظ واخلاق . بروایت الذریعه (ج ۱ ص ۲۷۸) این چهل سوره راحضرت امیر المؤمنین علیه السلام از عبری نقل بعربی فرموده وراوی آن عبد الله بن عباس است. آغاز (فواید جلیله ومواعظ بلیغه هی اربعون سورة)

«۱» ترجمه اش درجلد چهارم فهرست گذشت «۲» - مسائل مذکور بعین عبارت فارسی نقل شد سائل مسائل بروایت مرحوم حاج عماد فهرستی سید فانی یزدی واعظ است که درسال ۱۳۲۴ زنده بوده

؛ انجام (زد ناهم عذابا فوق العذاب) خط نسخ ۱۸ سطری - دارای ۹ برگ .
اندازه ۲٦ در۱۸ وقفی نادرشاه(۱۹۹٦)

۳۲۵ احادیث قدسیه

عربی . درصدر نسخه نوشته شده ؛« ترجمة زبورالمنزل علی داود النبی»نسخه حاوی صد سوره‌است.مترجم وراوی‌آن‌شناخته نشد .آغاز (الزبورة (کذا) الاولی‌طوبی لرجل‌لا یسلك‌سبیل الائمه)انجام(ان احرم وجهه علی‌النار وانا لا اضیع اجر المحسنین) پس ازین ٤ صفحه ترجمه قطعه ایست ازصحف حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام . تاریخ تحریر : شنبه ۲۸ جمادی الاول ۱۱۰٦ خط نسخ ۹ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۵۳ برگ . اندازه ۲٦ در۱۸ وقفی نادرشاه (۵٦۷۸)

۳۲٦ احادیث قدسیه

عربی . مکرر پیش بامختصر اختلافی درعبارات . این نسخه حاوی ۱۹ سوره است (سوره ۱ و۱٦ و۱۷ و۱۸ و۱۹ و۲۰ و۲۱ و۲۸ و۲۹ و۳۰ و۳۱ و۳۲ و۳۳ و۳٤ و۳۵ و۳٦ و۳۷ و۳۸ و۳۹)

آغاز (هذه فائدة جلیله وموعظة بلیغه) انجام (وخالط المساکین) اوراقی دربین افتاده دارد . خط نستعلیق ۱۰ سطری. روی عناوین ابواب‌خط قرمز کشیده‌شده. دارای ۱۳ برگ . اندازه ۱۸ در۱۱ - وقفی حاج سید محمد شوشتری (۱۹۹۷)

۳۲۷ احادیث قدسیه

عربی . رساله ایست حاوی ترجمهٔ ٤۰ صحیفه از صحف حضرت ابراهیم خلیل وحضرت موسی کلیم علی نبینا وآله وعلیهماالسلام (ظاهراً) مترجم و راوی این صحف شناخته نشد . آغاز (الصحیفة الاولی یقول الله تبارك وتعالی شهدت نفسی بنفسی ان لا اله الا انا وحدی لاشریك لی) انجام (واسکنته‌النار ان هذا لفی صحف الاولی صحف ابراهیم وموسی والحمد لله رب العالمن) خط نسخ ۱۷ سطری . وقفی آقازین العابدین‌بسال ۱۱٦٦ دارای ۱۳ برگ - اندازه ۲۰ در۱٤ - این کتابرا ضمیمهٔ شماره ۷٦۳ - اخبار به بینید (٦۷۸۲)

۳۲۸ الاحتجاج علی اهل اللجاج

عربی. مکررشمارهٔ ۹ خطی. مؤلف ؛ شیخ ابومنصور احمد بن‌علی بن‌ابیطالب

طبرسی ازمشایخ محدثین امامیه دراواخر سدهٔ ۵ تا اوائل سدهٔ ٦ (۱) روایت میکند از ابوجعفر مهدی بن ابی‌حرب حسینی مرعشی ازشیخ صدوق وهم بطرق دیگر. و همدوره بوده باشیخ طبرسی مفسر مشهور. ابن‌شهرآشوب (متوفی درسنهٔ ۵۸۸) نزد هردو تلمذ کرده است. کتاب حاوی بر احتجاجات مأثوره از پیغمبر وائمه ع وبرخی از پیروان آنان بافرق مختلفه در رشتهٔ اصول وفروع وبرخی ازتوقیعات است. مؤلف در دیباچه آورده که داعی برین تالیف اثبات حسن مجادله واحتجاج در اظهار حق است بر کسانی که توانائی برمحاجه ومجادله داشته باشند وانصراف احادیث مانعهٔ از جدال است بقاصرین ورد است بر کسانی که احتجاج با ارباب ضلال را مطلقا روا ندانسته اند. اخبار مرویه درین کتاب بجهت شهرتش میانهٔ فرق سنی وشیعی و مؤید بودنش بدلائل عقلی وشواهد تاریخی مرسل ذکر شده وسلسلهٔ اسنادآن حذف گشته مگر اخبار مرویه ازتفسیر امام عسکری (ع) بالجمله کتاب ازمعتبرات است. ابن طاوس علیه الرحمه در کتاب کشف المحجه بمطالعه‌ومباحثه وضبط مقاصد ومطالب این کتاب ترغیب فرموده. ترجمهٔ این کتاب را بشمارهٔ ٦۸۰ به‌بینید. نسخه مصحح ومعلق بحواشی است. آغاز (الحمد لله المتعالی عن صفات المخلوقین) انجام (قطعنا هذالکتاب علی کلام السید علم الهدی قدس الله روحه) کاتب: محمد صادق بن‌محمدی. تاریخ تحریر: نیمهٔ ربیع الثانی ۱۰۹۲ خط‌نسخ ۲۱سطری. عناوین ومطالب بشنجرف نوشته شده. دارای ۲۰٤ برك. اندازه ۲٤ در۱۹ وقفی فهرستی (۱۸۹۰)

۳۲۹ احتجاج

عربی. مکرر پیش. صفحهٔ اول نسخه افتاده. آغاز موجود (دواعی الشیطان ولم یمهلهم سدی) انجام (وقطعنا هذالکتاب علی کلام السید المرتضی علم الهدی) کاتب: محمد امین بن محمد. تاریخ کتابت: ۱۵ ذیقعده ۱۰۸۳ خط نسخ ۲۵سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. اوراق مجدول بطلا وتحریر. دارای ۲۵۰ برك. اندازه ۲۳ در۱۳ وقفی نائینی درمرداد ۱۳۱۱ (۱۸۸۹)

۳۳۰ احتجاج

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمد لله المتعالی عن صفات المخلوقین) انجام (قطعنا هذاالکتاب علی کلام السید المرتضی علم الهدی قدس الله روحه) صفحهٔ آخر کتاب استکتاب شده. خط نسخ ۲۲ سطری. دارای ۲۱۵ برك. اندازه ۲٤ در۱۸ خریداری آستانقدس در اسفندماه ۱۳۱۸ (٦۱۵٤)

«۱» معالم العلماء ص۲۱ چاپ تهران . اعیان الشیعه ج ۱۰ ص ۹۷

اخبار

کتب خطی

۳۳۱ احتجاج

عربی مکرر پیش. نسخه مصحح وناقص است. آغاز (الحمد لله المتعالی) انجام موجود (عظیم منزلتهم وشریف مرتبتهم وهذه فضیلة تزید) نسخه معلق بحواشی است. در پشت صفحهٔ اول صورت دستخط شیخ حر عاملی در تشخیص مؤلف این کتاب نوشته شده. خط نسخ مختلف السطر. عناوین مطالب بشنجرف نوشته. شده دارای ۲۲۹ برگ. اندازه ۲۶ در ۱۷ وقفی سلطان محمد تبریزی در ۱۱۰۶ (۱۸۹۱)

۳۳۲ احتجاج

عربی. مکرر پیش. اول نسخه افتاده . آخر نسخه نوشته نشده . نسخه معلق بحواشی است . آغاز موجود (وقال الصادق ع قال امیرالمؤمنین) انجام - موجود (یمیل مع الحق) خط نسخ ۲۴ سطری. عناوین مطالب بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۹ برگ. اندازه ۲۵ در ۱۸ وقفی مرتضی قلیخان طباطبائی (۱۸۹۲)

۳۳۳ اختصاص

عربی. این کتاب که از کتب معتبرهٔ حدیث است درباب مؤلف آن احتمالاتی است : ۱ ابوعلی احمد بن حسین (یا حسن) بن احمد بن عمران از مشایخ امامیه در سدهٔ چهارم هجری معاصر شیخ صدوق است (۱) لیك دلائل وشواهد کتاب میرساند که این کتاب ازاو نیست ۲ ابومحمد جعفر بن حسین (یا حسن) بن علی بن شهریار مؤمن قمی متوفای ۳۴۰ در کوفه (۲) که نامش در اسانید کتاب درمواضع متعدد ذکرشده . این نیز ناتمام است چه آنکه درعداد تالیفاتش کتابی بدین نام ضبط نشده و هم در برخی ازنسخ نام شیخ مفید در اول کتاب چنانکه رسم مؤلفین است ذکر شده و میدانیم که شیخ مفید در ۴۱۳ وفات کرده ۳ شیخ مفید چنانکه درخاتمهٔ وسائل الشیعه بدان تنصیص شده . ارباب رجال قدماء بمانند شیخ طوسی وشیخ نجاشی کتابی بدین نام برای شیخ مفید ضبط نکرده اند. تحقیق درمقام بمستفاد از دیباچهٔ کتاب اینست که اصل کتاب (اختصاص) تألیف ابوعلی احمد بن حسین مذکور است وشیخ مفید آنرا ملخص ومختصر نموده و ظاهراً چنانکه در کتاب (الذریعه ج ۱ ازص ۳۵۸ تاص ۳۶۰) هم آمده شیخ مفید مختصر ومنتخب از کتاب مذکوررا مندرج در کتاب (عیون ومحاسن) داشته وجزء اول آن قرار داده

(۱) اعیان الشیعه ج ۹ ص ۵۸

(۲) رجال نجاشی ص ۸۹ • تنقیح المقال ج ۱ ص ۲۱۴

اخبار

کتب خطی

ومجموع کتاب (عیون ومحاسن) که ملتقط ومنتخب از کتب متعدده است بنام جزء اول ش معروف گشته وتسمیهٔ کل باسم جزء شده. علامهٔ مجلسی این کتاب را از مدارک بحار الانوار قرارداده ورمز آن را: «ختص» گذاشته وآنرا چنین توصیف وتعریف نموده: «واما کتاب الاختصاص فهو کتاب لطیف مشتمل علی احوال اصحاب النبی ص والائمة ع وفیه اخبار غریبة ونقلته من نسخة عتیقة وکان مکتوباً علی عنوانه کتاب مستخرج من کتاب الاختصاص تصنیف ابی علی احمد بن الحسین بن احمد بن عمران ره لکن کان بعد الخطبة هکذا قالت محمد بن محمد بن نعمان حدثنی ابو غالب احمد بن محمد الزراری وجعفر بن محمد بن قولویه الی آخر السند وکذا الی آخر الکتاب یبتدئی من مشایخ الشیخ المفید فالظاهر انه من مؤلفات المفید» کتاب در دیباچه چنین توصیف شده: «هذا کتاب الفته وصنفته وابعجت فی جمعه واسباغه واقحمته فنوناً من الاحادیث وعیوناً من الاخبار ومحاسن من الآثار والحکایات فی معان کثیرة من مدح الرجال وفضلهم واقدار العلماء ومراتبهم وفقهہم حدثنی بی غالب احمد بن محمد الزراری وجعفر بن محمد بن قولویه عن محمد بن یعقوب عن الحسین بن الحسن عن محمد بن زکریا العلائی عن ابن عایشة البصری رفعه ان امیر المؤمنین علیه السلام قال فی بعض خطبه ایها الناس اعلموا انه لیس بعاقل من انزعج من قول الزور فیه» کتاب مجموعه ایست حاوی خطب ورسائل وفضائل ومناقب وحکم وآداب ومحاسن واحوال صحابهٔ پیغمبر (ص) وامیر المؤمنین (ع) عناوین عمدهٔ کتاب اینست: ۱ «کتاب مستخرج من کتاب الاختصاص (درفضائل اصحاب و وصایای پیغمبر (ص) وحدیث منطق حیوانات ونامهٔ معاویه وغیرها) ۲ من کتاب ابن داب(۱). فی فضل امیر المؤمنین علی بن ابیطالب (ع) فیه سبعون منقبة له ۳ حدیث طنین الاذن. آفة العلامات فی السنة ۴ کتاب محنة امیر المؤمنین علیه السلام فی حیات رسول الله صلی الله علیه وآله وبعد وفاته ۵ حدیث الجنی الذی یاتی برجل ویخبره ببعثة محمد بن عبدالله (ص ع) حدیث فدک. حدیث سقیفة بنی ساعده. مناظرة ابی حنیفه مع ابی عبدالله (ع). سبب انشاء فرزدق القصیدة المعروفة. فی عبد الله بن ابی یعفور. فی عیسی بن عبد الله القمی. فی حمران بن اعین. فی الجبر والتفویض. ما روی فی محمد بن مسلم الطایفی الثقفی القصیر الطحان الکوفی. فی ابی جعفر الاحول. ما روی فی حماد بن عیسی الجهنی البصری. احادیث فی اثبات امامة الائمة الاثنی عشر. حدیث فی المفضل وفی خلق ارواح الشیعة من الائمة علیهم السلام. قال امیر المؤمنین علیه السلام جمع خیر الدنیا والاخرة فی کتمان السر الخ (ازاینجا ببعد ضمن

(۱) ابو الولید عیسی بن یزید بن بکر بن دأب از مردمان حجاز در نیمهٔ دوم سدهٔ دوم هـ ق براعت تمامی درادب واخبار عرب داشته وازمقربین موسی الهادی خلیفهٔ عباسی بوده (الکنی والالقاب ج ۱)

اخبار

کتب خطی

٦٥ ورق آداب وحکم ووصایای‌لقمان ومعجزات است) ٦ کتاب صفة الجنة والنار) (١)
آغاز (الحمد لله الذی لا تدرکه الشواهد ولاتراه النواظر) انجام نسخه (و یکتب
للسید اجران ثواب العتق وثواب الحج تم‌الخبروکمل) صدرنسخه١٤٦ صفحه‌است. ظاهراً
قطعهٔاز کتابی‌است .صفحهٔاول‌اصلی‌نسخه افتاده‌وبجای‌آن صفحهٔدیگری که بخط مغایر است
گذاشته شده. کاتب این‌صفحه آورده: « هذه مجموعة مستخرجة من کتب اکابر رجال‌الائمة
الطاهرین صلوات الله علیهم قد رایناها فی‌سنة خمس وخمسین‌والف من‌الهجرة‌المصطفویة
بخط‌عتیق فی‌نسخة‌قدیمه وسودناها من‌هذه النسخة المضبوطة البینة فیها آثار الصحة و
بالله‌التوفیق عن ابیعبد الله علیه السلام قال للفقودینتظر اهله اربع سنین فان عاد الخ »
ضمن‌این١٤٦صفحه‌احادیث‌متفرقه درفضائل ومناقب ومسائل واحوال اصحاب ائمه است که
عناوین عمدهٔآنها اینست: « مسائل الیهود التی القاها علی النبی صلی الله علیه‌وآله. مسائل
عبدالله‌بن‌سلام. فی‌محمدبن‌مسلم الطحان. حدیث داود الرقی مع الخارجی. حدیث ابی
الحسن موسی بن‌جعفر علیهما السلام فی‌محمدبن ابی‌بکر. فی ابن لیلی وشیطر . فی عبدالله
بن عباس . فی‌بلال . فی‌قنبر . رشیدالحجری . فی‌زیدبن‌صوحان . فی‌شهادةمالك اشتر .
فی‌سفیان بن‌لیلی الهمدانی . فی ابراهیم بن‌شعیب . فی‌عبدالله بن مغیره . فی‌سعد بن
عبدالملك الاموی . فی‌اسماعیل بن‌عبدالرحمن الجعفی ؛ فی‌ابی‌احمد ، فی‌زکریابن‌آدم
فی المرزبان‌بن عمران القمی ، فی صفوان بن یحیی ، فی‌علی بن‌عبیدالله بن‌الحسین‌بن‌علی
بن ابیطالب علیهما السلام ، فی محمد بن‌مسلم، فی‌الاصبغ بن نباته ، فی زرارة بن‌اعین
وابو بصیر ومحمد بن مسلم ویزید بن‌معاویه ، فی جابر بن یزید جعفی ، فی عیسی بن
اعین بن‌عبدالله القمی ، فی خزیمة بن ثابت ، فی‌عمران بن‌عبدالله القمی ، معجزة لابی
الحسن موسی بن جعفر ٤ ، المسائل المجابة عن علی بن محمد بعلی بن موسی علیهم
السلام » ودیگر از احادیث راجع بمباهله واحتجاجی وغیرهما . نسخه‌قدیمی‌است‌صفحهٔ
اول وصفحاتی‌ازمیانه وآخر بخط مغایر نوشته‌شده . این‌نسخه بروایت واقفش از حاج
شیخ عباس محدث قمی بنظر محدث نوری رسیده وآنرا مطالعه وتصحیح نموده. صفحات
کتاب مختلف‌السطر ، گمان میرود بعضی صفحات‌افتاده وهم درصحافی متداخل شده .
عناوین مطالب در حاشیه بشنجرف نوشته شده ، نسخه رطوبت رسیده دارای ٢٢١
برك . اندازه ١٩ در١٤ وقفی‌فهرستی (١٨٩٣)

---

(١) الذریعه شیخ صدوق را مؤلف (کتاب الجنة‌والنار) دانسته که‌ملخص‌آن درین‌کتاب‌درج‌شده.

۳۳۴ اختیارات الایام

فارسی . مؤلف: مجلسی دوم ـ رساله‌ایست مختصر دربیان سعد و نحس از اوقات و ایام . مؤلف را درین موضوع دو تألیف است: اول این رساله است که بنام (اختیار الایام صغیر) ضبط شده وحاوی پانصدبیت است ومرتب است بر۳فصل وخاتمه: فصل اول دراختیار ایام ماه ۲ دراختیار ایام هفته ۳ دربیان امری چند که موجب دفع نحوست ایام وساعات میشود ـ خاتمه درترجمهٔ حدیث شریفی است که مشتمل است بر احکام کسوف وخسوف وحوادث هرسال ـ تاریخ ختم تألیف: ذیحجه ۱۰۷۸ ـدوم اختیارات الایام کبیر که معروف وچاپ شده است. روضات الجنات (ص۱۲۰)آورده که درنسبت این کتاب بمجلسی مناقشه شده واین دوکتاب را ازتألیفات محمد باقر بن‌محمد تقی لاهجانی معاصر بامجلسی دانسته ـ لیك محدث نوری‌دررسالهٔ فیض القدسی نسبت این دورساله را بمجلسی تمام دانسته. آغاز پس‌ازخطبه ونام مؤلف: (این رساله ایست دربیان آنچه ازاحادیث معتبرهٔ اهل بیت رسالت صلوات الله علیهم اجمعین معلوم میشود ازسعادت ونحوست ایام وهفته وماه بجهت ارتکاب اشتغال (کذا) واعمال بروجه اختصارمرقوم میگردد) انجام (وهرسال که‌ذی‌الحجه‌ماه بگیرد مرد بزرگی در مغرب بمیرد ومرد فاجر فاسقی دعوی پادشاهی کند) نسخه‌درعصر مؤلف نوشته شده وکاتب آنرا بانسخهٔ اصل مقابله نموده.کاتب : میرزا بیك بن‌فیض الله جوینی. تاریخ تحریر : اواخر محرم ۱۰۹۹ خط نستعلیق بطورچلیپا .عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۴ برك ـ اندازه۱۶در۹خریداری آستانقدس درفروردین۱۳۲۴ (۶۶۸۶)

۳۳۵ اربعین

فارسی.مؤلف: عماد الدین حسن بن‌علی بن‌محمد بن‌علی بن‌حسن طبرسی صاحب کتاب کامل السقیفهٔ بهائی وکتاب مناقب الطاهرین وغیرهما از اجلهٔ افاضل امامیه در نیمهٔ دوم سدهٔ ۷ که تا۶۹۸ زنده بوده (۱)کتاب حاوی ۴۰حدیث مروی بطرق اهل سنت وجماعت‌است برفضائل وتفضیل واولویت‌حضرت‌امیرالمومنین‌بخلافت بلا فصل پیغمبر صم‌عم مؤلف‌این کتاب‌را که‌معروف استبه (اربعین‌بهائی) بمانند کتاب کامل السقیفه برای صاحب دیوان بهاء الدین محمد جوینی تألیف کرده است. تاریخ تألیف سال۶۷۳در اصفهان بوده. حدیث اول آن اینست : « انا و علی خیرالبشر ومن ابی‌فقدکفر » آغاز پس از خطبه

(۱) اعیان الشیعه ج ۲۲ ص۴۳۸

ونام مؤلف (فرموده است که درشهر اصفهان بودم وعلماء آن بقعه را یافتم که جمعی تفضیل می‌نهادند براهل بیت وعترت رسول علیه السلام وطایفهٔ تفضیل عترت می‌نهادند برصحابه) انجام (واگر مزید برین طلب دارای کتاب مناقب الطاهرین سه مجلدات (کذا) طلب دارد ازتعریف کلامی وامثال این کتب که جمع کرده ام بتوفیق الهی) پس ازین ضمن ٤ سطر دعائی است منسوب بحضرت امیرالمؤمنین. جملهٔ آغاز آن اینست (اللهم انك رب لطیف) خط نستعلیق ونسخ ۸ سطری خوب. احادیث بخط نسخ وبا طلا وشرح بخط نستعلیق وبا مرکب نوشته شده - صفحهٔ اول دارای یك سرلوح بسیار زیبا واوراق مجدول بطلا وتحریر ولاجورد وسیلو وشنجرف. تاریخ تحریر نسخه گمان میرود قرن دهم باشد. عدد اوراق ۳۵-اندازه ۲۱در۱۳ وقفی نائینی (۱۹۰۲)

۳۳۶ اربعین

فارسی. مانند پیش آغاز (الحمد لله حق حمده والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله بدانکه کمینه بندکان درشنبه ثلاث وسبعین وستمائة ملازم بارگاه جهان پناه) انجام (درکتاب مناقب الطاهرین که سه مجلد است طلب باید کرد) خط نسخ ۱۸ سطری. دارای ۹ برك. اندازه ۲۵ در۱۷ وقفی نادرشاه. این نسخه‌را ضمیمهٔ شمارهٔ ۵۳۳ اخبارخطی (راحة الارواح) به‌بینید (٦٧٥٤)

۳۳۷ اربعین

عربی. مؤلف ازفضلاء اهل سنت وجماعت ازمردمان سدهٔ ٦ هـ - ق بیعداست که بتحقیق شناخته نشد. کتاب حاوی (دواربعین) هشتاد حدیث نبوی است بی‌ذکرسند وشرح وتوضیح. مؤلف این کتابرا باشارهٔ امیر شهاب الدین قتلغ تیمور بن نجم الدین السرای (کذا) (۱) تألیف نموده - برای نشان‌دادن مشخصات این‌تألیف قسمتی از دیباچه آورده میشود: « اشار الی المتقین من علمآء زمانه المتقین فی‌ظل ریاض انعامه واحسانه ان‌تجمعوا الیه اربعین حدیثا قلیلة‌الالفاظ کثیرة الفوآئد لیسهل جمعها و یعم نفعها تبرکا بالاحادیث النبویه وتیمنا بالالفاظ الصادرة عن الحضرة المصطفویة و رغبة فی نیل ما ورد الفضائل‌فی الاربعین والله المیسر لجمیع آماله وهو الموفق والمعین فاغتنموا المسارعة الی امتثال وعدواتك الاشارة الموشحة بالصدق والاخلاص من جملة الاعظام‌والاجلال فاحببت مع قصوری ان انتظم فی‌سلك المبادرین الی‌امتثال اشارته و المغتنمین المسارعة الی‌اجابته

(۱) ترجمهٔ تحقیقی امیر شهاب الدین بنظر نرسید

کتب خطی

فتصفحت کتب الاحادیث الموثق بها عندالرواة المعتمد علیها الذی العلماء الاثبات (کذ) مثل المصابیح ومعانی الاخبار ومثل شهاب الاخبار ونصوص الاخبار فانتخبت هذا الاربعین منها مع اخری یتلوها بحسب وسعی وطاقتی » حدیث اول ازاربعین اول: « قال رسول الله صلی‌الله علیه وسلم اما بعد فان خیر الحدیث کتاب الله وخیر الهدی هدی محمد و شر الامور محدثاتها و کل محدثة بدعة وکل بدعة ضلالة »حدیث‌اول از اربعین دوم : « قال رسول‌الله صلی الله علیه وسلم قسم الله العقل ثلثة اجزاء فمن کن فیه فهو العاقل ومن لم یکن فیه فلا عقل له حسن المعرفة بالله و الطاعة لله وحسن الصبر فی الله » آغاز (الحمد لله‌الذی دعانا الی جناب حضرته بالکتاب والخبر) انجام (قال رسول الله صلعم من اتی علیه اربعون سنة ولم یغلب خیره علی شره فلیتجهز الی النار . صدق رسول‌الله) پس ازین ضمن ۲۲صفحه حدیث قدسی (خطابات لیلة معراج) بروایت ابوعمر وعثمان بن محمد بن احمد بلخی ازحضرت امام‌صادق ع است. کاتب: احمد بن علی اسفلار - تاریخ تحریر: ۱۳ جمادی الثانی ۸۴۸ خط نسخ ۱۵ سطری - صفحات مجدول بشنجرف . عناوین بشنجرف‌نوشته‌شده -دارای ۱۵ برگ - اندازه ۱۷در۱۲ واقف شناخته نشد (۱۹۰۳)

۳۳۸ اربعین

عربی . مؤلف : شمس الدین ابو عبدالله محمدبن جمال الدین مکی بن شمس الدین محمد بن حامد بن احمد نبطی عاملی جزینی معروف بشهید اول متولد ۷۳۴ مقتول در روز پنجشنبهٔ ۹ جمادی الاول ۷۸۶ (۱) از اجلهٔ اعلام امامیه بشمار است.علوم نقلی وعقلی را با زهد وتقوی جامع وواجد بوده. برای تحصیل علم بکشورهای عراق وفلسطین ومصر سفر کرده. مشایخ واساتیدش ازعلمآءامامیه(که‌برخی را دراینکتاب ذکر کرده) فخر المحققین حلی وابن نما وسید تاج الدین بن معیه وشیخ رضی‌الدین علی بن احمد حلی وشیخ زین علی بن احمد مطار ابادی وسیدعلاء الدین‌علی بن زهره حلبی وسید ابوطالب احمد بن زهرة حلبی وقطب الدین رازی و ابوالفوارس سید عمیدالدین عبدالمطلب وغیرها است وتقریباً ازچهل شیخ ازشیوخ‌اهل‌سنت وجماعت اخذ علم وحدیث نموده.مؤلف بجهت وجاهت وجلالتی‌که داشت مورد حسد معاصرینش ازعلمآء اهل سنت واقع گشته وبسعایت وشهادت جمعی بکینهٔ مذهبی پس از یکسال زندانی شدن درقلعهٔ دمشق بفتوای‌قاضی برهان الدین مالکی وعباد بن جماعهٔ شافعی در

(۱) امل‌الآمل. مستدرک الوسائل ج ۳ ص ۴۳۷ - روضات الجنات ص۶۱۷

دورهٔ سلطنت سیف الدین برقوق چرکسی کشته ودارآویخته وسنگسار کشت و سپس سوزانده شد. کتاب حاوی ۴۰ حدیث است بی‌آنکه بشرح وتوضیح پرداخته باشد واغلب احادیث کتاب وارد درباب عبادات است. این کتاب درتهران ضمیمهٔ کتاب غیبت نعمانی واثبات الوصیه چاپ شده. آغاز (یقول العبد الفقیر الی غفران الله محمد بن مکی وفقه الله لمراضیه بعدحمد الله علی جمیع النعم) انجام (ختم‌الله بالرحمة) تاریخ تحریر: جمادی‌الثانی ۱۰۰۳ نسخه‌رونویس شده است ازنسخهٔ که درروز یکشنبه غرهٔ ربیع الثانی ۷۸۳درمشهد رضوی نوشته‌شده‌بوده . خط نستعلیق ۲۰سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. نسخه موریانه خورده ـ رنك اوراق کتاب حنائی. عدد اوراق ۲۲ اندازه ۲۵ در ۱۴ وقفی فهرستی (۱۹۰۰)

۳۳۹ اربعین

عربی. مؤلف: شیخ عزالدین حسین عاملی پدر شیخ بهائی (۱) کتاب حاوی ۴۰ حدیث‌مسند ازاحادیث‌وارده‌دراخلاق وکردارپسندیده وناپسندیده‌است‌وهرحدیث مسندی مؤیدباحادیث مرسله مؤکدهٔ‌مضمون‌حدیث مسنداست. حدیث اول راخلاص وحدیث چهلم درذکر موت است و مصدر است باخباری درفضیلت روایت ۴۰ حدیث. آغاز (الحمد لله علی نعمه الغزار) انجام ودع عنك فضول القول) کاتب: محمد تقی بن محمد علی. تاریخ تحریر:۲۸ ذیحجه ۱۰۵۳ خط نسخ ۱۹سطری. عناوین ورئوس مطالب بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۵ برك. اندازه ۲۵ در۱۸ بوسیلهٔ‌تقی‌آقا مدرس‌رضوی درشهریور ۱۳۱۸ تسلیم کتابخانه گردید (۵۶۷۶)

۳۴۰ اربعین

عربی. دردیباچه نام مؤلف مذکور نیست. لیك مسلم است که ازاعلام امامیه دراول سدهٔ دهم هجری قمری است. مؤلف این کتابرا بیکی ازسلاطین صفویه اهدآء نموده ونام اورا نیز ذکر نکرده وبجملهٔ : «تحفه للدولة القاهرة العالیه الشریفة السعیدة الحمیده العلویه الصفیه (کذا) المولویة» تعبیر نموده. کتاب حاوی ۴۰ حدیث منقول ازکتب امالی صدوق وکافی وتهذیب درمناقب ائمهٔ اطهار علیهم السلام است وخالی از شرح وتوضیح است ومصدر است بدیباچهٔ که پس از حدیث‌فضیلت حفظ وروایت چهل حدیث وثناء برشاهنشاهی که کتاب باو اهدآء شده اخباروارده درباب اطاعت پادشاه‌عادل

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست

را ذکر نموده ومذیل است بخاتمه در ذکراخبارداله برترک وسواس. ازقرینهٔ دیباچه و خاتمه گمان میرود شاهنشاهی که کتاب بنام او معنون گشته شاه طهماسب صفوی است که مبتلابوسواس بوده. نسخهٔ که ازنظر صاحب الذریعه گذشته نام شیخ عبدالصمد برآن نوشته شده بوده وباین جهت مؤلف را بطور مظنون شیخ عبدالصمدعاملی جدشیخ بهائی دانسته. اغاز (الحمد لله رب العالمین وصلی الله علی رسوله محمد وآله المعصومین وبعد حمدالله علی جمیع النعم والصلوة علی نبیه محمد افضل العرب والعجم وآله مصابیح الظلم) انجام (الی مدارج الیقین بحق نبینا محمد وآله وائمتنا صلوات الله علیهم اجمعین یارب العالمین یا خیرالناصرین) خط نسخ ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۷ برك. اندازه ۲۵در۱۸ بوسیلهٔ تقی مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه گردید (۵۶۷۷)

۳٤۱ اربعین

عربی. مکررشمارهٔ ۱۸ مؤلف: بهاءالدین محمدعاملی معروف بشیخ بهائی (۱) کتاب شامل ٤۰ حدیث باتوضیح وشرح واز کتب نفیسه است. تاریخ ختم تألیف: دوشنبه ۱۳ صفر ۹۹۵ دراصفهان. این فرد: «وتم الاحادیث تاریخه» (۹۹۵) مادهٔ تاریخ فراغت ازتألیف است. نسخه معلق بحواشی است. آغاز (ان احسن حدیث تحلی اللسان بجواهر حقایقه) انجام (وآله الهادین الی دار السلام) حاشیه و ترجمهٔ این کتاب را بشمارهای ۸۱ و۲۵۱ و٤۲۹ خطی به بینید. کاتب: شاه محمد همدانی. تاریخ تحریر: ربیع الثانی ۱۰٤۲ خط نستعلیق وشکسته مختلف السطر. عناوین بشنجرف نوشته شده دارای ۱۵۲ برك. اندازه ۲۵ در ۱٤ وقفی فهرستی (۱۸۹۵)

۳٤۲ اربعین

عربی. مکرر پیش. آغاز (ان احسن حدیث تحلی) انجام (وتم الاحادیث تاریخه) نسخه معلق بحواشی است. کاتب: محمدسعید بن حسام الدین مراغی. تاریخ تحریر: جمادی الاول ۱۰۸۱ خط نستعلیق ۱٦ سطری. دارای ۱۳۱ برك. صفحه اول دارای یك سر لوح مذهب وبین سطور این صفحه طلا اندازی شده. اوراق مجدول بطلا وتحریر ولاجورد. عناوین بشنجرف نوشتهٔ شده. اندازه ۲۷ در ۱٦ خریداری آستانه قدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۱۸۹٤)

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست گذشت

اخبار

کتب خطی

۳۴۳ اربعین

عربی. مکرر پیش. آغاز (ان احسن حدیث تحلی) انجام (وآله الـهادین الی دار الاسلام «کذا») کاتب: محمدحسین معلم. تاریخ کتابت ۱۰۸۹ نسخه معلق بحواشی ومصحح است. خط نستعلیق ۱۵سطری. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۱۹۴ برك. اندازه ۲۰ در ۱۴ وقفی حاج وزیروظایف دراسفند ۱۳۰۹ (۱۸۹۶)

۳۴۴ اربعین

عربی. مکرر پیش. آغاز ان احسن حدیث تجلی «کذا» اللسان) انجام (وآله الهادین والسلام) نسخه معلق بحواشی است. تاریخ تحریر: شب سه‌شنبه ۱۴ جمادی الاول ۱۲۵۱ نسخه قدیم تر است. ورق اول وآخر استکتاب‌شده است. خط نستعلیق۱۸سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۴۱ برك. رنك کاغذ زرد. اندازه ۱۸ در ۱۲ وقفی نائینی (۱۸۹۸)

۳۴۵ اربعین

عربی. مکرر پیش. نسخه مصحح ومعلق بحواشی ومذیل بفهرست احادیث و مطالب مندرجه درشـرح احادیث است. این فهـرست فارسی است و آخر آن افـتاده. موجودی ازآن قریب ۸ صفحه است. آغاز (ان احسن حدیث تجلی (کذا)اللسان) . انجام (وطوارق الحدثان) انجام نسخه (آنکه برتقدیر اضافه) خط نستعلیق۱۷سطری. عناوین و رئوس مطالب بشنجرف نوشـته شـده . دارای ۱۵۸ برك. اندازه ۲۰ در۱۲ وقفی نائینی (۱۸۹۷)

۳۴۶ اربعین

فارسی . مؤلف مولانا محمد نصیر بن محمد صادق از افاضل امامیه در نیمـهٔ دوم سدهٔ ۱۱ است. ترجمه اش بنظر نرسید . از کتاب استفاده میشود که‌مؤلف ازفضلاء ومدرسین بوده وسمت خدامی روضهٔ منورهٔ رضوی‌را داشته ودرتاریخ تألیف ۵۰ سال‌از عمرش گذشته بوده . کتاب حاوی چهل حدیث از احادیث وارده درباب معارف واخلاق است . حدیث اول‌اینست: « لما خلق الله تعالی العقل‌استنطقه‌ثم قال له‌اقبل الخ » حدیث‌چهلم این حدیث است: « عن امیرالمؤمنن ع انه قال فی وصیته لابنه محمد بن الحنفیه رضی یا بنی لاتقل مالاتعلم الخ » طرز کتاب چنین است که‌نخست متن هرحدیثی‌را ذکرنموده

وبعداً ترجمهٔ آن را آورده سپس درذیل عنوان (بیان) وعناوین دیگر بشرح وتوضیح حدیث پرداخته. کتاب مصدر است بدیباچه ومذیل است بخاتمه. مؤلف کتاب را بنام شاه سلیمان صفوی معنون داشته. آغاز (بهتر ثنای که بلبل هزار دستان زبان درقفس دهان) انجام (برپای دار امررا همچنانکه مامور شده وما علینا الا البلاغ المبین) تاریخ تحریر: ۱۸جمادی الثانی ۱۱۱۱ خط نستعلیق وشکسته مختلف السطر . عناوین بشنجرف نوشته . دارای ۹۲ برک. اندازه ۲۴در۱۲ وقفیفهرستی (۱۹۰۱)

۳۴۷ اربعین

عربی. مؤلف: شیخ علی بن‌شیخ حسین بن شیخ محیی‌الدین بن شیخ عبداللطیف بن شیخ نورالدین علی بن شیخ شهاب الدین احمد بن ابی‌جامع عاملی حارثی‌همدانی(۱) روایت میکند ازپدرش. ترجمهٔ مفصل مؤلف بنظر نرسید. بروایت الذریعه (ج ٤ ص ۵۰۱ مؤلف دردوم ربیع الثانی ۱۱۲٤ درقید حیات بوده. کتاب‌شرح چهل حدیث وارد درباب طهارت است ، هرحدیثی پس ازتوضیح متن‌آن حاوی عناوین مباحث فقهی است که باستدلال وذکر فروعات پرداخته است. نسخه تاآخر شرح حدیث ۲۱ را دارد. ورونویس شده است ازنسخهٔ اصلی. ظاهراً ازخامهٔ مؤلف بیش ازین تراوش نکرده. حدیث اول راجع بمبحث طهارت‌آب غدیر است. حدیث ۲۱ راجع بطهارت ازحدث است. آغاز (ان حدیث الصحیح اللسان وخبر الفصیح‌البیان یضعفان عن وصف کمالك ونعت قدسك) انجام (اوالاستیجار لها لدخولها فی‌الوجوب للصلوة) کاتب: ابراهیم بن حاجی شکرالله. تاریخ کتابت: پنجشنبه غرهٔ جمادی الثانی ۱۱۲۹ خط نسخ ۱۷ سطری. عناوین بشنجرف‌نوشته شده. دارای ۱۸۲ برك. اندازه ۲۰در۱٤ وقفی‌فهرستی (۱۸۹۹)

۳٤۸ اربعین عن‌الاربعین‌من الاربعین

عربی. مکرر شمارهٔ ۳۰ خطی. مؤلف: شیخ منتجب الدین ابوالحسن علی‌بن شیخ ابوالقاسم عبیدالله بن شیخ ابو محمد بن حسن معروف بحسکارازی (فرزندحسین بن حسن بن حسین بن‌علی بن بابویه قمی (۲) متولد در ۵۰٤ متوفای پس از ۵۸۵ از اجلهٔ مشایخ امامیه است روایت میکند ازشیخ ابوالفتوح رازی‌وغیره . (۳) کتاب

(۱) ترجمهٔ پدران مؤلف در امل الآمل مذکور است (۲) برادر شیخ صدوق (۳) درروضات‌الجنات

اخبار

کتب خطی

حاوی چهل حدیث در فضائل حضرت امیر المؤمنین ع است و مذیل داشته است آنرا بچهارده حکایت درمناقب آن بزرگوار علیه السلام. مؤلف این کتاب را پس از کتاب : «فهرست» تألیف کرده . آغاز (الحمد لله رب العالمین حمد الشاکرین و الصلوة علی خیرته من بریته محمد وعترته الطاهرین فلما فرغت من جمع) انجام (فعجوا (کذا) من ذلك واستطرفوه) پس ازین ضمن هفت صفحه تقریباً حدیث داستان اسلام سلمان پارسی است . سپس ضمن یك صفحه چهل حدیثی است در فضائل امیرالمؤمنین ع که مؤلف آن شناخته نشد. آغاز آن اینست: ((الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی سیدنا ونبینا محمد وآله اجمعین وبعد فهذه اربعون حدیثاً فی فضائل (کذا) امیر المؤمنین وامام المتقین ویعسوب الدین علی بن ابیطالب علیه السلام الحدیث ۱ عن سلمان رض قال رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم کنت انا وعلی نوراً بین یدی الله یسبح الله ذلك النور) انجام آن اینست: ((الحدیث الاربعون لوجتمع (کذا) الناس علی حب علی ابن (کذا) ابیطالب لما خلق الله النار) پس ازاربعین مذکور ضمن دوصفحه احادیث مختلفه است که مینماید از احادیث نبوی است . خط نسخ ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۳۳ برك ٥ ورق آخر بطور چلیپا نوشته شده. اندازه ۲٦ در ۱۸ بوسیلهٔ تقی آقا مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه گردید (٥٦٧٥)

۳٤۹ ارشاد

عربی. مؤلف: شیخ مفید. کتاب درتواریخ ومناقب ائمهٔ هدی علیهم السلام و ازمعتبرات است که ضمن ابواب وهر بابی حاوی فصولی است. باب اول درفضائل حضرت امیرالمؤمنن علیه السلام وباب آخر راجع بحضرت ولی عصراست . ترجمهٔ این کتابرا درین جلد بنام (تحفهٔ سلیمانی) بهبینید. آخر نسخه افتاده . آغاز (الحمد لله علی ما الهم من معرفته) انجام موجود (بالتوسم قال سبحانه ان) خط نسخ ۱۹ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۹۱ برك. اندازه ۲۱ در ١٤ وقفی ملکزاده کوثر (٦٨١٠)

۳٥۰ ارشادالساری لشرح صحیح البخاری

عربی. شارح : شهاب الدین ابو العباس احمد بن محمد بن ابی بکر بن عبدالملك بن احمد خطیب بن محمد بن حسین بن علی بن میمون قسطلانی مصری شافعی متولددر ۲۲ ذیقعده ۸٥۱ درقاهره متوفای به بیماری جنون در پنجشنبه غرهٔ محرم ۹۲۳

مدفون درمدرسهٔ عینی قرب جامع ازهر (۱) از اعلام محدثین اهل‌سنت وجماعت بشمار است. نزدشیخ خالد ازهری ونخرالمقسمی وجلال بکری و حافظ سخاوی وشیخ الاسلام‌زکریا انصاری تلمذ واخذ حدیث نموده ودرجامع عتیق مصر بوعظ می‌پرداخته وجلال‌الدین سیوطی باشارح میانهٔ خوبی نداشته ومدعی بوده که شارح مطالب را ازآن بسرقت می برده. کتاب شرحی است مزجی ومفصل برکتاب صحیح بخاری ومصدراست بمقدمهٔ حاوی پنج فصل حدیثی در مطالب مقدماتی از فضیلت اهل‌حدیث واول کسی که تدوین حدیث نموده (۲) ومصطلحات علم حدیث ونسب صاحب متن واهمیت صحیح بخاری. تاریخ ختم تألیف: روز شنبه ۱۷ ربیع الثانی ۹۱۶ است. این نسخه ناقص است. موجودی ازاول کتاب تااواخر: «باب البزاق» واز « باب الصلوة الی جهة العنزة » تا آخر : « باب شرار الموتی » و از : « باب الزكـوة » تا آخر « المعتکف یدخل راسه البیت للغسل» است. تاریخ ختم جزء اخیر: پنجشنبه نهم رجب ۹۰۷- تاریخ ختم تمام شرح بضبط نسخهٔ چاپی: شنبه ۱۷ ربیع‌الثانی ۹۱۶. آغاز پس ازتسمیه و ونام شارح (الحمد لله‌الذی شرح بمعارف عوارف السنة النبویه صدوراولیائه) انجام (ووهم من ابیه هذا آخر ربیع (کذا) العبادات من هذا الشروح وانتهی) خط نستعلیق مختلف السطر صفحهٔ اول دارای یك سرلوح مذهب کوچك وبین سطوردوصفحهٔ اول طلا اندازی شده است. عناوین وابواب بشنجرف نوشته شده. اوراق مجدول بشنجرف وتحریر وطلا ولاجورد. دارای ۴۵۰ برك. اندازه ۲۰ در۱۷ وقفی ابن خاتون در ۱۰۶۷ (۱۹۰۴)

۳۵۱ ارشاد المستبصر

عربی. مؤلف: سید عبدالله شبر (۳) رساله در استخارهٔاست وتمام رسالهٔ (فتح الغیب) ابن طاوس را درآن مندرج نموده وآنرا مرتب داشته بریکمقدمه و هشت باب وخاتمه. تاریخ ختم تألیف : جمعه ۲۴ جمادی الاول ۱۲۳۰ این‌رساله‌ضمیمهٔ مفاتیح الغیب مجلسی چاپ شده - آغاز (الحمد لله الذی اجازلنا استخارته انجام (وصلی

(۱) این ترجمه از کشف الظنون ومعجم المطبوعات وکتاب الاعلام ونسخهٔ چاپی اینکتاب گرفته وتلفیق‌وترتیب داده شده (۲) مقصود اول کسی که از اهل‌سنت وجماعت تدوین نموده است اما فرقهٔ امامیه‌درتدوین حدیث مقدم بر اهل سنت هستند چه اول شخصی که امالی پیغمبر را جمع وتدوین نموده حضرت امیر المؤمنین علیه السلام بود واول کسی که احادیث را جمع ومرتب ومبوب نمود صحابی‌معروف ابورافع است که پس‌از رحلت حضرت پیغمبر «ص» ملازمت حضرت امیر مؤمنان را تا آخر عمراختیارنمود.
(۳) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست گذشت

علی محمد وآله) پس ازاین ضمن ۷ صفحه مقالهٔ ایست درآداب سلوك ودرآداب‌عقیقه که ماخوذ ازکتابی است. کاتب : حسن بن آقا محمد تبریزی. خط نسخ ۲۲سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۱ برك . اندازه ۲۲در۱۳ وقفی‌نائینی (۲۱۵۳)

۳۵۲ استبصار فیما اختلف من الاخبار

عربی. مکرر شمارهٔ ۱ مؤلف: شیخ طائفهٔ امامیه ابوجعفر محمد بن حسن بن‌علی‌طوسی. این کتاب ازاجل‌جوامع‌معتبرهٔ حدیثی امامیه ومدار استنباط احکام شرعیه است وپس ازکتاب تهذیب وبرنهج کتب فقهی‌تألیف نموده.ازاول‌باب طهارت تاآخرباب دیات را دارد. کتاب‌مرتب‌است برسه‌جزء : جزء اول ودوم درعبادات‌است. جزء سوم‌در معاملات و دیگر از ابواب فقه است . جزء اول مشتمل است برسیصد باب و متضمن هزارو هشتصد وهفتاد ونه حدیث است. جزء دوم مشتمل بردویست وهفده باب‌وشامل هزاروصدو هفتاد وهفت حدیث است. جزء سوم مشتمل است برسیصد ونودوهشت باب وحاوی دو هزاروچهار صد و پنجاه وپنج حدیث است. بالجمله کتاب حاوی ۹۱۵ باب و شامل ۵۵۱۱ حدیث است. روش مؤلف در اینکتاب چنین است که نخست اخبار معتمده ومختار نزد خودشرادرهربابی بافتواء ذکر نموده پس از آن بذکر اخبار مخالف و معارض‌وجمع‌میان‌اخبارپرداخته‌است وکتاب‌را مذیل‌داشته‌است بخاتمه‌درفهرست ابواب‌واسانید احادیث‌مندرجهٔ‌درآن. آغاز (الحمدلله‌لولی‌الحمدومستحقه) انجام (لئلایقع‌فیهازیادة اونقصان) (شرح‌اینکتاب‌رابشمارهٔ۷۳۳اخبارخطی‌به‌بینید)کاتب: عبد علی‌بن‌محمدعلی بن‌حماد حلی. تاریخ تحریر: پنجشنبه ۲٤ جمادی الاول ۱۰٤۱ درآخر نسخه دو اجازه است : اول اجازهٔ‌مفصل (ضمن ٤ صفحه) از شرف الدین علی بن حجة الله شولستانی نجفی حسنی حسینی بمولانا عزیز الله بن مولانا محمد تقی مجلسی. تاریخ‌آن پنجشنبه ۲٤ رمضان ۱۰٤۱ در نجف بوده‌است. دوم‌اجازه ایست متوسط(ضمن‌دو صفحه) ازمولانامحمد بن جابر بن‌عباس نجفی برای مولانا عزیز الله مذکور. تاریخ آن ۲۰ رمضان ۱۰٤۱ است . نسخه مصحح ومقابله شده است . متن اجازهٔ اول میرساندکه نسخه را مولانا عزیزالله برشرف الدین علی شولستانی خوانده ومقابله نموده وتصحیح‌داشته. خط نسخ ۳۱ سطری . عناوین وابواب بشنجرف نوشته شده. دارای ۲٤۸ برك. اندازه ۳۰ در۲۱ وقفی نائینی(۱۹۰۷)

۳۵۳ استبصار

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمد لله ولی الحمد ومستحقه) انجام (کی لایقع

فیها زیادة او نقصان) نسخه مقابله شده ومصحح است.کاتب: محمد بن محمد جزایری. تاریخ تحریر : سلخ ربیع الثانی ۱۰۴۴ خط نسخ ۲۷سطری. عناوین وابواب بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۶۲برك . اندازه ۳۲ در۱۹ وقفی حاج سید رضا قوچانی بوسیلهٔ فرزندش جواد قوچانی در ۱۰ مرداد ۱۳۲٤ بکتابخانه تسلیم شده (٦٦٧١)

۳٥٤ استبصار

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمدلله ولی‌الحمد) انجام (لئلا یقع‌فیها زیادة زیادة اونقصان) نسخه‌مصحح‌است . تاریخ‌تحریر : پنجشنبه اواخر جمادی الثانی ۱۰۷۰ خط نسخ ۲۷ سطری عناوین وابواب بشنجرف نوشته‌شده. دارای ۲۷۱ برك. اندازه ۳۱ در۲۰ وقفی ملا محمد اسماعیل در۱۲٤۱ (۱۹۱۰)

۳٥٥ استبصار

عربی. مکرر پیش . آغاز (الحمد لله ولی الحمد) انجام (کیلا یقع‌فیها زیادة اونقصان) نام کاتب وتاریخ‌کتابت که درآخر کتاب حج نوشته : محمد حسین بن منصور نجفی . درعصر شنبه ۱۳ صفر ۱۰۷۱ خط نسخ ۲۳ سطری . دارای یك سرلوح کوچك. صفحات مجدول بطلا وتحریر ولاجورد . وعناوین بشنجرف‌نوشته‌شده صفحهٔ اول دارای سرلوح زمینه طلا . حاوی ٤٨٥ برك . اندازه ۳۱ در ۱۹ وقفی ملکزاده کوثر (٦٨١١)

۳٥٦ استبصار

عربی. مکرر پیش. نسخه مصحح ومعلق بحواشی است. آغاز (الحمد لله ولی الحمد) انجام (زیادة او نقصان) کاتب:محمد بن محمود اردکانی - تاریخ تحریر دوشنبه ۳ربیع‌الاول ۱۰۷٤ خط نسخ ۲٥ سطری. عناوین وابواب بشنجرف‌نوشته‌شده . دارای ۲۹۹ برك. اندازه ۲٥ در۱٦ وقفی حاج قائم مقام (۱۹۰٦)

۳٥۷ استبصار

عربی . مکرر پیش. آغاز (الحمدلله ولی الحمد) انجام (وقد روی ذلك عن النبی صلی‌الله علیه وآله) کاتب: محمد حسین بن حاج نوری. تاریخ تحریر: ۱۰۷٤ خط نسخ ۲۳ سطری. عناوین ابواب بشنجرف نوشته‌شده دارای ٤۰۲ برك. اندازه ۲٥ در ۲۰ درتاریخ اسفند ۱۳۰۹ بوسیلهٔ منتجب الدین تسلیم‌کتابخانه کردید (۱۹۰۸)

۳۵۸ استبصار

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمد لله ولی الحمد) انجام (زیادة ونقصان)
کاتب : اسد بن حسن بیك تربتی. تاریخ تحریر: سلخ جمادی الاول ۱۰۸۲ خط نسخ
۲۱ سطری. عناوین وابواب بشنجرف نوشته شده. دارای ٤۸٥ برك. اندازه ۲٥ در
۱۹ خریداری آستان قدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۱٥٥)

۳٥۹ استبصار

عربی. مکرر پیش. این نسخه خاتمه (فهرست ابواب واسانید)را ندارد.
آغاز (الحمد لله ولی الحمد) انجام (لان ذلك مذهب کثیر من العامة و قد روی ذلك
عن النبی صم) کاتب: حسین بن‌منصور سبزواری. تاریخ کتابت : ۱۰۹۲ خط نسخ ۱۹
سطری. ابواب وفواصل بشنجرف نوشته شده . دارای ٤٥۸ برك . اندازه ۲٥ در۱۹
وقفی فهرستی (۱۹۰۹)

۳٦۰ استبصار

عربی. مکرر پیش . نسخه مصحح است. آغاز (الحمدلله ولی الحمد) انجام
(لئلا یقع فیه زیادة اونقصان) خط نسخ ۱۹ سطری. صفحه آخر بخط تازه درشعبان
۱۳۳۷ نوشته شده. عناوین بشنجرف . دارای ٤۷۳ برك. اندازه ۲٥ در۱۹ وقفی تقی
آقای مدرس رضوی در ١٤ شهریور ۱۳۲۳ (٦٥۷۹)

۳٦۱ استبصار

عربی. مکرر پیش. نسخه مصحح ومعلق بحواشی‌است. آغاز (الحمد للهولی
الحمد) انجام (زیادة اونقصان) خط نسخ مختلف السطر. دارای ۳٦٦ برك. اندازه
۳۲ در۲۰ وقفی نادرشاه (۱۹۱۱)

۳٦۲ استبصار

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمد لله ولی الحمد) انجام (لئلا یقع فیهازیادة
اونقصان) نسخه مصحح است . خط نسخ ۲۷ سطری . دارای یك سرلوح مذهب .
اوراق‌مجدول بطلا وتحریر. ابواب وعناوین بشنجرف‌نوشته. دارای ۳۸٦برك . اندازه
۲٤ در۱٦ وقفی نائینی (۱۹۰٥)

۳٦۳ استبصار

عربی. مکرر پیش . این نسخه قسمتی از باب حج تا آخرکتاب را دارد .

آغاز (باب المطلقه هل تحج فی عدتها ام لاموسی بن القسم) انجام (کیلا یقع فیها زیادة اونقصان) کاتب ملك علی بن بهزاد ایزد خواستی. تاریخ تحریر: سه شنبه ۲۷ ذیقعده ۱۱۲٤ برخی از صفحات معلق بحواشی است . خط نسخ ۲۳ سطری . ابواب بشنجرف نوشته شده . چند ورق اول نسخه رطوبت رسیده . دارای ۲۱۸ برك . اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفی نائینی (۱۹۱۲)

۳٦٤ الاستغاثة فی بدع الثلثه

عربی. مکرر شمارهٔ ٤٦حکمت خطی مؤلف : ابوالقاسم علی بن احمد کوفی متوفای جمادی الاول ۳۵۲ دردیهٔ کرمی ازمحال فساء شیراز. مؤلف را بعضی علوی دانسته اند ودرپایان عمر غالی مذهب گشته باین جهت برخی را در اعتبار این کتابش تردید است ولی محدث نوری وجمعی دیگرزا عقیدت بر اعتبار این کتاب است واین کتابرا ازکتب معتبرهٔ که درحال اعتدال مذهب نکاشته دانسته اند (۱) محدث بحرینی وبعضی دیگر اشتباها اینکتابرا ازابن میثم بحرینی دانسته اند . این کتاب که بنام(کتاب البدع وهم (البدع المحدثه) یاد شده در بیان مثالب وبدع خلفاء ثلثهٔ راشدین و تضعیف وبی اصل بودن روایات وارده درفضائل وخلافت آنان است. آغاز (الحمد لله ذی الطول والامتنان والعزة والسلطان) انجام (و اوضحنا من بطلانه ما فیه کفایه و ومقنع ونهایة لذوی الفهم والعقل والبصیرة) نسخه مصحح ومقابله شده است . تاریخ فراغت از تصحیح ومقابله : شب جمعه ۲٦ شعبان ۱۲۰۱ در زنجان بوده. خط نسخ ۱۹ سطری. نسخه رطوبت رسیده - عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۸٤ برك - اندازه ۲۰ در۱۵ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۱۲۷)

۳٦۵ اسرارالشهاده

عربی. مؤلف: سیدکاظم رشتی (۲) کتاب دربیان رموز واسرارمعنوی شهادت حضرت ابیعبدالله الحسین علیه السلام است . مؤلف اینکتابرا بخواهش حاج‌عبد الوهاب قزوینی تألیف نموده. آغاز (الحمد لله رب العالمین وصلی الله‌علی خیر خلقه ومظهر لطفه محمد وآله الطیبین الطاهرین) انجام (و بهذاالقدر کفایة لاهل الهدایة والدرایة) تاریخ تحریر : ۱۳ محرم‌الحرام ۱۲۵۷ خط نسخ۲۸ سطری. اوراق مجدول بشنجرف دارای ۱۰ برك. اندازه ۲٦ در۱۵ وقفی فهرستی (۱۹۱۳)

(۱) مستدرك الوسائل ج ۳ ص۳۲۲ (۲) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست گذشت

اخبار

کتب خطی

۳۶۶ اسرارالشهاده

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمدلله‌رب‌العالمین) انجام (کفایةلاهل الهدایه)
کاتب : مهدی‌بن حسین‌الحسنی تاریخ تحریر: ۱۱ صفر ۱۲۸٤ درقزوین. پس از این ضمن
۱۰ صفحه مطالب متفرقه است درحدیث ودعاء وسؤال وجواب از شیخ احسائی .
خط نسخ ۱۲ سطری . دارای ٤۳ برك . اندازه ۱۷ در ۱۰ وقفی ملکزاده کوثر
(٦۹۷۰)

۳٦۷ اعتقادات

عربی. مکرر شمارهٔ ۲۰۸ حکمت‌خطی. مؤلف : شیخ صدوق ابوجعفر محمد
بن علی بن‌حسین بن موسی بن بابویه قمی. رساله ایست دربیان عقائد ضروریه و غیر
ضروریه فرقهٔ ناجیه امامیه. رساله ضمیمهٔ نافع یوم الحشر درتبریز چاپ شده . آغاز
(الحمد لله رب العالمین وحده لاشریك له) انجام (وساجرد فی‌ذلك کتابا بمشیة الله و
عونه انشاء الله تعم) شرح این رساله‌را بشمارهٔ ۵۵۸ ـ اخبار خطی به بینید کاتب: حسین‌بن
فخرالدین سهام. تاریخ تحریر: چهارشنبه اواسط رمضان ۸۸۰ خط‌نسخ ۱٦ سطری. عناوین
و ابواب‌بشنجرف نوشته شده.دارای ۳۳ برك. اندازه ۱۸ در۱۳ واقف شناخته نشد(٦۱۵۸)

۳٦۸ اعتقادات

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمد لله رب العالمین وحده لاشریك له) انجام
(بمشیة الله وعونه انشاء الله تعالی) کاتب : ملا محمد حافظ ساوجبلاغی. تاریخ تحریر:
۹۹۹ خط نسخ ۱۵ سطری. ابواب بشنجرف نوشته شده . دارای ٤۹ برك . اندازه
۱۷ در۱۰ وقفی ابولقاسم طالشی (۳۳٦)

۳٦۹ اعتقادات

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمد لله رب العالمین) انجام (بمشیة الله و
وعونه انشاء الله تعالی) تاریخ تحریر: رمضان ۱۰۲۹ خط نسخ ۹سطری. ابواب
بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۱۱ برك. اندازه ۱۸ در۱۱ وقفی نائینی (۳۳۵)

۳۷۰ اعتقادات

عربی . مکرر پیش . آغاز (باب وصف اعتقاد الامامیة فی التوحید)
انجام (بمشیة الله وعونه) کاتب: شاه محمد بن زین العابدین . تاریخ تحریر : نیمهٔ

جمادی الاول ۱۰۴۲ خط نسخ مختلف السطر. عناوین بشنجرف نوشته شده . نسخه موریانه خورده . دارای ۳۴ برگ . اندازه ۲۵ در۱٤ وقفی فهرستی (٦۱٥۷)

۳۷۱ اعتقادات

عربی. مکرر پیش . آغاز (الحمدلله رب العالمین وحده) (انجام (بمشیة الله وعونه انشاءالله) صدر نسخه ضمن سه صفحه نامهٔ سید محمد بن محمد رفیع است بسید حسین قزوینی . آخر نسخه ضمن دوصفحه حدیث عنوان بصری منقول از کتاب مشکوة الانوار ضمیمه‌است . تاریخ تحریر: ۱۲۰٦ خط شکسته نستعلیق۱۸سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۱ برگ . اندازه ۲۲ در ۱٤ وقفی عضد الملك (٦۱٥۹) -

۳۷۲ اعتقادات

عربی . مکرر پیش . آغاز پس ازتسمیه وتحمید (هذا کتاب فی‌صفة اعتقادات الطائفة الناجیه) انجام (بمشیة الله وعونه انشاءالله تعالی) کاتب: ملا محمد زمان . تاریخ‌کتابت : ۱۳ ربیع الاول ۱۲٦۳ د ر مشهد . خط شکسته نستعلیق ۱۲ سطری سطری ، عدد اوراق ۳۹ ، اندازه ۲۱ در ۱۷ ، خریداری آستان قدس‌دراسفند ۱۳۱۸ (٦۱٦۰)

۳۷۳ اعتقادات

عربی . مکرر پیش . این نسخه بانسخهٔ چاپی اندك تخالفی دارد ــ آغاز پس ازدیباچه (اما بعد فهذا کتاب وصف الاعتقاد تصنیف الشیخ الاجل السعید الشهید ابیجعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی) انجام (ساجرد فی ذلك کتاباً بمشیة الله وعونه) کاتب : محمد بن زین‌العابدین قزوینی . تا ریخ تحریر : ۱٤ شعبان ۱۲٦۷ خط نسخ ۱۱ سطری . عناوین مطالب غالباً نوشته نشده . برخی از برگها رطوبت رسیده . دارای ٤٥ برگ . انداز ۱۷ در ۱۰ وقفی ملکزادهٔ کوثر (٦۸۱۲)

۳۷٤ اعتقادات

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمدلله رب‌العالمین) انجام (وسلم تسلیماً کثیراً کثیرا) خط نسخ ۱٥ سطری . عناوین ابواب بعضی نوشته نشده وبعضی با شنجرف نوشته شده . دارای ٤۱ برگ . اندازه ۱۹ در۱۳ واقف شناخته نشد (۳۳۲)

اخبار

کتب خطی

۳۷۵ اعتقادات

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمد لله رب‌العالمین) انجام (وعونه انشاء الله تعالی) خطنسخ ۱۴ سطری . ابواب وعناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۴۵ برگ اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی آقازین العابدین در ۱۱۶۶ (۳۳۳)

۳۷۶ اعتقادات

عربی . مکرر پیش . نسخه مصدر است بفهرست ابواب . آغاز (الحمد لله رب‌العالمین وحده لا شریك له) انجام (بمشیة الله عز وجل وعونه) خطنسخ ۱۵سطری. ابواب وعناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۵۶ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۱ واقف شناخته نشد (۷۹۴)

۳۷۷ اعتقادات

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمد لله رب العالمین وحده‌لاشریك له) انجام بمشیة الله تعالی وعونه والحمد لله رب العالمین والسلام علی من اتبع الهدی) خط نسخ خوب بطور چلیپا درسه ستون نوشته شده . ومجدول بطلا وتحریر . عناوین بشنجرف تحریر شده . اندازه ۴۳ در۲۶ وقفی نائینی.این رساله را ضمیمهٔ شرایع الاسلام شمارهٔ ۵۵۶ اخبار خطی ازص۵تا ص۱۴ به بیند (۶۰۳۰)

۳۷۸ اعتقادات

عربی . مکرر پیش . این نسخه ازآخر ناقص است . آغاز (الحمدلله‌رب العالمیین) انجام موجود (اامنتم ان یخسف) خط نسخ ۱۴ سطری. ابواب وعناوین بشنجرف نوشته‌شده.نسخه قدیمی وموریانه خورده. دارای۴۲ برگ . اندازه ۲۳ در۱۳ وقفی نائینی (۶۱۵۶)

۳۷۹ اعتقادات

عربی. مکررپیش . این نسخه نیز ناقص است . آغاز (الحمد لله رب العالمین) انجام موجود (فادخلوا ابواب جهنم خالدین) خط نستعلیق ۹سطری. ابواب عناوین بعضی نوشته نشده وبعضی بشنجرف نوشته شده . دارای ۴۵ برگ . اندازه ۱۵ در ۹ . وقفی نادرشاه ۱۱۴۵ (۳۳۴)

۳۸۰ اعتقادات

عربی . مکرر پیش . اول وآخر نسخه افتاده. آغاز موجود (حیا والاعتقاد

فی‌الروح) انجام موجود (کانت مسلمة وقال) خط نسخ مختلف‌السطر. روی ابواب وعناوین خط عادی باشنجرف ترسیم شده . دارای۲۲ برك . اندازه ۲۱ در۱۱ وقفی فهرستی (۷۹۵)

۳۸۱ اعلام‌الدین‌فی‌صفات‌المؤمنین‌وکنزعلوم‌العارفین

عربی . مؤلف : ابو محمدحسن بن ابی‌الحسن محمد دیلمی ازاعلام امامیه در نیمهٔ دوم سدهٔ هشتم هـ ـ ق ازمشایخ ابن فهد حلی (متولد در ۷۵۷ متوفای در۸٤۱) است . (۱) کتاب درعقائد ومواعظ واخلاق ومذیل است بچهل حدیث نبـوی . کلـیه احادیث را بی ذکـر سلسلهٔ سنـد آورده . مؤلف کـتاب را د ر دیباچـه چنیـن توصیف نموده : « فاول ما ابدابه ذکرالمعارف بالله تعالی وبرسوله صلی‌الله علیه‌وآله وحججه من بعده وما یجوز علیه وعلیهم وما لایجوز ثم اثنـی بذکر فضـل العالم و والعلوم وما یتبع ذلك من العلوم الدینیة والآداب‌الدنیائیه ولم التزم ذکرسندهاالشهرتها عندالعلماء وفی‌کتبها المصنفة المرویة عن مشایخنا رحمهم الله تعالی واحلت فی ذلك‌علی کتبهم واسانیدهم فیها الا ماشذ عنی من ذلك فلم اذکر الافص القول » آغاز (الحمد لله دی (کلماتی بصحافی‌رفته) لال والرفعه والکمال الذی عم‌عباده بالفضل‌والاحسان) انجام (وما هدالارض المدحیه صلی علی سیدالبریه محمـدوآله‌الاخیار الاطهار الابرار الایمه واعف عنا واغفر لنا وارحمنا انت مولانا فانصرنا علی القوم الکافرین) نسخه قدیمی است وگمان میرود درعصر مؤلف نوشته شده است. اشخاصی‌که نسخه دراختیار وملکیت آنها بوده‌ودرنسخه اثر خامه شان موجود است اینانندکه برخی ازکلمات د ر صحافی رفته وموجودی بعینه آورده میشود : « انتقل فی‌نوبت ا... الی الله الغنی‌عبد الحد .. ابن محمدالمستکـالحد » باز درهمان صفحه : « بم عواری‌الایا .. تراب اقدام الا نام هلال الکرکی عامله .. الحمی‌محمد وعلی وا.. الاطهار فی‌شهر ... القعدة الحرام من سنه.. وستین وتسع..کسه مالکه الملـ .. تجاوز عن‌سیاته » درصفحه آخرمرقوم است: « بصره (کذ) من اوله الی آخره اصعف عباد الله واجوجهم محمد بن عبدالحسن(یاعبدالحبیب) ابن مبصر (یا ابومضور) الموذن بالحرم الشریف الغروی (صحافی رفته) وذلك‌من‌سنه ۳ ـ وسبعمایه » ظاهرا مقصود ازین‌تاریخ ۷۲۳ است ومحتمل‌است ۷۶۳ باشـد . خط ریحان مختلف السطر . دارای ۱٤۵ برك . اندازه ۲٤ در۱۷ وقفی شیخ بـهائی

(۱) روضات‌الجنات ص۱۷۷ ـ الذریعه ج ۱ ص ۵۱۷ ج۲ ص ۲۳۸

اخبار

کتب خطی

بوسیلهٔ تقی‌آقا مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شد (۵۶۷۹)

الزام النوصب

بنگرید بشمارهٔ ۳۶۰ حکمت خطی

۳۸۲ امالی

عربی مکرر شمارهٔ ۵ مؤلف : شیخ صدوق . کتاب ازمعتبرات است وحاوی نودوهفت مجلس وهرمجلسی حاوی بر احادیث ومسائل ومباحث مختلفه است وبمجالس نیز معروف است . آغاز (الحمد لله رب العالمین والعاقبة للمتقین) انجام (آل‌یس) علیه السلام وسلم تسلیما کثیرا) کاتب : اسماعیل بن ابراهیم بن علی جزایری سمنانی که بدستور شیخ ابراهیم جعفر عاملی فراهی نوشته . تاریخ تحریر: دههٔ دوم شوال ۱۰۹۰ شیخ ابراهیم مذکور این نسخه را نزد شیخ حر عاملی (صاحب وسائل الشیعه) خوانده ودر تاریخ ۱۰۹۰ ازمقابله و تصحیح آن فارغ شده . شیخ حر عاملی در صفحهٔ آخر برای شیخ مذکور اجازهٔ نوشته. تاریخ‌اجازه اواخر ذیحجه۱۰۹۰است. خط نسخ ۲۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته. صفحهٔ اول بخط تازه است . دارای ۲۵۱ برگ . اندازه ۲٤ در ۱۲ وقفی فهرستی (۱۹۱۵)

۳۸۳ امالی

عربی : مکرر پیش. صفحهٔ اول نسخه افتاده . آغازموجود (وینبغی‌فی‌الاجل) انجام (والحمد لله رب العالمن) خط نسخ ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ٤۲۰برگ . اندازه ۱۹ در ۱۲ واقف شناخته نشد (۱۹۱٤)

۳۸٤ امالی

عربی . مکرر پیش . این نسخهٔ ازمجلس پنجاه ویکم تا آخر را دارد . آغاز پس از تسمیه (المجلس الحادی والخمسون قال الشیخ ابوجعفر) انجام (علی‌قلب کل متکبر جبار وصلی‌الله‌علی محمد وآله) کاتب : محمد بن حسن حر (شیخ حرعاملی صاحب وسائل الشیعه) تاریخ تحریر: ۱۰٦۱ ؛ پشت صفحهٔ اول هفت بیت شعر (۱)

---

(۱) اشعاراینست : «ایها‌الغایصون فی‌لجج‌البحر لتحصیل دره ولآلی — انمامعدن‌الجواهروالدر الغوالی بحرالامالی — فبه اشرقت بدور نصوص — احجلت(کذا) فی الظهور بدر الکمال — وابانت عن‌فضل قوم مزایا — هم‌تجاوزن عن‌مقام‌المعالی — فهم حجة‌الاله‌علی‌الخلق — بانوارهم تضیئی اللیالی — فعلیهم تحیة‌الله زینت — بدوام وکثرة وتوالی — ورئیس المحدثین علیه — رحمة الله‌دائما فی اتصال »

درتوصیف کتاب ازکاتب نسخه است ودرپشت صفحهٔ آخر نیز اسامی جملهٔ از رجال اسانید کتاب است که کاتب افراد درجمع وکتابت نموده . خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۸۳ برك . اندازه ۲۰ در ۱۵ وقفی شیخ حسن سال ۱۳٤٤ (۱۹۱٦)

۳۸۵ امالی

عربی . مکرر پیش . این نسخه ازمجلس ۵۸ تا اواسط مجلس ۸۵ رادارد. آغار موجود (المجلس الثامن والخمسون یوم اللبا) انجام موجود (ولد کرالله اکبر) خط نسخ ۱۹ سطری . دارای ۵٦ برك . اندازه ۲۵ در ۱۷ بوسیلهٔ تقی آقای مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شد (۵٦۷۰)

۳۸٦ الامتاع بالاربعین المتباینة بشرط السماع

عربی . مؤلف : شهاب الدین ابوالفضل احمد بن علی بن محمد بن محمد بن علی کنانی عسقلانی مصری شافعی معروف بابن حجر عسقلانی متولد در ۷۷۳ متوفای درذیحجه ۸۵۲ (۱) از اعلام وحفاظ علم حدیث بشمار است . درمصر پرورش یافته وسفرهائی بحجاز ومصر وشام وفلسطین ویمن نموده ونزدفیروزآبادی (صاحب قاموس) ودیگر ازمشایخ عصر علوم متنوعه را دریافته ودرسال ۸۲۷ ملك اشرف برسبای منصب قاضی القضاتی مصررا بدو تفویض نموده ومرجع فتوی بوده .کتاب ازاربعین های اهل سنت است وحاوی چهل وپنج حدیث است . کتاب دردیباچه چنین توصیف شده: «فهذه اربعون حدیثا من مروياتي العاليات اقتصرت فيها على اعلى انواع التحمل وهو السماع دون الاجازات والمناولات والوجادات ولم اعدراويامن رواتها فبرزت متونها بينات واسانيدها متبانات وابتدات بالحديث المسلسل بالاولوية على العادة ثم باحاديث العشره الساده ثم سردت اسماء الباقين على حروف المعجم الثمانية والعشرين وختمت بحديثين عن ابن عباس و ابن عمر ليكمل فيها التخريج عن العبادلة المشهودين وتحملت على الاحاديث فاوضحت عللها و نقيت خللها و شرطت التباين والاتصال في اصولها دون الطرق التالية لها» حدیث اول آن اینست : « ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال الراحمون يرحمهم الرحمن تبارك وتعالى ارحموا من في الارض يرحمكم من في السماء » مؤلف این کتاب را در شانزده مجلس برشهاب الدین احمد بن ابی بکرموصیری املاء کرده . تاریخ ختم : آخر ربیع

(۱) کشف الظنون ج ۱ ص ۱۵۰ - حسن المحاضره ج ۱ ص ۱۵۳ - تاریخ آداب اللغه العربیة ج ۳ ص ۱٦۵

الثانی ۸۱۱ است . نسخه مصحح و مقابله شده است . آ غاز الحمد لله الذی علا بصفاته المباینة لصفات المخلوقین) انجام (وسلام منه بغیر انقضاء) کاتب : محمد بن علی صابونی . تاریخ تحریر: پنجشنبه ۲۶ ربیع الثانی ۸۲۶ خط نسخ مختلف السطر . عناین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۹ برك . اندازه ۱۹ در ۱٤ وقفی نائینی (۱۹۱۸)

۳۸۷ انساب النواصب

فارسی . مؤلف : علی بن داود خادم استرآبادی معاصر با شاه عباس صفوی دوم. کتاب دربیان انساب ومثالب ومطاعن دشمنان خاندان عصمت وطهارت علیهم السلام است که ازکتب اهل سنت وجماعت نقل کرده . کتاب مرتب است برپنجاه ویکباب . تاریخ ختم تألیف : محرم ۱۰۷٦ . آغاز (شکر وسپاس بیحد وقیاس خالقی را جل شانه وعظم سلطانه کـه طینت طیبهٔ انبیاء واولیاء راازمیاه لطیفه نظیفهٔ هذا عذب فرات سر رشتهٔ زینت بخش بازارچه ایجادگردانید) انجام (برحمتك یا ارحم الراحمین) نسخه مصدر بفهرست مطالب است . کاتب: اسماعیل بن حاج عظیم . تاریخ تحریر: ربیع الاول ۱۲٤۱ خط نستعلیق۲۲ سطری . دارای۲۰٦ برك ـ اندازه ۲۹ در ۲۰ وقفی ملکزادهٔ کوثر (٦۸۱۳)

۳۸۸ انساب النواصب

فارسی . مکرر پیش . کاتب خطبه رانوشته . آغاز موجود (اما بعد چنین گوید العبد المذنب العاصی المحتاج) انجام (برحمتك یا ارحم الراحمین تاریخ تحریر: جمادی الاول ۱۲٦۲ خط نستعلیق خوب ۱۹ سطری . ۱۷ صفحهٔ اول مجدول بلاجورد وتحریر وطلا . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۵۲ برك. کاغذ آبی رنك اندازه ۲۱ در ۱۳ وقفی نائینی (۱۹۲۰)

۳۸۹ انساب النواصب

فارسی. مکرر پیش. آغاز (شکر وسپاس بیحد وبیقیاس) انجام (بحق محمد وآله الطاهرین) کاتب: عباس بن جبرئیل : تاریخ تحریر: رمضان ۱۲٦۵ ـ خط نستعلیق مختلف السطر . عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای۲۰٦ برك ـ اندازه ۳۱در۲۱ وقفی فهرستی (۱۹۱۹)

۳۹۰ انساب النواصب

فارسی. مکرر پیش . صدر نسخه فهرست ابواب کتاب است . آغاز (شکر

وسپاس بیحد وبی قیاس) انجام (یا ارحم الراحمین) کاتب: محمد طاهر حسینی وزوائی قمی . تاریخ تحریر : جمعه ۱۱ رمضان ۱۲۷۲ نسخه بدستور میرزا محمدخان کشیکچی باشی نوشته شده . خط نسخ خوب ۲۳ سطری. صفحه اول دارای یك سرلوحه مذهب. اوراق مجدول بشنجرف بطلا وتحریر ولاجورد. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۹۵ برك . اندازه ۲۷ در۱۵ وقفی نائینی (۱۹۲۱)

۳۹۱ انوار نعمانی

عربی . مؤلف: سید نعمت الله جزائری از اعلام محدثین امامیه درسدهٔ ۱۲ هجری (۱) کتاب دردیباچه چنین توصیف شده : یشتمل علی تفصیل احوال الانسان قبل خلقته ویبین شانه الی یوم ولوج حضرته ویعقبه بذکر احواله الی یوم دخوله ناره اوجنته بل یفصل فیه احوال الدنیا واهلها قبل وجودها وبعد وجودها) کتاب مرتب است برسه باب. تاریخ ختم تألیف (بضبط نسخهٔ چاپی) : شب سه شنبه ۲۲ رمضان ۱۰۸۹ آغاز (بحمده وبنعمته علی نعمائه) انجام (الطیبین الطاهرین) خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین درمتن وحاشیه بشنجرف نوشته صفحه اول استکتاب شده . دارای ۳۱۳ برك . اندازه ۳۲ در ۲۰ وقفی نائینی (۱۹۲۲)

۳۹۲ اهلیلجه

عربی . مکرر شمارهٔ ۸۳ حدیثی است شارح رموز واسرار وبراهین انشاء عالم طبیعی واستدلال بآثار عالم سفلی بر اثبات صانع که حضرت امام بحق ناطق مولانا ابو عبدالله جعفر بن محمد الصادق (متولد در ۱۷ ربیع الاول ۸۰ یا ۸۳ شهید به زهر در ۲۵ شوال ۱٤۸ روضهٔ منوره اش در بقیع مدینه بکینهٔ قوم وحشی وهابی در ۸ شوال ۱۳٤٤ ویران شد) علیه السلام درپاسخ ابوعبدالله (یاابومحمد) مفضل بن عمر جعفی کوفی قلمی فرموده. مضامین عالی متن حدیث واهتمام بزرگانی بمانند سیدبن طاوس وعلامهٔ مجلسی قدس الله اسرارهم بضبط ونقل آن بی نیاز میدارد از گفتگوی درسند آن (۲) آغاز (حدثنی محمد بن سعید النحوی بدمشق قال حدثنی

(۱) ترجمه اش درجلد اول فهرست مذکوراست . (۲) علامه مجلسی درجلد دوم بحار الانوار این حدیث شریف را باشرح وتوضیح درج نموده ودرجلد اول آورده است که سیدبن طاوس در کتاب کشف المحجه وهم درکتاب امان الاخطار توصیه بمطالعه ومصحوب داشتن این رسالهٔ شریف وهم رسالهٔ توحید مفضل فرموده . ترجمهٔ تفصیلی احوال و وثاقت مفضل بن عمر راوی این حدیث شریف را درمستدرك الوسائل (ج ۳ ص۵٦۲) به بینید .

محمد بن ابی مسهر بالرملة عن ابیه عن جده قال کتب المفضل بن العمر الجعفی الی ابیعبد الله جعفر بن محمد الصادق ع یعلمه) انجام (عن الشرکاء والانداد) کاتب: محمد کاظم بن محمد باقر ، تاریخ تحریر: شعبان ١٠٦٣ خط نسخ ١٩سطری . دارای ١٩ برك . ٢٦ در١٦ وقفی نائینی (٢٠٢٢)

۳۹۳ اهلیلجه

عربی . مکرر پیش . آغاز (حدثنی محرز بن سعید النحوی بدمشق) انجام (عن الشرکاء والانداد) کاتب : زین العابدین بن حاجی محمد والرانی . تاریخ تحریر : پنجشنبه ١٨ رجب ١٠٦٧ خط نسخ ١٩ سطری دارای ١٣ برك . اندازه ٢٠در١٣ وقفی آقازین العابدین (این رساله ضمیمهٔ رسالهٔ توحید مفضل شماره ٤٤٦ ص٨٧است) (٦٠٢٨)

۳۹٤ اهلیلجه

عربی . مکرر پیش . این نسخه بانسخ دیگر تخالف دارد . آغاز موجود (اما بعد وفقنا الله وایاك لطاعته) انجام (وعلیه اموت انشاء الله) کاتب : محمد رضا بن حاج میرزا ابوالحسن . خط نسخ ٢٠ سطری . دارای ١٧ برك . اندازه ٢٢ در ١٨ وقفی فهرستی (٢٠٢٣)

۳۹٥ اهلیلجه

عربی . مکرر پیش . این نسخهٔ را سید عبدالرضا حسینی عاملی تصحیح نموده . آغاز (حدثنی محرز بن سعید) انجام (علی کل حال من الاحوال) صدر نسخه ضمن ١٢ صفحه خطب واحادیث وعبارات متفرقه است . خط نسخ ٢١ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٢٣ برك . اندازه ٢٠ در١٣ وقفی آقازین العابدین (٢٠٢٤)

۳۹٦ اهلیلجه

عربی . مکرر پیش . آغاز (حدثنی محرز بن سعید النحوی) انجام (وتکبیر عن الشرکاء والانداد) خط نسخ ١٩ سطری . دارای ٢٢ برك . اندازه ٩١ در١٠ وقفی حاج عسکر . بوسیلهٔ تقی آقای مدرس در شهریور ١٣١٧ تسلیم کتابخانه شده (٦٧٥١)

حرف ((ب))

۳۹۷ بحارالانوار ج ۳

عربی . مکرر شمارهٔ ٣٩ اخبار خطی . مؤلف : علامهٔ مجلسی مولانا محمد

باقر بن مولانا محمد تقی (مجلسی اول) اصفهانی متولد در ۱۰۳۷ (۱) متوفای‌درشب ۲۷ رمضان ۱۱۱۰ (۲) مدفون درمسجد جامع عتیق اصفهان ازمشاهیر واجلهٔ علماء امامیه و ازشیخ الاسلام های دورهٔ صفویه‌است (۳) این‌کتاب چون مؤلف جلیلش بی‌نیاز از توصیف است و بالاجمال از حسنات روزگار وبمانند دائرة المعارف مذهب امامیه است وملتقط ومنتخب است ازاصول معتبرهٔ قلیل الوجودی که تحصیل آنها برای کمتر کسی میسور بوده ومدرك ومستند معتبر وجامعی‌است برای تألیف اعلام‌متاخرین ـ هیفده جلد این‌کتاب (ازج۱تاه۱) وج۱۸و۲۲(صلوة ومزار) را مؤلف تصحیح ومبیضه نموده ودرآنها بشرح وتوضیح وتحقیق پرداخته. بقیهٔ مجلدات را تنقیح و پاك نویس نویس ننموده وخالی ازشرح وبیان است (مگر بطور ندرت) پس ازفوت مؤلف شاگردش میرزا عبدالله افندی (صاحب ریاض العلماء) بقیهٔ‌مجلدات‌را مرتب ومبیضه‌نموده (تفصیل محتویات مجلدات بجهت نقص مجلدات خطی موکول میشود بباب اخبارچاپی) این مجلد در مباحث متعلقهٔ بعدل ومشیت واراده وقدر وقضاء وهدایة واضلال‌وامتحان وطینت وعلل تشریع ومقدمات موت واحوال برزخ وقیامت وجنت وجهنم وشفاعت‌است که حاوی سی‌هزار بیت است ودر ۹۵ باب ترتیب یافته. تاریخ ختم تألیف این‌جلد ۱۱ محرم ۱۰۸۰ است. صفحهٔ اول نسخه افتاده. آغاز موجود (ولكن الناس‌انفسهم يظلمون) انجام (و مخالفيهم ابد الآ بدين) تاریخ تحریر: دوشنبه ۱۰ ربیع‌الاول ۱۱۱۸ خط نسخ ۲۲ سطری. عناوین ورموز بشنجرف نوشته شده. دارای ۴۰۹ برك. اندازه ۲۴ در۱۸ بوسیلهٔ محمد حسنخان در ابانماه ۱۳۱۰ تسلیم‌کتابخانه شد. (۱۹۲۴)

۳۹۸ بحارالانوار ج ۶

عربی. مکرر پیش. این‌جلد تاریخ شریف وفضائل ومناقب ومعجزات‌حضرت پیغمبر اکرم صم ٤ وشرح حقیقت وکیفیت اعجاز قرآن مجید و ترجمهٔ احوال سلمان واباذر وبرخی دیگر ازصحابهٔ مرضیین‌است‌وحاوی‌شصت‌وهفت هزار بیت است‌که در ۷۲

---

(۱) مطابق عدد: « جامع کتاب بحار الانوار » وبروایتی تاریخ ولادت: اول‌سال ۱۰۳۸ بوده (۲) مطابق عدد: « باقر علم شد روان بجنان » و بروایتی سال فوت ۱۱۱۱- است (۳) در (روز چهارشنبه چهارم جمادی الاول) ۱۰۹۸ شاه سلیمان صفوی منصب جلیل شیخ الاسلامی را بمؤلف تفویض نمود. محدث نوری رسالهٔ درترجمهٔ مؤلف « بنام فیض القدسی » تألیف نموده که باجلد اول بحار الانوار چاپ شده. تفصیل‌ترجمهٔ مؤلف را درآنجا به‌بینید.
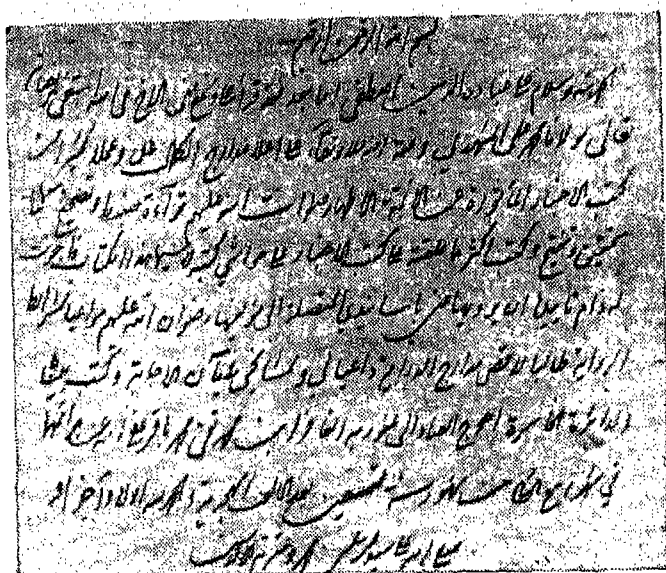
صورت دستخط مجلسی دوم (ترجمه‌اش را از صفحهٔ ۳۱ تا ۳۲ به‌بینید)

این اجازه در آخر کتاب شمارهٔ ۴۷۲ اخبار خطی نوشته شده

صورت دستخط شهریار هند سلطان محمد قطبشاه وابن خاتون عاملی

(ترجمهٔ ابن خاتون را در صفحهٔ ۴۸ به‌بینید) که از پشت صفحهٔ ۱۴

کتاب ۴۲۹ اخبار خطی برداشته شده

باب ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف : شب جمعه ۲۰ رمضان ۱۰۸٤ . این نسخه مصحح وناقص است. موجودی تاقدری از باب معجزات است. آغاز (الحمد لله الذی اکرم سید انبیائه) انجام موجود (وسارکالقارح الهملاج) خط نسخ ۲۳سطری . عناوین ورموز بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۱۱ برگ. اندازه ۲۵ در۱۹ وقفی نائینی (۱۹۲۵)

۳۹۹ بحارالانوار ج۱۲

عربی. مکرر پیش. این جلد دراحوال ومناقب وفضائل حضرت ثامن الحجج الاطهار وحضرت امام جواد وحضرت امام هادی و حضرت امام عسکری علیهم الصلوة والسلام وترجمهٔ از اقارب اصحاب آن بزرگواران است. این جلد مشتمل بر ۱۲۰۰۰ بیت است که در ۳۹ باب ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف : جمعه ۱۷ ذیحجه ۱۰۷۷ نسخه مصحح است. آغاز (الحمد لله الذی زین سماء الدین بالشمس والقمر) انجام (واهل بیته الطاهرین) خط نسخ ۱۳سطری. عناوین ورموز بشنجرف نوشته شده. نسخه موریانه خورده.دارای ۱۵۸ برگ. اندازه ۲٦ در۱٦ وقفی نائینی (۱۹۲٦)

٤۰۰ بحار الانوار ج ۱٤

عربی. مکرر پیش . این مجلد که موسوم است به «سماء والعالم» حاوی روایات وارده درمباحث ومطالب وموضوعات: لوح وقلم وعرش وکرسی وحجب وسرادقات وآسمانها وزمین ازشواهد واسرار فلکی ونجومی وعناصر و نبات و معدن وحیوان وخواص آنها واحوال انسان ازمسائل روح ونفس وتشریح وطب وابواب صید وذباحه و اشربه وادویه واوانی وازمنه وامکنه وغیرها است. این جلد حاوی ۸۰۰۰۰بیت است که ضمن ۲۱۰ باب ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف : اواسط جمادی الثانی ۱۱۰٤- این نسخه مصحح وبرمؤلف خوانده شده وناتمام است. موجودی تاقدری ازباب حقیقت نفس و روح است. آغاز (الحمد لله خالق الارضین والسموات) انجام موجود (من محض الایمان) خط نسخ ۲۲ و۲۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . تاریخ تحریر وتاریخ وقف درنسخه نیست ولی یاد داشتهائی در پشت صفحهٔ اول مورخه ۱۱۳٦ دیده میشود . دارای ٤۲٤ برگ. اندازه ۲۵ در۱۹ وقفی محمدعلی تسبیحی (۱۹۲۷)

٤۰۱ بحارالانوار ج ۱٤

عربی. مکرر پیش . این نسخه درعصر مؤلف نوشته شده وقطعه ایست ازآن

موجودی از (باب الارض) تا آخر (باب خلق الارواح) است . آغاز موجود (باب الارض و کیفیتها) انجام موجود (وعلة الکاذبه) پشت صفحهٔ اول فهرست ابواب نسخه است که بخط مؤلف است ومهر مؤلف : « باقر العلوم » که بشکل بادامی است در پشت برك اول ودربرك آخر دیده میشود و مینماید که نسخه در کتابخانه وملکی مؤلف بوده . کاتب : محمد مهدی بن حاج محمود . تاریخ شروع بکتابت نسخه: غرهٔ صفر ۱۱۰۸؛ خط نسخ ۱۹ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۸٤ برك اندازه ۲٦ در۱۹ خریداری آستانقدس در۱۳۱۱خورشیدی (۱۹۲۸)

٤۰۲ بحارالانوار ج ١٤

عربی. مکرر پیش. این نسخه مصحح و ازباب السحاب والمطر تاقدری ازباب (تاثیر السحر والعین) را دارد . آغاز موجود (باب السحاب و المطر والشهاب والبروق والصواعق والقوس وسایر مایحدث فی الجو) انجام موجود را لاین محل النزاع انه هل یقع بالسحر انقلاب عین اولا فمن) خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۹٦ برك . اندازه ۲۵ در۱۹ وقفی حاج محمد رضا تاجر در ۱۱۲۱ قمری (۱۹۲۹)

٤۰۳ بحارالانوار ج ١٨

عربی. مکرر پیش . این مجلد مرتب بردو جزء است : ۱ در طهارت ۲ـ درصلوة . جزء اول حاوی ٦۰ باب است . تاریخ ختم تالیف : ١٤ ... ۱۰۹٤ نسخه جزء اول وبخط مؤلف است . در اواسط وآخر نانویس دارد. موجودی تا آخر باب علل الاغسال است. آغاز (الحمد لله الذی هدانا الصلوة) انجام موجود (الحمد لله رب العالمین الی آخر الدعاء) نسخه مختلف الخط والسطر . دارای ۱۲۸ برك. اندازه ۲۱ در۱۲. خریداری آستانقدس در۱۳۱۱ خورشیدی (۱۹۳۰)

٤۰٤ بحارالانوار ج ٢٢

عربی. مکرر پیش. این جلد کتاب مزار است وحاوی ۳۰۰۰۰ بیت است که بر٦٤ باب ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف: شب۲۷ رجب ۱۰۸۱ در نجف هنگام مراجعت ازسفر حجاز. رموزی را که مؤلف برای اصول وکتب ومدارکی که از آنها اخذ نموده صادق بن حاج مسیح درتاریخ یکشنبه ٤ شعبان ۱۲٤۷ ضمن هشت سطر کشف الرموزی

برای آنها نگاشته . این کشف الرموز درپشت برك اول نوشته شده . آغاز (الحمد لله الذی هدانا لزیارة احبائه) انجام (ولوالدی سایر المؤمنین) کاتب: میرزا محمد بن محمد حسن موسوی خوانساری . تاریخ تحریر : سه شنبه ۲۲ رجب ۱۲۴۷ خط نسخ ۲۶ سطری . عناوین ورموز بشنجرف نوشته شده . مجدول به تحریر وطلا ولاجورد دارای ۲۶۶ برك. اندازه ۳۰ در۲۰ وقفی نائینی (۱۹۳۱)

بدایة الهدایة

بنگرید بباب فقه

۴۰۵ بدایع الانظار فی شرح جامع الاخبار ج ۱

فارسی . مؤلف : حاج شیخ حبیب الله بن زین العابدین مهدوی قمی زیوانی متولد درمحرم ۱۲۸۹ درقم متوفای درصفر ۱۳۵۹ مدفون درقم در قبرستان نو ازاعلام جامع معاصر بوده که از غایت ورع وزهد وپرهیزکاری از زخارف دنیوی تهی دست وازجامعه گریزان بود. برهۀزیادی ازعمر را دردیۀ زیوان (۱) سرگرم بتألیف ووعظ وعبادت گذراند (۲) کتاب شرح جامع الاخبار است. این جلد شرح فصل اول وتفسیر آیات آفاقی داله براثبات صانع وحاوی مطالب متنوعه است که ضمن یکمقدمه و۸ فصل صورت گرفته : مقدمه دراثبات صانع بدلیل عقل . فصل اول دردلالت آسمان ۲ درکواکب ونجوم ویوم ولیل ۳ درزمین ۴ دربحار وسفن ۵ درمطر وسحاب ۶ در ریاح بوارح ۷ درملك ۸ دردلالت حوادث برقدم صانع. آغاز (الحمد لله الذی انشاء الخلایق بقدرته وسمك المسموكات بقوته ودحی المدحوات بحكمته وودع فی لطائف بدایع صنعه آثار معرفته) انجام (واما اول مخلوقات نور محمدی است صم چنانچه درنهایة الآمال ذکر کرده ام) نسخه بخط مؤلف است . تاریخ ختم تألیف : ۷ جمادی الاول ۱۳۲۹ - خط نسخ ۱۹ و ۲۰ سطری . دارای ۱۳۳ برك . اندازه ۲۲ در۸ وقفی حاج محمد حسین سادۀ آهن فروش تهرانی (عموزادۀ مؤلف) در۷ تیر ۱۳۲۶ (۶۷۶۷)

۴۰۶ بشارة المصطفی لشیعة المرتضی

عربی. مؤلف : عماد الدین ابوجعفر محمد بن ابی القاسم علی بن محمد بن

---

(۱) زیوان ازقرآء حسن آباد تهران (۲) از اساتید مؤلف اطلاعی نیست .لیك مشایخ حدیثش شیخ محمد رضا قمی وحاج میرزا محمد قمی است.

علی آملی کجی طبری ازمشایخ فقهآء امامیه درسدهٔ ششم است (۱) روایت میکند از پدرش و ابوعلی مفید ثانی (فرزند شیخ طوسی) ومحمد بن احمد بن شهریار خازن وابومحمد حسن بن حسین بن بابویه وابوطالب یحیی بن محمد بن حسین بن عبدالله جوانی طبری حسینی وغیر هم واز مشایخ قطب الدین راوندی است . کتاب حاوی اخبار وارده درمقامات‌ومنازل وفضائل شیعیان ومرتب برهفده‌جزء است. این‌نسخه حاوی چهار جزء اول وصدراً و ذیلاً ناقص است. آغاز موجود (مشرك والمحب له مؤمن والمبغض له منافق والمقتفی لاثره لاحق) انجام موجود (وبغیضك بغیضی‌وبغیضی یغیض الله فطوبی لمن احبك) نسخه قدیمی است.خط نسخ ۱۷ سطری. دارای ۱۲٤ برك. اندازه ۲۰ در۱٤ وقفی فهرستی (۱۹۳۲)

٤۰۷ بصائر الدرجات

عربی. مکرر شمارهٔ ٦۲ اخبار خطی . مؤلف: ابوجعفرمحمدبن‌حسن‌بن فروخ صفارقمی متوفای ۲۹۰ درقم (۲) ازاجلهٔ محدثین‌امامیه واز اصحاب امام‌عسکری‌ع است. کتاب ازمعتبرات ومرتب است برده‌جزء. درفائدهٔ‌چهارم ازخاتمهٔ وسائل‌الشیعه مذکوراست که این‌کتاب را دو نسخه است .یکی مختصر ودیگری مفصل . این نسخهٔ مفصل است و ضمیمهٔ کتاب (نفس الرحمن) چاپ شده . آغاز (باب فی ان العلم فریضة علی‌الناس) انجام (فتکذبوالله فوق عرشه) کاتب: قاسم بن شاه محمود . تاریخ تحریر : سه شنبه ۱۷ ربیع‌الثانی ۱۰۹۲ خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای۲۳٦ برك. اندازه ۲۵ در۱٦ وقفی نائینی (۱۹۳۳)

٤۰۸ بهجة المباهج

فارسی. مؤلف : ابوسعید یا ابوعلی حسن بن حسین شیعی سبزواری ازفضلاء امامیه که در ۷۵۳ هـ ـ ق زنده بوده (۳) معاصر با خواجه نظام الدین‌یحیی بن شمس الدین‌کرابی (٤) این‌کتاب ترجمه وخلاصهٔ مناهج المنهج قطب الدین کیدری است (۵) درسیره ومناقب وغزوات ومعجزات پیغمبر اکرم وخاندان عصمت علیهم السلام است و ومترجم برآن اخبار ومطالبی افزوده است. کتاب مرتب بر ٤٤ فصل است. فصل‌اول:

---

(۱) امل الآمل . مستدرك الوسائل ج ۳ ص٤۷٦ . روضات الجنات ص ۵۹۱ از جزء دوم کتاب صفحه ۵۹ برمیاید که مؤلف در محرم ۵۵۹ زنده بوده ودرآن تاریخ ازابوطالب یحیی مذکور سماع حدیث نموده (۲) رجال نجاشی ص ۲۵۱ . تنقیح المقال ج ۳ ص ۱۰۳

«۳» اعیان الشیعه ج ۲۱ ص۲۰۲ «٤» ازملوك سربداریه مقتول پس‌از ۷۵۵ «۵» از اعلام امامیه در نیمهٔ دوم سدهٔ ششم هـ ـ ق

اخبار

کتب خطی

«فی ولادة النبی‌صـ روایت‌است ازامام محمد باقر علیه السلام خازن علم نبوی ومبین حقائق دینی از پدرش وازجدش‌صلی‌الله‌علیه وآله فرمود من وبرادرم علی علیه السلام از یك نوریم در حضرت عنایت الهی پیش ازآن‌که این جهان آفریند بچهارده هزارسال چون حق تعـ آدم را بیافرید آن نور باصلب وی‌آورد همچنان ازصلب وی بصلب دیگران نقل میکرد تا عبدالمطلب پس آن را دونیم‌گردانید قسم من بصلب عبدالله آورد وقسم علیع را بصلب ابیطالب پس‌نفس وخون وگوشت ما هردویکی‌است هرکه وی را دوست دارد مرا دوست داشته وهرکه وی را دشمن داشته مرا دشمن باشد» فصل آخرکتاب راجع بحضرت صاحب الامر عج است: فصل الرابع والاربعون فی‌ذکر طرف من صفاته ومنازله روایت‌کرد محمد بن‌عبد الله الجعفری الحمیری ازپدرش‌الخ (۱) آغاز (حمد بیحد وثنای بیعدد آن خدائی را که این رواق معلق و آسمان مطبق برافراشته وبرداشته حکمت اوست واین بسیط هامون وبسیط نیلگون باز کشیده و آرمیده صنعت او است) انجام (سلم تسلیما دایما ابدا) خط نستعلیق ۱۹ سطری، عناوین وآیات واخبار بشنجرف نوشته شده، صفحه‌اول وچند ورقی دربین بخط تازه کتابت شده . دارای ۲۷۴ برك . اندازه ۲۵ در۱۶ وقفی نائینی (۱۹۳۴)

۴۰۹ بهجة‌النظرفی‌اثبات الوصیة والامامة للائمة الاثنی‌عشر

عربی، مؤلف: سیدهاشم بحرینی (۲) کتاب دربیان نصوص وارده درامامت ائمه هدی علیهم السلام است (۳) ومختصر وماخوذ ازکتاب حلیة الابرار (٤) وبرآن احادیث ومطالبی افزوده . کتاب مرتب است برشانزده فصل: ۱ فی نص الله جل جلاله علی الائمة امام بعد ۲ فی نص الله جل جلاله علی الائمةع علی ان یودی کل‌سابق الی لاحقه الوصایة و الامامة ۳ فی النص من رسول الله صلی الله علیه وآله علی‌الائمة الاثنی عشر ع بالوصایة و الامامة من‌طریق الخاصة والعامة ٤ فی‌نص رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وآله علی علی بن ابیطالب امیر المؤمنین بالوصایة والامامة من‌طریق‌الخاصة والعامة ٥ فی‌نص امیر المؤمنینع علی ابنه الحسن ع بالوصایة والامامة ٦ فی نص الحسن ع علی اخیه الحسین بالوصایة والامامة ۷ فی نص الحسینع علی ابنه علی بن الحسین زین العابدینع

---

(۱) روضات‌الجنات ص۱۷۰ و۱۷۱ این‌کتابرا بنام بهجة المناهج فی تخلیص کتاب مناهج البهج ضبط کرده . (۲) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست (۳) روضات الجنات وناقلین ازآن این‌کتاب را بنام بهجة المرضیه ضبط‌کرده اند(٤) تألیفی مؤلف این کتاب .

۸ فی نص زین العابدین علی ع علی ابنه محمد بن علی الباقر ۹ فی نص الباقر ع علی ابنه جعفر الصادق ع ۱۰ فی نص الصادق ع علی ابنه موسی الکاظم ع ۱۱ فی نص الکاظم ع علی ابنه علی بن موسی الرضا ع ۱۲ فی نص الرضا ع علی ابنه محمد بن علی الجواد ۱۳- فی نص الجواد علی ابنه علی بن محمد الهادی ع ۱۴ فی نص الهادی ع علی ابنه الحسن بن علی العسکری ع ۱۵ فی نص الحسن العسکری علی ابنه محمد بن الحسن القائم المهدی المنتظر ۱۶ فی نص رسول الله صلی الله علیه وآله علی القائم المهدی ع آخر الزمان امام هدی العصر والاوان والبشارة به من رسول الله من طرق العامة . مؤلف در دیباچه بر ابوالمظفر محمد امیناء نامی (که ظاهراً از امرآء بوده) ثناء گفته وکتاب را بنام او تألیف واهداء نموده . تاریخ ختم تألیف: ۱۱ جمادی الاول ۱۰۹۹ آغاز - (الحمد لله جعل الائمة الاثنی عشر اوصیاء الرسول) انجام (وقد عملت کتابا فی جملة فیمن رای القائم ع وسمیته تبصرة الولی فیمن رای القائم المهدی علیه السلام) نسخه در زمان مؤلف نوشته شده . شیخ علی بن سلیمان بحرینی این نسخه را با نسخهٔ اصل مقابله نموده وگاهی مقابله وتصحیح درحضور مؤلف بوده . تاریخ ختم تصحیح ومقابله: ۷ جمادی الثانی ۱۱۰۲ است . کاتب : محمد بن یوسف بن احمد بن صالح النجیل الجمبری البحرانی. تاریخ تحریر : ذیحجه ۱۰۱۱ خط نسخ ۲۳سطری . عناوین وفصول بشنجرف نوشته شده مجدول بشنجرف . دارای ۵۲ برگ . اندازه ۲۲ در ۱۶ وقفی نائینی(۶۷۴۸)

((حرف ت))

۴۱۰ التتمه فی تواریخ الائمه

عربی . مؤلف : سید تاج الدین بن علی بن احمد حسینی عاملی (۱) امل الآمل اورا بعنوان عالم فاضل زاهد ومحدث عابد فقیه ستوده . کتاب درموالید ووفیات واسماء والقاب وکنای ونقش نگین مبارکهٔ چهارده معصوم است که برچهارده فصل ترتیب یافته . تاریخ تألیف: ۱۰۱۸ (۲) نسخهٔ موجود ناقص وتاقدری از آخر فصل چهاردهم را دارد. آغاز (الحمد لله الذی ختم نبینا صلی الله علیه وآله جمیع الانبیاء وباوصیائه جمیع الاوصیاء وخط لهم علی عرشه احسن الاسماء واختار للائمه عدد النقباء صلوات الله علیهم فی جمیع الاوقات والآناء صلوة تنعش قلوب الاولیاء و

(۱) الذریعه ج ۳ ص۳۳۵ (۲) درنسخهٔ چاپی امل الآمل (چاپ تهران ضمیمهٔ منهج المقال ص ۴۲۹ نام این کتاب « تتمه » تصحیف به (نخبه) شده

کتب خطی

تکسر رقاب الاعداء و سلم تسلیما) انجام موجود (ثم انتبهت وهی قائلة بالاسلام ثم اتاها العسکری بعد ذلك فی) کاتب : حاج میرزا محمد مهدی عمادالمحققین فهرستی که ازنسخهٔ قدیمی بد خطی رو نویس کرده . تاریخ تحریر : ذیحجه ۱۳۲۳ درمشهد . خط نسخ ۲۰ سطری . دارای ۲۷ برك . اندازه ۲۲ در ۱۳ وقفی فهرستی (۱۹۳۵)

۴۱۱ تحریر وسائل الشیعه وتحبیر مسائل الشریعه

عربی. مؤلف : شیخ حرعاملی . کتاب شرح است بر کتاب وسائل الشیعه و مصدر داشته بمقدمه وحاوی ۱۲ فائده : الاولی فی بیان انواع مطالب هذا الشرح ۲ فی ذکر جملة من الکتب والرسائل التی انقل منها الاقوال والادلة والفوائد ۳ فی تعریف الفقه وموضوعه وغایته ٤ فی فضله ٥ فی وجوب طلبه ٦ فی وجوب العمل علی العالم وبذل العلم ۷ فی وجوب الاخلاص فی طلب العلم فی العلوم التی ادعی بعض المتاخرین توقف الفقه علیها ۹ فی بیان جملة من الاصطلاحات التی یحتاج الیها ۱۰ فی تحریم القول والعمل بغیر علم ۱۱ فیما یتعلق بالعربیة والالفاظ ویحتاج الیه فی الاستدلال ۱۲ فی ما یتعلق بالاصول ویحتاج الیه فی الاستدلال. اسلوب شرح چنان است که در دیباچه آورده : «التمس منی جماعة من الاصحاب تألیف شرح لذلك الکتاب یشتمل علی توضیح الاحادیث وبیان نکتها ووجوه الترجیح ودلالتها وتجمع سایر الادلة والاقوال واکثر الفوائد المتفرقه فی کتب الاستدلال » تا آنجا که گوید : « ولا اذکر متن ذلك الکتاب کله خوفا من الاطناب بل اکتفی بعنوان الباب وانقل فی اثناء الشرح ما لابد منه من الالفاظ المحتاج الیها و الکلمات التی یکون مدار البحث علیها » کاتب نسخه را نا تمام گذاشته موجودی تا اوائل کتاب طهارت است . آغاز (الحمد لله علی جزیل نواله والصلوة والسلام علی محمد وآله) انجام موجود (وفیها من الاحادیث ما یقارب اربعة آلاف حدیث) نسخه مصحح است . در آخر فصل مقدمه پس ازیك سطری که سائیده وخوانده نمیشود بخط مغایر باخط نسخه این عبارت است که روی آن نیز خط خورده: « قبل الغروب وذلك الحادیعشر من شهر جمادی الاخره سنه ۱۱۱۱ احد عشر ومائه والف وذلك بقلم العبد الحقیر الراجی عفو العلی الکبیر محمد بن حسین بن احمد الحسینی العاملی وذلك بقریة انصتار (کذا) فی الجامع القبلی والحمد لله وصلی الله » گمان میرود که مشار اله مصحح نسخه باشد. خط نسخ ۱۷ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شدهٔ . دارای ۱۱۲ برك. اندازه ۱۸ در ۱۲ خریداری آستان قدس درفروردین ۱۳۲٤ (٦٦٤۲)

اخبار

کتب خطی

٤١٢ تحفة البهية فی اثبات الوصیه

عربی. مؤلف: سید هاشم بحرینی. کتاب حاوی احادیث ونصوص وارده در باب خلافت ووصایت حضرت امیرالمؤمنین ویازده فرزندش علیهم السلام است. احادیث منقوله تا آخر باب پنجم اغلب بطرق امامیه است وابواب دیگر بطرق اهل سنت است. نام کتب ومدارکی که احادیث اینکتاب ازآن نقل‌شده درمقدمه آورده. درکتب تراجم موجوده کتابی بدین نام برای مؤلف دیده نشد. کتاب مرتب است بر یکمقدمه وشش باب وخاتمه: اماالمقدمه ففیها فواید (چهارفایده) الباب الاول و فیه مأته حدیث الحدیث الاول محمد بن بابویه فی العلل. الباب الثانی وفیه مأته حدیث. الاول کافی محمدبن یعقوب ایضا باسناده عن یزید. الباب الثالث وفیه مأته حدیث. الاول مجالس الشیخ الطوسی باسناده عن محمد بن عمار. الباب الرابع و فیه مأته حدیث. الاول کتاب معراج ابن بابویه. الباب الخامس وفیه مأته حدیث. الاول سعد بن عبدالله باسناده عن سلمان. الباب السادس من‌طریق المخالفین. الاول ما رواه ابن ابی الحدید (١) الخاتمة تشتمل علی بعض الاشعار المتضمنة ان امیرالمؤمنین علیه السلام وصی رسول الله صلی‌الله علیه وآله من بعض شعرآء القدمآء. مؤلف در دردیباچه برمحمد مؤمن‌بن‌مقدس نامی (که ظاهراً یکی ازامراء بوده) ثناء گفته. تاریخ ختم تألیف: سلخ شعبان ١٠٩٣ نسخه درعصر مؤلف نوشته شده. این نسخه‌را شیخ علی بن سلیمان بحرینی بانسخهٔ اصل مقابله ومطابقه وتصحیح نموده وغالبا این کار درحضور مؤلف انجام میشده. تاریخ ختم مقابله: خر روز پنجم جمادی الثانی ١١٠٢. آغاز(الحمدلله رب العالمین الذی خص محمد صلی الله) انجام (علی‌مهاجرها افضل الصلوة والسلام) کاتب: محمد بن‌یوسف بن‌احمد بن صالح النجیل الجمری الاوالی. تاریخ تحریر: ٢٤ رمضان ١١٠١ خط نسخ ٢٣ سطری. خط صفحهٔ اول مغایر باخط صفحات دیگر است. عناوین باشنجرف‌نوشته شده صفحات مجدول بشنجرف. دارای ١٨٦ برك. اندازه ٢٢ در ١٦ وقفی نائینی (١٩٣٦)

٤١٣ تحفة الرضویه

فارسی. مؤلف: ملا نوروزعلی بن محمد باقر بسطامی متوفای ١٣٠٩ مدفون درقبرستان قتلگاه نزدیك قبر شیخ‌طبرسی (٢) درمشهد متوطن ونزد مولانا شمس‌الدین

«١» باب ششم حاوی پنجاه حدیث است «٢» این قبرستان ازمیان رفته واز تمام قبور تنها مقبرهٔ شیخ طبرسی محفوظ مانده ومورد توجه است.

بن جمال الدین بهبهانی تلمذ کرده (۱) کتاب دربیان فضائل ومناقب ومعجزات وفضل زیارت وتواریخ مربوطه بحضرت ثامن الحجج الاطهار علیه‌السلام است که برچهارباب وخاتمه مرتب و کتاب را بنام محمد شاه قاجارمعنون داشته. تاریخ ختم تألیف: ۱۲۷۰ کتاب چاپ شده.درنسخهٔ چاپی برخی عبارات دیباچه ومطالب خاتمه حذف گشته . نسخه ازآخر نانویس مانده است. آغاز (الحمدلله الذی جعلنا من المجاورین للروضة الرضویه) انجام موجود (رطب اللسان میباشند) خط نسخ ۱۷سطری . عناوین بشنجرف نوشته. دارای ۱۶۹ برك. اندازه ۱۸ در۱۱ وقفی نائینی (۳۳۲۳)

٤١٤ تحفه سلیمانیه عباسیه درشرح رساله‌رضویه

فارسی. مترجم: محمدنصیر بن‌قاضی بن کاشف الدین محمد یزدی ازفضلاء امامیه درنیمهٔ دوم سدهٔ یازدهم هجری قمری (۲) کتاب ترجمهٔ رسالهٔ ذهبیه است. مترجم کتاب را بنام شاه سلیمان صفوی معنون نموده . آغاز (ستایش دور ازآلایش سزاوار درگاه حکیمی است جل شانه که بیماران جهالت ونادانی را مداوا بشربت دانش وعرفان نموده) انجام (که معصومیند بالتمام) کاتب: عباسقلی نوری یوشی. تاریخ تحریر: شنبه ۹ جمادی الاول ۱۲۵۰ درکرمانشاه . خط نستعلیق ۱۵ سطری. دارای یك سرلوح‌مذهب. اوراق مجدول بشنجرف ولاجورد. دارای ۵۳ برك. اندازه ۲۰ در۱٤ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (٦۵۵۱)

٤١۵ تحفه‌سلیمانیه عباسیه

فارسی. مکرر پیش. این‌نسخه دیباچه‌را ندارد.آغاز (الرسالة الذهبیة فی‌الطب

---

(۱) متوفای رمضان ۱۲٤۸ مدفون درصحن کهنه روضهٔ مطهرهٔ رضوی.ازعلماء وزهاد عصر خود بوده . فردوس التواریخ ص۱۳٦

(۲) ترجمهٔ مؤلف دیده نشد. الذریعه (ج ۵ ص۳۰۹ وهم ج ۳) پدر وجدمؤلف‌را ذکرنموده و آورده‌است که جدش ازمردم اردکان یزد وازعلماء ریاضی‌وطب ومؤلف رساله‌درعمل‌به: « ربع مجیب » است. پدر مؤلف ازشاگردان شیخ بهائی ومعاصر باشاه عباس دوم و شیخ الاسلام اصفهان بوده وبعدا مقیم مشهد گشته وصاحب این تألیف ها است: رساله درمنافع چوب چینی. حاشیه برقواعد شهید. تفسیرقطب شاهی. تحفة الرضویه فی‌شرح صحیفةالسجادیه. تحفة المحمدیه. جام جهان نمای عباسی ، درکتاب «احوال واشعار شیخ بهائی» نام پدر وجد مؤلف ذکر شده ورساله درشرح این بیت‌فردوسی را ازمؤلفات پدرمؤلف دانسته:« کف شاه محمودعالی‌تبار نه‌اندرنه‌است وسه اندرچهار » ونقل‌کرده که پدررا تالیفی بنام (رسالة فی‌الاوزان الشرعیه) دارد. آثارالشیعة الامامیه ترجمهٔ جد مؤلف را آورده

التی بعث‌بها الامام) انجام (که معصومین‌اند بالتمام) سپس ضمن ۹ صفحه حدیث معروف بشرایع الاسلام است که درشماره ٥٥٦ مذکورمیگردد. پس ازین ده صفحه است که شامل عبارات متفرقه است . خط نستعلیق ۱۹ سطری . دارای ۲٦ برك. اندازه ۱۹در۱۳ وقفی نائینی (۱۹٤۱)

٤۱٦ تحفهٔ سلیمانیهٔ عباسیه

فارسی. مکرر پیش. این نسخه نیز دیباچه‌را ندارد. آغاز موجود (الرسالة الذهبیة فی‌الطب التی بعث بها الامام) انجام (که معصومین اند بالتمام) خط نسخ ۱۳ سطری- روی عبارات متن خط شنجرفی ترسیم شده . دارای ٤۳ برك. اندازه ۱۸ در ۱۲ وقفی ملکزادهٔ کوثر (٦٨١٤)

ترجمهٔ احتجاج

بنگرید بشمارهٔ ٦٨٠

٤۱۷ ترجمهٔ توحید مفضل

فارسی. مترجم: مولانامحمدباقرمجلسی. مترجم‌بترجمه وشرح وتوضیح بعضی از فقرات‌اصل حدیث پرداخته‌وکتاب‌را بنام شاه سلیمان صفوی معنون داشته. آغاز (الحمد لله الذی هدانا الی توحیده بصفوته محمد المفضل علی عبیده وعترته الاکرمین) انجام (که هیچ با چنین حالی برنگشته بود باینجا) خط نسخ ۱۸سطری . دارای ٦۳ برك. اندازه ۲۰در ۱٥ وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (٦٨۱٥)

٤۱۸ ترجمهٔ چهارده حدیث

فارسی. مکرر ۹۲ مؤلف‌ومترجم: ملا محمد باقر مجلسی (۱) رساله ترجمهٔ دو حدیث مروی درکتاب غیبت نعمانی است. حدیث اول : « کانی بقوم قد خرجوا بالمشرق الخ » حدیث دوم : « اذا قام القائم بخراسان » ودوازده حدیث دراحوال حضرت ولی‌عصرعج است که درهزار بیت صورت گرفته. مؤلف این رساله را بنام شاه سلیمان صفوی معنون نموده . آغاز پس از خطبه ونام مؤلف (که چون برکافهٔ ارباب فطنت وذکاء وعامهٔ اصحاب بصیرت) انجام (یامولای‌صاحب الزمان) خط‌نستعلیق

(۱) الذریعه این رساله را بنام(اثبات الرجعه) ضبط‌کرده ودرفیض القدسی بنام (رسالة فی الرجعه) ضبط شده .

۱۷ سطری. عناوین بجوهر قرمز نوشته شده . دارای ٥٦ برك . صفحات مجدول بلاجورد وتحریر وطلا. اندازه ۲۳در۱٤ وقفی نائینی (٦٧٥٢)

٤١٩ ترجمهٔ چهارده حدیث

فارسی. مکرر پیش. آغاز پس ازخطبه و نام مؤلف (که چون ارباب فطنت وذکاء وعامهٔ اصحاب بصیرت) انجام (یامولائی یا صاحب الزمان) خط نسخ ۱۸ سطری. دارای سرلوح کوچك . بین سطور دوصفحهٔ اول طلا اندازی. اوراق مجدول به تحریر وشنجرف ولاجورد. دارای ٥٩برك . اندازه ۲۱ در۱٤ وقفی نائینی (۲۰٤۰)

٤٢٠ ترجمهٔ چهل حدیث

فارسی. مکرر ۸۸ـ اخبار خطی . مترجم : ملاعبدالرحمن جامی (۱) کتاب ترجمهٔ منظوم چهل حدیث نبوی است. کاتب دیباچه را ننوشته. نسخه تاحدیث ۳۹ را دارد: « لایشبع المؤمن دون جاره » وحدیث چهلم را ننوشته . این رساله ضمیمهٔ سراج القلوب درتهران چاپ شده. آغاز (لایؤمن احدکم حتی یحب لاخیه مایحب لنفسه صدق ـ هرکسی را لقب مکن مؤمن ـ گرچه ازسعی جان وتن کاهد) انجام (کی پسندد که خود بخسبد سیر ـ بنشیند گرسنه همسایه) نسخه بسیار نفیس است . هرصفحه سه حدیث که بقلم جلی و زیرهرحدیث چهارسطر ترجمهٔ آنست که بطور چلیپا وبقلم ریز وبخط نستعلیق زیبا نوشته شده . زمینهٔ سطورزرافشان ـ درصفحهٔ اول یکسرلوح مذهب است . اوراق مجدول بتحریر وطلا ولاجورد . دارای ۸ برك . اندازه ۲۲ در ۱٤ وقفی نائینی (۲۱۲۸)

٤٢١ ترجمهٔ ذهبیه

فارسی . مترجم شناخته نشد . مترجم فقرات راجع بفصول سال وماه ها وآداب جماع وغیرهما را ترجمه نکرده و اختلافی در تقدیم و تأخیر برخی فقرات از عبارت متن نموده. آغاز (اما بعد این رساله ایست مشتمل بر معرفت بدن وحفظ صحت وشناخت علت وتدبیر علاج وشرح آنچه منسوب است بحضرت امام علی ابن (کذا) موسی الرضا علیه السلام که ازبرای مأمون نوشته اند ـ بدان یا مأمون ایزد سبحانه وتعالی هیچ درد

(۱) ترجمه اش درجلد ٤ فهرست مذکور است .

نیافرید که درمقابلهٔ آن درمانی ننهاد) انجام (آنکاه تأسف خوردن سودی ندارد)
خط نسخ ۳۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳ صفحه ونصف صفحه.
اندازه ۲۷ در ۱۸ وقفی نائینی (۵۱۶۸)

۴۲۲ ترجمه ذهبیه

فارسی. مکرر پیش . اول نسخه افتاده . آغاز موجود (اندوه خانهٔ شادی
کرده) انجام (وآنکاه تأسف خوردن سودی ندارد) تاریخ تحریر: ۲۹ شعبان۱۱۰۷
خط نستعلیق ۱۶ و۱۷ سطری. دارای ۹ صفحه . صفحات مجدول بشنجرف . اندازه
۲۲ در۱۳ - درحاشیه رساله‌ایست درطب که مؤلفش شناخته نشد. وقفی فهرستی(۵۱۶۹)

۴۲۳ ترجمه رساله اهوازیه

عربی - وفارسی . دستور العملی است که حضرت امام صادق علیه السلام
درپاسخ نامهٔ ابو بجیر عبدالله بن نجاشی بن غنیم بن سمعان اسدی نصری (جد شیخ
نجاشی رجالی معروف) درباب کیفیت کردار و رفتار بارعیت را قلمی فرموده . این
رساله از احادیث معتبره ومشهور است.شیخ طوسی درباب مکاسب تهذیب‌وشیخ انصاری
نیز درباب مکاسب وشهید ثانی درکتاب کشف‌الریبه‌وغیرهم‌آنرا نقل نموده‌اند وراوی‌آن
عبدالله بن نجاشی درآغاز زیدی بوده وسپس مستبصر گشته ودر دورهٔ خلافت ابوجعفر
منصور دوانیقی عباسی والی اهواز بوده وازممدوحین رواة امامیه بشمار است (۱)
مترجم شناخته نشد . درآخر احادیثی با ترجمهٔ آن‌ها در باب تصدی مشاغل دیوانی
آورده شده . آغاز رساله (روی شیخنا الشهید الثانی‌ره فی رسالته المسماة بکشف
الریبة فی احکام الغیبة باسناده عن شیخ الطائفة عن مفید عن ابن قولویه عن ابیه عن
سعد بن عبد الله عن احمد بن محمد بن‌عیسی الاشعری عن عبدالله بن سلیمان النوفلی
قال کنت عند ابی عبدالله علیه‌السلام فاذا بمولی لعبدالله النجاشی ورد علیه وسلم)
آغاز ترجمه (روایت کرده است استاد ما شهید ثانی دررسالهٔ خودش که نامیده شده)
انجام نسخه (فکن معهم یا محمد) کاتب نسخه را برای میرزا محمد خان‌نامی‌نوشته.
متن حدیث بخط نسخ خوب که غالب صفحات آن ۷ سطری است و ترجمهٔ آن
بخط نستعلیق. کاغذ حنائی رنك . دارای یك سرلوح. صفحات مجدول‌بلاجورد واکلیل.
دارای ۱۶ برك . هرصفحه دارای سطور مختلفه . اندازه ۲۱ در ۱۴ وقفی ملکزاده
کوثر (۶۸۳۱)

---

(۱) تنقیح المقال ج ۲ ص ۲۲۰
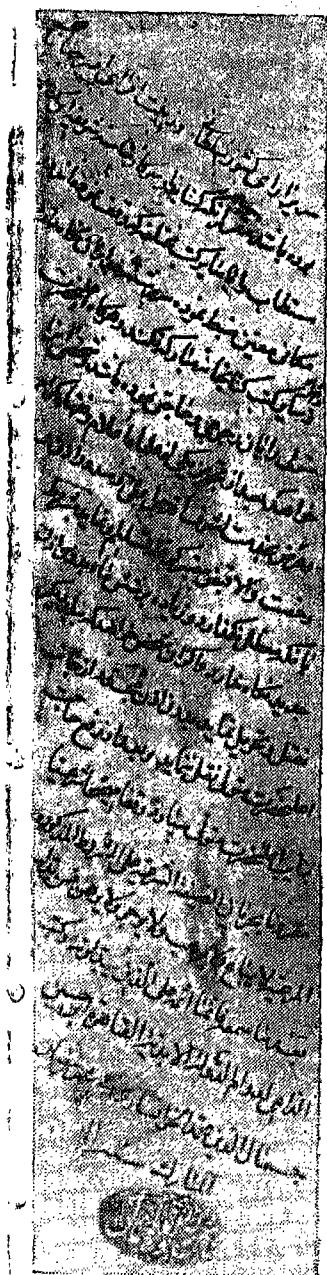
صورت دستخط آقاجمال خوانساری
(ترجمه‌اش را در صفحهٔ ۴۵ به بینید)
که از حاشیهٔ صفحهٔ دوم کتاب شمارهٔ
۱۳۹ اخبار خطی برداشته شده
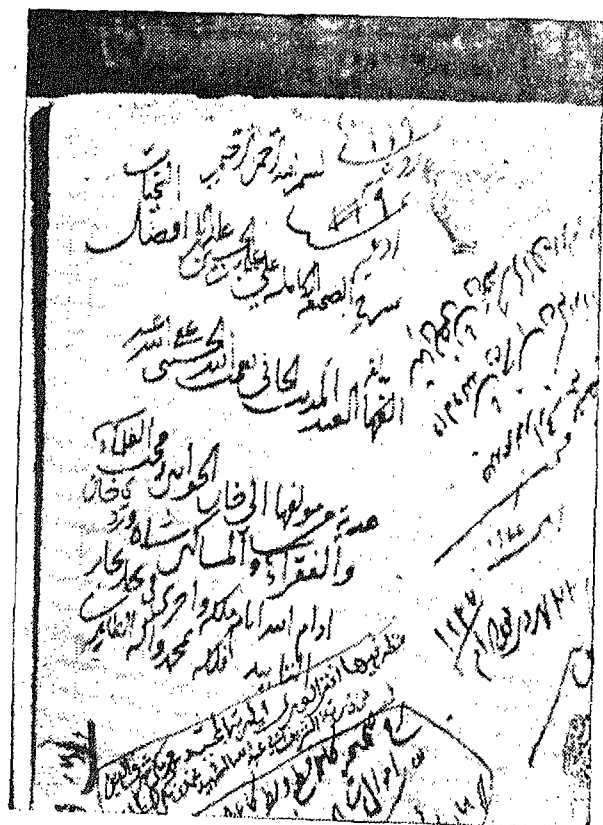
صورت دستخط سید نعمت الله جزایری (ترجمه‌اش در جلد اول فهرست مذکور است) که از پشت صفحهٔ اول کتاب شمارهٔ ۲۱۲ ادعیهٔ خطی

اخبار

کتب خطی

۴۲۴ ترجمه سه حدیث

فارسی. مترجم : فخرالدین ماورآء النهری . درآغاز از اهل سنت و جماعت بوده وبعدا درمشهد متبصر شده ومجاور آستانهٔ قم گشته . کتاب ترجمه‌وشرح سه حدیث است که ضمن سه فصل صورت گرفته : ۱ حدیث قاف ۲ دیك‌الجن ۳ ترجمهٔ حدیثی ازسعدبن عبدالله قمی اشعری که مروی است در احتجاج وکمال الدین و ترجمهٔ حدیثی که علامهٔ حلی درمنهاج الکرامه (منهج ٤) آورده ومشعر بظهور دولت‌صفویه است . مؤلف کتاب را بنام شاه عباس دوم معنون نموده . تاریخ ختم تالیف: ۷رجب ۱۰۶۹ در روضهٔ مطهرهٔ قم (۱) آغاز (ثنای نامحدود وشکرنامعدود معبودی‌راسزاست که انعام لایحصی وافضال بی منتهی چه ازعطایای سابقه بروجود وچه ازمزایای لاحقه بعد ازهستی وبود دربارهٔ مخلوق انسانی وبنی آدم ارزانی ومسلم داشته) انجام (علی صاحبتها الف التسلیم والتحیة حامدا مصلیا) خط نسخ ۲۳ سطری. که درمتن و حاشیه نوشته‌شده.دارای ۱۸برك.عناوین بشنجرف نوشته‌شده. صفحات‌مجدول بطلاوتحریر بدو جدول. اندازه ۱۳در۲۶ وقفی نائینی (۱۹٤۰)

۴۲۵ ترجمه وشرح غررالحکم ج ۳

فارسی . مؤلف: آقا جمال الدین محمد بن محقق آقا حسین‌خوانساری‌متوفای ۲۶ رمضان ۱۱۲۵مدفون درمقبرهٔ پدرش واقع درتخت فولاد اصفهان. خواهرزادهٔ‌محقق سبزواری (صاحب ذخیرةالمعاد وغیره) است نزدپدر ودائیش‌ومجلسی اول تلمذنموده واز اعلام جامع دورهٔ خود بوده (۲) کتاب ترجمه وتوضیح وشرح‌کتاب غرر الحکم تألیفی آمدی است. مؤلف بفرمان شاهنشاه صفوی وقت این ترجمه وشرح را تألیف نموده. این‌جلد ازحرف «ت» از جملهٔ : « تاجرالله تربح » تا حرف « ك » جملهٔ : « کان لی فیما مضی الخ » را دارد. تاریخ ختم تألیف : اواخر جمادی‌الثانی ۱۱۱۳ هنکام عزیمت بسفر حجاز. آغاز (از آنچه واردشده از سخنان حکمت آمیز حضرت امیر المؤمنین علی‌بن ابی طالب علیه السلام درحرف تا فرموده آن حضرت علیه السلام تاجر الله تربح بازرگانی کن باخدا تاسود یابی مراد ببازرگانی کردن باخدا) انجام

(۱) الذریعه (ج ٤ ص۹۱) آورده است که ترجمهٔ مؤلف درکتاب (ایضاح‌المسترشدین فی بیان تراجم الراجعین الی ولایة امیر المؤمنین) تألیفی سید هاشم محدث بحرینی مذکوراست .

«۲» روضات الجنات ص۵۵ نجوم السماء ص ۱۹۱

ادراك هريك ازمقصدين ميسر ومحصل گردد) كاتب : محمد صادق بن محمد مؤمن اصفهانی . ظاهراً نسخه درعصر مؤلف نوشته شده . خط نسخ ۱۷ سطری . دارای ۴۳۳ برك. عناوين بشنجرف شده ـ اوراق مجدول به تحرير وطلا و لاجورد، اندازه ۳۰ در۱۹ وقفی نائینی (۱۹۴۲)

٤۲٦ ترجمه وشرح غرر الحکم ج ۳

فارسی. مکرر پیش. این نسخه بانسخهٔ پیش تخالف دارد. نخست آغاز گشته بحرف (م) وکلماتیکه مصدر است بکلمهٔ (من) وبجملهٔ مبارکهٔ « من آمن امن » و وحروف (م) بجملهٔ مبارك : « مثل المؤمن کالاترجة طیب طعمها وریحها » خاتمه یافته. پس ازآن بذکر جملات مصدر بحرف (باء زائده) شروع نموده وبجملهٔ : « بالشکر تدوم النعم » آغاز گشته. پس ازآن بمانند نسخهٔ پیش ازحرف (ت) تاحرف(ك) است ونام مؤلف مترجم وتاریخ ختم تألیف چون نسخهٔ پیش درآخر حرف (ك) ذکرشده است . پس ازاین بحرف (ل) بجملهٔ مبارکهٔ: « لکل ضیق مخرج » آغاز وبجملهٔ : « لذة الکرام فی الاطعام ولذة اللئام فی الطعام » نسخه ختم میشود . آغاز (از آنچه وارد شده ازسخنان حکمت آمیز حضرت امیر المؤمنن علی بن ابیطالب علیه السلام درحرف میم مفتوحه بلفظ من که بمعنی هرکس است) انجام (ومرادبلئیمان مقابل ایشان واول باعتبار جزو دوم انسب مینماید) خط نسخ ۳۱ و۳۲ سطری . صفحات مجدول بشنجرف وطلا وتحریر . رویمتن خط شنجرفی ترسیمشده . دارای ۲۳۷ برك . اندازه ۳٤ در ۲۲ وقفی نائینی (۱۹٤۵)

٤۲۷ ترجمهٔ عهدنامه

فارسی. مترجم: مولانا محمد کاظم بن محمد فاضل مشهدی مدرس وخادم آستانقدس رضوی ازمردمانسدهٔ ۱۱ هجریقمری مقیم درمشهد (۱) کتاب ترجمهٔ روان وشیوا وتوضیح عهدنامه مبارکه حضرت امیر المؤمنین ع بمالك اشتر است که هنگام ورود

(۱) مؤلف کتاب (مجموعه درآداب وتعقیبات نماز) شمارهٔ ۱۹۵ ادعیهٔ خطی. تاریخ نوشتن بنظر نرسیده. لیکن بروایت وافادهٔ کتبی فاضل متتبع مؤلف الذریعه الی تصانیف الشیعه نسخهٔ از (تحریر اقلیدس) را درکتابخانهٔ سید محمد یزدی (درنجف) دیده که پشت آن نوشته شده بوده: این کتاب ملکه الشیخ العالم المولی محمدکاظم بن شیخ العلماء و الفضلاء المولی محمدفاضل فی مشهد الرضا علیه السلام فی سنة ۱۱۰۷» پدرمؤلف ظاهرا همان ملامحمد فاضل بن محمد مهدی مشهدی است که ازتلامذهٔ علامهٔ مجلسی اول ودوم است وازشیخ حر عاملی نیز دراواسط شعبان ۱۰۸۵ اجازه یافته و ترجمه‌اش دراملالآمل ونجوم السماء وفیض القدسی آورده شده

شاه صفوی بمشهد بخواهش اعتماد الدوله شاهقلیخان خان ترجمه نموده . آغاز (الحمد لله مالك مصرالایجاد ومدینة الوجود والصلوة علی من ولاة علی العباد واعطاء العهود والسلام علی اهل بیته ولاة الامر ومخازن‌الجود از خطبهٔ ایمان وامتیازرتبهٔ بنی نوع انسان بحمد وسپاس وشکر فزون ازقیاس حضرت مالك‌الملکی است جل شانه که‌کلك حکمت کامله اش عهد نامهٔ میثاق شدید الایثاق الست را بقلم ابداع و خامهٔ اختراع بروزق زر افشان علم زر ثبت فرمود) انجام (وپیروان ائمهٔ طاهرین‌صلوات الله اجمعین) ضمن ۱۱ صفحه تضمین اشعارعربی منسوب بعباس عم پیغمبر صم‌ع‌است . مطلع آن اینست : « انا المعبود فاطلبنی تجدنی — وان تطلب سوائی لم تجدنی — منم مطلوب ای‌طالب کجائی » سپس ضمن ۲۰ صفحه مناجات منظوم منسوب بحضرت امیرالمؤمنین ٤ وفهرست سوره های‌قرآن وغزل ومناجاتی‌منثور ازخواجه ابوعبدالله انصاری ضمیمه است . کاتب : عبد العلی بن میرزا محمد حسین اصفهانی. تاریخ تحریر : ۵ جمادی الاول ۱۲۷۷ در تبریز . خط نستعلیق ۱٤ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٦۹برك. کاغذ نسخه الوان . اندازه ۲۰ در۱۱ وقفی فتح الله وکیلی در در۱۳۱۳ خورشیدی (۱۹٤٦)

٤۲۸ ترجمهٔ عهدنامه

فارسی . مترجم : محمد ابراهیم نواب ملقب به بدایع نگار فرزند آقا محمد مهدی تهرانی متوفای پیش از ۱۳۰۰ مدفون درنجف ازمترسلان عصر خود و ازمنشیان وزارت امورخارجهٔ ایران بوده (۱) رساله ترجمهٔ شیواء نامه ایست که حضرت امیر المؤمنین ٤ برای مالك اشتر (۲) هنکام ولایت‌مصر قلمی فرموده . این ترجمه ضمن مجموعهٔ (مخزن‌الانشاء) چاپ شده . تاریخ ترجمه : سال ۱۲۷۳ قمری هجری است . کاتب دیباچه مترجم را ننوشته (۳) آغاز (این فرمان بنده خدای امیر المؤمنین علی است بسوی مالك بن الحارث النخعی درآن عهد که بدو نبشت بدانگاه‌که ملك مصر بدوگذاشت) انجام (وان یختم لی ولك بالسعادة والشهادة اناالی‌الله راغبون والسلام علی رسول الله صلی الله علیه‌وآله الطیبین الطاهرین) پس از این قصیده ایست ۲۵بیت درمنقبت ولی عصر ازمجد الادباء (٤) کاتب: میرزا محمد علیخان‌مشیرالوزاره (نایب

(۱) المآثر والآثار ص۱۸٦ — الذریعه ج ٤ ص ۱۱۸ (۲) مقتول بزهر در سال ۳۸ ه ـ ق ازخواص اصحاب حضرت امیر ٤ وقهرمان نامی عصر خود میبود (۳) شمارهٔ ۸۰ اخبار ترجمهٔ دیگری است مراین عهد نامه‌را که اشتاها ببدایع نکار مذکور درمتن نسبت داده شده (٤) میرزا اسماعیل متوفای ۱۳۳۰ درمشهد مدفون درزبقهٔ شیخ بهائی . منشی باشی خراسان بوده واز ادباء و مترسلان عصر خود بشمار است (المآثر والآثار ص۲۲٤) تاریخ فوتش بروایت حاج عماد فهرستی است .

کارگذاری مهام خارجه درخراسان فرزند حاج محمد اسماعیل مجد الادباء) تاریخ تحریر: ۱۳۱۹ خط نستعلیق ۸ سطری . دارای ۲۷ برك. اندازه ۲۱ در ۱۲ وقفی نائینی (۲۰۹۳)

۴۲۹ ترجمه قطب شاهی

فارسی. مؤلف : شمس الدین ابوالمعالی محمد بن علی معروف بابن خاتون عاملی عیناثی ازفضلاء سدهٔ یازدهم هـ ـ ق شاگرد شیخ بهائی ومقیم حیدرآباد بوده ونزد سلطان محمد قطب شاه مکانتی بسزا داشته (۱) تاریخ فوتش بنظر نیرسد . هدیة الاحباب درذیل ترجمهٔ مؤلف آورده : « ونسخهٔ ازارشاد علامه بخط او نزدمن است وتاریخ کتابت آن پنجم محرم سنهٔ ۱۰۶۸ است » کتاب ترجمهٔ کتاب اربعین شیخ بهائی است که بفرمودهٔ شهریار مذکور ترجمه نموده ونکاتی برآن افزوده ومصدر بفهرست داشته . شیخ بهائی نیز برین ترجمه تقریظ نوشته . تاریخ آن تقریظ ۱۶ رمضان ۱۰۲۹ است (۲) خلاصهٔ اینکتابرا بشمارهٔ ۲۵۱ به بینید. این نسخه وقفی مؤلف است. در پشت برك چهاردهم صورت دستخط شهریار مذکور است که تذهیب کشته وذیل آن مهر آن شهریار است ودر کنارآن وقفنامهٔ کتاب است که بخط مؤلف است. روی خطوط مذکور کاغذ چسبانده که برخی ازجمله ها خوانده نمیشود . آغاز (ای ازتو حدیث معرفت را تبیین) انجام (المعقول والمنقول انه ولی) صفحهٔ آخر نسخه افتاده بهمین جهت نام کاتب وتاریخ کتابت دانسته نشد . خط نسخ ۲۱ سطری . صفحهٔ اول دارای سرلوح ونصف پائین این صفحه بصحافی رفته . عناوین بطلا وشنجرف نوشته شده . اوراق مجدول به تحریر وطلا وشنجرف ولاجورد. دارای ۳۱۰ برك . اندازه ۳۰ در ۱۸ وقفی مؤلف . تاریخ وقف درست خوانده نشد (۱۹۳۷)

۴۳۰ ترجمه قطب شاهی

فارسی . مکرر پیش . صورت تقریظ شیخ بهائی درصفحهٔ اول نوشته شده. آغاز (ای ازتو حدیث معرفت را تبیین) انجام (وملهم الصواب) کاتب : عبدالعلی بن محمد علی حکما آبادی نطنزی. تاریخ تحریر : ۱۲ رمضان ۱۰۴۶ خط نسخ ۲۲

---

(۱) روضات الجنات ص۲۱ و۲۲ـ الذریعة (ج ۴ ص ۷۷) مؤلف را بعنوان شمس الدین ابوالمعالی محمد بن علی بن احمد بن نعمت بن الله خاتون ضبط کرده (۲) نجوم السماء تاریخ تقریظ را ۱۰۲۸ ضبط کرده. لیك نسخهٔ دیگر این کتاب که بشمارهٔ بعد ازاین است وازنسخهٔ اصلی رو نویس شده است تاریخ تقریظ را چنانکه گذشت ضبط کرده است .

سطری . عناوین بشنجرف نوشته. دارای ٢٦٣ برك. اندازه ٣٠ در١٩ وقفی نادرشاه (١٩٣٨)

٤٣١ ترجمهٔ قطب شاهی

فارسی. مکرر پیش . برك اول فهرست افتاده . آغاز (ای از توحدیث معرفترا تبیین) انجام (من‌الاولین‌والآخرین) تاریخ تحریر: ذیقعده ١٠٨٥ خط نستعلیق ١٦سطری . احادیث بخط نسخ نوشته شده. دارای ٢٩٢ برك. اندازه ٢٤ در١٦ وقفی نائینی (١٩٣٩)

٤٣٢ ترجمهٔ قطب شاهی

فارسی. مکرر پیش . نسخه مقابله شده است . آغاز (ای‌ازتو حدیث‌معرفت‌را تبیین) انجام (وبیده مفاتیح الابواب) خط نستعلیق ١٧ سطری . عناوین بطلا و شنجرف نوشته شده. اوراق مجدول بطلا وتحریر ولاجورد . در پشت صفحهٔ اول یاد داشتی از شاهزاده فرهاد میرزا معتمدالدوله مورخهٔ ذیقعده ١٢٩٥ دیده میشود . دارای ٣٢٣ برك . اندازه ٢٣ در ١٣ خریداری آستانقدس در ١٣١١ خورشیدی (١٩٤٣)

٤٣٣ ترجمهٔ قطب شاهی

فارسی. مکررپیش. نسخه فهرست مطالب‌را ندارد وازشرح‌حدیث ششم نیزقدری افتاده . حاشیه صفحهٔ آخر صحافی شده . آغاز (ای ازتوحدیث معرفت را تبیین) انجام موجود (ان اختم الکلام) خط نسخ ٢٠ سطری. عناوین بشنجرف‌نوشته شده . نسخه تاریخ تحریر ندارد ولی درپشت صفحه اول یاد داشتی بتاریخ ١٢١٨ دیده‌میشود. دارای ٣٢٥ برك. اندازه ٢٥ در ١٥ خریداری آستانقدس در اسفند ١٣١٨ (١٩٤٨)

٤٣٤ ترجمهٔ الکاظمیه لفهرست الوسائل العاملیه

عربی. مؤلف : مولانا محمد سمیع شریف بن محمد مؤمن . ترجمه‌اش‌بنظر نرسید . باید از مردهٔان سدهٔ ١١ هـ - ق ببعد باشد . کتاب ترجمهٔ فهرست وسائل الشیعهٔ شیخ حر عاملی است که بخواهش محمد کاظم خان نامی که ازامراء بوده ترجمه وبنام اونیز موسوم وممنون داشته . نسخه ناقص است آغاز (الحمد لله الذی فضل علی جمیع خلقه العلماء ورجح مدادهم علی دماء الشهدآء وصیرالفرق‌منهم

من الارض الی السمآء ورفع قدرهم الی ان شبهـهم بالانبیآء وجعلهم فهرست الاخبار الاوصیآء ومترجماً لآثار الاولیاء) انجام موجود (صدوششم اینکه جایز نیست که خطاب شود هیچ کس بامیر المؤمنین مگر علی بن ابیطالب در این دوحدیثست واشاره) خط نسخ ۱۷ و۲۲ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۰۳ برك . اندازه ۳۲ در ۲۰ نسخه رطوبت رسیده . خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۱۹٤٤)

٤۳۵ ترجمهٔ مکارم الاخلاق

فارسی. مؤلف: ابونصر حسن طبرسی . درکتاب نام مترجم مذکور نیست لیك اینقدر مسلم است که از اعلام امامیه است . آغاز (حمد وثنای بیحد قیومی را که عقول ذریات آدم از ادراك کنه ذات او قاصر است وشکر وسپاس بیحد قادری را که آثار قدرت او در تکوین مکنونات ظاهر است) انجام (ودیگر مثل این سخنان مگو بدرستیکه این رمیده شیطانست برزبان تو) خط نسخ ۱٤سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای یك سرلوح . صفحات مجدول بلاجورد وطلا و شنجرف وتحریر بدو جدول . دارای ۳۰۱ برك . اندازه ۲۰ در ۱۲ وقفی نائینی (۳۵۷۷)

٤۳٦ ترجمهٔ مکارم الاخلاق

فارسی. بمانند پیش. دو صفحهٔ آخر نسخه افتاده . آغاز (حمد وثنا قیومی را که عقول ذریات آدم) انجام موجود (وازغافلان عفو) خط نسخ ۱۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . صفحهٔ اول سرلوحی داشته که قسمت مهم آن بصحافی رفته . بین سطور این صفحه وصفحهٔ دوم طلا اندازی . نسخه رطوبت رسیده . اوراق مجدول بشنجرف . درپشت صفحهٔ اول یادداشتی مورخهٔ ۱۱۰۵ دیده میشود. دارای ۲٤۷ برك. اندازه ۲٦ در ۱٦ وقفی محمد حسن هروی درفروردین ۱۳۱۵ (۳۵۷۵)

٤۳۷ ترجمهٔ نهج البلاغه

فارسی. رسالهٔ حاوی ترجمهٔ شش نامه ودو خطبه و برخی از کلمات قصار حضرت امیر المؤمنین ع است که کاتب نسخه ازکتاب ناسخ التواریخ جمع وافراد در تدوین نموده . اول آن ترجمهٔ نامه‌ایست که پس ازکشته شدن والی مصر بعبد الله بن عباس وغیره قلمی فرموده آغاز (حدیث کرده اند که بعد از قتل محمد بن ابی بکردرمصر) انجام (والله تعالی هوالرزاق ذو القوة المتین) خط شکسته نستعلیق مختلف السطر

دارای ٦١ برگ. اندازه ٢٠ در١٦ وقفی نائینی (٥٦٨١)

٤٣٨ تعلیقهٔ سجادیه

عربی. مؤلف : ملا مراد بن علیخان تفریشی متولد در ٩٦٥ متوفای در ١٠٥١ (١) کتاب شرح وحاشیه‌است بر کتاب (من لایحضره‌الفقیه) ومذیل داشته آنرا بشرح احوال رواة واسانید احادیث مشیخه مؤلف آن کتاب و درین باب غالباً نقل از تلخیص الاقوال میرزا محمد استرابادی ونقد الرجال میر مصطفی تفریشی نموده . مؤلف کتاب را بنام نامی حضرت مولانا سید الساجدین علیه السلام معنون و ومشرف‌داشته. تاریخ ختم تألیف: دوشنبه ١٧ ربیع الاول ١٠٤٤ نسخه مصحح ومقابله‌شده واندکی‌ازآخرآن‌افتاده. آغاز(الحمدلله رب‌الارباب‌ومسبب‌الاسباب ومفتح‌الابواب ومسهل (کذا)-الصفات الذی خلق فسوی وقدر فهدی) انجام موجود (انمحی رسم خطه فی نسخة الاصل) خط نسخ ٢٣ سطری. صفحهٔ اول بخط تازه است . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای٢٧٥ برگ. اندازه ٢٦ در١٩ وقفی نادرشاه (١٩٤٧)

٤٣٩ تعلیقهٔ سجادیه

عربی.مکررپیش. این نسخه تا آخر باب صلوة را دارد . کاتب نسخه فرزند مؤلف است (٢) وپس از فوت مؤلف نوشته‌است. آغاز (الحمدلله رب‌الارباب) انجام (غیر وقت الفضیلة) خط نستعلیق ١٤ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ١٩٧ برگ . اندازه ٢٠ در١٤ وقفی شیخ محمد باقر بسال ١١٧٦ (٢٠٠٠)

٤٤٠ تعیین فرقهٔ ناجیه

عربی. درنسخه نام رساله ومؤلف آن مذکور نیست. مضامین‌رساله میرساند که مؤلف ازمردمان سدهٔ دهم هـ - ق ببعد است . درحاشیهٔ صفحهٔ‌آخر بخط مغایر نوشته شده : « کتاب الفئة الناجیه تألیف ابی محمد ابرهیم (کذا) علیه‌التحیة والثناء» درپشت صفحهٔ اول بنام (رساله درشأن‌حضرت امیر المؤمنین ٤) ضبط شده . این‌رساله غیراز (الزام النواصب) چاپی ورسالهٔ (تعیین الفرقة الناجیه) است که بشمارهٔ ١١٧ فقه خطی ضبط شده (٣) رساله در اثبات بودن فرقهٔ ناجیه درشیعهٔ امامیهٔ اثنی‌عشریه‌است

---

(١) الذریعه ج ٤ ص ٢٢٤ (٢) مؤلف فرزندی بنام ابوالفیض ظهیرالدین دارد وترجمه اش درجلد ٤ فهرست گذشت . لیکن دانسته نشد که کاتب‌نسخه همان شخص است یا فرزندی دیگری نیز داشته . (٣) استناد کتاب مذکور بشیخ ابراهیم قطیفی درست نیست

وغالباً تمسك باخبار مروی از طرق اهل سنت وجماعت نموده . الذریعه (ج٤ص٤٣١)
این رساله را موسوم به (الوافیة فی تعیین الفرقة الناجیه) تألیفی‌شیخ ابراهیم قطیفی
دانسته . روضات الجنات ص ۸۰۷ ضمن تعداد مؤلفات شیخ قطیفی آورده : «وکتاب
تعیین الفرقةالناجیه من‌اخبار المعصومین ٤ عندنا منه نسخة » وچنانکه گذشت دربن‌رساله
غالباً از باب الزام واحتجاج تمسك باخبار اهل سنت شده است . رساله مرتب است
بر یکمقدمه و سه فصل وخاتمه : اماالمقدمه ففیها بحثان الاول روی عن النبی صلی الله
علیه وآله وسلم انه قال ستفرق امتی الخ - البحث فی معنی الحدیث واما الفصول فثلثه
الاول فیما یتعلق بامیرالمؤمنن علیه السلام وفیه ثلث مطالب المطلب الاول فی‌انه وصی
رسول الله صلی الله علیه وآله وخلیفته الخ . المطلب الثانی فی انه علیه‌السلام باب مدینة
علم النبی صلی‌الله علیه وآله الخ . المطلب الثالث فی انه علیه السلام المنصوص بعینه
بالامامة الخ . الفصل الثانی فیما جاء فی‌عترةالنبی علیهم السلام‌واهل بیته و فیه مطلبان.
المطلب الاول فی تطهیرهم من الرجس الخ . المطلب الثانی فی‌ان اهل بیته علیه
السلام یجب لهم من الطاعه و التمسك مایجب لکتاب الله‌تعالی الخ . الفصل الثالث فی
ان الائمة اثنی عشر اثنی عشر (کذا) اماما وفیه مطلبان . المطلب الاول فی‌انهم اثنی
عشر الخ . المطلب الثانی فی ان الائمة اثنی عشر اماما علی‌التفصیل الخ . امااالخاتمه
ففیه تذنیبان . الاول فی اخبار التی وردت بنجاة الشیعه علی الخصوص الخ . التذنیب
الثانی فی معتقد الفرقة الناجیه الخ . پس ازین مؤلف رساله را مذیل داشته بنقل ۱۸
حدیث . حدیث اول مروی ازکتاب التمحیص (۱) است . آغاز (یامن جعل علیا العلی
الهادی الی دین مختاره من الحاضر والبادی) انجام (غفرت لشیعته‌علی علیه السلام و
محبیه ذنوبهم) تاریخ تحریر: ۳ شعبان ۱۰۹۱ خط نسخ ۱٦ سطری . عناوین بشنجرف
نوشته شده . دارای ٦٦ برك . اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی نادرشاه (۲۰ ۲)

تفصیل وسائل الشیعه

بنگرید وسائل الشیعه را

تنبیه الخاطر ونزهة الناظر

مجموعهٔ ورام را بنگرید

(۱) تالیف‌شیخ ابو محمد حسن بن‌علی بن حسین بن حرانی حلبی صاحب تحف العقول

اخبار

کتب خطی

٤٤١ تنبیه الغافلین وتذکرة العارفین

فارسی . مؤلف . ملا فتح الله کاشانی (۱) کتاب. ترجمه وتوضیح نهج البلاغه است. نسخه جلد دوم و از باب مختار از کتب ورسائل را دارد . آغاز (باب المختار من کتب امیرالمؤمنین علیه السلام ورسائله الی اعدائه وامرآء بلاده این بابی است در آنچه برگزیده شده است) انجام (وسلامی بروجه تمام) کاتب: شیخ محمد مهدی بن شیخ ابوتراب سهندی کججی . تاریخ تحریر: ٥ رمضان ۱۰۹۷ نسخه مصحح و ومعلق بحواشی است. خط نسخ ۲٥ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱٥۸ برگ . اندازه ۲۹ در ۱۹ وقفی نادرشاه (۱۹٤۹)

٤٤۲ توحید صدوق

عربی . مؤلف : شیخ صدوق. کتاب از معتبرات کتب احادیث است ومشتمل است بر اخبار وارده درباب توحید ومسائل ومباحث آن ومرتب است بر ٦۳ باب . کتاب چاپ شده . نسخه مصدر است بفهرست ابواب . آغاز (الحمدلله الواحدالاحدالذی لاشریک له) انجام (لایخاصم الا من ضاق بما فی صدره) کاتب : علی بن جانمحمد . تاریخ تحریر : سه شنبه ۲ رجب ۱۰۲٤ خط نسخ ۱۹ سطری . ابواب وعناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۳۸ برگ . اندازه ۲٦ در ۱۸ وقفی فهرستی (۱۹٥۲)

٤٤۳ توحید صدوق

عربی. مکرر پیش . نسخه مصحح وناقص است . آغاز (الحمد لله الواحد) انجام موجود (قال الرضا علیه السلام) خط نسخ ۱۷ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۹۷ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی عطیه خانم دختر حاج ملا محمد یوسف در ربیع الثانی ۱۱۲۱ بوسیلهٔ آقا تقی مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شد (٥٦۸۲)

٤٤٤ توحید صدوق

عربی . مکرر پیش . نسخه مصحح ومصدر است بفهرست ابواب. آغاز (الحمد لله الواحد) انجام (ضاق بما فی صدره) خط نستعلیق ۱۹ سطری . عناوین وابواب بشنجرف نوشته شده . دارای ۱٥۲ برگ. نسخه موریانه خورده . اندازه ۲۷ در ۱٦

---

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست گذشت.

خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۱۹۵۱)

۴۴۵ توحید مفضل

عربی . مکرر ۸۲- املاء حضرت ابو عبدالله جعفر بن محمدالصادق علیه‌السلام درچهار مجلس بر ابو عبدالله (یا ابومحمد) مفضل بن‌عمر جعفی کوفی مذکور . موجودی ومتداول وچاپ شده ازین رساله بمانند رسالهٔ « اهلیلجه » مشتمل است بر شواهد آفاقی ودلائل طبیعی بر اثبات صانع . مضامین عالی متن حدیث واهتمام‌توجه اعلامی مثل سید بن طاووس‌وعلامهٔ مجلسی وغیرهما برضبط و شرح این حدیث بی‌نیاز می دارد ازگفتگوی درسند آن (۱) ترجمهٔ این‌کتابرا بشمارهٔ ۴۱۷ بنگرید . آغاز (روی محمد بن سنان قال حدثنی المفضل بن عمر قال کنت ذات یوم) انجام (قال المفضل فانصرفت من عند مولای بما لم ینصرف احد بمثله) تاریخ تحریر : پنجشنبه ۱۵ شعبان ۱۰۶۳ خط نسخ ۱۹ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . نسخه موریانه خورده دارای ۵۵ برگ . اندازه ۲۴ در۱۴ وقفی نائینی (۱۹۵۳)

۴۴۶ توحید مفضل

عربی. مکرر پیش . نسخه معلق بحواشی‌است. آغاز (روی محمد بن‌سنان) انجام (بما لم ینصرف احد بمثله) تاریخ تحریر: چهارشنبه ۱۷ رجب ۱۰۶۷ خط‌نسخ ۱۹سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۴۳ برگ.اندازه ۲۰ در ۱۳ وقفی آقا زین العابدین (۱۹۵۵)

۴۴۷ توحید مفضل

عربی . مکرر پیش . آغاز (روی محمد بن سنان قال حدثنی المفضل بن عمر) انجام (مقبورا بما علمنیه تم المجلس الاول من‌کتاب ادلة التوحید رداً علی القائلین بالاهمال والتعطیل بروایة المفضل) پس ازین ضمن ۳۹ صفحه تقریبا ۴ خطبه ازخطب منسوب بحضرت امیر المؤمنین ع (خطبهٔ افتخار. خطبهٔ تنتجیه . و خطبهٔ دیگری که بدین‌جمله آغاز میگردد : « انا عندی مفاتح الغیب لایعلمها بعد رسول الله الا » وخطبة البیان) وعبارات متفرقه ضمیمه است. خط نسخ مختلف السطر . نسخه

---

(۱) علامهٔ مجلسی این حدیث را در جلد دوم بحار الانوار باشرح وتوضیح درج نموده وسید بن طاووس درکتاب امان الاخطار توصیه بمطالعه وصحابت این رسالهٔ شریف درسفر فرموده ترجمهٔ راوی این حدیث مبارک را درمستدرك الوسائل ج۳ (ص ۵۶۲) به بینید .

رطوبت رسیده . دارای ٤٥ برک . اندازه ٢١ در ١٥ وقفی نائینی (١٩٥٤)

٤٤٨ توحید مفضل

عربی . مکرر پیش . آغاز (روی محمد بن سنان) انجام (بما لم ینصرف احد بمثله) صدر نسخه ضمن ٦ صفحه نسب نامهٔ سیادت کاتب نسخه است . کاتب: محمد جعفر حسینی متخلص بآصفی . تاریخ تحریر : ٢ ربیع الاول ١٢٧٠ خط شکسته نستعلیق ١٥ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٣٩ برک . اندازه ٢١ در ١٣ وقفی نائینی (١٩٥٦)

٤٤٩ توحید مفضل

عربی. مکرر پیش . نسخه‌معلق بحواشی توضیحی است. آغاز (روی‌محمدبن سنان قال حدثنی) انجام (بما لم ینصرف احد بمثله) خط نسخ ١٧ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ٩٥ برک . اندازه ١٩ در ١٠ وقفی حاجی‌عسکر بن‌حاجی صفر بوسیلهٔ تقی آقا مدرس رضوی درشهریور ١٣١٧ تسلیم‌کتابخانه‌شد (٥٦٨٣)

٤٥٠ تهذیب

عربی. مکرر شمارهٔ ٦٥ مؤلف : شیخ طوسی (ابوجعفر محمد بن‌حسن بن علی) اینکتاب نیز ازجوامع معتبرهٔ قدیمهٔ امامیه است ومفصلتر است از کتاب استبصار و مرتب بر ٣٩٣ باب وشامل ١٣٥٩٠ حدیث است (١) کتاب شرح است بررسالهٔ مقنعهٔ شیخ‌مفید علیه الرحمه (باستثناء مبحث اصول‌آن رساله) ازکتاب طهارت تا آخرکتاب دیات‌را دارد . روش مؤلف چنین است که دلیل هرمسئله را ذکر وسپس باخبار معارضه و جمع تأویل آنها پرداخته است وماذیل داشته بسلسلهٔ مشیخه واسانید کتاب. (حاشیه براین کتابرا بشمارهٔ ٥٠٣ به‌بینید) این‌نسخه‌شامل‌تمام اجزآء وابواب کتاب‌است . آغاز (الحمدلله ولی‌الحمد ومستحقه وصلوته علی خیرته من‌خلقه) انجام (وقد ذکرنا نحن مستوفی فی کتاب‌فهرست الشیعه) کاتب : عبدالعلی بن محمد . تاریخ شروع بتحریر : دوشنبه ١٨ رمضان١٠١٦ تاریخ‌ختم‌تحریر: یکشنبه ١١ ذیقعده ١٠١٨ درتهران. خط‌نسخ ٢٩ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٥٩٧ برک . اندازه ٣٩ در ٢٥ وقفی نائینی(١٩٥٧)

٤٥١ تهذیب

عربی . مکرر پیش . این‌نسخه مشتمل برکتاب طهارت وصلوةوزکوة وصوم

---

(١) الذریعه ج ٤ ص٥٠٤

مشهدی مقابله نموده . تاریخ ختم مقابله: نیمهٔ شعبان ۱۰۹۱. وهم تصحیح نموده آنرا حسن بن علی نامی ، تاریخ ختم تصحیح : دوشنبهٔ ۲۵ ذیقعده ۱۱۷۹-آغاز (الحمدلله ولی الحمد) انجام (فان شئت فصل علیها) خط نسخ ۲۱ سطری.روی برخی از کلمات وعناوین خط شنجرفی ترسیم شده . دارای ۳۵۲ برك . اندازه ۲۵ در ۱۹ وقفی حاج محمد مهدی در رجب ۱۱۲۱ (۲۰۳۲)

۴۵۹ تهذیب

عربی . مکرر پیش . این نسخه تنها کتاب طهارت را دارد . آغاز (الحمد لله ولی الحمد) انجام (وجرت به السنة) کاتب: عبدالباقی بن حاج قاسم مشهدی . تاریخ تحریر : ربیع الثانی ۱۰۹۸ خط نسخ . ۲۳ سطری . دارای ۱۵۹ برك . اندازه ۲۴ در ۱۷ وقفی آخوند ملا ملك علی (۱۹۶۷)

۴۶۰ تهذیب

عربی . مکرر پیش . این نسخه تنها کتاب طهارت را دارد . اول نسخه افتاده.آغاز موجود (محمد بن علی بن محبوب) انجام (وجرت به السنه) کاتب : ناصر بن محمد . تاریخ تحریر : یکشنبه ۹ رمضان ۹۸۹ خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . نسخه موریانه خورده . دارای ۱۵۳ برك . اندازه ۲۸ در ۱۶ وقفی حاج میرزا داود وزیر وظایف در ۱۳۴۸ (۱۹۶۶)

۴۶۱ تهذیب

عربی . مکرر پیش . این نسخه از اول کتاب طهارت تا اوائل باب المیاه را دارد . کاتب نسخه را تمام ننوشته . آغاز (الحمد لله ولی الحمد) انجام موجود (سواء کان الما) خط نسخ ۲۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۸۶ برك . اندازه ۳۳ در ۲۲ وقفی خواجه شیر احمد (۱۹۶۵)

۴۶۲ تهذیب

عربی . مکرر پیش. این نسخه از اول کتاب طهارت وتا قدری از باب زیادات از کتاب صوم را دارد. آغاز (الحمد لله ولی الحمد) انجام موجود (عشرة مساکین ثلثة ایام محمد بن) خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . روی عناوین خط قرمز ترسیم یافته . دارای ۴۷۹ برك . اندازه ۲۵ در ۱۹ وقفی حاج سرور بن عبدالله در ۱۰۳۴ بوسیلهٔ جواد قوچانی در ۱۰ مرداد ۱۳۲۴ تسلیم کتابخانه

شده (٦٦٧٣)

٤٦٣ تهذیب

عربی. مکرر پیش. این نسخه قطعهٔ از کتاب صلوة است. از اول صلوة تا قدری ازباب ما یجوز الصلوة فیه را دارد. آغاز (کتاب الصلوة قال الشیخ رحمة الله علیه والمفروز من الصلوة) انجام موجود (قال سمعت اباعبدالله) خط نسخ ٢٣ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٣٠ برك . اندازه ٢٧ در ١٦ نسخه موریانه خورده . وقفی حاج میرزا داود وزیروظایف در١٣٤٨ (١٩٧٦)

٤٦٤ تهذیب

عربی. مکرر پیش. این نسخه مصحح ومقابله شده است . و مشتمل بر کتب زکوة وصوم وحج ومزاروجهاد ودیون وکفالات وحوالات وقضاء وشهادات ومکاسب و تجارات است . آغاز (کتاب الزکاة باب ما تجب فیه الزکاة) انجام (ان کانت الجاریة للقایل) کاتب وتاریخ تحریر نسخه مختلف است. از اول تاآخر کتاب زکوة در١٤ صفر ١٠٣٦ نوشته شده. کتاب حج دریکشنبه١٤رجب١٠٣٧نوشته شده. نام کاتب این قسمت میر نعمت الله بن میر عبدالله الحینی طالقانی است . از کتاب مزار تا آخر نسخه بخط سیف الدین محمود اصفهانی الاصل مشهدی المسکن است . تاریخ تحریر قسمتی شعبان ١٠٤٤ است وقسمت آخر جمادی الاول ١٠٤٥ است . خط نسخ ١٨ سطری . ابواب و عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ٥٨٨ برك. اندازه ٢٥ در٢٠ وقفی ملا محمد اسمعیل بوسیلهٔ میرزا ابوالفضل نهاوندی در٢٩ فروردین ١٣١٣ تسلیم کتابخانه شده. (١٩٦٨)

٤٦٥ تهذیب

عربی. مکرر پیش. این نسخه ازکتاب زکوة تا آخر باب اجارات را دارد ومصحح ومقابله شده ومعلق بحواشی مجلسی دوم وغیره است. آغاز (کتاب الزکوة باب مایجب فیه الزکاة) انجام (الجاریة للقایل) کاتب : جلال الدین محمد بن عمادالدین محمود لاهجی در اصفهان درمدرسهٔ نجفقلی بیك ناظر تاریخ تحریر که درآخر کتاب صوم نوشته شده : پنجشنبه ٨ ذیحجه١١٠٤ است. خط نسخ مختلف السطر. دارای ٢٧٨ برك. اندازه ٢٥ در ١٩ وقفی فهرستی (١٩٦٩)

٤٦٦ تهذیب

عربی. مکرر پیش. این نسخه شامل کتابهای زکوة وصوم ومزار وجهاداست.

آغاز (کتاب الزکوة باب مایجب فیه الزکوة) انجام (حتی یترکه) تاریخ تحریر : چهارشنبه ۱۳ محرم ۱۰۱۷ خط نسخ ۲۰ سطری. برخی ازعناوین و کلمات بشنجرف نوشته شده. دارای ۳۳۱ برك. اندازه ۲۸ در ۲۰ وقفی حاج میرزا داود وزیر وظایف در ۱۳٤۸ (۱۹٦٤)

٤٦٧ تهذیب

عربی. مکرر پیش. این نسخه نزد ملا احمد بن حاجی محمد شهیر بتونی خوانده وتصحیح ومقابله شده(۱) گمان میرود مصحح نسخه همان کاتب نسخه باشد. نسخه از کتاب حج تا آخر نکاح را دارد. آغاز (قال الشیخ رحمه الله الحج فریضة) انجام (ولدها والامة) کاتب : محمد تقی بن محمد ولی قاینی. تاریخ تحریر : سه شنبه ٦ ذیحجه ۱۰٦٦ (۲) خط نسخ ۲۳ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ٤١٤ برك. اندازه ۲۵ در ۲۰ وقفی محمد شفیع در جمادی الاول ۱۱۲٦ بوسیلهٔ تقی آقا مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شد (٥٦٨٦)

٤٦٨ تهذیب

عربی. مکرر پیش. این نسخه از کتاب حج تا آخر کتاب تجارت را دارد ومصحح ومقابله شده است. آغاز (کتاب الحج باب وجوب الحج قال) انجام (انکانت الجاریه لقایل) کاتب: محمد بن محمد جزایری ایرسمی اسدی. تاریخ تحریر جمعه ۱٦ ذیحجه ۱۰۱۵ خط نسخ ۲۷ سطری، دارای ۲۲۷ برك، عناوین بشنجرف نوشته شده، نام کاتب درآخر کتاب مزار نوشته شده وپشت صفحه اول مهر وامضاء حسین بن حسن العاملی دیده میشود، اندازه ۳۱ در ۱۲ وقفی آخوند ملا ملك علی بوسیلهٔ آقای تقی مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شد (٥٦٨٥)

٤٦٩ تهذیب

عربی. مکرر پیش. این نسخه از کتاب مزار تا آخر کتاب دیات را دارد. بطوریکه درپشت صفحهٔ آخر نوشته شده این نسخه را مولانا ابوالقاسم محمد بن فتح الله حسینی مرعشی با نسخ مصحح متعدد مخصوصا نسخهٔ مصحح شهید ثانی در نجف مقابله نموده و بر رجال واسانید کتاب نیز عباراتی تعلیق داشته. تاریخ ختم مقابله ۹۷٤ آغاز (کتاب الزیارات مختصر فی انساب النبی والائمه) انجام (فهرست کتب

(۱) درآخر کتاب تجارت گواهی تصحیح نوشته شده (۲) تاریخ تحریری که درآخر کتاب حج نوشته شده چهارشنبه ۱٤ ذیقعده ۱۰۷۲ درمشهد است وتاریخ تحریر ختم کتاب تجارت محرم ۱۰۷۳ است.

اخبار

کتب خطی

الشیعه) خط نسخ ۲۹ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۳۰ برک . اندازه ۳۸ در۲٤ وقفی آقا عبدالله صاحبجمع خزانه درغره محرم ۱۱٦۲ بوسیلهٔ تقی آقا مدرس رضوی در شهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شد « ٥٦٨٤ »

٤۷۰ تهذیب

عربی . مکرر پیش . این نسخه از کتاب حج تا آخر کتاب دیات را دارد و مذیل است بشرح مشیخه وسلسلهٔ اسانید. آغاز (کتاب الحج باب وجوب الحج قال الشیخ) انجام (فی کتاب فهرست کتب الشیعه) کاتب : فخر الدین احمد بن سلطان محمد ، تاریخ تحریر : نیمهٔ شوال ۱۰۸۷ نسخه مصحح ومقابله شده است ، خط نسخ ۲۸سطری، عناوین بشنجرف نوشته شده ، دارای ٤۹۹ برک ، اندازه ۲۸ در۱۷ وقفی نائینی«۱۹۷۰»

٤۷۱ تهذیب

عربی . مکرر پیش . این نسخه از کتاب مزار تا آخر کتاب نکاح را دارد و مذیل است بفهرست ابواب ، نسخه معلق بحواشی متفرقه است ، آغاز (کتاب الزیارات من کتاب التهذیب) انجام (وجواز العزل فی ستة مواضع) کاتب : آخوند ملا محمد رضا بن حاج محمد صالح قاینی بیناباجی ، تاریخ تحریر که در آخر کتاب تجارت نوشته شده ۱۸ رمضان ۱۱۰۹ است ، این نسخه را کاتب نزد ملا محمد صادق نیشابوری در۱۱۱۲ تصحیح ومقابلهٔ نموده . درآخر کتاب مزار وتجارت گواهی مقابله وتصحیح را قلمی داشته ، خط نسخ۲۳ سطری ، عناوین بشنجرف نوشته . دارای۱۹۹ برک ، اندازه ۲٥ در ۱۹ وقفی حاجی زین العابدین رقهٔ وصایهٔ ازحاج محمد رقهٔ بوسیلهٔ منتخب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شد « ۱۹۷٥ »

٤۷۲ تهذیب

عربی . مکرر پیش . این نسخه‌را ملا محمد علی مشهدی نزد علامهٔ مجلسی وشیخ حر عاملی خوانده وتصحیح نموده و مزین و مذیل است باجازهٔ روایتی که برای مصحح قلمی فرموده اند . (۱) نسخه شامل کتب ایمان ونذور وکفارات و وصید و ذباحه و وقوف وصدقات ووصایا وفرایض و مواریث وحدود ودیات و شرح اسناد کتاب است و معلق است بحواشی مجلسی و غیره . آغاز (کتاب الایمان والنذور والکفارات)

---

(۱) تاریخ اجازه علامهٔ مجلسی ربیع الثانی ۱۰۹۰ــ است . تاریخ اجازهٔ شیخ حرعاملی غرهٔ شعبان ۱۰۹۲ــ است . درآخر کتاب صید وذباحه درحاشیهٔ صفحهٔ کتاب تصدیق تصحیح واجازهٔ بسیار مختصری است از علامه مجلسی بملا محمد علی مشهدی مصحح نسخه . تاریخ آن محرم ۱۰۹۸ است

انجام (فی فهرست کتب الشیعه) کاتب : علی اصغر بن محمد شفیع سبزواری . تاریخ تحریر : ذیحجه ۱۰۸۵ خط نسخ ۲۱ سطری . ابواب وعناوین بشنجرف نوشته شده . اوراق مجدول بلاجورد وتحریر وطلا بدو جدول . صفحهٔ اول دارای یك سرلوح زمینه طلا . دارای ۲۲۷ برك . اندازه ۲۵ در ۱۹ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شد (۱۹۷۳)

۴۷۳ تهذیب

عربی . مکرر پیش . این نسخه حاوی کتب طلاق وایمان ونذور وکفارات وصید وذباحه ووقوف وصدقات ووصایا وفرایض ومواریث وحدود ودیات است . این نسخه را آخوند ملا محمد رضا نزد مولانا محمد صادق نیشابوری مقابله وتصحیح نموده . درآخر کتاب فرایض ومواریث مولانا محمد صادق اجازهٔ روایتی مختصری برای برای ملامحمدرضا قلمی فرموده . تاریخ اجازه اواسط محرم ۱۱۱۵ است . نسخه معلق بحواشی متفرقه ومذیل بفهرست ابواب است . آغاز (کتاب الطلاق باب ۱ حکم الایلاء قال الشیخ) انجام (وقتل المؤمن فی ارض الشرك) کاتب : محمد رضا (۱) تاریخ تحریر: ۱۱۱۴ خط نسخ ۱۹ سطری . دارای ۲۶۱ برك . اندازه ۲۴ در ۱۹ وقفی حاج محمد رقهٔ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۱۹۷۴)

۴۷۴ تهذیب

عربی . مکرر پیش . این نسخه شامل کتب دیون وکفالات وحوالات وضمانات ووکالات وقضاء ومکاسب وتجارات ونکاح وطلاق وعتق است . این نسخه را حاج ملا محمد علی مشهدی (شاگرد مجلسی) نزد علامهٔ مجلسی تصحیح ومقابله ومعلق بحواشی علامهٔ مجلسی نموده. درآخر کتاب تجارات وهم درآخر نسخه دو اجازهٔ روایتی است که علامهٔ مجلسی برای مصحح مذکور قلمی فرموده . تاریخ اجازهٔ اول که درآخر کتاب تجارات است ۱۴ جمادی الاول ۱۰۹۶ است . اجازهٔ دوم تاریخ ندارد . آغاز (کتاب الدیون والکفالات) انجام (باللیل فلا باس) خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین و ابواب بشنجرف نوشته شده - اوراق مجدول بلاجورد وتحریر وطلا بدو جدول . صفحهٔ اول دارای یك سرلوح زمینه طلا . دارای ۲۸۱ برك . اندازه ۲۴ در ۱۹ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده . (۱۹۷۲)

---

(۱) ظاهراً همان آخوند ملامحمد رضا سابق الذکر باشد .

۴۷۵ تهذیب

عربی . مکرر پیش . این نسخه از کتاب دیون تا آخر کتاب دیات است .
آغاز (کتاب‌الدیون و الکفالات) انجام (فتحریر رقبة مؤمنة) تاریخ تحریر: جمادی‌الثانی
۱۰۹۵ خط نسخ خوب ۳۶ سطری . عناوین بشنجرف وسیلو نوشته شده . صفحهٔ اول
دارای یك سرلوح وبین سطور این صفحه وصفحهٔ دوم طلا اندازی شده ودر بین هم
دارای یازده سرلوح کوچك نفیس‌میباشد . اوراق مجدول بلاجورد وتحریر وطلا وتحریر
دارای ۲۷۸ برك . اندازه ۳۶ در۲۳ وقفی نائینی (۱۹۷۱)

۴۷۶ تهذیب

عربی . مکرر پیش . این نسخه از کتاب دیون تا اواخر باب لعان‌را دارد .
نسخه معلق بحواشی متفرقه ومصحح ومقابله شده است . تاریخ مقابله که درصفحه‌های
۱۲۰و۲۴۲ و۳۴۲ نوشته شده ربیع الثانی ۱۱۸۰ و رجب همانسال و ۲۷ ذیقعده ۱۱۷۴
است . آغاز (کتاب الدیون والکفالات) انجام موجود (عن احمد بن محمد) خط
نسخ ۲۱ سطری . دارای ۲۵۰ برك . اندازه ۲۵ در ۱٦ خریداری‌آستانقدس در اسفند
۱۳۱۸ (٦۱٦۱)

((حرف ث))

۴۷۷ ثواب الاعمال و عقاب الاعمال

عربی . مؤلف : شیخ صدوق . کتاب حاوی اخبار وارده دربیان اعمالی‌است‌که
موجب ثواب وعقاب‌است . آغاز (الحمد لله الواحد) انجام (تاب الله عز وجل)
ترجمهٔ این‌کتاب را درین مجلد درباب‌کتب چاپی بنام (ترجمهٔ ثواب الاعمال) به‌بینید .
کاتب : سیف الدین بن محمد قلیج نجفی . تاریخ تحریر : شوال ۹۹٦ دراحمد نگر
خط نسخ ۱۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . رنك کاغذ قسمتی قهوهٔ و قسمتی
تباتی رنك ورطوبت رسیده . دارای ۱۹۴ برك . اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی ابن‌خاتون
(۱۹۸۰)

۴۷۸ ثواب‌الاعمال

عربی : مکرر پیش . آغاز (الحمد لله الذی وعد علی‌طاعته ثوابه) انجام
(حتی یلحقه (کذا) الله عز وجل) تاریخ تحریرکه درآخر باب ثواب‌الاعمال نوشته
شده رمضان ۱۰۷۲ است . خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین بقلم جلی بعضی بامرکب و
قسمتی باشنجرف نوشته شده . دارای ۷۰ برك . اندازه ۳۰ در۱۹وقفی نائینی (۱۹۷۷)

٤٧٩ ثواب الاعمال

عربی . مکرر . پیش . آغاز (الحمد لله الواحد) انجام (حتی لحق بالله عز وجل) خط نسخ ١٥ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ١٨١ برك . اندازه ٢٢ در ١٣ وقفی نادرشاه (١٩٧٩)

٤٨٠ ثواب الاعمال

عربی . مکرر پیش . صفحهٔ آخر نسخه افتاده . آغاز (الحمد لله الواحد) . انجام موجود (الف الف ملك) خط نسخ ١٥ سطری . دارای ٢٢٣ برك . اندازه ٢٥ در ١٦ وقفی مرتضی قلیخان نائینی (١٩٧٨)

٤٨١ ثواب الاعمال

عربی . مکرر پیش . این نسخه بمانند تلخیص است . باب ثواب الاعمال آن محذوف الاسانید وباب عقاب الاعمال با سلسلهٔ اسانید است . آغاز (الحمد لله رب العالمین والصلوة علی نبیه محمد وآل اجمعین) انجام (حتی لحق بالله عز وجل) کاتب : علی بن حرز بن احمد یحیی بن کمال ماحوزی بحرانی امامی . تاریخ تحریر : جمعه ١١ شوال ٩٨٣ خط نسخ مخلوط باریحان ٢٩ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٥٥ برك . اندازه ٣٠ در ١٩ وقفی نائینی . این کتاب را ضمیمهٔ کتاب سمط الثمین شمارهٔ ٥٥٤ اخبار صفحه ٧٧ به‌بینید (٦٧٥٥)

((حرف ج))

٤٨٢ جامع الاحکام فی مسائل الحلال والحرام

عربی . مؤلف : رضی الدین محمد بن محمد تقی حسینی نجفی الاصل شیرازی منشأ اصفهانی مسکن (١) اسلوب کتاب چنان است که در دیباچه آورده: « وکثیرا ما احدث نفسی واطالب فکری وعزمی الی تالیف کتاب یحتوی علی رئوس المسائل المهمة و ینطوی علی النصوص الواردة عن اهل بیت العصمة المروية فی الکتب المعتمدة بالاسانید المعتبرة فی الاحکام الشرعیة والمسائل الدینية علی نحو من ترتیب بعض الکتب الفقهية لیکون العامل به علی بصیرة للاخذ بالیقین والاحتیاط فی الدین واکون شریکا فی ثواب کل من اقتبس من ازهاره وانواره و اهتدی باعلامه و مناره وکانت تعوقنی عن ذلك محاجزات

---

(١) ترجمه اش در جلد چهارم فهرست مذکور است .

الایام و مماطلات الزمان و قلة بضاعتی و ضیق ذات یدی الی ان ساعدنی التوفیق و
و رافقنی رفق اللطیف الوفیق شرعت فی تالیفه و تبینه معتمدا علی ما صح لی دلیله
و وضح لدی سبیله ، بالجمله پس از عنوان هر مسئله بذکر ادله و اقوال پرداخته ،
کتاب مرتب بر یکمقدمه و مناهجی است . منهج اول در عبادات است مقدمه در
بیان رموز موضوعه برای کتبی است که نقل حدیث و مطلب از آن نموده . نسخهٔ
از اول کتاب طهارت تا قدری از کتاب صلوة از مبحث قبله را دارد . تاریخ
ختم تالیف کتاب طهارت ۱۱۰۵ است (۱) این نسخه رامولا نایحیی بن ملانبی بجستانی
در خدمت مؤلف خوانده و مقابله نموده و مؤلف در پشت صفحهٔ اول اجازهٔ روایتی
برای مولانا قلمی فرموده ، تاریخ اجازه : اواخر رمضان ۱۰۱۷ درمشهد است(۲) آغاز کتاب
طهارت (الحمدلله المتو حد بجلاله وجماله المتفرد بالقدرة فی ملکه و کماله) انجام کتاب
طهارت لم تقع علی الارض حتی یغفر له) آغاز کتاب صلوة (الحمد لله و سلام علی
عباده الذین اصطفی کتاب الصلوة والعلم بها یستدعی بیان اربعة ارکان) انجام نسخه
(و کذ القول فی بلاد خراسان) خط نسخ ۲۹ سطری ، عناوین بشنجرف نوشته‌شده ،
دارای ٨٤ برگ ، اندازه ۳۵ در ۲۳ وقفی یحیی (۳) در جمادی الاول ۱۱۲۱ بوسیله
منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۱۹۸۱)

٤٨٣ جامع الاخبار

عربی . مکرر شمارهٔ ۹٦ خطی . کتاب حاوی اخبار وارده در توحید وعدل
و نبوة و فضائل و مناقب و آداب و سنن است . ترتیب آن بحسب نسخ مختلف است .
نسخهٔ شایع بر ١٤ باب ترتیب یافته و حاوی ۱۲۳ فصل است . مؤلف مردد است میان
جماعتی از اعلام و بهر یك ازشیخ صدوق وشیخ ابوالحسن علی بن ابی سعدبن ابی الفرج
خیاط ومحمد بن محمد شعیری و جعفربن محمد دوریستی و حسن بن محمد سبزواری و
ابو علی طبرسی (صاحب تفسیر مجمع البیان) وابونصر طبرسی (صاحب مکارم الاخلاق)
نسبت داده شده . لیکن نسبت کتاب بشیخ صدوق درست نیست. چه‌آنکه درفصل نود
و شش از اخطب خوارزم و در فصل صدم از سدیدالدین محمود حمصی که درطبقات

---

(۱) عبارت تاریخ ختم تالیف این است : « واتفق الفراغ من تالیفه سحر
لیلة الاثنین من عشر الاول من شهر ربیع عن السنة الخامسة بعدا المائة والالف (۲) تاریخ
مذکور تحقیقا اشتباه است . صحیح آن ۱۱۰۷ است (۳) ظاهرا همان ملا یحیی بجستانی
سابق الذکر باشد .

متاخرازشیخ صدوق هستند نقل حدیث شده. آنچه از باب ۷۸ کتاب استفاده میشود نام مؤلف محمد بن محمد و ظاهراً از مردمان اواخر سدهٔ ششم هجری است. بالجمله کتاب از کتب معروف امامیه است و اخبار وارده در آن مؤید و متلقای بقبول است. کتاب مکرر چاپ شده (۱) آغاز (الحمدلله الاول بلا اول کان قبله) انجام (والعمل بما فیه حسبنا الله و نعم الوکیل) شرح و ترجمهٔ این کتاب را بشمارهٔ ۴۰۵ ـ اخبار خطی و بنام (کاشف الاستار) درین جلد در باب اخبار چاپی به‌بینید) کاتب: محمد تقی معلم بن محمد علی. تاریخ تحریر: ۶ ربیع‌الاول ۱۰۵۲ خط نسخ ۱۷ و ۱۹ سطری. عناوین و ترجمه بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۰۲ برگ. اندازه ۲۵ در ۱۷ وقفی علیقلی بن محمد کاظم قزوینی در ۱۲ ذیحجه ۱۲۷٤ بوسیله تقی آقای مدرس رضوی در شهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شد (۵۶۸۸)

٤۸٤ جامع الاخبار

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمدلله الاول بلا اول) انجام (نعم الوکیل) کاتب: محمد حسین بن حافظ احمد عرب. تاریخ تحریر: غره شوال ۱۰۶۹ خط نسخ ۱۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده. دارای ۱۵۶ برگ. اندازه ۲٤ در ۱٤ وقفی خطیب سلطانمحمد بن حاج عوضعلی خطیب تبریزی در غرهٔ شعبان ۱۰۹۸ بوسیلهٔ منتجب‌الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۱۹۸۵)

٤۸۵ جامع الاخبار

عربی. مکرر پیش. کاتب در خاتمه کتاب را بنام (معارج الیقین) از تالیفات قدوة‌المحققین رئیس المحدثین محمدبن محمد سبزواری ضبط کرده. تعداد ابواب این نسخه ۱۲۸ است. فهرست ابواب کتاب پس از دیباچه آورده شده. آغاز (الحمدلله‌الاول بلا اول کان قبله) انجام (بنور تام یوم القیامة) کاتب: محمدسلیم بن عبدالرحمن‌لاهجی. تاریخ تحریر: دو شنبه غرهٔ ذیحجهٔ ۱۰۷۳ برای میرزاآقا بیکا نوشته. خط نسخ خوب ۲۶ سطری که در متن و حاشیه نوشته شده. صفحات مجدول بطلا و تحریر بسه جدول دارای ۳۶ برگ. اندازه ٤۳ در ۲۶ وقفی نائینی (۲۱٤۸)

٤۸۶ جامع الاخبار

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمدلله الاول بلا اول) انجام (و نعم الوکیل الله تعالی) کاتب: محمد تقی بن ابوالحسن طالقانی. تاریخ تحریر: صفر ۱۰۷۵ خط نسخ ۱۹

---

(۱) مستدرک الوسائل ج ۳ ص ۳۶۶ ـ نفس الرحمن باب ۱۲

سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۸۳ برگ . اندازه ۲۶ در ۱۸ وقفی نائینی (۱۹۸۳)

۴۸۷ جامع الاخبار

عربی . مکرر پیش‌آغاز . (الحمدلله الاول بلا اول) انجام (بنور تام یوم‌القیمة) تاریخ تحریر: شنبهٔ ۳ ذیقعده ۱۰۸۱ خط نسخ ۱۷ سطری . دارای ۱۰۲ برگ . اندازه ۲۴ در ۱۹ وقفی آقا حسن که بوسیلهٔ تقی آقا مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه کشته (۵۶۸۷)

۴۸۸ جامع الاخبار

عربی . مکرر پیش . این نسخه با نسخ‌قبل ونسخهٔ مطبوع اندك تخالف درترتیب دارد . آغاز (الحمد لله الاول بلا اول) انجام (الهادین الی دینك یا ارحم الراحمین) خط ریحان ۱۷ سطری . دارای۶۸ برك. فصول و عناوین بشنجرف نوشته شده . اندازه ۲۰ در۱۳ وقفی نائینی (۱۹۸۴)

۴۸۹ جامع الاخبار

عربی . مکرر پیش . این نسخه قطعهٔ از اوائل‌کتاب است . آغاز (الفصل الاول فی معرفة الله تعالی) انجام (صدق رسول الله) خط نستعلیق ۲۴سطری . دارای ۱۵ برك . در بعضی ازصفحات بطور چلیپا نوشته شده . اندازه ۲۹ در۲۰ وقفی‌نادرشاه (۱۹۸۲)

۴۹۰ جامع المعارف والاحکام

عربی . مؤلف : سید عبدالله شبر (۱) کتاب برنهج کتب‌فقهیه تبویب‌شده. ابواب ومباحث وموضوعات را عنوان نموده واخبار وارده را ذکر کرده وسپس درذیل عنوان : « بیان » بتوضیح پرداخته است . روضات الجنات (ص ۳۷۴) این کتاب را چنین توصیف نموده : « کتاب جامع المعارف والاحکام فی عدة مجلدات یشبه‌کتاب بحار الانوار » وبراویت الذریعه (ج ۵ ص۷۱ و۷۲) این‌کتاب ازجوامع‌مفصلهٔ‌معتبره و حاوی احادیث وارده در اصول و احکام و مرتب بر چهارده جلد است و این نسخهٔ که مشتمل بر کتب نکاح وطلاق و خلع و مبارات و ظهار و ایلاء و کفارات و لعان وحاوی سی‌هزاربیت‌است جلد دوازدهم است . لیکن درترجمهٔ احوال مؤلف که درمقدمهٔ تفسیرش مذکور است آورده شده که این کتاب مرتب بر ۲۰ جلد است و این نسخه

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست

جلد هجدهم است ـ . تاریخ ختم تالیف این جلد : ۸شوال ۱۲۳۵. نسخه در زمان مؤلف نوشته شده . اول نسخه افتاده . آغاز موجود (ابو عبدالله ع عن خلق حواء و قیل ان انا ساعندنا یقولون) انجام (و یسعی فی‌الارض فسادا) کاتب : محمد بن‌محمد باقرخراسانی. تاریخ کتابت : جمادی الثانی ۱۲۳۹ خط نسخ ۲۹ سطری . عناوین و ابواب بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۱۰ برگ . اندازه ۳۰ در۱۸ خریداری‌آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۶۵۰۹)

۴۹۱ جلاء الافهام فی فضل الصلوة علی خیر الانام

عربی. مؤلف: ابوعبدالله محمد بن ابی بکر بن ایوب بن سعد بن‌حریز دمشقی حنبلی معروف بابن قیم جوزیه متولد در هفتم صفر ۶۹۱ متوفای رجب ۷۵۱ از اعلام اهل سنت وجماعت و ازشاگردان وخواص اصحاب ابن تیمیه است وبا او درقلعهٔ شام زندانی بود وپس از فوت استادش رها ومجاور مکه گشت. کتاب حاوی اخبار وارده درفضیلت صلوات بر پیغمبر است که در آن بشرح وتوضیح پرداخته ومرتب است بر سه باب . اول نسخه افتاده باین جهت عنوان باب اول دانسته نشد . آخر نسخه راهم کاتب تمام ننموده . عناوین بقیهٔ ابواب این است : الباب الثانی فی‌المراسیل والموقوفات فمنها ما رواه اسمعیل فی‌کتابه الخ. الباب‌الثالث فی بیان معنی الصلوة علی النبی‌صلی الله علیه وسلم الخ. باب سیم حاوی ده فصل است . این نسخه باب دهم را ندارد (۱) آغاز موجود (بن نیار وعمار بن یاسر وجابر بن سمرة وابو امامة بن سهل بن‌حنیف ومالك بن‌الحویرث) انجام موجود (ولما کانت الصلوة) خط نستعلیق شکسته ۲۲ سطری. نسخه رطوبت رسیده . عناوین وبرخی ازکلمات بشنجرف نوشته شده. دارای ۵۹ برگ . اندازه ۲۲ در۱۴ وقفی شیخ بهائی (۱۹۸۸)

۴۹۲ جلاء العیون

فارسی. مکررشمارهٔ ۹۳ مؤلف : علامهٔ مجلسی دوم . کتاب دربیان احوال ومصائب چهارده معصوم علیهم‌السلام است باخبار وارده ازطرق امامیه وحاوی ۲۲۰۰۰ بیت است وبریکمقدمه وچهارده باب‌ترتیب‌یافته. مؤلف کتاب‌را بشاه سلیمان صفوی اهدآء نموده. تاریخ ختم تألیف : ۶ محرم ۱۰۸۹ - آغاز (ثنا وستایش بی‌مثل وانباز) انجام (برای من خالص باشد) کاتب : محمد علی بن‌عبدالکریم مروزی . تاریخ تحریر: چهارشنبه ۹ محرم ۱۲۳۶ خط نستعلیق ۲۵ سطری . روی عناوین خط قرمز کشیده . دارای ۳۶۶

(۱) بغیة الوعاة این کتاب را بنام (جلاء الافهام فی حکمة الصلوة والسلام علی‌خیر الانام) ضبط کرده

برگ. اندازه ۲۷ در ۱۵ وقفی تاج ماه بیگم (۱۹۸۷)

۴۹۳ جلاء العیون

فارسی. مکرر پیش. آغاز (سپاس بیمثل وانباز) انجام (عطسه کننده در امان است ازمرگ تاسه روز) کاتب: عبد الکریم بن محمد حسین آشتیانی قمی، تاریخ تحریر: چهارشنبه ۷ صفر ۱۲۴۱ خط نستعلیق خوب ۲۳ سطری. عناوین دربالای صفحه بشنجرف نوشته شده. اوراق مجدول بلاجورد وشنجرف. دارای ۲۸۳ برگ. اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفی نائینی (۱۹۸۶)

۴۹۴ جُنگ

فارسی. جامع شناخته نشد. مجموعه ایست درمرثیه ومقتل. آغاز (حجرات وغارة) انجام (بدم تیغ آبدار روم) خط نسخ پست مختلف السطر. دارای ۱۴۷ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ در بعضی ازصفحات بطور چلیپا نوشته. واقف گمنام. تاریخ وقف: فروردین ۱۳۱۵ (۲۱۳۳)

۴۹۵ جوامع الکلام فی دعآئم الاسلام ج ۱ و ۲

عربی. مؤلف: سید محمدبن شرف الدین علی بن نعمت الله حسینی موسوی معروف بسید میرزا جزایری. از اعلام محدثین امامیه درنیمهٔ دوم سدهٔ یازده هجری قمری از مشایخ علامهٔ مجلسی و شیخ حر عاملی و محدث جزایری واز شاگردان شیخ محمد بن خاتون عاملی حیدر آبادی است (۱) کتاب از جوامع صحیحهٔ امامیه حاوی اصول وفروع وغیرهما است که ازکتب احادیث جمع نموده و بروش کتاب منتقی الجمان فی الاحادیث الصحاح والحسان (از تمیز میانه صحیح و غیر صحیح و بجرح و تعدیل و تنقیح سند وتوضیح و شرح و متن) رفته. بروایت روضات الجنات اثر خامهٔ مؤلف از اول ابواب اصول تا آخر کتاب حج در باب فروع است. کتاب پس از دیباچه بر یکمقدمه و عناوین: «عقد» و هر عقدی مشتمل بر عنوان: «سمط» و هر سمطی حاوی بر عنوان های: «جوهره» ترتیب وتبویب شده: اما المقدمة ففی مسائل یحسن التنبیه علیها (۲۴ سند در مطالب درایه و رجال و رموز مجعوله ومصطلحه کتب وغیرها) العقدالاول فی الاصول و توابعها وفیه سموط (۳ سمط. سمط اول درتوحید (کذا) حاوی ۷ جوهرة سمط ۲ در توحید حاوی ۹ جوهرة سمط ۳ در عدل حاوی ٦ جوهرة) العقد الثانی

---

(۱) این کتاب درمستدرک الوسائل (ج ۳، ص ۴۰۹) و روضات الجنات (ص ٦۴۲) بنام (جوامع الکلم) ضبط شده است.

فی‌النبوة و فیه سموط (۳ سمط. سمط اول درمقدمات حاوی ۲ جوهره. سمط ۲ در نبذی از حالات و صفات پیمبران سلف علیهم‌السلام حاوی ۱۳ جوهره. سمط ۳ در نبوة پیمبر خاتم صم حاوی ۱۰ جوهره) العقدالثالث فی‌الامامة و فیه سموط (٤ سمط. سمط اول در مقدمات حاوی ۲ جوهره. سمط ۲ فی احوال‌الائمة علی‌العموم حاوی ۱۵ جوهره. سمط ۳ در توابع: حاوی ۱۲ جوهره سمط ٤ در نصوص مخصوصه بهریك ازمعصومین حاوی ۱۲ جوهره) العقد الرابع فی‌الایمان والکفر وفیه سموط (۵ سمط. سمط اول درمقدمات حاوی ۳ جوهره سمط ۲ در اسلام و ایمان و لوازم و ارکان آنها حاوی ۵ جوهره. سمط ۳ در مکارم اخلاق. حاوی ۱۰ جوهره. سمط ٤ در بیان احوال مؤمن حاوی ۱۲ جوهره. سمط ۵ در بیان اصول و لوازم کفر حاوی ۱۱ جوهره) العقدالخامس فی‌الدعاء والقرآن والعشرة و فیه سموط (۳ سمط. سمط اول در دعاء حاوی ۱۰ جوهره. سمط ۲ در قرآن حاوی ۳ جوهره. سمط ۳ درعشرة حاوی ٤ جوهره) العقدالسادس فی‌الطهارة و فیه سموط ۹ سمط. (سمط اول فی‌المیاه. حاوی ٦ جوهره. سمط ۲ در نجاسات. حاوی ۵ جوهره. سمط ۳ در متفرقه. حاوی ٤ جوهره. سمط ٤ در وضوء. حاوی ۹ جوهره. سمط ۵ درانواع غسل. سمط ٦ درغسل‌جنابت حاوی ۵ جوهره. سمط ۷ در حیض و استحاضه و نفاس. حاوی ۹ جوهره سمط ۸ درغسل‌اموات. حاوی ۱۷ جوهره. سمط ۹ در تیمم. حاوی ۵ جوهره) جلد اول تا آخر عقد سوم را دارد و جلد دوم تا آخر عقد ششم را دارد. نسخه نفیس و مصحح و معلق بحواشی مؤلف است. صدر نسخه ضمن ۱۳ صفحه فهرست عناوین کتاب است. آغاز (الحمدلله الذی فطر علی احادیث معرفته عقول العالمین) انجام (و تاویل بعض مشایخنا لهو سهو و غفلة) کاتب: محمدامین نائینی. تاریخ تحریر: محرم ۱۰۹۳ تاریخ تصحیح ومقابله: روزسه شنبه ۲۸ ربیع‌الاول همانسال. تاریخ تحریر فهرست: رجب ۱۰۹۷ خط نسخ خوب ۲۳ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای سه‌سرلوح زمینه طلا-عناوین بشنجرف نوشته شده. اوراق مجدول بلاجورد و شنجرف وتحریر وطلا - نسخه رطوبت رسیده. دارای ۵۹۰ برگ. اندازه ۳۹ در ۲۵ وقفی مرتضی قلیخان طباطبائی نائینی (۱۹۹۰).

٤۹٦ جواهرالسنیة فی‌الاحادیث القدسیه

عربی. مکرر شمارهٔ ۹۵ خطی. مؤلف: شیخ حرعاملی. کتاب حاوی‌است بر احادیث قدسیه وارده ازطریق امامیه وطریق موثق اهل سنت وجماعت ومرتب است

بحسب ترتیب وتقدم پیغمبران مخاطب باین خطابات علیهم السلام وهم احادیثی که مخاطب معین نداشته بترتیب مخبرین از ائمهٔ معصومین علیهم السلام وهم احادیث وارده درفضائل ومناقب حضرت امیرالمؤمنین وخاندان عصمت صلوات الله علیهم اجمعین ومذیل است بذکر مدارك منقوله وسلسلهٔ اسناد احادیث مرویه - مؤلف در کتاب امل الآمل آورده که این کتاب اول تالیفش بوده . تاریخ ختم تالیف: روز آدینه ازدههٔ آخر رمضان ۱۰۵٦-این نسخه رونویس شده است ازنسخهٔ اصل . آغاز (الحمد لله الذی اوضح فی کلامه سبیل الهدایة) انجام (والحمد لله وحده وصلی الله علی محمد وآله) (ترجمه این کتاب را درین جلد درباب اخبار چاپی بنام لئالی العلیه به‌بینید) کاتب: محمد قاسم شهمر زادی. تاریخ تحریر: ۱۰۸۲ درمشهد. خط نسخ ۲۰سطری عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱٦۰ برك. اندازه ۲۵ در۱۲ بوسیلهٔ تقی آقا مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده (۵٦۸۹)

۴۹۷ جواهر السنیه

عربی . مکرر پیش . اول نسخه افتاده . آغاز موجود (من الجانبین و الفضل ما شهدت به الاعدآء) انجام (وصلی الله علی محمد وآله) کاتب : محمد بن عبدالله بن مساعد بن فلاح صیمری . تاریخ تحریر : ۱۰۹۱ درمشهد. خط نسخ ۱۷سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۳۸ برك. اندازه ۲۰ در۱۲ وقفی نائینی (۱۹۹۲)

۴۹۸ جواهر السنیه

عربی . مکرر پیش . نسخه بدستور شاهزاده بهرام میرزا نوشته وتصحیح و مقابله شده . آغاز (الحمد لله الذی اوضح فی کلامه انوارالهدایة) انجام (وصلی الله علی محمد وآله) تاریخ تحریر: ۱۲۵۲ خط نسخ خوب ۱۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. اوراق مجدول بلاجورد وتحریر وطلا مدو جدول . درصفحهٔ اول زمینهٔ کوچکی طلا اندازی شده. دارای ۲۰۲ برك. اندازه ۲۲ در۱۳ وقفی نائینی (۱۹۹۱)

۴۹۹ جواهر الغوالی فی شرح عوالی اللئالی

عربی . شارح : سید نعمت الله جزائری، کتاب شرح است بر(عوالی اللئالی) تألیف ابن ابی جمهور احسائی (۱) این کتاب را پس از تألیف شروح بر تهذیب و استبصار و کتاب توحید وعیون الاخبار وشرح صحیفه و کتاب الانوار و کتاب مقامات النجاة تألیف کرده ومیخواسته بنام (مدینة الحدیث) بنامد . شارح کتاب را مصمم

(۱) متن اینکتابرا بشماره ۱۸۲ اخبار خطی به بیند

بسه فصل نموده : ۱. فی السبب الذی حدانی علی شرح هذا الکتاب (۱) - ۲. فی ذکر بعضی اسانید تا ۳. فی مسائل متفرقه . آغاز (الحمد لله الذی رجح مداد العلماء علی دماء الشهداء المجاهدین) انجام (نعم لوکان له نفع یجوز التقاص مقابل النفع) کاتب : نور الدین بن نعمت الله الحسینی. تاریخ تحریر: رمضان ۱۱۰۶ (۲) خط نسخ خوب ۲٤ سطری . عناوین درحاشیه بقلم نسبتاً جلی بشنجرف نوشته شده. اوراق مجدول بشنجرف ولاجورد. دارای ۲۸٦ برگ. اندازه ۳۲ در ۲۰ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۱۹۹۳).

۵۰۰ جوهرة الفاخرة فی احوال الآخره

. عربی . در پشت صفحهٔ اول بخط مغایر با خط نسخه مؤلف شیخ محمد غزالی تشخیص داده شده (۳) کتاب حاوی احادیث وارده از طریق اهل سنت در مسائل و مباحث موت و معاد و حشر و نشر و غیر هاست. مؤلف بشرح وتوضیح احادیث نپرداخته و احادیث مرسل ذکر شده. آخر نسخه افتاده . عناوین ابواب این است : باب خلق آدم علیه السلام. باب فی ذکر الملائکة علیهم السلام . باب فی ذکر خلق الموت . فی ذکر ملك الموت کیف یاخذ. فی ذکر جواب الارواح . فی ذکر جواب الاعضاء . فی ذکر البکاء علی المیت باب فی ذکر الصبر علی المصیبه . فی ذکر الشیطان کیف یسلب الایمان. فی ذکر نداء المنادی. فی ذکر نداء الروح. فی ذکر المصیبة علی المیت . فی ذکر خروج الروح من البدن . فی ذکر الملك الذی یدخل علی المیت قبل منکر و نکیر . فی ذکر جواب الاعمال لمنکر و نکیر . فی ذکر الکرام الکاتبین. فی ذکر الروح بعد الخروج. فی ذکر الصور والبعث والحشر. فی ذکر صور الفزع و زلزلة الساعة . فی ذکر الموقف. فی ذکر فناء الاشیاء. فی ذکر ابواب الجنة والنار . فی ذکر الموت فی ذکر عذاب العاصی بالنار. فی ذکر اصناف اهل النار. فی ذکر لباس اهل النار. فی ذکر حشر الخلائق. فی ذکر صفة البراق . فی ذکر نفخة الصور البعث. فی ذکر نشر الخلائق من القبور . باب فی ذکر سوق الخلائق الی المحشر. فی حر یوم القیمه . فی ذکر لواء الحمد. فی ذکر شدة العطش یوم القیامه. فی ذکر حضور الجنة لعرصة القیامه. فی ذکر عظم الساعة التی

---

(۱) درین فصل بستایش ابن ابی جمهور واهمیت متن کتاب پرداخته (۲) فرزند شارح . وضع نسخه اشعار دارد که نسخه رونویس شده است از نسخهٔ که بخط فرزند مؤلف بوده . وکاتب این نسخه ازذکر نام خود وسال تحریر خود داری نموده . (۳) در کتب تراجم کتابی باین نام برای ابوحامد غزالی دیده نشد و این کتاب غیر از کتابی است که در کشف الظنون بنام (درر الفاخره فی کشف علوم الاخرة) است . مؤلف این کتاب از اهل سنت و جماعت است وگمانمیرود از مردمان صده ششم هجری بیعد باشد.

یجدها عندخروج الروح . فی ذکر التوبة. فی ذکر تطایر الکتب . فی ذکر نصب المیزان. فی ذکر الصراط ، فی ذکر النار وعذابها ، فی ذکر دخول العصاة النار من امة محمد صم ع فی ذکر ابواب النار ، فی ذکر جهنم واحضارها ، فی ذکر زبانیة ، فی ذکر سوق اهل النار الی النار ، فی ذکر اهل النار وطعامهم ، فی ذکر الوان العذاب علی من یأکل الحرام ، فی ذکر شارب الخمر ، فی ذکر تارك الصلوة ، فی ذکر شفاعة محمد صم ع ، فی ذکر خروج العصاة من النار ، فی ذکر ذبح الموت ، فی ذکر وقوف الانبیآء علیهم السلام فی المحشر ، فی ذکر العصاة من امة محمد صلی الله علیه وسلم ودخولهم الی الجنة ، فی ذکر الجنان ، فی ذکر ابواب الجنة ، فی ذکر انهار الجنة ، فی ذکر حور العین ، فی ذکر ضیافة الانبیآء علیهم السلام ، فی ذکر ضیافة الرحمن عز وجل لاهل الجنان ، فی ذکر حلل الجنة ، فی ذکر اهل الجنة ، فی ذکر الصدقة ، فی ذکر فضیلة الفقر ، فی ذکر برالوالدین ، فی ذکر فضیلة العلمآء ، فی ذکر فضیلة لا اله الا الله ، فی ذکر فضیلة الصلوة علی محمد صم ع ، فی ذکر فضیلة النبی محمد صلی الله علیه وسلم وعترته ، فی ذکر فضیلة من قرأ القرآن ، فی ذکر الصبر ، فی ذکر فضیلة شهر رجب ، فی ذکر فضیلة شعبان ، فی ذکر فضیلة شهر رمضان. آغاز پس از خطبه (وبعد فقد جاء فی الخبر ان الله تعالی خلق شجرة ولها اربعة اغصان فسماها شجرة الیقین) انجام موجود (ومن صام بمدینة النبی صلی الله علیه وسلم) خط نسخ ۱۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۵٤ برك . اندازه ۲۰ در ۱۲ وقفی فهرستی (۱۹۹٤)

۵۰۱ جوهرة الفاخره

عربی . مکرر پیش . این نسخه قطعهٔ ازآن کتاب است . آغاز (الحمد لله رب العالمین والعاقبة للمتقین ولا عدوان الا علی الظالمین والصلوة و السلام علی خیر خلقهٔ محمد وآله اجمعین وبعد ان الله تعالی خلق شجرة) انجام (وقال رسول الله صم ان اهل الجنة یاکلون ویشربون ویتفکهون ثم یصیر طعامهم وشرابهم فی بطونهم ریحاً تخرج منهم کریح المسك والکافور ونظیره فی الدنیا کالولد فی بطن الام لا یبول ولا یتغیط) تاریخ تحریر : رجب ۱۲٦۵ خط نسخ ۲۰ سطری ـ دارای ۳۲ برگ ـ اندازه ۲۰ در ۱۷ وقفی ملکزاده کوثر (۷۰٦۱)

۵۰۲ جوهرة الفاخره

عربی . مکرر پیش . این نسخه با نسخهٔ پیش در عبارت و ترتیب ابواب تخالف دارد . آغاز (الحمدلله رب العالمین والعاقبة للمتقین باب فی ذکر جواب الروح وفی الخبر)

انجام (ریحا کریح المسك) پس ازین ضمن ۱۶صفحه عبارات متـفرقه است . خط نسخ مختلف السطر . دارای ۳٤ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۲ واقف شناخته نشد (۱۹۹۵)

((حرف ح))

۵۰۳ حاشیه بر تهذیب

عربی - محشی : شیخ فخرالدین ابو جعفر محمد بن شیخ حسن (صاحب معالم) بن شهید ثانی متولد در ظهر دو شنبه دهم شعبان ۹۸۰ متوفای شب دوشنبه دهم ذیقعده ۱۰۳۰ در مکه مدفون نزدیك آرامگاه حضرت خدیجه کبری ٤ (۱) از اعلام امامیه و اتقیاء عصر خود بوده . در خدمت پدر بزرگوارش و هم صاحب مدارك و در مکه نزد میرزا محمد استرابادی و در دمشق نزد شیخ شرف الدین دمشقی (از علماء اهل سنت) تلمذ نموده . این کتاب که در برخی از تراجم بنام (شرح تهذیب) ضبط شده تعلیق و توضیح و شرحی است بعنوان (قوله و اقول) بر کتاب تهذیب شیخ طوسی - اسلوب کتاب چنین است که در دیباچه پس از توصیف متن آورده : « فثنیت عنان التوجه نحو ما تدعوا الیه الضرورة من بیان مرامه واقتصرت علی ایضاح المهم من مجمل کلامه و ذکـرت من احوال رجال الاسانید ما فیه نوع شك و ارتیاب و وکلت غیر ذلك الی ما قرره متاخر واالاصحاب» محشی تفصیل برخی ازمطالب را احاله بحاشیه‌اش برروضة البهیه نموده ومتعرض بمطالب معاصرش شیخ بهائی در حبل المتین گشته . این نسخه حاوی کتاب طـهارت و صلوت است - تاریخ ختم تالیف مذکور نیست لیك در آخر کتاب طهارت آورده است که ختم این قسمت در کربلا بوده - آغاز (نحمدك یا من ارسل رسوله بالهـدی الی تهذیب الاحکام و نشکرك یا من اوضح لنامسالك الحلال والحرام ونصلی علی نبیك المبعوث الی ارشاد الخاص والعام المنعوت باکمل الاوصاف فی افصح الکلام وعلی آله الذین هم طهرتهم من الادناس) انجام (لان الکلام فی الدخول لیحتاج الی اخراج الدلیل والله الـهادی الی سواء السبیل هنا آخر ما ذکر علی المهم من کتاب الصلوة المتعلقة بالمقنعة و ان ساعد التوفیق تکون زیادة الصلوة مع زیادات الطهاره علیحده) کاتب : محمد بن محمد بن حسن حسینی عینائی عاملی معروف بابن قاسم (مؤلف کتاب اثنی عشریه) تاریخ تحریر : یکشنبه ۲ ربیع الثانی ۱۰۶۰ - خط نسخ ۱۹ سطری - عناوین بشنجرف نـوشته شده - دارای ۲۶۹ برك - اندازه ۲۰ در ۱۷ وقفی عبدالحسین سرداد ور در مهر ۱۳۱۵ (۱۹۹۹) .

۵۰٤ حاشیه بر کافی

عربی . دیباچه و آخر نسخه نوشته نشده . باین جهت مؤلف شناخته نشد. لیك

(۱) روضات الجنات ص ۶۲۷ - نجوم السماء ص۳۷ .

اخبار

کتب خطی

مؤلف در صفحهٔ چهارم نسخه آورده است که شیخ حدیثش شیخ علی بحرینی معروف بام الحدیث (متوفای ۱۰۶٤) است ازینرو باید مؤلف از اعلام اواخرقرن یازده هجری قمری باشد. کتاب: شرحی است تحقیقی وتوضیحی بعنوان قوله. نسخه از اول کتاب العقل والجهل تا متن حدیث شریف: «قال کنت عند ابیعبدالله ع و عنده جماعة من موالیه فجری ذکر العقل والجهل فقال ابو عبدالله ع اعرفوالعقل وجنده» است. آغاز (کتاب العقل والجهل ای هذا مکتوب فی بیان ذات العقل من انه جوهر روحانی و فی بیان صفاته من ان له محاسن و فضایل کثیره کما سیاتی) انجام (اعرفوا العقل) خط نسخ ۱۹ سطری. دارای ۳۹ برگ اندازه ۲۰ در ۱۳ واقف شناخته نشد (۱۹۹۸)

۵۰۵ حجة البالغه

عربی. مؤلف: سید خلف بن عبدالمطلب بن حیدر بن محسن بن محمد (ملقب به مهدی) بن فلاح حسینی موسوی مشعشعی حویزی متولد در ۹۸۰(۱) متوفای ۱۰۷٤ (۲) از خاندان امراء آل مشعشع (در خوزستان) است. مؤلف سیدی جلیل و ادیبی لبیب و متکلمی کامل و محدثی متتبع است. بپارسی و عربی شعر میگفته و در هر یك دارای دیوان بوده. روایت میکند از شیخ علی بن احمد ابی جامع عاملی. مادرش از قبیلهٔ بنی تمیم است. برادرش سید مبارك در سال ۱۰۱۳ (هنگام حیات پدر) مؤلف را نابینا کرد. پس از کوری بدستیاری فرزندش سید علیخان بجمع آوری آثار علمی وادبیش پرداخته ـ کتاب در اثبات امامت حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام است بآیات و احادیث معتبره نزد امامیه و اهل سنت و جماعت ـ مطالب کتاب را در عنوان (الحجة البالغه) مذکورداشته و هر عنوانی را مصدر بآیهٔ نموده وبتفسیرو بیان شأن‌نزول آن‌پرداخته وسپس در عنوان (مجلس قال الشریف کمال الدین سید خلف) بتاویل و بیان نکات و لطایف آیات پرداخته است. کتاب مرتب بر دو مقدمه و چهل حجة و خاتمهٔ هر مقدمهٔ حاوی بر چهار (تنبیه) است در بیان اسناد اخبار مرویه و احتیاج بامام و لزوم عصمت امام و غیرها ـ عناوین حجج: الحجة البالغة الاولی فی امامة علی بن ابیطالب ع و ولایته قوله تع انما ولیکم الله و رسوله ۲ فی ذکر التنصیص علی امیر المؤمنین بالخلافة والولایة وهی قوله تع جل من قائل یا ایها الرسول بلغ ۳ فی بیان رضا الله فی تبلیغ النص علی علی ع و امامته و هو قوله تع الیوم اکملت لکم ٤ فی بیان شرف امیر المؤمنین ع اختص به و

(۱) چنانکه از خاتمهٔ کتاب دانسته میشود (۲) روضات الجنات. تاریخ پانصد سالهٔ خوزستان. الذریعه (ج ۲ ص ۹۷ ـ ص ۱٤۱ ج ٦ ص ۲۵۸).

اخبار

کتب خطی

مزیة لاتکادیدانیه احد من العالمین و هی مساواته للنبی صم ٤ الخ ٥ فیما یدل علی شرف امیر المؤمنین و ولدیه وزوجته علیهم السلام وعصمتهم ٦ فی ذکر فضل مولانا علیه‌السلام و انه خیر البریه بنص القرآن ٧ فی بیان دعوة‌الله الی طاعة مولای امیرالمؤمنین الخ ٨ فی انه علیه‌السلام جعله‌الله شاهداً لرسوله الخ ٩ فی بیان انه علیه‌السلام هوالشاهد بعد شهادة‌الله علی تصدیق رسول‌الله صم ٤ و تکذیب مخالفیه ١٠ فی انه علیه السلام وعآء علم رسول‌الله صم ٤ ١١ فی کونه ناصر رسول‌الله صم ٤ بامرالله تعم ١٢ فی ذکر آیات بینات و مدحات عالیات اجمع علیه‌المفسرون والمحدثون ان نزولها مختص فی شان امیرالمؤمنین والحسنین والبتول ١٣ فی بیان ان الله‌اصطفی علی بن ابیطالب واهل بیته‌الائمة علیهم‌السلام واورثهم کتابه ١٤ فی بیان تقدیم مولانا امیر المؤمنین علی بن ابیطالب ٤ علی من فاخره ١٥ فی بیان انه علیه السلام من الارحام الذین هم اولی برسول الله صم ع ١٦ فی بیان ان الله تعالی وعد امیر المؤمنین ٤ فی استخلافه فی الارض ١٧ فی بیان انه ضرب الله به مثل انبیائه و ابان بذلك نفاق اعدآئه ١٨ فی بیان ان امیرالمؤمنین ٤ هوالهادی ١٩ فی‌الوجه‌الذی یستحق به ٤ الامامه ٢٠ فی بیان ما اظهرالله لعلی علیه‌السلام فی مقام المحبة‌له ٢١ فی‌بیان ان الله تعالی اخذالمیثاق بولایة علی ٤ الارواح فی عالم‌الذر ٢٢ فی بیان ان الله تعالی سمی امیرالمؤمنین صدیقا من الصدیقین ٢٣ فی بیان ما اختصه الله فی تبلیغ کتابه واحکامه ٢٤ فی بیان انه ٤ هوالباب‌الذی امرالله بالایتان منه ٢٥ فی بیان ما مدح الله تعالی فی بذله لنفسه فی سبیل‌الله ٢٦ فی بیان انه هوالآیة التی امتحن الله بها عباده ٢٧ فی بیان ان الله سبحانه و تعالی سمی مولانا امیرالمؤمنین مؤمنا ٢٨ فی بیان مدح الله له علی‌جوده ٢٩ فی بیان امتثاله‌لامرالله دون غیره ٣٠ فی بیان انه نصرالله‌الذی نصر له نبیه و دینه ٣١ فی بیان انه افضل الاصحاب ٣٢ فی بیان ما خص‌الله به علیا علیه‌السلام من الفضل بان هزم به احزاب‌المشرکین ٣٣ فی بیان ما اختص‌الله به علی بن ابیطالب بما فتح علی یدیه ٣٤ فی بیان ثبات امیرالمؤمنین ٤ مع رسول‌الله صم٤ دون من ادعت‌العامة ٣٥ فی بیان ما اثبت‌الله من مودته فی قلوب اولیآئه ٣٦ فی بیان ان علیا٤ هوالصراط المستقیم ٣٧فی‌بیان تعظیم شانه من الله تعالی ٣٨ فی بیان انه٤ کما ان‌الله بعث‌الانبیآء قبله علی‌التصدیق بربوبیة و نبوة محمد صم٤ کذلك بعثهم علی التصدیق بولایته ٣٩ فی بیان شرف مقام امیرالمؤمنین الخ ٤٠ فی بیان ان علیا٤ راس‌المؤمنین و امیرهم الخ ـ خاتمه دربیان چگونگی‌احوال مؤلف و مدت و تاریخ تالیف. مؤلف کتابرا بنام امام قلیخان (١) ممنون داشته. مدت

(١) پس از فوت پدرش الله‌وردی‌خان درسال ١٠٢١ فرمانفرمای فارس گشت و در ١٠٤٣ بفرمان شاه‌صفی کشته شد.

تالیف : کمتر از دو ماه . تاریخ ختم تالیف : ۱۰۲۵ – صفحه آخر نسخه که حاوی چند سطری بوده افتاده . آغاز (الحمدلله قمع بالحجج البالغة شبه اهل الشك والضلال) انجام موجود (فلیعتبر الناظر بحقیقة هذا المقال اذا کان) خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده. نسخه رطوبت رسیده . دارای ۲۲۲ برگ . اندازه ۲۸ در ۱۸ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۳ (۶۴۶۳)

۵۰۶ حجج الرضویه

فارسی . مؤلف : شیخ اسمعیل شریف بن محمد محسن شاهرودی تهرانی مسکن ترجمه‌اش بنظر نرسید . کتاب شرح احوال ومناقب و فضائل حضرت ثامن الحجج الاطهار ع است . و مرتب است بر یکمقدمه و هشت باب و خاتمه : مقدمه در مبحث امامت . باب اول در ذکر شمهٔ از حضرت رضا ع (ضمن پنج فصل) ۲ در معجزات آنحضرت (ضمن دوفصل) ۳ در سبب احضار و ولیعهد نمودن مأمون آنحضرترا و وقایع حرکت آنحضرت از مدینه تا ورود بمرو (ضمن ۴ فصل) ۴ در مناظرات آنحضرت باارباب ادیان و نحل ۵ در بعضی از ادعیه ماثوره از آنحضرت و اشعار منسوبه وشمهٔ از مناقب آن بزرگوار (ضمن ۴ فصل) ۶ در بیان علت و سبب اقدام مامون بر قتل آنحضرت (در سه فصل) ۷ در ذکر ثواب زیارت و زیارات وارده آنحضرت ع (در دو فصل) ۸ در بیان جملهٔ از مسائل متفرقه (ابطال مذهب و اقفیه و حالات زید برادر آنحضرت و محل مرقد مطهر و ابنیهٔ متعلقه بآن و مشاهیر طوس وغیرها) خاتمه در احوال حضرت فاطمه معصومه خواهر ماجدهٔ آنحضرت . مؤلف اینکتابرا بمظفرالدین شاه قاجار اهدآء نموده تاریخ ختم تالیف : ۲۵ رجب ۱۳۱۴ فهرست تفصیلی ابواب وفصول کتاب صدر نسخهٔ تحریر شده . آغاز (الحمدلله الذی خلق انوارا و جعلهم بعرشه محدقین) انجام (اللهم اجعل تلك البلدة الطيبة الشريفة الكريمة مقرنا فی حال حیاتنا و مدفننا بعد مماتنا واغفر لخطيئاتنا بمحمد و آله الامجاد) کاتب : یحیی بن محمد باقر تفرشی . خط نسخ ۱۶ سطری . دارای ۲۵۷ برگ . اندازه ۲۶ در ۱۶ وقفی نظام الاسلام تهرانی در ۱۳۳۹ (۲۰۰۱) .

۵۰۷ حق الیقین

فارسی . مکرر شماره ۹۹ مؤلف : ملا محمد باقر مجلسی . این کتاب که آخرین تالیف او است در بیان معتقدات امامیه بمأثور از خاندان عصمت علیهم السلام است و حاوی ۳۱۰۰۰ بیت است که در پنج باب و خاتمه ترتیب یافته و بنام شاه سلطان حسین

صفوی معنون نموده. تاریخ ختم تالیف: سلخ شعبان ۱۱۰۹ . آغاز (الحمد لله الواحد الاحدالفرد) انجام (وگاهی بطلب غفران و دعای خیر یاد نمایند) کاتب: محمد باقر بن محمد کریم کاشانی. تاریخ تحریر: جمعه ۱٦ صفر ۱۲٦۱ خط نستعلیق ۲۰ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۳۸٦ برگ. جلد مقوای روغنی گل و بوته که مقداری از آن شکسته است. اندازه ۲۵ در ۱۷ وقفی نائینی (۲۰۰۳)

۵۰۸ حق الیقین

فارسی. مکرر پیش. آغاز (الحمدلله الواحدالاحد) انجام (و در مرتبهٔ تجویز و احتمال میگذاریم) خط نسخ خوب ۲٤ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای یك سر لوح مذهب. صفحات مجدول بلاجورد و تحریر و طلا بدو جدول بین سطور صفحه اول و دوم مجدول بطلا و تحریر. جلد مقوای روغنی گل و بوته زمینه طلا. دارای یك متن و سه حاشیه. طرف داخلی جلد زمینه مشکی - دارای ۳۲۰ برك اندازه ۲۸ در ۱۷ - وقفی نائینی (۲۰۰۲)

۵۰۹ حق الیقین

فارسی. بمانند پیش. چندین صفحه از باب راجع باحوال ولیعصر و یك صفحه از اواخر فصل راجع ببیان معانی اسلام و ایمان را ندارد - آغاز (الحمدلله الواحدالفرد) انجام (و دعای خیر یاد نماید) در آخر یازده بیت شعر است در وصف کتاب - بیت اول آن: « هر که دارد نسخهٔ حق الیقین - میشود ثابت بر او اسلام دین » کاتب: محمدبن صفر فخار شیرازی . تاریخ تحریر: جمادی - ۱۲۳۲ در کربلا - خط نسخ ۲۱ سطری از دو کاتب است - دارای ٤۱۵ برگ - اندازه ۲۳ در ۱٦ وقفی ملکزاده کوثر (٦۸۱۹)

۵۱۰ حلیة المتقین

فارسی. مؤلف: ملا محمد باقر مجلسی. کتاب در بیان محاسن آداب وارده از اهل بیت عصمت است و مرتب است بر چهارده باب و خاتمه. آغاز (الحمدلله الذی احلی انبیائه المرسلین) انجام (و بهترین مردم کسی است که مردم ازو منتفع شوند). تاریخ تحریر: ۳ جمادی الثانی ۱۰۸۰ خط نستعلیق ۱۷ سطری صفحه اول دارای یکسر لوح زمینه طلا. عناوین و فصول بشنجرف نوشته شده. صفحات مجدول بلاجورد و تحریر و طلا. دارای ۳۲٤ برگ. اندازه ۲۳ در ۱٤ وقفی نائینی (۲۰۰٤)

۵۱۱ حیات القلوب ج ۱

فارسی. مکرر شمارهٔ ۱۰٤ مؤلف: ملا محمد باقر مجلسی. کتاب در تاریخ

احوال و معجزات انبیاء علیهم السلام و مکارم اخلاق و محاسن حضرت پیغمبر خاتم ص
و مناقب حضرت صدیقهٔ طاهره و دلائل و فضائل ائمهٔ اثنی عشر علیهم الصلوة والسلام
بماثور از احادیث وارده بطرق امامیه است . این جلد در بیان تاریخ انبیاء است و
مرتب است بر سی وهفت باب . تاریخ ختم تألیف این جلد نیمهٔ شوال ۱۰۸۵ در مشهد
رضوی بوده . آغاز (حیات قلوب مرده دلان بوادی) انجام (در کتاب روح الاروح
(کذا) بیان خواهیم کرد) خط نستعلیق ۲۳ سطری ، دارای یك سر لوح مذهب . بین
سطور صفحهٔ اول و دوم طلا اندازی - اوراق مجدول بلاجورد و تحریر و طلا بدو
جدول. عناوین بشنجرف نوشته شده. جلد مقوای روغنی گل بوته . دارای یك متن وسه
حاشیه طرف داخلی در متن یك بوته جقه بزرك و دوحاشیه دارای ۴۲۱ برگ . اندازه
۲۹ در ۱۶ وقفی صدیق الملك بسال ۱۳۱۲ قمری (۲۰۰۶)

۵۱۲ حیات القلوب ج ۲

فارسی . مکرر پیش . این مجلد در بیان احوال و معجزات و غزوات حضرت
رسول اکرم است که بر ٦٤ باب ترتیب یافته . تاریخ ختم تالیف : ۲۵ ذیحجه ۱۰۸۷ .
این نسخه ۲۹ باب اول را ندارد . کاتب از باب ۳۰ نوشته . آغاز (باب سی ام دربیان
کیفیت جنك بدر است) انجام (و از ملامت حق ناشناسان پروا ندارم) خط نستعلیق
۲۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای یك سر لوح مذهب . اوراق مجدول
بلاجورد و طلا و تحریر بدو جدول. مشخصات جلد مطابق شمارهٔ پیش است . دارای ۳۰۱
برك . اندازه ۲۹ در ۱٦ وقفی صدیق الملك (۲۰۰۷)

۵۱۳ حیات القلوب ج ۱

فارسی . مکرر پیش . آغاز (حیات قلوب مرده دلان) انجام (در کتاب روح
الاروح بیان خواهم کرد) تاریخ تحریر : ۱۲۲٦ خط نستعلیق ۲۵ سطری . عناوین
بشنجرف نوشته شده . دارای ۳٤۲ برگ . اندازه ۳۰ در ۲۱ وقفی تاج ماه بیگم (۲۰۰۵)

(حرف خ)

۵۱٤ خرایج وجرایح

عربی . مکرر شمارهٔ ۱۱۰ مؤلف : قطب الدین ابوالحسین سعید بن هبة‌الله بن
حسن راوندی متوفای در ظهر چهار شنبه ۱٤ شوال ۵۷۳ (۱) قبرش درقم (۲) معروف

(۱) بحارالانوار ج ۲۵ ص ۱۵ (۲) در روضات‌الجنات ص۲۰۲ نقل شده که قبر قطب‌الدین
راوندی در قریهٔ خسرو شاه تبریز است .

است . از اجله اعلام امامیه و استاد ابن شهرآشوب است . روایت میکند ازشیخ ابوعلی طبرسی و پدر خواجه نصیر الدین طوسی و دیگران از اعلام امامیه و هم اهل سنت . کتاب در بیان معجزات و مرتب است بر ۲۰ باب : ۱ فی معجزات رسول‌اللهٔ‌صم‌ع ۲ فی معجزات امیرالمؤمنین ع ۳ فی معجزات الحسن‌ع ٤ فی‌معجزات الحسین‌ع ٥ فی معجزات علی‌بن‌الحسین‌ع ٦ فی معجزات محمد بن علی الباقرع ۷ فی معجزات جعفر بن‌محمدالصادق‌ع ۸ فی معجزات موسی بن جعفرع ۹ فی معجزات علی بن موسی الرضا ع ۱۰ فی معجزات محمد بن علی التقی ع ۱۱ فی معجزات علی بن محمد النقی‌ع ۱۲ فی معجزات الحسن بن علی الزکی‌العسکری‌ع ۱۳ فی معجزات صاحب‌الزمان ع ١٤ فی اعلام النبی والائمه علیهم‌السلام یشمل علی اربعة عشر فصلا ١٥ فی الدلالات علی صحة امامة اثنی عشر اماما علیهم‌السلام ١٦ فی المعجزات لهم علیهم‌السلام ۱۷ فی‌الموزاه بین‌المعجزات ۱۸ فی‌ام‌المعجزات و هوالقرآن المجید ۱۹ فی‌الفرق بین‌الحیل والمعجزات والفصل بین‌المکروالاعجاز . ۲۰ فی‌العلامات والمراتب والخارقة العادة لهم علیهم افضل الصلوات واکمل التحیات اینکتاب ضمیمهٔ اربعین مجلسی چاپ شده . آغاز (اما بعد حمدالله الذی هدانا الی منهاج الدلیل) انجام (فی ظهر مسجدالکوفة مسجداً له الف باب) خط نسخ ۲٥ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱٤۹ برگ . اندازه ٢٤ در۱۳ وقفی نائینی(۲۰۰۸)

٥١٥ خصائص و مفاخر

عربی . مؤلف : از افاضل اهل سنت است و روایت میکند از شیخ ابوعبدالله محمد بن اسماعیل بن ابراهیم انصاری. نام وترجمهٔ مؤلف دانسته نشد . ازنسخه وعبارت کاتب نسخه استفاده میشود که مؤلف از مردمان سدهٔ ۹ هجری قمری است . دردیباچه نامی برای کتاب وضع نشده در پشت برگ صفحه اول نام : «کتاب الخصآئص والمفاخر» و «کتاب خصآئص النبی» رقم شده . کتاب دربیان فضآئل اختصاصی حضرت پیغمبراکرم است که نخست به بیان فضائل و مفاخر انبیاء اولوالعزم علیهم‌السلام و ذکر برتری آنحضرت برآنها پرداخته و بعد مناقب و مقامات برخی از انبیآء غیر اولوالعزم وتقدم‌آن بزرگوار را بر آنها مشروحا ذکر نموده است (۱) کتاب بر دیباچهٔ مفصل و۳۷ فصل مرتب است عناوین و جملات اول فصول و مطالب کتاب این‌است : ۱ اعلم ان‌التفضیل انما یکون اذا ثبت للفاضل من‌الخصایص مالا یوجد للمفضول مثله ۲ فاما فضیلة نوح

(۱) کتاب‌هائیکه در موضوع خصآئص آن بزرگوار نوشته شده در کشف‌الظنون ج۱ ص ٤٦۳ چاپ‌استانبول‌ذکر شده است .

کتب خطی

فظاهرة ۳ و اما ابراهیم علیه‌الصلوة و السلام فهو خلیل‌الله و ناهیك بها فضیلة قد جمع‌الله تعالی بین‌النبوه و الرسالة والخله ٤ فاما موسی علیه‌الصلوة والسلام فهو صفی‌الله تعالی ونجیه ٥ و اما عیسی صلی‌الله علیه وسلم فروح الله وکلمته القاها الی مریم ٦ قال الله تعالی واذکر فی الکتاب ادریس انه کان صدیقاً نبیا ورفعناه مکانا علیا ولاریب ان منزلة محمد صلی الله علیه وسلم ۷ واما صالح فقیل فضیلته فی ان اخرج الله له ناقة جعلها‌له علی قومه حجة ۸ واما ردالشمس لیوشع بن نون علیه السلام فانها لم ترد بعد غروبها ولکنها وقفت ۹ واما داودعلیه‌السلام فقد قال الله تعالی فی حقه ولقد آتینا داود منا فضلا ۱۰ واما ما اوتی سلیمان علیه السلام فانه قال رب اغفرلی ۱۱ فاما ما اوتی یعقوب علیه السلام فلا شك فی فضله ولامزیة فی نبله ۱۲ و اما یوسف الصدیق الکریم صلی الله علیه وسلم الموصوف بالحسن و الجمال والعلم والعقل والافضال الذی قصه فی القرآن ۱۳ فان قیل ان یحیی بن زکریا علیهما الصلوة والسلام اوتی الحکم صبیا وکان یبکی من غیر ذنب ۱٤ ولم نورد ما اوردناه غضا علی احد من‌انبیائه علیهم السلام ۱٥ واما فضله صلی‌الله‌علیه وسلم علی سایر الانبیآء علیهم الصلوة والسلام من ذلك ماروی البخاری ۱٦ واما الخصایص التی اختص بها محمد صلی الله‌علیه وسلم‌دون‌غیره‌فانه‌خص بواجبات‌ومحظورات ومباحات ۱۷ ومن خصایص‌محمد صلی الله علیه‌وسلم ایضا یضاعف الصلوة علی‌من‌صلی‌علیه صلی الله‌علیه‌وسلم روی الامام ۱۸ومن‌خصایصه‌صلی‌الله‌علیه‌وسلم‌رقیه‌الی‌فوق سبع‌سماوات ۱۹ ومن‌خصایصه صلی‌الله‌علیه‌وسلم انه‌لماولد فخرج من بطن‌امه‌وقع‌صلی‌الله علیه‌وسلم علی الارض ساجدا ۲۰ ومن‌خصایصه صلی الله‌علیه وسلم التی اختص بها دون الامه انه لم‌یکن یحتلم قط ۲۱ فی طیب ریحه ۲۲ ومن خصایصه انه لم یکن احد یعلیه بالقوة ۲۳ ومن‌خصایصه صلی الله علیه وسلم‌فی اسمآئه ۲٤ ومن خصایصه صلی الله علیه وسلم الاسراء و والردیه ۲٥ واختص بان جمع فیه معانی وصفات ۲٦ ومن خصایصه الکبار ۲۷ فان قیل انما قال الله تعالی سبحان الذی اسری ۲۸ واختلف السلف و الخلف رضی الله عنهم فی رؤیة ۲۹ جامع لمقاصد الکتاب کل معجزه ۳۰ فیما خصه الله به وفاته ۳۱ فیما خصه الله تعالی به فی الاخره ۳۲ کل ما فی هذاالکتاب من حدیث فیه ضعف ۳۳ وقد قدمنا فصلا لطیفا فی ذکر الصلوة علیه ۳٤ ومن خصایصه صلی الله علیه وسلم فی‌ذکر اسمه ۳٥ محمدصلی‌الله وسلم اعظم الخلق اجراً ۳٦ قد ذکرنا من‌خصایصه فی هذاالمختصر ما اشتهر. آغاز (الحمد لله الذی رفع بعض الکائنات فوق بعض درجات وفضل واتحف من شآء ماشآء)

انجام (والی صاحبه والی من‌جاهد بین یدیه صلوة دائمة الی یوم الدین والحمد لله رب العالمین) کاتب موسی بن‌هارون موسی (کذا) العمری الجیانی . تاریخ تحریر: نیمهٔ صفر ۸۹۱ نسخه رونویس شده ازنسخهٔ اصلی است . خط نسخ۲۷ سطری . نسخه رطوبت رسیده . دارای ۷۵ برك . اندازه ۲۳ در۱٤ وقفی نادرشاه (۲۰۰۹)

٥١٦ خصال

عربی ، مکرر ۱۰۹ خطی ، مؤلف : شیخ صدوق ، کتاب ازمعتبرات کتب اخبار امامیه ودر بیان آداب ومحاسن ومساوی‌اخلاقی وخصائل محموده ومذمومهٔ مرویه ازخاندان عصمت علیهم السلام است. آغاز (عونك اللهم‌الحمد لله‌الذی توحدبالوحدانیة) انجام (واولئك الامیین «کذا») کاتب : شاه محمد بن علی دوست تونی مشهدی ، تاریخ کتابت : شوال ۱۰٥٦ درمشهد. نسخه مصحح است ، خطنسخ ۲۳سطری ، عناوین بشنجرف نوشته شده ، دارای ۲۰۰ برك ، اندازه ۲٥ در۱۳ وقفی ملا شاه محمدقزوینی در ۱۱۱۱ بوسیلهٔ تقی آقا مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه‌شد (٥٦۹۰)

٥١٧ خصال

عربی ، مکررپیش ، آغاز (الحمد لله الذی‌توحد بالوحدانیه) انجام (و اولئك الادمیین) نسخه مصحح است ، تاریخ تحریر : شوال ۱۰۹٤ خط نسخ ۱۸ سطری ، کاغذ نسخه حنائی رنك ، عناوین بشنجرف نوشته شده ، دارای ۲۹۷ برك ، اندازه ۲۰ در۱۳ وقفی نائیی (۲۰۱۰)

٥١٨ خصال

عربی ، مکرر پیش ، صفحهٔ اول نسخه افتاده ، آغازموجود (ان الله واحد علی اربعة اقسام) انجام (فی‌آخر تلك العالم واولئك الادمیین) کاتب : عبدالهادی بن‌عبدالله شریف تاریخ‌کتابت: روز دوشنبه ۲۷ محرم ۹۷٥ در نجف. خط نسخ ۲۱ سطری ، عناوین بشنجرف نوشته شده ، دارای ۱۲٤ برك ، اندازه ۲۷ در۱۹ واقف شناخته‌نشد (۲۰۱۱)

٥١٩ خصال

عربی ، مکرر پیش ، نسخه ناقص وتا اواسط باب دوم رادارد ، آغاز (الحمد لله الذی توحد بالوحدانیه) انجام موجود (فتکونو مثله امیران ولیاً) خط نسخ ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده ، دارای ۳۷ برك ، اندازه ۲٤در۱۲ وقفی فهرستی (۲۰۱۲)

اخبار

کتب خطی

۵۲۰ خلاصة الترجمان فی تأویل خطبة البیان

فارسی ،مؤلف خواجه محمد دهدار (۱) رساله شرح عرفانی‌است برخطبهٔ منسوب بحضرت‌امیر المؤمنین ع موسوم به (خطبة البیان) آغاز (الحمد لله الذی خلق الانسان علمه البیان المنان ذی الاحسان الذی هو کل یوم فی شان فسبحان من لایشغله شان عن شان) انجام (و گناه نسبت وجودی کمالی که اورا حاصل از این خطبه شد بخود وفیه غنیة للمتامل المتفطن الذکی الجلیل والله یقول الحق وهو یهدی السبیل والحمد لله رب العالمین) کاتب : زین العابدین نقیب بن عبدالله ، تاریخ تحریر: ۱۲۸٤ - خط نسخ ۱۸ سطری . صفحات مجدول بلاجورد وشنجرف ، دارای ۳۵ برك ، کاغذ نسخه آبی ، اندازه ۲۵ در ۱۷ وقفی نائینی (این شماره ضمیمهٔ شماره ۲۸۸ تفسیر (تفسیر فاتحة الکتاب) ص ۱۲۵ میباشد) (٦۰۲۳)

((حرف د))

۵۲۱ درة الباهرة من الاصداف الطاهره

عربی ، مؤلف : شهیداول. این رساله بشهرت تألیفات دیگر شهید نیست . کاتب در صدر نسخه مؤلف رساله را مردد میان قطب الدین کیدری و شهید ضبط کرده ودرآخر نسخه صریحاً رساله را نسبت به کیدری داده ، لیك علامهٔ مجلسی(در بحارالانوار ج۱ ص٦٥ وص ۱۲ وج ۱۷ ص ۱۲٦ چاپ کمپانی) این رساله را از شهید دانسته و نسخهٔ که داشته منقول از نسخهٔ اصلی بوده ، رساله مختصری است در کلمات قصار مروی ازحضرت پیغمبر اکرم واز هریك ازائمهٔ هدی علیهم السلام. آغاز پس از تسمیه ونام رساله (قال النبی صلی الله علیه وآله العلم ودیعة الله فی ارضه والعلماء امنائه علیه فمن عمل بعلمه ادا «کذا» امانته) انجام (کما ان النجوم امان لاهل السماء) خط نسخ ۲۱ سطری ، عناوین بشنجرف نوشته شده ، دارای ۹ برك ، اندازه ۲۹ در ۲۰ وقفی نادر شاه این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ٦۹۷-اخبارخطی به بینید (٦۷٦۳)

۵۲۲ درر اللئالی العمادیة فی الاحادیث الفقهیه

عربی ، مؤلف : ابن ابیجمهور محمد بن زین الدین احسائی (۲) کتاب بر نهج کتب فقهیه تألیف شده ، پس از ذکر احادیث بنقل اقوال فقهاء وشرح وتوضیح

---

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکور است . (۲) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست گذشت.

وترجیح پرداخته احادیث مندرجه دراین کتاب احادیث معتبره مرویه و منقوله (غالباً) از کتاب (مختلف الشیعه) و (تحریرالاحکام الشرعیه) تألیفی علامهٔ حلی است (۱) کتاب مرتب بر مقدمه وسه قسم وخاتمه است ، نسخه جلد دوم وحاوی قسم دوم و سوم وخاتمه است ، عناوین اقسام وابواب بشرح ذیل است : النوع الثانی فیما یتعلق بالایقاعات وهی الاحکام المحتاجة الی لفظ یکفی فیه الواحد غالبا وفیه ابواب (٥باب) الباب الاول فی الفراق وفیه فصول (٥ فصل) ٢ فی العتق وتوابعه وفیه فصول (٣فصل) ٣ فی الایمان وتوابعها وفیه فصول (٣ فصل) ٤ فی القضاء ومایتبعه و هی الشهادات فیها فصلان ٥ فی الاقرار والشفعه . النوع الثالث فیما یتعلق بالاحکام وهی ما لایحتاج الی لفظ وفیه ابواب الباب الاول فیما یتعلق بالغصب واحیاء الموات ٢ فیما یتعلق بالصید و الذبایح ومایتبعهما من احکام المتاعم والمشارب وفیه فصول (٣ فصل) ٣ فیما یتعلق بالمواریث (٢) ٤ فی ما یتعلق بالحدود و فیه فصول (٣ فصل) ٥ فی ما یتعلق بالقصاص والدیات وفیه فصلان . القسم الثالث فی ذکر احادیث تتعلق بابواب الفقه زیادة علی ما تقدم (٣) (حاوی ٢٠ فصل) خاتمه احادیث وارده درباب عقائد واخلاق وبیان طرق اسناد روایتی ومشایخ مؤلف است. تاریخ ختم تألیف اول شب یکشنبه ٩ربیع الثانی ٩٠١ دردیهٔ کلپان وبر وکلات ازمحال استراباد بوده. آغاز (بعد الحمد لمالك الحمد و الصلوة علی تاج ذروة المجد محمد وآله وصحبه الاخیار نشرع فی المجلدالثانی من کتاب درر اللئالی العمادیة فی الاحادیث الفقهیة و اوله النوع الثانی) انجام (و یجعله نافعا لمن بعدنا من الاخوان و الفضلاء الاعوام انه بفضله یسمع ویجیب) تاریخ تحریر : ٤ جمادی الاول ١٠٦٣ خط نسخ ١٧ سطری ، عناوین بشنجرف نوشته شده ، دارای٤٥٩ برك. اندازه ٢٥ در١٥ وقفی نائینی (٢٠١٣)

٥٢٢ درالمنثور من المأثور وغیرالمأثور ج ١

عربی . مؤلف : شیخ علی بن محمد بن حسن بن زین الدین شهید ثانی (٤) کتاب در شرح احادیث و مسائل فقهی متفرقه و غیرهما است که آنها را در تمادی ایام نوشته و جمع در تدوین نموده و بدین نام موسوم داشته . این کتاب را پس از شرح اصول کافی که موسوم است به (درالمنظوم من کلام المعصوم) تالیف نموده . بنا بر آنچه منقول است تاریخ ختم تالیف جلد اول غرهٔ صفر ١٠٣٧ بوده. کاتب در آخر

(١) مستدرك الوسائل ج٣ ص ٣٦٥ (٢) مطالب این باب تحت عنوان « فصل » ذکر نشده .
(٣) این قسم مستدرك و تمیم تمام ابواب کتاب است . (٤) ترجمه اش در جلد ٤ فهرست مذکور است

نسخهٔ کتاب را بنام (منتخب درالمنثور) ضبط کرده. این نسخه حاوی شرح ۹۳ حدیث و بیان ۲۱ مسئلهٔ فقهی است. مؤلف در دیباچه سلسلهٔ اسانیدش را بشیخ کلینی و شیخ صدوق و شیخ طوسی ذکر نموده. اول مطلب کتاب شرح این حدیث است که مسندا آورده: « فمن ذلك فی برالوالدین من الکافی عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد بن خالد عن ابیه عن عبدالله بن بحر عن عبدالله بن مسکان عمن روی عن ابیعبدع قال قال واناعنده لعبدالواحد الانصاری فی برالوالدین فی قول الله عز وجل و بالوالدین احسانا فظننا انها الایة التی فی بنی اسرائیل» الخ و آخر مطلب کتاب شرح حدیث: « نیة المؤمن خیر من عمله » آغاز (الحمد لله ملهم الصواب و تذلل (کذ) الصعاب و مفیض فیضه علی علی من یشآء بغیر حساب والصلوة والسلام علی سیدنا محمد المرسل رحمة للعباد و نورالبلاد و نقمة علی اهل الکفر والعناد وعلی آله اعلام الهدایة) انجام (وعلی الرفع یکون اسم مصدر خبره شر و خیر والله اعلم) کاتب: محمد تقی سبزواری – تاریخ تحریر: ۱۲۱۱ خط نستعلیق و شکسته مختلف السطر – عناوین بشنجرف نوشته شده – دارای ۷۳ برك – اندازه ۲۱ در ۱۵ صدر نسخه بخط نسخ فهرست مطالب کتاب است . بوسیلهٔ تقی آقا مدرس رضوی در شهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانهٔ شده (۵۶۹۱)

۵۲۴ دعآئم الاسلام

عربی – مکرر شمارهٔ ۱۱۵ مؤلف : ابو حنیفه نعمان بن ابیعبدالله محمد بن منصور بن احمد بن حیون مغربی متوفای ۳۶۳ (۱) در مصر از قدمآء اعلام امامیه است که بمصاحبت خلیفهٔ فاطمی (معز بالله ابو تمیم معد بن منصور) بمصر آمد و منصب قضاوت مصر را بحضرتش تفویض داشت(۲) مؤلف در آغاز بمذهب مالکی بوده و باتفاق امامیه و اهل سنت متشیع شده. لیکن اوضاع سیاسی عصر و احوال محیط از بودن فرقهٔ امامیه در زیر شکنجه و آزار و استتار در پردهٔ تقیه و دور بودن مؤلف از مواطن اعلام اثنی عشریه و مبتلا بودنش بمقام قضاوت دولت شیعهٔ اسماعیلی فاطمی مصر در کتبش غالباً باحادیث وارده از ائمه معصومین تا حضرت امام صادقع استدلال نموده و برخی از فتاوای انفرادی یا نادر داشته واینجهت موجب شده که بعضی مؤلف را از فرقهٔ شیعهٔ اسماعیلیه و این کتاب را در تعداد کتب مذهبی این فرقه دانسته اند – لیکن حق همان است که محققین برآنند که مؤلف از اعلام امامیه است علامهٔ مجلسی (۳)

(۱) در شب جمعه غرهٔ رجب یا سلخ جمادی الثانی (۲) کتاب الولاة و القضاة تالیف کندی . وفیات الاعیان ج۲ روضات الجنات (۳) بحارالانوار ج۱ ص ۱۴

در بارهٔ مؤلف و این کتاب آورده: «و کتاب دعائم الاسلام قدکان اکثر اهل عصرنا یتوهمون انه تالیف الصدوق ره و قد ظهر لنا انه تالیف ابی حنیفة النعمان بن محمد بن منصور قاضی مصرفی ایام الدولة الاسماعیلیة وکان مالکیاثم اهتدی وصار امامیا واخبار هذا الکتاب اکثرها موافقة لما فی کتب المشهورة لکن لم یرو عن الائمة بعد الصادق ع خوفا من الاسماعیلیة و تحت التقیه اظهر الحق لمن نظر فیه متعمقا واخباره تصلح للتائید والتاکید» محدث نوری در مستدرک الوسآئل (ج۳ ازص۳۱۲تا۳۲۱) تمام آراء واقوال و عقآئد وارده درشأن مؤلف و تألیفاتش را نقل نموده و مفصلا بدفع شبهات پرداخته و مواردی را که مؤلف باخبار ائمهٔ بعد از امام صادق ع تمسک جسته تعیین نموده و این کتاب را معتبر دانسته و چنین ستوده: «کتاب الدعآئم کله فی فقه الامامیة وفروعها و احکامها مستدلا علیها باخبار اهل البیت علیهم السلام علی احسن نظم و ترتیب بل لیس فی ایدینا من علمآء تلك الاعصار مایشبهه فی الوضع والتنقیح مفتتحا بمسائل فی الامامة و شروطها و فضآئل الائمة علیهم السلام و وصایاهم و شرح عدم جواز اخذ الاحکام الدینیه عن غیرهم کسایر کتب اصحابنا فی هذا الباب» (۱) شیخ جلیل علامهٔ کراجکی این کتاب را تلخیص واختصار نموده وآنرا بنام (مختصر کتاب الدعائم) موسوم داشته (۲) اول ووسط وآخر نسخه افتاده. عناوین جملهٔ از ابواب سفید گذاشته شده. موجودی از ۱۳ سطر ازماقبل باب (ذکر وجوب الصلوة علی آل محمد صلی الله علیه وآله) تا هشت سطر از (کتاب الدعوی والبینات) است. آغاز موجود (و رسوله عام الفتح فمن ای اصنان شا ان یکون هذا لقائل فلیکن و روینا عن ابی ذر) انجام موجود (قال داوود (کذا) یا رب فاطلعنی علی قضایا الاخرة فاوحی الله الیه) خط نسخ ۲۴ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۵۱۳ برگ. اندازه ۲۹ در۱۸ واقف شناخته نشد (۲۰۱۴)

۵۲۵ دلائل الامامه

عربی. مؤلف: ابوجعفر محمد بن جریر بن رستم آملی صغیر (۳) از مشایخ

---

(۱) کشف الظنون (ج۲ ص۴۹۲) این کتاب را ضبط نموده لیکن نام مؤلف و موضوع کتاب را ذکر نکرده و این داستان را در بارهٔ این کتاب آورده: «و فی سنة ست عشر و اربعمائة امر الظاهر فاخرج من بمصر من الفقهآء المالکین و امر الدعاة الوعاظ ان یعظوا من کتاب دعائم الاسلام و جعل لمن حفظه مالا». (۲) مستدرک الوسآئل (ج۳ ص۴۹۷) (۳) جهت تقیید مؤلف بعنوان: «صغیر» برای تمیز ازابوجعفر محمد بن جریر بن رستم طبری آملی مؤلف کتاب ایضاح والمسترشد است که ازمشایخ امامیه اواخر سدهٔ سوم ومعاصر باابوجعفر محمد بن جریر بن یزید شافعی مفسر ومورخ معروف بوده وشیخ طوسی درفهرست (چاپ نجف ص۱۵۸) اورا (بجهة تمیز از مؤلف اینکتاب) بعنوان: «محمد بن جریر بن رستم الطبری الکبیر» ضبط نموده بالجمله درمشایخ امامیه دو تن بدین نام و کنیه معروفند. مؤلف اینکتاب شخص دوم است (تنقیح المقال ج۲ الذریعه ج ۲ ص ۴۸۹).

امامیه در حدود سده ٤ هجری قمری و معاصر باشیخ طوسی وشیخ نجاشی‌است. روایت میکند از ابوالحسین محمد بن هرون بن موسی تلعکبری که ازمشایخ شیخ نجاشی‌است. سید هاشم بحرینی در مقدمهٔ کتاب مدینةالمعاجز در تعداد کتب مؤلفهٔ درباب امامت یکی این کتابرا شمرده وآنرا بنام(کتاب الامامه) ضبط نموده و بسیار از آن نقل کرده — کتاب در بیان معجزات حضرت امیرالمؤمنین و حضرت صدیقهٔ طاهره ویازده فرزندشان ائمه هدی علیهم السلام است که مرتب بر دیباچه و ۱۳ باب است. دیباچه دربیان لزوم حجت است ـ در مقدمه سبب تالیف را چنین آورده و کتاب را چنین توصیف نموده : « و اختار وا ائمتهم بعدالنبی و عدلوا عن من نصبه الله ورسوله وقالوا الیهم بمشاکلتهم اياهم فی‌النقص و قلة الفهـم لینالوا من دنیاهم و لما رجوهم من الارتقاء الی درجتهم الدنياويه بعدهم و احلوهم عندهم محل‌الائمة الطاهرين‌المعصومين الكاملين القادرين الذين وصلت اليهم الامامة بالنصوصات انكروا معجزات الائمة فی شريعة نبينا صم خصوصاً لئلا يطالب احدهم باقامة معجزات واظهار برهان ودليل وارادوا اطـفاء نورالله بافواههم و ابی الله الا ان يتم نوره ولو كره المشركون فلما وجدت ذلك كذلك حاولت ان اؤلف مما اظهروه من المعجزات واقاموه من‌الدلائل والبراهين مما سمعته وقرأته فی كتاب مقصور علی ذكر المعجزات والبراهين ليسهل حفظها وبلوغ مااوردته فيها من احاديث عـجيبه هائله مهلوله فانها من المشكلات التی يتهافت فيها العقول لكونها من المعضلات‌لايحتمله الا مؤمن امتحن الله قلبه للايمان وجمعت من كتب‌شتی من‌مناقبهم وعلومهم‌واحتجاجاتهم التی لاتستغنی عنها الطالب للحق و الراغب فيه زلفة الی‌الله وابتغاء لمرضاته وتقربا الی صاحب الحضرة العلية الامامية المرتضوية صلوات علی مشرفها » نسخه ناقص ومغلوط است.حديث اول آن: « حدثنا الشيخ ابو جعفر محمد بن علی بن الحسين بن بابويه قال حدثنا محمد بن الحسن الصفارعن‌محمد بن زكرياء عن ابی المقا (كذا) عن وكيع عن زازان عن‌سلمان قال كـنا مع امير المؤمنيـن ع ونحـن تذكر شيئاً من معـجزات الانبياء فقلت له يا سيدی احب ان ترينی ناقة ثمود وشيئا من‌المـعجزاتك » الخ.آغاز (الحمد لله الذی نور قلوبنا بهداية محمد وشرح صدورنا بولاية علی صلی‌الله عليهما و علی آلهما المعصومين صلوة دائمة الی يوم الدين وبعد فان‌الله سبحانه وتعالی لما ابدع العالم) انجام (يا مفضل انت واربعون رجلا تحشرون مـع القائم وانت علی يمين القائم تأمر وتنهی) كاتب : حاج صادق تاريخ تحرير: ۲ ذيقعد ۱۲۶۲ خط‌نسخ‌۱۵سطری.

عناوین بشنجرف نوشته شده وبرخی نانویس وسفید مانده. دارای ۷۲ برك. اندازه ۱۵در۱۰ وقفی فهرستی (۱۹۲۳)

۵۲۶ دمعة الساکبة ومصیبة الراتبه ج ۱

عربی، مؤلف: حاج ملا محمد باقر بن عبد الکریم دهدشتی بهبهانی نجفی متوفای ۱۲۸۵ درنجف ازاخیار عصر خود بوده و بشغل کتابت ونساخی امرار معاش می داشته، در اثر حشر با اهل فضل وملازمت باعلماء وحرفۀ کتابت واجد ملکۀ تألیف می گردد (۱) کتابی است مفصل در احوال ومناقب ومصآئب ورجعت اهل بیت عصمت علیهم السلام که دره مجلد ترتیب یافته، مجلدات سه گانه اولیۀ آن چاپ شده، کتاب مصدر است بتقریظهائی از ادبآء وافاضل آن عصر، این مجلد حاوی مقدمه و باب اول ودوم وسوم وچهارم در احوال وفضآئل حضرت پیغمبر و حضرت زهرأ و حضرت امیرالمؤمنین وحضرت مجتبی علیهم السلام است، تاریخ ختم تألیف: ۱۲رجب ۱۲۷۶-آغاز (احمدك اللهم حمد عبد فضلت موالیه الامنآء) انجام (الملعونین بنص الکتاب) کاتب: ابوالقاسم بن حاج حسینعلی شریف قزوینی، تاریخ تحریر: دوشنبه ۲۰ شعبان ۱۲۷۹ درنجف، خط نسخ ۲۵ سطری، عناوین درمتن وحاشیه بشنجرف نوشته شده، کاغذ نباتی رنك. دارای۳۰۷ برك، اندازه ۳۰در۱۹ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۲۰۱۵)

۵۲۷ دمعة الساکبه ج ۲

عربی، مکرر پیش، این مجلد حاوی باب پنجم وششم وهفتم وهشتم دراحوال وفضآئل سیدالشهدأ وامام سجاد وامام باقر وامام صادق علیهم السلام است. مادۀ تاریخ ختم تألیف: « تتمیم باحوال الامام الصادق » که مطابق است با سال ۱۲۷۵-آغاز (حمدا لمن تعاهد اولیائه بالبلایا) انجام (تتمیم باحوال الامام الصادق) کاتب: ابوالقاسم بن حاج حسینعلی شریف قزوینی. تاریخ تحریر: ۱۲۷۹ درنجف. خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین درمتن وحاشیه بشنجرف نوشته شده. کاغذ نباتی رنك. دارای ۳۷۰ برك. اندازه ۳۰ در۲۰ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۲۰۱۶)

((حرف ذ))

۵۲۸ ذخآئر العقبی فی مناقب ذوی القربی

عربی. مکرر۱۱۹- اخبار خطی. مؤلف: حافظ محب الدین ابوالعباس (یا

---

(۱) ترجمۀ مذکور خلاصۀ افادات کتبی فاضل بارع آقای حاج شیخ آقا بزرك تهرانی مأخوذ از کتاب (الکرام البررة فی القرن الثالث بعد العشرة) تألیفشان است .

اخبار

کتب خطی

ابوجعفر) احمد بن عبدالله بن محمد بن ابی بکر بن محمد بن ابراهیم طبری مکی شافعی متولد در جمادی الثانی ٦١٥ متوفای در جمادی الثانی ٦٩٤ شیخ شافعیه و محدث اهل حجاز در عصر خود بوده (١) کتاب در بیان فضائل و مناقب خاندان پیغمبر است که بردو قسم ترتیب یافته: ١ در فضیلت قرابة پیغمبر بطور عموم واجمال این قسم حاوی فصولی است در مناقب قرابة آن بزرگوار و فضیلت قریش و بنی هاشم و فضائل اهل بیت عصمت وغیرها ٢ در مناقب قرابت آنحضرت بروجه تفصیل ازمادران وجده واولاد واعمام وعمات واولاد اعمام وعمات ضمن ٥ باب وهربابی حاوی فصولی است. مؤلف برای رعایت اختصار سلسلهٔ اسانید اخبار را حذف نموده وبجهت اعتبار وصیانت از اشتباه نام کتبی که ازآنها حدیث نقل کرده ذکر نموده. این نسخه بانسخهٔ چاپی اندك اختلافی دارد. صفحهٔ اول نسخه افتاده. آغازموجود (وقال مابال اقوام یزعمون ان قرابتی لاتنفع ان کل سبب ونسب ینقطع یوم القیمة الا نسبی وسببی) انجام (انها التی شربت بوله صلی الله علیه وآله وسلم والله اعلم وبالله التوفیق) کاتب : محمد بن رمح بن ناصربن سلطان نعیمی . تاریخ تحریر : ٢١ ربیع الثانی ٩٧٧ خط نسخ ٢٩ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ٨٢ برك . اندازه ٣٠ در ١٩ وقفی نائینی (٦٨٠٦)

٥٢٩ ذهبیه

عربی. مکرر ٨٤ـ رساله ایست که حضرت ثامن الحجج الاطهار ابوالحسن علی بن موسی الرضا (متولد در ١١ ذیقعدهٔ ١٤٨ شهید به زهر درسلخ صفر ٢٠٣) صلوات الله وسلامه علیه برای مأمون خلیفهٔ عباسی قلمی فرموده . مأمون دستور داد که آنرا با طلا نوشتند و باین جهت باین نام معروف گشت (کشف الظنون ج ٢ ص ٨٨)جامع این رساله را حبیب نیشابوری وابن السنی وعبدالملك بن حبیب ضبط کرد . معالم العلماء (چاپ تهران ص ٩٢)مؤلف این رساله را محمد بن حسن بن جمهور قمی بصری دانسته و درفهرست شیخ طوسی (چاپ نجف) بجای کلمهٔ : « قمی » « عمی » ضبط شده . بالجمله این رساله ازکتب معروف ومشهور میان امامیه است. علامهٔ مجلسی آنرا در جلد ١٤ بحار الانوار مندرج فرموده . تفصیل بیشتر راجع باین رساله را درمستدرك الوسائل (ج ٣ ص ٣٣٥) به بینید . شروح این رساله را بشمارهای ٤١٤و٤٢١ و٥٧٥ و ٦٩١ خطی وضمیمهٔ ٦٦٦ اخبار چاپی به بینید. آغاز (الرسالة الذهبیه فی الطب التی بعثها الامام الهمام علی بن موسی الرضا علیه السلام الی مأمون العباسی فی حفظ الصحة المزاج وتدبیره الاغذیة

---

١) کشف الظنون ج ١ ــ شذرات الذهب

والاشربة و الادوية قال الامام الانام غرة وجه الاسلام) انجام (ويمنحها اياه والحمد لله رب العالمين) تاريخ تحرير: ۱۰۶۰ خط نستعلق خوب ۱۹ سطری. دارای ۸ برك ، اندازه ۲۱ در ۱۱ وقفی نائینی (۵۱۸۵)

۵۳۰ ذهبیه

عربی. مکرر پیش . آغاز (الرسالة الذهبيه فی الطب التی بعث بها) انجام (والعاقبة للمتقين) کاتب: خضر بن زیاره بن فرج آل‌حسینی جزائری اصفهانی. تاریخ تحریر: ۲ جمادی الثانی ۱۰۸٤ خط نسخ ۱۷ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۲ برك. اندازه ۱۹ در ۱۳ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (٦٣٤١)

۵۳۱ ذهبیه

عربی . مکرر پیش . آغاز (الرسالة الذهبية فی الطب التی بعث بها) انجام (والحمدلله رب العالمين والعاقبة للمتقين) کاتب: ابوالقاسم سبزواری. تاریخ تحریر: ۱۱۳۱ نسخه نفیس است . دارای یك سرلوح . صفحات مجدول بلاجوردوطلا وتحریر بدوجدول خط نسخ خوب ۷ سطری وبین سطور مجدول بطلا وتحریر. عناوین بطلا نوشته شده. دارای ٤٨ برك. اندازه ۲۰ در ۱۳ وقفی نائینی (۵۱۸٦)

۵۳۲ ذهبیه

عربی. مکرر پیش . آغاز (قال الامام الانام غرة وجه الاسلام) انجام (ويمنحها اياه والحمد لله رب العالمين والصلوة على نبيه محمد وآله الطيبين و عترته الطاهرين) خط نسخ خوب که بطور چلیپا در سه ستون نوشته و بین ستونها مجدول بطلا وتحریر وعناوین بشنجرف نوشته . اندازه ٤٣ در ٢٦ وقفی نائینی این رساله را ضمیمه شمارهٔ ۵۵٦ اخبار خطی ازص۲ تا ص۵ به بینید (٦٠٢٩)

((حرف ر))

۵۳۳ راحة الارواح ومونس الاشباح

فارسی ، مؤلف : ابوسعید حسن بن‌حسین شیعی سبزواری مذکور، کتاب در بیان تاریخ ولادت و رحلت ومعجزات چهارده معصوم علیهم السلام است، ومرتب است بر پانزده باب وهر بابی حاوی فصولی است ، مؤلف این کتاب را نیز بمانند کتاب (بهجة المباهج) بنام نظام الدین یحیی بن شمس الدین کرابی معنون داشته ، آغاز (شکروسپاس و حمد بیقیاس مالك الملکی (کذا) را که عظمت وعلا وجلالت و کبریا ازصفات کمال وخواص حضرت جلال اوست که الکبریاء ردائی والعظمة ازاری) انجام (محمد بن ابی زید سئوالها بسیار کرده

است ما برین قدر که نوشتیم اختصار کردیم) پس از این ضمن شش صفحه عبارات ومطالب متفرقه‌است، تاریخ کتابت : چهارشنبه ۲۹ جمادی الثانی ۱۱۰۵ خط نسخ ۱۸ سطری ، عناوین بشنجرف نوشته شده ، دارای ۱۱۵ برك ، اندازه ۲۵ در۱۷ وقفی نادرشاه (۲۰۱۷)

۵۳٤ رساله دربدآء

عربی، رساله ایست مشتمل برتعدادی از احادیث وارده درمسئلهٔ بدآء واحتجاج بااهل‌سنت دراین‌مسئله . قسمت صدر این‌رساله از افادات‌ملا محمد امین استرابادی است (۱) وبقیه عبارات وفوائد منقول ازدیگران است که برشتهٔ ترتیب و بشکل رسالهٔ در آمده ، کاتب درآخر نسخه آورده : « تمت الحاشیة من‌فواید مولانا محمد امین استرابادی وغیره فی‌البداء نقلتها من‌خط من نقلها من خط الشیخ المبرور المغفورمحمد بن الحسن‌الحرالعاملی» آغاز (الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین قوله فی الکافی باب البداء قلت سیجیئی فی باب کراهیة التوقیت بطریق‌صحیح عن ابی حمزة الثمالی قال سمعت اباجعفرع یقول یا ثابت ان‌الله تبارك وتعالی قدکان وقت هذا الامر فی‌السبعین) انجام(وهذا هو السرفی وقوع المناقضة فی احادیثهم صلـوات الله علیهم فی الاخبار) تاریخ تحریر : ۸ جمادی الثانی ۱۱۲۹ خط نستعلیق وشکسته ۱۸ سطری ، دارای ۱٦ برك ، اندازه ۱۹ در۱۲ خریداری‌آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (٦۵٤۳)

رساله در بدآء

مراجعه شود بجلد چهارم فهرست‌ص۱۱۲

رساله درتحقیق تخلف ازجیش‌اسامه

مراجعه شود بجلد چهارم فهرست صفحهٔ ۱۱٦

رساله درجبر واختیار

مراجعه شود بجلد چهارم فهرست صفحهٔ ۱۲۰

۵۳۵ رساله درشرح احادیث طینت

فارسی ، مؤلف : آقا جمال خوانساری ، رساله شرح ده حدیث از احـادیث وارده درباب طینت است ، مؤلف این‌رساله را بفرمان شاه سلطان حسین صفوی‌تألیف نموده. آغاز (وسیله ساز سعادات‌جاودانی شکر وسپاس نعمت اساس جهان‌آفرینی است که درکارگذاری فعل وترك خیر وشر بی شائبهٔ اکراه واجبار زمام قدرت وعنان اختیاربدست

(۱) ترجمه اش را در جلد چهارم فهرست به بینید . امل الآمل ازتألیفات ملا محمد امین رسالهٔ دربداء ذکر نموده .

هریك از افراد بشر داده) انجام (بسا باشد که باعتبار این معنی بعضی از آنها بر تقیه محمول تواند شد والله اعلم) کاتب : محمد باقر حسینی طبیب، تاریخ تحریر: شب‌دوشنبه ۲۳ صفر۱۱۳۱ تاریخ مقابله : شوال همانسال ازکاتب. خط نسخ ۱۷ سطری ، عناوین بشنجرف نوشته شده ، دارای ۴۷ برك ، اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی نائینی (۶۱۲)

۵۳۶ رساله درشرح احادیث طینت

فارسی، مانند پیش ، آغاز (وسیله ساز سعادت جاودانی) انجام (برتقیه‌محمول تواند شد) تاریخ تحریر : ۲۴ صفر ۱۲۱۰ خط نستعلیق ۲۱ سطری دارای ۱۷ برك ، اندازه ۲۰ در۱۶ وقفی ملکزاده کوثر (۶۸۳۷)

۵۳۷ رساله درشرح حدیث علوی

عربی ـ شارح : از اعلام امامیه است که شناخته نشد . رساله درشرح حدیث وارد در مشارق‌الانوار است : «سئل امیرالمؤمنین علیه‌السلام هل رایت فی‌الدنیا رجلا فقال رایت رجلا و انا الی‌الان اسئل عنه فقلت له من انت فقال انا الطین فقلت من این فقال من‌الطین فقلت الی این فقال الی‌الطین » الخ . آغاز (الحمدلله باعث‌الوسائل و معطی‌النوائل والصلوة والسلام علی نبیه‌المبعوث باظهرالمعجزات وابهرالدلائل وآله‌المتشعبین من اطهرالجراثیم‌المنتسبین الی اشرف‌القبایل سیما سهره و وصیه عضدالحق‌الحق ومظهر العجایب فی‌الاواخر والاوایل) انجام (امسك هذا یعنی لا تفش هذا السر لغیر اهله و کن به ضنینا الا عن اهله هذا ما اقتضاه‌الحاضر و بادر به‌الفکر الخاسر والنظر القاصر مع ضیق‌المجال و بلبال‌البال فرج الله عنا‌المتعال‌المفضال بمحمد وآله واصحابه خیرصحبه و ال الی یوم زلزله‌الزلزال) نسخه معلق است بحواشی بامضاء (جعفر) گمانمیرود نسخه بخط مؤلف باشد ـ تاریخ تحریر: ۱۲۱۵ خط نستعلیق مختلف‌السطر . دارای ۶ برگ اندازه ۲۱ در۱۵ بوسیلهٔ تقی آقا مدرس رضوی در شهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده . (۶۷۹۹)

۵۳۸ رساله در شرح حدیث علوی

فارسی ـ شارح : مجذوبعلیشاه حاج محمد جعفر کبودرآهنگی (۱) رساله‌شرح حدیث معروف میان عرفاء : «انا اصغر من ربی بسنتین» درمشکلات‌العلوم نراقی (چاپ تهران ص۴۳) این حدیث با توضیح مذکور است رساله مرتب‌است . برعنوان یکمقدمه و مصباح : مقدمه در فکر نمودن بعضی نکتها (کذا) مصباح وفیه انوار (۳ نور) نوراول

(۱) ترجمه‌اش در جلد چهارم فهرست گذشت .

در بیان آنکه مراد برب‌الارباب انواع کیانیه است ـ الثانی در تحقیق بودن مراد برب او اسمی که مختص است بتربیت سیدالمرسلین ـ الثالث از موصح بودن مراد برب ذات احدیة محضه است که مسما است باسماء الهیه و محتاج است این بیان بذکر چنداصل (ه اصل) آغاز پس از خطبه و نام شارح : (که در بعضی مجالس یکی از احبا سئوال نمود از این خاکسار معنی حدیثی را که مروی است از سید انبیاء علیه و آله التحیة والثناء) انجام (اینجا واقع (کذا) میشود سرآنچه فرموده است انزلونا عن‌مرتبةالوهیه (کذا) ثم قولوا فینا ما شئتم ومالنصر الا من عندالله العزیز الحکیم) خط نسخ ۱۹سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده ـ دارای ۷ برک ـ اندازه ۲۱ در۱۳ وقفی ملکزاده کوثر ـ این رساله را ضمیمهٔ رسالهٔ عقائد شماره ۶۸۰۷ عمومی حکمت از ص ۱۰۷ تا ص ۱۲۰ به بینید (۶۸۰۹).

۵۳۹ رساله درشرح یك حدیث

فارسی . شارح : ملا میرزای شیروانی (۱) رساله در شرح حدیثی که مذکور است در کافی باب البیان و التعریف و لزوم الحجه : «ستة اشیاء لیس للعباد فیها صنع المعرفة والجهل والرضا والغضب والنوم والیقظه» آغاز پس از خطبه و نام شارح (محمد بن یعقوب کلینی رضی‌الله عنه روایت کرده است از محمد بن ابیعبدالله باسنادی که دارد از حضرت صادق صلوات‌الله علیه قال ستة اشیاء) انجام (وحمل آنها بردقایق گوناگون ناچار و ضرور افتاده آن استبعاد زایل و مضمحل میگردد) نسخه در عصر شارح نوشته شده . در پائین حاشیهٔ صفحهٔ آخر بخط مغایر نوشته شده : «فی رابع عشر من ذیحجه الحرام من شهور سنة خمس و تسعین بعدالالف من‌الهجرة النبویه علیه وآله افضل‌التحیة» دانسته نشد که تاریخ مذکور تاریخ تالیف است یا تحریر . خط نسخ ۲۰ سطری . ۱۵ سطر صفحه آخر بخط نستعلیق . دارای ۷ برك . اندازه ۱۸ در ۱۲ وقفی فهرستی (۲۰۱۹).

۵۴۰ رساله درشرح یك‌حدیث

عربی . مؤلف : حاج کریمخان کرمانی . رساله توضیح حدیث : «ما الحق‌الله صبیا برجال کامل‌العقول الا هؤلاء الاربعة» الخ است که در تفسیر صافی ذیل آیهٔ ۳۵ از سورهٔ آل‌عمران و آیهٔ ۱۵ از سورهٔ مریم از تفسیر امام عسکری ع نقل نموده . تاریخ

(۱) ترجمه‌اش درجلد یکم فهرست مذکور است .

ختم تالیف: شب یکشنبه ۱۰ جمادی الثانی ۱۲۶۳ - آغاز پس از خطبه و نام مؤلف (انه قد سالنی بعض الاجلة عن حدیث عجیب مشکل ارسل الیه بعض الاخوان ان یسالنی عنه وهو ما رواه فی الصافی) انجام (ولم نتعرض لما ذکرنا) خط نسخ ۱۰ سطری دارای ۹ برک. اندازه ۱۸ در ۱۱ وقفی نائینی (۱۵۲۱).

۵۴۱ رساله درفضیلت فاطمیین

عربی. مؤلف: ملا اسماعیل خواجوئی (۱) رساله در بیان فضیلت ذریهٔ علوی فاطمی است که باحادیث وارد از فریقین استدلال نموده وبتأیید شریف مرتضی منتسب بحضرت زهرآء علیها السلام ازطرف مادر را نیز از ذراری دانسته. رساله موسوم است به (فوآئد) آغاز (الحمد لله الذی صیر قلوبنا مصفاة بمودة الذین جعل مودتهم اجرا للرسالة رسالة اشرف الرسل مرشد السبل علیه سلام الله وعلی آله وعترته النباله) انجام (فاقول اللهم اجعلنی بفضلك من العالمین واحشرنا مع ائمة الطاهرین صلواتك وتحیاتك علیهم اجمعین) تاریخ تحریر: ٤ ذیحجه ۱۳۰۸ خط شکسته نستعلیق ۱۷ و۱۸ سطری. کاغذ نسخه آبی رنك. دارای ۲۱ برك. اندازه ۲۲ در۱۷ وقفی سید سعید اصفهانی در شهریور ۱۳۱٤ (۲۰۲۷)

۵۴۲ رساله درمذمت صوفیه

فارسی. در متن کتاب نام مؤلف ورساله مذکور نیست. نام مذکور درصدر رساله نوشته شده. مضامین رساله و شواهد نسخه میرساند که مؤلف از فضلاء امامیه مقیم در اسفراین یا همان حدود در اواخر سده ۱۱ هجری قمری و معاصر با شیخ حر عاملی بوده و ظاهراً در تاریخ تحریر حیات داشته. مؤلف رساله را بخواهش حاج محمد بن حاج محمد قاسم ادکائی (کذا) اسفراینی تالیف نموده. رساله مذیل است به ۱٤ صفحه که حاوی صورت استفتاء هائی است که حاج محمد مؤمن و برادرش میرزا قاسم وملامحمدحسین لاهیجانی (طرفدارصوفیه) ازعلمآء مشهد ازشیخ حرعاملی ونظام الدین علی موسوی ومیرك موسوی وشیخ محمد رحیم درمسئله تصوف وصوفیه نموده باسواد جواب آنها - آغاز پس از خطبهٔ مختصر (اما بعد چون مؤمن بالاسم والصفات التماس از این فقیر بی بضاعت نمود که جمعی کثیر ازمردم اسم خودراصوفی کرده اند ودر اکثرافعال و اقوال بمخالفت باعلمآء اثنی عشریه رضوان الله علیهم دارند ومصاحبت و مجالست باعلماء ندارند ومیگویند ما را با خلق چکار بواسطهٔ آن که بریاضت و خلوت همه چیز کشف و حاصل میشود واحتیاج بتعلیم نیست بنا براین احادیث چندی که در مدح وفضیلت علمآء واقع شده ازکتب

(۱) ترجمه اش در جلد چهارم فهرست گذشت.

متعدده باسانید مختلفه قلیلی ازآن در ین صحیفه مذکور میشود وهمچنین درمذمت این گروه طاقیه خذلهم‌الله و اخزاهم و افعال و اقوال و خورد و خواب و لباس ایشان نیز وارد شده مذکـور میشود) انجام (پس بتحقـیق که کافر است و مسلمان نیست) صدر نسخه ضمن ۲۱ صفحه مطالب متفرقه از جد ولی در اسماء و القاب وکـنیه های شریفه معصومین‌ع و خطبهٔ بی الف مروی از حضرت امیرالمؤمنین‌ع وقطعه از تبصرة‌العوام و نامه از میر داماد ضمیمه است ـ تاریخ تحریر : ۱۰۹۸ خط نستعلیق ۱۷ سطری بعضی از صفحات بطور چلیپا نوشته شده. دارای ۱۸ برگ . اندازه ۱٦ در۹ خریداری‌آستانقدس در فروردین ۱۳۲٤ (٦۹۷۳).

٥٤۳ رسالهٔ معتمد ومستند

فارسی ؛ مؤلف شناخته نشد . رساله دربیان علامات ظهور ولی عصر و خروج دجال وقیامت‌است. احادیث وارده دربن‌کتاب مختلف وازفریقیـن روایت ونقل شده. آغاز پس از خطبه (اما بعد بدانکه آنچه مقرون از اخبار مستفاد شـده یازده سمت وقوع خواهدیافت اول خروج حضرت صاحب الزمان ع چنانکه ابن عباس ازحـضرت رسالت پناه صم روایت کرده اندکه فرمود کیف هؤلئك امة فی اولها) انجام (پندهاکار کند بی‌شك ازمن رسته باشد وببهشت رود) تاریخ تحریر: ۱٦ربیع الثانی ۱۲٤٤خط نسخ ۱۸ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . صفحات مجدول بلاجورد وتحریر و شـنجرف بدو جدول . دارای ٤٦ برك . اندازه ۲۱ در۱٤ وقفی نائینی این رساله را ضمیمهٔشماره ٤۱۹ـ اخبار خطی ص ۱۱۸ به بینید (٦۷٥۹).

٥٤٤ رساله درنکاح

عربی ، مؤلف : (چنانیکه در دیباچه آمده) شیخ علی عرب از فضلاء امامیه است. ترجمه اش بنظر نرسید . کـتاب مرتب برفصول وخاتمه است. نسخه ناقص است. موجودی ازآن ۱٥ فصل است : ۱ فی فضل النکاح واستحبابه ووجوبه ۲ فی‌آداب‌عقد النکاح والاکفاء والصداق وما یتعلق به ۳ فی‌آداب الخلوة ٤ فی آداب الجماع وما یتعلق به ٥ فی حق‌کل من‌الزوجین علی صاحبه وکیفیة المعاش بینهما فی المنزل والفـراش ٦ فی الوطی الخ ۷ فی ان الانسان هل‌ینبغی ان یجامع املا الخ ۸ فی طلب الولد ۹ فی المرئة المحمودة والمذمومة ۱۰ فی احوال الناس فی الجماع ۱۱ فی الرجال الذین لهـم قوة علی‌الجماع ۱۲ فی جمال النسآء ۱۳ فی صفات مفرده لرجل والمرئة الخ ۱٤فی‌صفات کل واحدة من النسآء علیحده الخ ۱٥ فی ان ضعف الجماع من ای شیئی یکون ، آغاز

(الحمد لله الذی حرم السفاح واحل النکاح والصلوة علی محمد وآله اجمعین فی الغداة والرواح اما بعد فیقول الفقیر الحقیر اضعف من الی الله هرب المشهور شیخ علی عرب ان النکاح فضله عظیم) انجام موجود (من الادهان البارده کدهن البنفسج ومن) خط نستعلیق ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱٤ برك. نسخه رطوبت رسیده . اندازه ۱۹در۱۳ وقفی فهرستی (۲۰۳۰)

٥٤٥ رواشح السماویة فی شرح احادیث الامامیه

عربی . مؤلف : میر محمد باقر معروف بمیر داماد (۱) کتاب شرح است بر کتاب (کافی) موجودی بمانند مقدمهٔ شرح است که پس از شرح دیباچه در عنوان ۳۹ (راشحه) بمطالب ومباحث علم درآیةالحدیث پرداخته است . نسخهٔ مصحح و مقابله شده و معلق است بحواشی مؤلف و سابقاً در ملکیت شیخ محمد بن علی بن خاتون عاملی مؤلف (ترجمهٔ قطبشاهی) بوده و اثر خط و مهر او در پشت صفحهٔ اول است. از این عبارت که بخط ومهر اوست : « من برکات الطاف المصنف خلدت ظلال افاداته علی العالمین بل العالمین (کذا) عند احقر الانام واضعف الخدام » و هم از تعبیر کاتب : «منه دام ظله» دانسته میشود که در عصر مؤلف نوشته شده . دو صفحهٔ آخر نسخه افتاده . آغاز (الحمدلله رب العالمین حمدا ینبغی لکرم وجهه) انجام موجود (مخالف لحکم الصدر و هوعدم الحکم) خط نسخ ۱۲ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۳۲ برك . اندازه ۲٦ در۱۳ وقفی ابن خاتون (۳٦۳٦) .

٥٤٦ رواشح السماویه

عربی . مکرر پیش - آغاز (الحمدلله رب العالمین حمدا ینبغی لکرم وجهه) انجام (ومنها مفهوم العدد) پس ازاین ضمن یازده صفحه قطعه ایست از رسالهٔ (محمدیه) شیخ یوسف بحرینی در میراث و ابیاتی از شریف رضی - کاتب : حاج عبدالله مسکین بن نجم الدین قندهاری - تاریخ تحریر : جمادی الثانی ۱۲۷۲ در مشهد . خط نستعلیق ۲۲ سطری - دارای ٦٦ برك - اندازه ۲۰در۱٦ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی(۳٦۳۵)

٥٤٧ روضه

عربی . قطعه است از کتاب روضهٔ کافی . آغاز (محمدبن یعقوب الکلینی قال حدثنی) انجام موجود (ومن کثر ضحکه ذهبت هیبته) خط نسخ ۲٤ سطری - عناوین بشنجرف نوشته . دارای ۷ برك . اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی نائینی (۲۱۲۲) .

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست گذشت .

۵۴۸ روضه

عربی . کتاب در مناقب و فضائل و معجزات خاندان عصمت علیهم السلام است و ضمیمهٔ علل الشرائع چاپ شده . مؤلف آن از اعلام امامیه درنیمهٔ دوم سدهٔ هفتم است(۱) که شناخته نشد . امل الامل (در فائدهٔ دوم از دوازده فائدهٔ خاتمه) این کتاب را از کتب مجهولة المؤلف شمرده . در برخی از نسخ نسبت داده شده است بشیخ صدوق لیک این نسبت درست نیست چه آنکه علاوه بر بی شباهتی اسلوب این کتاب با کتب شیخ صدوق مؤلف اینکتاب در سالهای ٦٥٠ واندی زنده بوده و شیخ صدوق در ۳۸۱ درگذشته است. شیخ اجل خاتمة المحدثین حاج میرزا حسین نوری در پشت این نسخه نوشته است که مؤلف اینکتاب شاذان بن جبرئیل قمی است. این نیز درست نیست چه آنکه کتاب مشار الیه درموضوع فضائل (بتوصیف روضات الجنات ص۳۰٦) همان است که بچاپ رسیده و بنام (مناقب) نیز معروف است و مندرجات آن غیر از مطالب این کتاب است بزیاده آنکه شاذان بن جبرئیل قمی از مردمان نیمهٔ دوم سدهٔ ششم است (۲) ومؤلف این کتاب درنیمهٔ دوم سدهٔ هفتم زنده بوده. در کتاب (ذخیرة الدارین فیما یتعلق بمصائب سیدنا الحسین ع و اصحابه) کتاب(روضه)درفضائل را ازقطب الدین راوندی دانسته. در کتب تراجم موجود کتابی بدین نام برای قطب الدین راوندی دیده نشد بزیاده آنکه گفته شد که مؤلف اینکتاب در ٦۵۳ زنده بوده وقطب راوندی درشوال ۵۷۳ درگذشته. کتاب دارای نسخ مختلفه بزیاده و نقصان است. در برخی از نسخه ها بنام (روضه) و دیگری بنام (فضائل) ضبط گشته و همین اختلاف نسخ باعث شده است که علامهٔ مجلسی (بعلت استعجال درکار تالیف) تعدد کتاب را پنداشته و در بحارالانوار دو رمز (فض) و (یل) وضع نموده . پس از تحقیق و مطابقهٔ نسخ دانسته شد که تفاوت نسخ بزیاده و نقیصهٔ کتابتی و تقدیم و تأخیر احادیث است و نام اصلی کتاب (روضه است) و بجنبهٔ موضوعش بنام (فضائل) نیز نامیده شده. (۳) باری مؤلف در دیباچه آورده است که احادیث منقوله درین کتاب مروی از ثقات و روایات صحیحه متفق علیه است (٤) آغاز (القربی منهم صلی الله علیهم مع الکتاب والکتاب معهم

---

(۱) مؤلف حدیث اول را درین تاریخ سماع نموده : «قال جامع هذا الکتاب حضرت الجامع بواسط یوم الجمعه سابع شهر ذی القعده سنة احد و خمسین و ستمائة و تاج الدین نقیب الهاشمین یخطب بالناس علی اعواده فقال» و نیز آورده « روی هذا الحدیث الاخر بواسط یوم الثلاثا ثانی عشر من صفر سنة ثلث و خمسین و ستمائة » (۲) چه آنکه تاریخ تألیف کتاب (ازاحة العلة فی معرفة القبله) در ۵۵۸ است (۳) روضات الجنات ص۳۰۷ وص۵۵۸ (٤) در بحار الانوار مصحح (ص۱۳) آمده : «و کتاب الفضائل والروضة لیستا فی محل رفیع من الوثوق وان کان مؤلف الاول من مشاهیر الاصحاب»

لایفارقونه حتی یردواالحوض علی جدهم رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم علیه و علیهم اجمعین جعلناالله وایاکم ممن تولاهم) انجام (وقوله یمین الله بل یداه مبسوطتان ینفق کیف یشآء) کاتب: ملانظرخان کیلانی. تاریخ تحریر: سه شنبهٔ ۵ رمضان ۱۰۶۹ پس ازین ضمن ۶۸ صفحه قطعهٔ از نهج الحق علامهٔ حلی است. خط نسخ ۱۵ سطری. دارای ۱۱۴ برک. اندازه ۲۰ در ۱۳ وقفی نادرشاه (۲۰۹۵).

۵۴۹ روضه

عربی. مکرر پیش. کاتب در صدر این نسخه مؤلف را شیخ صدوق ضبط کرده. آغاز (القربی هم صلی الله علیهم مع الکتاب) انجام (و قال اعترفت بالحق قبل ان یشهد علیك) خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۵۳ برك. اندازه ۲۴ در ۱۳ وقفی نائینی (۶۷۵۳).

۵۵۰ روضه

عربی. مکرر پیش. این نسخه را ظاهراً کاتب تمام نکرده. آغاز (القربی صلی الله علیهم مع الکتاب) انجام موجود (ابی السهیمع الدوینی سل) خط نسخ ۱۸ سطری. دارای ۴۵ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی نادرشاه (۲۰۹۶).

۵۵۱ روضة المتقین

عربی. مکررشمارهٔ ۱۲۰ شارح: مجلسی اول ملا محمد تقی (۱) این نسخه حاوی ابواب طهارت وصلوة و زکوة وصوم و اعتکاف و حج است. اول نسخه افتاده. آغاز موجود (للاستحقاق الذاتی بالکمال التام) انجام (وان یجعله ذخیرة لیوم الدین) کاتب: عبدالمطلب بن کربلائی علی کدکنی. تاریخ تحریر: سه شنبه غره رجب ۱۲۳۸ نسخه مختلف الخط والسطر. دارای ۴۹۷ برك. اندازه ۲۴ در ۱۷ وقفی تقی مدرس رضوی در ۱۴ شهریور ۱۳۲۳ (۶۵۹۱)

((حرف س))

۵۵۲ سبیل النجات

فارسی. مؤلف: میرزا محمد هاشم بن نصرالله نوری کلانتر نور متوفای ۱۲۸۵ (۲) کتاب مرتب است برد و باب وخاتمه: باب اول در ذکر وصایای حضرت رسول

---

(۱) ترجمه اش درجلد اول مذکور است.

(۲) ترجمهٔ مفصل مؤلف بنظر نرسید- تاریخ فوتش ازآنچه در اول و آخر نسخه بخط میرزا محمد خان صدیق الملك رئیس دفتر وزارت امور خارجه ایران (پدر زن مؤلف) و فرزند مؤلف (دختر زاده صدیق الملك) نگاشته شده مستفاد گشت-

صلی الله علیه وآله بکلمات مواعظ دلپذیر بصحابهٔ بزرگوار خود ابوذر غفاری دوم در ذکر احادیث و مواعظ دلپذیریست که حضرت امیرالمؤمنین ع در جواب سؤالهائی که از آنجناب کرده‌اند. خاتمه در بیان فضیلت اصحاب کرام وتابعان حضرت سید انام است. مؤلف درشرح آنها احادیث و اشعار مندرج داشته ونکات ادبی وعرفانی را بیان نموده ـ آغاز (الحمدلله الذی من علینا بمحمد نبیه صلی‌الله علیه وآله دون‌الامم‌الماضیه والقرون‌السالفة بقدرته‌التی لاتعجز عن شیئی وان عظم ولاتفوتها وان لطف) انجام (پس تـورا مردی گردانیده است استغفرالله‌العظیم من‌کل ذنب یبعد عن‌رحمته والحمدلله علی تـمام نعمته) نسخه بخط مؤلف است ـ تاریخ تحریر: جمادی‌الاول ۱۲۸۵ خط نستعلیق ۱۵سطری ـ دارای ۵۱۰ برگ ـ اندازه ۲۱ در۱۷ خریداری‌آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۶۵۶۱)

۵۵۳ سراج القلوب

فارسی- مکرر۸۷- اخبار چاپی. مؤلف: ابونصر محمدبن‌قطان غزنوی. کتاب چنانکه در دیباچه آورده: «در بیان غرایب‌ها پیشینیان و قصه‌های گذشتگان و اخبار پیغمبران تا بندگان خدای جل و علا را بشناسند و اکثرآنها سئوالهائیست که جهودان از جناب رسول وخاتم انبیآء صلی‌الله علیه وآله پرسیدند» نسخهٔ قطعهٔ ازآن‌کتاب وهم محرف است. آغاز موجود (عن طاعةالمطیعین) انجام موجود (از عقب او در رسید وهر) پس ازین ضمن ۱۷ صفحه رساله‌ایست ناقص در اسامی والقاب و تاریخ رحلت پیغمبر و ائمهٔ‌هدی خط نسخ ۱۳ سطری ـ دارای ۳۱ برگ. اندازه ۱۵ در۱۰ وقفی نادرشاه (۲۰۳٤)

۵۵٤ سمط الثمین فی مناقب امهات المؤمنین

عربی. مؤلف: محب‌الدین احمد طبری مکی (۱) کتاب در بیان مناقب‌زوجات پیغمبر و مرتب است بر یکمقدمه و دوازده باب. آغاز (الحمدلله کما ینبغی لعظیم‌جلاله) انجام (فذکرها صاحب‌الصفوة والفضائلی ولم یذکر من اخبـارها شیئاً والله سبحانه و تعالی اعلـم) کاتب: محمد بن رمح بن ناصربن سلطان نعیـمی. تاریخ تحریر: شنبه ٤ جمادی‌الاول ۹۷۷ خط نسخ ۲۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای۳۸ برگ. اندازه ۳۰ در۱۹ وقفی نائینی (۲۰۳۶).

السهام المارقه

بنگرید بجلد چهارم فهرست ص١٦٤.

(۱) کشف‌الظنون ج ۲

اخبار

کتب خطی

۵۵۵ سیف المسلول

عربی. مؤلف: محمد بن محمد بن علی بن صادق ازفضلاء امامیه‌است. ترجمه‌اش بنظر نرسید (۱) رساله رد است بر تعسفاتی را که عبدالعلی(۲) درشرح صحیح مسلم در مسئلهٔ تخصیص آیهٔ: «یوصیکم‌الله فی‌اولادکم‌للذکر»الخ بحدیث: «نحن معاشرالانبیآء لانورث ما ترکناه صدقه» مرتکب شده. آغاز (الحمدلله‌الذی نزه عباده‌الخلصاء من‌التخلف عن سفینة آل‌العباء) انجام (ولعنةالله علی کافة اعدائهم الی یوم‌الدین) خط‌نستعلیق ۹سطری. بعضی از صفحات بطور چلیپا نوشته شده. دارای ۲۲ برگ. اندازه ۱۷ در۱۱ خریداری آستانقدس در آذر ۱۳۲۲ (۶۵۲۳).

((حرف ش))

۵۵۶ شرایع‌الاسلام

عربی. حدیث مروی از حضرت ثامن‌الحجج‌الاطهار علی بن موسی‌الرضا علیهما السلام است و دربحارالانوار (ج۴ باب ماکتبه‌ع للمأمون من محض‌الاسلام وشرایع‌الدین) مندرج است چنانکه در مقدمهٔ حدیث آمده ابوالفضل‌بن سهل ذوالریاستین که از طرف مأمون خلیفهٔ عباسی شرفیاب خدمت آن بزرگوار شده‌وعرض‌خواهش کتابی دراصول و فروع مینماید. سلسلهٔ سند آن چنان است که در جملهٔ آغاز آورده شده. این‌حدیث در الذریعه (ج۲ص۱۹۱) بنام (اصول‌الدین) ضبط گشته(۳). آغاز (الحمدلله رب‌العالمین والصلوة علی نبینا محمد و آله‌الطاهرین حدثنا ابو علی محمد بن‌الحسن بن‌الفضل قال حدثنا احمدبن علی بن حاتم) انجام (والاصرار علی‌الصغائر من‌الذنوب) خط نسخ خوب که بطور چلیپا در سه ستون نوشته و بین ستونها مجدول بطلا وتحریر. دارای۲صفحه. اندازه ۴۳ در ۲۶ وقفی نائینی. (۲۰۳۷)

۵۵۷ شرح اربعین

عربی، شارح: ملا سعد(الدین مسعود) تفتازانی (۴) کتاب شرحی است‌مزجی برکتاب اربعین تألیفی‌محیی‌الدین یحیی نووی شافعی. کتاب چاپ‌شده. آغاز (الحمد

---

(۱) پدر مؤلف نیز از فضلاء و صاحب کتاب(طعن‌الرماح) است (۲) از شراح صحیح مسلم ومعاصر با عبدالعزیز محدث دهلوی صاحب (تحفة‌الاثنی عشریه) از مردمان سدهٔ

(۳) ترجمهٔ این حدیث شریف را در حاشیهٔ کتاب شماره ۱۲۹ـ اخبار چاپی به بینید.

(۴) ترجمه‌اش در جلد چهارم فهرست گذشت.

لله رافع اعلام الملة الزهرآء بلوامع آیات الکتاب) انجام (فی الاصول والفروع و الآداب وسایر وجوه الاحکام) خط نستعلیق ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده نسخه رطوبت رسیده وقدیمی. دارای ۱۰۲ برك. اندازه ۲۵ در۱۷ خریداری آستانقدس در۱۳۱۱ خورشیدی (۲۰۳۹)

۵۵۸ شرح اعتقادات

عربی . شارح : شیخ مفید ابوعبدالله محمد بن نعمان بغدادی(۱) کتاب شرح رسالهٔ (اعتقادات) شیخ صدوق است . عناوین مطالب بطور : « قال الشیخ ابو جعفر ـ قال الشیخ المفید . فصل قال الشیخ المفید » است . روضات الجنات درتوصیف این شرح چنین آورده : « ومبناه فی هذه الشرح رده علی المصنف مهما امکن و ان کان مع تمحل غریب وذلك لکمال البینونة فی مشربیهما وان کان الحق معهما جمیعاً کمالایخفی» آغاز (الحمدلله رب العالمین والصلوة علی خیر خلقه محمد وآله الطیبین الطاهرین قال الشیخ ابو جعفر محمد بن علی بن الحسین بن بابویه فی قوله تعم یوم یکشف عن ساق والساق وجه الامر وشدته قال الشیخ المفید و معنی قوله یوم یکشف عن ساق یرید به الیوم القیامة ینکشف به عن امر شدید صعب عظیم وهو الحساب) انجام (ولنفرغ الی العلما (کذا) فیما تضمنه من الاحادیث لیفقهوه علی الصحیح منها والفاسد والله الموفق للصواب) کاتب: شاه محمد بن زین العابدین. تاریخ تحریر: غرهٔ جمادی الثانی ۱۰۴۲ دربندر سورت. خط نستعلیق ۲۰و۲۲ سطری . دارای ۱۸ برك . اندازه ۲۵ در۱۴ وقفی فهرستی. این رساله را ضمیمهٔ رسالهٔ اعتقادات شمارهٔ ۳۷۰ ـ اخبارخطی از ص ۶۹ به بینید (۶۷۴۷)

۵۵۹ شرح اعتقادات

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمد لله علی نواله والصلوة علی محمد وآله هذا تصحیح اعتقاد الامامیة) انجام (ولیفرغ الی العمل بما تضمنه من الاحادیث لیوقفوه علی الصحیح منها والفاسد والله الموفق للصواب) خطنسخ ۱۴سطری. دارای ۳۵برك . اندازه ۱۷ در ۱۱ وقفی ملکزاده کوثر (۶۸۱۶)

۵۶۰ شرح حدیث تمثیل

عربی . مکرر شمارهٔ ۱۴۲ ـ مولف : میرمحمد باقر میرداماد (۲) رساله در شرح وتوضیح احادیث وارده در تشبیه وتمثیل حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است . بسورهٔ مبارکهٔ توحید بمانند این حدیث شریف : « مثل علی بن ابیطالب فی هذه الامة

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکور است (۲) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست

مثل قل هوالله احد » تاریخ ختم تألیف :۱۰۲۰ - آغاز (الحمد لله لصانع الوجود كله والصلوة افضلها على افضل الرسل وآله) انجام (وما الفوز الا فی اتباع رسول الله والتمسك باهل بیته الاطهرین صلوات الله علیه وعلیهم اجمعین) نسخه درعهد مؤلف نوشته ووقف شده . کاتب: شیخ محمد خراسانی . تاریخ تحریر : اواسط ذیحجه ۱۰۲۲- خط نستعلیق ۱۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۷ برك : اندازه ۱۹ در ۱۱ وقفی امیر جبرئیل (۶۱۶۲)

۵۶۱ شرح حدیث تمثیل

عربی ، مکرر پیش . آغاز (الحمد لله لصانع كله) انجام (و تسلیما ته علیه وعلیهم اجمعین) خط نستعلیق ۱۷ سطری . دارای ٤ برك. اندازه ۱۹در۱۰ وقفی ابن خاتون (۲۰۲۶)

۵۶۲ شرح حدیث حقیقت

عربی - رساله وهم مقاله‌ایست پی در پی در شرح حدیث معروف و مروی از حضرت امیرالمؤمنین‌ع در پاسخ کمیل بن زیاد نخعی از معنی (حقیقت) : «ماالحقیقة فقال‌ع مالك والحقیقة قال اولست صاحب سرك قال‌ع بلی و لکن یرشح علیك ما یطفح منی». الخ - رساله ازکمال الدین عبدالرزاق کاشانی است(۱) نسخ موجود ازاین رساله میرساند که رساله اثر خامه‌اش نیست بلکه املاء اواست - آغاز رساله : «الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد وآله اجمعین فهذا شرح سؤالات کمیل بن زیاده رضی الله عنه عن امیرالمؤمنین و امام المتقین علی بن ابیطالب علیه السلام املائه الشیخ العارف» انجام رساله: «وعندالابتلاج لایحتاج الی السراج» مقاله ازعزالدین محمود بن علی بن ابی‌طاهر نطنزی کاشانی متوفای ۷۳۵(۲) (شارح قصیدهٔ تائیه ابن فارض حموی ومترجم کتاب عوارف المعارف شهاب الدین ابوحفص عمر سهروردی) گمان میرود این مقاله دارای خطبه ودیباچه بوده وحذف شده. آغاز مقاله : « قال الشیخ العارف المحقق عز الملة والدین محمود بن علی بن ابی‌الطاهر الکاشانی قدس سره تفسیر هذه الکلمات علی ما سنح لی وسمح الوقت به اعلم ان لحقیقة فعلیة من حق یحق حقا فهو حقیق اذا ثبت » صدر نسخه ضمن ده صفحه وآخر نسخه ٤صفحه مطالب متفرقه است. نسخه ظاهرا پیش از سال ۱۲۶۹ نوشته‌شده. خط شکسته ونستعلیق مختلف السطر . دارای ۹ برك. اندازه ۲۲ در۱۷ وقفی فهرستی (۶۱۶۳)

---

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکور است (۲) نفحات الانس - کشف الظنون ج۱ ص۲۰۹ وج۲ ص۱۳۹ چاپ اسلامبول .

۵۶۳ شرح حدیث حقیقت

عربی . مکرر پیش . صدر رساله با شنجرف نوشته شده : « رسالة‌الکمیلیة من تحقیقات مولانا محمد محسن» آغاز (الحمدلله رب‌العالمین) انجام (عندالابتلاج لا یحتاج الی السراج) خط نسخ ۱۹ سطری. نسخه‌رطوبت‌رسیده. دارای۳برگ - اندازه ۲۱در۱۳این رساله‌را ضمیمهٔ شمارهٔ ۶۵۵ حکمت خطی ازصفحهٔ ۲۳ به‌بینید - (۵۹۶۳)

۵۶۴ شرح حدیث‌حقیقت

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمدلله‌رب‌العالمین والصلوة‌الزاکیات علی محمدص واهل بیته‌الطاهرین) انجام (لا یحتاج الی‌السراج) خط نسخ ۲۱ سطری - دارای۲ برگ. اندازه ۲۱ در۱۷ وقفی‌حاج قآئم مقام این رساله‌را ضمیمهٔ رساله در بدآء شمارهٔ ۶۰۳ حکمت خطی ازصفحه ۳۷ به‌بینید (۵۹۲۴)

۵۶۵ شرح حدیث عالم علوی

فارسی . شارح : حاج ملا محمد صالح بن محمد سعید خلخالی متوفای در۱۱۷۵ بسن هشتاد سالگی مدفون در خلخال (۱) شاگرد ملا حمزه گیلانی (۲) از فضلآء دورهٔ خود بوده - رساله شرحی است تحقیقی برحدیث معروف مروی ازحضرت امیرالمؤمنینع: « سئل عنهع عن‌العالم‌العلوی قال صورة عاریة عن‌المواد خالیة عن‌القوة والاستعداد» که در کتاب غررالحکم آمدی ذکر شده . توصیف رساله و سبب تألیف آن چنان است که در دیباچه ذکر نموده : « درین وقت برخوردم بر شرحی‌که عالم فاضل اخ فی‌الله مولانا عبدالرحیم رحمه‌الله تعالی دماوندی (۳) کرده بود چـون خوض در مراتب علوم ربانی نداشته است بدور این کلام گردیده بمخ معانی و مدعا نرسیده و از کتب مصنفین بنا بر مناسبت عبارات وسآئل نقل‌کرده‌است اصل حدیث بکر مانده است لهذا بدین حقیر واجب بقدر حوصلهٔ خود شرحی نمایم که مستفیدین فایده برند بشرطی‌که اول تزکیهٔ نفس‌خود نموده » آغاز (الحمدلله‌الذی ابدع‌العقل ابداعاً لطیفاً) انجام (ومع هذا اختلاف شده در جنس بودن جوهر) صدر نسخه ضمن ۶ صفحه مطالب متفرقه است. کاتب : علی‌اکبر بن محمدکریم سالیانی . تاریخ تحریر : سه شنبه۱۱ شوال ۱۲۵۸ در رشت درمدرسهٔ حاج

---

(۱) دانشمندان آذربایجان ص۲۱۶ - مؤلف این رساله غیر ازسید صالح بن محمد سعید خلخالی (شارح مناقب محیی‌الدین اعرابی) است که ترجمه‌اش در ص۱۰ دانشمندان آذربایجان آورده شده
(۲) چنانکه در آخر رساله ذکر نموده - ترجمهٔ ملا حمزه در جلد چهارم فهرست مذکور است .
(۳) ترجمه اش در جلد چهارم فهرست مذکور است .

اخبار

کتب خطی

میرزا بابا مستوفی گیلانی. خط نستعلیق ۱۹ سطری. برخی از عناوین بجوهرقرمزنوشته شده. دارای ۱۳ برك. اندازه ۲۲ در ۱٦ وقفی فهرستی (٦١٦٥)

٥٦٦ شرح حدیث علوی ع

عربی - مؤلف: مولانا اسماعیل خاجوئی(۱)رساله شرحی است تحقیقی درشرح حدیث معروف مروی از حضرت امیرالمؤمنین ع: «انا لا نملك مع الله شیئا ولا نملك الا ما ملكنا فمتاملكناما هواملك به مناكلفنا ومتی اخذه منا وضع تكلیفه عنا» است كه دربیان معنی «لاحول ولا قوة الا بالله» فرموده - حدیث مذكور از كلمات قصار آنحضرت ع و مندرج در نهج البلاغه است. و در بیان نفی جبر و تفویض (مسلك اشاعره و معتزله) و اثبات امر بین الامرین (معتقد امامیه) است. شارح در طی شرح بتوضیح این حدیث: «ویحك لعلك ظننت قضاء لازما وقدر احاتما» كه از جوامع كلم ومندرج در نهج البلاغه است نیز پرداخته. آغاز (الحمد لله الذی امرنا بما یصلحنا وینفعنا تخییر او نهانا عما یفسدنا و یضرنا فی دیننا تحذیر او كلفنا بعد ما ملكنا ما هو املك به منا بلطفه یسیرا ووضع تكلیفه عنا حین ما اخذنا مناطة منابل لم یكلفنا باحسانه عسیرا واعطانا بفضله وكرمه علی قلیل من اعمالنا ثوا باجزیلا و اجرا كثیرا) انجام (قد فصلنا القول فیه فی بعض رسآئلنا فمن ارادالوقوف علیه فلیرجع الیه و الی الله المرجع والمآب و منه افاضة الحق والصواب) پس ازین ضمن ۱۷ صفحه فوآئدی است حدیثی و تفسیری از مؤلف رساله: ۱ شرح حدیث نبوی منقول در معانی الاخبار: «ملعون ملعون من كمه اعمی» الخ ۲ تفسیر: «یا ایها الذین آمنو انما المشركون نجس» الخ ۳ شرح حدیث مروی از امام صادق ع دركتاب تهذیب: «كن نساء النبی ص ع اذا اغتسلن من الجنابة» الخ ٤ شرح حدیث مروی از امام صادق ع: «كل من نظر الی حلالنا وحرامنا وعرف احكامنا فاتخذوه قاضیا» الخ ٥ شرح حدیث مروی در باب حدود ازكتاب تهذیب: «سألت اباالحسن ع عن رجل تزوج امراة لها زوج قال یفرق بینهما» الخ. خط نسخ ۲۷ سطری- عناوین در متن و حاشیه بشنجرف نوشته شده - دارای ۲۸ برك. اندازه ۲۱ در ١٤ وقفی نائینی (۲۰٤۱)

٥٦٧ شرح حدیث علوی ع

عربی. مؤلف: حاج ملاهادی سبزواری (۱) رساله در شرح حدیث مروی از

---

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذكور است

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم گذشته

امیرالمؤمنین علیه السلام است : «معرفتی بالنورانیة معرفةالله عزوجل» الخ علامهٔ مجلسی این حدیث شریف را در جلد هفتم بحارالانوار (باب ٨٤) ذکر نموده. مؤلف این‌رساله را بخواهش و پرسش ذوالفقار خان بن علی اکبر خان بسطامی تألیف فرموده . صدر رساله ضمن ٢٣ صفحه متن حدیث مذکور وهم موارد سؤال سآئل مذکور وهم قصیدهٔ از سآئل در مدح مؤلف است . آغاز نسخه (الحمدلله‌الذی خلقنالوصول عرفانه)آغازرساله (الحمدلله لذی اراد تعریف ذاته فتجلی فی‌صور اسمائه وصفاته وهی قلوب‌انبیآئه واولیائه) انجام (لکن لاباس لاعضال‌المطلب اللهم‌اجعل‌محیانا محیی‌محمد وآل محمد ومماتنا ممات محمد وآل‌محمد الحمدلله اولا وآخرا وباطنا وظاهرا) آخرنسخه مرقوم است : « حررت الاجوبه فی‌شهر محرم الحرام سنه ١٢٧٨» ظاهرا این تاریخ ختم تألیف‌است. خط نسخ ١٥ سطری . دارای ٧٢ برك اندازه ١٨ در١١ وقفی شیخ علی سبزواری در ١٣٥١ (٢٠٢٥)

٥٦٨ شرح حدیث عمران صابی

عربی . شارح : سید کاظم رشتی . شرحی است مفصل برحدیث عمران صابی که حاوی مسائل فلسفی است وشیخ صدوق آنرا درکتاب عیون اخبار الرضا نقل و ذکر نموده . شارح این‌کتابرا بخواهش میرزا زین العابدین نامی تألیف داشته . تاریخ ختم تألیف : دوشنبه ٧ شوال ١٢٤١ رساله ضمیمهٔ شرح آیة الکرسی مؤلف چاپ شده . آغاز پس ازخطبه ونام‌شارح وسائل (قد التمس منی ان اکتب‌کلمات فی شرح حدیث عمران صابی وحل رموزه وفتح معضله) انجام (و ولاه الرضا عم صدقات بلخ فاصاب الرغایب) کاتب: محمد جعفر : تاریخ تحریر : ١٢٥٦ خط نسخ ٢٠ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ١٣٥ برك . اندازه ٢١ در ١٤ وقفی نائینی (٢٠٤٢)

٥٦٩ شرح حدیث قدسی

عربی . شارح : شیخ احمد احسائی . مقاله ایست درشرح حدیث : «لولاك‌لما خلقت الافلاك ولولا علی لما خلقتك » که درپاسخ پرسش سید مال‌الله بن سیدمحمدخطی تألیف نموده . تاریخ ختم تألیف : ١٢٤٠- آغاز (الحمدلله رب العالمین وصلی‌الله) انجام (وجوه اخراعرضنا عنها لغموضها ولرجوع بعضها الی ماذکر) خط نسخ ٢٠ سطری . دارای ٣ صفحه. اندازه ٢١ در١٥ وقفی نائینی .این‌مقاله را ضمیمهٔ شمارهٔ ٥٦٠حکمت خطی ازصفحهٔ ٢٢٨ به‌بینید (٥٩٠٣) .

اخبار

کتب خطی

۵۷۰ شرح حدیث قدسی ومسائل

عربی . دو مقاله‌ورساله ایست پی‌درپی . اول: مقاله درشرح‌حدیث: «کنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لکی اعرف » بنا بضبط کاتب این مقاله از شیخ محیی‌الدین بن‌عربی است . آغاز (اعلم وفقك الله تعالی لما یحب ویرضی ان بعض اهل العلم اورد علی هذا الحدیث القدسی وهو قوله تع کنت کنزا) انجام (و الحجاب سببا للظهور والادراك وهو اعلم بالحقایق) دوم: رساله ایست حاوی سیزده مسئله حدیثی و تفسیری ازملا محمدعلی خلخالی ازفضلاء قرن سیزدهم هـق استاد کاتب نسخه . کاتب درصدر نسخه‌آورده است که مولانا این سؤالات را بر افاضل شهرستان رشت طرح نموده وپاسخی ازآنان نشنید . آغاز (سؤال روی فی‌کتاب‌التوحید ان‌الصادق قداخبر اصحابه ان ابنه اسماعیل امام بعده فلما توفی اسماعیل فی‌حیات ابیه قال‌ع مابدء الله کما بداء فی اسماعیل ابنی اذ اخترمه قبلی حتی یعلم انه لیس بامام بعدی و لنا فی هذا المقام ابحاث ثلثه) انجام (والالم یصدق بعض اسمآئه علیه تع فلا یکون واجب الوجود) پس ازین ضمن دوصفحه مطالب متفرقه است . کاتب : علی اکبر بن محمد کریم طبیب سا لیانی تاریخ تحریر : جمادی اول ۱۲۶۳ در رشت . خط شکسته نستعلق ۱۹ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای سه برك . اندازه ۲۲ در۱۷ وقفی فهرستی . این رساله‌را ضمیمهٔ شمارهٔ ۵۶۲ اخبار خطی ازص ۳۹ به بینید (۷۰۶۹)

۵۷۱ شرح حدیث نبوی‌ص‌ع

عربی . کاتب‌صدرنسخه نوشته: «رساله للحکیم‌شرف الملة والدین‌الجوونددی رحمه‌الله» مقاله شرحی است عرفانی ضمن ۳۵سطر برین حدیث : « ما بین حوض ومنبری روضة من ریاض الجنة ومنبری علی حوض » آغاز پس ازتسمیه (رب انعمت فزد ولاتنقص نقل عن خاتم الانبیآ وامام الانبیآء محمد العربی الابطحی صلی الله علیه وعلی آلهٔ ائمةالهدی واصحابه مصابیح الدجی انه قال ما بین حوض ومنبری) انجام (یکون فی روضة من ریاض‌الجنة هذا آخر ما خطر لی فی‌معنی هذ الحدیث علی سبیل الاختصار وبالله التوفیق) ضمیمهٔ‌این‌مقاله است شش‌صفحه‌حاوی فوائدمتفرقه‌ازخواجه‌نصیرالدین‌طوسی‌وغیرها: «اعلم‌انالا نشك فی‌کون الاحکام الیقینیة التی قد حکم بها اذهاننا مثلا کالحکم بان الواحد نصف الاثنین » ۲ « قالت الحکمآء العلة التامه لا تنفك عن معلولها بتمامه » ۳ « نامهٔ عربی‌از خواجه بشیخ جمال الدین‌جیلی» ٤ « الطبیعة باشتراك الاسم یطلق تارة علی ماهو مبدأ

الحرکة»٥«دربیان‌عینیت‌ماهیت ووجود واجب تعالی»٦«طریق سلوك»٧«یوجد فی بعض‌النسخ من الاشارات هذه الاشارة وهی اشارة الی المقولات‌الاجناس العشره فامالاجناس العشره» ٨ رسالهٔ قدر ازشیخ الرئیس ٩ چند سطری ازرساله اغراض مابعدالطیعه ابونصرفارابی روش خط میرساندکه رساله درنیمهٔ اول‌قرن هشتم نوشته شده . خط نسخ ریحان مختلف السطر . صفحات رطوبت رسیده وسائیده ووصالی شده وقسمت‌هائی ازآن بصحافی رفته . دارای ٤ برك . اندازه ٢٥ در١٨ وقفی ملکزادهٔ کوثر (٧٠٦٤)

٥٧٢ شرح حدیث نبوی ص ع

فارسی . شارح شناخته نشد . مقاله ایست عرفانی ضمن ٢٦ سطـر در شرح این حدیث نبـوی : « عن ابی‌ذر بن عقیل رضی الله عنه قـال قلت یارسول الله این کان ربنا قبل ان یخلق خلقه قال صم کان فی‌غمآء ماتحته هوآء ومافوقه هوآء » آغاز (ای پاك زحیز ومبرا زمکان ـ خالی زتونی درون و بیرون جهان) انجام (هر حرف خطا که جسته باشد زقلم ـ شویند بآب عفو و باران‌کرم) کاتب : علی اکبر بن محمدکریم طبیب سالیانی . تاریخ تحریر : جمادی الاول ١٢٦٣ درمدرسهٔ‌مستوفی رشت . خط‌شکسته نستعلیق مختلف السطر. دارای یك برك . اندازه ٢٢ در١٧ وقفی فهرستی . این مقاله‌را ضمیمهٔ شمارهٔ ٥٦٢ اخبار ازص٢٥ به بینید (٧٠٦٧)

٥٧٣ شرح خطبهٔ طتنجیه

عربی . شارح : سید کاظم رشتی . شرحی‌است مفصل برخطبهٔ موسوم بطتنجیه منسوب بحضرت امیر المؤمنین علیه السلام.این خطبه درکتاب نهج البلاغه مندرج‌نیست. حافظ رجب آنرا درکتاب مشارق الانوار آورده ودربارهٔ آن گفته : « ظاهرها انیق وباطنها عمیق فلیحذر قاریها من سوء ظنه فان فیها من تنزیه الخالق مالا یطیقها احدمن الخلایق » این شرح چاپ شده . آغاز پس ازخطبه ونام مؤلف (ان بعض‌السادة اجلاء النبلاء) انجام (ان اللحقوق مساوق للادراك) پس از آن ضمن سه صفحه خطبهٔ از آنحضرت بروایت شیخ کفعمی درکتاب‌مصباح وعباراتی ضمیمه است. کاتب: محمدمهدی اصطهباناتی‌شیرازی. تاریخ تحریر: سه شنبهٔ ٢٧ شوال ١٢٧٥ خط‌نسخ ٢٧ سطری. دارای ٢٤٤ برك . اندازه ٣٤در٢٢ وقفی نائینی (٢٠٤٤)

٥٧٤ شرح دو حدیث

عربی . دو رساله ایست پی درپی : اول: شرح حدیث راس الجالوت مروی از

حضرت ثامن الحجج الاطهار ع : « ما الکفر وما الایمان وما الجنة والنیران » الخ از میرزا ابوالقاسم قمی (صاحب قوانین ترجمه اش بیاید) تاریخ ختم تألیف : سال ۱۲۰۰ آغاز رساله (الحمدلله وکفی والصلوة علی عباده الذین اصطفی محمد وآله الطاهرین اولی الحجی و کهوف الوری امابعد فقد روی لی بعض اصحابنا الصالحین واخواننا الدیانین عن مولانا ابی الحسن الرضا ع بحذف الاسناد) انجام (یق شهق فلان شهقه فمات) دوم: شرح حدیث معروف کمیل بن زیاد از حضرت امیرالمؤمنین ع درباب حقیقت ؛ « ماالحقیقة فقال ع مالك والحقیقة » الخ ازملا عبدالرزاق کاشانی. آغاز پس ازمتن حدیث (اقول الحقیقه هیهنا هو الشیئی الثابت الواجب الذی لایمکن تغییر باعتبارما) انجام (لایحتاج الی السراج والله اعلم بحقایق اسراره) کاتب هر دو رساله : محمد حسین تاریخ کتابت : ۱۱ جمادی الثانی ۱۳۰۴ خط نستعلیق ۱۸ سطری . دارای ۸ برك . اندازه ۲۲ در ۱۸ وقفی نائینی (۶۱۶۴)

۵۷۵ شرح ذهبیه

عربی . شارح از اعلام امامیه سدهٔ ۱۱ هـ ـ ق ببعد است که شناخته نشد. اول وآخر نسخه افتاده است . آغاز موجود (قال المحقق المجلسی رحمه الله فی البحار وجدت بخط الشیخ الاجل) انجام موجود (وهوغیرمحمودة لان یحدث الامراض) خط نسخ ۱۷ و ۱۸ سطری . کاغذ نسخه آبی رنك . دارای ۹۴ برك . اندازه ۲۱ در ۱۴ وقفی فهرستی (۵۱۹۵)

۵۷۶ شرح الشفآء

عربی . کتاب شرحی است بعنوان (قوله) بر کتاب (الشفآء بتعریف حقوق المصطفی) که بجهات اعرابی ورجالی پرداخته . نسخه از اول ووسط وآخر ناقص است . باین جهت شارح شناخته نشد. موجودی ازاوآئل دیباچه ازشرح جملهٔ : « هیهنامهامه فیح » تااواخر فصل ششم دروجه چهارم اعجازقرآن تاشرح کلمهٔ : « مشافنه » ازجملهٔ : «ولا اشتغل بمدارسةولامشافنه » ازباب چهارم ازجلد اول است. آغاز موجود (القفر وقال ابن رسلان بکسرالمیم الاولی) انجام موجود(وقاله الجوهری وغیره ایضا) خط مختلف نسخ و نستعلیق ۲۳ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۴۰ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی نائینی(۲۰۴۵)

۵۷۷ شرح کافی

عربی . مکرر شمارهٔ ۹۲ـ اخبار چاپی ـ شارح آخوند ملاصدرا (صدر الدین محمد بن ابراهیم قوامی شیرازی) (۱) این شرح حاوی نکات حکمی و

(۱) ترجمه اش درجلد ٤ فهرست گذشت .

لطائف عرفانی وجهات رجالی است . مأثور خامهٔ شارح تاقدری ازحدیث اول ازباب یازدهم (باب ان الائمة علیهم السلام ولاة امرالله وخزنة علمه) ازکتاب الحجة است (۱) شارح این کتاب را بطریق وسلسله شیخ بهائی ومیرداماد روایت میکند. این نسخه ناقص است . ازاول تااواخرکتاب عقل وجهل (حدیث دوازدهم ازباب الاخذ بالسنة و وشواهد الکتاب) را دارد .آغاز (الحمدلله الذی جل عن مطارح اضواء لفکر جلاله)انجام موجود (وثانیتهماالنقل وهو)خط نسخ ۱۷سطری. عناوین وابواب بشنجرف نوشته شده. صفحات مجدول بلاجورد وطلا وتحریر دارای ۵۱۷ برك. اندازه ۲۹در ۱۸ وقفی حاج محمد بن اسماعیل همدانی دردهم ربیع الثانی ۱۱۹۷ بوسیلهٔ ملکزادهٔ کوثر درابان ۱۳۲۶ تسلیم کتابخانه شده (۶۸۱۷)

۵۷۸ شرح کافی

عربی . شارح: « امیر رفیع الدین محمد بن حیدر حسینی طباطبائی نائینی معروف بمیرزا رفیعا متوفای بسن ۸۵ سالکی در۷ شوال ۱۰۸۰ یا ۱۰۸۲ دراصفهان . شاه سلیمان صفوی بارگاه عالی برای قبرش بساخت (۲) از اعلام جامع دورهٔ خود بوده . نزدشیخ بهائی وملا عبد الله شوشتری تلمذکرده وازمشایخ علامهٔ مجلسی بشماراست. کتاب شرحی است بعنوان (قوله) بر اصول کافی وحاوی تحقیقات وتدقیقات است وآنرا تمام ننموده . نسخهٔ موجود تا شرح حدیث شریف : « انکم لا تکونون صالحین حتی تعرفوا » مذکور درباب (معرفة الامام والرداليه) را دارد ومینماید که آنرا کاتب ناتمام گذاشته است . آغاز (الحمد لله رب العالمین والصلوة علی سید المرسلین وخاتم النبیین محمد وآله الطاهرین قوله المحمود لنعمة المعبود لقدرته لما کان انعامه باعثالان یحمد وشکرا لما وقع وجلبا لما یقع وقدرته علی مایشآء سببا للتذلل والعبودیه له اسند المحمودیة بالنعمة والمعبودیة بالقدره) انجام موجود (وحیث قال انما یتقبل الله من المتقین) نسخه معلق است بحواشی ازشارح. خط نسخ ۲۲ سطری. عنوان (قوله) دربرخی بشنجرف نوشته ودرموارد دیگر سفید گذاشته شده . کاغذ حنائی رنك. دارای ۱۶۱ برك . اندازه ۲۳ در۱۲ خریداری آستانقدس درآذر ماه ۱۳۲۲(۶۴۹۷)

۵۷۹ شرح کافی

عربی . مکرر۱۲۷ــ اخبار خطی . شارح : ابو الفضائل حسام الدین ملا محمد

---

(۱) روضات الجنات ص۳۳۱ــ مستدرك الوسآئل ج ۳ ص۴۲۲ (۲) سلافة العصر ــ روضات الجنات نجوم السمآء. درفیض القدسی ومستدرك الوسائل (ج۳ص۴۰۹) تاریخ فوت مؤلف ۱۰۹۹ ذکر شده و این درست نیست وسهو ازناسخ است

صالح مازندرانی (۱) این نسخه از اول تا آخر کتاب عقل و توحید را دارد. تاریخ ختم تالیف این مقدار از شرح بمرقوم در آخر نسخه: پنجشنبه غرهٔ رمضان ۱۰۶٤-آغاز (نحمدك یا مروج (کذا) عقول العارفین بمظاهر کمالك) انجام (لان الجبر عندنا منفی) خط نسخ ۲۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲٦٥ برك. نسخه رطوبت رسیده. اندازه ۳٥ در ۲۳ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۲۰٤۷)

٥٨۰ شرح کافی

عربی. مکرر پیش. این نسخه از کتاب الحجة تا آخر کتاب العشرة است. آغاز (یا عالم الدقایق والسرآیر و یا ملهم الحقایق علی الضمآیر لك الحمد) انجام (من اسباب المحوالتی ذکرنا بعضها تم کتاب العشرة بحمدالله تع وحسن توفیقه و یتلوه کتاب الطهارة انشاءالله تعالی) کاتب: فضل‌الله بن عنایت‌الله دشت بیاضی قائنی. تاریخ تحریر: ۱۱۰۱ خط نسخ ۲۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده. نسخه رطوبت رسیده وموریانه خورده. دارای ۳۹۷ برك. اندازه ۳۳ در ۲۲ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۲۰٤٦)

٥٨۱ شرح کافی

عربی. مکرر پیش. این نسخه کتاب الدعآء و کتاب فضل القرآن و کتاب العشرة و کتاب الروضه را دارد. آغاز (کتاب الدعاء بالضم والمد الرغبة الی الله تعالی) انجام (انه سیوجد فی آخر الزمان) خط نسخ ۲۳ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده. دارای ٤۰۰ برك اندازه ۲٥ در ۱۷ وقفی نائینی (۲۰٤۸)

٥٨۲ شرح کافی

عربی: مکرر پیش. این نسخه ناقص است از اول کتاب تا اواخر باب اختلاف حدیث را دارد. آغاز (نحمدك یا مروح عقول العارفین بمظاهر کمالك لیلا و نهارا) انجام موجود (ولا یقدح عدم علمه فی صحتها لان الواجب) خط نسخ ۲٥ سطری. روی متن خط شنجرفی کشیده شده. دارای ۱۷۱ برك. اندازه ۲٥ در ۱۷ وقفی حاج مهدی سبزواری در ربیع الثانی ۱۱۱۲ بوسیله منتجب الدین رحیمی در ۲۸ اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شد (۲۰٤۹)

٥٨۳ شرح کافی

عربی. مکرر پیش- این نسخه قطعهٔ از کتاب است و حاوی شرح باب عقل و

(۱) ترجمه‌اش درجلد اول فهرست مذکور است.

علم و کتاب الحجة است . صفحاتی از اول‌ووسط و آخر نسخه افتاده ـ آغاز موجـود (تفرد بمالکیه جمیع الاشیآء) انجام موجود (لمولانا امیرالمؤمنین علیه‌السلام واضح) نام کاتب و تاریخ کتابت در آخر شرح کتاب عقل و علم مرقوم است : محمد رفیع بن ملك محمد فیوزنی (بیوژن ـ بلوك مشهد) در ربیع‌الاول ۱۱۲۱ در اصفهان . خط نستعلیـق ۲۵ سطری ـ روی عبارات متن خط شنجرفی ترسیم شده . دارای ۲۲۸ برك ـ اندازه ۳۱ در ۱۸ وقفی ملکزاده کوثر (۶۸۳۲)

۵۸٤ شرح نهج‌البلاغه

عربی ـ شارح : قطب‌الدین راوندی (مذکور درص۷۹) روضات‌الجنات (ص۳۰۱) و مستدرك‌الوسائل (ج ۳ ص ٤۸۹ وص۵۱۳) آورده‌اندکه این شرح در دو مجلد وموسوم است به (منهاج البراعه) درین نسخه نامی برای کتاب ذکر نشده . شارح در دیباچه این کتاب تنصیص نموده که او را دوشرح است برنهج‌البلاغه . اول‌شرح‌خطبهٔ‌اول‌نهج‌البلاغه. دوم شرح تمام نهج‌البلاغه که این شرح است . مایزمیان متن و شرح عناوین (الاصل) و (بیانه) است برای نشان دادن طرز و اسلوب این شرح و تتمیم فائده سطوری ازدیباچه آورده میشود : « وقد کنت قدیما شرحت الخطبة الاولی من نهج‌البلاغة بالاطناب و کشفت بیان جمیع ما فیه من انواع العلوم التی او ما علیها بالاسهاب و هو کلام عند اهل‌الفطنة والنظر دون کلام‌الله و کلام رسوله و فوق کلام‌البشر واضحة مناره مشرقه اثاره ولا یستبعد فی هذالدهر ان یلتبس شیئی من مشکلاته علی من یقتبس اما من‌الفاظه‌الغرایب او من معانیه‌العجایب فعزمت الی شرح جمیع‌الکتاب مستعینا بالله علی وجه‌الصواب و ان استخرج مکنونه واستکشف مخزونه ومصونه لینتفع به‌المسلمون ویستفید منه‌الناظرون» در خاتمهٔ کتاب ضمن تقریبا دو صفحه فصلی در بیان انواع بلاغت آورده. بالجمله این شرح از شروح معروف نهج‌البلاغه است. ابن ابی‌الحدید در شرحش برنهج‌البلاغه متعرض این شرح شده (۱) وبمناقشهٔ با آن پرداخته . فاضل معاصر ابن یوسف شیرازی دررساله (نهج‌البـلاغه چیست) آورده که این شرح سومین شرح نهج‌البـلاغه است . تاریخ ختم تألیف بضبط این نسخه : « قد فرغ المصنف رحمه‌الله و اعلی درجاته من اتمامه فی‌اواخر شعبان سنة ست و خمسین و خمس مایة» شارح متن کتاب را بطرق امامیه و اهل سنت از شریف رضی روایت کرده . سلسلهٔ اسنادش بطریق امامیه که در اول کتاب آورده

(۱) بنگرید بدیباچهٔ شرح ابن ابی الحدید.

چنین است : «اخبرنا السید ابو الصمصام ذوالفقار بن محمد بن معبدالحسنی قال اخبرنا الشیخ محمد بن علی الحلوانی (یا الحرانی) قال الرضی و اخبرنا الشیخ ابو جعفر محمد بن علی بن المحسن الحلبی قال اخبرنا الشیخ ابو جعفر الطوسی قال السیدالرضی» طرق روایتش از اهل سنت که در آخر کتاب آورده این است : «اخبرنا به.... (سفید گذاشته شده) ابو نصر الغازی عن ابی منصور العکبری عن الرضی واخبرنا ایضا الشیخ عبدالرحیم البغدادی المعروف بابن الاخوة عن السیدة النقیة بنت المرتضی عن عمها الرضی و اخبرنا ابن الاخوة ایضا عن الشیخ ابی الفضل محمد بن یحیی النافلی (یا الباهلی) عن ابی نصر عبد الکریم ابن محمد ابن الدیباجی المعروف بسبط بشر الحافی قال قری علی الشریف الرضی کتاب نهج البلاغة و انا اسمع » آغاز (الحمدلله الذی جعل آل محمد اصول البراعة و فروعها) انجام (و اذا نظرت فی کلام امیرالمؤمنین علیه السلام رایت اخوات کثیرة لهذه الامثلة تزید فی الحسن علیها لزیادة قایلها علی القایلین والله سبحانه المحمود والمشکور علی ما وفقنا من اتمام هذا الکتاب حتی وفینا بما شرطناه فی اوله و نسال الله ان یجعله لوجهه وینفعنا به و نقسم علی الناظر فیه ان لا یخلینا من صالح دعایه انشاءالله)(۱) خط نسخ ۲۱ سطری که در متن و حاشیه نوشته شده ـ نسخه رطوبت رسیده و موریانه خورده ـ عناوین و ابواب بشنجرف نوشته ـ خط اوراق اواخر نسخه بالنسبه درشتر وشاید خط دو کاتب باشد. دارای ۱۲۷ برك. اندازه ۲۸ در ۱۸ پنج صفحه اول مجدول بشنجرف بدو جدول ـ صفحهٔ اول دارای سرلوح کوچك که در متن لاجوردی آن با شنجرف اسم کتاب نوشته شده ـ وقفی فاضلخان . نسخهٔ قدیمی است (۲۰۵۱)

۵۸۵ شرح نهج البلاغه

عربی . مکرر شماره ۱۳۲ شارح : ابن ابی الحدید عزالدین عبدالحمید بن ابی الحسین بهآءالدین محمد بن محمد بن حسین بن ابی الحدید مدآئنی معتزلی . متولد در غرهٔ ذیحجهٔ ۵۸۶ متوفای در جمادی الثانی ۶۵۵ یا ۶۵۶ (۲) از علمآء جامع عصر خود است . نزد وزیر فرهنك نواز مؤیدالدین محمد بن علقمی قربی تمام داشته و وارد در خدمات دولتی بوده و پس از انقراض خلافت عباسی و نجاتش از قتل امور کتابخانه‌های

---

(۱) این کتاب در فهرست کتابخانهٔ فاضلیه اشتباهاً بنام شرح قطب الدین کیدری ضبط شده . پس از تحقیق و تفحص دانسته شد که نسخهٔ از این کتاب در نجف در کتابخانهٔ علامهٔ تحریر شیخ محمد سماوی است و معزی الیه در ضمن نامهٔ کریم بتعیین نام شارح و مشخصات این شرح و نسخهٔ خودشان نگارنده را قرین افضال فرمودند . (۲) روضات الجنات. حوادث الجامعه . در فوات الوفیات سلسلهٔ پدران شارح چنین آورده شده : «عبدالحمید بن هبةالله بن محمد بن محمد ابن ابی الحدید».

بغداد بوی تفویض گشت(۱) شارح این کتابرا بنام آن وزیر تألیف نموده . درتجارب السلف داستان جوائزی را که وزیر در باب این کتاب بشارح داده و هم نجات دادن شارح را چنین آورده : «وعزالدین عبدالحمید بن ابی الحدید نهج البلاغه بنام او شرح کرد وچون بعرض رسانید بغایت بپسندید وازمجلس برخاست ودرخزانهٔ کتب رفت وهزاروده تخت جامه که لایق مردان وزنان باشد وکنیزکی ترک وخوب صورت و خادمی حبشی کوچك وفرش وزیلو واوانی نقره کوفت حاضر کردانید وبفرمود تابردرسرای استری زینی باآلات نیکوحاضر کردند وغلامی دیگر حبشی جامه های نوپوشیده جهت رکابداری بداشتند وچون این مجموع تمام شد عزالدین عبدالحمید را بخواند وخلعت بپوشانید وتفصیل اجناس نقد وغلام تسلیم کرد عزالدین چون این مکرمت ومروت بدید ران وزیر را بوسه داد و گفت ای‌خداوند بنده را این همه توقع نبود وبرگمانی که بنده داشت مبرات وزیر باضعاف زائد است . وزیر گفت این سخن بگذار که منتی بر گردن من نهادهٔ که بشکرانهٔ آن قیام نتوانم کرد وبخدای که‌تا زنده باشم این حق را رعایت کنم » تا آنجا که گوید : « ودر واقعهٔ بغدادعزالدین مذکور وبرادرش موفق‌الدین را بیرون آوردند تا بکشند وابن‌علقمی‌را پادشاه نواخته بود ومهمات عراق وبغداد باو تفویض کرد ودردل پادشاه مقامی‌تمام داشت. چون حال عزالدین بن ابی الحدید بشنید دود بسر او درآمد. درحال بخدمت خواجهٔ افضل العالم نصیرالدین‌طوسی قدس‌الله روحه ودامن اوبگرفت وگفت دوکس‌را از افاضل بغداد که بربنده حقوق عظیم دارند گرفته اند وخواهند کشت والتماس دارم که خواجه ببندگی پادشاه شتابد و بنده درخدمت باشد ودرباب این دو بزرك شفاعتی کند . خواجه بی توقف روان شد و وزیر هزار دینار بموکلان مغول داد ومهلت خواست وبدرگاه رفت چون پادشاه ایشانرا بدید دانست که بکاری‌آمده اند وزیر برسم مغول زانو زد وگفت دوکس‌را از شهر بیرون آورده‌اند ویرلیغ پادشاه نافذ شده است که ایشان را بیاسا رسانند بندهٔ کمترین را آرزوآنست که‌پادشاه مرا عوض ایشان بکشد وایشان‌را آزاد کند خواجه این معنی‌را دربندگی پادشاه بعرض رسانید وگفت اگر من خواستمی ترا بکشم تا این‌غایت‌نگذاشتمی ودرحال عاطفت بفرمود وهردو را باو بخشید . وزیر بتعجیل بیرون آمد وایشانرا خلاص داد وباعزالدین بن ابی‌الحدید گفت بخدای که اگر درقبول شفاعت توقفی میرفت نفس خودرا فدای تو خواستم کرد تا مکافات آن لطف تو باشد که بامن کردی ونام مرا بسبب

(۱) بروایت منقول از کتاب معجم الآداب ومعجم الالقاب

اخبار

کتب خطی

شرح نهج البلاغه مخلد گردانیدی» این شرح که حاوی فنون متنوعه است در بیست جزو تدوین شده. آغاز تألیف آن: غرهٔ رجب ٦٤٤- تاریخ ختم تألیف : بسلخ صفر ٦٤٩ این نسخه حاوی جزء ١١ و ١٢ و ١٣ و ١٤ و ١٥- است. آغاز (الاصل ومن کلام له علیه السلام ایها الناس انما الدنیا دار مجاز) انجام (وسمی سعید بن العاص ابن عنبسه) نام کاتب و تاریخ کتابت درصحافی رفته. نسخه خیلی قدیمی است وشاید درعصر شارح نوشته شده . خط مخلوط ازنسخ و ریحان ونقطه گذاری آن هم بسیار کم است. صفحات ٢٥ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٣٣٠ برك . اندازه ٢٥ در ١٧ نسخه موریانه خورده . وقفی فاضلخان. دروقف نامه‌های کتب وقفی فاضل خان تاریخ وقف نوشته نشده. تنها درمهر واقف مذکور تاریخ ١٠٦٥ دیده میشود(٢٠٥٧)

٥٨٦ شرح نهج البلاغه

عربی. مکرر پیش، این نسخه جزء ١١- است . تاریخ تحریر ندارد لیك قدیمی و مقابله شده است . آغاز (الاصل ومن کلام له علیه السلام ایها الناس انما الدنیا دار مجاز) انجام (وآله الطاهرین وصحبه وسلامه) خط نسخ ٢٧ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . این نسخه نیز خیلی قدیمی ورطوبت رسیده است . دارای ٢٤٠ برك . اندازه ٣٢ در ٢٠ وقفی فاضلخان (٢٠٥٨)

٥٨٧ شرح نهج البلاغه

عربی . شارح : شیخ کمال الدین میثم بن علی بن میثم بحرینی متوفای در ٦٧٩ مدفون در قریهٔ هلتا (از محال بحرین) از اعلام محققین امامیه و از مشایخ حدیث بشمار است . خواجه نصیرالدین طوسی باآن جلالت قدر وعلو مقام شارح را بعنوان حکیم ومحقق مدقق ستوده و محققین بعد بمانند میر صدرالدین دشتکی و میرسید شریف از او نقل قول کرده‌اند. شارح را بر نهج البلاغه سه شرح است . این شرح که بنام صاحبدیوان عطاء ملك جوینی تألیف فرموده شرح کبیر و حاوی نکات و تحقیقات و لطایف کلامی و فلسفی و عرفانی است(١) و مصدر است بمقدمهٔ مفصلی. تاریخ ختم تألیف : نیمهٔ شب شنبهٔ ٦ رمضان ٦٧٧- کتاب چاپ شده . آغاز (سبحانك اللهم و بحمدك توحدت فی ذاتك) انجام (انه المنان ذو الفضل والاحسان) کاتب : شیخ محمد طاهر بن شیخ حسنعلی. تاریخ تحریر : یکشنبه ٢٤ شعبان ١٠٨٥ خط نسخ ٣١ سطری. صفحات مجدول بتحریر وطلا. دارای سرلوح کوچك. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ٣٩٦ برك. اندازه ٣٥ در ٢٠ وقفی نائینی (٢٠٥٥)

---

(١) روضات الجنات ص ٦٨١ . مستدرك الوسائل ج ٣ ص ٥١٣

اخبار

کتب خطی

۵۸۸ شرح نهج البلاغه

عربی . مکرر پیش . آغاز (سبحانك اللهم بحمدك توحدت فی ذاتك) انجام (ذوالفضل والاحسان) تاریخ تحریر : ۱۲۵۱ خط نسخ ۳۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۸۸ برك . اندازه ۳۱ در ۲۰ وقفی فهرستی (۲۰۵٤)

۵۸۹ شرح نهج البلاغه

عربی . مکرر پیش . کاتب نسخه را مرتب بر مجلداتی نموده . این نسخه تا آخر جلد سیم در شرح این خطبه است : « ایهاالناس لا تستوحشوا فی طریق الهدی» در پشت برك اول نسخه این جملات نوشته شده : « هذه المجلدات الثلث الاول من شرح نهج البلاغه لابن میثم المسمی بمصباح السالکین لنهج البلاغه» آغاز (سبحانك اللهم و بحمدك توحدت فی ذاتك) انجام (فتقطعت قلوبهم فهلکوا وباللهالعصمة والتوفیق) کاتب : علی بن عبدالغالب فیروز آبادی . تاریخ تحریر : شوال ۱۰۷۷ خط نستعلیق ۲۵ سطری . برخی از عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٤۲۰ برك . اندازه ۳۲ در ۱۸ وقفی نائینی(۲۰۵۳)

۵۹۰ شرح نهج البلاغه

عربی . مؤلف : شیخ کمال الدین میثم بحرینی . این نسخه شرح دوم وخلاصه ومختصر از شرح اول است . مؤلف این شرح را بدستور صاحبدیوان عطاء ملكجوینی بجهت فرزندانش نظام الدین ابو منصور محمد ومظفر الدین ابوالعباس علی تألیف نموده . نسخه ناقص است . آغاز (سبحان من حسرت ابصار البصائر عن کنه معرفته) انجام موجود (یهلك فی رجلان محب غال) خط نسخ ۱۹ سطری . اوراق مجدول بطلا وتحریر وسفیداب . صفحهٔ اول دارای سرلوح کوچك زمینه طلا . ابواب وعناوین بشنجرف . صفحهٔ دوم افتاده . دارای ۳٤۷ برك . اندازه ۲۱ در ١٤ وقفی فاضلخان (۲۰۵٦)

۵۹۱ شرح نهج البلاغه

فارسی ـ شارح و مترجم : مولانا محمد صالح بن محمد باقر قزوینی معروف بروغنی (۱) از علمآء امامیه در نیمهٔ دوم سده ۱۱ هـ ـ ق ظاهرا در سال ۱۰۸۰ زنده بوده ـ روضات الجنات ص٤۰۸ به تبعیت از امل الآمل اینکتاب را بنام ترجمهٔ نهج البلاغه ضبط نموده . مؤلف در دیباچه آووده : « همت گماشت بتوفیق ملك وهاب بترجمهٔ آن

---

(۱) مؤلف کتاب شرح و ترجمهٔ صحیفه کامله که درجلد دوم فهرست بشماره ۱۱۲ـادعیه خطی ضبط شده .

کتاب مستطاب» و درآخر شرح خطب آورده : «و بیش ازمن سه کس از علمآء طاب الله لهم‌المثوی این کتاب شریف را بفارسی شرح کردند وهریك طرزی و اسلوبی آوردند و امیدوارم که این اسلوب و بیان از آنها نافعتر و در نظر دوستان صحیحتر و مقبولتر افتد والمرجو هوالله تعالی و علیه‌المعول فی کل حال عجب مدار اگر خدای عز وجل کار بی بضاعتان راست آرد و کار دشوار بر بی دست و پایان آسان سازد» کتاب توضیح و ترجمهٔ روان و شیوائی است و ضمناً بمناسبت اشعار مولوی و اخبار و حکایات مندرج داشته ـ نسخهٔ موجود از شرح خطبه در صفت متقین آغاز گشته و از آخر نیز (مختار ازحکم و کلمات قصار) ناقص و تا قدری از شرح : «رب مفتون یحسن القول فیه» را دارد ـ کتاب اشتباهاً بنام شرح ملا صالح برغانی بچاپ رسیده ـ چاپی آنرا بشماره ٦٣٦ به‌بینید ـ آغاز موجود (ومن خطبة له علیه السلام روی ان صاحبالامیرالمؤمنین علیه‌السلام یقال له همام کان رجلا عابدا فقال له یا امیرالمؤمنین صف لی المتقین حتی کانی انظر الیهم فتثاقل عن جوابه روایت شده که حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام را صاحبی بود مسمی بهمام و او مردی عابد بود) انجام موجود (دریغ آیدم که او بفروشم که من همه عمر درطلب چنین خرمیگردم) نسخه مصحح ومعلق است بحواشی ازمؤلف (منه) تاریخ‌تحریر معلوم نیست لیك در پشت برك اول نسخه بخط مغایر با خط نسخه نوشته شده : فقیر محمد صالح.... اصلح الرب حاله و بلغه اماله وشفع فیه خیرالانبیاء وآله علیه وعلیهم السلام» ازین عبارت گمان برده شده که نسخه مبیضه شده ملکی مؤلف بوده ـ خط نسخ و نستعلیق ٢١ سطری ـ عناوین بشنجرف نوشته شده ـ دارای ٤١٠ برك ـ اندازه ٢٨ در ١٨ وقفی ملکزاده کوثر (٦٨١٨)

شرح نهج البلاغه

به بینید (معارج نهج‌البلاغه) شماره ٧١٦را

٥٩٢ شفآء بتعریف حقوق المصطفی

عربی . مؤلف : قاضی ابوالفضل عیاض بن موسی‌بن عیاض‌بن عمربن موسی بن عیاض بن محمدبن موسی‌بن عیاض یحصی سبتی مالکی اندلسی . متولد در نیمهٔ شعبان ٤٧٦ در سبته . متوفای جمعه ٧ جمادی‌الثانی (یا رمضان) ٥٤٤ در مراکش . مدفون در باب ایلان (١) از اساتید فنون حدیث و انساب و علوم عربیت عصر خود بوده . برای

(١) وفیات‌الاعیان ج١ روضات‌الجنات ص٥٠٦

تحصیل مهاجرت باندلس نموده و در ۵۳۲ قضاوت غرناطه باو تفویض میشود. کتاب در مناقب حضرت پیغمبرصم است و مرتب است بر چهار قسم وهرقسمی حاوی فصولی‌است. کتاب چاپ شده. آغاز (الحمدلله المتفرد باسمه الاسمی) انجام (وآله وصحبه اجمعین و سلم تسلیما) شروح این کتابرا بشمارهٔ ۵۷۶ خطی وبنام «مدد الفیاض» دراخبار چاپی به بینید. خط نسخ ۱۹ سطری - دارای ۲۸۴ برك. صفحات مجدول بلاجورد وشنجرف بدو جدول. اندازه ۱۹در۱۱ وقفی نائینی (۲۰۵۹)

((حرف ص))

۵۹۳ صافی درشرح کافی

فارسی. مکرر شمارهٔ ۱۴۹ شارح: مولانا خلیل‌بن غازی قزوینی متولد۱۰۰۱ متوفای۱۰۸۹ مدفون درقزوین. ازشاگردان مولانا حاج‌محمود زمانی وحاج حسین یزدی (شارح خلاصة الحساب)است وفیض تلمذ نزد میرداماد و شیخ بهائی را نیزدرك‌نموده (۱) شارح را برکافی دو شرح است. اول عربی موسوم به (شافی) که بشمارهٔ ۱۴۷ اخبارخطی است. دوم این شرح که حسب‌الامر شاه عباس‌ثانی(۲) تألیف نموده. نسخه تاآخرکتاب عقل و توحید را دارد. تاریخ ختم تألیف کتاب العقل: چهار شنبه ۲۸ محرم ۱۰۶۵ و تاریخ ختم تألیف کتاب‌التوحید: ۲۴ محرم ۱۰۶۶ صفحهٔ آخر نسخه افتاده. آغاز (فتح صافی گنجینهٔ شاهی شرح کافی احادیث رازداران الهی کشا نعیم نامتناهی حمد بی‌شریکی‌است تعالی شانه) انجام‌موجود (ولاحق میشود آنرا کتاب الحجة که جزء دوم است ازکتاب کافی که‌تالیف شیخ) قسمتی‌ازین کتاب درهندوستان چاپ شده. خط‌نستعلیق ۲۵سطری. عناوین بشنجرف‌نوشته‌شده. دارای۲۲۲ برك. اندازه ۲۵در۱۹وقفی‌فهرستی(۲۰۶۱)

۵۹۴ صافی

فارسی. مکرر پیش. این نسخه شرح کتاب الحجة است. تاریخ شروع بتألیف محرم ۱۰۶۶ تاریخ ختم تألیف: بمرقوم درین نسخه: ۳ صفر ۱۰۷۷ که قطعا اشتباه است وصحیح همان چهار شنبه ۲۷ محرم ۱۰۶۷ است که در نسخهٔ نفیس وممتاز ۱۴۹ضبط‌شده. آغاز پس ازخطبه ونام شارح (مامورشد بصافی شرح‌کافی ابیجعفر محمد بن یعقوب بن اسحق) انجام (ودرود فرستد الله تعالی برمحمد وآل او) صفحهٔ اول بخط کاتب نسخه نیست وبعداً نوشته شده. کاتب: عبد الحکیم بن محمد صادق در

(۱) ترجمه‌اش درجلد اول فهرست مذکور است (۲) در رمضان ۱۰۶۴ هجری در قزوین در مجلس ضیافت افطاری که از علماء قزوین شده بود.

لاهور درمحلهٔ شیخ شریف. خط نستعلیق ۱۳ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲٦٤ برگ. اندازه ۲٦ در۱۷ وقفی نائینی (۲۰٦۳)

۵۹۵ صافی

فارسی. بمانند پیش . این مجلد از(کتاب الحجة تا اواخر باب الفیئی والانفال وتفسیر الخمس) را دارد . نسخه مصحح وناقص است . آغاز پس از خطبه و نام شارح (مامور شد بصافی شرح کافی ابیجعفر) انجام موجود (و بعد خـراج السلطان شرح) خط نستعلیق ۲۹ سطری . سه صفـحه اول نسخه بخـط تازه استکتـاب شـده . متـن بخط نسخ وشرح بخط نستعلیق است . عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۳۷۱ برگ . اندازه ۲۹ در ۱۸ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (٦۱٦٦)

۵۹٦ صافی

فارسی. بمانند پیش. این نسخه ازباب (کراهیةالتوقیت) تاآخر (باب الانفال) را دارد . تاریخ ختم تألیف : جمعه ۲۳ جمادی الاول ۱۰٦۷ – آغاز (باب هشتاد یکم اصل باب کراهیةالتوقیت) انجام (ولاحق میشودآنرا کتاب الایمان والکفر انشاء الله تعالی)خط نستعلیق خوب ۱۸ سطری. متن بخط نسخ وشرح بخط نستعلیق. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۵۳ برگ . اندازه ۲۵ در۱۷ وقفی نائینی (۲۰٦۲)

۵۹۷ صافی

فارسی. بمانند پیش . این نسخه حاوی شرح (کتاب الدعاء و کتاب فضل القرآن وکتاب العشرة) است . تاریخ فراغت ازشرح کتاب الدعآء : پنجشنبه ۱۵ ربیع الثانی وختم کتاب فضل القرآن : شنبه ۲۲ جمادی الاول . تاریخ ختم تألیف کتاب العشره : چهـار شنبه ۲۵ جمـادی الثانی ۱۰٦۹– نسخه مصحح و با نسخهٔ اصل مقـابله شـده . تاریخ تصحیح: سه شنبه ۱۷ رمضان ۱۰۹۷ درمشهد بوده. صفحهٔ اول نسخه افتاده. آغاز موجود (باب من قال لا اله الا الله والله اکبر) انجام (کتاب الطهاره که اول کتب فروع کافی است) خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۵۹ برگ . اندازه ۲٤ در۱۳ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (٦۱٦۷)

۵۹۸ صحیح مسلم

عربی . مکررشماره ۱۵۹ مؤلف : حافظ ابوالحسین مسلم بن حجاج بن قشیری. نیشابوری (۱) برای اخذ روایت بعراق وشام وحجاز ومصر سفرکرده از احمد بن حنبل

---

۱) ترجمهٔ مؤلف وتوصیف کتاب درجلد اول مذکور است

ویحیی بن یحیی نیشابوری واسحق بن راهویه مروزی وغیرهم اخذحدیث نموده وازمشایخ ترمذی بشمار است . کتاب دوم صحیح ازصحاح ستهٔ معروف وجوامع معتبره نزد اهل سنت وجماعت است که بمزیت اتصال سلسلهٔ سنداحادیث وحسن تبویب وغیرهما ترجیح برصحیح بخاری داده شده. نسخه دورهٔ کامل ومصحح ومعلق بحواشی مختلفه است. تاریخ ختم مقابله وتصحیح : رمضان ۹۳۲ - آغاز (الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی محمد خاتم النبیین وعلی جمیع الانبیاء والمرسلین امابعد فانك یرحمك الله) انجام (بمثل حدیث هشیم) شرح این کتاب رادراخبار چاپی در حاشیه مجلدات ارشادالساری به بینید. خط نسخ ۲۷ سطری . صفحهٔ اول ودوم دارای چهار سرلوح بسیار زیبا که درزمینهٔ طلا باسفیداب اسم مؤلف ونام کتاب نوشته شده. اوراق مجدول بتحریر وطلا. نسخه رطوبت رسیده وموریانه خورده . دارای ٤٥٦ برك . اندازه ۲۷ در ۱۷ - عناوین بشنجرف نوشته شده . وقفی شیخ حسن هروی در ۲٤ فروردین ۱۳۱۵ (۲۰٦٤)

٥۹۹ صحیفة الرضا ع

عربی . از کتب معتبره ومعروف و اصول معتمده نزد امامیه است وبنام : مسند الرضا (چنانکه در تفسیر مجمع البیان ضبط شده) ورضویات (بضبط کشف الغمه) نیز نامیده شده است . این کتاب بطرق متعدد از امامیه و اهل سنت وجماعت نقل شده (۱) ودارای نسخ و اسانید مختلفی است . راوی بلا فصل آن از حضرت ثامن الحجج الاطهار علیه الصلوة والسلام احمدبن عامر طائی است . مشارالیه و فرزندش عبدالله از ثقات رواة وممد و حین بشمارند (۲) اینکتاب از مدارك بحارالانوار است وشیخ حر عاملی نیز اینکتاب را بروایت وطریق شیخ طبرسی (صاحب مجمع البیان) درکتاب وسآئل مندرج داشته . بالجمله تفصیل بیشتر راجع باینکتاب را درمستدرك الوسائل (ج ۳ ص۳۳۳) به بینید . این نسخه بروایت شیخ طبرسی است و حاوی ۲۰٦ حدیث است . آغاز (اخبرنا الشیخ الامام الاجل العالم الزاهدالرشید امین الدین ثقةالاسلام امیرالرؤسا ابو علی الفضل بن الحسن الطبرسی اطال الله بقائه یوم الخمیس سنة تسع وعشرین وخمسمائة قال اخبرنا الشیخ الامام السیدالزاهد ابوالفتح عبدالله بن عبدالکریم بن هوازن القشیری ادام الله عزه قرائة علیه داخل القبه التی فیه قبر الرضا علیه السلام غرة شهرالله المبارك سنة احدی وخمسمائه قال حدثنی الشیخ الجلیل العالم ابوالحسن علی بن محمدبن علی الحاتمی الزوزنی قرائة علیه سنة اثنتین واربعمائة قال اخبرنا ابوالحسن احمدبن محمدبن هرون الزوزنی قال اخبرنا ابوبکر محمدبن عبدالله بن عبد

(۱) روضات الجنات ص۵۱۲ (۲) رجال نجاشی ص۷۳

محمد بن حفدةالعباس بن حمزةالنیسابوری سنة سبع وثلثین وثلثمائة قال حدثنی ابوالقاسم عبدالله بن احمدبن عامر الطائی بالبصرة قال حدثنی ابی سنة ستین وماتین قال حدثنی علی بن موسی الرضا علیه‌السلام سنة اربع وتسعین ومائة) انجام (فانی انتقم له من قاتله) کاتب: اسماعیل بن عبدالمؤمن قاینی. تاریخ تحریر: اواخر شعبان ۸۸۱ درمشهد درمدرسهٔ عباسیه. نسخه مصحح و مقابله شده است با نسخهٔ که بر تاج الدین شیخ حسین بن صاعد خوانده شده بود. تاریخ ختم تصحیح و مقابله: اوائل رجب ۱۰۸٦ در مشهد. خط نسخ ۱۳ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. حاوی ۳٤ برك. اندازه ۱٦ در ۱۰ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (٦۱٦۸)

٦۰۰ صحیفة الرضاع

عربی. مکرر پیش. سلسلهٔ اسناد این نسخه بمانند شمارهٔ پیش است لیك شامل ۱۰۱ حدیث است. آغاز (اخبرنا الشیخ الاجل الزاهد) انجام (فی کل یوم بکرة وعشیا) در نسخه نام کاتب و تاریخ کتابت ضبط نشده. لیك در زیر صفحه آخر بخط مغایر نوشته شده: «خط مولانا کمال بن شهاب العصار است بلاخلاف ویکی از مشاهیر کتاب گفته که خط مولانا فاطمه سلطان دختر کوچك مولانا مقصود است» خط نسخ ۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. مجدول بطلا وتحریر. اوراق نسخه رطوبت رسیده. دارای ٦۲ برك اندازه ۱۲ در ۸ وقفی فهرستی (۲۰٦۷)

٦۰۱ صحیفة الرضاع

عربی. مکرر پیش. کاتب برخی از احادیث را ننوشته. آغاز (اخبرنا الشیخ الامام العالم المرشد ثقة الاسلام) انجام (فانی انتقم له من قاتله) پس از این ضمن یکصفحه بخط شکسته نستعلیق لغزی است که صدر آن نوشته: «لغز از نتایج طبع نواب سلطانی» و قصیده ایست از رودکی. مطلع آن این است: «حبذا بار که خسرو ایران که بار» کاتب: محمد سلیم بن عبدالرحیم لاهیجانی. خط نسخ که بطور چلیپا در هر صفحهٔ درسه ستون نوشته و بین ستونها مجدول بطلا وتحریر. دارای ٤ برك. اندازه ٤۳ در ۲٦ وقفی نائینی (۲۰٦٥)

٦۰۲ صحیفة الرضاع

عربی. این نسخه حاوی ۲۰۳ حدیث است و بغیر از طریق شیخ طبرسی است و اسانید آن چنان است که در جملهٔ آغاز ذکر شده. آغاز پس از تسمیه (هذا اسنادنا فی روایة هذه الصحیفة المنسوبة الی حضرة الرضا علیه وعلی آبائه من الله التحیة والرضوان اخبرنی

اخبار

کتب خطی

الشیخ الفاضل العالم الکامل قطب السالکین مؤید الاسلام والمسلمین مولانا عبد العلی بن
عبدالحمید بن محمد السبزواری و هو یروی عن الشیخ المعظم والفخر المکرم جلال الدین بن
محمد بن عبدالله القائنی وهو یروی عن تاج الدین ابراهیم القصاع الکیلکی و هو عن
شیخه الکامل مولانا تاج الدین علی ترکه الکرمانی وهو یروی عن شیخه غیاث الدین هبة الله
یوسف عن جده صدر الدین ابراهیم بن محمد بن المؤید الحموی عن ابن عساکر عن ابی
روح الصوفی الهروی عن زاهر بن طاهر قال اخبرنا ابوعلی الحسن بن احمد السکاکی
قال اخبرنی ابوالقاسم عبد الله بن احمد بن عامر الطائی بالبصره قال حدثنی ابی) انجام
(انتقم له من قاتله) خط نسخ ۹ سطری . عناوین بطلا نوشته شده . مجدول بلاجورد
وتحریر وطلا . دارای ۵۶ برك . اندازه ۱۸ در ۱۱ وقفی سلطانم صفویه (۲۰۶۶)

صراط الجنة

بنگرید بباب اخلاق

۶۰۳ صراط المستقیم الی مستحقی التقدیم

عربی . مؤلف : زین الدین ابومحمد علی بن محمد بن علی بن محمد بن یونس
عاملی نباطی بیاضی عنفجوری متوفای ۸۷۷ (۱) کتاب در اثبات امامت ائمهٔ اثنی عشر
علیهم السلام است بادلهٔ عقلیه ونقلیهٔ مرویه ازطرق فریقین ودرموضوع خودش کامل و
وجامع وازنفایس بشمار است . مؤلف کتاب را مصدر داشته بمختصری در اصول دین .
کتاب مرتب است بریکمقدمه و ۱۷ باب وهر بابی حاوی فصولی است : مقدمه در بیان
مقصود ازکتاب ومدارك وکتبی که طرف مراجعه بوده وغیرها . باب الاول فی اثبات
الواجب وصفاتها (حاوی دوفصل) ۲ فی ابطال الجبر المنافی لعدله ورحمته (۳ فصل)
۳ فی اثبات النبی صلی الله علیه وآله وصفاته (۸ فصل) ٤ فی اثبات الوصی وصفاته
(۱۰ فصل) ۵ فیما صدر عنه من الکرامات الموجبة لاستحقاقه الامامة (۳ فصل) ۶ فی
شرایطه وفیه مقدمه وفصول منها فی اثبات عصمة من المعقول ویتلوها اقطاب فی اثباتها
من المنقول و ما فیها فی رد الاعتراضات علیها (۹ فصل) ۷ - فی شئی مما ورد فی
فضائله علیه السلام المنبهة علی تعدیله (۲۵ فصل) ۸ فی ما جآء تعیینه من کلام
ربه ۹ فیما جآء فی النص علیه من رسول الله صلی الله علیه وآله المستلزم لابطال الامامة
المتقدمة علیه (۱۶ فصل) ۱۰ فیما جآء من النصوص المتظافرة علی اولاده (حاوی ٤

---

(۱) روضات الجنات ص ٤۰۰ نام مؤلف را چنان ضبط کرده . امل الآمل مؤلف را بنام علی
بن یونس ذکر نموده لیکن مؤلف درفصل ٤ ازباب ۱۱ نام خودرا علی بن محمد بن یونس یاد نموده این
کتاب در روضات الجنات (بنام صراط المستقیم الی مستحق التقدیم)ضبط شده .

قطب . قطب ۱ حاوی ٥ فصل . قطب ۲ حاوی ٥ فصل) ۱۱ فیما جآء فی خاتمهم و وتملکهم (۱۹ فصل) ۱۲ فی الطعن فیمن تقدمه بظلمه وعدوانه وما احدث کل واحد فی زمانه من طغیانه وساذکر ذلك من طرق الخصم وغیره - ۱۳ فی المجادلة لنصرة دینه (۱۱ فصل) ۱٤ فی رد الشبهات الوارده من مخالفه (۱۷ فصل) ۱٥ فی تخطئة کل واحد من الاربعة فی کثیر من احکامه (۱٥ فصل) ۱٦ فی ذکر رواة احادیثهم وطعن بعضهم لبعض (۳ فصل) ۱۷ فی رد الاعتراضات عن شیئی من شرایع اتباع الامام علیه السلام . آغاز (الله احمد حمدا لایضاهی علی وجوب وجوده) انجام (لاعـمام ذق ند تمام حماله) پس از ین قصیده ایست در مدح مؤلف وتوصیف وتقریظ کتاب ضمن ۱۲ بیت . مطلع آن : «هذا الکتاب مبشر برشاد من » کاتب : حسن بن احمد حسینی . تاریخ تحریر : ۷ جمادی الاول ۱۱۰۳ خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۹۸ برك . اندازه ۳۱ در ۱۸ وقفی محمد طاهر حسینی درجمادی الاول ۱۱٤٥ (۲۰٦۸)

((حرف ط))

طب الائمه ٦٥٤

عربی . مؤلف: حسین بن بسطام بن سابور زیات واسطی ازاکابرقدمآء علمآء ومحدثین امامیه درسدهٔ ٤ هـ - ق (۱) پدر واعمامش زکریا وزیاد ازثقاة رواة وراوی از حضرت امام صادق وحضرت امام کاظم علیهما السلام میباشند (۲) کتاب حاوی جملهٔ از احادیث طبیه وادعیه وحرز وتعویذ. واز کتب مشهوره است (۳) مؤلف این کتابرا بمعاونت وشرکت برادرش ابوعتاب عبد الله تألیف نموده . علامهٔ مجلسی این کتابرا دربحار الانوارمندرج داشته . آغاز (الحمد لله حق حمده وصلی الله علی محمد وآله الطیبین الطاهرین الاخیار اما بعد فهذا کتاب یشتمل علی طب اهل البیت علیهم افضل التحیة والسلام حدثنا ابوعتاب اسمه عبدالله والحسین ابنا بسطام قالا حدثنا محـمد بن خلف بقزوین وکان من جملة علمآء آل محمد صلوات الله علیهم قال حدثنا الحسن بن علی الوشاء عن عبدالله سنان عن اخیه محمد عن جعفر الصادق عن ابیه عن جده عن مولانا الحسین بن علی علیهم السلام قال عاد امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام سلمان الفارسی) انجام (الا ما تحولتم عن مسکننا) کاتب : عبدالخضر بن زیاره بن فرج آل حسینی بن ابراهیم بن مالك الاشتر. تاریخ تحریر: ۱٤ رمضان ۱۰۸٤ خط نسخ ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۸۳ برك . اندازه ۱۹ در ۱۳ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (٦۱٦۹)

---

(۱) روضات الجنات ص ۱۸۲ رجال نجاشی ص ۲۸ (۲) رجال نجاشی ص ۸۰ (۳) بحار الانوار ج ۱ ص ۱۲

اخبار

کتب خطی

۶۰۵ طب الائمه

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمد لله حق حمده وصلی الله علی محمد وآله الطیبین الطاهرین الاخیار) انجام (الا تحولتم عن مسکننا) خط نسخ ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده دارای ۷۴ برگ . انداز ۲۲ در ۱۷ وقفی نادرشاه (۲۰۷۰)

۶۰۶ طب الائمه

عربی. مؤلف: محمد قاسم بن غلامعلی طبیب ازمردمان سدهٔ یازده ه ـ ق ازشاگردان سلطان العلماء (خلیفهٔ سلطان علاء الدوله حسین بن میرزا رفیع الدین حسینی آملی اصفهانی متوفای ۱۰۶۴) بوده واینکتاب را نیز بنام او معنون داشته . کتاب حاوی اخبار ومأثورات وارده درباب معالجات (ازادویهٔ وادعیه واطعمه) وجهات مربوطه بعلم طب است که آنرا بترتیب کتب طبی مرتب ومبوب نموده و بتفسیر برخی از الفاظ حدیث وتعریف برخی ازامراض نیز پرداخته . کتاب مرتب است بریکمقدمه و۱۵ باب وخاتمة: المقدمة فی‌الامور الکلیة والطبایع واصل الخلق وما یجری مجراه . باب الاول فی الصداع وما یجری مجراه الباب الثانی فی الشقیقة الباب الثالث فی امراض العین الباب الرابع فی الامراض الدماغیه وما یجری مجراء الباب الخامس فی‌الامراض العارضة للأنف والاسنان واللسان والحلق والاذن والفم الباب السادس فی‌المسلول والمبطون والبواسیر وامراض المعدة و الامعاء والسرة الباب السابع فی علاج وسوسة الصدر ودفع الجبن والتخوف والحزن والغم وامراض القلب وغیره الباب الثامن فی وجع الطحال ووجع الجنب والخاصرة الباب التاسع فی علاج وجع المثانة والفرج والساقین والفخذین والرجلین والعراقیب و باطن القدم الباب العاشر فی تکثیر الولد وما ینفعه وما یضره وفی وجع الظهر وما یتعلق بالتوالد والتناسل والحیض وغیره الباب الحادیعشر فی الاشیاء الضارة الباب الثانی عشر فی طرد السحرة والهوام والسباع والشیاطین ودفع الضرر السموم الباب الثالث عشر فی الحمیات الباب الرابع عشر فی الزینة الباب الخامس عشر فی علاج الامراض العامة التی لا یختص بعضو واحد والادعیة و الادویة والتدابیر التی لا یختص بمرض عضو واحد و الاشیاء النافعة کذلک وفی الامور الکلیة و الخاتمه فی الدواب وما یصلح للانسان وما ینبغی للمرض ان یفعل والموت ومایتعلق به والنصیحة ونواب العلة وما یجری مجراه . صفحهٔ اول وصفحاتی هم ازاوسط نسخه افتاده . آغاز موجود (ابن غلامعلی الطبیب محمد قاسم غفرذنوبهما وسترعیوبهما انی لقد کنت برهة من الزمان عازما علی ان اجمع الطب المأثور عن الائمة

علیهم السلام) انجام (وما انزل علیهما الا تحولتم عن مسکننا) کاتب : ابراهیم بن زین العابدین حسینی مازندرانی . تاریخ تحریر: ۱۸ ذیقعده ۱۰۷۶ خط نسخ ۱۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۰۲ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۲ وقفی حاجیه تاج ماه بیگم (۲۰۶۹)

طب الرضا

بنگرید ذهبیه شماره ۵۲۹ را

۶۰۷ طب النبی

عربی . مؤلف : خطیب حافظ ابوالعباس جعفربن ابی علی محمد ابی بکربن معتز محمد بن مستغفر نسفی سمرقندی اشعری حنفی معروف بمستغفری متولد در ۳۵۰ متوفای سلخ جمادی‌الاول ۴۳۲ مدفون در نسف (نخشب) از اکابر فقهآء ومحدثین عصر خود بوده . روایت میکند از پدرش و شیخ ابوحفص احمدبن محمد عجلی . در نیشابور از ابوسهل هرون بن احمد استرابادی و ابو محمد عبدبن محمدبن زررازی ودرسرخس از ابو علی زاهربن احمد سرخسی ودرمرو ازابوالهیثم محمدبن‌مکی کشخمی ودربخارا از حافظ ابوعبدالله محمد بن‌احمدغنجارسماع حدیث نموده (۱) کتاب حاوی اخبار وارده در اطعمه و اشربه و ادویه مرویهٔ از پیغمبرص‌ع است و مشهور میانه امامیه واهل سنت و جماعت است. خواجه نصیرالدین طوسی علیه‌الرحمه با آن جلالت قدر و علو مقام علمی در رسالهٔ (آداب المتعلمین) این رساله را چنین ستوده : « ولابدلطالب العلم من ان یتعلم شیئا من‌الطب و یتبرك بالآثارالواردة فی‌الطب‌الذی جمعه‌الشیخ‌الامام ابوالعباس‌المستغفری فی‌الکتاب المسمی بطب‌النبی صلی‌الله‌علیه وآله» علامهٔ مجلسی این رساله‌را دربحارالانوار درج نموده . آغاز (قال رسول‌الله صلی‌الله علیه وآله ما خلق‌الله داءالاوخلق‌الله له‌دواء) انجام (من شرحاسد اذا حسد) کاتب : خضر . تاریخ تحریر : جمادی الثانی ۱۰۸٤ خط نسخ ۱۷ سطری . دارای ٦ برگ . اندازه ۱۹ در۱۳ خریداری آستانقدس دراسفند۱۳۱۸ این رساله را ضمیمهٔ طب‌الائمه شماره ٦۰٤ ازص۱تاص۱۲به بینید (٦۷۷۹)

۶۰۸ طرائف فی مذاهب الطوائف

عربی . مکرر شماره ۱٦٤ مؤلف : رضی‌الدین ابوالقاسم (یا ابوالحسن یا ابو موسی) علی بن طاوس حسینی حلی (۲) مقیم و درگذشته دربغداد متوفای در روز دو

---

(۱) انساب سمانی . روضات‌الجنات ص۱٦۰ (۲) روضات‌الجنات ـ امل‌الآمل . مختصر ترجمه‌اش درجلد اول فهرست مذکور است . جلالت قدر و شهرتش بی‌نیاز ازتفصیل‌درتعریف و ترجمه میدارد

شنبه ۵ ذیقعده ٦٦٤ روایت میکند از علماء فریقین بمانند سید محیی‌الدین محمدبن زهره حسینی حلبی و محمد بن معد موسوی وشیخ حسین‌بن احمد سوراوی واسعدبن عبدالقاهر اصفهانی و غیرهم و از مشایخ علامهٔ حلی وابن نما است . فاتح مغولی منصب جلیل‌نقابت علویون را بحضرتش تفویض نمود . بالجمله از اعلام اوحدی و مشایخ جلیل امامیه است . کتاب در حجج و احتجاجات امامیه بر اهل سنت وجماعت درباب امامت وحقانیت مذهب شیعه باخبار صحاح و موثق اهل سنت و جماعت است که بطور داستان و گفتگو از زبان عبدالمحمود ذمی نگاشته . آغاز (الحمدلله کما یستحقه لذاته) انجام (فما انا الامسلم) (ترجمهٔ این کتاب را بشمارهٔ ٤٠١ ـ اخبارچاپی و تتمهٔ آنرا بشمارهٔ ٦١٢خطی به بینید) کاتب : علی مفضل الخادم حسینی . تاریخ تحریر : پنجشنبهٔ ۲۷ ذیقعده ۱۰۸۳ خط نسخ۱۹سطری . دارای ۲۷۱ برك . اندازه ۲٦ در۱۸ وقفی علی‌مفضل(کاتب نسخه)در سال ۱۰۸۹ . بوسیلهٔ منتجب‌الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه گردید (۷۹۰)

٦٠٩ طرائف

عربی . مکرر پیش ـ نسخه رونویس شده است از نسخهٔ که در۱۵ ذیحجه۷۰۱ (۳۷ سال پس ازفوت مؤلف) نوشته شده بوده ـ آغاز (الحمدلله کما یستحقه لذاته) انجام (فما انا الامسلم اتشیع) کاتب : حسن بن محمد طاهر حسینی ـ تاریخ تحریر : ربیع‌الاول ۱۰۷٤ خط نسخ ۱۸ سطری ـ عناوین بشنجرف نوشته شده ـ دارای ۲٤۸ برك . نسخه موریانه خورده ـ اندازه ۲۵ در۱٤ وقفی ملکزاده کوثر (٦۸۲۰)

٦۱٠ طرائف

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمدلله کما یستحقه لذاته) انجام (فما کنت الا مسلما اتشیع) کاتب : حاجی احمدبن محمد شجیع . تاریخ تحریر : غرهٔ رجب ۱۰۹٦ در مشهد . خطنسخ ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۹۸ برك . اندازه ۱۹ در۱۳ وقفی دکتر حسن شهیدی در مهر ۱۳۲۳ (٦٦۱۵)

٦۱۱ طرائف

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمدلله کما یستحق لذاته) انجام (فما انا الااتشیع) کاتب : محمد فاضل بن محمد مؤمن گیلانی . تاریخ تحریر : ۹ رمضان ۱۱۱۰ خط نسخ مختلف‌السطر . دارای ۱٤۸ برك . نسخه رطوبت رسیده . اندازه ۲٤ در ۱۸ وقفی نائینی (۷۸۹)

۶۱۲ طرف

عربی . مکرر شمارهٔ ۱۶۵ مؤلف . رضی الدین علی بن طاوس حلی (۱) رساله متمم و مستدرک کتاب (طرآئف) وحاوی اخبار مرویه از پیغمبر است که دلالت صریح و تنصیص برخلافت بلافصل ومناقب حضرت امیرالمؤمنین ع دارد . کتاب مرتب است برعنوان ۳۳ «طرفه» آغاز (الحمدلله رب العالمین الذی اوضح للعباد سبیل الرشاد) انجام (وقبول نصیحة حمد ایوازی نعمه) پس ازین ضمن ۹ صفحه اخبار مرویه از کتاب دیلمی است کاتب : احمدبن محمد شجیع کربلائی . تاریخ تحریر : ذیقعده ۱۰۸٤ خط نسخ ۱۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۰ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی دکتر حسن شهیدی در مهر ۱۳۲۳ (۶۷۵۸)

۶۱۳ طرف

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمدلله الذی اوضح للعباد سبیل الرشاد) انجام (ویتکرر بکرورالایام واللیالی) پس ازین ضمن ۲۱ صفحه فوائد متفرقه منقول از اربعین غزالی و منهاج العباد و رسالهٔ وجودیه منسوب بمیر سید شریف و مقاله در تفسیر سورهٔ فاتحه و آیةالکرسی از شمس الدین جوینی ضمیمه است . تاریخ تحریر : پنجشنبه ۹ شوال ۱۱۱۱ خط نسخ ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۳ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۲ خریداری آستانقدس در آذر ۱۳۲۲ (۶۵۲۲)

۶۱٤ طوفان البکاء

فارسی . مکرر ۱۰۲-اخبار چاپی . مؤلف : ملا محمد ابراهیم بن محمد باقر هروی قزوینی اصفهانی متخلص بجوهری ملقب بافصح الشعرآء متوفای دراصفهان بسال ۱۲٤۰ وچندی (۲) پس ازمهاجرت ازهرات وسیاحت رخت اقامت بقزوین افکندومورد نوازش رکن الدوله واقع شده وبدربار شاهنشاهی بار یافته سپس باصفهان رفته ودر خدمت حجة الاسلام حاج سید محمدباقر شفتی بیدآبادی بوده . کتاب مقتل معروفی است که در عنوان یکمقدمه و۱۲-آتشکده وخاتمه (در بیان احوال مؤلف) ترتیب یافته . مادهٔ تاریخ ختم تألیف : « طوفان البکا ابیات طوفان البکاست ۱۲۱٤ » آغاز (نحمدك اللهم یامن خصنا بمصیبة من بکی علیه السموات) انجام (من البدایة الی النهایة) پس ازین ضمن ۱۹ صفحه چند مجلس درمصیبت ازبیدل قزوینی و اشعاری از محتشم کاشانی ومقبل ضمیمه است . کاتب : علی اصغر عبدالله زاده سلماسی مقیم ارضروم . تاریخ تحریر : ۸ ربیع

(۱) امل الآمل (۲) الکنی والالقاب ج۲ ص ۱٤۶- اعیان الشیعه ج ۱ ص ۳۹۶

الثانی ۱۳۵۰ خط نستعلیق مختلف السطر که با جوهر بنفش نوشته شده . دارای ۱۱۴ برگ. اندازه ۴۰ در ۳۰ وقفی کاتب نسخه در ۲۶ شهریور ۱۳۱۱ (۲۰۷۱)

((حرف ع))

۶۱۵ علل الشرایع والاحکام والاسباب

عربی. مؤلف : شیخ صدوق. کتاب در بیان حکم مأثوره از خاندان عصمت علیهم‌السلام در ابواب اصول وفروع است و بر ۶۴۶ باب ضمن دو جزء مرتب داشته و از کتب معتبره است . آغاز پس از خطبه و نام مؤلف (باب العلة التی من اجلها سمیت السمآء سماء) انجام (ومالك واهلك و ولدك) ترجمهٔ این کتاب را بشماره ۶۷۲- اخبار چاپی به‌بینید . کاتب : محمد علی بن عاشور . تاریخ تحریر : ربیع‌الثانی ۱۰۳۵ درمکه. خط نسخ ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . نسخه رطوبت رسیده. دارای ۳۲۴ برك . اندازه ۲۲ در ۱۵ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۲۰۷۳)

۶۱۶ علل الشرایع

عربی . مکرر پیش - این نسخه جزء دوم و ناقص است و قطعهٔ از جزء اول نیز ضمیمهٔ آنست . آغاز پس از خطبه (باب الوضوء والاذان فی الصلوة) انجام نسخه (منکر ونکیرا) کاتب : احمد بن رمضان بن علی بن احمد بن مسعود احسائی . تاریخ تحریر : سلخ شوال ۱۰۷۱ در مکه. خط نسخ ۲۸ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۴۵ برك . اندازه ۲۷ در ۱۷ وقفی مرتضی قلیخان نائینی (۲۰۷۲)

۶۱۷ علل الشرایع

عربی . مکرر پیش . این نسخه ناتمام و با نسخهٔ پیش تخالف دارد . آغاز پس از خطبه و نام مؤلف (باب فی انه لم یجعل شیئی الاشیئی) انجام (وما الله بظلام للعبید) کاتب : محمد رضا معلم . تاریخ تحریر : ۳ ربیع‌الثانی ۱۰۷۴ خط نسخ ۱۹ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۵۳ برك . اندازه ۲۴ در ۱۳ وقفی حاج میرزا داود وزیر وظائف در ۱۹ اسفند ۱۳۰۹ (۲۰۷۴)

۶۱۸ عمده

عربی . مؤلف : شیخ ابوالحسین (ابو زکریا یا شمس‌الدین شرف‌الاسلام) یحیی بن حسن بن‌حسین بن علی بن محمد بن بطریق اسدی حلی متوفای بسن ۷۷ سالگی در شعبان ۶۰۶ یا ۶۰۰ (۱) روایت میکند بواسطهٔ عمادالدین محمد قاسم طبری از شیخ

(۱) الذریعه ج ۱ ص ۸۳ و ج ۴ ص ۱۹۸

ابو علی بن شیخ طوسی و از مشایخ سید فخار بن معد بشمار است (۱) کتاب در فضائل و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام و مرتب است بر۳۶ فصل وحاوی ۹۱۳ حدیث متفق علیه فریقین مستخرجه با ذکر اسناد معتبره از صحاح اهل سنت است. آغاز (حدث الشیخ الاجل الاوحد العالم الامام الفقیه شمس الدین شرف الاسلام سدید النطق ابو الحسین یحیی بن الحسن بن الحسین بن علی بن محمد بن البطریق الاسدی الحلی ضاعف الله سعده قال الحمدلله شکرا لجزیل آلائه و استدعاء لمزید نعمائه) انجام (ولم یرد صحه هذا الامر فلا یظفر ناوانه حجه) تاریخ تحریر وچند سطر از آخر نسخه که بخط مغایر با خط نسخه درحاشیه صفحهٔ آخر نوشته شده: جمادی‌الاول ۹٦٤ خط نسخ ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲٦۸ برك. نسخه رطوبت رسیده. اندازه ۲۲ در ۱۵ وقفی نائینی (۲۰۷۵)

٦۱۹ عین‌الحیات

فارسی. مؤلف: علامهٔ مجلسی. کتاب ترجمهٔ وصیت حضرت پیغمبر بابوذرغفاری وشرح آن باحادیث وارده از معصومین علیهم‌السلام وحاوی مواعظ ونصایح است. تاریخ ختم تالیف: اواخر جمادی‌الثانی ۱۰۷۳. نسخه ۱۲ سال پس از فوت مؤلف نوشته شده. آغاز (لئالی حمد و جواهر ثنا تحفه بارگاه جلال کبریا حکیمی که الواح ارواح قابلهٔ نوح بشر را که مظهر غرائب صنع قضا و قدر است بصیقل مواعظ دلپذیر وحکمت‌های بی‌نظیر جلا داد) انجام (محروم نگردانند) کاتب: محمد جعفر بن محمد حسین دماوندی. تاریخ تحریر: ۱٦ ذیحجه ۱۱۲۳ خط نستعلیق ۲۱ سطری. دارای ۲۷۸ برك. اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفی حاجیه تاج ماه بیگم (۲۰۷۷)

٦۲۰ عین‌الحیات

فارسی. مکرر پیش. آغاز (لئالی حمد وجواهر ثنا) انجام (محروم نگردانند) کاتب: محمد هاشم گازرونی که برای امیر سیف‌الدین علی نوشته. تاریخ تحریر: جمادی‌الثانی ۱۱۳۰ خط نسخ ۲۲ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. صفحات مجدول بلاجورد و تحریر و زرد. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۳۵۹ برك. اندازه ۳۲ در ۲۱ وقفی نائینی (۲۰۷٦)

٦۲۱ عیون اخبارالرضا ع

عربی - مکرر شماره ۱۷۱ مؤلف: شیخ صدوق. کتاب دراحوال وسیره وحکم محاسن کلم واخلاق حضرت ثامن‌الحجج‌الاطهار علی بن موسی‌الرضا علیه‌السلام است.

(۱) امل الآمل روضات الجنات ص ۷۷۱

و مرتب است بر ۷۳ باب ضمن دو جزء . لیکن بضبط این نسخه کتاب حاوی ۶۹ باب است . مؤلف در دیباچه آورده که باعث بر تألیف اینکتاب رسیدن دو قصیده از کافی الکفاة ابوالقاسم اسمعیل بن عباد وزیر بویهی در مدح آن امام بوده وچون خلوص عقیدت و ایمان آن وزیر دانش دوست معروف بوده اینکتاب شریف را بنام او تألیف و ممنون داشته و کتابرا نیز مصدر بآن دو قصیده نموده (۱) آغاز : (الحمدلله الواحدالقهار العزیز الجبار الرحیم الغفار) انجام (ان لا افارق هذاالمشهد مابقیت) کاتب: محمدصادق لاهیجانی. تاریخ تحریر : ربیع الثانی ۱۰۷۷ خط نستعلیق خوب ۱۷ سطری . اوراق مجدول بلاجورد وتحریر وطلا . نسخه رطوبت رسیده . نسخه دارای ۳۶۳ برك. اندازه ۱۸ در ۱۴ وقفی ابوالقاسم گرشاسب درشهریور ۱۳۲۶ (۶۷۷۸)

۶۲۲ عیون اخبار الرضا ع

عربی . مکرر پیش . این نسخه مصدر است بسلسلهٔ سند کتاب . آغاز(حمد ثنا الشیخ المؤتمن الوالد ابوالحسن علی بن ابیطالب بن محمد بن ابیطالب التمیمی المجاور قال حدثنی الامیر السید الاوحد الفقیه العالم عز الدین سیدالشریف شرف السادة ابومحمد شرفشاه بن ابی الفتوح محمد بن الحسین بن زیادالعلوی الحسینی الافسطی النیشابوری ادام الله رفعته فی شهور سنه ثلاث وسبعین وخمسمائة بمشهد مولانا امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب صلوات الله علیه وآله عند مجاورته به قال حدثنی الشیخ الفقیه العالم ابو الحسن علی بن عبد الصمد التمیمی رضی الله عنه قال حدثنی الشیخ السعید الوالد ابوالحسن علی بن عبد الصمد رضی الله فی داره بنیشابورفی شهور سنة احدا واربعین وخمسمائة قال حدثنا السید الامام الزاهد ابو البرکات الحوری رضی الله عنه قال حدثنا الشیخ الامام العالم الاوحد ابوجعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی الفقیه مصنف هذا الکتاب رضی الله عنه قال الحمد لله الواحد القهار العزیز الجبار) انجام (وقد والیت علی نفسی ان لا افارق هذا المشهد ما بقیت) کاتب : محمد باقر بن محمد حسین یزدی . تاریخ تحریر: ۲۰روز گذشته ازذیقعدهٔ ۱۰۸۴ درمشهد. خط نسخ خوب ۲۱ سطری . دارای یك سرلوح مذهب. بین سطور وحاشیهٔ صفحهٔ اول ودوم طلا اندازی و گل بوته کاری شده. اوراق مجدول بلاجورد وتحریر وطلا ـ عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۱۷ برك . اندازه ۱۶ در۹ وقفی نائینی (۲۰۸۳)

(۱) مطلع قصیدهٔ اول: « یا سایرا زایرا الی طوس » مطلع قصیدهٔ دوم : « یا زائرا قد نهضا »

اخبار

کتب خطی

۶۲۳ عیون اخبار الرضا ع

عربی . مکرر پیش . این نسخه ناقص واز اواخر جزء اول تا آخر را دارد . آغاز موجود (قوم من خواص الصادق علیه السلام) انجام (هذا المشهد المقدس مابقیت) تاریخ تحریر : شوال ۱۰۶۷ خط نستعلیق ۱۴ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۵۴ برك . اندازه ۲۰ در ۱۳ وقفی نائینی (۲۰۸۴)

۶۲۴ عیون اخبار الرضا ع

عربی . مکرر پیش . بضبط این نسخه کتاب حاوی ۷۰ باب است. آغاز (الحمد لله الواحد القهار) انجام (لا افارق هذا المشهد ما بقیت) تاریخ تحریر : ربیع الثانی ۱۰۸۶ خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . صفحات مجدول بلاجورد وتحریر وزرد. دارای ۲۱۰ برك . اندازه ۲۵ در ۱۷ وقفی نائینی (۲۰۷۹)

۶۲۵ عیون اخبار الرضا ع

عربی . مکرر پیش. کتاب بضبط این نسخه حاوی ۷۱ باب است . نسخه مصحح است ودوباب را ندارد . آغاز (الحمد لله الوحد القهار) انجام (لا افارق هذا المشهد ما بقیت) کاتب : فاضل بن محمد شهریاری (علی الظاهر) تاریخ تحریر : پنجشنبه ۷ صفر ۱۰۹۴ خط نسخ ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۲۲ برك. اندازه ۲۹ در ۲۰ وقفی فهرستی (۲۰۸۱)

۶۲۶ عیون اخبارالرضا ع

عربی . مکرر پیش . بضبط این نسخه کتاب مرتب بر ۶۹ باب است . آغاز (الحمد لله الواحد القهار) انجام (لا افارق هذا المشهد ما بقیت) تاریخ تحریر : ۱۴ ذیحجه ۱۱۲۳ خط نسخ ۱۸ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . خط صفحهٔ اول وآخر نسخه مغایر باخط نسخه است . دارای ۳۷۲ برك . اندازه ۲۴ در ۱۵ وقفی حاج قائم مقام (۲۰۷۸)

۶۲۷ عیون اخبارالرضا ع

عربی . مکرر پیش . این نسخه معلق بحواشی از سید نعمت الله جزائری ودارای سلسلهٔ سند وحاوی ۶۹ باب است . آغاز (قال الشیخ المؤتمن الوالد ابوالحسن) انجام (لا افارق هذا المشهد ما بقیت) کاتب : حسین بن عبد الرشید رضوی حسینی . خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۰۶ برك . اندازه ۲۳ در ۱۳ وقفی محمد مطلوب درشوال ۱۱۴۵ (۲۰۸۲)

۶۲۸ عیون اخبارالرضا ع

عربی . مکرر پیش . بضبط این نسخه کتاب حاوی ۷۱ باب است . آغاز (الحمدلله الواحد القهار) انجام (ان لا افارق هذا المشهد ما بقیت) خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . صفحات مجدول بتحریر وطلا . دارای ۲۱۶ برك . اندازه ۲۷ در۱۷ وقفی نائینی (۲۰۸۰)

۶۲۹ عیون اخبارالرضا ع

عربی . مکررپیش. این‌نسخه سه باب را ندارد . محمد بن باقر بن عبدالعلی‌مشهدی کوه کیلانی در۱۱۲۸ آنرا مقابله وتصحیح نموده وبرخی صفحات آن‌ناقص است. آغاز (الحمد لله الواحد القهار) انجام (لا افارق هذا المشهد ما بقیت) کاتب : عبدالوهاب موسوی . تاریخ تحریر : رجب ۱۰۷۸ درعباس آباد اصفهان . خط نستعلیق ۱۷سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۴۷ برك . اندازه ۲۶ در۱۴ وقفی دکتر حسن شهیدی درمهر ۱۳۲۳ (۶۶۱۶)

۶۳۰ عیون‌الحکم والمواعظ وذخیرة المتعظ والواعظ

عربی . درنسخه نامی ازمؤلف نیست. علامهٔ مجلسی درجلد هفدهم بحارالانوار درباب (ماجمع من‌جوامع کلم امیرالمؤمنین) مؤلف را بنام شیخ علی بن محمد لیثی واسطی ضبط نموده وآورده است که این همان کتابی است که ما آنرا بنام « العیون و المحاسن »نامیدیم . وآنرا چنین توصیف نموده : « وهو یشتمل علی کثیر من کلماته و کلمات باقی الائمة علیهم السلام » «۱» درجلد اول بحار الانوار ص۰ه چاپ کمپانی آورده: « کتاب العیون والمحاسن المشتهر بالفصول » ودرصفحهٔ ۱۳ و۱۴ همان جلد آورده : « وکتاب العیون والمحاسن لما کان مقصورا علی الحکم والمواعظ لا یضرنا جهالة مؤلفه وعندنا منه نسخة مصححة قدیمة وهو مشتمل علی غرر الکلم وزاد علیه کثیرا من درر الحکم التی لم‌یعثر علیها الآمدی » ترجمهٔ مؤلف در ریاض‌العلماء مذکوراست(۲) ودر توصیف مؤلف‌آورده : «فاضل‌جلیل وعالم کبیر نبیل من‌عظماء علماء الامامیة المتاخرین» صاحب ریاض نسخه های مختلفی ازاین کتاب را دیده . تاریخ عصرمؤلف بتحقیق‌دانسته نشد . لیك چون یکی ازمدارك ومآخذ این کتاب کتاب (منثورالحکم) ابن جوزی

---

(۱) درمرور اجمالی این کتاب ازمأثورات دیگر ائمهٔ هدی علیهم‌السلام چیزی بنظر نرسید چنانکه عبارت دیباچه نیز مؤید این معنی است - (۲) بنقل وافادات کتبی خصوصی علامهٔ بارع متتبع معاصر حاج شیخ آقا بزرك تهرانی مؤلف کتاب (الذریعه الی تصانیف الشیعه) دامت برکاته

(متوفای ۵۹۷) است دانسته میشود که مؤلف ازمردمان سدهٔ هفتم ه ـ ق ببعداست.
کتاب حاوی ۱۳۶۲۸ حکمت ازکلمات قصار حضرت امیر المؤمنین ع است که
بترتیب حروف تهجی درسی باب (که حاوی نود ویك فصل است) مرتب گشته . باب
سی ام کلمات وارده ازآن بزرگوار درتوحید و وصایا ومذمة دنیا ومواعظ وادعیه و
مکاتبات است . مرحوم لسان الملك سپهر درآخرجلد پنجم ناسخ التواریخ این کتاب را با
ترجمهٔ پارسی (بحذف دیباچه وعناوین ابواب)آن آورده - برای نشان دادن کتاب شطری
ازدیباچهٔ آن آورده میشود : « اما بعد فان الذی حدانی علی جمع فوائد هذا الکتاب
من حکم امیرالمؤمنین ع ابی تراب ما بلغنی من افتخار ابی عثمان الجاحظ حین جمع
المائة حکمة الشاردة عن الاسماع الجامعة انواع الانتفاع التی جمعها من کلام امیرالمؤمنین
علی بن ابی طالب علیه السلام فکثر تعجبی منه وزاد تفکری فیه مع کونه علامة زمانه
و وحیدا فی اقرانه مع ما منح به من غزارة الفهم وخص به من خصایص العلم کیف رضی
لنفسه ان یقنع من البحر بالوشل ومن الکثیر بالاقل ولکونی رایت اکثر طالبی العلم
المغرورین بزخارف المموهین منحرفین عن سنن الحق ووضوح البراحین لان العلم عزیز
ولیس کله بنافع و الخلق کثیر ولیس کله للصواب بتاج (کذا) (۱) فالزمت نفسی ان
اجمع قلیلا من حکمه و یسیرا من خطیر کلمه مجموعة من بلاغاته و وعظاته وآدابه و
و ادعیته ومناجاته واوامره ونواهیه وزواجره ماتحرس البلغأ عن مساجلته وتبلس الحکماء
عن مشاکلته و ما انا علم الله تم الا کالمغترف من البحر بکفه » تا آنجا که گوید :
« اقتضبته من کتب متبددةو مظان متشردة ومصنفات مشهورة مسندة الی الائمة مقطوع
بفضلهم وریاستهم واماناتهم فی روایاتهم ونقلهم مثل کتاب نهج البلاغه جمع الرضی ذی
الحسبین رضی الله عنه وماکان جمعه ابو عثمان الجاحظ ومن کتاب دستور الحکم وماثور
مکارم الشیم جمع القاضی ابیعبد الله محمد بن سلامة بن جعفر بن علی القضاعی ومن کتاب
غرر الحکم ودرر الکلم جمع القاضی ابو الفتح عبد الواحد بن محمد بن عبد الواحد
الامدی التمیمی ومن کتاب مناقب الخطیب احمد بن مکی الخوارزمی خطیب خوارزم و
من کتاب منثور الحکم ومن کتاب الفرائد و القلائد تألیف القاضی ابی یوسف یعقوب
بن سلیمان الاسفرائینی وکتاب الخصال تألیف الشم (کذا) ابو جعفر محمد بن علی بن
بابویه وغیر هم من التصانیف مالورمت ذکرهم وذکر اسانیدهم لطال علی و وقع منه

(۱) صحیح آن (بتابع) است

الضجر والملال» این نسخه نیز بمانندآنچه که در آخر ناسخ التواریخ است باب سی‌ام را ندارد ـ آغاز (الحمد لله فالق الحبه وباری النسم موجدالاشیاء بعد العدم) انجام ـ (فلذالك یقول عزمن قائل فلیحذرالذین یخالفون عن امره ان تصیبهم فتنة او یصیبهم عذاب الیم) کاتب : آقا میر شریف فرزندمیرزا علی ـ تاریخ تحریر: ۱۴ جمادی‌الثانی ۱۰۲۷ خط نسخ ۱۹ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . برخی ازعناوین نا نویس است . کاغذ متن حنائی رنك . دارای ۱۳۶ برك . اندازه ۲۲ در۱۲ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۶۸۲۱)

العیون والمحاسن

بنگرید بشمارهٔ ۳۳۳

((حرف غ))

۶۳۱ غررالحکم وجواهرالکلم

عربی . در دیباچه نام کتاب ومؤلف ذکر نشده . کاتب درصدر نسخه کتا برا بدین نام ضبط کرده . دیباچهٔ کتاب بطور وضوح می‌نمایاندکه مؤلف از اعلام امامیه است . کتاب نظیر (غررالحکم ودررالکلم آمدی) حاوی کلمات قصارعلوی علیه السلام است که بترتیب حروف تهجی مرتب گشته و بشرح وتوضیح نپرداخته و برغرر الحکم آمدی زیادتی دارد . برای نشان دادن قدرت علمی وادبی مؤلف قسمتی از دیباچه آورده میشود : « فاننی کنت فی‌عنفوان الشبیبه وریعان الحداثة القشیبة مغرا باقتباس المواعظ والخطب کثیر اللهج بالتماس موامر التحف لعلمی بما تشتمل علیه من نوادر الحکم وتتلمم به من المعانی العجیبة والمقاصد الغریبة وتحتوی علیه من التألیف البدیع وحسن النظام والترصیع وهی مع ذلك تزحزح القلوب الزکیه عن عالم الملك و الفناء الی‌عالم‌الملکوت والبقاء وترشح الهمم‌الشریفة الی‌الانفصال‌عن‌زهرة الحس و الاتصال ببهجة القدس وترغب النفوس الطاهرة عن عشرة البشر الجسمانیین الی صحبة الملائکة الروحانیین وتکسب العقول النیرة ببعض غبار هذه الدار الخربة وتلهم‌العزائم الخیرةرفض الاهتمام بهذه البقعة المظلمة وتمنح المتحلی برونقها هیئة وثیقة وتفید المتحمل بز ینها اخلاقا لطیفة وتری للناظر رونق بهیج وللخاطر عرف اریج فما زلت اداوم فی‌حفظ مواعظ العلمآء ومتحققا وصایا الحکمآء واجهد فی احراز فراید العقلاء وفوائد الفضلاء حتی ادتنی خاتمة الاجتهاد وهدتنی فاتحة الارشاد الی الوقوف علی کتاب نهج البلاغه و

ومشرع الفصاحة المأثور عن سید الاوصیاء واکرم الاصفیاء یعسوب الدین وامام المتقین وحبل الله المتین » تا آنجا که آورده : « فوقفت من کلامه صلوات الله علیه علی ما یحار فیه القلب ویدهش من تامله اللب والقلب ورایته بحرا لایساحل وجم لایحافل مقبسه من الدوح القدسی وعلیه مسحته من النور الالهی وفیه عبقة من الکلام النبوی تشتمل کل فقره من فقره علی بحور من الحکمة لاتنزف وتنطوی کل فریده من فرایده علی غرائب من العلم لاتحد ولا تنعت ولا توصف قد انار من الحقائق مظلمها واوضح من مشکلات العلوم مبهمها فتقت حکمة ثواقب الافهام والافکار وفتحت مواعظه مغالق الاسماع والابصار » تا آنجا که آورده : « وانی وان کنت قد اشرت الی بعض مناقبه ومآثره واومات الی الیسیر النزر من فضائله ومفاخره فقد بخسته حقه من الوصف وسلکت فی ذکر صفاته منهج الحیرة والعسف والی الله سبحانه اتضرع مما هفا به اللسان وقصر عنه البیان فتاملت کلامه صلوات الله علیه تامل المعتبر وتفحصته تفحص المفتکر فشاهدت فی ضمن خطابه درر امنشوره وفی طی خطبه ومواعظه فقرا مستورة فرایت ان ارم شوارد حکمه الی مجانساتها وانظم جواهر فقره الی متناسباتها لتنسق معانیه ویسهل علی الناظر مغانیه فجمعت هینئذ بین الفاظه المنسقة ومعانیه المتفقه وجمعت بین فرایده الشوارد حتی نظمتها فی عقد واحد و اوضحت اسجاعه المتوازنه ایضاح المفتهم » عنوان وحدیث اول : « مما ورد من کلامه علیه السلام مع حرف الالف ان احب العباد الی الله عبد اعانه علی نفسه فاستشعر الحزن فتجلبب الخوف فزهر مصباح الهدی فی قلبه واعد التقوی لیومه النازل به » حدیث آخر : « یستدل علی حلم الرجل بقلة کلامه وعلی مروته بکثرة انعامه » آغاز (الحمد لله قابل اولیائه من شکوک ظلم العمی وخامد اعدائه عن سلوک نعم الهدی) انجام (بکثرة انعامه) نسخه در ۱۲۱۲ در اصفهان بدستور نور الله نامی نوشته شده . خطنسخ ۲۰ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۱۰ برگ . اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفی نائینی (۲۰۸۶)

۶۳۲ غرر الحکم وجواهر الکلم

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمد لله قابل اولیائه من شکوک الظلم العمی) انجام (وعلی مروته بکثرة انعامه) خطنسخ ۲۰ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۱۰ برگ . اندازه ۳٤ در ۲۱ وقفی حاج سید نظام الدین شهیدی در اردی بهشت ۱۳۱۵ (۲۰۸۵)

۶۳۳ غرر الحکم وجواهر الکلم

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمد لله قابل اولیائه من شکوک ظلم العمی)

انجام (علی مروته بکثرة انعامه) خط نسخ ۲۰ سطری . عناوین بشجرف نوشته شده دارای ۹۷ برك . اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفی ملکزاده کوثر (۶۸۲۲)

۶۳۴ غرر الحکم و درر الکلم

عربی . مکرر ۱۸۶ مؤلف : قاضی ناصح‌الدین ابوالفح عبدالواحدبن محمد بن عبدالواحد تمیمی آمدی از مشایخ ابن شهر آشوب (متوفای ۵۸۸) است و اورا اجازهٔ روایت اینکتاب داده (۱) کتاب تبویب و ترتیب کلمات قصار علوی ؑ بترتیب حروف تهجی است . ترجمهٔ اینکتاب را بشمارهٔ ۳۰۸ و۴۲۵ و۴۲۶ خطی و درضمن کتاب ۲۷۴ چاپی به‌بینید. آغاز (الحمدلله‌الذی هدانا بتوفیقه الی جادة‌الطریقه) انجام (ویعجز فعله عن قوله) کاتب : ابراهیم بن حسن . تاریخ کتابت : پنجشنبه ۷ ربیع‌الثانی ۱۰۲۱ در نجف . خط نسخ ۱۴ سطری . عناوین ابواب باطلا و شنجرف و لاجورد نوشته شده . حاوی ۳۰۳ برك . اندازه ۲۹ در ۲۰ وقفی نائینی (۲۰۸۷)

۶۳۵ غرر الحکم

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمدلله‌الذی هدانا بتوفیقه) انجام (ویعجز فعله عن قوله) کاتب : ابوتراب محلاتی . تاریخ تحریر : غره رجب ۱۲۸۳ خط نسخ ۱۵ سطری دارای ۲۶۹ برك . اندازه ۲۷ در۱۷ وقفی نائینی (۲۰۸۸)

۶۳۶ غنیة‌الانام فی معرفة‌الساعات والایام

عربی . مؤلف : فیض کاشانی (۲) رساله در تعیین ایام و اوقات و ساعات سعد و نحس از اخبار وارده از ائمهٔ هدی علیهم‌السلام است‌که بر یکمقدمه و دومقاله وخاتمه ترتیب یافته : اما المقدمه ففی بیان‌الاختلاف‌الواقع فی الایام والشهور والسنین عند اهل الشرع والروم والفرس والمنجمین. المقالة‌الاولی فی‌الاخبار‌المرویة عن‌الائمة‌الاطهار سلام‌الله علیهم و فیها مطلبان . الاول فیما ورد فی احوال‌الایام بالنسبة الی‌الحوایج (حاوی سه فصل) الثانی فیما ورد فی‌احوال‌الحوایج بالنسبة الی‌الایام . المقالة‌الثانیه فیما

(۱) ترجمه‌اش در جلد اول فهرست نیز مذکور است ؛ معجم المطبوعات تاریخ فوت مؤلف را در ۵۱۰ ضبط کرده است و هم بنقل صاحب‌الذریعه در پشت نسخهٔ قدیمی ازاین‌کتاب تاریخ مذکور نوشته شده بوده تفصیل‌در باب احوال مؤلف واین‌کتاب را درمستدرک‌الوسائل جلد ۳ص۴۹۱ به بینید.

(۲) ترجمه‌اش در جلد چهارم فهرست گذشت . مؤلف رسالهٔ دیگری دربن موضوع داردموسوم به (تقویم‌المحسنین) در باب اخبار چاپی بیاید .

اردنا ذکره من احکام النجوم و فیها مقدمة و مطلبان . اما الخاتمه ففی ساعات الاستخاره . تاریخ ختم تألیف اوآئل ذیقعده ۱۰۲۵ـ آغاز (الحمدلله الذی کور اللیل علی النهار و کور النهار علی اللیل) انجام (حتـی یکون فی یسر منه و عافـیه) کاتب : فتاح بن محمد هاشم موسوی حسیـنی .تاریخ تحریر : اواخر ربیع الثانی ۱۱۹۵ در دیـۀ فوریه (کذا) از قراء سلطانیه . خط نستعلیق ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . نسخه رطوبت رسیده دارای ۲۰ برگ . اندازه ۱۶ در ۱۱ واقف شناخته نشد (۲۰۸۹)

۶۳۷ غیبت

عربی . مکرر شمارهٔ ۱۸۸ مؤلف : شیخ طوسی . آغاز (الحمـدلله الذی هدانا لحمده) انجام (حتی یخرج السفاح) . کاتب : محمـد معروف . تاریخ کـتابت : سه شنبهٔ ۲۶ ربیع الثانی ۱۰۷۴ در نجف . کاتب نسخه را تصحیح و مقابله نموده . خـط نستعلیق ۱۵ سطری . دارای ۲۱۵ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۲ وقفی حاج محمد رضا شیرازی دررجب ۱۲۲۳ بوسیلهٔ آقا میرزا ابوالفضل نهاوندی در فروردین ۱۳۱۳ تسلیم کتابخانه گردیده است (۲۰۹۰)

((حرف ف))

۶۳۸ فتح المتعال فی مدح النعال

عربی . مؤلف : ابوالعباس شیخ احمد (بن محمد بن احمد بن یحیی بن عبدالرحمن بن ابی العیش بن محمد) مقری تلمسانی فاسی مصری مالکی مـتوفای در جمـادی الثانی ۱۰۴۱ در مصر مدفون در مقبرة المجاورین (۱) از اعلام جامـع عصر خـود بوده . نزد عمویش شیخ ابو عثمان سعید مقری مفتی تلمسان تلمذ نموده وخود نیز مفتی (فاس) گشته و سفرهائی بحجاز و فلسطین و شام کرده و املاء حدیث و تدریس نموده . سرانجام مقیم مصر گشته . کتاب در اوصاف کفش شریف پیغمبر ص ع و حاوی احادیث واشعار وارده در نعال مبـارك آنحضرت است . مؤلف را در ین موضوع دو تألیـف است : اول موسوم است به (نفحات العنبرية فی نعال خیرالبریه) که مختصر است . دوم این کتاب است که پس از آن تألیف نموده و مفصلتر است از آن و بریك فاتحه وچهار باب وخاتمه ترتیب یافته: اما الفاتحه ففی معنی النعل والقبال والشراك والشسع فی اللغة . باب اول فی بعـض ماورد فی النعال الشریفة الطاهرة المنیفة من الاحادیث النبویه و تفسیر الفاظها ۲ فی صفة المثال العظیمة البرکات والمنافع الحاکی لنعال اشرف مشفع ۳ فی ایراد نبذة من القطعات والقصآئد الفائقه

(۱) خلاصة الاثر ج ۱ ص ۳۰۲

فی المثال المعظم ٤ فی سرد جملة من الخواص المجربة للمثال ومنافعه المنقوله. الخاتمة فی ذکر رجزه من الله به علی وساق به الخیرات بفضله الی مشتملة علی زبدة ما یتعلق بالنعل والمثال . تاریخ ختم تألیف : شوال ۱۰۳۰ درقاهره . مؤلف پس ازختم تألیف زیاداتی برنسخهٔ اولی افزوده.درآخر باب دوم شش صورت ودرخاتمه نیز یك صورت از کفش مبارك پیغمبر صم است که بطلا ترسیم شده. ظاهراً این نسخه رونویس شده از نسخهٔ که مؤلف درمدینه در روز سه شنبه ۱۵ رمضان ۱۰۳۳ نوشته است. درخاتمهٔ نسخه ضمن ٤ صفحه صورت سه تقریظ است برکتاب ازاعلام معاصر مؤلف : احمد بن عبد الرحمن بن محمد بن عبد الوارث صدیقی مالکی (۱) وابو الاسعاد وعبد الکریم قاضی قاضی قاهره (۲) کتاب چاپ شده . آغاز پس ازدیباچهٔ کاتب (نحمدك اللهم ان جعلتنا من امة خیر من لبس النعلین) انجام (والتابعین الطیبین الطاهرین) خط نسخ شبیه بخط ترسل عربی ۳۰ و۳۱ سطری. عناوین بشنجرف وسیلو ومرکب بقلم جلی نوشته شده . صفحات مجدول بتحریر وطلا.دارای ۱۳۱ برك . اندازه ۳۰ در ۲۰ - سید محمدمهدی بن حبیب الله حسینی از مردمان سدهٔ ۱۱ هـ ـ ق کتابرا برروضهٔمطهرهٔ رضویه ع وقف قراردادهوثوابآنرا صدقه برای شاه عباس نموده وقفنامه تاریخندارد. ولی سجع مهر واقف ۱۰۶۱ خوانده میشود . (۲۰۹۲)

۶۳۹ فصول المهمة فی معرفة الائمه

عربی . مکرر شمارهٔ ۱۹۱ـ اخبارخطی . مؤلف : ابن صباغ نورالدین علی بن محمد صفاقسی مالکی مکی متوفای ۸۵۵ (۳)کتاب درتاریخ ومناقب ائمهٔهدیاست. کاتب دیباچه را ننوشته . آغاز موجود (وآخرهم المهدی المنتظر) انجام (وبتمامالکلام فی هذا الفصل تم جمیع الکتاب) کاتب : محمدکریم بن محمدخان مکدق (کذا) تاریخ تحریر: ذیحجه ۱۲۷۲ خط نسخ ۲۰ و۲۲ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . اوراق مجدول بتحریر بدو جدول . دارای ۹۲ برك . اندازه ۲۲ در۱٤ وقفی نائینی (۲۰۹٤)

۶٤۰ فضائل

عربی . مؤلف : ابو الفضل سدید الدین شاذان بن جبرئیل بن اسماعیل بن ابیطالب قمی مقیم درمدینهٔ طیبه ازمحدثین امامیه درسدهٔ ششم کهدر ۵۵۸ (٤) میزیسته. روایت میکند ازشیخ محمد بن ابی مسلم بن ابی الفوارس دارمی و شیخ ضیآء الدین

(۱) خلاصة الاثر ج ۱ ص ۲۳٤ - (۲) خلاصة الاثر ج ۳ ص ۲

(۳) کشف الظنون ج۲ معجم المطبوعات العربیه (٤) روضات الجنات ص ۳۰۶

ابو العلاء حسن بن احمد بن یحیی عطار همدانی(۱) کتاب در فضآئل ومناقب خاندان عصمت علیهم السلام است وبنام(مناقب) نیز گفته میشود و بچاپ رسیده . آغاز (حدثنی الفقیه ابوالفضل شاذان بن جبرئیل القمی قال حدثنی الشیخ ابی محمد) انجام (بل یداه مبسوطتان ینفق کیف یشآء) تاریخ تحریر بقرینهٔ (کتاب العروس) که ضمیمهٔ این کتاب است : ۱۲۸۷ خط نسخ ۲۰ سطری . دارای ۶۸ برك . اندازه ۲۲ در۱۶ وقفی نائینی (۲۰۹۷)

۶۴۱ فضائل

عربی . مؤلف : شیخ رضی الدین رجب بن محمد بن رجب برسی حلی معروف بحافظ برسی ازعلمآء اواخر سدهٔ ۸ است ودراوآئل سدهٔ۹ درگذشته (۲) کتاب درفضآئل حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است . دیباچهٔ این کتاب بادیباچهٔ کتاب مشارق الانوار تقریباً یکی است. لکن این کتاب غیر از کتاب مشارق الانوار است. آغاز (الحمدلله المتفرد بالازل والابد) انجام (ثم ان الاشعریة وعموا فی معادهم فقالوا انا نری ربنا یوم الحساب من غیرستر ولاحجاب فیخاطبنا ویحاسبنا) خط نسخ مختلف السطر . عناوین فصول بشنجرف نوشته شده . دارای ۷۳ برك . اندازه ۲۴ در۱۴ وقفی خواجه شیراحمد تونی (۲۰۹۸)

فقه الرضوی ع

درباب فقه به بینید

۶۴۲ فوائد الرضویه

عربی . مؤلف : قاضی محمد سعید شریف قمی (۳) رساله شرح عرفانی وفلسفی حدیث رأس الجالوت (سؤال‌هائی است که ازحضرت امام ابوالحسن الرضا ع نموده) است. بروایت روضات الجنات(ص۳۰۳) این رساله دومین رساله ازمجموعهٔ رسآئل مؤلف موسوم به : « الاربعینیات لکشف الانوار القدسیات » است. رساله مرتب است بریکمقدمه وسه فائده وخاتمه: المقدمة فی ذکر الخبر وتوضیح الفاظه ممایفتقر الی الشرح. الفائدة الاولی اعلم ان ما استفید من کلام الامام فی تحقیق الکفر هو الجواب عن جمیع الاشیآء الموردة فی السؤال الاول الخ. الفائدة الثانیة فی تحقیق الجواب الثانی وکشف حقائقه علی الوجه الشافی وفیه مباحث شریفه (۵ مبحث) الفائدة الثالثة فی تحقیق جواب الامام علیه السلام

(۱) الذریعه ج۱ ص ۵۲۷ (۲) ترجمه اش در جلد اول فهرست مذکور است .

(۳) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست.

من هذه الاسئلة وانطباق الکلام علی الحقائق المذکورة و تخریجها من دون تکلف و دلالة علیه من دون تعسف وهیهنا مطلبان. خاتمة فی تطبیق الجواب علی الاسئلة المذکورة واخراج المقاصد منه باوضح طریقة الخ. مؤلف تاریخ شروع بتألیف این رساله‌را چنین ذکر نموده: «وانی بعد مانصفت السبعین وکنت فی عشر الاربعین اطلعت علی هذه الروایة واستعدت (کذا) بتلك الزیارة فوجدتها عذراء» فاضل معاصر سید محمد مشکوة بیرجندی درمقدمهٔ کتاب کلید بهشت عبارت تاریخ مذکوررا منطبق برسال ۱۰۸٤ نموده. درین نسخه تاریخ ختم تألیف مذکور نیست. لیك در نسخهٔ ملکی فاضل مشارالیه تاریخ ختم تألیف سه شنبه ۱٤ ربیع الاول ۱۰۹٦ ضبط گشته. آغاز (الحمد لله الوحد المتوحد والفرد المنفرد الذی توحد بالتوحید وتفرد بالتفرید فی تفرده انبجست منه الکثرات بجملتها لوحدته) انجام (والله ولی فی جمیع احوالی) نسخه معلق است بحواشی ازکاتب نسخه. صدر نسخه ضمن ۷ صفحه فآئدهٔ دربیان: «لاتکرار فی التجلی» وفآئدهٔ کلامی دیگر ازکاتب است. کاتب: علی بن محمد حسین حسینی تنکابنی. تاریخ تحریر: پنجشنبه ۲۸ شوال ۱۲٤٥ درمدرسهٔ فخریهٔ تهران. خط نستعلیق مختلف السطر. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲٦ برك. اندازه ۱۵ در ۱۱ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۱۷۰)

٦٤۳ فهرست لئآلی الاخبار

عربی. مؤلف: حاج عمادالمحققین شیخ محمد مهدی تهرانی معروف بفهرستی (۱) رساله فهرست ابواب کتاب (لئآلی الاخبار) شمارهٔ ۸۰۳- اخبار چاپی است. آغاز پس از خطبه (اما بعد فهذه فهرس الابواب واللئالی المودعة فی لئالی الاخبار) انجام (والقابهم الشریفه ص ٥٦۸) نسخه بخط مؤلف است. تاریخ ختم تألیف وتحریر: سه‌شنبه ۲٤ ربیع الاول ۱۳۱۵ دردیهٔ شهرستانك. خط نسخ و شکسته نستعلیق مختلف السطر. دارای ۲۱ برك. اندازه ۱۷ در ۱۱ وقفی مؤلف (۲۱۰۰)

٦٤٤ فهرست وسآئل الشیعه

عربی. مؤلف: شیخ حرعاملی. این کتاب که موسوم است به «من لایحضره الامام» شامل عناوین ابواب وتعداد احادیث کتاب وسآئل الشیعه وهم اقوال وفتاوای مستفاده ازاحادیث است. تاریخ ختم تألیف بضبط نسخه چاپی: شب جمعه سه روز باقیمانده از ذیحجه ۱۰۸۸ اینکتاب در صدر مجلدات وسآئل الشیعه چاپ شده. ترجمهٔ اینکتاب را بشمارهٔ ٤۳٤ به بینید. آغاز (الحمد لله الذی سهل لنا تحصیل علوم الدین) انجام (والصلوة علی محمد

---

(۱) ترجمه‌اش درمقدمهٔ جلد چهارم فهرست مذکور است

وآله الطاهرین) تاریخ تحریر : ۱۷ صفر ۱۱٦٤ درمشهد خط نسخ ۲۳ سطری .
عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱٤۸ برگ. اندازه ۱٦ در۱۰ وقفی نائینی (۲۱۰۲)

٦٤٥ فهرست وسائل الشیعه

عربی . مکرر پیش . کاتب نسخه را تمام نکرده وچند صفحه‌را سفید گذاشته.
آغاز (الحمد لله الذی سهل لنا تحصیل علوم الدین) انجام موجود (ثلاثة وثلاثون و ثلث وفی) خط نسخ مختلف السطر. کاغذ حنائی رنگ.عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲۳٤ برگ . اندازه ۲۵ در۱۸ وقفی ملا محمد اسماعیل بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در ۲۸ اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شد .(۲۱۰۱)

((حرف ق))

٦٤٦ قرب الاسناد

عربی - مؤلف : ابوالعباس عبدالله‌بن جعفربن حسن (یاحسین) بن مالك بن‌جامع حمیری قمی بروایت فرزندش محمد. مؤلف از مشایخ جلیل امامیه و اجل محدثین قم بوده و از اصحاب حضرت امام علی‌النقی و حضرت امام حسن عسکری‌علیهماالسلام بشمار است . در سال دویست ونود و چندی بشهرستان کوفه رفته املاء و اسماع حدیث‌نموده و جمع زیادی نزدش تلمذ و اخذ حدیث کردند . فرزندش (محمد) که راوی این کتاب است نیز از مشایخ معتمد و رواة موثق امامیه در آغاز سدهٔ چهارم و صاحب تألیفات است. کتاب از اصول معتبرهٔ امامیه است که خلفا عن سلف ازآن نقل نموده‌اند و در تمام اعصار و طبقات مورد قبول و اعتماد بوده (۱) کتاب (بنا برآنچه که درخاتمهٔ

(۱) قرب‌الاسناد عبارت است ازمجموعهٔ احادیثی‌که بنزدیکترین اسانید بیکی ازمعصومین ع برسد. آنچه را که مسود این اوراق بخاطر دارد چهار تن از مشایخ امامیه درین زمینه و بدین نام کتاب دارند : ۱ ابوجعفر محمد بن جعفربن بطة‌المؤدب‌القمی ۲ علی بن حسین بن موسی بن بابویه قمی ۳ علی بن ابراهیم قمی. ترجمه‌اش‌در جلدچهارم‌فهرست گذشت. ٤ این کتاب است. برخی تصور کرده‌اند که مؤلف این کتاب محمد بن عبدالله حمیری‌است (چنانکه جزء اول این نسخه نیز موهم است) نه عبدالله حمیری چنانکه ابن ادریس در مستطرفات کتاب سرآئر برین رفته. لیك تحقیق همان است که به تبعیت از علامهٔ مجلسی (در مقدمه ج ۱ بحارالانوار) و شیخ حر عاملی (در فائده سوم از خاتمهٔ وسآئل‌الشیعه) مذکور گشت که پدر مؤلف است و پسر راوی چنانکه صورت اجازهٔ محمد بن عبدالله بن جعفر حمیری که ذیلا آورده شده دلیل برین است و هر دو از ثقات رواة امامیه‌اند و در ترتیب اجزاء این کتاب نیز اختلاف است . دلیل اعتبار باصحت نسخه های کتابخانه مساعد است. تفصیل بیشتر را بضمیمهٔ کتاب فیوضات‌اللامعه (در باب اخبار چاپی) و فهرست شیخ طوسی وتنقیح الرجال و دیگر از کتب مدونه در فن رجال به‌بینید

اخبار

کتب خطی

نسخهٔ شمارهٔ ٦٤٧ نوشته شده) حاوی ۱۳۸۷ حدیث است در مسائل فرعی که برویهٔ کتب فقهی تألیف شده . ترتیب اجزآء این نسخه : ازصفحهٔ یکم تا صفحهٔ ۱۴۳ احادیث مسنده بحضرت امام صادقع است . حدیث اول آن که آغاز نسخه است : (محمد بن عبدالله بن جعفر الحمیری عن ابیه عن هرون بن مسلم عن مسعدة بن صدقه قال و حدثنی جعفر عن ابیه قال کان علی یقول فی دعآئه و هو ساجداللهم انی اعوذ بك ان تبتلینی ببلیة تدعونی ضرورتها علی ان اتغوث بشیئی من معاصیك اللهم ولا تجعل بی حاجة الی احد من شرار خلقك و لئامهم فان جعلت لی حاجة الی احد من خلقك فاجعلها الی احسنهم وجها وخلقا واسخاهم بها نفسا واطلقهم بها لسانا واسمحهم بها کفا واقلهم بها علی امتنانا » حدیث آخر آن : « السندی بن محمد عن ابی البحتری عن جعفر بن محمد عن ابیه قال ثلاثة لیس لهم حرمة صاحب هوی مبتدع والامام الجائر والفاسق المعلن المفسق « کذا ») جزء دوم از اواخر صفحهٔ ۱۴۳ تا اواسط صفحهٔ ۲٦۳ احادیث مسنده بحضرت امام کاظم علیه السلام است و چنین آغاز گشته : « باب قرب الاسناد الی ابی ابراهیم موسی بن جعفر علیه السلام . حدثنا عبدالله بن الحسن العلوی عن جده علی بن جعفر قال سئلت اخی موسی بن جعفر علیهما السلام عن الرجل علیه الخاتم الضیق لا یدری یجری الماء تحته ام لا کیف یصنع قال اذا علم ان الماء لا یدخله فلیخرجه اذا توضاء » آخر حدیث این جزء : « محمد بن عیسی بن عبید عن سعدان بن مسلم قال کتبت الی ابی الحسن موسی بن جعفر علیه السلام انی جعلت علی صیام شهر بمکة و شهر بالمدینة و شهر بالکوفة فصمت ثمانیة عشر یوماً بالمدینه و بقی علی شهر بمکة واشهر بالکوفة و تمام شهر بالمدینة فکتب لیس علیك شیئی صمم فی بلادك حتی تتمه » از اواسط صفحهٔ ۲٦۳ تا آخر نسخه جزء سوم در احادیث مسنده بحضرت امام رضا صلوات الله علیه است و چنین شروع گشته : « باب قرب الاسناد عن الرضا علیه السلام ورحمة الله و برکاته حدثنی الریان بن الصلت قال سمعت الرضا علیه السلام یقول کان رسول الله صلی الله علیه وآله اذا بعث جیشا فاتهم امیرا بعث معه من ثقاته من یتجسس له خبره » حدیث آخر این جزء که انجام نسخه است : « قال وقلت له تلزمنی الجاریة والمرئة من خلفی و انا متکی علی خشب تتحرك علی ظهری فتاتیها الشهوة و تنزل الماء افعلیها غسل ام لا قال نعم اذا جات (کذ) الشهوة وانزلت الماء وجب علیها الغسل » این نسخه رونویس شده است از نسخهٔ که بخط شیخ حر عاملی بوده و او استنساخ نموده ازنسخهٔ که بخط شیخ زین الدین محمد بن حسن بن زین الدین شهید ثانی (۱)

(۱) متولد ۱۰۰۹ متوفای ۱۰۷۴ از اعلام جامع و ادبآء بارع وصلحآء واتقیآء عصرخود بوده (امل الآمل)

بوده و تاریخ تحریر آن (بمنقول در نسخهٔ دیگراین کتاب) سه روز گذشته از جمادی الثانی ۱۰۳۳ بوده و او نسخه‌اش را استنساخ داشته از نسخهٔ که بخط احمدبن محمد بن یحیی‌الاوالی بن عاقل و تاریخ تحریر آن ظهر شنبهٔ ۱۳ ربیع‌الاول ۹۷۷ بوده و او از نسخهٔ که بخط ابن ادریس (صاحب سرآئر) و در سلخ رمضان ۵۷٤ نوشته شده استنساخ نموده و ابن ادریس از نسخهٔ که بخط ابوالغنائم محمد بن حسین بن مهجنار بزاز است استنساخ کرده ـ در نسخه خط ابن مهجنار قطعه ازصورت اجازهٔ ابوغالب زراری کوفی (۱) بکاتب نسخه (ابن مهجنار) بوده (۲) کاتب این نسخه: امیر بیك بن حاجی سلطان میرك جور مکنی. تاریخ تحریر ۳ شعبان ۱۰۸۳خط نسخ ۱٦ سطری. عناوین ابواب بشنجرف نوشته ـ عناوین مسائل در حاشیه مرقوم گشته ـ دارای ۱۵۷ برك ـ اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی حاج محمد مهدی در رجب ۱۱۲۱ (۲۱۰٤)

٦٤٧ قرب الاسناد

عربی. مکرر پیش. ترتیب جزء ها وسلسلهٔ اسناد کتابت این نسخه نیز بمانند نسخهٔ پیش است. عبد الحسین بن حاجی منصور نجفی نسخه‌را تصحیح کرده. آغاز (ه محمد بن عبدالله بن جعفرالحمیری عن ابیه عن هرون بن مسلم عن مسعدة بن صدقه) انجام (قال نعم اذا جات (کذ) الشهوة وانزلت الما (کذ) وجب علیها الغسل) کاتب: قاسم بن شاه محمود. تاریخ تحریر: جمعه ۳ شعبان ۱۰۸۷ خط نسخ ۲۱ سطری. عناوین ابواب ومسائل که درحاشیه مدون است بشنجرف نوشته شده. دارای ۸۸ برك. اندازه ۲۵ در۱۷ وقفی نائینی (۲۱۰۳)

((حرف ك))

کاشف الحق بنگرید بجلد چهارم فهرست ص. ۲۱۸

٦٤٨ کافی

عربی. مکرر شمارهٔ ۱۹٤ ـ مؤلف: ثقة الاسلام ابو جعفر محمد بن یعقوب

(۱) احمد بن محمد بن محمد بن سلیمان بن حسن بن جهم بن بکیر بن اعین شیبانی متولد ۲۸۵ متوفای در جمادی‌الاول ۳٦۸ مدفون در نجف ازافاضل ثقات محدثین امامیه و شیخ علماء عصر خود بوده (۲) در آخر نسخه در صورت دستخط ابن ادریس صورت اجازهٔ محمد بن عبدالله حمیری (راوی این کتاب) مذکور است برای تکمیل و تتمیم فائده عین عبارت منقول از ابن ادریس در باب اجازهٔ مذکور آورده میشود: «نسخة اجازة کانت فی‌الاصل بخط محمد بن عبدالله بن جعفرالحمیری تاریخها صفر سنة اربع و ثلثمائه قد اطلقت لك یا با عمر و سعیدبن عمرو ان تروی عنی عن ابی تمام هذا الکتاب و ما کان فیه عن بکر الازدی و سعدان بن مسلم فاروه عن احمد بن اسحق بن سعد عنهما و کتب محمد بن عبدالله بن جعفرالحمیری بخطه فی صفر سنه اربع وثلثمائه»

بن اسحق رازی کلینی متوفای۹-۳۲۸ مدفون در بغداد نزدیك جسر العتیق مزارش تا کنون معروف است (۱) شیخ جلیل امامیه درآغاز سدهٔ چهارم هجری است . این کتاب ازکتب اربعه است ومدار مذهب وادلهٔ احکام واجل مؤلفات شیعه وجوامع امامیه است وحاوی ۱٦۱۹۹ حدیث صحیح ومعتبر است ومرتب بر ۳۲ کتاب (و هر کتاب دارای ابواب) و مبوب بر سه قسمت اصول - فروع - روضه - است که در مدت ۲۰ سال (درزمان نواب اربعه وسفرآء خاص ولی عصر عج) ازروی دقت وبر مبنای احتیاط تألیف نموده . ترتیب کتب آن چنین است : (قسمت اصول) کتاب عقل وجهل . توحید. حجة (۲) ایمان وکفر. ادعیه . فضل قرآن. عشرت (قسمت فروع) طهارت . جنائز . صلوة . زکوة . صوم حج (۳) جهاد . معیشت . نکاح . عقیقه . طلاق . عتق وتدبیر ومکاتبه . صید وذبائح . اطعمه . اشربه . زی و تجمل و مروة . دواجن . وصایا. میراث . حدود . دیات . شهادات . قضایا . ایمان ونذور وکفارات . روضه . بالجمله شهرت وجلالت قدر مؤلف واعتبار کتاب بی نیاز از شرح و توصیف می باشد . شروح و حواشی بر این کتاب را بشمارهای ۱٤۷ و٥٠٤ و٥٤٥ و٥٧٧ و٥٧٨ و٥٧٩ و٥٩٣ و٧٠٢ خطی و٦١٧ و٧٣٦ چاپی به‌بینید. این نسخه مصحح و مقابله شده است و حاوی تمام اصول وفروع و روضه است . این نسخه کتاب الزی والتجمل والمروة و کتاب‌الدواجن را برکتاب الصید مقدم‌نوشته واز کتاب الدواجن نیز پیش از دو باب اول را کاتب ننوشته. آغاز (الحمدلله المحمود لنعمته) انجام (لایری منکرا الا انکره)کاتب: برجعلی بن مرشد علی اسفرنجانی جرفادقانی . تاریخ تحریر: محرم ۱۰٦۷ خط نسخ ۳۳ سطری . عناوین وابواب باطلا وشنجرف نوشته شده. اوراق مجدول بتحریر وطلا بدو جدول.صفحهٔ اول دارای یکسر لوح مذهب نفیس. دارای٦٥١ برك. نسخهٔ نفیس‌است . اندازه ۳۸ در ۲٥ وقفی شیخ عبداللطیف مولوی دراسفند ۱۳۱۱ (۲۱۰٥)

٦٤٩ کافی

عربی . مکرر پیش. نسخه قسمت اصول تا آخر کتاب فضل قرآن و از قسمت فروع کتاب زکوة و صوم و طهارت و حیض وصلوة و حج و جهاد را دارد . آغاز (الحمدلله المحمود لنعمته) انجام (ولا یکون ذلیلا) تاریخ تحریر: ۱۰۸۱ خط‌نسخ ۳۰

---

(۱) مستدرك‌الوسآئل جلد سوم (۲) احادیث راجع بخمس در کتاب حجة است و یکی از ابواب آن باب فیئی وخمس‌و انفال است (۳) باب زیارات از ابواب کتاب حج است .

سطری . دارای سرلوح. صفحات مجدول بطلا وتحریر. عناوین بشنجرف نوشته‌شده - صفحهٔ اول که بخط خیلی تازهٔ نوشته شده دارای سرلوح مذهبی میباشد . دارای ۳۶۲ برك . اندازه ۳۱ در ۲۰ وقفی نائینی (۲۱۱۲)

٦٥٠ کافی

عربی . مکرر پیش . این نسخه تمام قسمت اصول و کتاب طهارت و صلوة و زکوة و صوم و برخی از ابواب کتاب حج را دارد و کاتب نا تمام گذاشته . نسخه را کاتب نزد میرك موسی حسینی در تاریخ ۱۰۹۷ خوانده و مقابله نموده. گواهی مقابله در آخر کتاب الحجة نوشته شده . نسخه معلق است بحواشی مجلسی دوم وغیره. آغاز (الحمدلله المحمود لنعمته) انجام موجـود (قال ان اسماعیل) نام کاتب که در آخر کـتاب اصول ضبط‌شده : ملا محمد یوسف بن‌محمود رقی. تاریخ‌تحریر : ۱۰۹۷ درمشهد. خط نسخ. ۲۷ سطری. دارای سرلوح. صفحات مجدول بلاجورد و تحریر وطلا. عناوین بشنجرف نوشته شده . حاوی ٤٧٠ برك. اندازه ۳۱ در ۱۹ وقفی نائینی (۲۱۱۳)

٦٥١ کافی

عربی . مکرر پیش . این نسخه قسمت اصول است و تا آخر کتاب فضل القرآن را دارد . صفحاتی از اواسط (باب النهی عن الصفة بغیر ما وصف به نفسه) تا اول (باب ان الحجة لله لا تقوم علی خلقه الا بالامام) را ندارد و یك صفحهٔ آخر نسخه نیز بخط تازه است . این نسخه را مولانا محبعلی تونی نزد مولانا رفیع الدین محمد یزدی خوانـده و مقابله و تصحیح گردیده . گواهی مقابله در حاشیهٔ صفحهٔ آخر کتاب فضل القرآن نوشته شده و تاریخ ندارد . صفحاتی از نسخه معلق است بحواشی از مجلسی وحسن وملاصالح وغیرهم. آغاز (الحمدلله المحمود لنعمته) انجام (عشر الف آیة) خط نسخ ۲۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده. صفحهٔ آخر بخط تازهٔ نوشتـه شده. قسمتی از صفحات آخر بصحافی رفته. دارای ۲۶۹ برك. اندازه ۳۲ در ۲۰ وقفی میرزا محمد کاظـم در رمضان ۱۰۸۳ بوسیلهٔ محمد حسنخان در ابان ۱۳۱۰ تسلیم کتابخانه شد (۲۱۰۹)

٦٥٢ کافی

عربی . مکرر پیش . این نسخه قسمت اصول است. آغاز (الحمد لله المحمود لنعمته) انجام (قال اغسلها) کاتب : احمد بن علی بن حسن بن موسی نباطی . تاریخ تحریر : دوشنبه ۱٦ جمادی الثانی ۹۷٦ (که سه سال پس از شهید ثانی نوشته شده) نسخه مقابله شده است بانسخهٔ که مقابله بانسخهٔ شهید ثانی‌شده بوده. خط نسخ مختلف‌السطر.

عناوین بشنجرف نوشته شده. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۲۵۸ برك. اندازه ۳۰ در ۲۱ وقفی محمد هاشم میرزا افسر در ۱۳۵۰ (۲۱۰۷)

۶۵۳ کافی

عربی. مکرر پیش. این نسخه حاوی قسمت اصول وکتاب طهارت و صلوة وزکوة وحج وجهاد است. آغاز (الحمد لله المحمودلنعمته) انجام (ولایکون‌ذلیلا) بطوریکه در آخر کتاب فضل القرآن نوشته: کاتب منوچهر بن مقصودکوری غلام خاصه شریفه. تاریخ تحریر: ۱۰۵۵ خط نسخ ۳۱ سطری. دارای یك سرلوح مذهب بسیارنفیس. در اول وچهارده سرلوح ساده که اسم کتاب باسفیداب نوشته دربین است. صفحات مجدول بلاجورد وتحریر وطلا. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۴۶۱ برك. اندازه ۳۳ در ۱۸ وقفی نائینی (۲۱۱۱)

۶۵۴ کافی

عربی. مکرر پیش. این نسخه قسمت اصول وکتاب روضه را دارد. نسخه مصحح ومقابله شده. سیزده برك اول آن بخط تازه نوشته شده است. آغاز (الحمدلله المحمود لنعمته) انجام (الا انکره) خط نسخ ۲۳ سطری. ابواب بشنجرف نوشته شده. دارای ۴۱۹ برك. اندازه ۲۴ در ۱۸ وقفی حاج قائم مقام (۲۱۱۰)

۶۵۵ کافی

عربی. مکرر پیش. این‌نسخه‌قسمت اصول وتاآخر کتاب عشرت را دارد. آغاز (الحمدلله المحمود لنعمته) انجام (قال اغسلها) صدر نسخه ضمن۷صفحه فهرست‌عناوین کتاب وابواب کتاب است. نسخه مصحح ومقابله شده ومعلق بعباراتی منقول از کتاب وافی وحواشی از: «امن» وغیرها است. کاتب: محمد امین بن سلطان‌محمود. تاریخ تحریر: پنجشنبه ۸ صفر ۱۰۹۷ درآخر نسخه ۲۵ صفحه ازشرح اصول کافی ملا صالح درباب ایمان وکفر ضمیمه است. خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده نسخه رطوبت رسیده دارای ۳۶۴ برك. اندازه ۳۰ در۱۹ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۶۸۲۳)

۶۵۶ کافی

عربی. مکرر پیش. این نسخه قسمت اصول است. نسخه ظاهرا نزد مرحوم مجلسی دوم مقابله و تصحیح شده و معلق است بحواشی از مجلسی اول ودوم وملارفیعا وهاشم ومرتضی وهم برمز:«ا م ن» وغیرهم آغاز(الحمدلله المحمود لنعمته) انجام(قال‌اغسلها تم کتاب العشره) کاتب: محمد باقربن محمدتقی. تاریخ تحریر: جمادی‌الاول ۱۰۹۷ خط

نسخ ۳٤ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲۹٤ برك. اندازه ۲٥ در ۱۹ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۲۱۰۸)

۶۵۷ کافی

عربی. مکرر پیش. این نسخه قسمت اصول است. نسخه محشی بحواشی مجلسی دوم وملا رفیعا وامین وغیرهم است. آغاز (الحمدلله المحمود لنعمته) انجام (قال اغسلها) خط نسخ ۲٥ سطری. دارای یك سرلوح. صفحات مجدول بلاجورد وشنجرف واکلیل. ابواب وعناوین بشنجرف نوشته شده. حواشی تعلیقی برصفحات نیزتذهیب شده. دارای ۳۷۰ برك. اندازه ۳۲ در ۱۸ وقفی نائینی (۲۱۰۶)

۶۵۸ کافی

عربی. بمانند پیش- این نسخه تا اواخر کتاب الحجة را دارد و چند سطر از باب مولد امیرامؤمنین ع را ندارد. آغاز (الحمدلله المحمود لنعمته) انجام موجود (عن ذلك سوالا حثیثا علی عن ابیه) خط نسخ ۲۳ سطری از دو کاتب- عناوین ابواب برخی سفید گذاشته و برخی بشنجرف نوشته شده. دارای ۲۲۶ برك ٤٥ برك. آخر نسخه بخط تازه نوشته شده. اندازه ۳۰ در ۱۷ وقفی ابوطالب بن حاج اسماعیل درصفر ۱۲۰٥ بوسیلهٔ ملکزاده کوثر در ابان ۱۳۲۶ تسلیم کتابخانه شده (۶۸۲٤)

۶۵۹ کافی

عربی- مکرر پیش. این نسخه تمام قسمت فروع را دارد. کاتب پس از کتاب عتق کتاب الدواجن و کتاب الزی والتجمل را نوشته. آغاز (کتاب الطهارة باب طهور المآء) انجام (فکانت ثمانین) کاتب: حسین بن منصور سبزواری. تاریخ تحریر: پنجشنبهٔ سلخ شعبان ۱۰۸۰ خط نسخ ۲۷ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ٤۲٤ برك. اندازه ۳۹ در ۲۷ وقفی نائینی (۲۱۱٤)

۶۶۰ کافی

عربی. مکرر پیش. این نسخه حاوی کتب طهارت وصلوة وزکوة وصوم وحج و جهاد ومعیشة است و مقابله شده است. آغاز (کتاب الطهارة باب طهور المآء) انجام (و واحد فی غیرها) کاتب: ضیاءالدین بن میر محمد امین حسینی سبزواری. تاریخ تحریر: ۱٥ صفر ۱۰۹٥ خط نسخ ۲۳ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۳۲۶ برك. اندازه ۲٥ در ۱۹ وقفی آقاعبدالله در ۲٥ رمضان ۱۱٤٥ (۲۱۱۶)

۶۶۱ کافی

عربی. مکرر پیش. این نسخه نیز حاوی کتابهای صلوة وصوم وحج وجهاد

و معیشة است برخی ازصفحات آن معلق است بحواشی مجلسی دوم وهم ازمجلسی اول
و از محمد مؤمن و از حسن . پس از کتاب جهاد دواجازه است بکاتب حواشی نسخه.
اجازهٔ اول از سید احمد بن علی بحرینی . اجازهٔ دوم از شیخ محمد بن یوسف بن علی
کنبار اوالی. اجازهٔ اول تاریخ ندارد . تاریخ اجازهٔدوم: ۱۱۲۲- است . نسخهمصحح
ومقابلهشده است تاریخ ختممقابله : پنجشنبه ۸ ربیع‌الاول ۱۲۲۰- آغاز (باب طهورالمآء
قال ابو جعفر محمد بن‌یعقوب) انجام (وواحدة فی‌غیرها) خط نسخ ۲۷ سطری . عناوین
بشنجرف‌نوشته شده . خط حواشی‌نستعلیق . کاتب‌آن : سیداحمد بن‌میرمحمد هادی خاتون
آبادی اصفهانی. تاریخ ختم آن : شب سه‌شنبه‌شش روز گذشته از ذیقعدهٔ ۱۱۲۰ نسخه
رطوبت رسیده و کسرنویسی‌شده -دارای۳۵۸ برك. اندازه ۳۱ در۲۰ وقفی نائینی (۲۱۱۵)

۶۶۲ کافی

عربی . مکرر پیش . این نسخه نیز حاوی کتب طهارت و صلوة و زکوة و
صوم و حج و جهاد ومعیشت (تجارت) است . آغاز (کتاب‌الطهاره باب طهورالمآء)
انجام (و واحدة فی غیرها) کاتب: محمدابراهیم . تاریخ تحریر : ۲۶ رجب ۱۱۲۹ خط
نسخ ۲۶ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۲۹ برك . اندازه ۲۶ در۱۹
وقفی حاج محمد شفیع بزاز مشهدی در شعبان ۱۱۲۹ بوسیلهٔ آقای تقی مدرس رضوی
در ١٤ شهریور ۱۳۲۳ تسلیم کتابخانه شد (٦٥٩٤)

۶۶۳ کافی

عربی . مکرر پیش . صفحات اول‌نسخه افتاده. این نسخه از کتاب طهارت تا
آخر کتاب معیشت را دارد. آغاز موجود (عن ابیعبدالله ع فی‌المآءالاجن) انجام (و
واحد فی غیرها) آخر نسخه ضمن ۷صفحه خطبهٔ مبارکهٔ غدیریه است . خط نسخ مختلف
السطر . دارای ۲٤۳ برك. اندازه ۲۵ در ۲۰ وقفی حاج میرزا داود وزیر وظایف در
۹ اسفند ۱۳۰۹ (۲۱۱۷)

۶۶٤ کافی

عربی . مکرر پیش. این نسخه حاوی کتب جهاد و معیشة و نکاح و عقیقه و
تدبیر و مکاتبه وصید و ذبایح و اطعمه و اشربه (تااول باب‌الغنآء) وزی و تجمل و
مروة و دواجن و وصیت و مواریث و حدود و دیات و شهادات و قضآء و ایمان ونذور
و کفارات و روضه است . نسخه مصحح وظاهراً نزدعلامهٔ مجلسی خوانده ومقابله‌شده .

آغاز (کتاب الجهاد باب فضل الجهاد) انجام (منکر الا انکره) کاتب: حسین بن شاه میر حسینی. تاریخ تحریر: ۱۰۶۲ خط نسخ ۲۷ سطری. دارای سرلوح کوچك. صفحات مجدول بشنجرف و تحریر و طلا. ابواب و عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۳۹۵ برك. اندازه ۳۲ در ۱۹ وقفی نائینی (۲۱۱۹)

۶۶۵ کافی

عربی. مکرر پیش. این نسخه ازحیث ترتیب تدوین کتب و تبویب ابواب برخی ازکتابها برخلاف نسخ دیگر است وبرخی ازصفحات آن نوشته نشده. نسخه حاوی کتب نکاح وعقیقهٔ وطلاق وعتق وتدبیر وکتابة ودواجن (ازباب آلات الدواب) وزی وتجمل ومروة (ابواب کتاب زی وتجمل درین نسخه برخلاف ترتیب نسخ دیگر نوشته شده) وصید وذباحه واطعمه واشربه ووصایا وارث وحدود و دیات و شهادات واحکام وایمان ونذور وکفارات وکتاب روضه است. آغاز (کتاب النکاح باب حب النسآ) انجام (منکرا الا انکره) تاریخ تحریر: دوشنبهٔ ۲۱ ربیع الاول ۱۰۶۹ نسخه مصحح ومقابله شده است. خط نسخ ۲۳ سطری. دارای نه سرلوح مذهب نفیس. صفحات مجدول بشنجرف وتحریر وطلا. کاغذ نسخه حنائی ورطوبت رسیده. عناوین بشنجرف نوشته‌شده. دارای ۵۶۳ برك. اندازه ۳۳ در ۱۸ وقفی نائینی (۲۱۲۰)

۶۶۶ کافی

عربی. مکرر پیش. این نسخه چند صفحه از اوآئل واز اواسط باب کراهیة التوقیت ازقسمت اصول وصلوة وزکوة وصوم وتااواسط کتاب حج وشش صفحه از کتاب معیشةرا دارد. آغاز (الحمد لله المحمود لنعمته) انجام موجود (فقلت ارایت ان) کاتب: بمرقوم در آخرکتاب جنائز و کتاب الصلوة. ابوالمفاخر بن محمد سعید رضوی. تاریخ تحریر: ۱۰۵۲ درمشهد. نسخه بخط دو کاتب است ومقابله شده ومصحح است. ظاهرانزد مجلسی تصحیح وخوانده شده. خط نسخ مختلف السطر. دارای ۴۵۰ برك. اندازه ۲۵ در ۱۹ وقفی علی اکبر حسینی سمنانی بوسیلهٔ تقی آقا مدرس رضوی در ۱۴ شهریور ۱۳۲۳ تسلیم کتابخانه شد (۶۵۹۳)

۶۶۷ کافی

عربی. مکرر پیش. این نسخه حاوی کتب طهارت وصلوة وزکوة و صوم وحج است. از اول وآخر نسخه افتاده. نسخه مقابله شده است. آغاز موجود (قال ثم قال ان الله عز وجل) انجام موجود (والارضون السبع ومافیهن) خط نسخ

۲۱ سطری. ابواب بشنجرف نوشته شده. دارای ٤۱۰ برگ. اندازه ۲٦ در ۲۰ وقفی حاج میرزا داود وزیر وظایف در ۱۳٤۸ (۲۱۱۸)

٦٦۸ کافی

عربی . مکرر پیش . این نسخه فقط کتاب روضه را دارد. آغاز (محمد بن یعقوب الکلینی قال حدثنی علی بن ابراهیم) انجام (الا انکره) تاریخ تحریر: دو شنبه سلخ شوال ۱۰۸ (کذا) ۱۰۰۸ یا ۱۰۸۰ – است. ورق اول نسخه استکباب شده. خط نسخ ۲۵ سطری . دارای ۱۰۳ برگ . اندازه ۳۲ در ۱۹ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (٦۱۷۱)

٦٦۹ کافی

عربی . مکرر پیش . این نسخه نیز روضهٔ کافی است . آغاز (محمد بن یعقوب الکلینی قال حدثنی علی بن ابراهیم) انجام (الا انکره) کاتب: ابن ابو المفاخر سوانح نگار محمد ناصر حسینی حورابی. تاریخ تحریر : یکشنبه ۷ ذیقعده ۱۰۷٤ در اصفهان. عناوین در بعضی بشنجرف نوشته ودرقسمتی سفید گذاشته شده. خط نستعلیق وشکسته مختلف السطر . دارای ۱۱۷ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۵ وقفی دکتر حسن شهیدی درمهر ۱۳۲۳ (٦٦۱۸)

٦۷۰ کافی

عربی . مکرر پیش . این نسخه نیز کتاب روضه است . آغاز (محمد بن یعقوب الکلینی قال حدثنا علی بن ابراهیم) انجام (الا انکره) کاتب: یحیی بن محمد مهدی نجفی . تاریخ تحریر: ۱۰ محرم ۱۰۹۵ خط نسخ ۲۰ سطری. ورق اول بخط تازه نوشته شده . عناوین در حاشیه بشنجرف تحریر یافته . دارای ۱۱۹ برگ. اندازه ۲۵ در ۲۰ وقفی حاج میرزا داود وزیر وظایف در ۱۹ اسفند ۱۳۰۹ (۲۱۲۱)

٦۷۱ کتاب الرجعة والرد علی اهل البدعه

عربی . مؤلف : شیخ جمال الدین (یا عز الدین) حسن بن سلیمان بن محمد بن خالد حلی از اعلام امامیه درآغاز سدهٔ نهم روایت میکند از شهید اول (۱) کتاب در اثبات رجعت ومختصری نیز در خلقت ورد قدریه است . احادیث آن منقول است از کتاب (مختصر البصائر) تألیف سعد بن عبدالله قمی و کتاب (خرآئج وجرآئح) راوندی و کتاب

(۱) اعیان الشیعه ج ۲۱ ص ٤۳۹ وروضات الجنات ص ۱۷۸ اجازهٔ را که مؤلف بشیخ عز الدین حمویانی داده ضبط وآورده اند تاریخش ۲۳ محرم ۸۰۲ است ودرآن اجازه نام جداعلای مؤلف (خالد) ذکر نشده.

ابن بطریق وبصائر الدرجات محمد بن حسن صفار وغرر الحکم آمدی وکتاب ابوجعفر محمد بن علی شلمغانی وکتاب المشیخه تألیف حسن بن محبوب وکتاب (تأویل مانزل من القرآن) تألیف ابن حجام محمد بن عباس بن مروان وکتاب (غیبت نعمانی) وکتاب التنزیل والتحریف علی بن فضال کوفی و(احتجاج) طبرسی وکتاب الغارات تألیفی ابو براهیم ابن محمد بن سعید بن هلال ثقفی وکتاب بشارة رضی الدین ابن طاوس وعلل الشرایع وامالی طوسی وتفسیر علی بن ابراهیم قمی. علامهٔ مجلسی دربحار الانوار ازین کتاب نقل نموده. نسخه محشی است بحواشی توضیحی ازکاتب نسخه. آغاز (والحمد لله رب العالمین نقلت من کتاب مختصر البصائر تألیف سعید بن عبدالله بن ابی خلف القمی رحمه الله عن محمد بن خالد البرقی عن محمد بن سنان او غیره عن بشیر الدهان عن حمران بن اعین عن جعید الهمدانی وکان جعید ممن خرج مع الحسین بن علی علیهما السلام فقتل بکربلا قال قلت للحسین بن علی علیهما السلام) انجام (فهذه الامورهی من الفواحش داخلة فی جملتها ولکنها اعظم الفواحش لانه ذکرها باسمآئها والحمد لله رب العالمین) نسخه رونویس شده است ازنسخهٔ مسودهٔ اصلی. کاتب: بهآء الدین محمد بن علینقی طغائی. تاریخ تحریر: محرم ۱۰۸۵ درحیدر آباد. نسخه فوق العاده موریانه خورده است. خط نسخ ۱۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲۹۵ برگ. اندازه ۲۶ در ۱۴ واقف شناخته نشد (۲۰۱۸)

۶۷۲ کتاب سلیم بن قیس

عربی. مؤلف: ابو صادق سلیم بن قیس هلالی عامری کوفی ازخواص اصحاب حضرت امیر المؤمنین علیه السلام است که چون سایر خواص آنحضرت مورد تعقیب حجاج بن یوسف ثقفی واقع شد و فرار نمود. بالجمله مشار الیه از رجال معتمد شیعه در اواخر قرن یکم هجری واز زمرهٔ قدمآء علماء ورواة ثقاة ازاهل بیت عصمت است و پنج تن از ائمهٔ طاهرین علیهم السلام را درک نموده وبه بعضی روایات ازحضرت امام صادق ع نیز روایت کرده. کتاب از اصول معتبره امامیه است وبرحضرت امام زین العابدین ع عرضه داشته شده ومورد تصدیق آنحضرت ع واقع گشته وازحضرت امام صادق ع روایتی درشأن واهتمام باین کتاب رسیده وبعقیدهٔ ابن ندیم (الفهرست ص ۳۰۷) این کتاب اولین کتابی است که درعالم تشیع تدوین شده (۱) کتاب دربیان فتن و وقایع

(۱) بروایت الذریعه (ج ۲ ص ۱۵۴) اولین کتاب تألیفی امامیه کتاب السنن تالیف ابورافع متوفای دردههٔ پنجم سدهٔ اول است.

پس ازارتحال پیغمبرصع وازاصول معتبره ومعتمدهٔ امامیه است واعلام امامیه خلفاعن سلف ازآن نقل وبرآن اعتماد نموده‌اند (۱) آغاز (قال حدثنی ابوطالب محمدبن صبیح بن رجاء بدمشق سنة اربع وثلثین وثلاثمائة قال اخبرنی ابوعمروعصمة بن ابی عصمة البخاری قال حدثنا ابوبکر احمد بن المنذر بن احمد الصنعانی بصنعا شیخ صالح مامون جار اسحق بن ابراهیم الدیری قال حدثنا ابوبکر عبد الرزاق بن همام بن نافع الصنعانی الحمیری قال حدثنا ابو عروة معمر بن راشد البصری قال دعانی ابان بن ابی عیاش قبل موته بنحو شهر فقال لی انی رایت اللیلة رؤیا) انجام (ویکثر الملوک یظهر الحق) کاتب: محمدتقی. خط نستعلیق ۱۵ سطری . دارای ۱۰۸ برگ. اندازه ۱۵ در ۱۰ وقفی حاج قائم مقام (۲۰۳۵)

۶۷۳ کتاب الشهاب

عربی. مؤلف: قاضی ابو عبدالله محمد بن سلامة بن جعفر بن علی بن حکمون بن ابراهیم بن محمد بن مسلم مغربی قضاعی شافعی متوفای شب پنج‌شنبه ۱۶ ذیقعده ۴۵۴ درمصر. ازمحدثین وقضاة مصر است (۲) کتاب حاوی ۱۲۰۰ حدیث ازکلمات قصار نبوی درآداب وحکم ومواعظ است که ضمن ۱۶ باب مبوب داشته وآنرامذیل بجملات وکلماتی دردعاء نموده (۳) وبجهت قرب مضامین احادیث آن با مأثورات امامیه نزد امامیه نیز مورد توجه واقع شده وبشرح آن پرداخته اند (۴) آغاز (قرئ علی القاضی الجلیل ابیعبدالله محمد بن سلامة بن جعفر بن علی القضاعی رضی الله عنه بمصر الحمد لله القادر الفرد الحکیم القاهر الصمد الکریم باعث نبیه محمد صلی الله علیه وسلم بجوامع الکلم وبدایع الحکم وجاعله للناس بشیرا ونذیرا وداعیا الیه باذنه و سراجاً منیرا صلی الله علیه وعلی آله الذین اذهب الله عنهم الرجس وطهرهم تطهیرا) انجام (غیر مخزولا فاضح یا ارحم الراحمین) کاتب: عبدالله ابن رضا. خط نسخ خوب ۱۷ سطری . دارای ۳۱ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۲ وقفی نائینی (۲۰۶۰)

---

(۱) روضات الجنات. تنقیح المقال ج ۲ ص ۵۲ — الذریعه ج ۲ ص ۱۵۲ تا ص ۱۵۹

(۲) خطبهٔ کتاب مشعر است که مؤلف آن امامی نیست (۳) این کتاب درکشف الظنون بنام شهاب الاخبار فی الحکم والامثال ضبط شده است (۴) اسامی وتعداد شروح براین کتاب را بکشف الظنون ج۲ ومستدرک الوسائل ج ۳ ص ۳۶۶ وروضات الجنات ص۴۶۵ بنگرید. ترجمهٔ مؤلف را در (وفیات الاعیان ج ۲) به بینید.

۶۷۴ كتاب العروس

عربی. مؤلف: شیخ ابومحمدجعفر بن احمد (۱) بن‌علی‌قمی ایلاقی‌رازی‌معروف‌بابن رازی ازاجلهٔ اعلام امامیه در سدهٔ٤ ازمشایخ صدوق است. وهم شیخ‌صدوق ازاو روایت کرده. مدتی‌در ری مقیم بوده.روایت میکند از پدرش وازصفوانی وکافی الکفاة‌صاحب بن عباد طالقانی وغیر هم ودارای ۲۲۰ تصنیف بوده (۲)کتاب دربیان فضیلت واعمال روز آدینهٔ است وحاوی ۳۸ باب است. وجه‌تسمیه کتاب بدین نام بجهت حدیثی است. که‌کتاب را بدان مصدر ومطلب‌را بدان آغازنموده : « روی لنا عن الصادق جعفر بن محمد علیهما السلام قال اذاكان يوم القيمة بعث الله الايام فی‌صور تعرفها الخلق انهاالايام ثم يبعث الجمعة يقدمها كالعروس ذات جمال وكمال » الخ این کتاب وکتب دیگرش از معتبرات است وسید اوحدی ابن طاوس برآنها اعتمادنموده ودرکتاب اقبال ازآنها روایت فرموده. آغاز پس‌ازخطبه (سالت اطال الله بقاك هل خص يوم الجمعة بعبادة سوى الايام) انجام (اذا قال الرجل يوم الجمعه مه فلا صلوة له) تاریخ تحریر : ذیحجه ۱۲۸۷ خط نسخ ۲۰ سطری. دارای ٥ برگ. اندازه ۲۲ در ۱٦- این شماره‌را ضمیمهٔ شماره ٦٤٠٠ اخبار ازص ۱۸۰ به بینید (٦٠٣٥)

۶۷۵ كتاب الغايات

عربی . مؤلف : ابو محمد جعفر بن احمد معروف بابن الرازی . رساله در بیان اعمال و افعالی است که بغایت ممدوح ومذموم باشد وحسن وقبح آن بصیغهٔ افعل تفضیل بیان شده باشد . بمانند : « اعبد واسخی وا كيس » وبهمین جهة اینکتاب بنام کتاب الغایات موسوم گشته . آغاز پس ازخطبه (قال المصنف نور مرقده باب لجمع الغايات الشيخ ابو محمد جعفر بن احمد بن علی قمی نزیل الری روی عن ابی جعفر ع قال الاشتهار بالعباده) انجام (وارحم بالرعية واعظمهم يوم القيمة مجزية) تاریخ‌تحریر نسخه بقرینه باید ۱۲۸۷ باشد. خط نسخ ۲۰ سطری . دارای ۱۳ برگ. اندازه ۲۲ در ۱٦ وقفی نائینی این شمارهٔ را ضمیمهٔ کتاب فضائل شماره٦٤٠٠ - ازص ۱٥٤ به‌بینید (٦٠٣٤)

۶۷۶ كتاب المانعات من دخول الجنة

عربی . مؤلف : ابومحمد جعفر بن احمد بن علی قمی ایلاقی رازی. کتاب دربیان اعمال مانعه ازدخول دربهشت است. مطالب کتاب در۲٥ باب معین ومرتب‌شده.

(۱) بعضی نام پدر را علی بن احمد ضبط کرده اند (۲) اعیان الشیعه‌ج ۱٥ ص ۳٤۸

اخبار

کتب خطی

آغاز پس ازخطبة (قال المصنف رض عند الشروع فی هذا الکتاب وهو کتاب الاعمال المانعة من دخول الجنة باب من لایؤمن جاره بوائقه قال الشیخ الفقیه ابومحمد جعفر بن احمد بن علی مصنف هذا الکتاب حدثنا محمد بن احمد القزوینی) انجام (انه سئل عن ولد الزنا قال لایلج الجنة ولا الی سبعة بطون) خط نسخ ۲۰ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٥ صفحه . اندازه ۲۲ در۱٦ وقفی نائینی. این شماره را ضمیمهٔ ٦٤٠ اخبار درص ۱٥۰ به بینید (٦۰۳۳)

٦۷۷ کتاب المسائل

عربی . مؤلف : مولانا ابو الحسن علی عریضی متوفای در ۲۱۰ کوچکترین فرزند حضرت امام صادق ع است. جلالت شأن وعلو مقامش معروف وبی نیاز ازتوصیف می دارد (۱) کتاب مسائلی است فقهی که آن بزرگوار از برادرش حضرت امام کاظم ع پرسیده وازاصول معتبره است . آغاز (اخبرنا احمد بن موسی بن جعفر بن ابی العباس قال حدثنا ابو جعفر بن یزید بن النضر الخراسانی من کتابه فی جمادی الاخرة سنة احدی وثمانین ومأتین قال حدثنا علی بن الحسن بن علی بن عمر بن علی بن الحسین بن علی بن ابیطالب عن علی بن جعفر بن محمد عن اخیه موسی بن جعفر قال سالت ابی جعفر بن محمد عن رجل واقع امراته قبل طواف النسآء ما علیه قال یطوف و علیه بدنة) انجام (اذا جعل ذلک له) نسخه را عبد الحسین بن حاج منصور مکررا مقابله وتصحیح نموده و رونویس شده است ازنسخهٔ که در صفر ٦۸٦ محمد بن حسین بن علی بن حسین ما زندرانی نوشته بوده . خط نسخ ۲۱سطری. عناوین سؤال درمتن وحاشیه بشنجرف نوشته شده . دارای ۱٦ برگ . اندازه ۲٥ در۱٦ وقفی نائینی (۲۰۲۸)

٦۷۸ کتاب المسلسلات

عربی . مؤلف : ابو محمد جعفر بن احمد بن علی قمی معروف بابن رازی . کتاب حاوی احادیث متصل الاسناد بمعصوم ع است . روضات الجنات (ص۱٤۳) این کتابرا چنین توصیف نموده : « قد جمع فیه ماوقع فی جمیع طبقات اسناد لفظة خاصة الی ان اتصل بالمعصوم ع » آغاز پس ازخطبه (اما بعد قال المصنف رض سألت یرحمک الله ان اجمع من الاخبار المعروفة بالمسلسلات فاجبتک الی ملتمسک واوجزته والله موفق للصواب وهو حسبی ونعم الوکیل قال الشیخ ابو محمد جعفر بن احمد بن علی القمی نزیل الری واشهد لله لقد املاه علینا ابو عبدالله محمد بن دهنان المقتلی فقال اشهد بالله و اشهد

(۱) عمدة الطالب ص۲۱٤ چاپ بمبئی . تنقیح المقال ج ۲ ص۲۷۲

لله لقد املاه علینا ابوعبدالله محمد بن احمد الصفوانی فقال اشهد بالله واشهد لله لقد املاه علینا القسم بن القسم بن العلاء الهمدانی فقال اشهد بالله و اشهد لله لقد حدثنی ابو محمد الحسن بن علی علیهما السلام فقال اشهد بالله و اشهد الله لقد حدثنی ابی علی بن محمد علیهماالسلام فقال اشهد بالله واشهد لله لقد حدثنی ابی محمد بن علی علیهما السلام فقال اشهد بالله واشهد الله لقد حدثنی ابی علی بن موسی علیهما السلام فقال اشهد بالله و اشهدلله لقد حدثنی ابی علی بن موسی علیهما السلام (کذا) لقد حدثنی ابی موسی بن جعفر علیهما السلام فقال اشهد بالله واشهدلله لقد حدثنی ابی جعفر بن محمد علیهماالسلام فقال اشهدبالله واشهدلله لقد حدثنی ابی محمد بن علی علیهماالسلام فقال اشهد باللهواشهدلله لقد حدثنی ابی علی بن حسین علیهما السلام فقال اشهد بالله واشهدالله لقدحدثنی ابی الحسین بن علی علیهم السلام فقال اشهد بالله و اشهد الله لقد حدثنی ابی علی بن ابی طالب صلوات الله علیه فقال اشهد بالله واشهد الله لقد حدثنی رسول الله صلی الله علیه وآله فقال اشهد بالله واشهد الله لقد حدثنی جبرئیل علیه السلام فقال اشهدبالله واشهدالله لقد سمعت میکائیل ع فقال اشهدبالله واشهد الله سمعت الجلیل یقول شارب الخمر کعابدوثن) انجام (منذ سمعت هذا الحدیث عن عبیدالله بن ابی سفیان عن النبی صم فی فضل قرائتها الی حدثتکم به) خط نسخ ۲۰ سطری. دارای ٦ برک . اندازه ۲۲ در ١٦ وقفی نائینی . این شماره را ضمیمهٔ کتاب فضائل شمارهٔ ٦٤٠ ص ۱۳۷- به بینید (۲۰۳۲)

٦٧٩ کتاب الهدایه

عربی . مؤلف : ابوعبدالله حسین بن حمدان حضینی (یا خصیبنی) جنبلائی متوفای ربیع الاول ۳۵۸ شیخ تلعکبری (۱) ازمؤلف روایت واخذ حدیث کرده. علامهٔ مجلسی این کتاب را ازمدارك بحار الانوار قرار داده وبرخی راهم در توثیق مؤلف تأملی است (۲) کتاب دربیان اسماء والقاب ومناقب و تاریخ تولد ووفات چهارده معصوم علیهم السلام است . ظاهراً همین کتاب است که شیخ نجاشی (۳) آنرا بنام (تاریخ الائمه) ضبط نموده . حدیث اول کتاب : (قال حدثنا ابن الخصیب قال حدثنی جعفر بن محمدبن مالك البزاز الفزاری الکوفی قال حدثنی عبد الله بن یونس السبیعی قال حدثنی المفضل بن عمر الجعفی عن سیدنا الامام ابیعبد الله جعفر بن محمد الصادق علیه السلام وقال الحسین بن حمدان حدثنی محمد بن مفضل الحسنی عن سیدنا ابی محمد الحسن بن علی علیهما السلام وهو الحسن الحادی العشر من الائمة صلواة الله علیهم وقال الحسین بن حمدان و

(۱) ابومحمد هرون بن موسی شیبانی متوفای ۳۸۵ (۲) تنقیح المقال ج ۱ ص ۳۲٦
(۳) رجال نجاشی چاپ بمبئی ص ٤٩ و ص ٥٠

حدثنی منصور بن‌ظفر قال حدثنی ابوبکر احمد بن محمدالعریضی‌الخطیب ببیت‌المقدس لعشر بقین من جمادی الاولی سنة اثنتین وثلثمائة قال حدثنی نصر بن علی‌الجهضمی قال سئالت سیدنا الرضا علی بن موسی وقال الرضا حدثنی ابی عن ابیه جعفر بن محمد عن ابیه محمد بن‌علی عن ابیه علی بن الحسین عن ابیه الحسین بن علی عن ابیه علی بن ابی طالب علیهم السلام وروی عن جعفر بن محمد عن یونس السبیعی عن‌المفضل بن عدر عن الصادق ع قال ورواه عن محمد بن موسی الحسنی عن‌ابی محمد الحسن بن‌علی الحادی عشر علیهم السلام قال قالوا جمیعا مضی رسول الله صلی الله علیه وآله وله ثلث وستون سنة منها اربعون سنه نبیا (کذا) ثم نزل علیه الوحی » الخ آغاز (هـذا کـتاب الفه الحسین بن حمدان الخصیبی وسماه کتاب الهدایة) انجام (وما وصفه الله عز وجل فی کـتابه) کاتب : محمد محسن کرمانی . تاریخ کـتابت ذیقعده ۱۱۰۱ خط‌نسخ ۱۵سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . برخی ازصفحات سفید است. صفحات مجدول بتحریر و طلا. نسخه رطوبت رسیده. دارای۲۹٤ برك. اندازه ۲۰در۱۳ خریداری آستان قدس درآذر ۱۳۲۲ (٦٤۹۲)

٦۸۰ کشف الاحتجاج

فارسی . مؤلف : مولانا علی بن حسن زواری مفسر معروف (۱) کتاب ترجمهٔ احتجاج طبرسی است. که بفرمان شاه طهماسب صفوی تالیف فرموده آغاز (افتتاح این مقال‌همایون‌فال‌عدیم المثال که‌حسن فصاحت وجمال بلاغتش بزیور بدایع مناقب آل‌اطهار سلام الله علیهم ما تعاقب‌اللیل والنهارآراسته) انجام (وتعبد درآن اقتضاء تعبد بچیزی میکند که‌تمام نشود صلوة الابان ازمعرفت آل وعترة) کاتب : حسین‌بن‌منصورسبزواری. تاریخ کـتابت درصحافی بریده شده . خط نسخ ۲۱ سطری . ابواب وعناوین بشنجرف نوشته شده . داری۲۱۸ برك. اندازه ۲٤ در ۱۵ نسخه رطـوبت رسـیده . خریداری آستان قدس در آذر ۱۳۲۲ (٦٤۸٤)

٦۸۱ کشف الاحتجاج

فارسی. مکرر پیش . صفحهٔ اول این نسخه بخط مغایر باصفحات دیگر وتازه نوشته شده وآن قسمت ازدیباچهٔ که مندرج درصفحهٔ اول است غیر از آن چیزی است که درنسخهٔ پیش تدوین یافته . آغاز (ای فاتحهٔ مصحف حمدت توحید ـ وی نقطـهٔ از کـتاب مجدت خورشید ـ افلاك زدفتر جلالت ورقیست ـ ازرحمتت آیتیست قرآن‌مجید

---

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم‌فهرست مذکور است .

خضارت ونظارت ریاض ایمان) انجام (ازمعرفت آل وعترة طاهرین وصلی الله علی محمدوآله اجمعین) نام کاتب درصحافی رفته. تاریخ تحریر: ۲۲ محرم ۱۰۶۵ خط نستعلیق ۲۶ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲۰۷ برك. اندازه ۲۹ در ۱۹ وقفی اشرف السلطنه (۲۱۲۳)

کشف الریبه

بنگرید بباب اخلاق

کشف الغموض وبیان الرموز

بنگرید بجلد چهارم فهرست

۶۸۲ کشف الغمة فی معرفة الائمه

عربی. مکرر شمارهٔ ۲۳۴ مؤلف : ابن الفخر بهاء الدین ابو الحسن علی بن ابی الفتح فخر الدین اربیلی متولد در ۶۲۵ متوفای ۶۹۲ مدفون درمنزلش واقع در غربی بغداد (۱) نسخه بخط شیخ کفعمی صاحب کتاب (بلد الامین) و (مصباح) است که برای خزانهٔ سید عبدالحسین بن سلطان موسوی نوشته وهم معلق است بحواشی از کاتب و رونویس شده است از نسخهٔ که خط علامهٔ حلی برآن بوده وآن از نسخهٔ اصل رو نویس شده بوده است نسخه مصدر است بقصیدهٔ درمدح کتاب وهم ترجمهٔ مختصر مؤلف ازشیخ کفعمی. مطلع قصیده اینست : « یامن یروم لکشف غمة مذنب - ویرید دین المصطفی بتمام » بالجملهٔ نسخه مصحح ودرنهایت نفاست واعتبار است. آغاز (الحمد لله الذی الزمنا کلمة التقوی) انجام (وآخر دعواهم ان الحمد لله رب العالمین) کاتب : تقی الدین ابراهیم بن علی بن حسن بن محمد بن صالح کفعمی لوزی جبعی حارثی . تاریخ تحریر :آخر روز پنجشنبه هفت شب مانده از رمضان ۸۹۴ (ترجمهٔ این کتابرا بشمارهٔ ۶۴ به بینید) خط نسخ وریحان ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . حاوی ۴۱۷ برك. اندازه ۲۶ در ۱۸ وقفی نائینی (۲۱۲۵)

۶۸۳ کشف الغمه

عربی. مکرر پیش . آغاز (الحمد لله الذی الزمنا کلمة التقوی) انجام (وله الشکر اولا واخیرا) کاتب حیدر بن محمد بن علی الحسنی (که درآخرجزء اول است) تاریخ تحریر: ذیحجه ۷۸۴ نسخه‌را شیخ علی بن عبدالعالی (۲) مقابله نموده است بانسخهٔ که علامهٔ حلی

---

(۱) ترجمه اش درجلد اول فهرست گذشت. تاریخ ولادت مؤلف بنا بضبط شیخ کفعمی کاتب نسخه درصدر نسخهٔ است. محل دفن بروایت الذریعه ج ۱ ص ۲۱۸ است

(۲) باغلب احتمال مصحح نسخه محقق کرکی صاحب جامع المقاصد است

مقابله وتصحيح فرموده بوده . تاريخ ختم مقابله وتصحيح كه در آخر جزء اول نوشته شده: ۷ روز مانده ازرمضان ۹۰۸ وهم در آخر جزء دوم درحاشيه بتاريخ ۱۵ رمضان ۹۰۸ است. خط نسخ ٤٥ سطرى . عناوين بشنجرف نوشته شده . داراى ۱۱۵ برك. اندازه ۳٦ در ۲۵ وقفى نائينى (۲۱۲٤)

٦٨٤ كشف الغمه

عربى . مكرر پيش . آغاز (الحمد لله الذى الزمنا كلمة التقوى) انجام (حامد الله ومصليا على محمد وآله الطاهرين وذالك فى شهر ربيع الاخر من سنة اثنى وتسعين وستمائه) كاتب: محمدقلى بن آدينه محمد ازنسخهٔ كه دراوائل رجب ۹٦۸ بخط حسين بن عبدالرحيم نوشته شده رونويس كرده . تاريخ تحرير : شوال ۱۲۷۱ خط نسخ خوب ۲۱ سطرى. عناوين بشنجرف نوشته شده . داراى ٤٧٤ برك . اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفى نائينى (۲۱۲٦)

٦٨٥ كشف المهم فى طريق خبر غدير خم

عربى . مؤلف : سيد هاشم بحرينى . كتاب دربيان ورود حديث شريف غدير خم بطريق اماميه و اهل سنت است. كتاب مرتب است برسه باب : ۱ فيما ورد من طريق الخاصة ۲ من طريق العامة وفيه ثمانية وثمانون حديثا ۳ فى نص رسول الله صم على اميرالمؤمنين على بن ابيطالب عم بالولاية المقتضية للامارة والامامة بغدير خم من طريق الخاصة وفيه ثلاثة واربعون حديثاً- آغاز (الحمد لله الملك الحق المبين) انجام (وساقوا ذكرالرواة من الصحابة وغيرهم) شيخ على بن سليمان بحرينى اين نسخه را بانسخهٔ اصل مقابله كرده وگاهى تصحيح ومقابله درحضور مؤلف ميشده . تاريخ ختم مقابله: ۱۰ جمادى الثانى ۱۱۰۲ تاريخ تحرير : سلخ ذيقعده ۱۱۰۱ خط نسخ ۲٤ سطرى . عناوين بشنجرف نوشته شده . اوراق مجدول بشنجرف. داراى ٤۳ برك. اندازه ۲۲ در ۱٦ وقفى نائينى (٦٧٤٩)

كشكول فيماجرى لآل الرسول بعد الرسول

بنگريد بجلد چهارم فهرست درباب حكمت وكلام

٦٨٦ كفاية الاثر فى النصوص على الائمة الاثنى عشر

عربى . مؤلف : ابو القاسم على بن محمد بن على خزاز رازى قمى (۱) از مشايخ جليل اماميه درنيمهٔ اول سده پنج هـ ـ ق روايت ميكند ازشيخ صدوق وابوالفضل محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب شيبانى (۲) واحمد بن اسماعيل سليمانى و ابو عبدالله

(۱) معالم العلماء چاپ تهران ص٦۳ــ رجال نجاشى . منهج المقال تعليقهٔ وحيد بهبهانى بر منهج المقال
(۲) متوفاى ۳۸۷ ــ الذريعه ج ۱ ص ۲۹۸

احمد بن‌محمد بن‌عبیدالله بن‌حسن بن عیاش بن ابراهیم بن‌ایوب بن‌جوهری(۱) کتاب حاوی احادیث وارده از پیغمبر صم‌ع‌م است در باب امامت ائمهٔ اثنی عشر علیهم‌السلام بروایت صحابه معروف (مثل ابن‌اعباس وابن مسعود وابو ایوب وجابر بن سمره وغیرهم) وهم صادره ازمعصومین علیهم‌السلام بامختصری شرح واظهار نظر. کتاب مرتب بر ۳٤ باب است ۱۹ باب اول احادیث مرویه ازصحابه وبقیهٔ ابواب مأثورات ازمعصومین است. علامهٔ مجلسی ازینکتاب دربحار الانوار نقل کرده. کتاب ضمیمهٔ (اربعین) مجلسی چاپ شده . آغاز (الحمد لله المتوحد بالقدم) انجام (وعرف الحق من‌الباطل والصدق من الکذب والله تعالی الموفق لصواب وهوحسبنا ونعم‌الوکیل) کاتب: محمدمهدی بن‌حاج‌ملامحمدتقی اصفهانی. تاریخ تحریر : جمادی‌الاول ۱۳۱۸- خط نسخ خوب ۲۱ سطری عناوین بشنجرف نوشته شده. صفحات مجدول بلاجورد وتحریر وطلا بدوجدول ودارای یك سرلوح مذهب. دارای ٥٤ برك. اندازه ۲۱ در ۱٤ وقفی نائینی (۲۱۲۷)

۶۸۷ کلمات قصار

عربی. رساله ایست حاوی یکصدودوجمله ازحکم وکلمات قصار علوی ع که کاتب نسخه عبد الشکور سالیانی انتخاب وافراد درکتابت نموده وبدستور (محمد علی‌آقا)نامی که ازاشراف عصرخود بوده نوشته ست. آغاز (لوکشف الغطاء ما ازددت یقینا) انجام (وشهوات الجنان وهفوات اللسان) تاریخ تحریر: ۱۲۵۷ خط‌نسخ خوب ۳ و ٤ سطری. اطراف سطور طلا اندازی شده ومجدول بین‌سطور را بقدردوسطر برای‌ترجمه سفید گذاشته . صفحهٔ اول دارای یك سرلوح مذهب بسیار زیبا . اورق مجدول بلاجورد وتحریر وطلا وتحریر وشنجرف بدوجدول. دارای ۲۰ برك. اندازه ۱۹در ۱۲ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۶۸۲٥)

۶۸۸ کمال‌الدین وتمام النعمة فی‌اثبات الغیبة وکشف الحیرة

عربی. مکررشماره ۲۳۹ مؤلف شیخ صدوق. کتاب درغیبت ولی‌عصر ومرتب بر۶۲ باب است. آغاز (الحمدلله الواحدالاحدالفردالصمد) انجام (کذلك‌یطبع الله‌علی کل قلب متکبر جبار) کاتب : محمد حکیم بن محمد معصوم رضوی دلیجانی. تاریخ تحریر: رجب ۱۰۷۹ خط نسخ ۲۲ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۲٤۲ برك. اندازه ۲۶ در ۱٥ وقفی نائینی (۲۱۳۰)

---

(۱) متوفای ٤۰۱ (منهج المقال) مؤلف درینکتاب ازین اشخاص نیز روایت کرده : ابوعبدالله حسین بن محمد بن سعید بن علی خزاعی وقاضی ابوالفرج المعافا بن‌زکریا البغدادی ومحمد بن وهبان بن محمد بصری وعلی بن‌حسین بن محمد بن‌محمد بن‌منده وعلی بن‌محمد السندی

۶۸۹ کمال الدین

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحـمدلله الواحد الاحـد) انجام (متکبر جبار)
کاتب : محمد ابراهیم موسوی قاینی فخرودی. تاریخ تحریر : ذیحجه ۱۰۹۳ خط نسخ ۲۱
سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۳٤ برك. اندازه ۲۵ در۱۹ وقـفی
محمد رضوی بوسیلهٔ تقی‌آقا مدرس رضوی‌درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شد(۵۶۹۳)

۶۹۰ کمال الدین

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحـمد لله الواحـد) انجام (متـکبر جبار)
کاتب : عبدالله بن حسین بن حسن بن حسین حسینی موسوی بحرانی . خط نسخ۲٤
سطری. دارای دو سرلوح مذهب. صفحات مجدول به تحریروطلا وتحریر. نسخه رطوبت
رسیده وموریانه خورده . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳٤۵ برك . اندازهٔ
۳۲ در۱۸ وقفی نائینی (۲۱۲۹)

۶۹۱ کنزالذهب

فارسی . مؤلف حاج ملا محمد بن حاج‌حسن مشهدی‌طوسی متوفای در۱۲۵۷
بسن ۷۵ سالگی . مدفون در رواق روضهٔ مطهرهٔ رضوی موسوم بدار السیاده . در
کربلاء نزد صاحب ریاض ودرنجف درخدمت صاحب‌کشف الغطاء تلمذ و استفاده و
تکمیل نموده. در مشهد بامامت وتدریس وتربیت طلاب وتألیف اشتغال داشته‌ودارای
کتابخانهٔ معتبری بوده (۱) کتاب ترجمه وتوضیح رسالهٔ مبارکهٔ (ذهبیه)است. تاریخ
ختم تألیف : ۱۲۱۶ که درین بیت گفته : « پی سال تاریخش افکار گـفت ـ بشد گنج
پنهان زر آشکار » نسخه معلق بحواشی مؤلف است . آغاز (حمـد بیحـد و ثنای
بیعدد سزاوار حکیمی است که انسان را ازخزانهٔ جود خلعت وجود پوشانیـد) انجام
(بدعای مغفرت ورفع درجات دستگیری نمایند) کاتب : عباس بن محـمد ازغدی .
تاریخ تحریر : یکشنبه ۲۶ محرم ۱۲۳۸ خط نستعلیق مختلف‌السطر. عناوین درحاشیه
بشنجرف‌نوشته . کاغذ نسخه آبی. دارای۵۵ برك. اندازه ۱۷ در۱۱ وقفی محمد طاهر
سبزواری در۲٤ خرداد ۱۳۲۳ (۶۵٤۵)

((حرف ل))

۶۹۲ لمعات قدسیه

فارسی . مؤلف : احمد بن محمد ابراهیم اردکانی یزدی از حکمـاء و عرفاء

(۱) فردوس التواریخ درصفحهٔ ۱۲۲ ترجمهٔ مؤلف را آورده واین رساله‌را ازص ۲۲۵ تا ص۳۱۹ آن کتاب مندرج داشته

مقیم شیراز. ترجمه‌اش بنظر نرسید(۱) کتاب ترجمه و شرح چهل حدیث مشکل وارد در معرفت‌الله است که پس از ترجمهٔ اجمالی بشرح وبیان تفصیلی وتحقیقی فلسفی وعرفانی پرداخته وازقاضی سعید قمی علیه‌الرحمه نقل قول و مطلب نموده حدیث اول این است: « ماروی عن‌احمد بن خالد عن اسماعیل بن مهران عن ابی سعیدالقماط عن ابان بن تغلب عن ابیعبدالله جعفر بن‌محمدالصادقع انه قال لما اسری بالنبی‌قال یا رب ماحال‌المؤمنین عندك) الخ مؤلف کتاب را ختم باین صلوات نموده: « اللهم‌صل وسلم علی منبع الجود واصل الجود » الخ آغاز (احمدك یا من توحد بالربوبیة فعز و جل عن مجاورة الشركاء) انجام (وموجب هلاکت می‌داند) کاتب: محمد ابراهیم بن محمد شریف نیریزی. تاریخ کتابت: ۱۲۹٤ در حسینیه قوامیه شیراز. خط نسخ خوب ۱۵ سطری. عناوین و اقوال درمتن و حاشیه بشنجرف نوشته شده. دارای ۳٦۲ برك اندازه ۲۷ در ۱۷ وقفی نائینی (۲۰۳۸)

٦۹۳ لمعات‌النور فی کیفیة الظهور

فارسی. مؤلف: شیخ جلال‌الدین محمد بن ابی تراب شیرازی مرو دشتی(۲) متوفای ۲۰ صفر ۱۳٤۱ در کربلاء از فضلاء اهل منبر ومعارف مدرسین معروف‌مشهد. در شعر دارای قریحه و در علم کلام بارع بوده. کتاب در اثبات مهدویت ووجود و ظهور حضرت بقیةالله حجة بن‌الحسن عج است. کتاب مرتب است بر پنج لمعه: ۱ در ذکر خبرهای آسمانی و خبرهای غیر آسمانی بظهور مهدی موعود و قیام قائم‌آل‌محمد صلوات‌الله علیهم اجمعین در آخرالزمان و اثبات اینکه مهدی موعود حضرت حجة‌بن الحسنع میباشد وابطال قول مخالفین ومعاندین ۲ در بیان علائم ظهور آن نورمقدس ۳ در بیان کیفیت ظهور آن نور و تعیین مکان و زمان ظهور و جمع میان اخبارمختلفه ٤ در ذکر امور مترتبه برظهور که محل اتفاق اخبار وآثاراست ۵ در بیان‌خصائص وجود مبارك آنحضرت است. تاریخ شروع بتألیف: سال ۱۳۳۰ آغاز (الحمدلله‌الدائم

(۱) مؤلف این کتاب غیر از سید احمد اردکانی یزدی معاصر با فتحعلیشاه است که ترجمه‌اش در نجوم‌السماء ص٤۱۸ - آورده شده وظاهراً همان شخصی است که علامهٔ متتبع آقای حاج شیخ آقا بزرك تهرانی دامت برکاته در کتاب‌الذریعه (ج ٦ص٦٤ وص۲۰۰) ذکری ازاو نموده و درنامهٔ خصوصی ترجمه‌اش را چنین بیان فرموده: ملا احمد بن محمد ابراهیم بن‌حاج نعمت‌الله اردکانی مقیم در شیراز متوفای حدود ۱۲۵۰ در تالیفاتش کتابی بعنوان (شرح اربعین) ضبط نموده که باغلب احتمال همین کتاب است. (۲) مؤلف دررالبهیه درجلد ٤ فهرست ترجمه‌اش بطور اختصارمذکور است ــ ترجمهٔ که‌دراینجا آورده شده خلاصهٔ افادات فاضل محترم واقف نسخه است.

ملکه المطاع حکمه مصدر الامور ومکور الدهور ملك كل مالك ومملوك مالك كل ملك وصعلوك) انجام (بان ولی مهدی بگومستان سلامت میکنند) (نسخه بجز چند صفحه بخط مؤلف است. دارای ۳۰۸ برك. خط نستعلیق ۱۷ سطری. اندازه ۲۲ در ۱۷ وقفی حاج شیخ محمود واعظ حلبی در ۲۶ آذر ۱۳۲۶ (۶۸۰۳)

۶۹۴ لوامع صاحبقرانی

فارسی . مکرر شماره ۲۴۷ مؤلف : مولانا محمد تقی مجلسی اول متولد ۱۰۳۰ متوفای ۱۰۷۰ مدفون درجامع عتیق اصفهان و تا کنون معروف و مشهور است (۱) کتاب ترجمهٔ (من لایحضره الفقیه) صدوق است که نخست احادیث را ترجمهٔ تحت اللفظی روانی نموده سپس بذکر اقوال و اختلافات فقهی مشروحا وهم بیان اختیار ونظر شخصی پرداخته است وآنرا مصدر داشته بمقدمهٔ که حاوی ۱۲ فائده است. مؤلف این کتابرا بفرمان شاه عباس ثانی پس از شرح عربی موسوم به(روضة المتقین)تألیف نموده. موجودی از ین کتاب که بچاپ هم رسیده تا آخر کتاب مزار است. تاریخ ختم تألیف (بنا بضبط درنسخهٔ چاپی) : شوال ۱۰۶۶ است. نسخهٔ موجود قطعهٔ کوچکی از کتاب وتا اوآئل مسئلهٔ (کر) را دارد. آغاز (حمدی که باقلام اشجار ومداد بحار برصفحات لیل ونهار شطری ازآن نتوان) انجام موجود (وحکم کر دارد وعلامت کریت) خط نسخ ۳۰ سطری. که در متن وحاشیه نوشته شده . اوراق مجدول بشنجرف وتحریر وطلا بچهار جدول. دارای ۳۶ برك. اندازه ۴۳ در ۲۶ وقفی نائینی (۲۱۳۱)

لهوف

بنگرید بشمارهٔ ۷۲۸

((حرف م))

۶۹۵ مجالس

فارسی . مؤلف : حاج شیخ حبیب الله قمی زیوانی (مذکور در ص ۳۵) این کتاب مطالب منبری مؤلف وحاوی مطالب متنوعه است که ضمن ۴۱ مجلس برشتهٔ تحریر درآورده. تاریخ ختم تحریر ۳۲ مجلس آن در سلخ رمضان ۱۳۲۶ بوده و ۹ مجلس دیگر نیز برآن افزوده است . ومینماید که نا تمام گذاشته. آغاز (المجلس فی النفس و الروح - نهج الحمد لله الذی جعل الحمد مفتاحا لذکره) انجام (ونعلین اورا اسود بن خالد برداشت)

---

(۱) ترجمهٔ شریفش درجلد اول فهرست مذکور است ودرآن جلد این کتاب اشتباها (لوامع المتقین) ضبط گشته .

نسخه مسودهٔ اصلی و بخط مؤلف است . خط نسخ و نستعلیق ۲۰ سطری . دارای ۱۲۲ برك. اندازه ۲۲ در ۱۸ وقفی حاج محمد حسین سادهٔ آهن فروش در ۷ تیر ۱۳۲٦ (٦۷٦۸)

٦۹٦ مجموع الرآئق من ازهار الحدآئق

عربی. مؤلف : سید هبة الله بن ابی‌محمد حسن موسوی از اعلام امامیه در اوآئل سدهٔ هشتم معاصر با علامهٔ حلی است. کتاب در بیان خواص آیات شریفه و تعویذها و اذکار وادعیه و خطب و فوآئد کلامی و مسائل فقهی واحادیث وارده درباب طب وغیره است که از کتابهای (مقنع) شیخ‌مفیدو (کمال الدین) صدوق و (جمل العلم و العمل) شریف مرتضی و (کتاب الشهاب) قاضی قضاعی وغیرها نقل وانتخاب کرده . کتاب بر ۱۲ باب ضمن دوجلد ترتیب یافته (۱) نسخه جلد اول است. صفحهٔ اول وصفحاتی از وسط آن افتاده است . ابواب آن : الباب الاول فی منافع القرآن الکریم وما ورد من طب الائمة علیهم السلام. الباب الثانی فی الاعتقاد وما یجب علی المؤمن معرفة و الاقتداء به ـ الباب الثالث فی جمل العلم و العمل للسیدالمرتضی علم الهدی. الباب الرابع فیما حصل من الادعیة المبارکة عن النبی صلی الله علیه وعن الائمة علیهم السلام وبعض ما وردمن احرازهم و وحجبهم واختیارات الایام المرویة عن الصادق علیهم السلام . الباب الخامس المقنع فی الامامه تصنیف الشیخ الرئیس المفید . الباب السادس فی بعض ماورد من اخبارهم و مناقبهم وذکر اتصال الوصیة من لدن آدم الی علی ع . از باب سوم کتاب استفاده میشود که این کتاب درماه صفر ۷۰۳ در دست تألیف بوده. صفحهٔ اول کتاب افتاده است. آغاز موجود (وماینتفع به من الدعا المستجاب وما یختم به) انجام (وآله المعصومین المنتجبین وسلم) کاتب: محمد بن علی بن‌حسن بن ابی الحسن السیمانی (کذا) النجفی . تاریخ تحریر: یکشنبه ۷ رمضان ۹۸۳ در اصفهان. خط نسخ مختلف السطر. عناوین وفصول وابواب بشنجرف نوشته شده. دارای ۲۷۰ برك. اندازه ۲٦در۱۹وقفی فهرستی (٥٦۹٤)

٦۹۷ مجموعهٔ ورام

عربی . مکرر شمارهٔ ۱۳۰ اخبار چاپی . مؤلف : شیخ ابو الحسین ورام بن عیسی بن ابی النجم بن ورام بن حمدان بن حولان بن‌ابراهیم بن مالك اشتر (ازصحابهٔ امیر المؤمنین ع) نخعی حلی متوفای ٦۰٦ یا ۲ محرم ٦۰٥ درحله . جد مادری رضی

(۱) مستدرك الوسائل ج ۳ ص ۳۷۱

الدین بن طاوس است . روایت میکند از سدید الدین محمود حمصی واز مشایخ شیخ منتجب الدین قمی وغیره است (۱) کتاب حاوی احادیث وارده درمواعظ ونصایح‌است وبنام (تنبیه اللخاطر ونزهة الناظر) نیز موسوم است. آغاز (الحمد لله الاول بلا ابتداء) انجام (ولکنما التقوی مجانبة السیئة) تاریخ تحریر:۱۰۶۹ خطنسخ۲۱سطری. عناوین بشنجرف‌نوشته شده.قسمتی ازکاغذنسخه حنائی رنك . دارای ۲۷۹ برك. اندازه ۲۹ در۲۰ وقفی نادرشاه (۲۱۳۷)

۶۹۸ مجموعهٔ ورام

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمد لله الاول بلا ابتدآء) انجام (و لکنما التقوی مجانبة الشبه) کاتب : محمد رضا بن عزیز الله تونی . تاریخ تحریر : ۱۱۰۰ هـ ـ ق خط نسخ۲۳ سطری. دارای ۱۰۶ برك. اندازه ۲۵ در ۱۹ وقفی‌حاج نورمحمد شعرباف در رجب ۱۲۱٤ (٦۱۷۲)

۶۹۹ مجموعهٔ ورام

عربی. مکررپیش. آغاز (الحمدلله الاول بلا ابتدآء) انجام (ولکنما التقوی مجانبة الشبه) کاتب : منجله بن قاضی مرتضی العباسی . خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . صفحهٔ اول استکتاب شده. نسخه رطوبت رسیده . دارای ۲۱۳ برك. اندازه ۲٦ در۱۷ وقفی حاج قائم‌مقام (۲۱۳۸)

۷۰۰ محاسن

عربی . مؤلف : ابوجعفراحمدبن ابیعبد الله محمدبن خالد بن عبد الرحمن بن محمد بن علی برقی قمی متوفای ۲۷٤ یا ۲۷۰ یا ۲۸۰ (۲) اصلا از مردمان کوفه بوده جد اعلایش محمد بن علی پس ازواقعهٔ شهادت حضرت زید بن علی بن الحسین علیهم السلام (۳) بامر والی کوفه یوسف‌بن عمر ثقفی کشته‌شد. پس ازین واقعهٔ‌جدش‌عبدالرحمن با فرزندش خالد (که کودك بود) فرار به: « برقه » یا « برقروز » (ازمحال قم) نمود پدرش محمد بن خالد از اعاظم محدثین و ازثقات اصحاب حضرت امام کاظم و حضرت امام رضا علیهما السلام میباشد وخود نیز از اجلهٔ رواة واز اصحاب حضرت امام محمد تقی وحضرت امام علی الهادی علیهما السلام بشمار است. این کتاب‌که از جوامع معتبر ومتاخرین ازآن بمانند ثقة الاسلام کلینی وغیره ازآن نقل‌کرده اند شامل کتابهائی‌در رشته های متنوع ازفقه وحکمت وتوحید وآداب وعلل شرعیه است وشمارهٔ آن مختلف

(۱) روضات الجنات ص ۷٦۷ـ مستدرك الوسآئل ج ۳ ص ٤۷۱ وص ٤۷۷ بحارالانوار ج ۱
(۲) روضات الجنات ص ۱۳ ـ اعیان الشیعه ج ۱۰ ص۳۹۹ (۳)در۱۲۱ یا۱۲۲ بسن ٤۲سالگی

ذکر وضبط شده است . نسخهٔ موجود حاوی ۱۱ کتاب است ومجموع ابواب آن ۳۴۹ باب : کتاب القراین وفیه ابواب (٥ باب) ۲ ثواب الاعمال وفیه من الابواب مأته و ثلثة وعشرون بابا ۳ العقاب وفیه من الابواب سبعون بابا ٤ الصفوة والنور وفیه من الابواب سبعة واربعون بابا ٥ مصابیح الظلم وفیه من الابواب سبعة واربعون بابا ٦ کتاب العلل ۷ کتاب السفر وفیه من الابواب تسعة وثلثون بابا ۸ کتاب الماکل وفیة من الابواب ستة و ثلاثون بابا ۹ کتاب المآء وفیه من الابواب عشرون بابا ۱۰ کتاب المنافع وفیه من الابواب ستة ابواب ۱۱ کتاب المرافق وفیه من الابواب ستة عشر بابا. آغاز (کتاب القراین القرائن وفیهٔ ابواب الاول باب الثلثه احمد ابیعبدالله البرقی عن معاویة ابن وهب عن ابیعبدالله علیه السلام قال یا معاویه من اعطی ثلثا لم یحرم ثلثا) انجام (فقال انشاء ان یضع مکانها سنا بعد ان تکون زکیة) کاتب : عبد العلی بن سلطانمراد طالقانی. تاریخ تحریر : جمعه اواخر ماه محرم ۱۰۵۲ در برهان پور (از محال هند) کاتب نسخه را برای امیر فخر الدین علی حسینی تفریشی نوشته . فخرالدین بن مرتضی الحد (درصحافی رفته) این نسخه را با نسخهٔ اصل مقابله وتصحیح نموده . تاریخ ختم تصحیح : ۲۰ روز گذشته از صفر ۱۰۵۲ در بلدهٔ برهانپور (۱) خط نسخ ۱۶ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . صفحات مجدول بلاجورد وشنجرف. صفحهٔ اول دارای سرلوح مذهب است . دارای ۳۸۷ برگ. اندازه ۳۷ در ۱٥ وقفی فاضلخان دروقفنامه تاریخ نوشته نشده ولی درمهر واقف ۱۰٦٥ خوانده میشود (۲۱۳۹)

۷۰۱ محاسن

عربی . مکرر پیش . این نسخه ناقص است. ازاواسط باب دوم (باب المعرفة) از کتاب پنجم وتمام کتابهای ششم وهفتم وقسمتی از کتاب هشتم ومختصری ازاواخر کتاب یازدهم را دارد . نسخه مصحح ومقابله شده است. آغاز موجود (ممرضه للقلب) انجام (بعد ان یکون ذکیة) کاتب : محمد بن امیر سلطان حسینی قمی خادم علی بن بابویه (۲) تاریخ تحریر : شب دوشنبه ١٤ ذیقعده ۱۰۵۳ خط نسخ ۱۹ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱٦۹ برگ . اندازه ۲٥ در ۱۳ وقفی ملکزادهٔ کوثر (٦۸۲۷)

مدینة الحدیث

بنگرید بشمارهٔ ٤۹۹

(۱) گمان نزدیك بیقین است که مصحح نسخه همان امیر فخرالدین باشد که کتاب برایش نوشته شده)
(۲) مقصود خادم بقعهٔ ابن بابویه باید باشد

۷۰۲ مرآت العقول فی شرح اخبار آل الرسول

عربی . مکرر شمارهٔ ۲۷۲ مؤلف : مجلسی دوم. کتاب شرحی است بعنوان (قوله) برکافی . سبك این شرح بیان حال اسانید روات وتوضیح الفاظ ونقل نکاتی‌از شروح وحواشی‌دیگراست. تاریخ ختم تألیف : شب پنجشنبه ۸ رجب ۱۰۸۶ – نسخه قطعهٔ ازاوآئل جلد سوم است و ناقص وتا اوآئل « باب المصیبة بالولد » را دارد . لیك دیباچهٔ آن عیناً دیباچهٔ جلد اول است . خط نسخه شباهت زیادی بخطمؤلف دارد ومینماید که نسخهٔ اصلی است. آغاز (الحمد لله الذی وهب الحیاةوالقوی وافاض العقل) انجام موجود (الظاهر انه اسمیعیل بن مهران و قدمضی) خط نستعلیق و شکسته ۱۸سطری. نسخه رطوبت رسیده . دارای ۵۳ برك . اندازه ۲۰ در۱۳ وقفی حاج سید محمد شوشتری (۲۱۴۰)

۷۰۳ مسار الشیعه

عربی . مکرر شماره ۱۱۷ فقه خطی . مؤلف : شیخ مفید. رسالهٔمختصریست درتواریخ شرعیه . علامهٔ مجلسی در بحارالانوار از آن نقل فرموده . آغاز (الحمدلله علی ما بصرنا من حکمته وهدنا الیه من سبیل رحمته ویسره من طاعته) انجام (واعطاه سواله (کذا) وصلی الله علی خاتم الرسالة محمد واهل بیته الطاهرین) خط نسخ . (این رساله را درحاشیه طب الائمه شمارهٔ ۶۰۵) از ورق ۳۳ تا ۳۹ به بینید (۶۷۸۰)

۷۰۴ مستدرك الوافی ج ۱۳

عربی . مؤلف : مولانا محمد هادی بن مرتضی بن مؤمن بن شاه مرتضی کاشانی ازعلمآء نیمهٔ دوم سدهٔ یازده ه – ق برادرزاده وشاگرد فیض کاشانی و هم مجاز از او (۱) وشارح کتاب (مفاتیح‌الشرایع) است.درکتب تراجم موجوده ازین کتاب مفصل ونفیس نامی برده نشده . کتاب متمم ومستدرك کتاب (وافی) عم مؤلف است. نگارنده این‌سطورمجلدات اولیه‌این کتابراندیده.لیك ازنسخه برمی‌آید که بالغ بچهارده جزءاست . این‌نسخه جزء سیزدهم ومستدرك جزء سیزدهم کتاب وافی است . سبك کتاب چنین است‌که پس ازذکر احادیث با مدرك آنها تحت عنوان(بیان)

(۱) نجوم‌لسمآء ص ۲۲۵ . فیض‌کاشانی دو اجازه نقل حدیث بمؤلف این کتاب داده یکی مختصر وبدون تاریخ دیگری مفصل وتاریخ آن اواخر صفر۱۰۷۲ است . صورت این‌دو اجازه در خاتمهٔ کتاب وافی شمارهٔ ۳۱۶ قلمی گشته

اخبار

کتب خطی

بشرح وتوضیح پرداخته . عناوین ابواب کتاب: ابواب ماقبل الموت ۱ باب ذکرالموت والاستعداد له وانه لابد منه ۲ باب فضل العافیة واغتنام المهـله ۳ باب مدةالعمر وارزله ٤ باب تمنی الموت وحبه وبغضه ٥ باب الطاعون والفرار منه ٦ باب ثواب المریض ۷- باب علل الآلام والذات ۸ باب فضل الموت وبغض العلل وما لایبتلی به المؤمن ۹ باب ثواب ترك الشکایة وجدها ۱۰ باب عیادة المریض ۱۱ باب ثواب عیادة المریض ۱۲ باب المحتضر ووظایفه ۱۳باب ان المؤمن لایکره علی قبض روحه ١٤ باب ما یعاین المؤمن والکافر ١٥ باب صفة الموت ١٦ باب ما جآء فی ملك الموت وقبـضه الارواح ١٧ باب وجوب التجهیز وثوابه ١٨ باب علل التجهیز ١٩ باب الرجل یغسل المرأة والمرأةتغسل الرجل ٢٠ باب فضیلة الموت اذا وقع فی احوال واوقات - ابواب التـجهیز : ۱ باب تعجیل الدفن حیث مات ۲ باب کیفیة غسل المیت وسایر وظائفه ۳ باب الغسـل ومن لایموت حتف انفه والحامل والسقط والمخالف ٤ باب التکفین وکیفیة وما یتعلـق به ٥ باب فضل تشییع جنازة وحملها وسایرآداب ذلك ٦ باب حضورالنساء و الجنائز ۷- باب الصلوة علی المیت وانها دعآء ومسئلة ولیس لها ذنب ۸ باب من یصلی علی المیت وکیفیته القیام ووضع الجنائزالمتعدده ۹ باب الشرط فیها وما یشترط وانها علی من تجب ۱۰ باب عدد التکبیرات ۱۱ باب کیفیة الصلوة علی الجنازه ۱۲ باب کیفیة الصلوة علی رسول الله ۱۳ باب الدفن و آدابه ١٤باب وظائف القبر وتلقین الانصراف ١٥ باب الماتم و ما یجب علی الجیران ١٦ باب المصیبة بالولد و نحـوه ١٧ باب ثواب التعـزیة و آدابها من الطرفین١٨ باب التعزی واسبابه ١٩ باب زیارة القبـور ٢٠ باب ما یلحـق المیـت ٢١ باب النوادر والعلل - ابواب مابعد الموت: ۱ باب سؤال القبر وعذابه ۲ باب مکان الارواح بعد الموت ۳ باب حال الاطفال ومن فی حکمهم بعد الموت ٤ باب حال ولد الزنا ومن خبثت طینته ممن اظهر الاسلام ٥ باب نفخ الصور وبعث ما فی القبور ٦ باب الحشر ۷ باب الاتیان بجهنم الی المحشر ومواقف ذلك الیوم الاکبر و احواله ۸ باب حشر المتقین الی الجنة وسوق المجرمین الی النار ۹ باب الوسیلة واللواء ۱۰ باب المیزان و الحساب ۱۱ باب العرض والشفآء ۱۲ باب الصراط و ورود النار ۱۳ باب الاعراف ١٤ باب جهنم وانکالها ١٥ باب الجنة ونعیمها ١٦ باب مکان الجنة والنار وانهما مخـلوقتان ١٧ باب خلود الفریقین ومن یخرج من النار ومن رفق به فیها ١٨ باب سعة رحمة الله فی ذلك الیوم ١٩ باب النوادر. حدیث اول وارد درین جزء : « النهج قال علیه السلام اذا کنت فی ادبار والموت فی اقبال فماسرع الملتقی » آخرین حدیث این جزء : « العیون

فی خبر الشامی الذی سئل امیر المؤمنین ع عن مسائل انه سئله عن کلام اهل الجـنة « الخ - آغاز (الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفی محمد واهل بیته ائمة الهدی) انجام (یاتی فی باب من کان فی الارض قبل آدم ومن یکون بعده من کـتاب الروضة اخبارمتضمنة لتجدیدالله سبحانه عالما آخر بعد دخول اهل النار النار و اهـل الجنة الجنة انشاء الله تعالی) خط نستعلیق ۲۲ سطری . عناوین بشنجرف نوشـته شده . دارای ۷۵ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی نائینی (۲۲۰۳)

مسكنة الفؤاد

بنگرید بباب اخلاق

۷۰۵ مسکن الشجون فی حکم الفرار من الطاعون

عربی . مؤلف : سید نعمت الله جزایری . کـتابی است ممتع جامـع احادیث واقوال که در اثر بروز وشیوع بیماری وبآء وطاعون درعراق عـرب درسال ۱۱۰۲ تألیف نموده : کـتاب مرتب است بر پنج باب وخاتمه : الباب الاول فی الکشف عن الموت وبیان جملة من عجائبه ۲ فی مبادی الطاعون و اسبابه ۳ فی حکم الفرار منه اهو واجب او مندوب او مکروه اوحرام وترجیح الراجح منها ٤ فی تـحقیق الاجل وانه هل تقبل الزیادة والنقصان ام لا وهل هوواحد او متعدد ٥ فی بیان ما ینبغی للملوك والحکام والعلمآء واضرابهم عند نزول هذه البلاءیا علی الرعیة ولهذاالباب توابع وجمل من المسآئل والاحکام تذکر فی ذلك الباب انشآء الله تعالی. اما الخاتمة ففی نوادرمتفرقه من احادیث تهش الیها الطباع وحکم فائقة تقبلهاالاسماع . مؤلف درتاریخ۱۱۰۲شروع بتأ لیف اینکتاب نموده ودرروزآدینه هفتم رجب ۱۱۰۳ درشوشتردرخانه اش که نزدیك مسجد جامع بوده فراغت یافته . آغاز (الحمد لله الذی جعل الموت سعادة للمؤمن) انجام (الی غیر ذلك من الادویة المنقوله والادعیة المرویة) کاتب محـمد الحسینی . تاریخ تحریر: سه شنبه ۲۸ شعبان ۱۲۰۳ خط نسخ ۲۰ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۹۰ برگ. اندازه ۱۹ در ۱٤ وقفی ملکزادهٔ کوثر (٦٩٦٩)

۷۰٦ مشارق انوار الیقین فی حقآئق اسرار امیر المؤمنین

عربی . مکرر شمارهٔ ۲۸۲ مؤلف: رضی الدین رجب بن محمد بن رجب حلی معروف بحافظ رجب برسی ازاعلام امامیه دراواخر سدهٔ ۸ واوآئل سدهٔ ۹ کـتاب دربیان اسرار حروف وخواص برخی ازآیات نازله درشأن حضرت امیر المؤمنین علیه السلام وذکر شـرح احادیث وارده درشأن آن بزرگوار وخاندان عصمت علیـهم السلام است

بمذاق عرفانی - آغاز (الحمدلله المنفرد بالازل والابد) انجام (وبه اکملت دینی و به ختم مقالی) کاتب: علی اکبر بن حاج محمد زنوزی تبریزی - تاریخ تحریر: شعبان ۱۲۵۵ خط نسخ ۱۵ سطری - صفحات مجدول بشنجرف ولاجورد بدو جدول. دارای ۲۰۵ برك اندازه ۲۲ در ۱۳ وقفی نائینی (۲۱۴۳)

۷۰۷ مشارق انوار الیقین

عربی - مکرر بیش. آخر نسخه ضمن ٤ صفحه مناجاتی است که با دعاء ندبه ماثور تلفیق شده. گویا از مؤلف کتاب باشد - آغاز (الحمدلله المتفرد بالازل والابد) انجام (وبه ختم مقالی) آغاز مناجات (اللهم لك الحمد علی ماجری به قضآئك) تاریخ تحریر: ۲۵ جمادی الثانی ۱۲۸۳ خط نسخ ۲۳ سطری - دارای سرلوح مذهب. صفحات مجدول بتحریر و طلا و تحریر و لاجورد بدو جدول. کاغذ نسخه آبی. دارای ۱۲۱ برك اندازه ۳۵ در ۲۲ وقفی نائینی (۲۱٤۱)

۷۰۸ مشارق انوار الیقین

عربی. این نسخه با نسخ سابق اختلاف دارد و از نسخهٔ مطبوع و متداول قدری مفصلتر است - خطبه و دیباچهٔ آن نیز با نسخه رآئج مغایر است - آغاز (الحمدلله الرب الحکیم القادر العلیم المتفرد بالدوام والقدم الذی اخرج من النون ما ادرج فی القلم) انجام (وبه ختم مقالی) کاتب: محمد بن محمد علی طبیب جرفادقانی - تاریخ تحریر: شوال ۱۳۰٤ خط نستعلیق ۲۰ سطری - دارای ۱۱٤ برك - اندازه ۲۲ در ۱۸ وقفی نائینی (۲۱٤۲)

مشرق الشمسین

بنگرید بباب فقه

۷۰۹ مشکوة المصابیح

عربی. مؤلف: شیخ ولی الدین (یا ولی الله) ابوعبدالله محمد بن عبدالله خطیب عمری تبریزی متوفای ۷٤۹(۱) کتاب تکمله و تتمیم و تنقیح کتاب (مصابیح السنة) امام بغوی (که بشماره ۲۶۳ اخبار خطی است) از ذکر سلسلهٔ روات و کتاب منقول عنه (که در آنکتاب اهمال شده است). و تقسیم هر بابی از ابواب آنکتاب بسه فصل و حذف احادیث مکرر و اضافهٔ احادیث وغیرها. تاریخ ختم تالیف: جمعه سلخ رمضان ۷۳۷. کتاب چاپ شده آغاز (الحمدلله نحمده و نستعینه و نستغفره و نعوذ بالله من شرور انفسنا) انجام (وقال الترمذی هذا حدیث

(۱) دانشمندان آذربایجان ص ۱۳۹ کشف الظنون ج ۲ ص ٤٤٣

حسن) کاتب : جلال الدین بن شیخ محمد ـ تاریخ تحریر : پنجشنبه ۲۹ شوال ۱۱۱۰ صدر نسخه ضمن ۱۰ صفحه فهرست ابواب کتاب است . نسخه معلق است بحواشی توضیحی مختلفه. خط نسخ ۲۱ سطری. دارای یك سرلوح مذهب. صفحات مجدول بشنجرف وطلا وتحریر و لاجورد بدوجدول. عناوین بشنجرف نوشته شده. در پشت صفحهٔ اول یاد داشتی بخط مرحوم فرهادمیرزا مورخهٔ ۱۲۸۵ دیده میشود . دارای ۵۰۳ برك. اندازه ۳۰ در ۱۷ وقفی نائینی (۲۱۴۴)

۷۱۰ مصائب المعصومین

عربی . مکرر شماره ۲۷۹ مؤلف : ملا عبد الخالق بن عبد الرحیم یزدی متوفای ۱۲۶۸ در مشهد (۱) ازشاگردان وپیروان شیخ احمد احسائی بوده. در کربلاء نزد شریف العلماء تلمذ کرده وپس ازتحصیل مهاجرت نموده ومجاور مشهد گشته ودر رواق مطهر موسوم بتوحید خانه تدریس و وعظ مینموده (۲) کتاب درمناقب ومصائب معصومین علیهم السلام است که در ۶۲ مجلس ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف : شعبان ۱۲۴۱ دریزد . آغاز پس ازخطبه ونام مؤلف (حشرهما الله مع اشرف من هوبالوحی ناطق علیهٔ وعلی آله الصلوة والسلام ما نطق ناطق وذر شارق) انجام (علی جمعه وترتیبه وافتتاحه واختتامه) کاتب: عبدالمطلب. تاریخ تحریر : ۲۰ محرم ۱۲۵۷ خط نسخ ۲۸ سطری . عناوین ومجالس درمتن وحاشیه بشنجرف نوشته شده . صفحات مجدول بلاجورد وشنجرف. دارای ۱۸۱ برك. اندازه ۲۶ در ۱۵ وقفی فهرستی (۲۱۴۵)

۷۱۱ مصباح الشریعة ومفتاح الحقیقة

عربی مکرر شمارهٔ ۸۶ کتاب دربیان آداب ومواعظ ومعارف واخلاق است وبرصدباب ترتیب یافته واز کتب معروفه است ومنسوب است بحضرت امام صادق علیه السلام. جامع وراوی آن مشخص نیست. نظر باینکه سبك بعضی ازجملات آن بمانند جمل مصطلحهٔ نزدصوفیه است اعتبار آن (باشهرتی که دارد) مورد اختلاف است . اعاظمی از امامیه بمانند سید بن طاوس وشهید ثانی وشیخ کفعمی و ابن ابی جمهور احسائی وفیض کاشانی ومحدث نوری این کتاب را معتبر ونقل ازآن نموده واهتمام بآن داده اند . علامهٔ مجلسی وشیخ حرعاملی تردید درصحت آن نموده وبرآن اعتماد نکرده اند. (تفصیل مطلب را درمستدرك الوسائل جلد سوم از صفحهٔ ۳۲۸ تا ۳۳۳ به بینید) کتاب ضمیمهٔ

(۱) المآثر والآثار ص۱۷۵ـ مطلع الشمس ج۲ ص۳۹۹ (۲) از کتاب (مفتاح باب الابواب) ص۲۰۱ استفاده میشود که مؤلف از دعات بابیه بوده و شاهزاده حشمة الدوله والی خراسان اورا مقید و زندانی مینماید .

جامع الاخبار چاپ شده است . شرح این کتابرا بشمارۀ ۹۳۶- اخبار چاپی به بینید. آغاز (الحمد لله الذی نور قلوب العارفین بذکره) انجام (ورفض شهواتها مع رفض الریاسة) کاتب : ابو القاسم اردبیلی. تاریخ تحریر : ۱۰۵۵ دربلدۀ برهان پور. نسخه در۱۰۵۶ در احمدآباد مقابله شده است. خط نستعلیق شکسته مختلف السطر. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۵۲ برگ. اندازه ۱۷ در۱۰ وقفی ابو القاسم طالشی (۲۱۴۷)

۷۱۲ مصباح الشریعه

عربی. مکرر پیش . آغاز (الحمد لله الذی نورقلوبالعارفین بذکره)انجام (وسایر الکتب ترجع الی هذه الثمان مسآئل) کاتب : حسین بن محمد گلپایگانی . تاریخ تحریر : ۱۲۶۶ خط نسخ ۱۰سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۷۸ برگ. اندازه ۲۱ در۱۵ وقفی نائینی (۵۶۹۵)

۷۱۳ مصباح الشریعه

عربی. مکرر پیش. فهرست ابواب پیش از دیباچه نوشته شده. آغاز نسخه (هذا کتاب مصباح الشریعه ومفتاح الحقیقه من کلام الامام الامجد جعفر بن محمد بن علی بن زین العابدین بن الحسین بن علی بن ابیطالب صلوات الله علیهم اجمعین. ابواب الکتاب علی التعقیب باب البیان) انجام (واولیائه حقا) خط نستعلیق خوب ۲۳ سطری. که درمتن وحاشیه نوشته شده . صفحات مجدول بطلا وتحریر بسه جدول. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۰ برگ . اندازه ۴۳ در۲۶ وقفی نائینی (۲۱۴۶)

۷۱۴ مصباح الشریعه

عربی. مکرر. آغاز (الحمد لله نورقلوبالعارفین بذکره) انجام (والحمد لله رب العالمین) خط نسخ ۲۳ سطری . دارای سر لوح مذهب . صفحات مجدول بتحریر وطلا ولاجورد بدوجدول. کاغذ نسخه آبی. دارای ۲۲ برگ. اندازه ۳۵ در۲۱ وقفی نائینی (۲۱۳۶)

۷۱۵ مطالب السئول فی مناقب آل الرسول

عربی. مکرر شمارۀ ۲۷۰ مؤلف : ابن طلحه شیخ کمال الدین ابو سالم محمد بن طلحة بن محمد بن حسن قرشی نصیبی عدوی شافعی متولد در۵۸۲ متوفای ۶۵۲(۱) یا ۶۵۴ (۲) ازعلماء بارع ومترسلان عصر خودبوده. درنیشابور از مؤید نیشابوری وزینب شعریه سماع حدیث نموده. چندی قاضی نصیبین وهم روزکاری خطیب دمشق وهم با جبار

(۱) معجم المطبوعات العربیه (۲) بروایت کشف الغمه ص ۱۷

دو روز عهده دار وزارت ملك‌السعید نجم الدین قاضی بن ارتق (۱) گشته . سپس درپنهانی گریخت‌وپارسا گشت ودرحلب درگذشت. کتاب در فضائل و مناقب و احوال ائمهٔ هدی علیهم السلام است که پس از کتاب دیگرش موسوم به (زبدة‌المقال فی‌فضائل الال) که گم‌شده‌بوده تألیف نموده . کتاب مرتب است بریکمقدمه و ۱۲باب . مقدمه درشرح کلمات: « آل الرسول ـ اهل البیت ـ العترة ـ ذوی القربی » است . باب اول که در مناقب حضرت امیر المؤمنین است بتفصیل پرداخته . آغاز پس از نام مؤلف (الحمد لله حلاالصفوة الطاهرة من‌آل نبیه المصطفی باصفی‌المناقب) انجام (وجاوره الاقبال من کل جانب) خط نسخ۲۲ و۲۰ سطری. عناوین بشنجرف‌نوشته‌شده. صفحهٔ آخر بخط تازه نوشته است. صفحات مجدول بتحریر بسه‌جدول. دارای ۱۲۹برك. اندازهٔ ۲۲ در۱٤ وقفی نائینی . این کتاب را ضمیمهٔ شماره٦۳۹ ازص ۹۳ به‌بینید . (۷۰٥٦)

۷۱٦ معارج نهج البلاغه

عربی . شارح : حجةالدین فرید خراسان ابوالحسن علی‌ابن ابوالقاسم زید بن الحاکم بیهقی مولود در شنبه ۲۷ شعبان ٤۹۹ (۲) دربیهق متوفای ٥٦٥ از علمآء جامع و مشهور دورهٔ خود بوده و از مشایخ ابن شهر آشوب است (۳) فنون متنوعهٔ نقلی را درنیشابور نزد ابو جعفر مقری و احمد میدانی (صاحب مجمع الامثال) وابراهیم حراز متکلم و محمد فزاری حاضر شده و در مرو نزد ابوسعد یحیی بن عبدالملك بن‌عبیدالله بن صاعدخوانده و علوم ریاضی را نزد استاد خراسان عثمان بن جاذوکار تحصیل کرده و علم حکمت را در سرخس از قطب الدین محمد مروزی ملقب بطبسی نصیری آموخته. در جمادی‌الاول ٥۲٦ عهده دار منصب قضاوت بیهق گشته و از این مقام اعراض نموده و چندی در نیشابور بتدریس اشتغال داشته . کتاب شرح (نهج البلاغه) است واولین شرح جامعی که تألیف شده این شرح است . شارح در مقدمه آورده : « فصل ولم یشرح قبلی من کان من‌الفضلآء السابقین هذا الکتاب بسبب موانع منها من‌کان متبحرا فی علم‌الاصول کان قاصرا فی علم‌اللغة و الامثال ومن کان کاملا فیهما کان غافلا عن‌اصول‌الطب والحکمة و علوم‌الاخلاق و من کان کاملا فی جمیع هذه‌العلوم و الاداب کان قاصرا فی التواریخ و

(۱) از پادشاهان ارتقیه دردیار بکر

(۲) معجم‌الادبآء ج ٥ ص ۲۰۸ تاریخ تولد را بسال مذکور ضبط کرده لیك تحقیق دقیق علامه آقای محمد قزوینی بر این است که تاریخ تولد باید در حدود ٤۹۰ باشد و٤۹۹ که در (معجم‌الادبآء) ضبط شده غلططابع است (۳) مستدرك‌الوسآئل ج ۳ ص٤۹۲

ایام الخ» تا آنجا که گفته : « و انا المتقدم فی شرح هذا الکتاب» شارح (در فصل آخر) این شرحرا چنین توصیف نموده : « شرحت هذا الکتاب علی مبلغ وسعی و امکانی و اوردت فی هذا الشرح من العلوم علم الفقه وعلم اصول الفقه و علوم غرآئب الاخبار و علوم التواریخ و علوم الانسان والایام للعرب و علوم نوادر اللغة و علوم الکلام وعلوم الطب و علوم المحه (کذا) والحساب و علوم الاخلاق و علوم الموازین موازین النحو و غیره و علوم امثال العرب و علوم مقامات الاولیآء و علوم اما لوحنا و جو مطرنا (کذا) لاعلی موجب النقل والحکایة بل علی قضایا البحث المستقصی والدرایه» شارح در مقدمه طرق روایت نهج البلاغه را از شریف رضی قدس الله سره چنین آورده : « قرأت کتاب نهج البلاغة علی الامام الزاهد الحسن بن یعقوب بن احمد القاری هو و ابوه فی فلک الادب قمران و فی حدایق الورع ثمران فی شهور سنة ست عشر وخمسمائة و خطه شاهد لی بذلك والکتاب سماع له عن الشیخ جعفر الدرویستی المحدث الفقیه والکتاب باسره سماع لی عن والدی الامام ابی القاسم زید بن محمد البیهقی و له اجازة عن الشیخ جعفر الدرویستی و خط الشیخ جعفر شاهد عدل بذلك وبعض الکتاب ایضا سماع لی عن رجال لی رحمة الله علیهم والروایة الصحیحة فی هذا الکتاب روایة ابی الاعز محمد بن همام البغدادی تلمیذ الرضی و کان عالما باخبار امیر المؤمنین علیه السلام » شارح این شرح را بخواهش امام سعید جمال المحققین ابوالقاسم علی بن حسن حونقی نیشابوری تألیف نموده و او پیش از اتمام این شرح درگذشته و پس از آنکه تألیف این شرح خاتمه می‌یابد بکتابخانهٔ صدر اجل سید عالم عماد الدولة والدین جلال الاسلام والمسلمین ملك النقبآء فی العالمین ابوالحسن علی بن محمد بن یحیی بن هبة الله حسینی اهدآء مینماید. تاریخ ختم تألیف ۱۳ جمادی الاول ۵۵۲ -آغاز (الحمدلله الذی حمده یفیض شعاب العرفان ومسایله ویجمع شعوب الاجر الجزیل و قبایله) انجام (والله ولی التوفیق والتیسیر و هو علی مایشاء قدیر والسلام والحمدلله رب العالمین والصلوة علی نبی الرحمه محمد و آله الاخیار الابرار تم والحمدلله علی الایه وصلواته علی سیدنا محمد وآله وسلم تسلیما کثیرا کثیرا) نسخه قدیمی و موریانه خورده ورطوبت رسیده است. خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده.دارای ۲۱۹ برگ . اندازه ۲۵ در ۱۷ وقفی فاضلخان (۲۰۵۲)

۷۱۷ معانی الاخبار

عربی . مکرر شماره ۲۷۶ مؤلف : شیخ صدوق . کتاب در بیان معانی اخبار و کلمات قرآنی است باخبار دیگر مرویه از خاندان عصمت علیهم السلام که حاوی ۴۰۹

باب است ضمن دو جزء ترتیب یافته واز معتبرات کتب احادیث است . نسخه مصحح و نفیس است . آغاز (الحمدلله رب‌العالمین و صلی‌الله علی محمد عبده و رسوله وعلی آله الطاهرین و سلم تسلیما کثیرا ابواب الکتاب الباب الذی من اجله سمینا هذا الکتاب کتاب معانی‌الاخبار) انجام (ولا یسمیهم بالایمان بعد ذلك‌الفعل والله اعلم) کاتب : محمدبن‌الحسن بن علی بن محمدالحرالمشغری (مؤلف وسآئل‌الشیعه) صفحه اول ممهور بمهر اواست. تاریخ تحریر جزء اول : شب جمعه ۲۷ ربیع‌الاول ۱۰۷۰ تاریخ تحریر جزء دوم : نیمهٔ رجب‌همانسال . خط نسخ‌شکسته۱۹سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده . نسخه‌رطوبت‌رسیده. دارای ۱۴۶ برك . اندازه ۲۱ در ۱۵- وقفی مولا ملك حسین بن شاه حسین قاینی‌در۱۱۱۱ بوسیلهٔ آقای منتجب‌الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۱۵۰)

۷۱۸ معانی‌الاخبار

عربی - مکرر پیش - این نسخه مصحح ومقابله شده ومصدر بفهرست ابواب است . آغاز (الحمدلله رب‌العالمین) انجام (بعد ذالك الفعل والله اعلم) کاتب و مصحح: محمد تقی بن محمد حسین سبزواری . تاریخ تحریر : ۱۱۰۸ خط نسخ ۲۲سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده . نسخه رطوبت رسیده . دارای ۱۶۲ برك - اندازه ۲۴در۱۲ وقفی نائینی (۲۱۵۱) .

۷۱۹ معانی‌الاخبار

عربی - مکرر پیش - آغاز (الحمدلله رب‌العالمین) انجام (بعد ذلك الفعل) ۵۱ ورق آخر نسخه بخط مغایر است که درشعبان ۱۳۰۳ نوشته شده - نسخه رطوبت‌رسیده. خط نسخ ۱۶ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۲۲۴ برك اندازه ۱۸ در۱۳ وقفی نائینی (۲۱۴۹)

۷۲۰ معدن‌الجواهر

عربی - مؤلف : شیخ جلیل ابوالفتح محمد بن علی‌بن عثمان بن علی کراجکی(۱) کتاب حاوی احادیث وارده در باب محاسن و خصالی‌است که درآنها ذکرعدد شده(۲) (از خصال یگانه تا خصال ده‌گانه) اول نسخه افتاده - آغاز موجود (علی ثلث‌خصال حلمه اذا غضب) انجام (لوجد وافیما اوردته کفایة لمن اقتصد) (ترجمهٔ این کتاب را بشمارهٔ ۹۶۶ - چاپی به‌بینید) کاتب : زین‌الدین علی بن صالح گیلانی - تاریخ تحریر :

(۱) ترجمه‌اش درجلد ۴ فهرست گذشت (۲) بدین‌ترتیب : باب ذکر ماجاء فی اربعة - باب ماجآء فی خمسة الخ .

سه شنبه ۵ ذی حجه ۱۰۸۲ خط نسخ ۱۹سطری ـ عناوین بشنجرف نوشته شده ـ دارای ۲۴ برگ . نسخه رطوبت رسیده ـ اندازه ۲۲ در۱٤ وقفی نائینی (۲۱۵۲)

۷۲۱ مفاتیح المحبة فی ترجمة کتاب ینابیع الموده

فارسی . مترجم : میرزا موسی بن‌میرزا علی بن میرزا ابوالقاسم (قآئم مقام) فراهانی.تاریخ ختم تألیف : یکشنبه ۲۸ جمادی‌الاول ۱۳۰۵ در مشهد . آغاز (الحمدلله الذی رزقنا حب آل‌بیت‌المصطفی وتفضل علینا بود ذوی‌القربی من اولادالمرتضی) انجام (وعلی آله واصحابه ابدالابدین) ظاهرا نسخه بخط‌مترجم است. نه‌صفحه فهرست کتاب بخط مغایر با خط نسخه است . خط نسخ ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۶۳ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۸ وقفی حاج میرزا بزرگ‌خان فراهانی در ۱۳۰۶ (۲۱۵٤)

۷۲۲ مفتاح ابواب کتب البحار

فارسی . مؤلف : شیخ محمد جواد بن ملا ابوالقاسم اصفهانی . از ذاکرین معاصراست . کتاب فهرست ابواب و مطالب (بحارالانوار) است‌که طبق چاپ معروف (بچاپ کمپانی) تعیین ابواب هر جلدی را با صفحات نموده . تاریخ ختم تألیف . یکشنبه چهار روز مانده از ذیحجه ۱۳٤۰ـ آغاز (مفتاح ابواب رحمت واسعهٔ حق جل وعلا حمد و ثنای شایسته ذات کثیرالصفات اوست) انجام(انی‌التمس‌الدعاء من‌القارئین‌والمستفیدین والسلام خیر ختام) نسخه بخط مؤلف است . تاریخ تحریر : چهارشنبه ۲۶ شعبان۱۳٤۲ خط نسخ ۳۳ سطری.مجدول بتحریر . دارای ٤۱ برگ. اندازه ۳۵ در ۲۱ وقفی مؤلف در جمادی‌الاول ۱۳۵۰ (۲۱۵۵)

۷۲۳ مقامات‌النجات ج ۱

عربی . مکرر ۲٦۷ـ اخبار خطی . مؤلف : سید نعمت‌الله جزآئری . کتابی است حاوی احادیث وارده در باب معارف و اخلاق و احوال و مواعظ و نصآئح ولطآئف. مطالب کتاب درعنوان نود و یك (مقام) بعدد اسمآء حسنی ترتیب یافته وخاتمهٔ هر بابی را بشرح یکی از اسمآء حسنی مناسب همان باب و مقام ومصدر ومخاطب بنام بنده همان اسم مبارك نموده. کتاب در سه جلد بتویب شده. مؤلف این کتاب‌را پس از کتاب (انوارنعمانی) تالیف نموده . این جلد حاوی سی ویك (مقام) است ودر سال ۱۱۰۲ دردست‌تألیف بوده ودرعصر روز ۱۷ ربیع‌الاول ۱۱۰۳ تألیف این جلد بپایان رسیده . عناوین مطالب : «المقام‌الاول فی‌التوحید اعلم ایهاالخلیل والصدیق‌الذی لیس‌له

اخبار

کتب خطی

مثیل انا سمیناک فی هذاالمقام عبدالله لانه اجل‌الاسمآء الحسنی ۲ فی الرسالة و هو یتعلق بعبدالباری ۳ فی‌الامامة و هو یتعلق بعبدالباطن ٤ فی بیان ان‌الدین‌الحق هو ما علیه هذه‌الطائفةالمحقه و هذا المقام لعبدالباقی ٥ فی بیان عالم‌الذر الخ ٦ فی الطینته ۷ فی بیان‌العشق‌الحقیقی للمعشوق‌الحقیقی ۸ فی تحقیق معنی محبةالله سبحانه ۹ فی‌الریآء والعجب والسمعة ۱۰ فی تحقیق معنی‌الغیبة و بیان انواعـها‌الحرام و افراده الجایزه ۱۱ فی تحقیق النیة و بیان مایحاسب علیه منها ۱۲ فی‌التوبة و بیان معناها و ثمراتها و تنویع اقسامها ۱۳ فی تحقیق معنی‌الدنیا وبیان‌المحمود منها والمذموم ۱٤فی‌الطیرة والتوکل واصابةالعین ۱٥ فی تسکین‌الفؤاد عند مفارقةالاحباب والاولاد ۱٦ فی‌بیان ان‌الدنیا خالیة من‌سایراللذات العقلیة والحسیة والوهمیة والخیالیة و ان ما یتوهمه الانسان لذة فهو دفـع الم تخیل له به‌الاستلذاذ وهذاالمقام لعبدالخافض ۱۷ فی تحقیق تجسم‌الاعمال وفی کیفیة المیزان ۱۸ فی اسم ام‌الکلیم موسی‌بن عمران علیه‌السلام الخ ۱۹ فی بیان الاختلاف الواقع بین‌المجتهدین و ارباب الحدیث ۲۰ فی ذم‌التکبر ومعناه و اسبابه و علاجه ۲۱ فی‌الکشف عن‌حقیقةالرؤیا ۲۲ فی امراض‌القلب و علاجاته ۲۳ فی‌الکشف عن معنی‌الشبهات الوارده فی قوله ع‌م حـلال بین و حرام بین و شبهات بین ذلک ۲٤ فی‌الکشف عن حقیقةالحـلال والحرام والطاهر والنجس والصحیح والباطل ۲٥ فی عدم اعتبارالادلة العقلیة و انها لاتعارض‌النصوص‌النقلیة ۲٦فی بیان اعتبارفتاوی‌المجتهدین من علمائناالاموات ۲۷ فی بیان‌الطهارتین‌الوضوء والغسل و بیان کیفیة استعمالهما فی جمیع‌الاوقات ۲۸ فی تأویل قوله ع‌م یا من یحول بین‌المرء و قلبه ۲۹ فی نفی‌القـیاس باقسامه ۳۰ فی‌البحث عن‌الروح ۳۱ فی بیـان‌الاجل والکشف عن اتحاده و تعدده» آغاز (الحمدلله‌الذی نزه قلوب اولیائه عن‌الالتـفات الی ما سواه) انجام (سنة‌الثالثة بعدالمأته والالف) خط نسخ ۲۸ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۷٥ برك . اندازه ۲۸ در۲۰ وقفی نائینی (٥٦۹٦)

۷۲٤ مکارم الاخلاق

عربی . مکرر ۱۳۱ ـاخبار و٤٠ـ اخلاق خطی . مؤلف : رضی الدین ابونصر حسن بن امین الاسلام ابوعلی فضل بن حسن بن‌فضل طبرسی ازاعلام امامیه در سدهٔ ششم هجری قمری است. روایت میکند از پدرش صاحب تفسیر (مجمع البیان)، مؤلف از کسانی است که کـتاب (جامع الاخبار) باو نسبت داده شده (۱) کـتاب که بمانند متـمم

(۱) اعیان الشیعه (ج ۲۳ ص٦ وص۷) باشتباهی که درچاپ واقع شده تاریخ‌فوت پدرمؤلف(شب عید اضحی٥٤٨)را برای‌مؤلف این کتاب‌ذکرنموده وتاریخ فوت‌پدررا در٥٢٣ضبط کرده.

اخبار

کتب خطی

کتاب (آداب الدینیه شمارهٔ ۳۲۰ - است) در بیان سیره وخلق پیغمبر اکرم ص ع و آداب وسنن ومحاسن افعال واعمال مرویه از ائمهٔ هدی علیهم السلام است که بر دوازده باب ترتیب یافته وهر بابی حاوی فصولی است واز کتب معتبرهٔ معروف است وفرزندش شیخ ابو الفضل علی کتاب (مشکوة الانوار فی غرر الاخبار) را در تتمیم این کتاب تألیف نموده . این کتاب نخست درمصر باتحریف واسقاط زیاده چاپ شده و سپس بدستور پیشوای جلیل میرزا محمدحسن شیرازی قدس سره(۱) ازروی نسخهٔ اصل ونسخ معتبر درتهران چاپ شده . موارد حذف وتغییر وتحریف چاپ مصر تعیین گشته (ترجمهٔ این کتاب را بشمارهٔ ۴۳۵ و۷۲۷ خطی به بینید) . نسخه مصحح است . آغاز (الحمد لله الواحد الاحد الفرد الصمد) انجام (علیه توکلت والیه انیب) کاتب : حبیب الله بن عباد الله بن حسامی واعظ . تاریخ تحریر : ظهر پنجشنبه غرهٔ ربیع الثانی ۹۴۷ خط نسخ ۱۵سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . صفحهٔ اول دارای سرلوح زیبا واوراق مجدول بلاجورد وتحریر وطلا وسیلو . دارای ۲۶۵ برگ . اندازه ۲۵ در ۱۸ وقفی نائینی (۳۵۷۳)

۷۲۵ مکارم الاخلاق

عربی . بمانند پیش . این نسخه بدستور مولانا علم الهدی محمد فرزند فیض کاشانی نوشته شده وآنرا تصحیح نموده وسپس درملکیت شاهزاده فرهاد میرزا درآمده وبخط خودش برخی لغات را ترجمه نموده . اثر دستخط هردو ومهر علم الهدی درپشت صفحهٔ اول نسخه است . آغاز (الحمد لله الواحد) انجام (والیه انیب) تاریخ تحریر : شعبان ۱۰۸۰ خط نسخ ۲۳سطری . دارای ۱۵۸ برگ . اندازه ۲۷ در ۱۶ وقفی حاج قائم مقام (۳۵۷٤)

۷۲۶ مکارم الاخلاق

عربی . بمانند پیش . نسخه بالنسبه قدیمی ومصحح ومقابله شده است . اول وآخر نسخه افتاده . آغاز موجود (انما بعثت لاتمم مکارم الاخلاق) انجام موجود (علی لسانك وهذا) خط نسخ ۱۵ و۱۹ سطری- ۱۶ صفحه اول و۳۸ صفحهٔ آخر بخط تازه ۱۵سطری نوشته شده . دارای ۲۸٤ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۲ خریداری آستان اقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦٢٤٦)

۷۲۷ مکارم الکرائم

فارسی- مترجم : مولانا علی بن حسن زواری . کتاب ترجمهٔ (مکارم الاخلاق)

(۱) متولد در ۱۵ جمادی الاول ۱۲۳۰ متوفای درشب چهارشنبه ۲٤ شعبان ۱۳۱۲ مدیون درنجف آرامگاهش معروف است .

است . آغاز (حمد بیحد وشکر بیعد حضرت احدی را سزد که سید بشروائمه اثنی عشر را برگزید بمکارم الاخلاق) انجام (اللهم وفقهم لما تحب وترضی) کاتب: سلمان بن عبدالله کاتب. تاریخ تحریر : چهارشنبه ۲۰ ذیقعده ۱۰۷۰ خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . صفحات مجدول بلاجورد وشنجرف وتحریروطلا. نسخه رطوبت رسیده . دارای ۳۰۰ برك. اندازه ۲۵ در ۱۳ خریداری آستا نقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۵۳۷٦)

۷۲۸ ملهوف على قتلى الطفوف

عربی. مؤلف: رضی الدین علی بن طاووس (مذکوردرص ۱۲٤) کتاب مقتل حضرت سید الشهدآء ابیعبدالله الحیسن علیه السلام است وازکتب معتبره و بنام (لهوف) معروف است. آغاز (الحمد لله المتجلی لعباده من افق الالباب) انجام (وفهم فضیلة فی نفسه) پس ازین ضمن ۸ صفحه حدیثی است مفصل بخط مغایر راجع بواقعهٔ مولمهٔ طف. حدیث بی‌سند ذکر شده. لیك کاتب آورده است که شیخ محمدقاسم ازشیخ محمد مهدی فتونی صحت این روایت واجازهٔ آنرا نقل کرده است . کاتب: محمد تقی بن فریدون بیك. تاریخ تحریر : ربیع الاول ۱۰۹۱ خط نستعلیق مختلف السطر. دارای ۵۷ برك. اندازه ۱۸ در ۱۲ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (٦۷۱۲)

۷۲۹ ملهوف

عربی مکرر پیش . آغاز (الحمد لله المتجلی للعباد من افق الالباب) انجام (وفهم فضیلة) کاتب : جعفر بن ملا زین العابدین. تاریخ تحریر: ۱۲۳۳ خط نسخ ۲۰ سطری. دارای ۳۳ برك. اندازه ۲٦ در ۱٦ وقفی تاج ماه بیکم (۲۱۳۲)

۷۳۰ مناقب

عربی. مؤلف شناخته نشد . مضامین کتاب میرساند که مؤلف ازاعلام امامیهٔ اواخر سدهٔ ششم هـ ـ ق ببعد است ودر شعر دارای طبع بوده (۱) درپشت صفحهٔ اول بخط مغایر بانسخه نوشته شده: « مناقب ابن جوزی » واین درست نیست چه آنکه مؤلف

---

(۱) برای نمونه برخی ازاشعار مؤلف آورده میشود . درفصل دوم از باب چهارم گفته : « فاطم قرة لعین حبیب ــ مجتبیا بنی رسول ــ امها خیرخلة لابیها ــ صدقته وارتضت خلیل » الخ درفصل سوم ازباب چهارم نیز گفته : « کیف یرجو العفو من ربه ــ من یضمر الاصرار فی قلبه » « وانماذاك لئیم غدا ــ یحتال فی غدر علی غدره » الخ درفصل دوم ازباب پنجم گفته: « یا بن الرسول لقد بلغت اوسعوا ــ وقد نصحت لما تابوا ولارجعوا ــ یاخذلة خاموت قوما بها عرفوا ــ وشوم غدر به قدماقدا درعوا » الخ ودرفصل سوم ازآن باب نیز گفتهٔ: « مکارم اخلاق لرکی بن فاطم مناسبة فیه الاصول الزواکیا » الخ ودرفصل سوم ازباب ششم گفتهٔ : « اتامره بالصفح غیر القبول ــ وکنت تحرمه فیماآمضا» الخ

اخبار

کتب خطی

درفصل سیم ازباب ششم ازکتاب (تبصره) ابوالفرج ابن جوزی (متوفای ۱۲ رمضان ۵۹۷) روایت کرده . کتاب درمناقب ومصائب خاندان عصمت علیهم السلام‌است‌باخبار مرویه ازطرق امامیه و اهل سنت‌وازکتاب (ارشاد شیخ مفید) زیاد نقل نموده. کتاب مرتب است بر ۱۷ باب وهر بابی حاوی سه فصل است. نسخه از باب چهارم را دارد . عناوین ابواب بشرح ذیل است وبرای روشن شدن ونشان دادن اسلوب آن عناوین فصول برخی ازابواب ذکر میشود: الباب الرابع فی فضآئل خدیجة الغرا وفاطمة الزهرآء صلوات الله علیهما وقد جعلته ثلاث فصول (الفصل الاول فی ذکر فضآئل خدیجة علیها السلام وذکرسابقتها ومواساتها للنبی صلی‌الله علیه وآله وقد جعلته‌قسمین قسم‌من الکتاب وقسم من السنة. الفصل الثانی فی‌ذکر فضآئل‌فاطمة‌الزهرآء بنت محمد صلوات الله علیها وعلی ابیها وبعلها والائمة من ولدها صلوة دائمة الی یوم الدین‌و ذکر زهادتها و صبرها وحسن سریرتها . الفصل الثالث فیما ورد من‌عبادتها علیها السلام) الباب الخامس یشتمل علی ذکر فضآئل ابی محمد الحسن بن علی علیه الصلوة‌والسلام وقد جعلته ثلاث فصول (الفصل الاول‌فیما ورد فی حقه عن رسول الله صم ع الفصل الثانی فیما ورد من‌عبادته و حسن خطابه الفصل الثالث فیما ورد من زهادته ومکارم اخلاقه ع) الباب السادس فی ذکر ابیعبدالله الحسین بن علی صلوات الله علیهما وسلامه وهو ثلث فصول (الفصل‌الاول فی ذکر فضائله ع الفصل الثانی فیما ورد من خطابه وحسن مواعظه وحسن عبارته‌ع الفصل الثالث یشتمل علی ذکر مصابه وبعض قصته وما یحوی ذلك من زهده وایثاره فی‌ذات الله نفسه) الباب السابع فی ذکر ابی الحسن (کذ) علی بن‌الحسین زین العابدین صلوات الله علیه وسلامه وقد جعلته ثلاث فصول (۱) الباب الثامن فی ذکر ابی جعفر محمد بن علی الباقر صلوات الله علیه وسلامه وهو ثلث فصول. الباب التاسع فی ذکر ابی عبد الله جعفر بن محمد الصادق صلوات الله‌علیه وسلامه (۲) الباب العاشر فی ذکر ابی‌الحسن موسی بن جعفر الکاظم ع الباب الحادیعشر فی ذکر ابی الحسن علی‌بن‌موسی الرضا صلوات الله علیه وسلامه وقد جعلته ثلاث فصول (الفصل الاول مما اثبته الشیخ المفید ایضم فیما ورد من‌فضائله الخ ــ الفصل الثانی یشتمل علی مختصر من حکمه ع الفصل الثالث یشتمل علی مختصر فروعه ومکارم اخلاقه ع) الباب الثانی عشر فی ذکر ابیجعفر محمد بن علی الجواد صلوات الله علیه وسلامهم (کذا) وهو ثلاث فصول ــ

---

(۱) فصل دوم وسوم این‌باب را کاتب متداخل درفصول باب هشتم نوشته (۲) کاتب باب نهم‌را مقدم بر باب هشتم نوشته .

الباب الثالث عشر فی ذکر ابی الحسن علی بن محمد الهادی صلوات الله علیه ـ (الفصل الاول یشتمل علی ذکر فضائله ع الفصل الثانی یشتمل علی رسآئل من کلامه ع الفصل الثالث یشتمل علی ذکر مختصر من زهادته وورعه ع) الباب الرابع عشر فی ذکر ابی محمد الحسن بن علی العسکری صم وسلامه (الفصل الاول فی فضائه ع الفصل الثانی هو یشتمل علی حسن من عبارة ورقة مکاتباته ع الفصل الثالث فیماورد من مکارم اخلاقه ع) الباب الخامس عشر فی ذکر القلم (کذ) محمد بن الحسن صاحب الزمان المنتظر المهدی صلوات الله (کذ) وعلی آبائه الطاهرین وقد جعلته ثلث فصول ایضم (الفصل الاول فیما یشتمل علیه الکتاب والسنة من فرایضه ع وما اتت به الاثار وقد جعلته ثلث اقسام الخ ـ الفصل الثانی فی سبب غیبته وتواریه ع ـ الفصل الثالث یشتمل علی دلائل ظهورهٔ) الباب السادس عشر فی مشترک من الفضآئل فیما بین الائمة المعصومین من عترة الرسول الاثنا عشر ع (الفصل الاول من الکتاب العزیز ـ الفصل الثانی یشتمل علی الاخبار النبویه ـ الفصل الثالث یذکر فیه مدائح الشعرآء ونظم البلغآء فی فضآئلهم) (۱) الباب السابع عشر یشتمل علی نضآئل وایادی ومثالب ومساوی وقد جعلته ثلث فصول. آغاز پس از سه سطر که درعنوان ابواب کتاب گذشت (فمن ذالك ما اثبته ابوبکر بن مؤمن حدثنا ابو عمرو بن عثمان بن احمد بن عبد الله الدقاق المعروف بابن سماك قال عبدالله بن ثابت المقری قال حدثنی ابی عن الهذیل عن مقاتل عن محمد بن الحنفیه رضوان الله علیه عن امیرالمؤمنین علیه السلام قال تلا رسول الله صلی الله علیه وآله قوله تعالی فی سورة آل عمران یامریم ان الله اصطفاك و طهرك و اصطفاك علی نسآء العالمین فقال یا علی خیر نسآء العالمین مریم بنت عمران و خدیجة بنت خویلد وفاطمه بنت محمد و آسیة بن مزاحم) انجام (مالی احن ولا یجدی الحنین و کم ابکی فراقهم لوکان ینفعنی ری الانار بعدهم فی الدارقرطة ـ فیر الشوق یقتلنی) (کذ) نسخه در ۳ ذیحجه ۱۱۴۰ در ملکیت محمد امین بن رحمة الله خوانساری بوده. شیوهٔ خط میرساند که تقریبا یکقرن پیش از تاریخ مذکور نوشته شده . خط نسخ ۱۸ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲۴۷ برك. اندازه ۲۲ در ۱۵ وقفی نائینی (۲۱۵۸)

۷۳۱ مناقب

عربی ـ اول نسخه افتاده . مضامین کتاب میرساند که مؤلف از اعلام امامیهٔ

(۱) شعرآئی که ازآنان نقل شعرکرده اینانند : حاج احمد جزری ـ ابوفراس حمدانی محمد بن علی نیلی ـ نقاش ـ ابوفضیل یحیی بن سلامة الحصفکی

اخبار

کتب خطی

نیمهٔ دوم سدهٔ هفتم هجری قمری ببعد است ـ کتاب درمناقب ائمهٔ هدی علیهم‌السلام است باحادیث و روایات مرویه و منقوله از ۱۲۱ کتاب (بجز معدودی از آنها که از مؤلفات امامیه است) در تفاسیر معتمده و تواریخ موثقه و جوامع معتبرهٔ اهل سنت و جماعت ـ نسخه مینمایانند که جزء دوم کتاب است وحاوی۲۶ فصل‌است . ازفصل‌چهارده شروع شده. بیشتر فصول این نسخه در بیان فضیلت واثبات امامت حضرت‌امیرالمؤمنین ع است و در باب امامت ولی عصر قدری بتفصیل پرداخته . بعلت نقص صفحهٔ اول نسخهٔ عنوان فصل چهاردهم دانسته نشد. عناوین بقیه فصول این است : الفصل الخامس عشر فی بیان انه‌الاذن الواعیة و بیان قوله تعالی قل لا اسئلکم علیه اجرا الخ ۱۶ فی بیان انه وارث رسول‌الله و قوله انت وارثی الخ ۱۷فی‌مخاطبة الرسول‌له بلفظ الخلافة ۱۸ فی بیان قول صم خلفت فیکم‌الثقلین و خلفت فیکم خلیفتین ۱۹ فی احادیث یوم الغدیر والنص‌فیه ۲۰ فی بیان قوله تعالی انما ولیکم‌الله الخ ۲۱ فی بیان قوله انت منی بمنزلة هرون من موسی ۲۲ فی قوله صعم علیه وآله علی منی و انا من علی الخ ۲۳ فی بیان قوله صعم لاعطین الرایة الخ ۲۴ فی مواخاةالنبی صعم‌له علیه‌السلام ۲۵ فی بیان سدالابواب غیربابه‌ع ۲۶ فی بیان قوله تعالی اذا ناجیتم الرسول فقد موابین یدی نجویکم صدقه ۲۷ فی بیان قوله تعالی قل تعالو اندع ابنائنا الخ ۲۸ فی بیان ما نزل من‌الایات فی شأنه و قوله‌تعالی اجعلتم سقایة الحاج الخ ۲۹ فی قوله صم ان فیك مثلا من عیسی ۳۰ فی ذکرخاصف‌النعل و قصته علیه‌السلام مع ابلیس ۳۱ فی خبرالطایر والدجاجة واللوزة والدینار والسطل والبساط ۳۲ فی بیان یرفعه تزویجه بفاطمةالزهرآءالشریفه ۳۳ فی بیان انه من اهل‌الجنة فانها اشتاقت الیه ۳۴ فی بیان ان‌النظر الیه عبادة الخ ۳۵ فی بیان من غیرالله خلقهم و اهلکهم بسببهم ایاه ۳۶ فی بیان فضآئل له متفرقة و هذاالفصل اجل من ان یحصی الخ ۳۷ فی بیان نبذة من فضآئل‌فاطمة علیها السلام ۳۸ فی‌بیان نبذة من فضآئل‌الحسن والحسین علیهما السلام ۳۹ فیما ورد فی‌الاثنی عشر خلیفة و فی تعداد اسمآئهم ـ آغاز موجود (کتاب سبط‌بن‌الجوزی مرآةالزمان قال‌وحکی بن جریر عن سیف بن عمر و قال خرج شاب من بنی سعد فقال یا طلحه یا زبیر اری معکما امکما) انجام (قال فلم اجد جوابا الی آخرالحکایة و حیث وصل هذا الکلام هذا المقام و انتهی جریان القلم بما حفظه من مناقبةالائمةالکرام (۱) فلنختم ذلك بالحمدلله رب العالمین والصلوة علی سیدنا محمد

(۱) از عبارت مؤلف در آخر کتاب : « وحیث وصل هذاالکلام هذاالمقام وانتهی جریان‌القلم بما حفظه من مناقبةالائمةالکرام» شاید گمان برده شود که نام کتاب (مناقب‌الائمةالکرام) باشد.

وآله الطاهرین و صحبه التابعین له بالاحسان الی یوم الدین و نرجو من الله ان یشملنا ببرکتهم و یدخلنا فی زمرتهم و یجعلنا من التابعین لسنتهم القائلین بامامتهم) در آخر نسخه ضمن دوصفحه فهرست اسامی کتابها و مدارکی است که مؤلف از آنها نقل کرده و چنین عنوان داشته: «اسماء الکتب التی نقل منها کتابی هذا من کتب المعتبرة اهل السنة والجماعه کتاب مناقب خوارزم» الخ کاتب: محمد سعید سبزواری ـ تاریخ تحریر: سلخ محرم ۱۰۹۱ در اصفهان ـ خط نسخ خوب ۱۵ سطری. دارای یك سرلوح. کاغذمتن زرافشان. اوراق مجدول بلاجورد و شنجرف وطلا و تحریر. عناوین بطلا ولاجورد و شنجرف نوشته شده. دارای ۲۰۷ برك. اندازه ۲۱ در ۱۲ وقفی نائینی (۲۱۵۹)

۷۳۲ مناقب

عربی. مؤلف از فضلاء امامیهٔ پیش از سدهٔ ۱۰ـ است که شناخته نشد. رساله مختصری است در مناقب و فضائل حضرت امیرالمؤمنین و خاندان عصمت وامامت یازده فرزند معصوم آن حضرت علیهم السلام باخبار وارده در صحاح معتبرهٔ اهل سنت وجماعت. آغاز (الحمدلله العلی شانه الجلی برهانه والصلوة علی مدینه العلم وبابه و عترته واحبابه.. فتلك حروف عالیات یشم منها السعید شمة من علو درجات امیرالمؤمنین وامام الغر المحجلین علیه زاکیات الصلوات و نامیات التحیات نظمتها تبصرة لمن یستبصر و تذکرة لمن یتذکر ولی فیها مآرب اخری منها ماصح عندالموالف والمخالف علی ما سینجلی لك ان ذکر فضله من فضائله علیه الصلوات و کذا الکتابة والنظر ماحی السیئات و انا احوج الخلیقة الی ذلك و منها ان ما افاض الله تع علی کان من باطنه العلی علی ما ظهر لی فی رؤیای و شکر المنعم مما یستجلب به المزید و یرتبط به العتید) انجام «فلا غروان یرتاب والصبح مسفر اللهم ارنا الحق حقا وارزقنا اتباعه و ارنا الباطل باطلا و ارزقنا اجتنابه) در آخر نسخه نوشته شده: «تم فی سه احدی وسعمامه» دانسته نشد که تاریخ مذکور تاریخ تحریر است یا تاریخ تألیف یا هر دو. خط نستعلیق مختلف السطر. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۸ برك. اندازه ۱۸ در ۱۳ وقفی خواجه شیر احمد تونی (۲۱۶۰)

ـ در خاتمه نسخه مرقوم است: «فرغ من تسویده و تتمیمه العبد الاقل الراجی الی رحمة ربه الباری محمد سعید السبزواری تجاوز الله عن سیآتهما بمحمد وآله» اشعار این عبارت ببودن محمد سعید سبزواری مؤلف کتاب بعید است ـ و نیز بعید است که این کتاب همان کتاب (تحفة الابرار فی مناقب ابی الائمة الاطهار) تالیفی سید حسین بن مساعد بن حسن بن مخزوم بن ابی القاسم بن عیسی حسینی حآئری از مردمان اواخر سدهٔ ۹ باشد که در الذریعه (ج ۳ ص ۴۰۵) عنوان شده چه بتوصیف الذریعه کتاب درسی باب عنوان تألیف شده و این کتاب بر عنوان (فصل) تبویب گشته.

اخبار

کتب خطی

۷۳۳ مناهج الاخیار فی شرح کتاب الاستبصار ج ۳

عربی. مؤلف: کمال‌الدین (یا نظام‌الدین) میرسید احمدبن زین‌العابدین حسینی عاملی اصفهانی ازفضلاء سدهٔ ۱۱ هـ-ق از نواده‌های دختری محقق کرکی وخاله زاده وهم داماد میرداماد است. در ایران پرورش یافته ونزد میر داماد تلمذ کرده و ازشیخ بهائی روایت میکند(۱) کتاب شرحی است مفصل بر کتاب (استبصار) که بجهات سندی وهم متنی ونقل اقوال پرداخته. نسخه تنها کتاب حج است. تاریخ شروع باین مجلد: سال ۱۰۳۹. آغاز(احمدالله علی جزیل آلائه وجمیل نعمائه والصلوة علی اشرف انبیائه واولیائه محمدو آله) انجام (ویعرضوا علینا نصرهم) خط نسخ مخلوط بریحان ۲۱ سطری. دارای یك سرلوح کوچك. صفحات مجدول بتحریر وطلا وتحریر. عناوین بشنجرف نوشته‌شده. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۱۸۱ برك. اندازه ۲۸ در۱۸ وقفی فاضلخان(۲۱۶۱)

۷۳۴ منتخبات

فارسی. مؤلف معاصر: حسن محمودی متولد در ربیع الاول ۱۲۲۹ درخلخال فرزند میرزا مسعود خان محمودی. کتاب حاوی اخبار وارده در ابواب متفرقه (رجعت و مناقب و خطب و کلمات علوی‌ع و غیرها) که بعین عبارت از کتب مختلفه‌التقاط و انتخاب نموده و بر پنج باب ترتیب یافته. تاریخ تألیف: اردیبهشت ۱۳۲٦ در مشهد. آغاز (بیادگار خاطرات مهاجرت) انجام (تا اجل با او است) نسخه بخط مؤلف است. خط نسخ وشکسته نستعلیق ۱٤ سطری. اوراق مجدول. عناوین بجوهر قرمز نوشته شده. دارای ۱۰۳ برك. اندازه ۲۲ در۱۸ وقفی مؤلف درتیر ۱۳۲۷ (۷۰۷۳)

۷۳۵ منتخب الجواهر العلیه

عربی. مؤلف: علی بغدادی از فضلاء امامیه است. ترجمه‌اش بنظر نرسید. کتاب حاوی ۲۲۰۰ کلام از کلمات قصار حضرت امیرالمؤمنین‌ع است وبرخی ازلغات را توضیح داده ودرحاشیه بطور تعلیق مندرج داشته. برای شناسانیدن کتاب قسمتی از دیباچه آورده میشود: «لما وفقنی الله تعالی وفطرنی علی محبة الائمة المعصومین صلوات الله علیهم کنت فی اول سن التمیز سالکا فی هذه الجادة المستقیمة راکبا فی السفینة المأمونة مشتغلا بمطالعة آثارهم والنظر فی الکتب المشحونة باقوالهم و اخبارهم سیما کتاب الواحدة و کتاب کشف الغمة و نهج البلاغة والفصول المهمة و سایر الکتب المؤلفة فی احوالهم دعانی

(۱) اعیان‌الشیعه ج۹ ص۴۰۷ ترجمهٔ مؤلف را مفصلا ذکر نموده لیك این کتاب را درشمارهٔ مؤلفات او یاد نکرده. صورت دستخط مؤلف در جلد چهارم فهرست مندرج است.

اخبار

کتب خطی

التوفیق الی التقاط بعض الدرر المزبورة فیها المنسوبة الی آدم الائمة و کاشف الغمة صلوات الله علیه ولم یساعدنی الوقت علی ابرازها و ترتیبها لصور عائقة لم یسمع (کذا) المجال لاظهارها وقد نسجت علی ما استخرجت منها عناکب النسیان حتی غضب فی بحر غرر الحکم و درر الکلم التی جمعها فی حکمه صلوات الله علیه اوحدی الزمان وعلامة العصر والاوان عبدالواحد الآمدی التمیمی الذی شنع کثیرا علی البحر الالمعی حافظ جامع المائة الکلمة المشهورة من کلماته صلوات الله علیه و نسبه الی التقصیر فی افرازها و قال یا للعجب من هذا الرجل و هو علامة زمانه تقدمة و قربه من الصدر الاول کیف غشی عن البدر المنیر ورضی بالقلیل عن الکثیر وهل ذلک الابعض من کل وقل من جل فالعبد المقصر فی العلم و العمل جمع منها یسیرا من قصیر حکمه وقلیلا من خطیر کلمه بالحرس البلغاء عن مساجلته ویبلش الحکماء عن مشاکلته . . . . . (۱) کان فی المائة الکلمة المذکورة المشهورة و ثلثمائة الکلمة المسماة بنثر اللالی بجوهر عباراتها الاماکان جزاء من کلمة او توطئة لامر اذ الغرض من تنمیقها حاصل و رتبتها علی ترتیب حروف التهجی و لکل حرف اختلف موارد استعماله فی کل مورد موردا واحصیت موارد استعماله وکلماته المزبورة فیه ومورده » تا آنجا که گوید : « فانفذت من الملتقطات المزبورة ما بدالی نفاسته و ان کان یفهم من کلمة اخری بعض مافیها لکنه یستخرج منها ذلک المعنی مع شیئی اخر وظهر ندرته وجزالته دررا محتویة علی غرایب حکم » تا آنجا که گوید : « وعددت ماقصرت عبارتها و قربت الیها الاخری فیها رعایة للسجع فی اللفظ او قربا فی المعنی کلمة واحده و ما لم تکن منها او ما وجدت اختها کلمة واحدة فجائت بالعدد المزبور الفین وماتین من الکلمات المعدودات بالوجه المزبور » برای نشان دادن ترتیب کتاب برخی از عناوین عامه آن آورده میشود: « ومما ورد من حکمه صلوات الله علیه فی حرف الالف باختلاف موارد استعماله السبعة عشرة المسطورة فیه تعد بخمسمائة و سبعة کلمات منها بالهمزة وهی مائة کلمه وهی المورد الاول من موارد الالف . و مما ورد من حکمه صلوات الله علیه وآله فی حرف الباء باختلاف موارد استعمالها اربعة وستون کلمة منها بالباء الزائدة وهی سبعة وعشرون کلمة و هو المورد الاول منه ــ ومما ورد من حکمه صلوات الله علیه وآله فی حرف التاء ستة وعشرون کلمة فی مورد واحد . ومما ورد من حکمه صلوات الله علیه وآله فی حرف الثاء باختلاف موارد استعماله ستة واربعون کلمة منها بلفظ ثمرة وهی ستة عشر کلمة وهو المورد الاول منه . ومما ورد من حکمه صلوات الله علیه وآله فی حرف الجیم سبع عشرة کلمة فی مورد واحد . ومما ورد

(۱) صحافی شده

من حکمه صلوات‌الله علیه وآله فی حرف الحاء وهی سبعة و ثلثون کلمة منها بلفظ حسن وهی ثلث عشرة کلمة وهوالموردالاول منه . و مما ورد من حکمه صلوات‌الله‌علیه‌وآله فی حدف الخاء ستة و ثلثون کلمة منها بلفظ خیر احدی وعشرون کلمة» و بدین ترتیب است تا آنجا: «ومما ورد من حکمه‌صم فی حرف‌الواو یعد بثلثین کلمة فی مورد واحد . ومما ورد من حکمه صم فی حرف‌الهاء وتعد عشرون کلمة فی‌مورد واحد . ومماورد من حکمه صم فی‌حرف لاء وتعد بمائة وتسعة و تسعین‌کلمة منها بالنهی و یعد باحدی‌وتسعین کلمة . ومما ورد من حکمه‌صم فی حرف الیاء وتعـد باحدی وستین کلمة فی‌استعمالاتها الخمسه منها بلفظ ینبغی» آغاز (الحمدلله الذی انطق لسان خاتم‌النبوة ومظهرها بقوله کـنت انا وعلی نورا بین یدی‌الله مطبقا یسبح‌الله ذلک‌النور ویقدسه قبل ان یخلق آدم باربعة عشر الف عام) انجام (یطلبك رزقك اشد من طلبك له فا جمـل فی ا لطلب) نسخه پیش‌از ۱۱۲۱ هـ.ق نوشته شده. خط نسخ ۱۰ سطری. عناوین بشنجرف. حواشی و توضیح مؤلف در حاشیه بخط شکـسته است . دارای ۱۶۹ برك. اندازه ۱۸ در ۱۰ وقفی ملکزاده کوثر (۶۸۲۶)

۷۳۶ منتخب مجازات النبویه

عربی. تلخیص وانتخاب: شیخ حـرعاملی ازکـتاب (مجازات النبویه) تألیف شریف رضی. کـتاب خلاصه‌وحاوی متن‌احادیث‌مندرجه درآن کـتاب است با اسقاط قسمت‌مهم ازتوضیحات‌شریف‌رضی. آغاز(من کـتاب المجازات النبویه والاثار المحمدیه تألیف‌السید الرضی ابی الحسن محمد بن الحسین الموسوی وقد افردت ما اورده من کلام رسول‌الله وحذفت ماذکره من شرحه) انجام (طلبا للاختصار والکـتاب کبیر) نسخه درعصـر مؤلف نوشته شده . کاتب : قاسم . تاریخ تحریر : سلخ رمضان ۱۰۸۸ خط نسخ ۲۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای۶برك. اندازه۲۵در۱۶ وقفی‌نائینی (۲۱۳۴)

۷۳۷ منتقی الجمان فی احادیث الصحاح والحسان

عربی . مکرر شماره ۲۶۵- اخبارخطی. مؤلف: شیخ جمال الدین ابومنصور حسن (صاحب معالم) بن‌شیخ زین الدین شهید ثانی متولد شب جمعه ۲۷ رمضان ۹۵۹ متوفای غرهٔ محرم ۱۰۱۱ درجبع (ازمحال جبل عامل)وقبرش درآنجامعروف است(۱) از اجلهٔ اعلام امامیه بشماراست. منطق وریاضیات را نزد ملا عبدالله شهابادی یزدی(۲) آموخته . رشتهٔ های علوم ادبی و نقلی را نزد شیخ حسین عاملی (پدر شیخ بهائی)

(۱) اعیان الشیعه ج ۲۱ ص ۳۷۴ (۲) شهابادی نیز نزدمؤلف وخواهر زاده اش صاحب مدارك‌درفقه وحدیث‌تلمذ نموده

و شیخ احمد بن سلیمان عاملی نباطی وسید علی عاملی (پدر صاحب مدارك) وسید علی صائغ (که ازشاگردان پدرش بودند) خوانده . ودرنجف نزد مقدس اردبیلی تلمذ وتکمیل ومراجعت بوطن نموده. درشعردارای ذوق سرشار وصاحب مؤلفات نفیسه است . مؤلف بمانند علامهٔ حلی بغیر ازاخبار صحیح وحسن عمل نمیکرده و این کتاب بمانند کتاب (در ومرجان) علامهٔ حلی در بیان این دوصنف ازاخبار فقهیه است و برنهج کتب فقهیه تألیف نموده ومصدرداشته بمقدمهٔ شامل ۱۲ فایده وشرح و توضیح و اظهار نظر نموده . ظاهراً مأثورخامه اش ازین کتاب تا آخر کتاب حج است.م تاریخ‌ختم: جمعه ۲۶ شعبان ۱۰۰۶- این‌نسخه قطعهٔ ازآن کتاب است. صفحاتی بی‌ترتیب از باب زکوة وخمس و حج را دارد - ازمیانه وآخرآن افتاده . آغاز پس ازخطبه (کتاب الزکوة والخمس و فعل المعروف باب فرض الزکوة صحی محمد بن یعقوب الکلینی) انجام موجود (قال قال عشر ذی الحجة و ایام) پشت برك اول یاد داشتی ازشیخ حسین بن عبد الصمد عاملی (برادرزادهٔ شیخ بهائی) مورخهٔ دهم‌جمادی الثانی ۱۰۴۸ دیده میشود . خط نسخ ۲۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای۲۱ برك. اندازه ۲۵ در۱۷ وقفی شیخ بهائی بوسیلهٔ تقی آقای مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده (۵۶۹۷)

من لایحضره الامام

به بینید فهرست وسآئل الشیعه را

۷۳۸ من لایحضره الفقیه

عربی. مکرر شمارهٔ ۲۵۲ مؤلف : شیخ صدوق : کتاب ازجوامع اربعه معتبرهٔ مشهور امامیه ومدار استنباط احکام شرعیه و برنهج کتب فقهیه تألیف شده . مؤلف دردیباچه آورده: هنگامی که دست قضاء وقدر مرا به بلخ درقصبهٔ ایلاق کشانید بدیدار شریف الدین ابو عبدالله (محمد بن حسن بن حسین بن اسحق بن حسین بن حسین بن اسحق بن موسی بن‌جعفر علیهما السلام) (۱) معروف به (نعمه) شادان گشتم درطی معاشرت سخن از اهمیت کتاب (من لایحضره الطبیب) محمد بن‌زکریا رازی‌را بمیان آورد وخواهش نمود که کتابی جامع وکافی ووافی دراحکام دین تألیف وبنام (من لایحضره الفقیه) بنامم. مسؤل‌حضرتش را اجابت نمودم. روش مؤلف درین کتاب اختصار در ذکر اسانید وحذف‌اوآئل سند است وبرای دانستن سلسلهٔ اسانید احادیث

(۱) درسلسلهٔ پدران شریف نعمه نسخ مختلف است. مشارالیه ازشاگردان شیخ صدوق است

مذیل داشته‌است کتاب را بذکر مشایخ و سلسلهٔ رواة (۱) مؤلف درین کتاب ملتزم بوده اخبار صحیحهٔ که مورد اعتماد وعمل وطبق آن فتوآء میداده نقل کند. اعلام امامیه قدس الله اسرارهم خلفا عن سلف اخبارمندرجه درین کتاب را صحیح و مراسیل آن را بمانند مسانید دانسته اند . کتاب مرتب برچهار جزء ضمن ٦٦٦ باب است (۲) مجموع احادیث آن ۵۹٦۳-است : (مسند : ۳۹۱۳) (مرسل: ۲۰۵۰) باین‌تفصیل: جزء اول حاوی ۸۷ باب. احادیث مسند آن ۷۷۷ - احادیث مرسل آن ۸٤۱ . جزء دوم حاوی ۲۲۸ باب . مسند آن ۱۰٦٤ - مرسل‌آن ۵۷۳ - جزء سوم حاوی۱۸۷باب مسند آن ۱۲۹۵ مرسل آن ۵۱۰ - جزء چهارم حاوی ۱۷۳ باب . مسند آن ۷۷۷ - مرسل آن ۱۲٦- تاریخ ختم تألیف بنا بانچه در برخی ازنسخه های کتابخانه (درآخر فصل مشیخه) ذکر شده ذیقعده ۳۸۲ درقصبهٔ ایلاق بوده. کتاب چاپ‌شده (حواشی وترجمه وشروح‌این کتابرا بشمارهای ۱۲۰ و٤۳۸ و٦۹٤ خطی به‌بینید) این‌نسخه دورهٔ کامل ومصحح است ومذیل است بفهرست الفبآئی رجال احادیث . این فهرست ناقص است ودانسته نشد ازکیست . آغاز (اللهم انی احمدك و اشكرك واومن بك) انجام (عن‌سعد بن ظریف الخفاف) کاتب : برجعلی بن مرشد علی جرفاد قانی . تاریخ تحریر: ۱۰۲٤ خط نسخ ۲۲ و۲۳ سطری . چند جزوی ازاول نسخه بخط مغایر وبعدا استکباب شده. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٤۵۲ برك. اندازه ۲۷ در ۲۰ وقفی نائینی (۲۱٦۹)

۷۳۹ من لایحضره الفقیه

عربی.مکرر‌پیش. این نسخه کامل است وفصل راجع برواة واسانید را ندارد وتا اوآئل جزء دوم تصحیح ومقابله شده‌است. آغاز(اللهم‌انی احمدك) انجام (وطهرهم تطهیرا یارب العالمین) تاریخ تحریر که درآخر جزء دوم نوشته‌شده : چهارشنبه ۱۵ شوال ۱۰۵۷ است . خطنسخ خوب ۲۵ سطری. بین سطور دوصفحه اول طلا اندازی. اوراق مجدول بلاجورد وتحریر وطلا . عناوین بشنجرف‌نوشته شده. دارای ٤۰٤برك. اندازه ۳۳در۱۹ وقفی نائینی (۲۱٦۵)

---

(۱) شرح مشیخه این کتاب را درمستدرك الوسائل (ج ۳ ص ۵٤۷ به بیند) (۲) تعداد ابوابی که ذکر شد طبق فهرستی‌است که‌درصدرنسخهٔ‌شماره ۷٤۵تدوین شده - درلؤلؤة البحرین(ص۳۱۸) تعداد ابواب کتاب را ٦٦۰ ضبط کرده .

اخبار

کتب خطی

۷۴۰ من لا یحضره الفقیه

عربی. مکرر پیش. این نسخه نیز کامل است وتا اوآئل جزء سیم مقابله و وخوانده شده است. صفحات آن تا جزء سوم معلق بحواشی مختلفه وصفحات بقیه غالبا بی حاشیه یاکم حاشیه است. نسخه سابقا درملکیت مرحوم شاهزاده فرهاد میرزا بوده. آغاز (اللهم انی احمدك) انجام نسخه (وانما لقی حماد بن عیسی وروی عنه) کاتب : محمد مؤمن بن آقا اسماعیل شیرازی. تاریخ کتابت : ۱۴ رجب ۱۰۵۸ خط نستعلیق ۲۵ سطری . دارای چهار سرلوح کوچك زمینه طلا. اوراق مجدول بلاجورد وشنجرف وتحریر وطلا. عناوین بشنجرف نوشته شده . نسخه رطوبت رسیده . سر صفحه ها موریانه خورده . دارای ۳۴۶ برك. اندازه ۳۲ در ۱۹ وقفی حاج قائم مقام (۲۱۶۷)

۷۴۱ من لا یحضره الفقیه

عربی. مکرر پیش . این نسخه نیز کامل ونزد شیخ حر عاملی خوانده و تصحیح شده . (۱) نسخه معلق است بحواشی ازسلطان العلماء وغیره. آغاز (اللهم انی احمدك واشكرك) انجام (عن سعد بن طریف الخفاف) کاتب: محمد صالح بن محمد یوسف نیشابوری. تاریخ کتابت : دوشنبه غرهٔ جمادی الاول ۱۰۶۳ درحیدرآباد . خط نسخ ۲۹ سطری . دارای پنج سرلوح مذهب. اوراق مجدول بلاجورد و تحریر وطلا . عناوین بشنجرف نوشته‌شده. دارای ۲۱۳ برك. اندازه ۳۳ در۱۹ وقفی نائینی(۲۱۶۶)

۷۴۲ من لا یحضره الفقیه

عربی. مکرر پیش. این نسخه دورهٔ کامل است. صفحهٔ اول ودوصفحهٔ ازفصل اسانید افتاده است. نسخه را سید ابوالحسن بن تقی الدین محمد طباطبائی زوارهٔ نائینی مقیم درمشهد بانسخهٔ میر حسن قاینی رضوی مقابله نموده. تاریخ ختم مقابله: ۲۰ شوال ۱۰۷۲ نسخه معلق است بحواشی مختلفه که برخی ازآنها بامضاء (م د) است . در آخر نسخه ضمن ۶ صفحه مقاله وفایده ایست در کشف طرق ورواة احادیث این کتاب از میرزا محمد استرابادی. (رجالی معروف). آغاز موجود (روحه ان الله تبارك وتعالی) انجام (عن سعد بن طریف الخفاف) کاتب : حسن بن گداعلی قاینی. تاریخ کتابت :

(۱) صورت دستخط شیخ حر عاملی که آخر جزء چهارم است : بلغ قراءه من اوله الی آخره المولی الاجل السند السید الحسیب النسیب العالم الفاضل الکامل میرزا مهدی ابن میرزا محمد باقر الحسینی ایده الله تعالی فی مجالس آخرها ۱۲ شهر ذی القعده سنه ۱۰۹۱ حرره محمد الحر العاملی

دوشنبه ٤ جمادی الثانی ١٠٧٠ درمشهد . خط نستعلیق ٢٢ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شد ه. نسخه رطوبت رسیده . دارای٢٧٥ برك. اندازه ٢٥ در١٩ بوسیلهٔ محمد حسنخان درابان ١٣١٠ تسلیم کتابخانه شده (٢١٧٣)

٧٤٣ من لا یحضره الفقیه

عربی . مکرر پیش . این نسخه تمام ومصحح است . درآخر فصل راجع بمشیخه و اسناد کتاب اجازه ایست ازملامیرزای شیروانی بسیدعلی تونی . آغاز (اللهم انی احمدك) انجام نسخه(عن سعد بن ظریف الخفاف هذا آخر الاسانید) کاتب : محمد نبی بن محمد صالح تونی . تاریخ کتابت : ٢٣ جمادی الثانی ١٠٧٢ در اصفهان. خط نسخ ١٩ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٤٣١ برك. اندازه ٢٥در١٨ وقفی فهرستی (٢١٧١)

٧٤٤ من لا یحضره الفقیه

عربی . مکرر پیش . این نسخه کامل ومصحح ومقابله‌شده‌است. برخی‌از صفحات آن معلق است بحواشی بامضاء : (حسن) و (ن ع) آغاز (اللهم انی احمدك و اشکرك) انجام (طریف الخفاف) کاتب : عبدالله دزفولی . تاریخ کتابت : پنجشنبه سلخ ذیقعده ١٠٧٨ خط نسخ ٢٦ سطری . دارای سه سرلوح کوچك زمینه طلائی . صفحات مجدول بتحریر وطلا . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٣٥٦برك. اندازه ٢٨ در١٦ وقفی ملکزاده کوثر (٦٨٢٨)

٧٤٥ من لا یحضره الفقیه

عربی . بمانند پیش . این نسخه نیز دورهٔ کامل و مصحح ومقابله شده ومعلق بحواشی مختلفه است . اقسام احادیث کتاب برموزی که مجلسی‌اول وضع نموده علامت گذاری شده . صدر نسخه ضمن ١٩ صفحه فهرست اجزآء وابواب وتعداد احادیث کتاب است . پس از ختم کتاب و پیش از فصل مشیخه ضمن ٤ صفحه فهرست الفبآئی رواة احادیث کتاب است و ضمن ٢ صفحه مقاله‌ایست در بیان رموز موضوعه برای تمیزنوع احادیث کتاب (از صحیح ـ حسن . موثق) سپس فصل راجع باسانید اثر خامهٔ مؤلف است . آغاز (اللهم انی احمدك واشکرك) انجام نسخه (وطهرهم تطهیرا)کاتب : خلیل بن حاج مراد شبستری . تاریخ تحریر : ١٠٧٩ خط نسخ خوب ٢٥ سطری . دارای ٥ سرلوح نفیس زمینه طلا و بسم‌الله را باسفیدآب نوشته . صفحات مجدول بتحریر وطلا و تحریر ولاجورد وشنجرف. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٤٠١ برك . اندازه

۲۷ در ۱٦ وقفی نائینی (۲۱۷۲)

۷٤٦ من لا یحضره الفقیه

عربی . مکرر پیش . این نسخه نیز کامل و معلق بحواشی مختلفه است . آغاز (اللهم انی احمدك) انجام (عن سعید بن ظریف الخفاف) تاریخ تحریر: پنجشنبه ۱۳ ذیقعده ۱۰۸۱ خط نسخ ۲۵ سطری . دارای ۲۸٤ برك . اندازه ۳۷ در ۲۵ وقفی نادرشاه (۲۱٦٤)

۷٤۷ من لا یحضره الفقیه

عربی . مکرر پیش . این نسخه نیز کامل ومصحح است . آغاز (اللهم انی احمدك) انجام (عن سعد بن ظریف الخفاف) کاتب : ابوالبرکات عبدالعالی خادم روضهٔ رضویه . تاریخ تحریر : ۱۰۸۳ خط ریحان ۲٤ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۷۰ برك . اندازه ۲۵ در ۱۹ وقفی حاج محمد باقر بن حاج آقا محمد علی کاشانی در ۱۱۱۳ بوسیلهٔ جواد قوچانی در مرداد ۱۳۲٤ تسلیم کتابخانه شده (٦٦۸٤)

۷٤۸ من لا یحضره الفقیه

عربی . مکرر پیش . این نسخه نیز دورهٔ کامل وتصحیح شده است . فصل راجع باسانید را ندارد . آغاز (اللهم انی احمدك واشکرك واومن بك) انجام — (وطهرهم تطهیرا) کاتب : محمد جعفر بن حافظ آقا میرزا قاری تبریزی . تاریخ تحریر : ۱۰۹٤ خط نسخ خوب ۱۹ سطری . دارای دو سرلوح نفیس . بین سطور در صفحهٔ اول طلا اندازی ورنك آمیزی . اوراق مجدول بلاجورد و شنجرف وتحریر وطلا وتحریر . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳٦٦ برك . اندازه ۳۹ در ۲۳ وقفی نائینی (۲۱٦۳)

۷٤۹ من لا یحضره الفقیه

عربی . مکرر پیش . این نسخه نیز دورهٔ کامل ومقابله شده است . مختصری از آخر فصل راجع باسانید و مشیخه افتاده . آغاز (اللهم انی احمدك) انجام موجود (عن یعقوب بن یزید) تاریخ تحریر : چهار شنبه ۱۲ ذیقعده ۱۰۹۹ خط نسخ مختلف السطر . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲٤۰ برك . اندازه ۳۰ در ۱۹ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (۲۱۵٦)

۷۵۰ من لا یحضره الفقیه

عربی . مانند پیش . این نسخه فصل راجع باسناد و مشیخه را ندارد . صفحاتی

نقیصه دارد و اوراقی از آن بخط تازه نوشته شده. نسخه مصحح وظاهراً نزد سید نعمت الله جزآئری خوانده و مقابله شده است. آغاز (اللهم انی احمدك) انجام (وطهرهم تطهیرا) خط نسخ ۲۱ سطری عناوین بشنجرف نوشته‌شده. دارای ۳۹۹ برك. درپشت صفحهٔ اول که بخط مغایر باخط نسخه است تاریخ ۱۲۴۷ دیده میشود. اندازه ۲۶ در ۱۹ وقفی نائینی (۲۱۷۰)

۷۵۱ من لا یحضره الفقیه

عربی. مکرر پیش. این نسخه حاوی جزء اول و دوم و مصحح است. آغاز (اللهم انی احمدك و اشکرك) انجام (ولاحول ولاقوة الا بالله العظیم) کاتب: غلمان بن حسین حسینی گنابادی. تاریخ تحریر: شوال ۱۰۴۷ خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۲۰۶ برك. اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفی نائینی (۲۱۶۸)

۷۵۲ من لا یحضره الفقیه

عربی. مکرر پیش. این نسخه حاوی جزء اول ودوم و معلق است بحواشی مختلفه از سلطان العلمآء و مجلسی اول و دوم و شیخ محمد (۱) وغیرهم ومصحح است. ظاهراً نزد مجلسی مقابله شده. آغاز(اللهم انی احمدك) انجام (ولاقوة الا بالله العلی العظیم) تاریخ تحریر: ۱۰۹۳ خط نسخ ۲۱ سطری. دارای یك سر لوح کوچك مذهب. صفحات مجدول بتحریر وطلاولاجورد. عناوین بشنجرف نوشته. دارای ۲۲۲ برك. اندازه ۲۵ در ۱۷ وقفی نائینی (۲۱۷٤)

۷۵۳ من لا یحضره الفقیه

عربی. مکرر پیش. این نسخه حاوی جزء سوم وچهارم است. صفحات نسخه غالبا معلق بحواشی ملامراد ومذیل بفهرست الفبآئی رواة. آغاز (ابواب القضایا والاحکام باب من یجوزالتحاکم الیه) انجام (طریف الخفاف) کاتب: علی بن محمد بن حسن خوزاسکانی جی اصفهانی - تاریخ تحریر: پنجشنبه ۱۸ شعبان ۱۰۰٦ نسخه را محمدصالح اصفهانی تصحیح نموده. تاریخ ختم مقابله: یکشنبه ۲۲ ربیع الثانی ۱۰۰۱ (این تاریخ اشتباه است) خط نسخ ۱۸ سطری. برخی ازصفحات بخط تازه است. نسخه‌رطوبت

(۱) ازشارحین ومحشین براین کتاب چند شخص بنام محمد میباشد دانسته نشد که حاشیه منقول درین نسخه ازکدام یك از آنان است.

رسیده. عناوین بشنجرف نوشته شده- دارای۳۳۲ برك - اندازه ۲۵ در ۱۲ وقفی ملکزاده کوثر (۶۸۲۹)

۷۵۴ من لا یحضره الفقیه

عربی. مکرر پیش. این نسخه نیز جزء سوم وچهارم است وفصل راجع برواة را دارد. نسخه را ملا ابوالحسن (۱) نزد مجلسی اول خوانده وتصحیح نموده. دستخط مجلسی در گواهی تصحیح و قرآئت در آخر جزء چهارم ترقیم شده است. آغاز (ابواب القضایا والاحکام باب من یجوز التحاکم الیه و من لا یجوز) انجام (من سنة اثنین وسبعین وثلثمائة) کاتب: ابوالحسن بن معزالدین محمد قهجاورستانی. تاریخ تحریر: شب چهار شنبه ۶ رجب ۱۰۶۰ در مسجد جامع قدیم اصفهان. خط نسخ ۲۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲۱۳ برك. اندازه ۲۵ در ۲۰ وقفی حاج محمد طاهر اصفهانی در جمادی الثانی ۱۱۲۹ بوسیله آقای تقی مدرس رضوی در شهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شد (۵۶۹۸)

۷۵۵ من لا یحضره الفقیه

عربی. مکرر پیش این نسخه نیز جزء سیم و چهارم را دارد. نسخه دو مرتبه با نسخهٔ مرحوم مجلسی دوم مقابله شده و معلق است بحواشی مختلفه از سلطان العلمآء ومجلسی اول و دوم و ملا مراد و ملا رفیعا. فصل راجع برواة ومشیخه بر غیر ترتیب اصلی تدوین شده و دارای سه فهرست است: فهرست اول را محمد موسی بن جلال محمد کاشانی بر ترتیب حروف تهجی مرتب داشته و بر هر اسمی ازاسامی روات رقمی گذاشته که از عدد (یك) شروع شده و به (۳۸۳) ختم گشته: «ابان[۱] بن تغلب. ابان[۲] بن عثمان» الخ ظاهرا این ارقام اشارهٔ بتعداد روات است (۲) فهرست دوم را سید محمد بن حاج شفیع بر ترتیب حروف تهجی مرتب داشته. در متن کتاب وهم دراین فهرست رموزی برای تعیین اقسام حدیث و مقام راوی (از صحیح. معتبر. موثق) قرار داده وبجوهرقرمز نوشته بدین ترتیب: «ابان[صح] بن تغلب. ابراهیم[معتبر] بن ابوالولاد» الخ فهرست سوم اسامی روات وپدرانشان مرتب بترتیب حروف تهجی است و نام هر راوی مصدر

---

(۱) ظاهراً کاتب نسخه باشد. (۲)عین عبارتی که جامع این فهرست در توصیف ترتیب فهرست آورده این است: «هکذا رتب اسانید ذلك الکتاب راسا علیحدة بعض المسلمین بعلم الرجال و صححها فابتغینا اثره واثرنا الاقتصار فعلمنا علی کل من الاسمآء علامته مرتبة عدده ومثلها علی الاسامی المثبتة فی اصل الاسانید کی لا یهجر الاصل المدون بتدوین المصنف ره ولا یتکرر او نقلناه راسا مع ذالك الاصل فیطول بلاطائل»

است بارقامی که ظاهرا معرف است ازین که راوی در چند محل اسم برده و نقل چند حدیث از او شده (۱) میان فهرست دوم و سوم اجازهٔ مفصلی است بخط علامهٔ مجلسی که برای ملا مهدی خوانساری قلمی فرموده. تاریخ آن شعبان ۱۰۸۲ــاست. آغاز (ابواب القضایا والاحکام باب من یجوز التحاکم الیه) انجام (وطهرهم تطهیرا) کاتب: معین الدین محمد بن حاج محمد حسین خوانساری. تاریخ تحریر: چهار شنبه ٦ صفر ۱۰۸۱ خط نسخ ۲۱ سطری. عناوین ورموز بشنجرف نوشته شده. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۲٤۰ برك. اندازه ۲٦ در ۲۰ وقفی نائینی (۲۱۷۵)

۷٥٦ منهاج الحق والیقین فی تفضیل علی امیر المؤمنین علی سائر الانبیاء والمرسلین

عربی. مؤلف: سید ولی الله بن نعمت الله حسینی رضوی حائری. امل الآمل مؤلف را چنین ستوده: «کان عالماً فاضلا محدثا» شاید این عبارت ایهام داشته باشد که مؤلف معاصر باصاحب امل الآمل و از علماء سدهٔ یازدهم هجری قمری باشد. لیك الذریعه (ج ۳ ص ٤۷۲) آورده است که مؤلف ازتألیف کتاب دیگرش موسوم به (کنز المطالب) در ۹۸۱ فراغت یافته. بنا براین روایت مؤلف ازاعلام امامیه نیمهٔ دوم سدهٔ دهم هـ ــ ق است. کتاب دربیان تفضیل حضرت امیر المؤمنین ع است برسائر پیغمبران باخبار وارده ازفریقین که بخواهش مولانا خواجه علی آملی (۲) تألیف نموده. کتاب مرتب است برعنوان ۱٤ مطلب. جمل اول مطالب: المطلب الاول من کتاب مقتضب الاثر فی الامامة الاثنی عشر وهو ما رواه احمد بن محمد بن صالح الخ ۲ ــ ومن ذلك ما روی عن علی بن موسی الرضا ع انه قال قال رسول الله صم ما خلق الله عز وجل خلقا افضل منی ولا اکرم علیه منی قال علی ع نقلت یا رسول الله الخ ــ ۳ ومن ذلك ما ذکر فی کتاب جامع الفوائد ان الله سبحانه لما خلق ابراهیم کشف بصره الخ ــ ٤ وهو ماذکره محمد بن یوسف الکنجی الشافعی فی کتابه کفایة المطالب فی مناقب علی بن ابیطالب فی سؤال ابی عقال الخ ــ ٥ مما یؤید قولنا وهو ماذکره

(۱) عین عبارتی که جامع این فهرست درترتیب این فهرست آورده این است: «هذا فهرست رجال سند کتاب من لا یحضره الفقیه راثیت فیه الرجل والاب واب الاب مرتب علی حروف التهجی ووضعت ارقاما علی کل اسم فی الاصل بعدده بالترتیب الذی ذکره المصنف ره ثم وضعت علی کل رقم علی اسمه فی الاصل علی تلك الاسم فی هذا الفهرست یستخرج الاسماء والاطلاع علی الطرق واشرت الی الاسماء الذی ذکرهم مکررا بمین الطرق الاولی او بغیره» (۲) کاتب درحاشیه نوشته: «وهو ابوطالب الآملی»

ابن شهر آشوب فی مناقبه الخ ٦ وهو ماذکرفی کتاب المجتبی فی توضیح اسرار المصطفی والمرتضی خبر حره بنت حلیمه ومخاطبتها مع الحجاج الخ ٧ ومن ذلک ما رواه الخارزمی (کذا) فی مناقبه عن البختری قال رایت علی بن ابیطالب ع صعد المنبر بالکوفة وعلیه مدرعة رسول الله الخ ٨ ومن ذلک ما ذکره الشیخ ابو جعفر الطوسی فی کتاب مصباح الانوار فی مناقب الائمة الاطهار ان سلمان الفارسی و المقداد الخ ٩ ومن ذالک ماذکره الفقیه ابوالحسن محمد بن احمد بن علی بن الحسین بن شاذان عن ابن عباس قال کنا جلوسا الخ ١٠ ایضا من ذلک ماروراه ابن سیرویه الدیلمی فی کتاب الفردوس ١١ ذکر فی کتاب الفردوس من باب العین عن ابن عباس الخ ١٢ من ذلک ما ذکر الامام حسن بن علی العسکری ع فی قوله تعالی الخ ١٣ قد مدح الله تعم السابقون فی کتابه العزیز الخ ١٤ ومن ذلک ما رواه جابر عبدالله (کذ) الانصاری قال قال رسول الله صم آغاز (الحمد لله الذی بفضله اوضح لنا سبیل الهدی والیقین) انجام (نعم یاطبیب طبت وطابت لک الجنه ولکل مؤمن) کاتب: نظر خان گیلانی . تاریخ تحریر: ١٤ ذیقعده ١٠٦٩ خط نسخ ١٥ سطری . دارای ٣٨ برگ. اندازه ٢٠ در ١٣ وقفی نادر شاه - این کتاب را ضمیمهٔ کتاب ٥٤٨ از صفحهٔ ٣٩٥ به بینید (٦٠٣١)

٧٥٧ منهج الفصاحة فی شرح نهج البلاغه

فارسی . شارح : کمال الدین (جلال الدین) حسین بن خواجه شرف الدین عبدالحق اردبیلی معرف بالهی (١) کتاب ترجمه و شرح نهج البلاغه است و بنام شاه طهماسب صفوی بزرگ و طلب آمرزش برای شاه اسماعیل صفوی معنون داشته . تاریخ ختم تالیف : ٩٣٠ که سال تاج گذاری شاهنشاه مذکور است. مؤلف کتابرا بقصیدهٔ درشرح احوال و سه قصیده در مدح و منقبت حضرت امیرالمؤمنین ٤ از واردات طبع خودش مذیل داشته . آغاز (بهترین خطبهای «کذا» که سخنوران معارف و ماینطق عن الهوی در معرکهٔ نهج البلاغه و منهج الفصاحه اعلام حقایق انجام آن بر افراشته اند حمد و ثناء علیمی ماعلی شانه شاید که خطبهٔ احادیث قدسی پیام نبوی را علیه و آله من الصلوة اتمها وازکیها بطغرای فاوحی الی عبده ما اوحی مطرز گردانید) انجام شرح (نجات یافته از غم خلاص از احوال اهوال) انجام نسخه (برتراب روضهٔ پاکت زرب العالمین) کاتب : الله بخش بن مرادبخش طارمی - تاریخ تحریر : ربیع الاول ٩٥٧ خط نستعلیق ٣٠ سطری.

ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست گذشت . در کتب تراجم موجود تاریخ تولدش دیده نشد . درقصیدهٔ که خاتمهٔ این کتاب درشرح حالات خودش است تاریخ تولدرا در سال ٨٧٠ یادکرده .

کتب خطی

عناوین بشنجرف نوشته شده.نسخه رطوبت رسیده وموریانه خورده. دارای ۳۰۰ برك.
اندازه ۳۰ در ۱۷ وقفی حاج قائم مقام (۲۱۷٦)

۷۵۸ منهج الیقین

فارسی - مکرر ۱۳۲ - اخبار چاپی مؤلف : علاءالدین میرزا محمد بن شاه ابوتراب حسنی حسینی اصفهانی گلستانه متوفای ۲۷شوال ۱۱۰۰- ازمشاهیر اعلام وپرهیزکاران عصر خود بوده.دو مرتبه منصب صدارت بروی عرضه شد و نپذیرفت. علامهٔ مجلسی باحضرتش مصاهرت داشته مؤلف عمری را بآسوده گی وعزت واشتغال بعبادت وافادت گذرانده(۱) کتاب شرحی است مفصل بر رسالهٔ که حضرت امام صادق علیه السلام باصحاب خویش نوشته‌اند و امر فرموده بمدارسة ونظر درآن و عمل کردن بآن - اصحاب آنحضرت این رسالهٔ مبارکه را در نمازگاه خودگذاشته بودند واز نمازکه فارغ میشدند بمطالعه آن می پرداختند - این رسالهٔ شریفه حاوی لباب محاسن اخلاق و دستور عالی زندگی است - رساله را علامهٔ مجلسی در بحار الانوار (جلد۱۷ ص۱۷۵ ازچاپ کمپانی)مندرج داشته - صفحهٔ اول نسخه افتاده.آغاز موجود (را رواست که گم گشته گان فیفای تیه‌های ضلالت وشیدایان بیدایی... جهالت باقتباس آثار شریعتش مهبط تجلیات انوارطورسینای حقیقت) انجام (ودر سایهٔ لواء امیرالمؤمنین و قائدالغرالمحجلین صلوات‌الله وسلامه علیه الی یوم الدین محشور گردد)آخر صفحهٔ اول نسخه پاره وکاغذ سفید چسپانده شده ٦ورق اول و ٦ ورق آخر نسخه بخط مغایر و تازه است - خط نسخ ۱۹ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده. صفحات مجدول بتحریر وطلا و تحریر.دارای ۲٤۲ برك - اندازه ۲۱ در ۱۳ وقفی ملکزاده کوثرابان ۱۳۲٦ (٦۸۳۰)

۷۵۹ منیة المرید فی آداب المفید والمستفید

عربی . مکرر ۱۳۳ - اخبارچاپی . مؤلف : زین‌الدین بن شیخ نورالدین بن علی بن احمد بن محمد بن علی بن جمال‌الدین بن تقی بن صالح بن اشرف (یا شرف) جبعی عاملی معروف بشهید ثانی متولد سه شنبه ۱۳ شوال ۹۱۱ مقتول در ۹٦۵(۲) از اعلام جامع و مشایخ عظام امامیه است . علوم مختلف را نزد پدر و شیخ علی بن عبد العالی میسی وشمس‌الدین بن طولون دمشقی حنفی وملا حسین جرجانی و ملا محمد استرابادی

(۱) فیض القدسی ص۳۲ - نجوم السماء ص۱٦۷ الکنی والالقاب. بنابمشهور زوجهٔ اول علامه مجلسی همشیره و بروایتی دختر همشیره مؤلف بوده. (۲) امل الآمل - روضات الجنات - منتظم ناصری ج ۲
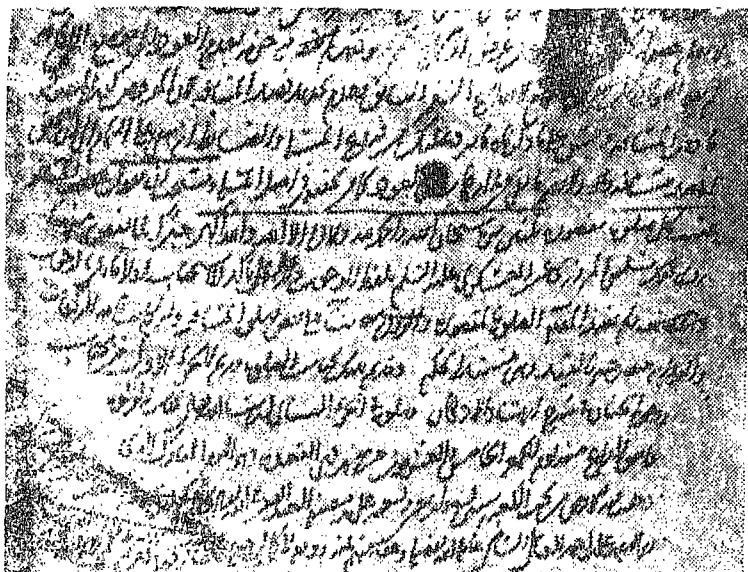
صورت دستخط شهید ثانی (ترجمه اش را درصفحهٔ ۱۹٤ به بینید)
که از آخر کتاب شمارهٔ ۷۰۹ فقه خطی برداشته شده
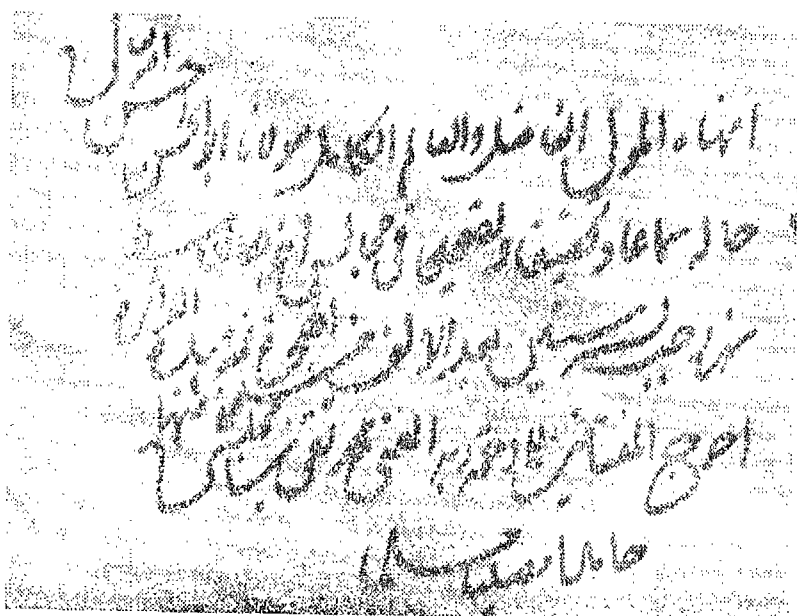
صورت دستخط مجلسی اول (ترجمه اش را درصفحهٔ ۱٦۱ به بینید)
این گواهی قرآئت در آخر کتاب شمارهٔ ۷۵٤ اخبار خطی ترقیم یافته

و ملا محمد علی گیلانی و شهاب الدین بن نجار حنبلی و زین‌الدین حری مالکی و شیخ ناصرالدین طلاوی شافعی و شمس‌الدین مقدسی و دیگر از دانشمندان فریقین در شام (ومضافات آن) و مصر و بیت‌المقدس دیده. مؤلف اولین شخصی‌است از امامیه که در علم(درآیةالحدیث) تالیف نموده. بالجمله جلالت قدر مؤلف و خاندانش معروف است. رستم پاشا وزیر اعظم سلطان سلیمانخان عثمان بکینهٔ مذهبی حضرتش را دستگیر و بقسطنطنیه برده و شهید نمود. و بروایتی از شیخ بهآئی جسد شریفش را پس از سه روز بدریای روم افکندند. این کتاب که ازمآثر شریفه علمی او است در بیان‌شرآئط و وظآئف و آداب تحصیل وتحمل علم و معلم و متعلم‌است بحسب مأثورات وارده از خاندان عصمت‌ع و مرتب بریکمقدمه و ٤ باب و خاتمه است و شاید دوم کتابی باشد که در موضوع آموزش و پرورش تصنیف شده. تاریخ ختم تالیف (که در نسخه چاپی‌ذکر شده): پنجشنبه ۲۰ ربیع‌الاول ۹٥٤ -آغاز (الحمدلله‌الذی علم بالقلم) انجام (مستغفرین من ذنوبنا انه غفور رحیم) کاتب: علوان بن برکة بن علی بن شرف‌الدین بن ناصرالدین بن شیرعاوی جزایری - خط نسخ مختلف‌السطر. نسخه قدیمی‌ورطوبت رسیده است. دارای ۱۰٤ برگ. اندازه ۲۰ در۱٥ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۲٥۰)

(حرف ن)

۷٦۰ نثراللئآلی

عربی و فارسی. مکرر ۳۰۹ رساله‌ایست حاوی بر جملهٔ ازکلمات قصارعلوی‌ع که بترتیب حروف تهجی نظیر (غررالحکم آمدی) مرتب گشته مؤلف رساله بتحقیق مشخص نیست. روضات‌الجنات(ص٥۱۳) رساله را در تعداد مؤلفات: امین‌الاسلام ابوعلی فضل‌بن حسن بن فضل طبرسی(۱) ذکر نموده ونیز بلافاصله آورده است: وگمان من این است‌که این رساله (نثراللئالی) گرد آورده سید علی‌بن فضل‌الله حسینی راوندی باشد(۲) و بنقل از ریاض‌العلمآء مؤلف رساله قطب‌الدین راوندی‌است (۳) باید دانست که اینرساله غیر ازکتاب (نثراللئآلی‌فی‌الاخبار والفتاوی) تالیفی ابن ابیجمهوراحسآئی است. رساله بفارسی و ترکی بنظم و نثر ترجمه شده. این نسخه حاوی ۲۸٤ جمله از

---

(۱) ترجمه‌اش درجلد ٤ گذشت (۲) ترجمه‌اش این است: سیدابوالحسن عزالدین علی‌بن ضیاءالدین‌ابن ضیاءالدین ابوالرضا فضل‌الله بن علی حسینی‌راوندی از دانشمندان وفقهآء و ادبآء بوده. هدیةالاحباب(ص۱٤۰)آورده است که وی عالم فاضل و فقیه ثقه وادیب شاعرصاحب مصنفات زیادی است و در کاشان مدرسه بزرگی داشته که مسکن فضلآء وعلمآء وپارسایان وپرهیزکاران بوده و تا سال ٥٤۸ میزیسته (۳) ترجمه‌اش گذشت

کلمات قصار علوی‌ع است و هرجملهٔ مذیل‌است بیك بیت ترجمهٔ فارسی . مترجم‌کلمات شناخته نشد (۱) حدیث اول وآغاز رساله : «ایمان‌المرء یعرف بایمانه» ترجمه : « دین وایمان مردرا بیقین ـ نشناسند جز بصدق یمین» حدیث آخر : « یسعدالرجل بمصاحبةالسعید» ترجمه : « هرکه با نیکبخت یار شود ـ بحقیقت که بختیار شود» انجام نسخه (گر بهم بر زده بینی خط من عیب مکن ـ که مرا محنت ایام بهم برزده است) متن‌کتاب چاپ شده . کاتب : ملا میرك خوشنویس معروف . متن کتاب بخط ثلث بسیار خوب وباطلا نوشته ـ ترجمه بخط نستعلیق و بامرکب نوشته شده ـ مجموعا هر صفحهٔ دارای ۱۰سطر است که ۵ سطر آن بطلا و۵ سطر بمرکب است . صفحهٔ اول دارای یك سرلوح کوچك زمینه لاجوردی بسیار زیبا . بین سطور واوراق مجدول بطلا وتحریر . این نسخه از حیث خط وتذهیب فوق العاده نفیس ، وممتاز است . دارای ۲۹ برك . اندازه ۲۲ در۱٤ وقفی نائینی (۲۱۷۹)

۷۶۱ نثر اللئالی

عربی ، وفارسی ، مکرر پیش . این نسخه حاوی چند جمله ازکلمات قصار وهر جملهٔ مذیل است بترجمهٔ تحت اللفظی ازسید محمد عصار .(۱)این‌نسخه بانسخهٔ‌پیش اختلاف دارد . آغاز (ایمان المرء یعرف بایمانه) ترجمه (ایمان مرد شناخته‌میشود بقسم هایش) انجام (یبلغ المرء بالصدق الی منازل الکبار) ترجمه (مرد براستگوئی بمنازل بزرکان)سپس‌ضمن ۷ ورق‌متن وترجمه وصیة‌حضرت‌امیر المؤمنین‌ع بفرزندش حضرت سیدالشهدآء ومطالب‌دیگراست که مترجم ملحق بکتاب نموده . نسخه بخط مترجم ومسوده است . تاریخ تحریر : شعبان ۱۳۵٤ متن بخط نسخ وبامرکب سیاه . ترجمه بخط نستعلیق با جوهر قرمز . صفحات مختلف السطر وبدخط . دارای ۱۵ برك . اندازه ۱۸ در ۱۲ وقفی مترجم (۵۶۹۹)

۷۶۲ نجات الامة فی معرفة‌الائمه ج۱

فارسی . مؤلف : شیخ حبیب‌اللهٔ‌قمی‌زیوانی . (مذکوردرص۳۵) کتاب در بیان مناقب وفضائل ائمهٔ اطهار علیهم السلام ومثالب دشمنان‌آنان است ازنصوص وشواهد تنزیلی و تاویلی قرآن واخبار واردهٔ ازطرق اهل سنت وجماعت . مؤلف کتاب‌را برای استفاده

(۱) این ترجمهٔ منظوم فارسی غیراز ترجمهٔ موسوم به « بدرة‌المعانی فی‌ترجمة‌اللئالی » اثر قریحهٔ ابن ساوجی ابوالمحاسن محمد بن سعد بن محمد نخجوانی میباشدکه در اسلامبول چاپ شده و درتذکرهٔ دانشمندان آذربایجان ص۲۱ ذکرگشته .

(۱) ترجمه‌اش درجلد ٤ فهرست گذشت .

اهل منبر مجلس بمجلس تألیف نموده وهر مجلسی را مذیل بذکرمصائب اهل بیتع داشته . تاریخ ختم تالیف : ۲ شوال ۱۳۴۱-آغاز (الحمد لله الذی جعلنا من امة خاتم النبیین وسید المرسلین) انجام (آنچه‌را که موصل‌بمطلوبست) نسخه بخط مؤلف‌است. خط نسخ ۲۲ سطری. دارای ۱۸۳ برگ. اندازه ۲۲ در۱۸ وقفی حاج محمد حسین سادهٔ آهن فروش تهرانی درتیر ۱۳۲۶ (۶۷۶۵)

۷۶۳ نصاب الاخبار لتذکر الاخیار

عربی. مؤلف امام الحرمین سراج الدین ابومحمد علی‌بن عثمان‌بن‌محمدآوشی ازمحدثین اهل سنت وجماعت درسدهٔ ۶ درسال ۵۶۹ زنده بوده (۱) کتاب حاوی احادیث وارده درابواب متفرقه از احکام وسنن منقول‌ازصحاح معتبره است ومرتب‌است بر صد باب . باب اول: « فی سعة رحمة الله » باب ۱۰۰- « فی الازمان والامکان » این‌کتاب ملخص کتاب (دررالاخبار ودرر الاشعار) مؤلف است . اول نسخه افتاده . آغاز موجود (علی انه من التنبیه ابی اللیث السمرقندی رحمه الله ج‌علامةانه من جامع ابی عیسی الترمذی) انجام (و ابواب الرحمة مفتوحه الی آخره) خط نسخ ۱۵ و۱۷ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۵۱ برگ . اندازه ۲۰ در۱۴ وقفی آقا زین العابدین (۲۱۷۸)

۷۶۴ نعیم الابرار وجحیم الفجار

عربی.مؤلف : حاج محمدکریمخان کرمانی(۲)کتاب دربیان بودن‌چهارده معصوم علیهم السلام اول حوادث ومبدء موجودات واشرف کائنات است بادلهٔ نقلیه و عقلیه . کتاب مرتب است بر ۸ باب : ۱ فی‌الادلة الکتابیه ۲ فی الاخبار الناصة علی‌ذلك‌بلفظ اول ما خلق الله ۳ ومما ورد فی الاخبار بلفظ کونهم اول من اجاب وسبق الی بلی وامثال ذلك ۴ ومما ورد فی الاخبار فی‌معنی خلقهم قبل سائر المخلوقات ۵ ومماورد فی الاخبار فی معنی انهم اشرف الخلق وخیر الکائنات و امثال ذلك ۶ فی الاجماع‌القائم علی کونهم اول ماخلق الله و اول من اجاب و اشرف الکائنات و افضل الموجودات ۷ فی تأسیس اصل کلی شریف یبتنی علیه فروع لا تحصی من‌الفضائل ۸ لما فرغنا من تمهید قواعد. الخ (اخبار وارده درشان منکرین فضائل خاندان‌عصمت‌علیهم‌السلام) تاریخ ختم تألیف : عصر سه‌شنبه ۱۹ رمضان ۱۲۷۲ - آغاز پس ازدیباچه ونام مؤلف

(۱) کشف الظنون ج۲ ص۱۵۳ وص۶۰۰

(۲) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست گذشت.

کتب خطی

(انی لما وجدت جمیع الفضائل آل محمد العامه و الخاصه) انجام (و اجعل خطائی یارب بهم مغفورا) کاتب : آقا بابا بن ملا محمد مهدی شاهمیرزائی . تاریخ تحریر : ۱۲۸۸ خط نسخ ۱٤ سطری. دارای ۱٤۳ برك. اندازه ۱۸ در ۱۱ وقفی نائینی(۲۱۷۷)

۷٦۵ نورالمعرفه

فارسی. مؤلف: مولانا حاج شیخ محمد باقر (بن مولانا حسن بن ملااسدالله) جازاری قاینی بیرجندی متخلص به (صافی) متولد در ۱۲۷٦ هـ ـ ق متوفای درشب جمعه ۱٤ ذیحجه ۱۳۵۲ مدفون درقبرستان پائین شهر بیرجند. از اعلام جامع و فقهاء بارع نامی معاصر بود . درسن دوازده سالگی زیر سایهٔ برادرش مرحوم حاج ملا محمد علی قاینی مقدمات را درمدرسهٔ جعفریهٔ قاین تحصیل نمود در امتحانی که مرحوم خانلر خان اعتصام الملك ازطلاب آن مدرسه نمود ابراز استعداد وجلب توجه کرد. مشار الیه محیط قاین را برای تربیت وتکمیلش مناسب ندانسته وحضرتش را اعزام بمشهد نمود. در اثر مساعدت آن مرحوم بمشهد وارد ودرمدرسهٔ میر زا جعفر درمدرس مرحوم شاهزاده حاج شیخ الرئیس ابوالحسن میرزا ساکن گشت وازمحضرآن مرحوم ومرحوم حاج میرز هدایت الله ابهری ومیرزا محمد رضا سبزواری ودیگر از اعلام آن عصرفنون متنوعه عقلی و نقلی را بیاموخت وباشتهار فضیلت مورد عنایت و التفات امناء دولت بمانند شاهزاده رکن الدوله وحاج میرزا سعیدخان انصاری واقع گشت. برای درك رموز عالی اجتهاد وفقاهت رهسپار بعتبات شد. علم حدیث ودرایه و رجال را نزد حاج میرزا حسین نوری (صاحب مستدرك الوسائل) آموخته فقه واصول را در نجف خدمت حاج میرزا حبیب الله رشتی وحاج میرزا حسین خلیلی وحاج ملامحمد ایروانی ودرسامره خدمت میرزا محمد حسن شیرازی تکمیل نمود. درسال ۱۳۰۵ قمری مراجعت بایران کرد و در بیرجند رحل اقامت افکند ومتاهل گشت . عمری را بعفاف وتقوا بارشاد وتدریس وتألیف واحیاء شعائر ومآثر دینی وعلمی گذرانید ومرجعیت ومقبولیت تمامی داشت (۱) کتاب دورهٔ جامع عقائد امامیه مستنبطه از احادیث خاندان عصمت ع است. ومرتب است بریکمقدمه در بیان فضل علم وعلماء وچهار (قطب) وهرقطبی حاوی فصولی در توحید ونبوت وامامت ومعاد . خاتمهٔ کتاب سلسلهٔ مشیخه وطرق

---

(۱) ترجمهٔ مذکور اطلاعات شخصی نکارنده وخلاصهٔ افادات کتبی فاضل بارع حاج شیخ محمد حسین آیتی دامت برکاته فرزند ارجمند مؤلف است که امروز در بیرجند مقتدای دینی است

روایت مؤلف است . تاریخ ختم تألیف : ۲٦ رمضان۱۳۱٤- آغاز (الحمد لله المتفرد بالوحدانیه والمتوحد بالربانیه) انجام (بعد ما صححا والله ولی‌التوفیق) کاتب: محمد علی بن ملا عبد الکریم بیرجندی . تاریخ تحریر : ۱۳۱٤ خط نسخ مختلف السطر . عناوین بجوهر قرمز نوشته شده . دارای ۲۰۷ برك . اندازه ۲۲ در۱۸ وقفی‌فهرستی (۲۱۸٦).

۷٦٦ نهج البلاغه

عربی . مکرر ۲۹۱ مؤلف : شریف اجل ابوالحسن محمد بن نقیب ابی‌احمد حسین بن موسی بن محمد بن موسی بن ابراهیم بن موسی‌الکاظم‌ع‌متولد در۳۵۹ از فاطمه دختر ابو محمد ناصرالحق حسن‌الصغیر علوی (۱) متـوفای در یکشنبه ٦ محرم ٤۰٦ مدفون در روضهٔ مطهره کربلاء از اجلهٔ اعلام امامیه است . طهارت عرق وعصب و شموخ حسب ونسب و براعت فضل و ادب در وجود حضرتش جمع گشته ـ اعتبارات‌دنیوی و کمالات معنوی را جامع بوده . علوم متنوعه را نزد علمآء فریقین چون شیخ مفید و قاضی عبدالجبار معتزلی وابن سراج و ابوبکر محمد بن موسی خوارزمی وابوالحسن علی بن عیسی رمانی و غیرهم تلمذ کرده و اجلهٔ چون شیخ طوسی و جـعفر بن محمد درویستی را شیخ حدیث است . ادب عربی را استادی است مسلم . در شعر دارای مقام بسیار بلندی است و اشعر شعرآء قریش در باره‌اش گفته شده . خلفآء عباسی وشهریاران دیالمه پاس احترام حضرتش را می داشتند . بهآءالدوله دیلمی هنـگام تخاطب بعنـوان (شریف اجل) مخاطبش میفرمود و بلنبهای (رضی) و(ذوالحسبین) ملقبش داشت . مقامات سامیهٔ نقابت علویان وامارهٔ حاج وولایت دیوان مـظالم و قاضی القضاتی را عـهده دار بوده . باری علو مقام شریف مسلم ومشهور میانهٔ فریقین است . اینکتاب که تالی‌قرآن است اختیار وانتخابی‌است که از خطب ومکاتبات و جوامع کلم وکلـمات قصارحضرت امیرالمؤمنین‌سلام‌الله‌علیه‌نموده وآنرا برسه باب‌ترتیب داده . تاریخ‌ختم‌تالیف: رجب ٤۰۰ کـتاب مکررا چاپ شده . نسخ کـتابخانه ازحیث ترتیب ومحتویات مختلف است . این‌نسخه‌رونویس شده‌است ازنسخهٔ که در عهد مؤلف نوشته شده بوده ودارای‌اضافات والحاقاتی‌است . نسخه معلق‌است بحواشی‌مختلفه. شروح وحواشی ومتعلقات اینکتابرا بشمارهای ۷۹-۱۲۳-۲٦٤-۳۰۳-۵۸٤-۵۸۵-۵۸۷-۵۹۰-۵۹۱-۷۱٦-۷۵۷-خطی‌وهم‌ترجمهٔ‌دیگراین کـتابراضمن شمارهٔ

(۱) از ملوك طبرستان و از دانشمندان عصر خود بوده .

۷٦۸خطی وشمارهای۵۳۹-۵۸۰-۵۹٤-٦۳۷-۹٤٦ وبضمیمه۹۸۸-اخبارچاپی به بینید(۱) آغاز نسخه(اما بعدحمدالله الذی جعل الحمد ثمنا لنعمآئه) انجام (اذا احتشم المؤمن اخاه فقد فارقه) کاتب : ابوالحسن حیدر بن محمد بن علی الحسنی . تاریخ تحریر: ۱۲ ربیع الثانی۷۸۵خط نسخ. ٤۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . صفحهٔ اول بخـط تازه نوشته شده - نسخه رطوبت رسیده دارای ۳۷ برك . اندازه ۳۵ در۲۵ وقفی نائینی (۲۱۸۲)

۷٦۷ نهج البلاغه

عربی . بمانند پیش . این نسخه در تعداد وترتیب خطب ومکاتیب وکلمات قصار با نسخ دیگر تفاوت دارد . نسخه ظاهرا رونویس شده است از نسخهٔ که در عصر مؤلف نوشته شده بوده وهم از نسخهٔ دیگر .آغاز (اما بعد حمدالله الذی جعل الحمد ثمنا لنعمائه) انجام (اذا احتشم المؤمن اخاه فقد فارقه) کاتب: نسر بن محمد زین (ظاهراً) الزابیدی نسباً (ظاهراً) شافعی . تاریخ تحریر : شوال ۸۱٦ خط نسخ ۱۷ سطری. صفحهٔ اول بخط تازه است . عناوین بقلم جلی و با مرکب وشنجرف نوشته شده است . دارای ۲۰۰ برك نسخه موریانه خورده . اندازه ۲۵ در۱۷ وقفی نائینی(۲۱۸۵)

۷٦۸ نهج البلاغه

عربی. بمانند پیش . این نسخه حاوی ترجمهٔ تحت اللفظی کـتاب نیز هست. مترجم شناخته نشد. ترجمهٔ هر کلمهٔ زیر آن کلمه نوشته شده. برای نشان دادن سبك ترجمه جملاتی آورده میشود: «پس از حمد خدا انك گردانید ستایش را بها برای نعمتها او وپناه گاه از آزمایش او وپیوستگی ونزدیکی جستن وابهشت او وسبب گردانیدن برای زیادتی نیکویی خود ودرود برفرستادهٔ او که پیغمبر رحمت است وپیشوای امامان وچراغ امتست وگروه و بر گزیده است ازسرشت وخلقت کرم وبزرگی وبیرون کشیده بزرگی بیشترین وجای نشاندن نازش های استوار وشاخ بلندی میوه دهنده برك آورنده وبر اهل بیت او که چراغ هاء تاریکی اند ونگهدارندهٔ گروهان اند وعلم ونشان طاعهٔ روشنی دهنده وجای گرانیهاء زیادتی چمیده ومیل کننده ودرود وتحیت خدا بریشان باد همه درودی که باشـد برابر مر فضل ایشان را وپاداش کردار ایشان وپسنده مرپاکی اصل ایشان وفرع ایشان مادام که روشن باشد بامداد بلند شونده وفرو افتد ستارهٔ طلـوع کـننده » آغاز کـتاب (اما بعد حمد الله جعل الحمد ثمنا لنعمائه) انجام (وذاك فی رجب من سنة ار بعمائة

(۱) ترجمه وشرح برخی از خطب وفقرات نهج البلاغه را بشمارهای ۸۰-٤۲۷-٤۲۸-۵٦۵-۵٦٦ خطی وبشمارهای ۱۷۹-۳۸٦-٤۱۲-٤۱٤-۵٦۳-٦۱۱-۷۱۱-۹٦۷-اخبارچاپی به بینید .

هجریة والحمد لله کثیرا وصلی الله علی محمد وآله الطیبین الطاهرین) کاتب : عبدالله بن حسین . تاریخ تحریر : یکشنبه ۷ شعبان ۹۷۳ خط نسخ ۱۲ سطری . بین‌سطور ترجمه است که بطور چلیپا نوشته شده - عناوین بطلا واوراق مجدول بتحریر و سیلو وطلا وتحریر وشنجرف ولاجورد . صفحهٔ اول دارای یك سرلوح نفیس که درزمینهٔ طلا اسم کتاب بسفیدآب نوشته شده . دارای ۲۱۴ برك. اندازه ۳۷ در ۲۵ وقفی شاه عباس صفوی در ۱۰۱۷ (۲۱۸۰)

۷۶۹ نهج البلاغه

عربی. بمانند پیش. برخی ازصفحات نسخه معلق است بعباراتی ازدوشرح علاء الدین محمد گلستانه وشرح ابن میثم وابن ابی الحدید. آغاز (اما بعد حمدالله الذی جعل الحمد ثمنا لنعمائه) انجام (علی اهل‌العلم ان یعلموا) تاریخ تحریر : ۲۰ جمادی الثانی ۱۰۲۷ در اصفهان خط نسخ ۱۲ سطری. عناوین بقلم جلی و با مرکب نوشته شده - اوراق مجدول بشنجرف ولاجورد.دارای ۳۴۶ برك. اندازه ۲۹ در ۱۹ وقفی نائینی (۲۱۸۳)

۷۷۰ نهج البلاغه

عربی. مکرر پیش . برخی ازصفحه های اوآئل این‌نسخه معلق است بعباراتی ازشرح ابن میثم وابن ابی الحدید وعلاء الدین گلستانه. درخاتمه نیز قسمتی از(خطبة البیان) نوشته شده. آغاز (اما بعد حمدالله الذی جعل الحمد ثمنا لنعمائه) انجام (ما اخل الله علی اهل الجهل ان یتعلموا حتی اخذ علی اهل العلم ان‌یعلموا) کاتب : مرتضی بن محمد هادی الحسینی.تاریخ تحریر : سه شنبه ۱۴ ذیحجه ۱۱۱۴ خط‌نسخ ۱۴سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. صفحات مجدول بتحریر وطلا. دارای ۲۴۰برك. اندازه ۲۵ در ۱۷ وقفی نائینی (۲۱۸۴)

۷۷۱ نهج البلاغه

عربی. مکرر پیش. این‌نسخه بدستور نظام الملك نوشته شده واز حیث خط وتذهیب نفیس است ومعلق است بحواشی ازصدیق الملك که بخط‌شکسته نستعلیق‌شیوای خود نوشته. حواشی مذکور تااوآئل جزء دوم (باب مکاتیب) است. آغاز (اما بعد حمد الله الذی جعل الحمد ثمنا لنعمائه) انجام (وذلك فی رجب اربعمائه) کاتب: علیمحمد لواسانی متخلص به صفا (۱) تاریخ تحریر : دوشنبه ۱۴ رمضان ۱۲۸۰ خط

(۱) ازادبآء وفضلاء وخوشنویسان عصرخودبوده. ترجمه اش را در مجمع الفصحاء (ج۲ص۳۳۳) به بینید .

نستعلیق خوب ۱٤ سطری. متن بقلم نسبتاً جلی وحاشیه بقلم ریز و معمولی نوشته شده. صفحهٔ اول دارای سرلوح مذهب . عناوین خطب ومکاتیب درزمینهٔ طلا اندازی شده بشنجرف ولاجورد نوشته‌شده. فواصل‌جملات واوراق‌مجدول‌بتحریرولاجوردوتحریروطلا وشنجرف بدوجدول. دارای ۲۱۱ برك . جلد طرف خارجی مقوای روغنی گل بوته زمینه مشکی مشتمل برسه جدول ویك حاشیه.قدری هم ازجلد شکسته است . اندازه ۳٦ در۲۲ وقفی نائینی (۲۱۸۱).

۷۷۲ نهج البلاغه

عربی . مکرر پیش . آغاز (اما بعد حمدالله الذی جعل الحمد ثمنا لنعمائه) انجام (ونعم‌الوکیل) نسخه معلق‌است بحواشی مختلفه . خط نسخ ۱۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده ـ نسخه رطوبت رسیده . دارای ۳۲٦ برك. اندازه ۲٦ در ۱٦ وقفی حاج میرزا عبدالواسع علوی سبزواری درشهریور ۱۳۲۳ (٦٦۰۵) .

(حرف و)

۷۷۳ وافی ج ۱و۲و۳

عربی. مکرر شماره ۳۱۵ مؤلف: ملا محسن فیض‌کاشانی (۱) کتاب ازجوامع معتبره وجامع کتب اربعه (کافی ـ من لایحضره الفقیه ـ تهذیب ـ استبصار) معتمدهٔ امامیه است وحاوی ابواب اصول وفروع است‌که بشرح وجمع وتوضیح پرداخته و بر ۱۵ جزء ترتیب یافته وهر جزئی حاوی ابوابی است . کتاب مصدراست بسه مقدمه: المقدمة الاولی فی التنبیه علی طریق معرفة العلوم الدینیه ـ المقدمة الثانیة فی التوقیف لمعرفة الاسانید ـ المقدمة الثالثة فی تمهید الاصطلاحات و القواعد » تاریخ ختم تألیف: ۱۰٦۸ جزء اول کتاب عقل وعلم‌وتوحید وجزء دوم کتاب‌الحجة وجزء سوم کتاب‌ایمان‌و کفراست. آغازنسخه (نحمدك اللهم‌یامن‌هدانا بانوارالقرآن‌والحدیث‌لمعرفة الفرایض‌والسنن) انجام‌نسخه (فان الله یقول‌ما علی المحسنین‌من‌سبیل) (مستدرك‌این کتابرا بشماره ۷۰٤ خطی به‌بینید)آخرنسخه ضمن ٦ صفحهٔ مجدول‌بیان‌مصطلحات ورموزی‌است که‌مؤلف درباب‌اسامی رجال این کتاب‌بکاربرده است وآن از افادات ملا محمد علم الهدی‌کاشانی فرزندمؤلف است که در رجب ۱۰۷۷ یا ۱۰٦۷ ترسیم نموده . کاتب جزء اول ودوم محمد سعید اصفهانی. تاریخ تحریر ۱۰۹۰ ـ کاتب جزء سوم علی اکبر حسینی. تاریخ تحریر شنبه ۲٤ رجب ۱۱٤۸ خط نسخ ۳۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۹۳

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست گذشت.

برك ـ اندازه ۳۱ در۱۹ وقفی حاج قآئم مقام (۲۱۹۱)

۷۷٤ وافی ج ۱و۲و۳

عربی . مکرر پیش . هرجزئی مصدر است بفهرست ابواب . آغاز (نحمدك اللهم یامن هدنا بانورا القرآن) انجام (ماعلی المحسنین من سبیل) خط نستعلیق خوب ۲٦ سطری . صفحات مجدول بلاجورد وشنجرف وتحریر وطلا و تحریر. دارای ٤۰۰ برك . عناوین بشنجرف نوشته شده . اندازه ۳٤ در۲۱ خریداری آستانقدس در۱۳۱۱ خورشیدی (۲۱۸۸)

۷۷۵ وافی ج ۱

عربی. مکرر پیش. نسخه مذیل است بفهرست ابواب ودومرتبه مقابله بانسخه اصل شده است.یکمرتبهٔ آن درسال ۱۱۰۵ بوده . آغاز (نحمدك اللهم یامن هدانا) انجام (ماحصل فی الذکر ای فی الخاطر) خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۲٦ برك. اندازه ۲۵ در ۱۹ وقفی حاج محمد باقر بن حاج محمد علی کاشانی در دههٔ دوم جمادی الاول ۱۱۱۱ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شد. (۲۱۸۷)

۷۷٦ وافی ج ۱

عربی. مکرر پیش. آغاز (نحمدك اللهم یامن هدانا) انجام (ای فی الخاطر) تاریخ تحریر : ۱۲۵۵ صفحه اول وقسمتی ازصفحات ۲و۳ و٤ و۵ کسرنویسی شده است وبرخی از صفحات رطوبت رسیده . خط نسخ مختلف السطر. دارای ۹۰ برك.اندازه ۳۰ در۲۱ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۱۷۳)

۷۷۷ وافی ج ۱

عربی. مکرر پیش. آغاز (نحمدك اللهم یامن هدانا بانوار القرآن) انجام (والمذکور ماحصل فی الذکری فی الخاطر) خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۰٤ برك. اندازه ۳۲ در۱۸ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۱۷٤)

۷۷۸ وافی ج ۱ و۲

عربی. مکرر پیش. این نسخه چند سطری ازنسخ دیگر کمتردارد. آغاز (نحمدك اللهم یامن هدانا بانوار القرآن) انجام (فهما ابنا صلبه) خط نسخ ۲۷ سطری عناوین بشنجرف نوشته شده . نسخه رطوبت رسیده . دارای ۲۰۹ برك . اندازه

۳۱ در ۲۱ وقفی مرتضی قلیخان نائینی (۲۱۸۹)

۷۷۹ وافی ج۲

عربی . بمانند پیش . نسخه در عصر شارح نوشته شده وتصحیح ومکرر مقابله شده است . آغاز (الحمدلله) انجام (وعوضهم‌الله تعالی) کاتب : ابوالمفاخر رضوی-تاریخ کتابت: عصر شنبه ۱۳ ذیحجه ۱۰۷۰ مصحح نسخه شناخته نشد. تاریخ ختم تصحیح : جمادی‌الاول ۱۰۷۵ در حاشیهٔ صفحه آخر بخط مغایر نوشته شده : «ثم بلغ سماعه علی بحمدالله وفقه‌الله لکل خیر وکتب مصنف‌الکتاب ه) خط نسخ ۲۱ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۳۰۲ برگ - اندازه ۲۷ در ۱۵ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (۶۱۷۵)

۷۸۰ وافی ج۲

عربی . مکرر پیش . نسخه مصدر است بفهرست ابواب . آغاز (الحمدلله) انجام (وعوضهم‌الله تعالی) خط نسخ ۲۳ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۲۱۰ برگ - اندازه ۲۴ در ۱۷ وقفی محمد در ربیع‌الاول ۱۱۲۶ بوسیلهٔ آقای منتجب‌الدین رحیمی دراسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۱۹۰)

۷۸۱ وافی ج۲

عربی . بمانند پیش - نسخه مصدر است بفهرست ابواب - آغاز (الحمدلله) انجام (وعوضهم الله تعالی) خط نسخ ۲۵ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۱۷۸ برگ - اندازه ۲۷ در ۱۷ وقفی حاج محمد افضل بن محمدعلی‌مشهدی در ۱۱ جمادی‌الثانی ۱۱۲۸ بوسیلهٔ آقای سید محمد مشکوة بیرجندی در شهریور ۱۳۲۶ تسلیم کتابخانه شده (۶۷۷۷)

۷۸۲ وافی ج۳

عربی - مکرر پیش - آغاز (الحمدلله) انجام (ما علی‌المحسنین من سبیل) نسخه مصدراست بفائده رجالی استنباطی علم‌الهدی فرزند مؤلف - تاریخ تحریر : ۱۱۲۰ خط نسخ ۲۶ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۵۹ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۸ وقفی محمد علی قاینی بوسیلهٔ منتجب‌الدین رحیمی دراسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۱۹۲)

۷۸۳ وافی ج۴

عربی - بمانند پیش - این نسخه حاوی کتاب طهارت وتزیین است - نسخه‌مصدر

بفهرست ابواب است ـ آغاز (الحمدلله) انجام (کما فی الخبر السابق) کاتب: محمد مؤمن بن محمد طالب ـ تاریخ تحریر: پنجشنبه سلخ رجب ۱۰۱۹ خط نسخ ۲۱ سطری ـ عناوین بشنجرف نوشته شده. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۱۱۸ برگ. اندازه ۲٤ در ۱۸ وقفی محمد مهدی بن محمد تقی تبریزی در رجب ۱۱۲٦ بوسیلۀ آقای تقی مدرس رضوی درشهریور ۱۳۲۳ تسلیم کتابخانه شده (٦٥۹۷)

۷۸٤ وافی ج٤

عربی. مکرر پیش ـ نسخه در عصر مؤلف نوشته شده و مصدر است بفهرست ابواب ـ در ۱۰۹۰ سید عوض رضوی این نسخه را با نسخۀ که رونویس از نسخۀ اصلی شده بود مقابله نموده و نیز دیگری دراوآئل سال ۱۱۰۵ ـ بانسخه اصل مقابله نموده. آغاز (الحمدلله) انجام (کما فی الخبر السابق) خط نسخ ۱۸ سطری ـ عناوین بشنجرف نوشته شده ـ دارای ۱۳۳ برگ ـ اندازه ۲۵ در ۱۹ وقفی حاج محمد باقر بن حاج محمد علی کاشانی در جمادی الاول ۱۱۱۱ بوسیله منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۱۹۳)

۷۸۵ وافی ج٥

عربی. مکرر پیش. این جزء حاوی کتاب صلوة و دعآء وقرآن است. نسخه مقابله شده است. آغاز (الحمدلله والصلوة والسلم علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول‌الله) انجام (الا الی الله تصیر الامور) تاریخ تحریر: یکشنبه نیمۀ محرم ۱۰۸۷ خط نسخ ۱۹ سطری ـ عناوین بشنجرف نوشته شده ـ دارای ٤٤۹ برگ ـ اندازه ۲٦ در ۱۹ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۲۱۹۵)

۷۸٦ وافی ج٥

عربی. مکرر پیش. نسخه مصدر است بفهرست ابواب. آغاز پس ازخطبه (کتاب الصلوة والدعآء والقرآن وهوالخامس من اجزاء) انجام (الا الی الله تصیر الامور) تاریخ تحریر: ۱۱۱٦ خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۹۰ برگ. اندازه ۲۵ در ۱۹ وقفی میرزا محمد علی رضوی در ۱۲۱۱ بوسیلۀ منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شد (۲۱۹٤)

۷۸۷ وافی ج٦

عربی. بمانند پیش. این جزء حاوی کتاب زکوة و خمس و میراث است. نسخه مصدر است بفهرست ابواب. آغاز (الحمدلله والصلوة والسلام علی رسول‌الله ثم

علی اهل بیت رسول‌الله) انجام (فلیبلغ الشاهدالغائب) کاتب : محمد بن عبدالعلی ملقب بمؤمن. تاریخ تحریر : جمادی‌الثانی ۱۰۶۸ خط نستعلیق شکسته ۱۹ سطری - صفحهٔ اول بخط تازه است. عناوین بخط نسخ و بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۴۶ برك . اندازه ۲۰ در ۱۳ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۱۷۷)

۷۸۸ وافی ج۶

عربی. مکرر پیش. نسخه مصدر است بفهرست ابواب. آغاز (الحمدلله) انجام (فلیبلغ الشاهدالغائب) کاتب : محمد موسی بن محمد جعفر حسینی. تاریخ تحریر : جمادی‌الثانی ۱۱۱۵ خط نسخ ۲۴ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۹۳ برك. اندازه ۲۴ در ۱۹ وقفی سید محمد علی رضوی در ۱۲۱۰ بوسیلهٔ منتجب‌الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۱۹۶)

۷۸۹ وافی ج۷

عربی. بماند پیش. این جزء حاوی کتاب صیام واعتکاف ومعاهدات است. آغاز (الحمدلله) انجام (حرمة رسول‌الله صلی‌الله علیه وآله وسلم) خط نسخ مختلف‌السطر. عناوین بشنجرف نوشته شده. صفحهٔ آخر بخط تازه است. دارای ۲۰۵ برك. اندازه ۲۰ در۱۲ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۱۷۸)

۷۹۰ وافی ج۷

عربی - مکرر پیش نسخه مصدر بفهرست ابواب است - آغاز (الحمدلله) انجام (حرمةرسول‌الله صلی‌الله علیه واله) خط نسخ ۲۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. نسخه رطوبت رسیده وبعضی ازصفحات خطوط آن سیاه گردیده. دارای ۱۱۵ برك. اندازه ۲۴ در ۱۷ وقفی امیر محمد تقیا بن امیر معزالدین در رجب ۱۱۲۶ بوسیله آقای تقی مدرس رضوی در شهریور ۱۳۲۳ تسلیم کتابخانه شده (۶۵۹۸)

۷۹۱ وافی ج ۹

عربی. بمانند پیش. این‌جزو حاوی کتاب حسبه و احکام وشهادات است نسخه مصدر است بفهرست ابواب. آغاز (الحمد لله) انجام (الی الطریق القویم والصراط المستقیم) کاتب : محمد موسی بن محمد جعفر حسینی تونی. تاریخ تحریر: ۱۱۶ (کذا) ظاهراً صحیح آن ۱۰۱۶ باشد. خط نسخ ۲۴ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۵۶ برك. اندازه ۲۵ در ۱۹ وقفی سید محمد علی رضوی در ۱۲۱۰ بوسیلهٔ منتجب‌الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۱۹۷).

اخبار

کتب خطی

۷۹۲ وافی ج ۹

عربی. مکرر پیش . آغاز (الحمد لله) انجام (والصراط المستقیم) خط نسخ ۱۹ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای۳۱۲ برك. اندازه ۱۹در۱۲ وقفی حاجی محمد قلی بن امام وردی بوسیلهٔ تقی آقای مدرس رضوی درشهریور۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده (۵۷۰۰)

۷۹۳ وافی ج ۱۰

عربی . بمانند پیش . این جزء . کتاب معایش ومکاسب ومعاملات است. آغاز (الحمد لله والصلوة والسلام علی رسول الله و علی اهل بیت رسول الله) انجام (فجادت زروعهم) کاتب : محمد بن حاج محمد جعفر حسینی .تاریخ تحریر: ۱۱۱۶ خط نسخ ۲۴ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای۱۳۹ برك . اندازه ۲۴ در۱۹ وقفی محمد علی رضوی درمحرم ۱۲۰۹ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی دراسفند۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۱۹۸)

۷۹۴ وافی ج ۱۰

عربی . بمانند پیش . نسخه مصحح ومصدر بفهرست ابواب است . آغاز(الحمدلله والصلوة والسلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله) انجام (فجادت زروعهم) کاتب : محمد حسن کاتب مشهدی . تاریخ تحریر: جمادی الثانی۱۱۲۸خط نسخ۲۵سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۰۸ برك. اندازه ۲۷ در ۱۷ وقفی حاج محمد افضل بن محمد علی مشهدی در ذیحجه ۱۱۲۸ بوسیلهٔ سید محمد مشکوة بیرجندی در شهریور ۱۳۲۶ تسلیم کتابخانه شده (۶۷۷۶)

۷۹۵ وافی ج ۱۱

عربی . مکرر پیش . این جزء حاوی کتاب مطاعم و مشارب و تجملات و مصدر بفهرست ابواب است . آغاز (الحمد لله) انجام (فی بطن امه) تاریخ کتابت: جمادی الاول ۱۱۲۱ خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . نسخه رطوبت رسیده - دارای ۱۲۵ برك . اندازه ۲۴ در ۱۷ وقفی محمد مهدی بن محمد تقی تبریزی دررجب ۱۱۲۶ بوسیلهٔ تقی مدرس رضوی درشهریور ۱۳۲۳ تسلیم کتابخانه شده (۶۵۹۹)

۷۹۶ وافی ج ۱۱

عربی . بمانند پیش. نسخه مصدر است بفهرست ابواب . آغاز (الحمدلله) انجام (فی بطن امه) خط نسخ ۲۴ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۹۰ برك .

اندازه ۲۵ در۱۹ وقفی میرزا محمد علی رضوی در اسفند ۱۳۰۹ بوسیلهٔ منتجب‌الدین رحیمی تسلیم کتابخانه شده (۲۱۹۹)

۷۹۷ وافی ج۱۲

عربی. مکرر پیش. این جزء حاوی کتاب نکاح وطلاق و ولادات و مذیل بفهرست ابواب است. آغاز پس‌ازخطبهٔ کتاب (کتاب النکاح والطلاق والولادات وهوالثانی عشر) انجام (لثلایکون لاحد علیه طاعة) تاریخ تحریر: جمعه ۱۹ ذیقعده ۱۱۱۷ خط نسخ ۲۲ سطری ـ عناوین بشنجرف نوشته‌شده ـ دارای ۱۷۹ برك. اندازه ۲۵ در۱۹ وقفی سید محمدعلی رضوی در ۱۲۰۹ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شد (۲۲۰۰)

۷۹۸ وافی ج ۱۲

عربی ـ مکرر پیش. نسخه‌مصدر بفهرست ابواب است. آغاز (الحمدلله) انجام (لئلا یکون لاحد علیه) کاتب: محمدمؤمن بن محمد طالب ـ تاریخ کتابت: سلخ جمادی‌الثانی ۱۱۲۱ خط نسخ ۲۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده ـ دارای ۲۳۵ برك نسخه رطوبت رسیده ـ اندازه ۲٤ در۱۷ وقفی محمد مهدی بن محمد تقی تبریزی در رجب ۱۱۲٦ بوسیله آقای تقی مدرس رضوی در شهریور ۱۳۲۳ تسلیم کتابخانه شد(٦٦٠٠)

۷۹۹ وافی ج۱۳

عربی. بمانند پیش. این جزء حاوی کتاب جنایز و فرایض و وصیت است. نسخه معلق است بحواشی‌مؤلف ومصدراست‌بفهرست‌ابواب وآنرا سیدعوض‌رضوی بدستور حاج محمد صفی در ذیحجه ۱۰۹۲ مقابله و تصحیح نموده. آغاز (الحمدلله) انجام (ولم یورث‌الاخ فی‌الولادة) خط نسخ ۲۹ سطری ـ عناوین بشنجرف نوشته شده ـ دارای ۱۱۰ برك ـ اندازه ۲٦ در ۲۰ واقف شناخته نشد (۲۲۰۱)

۸۰۰ وافی ج۱۳

عربی. مکرر پیش. نسخه مصدر است بفهرست ابواب. آغاز پس از خطبه (کتاب‌الجنایز والفرایض والوصایات) انجام (ولم یورث‌الاخ فی‌الولادة) کاتب: محمد مهدی ترشیزی. تاریخ تحریر: ۱۱۱٦ خط نسخ ۲۲ سطری ـ عناوین بشنجرف نوشته شده ـ دارای ۱۳۱ برك ـ اندازه ۲۵ در ۱۹ وقفی سید محمد علی رضوی در ۱۲۱۰ بوسیلهٔ منتجب‌الدین رحیمی دراسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شد (۲۲۰۲)

۸۰۱ وافی ج ۱۳

عربی. مکرر پیش. نسخه مصدر بفهرست ابواب است. آغاز (الحمدلله) انجام (ولم یورث الاخ فی الولادة) خط نسخ ۲۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۶۰ برگ. نسخه رطوبت رسیده. اندازه ۲۴ در ۱۸ وقفی محمد مهدی دررجب ۱۱۲۶ بوسیلهٔ تقی مدرس رضوی درشهریور ۱۳۲۳ تسلیم کتابخانه شده (۶۶۰۱)

۸۰۲ وافی ج ۱۴

عربی. بمانند پیش. این جزء حاوی کتاب روضه است. این نسخه مقابله شده است با دو نسخهٔ که مقابله بانسخهٔ اصلی شده بوده از اول واواسط و اواخر آن افتاده است. آغاز موجود (یرجو ومقصر فی النار) انجام (التاخیرفی الاجل) کاتب: محمد حسین بن محمد تقی حسینی قمی - تاریخ تحریر: ۱۸ رمضان ۱۱۲۷ خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۱۷ برگ. اندازه ۲۴ در ۱۵ - خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ (۶۱۷۶)

۸۰۳ وافی ج ۱۳-۱۴-۱۵

عربی بمانند پیش. جزء سیزده شامل کتب جنائزوفرآئض ووصیات است. جزء ۱۴ کتاب روضه است. جزء ۱۵ خاتمه دربیان مشیخهٔ شیخ صدوق و شیخ طوسی درکتاب (من لایحضره الفقیه) و(استبصار) و(تهذیب) است. آغاز (الحمد لله) انجام (اذا انت احسنت تعداده) ذیل نسخه صورت دواجازه ایست ازمؤلف بفرزندبرادرش مولانا محمد هادی. اولی مختصر و بی تاریخ ودومی مفصل است. تاریخ آن: صفر ۱۰۷۲ نسخه درعصر مؤلف نوشته شده وآنرا عوض بن محمد امین رضوی بجهت مالك نسخه حاج محمد امین کاشانی در ۱۰۹۴ تصحیح کرده ودر ۱۱۰۵ نیز مقابله بانسخهٔ اصل شده. جزء ۱۳ و ۱۴ مصدر است بفهرست مطالب وابواب. کاتب: محمد فاضل بن اسماعیل تونی. تاریخ تحریر: جمادی الثانی ۱۰۸۶ خط نسخ ۲۶ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲۳۰ برگ. اندازه ۳۰ در ۱۹ وقفی حاج محمد باقر بن حاج محمد علی کاشانی در جمادی الاول ۱۱۱۱ بوسیلهٔ تقی آقای مدرس رضوی در شهریور ۱۳۲۳ تسلیم کتابخانه شده (۶۶۰۲)

الوافیة فی تعیین فرقة الناجیه

بنگرید بشماره ۴۴۰

اخبار

کتب خطی

۸۰۴ وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه ج ۳

عربی. مکرر شماره ۳۱۲ مؤلف: شیخ حر عاملی . این کتاب که موسوم به(تفصیل وسائل الشیعه) است ازجوامع معتبره معتمدهٔ امامیهٔ است که مدار استنباط احکام است وحاوی احادیث موجوده درکتب اربعه ودیگر ازکتب واصول صحیحه است با ذکر سند و توضیح و بیان جمع بطور اختصار . کتاب برشش جزء (هرجزئی مشتمل برابواب) وخاتمه (شامل ۱۲ فائدهٔ رجالی وحدیثی)ترتیب یافته . مؤلف قریب بیست سال درجمع وتدوین آن رنج برده . ازصاحب جواهرالکلام نقل است که فقیه با داشتن این کتاب وکتابهای (جامع المقاصد) و (جواهرالکلام) بی‌نیاز است ازکتب فقه و اخبار دیکر (۱) تاریخ ختم تألیف بضبط نسخهٔ چاپی : نیمهٔ رجب ۱۰۸۲ این‌نسخه‌که مسودهٔ اصلی وحاوی زیادات ودرنهایت صحت واعتبار استومشتمل است برکتابهای زکوة و خمس وصیام وحج وزیارات وجهاد وامر بمعروف ونهی‌از منکر . تاریخ شروع درین جزء : اول شعبان ۱۰۶۶ - تاریخ ختم آن: شعبان۱۰۷۰ آغاز (الحمد لله رب العالمن والصلوة علی محمد وآله الاکرمین) انجام (وفق الله تعالی لاکماله والعمل به بمحمد وآله) فهرست اینکتابرا بشمارهٔ ۴۴۴ وشرح آنرا به شمارهٔ ۴۱۱ ومختصر آنرا بشمارهٔ ۸۰۸ خطی وشرح ومستدرك آنرا بشمارهٔ ۲۴۹ و ۸۶۸چاپی به بینید. خط نسخ مختلف السطر. عناوین وفواصل بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۲۱ برك . در پشت صفحهٔ اول دومهر ازمؤلف دیده میشود . اندازه ۲۲ در ۱۶ خریداری آستانقدس در۱۳۱۱ خورشیدی (۲۲۰۴)

۸۰۵ وسائل الشیعه ج ۳

عربی. بمانند پیش . این جزء ازکتاب زکوة تاآخرمزار را دارد. مؤلف اواخر جمادی الاول ۱۰۸۵ این جزء را ازمسودهٔ دوم نقل ومبیضه نموده است.آغاز پس ازتسمیه (یقول الفقیر الی الله الغنی محمد بن الحسن الحر العاملی الحمد لله علی افضاله) انجام (خیر لکم ان‌کنتم مؤمنین) قسمتی از نسخه رونویس‌شده از نسخهٔ اصلی است . خط نسخ ۲۳ سطری. ابواب بشنجرف نوشته شده. کاتب: تقی بن‌محمد صادق موسوی. تاریخ تحریر: ۹ ربیع الثانی ۱۱۱۴ وقفی کاتب نسخه در۱۱۱۹ بوسیلهٔ دکتر حسن شهیدی درمهر ۱۳۲۳ تسلیم بکتابخانه شده (۶۶۲۱)

---

(۱) مستدرك‌الوسائل ج ۳ ص ۴۳۱

۸۰۶ وسآئل الشیعه ج ۳

عربی : بمانندپیش . این نسخه ازکتاب زکوة تا آخرکتاب صوم را دارد آغاز (الحمدلله‌علی افضاله) انجام (وتقدم ما یدل علی ذلك عموما) تاریخ تحریر : دوشنبه ٤ شوال ۱۱۱۸ خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف‌نوشته‌شده. دارای۲۰٤ برك ـ اندازه ۲٤ در ۱۸ وقفی حاج محمد رقهٔ در ۱۱۱۸بوسیلهٔ آقای‌تقی‌مدرس‌رضوی در۱٤ شهریور ۱۳۲۳ تسلیم‌کتابخانه‌شده (۶۶۰۳)

۸۰۷ وسآئل الشیعه ج ٤

عربی . بمانند پیش . این‌جزء شامل کتابهای جهاد وامر بمعروف ونهی از منکر وتجارت ودین ورهن وصلح وشرکت ومضاربه ومزارعه ومساقات وودیعه وعاریه و اجاره ووکالت ووقوف وصدقات وهبات وسبق ورمایه ووصایا است . آغاز (الحمد لله علی افضاله) انجام (وتقدم مایدل علی ذالك عموما) کاتب : محمد هاشم بن‌محمد ولی تبادکانی . تاریخ تحریر : ۱۱۲۱ خط نسخ ۲۲ و۲۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٤۳٥ برك. اندازه ۲٤ در۱۸ وقفی‌کربلائی محمد نبی مشهدی بوسیلهٔ آقای تقی مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم‌کتابخانه شده (٥۷۰۱)

(حرف هـ)

۸۰۸ هدایةالامةالی‌احکام الائمه ج ۱

عربی ـ مؤلف : شیخ حر عاملی ـ اینکتاب‌که بمانند خلاصهٔ (وسآئل‌الشیعه)در بیان احکام فقهی بطور تبویب (هر کتابی را بر ۱۲ باب مرتب داشته) با استدلال باخبار و حذف سلسلهٔ اسناد است ـ مسآئل وفروع غالبا بعین الفاظ مرویهٔ از ائمهٔ‌هدی علیهم‌السلام است . کتاب مصدر است بدوازده مقدمه درمباحث اصول عقآئد : ۱ فی‌العقل ۲ فی‌العلم ۳ فی معرفةالله ٤ فی‌العدل ٥ فی‌النبوة ٦ فی‌الامامة ۷ فی‌المعاد ۸ فی‌بیان‌الاسلام والایمان والکفر ۹ فیما ینبغی تعلمه والعمل به ۱۰ فیمن یؤخذ عنهم العلم ۱۱ فی جملة من‌العبادات الواجبة وکفر منکرها ۱۲ فی جملة من‌الاحکام‌المشترکة بین‌العبادات ومذیل است بخاتمهٔ شامل ۱۲ فائدهٔ حدیثی و رجالی نظیر فوائد دوازده‌گانهٔ مذکور در خاتمهٔ وسائل‌الشیعه : ۱ اعلموا ایها‌الاخوان فی‌الدین‌المشار کون فی متابعةالائمةالمعصومین‌علیهم‌السلام انی لما فرغت من تالیف‌الکتاب‌الکبیر (۱) ۲ فی ذکر جملة من‌الکتب التی نقلت منها

---

(۱) در بیان مقصود ازین کتاب و سبك و اسلوب آن

احادیث هذا الکتاب ۳ فی احوال الکتب المذکورة و مؤلفیها ٤ فی ذکر سفرآء المهدیع والثقات الذین کانت ترد علیهم التوقیعات منهع والجماعة الذین شاهدوه ع ٥ فی ذکر شهادة جمع کثیر من علمآئنا بصحة الکتب التی نقلنا منها و امثالها و ثبوت مافیها من النقل عنهم ع ٦ فی ذکر اصحاب الاجماع الذین اجمعت العصابة علی تصحیح ما یصح عنهم ۷ فی ذکر جملة من الاصول والکتب المعتمدة التی شهد لها علمآء الرجال وغیرهم بالثبوت والصحة ۸ فی الجماعة الذین وثقهم الائمةع اواثنوا علیهم او امروا بالرجوع الیهم ۹ فی ذکر بعض القرآئن التی تقترن بالخبر ۱۰ فی ذکر نبذة من الاستدلال علی صحة احادیث الکتب المشار الیها وامثالها ووجوب العمل بها وضعف الاصطلاح الجدید علی تقسیم الحدیث الی اربعة اقسام ۱۱ اعلم انه اذا اطلق فی الروایة قولنا ع فالمراد النبیصم (۱) ۱۲ قال الشیخ حسن فی المنتقی یتفق فی بعض الاحادیث عدم التصریح باسم الامام. این جزء حاوی کتاب طهارت و صلوة است ـ آغاز (الحمدلله علی الهدایة الی التوحید والعدل والولایة) انجام (وروی انه اشخص مکرها والله اعلم) کاتب: محمد عوض ـ تاریخ تحریر: شنبه ۲٥ صفر ۱۱۱۱ در مشهد در مدرسهٔ جعفریه ـ نسخه را محمد صادق در ۱۱۱٥ تصحیح کرده. خط نسخ ۱۹ سطری ـ عناوین بشنجرف نوشته شده نسخه رطوبت رسیده دارای ۲٥٤ برک اندازه ۲٥ در ۱۹ وقفی عضدالملك (۲۲۰٦)

۸۰۹ هدایة الامه

عربی ـ مکرر ـ این نسخه تنها کتاب صلوة است. آغاز پس از خطبه (کتاب الثانی من کتب العبادات کتاب الصلوة) انجام (وروی انه اشخص مکرها والله اعلم خط نسخ ۱٥ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده ـ دارای ۳۲٥ برك ـ اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی حاج محمد سعید اردبیلی در ربیع الثانی ۱۱۸۳ در شهریور ۱۳۱۷ بوسیلهٔ آقای تقی مدرس رضوی تسلیم کتابخانه شده (٥۷۰۲)

۸۱۰ هدایة الامه

عربی ـ بمانند پیش ـ آغاز (الکتاب الثانی من کتب العبادات) انجام (اشخص مکرها) کاتب: میرزا محمد ـ خط نسخ مختلف السطر ـ عناوین بشنجرف نوشته شده ـ دارای ۱۹۸ برك ـ اندازه ۱۸ در ۱۲ ـ وقفی میرزا محمد علی بن میرزا محمد رضی رضوی در ۱۲۱۱ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۲۰۹)

۸۱۱ هدایة الامه

عربی ـ بمانند پیش ـ این نسخه مشتمل است بر کتاب طهارت وصلوة وزکوة

(۱) بیان اسامی و کنی و کلماتی که برای ائمه علیهم السلام استعمال شده

و صدقه و خمس وصوم. نسخه ناقص است - آغاز موجود (علی ذلك ولا دلالة له علی حکم غیرالنوم) انجام موجود (وتکثر فیه من‌الصلوة علی) نام کاتب که درآخر کتاب صلوة نوشته شده: محمد سعید بن حاجی درویش محمد زهانی قاینی - تاریخ تحریر: ۲٦ ربیع‌الثانی ۱۰۹٦ خط نسخ مختلف السطر - عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲۳۰ برك - اندازه ۲۵ در۱۹ وقفی فهرستی (۲۲۰۷)

۸۱۲ هدایةالامه

عربی. بمانند پیش - این نسخه کتاب طهارت تاآخر کتاب‌اعتکاف است آغاز (الحمدلله علی‌الهدایه) انجام (رجعت فقضت ما علیها) تاریخ تحریر: ۱۱۳٤ خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۲۱۰ برك. اندازه ۲٤ در۱۹ وقفی مرتضی قلیخان (۲۲۰۵)

۸۱۳ هدایةالامه

عربی-بمانندپیش-این جزء مشتمل است بر کتاب‌زکوة وخمس وصوم وحج. آغاز (الحمدلله رب‌العالمین)انجام(ویاتی ما یدل علی‌النذر وشبیه) تاریخ تحریر: محرم ۱۱۳٤ خط نسخ ۱۸ سطری - عناوین بشنجرف نوشته‌شده. دارای ۱۵٦برك - اندازه ۱۸در۱۲ وقفی‌حاج علیخان درذیحجه۱۱۳٤ (۵۷۰۳)

۸۱٤ هدایةالامه

عربی - بمانند پیش - این نسخه شامل کتاب نکاح وطلاق وخلع وظهار و ایلاء وکفارات وعتق وعهد ومکاتبه واستیلاد ویمین ونذر وصید وذباحه واطعمه واشربه ولقطه وارث و قضاء و شهادات وحدود و دیات وخاتمه درفوآئدحدیثی ورجالی است. آغاز (الحمدلله علی افضاله) انجام (علی انه لا فرق فی‌التعبیر بین‌الظاهر والضمیرانتهی وهوجید جدا) خط نسخ ۲۱ سطری - دارای۱۸۱برك. ٤٤برك آخرنسخه مختلف‌السطر اندازه ۲۵ در۱۸ وقفی مرتضی قلیخان طباطبائی نائینی (۲۲۰۸)

۸۱۵ هدایةالامه

عربی - مکرر پیش. اول وآخراین نسخه افتاده است. موجودی‌از اواخر کتاب نکاح (احکام رضاع) تا اوآئل باب اشربه است. آغاز موجود (فابی‌ان یدعوله) انجام موجود (ماء برهوت‌الذی بحضرموت) خط نسخ مختلف‌الخط ۱۵ سطری. دارای ۱۷۸ برك. نسخه رطوبت رسیده. اندازه ۲۰ در۱٤ وقفی مرتضی قلیخان طباطبائی‌نائینی(۲۲۱۰)

اخبار چاپی

((حرف الف))

۱۷۸ آداب الشریعة المطهره

فارسی . مؤلف: ملامحمد باقر بن محمد جعفرفشارکی اصفهانی متوفای در ۱۳۱٤ بسن ٦۹ سالگی مدفون در تخت فولاد اصفهان نزد میر سید حسن مدرس اصفهانی و وغیره تلمذ کرده . دراصول وفقه و مخصوصا در اخبار متبحر بوده ودراصفهان مرجعیتی تمام ودر موعظه ید طولائی داشته وبیانات منبریش مورد توجه وچاپشده (۱) رسالهٔ مختصریست (بمانند حلیةالمتقین) در آداب وسنن ومرتب است برچهارده باب ومذیل است بمختصری دراصول دین ـ چاپ سنگی نسخ مشهد: در ربیع الاول ۱۳۳۱ وقفی فهرستی (۱۰۳۵)

آداب الاسلام

فارسی ـ مترجم سید حسین عرب باغی ـ رساله ترجمهٔ حدیث معروف و معتبر در باب سنن و آداب است ـ تاریخ ختم ترجمه: ۱۰ شوال ۱۳۵۷ ـ این رساله راضمیمهٔ شماره ۵۰۱ به بینید ـ

۱۷۹=۱۸۰ آداب الملوك

فارسی ـ مؤلف: نظام العلماء حاج میرزا محمد رفیع طباطبائی تبریزی (۲) کتاب ترجمهٔ شیوا و شرح مفصل و ممتعی است بر عهد نامهٔ حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام بمالك اشتر ـ تاریخ ختم تالیف: ۲۵ ذیقعده ۱۳۲۰ چاپ سنگی نستعلیق بخط خوب ـ کاتب علی نصرة‌الوزاره ۱۳۲۰ محل چاپ تبریز خریداری آستانقدس در خرداد ۱۳۲۳ و وقفی علی نصرالله نیا (۸۲۲۳) و (۱۰۸۲٤)

۱۸۱=۱۸۲ آکام المرجان فی احکام الجان

عربی ـ مؤلف: قاضی بدرالدین ابوعبدالله محمد بن تقی‌الدین ابومحمد عبدالله دمشقی شبلی حنفی متولد ۷۱۰ یا ۷۱۲ متوفای ۷٦۹ . در مصر تحصیل نموده و قاضی طرابلس بوده (۳) کتاب در احوال و اخبار واقوال وارده درشأن مخلوق (جن) است . ومرتب است بر ۱٤۰ باب و خاتمه ـ چاپ سربی مصر: چاپخانه سعادت در ۱۳۲٦ قمری خریداری آستانقدس در مرداد ۱۳۱۰ ـ وقفی حاج قائم مقام (۱۰٦۹) (۱۰٦۸)

---

(۱) تاریخ اصفهان انصاری جابری ص۹۹ ـ الذریعه ج ۱ ص۲۱ تاریخ فوت را ۱۳۱۵ ضبط کرده است . (۲) ترجمه‌اش در جلد ٤ فهرست گذشت . (۳) معجم المطبوعات العربیه

۱۸۳ آیات جلی

عربی وفارسی ـ کتاب حاوی صد کلمه ازکلمات قصار علوی ع با ترجمهٔ فارسی منظوم هر یك از کلمات ضمن یك رباعی. حدیث اول : « لو کشف الغطآء ما ازددت یقینا» ترجمهٔ آن : « نی خلد وجحیم دانستم ـ به یقین آنچنان که‌می‌باید . گرحجاب‌ازمیانه‌بردارند. از یقین ذرهٔ نیفزاید » کتاب نشریه اداره علی کالج وزیر آباد هند است . در نسخهٔ خطی که بدست آورده‌اند نوشته شده که این ترجمه از : « مولانا جامی المتوفی ۸۱۶ هـ » است (۱) چاپ عکسی از خط نستعلیق شیخ نظام بن شیخم خوشنویس ایران در سده دهم هـ ـ ق (۲) که در ۱۳۵۵ عکس برداری شده . صفحات مذهب. کتاب در آذر ماه ۱۳۲٤ از هندوستان بوسیلهٔ پست بکتابخانه تقدیم گشته (۱۰۱۰۱)

۱۸٤ ابدآء البدآء

عربی. مؤلف : حاج میرزا محمود (بن علی اصغر طباطبائی) شیخ‌الاسلام تبریزی متولد د ر ١٦ رمضان ١٢٤٠ در تبریز متوفای به بیماری وباء بسال ۱۳۱۰ در مکه (۳) ازشاگردان شیخ‌انصاری وشیخ محسن خنفر وشیخ مشکور وشیخ مهدی آل کاشف الغطآء و آخوندملا محمدایروانی است . رساله ایست حاوی احادیث وارده در مسئله (بدآء) که درآن بشرح وتحقیق پرداخته . صدر رساله ضمن دو صفحه صورت مؤلفات مؤلف است . ضمیمهٔ این‌رساله (رساله درفآئدهٔ دعآء) تالیفی مؤلف این رساله چاپ شده . چاپ سنگی نسخ‌تهران در ۱۳۰۲ وقفی ملکزاده کوثر(١٠٩٦٤)

۱۸۵ اثبات الرجعه ج ۱

عربی. مؤلف معاصر : شیخ ولی سرابی تبریزی. کتاب دراثبات رجعت‌است با دله نقلیه . این جلد حاوی ده مقدمه و۱۵-آیه و۵۰ حدیث است. چاپ سربی‌تبریز چاپخانهٔ‌رضائی‌درجمادی الاول ۱۳٦۳ وقفی مؤلف در ذیقعده ۱۳٦٥ (۱۰۳۷٦)

۱۸٦ اثبات الشفاعة وثمرة الطاعه

فارسی. مؤلف معاصر : سید محمد حسین موسوی شاه چراغی تهرانی. کتاب دربیان اثبات شفاعت وحاوی آیات واحادیث وارد درین باب است که بر یکمقدمه و ویك مقصد (حاوی سه فصل) وخاتمه ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف : ۱۳ صفر

(۱) این شخص غیرازملا عبدالرحمن جامی معروف است و ترجمه‌اش بنظر نرسید (۲)ترجمه‌اش درتذکرهٔ(تحفه سامی)ص۱۷۸چاپ‌تهران‌مذکور است. (۳) الذریعه ج۱ص٦٤ . علمآء معاصرین ص۴۰

اخبار

کتب چاپی

۱۳۶۱ چاپ سربی تهران : چاپخانهٔ طلوع در۱۳۶۱ وقفی جواد ارتیشداد در ذیحجه ۱۳۶٤ (۱۰۰۹۸)

۱۸۷ اثبات الوصیه

عربی . مؤلف : ابوالحسن علی بن حسین بن‌علی‌مسعودی هذلی متوفای در۳٤٦ (۱) نسبش‌بعبداالله‌بن مسعود صحابی معروف میرسد . در بغداد پرورش‌یافته و برای کسب دانش بجهانگردی پرداخت . سفری بمصر نمود ودر۳۰۹ فارس وکرمان رفت و درسال بعد بسمت هند وسیلان وچین وماداکاسکار وعمان رفت در ۳۱٤ جرجان وآذربایجان وشام وفلسطین را گردید در۳۳۲ بانطاکیه ومرزهای شام رفت ودر پایان وارد مصر شد ودره۳٤ مقیم فسطاس گشت ودرخلال تمام احوال سرگرم ببحث وتحقیق در رشته های علوم مختلفه بوده . مؤلف ازشیوخ امامیه وروایاتش مقبول نزد فریقین‌است . کتاب در اثبات لزوم بودن حجة از خدا وذکراتصال رشتهٔ‌حجج‌الهیه‌ازحضرت‌آدم ابوالبشر(ع) تا حجة بن‌الحسن (عج)است. کتاب (غیبت نعمانی) و(اربعین) شهید اول ضمیمهٔ کتاب چاپ شده . چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۱۸ وقفی فهرستی (۱۰۳۳)

۱۸۸ اثبات الوصیه

عربی. مکرر‌پیش. کتاب مصدر است بترجمهٔ مؤلف و مذیل است بفهرست موضوعات . چاپ سربی نجف چاپخانهٔ حیدریه . وقفی محمدکاظم کتبی‌درربیع الاول ۱۳٦۷ (۱۱۱۳۳)

۱۸۹ = ۱۹۰ اثنی عشریه

عربی. مکرر ۳۲۲ خطی. مؤلف : ابن‌قاسم محمد عاملی . چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۲۲قمری ــ وقفی ملکزادهٔ کوثر ووقفی فهرستی(۱۰۹۷٤) (۱۰۳٤)

۱۹۱ احادیث قدسیه

عربی وفارسی. کتاب حاوی چهل سوره ازتوراة است . دراول کتاب‌آورده شده که حضرت امیرالمؤمنین ع آنرا ازعبری نقل بعربی فرموده . مرحوم حاج شیخ احمد شیرازی این‌چهل سوره باترجمهٔ فارسی‌آنرا وهم منتخبی‌ازنصائح وارده در زبور ودعاء(صدصلوات) و(نادعلی‌کبیر) را جمع ونشر داده . چاپ سنگی‌نسخ تهران دررمضان ۱۳۲۵ وقفی ملك زادهٔ کوثر (۱۰۹۷۷)

---

(۱) فهرست ابن ندیم ــ رجال نجاشی ــ روضات الجنات ــ مستدرك الوسآئل ج ۳ ــ تاریخ‌آداب اللغه العربیه ج ۲

۱۹۲ احتجاج

عربی. مکرر ۳۲۸ خطی. مؤلف : شیخ ابومنصور احمد طبرسی- چاپ‌سنگی نسخ تهران. در رجب ۱۲۶۸ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۷۷۳)

۱۹۳ احتجاج

عربی. مکرر پیش. چاپ‌سنگی تهران‌خط نسخ درذیقعده ۱۳۰۲ چاپخانهٔ‌مشهدی محمد تقی. وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۰۹۷۹)

احسن‌التقویم

به بینید شماره ٤۲۰ را

۱۹٤ احسن التقویم

عربی. مؤلف: سید عبدالله شبر (۱) کتاب دربیان شناختن برجها واحکام نجومی‌سعد ونحس از روزها وماهها واعمال وارده درآنها بحسب مأثورات‌ازخاندان عصمت ع ومختصری مجدول دربیان احوال چهارده معصوم علیهم السلام است که بر یکمقدمه و۳۳ باب وخاتمه ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف (که‌درچاپ اول‌ذکرشده): عصر شنبه ۲۷ شعبان ۱۲٤۰ چاپ سربی نجف: چاپخانهٔ حیدریه . خریداری‌آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۸۲٤۸)

۱۹۵ احسن التقویم

عربی بمانند پیش . چاپ سنگی بمبئی بخط نسخ : چاپخانه گلزار حسنی. وقفی ملکزادهٔ‌کوثر (۱۰۹۸۰)

۱۹۶ احسن القصص

فارسی. مؤلف : حاج میرزا ابوالقاسم بن حاج میرزا علی اصغر موسوی خوئی ازوعاظ اوآئل سده ۱٤ ـگمانمیرود درتاریخ چاپ‌کتاب زنده بوده . کتاب تقریرات منبری اواست در مصآئب حضرت سیدالشهدآء ع که آنرا تصحیح وضمن یکمقدمه وپنجاه مجلس ترتیب داده . هرمجلسی مصدراست بشمهٔ ازاحوال حضرت یوسف علی نبینا وآله وعلیه السلام. کتاب مذیل است بفهرست عنوان‌مطالب مجالس . چاپ سنگی نسخ تبریز در۱۳۲۳ خریداری آستانقدس در شهریور ۱۳۲۷ (۱۲۶۸۷)

---

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست گذشت

احکام الاسلام

فارسی . مترجم : سید حسین عرب باغی . این رساله ترجمهٔ رساله ایست از حضرت امام صادق ع که باصحاب کرامش نوشته و در بحار الانوار (ج ۱۷ ص ۱۷۵ چاپ کمپانی) مندرج است وشرح دیگر آن بنام (منهج الیقین) درباب کتب اخبار خطی گذشت . تاریخ ختم ترجمه: ۱۱ ذیقعده ۱۳۴۷ این رساله را ضمیمهٔ شماره ۵۰۱ به بینید .

۱۹۷ اختیارات الایام

فارسی. مؤلف : مجلسی دوم . این کتاب دربیان سعادت ونحوست روزهای هفته وماه وساعت وشناختن زوال وقبله ومحرم نامه ونوروزنامه وغیره است که برچهل وپنج باب مرتب گشته . اینکتاب بنام (اختیار الایام کبیر) ضبط شده. در نسبت کتاب بمجلسی علیه‌الرحمه مناقشه است . تفصیل آنرا درشمارهٔ ۳۳٤ خطی به‌بینید. چاپ سنگی نستعلیق تبریز ذیقعده ۱۲٦۰ وقفی نائینی (٥٦۸۸)

اربعین فی احوال النصاب والمخالفین

عربی. مؤلف : امیر فیض الله بن عبد القاهر حسینی تفریشی متولد در تفریش متوفای در رمضان ۱۰۲۵ درنجف ازفقهاء ومحدثین ومتکلمین بارع و صلحاء است . مدتی برای تحصیل مجاور مشهد مقدس رضوی بوده ودرآخر عمرنجف رفته وازخواص شاگردان مقدس اردبیلی بوده وهم روایت میکند از شیخ محمد بن شیخ حسن بن شهید ثانی وروایت میکنند ازاو امیر شرف‌الدین علی شولستانی وشیخ علی بن محمود عاملی (۱) کتاب حاوی چهل حدیث وارد درمثالب واحوال ناصبیان ومعاندان خاندان عصمت علیهم السلام است ودرآن بشرح وبیان نیز پرداخته. این کتابرا ضمیمهٔ شمارهٔ ۹٦۲ به بینید .

۱۹۸ = ۱۹۹ اربعین

عربی. مکرر ۳٤۱ خطی.مؤلف : شیخ بهائی .چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ کربلائی محمد قلی و کربلائی محمد حسین . تاریخ چاپ . ۱۲۷٤ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸- وقفی ملکزادهٔ کوثر (٦۸۸٤) و(۱۱۰۰٦)

۲۰۰ = ۲۰۱ = ۲۰۲ اربعین

عربی. مکرر پیش . چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ علیقلیخان درذیقعده -

---

(۱) روضات الجنات ص ٥۱٥ مطلع الشمس ج ۲ ص ٤۱۰

۱۳۱۰ وقفی فهرستی و وقفی حاج قائم مقام و وقفی حاج سید رضای قوچانی (۱۰۳۹) و (۱۰۴۰) و (۹۹۳۵)

۲۰۳ = ۲۰۴ = ۲۰۵ اربعین

عربی. مؤلف : علامه مجلسی دوم . کتاب شرح مفصل و ممتع بر چهل حدیث است وبیانات تدریسی او است درسفر مشهد که بخواهش مستفیدین جمع وتدوین وتکمیل نموده وحاوی ۱۲۵۰۰ بیت است. کتاب (خرآئج وجرآئح) قطب الدین راوندی و(کفایة الاثر) خراز رازی ضمیمهٔ کتاب چاپ شده. چاپسنگی نسخ تهران چاپخانه نایب ابراهیم درسال ۱۳۰۵ وقفی فهرستی ووقفی علی نصرالله نیا ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۰۳٦) و (۱۰۸۳۳) و (۱۱۰۰۵)

۲۰٦ = ۲۰۷ اربعین

فارسی . مؤلف : حاج میرزا محمد علی قرجه داغی مقیم درتبریز متوفای پس از ۱۳۰٦ ظاهراً (۱) المآثر والآثار ص ۱۷۵ مؤلف را چنین ستوده : « ازاجلهٔ مجتهدین ومروجین شریعت دین است درفقه واصول واخبار وعلوم غریبه وفنون ادبیه مقام منیع ورتبهٔ رفیع دارد دراین فنون غالباً صاحب تصنیف است » کتاب ترجمه وتوضیح چهل حدیث درمناقب حضرت امیر المؤمنین علیه السلام است . حدیث اول: «صحیفة المؤمن حب علی بن ابیطالب » مؤلف کتاب را بنام مظفرالدین شاه قاجار (هنگام ولایتعهد) معنون داشته . تاریخ ختم تألیف ظاهراً همان سال چاپ است. چاپسنگی نسخ تبریز چاپخانه کربلائی اسد بسال ۱۳۰۰ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ و ۱۳۲۲ خورشیدی (۱۰۳۸) و (۹۱۲٦)

۲۰۸ = ۲۰۹ اربعین

عربی - مؤلف : حاج میرزا ابراهیم بن حسین بن علی بن غفار دنبلی خوئی متولد حدود ۱۲۴۰ در خوی مقتول در ۱۳۲۵ (درا ثناء انقلاب مشروطیت) مدفون در آن شهرستان از اعلام عصر خود بشمار ودارای تالیفات ممتعه است . نزد شیخ انصاری و دیگران تلمذ نموده . روایت میکند از شیخ مهدی نجفی وشیخ محمد حسین کاظمی(۲)

---

(۱) الذریعه ج ٤ ص ٤٦۸ مؤلف را بعنوان : « ملا محمد علی بن احمد قرجه داغی اونساری متوفای پس از ۱۳۰٦ ضبط کرده ودر ج٦ ص ۱۹۵ متوفای حدود ۱۳۱۰ ودرص ۹۵ تاریخ وفات را در ۱۳۱۰ ضبط نموده .

(۲) دانشمندان آذربایجان ص۱۵ – الذریعه ج ۱ ص۴۰۹ آورده که مؤلف در فتنهٔ اکراد درسال مذکور بسن ۷۸ سالگی کشته شد . اعیان الشیعه ج ٦ ص۱۷۷ آورده است که جنازهٔ مؤلف نقل بنجف و در وادی السلام دفن شد.

اخبار

کتب چاپی

۲۲۱ ارشادالساری ج۲

عربی ـ بمانند پیش . این مجلد حاوی کتاب الاذان و کتاب العیدین و ابواب استسقآء و کتاب الکسوف و ابواب سجود قرآن و ابواب التقصیر و ابـواب التطوع و ابواب العمل فی الصلوة است ـ مشخصات چاپ و واقف بمانند شماره پیش (۱۰۴۵)

۲۲۲ ارشادالساری ج۳

عربی ـ این مجلد حاوی ابواب زکوة وحج وصوم وصلوة تراویح و اعتکاف است ـ تاریخ تالیف این مجـلد : پنجشنبه ۳ رجب ۹۰۷ مشخصات چاپ و واقف بمانند پیش (۱۰٤٦)

۲۲۳ ارشادالساری ج٤

عربی ـ این مجلد کتاب بیوع و کتاب السلم و کتاب الشفعة و کتاب الاجاره و کتاب الوکالة و ابواب مزارعه ومساقات و استقراض و دیون وحجر وتفلیس وخصومات و مظالم ورهن در حضر وعتق ومکاتبه وهبه وشهادات وصلح وشروط را دارد . مشخصات چاپ و واقف بمانند پیش . (۱۰٤۷)

۲۲٤ ارشادالساری ج۵

عربی. این مجلدحاوی کتاب الوصایا و کتاب الجهاد والسیر و کتاب بدءالخلق است . مشخصات چاپ و واقف بمانند پیش ـ (۱۰٤۸)

۲۲۵ ارشادالساری ج٦

عربی ـ این مجلد ابواب مناقب و فضآئل و کتاب المـغازی را دارد . مشخصات چاپ وواقف بمانند پیش (۱۰٤۹)

۲۲٦ ارشادالساری ج۷

عربی ـ این مجلد کتاب تفسیرالقرآن و کتاب فضآئل القرآن را دارد ـ تاریخ ختم تالیف : چهار شنبه ۲۳ رجب ۹۱۲ مشخصات چاپ وواقف بمانند پیش (۱۰۵۰)

۲۲۷ ارشادالساری ج۸

عربی . این مجلد حاوی کتابهای نکاح وطلاق ونفقات واطعمه وعقیقه واضاحی واشربه ومرضی وطب ولباس است . مشخصات چاپ وواقف بمانند پیش (۱۰۵۱)

۲۲۸ ارشادالساری ج۹

عربی ـ این مجلـد حـاوی کتاب الادب و کتاب الاستئذان و کتاب الدعوات و کتاب الرقاق و کتاب القدر و کتاب الایمان والنذور و کتاب الفـرآئض و کتاب الحدود.

است. مشخصات چاپ و واقف بمانند پیش (۱۰۵۲)

۲۲۹ ارشاد الساری ج ۱۰

عربی. این مجلد کتاب المحاربین و کتاب الدیات و کتاب استتابة المرتدین و المعاندین و کتاب الاکراه و کتاب الحیل و ابواب تعبیر خواب و کتاب الفتن و کتاب الاحکام و و کتاب التمنی و کتاب الاعتصام و کتاب التوحیدرا دارد. چاپ سربی مصر چاپخانهٔ میمنیه: در ربیع الثانی ۱۳۰۷ واقف بمانند پیش (۱۰۵۳)

۲۳۰-۲۳۱-۲۳۲-۲۳۳-۲۳۴ ارشاد القلوب ج ۱

عربی. مؤلف: ابو محمد حسن بن ابی الحسن محمد واعظ دیلمی. جلداول درحکم ومواعظ است که بر ۵٤ باب ترتیب یافته (۱) جلد دوم درفضائل ومناقب است روضات الجنات آورده است که سید علیخان شیرازی مدنی در توصیف این کتاب فرموده: « اذا ضلت قلوب عن هداها - فلم تدر العقاب من الثواب - فارشدها جزاك الله خيرا - بارشاد القلوب الی الصواب » کتاب مذیل است بفهرست ابواب. چاپ سنگی تهران بخط نسخ محمد درجزینی در رمضان ۱۳۱۰ وقفی حاج قائممقام و وقفی فهرستی وخریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ ودوجلد وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۰۵۸) و(۱۰۵۹) و (۶۷۷۶) و (۱۱۰۱۶) و (۱۱۰۱۷)

۲۳۵ ارشاد القلوب ج ۱

عربی. مکرر پیش- چاپ سنگی نسخ بمبئی در ۱۳۲۲ وقفی فهرستی (۱۰۵۷)

۲۳۶ ارشاد القلوب ج ۱

عربی. مکرر پیش. چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۳۳ وقفی میرزا خلیل درسوم ربیع الاول ۱۳٤۹ (۱۰۶۰)

۲۳۷ ارشاد القلوب ج ۲

عربی. مانند پیش. چاپ سربی نجف. وقفی محمدکاظم کتبی در ۱۷ رمضان ۱۳۶۶ (۱۰۷۲۶)

۲۳۸ ارشاد المؤمنین

فارسی. مؤلف: آخوند ملا محمد تقی کاشانی(۲) رساله‌ایست حاوی آیات و احادیث وارده در حرمت اسراف. تاریخ ختم تالیف: ۱۳۲۰. رساله دیگر مؤلف موسوم به (ارشاد العوام) ضمیمهٔ این رساله چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران بخط یحیی

(۱) روضات الجنات تعداد ابواب را ۵۵ ضبط کرده

(۲) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست گذشت. تاریخ ختم و تالیف این رساله میرساند که روایت فوت مؤلف در ۱۳۱۶ و۱۳۱۸ درست نیست.

کتب چاپی

۲۲۱ ارشادالساری ج۲

عربی - بمانند پیش . این مجلد حاوی کتاب الاذان و کتاب العیدین و ابواب استسقآء و کتاب الکسوف و ابواب سجود قرآن و ابواب التقصیر و ابواب التطوع و ابواب العمل فی الصلوة است - مشخصات چاپ و واقف بمانند شماره پیش (۱۰۴۵)

۲۲۲ ارشادالساری ج۳

عربی - این مجلد حاوی ابواب زکوة وحج وصوم وصلوة تراویح و اعتکاف است - تاریخ تالیف این مجلد : پنجشنبه ۳ رجب ۹۰۷ مشخصات چاپ و واقف بمانند پیش (۱۰۴۶)

۲۲۳ ارشادالساری ج۴

عربی - این مجلد کتاب بیوع و کتاب السلم و کتاب الشفعة و کتاب الاجاره و کتاب الوکالة و ابواب مزارعه ومساقات و استقراض و دیون وحجر وتفلیس وخصومات و مظالم ورهن در حضر وعتق ومکاتبه وهبه وشهادات وصلح وشروط را دارد . مشخصات چاپ و واقف بمانند پیش . (۱۰۴۷)

۲۲۴ ارشادالساری ج۵

عربی. این مجلدحاوی کتاب الوصایا و کتاب الجهاد والسیر و کتاب بدء الخلق است . مشخصات چاپ و واقف بمانند پیش - (۱۰۴۸)

۲۲۵ ارشادالساری ج۶

عربی - این مجلد ابواب مناقب و فضآئل و کتاب المغازی را دارد . مشخصات چاپ وواقف بمانند پیش (۱۰۴۹)

۲۲۶ ارشادالساری ج۷

عربی - این مجلد کتاب تفسیر القرآن و کتاب فضآئل القرآن را دارد - تاریخ ختم تالیف: چهارشنبه ۲۳ رجب ۹۱۲ مشخصات چاپ وواقف بمانند پیش (۱۰۵۰)

۲۲۷ ارشادالساری ج۸

عربی . این مجلد حاوی کتابهای نکاح وطلاق ونفقات واطعمه وعقیقه واضاحی واشربه ومرضی وطب ولباس است . مشخصات چاپ وواقف بمانند پیش (۱۰۵۱)

۲۲۸ ارشادالساری ج۹

عربی - این مجلد حاوی کتاب الادب و کتاب الاستئذان و کتاب الدعوات و کتاب الرقاق و کتاب القدر و کتاب الایمان والنذور و کتاب الفرآئض و کتاب الحدود

است. مشخصات چاپ و واقف بمانند پیش (۱۰۵۲)

۲۲۹ ارشادالساری ج ۱۰

عربی. این مجلد کتاب المحاربین و کتاب الدیات و کتاب استتابة المرتدین والمعاندین و کتاب الاکراه و کتاب الحیل و ابواب تعبیر خواب و کتاب الفتن و کتاب الاحکام و وکتاب التمنی و کتاب الاعتصام و کتاب التوحیدرا دارد. چاپ سربی مصر چاپخانهٔ میمنیه: درربیع الثانی ۱۳۰۷ واقف بمانند پیش (۱۰۵۳)

۲۳۰-۲۳۱-۲۳۲-۲۳۳-۲۳۴ ارشادالقلوب ج ۱

عربی. مؤلف: ابو محمد حسن بن ابی الحسن محمد واعظ دیلمی. جلداول درحکم ومواعظ است که بر ٥٤ باب ترتیب یافته (۱) جلد دوم درفضائل ومناقب است روضات الجنات آورده است که سید علیخان شیرازی مدنی درتوصیف این کتاب فرموده: «اذا ضلت قلوب عن هداها - فلم تدر العقاب من الثواب - فارشدها جزاك الله خیرا - بارشاد القلوب الی الصواب» کتاب مذیل است بفهرست ابواب. چاپ سنگی تهران بخط نسخ محمد درجزینی در رمضان ۱۳۱۰ وقفی حاج قائممقام و وقفی فهرستی وخریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ ودوجلد وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۰۵۸) و(۱۰۵۹) و (٦٧٧٦) و (۱۱۰۱٦) و(۱۱۰۱۷)

۲۳۵ ارشاد القلوب ج ۱

عربی. مکرر پیش- چاپ سنگی نسخ بمبئی در۱۳۲۲ وقفی فهرستی (۱۰۵۷)

۲۳٦ ارشاد القلوب ج ۱

عربی. مکرر پیش. چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۳۳ وقفی میرزا خلیل درسوم ربیع الاول ۱۳٤۹ (۱۰٦۰)

۲۳۷ ارشاد القلوب ج ۲

عربی. مانند پیش. چاپ سربی نجف. وقفی محمدکاظم کتبی در۱۷ رمضان ۱۳٦٦ (۱۰۷۲٦)

۲۳۸ ارشادالمؤمنین

فارسی. مؤلف: آخوند ملا محمد تقی کاشانی(۲) رساله‌ایست حاوی آیات و احادیث وارده در حرمت اسراف. تاریخ ختم تالیف: ۱۳۲۰. رساله دیگر مؤلف موسوم به (ارشادالعوام) ضمیمهٔ این رساله چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران بخط یحیی

(۱) روضات الجنات تعداد ابواب را ٥٥ ضبط کرده

(۲) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست گذشت. تاریخ ختم وتالیف این رساله میرساند که روایت فوت مؤلف در ۱۳۱٦ و۱۳۱۸ درست نیست.

تفریشی ملقب بکاتب همایون در ۱۳۲۰ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۰۹)

۲۳۹ ارغام آناف الخصوم

فارسی ـ مؤلف : شناخته نشد ـ ظاهـرا از فضلاء امامیه سدهٔ ۱۳ هـ ـ ق هند باشد ـ مؤلف را تالیف دیگری است موسوم به (لهب النیران لاحراق محرق القرآن)(۱) کـتاب در تکذیب احادیث مرویهٔ اهـل سنت و جماعت است در باب تزویـج حضرت امیرالمؤمنین ع دخترش ام کلثوم را بخلیفهٔ دوم عمربن الخطاب و اثبات آنکه ام کلثوم مذکور ربیبهٔ آن حضرت و دخـتر ابوبکر بوده باخبار مرویه از آنان ـ این رساله از ابواب واجزآء ومندرجات کتاب (لهب النیران) بوده که برای تعمیم فآئـده تجزیه و افراد نموده ـ چاپ سنگی نستعلیق بمبئی چاپخانه محمدی درصفر ۱۲۹۶ وقفی فهرستی (۱۰۷٤).

ارکان اسلام

فارسی . مترجم : سیدحسین عرب باغی . ترجمهٔ حدیثی معروف است (دروصایای پیغمبر ص ع بحضرت امیرالمؤمنین ع که حاوی فرآئض وسنن است) که در کتاب‌های (وافی) و (وسآئل الشیعه) مندرج است . تاریخ ختم ترجمه ۲۳ ربیع‌الاول ۱۳٤۹ این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۵۵۹ به‌بینید.

۲٤۰ الاستنصار فی النص علی الائمة الاطهار

عربی . مؤلف : شیخ ابوالفتح محمد بن علی کراجکی (۲) رساله حاوی نصوص وارده در امامت ائمهٔ اثنی عشر علیهم‌السلام و حاوی دو باب است . باب اول احادیث وارده ازطریق امامیه. باب دوم نصوص واردهٔ ازطرق اهل سنت وجماعت. مؤلف نامی برای رساله وضع نکرده . و در دیباچه آورده : «فانی مثبت منه طرفا فی هذا الکتاب مقنعا لذوی البصآئر والالباب یستبصر به الناظر وعونا یستنصر به المناظر» ظاهرا هر یك از این دو جمله منشاء اختلاف انظار و رمز نام کـتاب گرفته شده . در روضات الجنات بنام (الاستنصار) و در مستدرك الوسآئل (ج ۳ ص ۵۰۰) بنام (الاستبصار) ضبط شده . چاپ سربی نجف : چاپخانه علوی در ۱۳٤٦ وقفی فهرستی (۱۰٦۱)

۲٤۱ = ۲٤۲ اسرار حج

فارسی ـ نام مؤلف در کـتاب مذکور نیست (۳) این قدر مسلم است که ازفضلاء

---

(۱) این کتاب رد است بر کتاب طعن السنان ـ (۲) ترجمه اش در جلد چهارم فهرست مذکور است . (۳) مؤلف در مطاوی این کـتاب تنصیص نموده که کـتابی بنام (مبین الحقائق) و کتابی بنام (نصرة الدین) ضمن چهار جلد دارد.

امامیه اوآئل سدهٔ ۱٤ قمری است . رساله‌ایست در ترجمهٔ احادیث وارده دراسرار اعمال حج واشاره بآداب زیارت ائمه اطهار علیهم‌السلام که بریکمقدمه و ده فصل ترتیب یافته . چاپ سنگی نسخ تهران در جمادی‌الاول۱۳۱۹ هر دوجلد وقفی فهرستی (۵۸٦۵)و(۵۸٦٦)

۲٤۳ اسرار الشهاده

عربی. مؤلف : فاضل دربندی آخوند ملاآقا بن عابد بن رمضان بن زاهد دربندی شیروانی حآئری متوفای ۱۲۸٦ یا۸۵ درتهران . جنازه‌اش بکربلاء نقل‌داده شد (۱) جامع فقه واصول وکلام‌بود . عمدهٔ تلمذش نزدشریف‌العلمآء مازندرانی(۲)درکربلاء بوده . در ابتدآء ظهور بابیه درکربلاء با آنان معارضه ها و مقاومت ها نمود . فرقهٔ بابیه در صدد دستگیری وربودنش بودند . ازخود مدافعه نمود و از کربلاء بتهران‌رفت . دربار شاهنشاهی وطبقات مردم مقدمش را گرامی داشتند ودر تهران مقیم و اشتغال بوعظ می‌داشت ودرحب اهل بیت عصمت‌علیهم‌السلام رتبهٔ رفیع‌داشت. کتاب چهل‌مجلسی است درمقتل واسرار شهادت حضرت سیدالشهدآء ع که مصدر بدوازده مقدمه و مذیل بتذییلاتی داشته وحاوی احادیث غث وسمین وموسوم است به (اکسیر العبادات فی‌اسرار الشهادات). تاریخ ختم تألیف: جمعه نیمهٔ ذیقعده ۱۲۷۲ مؤلف کتابرا بنام‌ناصرالدین شاه معنون داشته . ترجمهٔ این‌کتابرا بشمارهٔ ۲٦۷ و٤۸۵ و۵۸۹ به بینید. چاپ‌سنگی نسخ تبریز در۱۲۹٤ وقفی فهرستی (۱۰٦۲)

۲٤٤ اسرار الشهاده

فارسی. مؤلف : حاج ملا محمد (بن ملا محمد مهدی) اشرفی معروف به (حاجی اشرفی) متوفای درشب دوشنبه غرهٔ رمضان ۱۳۱۵ بسن متجاوز بر۸۰سالگی دربابل (۳) ازفقهآء بارع واتقیاء متورع معروف عصر خود بوده ودرمنبر یدطولائی داشته . عمدهٔ تلمذش نزد سعید العلمآء مازندرانی است. کتاب دربیان نکات واسرار شهادت حضرت سیدالشهدآء ع ولطآئف حدیثی و اعتقادی وغیرها است. چاپ سربی تهران چاپخانه خورشید در۱۳۲۲ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۷٦)

۲٤۵ = ۲٤٦ اسرار الشهاده

فارسی. مؤلف : حاج میرزا محمد باقر همدانی(٤) کتاب دربیان اسرار شهادت

---

(۱) اعیان الشیعه ج ٦ ص ۱۱ـ الذریعه ج ۲ص۲۷۹ (۲) متوفای ۱۲٤۵

(۳) طرآئق الحقآئق ج ۳ ص ۳۰۵ـ المآثروالاثار ـ احسن‌الودیعه ج ۱

(٤) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست . در کتاب نام مؤلف مذکور نیست وآنچه ذکر شد بروایت مرحوم حاج عماد فهرستی از میرزا عبدالله فرزند مؤلف است

حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام است که درعنوان ١٥(روضه) صورت گرفته است .
پس از این (رسالهٔ موضح) تألیفی مؤلف این کتاب در رد اعتراضات برشیخیه است.
چاپ سنگی نسخ اصفهان . چاپخانهٔ کلبهار در١٣٤٨ وقفی نائینی و خریداری آستانقدس
دراسفند ١٣١٨ (١٠٦٣) و (٧٦٦٤)

٢٤٧ اسعاف الراغبین فی سیرة المصطفی وفضائل اهل بیته الطاهرین

عربی. مؤلف: ابوالعرفان شیخ محمد بن علی صبان شافعی متوفای ١٢٠٦ درقاهره از
از اعلام عصر خود بوده رشتهٔ سلوك وتلقین ذکر را برطریقهٔ شاذلیه و وفائیه از
عبدالوهاب عقیقی مرزوقی ومحمد السادات بن ابی الوفا دریافته (١) کتاب در بیان سیرهٔ
پیغمبر اکرم ص ع وفضیلت خاندان عصمت علیهم السلام بطور عموم و خصوص است
وهم بیان جملهٔ اشخاصی ازخاندان عصمت که درمصر مدفونند. کتاب برسه باب مرتب
است . درباب دوم اخبار راجع به مهدی منتظر عج را آورده . این کتاب مفصلتر است
از کتاب دیگرش موسوم به (اتحاف اهل الاسلام) وپس از آن تألیف نموده. تاریخ
ختم تألیف : سه‌شنبه ده روز گذشته از رمضان ١١٨٥ چاپ سنگی مصر بخط نسخ
چاپخانهٔ سید محمد شعراوی درشعبان ١٢٨١ وقفی ملکزاده کوثر (١١٠٣٦)

٢٤٨ اسنی المطالب فی نجاة ابیطالب

عربی . مؤلف: سید احمد بن زینی بن احمد دحلان مکی شافعی متولد ١٢٣٢
متوفای ١٣٠٤ درمکه مفتی فرقهٔ شافعیه وشیخ الاسلام مکه بوده (٢) کتاب حاوی احادیث
واقوال علمآء اهل سنت است دراثبات ایمان حضرت ابوطالب ع (عم بزرگوار پیغمبر
ص ع) چاپ سربی مصر: چاپخانهٔ محمد افندی مصطفی درذیقعده ١٣٠٥ وقفی حاج
وزیر وظآئف در١٩ اسفند ١٣٠٩ (١٠٦٤)

٢٤٩ الاشارات والدلائل

عربی. مؤلف : ابو الرضا معزالدین شیخ عبد الصاحب بن شیخ حسن بن
شیخ محمد حسن صاحب جواهر الکلام متولد در١٥ صفر ١٣٠٠ متوفای در دوشنبه ١٢
ذیحجه ١٣٥٣ درنجف مدفون درمقبرهٔ صاحب جواهر . ازشاگردان سید محمد کاظم یزدی
وآقا ضیآءالدین عراقی وسید ابوالحسن اصفهانی وغیر هم . کتاب درتعیین وتفصیل
احادیثی است که درکتاب (وسآئل الشیعه) درخلال ابواب احاله وارجاع بآن احادیث
(که گذشته یا بیاید) نموده . تاریخ ختم تألیف : ١٢ صفر ١٣٣٤ کتاب مذیل است.

(١) معجم المطبوعات العربیه ــ اکتفآء القنوع (٢) معجم المطبوعات العربیه

کتب چاپی

بفهرست مطالب . ترجمهٔ مؤلف اثرخامهٔ محمد علی دمشقی وبچاپ سربی درصدر نسخه الصاق شده . چاپ سنگی نسخ نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط محمدعلی تبریزی غروی درذیقعده۱۳۵۶ خریداری آستانقدس در ابان ۱۳۲۷ (۱۲۸٤۷)

اصل الاسلام

فارسی . مترجم : سید حسین عرب باغی . رساله ترجمهٔحدیث شریف رضوی درباب امامت است که‌مروی درکتاب (کافی) و(اکمال الدین) است تاریخ ختم تالیف : ۲۷ شوال ۱۳٤۸ - این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۵۵۹ به بینید .

۲۵۰ اعلام السائلین عن کتب سید المرسلین

عربی . مؤلف: شمس الدین محمد بن علی بن محمد بن طولون دمشقی معروف به(ابن طولون صالحی) متولد درصالحیهٔ دمشق‌متوفای‌بسال ۹۵۵- درقاهره تحصیل کرده وازمدرسین مدرسهٔ صالحیه شام بوده(۱) رساله حاوی تعدادی از رسآئل حضرت پیغمبر اکرم ص ع است . چاپ سربی دمشق چاپخانهٔ ترقی در۱۳٤۸ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۰۵۹)

۲۵۱-۲۵۲-۲۵۳-۲۵٤ اعلام الوری فی‌اعلام الهدی

عربی . مؤلف : شیخ ابو علی فضل بن حسن طبرسی صاحب تفسیر (مجمع البیان) کتاب در احوال وتواریخ وفضآئل پیغمبر وائمهٔ هدی علیهم السلام و ذکر نبذهٔ ازمحاسن آثار ونصوص دالهٔ بر امامت ائمهٔ اثنی عشر (ع) ورد شبهات مخالفین برغیبت ولی عصر عج است که در عنوان چهار (رکن) ترتیب داده و هررکنی حاوی ابواب وفصولی است. مؤلف این کتاب را به علاء الدوله شاه فرشواذکرن حسن‌علی (کند) بن شهریار بن قارن (۲) اهدآء نموده ودردیباچه اورا بعنوان : « اصفهبدالاجل الملك العادل‌المؤید المنصور شرف الدنیآء والدین رکن الاسلام‌والمسلمین‌ملك مازندران» نعت نموده وبسیار بر او ثنآء گفته. علامهٔ مجلسی این کتاب را ازمدارك (بحار الانوار) قرار داده و نسخهٔ اصلی را داشته. از اتفاقات عجیب اینست که‌این‌کتاب بعینه (بجز خطبهٔ کتاب) بنام (ربیع الشیعه) نسبت داده شده است به‌رضی الدین علی‌بن‌طاووس حلی که شاید نیم قرن پس ازفوت شیخ طبرسی تولد یافته وعلامهٔ مجلسی‌نسخهٔ از این کتاب را که‌بدین نام ونسبت بوده نیز داشته و دربارهٔ آن چنین فرموده : «و کتب السادة الاعلام ابنآء طاوس کلها معروفة وترکنا منها کتاب ربیع الشیعة لموا فقته

(۱) تاریخ آداب اللغة العربیه ج ۳ (۲) ازشهریاران‌مازندران‌است بنگرید بکتاب مجالس المؤمنین

اخبار

کتب چاپی

لکتاب اعلام الوری فی جمیع الابواب والترتیب وهذا مما یقضی منه العجب » لیك تحقیق اینست که درکلمات ابن طاوس ذکری ازین کتاب نشده و شاید جهت انتساب این کتاب باو ازین جهت باشد که ابن طاووس هنگامی که کتاب (اعلام الوری) را بر شاگردانش املاء مینموده پس ازحمد وثناء (وخطبهٔ که مدرسین درابتدآء تدریس می‌خوانده اند) کتاب (اعلام‌الوری) را بجملهٔ : (هذا الکتاب ربیع الشیعة) مدح نموده . تلامذه ومستمعین هم بنا برسم معهودشان (ازضبط نام‌والقاب استاد درمقدمهٔ هرکتابی را که میخواندند وتوصیفی را که استاد دربارهٔ آن کتاب مینموده) جملهٔ: « ان هذا الکتاب ربیع الشیعة » را که نقل گفتار ابن‌طاووس‌دربارهٔ توصیف کتاب بوده نوشته اند و متاخرین که این نسخ را دیده اند پنداشته اند که نام کتاب (ربیع الشیعه) ومؤلف آن ابن طاووس است ونیز محتمل است که نسخهٔ بی‌دیباچهٔ ازکتاب (اعلام الوری) بدست سید بن طاووس رسیده وبخط خودش ازآن نسخهٔ‌نوشته وچون کتاب ونام مؤلف آنرا نمی دانسته درنسخهٔ استنساخی کتاب را بجملهٔ: « هذا الکتاب ربیع الشیعة » مدح نموده وجملهٔ مذکوررا برنسخه اش نوشته وپس از فوتش کسانی که نسخهٔ استنساخی اورا بدست‌آورده‌اند اطلاعی ازکتاب (اعلام الوری) نداشته اند گمان کرده اند که مؤلف کتاب ابن طاووس ونام کتاب (ربیع الشیعه) است (۱) چاپ سنگی نسخ تهران جمادی الثانی ۱۳۱۲ وقفی نائینی و وقفی حاج قائم مقام و وقفی فهرستی و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۰۶۵) و (۱۰۶۶) و (۱۰۶۷) و (۱۰۸۸)

اقناع اللائم علی اقامة المآتم

بنگرید بضمیمهٔ مجالس‌السنیه‌ج ٤

۲۵۵ اکسیرالاخبارللاخیارالابرار ج ۳

عربی . مؤلف : حاج سید حسن‌بن حسین بن اسماعیل بن مرتضی‌حسینی‌اردکانی یزدی متخلص به (فانی) معروف به (سید آقائی) ازمحدثین وفضلاء نیمهٔ اول قرن کنونی مقیم در اصفهان . روایت میکند ازآقا نجفی مسجد شاهی وشیخ محمد علی مسجد شاهی اصفهانی وآخوند ملا محمد جواد حسین آبادی اصفهانی و میرزا محمد هاشم خوانساری اصفهانی (۲) این مجلد درمواعظ ونصآئح وزواجراست. تاریخ‌شروع

---

(۱) بحار الانوار (ج ۱ص ٦ و ص ۷ وص ۱۳) مستدرك الوسآئل (ج ۳ ص ٤۹٦) الذریعه (ج ۲ ص ۲٤۰) (۲) الذریعه ج ۲ ص ۲۷۷. درجلد چهارم فهرست نامش مذکوراست و ظاهرا پس از ۱۳۲۵ ه ـ ق درگذشته .

بتألیف : ربیع الاول ۱۳۰۷ تاریخ ختم ۱۹ شعبان همانسال. کتاب مصدراست بفهرست مطالب. چاپسنگی نسخ مشهد چاپخانهٔ رضویه در ۱۳۱۰ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۷۹)

اکسیر الاخبار للاخیار ج ٤

عربی. مکرر پیش. اینمجلد دراخلاق وآداب است. تاریخ ختم تألیف : ۱۵ ذیقعده ۱۳۲۵ – این کتابرا درحاشیهٔ وضمیمهٔ کتاب (بهجة الابرار) شماره ۳۷۲ به‌بینید

۲۵٦ اکسیر السعادة فی اسرار الشهاده

عربی. مؤلف : سید عبدالحسین (بن سید عبدالله بن سید رحیم موسوی شوشتری) لاری متوفای پیش از ۱۳٤۰ (۱) درشهرستان لار (ازمحال شیراز) مرجعیت داشتهٔ . کتاب دربیان اسرار شهادت حضرت سیدالشهدآء ع ودفع بعضی ازشبهات اهلسنت وجماعت است. چاپ سنگی نسخ شیرازچاپخانهٔ محمدی بخط ابوطالب جهرمی در۱۳۱۹ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۱۱)

اکسیر العبادات

به بینید اسرارالشهاده شماره ۲٤۳۰ را

اکفآء المکائد

بنگرید بجلد چهارم فهرست

۲۵۷ الزام الناصب فی اثبات الحجة الغائب

عربی. مؤلف : حاج شیخ علی بن زین العابدین بارجینی یزدی حائری . متوفای ۱۳۲٤ یا ۱۳۳۳(۲) مدفون در کربلاء درروضهٔمنورهٔ حضرت ابوالفضل العباس ع کتاب در احوال حضرت صاحب العصر والزمان و از مجلدات کتاب مفصل مؤلف موسوم به (حدآئق الجنان) است . تاریخ ختم تألیف : ۱۲ محرم الحرام ۱۳۲۷ در کربلاء . چاپ سنگی نسخ اصفهان چاپخانهٔ گلبهار در۱۳۵۲ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۸۲۵)

۲۵۸ امالی

عربی. مکرر ۳۸۲ – اخبار خطی. مؤلف: شیخ صدوق . چاپ سنگی نسخ تهران ربیع الاول ۱۳۰۰ وقفی فهرستی (۱۰۷۰)

---

(۱) الذریعه ج ۲ ص۲۷۸ (۲) الذریعه ج۲ ص ۲۸۹ وج ٦ ص ۲۸۲ – لیك تاریخ ختم تألیف مکذب روایت فوت مؤلف در سال ۱۳۲٤ – است

اخبار

کتب چاپی

۲۵۹ امالی

عربی . بمانند پیش. چاپ سنگی نسخ تهران درجمادی‌الثانی ۱۲۸۷ وقفی نائینی (۱۰۷۱)

۲۶۰ = ۲۶۱ امالی

عربی. مکرر پیش . چاپ سنگی نسخ تهران در۱۳۰۰ وقفی ملکزادهٔ کوثر وخریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ - (۱۱۰۸۳) و (۶۷۷۷)

۲۶۲ = ۲۶۳ = ۲۶۴ امالی

عربی - مکرر شماره ۱۶ - اخبارخطی. مؤلف : شیخ طوسی . بروایت‌فرزندش مفید ثانی شیخ ابو علی حسن طوسی که از مشایخ ونقهاء است. درسال ۵۱۵ زنده بوده ودر نجف میزیسته. روایت میکند از پدر بزرگوارش و سلار دیلمی و غیرهما و روایت میکنند از او شیخ عمادالدین طبری (صاحب بشارةالمصطفی) وشیخ ابوالفتوح رازی مفسر معروف وشیخ طبرسی (صاحب مجمع‌البیان) وغیرهم(۱) کتاب از معتبرات است. مؤلف این احادیث را در نجف از سال ۴۵۰ تا ۴۵۸ بر فرزندش املاء فرموده . پس از آن فرزندش در نجف (۲) بر شاگردهایش املاء نموده و چون اول شخص سلسله راویان این کتاب بوده تلامذه وشنوندگان وراویان متاخر برسم قدیم درآداب روایت (از ذکر اسم شیخ و راوی وناقل حدیث در اول هر مطلب وحدیثی که‌استماع مینمودند) هر مجلسی را مصدر بنام راوی می داشتند - این کتاب بمنقول از رضی‌الدین علی بن طاووس‌حلی حاوی۲۷جزء وضمن دوجلد ترتیب یافته وتنها جلداول که حاوی۱۸جزءاست متداول و بنام راوی آن معروف گشته و بقیهٔ اجزاء مصدر بنام راوی نشده (۳) با آنکه راوی تمام کتاب یك شخص است. کتاب درین چاپ تبعیض شده . قسمت اول آن بنام (امالی) از فرزند شیخ و قسمت‌آخر بنام (امالی - مجالس) بشیخ طوسی نسبت داده . لیك تحقیق همان است‌که گذشت. چاپ سنگی‌نسخ تهران ربیع‌الثانی ۱۳۱۳ وقفی فهرستی ووقفی منتجب‌الدین رحیمی ووقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱۰۷۳) و(۱۰۷۲) و(۱۱۰۸۷)

۲۶۵-۲۶۶ انوارالبهیة فی تواریخ الحجج الالهیه

عربی - مؤلف : حاج شیخ عباس بن محمد رضا قمی متوفای شب سه شنبه ۲۳

---

(۱) اعیان‌الشیعه ج۲۳ ص۹۶ (۲) الذریعه ج۲ (۳) علامهٔ مجلسی در بحارالانوارج۱ ص۱۱ از چاپ (کمپانی) برای شیخ و فرزندش ابو علی هریك کتابی جداگانه بنام (امالی) ضبط کرده و آورده‌است که در این زمان (امالی) پسر معروفتر است از (امالی) پدر. لیك رمز هر دو کتاب را (ما) قرارداده و جهت را (که درص ۱۸ آورده) بودن تمام اخبار مذکور در(امالی) پسر مروی از پدر دانسته -

ذیحجه ۱۳۵۹ در نجف مدفون در صحن روضهٔ مطهره در مقبرهٔ استادش . محدثی متتبع و بارع و موثق و صاحب تالیفات مطبوع و رآئج است واز زمرهٔ تلامذهٔ محدث اجل حاج میرزا حسین نوری طاب ثراه است . کتاب چنانیکه نامش میرساند دربیان تواریخ و مناقب چهارده معصوم علیهم السلام است ـ تاریخ ختم تالیف : جمعهٔ آخر ازماه رمضان ۱۳۴۳ در مشهد ـ چاپ سنگی نسخ تبریز : چاپخانهٔ علمیه در شوال ۱۳۴۴ وقفی فهرستی و وقفی ملکزاده کوثر (۱۰۷۵) و(۱۳۰۳۰)

۲۶۷ انوارالسعادة فی ترجمةاسرارالشهاده

فارسی ـ مؤلف : فاضل دربندی ـ مترجم : شیخ محمد حسین بن علی اکبر از مردم اوآئل سدهٔ ۱۴ هـ ـ ق چاپ سنگی نستعلیق ۱۳۱۱ـ محل چاپ ظاهرا تبریزاست . وقفی حاج قائم مقام (۱۰۷۶)

۲۶۸ انوارالشهادة فی مصآئب عترةالطاهره

فارسی ـ مؤلف : شیخ حسن بن علی یزدی کنئوی حآئری متوفای ۱۲۹۷ (۱) کتاب مقتل است ـ چاپ سنگی نسخ . محل چاپ ظاهرا تهران است . تاریخ چاپ ۱۳۰۱ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۲٤ (۱۰۱۷۵)

۲۶۹ انوارالعلویة والاسرارالمرتضویه

فارسی . مؤلف : شیخ جعفر (بن محمد بن عبدالله بن محمدالتقی بن الحسن بن الحسین بن علی النقی ربعی نزاری) نقدی . متولد درچهارده رجب ۱۳۰۳ در شهرستان عماره از فضلاء معاصر و از شاگردان سید محمد کاظم یزدی و شیخ احمدکاشف‌الغطآء است و هم روایت میکند از سید احمد بهبهانی و سید محمد مهدی غریفی(۲) کتاب در بیان احوال ومناقب و فضآئل و جنگهای حضرت امیرالمؤمنین ع است . چاپ سنگی نسخ نجف چاپخانه مرتضوی در ۱۳۴۳ ـ وقفی مؤلف بوسیلهٔ میرزا محمد عسکری در خرداد ۱۳۱۳ تسلیم کتابخانه شده (۱۰۷۷)

۲۷۰ انوارالقلوب ج ۱

فارسی . مؤلف: سید محمد باقر بن سید محمد موسوی‌شیرازی از سادات ملا باشیهٔ شیراز (۳) کتاب درسیر ومناقب وفضآئل خاندان عصمت علیهم السلام است و مرتب است بریکمقدمه و۱٤(مقصد). هرمقصدی مشتمل برسه (منهج) و(انوار)متعدده است که درسه جلد چاپ شده. این مجلد حاوی برمقدمه و٤ مقصد است . مقدمه در بیان

(۱) الذریعه ج۲ ص۴۳۰ (۲) الذریعه ج۲ ص۴۳۵ ـ علمآء معاصرین ص۲۳۸

(۳) ترجمه اش در جلد چهارم فهرست مذکوراست .

اصول خمسه. مقصد اول درذات وصفات وانساب وفضآئل ومناقب وشمآئل ومصآئب و معجزات پیغمبرص ع ۲ در فضآئل ومناقب و مصآئب ومعجزات حضرت صدیقهٔ طاهره ع ۳ درفضآئل وخصآئل ووقآئع ومناقب و مصآئب و معجزات حضرت امیرالمؤمنین ع ٤ درسیره وفضآئل و مناقب حضرت امام حسن مجتبیع چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ علیقلیخان سال۱۲۹۷ وقفی علینصراللهنیا (۱۰۸۳۱)

۲۷۱ انوارالقلوب ج ۲

فارسی. بمانند پیش. اینجلد دراحوال ومصآئب ومناقب حضرت سیدالشهدآء وحضرت امام سجاد وحضرت امام باقرعلیهم السلام است. صورت نسبنامهٔ اخوان کتابچی ضمیمهٔ اینجلد چاپ شده. چاپسنگی نسخ تهران در۱۳۰۲ وقفیعلینصراللهنیا (۱۰۸۳۲)

۲۷۲ انوار نعمانی

عربی. مگرر ۳۹۱ اخبار خطی. مؤلف: سیدنعمتاللهجزآئری. چاپ سنگی نسخ تبریز ۱۳۰۱ وقفی فهرستی (۱۰۷۸)

۲۷۳ انوار نعمانی

عربی. مکررپیش. چاپسنگی نسخ تهران جمادیالاول۱۲۷۱ وقفی ملکزادهٔ کوثر ۱۳۲٦ (۱۱۱۱۰)

۲۷٤ انهارجاریه

فارسی وعربی. مجموعهایست حاوی بربرخی قصآئد واشعار عرفانی وجدولهائی در احوال چهارده معصوم ع وسورهائی از قرآن وبرخی از زیارات وترجمهٔ دعآء صباح و دعآء کمیل و مناجات خمسة عشر وحدیث کسآء و (دررالکلم) منتخب از(غررالحکم ودررالکلم) آمدی با ترجمه آن ازعمادالفقرآء میرزا محسن خوشنویس اردبیلی متخلص به (حالی) و رسالهٔ (ملکوتالمعرفة فیاسرارالولایة) تالیفیمیرزا ابوالقاسم شریفیذهبی در شرح (خطبةالبیان) و(اسرارالنقطه) سیدعلی همدانی. این مجموعه را میرزا احمد نایبالولایهٔ تبریزی (فرزند حاج محمد کریم) جمع در تدوین نموده وبخط خودنوشته. چاپ سنگی نسخ ونستعلیق و سربی چاپخانه احمدی شیراز در ۱۳٤۳ و ۱۳٤٤ و ۱۳٤٦ وقفی ملکزاده کوثر (۱۱۱۱۸)

۲۷۵ انهارجاریه

مکرر پیش. این نسخه قسمتی از آن مجموعه واز کتاب (دررالکلم) ببعد را را دارد وقفی فهرستی (۱۳۰٦)

اخبار

کتب چاپی

۲۷۶ انیس العهد ومونس اللحد ج ۱

فارسی . مؤلف : میرزا صدر الدین محمد بن ملا محمد حسن شعبان گردی قزوینی تهرانی متخلص به (اقدس) متوفای حدود ۱۳۳۰ (۱) ازوعاظ تهران بوده . کتاب درمناقب ومصائب ومدآئح ومراثی خاندان عصمت علیهم السلام است. این مجلد متعلق است باحوال حضرت پیغمبر اکرم ص ع که در عنوان دویست و چهل و پنج مجلس ترتیب یافته . مؤلف کتابرا بنام شاهزاده نایب السلطنه کامران میرزا معنون داشته. چاپ سنگی نسخ تهران بخط علی اصفهانی در ۱۳۱۵ خریداری آستانقدس در شهریور ۱۳۲۷ (۱۲٦۷٤)

۲۷۷ انیس النفس

عربی . مؤلف: حاج شیخ نظر علی بن اسماعیل شریف کرمانی حآئری متوفای جمادی الاول ۱۳٤۸ شاگرد شیخ علی یزدی حآئری مؤلف (الزام الناصب) ازفضلاء محدثین وذاکرین بوده(۲) رساله حاوی احادیث وارده درمواعظ واخلاق است . تاریخ تألیف : ۱۳۲۸ چاپ سربی نجف چاپخانهٔ حیدریه وقفی ملکزادهٔ کوثر(۱۱۱۱۷)

۲۷۸ اهدآء الحقیر

عربی . مؤلف : معاصر حاج سید مرتضی بن احمد تبریزی خسروشاهی . کتاب درمعنی حدیث معروف ومتواتر : « من کنت مولاه فعلی مولاه» و اثبات اولویت مذهب امامیه درپیروی است که به بحث ورد فخر رازی پرداخته ومذیل داشته بخاتمهٔ در استحباب زیارت وتوسل وبناء قبور مبارکهٔ معصومین که مورد انکار فرقهٔ وهابی است. تاریخ تالیف : ذیحجه ۱۳۵۲ چاپ سربی نجف چاپخانهٔ حیدریه در سال ۱۳۵۳ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۱۲۷)

ایضاح

فارسی. مؤلف: سیدحسین عرب باغی. رساله حاوی ترجمهٔ احادیث وارده برطهارت بدن میت مؤمن است. تاریخ ختم تألیف : ۱۸ شعبان ۱۳۵۹ این رساله را ضمیمهٔ شماره ۷٤۸- اخبار چاپی به بینید.

۲۷۹ ایقاظ

عربی. مؤلف. سید محمد علی حسینی شاه عبد العظیمی نجفی متوفای رمضان

---

(۱) الذریعه ج ۲ ص ٤٦۲ ودر ج ٦ ص۲۸۲ مؤلف را بعنوان معاصر ذکر نموده ومتعرض بتاریخ وفات نگشته (۲) الذریعه ج ۲ ص ٤٦۷

۱۳۳٤ درنجف مدفون در ایوان روضهٔ مطهرهٔ علوی ع (۱) نزدشیخ انصاری تلمذ کرده واز اتقیاء عصر خویش بوده. کتاب حاوی احادیث در محاسن ومواعظ است که در فصولی ترتیب داده وآنرا منتخب داشته ازکتاب دیگرش موسوم به (وسیلة الرضوان) سه (اربعین حدیث) وهم رساله (حلیة الدعین) ازمؤلف ضمیمه‌است. چاپ سنگی نسخ تبریز وقفی قائم مقام (۱۰۷۹)

۲۸۰ ایقاظ الامة من الضجعة فی اثبات الرجعة

عربی. مؤلف : سید محمد مهدی (بن حاج سید محمد بن سید محمد صادق بن حاج سید زین العابدین خوانساری) موسوی اصفهانی متولد در۳ شعبان ۱۳۱۹ در کاظمین ازفضلاء معاصر مقیم درآنشهرستان است . رساله در اثبات رجعت است بآیات واخبار وآراء علماء امامیه که بریك مقدمه وسه باب وخاتمه ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف : ربیع الاول ۱۳۶۳ چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ نجاح سال ۱۳۶٦ - وقفی مؤلف در مرداد ۱۳۲٦ (۱۰٦۹۸)

((حرف ب))

۲۸۱ بحارالانوار ج ۱

عربی. مکرر شماره ۳۹۷ اخبار خطی مؤلف : علامهٔ مجلسی . این مجلد در در بیان عقل وجهل وعلم وعلماء وحجیة اخبار وابطال قیاس ضمن ٤۰ باب ومصدراست بمطالب مقدماتی ازاصول وکتبی که مدرك اینکتاب بوده وبیان وثوق واعتبار آنها و ورموز موضوعه ومصطلحات مجعوله درباب اشاره بمدارك وسند حدیث ضمن فصول پنجگانه : ۱ در بیان اصول وکتبی که مدرك اینکتاب بوده وازآنها نقل شده ۲ در بیان اعتبارکتابهائی که ازآنها نقل شده ۳ در بیان رموزی که برای کتب معتمدهٔ منقول عنها وضع شده ٤ دربیان مصطلحاتیکه ازجهت اختصاردرباب اسانید احادیث جعل‌شده ۵ درنقل برخی‌ازعباراتی ازاول بعضی‌کتابها (ترجمهٔ این جلدرا بشمارهٔ ٦۹۱ به بینید) دورهٔ این سفر جلیل وکتاب نفیس بسرمایهٔ حاج محمدحسن اصفهانی امین‌دارالضرب معروف بکمپانی(۲) وفرزندش حاج حسین‌آقا بچاپ رسیده ومعروف‌است بچاپ کمپانی .

در صدر این مجلد رسالهٔ (فیض القدسی فی ترجمة العلامة المجلسی) در ۳۷ صفحه تألیف علامه حاج میرزا حسین نوری تدوین شده . فهرست ابواب ومطالب دورهٔ کامل اینکتابرا بشمارهای ۵۹۰ و۹٦۰ ومنتخب‌آنرا بشمارهٔ ۵۳۳ و٦۸٦ به‌بینید. چاپ‌سنگی

(۱) الذریعه ج۲ (۲) متوفای ۱۳۱٤ در تهران مدفون در ایوان روضه مطهرهٔ نجف در غرفهٔ متصل بگلدستهٔ جنوبی

اخبار

کتب چاپی

نسخ تهران در ۱۳۰۵ وقفی فهرستی (۱۰۸۰)

۲۸۲ بحارالانوار ج ۲

عربی. بمانند پیش. این مجلد دربیان توحید وصفات ثبوتیه و سلبیه (سوای عدل واراده وهم تفسیر آیات) واسمآء حسنی حق تعالی وشرح جملهٔ ازخطب است ضمن ۳۰ باب وتمام قسمت اول از(توحیدمفضل) ورسالهٔ(اهلیلجه) دربن مجلد مندرج وشرح شده است. تاریخ ختم تألیف : غرهٔ ربیع الثانی ۱۰۷۷ چاپ سنگی نسخ تهران . وقفی فهرستی (۱۰۸۱)

۲۸۳ بحارالانوار ج ۳

عربی . بمانند پیش. این مجلد دربیان عدل ومشیت واراده وقدروقضآء وهدایت واضلال وامتحان وطینت ومیثاق وتوبه وعلل شرآئع ومقدمات مرك واحوال برزخ وقیامت وشفاعت وبهشت ودوزخ است که ضمن ۵۹ باب صورت گرفته . تاریخ ختم تألیف: ۱۱ محرم ۱۰۸۰ چاپ سنگی نسخ تهران ذیحجه ۱۳۰۶ وقفی فهر ستی (۱۰۸۲)

۲۸۴ بحارالانوار ج ٤

عربی. بمانند پیش. این مجلد در احتجاجات ومناظرات ائمهٔ اطهارعلیهم‌السلام وهم برخی ازعلمآء امامیه بامخالفین است ومرتب است بر۸۳ باب - تاریخ ختم تألیف : ربیع‌الثانی ۱۰۸۰ چاپ‌سنگی نسخ تهران محرم ۱۳۰٦ وقفی فهرستی (۱۰۸۳)

۲۸۵ بحارالانوار ج ٥

عربی. بمانند پیش . این مجلد در بیان احوال وقصص انبیاء مرسلین از حضرت آدم تا حضرت خاتم ع واثبات عصمت پیغمبران وپاسخ ازبرخی اعتراضات است . و مرتب است بر ۸۳ باب .تاریخ ختم تألیف: رمضان ۱۰۷۷ چاپ سنگی نسخ تهران صفر ۱۳۰۳ چاپخانه میر باقر تهرانی وقفی فهرستی (۱۰۸٤)

۲۸٦ بحارالانوار ج ٦

عربی. بمانند پیش . این مجلد در تاریخ واحوال پیغمبر خاتم ص ع و ترجمهٔ جملهٔ از اجداد امجاد آن بزرگوار وشرح حقیقت اعجاز وکیفیت اعجاز قرآن و ترجمهٔ بعضی از اصحاب آن بزرگوار است که بر ۱۵۰ باب ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف : شب آدینه ۲۰ روز گذشته ازرمضان ۱۰۸٤ چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۰۲ وقفی فهرستی (۱۰۸۵)

اخبار

کتب چاپی

۲۸۷ بحارالانوار ج ۷

عربی . بمانند پیش - این مجلد در بیان امامت و شرآئط و احوال مشترکهٔ میانه ائمهٔ هدی علیهم‌السلام از آیات نازله در شأن آنان و احوال ولادت وغرآئب شئون و علوم آنان و برتریشان بر پیغمبران گذشته و ثواب دوستی آنان و فضل ذریه شان است و در آخر این جلد است برخی از احتجاجات شیخ مفید و شریف مرتضی وشیخ طبرسی در تفضیل ائمهٔ معصومین علیهم السلام که در ۱۵۰ باب ترتیب یافته - تاریخ ختم تالیف: ذیحجه ۱۰۸۶ چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۰۳ چاپخانهٔ میر باقر تهرانی وقفی فهرستی (۱۰۸۶)

۲۸۸ بحارالانوار ج ۸

عربی - بمانند پیش - این مجلد در فتن پس از رحلت پیغمبر ص ع و شرح حال سه تن از خلفاء و بیان جنگهای جمل و صفین و نهروان و احوال معاویة بن ابی‌سفیان و رفتار و کردار او با اهل عراق و ذکر احوال برخی ازاصحاب حضرت امیرالمؤمنین ع و شرح بعضی از اشعار منسوب بآن بزرگوار است که در ۶۰ باب صورت گرفته - تاریخ ختم تالیف : سلخ ذیحجه ۱۰۹۱ چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۰۴ چاپخانهٔ میر باقرتهرانی - وقفی فهرستی (۱۰۸۷)

۲۸۹ بحارالانوار ج ۹

عربی - بمانند پیش . این مجلد در احوال حضرت امیرالمؤمنین ع از هنگام ولادت تا شهادت و نصوص وارده بر امامت آنحضرت و یازده فرزندش و شرح احوال پدر و اصحاب آنحضرت علیه السلام است که در ۱۲۸ باب ترتیب یافته - تاریخ ختم تالیف : ۶ ربیع‌الثانی ۱۰۷۹ (ترجمهٔ این کتاب را بشمارهٔ ۷۷۲ به بینید) چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۰۷ وقفی فهرستی (۱۰۸۸)

۲۹۰ بحارالانوار ج ۱۰

عربی - بمانند پیش . این مجلد در بیان احوال حضرت صدیقهٔ طاهره وحضرت امام مجتبی و حضرت سیدالشهدآء علیهم السلام و نهضت مختار وانتقام از قاتلین آن بزرگوار است که در ۵۰ باب ترتیب یافته (ترجمهٔ قسمتی از این کتابرا بنام مصائب السبطین بشمارهٔ ۱۳۲۶۹ عمومی به‌بینید) - چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۰۱ وقفی فهرستی (۱۰۸۹)

اخبار

کتب چاپی

۲۹۱ بحارالانوار ج ۱۰

عربی . بمانند پیش . کتاب معلق است بحواشی از ملا محمد مهدی حجار(۱) کتاب را آخوند ملا محمد حسین منجم تصحیح کرده وشاهزاده حاجی‌آقا چاپ ونشر نموده . کتاب (لهوف) ابن‌طاوس و (مقتل) و رساله (اخذالثار) تالیف ابومخنف وداستان سفاح عباسی وسدیف ضمیمهٔ کتاب چاپ شده . چاپ سنگی خط نسخ تهران در ۱۲۷۱ بخط شیخ علی‌اصغر اصفهانی در چاپخانهٔ سید محمد باقر . وقفی فهرستی (۱۰۹۰)

۲۹۲ بحارالانوار ج ۱۱و۱۲

عربی ـ بمانند پیش . جلد ۱۱ در شرح احوال و مناقب و فضائل حضرت امام سجاد و امام باقر و امام صادق و امام کاظم علیهم‌السلام و ترجمهٔ جماعتی از ذراری و اصحاب آن بزرگواران است که در ٤٦ باب صورت گرفته ـ تاریخ ختم تالیف : شوال ۱۰۷۷ جلد ۱۲ در شرح احوال ومناقب حضرت امام علی بن موسی الرضا وحضرت امام محمد تقی و حضرت امام علی‌النقی و حضرت امام حسن عسکری‌علیهم‌السلام‌است که در ۳۹ باب انجامیده ـ چاپ سنگی نسخ تهران در۱۳۰۳ وقفی فهرستی (۱۰۹۱)

۲۹۳ بحارالانوار ج ۱۳

عربی . بمانند پیش ـ این مجلد دراحوال حضرت بقیةالله ولی عصر «ع» و نصوص داله بر امامت وعلت غیبت وعلائم ظهور و تراجم اصحاب و متشرفین بخدمت آن بزرگوارع است که در ۳٤ باب صورت گرفته و بکتاب (غیبت) نامیده شده . تاریخ ختم تالیف : رجب ۱۰۷۸ ترجمهٔ این مجلد را بشماره ٤۰۲ و مستدرك آنرا بنام (جنةالماوی) ضمیمهٔ این مجلد به بینید ـ چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۰۵ ـ وقفی فهرستی (۱۰۹۲)

۲۹٤ بحارالانوار ج ۱٤

عربی . بمانند پیش . این مجلد که معروف است بکتاب (سماء والعالم) در احوال آسمان و زمین و نجوم و فلك و فرشته و انسان و حیوان و جن و عناصر و ارواح و بدن و ازمنه و امکنه و صید ذبائح و اطعمه و اشربه است که در ۲۱۰ باب ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف : اواسط جمادی‌الثانی ۱۱۰٤ چاپ‌سنگی‌بخط نسخ تهران در ۱۳۰۵ وقفی فهرستی (۱۰۹۳)

---

(۱) از فضلاء و مدرسین مدرسهٔ فخریه تهران و در تاریخ چاپ زنده بوده (المآثر والاثار ص ۱۸۲)

اخبار

کتب چاپی

۲۹۵ بحارالانوار ج۱۵

عربی - بمانند پیش. این مجلد معروف است بکتاب ایمان و کفر - در دیباچه آورده که در آغاز میخواسته کتاب عشرت را مندرج در ابواب این مجلد نماید لیك چون کتاب عشرت صلاحیت در افراد داشته آنرا مجلد جدا گانهٔ نموده - علامهٔ نوری در کتاب فیض القدسی (ص۹) آورده است که ازین مجلد تا آخر مجلدات (بجز جلد ۱۸ و۲۲ کتاب صلوة و مزار) را مؤلف مبیضه ننموده و پس از درگذشت مؤلف مرحوم میرزا عبدالله افندی (مؤلف ریاض العلماء شاگرد مجلسی) آنرا پاکنویس و مرتب نموده. این مجلد مرتب بر سه جزء است: جزء اول در بیان ایمان و اسلام و تشیع و صفات و فضل مؤمنین و شیعه و حاوی ۳۷ باب است. دوم در اخلاق حسنه و منجیات و دارای ٦١ باب است ۳ در بیان کفر و مساوی اخلاق و مهلکات و حاوی ٤٨ باب است (ترجمه جزء اول این مجلد را بشمارهٔ ۳٦٨ بهبینید) چاپ سنگی نسخ تهران. صفحه ۱۱۹ وصفحه ۱۲٦ جزء سوم چاپ نشده وسفید است وقفی فهرستی (۱۰۹٤)

۲۹٦ بحارالانوار ج۱٦

عربی. بمانند پیش - این مجلد که بکتاب عشرة و زی و تجمل نامیده میشود در آداب و سنن (از تنظیف و تطیب و تکحل و مسکن و سفر وجوامع گناه‌های صغیره و کبیره و ابواب حدود و بیان حقوق وکیفت معاشرت باخویشان و برادران است که‌دردو جزء ترتیب یافته جزء اول حاوی ۱۰۸ باب و جزء دوم دارای ۱۳۱ باب است. این کتاب در آغاز جزء جلد پانزدهم بوده و بجهت اهمیتش مؤلف ازآن جلد انتزاع وافراد نموده. نسخهٔ که ازآن کتاب چاپ شده برخی ازابواب جزء دوم از این مجلد راکه در مناهی و معاصی و حدود است نداشته و تنها در فهرست ابوابآن ذکر شده. اخیرا محدث معاصر مرحوم حاج شیخ عباس قمی نسخهٔ کامل این مجلد راکه درعصر مؤلف نوشته شده بوده در بغداد درکتابخانهٔ سید محمد بغدادی معروف بعطار(متوفای ۱۱۷۱) بدست آورده و ابواب نقیصهٔ جزء دوم از مجلد شانزدهم را استنساخ و چاپ مینماید وچون نسخهٔ مذکور دارای اغلاطی بوده عالم متتبع معاصر آقای میرزا محمد تهرانی با مراجعه بمدارك بحارالانوار آنرا تصحیح نموده و مجموعا ٥٤ صفحه در تتمیم این مجلد در ۱۳٦۲ چاپ شده و الصاق باین نسخه گشت (ترجمهٔ این مجلد را بشمارهٔ ٤٧٥ بهبینید) چاپ سنگی نسخ تهران در۱۳۱۰ وقفی فهرستی(۱۰۹٥)

۲۹۷ بحارالانوار ج۱۷

عربی - بمانند پیش. این جلد در مواعظ و نصآئح و حکم و احادیث قدسیه است و مذیل است بکتاب (معالم العبر) که متمم و مستدرك این جلد است. این مجلد را حاج میرزا محمود (۱). بن امین التجار حاج میرزا احمد بن حاج محمد رحیم بن حاج عبدالله تاجر تبریزی در تبریز بسال ۱۲۹۷ چاپ و نشر داده (ترجمهٔ این کتابرا بشمارهٔ ٤۹۸ به بینید) چاپ سنگی نسخ چاپخانهٔ کربلائی عبدالحسین .وقفی فهرستی(۱۰۹۶)

۲۹۸ بحارالانوار ج۱۸

عربی. بمانند پیش- این مجلد مرتب است بر دو جزء : اول کتاب طهارت حاوی ٦۰ باب. تاریخ ختم تالیف : ١٤ صفر ١۰۹٤ دوم کتاب صلوة و اعمال و ادعیه هفته- حاوی ١٦١ باب ومندرج است در او تمام رساله (ازاحة العلة فی معرفة القبلة) تألیفی شیخ شاذان بن جبرئیل قمی- تاریخ ختم تالیف : ۲۱ شعبان۱۰۹۷جزء دوم چاپ شده است از نسخهٔ که قسمتی از مطالب میانهٔ باب (فضل یوم الجمعة وفضل لیلتها) و باب (اعمال یوم الجمعة و آدابه و وظائفه که بچاپ کمپانی از صفحهٔ ۷۰۱ تا صفحه ۷۱۱ است) ناقص داشته . این ۱۱ صفحه اخیرا از نسخهٔ تمامی که بدست آمده درنجف چاپ شده و فاضل متبحر متتبع معاصر میرزا محمد تهرانی مقیم سامره آنرا اهداء نموده و مندرج در این نسخه گشت. چاپ سنگی نسخ تهران بسال ۱۳۱۱وقفی فهرستی (۱۰۹۷)

۲۹۹ بحارالانوار ج۱۹

عربی. بمانند پیش- این مجلد نیز مرتب بر دو جزء است : جزء اول در فضآئل و آداب و اعجاز و ثواب و تلاوت قرآن است و مندرج است درآن کتاب تفسیر شیخ محمدبن ابراهیم نعمانی. این جزء مرتب است بر۱۲۸ باب. جزء دوم درابواب و انواع اذکار و ادعیه و احراز و شروط دعاء و داعی است که مرتب است بر۱۳۱ باب- چاپ سنگی نسخ تهران وقفی فهرستی (۱۰۹۸)

۳۰۰ بحارالانوار ج۲۰

عربی. این مجلد شامل کتابهای زکوة و صدقه وخمس وصوم و اعمال ماهها است و مرتب بر ۱۲۲ باب است. چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۱۵ - وقفی فهرستی (۱۰۹۹)

---

(۱) امینی قزوینی متوفای ۱۳۲۹ فاضل جامعی بوده وکتابخانهٔ نفیسی داشته (الذریعه ج۳)

اخبار

کتب چاپی

۳۰۱ بحارالانوار ج۲۱

عربی. بمانند پیش. این مجلد حاوی کتب حج و عمره و احوال مدینه و جهاد و رباط و امر بمعروف و نهی ازمنکراست که در ۸٤ باب صورت گرفته. چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۰۸ وقفی فهرستی (۱۱۰۰)

۳۰۲ بحارالانوار ج۲۲

عربی. بمانند پیش- این مجلد کتاب مزار وحاوی٦٤ باب است. چاپ‌سنگی نسخ تهران در۱۳۰۸ وقفی فهرستی (۱۱۰۱)

۳۰۳ بحارالانوار ج۲۳و۲٤

عربی. بمانند پیش-این مجلد در عقود و ایقاعات و حاوی ۱۲۹ باب است. چاپ سنگی نسخ‌تهران در۱۳۱۵ وقفی فهرستی(۱۱۰۲)

۳۰٤ بحارالانوار ج۲۵و۲٦

عربی - مکرر پیش. این مجلد در اجازات و مرتب بردو جزء است و درین مجلد تمام کتاب (فهرست) شیخ منتجب‌الدین قمی ومنتخبی از (سلافة العصر) درباب علمآء شیعه واجازات مؤلف وغیره مندرج‌است. جزء دوم نیز دراجازات است که برخی‌ازتلامذهٔ مؤلف الحاق و تتمیم نموده اند - چاپ سنگی نسخ تهران در۱۳۱۵ وقفی‌فهرستی(۱۱۰۳)

۳۰۵ تا ۳۲۷ بحارالانوار ج۱ تا ج۲٦

عربی. مکرر پیش - مجلدات بیست وشش گانه با لتمام چاپ سنگی نسخ تهران معروف بچاپ کمپانی است. تاریخ چاپ جلد هیفدهم‌آن ۱۳۰٤ -است. وقفی نائینی - (۱۱۰٤) تا (۱۱۲٦)

۳۲۸ تا ۳٤۵ بحارالانوار ج۱ تا ج۲٦

عربی. مکررپیش- دراین دوره مجلدات۲٦ گانه در۱۸جلدبشرح پائین‌مجلد شده: جلد۱و۲وجلد ۳و٤وجلد۵ وجلد٦ وجلد۷ وجلد۸ و جلد۹ وجلد۱۰ و۱۱ و۱۲وجلد۱۳ و جلد۱٤ وجلد۱۵ وجلد۱٦ وجلد۱۷ وجلد۱۸وجلد۱۹ و۲۰ وجلد۲۱وجلد۲۲وجلد۲۳ و۲٤ و۲۵و۲٦ - جلدهفدهم‌چاپ‌سنگی‌تبریزاست. وقفی‌ملکزاده کوثر (۱۱۱٤۸) تا (۱۱۱٦۵)

۳٤٦ تا ۳٦۱ بحارالانوار

عربی. مکرر پیش - مجلدات شانزده گانه عبارت است از جلد ۱ و۲ و۳ و٤ و۵ و٦ و۷ و۹ و۱۰ و۱۱ و۱۲(۱) و۱۳ و۱٤ و۱۷ وبازهم ۱۷ و۲۱ و۲۲ - چاپ سنگی

(۱) جلد ۱۱ و۱۲ در یك مجلد است.

اخبار

کتب چاپی

نسخ معروف بچاپ کمپانی وقفی حاج قائم مقام (۱۱۲۷) تا (۱۱۴۲)

۳۶۲ بحارالانوار ج ۱ و ۲

عربی. مکرر پیش. وقفی محمد حسن بوسیلهٔ محمد علی خطیبی در یکم شهریور ۱۳۱۸ تسلیم کتابخانه شده (۶۷۷۸)

۳۶۳ بحارالانوار ج ۶

عربی. مکرر پیش. چاپ سربی تهران چاپخانهٔ خورشید در ۱۰ ربیع الاول ۱۳۲۳ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۱۱۴۳)

۳۶۴ تا ۳۶۷ بحارالانوار

عربی. مکرر پیش. مجلدات چهارگانه عبارت است از جلد ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۲۲ (جلد ۱۱ و ۱۲ دریک مجلد صحافی شده) وقفی حاج محمد حسن امین الضرب ناشر کتاب در ۱۳۱۱ (۱۱۱۴) و (۱۱۴۵) و (۱۱۴۶) و (۶۷۷۹)

۳۶۸ بحرالمعارف والانوار

فارسی. مؤلف: حاج آقا نجفی (شیخ محمد تقی) مسجد شاهی اصفهانی (۱) کتاب ترجمهٔ جزء اول از جلد پانزدهم (بحارالانوار) است. تاریخ ختم تألیف: شعبان ۱۲۹۶ صدر کتاب صورت مؤلفات مؤلف است. چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۲۹۷ بخط حسن خریداری آستانقدس در مهر ماه ۱۳۲۷ (۱۲۷۱۲)

۳۶۹ بدآئع الانوار فی احوال سابع الاطهار

فارسی - مؤلف: سید مهدی (بن وکیل لشکر مصطفی حسینی تفریشی) بدآئع نگار (۲) کتاب در احوال حضرت امام کاظم علیه‌السلام است که از احادیث و تواریخ امامیه و اهل سنت اتخاذ و نقل کرده و در سه باب و هر بابی ضمن فصولی ترتیب یافته. تاریخ ختم تالیف: ۱۳۰۲ صدر کتاب تقریظهائیست از علمآء و مراجع تقلید وقت و مذیل است بتقریظ منظومی از حبیب‌الله خان افشار متخلص به (نظام) از شعرآء دورهٔ ناصری. چاپ سنگی نستعلیق تهران چاپخانهٔ علیقلی خان قاجار در ۱۳۰۶ وقفی فهرستی (۱۱۴۷)

۳۷۰ بشارة الاسلام ج ۱-۲

عربی - مؤلف: سید مصطفی (بن سید ابراهیم بن سید حیدر حسنی حسینی) آل

---

(۱) ترجمه‌اش در جلد چهارم فهرست مذکور است (۲) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکور است. مؤلف درین کتاب تخلص شعریش را (مخلص) یاد کرده. علمآء معاصرین ص ۲۳۶ آورده که مؤلف ازعلامهٔ نوری و شیخ محمد حسین کاظمی روایت میکرده

سید حیدر کاظمینی متوفای حدود ۱۳۳۶ (۱) یا ظهر جمعه ۱۱ رمضان ۱۳۳۹ (۲) مدفون در مقبره خانواده آل حیدر در صحن کاظمین. کتاب درعلامات ظهور ولی‌عصر و احوال و سیره و عدد اصحاب آن حضرت ع است باخبار فریقین ضمن دو جزء و هر جزئی حاوی ابوابی است. تاریخ‌ختم تألیف: ۱۳۳۲(۳)درصدرو ذیل کتاب تقریظ هائی است منثورومنظوم‌ازمرحوم‌میرزامحمدتقی‌شیرازی‌وسید مهدی آل حیدر و شیخ سماوی و دیگران - چاپ سربی نجف چاپخانهٔ حیدریه. خریداری آستانقدس در خرداد ۱۳۲۳ (۸۴۰۵)

۳۷۱ بغیة الطالب فیمن رأی الامام الغائب

فارسی. مؤلف: حاج شیخ محمد باقر بیرجندی. کتاب در احوال و اخبار و معجزات حضرت صاحب الزمان و اشخاصی که فائز و مشرف بملاقات آنحضرت ع شده‌اند و فصلی در علمائی که قائل بوجودآن بزرگوار بوده‌اند (ازاهل قائن وغیره) واشاره بترجمهٔ مختصر از علمائی که موسومند به (محمد باقر) و غیر ها از فوائد دیگر. چاپ سربی مشهد چاپخانه خراسان. وقفی حاج شیخ محمد حسین‌آیتی در شوال ۱۳۶۷ (۱۲۵۱۵)

۳۷۲ بهجة الابرار فی تاریخ الائمة الاطهار

عربی. مؤلف: حاج سید حسن یزدی معروف سید آقائی مذکور درص ۲۲۸ کتاب در احوال و مناقب و وفیات و مصائب چهارده معصوم علیهم‌السلام است. تاریخ ختم تألیف: چهار شعبان ۱۳۱۱. جلد چهارم از کتاب (اکسیر الاخبار للاخیارالابرار) در حاشیه و ضمیمهٔ کتاب چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران ذی قعده ۱۳۲۵ خریداری آستانقدس در مهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۸۲)

۳۷۳ بیت الاحزان

فارسی - مؤلف: ملا عبدالخالق یزدی مذکور درص۱۶۹- کتاب ازمقاتل ودر بیان مصائب خمسهٔ آل عباء علیهم‌السلام است که در عنوان پنج (عزا خانه) مرتب‌داشته و هر عزا خانهٔ مصدر بآیات و احادیث و حاوی مجالسی است. مؤلف این کتاب را پس از کتاب (مصائب‌المعصومین) تألیف نموده - چاپ سنگی نستعلیق تبریز چاپخانه حاج میرزا عبدالله و مشهدی اللهوردی در ۱۲۷۵ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۸۳۶)

۳۷۴ بیت الاحزان فی مصائب سیدة النسوان

عربی - مؤلف: حاج شیخ عباس قمی. کتاب در فضائل و مناقب و مصائب

---

(۱)الذریعه ج ۳ ص۱۱۵ (۲)احسن‌الودیعه ج۱ ص۲۳ (۳)ترجمهٔ این کتاب را بشمارهٔ ۱۳۴۳۵ عمومی بنام(نوید اسلام) به بینید

واحوال حضرت صدیقهٔ طاهره علیها السلام ومرتب است برچهارباب وهربابی حاوی فصولی است . چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۶۳ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۱۹۵)

((حرف ت))

۳۷۵ تباشیر الحکمه

فارسی . مؤلف میرزا ابوالقاسم شریفی شیرازی ، معروف بمیرزا بابا ، متخلص به (راز) (۱) کتاب شرحی است عرفانی برحدیث مفضل وارد درباب خلقت نور حضرت خاتم الانبیاء ص ع : « لما اراد الله ان یخلق محمداً صم قال لملئکة انی ارید ان اخلق خلقاً افضله واشرفه علی الخلائق اجمعین » که در بحار الانوار (ج ٦ ص ٦ از چاپ کمپانی) آورده شده . مؤلف این کتاب را بخواهش شاهزاده مؤید الدوله طهماسب میرزا فرمانفرمای فارس درسال ۱۲۷۳ تألیف نموده . چاپ سنگی نسخ درصفر ۱۳۱۹ محل چاپ ظاهراً شیراز است . خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۸۰۵۹)

۳۷٦ تبصرة المؤمنین

فارسی . مؤلف معاصر: سید حسین عرب باغی ، کتاب ترجمهٔ چهل حدیث در ابواب مختلفه است که در هریك از آن احادیث لفظ : « اربعین » وارد شده . کتاب بنام مذکور ضبط وچاپ شده ، لیك مؤلف دردیباچه نام آنرا به (اربعین در اربعین تبصرة للمؤمنین) ضبط کرده . مدت تألیف یك ماه ، تاریخ ختم تألیف : ۱۱ شعبان ۱۳۳۲ چاپ سنگی ایران بخط نسخ در ۱۳۳۲ محل چاپ گویا تبریز است . وقفی مؤلف درمرداد ۱۳۱٦ (۱۱٤۸)

تبصرة الولی فیمن رای القائم المهدی

عربی . مؤلف: سید هاشم بحرینی . کتاب حاوی روایات وارده در باب اشخاصی است که فائز بتشرف ودیدار حضرت بقیة الله (در زمان پدر بزرگوارش ع ، درغیبت صغری ـ در غیبت کبری) گشته اند . تاریخ ختم تألیف : ۱۰۹۹ این کتاب را ضمیمهٔ (غایة المرام) شمارهٔ ٦۹۷ به بینید .

۳۷۷ تجلی نور

فارسی . مترجم معاصر : سید محمود بن جعفر موسوی زرندی . این کتاب ترجمهٔ (نفثة المصدور شمارهٔ ۹۷۰) است ومذیل است به تخمیس مرثیهٔ تائیه معروف دعبل خزاعی ازشیخ عبدالحسین وکیلی مقیم قم . تاریخ ختم ترجمه: سه شنبه ۲٦ شعبان ۱۳٦٦ چاپ سربی تهران . خریداری آستان قدس درشهریور ۱۳۲۷ (۱۲٦۸۸)

---

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست .

۳۷۸ تحفة الاحباب فی آداب الطعام والشراب

فارسی . مؤلف معاصر جلیل : حاج سید محسن امین عاملی ، (۱) رساله حاوی احادیث وارده در بیان آداب وسنن خوردن وآشامیدن است که از کتب متعدده جمع در تدوین داشته وبرای رعایت اختصار اسانید احادیث را حذف نموده ومذیل داشته بفوائد چهارگانهٔ مأثوره از خاندان عصمت علیهم السلام در باب استحباب اطعام ومهمانی وترك غذاهای لذیذ برسم تواضع خدایتعالی وچهارده حدیث از جوامع کلم مشتمل برآداب مهمه مربوطهٔ بمقام . تاریخ ختم تألیف : شب دوشنبه ۱۱ شوال ۱۳۲۲ در دمشق . چاپ سربی مصر درشوال ۱۳۲۳ وقفی مؤلف درفروردین ۱۳۱۲ (۱۱۴۹)

۳۷۹ تحفة الاخوان

عربی . مؤلف : شهاب الدین احمد بن حجازی فشنی ، از فضلاء اهل سنت وجماعت درحدود ۹۷۸ (۲) کتاب از کتب مواعظ وحاوی احادیث وارده در باب فوائد (بسمله) وفضائل ماه های رجب وشعبان ورمضان ومعراج وفضیلت نماز وشب قدر و زکوة فطر ومرگ وحشر ونشر وشفاعت وبهشت ودوزخ است که در ۲۰ مجلس ترتیب یافته . چاپ سربی مصر : چاپخانهٔ شرقیه در ۱۳۰۵ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۸۵۲۲)

۳۸۰-۳۸۱ تحفة الامامیه ج ۱

فارسی . مؤلف : مولانا حاج سید محمد علی موسوی معروف بگلستانه ، متوفای در ۱۶ رمضان ۱۳۶۱ مدفون درایوان طلای صحن نو روضهٔ مقدسهٔ رضوی ، از معمرین ومقدسین وائمهٔ جماعت مشهد بود . روایت میکند از حاج میرزا حسین حاج میرزاخلیل ، کتاب مفصل وروانی است دراصول عقائد باستدلال ازاخبار صحیحهٔ امامیه وبرسبیل ندرت بذکر دلیل عقلی پرداخته . این جلد درتوحید ونبوت وقسمتی درامامت است ، مبحث امامت را بتفصیل واحتجاج پرداخته . چاپ سنگی نسخ بمبئی چاپخانهٔ نادری ۱۳۴۰-۱۳۴۱ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ وقفی بانوزرین امیری سبزواری دراردیبهشت ۱۳۲۷ (۸۵۲۵) و (۱۲۴۹۵)

۳۸۲ تحفة الذاکرین

فارسی . مؤلف : حاج محمد کرمانشاهی متخلص به (بیدل) فرزند میرزا علیمحمد چلابی مازندرانی . ازاساتید ادب وشعر پارسی در نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۳ ه‍ - ق ، درتاریخ چاپ

---

(۱) ترجمهٔ شریفش درجلد چهارم فهرست مذکور است (۲) معجم المطبوعات العربیه

زنده بوده. ایام شیرخوارگی باپدرش که از خواص شاهزادهٔ دولتشاه بود بکرمانشاه رفته ودرآنجا تحصیل علوم ادبیه نموده، پس از پدر منصب سر رشته داری وبمباشری آتشخانه ونظام منصوب گشت (۱) کتاب درمناقب ومصائب ومدائح ومراثی خمسهٔ طیبه‌علیهم‌السلام است که دریك مقدمه وپنج باب وخاتمه که مجموعا حاوی هفتاد و دو مجلس است ترتیب یافته . مادهٔ تاریخ شروع بتألیف : « تحفهٔ ذاکرین » مطابق باسال ۱۲۷۳مادهٔ تاریخ ختم تألیف : « بخشش گناه » مطابق باسال ۱۲۷۸ ، کتاب مصدر است بفهرست مطالب و مذیل است بقصیدهٔ درتاریخ ختم‌چاپ کتاب ازمرحوم حسینقلیخان سلطانی وتصویرمؤلف. چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمدرحیم مذهب همدانی درجمادی الثانی ۱۲۸۰، دارای چند مجلس تصویر چاپی از استادکریم اصفهانی ، خریداری آستانقدس درمهر۱۳۲۷ (۱۲۷۸۳)

۲۸۳ تحفة الرضویه

فارسی . مکرر ۴۱۳ اخبار خطی . مؤلف : ملا نوروز علی بسطامی. ضمیمهٔ این کتاب است (لؤلؤ البحرین فی ذکر مناقب الحسین ع) تألیفی مؤلف ورسالهٔ (ترجمهٔ توحید الرضا) چاپ سنگی نسخ تهران ۱۲۸۸ وقفی نعمت الله وزیری درتیر ۱۳۱۱ (۵۸۶۷)

۲۸۴ تحفة الرضویه

فارسی - مؤلف معاصر : سیدمحمد حسین موسوی شاه چراغی تهرانی ، رسالهٔ مختصریست دربیان لزوم حجت وعد: حجج وفضیلت وکیفیت زیارت حضرت ثامن الحجج الاطهار ع وآداب وفوائد سفرکه در سه مقدمه ویك متصد (حاوی سه فصل) وخاتمه ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف : ۱۹ ربیع الاول ۱۳۵۸ چاپ سنگی نسخ تهران۱۳۶۰ وقفی جواد ارتشداد درآذر ۱۳۲۴ (۱۰۰۱۶)

۲۸۵ تحفهٔ سلیمانی

فارسی . مؤلف : مولانا محمد مسیح کاشانی. الذریعه (ج ۳ ص ۴۴۲)آورده است که مؤلف مشهور به(ملا مسیحا) شاگرد وهم داماد استاد الکل‌آقاحسین‌خوانساری بوده وپیش از ۱۱۲۱ یا ۱۱۲۵ فوت نموده. کتاب ترجمهٔ (ارشاد) شیخ مفید است که حسب الامر شاه سلیمان صفوی تألیف نموده. چاپ سنگی نستعلیق‌تهران ، جمادی‌الاول ۱۳۰۳ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۸۵۲۷)

---

(۱) مجمع الفصحاء ج ۲

۳۸۸-۳۸۷-۳۸۶ تحفهٔ سلیمانیه

فارسی . مکرر شمارهٔ ٦٨ اخبار چاپی ، مؤلف : سید ماجد بن محمد حسینی بحرینی ، ازعلماء وقضات اواخرسدهٔ یازدهم ه ـ ق(۱) کتاب ترجمه وشرح مفصل عهدنامهٔ مبارکهٔ حضرت امیرالمؤمنین ع است بمالك اشتر که در ٦٠ مقاله انجامیده ودر آن آیات واخبار ونکات تاریخی را مندرج نموده ومذیل‌داشته بترجمهٔ وصایای ارسطو باسکندر . مؤلف کتاب را بنام شاه سلیمان صفوی موشح داشته . ضمیمهٔ این کتاب است(ترجمهٔ رسالهٔ نفس) خواجه نصیرالدین طوسی ازمیرزا سید فرج الله که آنرا بنام نایب السلطنهٔ کامران‌میرزا معنون داشته . چاپ سنگی نستعلیق تهران در ۱۳۰۱ وقفی حاج قائم‌مقام ووقفی فهرستی ووقفی علی بشیر کابلی دربهمن ۱۳۱٦ (۱۱۵۰) و(۱۱۵۱) و(۱۱۵۲)

تحفة الشیعة فی رجعة الائمه

فارسی . مؤلف : حاج سید حسین عرب باغی . رساله ایست در اثبات رجعت ائمهٔ هدی علیهم السلام بآیات با رعایت ترتیب سور و آیات و بیان تفسیر و تأویل آنها از احادیث . تاریخ ختم تألیف : جمادی الاول ۱۳۲۹ این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۳۹۰ به بینید .

۳۸۹ تحفة المجالس

فارسی . مؤلف : سلطان محمد بن تاج‌الدین‌حسن، ازفضلاء امامیه پس از ۱۱۱۰ (۲) کتاب در مناقب و معجزات چهارده معصوم علیهم السلام است که ضمن یك مقدمه (در تحقیق معنی معجزه ومدارك کتاب) وچهارده مقصد وخاتمه درعلائم ظهوروغیره ترتیب‌یافته . چاپ سنگی تهران خط نستعلیق چاپخانه اللهقلی‌خان در ۱۲۹۷ وقفی اشرف السلطنه (۱۱۵۳)

۳۹۱-۳۹۰ تحفة المهدیة فی احوال الحجه

فارسی . مؤلف : حاج سید حسین عرب باغی . کتابی است مفصل در احوال حضرت ولی عصر عج ، مرتب است بردوازده باب . تاریخ ختم تألیف : ۱۹ جمادی الثانی ۱۳٤۱ کتاب مصدراست بفهرست ابواب‌ومطالب، رساله های(تحفة الشیعة) و(مسالك‌الشریعة) ضمیمهٔ کتاب چاپ شده . چاپ سنگی نسخ ۱۳٦۵ محل چاپ ظاهراً تهران است . واقف هردو شماره حاج مختار معینی درابان ۱۳۲۵ (۱۰۳۸۵) و (۱۰۳۸٦)

---

(۱) ترجمه اش در ج ۱ فهرست مذکوراست (۲) گمان میرود در تاریخ چاپ زنده بوده

اخبار

کتب چاپی

۲۹۲-۲۹۳-۲۹۴ تحف العقول عن آل الرسول

عربی. مؤلف . شیخ ابو محمد حسن بن علی بن حسین بن شعبه حرانی حلبی ازمشایخ امامیه درنیمهٔ اول سدهٔ چهارم. روایت میکند از ابوعلی محمد بن همام (متوفای ۳۳۶) ومعاصر شیخ صدوق است (۱) کتاب حاوی احادیث واردهٔ درمحاسن و مکارم و آداب ماثورهٔ ازخاندان عصمت علیهم‌السلام است باستثناء مواعظ مرویه‌ازحضرت صاحب الزمان عج که بدان دست نیافته مؤلف برای رعایت اختصاراسانید روایات راحذف نموده ومذیل‌داشته باحادیث قدسیه ازخطابات معراجیهٔ پیغمبر خاتم‌ص ع ومناجات حضرت موسی ع ومناجات و مواعظ حضرت عیسی ع وتوصیه مفضل بن‌عمر بامامیه. کتاب (روضهٔ)کافی و (منهاج‌النجات) و رساله (تسهیل‌السبیل بالحجه) تألیفی فیض‌کاشانی ضمیمهٔ کتاب چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران در ربیع الثانی ۱۳۰۳ وقفی فهرستی ووقفی نائینی ووقفی حاج قائم مقام (۱۱۵۶) و(۱۱۵۵) و(۱۱۵٤)

۳۹۵ تا ۳۹۹ تذکرة خواص الامة فی معرفة الائمه

عربی. مکرر. شماره ۵۸ - اخبارچاپی. مؤلف: شمس‌الدین ابوالمظفریوسف بن قزاوغلی بن عبدالله حنفی بغدادی. متولد ۸۲ یا - ۵۸۱ متوفای شب سه شنبه ۲۱ ذیحجه ٦۵٤ در دمشق مدفون در کوه قاسیون (۲) معروف بسبط بن‌الجوزی. پدرش از بندگان عون‌الدین یحیی بن هبیره وزیر عباسی بوده و مادرش دختر شیخ‌جمال‌الدین عبدالرحمن ابن جوزی است. در آغاز بمذهب حنبلی و نزد جدش در بغداد تلمذ کرده پس ازآن خدمت جمال الدین محمود حصری علم فقه‌را دید و حنفی گردید. بالجمله از علماء و وعاظ بنام عصر خویش بود. کتاب در فضائل و مناقب و تواریخ حضرت امیرالمؤمنین ع (بتفصیل) و ائمهٔ هدی واولاد آن بزرگوار است. نسخه خطی‌این کتاب را مرحوم شاهزاده حاج فرهاد میرزا معتمدالدوله در سال ۱۲۸٤ هنگام حکومتی در کردستان دستور بنوشتن میدهد و بخط خودش تصحیح و تحشیه وتعلیق نموده و نسخه‌های آنرا وقف عام داشته. کتاب (مطالب‌السئول) ابن طلحه شافعی نیز بدستور حاج ملا علی کنی چاپ و منضم باین کتاب نشر یافته. چاپ سنگی نسخ تهران ۱۲۸۵ - ۱۲۸۷خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ - ووقفی‌فهرستی و وقفی علی‌نصرالله نیا دوشماره وقفی ملکزاده کوثر- (٦۷۸۰) و(۱۱۵۷) و(۱۰۸۵۰) و(۱۱۲۸٤) و(۱۱۲۸۵) (۳)

---

(۱) اعیان‌الشیعه ج۲۲ ص۳۱۸(۲) وفیات‌الاعیان‌چاپ تهران ج۱ ص۳۰۲-ج۲ ص۳۹٦-معجم‌المطبوعات العربیه تاریخ تولدرا در ۵۷۲ ضبط کرده - (۳) فقط در شمارهٔ اول کتاب (مطالب‌السئول) ضمیمه است.

اخبار

کتب چاپی

٤٠٠ تذکرة العنایه

عربی و فارسی . مترجم معاصر : شیخ عنایت‌الله (بن شیخ قوام‌الدین اسدی جزآئری) امامی شیرازی - رساله متن و ترجمهٔ حدیث علوی مشهور است در صفات مؤمن که برای همام فرموده و هم حدیث نبوی ص ع (بروایت ابن مسعود) در باب کلمات مکتوبه بر درهای بهشت - چاپ سنگی بخط نسخ و نستعلیق : چاپخانه سعادت شیراز در ١٤ دی ١٣١٧ وقفی مترجم در اردیبهشت ١٣١٩ (٦٧٨١)

٤٠١ تذکرة المؤمنین فی فضائل العالمین و مناقب المتعلمین

عربی - مؤلف : حاج شیخ یوسف (بن محمد بن یوسف بن محمد رضی بن محمد سعید) فومنی گیلانی متولد ١٢٩١ (١) از فضلاء معاصر مقیم در رشت‌است . کتاب حاوی آیات و اقوال وارده در بیان وجوب تحصیل علم و فضل علمآء ومتعلمین است. تاریخ ختم تألیف : ٢٥ شوال ١٣١٨ - آخر کتاب صورت تقریض‌های کتاب است. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ علمی در ١٣٣٤ وقفی ملکزادهٔ کوثر (١١٢٩٦)

٤٠٢ ترجمهٔ بحار الانوار

فارسی. مکرر ٥٦ اخبار چاپی مترجم: ملا حسن بن محمد ولی ارومیهٔ از فضلاء سده ١٣ هـ ق کتاب ترجمهٔ جلد سیزدهم است . مؤلف کتابرا بشاهزاده قهرمان میرزا فرمانفرمای آذربایجان اهدآء نموده . چاپ سنگی نسخ تبریز بخط محمد بن عبدالله اسکوئی در چاپخانهٔ ملا صالح در محرم ١٢٦٨ وقفی فهرستی (١١٥٨)

٤٠٣ ترجمهٔ ثواب الاعمال

فارسی . مؤلف : آقا نجفی مسجد شاهی اصفهانی . چاپ سنگی ایران بخط نسخ احمد بن محمدعلی اصفهانی . صفحهٔ اول کتاب افتاده وبجای آن یك صفحهٔ خطی گذاشته شده باین جهة نام محل وتاریخ چاپ دانسته نشد وظاهراً نام کتاب (هدایة النجات) است . خریداری آستانقدس درمهر ١٣٢٧ (١٢٧٨٥)

٤٠٤ ترجمهٔ حدیث سلسلة الذهب

عربی وفارسی . مترجم معاصر : احمد جواهری مدیر مجلهٔ کوکب درخشان صادره درکرمانشاه . رساله ایست حاوی متن وترجمهٔ حدیث معروف مروی ازحضرت ثامن الحجج الاطهار علیه السلام. چاپ سربی کرمانشاه چاپخانهٔ شرکت سعادت. وقفی مترجم (١٣٠٢٩)

---

(١) الذریعه ج ٤ .

اخبار

کتب چاپی

۴۰۵ = ۴۰۶ ترجمهٔ حدیث لوح

فارسی . مترجم ناشر : احمد جواهری مذکور . رساله متن وترجمهٔ حدیث (لوح فاطمه ع) مذکور در اصول کافی است . چاپ سربی کرمانشاه. چاپخانهٔ سعادت در آذر ۱۳۲۱ وقفی مترجم در دیماه ۱۳۲۱ (۷۹۷۵) و (۷۹۷۶)

ترجمهٔ خطبهٔ توحید

فارسی . شارح : مجلسی دوم (۱) ترجمه وتوضیح خطبه ایست که حضرت ثامن الحجج الاطهار امام علی بن موسی الرضا (صلی الله علیه وعلی آبائه الطاهرین و اولاده المعصومین) ایراد فرموده ودرکتاب (عیون اخبار الرضا) ودیگراز کتب معتبره منقول است . این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۳۸۳ به بینید .

۴۰۷ ترجمه وشرح نهج البلاغه ج ۱

فارسی . مترجم معاصر : حاج سید علینقی (بن حاج سید محمد حسینی سدهی اصفهانی) فیض (الاسلام) . کتاب ترجمهٔ روان وشرح مختصری است . این جزء تا آخر خطبهٔ ۸۹ را دارد. تاریخ ختم تألیف : سه شنبه ۲۶ جمادی الثانی ۱۳۶۵ - چاپ عکسی تهران چاپخانهٔ سپهر بخط نسخ ونستعلیق کاتب معاصر : طاهر خوشنویس در ۱۳۶۵ خریداری آستانقدس در ۱۳۲۵ خورشیدی (۱۰۶۰۳)

۴۰۸ ترجمه وشرح نهج البلاغه ج ۲

فارسی . مانند پیش . این جزو ازخطبهٔ ۹۰ تا خطبهٔ ۱۳۷ را دارد . تاریخ ختم تألیف : دوشنبه ۲۰ جمادی الثانی ۱۳۶۶ خصوصیات چاپ بمانند قبل. سال چاپ ۱۳۶۶- تقدیمی اسدالله سهیلی درمهر ۱۳۲۶ (۱۰۸۲۰)

۴۰۹ ترجمه وشرح نهج البلاغه ج ۳

فارسی. بمانند پیش. این جزء ازخطبهٔ ۱۳۸ در اشارهٔ بملاحم تا خطبهٔ ۱۸۵ درصفت منافقین را دارد . تاریخ ختم تألیف : یکشنبه ۶ ربیع الاول ۱۳۶۷ خصوصیات چاپ مانند پیش. سال چاپ ۱۳۶۷ وقفی اسدالله سهیلی اصفهانی درخرداد ۱۳۲۷ (۱۲۴۹۷)

۴۱۰ = ۴۱۱ ترجمهٔ طرائف

فارسی. مترجم از فضلاء عصر ناصرالدین شاه است ونامش‌را پنهان داشته . ترجمهٔ (کشف المحجه) ابن طاوس ضمیمهٔ کتاب است . چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۰۱-۱۳۰۰ بخط زین العابدین‌خوانساری وقفی حاج قائم مقام ووقفی علی نصرالله نیا

---

(۱) فیض‌القدسی این رساله را بنام : « ترجمهٔ توحید الرضا» ضبط نموده.

اخبار

کتب چاپی

درشمارهٔ ۴۱۱ (ترجمهٔ کشف المحجه) ضمیمه نیست (۲۰۹) و (۱۰۸۴۹)

۴۱۲ ترجمهٔ عهدنامه

فارسی. مؤلف: ذکاءالملك میرزا محمدحسین (بن آقا محمد مهدی ارباب اصفهانی) متخلص به (فروغی) متولد حدود ۱۲۵۵ دراصفهان متوفای ۱۳۲۵ درتهران ازمردان عالی مقام فرهنگی ایران است. منصب مستوفی اول دیوان اعلی را واجد و ادارهٔ انطباعات و دارالترجمهٔ همایونی و دیگر ازمقامات عالیه را مدیر وعهده‌دار بود. علاوه برتألیفات نافعه روزنامهٔ (تربیت) را در۱۳۱۴ هـ-ق درتهران دائرنمود. رساله ترجمهٔ عهدنامهٔ معروف حضرت امیرالمؤمنین ع است بمالك اشتر هنگام حکومت مصر. چاپ دوم سربی تهران چاپخانهٔ علمی درتیر ۱۳۱۸ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۸۷۰)

۴۱۳ ترجمهٔ عهدنامه

فارسی. مانند پیش - در این چاپ متن عهدنامه درآخر رساله‌آورده شده. چاپ سربی کرمان. چاپخانهٔ سعادت - وقفی ابوالقاسم خان ابراهیمی درخرداد ۱۳۲۶ (۱۰۵۳۵)

۴۱۴-۴۱۵-۴۱۶ ترجمهٔ عهدنامه

فارسی. مترجم: مولانا حاج شیخ محمد هادی (بن حاج ملا محمد حسین بن محمد محسن بن عبدالله بن محسن بن حسین زاهد) قاینی بیرجندی متولد غرهٔ رجب ۱۲۷۷ متوفای درجمعه دهم جمادی الثانی ۳۶۶ (۱) از فقهاء بارع وشعراء مفلق معاصر بود. مترجم اصلا اصفهانی است و خاندانش پیش از فتنه افاغنه هجرت به‌بیرجند نمودند. علوم مقدماتی و سطوح را در بیرجند در مدرسهٔ معصومیه نزد پسر عمش حاج ملامحمد و در مشهد نزد پدر و سید محمد باقر گلپایگانی و شیخ محمد حسن کرمانی و حاج میرزا حبیب‌الله شهیدی (۲) خوانده و علم کلام وحکمت را درآن شهرستان نزدآخوند ملا محمد رضای روغنی سبزواری(۳) آموخته و رموز اجتهاد را نزد میرزای شیرازی بزرك وحاج میرزا حبیب‌الله رشتی وسیدمحمد فشارکی‌اصفهانی(۴) وصاحب کفایةالاصول وسید اسماعیل صدر در نجف وکربلاء وسامره دریافته. روایت میکند ازمحدث نوری. در ۱۳۱۹ بوطن مالوف برگشته و عهده دار امامت و تدریس و قضاوت بوده و مقبولیت عامه را داشته. در سال ۱۳۲۹ بعنوان مجتهد طراز اول بمجلس شورای ملی معرفی

---

(۱) ترجمهٔ احوال مؤلف خلاصهٔ از مقدمه دیوان مؤلف ومجلهٔ (دبستان) است (۲) متوفای شعبان ۱۳۲۷ از علماء و اساتید شعر بشمار است (۳) از شاگردان برجستهٔ حکیم سبزواری است (۴) متولد در۱۲۵۳ متوفای در ۳ ذیقعده ۱۳۱۶ مدفون درنجف ازتلامذهٔ میرزای‌شیرازی بزرك‌است

گشت . لیك این کار را قبول نکرد . رساله ترجمهٔ عهدنامهٔ مبارکهٔ حضرت امیرالمؤمنین ع است بمالك اشتر هنگام حکومت مصر که بخامهٔ روان نگاشته . تاریخ ختم ترجمه : ۲۳ رجب ۱۳۳۳ چاپ سربی تهران چاپخانهٔ خاور در تیر ۱۳۱٦ وقفی مترجم در مهر ۱۳۱٦ و وقفی علی بشیر در ۱۳۵٦ واهدآئی وزارت فرهنك در مهر ۱۳۱٦ (۱۱٦۱) و (۱۱٦۰) و(۱۱۵۹)

٤۱۷ ترجمهٔ قطبشاهی

فارسی . مکرر ٤۲۹ ـ اخبار خطی . مترجم ابن خاتون عاملی. چاپ سنگی نسخ تهران جمادی‌الثانی ۱۲۷۵ وقفی کربلائی ابراهیم قصیر سبزواری مشهدی درجمادی‌الاول ۱۲۸۱ بوسیلهٔ جواد قوچانی در ۱۰ مرداد ۱۳۲٤ تسلیم کتابخانه شده (۹۹٤۱)

٤۱۸ ترجمهٔ قطبشاهی

مکرر پیش . چاپ سنگی نسخ بمبئی چاپخانه ناصری در رجب ۱۳۰۹ وقفی فهرستی (۱۲۱۱)

ترجمة الموسوی

فارسی . مترجم : سید حسین عرب باغی . کتاب ترجمهٔ رسالهٔ (ذهبیهٔ) است که مذیل داشته بترجمه رسالهٔ (طب‌النبی‌ص‌ع) مستغفری . و هم فوآئدی دیگر . تاریخ ختم تالیف : ۱۰ شوال ۱۳۳۱ این رساله را ضمیمهٔ شماره ـ ٦٦٦ به بینید .

٤۱۹ تظلم الزهرآء من اهراق دمآء آل‌عبآء

عربی . مؤلف : رضی بن نبی قزوینی از فضلاء نیمهٔ اول سده ۱۲ کتاب از مقاتل و بمانند شرح رسالهٔ (ملهوف) ابن طاوس است . تاریخ ختم تالیف : ۱۱۱۸ چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ سید مرتضی بخط محمد رضا طالقانی در ذیحجه ۱۳۰٤ خریداری آستان قدس در شهریور ۱۳۲۷ (۱۲٦٦۵)

٤۲۰ تقویم المحسنین

عربی ـ مؤلف : فیض کاشانی ـ رساله‌حاوی بر خلاصهٔ ماثورات خاندان عصمت ع وارده در باب اوقات نیك و بد است که بر یکمقدمه و یك فصل و عنوانهای (جدول) و خاتمه و تکمله و نصیحت مرتب داشته . این رساله غیر از رسالهٔ (غنیة الانام) است که بشماره ٦۳٦ خطی گذشت . در دیباچه آورده که این رساله را در آغاز بنام (تقویم‌المحسنین) موسوم داشته و بعدا (احسن‌التقویم) نامیده در چاپ جمع میان هر دو اسم شده . چاپ سنگی نسخ بمبئی چاپخانهٔ اسلام درشعبان ۱۳۰۲ وقفی فهرستی (۱۱٦۲)

اخبار

کتب چاپی

٤٢١ تا ٤٥٧ تنبیه الغافلین

فارسی. مکرر ٤٤١ خطی. شارح: ملا فتح‌الله کاشانی. مرحوم آخوند حاج ملا شکرالله لواسانی(١) کتاب را تصحیح و چاپ نموده. چاپ سنگی نسخ تهران بخط خطاط معروف محمد حسن گلپایگانی در ١٣٠٥ از شماره (١٢٢١) تا شماره ١٢٥٤ (٣٤ شماره) وقفی امین‌السلطان در سال ١٣٠٨ قمری و وقفی حاج قائم مقام شماره (١٢٥٥) و وقفی فهرستی شماره (١٢٥٦) و وقفی امین‌السلطان شماره (١٠٢٣٢) مجموعا ٣٧ جلد است

٤٥٨ تنبیه الغافلین

فارسی. مؤلف: بهآءالدین محمد بن سرمدی (٢) ترجمه‌اش بنظر نرسید. رساله‌ایست در مواعظ و آداب و اخلاق (از بیان فضیلت علم و نماز وعقاب ممسك زكوة و شرابخوار و صفت بهشت و دوزخ و بیان برخی از صفات و وظآئف واجبه و محرمه ماموره و منهیه) باخبار مرویه از طریق امامیه. مؤلف اخبار را شرح و ترجمه نموده و ضمن شرح برخی از اشعار مناسب مندرج داشته و در عنوان یکمقدمه و نه باب ترتیب داده. چاپ سنگی نسخ مشهد در چاپخانهٔ استاد عبدالله تبریزی در ١٣٢٥ وقفی فهرستی (١١٦٣)

٤٥٩ توان روان

فارسی. سراینده: صدرالذاکرین حاج میرزا علی ارومیهٔ متخلص به (واله) فرزند عبدالحسین بن علی‌اصغر بن عبدالهاشم بن قاسم افشار. متوفای در ١٣٣٠ (٣) از مشاهیر اهل رضائیه (ارومیه) و فضلاء اهل منبر و ادبآء عصر مظفرالدینشاه است در ادای نظم و نثر فارسی و عربی و ترکی صاحب تسلط و اقتدار بوده. کتاب شرحی است مفصل و منظوم بر چهل حدیث نبوی درمناقب حضرت‌امیرالمؤمنین سلام‌الله علیه که در سن پنجساه و هفت سالگی سروده. حدیث اول‌آن: «عنوان صحیفةالمؤمن حب علی بن ابیطالب» حدیث چهلم: «لوان‌الریاض اقلام والبحر مداد والجن حساب والانس کتاب ما احصوا فضآئل علی بن ابیطالب» تاریخ ختم نظم و تالیف: دههٔ دوم جمادی‌الاول ١٣١٦ چاپ سنگی نستعلیق تبریز چاپخانهٔ کربلائی اسدآقا در ١٣٣٥ خریداری آستانقدس درخرداد ١٣٢٣ (٨٥٧٣)

---

(١) متوفای ١٣١٩ قمری - بروایت مرحوم حاج عماد از فرزند مصحح شیخ عیسی لواسانی

(٢) الذریعه مؤلف را بنام بهآءالدین محمد ابراهیم بن محمد سرمدی ضبط نموده.

(٣) الذریعه ج ٤ ص ٤٧٥.

اخبار

کتب چاپی

٤٦٠ توحید صدوق

عربی . مکرر ٤٤٢ خطی مؤلف : شیخ صدوق . ضمیمهٔ این کتاب . است رساله (اعتقادات) و(سیر وسلوك) مجلسی . چاپ سنگی بخط نسخ ١٣٢١ محل چاپ ذکر نشده ظاهراً چاپ ایران است . وقفی نائینی (١١٦٤)

٤٦١ توحید صدوق

مکرر پیش . در آخر نسخه حدیث شبلی از حضرت امام زین‌العابدین ع است . چاپ سنگی نسخ تهران ذیقعده ١٢٨٥ وقفی ملکزادهٔ کوثر (١١٣٥١)

٤٦٢ تهذیب ج ١

عربی . مکرر ٤٥٠ خطی . مؤلف : شیخ طوسی . این مجلد تنها حاوی اجزآء چهار گانه از طهارت و صلوة و زکوة و خمس و صوم و حج است . کتاب درین چاپ معلق است بحواشی مختلفه . چاپ سنگی نسخ تهران ١٣١٧ وقفی نائینی (١١٦٥)

٤٦٣ تیسیر الوصول الی جامع الاصول ج ١ = ٢

عربی . مؤلف : وجیه‌الدین ابوالفرج عبدالرحمن بن علی بن محمد بن یوسف شیبانی زبیدی شافعی معروف به (ابن‌الدیبع) متولد درعصر پنجشنبه ٤ محرم ٨٦٦ در زبید متوفای در همان شهرستان در ١٧ رجب ٩٤٤ مدفـون در مقبـرهٔ باب سهام . نزد دائیش جمال‌الدین محمدالطیب و شرف‌الدین بارزی و شیخ زین‌الدین احمد شرجی و وجمال‌الدین جعمان وابراهیم جعمان وشمس‌الدین محمد سخاوی فنون مختلفه را خوانده و سماع حدیث نموده و از اعلام عصر خویش بشمار و نزد سلطان صلاح‌الدین عامر الظافر (١) مقرب بوده و بفرمان اوقرآئت حدیث درمسجد زبید بمؤلف واگذارشده(٢) کتاب خلاصه و مختصر کتاب (جامع‌الاصول الی‌الاحادیث‌الرسول) تالیفـی ابن اثیر جزری است که از اجل و اجمع جوامع اهل سنت و جماعت است واین خلاصه بگفتهٔ کشف‌الظنون از بهترین مختصرات آن کتاب است و بر وتیرهٔ کتاب (جامع‌الاصول) ابواب آن بر ترتیب حرفی است . تاریخ ختم تالیف : آدینه غرهٔ ذیقعده ٩١٦ ـ این کتاب را شیخ محمد حامدالفقی که از علمآء جامع ازهر است تصحیح و مصدر بمقدمه ومذیل بحواشی نموده و درچهار جزء ضمن دو مجلد چاپ شده وهرجزئی مذیل بفهرست مطالب است . این مجلد از مقدمه تا اواخرحرف (ص . کتاب‌الصدق) را دارد . چاپ سربی

---

(١) از پادشاهان بنی طاهر یمن (٢) ترجمهٔ مؤلف خلاصه است از آنچه فاضل مصحح نسخه در مقدمهٔ کتاب از مآخذ صحیحه گرفته

چاپخانهٔ سلفیهٔ مصر ۱۳۴۶ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۳۵۴)

۴۶۴ تیسیر الوصول ج ۳- ۴

عربی . بمانند پیش. این مجلد ازحرف (ص کـتاب الصدقة والنفقة) تاآخررا دارد . مشخصات چاپ ووقف بمانند پیش (۱۱۳۵۵)

((حرف ث))

۴۶۵ الثقلان

عربی . مؤلف : شیخ محمد حسین بن شیخ محمد مظفر نجفی متولد درشوال ۱۳۱۲ ازفضلاء بارع معاصر ومقیم درنجف است نزد میرزا محـمد حسین نائینی و آقا ضیاء الدین عراقی وسید ابوالحسن اصفهانی تلمذکرده. روایت میکند از حاج شیخ آقا بزرك تهرانی. رساله شرحی است تحقیقی برحدیث شریف : « انی تارك فیکم الثقلین » از افادات شفاهی وسخنرانیهائی است که در مجمع دینی (منتدی النشر) نجف نموده سپس برشتهٔ تحریر درآورده . تاریخ ختم تألیف : ۱۰ شوال ۱۳۶۴ چاپ سربی نجف چاپخانهٔ الزهرآء در۱۳۶۷ وقفی مؤلف . درمرداد ۱۳۲۷ (۱۲۵۱۰)

۴۶۶ ثمرة الحیات

فارسی . مؤلف معاصر : سید محمود بن عبدالعـلی موسوی امامی اصفهانی متولد در ۱۲۸۵ قمری. روایت میکند ازحاج میرزا بدیع امامی‌اصفهانی(۱) کـتاب حاوی اخبار وارده در معارف و مواعظ ونصآئح و مناقب ومصآئب حضرت ابیعبدالله الحسین علیه‌السلام است که بر مجالسی ترتیب یافته وهر مجلسی را مصدر بآیهٔ داشته ــ تاریخ تألیف : ۱۳۵۷ چاپ سنگی نسخ ۱۳۵۸ محل چاپ ایران وظاهرا اصفهان است. وقفی مؤلف درخرداد ۱۳۲۴ (۹۷۰۵)

۴۶۷= ۴۶۸ ثواب الاعمال

عربی . مکرر ۴۷۷ خطی . مؤلف : شیخ صدوق . چاپ سنگی نسخ تبریز درذیحجه ۱۲۹۹ وقفی سید عبدالله رضوی درشهریور ۱۳۰۷ و وقفی فهرستی (۱۱۶۷) و (۱۱۶۶)

(حرف ج)

۴۶۹ = ۴۷۰ جامع الاخبار

عربی. مکرر ۴۸۳ خطی. تفصیل قول در مؤلف آنرا در صفحهٔ ۶۵ به‌ببینید .

(۱) متوفای ۱۳۱۸- الذریعه ج ۳ ص ۱۷۵

کتاب (مصباح الشریعه) ضمیمهٔ این کتاب چاپ شده است ـ چاپ سنگی نسخ تهران در محرم ۱۳۰۰ وقفی فهرستی و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۶۸) و (۱۱۳۵۸).

۴۷۱ جامع الاخبار

عربی. مکرر پیش. کتاب دراین چاپ خالی ازعنوان ابواباست ومطالبآن چنانکه درفهرست آنآمده ضمن ۱۴۲ فصل صورت گرفته . چاپ سنگی نسخ تبریزدر ۱۳۱۰ وقفی شیخ غلامرضا مجنی در آذر ۱۳۲۳ (۸۵۸۱)

۴۷۲ جامع بیان العلم و فضله ج ۱ = ۲

عربی. مؤلف : ابو عمر یوسف بن عبدالبر بن محمد بن عبدالبر بن عاصم نمری قرطبی متولد در آدینه پنج روز مانده از ربیع الثانی ۳۶۸ متوفای در آدینه سلخ ربیع الثانی ۴۶۳ در شهرستان شاطبه (ازمحال شرقی اندلس) صاحب کتاب (استیعاب) و معروف بابن عبدالبر از حفاظ حدیث اهل سنت و جماعت و امام محدثین اهل مغرب بوده . در قرطبه نزد ابو عمر احمد بن عبدالملك اشبیلی و ابوالولید بن فرضی وحافظ خلف بن قسم و غیرهم فنون ادب وفقه و حدیث را آموخت . عهده‌دار قضاوت اشبونه و غیره گشته (۱) کتاب در بیان فضیلت تحصیل علم و وظآئف عالم و متعلم و غیرها است که در دو جزء تدوین یافته و هر جزئی مذیل‌است بفهرست ابواب ومصدر است بمقدمهٔ در ترجمهٔ مؤلف از محمد منیر دمشقی (مختصر اینکتابرا بشمارهٔ ۸۴۶ به بینید) ـ چاپ سربی مصر چاپخانهٔ منیریه در ربیع‌الاول ۱۳۴۶ وقفی نائینی (۱۱۶۹)

۴۷۳ جامع مسانید الامام الاعظم ج ۱

عربی . مؤلف : ابوالمؤید محمد بن محمود بن محمد بن‌حسن خوارزمی متولد در ۵۹۳ متوفای در۶۵۵ یا ۶۶۵ دربغداد . در خوارزم سماع حدیث نموده وفقه را نزد نجم‌الدین بن طاهر بن محمد حنفی خوانده و پس از سفر بحجاز و دمشق و مصر متوطن در بغداد شده و بتدریس پرداخته (۲)کتاب جامع پانزده‌کتاب مسند ازجوامع و مسند های حدیثی است که در مرویات ابو حنیفه نعمان بن ثابت (۳) در مرورازمنه محدثین و فقهآء تدوین و ترتیب داده‌اند . مؤلف مسند های پانزده‌گانه را با حذف مکررات بر چهل باب ترتیب داده و بر نهج کتب فقهیه تبویب داشته . این مجلد حاوی دیباچهٔ (مفصلی در فهرست ابواب و نام مسانید پانزده گانه وغیرهما) و

(۱) و فیات‌الاعیان ج ۲ (۲) این ترجمه از کشف الظنون (چاپ اسلامبول ج ۲ ص ۴۳۲) و هم آنچه را که مندرج‌است در تقریظنامهٔ کتاب گرفته شده (۳) ترجمه اش در جلد چهارم فهرست گذشت .

هشت باب است. باب اول در ترجمه و فضائل و مشایخ ابو حنیفه و راویان از او. باب دوم در سلسلهٔ اسناد مؤلف است بمسندهای پانزده گانه. باب سیم (ایمان) باب هشتم (حج) است و مذیل است بفهرست مطالب. چاپ سربی حیدرآباد دکن چاپخانه دائرة المعارف نظامیه در ۱۳۳۲. خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲۹۷۱)

۴۷۴ جامع مسانید الامام الاعظم ج ۲

عربی. بمانند پیش. این مجلد از باب نهم (بیوع) تا باب چهلم (معرفة مشایخ هذا المسانید و ذکر احوالهم و تراجمهم) را دارد و مذیل است بتقریظی از سید ابراهیم بن سید عباس رضوی مدرس مدرسهٔ نظامیهٔ حیدر آباد دکن و فهرست مطالب. مشخصات چاپ و وقف مانند شمارهٔ پیش (۱۲۹۷۲)

۴۷۵ جامع المعارف

فارسی. مؤلف: آقا نجفی مسجد شاهی اصفهانی. کتاب ترجمهٔ جلدشانزدهم (بحارالانوار) است. اثر خامهٔ مترجم تا ترجمهٔ آخر باب یکصد ویکم است. تاریخ ختم تألیف: شب ۲۹ محرم ۱۲۹۷ چاپ سنگی نسخ تبریز بخط حسن خوانساری در ۱۳۰۰ خریداری آستانقدس در مهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۲۰)

۴۷۶ جلاء العیون

فارسی مکرر ۴۹۲ ـ اخبار خطی مؤلف: مجلسی دوم. چاپ سربی تهران. چاپخانهٔ میرزا زین‌العابدین تبریزی در رجب ۱۲۴۰ (۱) وقفی تاج ماه بیگم (۱۱۷۴)

۴۷۷ جلاء العیون

فارسی. بمانند پیش. از آخر نسخه سه ورق افتاده است. خریداری آستانقدس. (تاریخ خریداری پاره شده وبصحافی رفته) تاریخ تسلیم بکتابخانه ابان ۱۳۱۶ (۱۱۷۰)

۴۷۸ جلاء العیون

فارسی. مکرر پیش. چاپ سنگی نسخ تهران بخط نصرالله تفرشی تهرانی در ۱۲۷۶ وقفی معصومه خانم درصفر ۱۲۸۷ (۱۱۷۱)

---

(۱) چاپخانهٔ مذکور نخستین چاپخانهٔ سربی تهران و دومین سربی ایران است که نشرات آن بدست ما رسیده. نخست چاپخانهٔ سربی ایران چاپخانه ایست که شادروان نایب السلطنه عباس میرزا در تبریز وارد نمود و نخستین کتابی که درآن چاپ شده ظاهراً رسالهٔ (جهادیه) (شماره ۳۴ فقه چاپی کتابخانه) است تاریخ چاپ آن ذیحجه ۱۲۳۴ ـ است دومین چاپخانهٔ سربی ایران چاپخانهٔ سربی تهران است که منوچهر خان معتمدالدوله گرجی (از رجال نامی دربار محمد شاه) مدیر آن بوده و این کتاب از نشرات این چاپخانه است

اخبار

کتب چاپی

۴۸۰ جلاء العیون

فارسی . مکرر پیش . چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد رضا خوانساری ملقب بسعادت یار در ربیع الاول ۱۳۰۱ وقفی مهدی قدوسی در اسفند ۱۳۱۹ (۷۶۴۱)

۴۸۱ جلاء العیون

فارسی . مکرر پیش . چاپ سنگی نسخ تهران بخط ابوالقاسم گیلانی در ۱۳۰۹ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۸۵۹)

۴۸۲ جلاء العیون

فارسی . مکرر پیش . کتاب مصدر است بفهرست مطالب . چاپ سنگی نسخ جمادی الاول ۱۳۲۱ محل چاپ ذکر نشده . وقفی حاج قائم مقام (۱۱۷۲)

۴۸۳ جنة الصائمین

فارسی . مؤلف : آخوند ملا علی (بن حسن) پیشنماز ملقب بواعظ شبستری و معروف به (نصابی) مقیم در تبریز . ترجمه‌اش بنظر نرسید . ظاهرا از فضلاء اواخر سدهٔ ۱۳ و اوآئل سدهٔ ۱٤ باشد . این کتاب که از مجلدات کتاب (ریاض الواعظین) او است حاوی مواعظ و مصائب و از کتب مقاتل است که بر هفتاد ویك مجلس ترتیب یافته . هر مجلسی را مصدر بآیه یا حدیثی در احکام و فضائل راجع بماه رمضان وغیره نموده و به تفسیر و شرح آن پرداخته . چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ کربلائی محمد آقا بخط محمد فرزند مؤلف درمحرم ۱۳۱۳ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷(۱۲۸۵٦)

جنة المأوی

عربی ـ مؤلف : حاج میرزا حسین نوری (ترجمه‌اش بیاید) این کتاب مستدرك و متمم یك باب (باب من رآه ع فی الغیبة) از جلد ۱۳ (بحارالانوار) است . تاریخ ختم تالیف : یکشنبه ۱۳ شوال ۱۳۰۲ در سامرآء . این کتاب ضمیمهٔ جلد ۱۳(بحارالانوار) چاپ شده .

۴۸٤ جواهر الاخبار ج ۳

عربی . مکرر ٦۹ اخبار چاپی . مؤلف : ملا نجفعلی بن محمد رضا زنوزی تبریزی . کتاب از جوامع منتخبه است و در آن بشرح و توضیح مختصر احادیث پرداخته و آنرا بنام ناصرالدین شاه معنون داشته . این جلد درفضیلت (بسم الله) وتفسیر ابجد و درایمان و اسلام وتنظیف و وضو و تیمم و اوقات نماز ومسواك و اذان و اقامه و سلام و فضیلت مسجد و نمازهای پنجگانه و نماز جماعت و نماز استسقاء و نمازهای

مستحب و زکوة و صدقه و خمس و حج و زیارت و فضیلت تحصیل علم و تعلم و امر بمعروف و نهی از منکر و آداب نکاح وخوردن وآشامیدن و تجارت و کسب وحرمت مسکرات و زناء وفحشآء وقضاء و شهادات و توبه و مقام و اخلاق مؤمن و شیعه و دنیا و احتضار و مرك و برزخ و احوال روح و حشر و نشر و بهشت ودوزخ وفضآئل قرآن و ادعیه و اذکار و احراز و زیارات متفرقه است که در یکمقدمه و ۳۱ باب وخاتمه ترتیب یافته و هر بابی را مصدر بآیهٔ نموده. تاریخ ختم تالیف : جمادی‌الاول ۱۲۸۰ چاپ سنگی‌نسخ تبریزدرهمان سال وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۴۰۱)

۴۸۵ جواهر الایقان وسرمایهٔ ایمان

فارسی. مؤلف:آخوند ملا آقا دربندی. کتاب ازمقاتل وترجمهٔ کتاب (اسرار الشهاده) است که پس از کتاب (سعادات ناصری) تألیف کرده . کتاب مرتب بر چهارده باب وهر بابی دارای چند مجلس ومقام است . ومصدر است بفهرست اجمالی ومذیل است بفهرست تفصیلی مطالب. چاپ سنگی نسخ تبریزچاپخانهٔ کربلائی‌عبد الحسین تبریزی بخط محمد بن‌علیمحمد در۱۲۸۸ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۸۸)

۴۸۶ = ۴۸۷ جواهر السنیه

عربی. مکرر ۴۹۶ اخبارخطی. مؤلف: شیخ حرعاملی. چاپ‌سنگی‌نسخ تهران ۱۳۰۲ وقفی فهرستی ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۷۵) و (۱۱۴۰۴)

((حرف چ))

۴۸۸ چهل حدیث

عربی. جامع آن شناخته نشد . رساله حاوی چهل حدیث درفضآئل و مناقب حضرت امیر المؤمنین ع است. که بانو اکرام‌السلطنه نشر داده . چاپ سنگی نسخ‌مشهد درصفر ۱۳۳۶ وقفی فهرتی (۱۱۷۶)

۴۸۹ چهل حدیث

فارسی. مؤلف : حاج شیخ عباس قمی. رساله ایست حاوی ترجمهٔ چهل‌حدیث ودرذیل هرحدیثی بمناسبت احادیث یا اشعاری آورده. وآنرا مذیل داشته بذکر چند دعائی. کتاب دیگرش موسوم به (هدایة الانام الی‌وقآئع الایام) ضمیمهٔ این رساله چاپ‌شده. چاپ عکسی‌نسخ تهران بخط محمد علی شمس در۱۳۶۷ خریداری آستانقدس در ابان۱۳۲۷ (۱۲۸۶۰)

((حرف ح))

حاشیهٔ سندی بر صحیح بخاری

عربی. محشی : ابوالحسن نورالدین محمد بن عبدالهادی سندی حنفی متولد در (تته) از محال سند. مجاور مدینه متوفای در ۱۱۳۸ مدفون در بقیع (۱) این کتاب را در حاشیهٔ (صحیح بخاری) شماره ٦٤٦ به‌بینید.

حبل المتین

بنگرید بباب فقه

٤٩٠ الحجة علی الذاهب الی تکفیر ابیطالب

عربی ـ مؤلف: سید شمس‌الدین فخار بن معدبن فخار موسوی حائری متوفای در ۲۷ رمضان ٦۳۰ (۲) از ائمه فنون ادب و انساب و از مشایخ امامیه است. روایت میکند از پدر و ابن ادریس حلی و ابن بطریق حلی و ابن شهر آشوب و ابوالفرج بن جوزی و دیگر از اعلام امامیه و اهل سنت و روایت میکنند از او محقق حلی و ابنآء طاووس‌علیهم‌الرحمه و غیرّهم. کتاب رد است بر شبههٔ و تزویری که مولودعهد خلافت معاویة بن ابی سفیان و سیاست میشوم دورهٔ اموی و مروانی از راه عناد و کینه در باب ایمان حضرت ابوطالب (۳) والد ماجد حضرت امیرالمؤمنین‌ع جعل و نشرشده واثبات‌ایمان آن‌بزرگوار است باحادیث وارده در شان‌آنحضرت وهم باشعار آنحضرت(٤) کتاب را طباطبائی حسنی که از فضلاء معاصر است تصحیح و مصدر بترجمهٔ مؤلف و مذیل بفهرست مطالب و بیان تعدادی از کتب مؤلفه در موضوع (ایمان ابوطالب) نموده. چاپ سربی نجف چاپخانه علوی در ۱۳۵۱ وقفی میرزا محمد شریف عسکری تهرانی در خرداد ۱۳۱۲ (۱۱۷۷)

---

(۱) اکتفاء القنوع ص ۱۲٦ . (۲) معجم المطبوعات العربیه (۳) روضات‌الجنات عبد مناف (یاشیبه یا عمران) بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف متولد ۵۳۵ میلادی در مکه متوفای در سال دهم‌بعثت مطابق۶۲۰ م باشهر اقوال (بنگرید بکتابهای‌شیخ‌الابطح والاعلام)

(٤) لؤلؤةالبحرین (ص ۲٤۰) آورده که این کتاب را مؤلف نزد ابن ابی‌الحدید شارح نهج‌البلاغه فرستاده. عبارت ابن ابی‌الحدید (در جلد ۳ ص۳۱۷ چاپ مصر) درمطاوی شرح نامهٔ که با ین جمله آغاز میگردد: « فاراد قومنا قتل نبینا و اجتیاح اصلنا » این است: « و صنف بعض‌الطالبیین فی هذاالعصر کتابا فی اسلام ابی طالب و بعثه الی و سئلنی ان اکتب علیه بخطی نظما او نثرا » تا آنجا که گفته: فکتبت علی ظاهرالمجلد: ولولاابو طالب وابنه ـ لما مثل‌الدین شخصا فقاما » الخ وظاهر است که مقصود از کلمهٔ «هذاالعصر» عصر تالیف شرح نهج‌البلاغه نیست و مراد هم دوره بودن با مؤلف این کتاب است.

۴۹۱ الحجة المنتظر

فارسی . کتاب دراثبات وجود صاحب العصر والزمان وعلائم ظهورآن بزرگوار است که بدستور مرحوم آیت‌الله حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی جمعی ازفضلاء حوزهٔ علمیهٔ قم تالیف نموده اند . چاپ سنگی نسخ. محل چاپ ظاهراً تهران است . خریداری آستانقدس در ۱۳۲۱ خورشیدی (۷۷۳۰)

۴۹۲ـ۴۹۳ حدائق العارفین ج ۱

عربی . مؤلف : میرزا فضلعلی بن حاج میرزا عبدالکریم بن میرزا ابوالقاسم بن میرزا محمد ایروانی تبریزی متولد در ۱۲۷۸ در تبریز متوفای ۱۳۳۷ از علماء و فضلاء آذربایجان. نزد میرزا محمد حسن زنوری و شیخ زین‌العابدین مازندرانی و شیخ محمد حسین کاظمینی و فاضل شرابیانی و شیخ علی یزدی حائری تلمذ وتحصیل کرده . در شعر دارای طبع بوده (۱) این جلد حاوی آیات و احادیث وارده در عقل و جهل است که از کتب اربعه و وافی و بحار و وسائل و مستدرک‌الوسائل و مرآت‌العقول و غیر ها جمع نموده و بشرح نیز پرداخته . تاریخ ختم تالیف : غره جمادی الاول ۱۳۲۱ چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ استاد علی اصغر در ۱۳۲۴ وقفی نائینی ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۷۸) و(۱۱۴۶۲)

۴۹۴ حدیقة الاحباب

فارسی . مؤلف معاصر : حاج شیخ حسین (بن فتح‌الله) اهری . در نجف نزد اعلام وقت تلمذ کرده و اینک در شهرستان (اهر) مقیم است . کتاب مجموعه ایست در محاسن و مناقب و مواعظ و غیرها . تاریخ ختم تالیف: ۴رجب ۱۳۵۲ چاپ سنگی نسخ نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط محمد علی تبریزی غروی در۱۳۵۸ خریداری آستانقدس در ابان ۱۳۲۷ (۱۲۸۶۲)

۴۹۵ حدیقة الشیعه ج ۲

فارسی . مکرر ۱۰۳ اخبار خطی . مؤلف: مولانا احمد بن‌محمدمعروف بمقدس اردبیلی . گروه صوفیان این کتابرا از مقدس اردبیلی نمیدانند. طرآئق الحقآئق (ج۱ ص۹۹) قرآئنی آورده بر عدم‌صحت انتساب کتاب بمقدس اردبیلی ومؤلف(حدیقة الشیعه) را ملامعزالدین اردستانی دانسته . روضات الجنات نقل نموده که علامهٔ مجلسی در انتساب این کتاب بمقدس اردبیلی تردید داشته و هم بخصوصیات دیگرنقل ازین کتاب

(۱) دانشمندان آذربایجان ص۲۹۸ . تاریخ علماء معاصر

نفرموده. بروایت الذریعه نسخهٔ خطی این کتاب که در ۱۰۷۸ (۸۵ سال پس از فوت مقدس اردبیلی) نوشته شده بوده کاتب تصریح نموده که مؤلف کتاب مقدس اردبیلی است. علامهٔ نوری در مستدرك الوسائل ج ۳ ص ۳۹۳ انتساب این کتاب را بمقدس اردبیلی تمام دانسته و مفصلا در بارهٔ آن بحث نموده وشواهدی آورده که بالجمله از احالهٔ مؤلف درین کتاب برخی مطالبرا بکتاب (زبدة البیان) و (شرح ارشاد) و تنصیص شیخ حر عاملی (با آن تبحر و تورعی که در نقل داشته) در امل الامل وهم نقل نمودنش ازین کتاب دررساله (رد بر صوفیه) و تنصیص اشخاص خبیر ومتتبعی از ارباب تراجم انتساب کتاب را بمقدس درست میدارد و ملا معزالدین اردستانی این کتاب را با تغییر مقدمه و اسقاط باب مذمت صوفیه وتغییر برخی کلمات آنرا بخود نسبت داده وبسلطان قطبشاه اهداء نموده که شرحش در جلد چهارم فهرست ص۲۱۸ مذکور است. چاپ سنگی نستعلیق ایران در۱۲۷۰ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱٤٦٥)

٤۹٦ حدیقة الشیعه ج ۲

مکرر پیش. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ علیقلیخان بخط ابوالقاسم شریف خوزانی اصفهانی درشعبان ۱۳۰۳ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۸٦۰)

٤۹۷ حزن المؤمنین

فارسی. مؤلف: شیخ محمد علی بن شیخ موسی بن شیخ جعفر بن شیخ محمود بن شیخ غلامعلی نجفی اسدی ساکن در کاظمین ازمردمان سدهٔ ۱۳ از اهل منبر و درشعر دارای طبع است. کتاب ازمقاتل است وبر سیزده مجلس ترتیب یافته وآنرا بنام امجد علی شاه (۱) معنون داشته. مادهٔ تاریخ ختم تألیف این فرداست: «مؤمنین را علت اندوه حزن المؤمنین» که مطابق است با سال ۱۲۵۵ چاپ سنگی نسخ بمبئی چاپخانهٔ منشی فضل الدین شیخ علی بخط محمد رضا طالقانی در ۱۲٦۰ خریداری آستانقدس درشهریور ۱۳۲۷ (۱۲٦۸۹)

٤۹۸ حقائق الاسرار

فارسی. مؤلف: آقانجفی مسجد شاهی اصفهانی. کتاب ترجمهٔ جلد هفدهم (بحارالانوار) است. چاپ سنگی نسخ. چند صفحه ازاول وآخرنسخه افتاده بهمین جهة محل وتاریخ چاپ دانسته نشد. خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲۸٦٤)

٤۹۹ حقائق لدنی

فارسی. مؤلف مترجم: سید ابوالقاسم رضوی قمی لاهوری (۲) کتاب ترجمه

(۱) ازشهریاران شیعهٔ هند (۲) ترجمه اش در جلد چهارم فهرست گذشت

و شرح کتاب (خصائص امیرالمؤمنین شماره ٥١٦) است. مترجم این کتابرا بنام‌نواب کربلائی محمد علیخان بن ناصرعلیخان بن‌علیرضا خان معنون داشته. تاریخ‌ختم تألیف : ١٢ جمادی الثانی١٣١١ چاپ سنگی نستعلیق و نسخ لاهور وقفی فهرستی (١١٧٩)

٥٠٠ حق الیقین

فارسی . ٥مکرر٥٠٧- اخبارخطی. مؤلف: مجلسی دوم. چاپ سنگی نسخ‌تهران وقفی‌بفهرستی (١١٨٠)

٥٠١ = ٥٠٢ = ٥٠٣ حقوق‌الاسلام

فارسی. مؤلف معاصر : سید حسین بن نصرالله بن‌صادق موسوی معروف به عرب باغی. اصلا ازدیهٔ سعیدلو (ازمحال رضائیه) است دراوآئل‌عمرمهاجرت برضائیه نموده وساکن‌در کوی(عرب‌باغی)شده‌و باین‌جهت بعنوان‌عرب‌باغی‌مشهور گشته. علوم‌مقدماتی‌را درآن شهرستان دیده در١٣١٣ برای تحصیل مهاجرت بمشهد نموده ودر محضر درس شیخ اسماعیل ترشیزی نیز استفاده نموده درسال ١٣٢٢ بنجف رفته وچهارسال درمحضر درس‌اعلام‌وقت‌بمانند سیدمحمدکاظم طباطبائی یزدی وآخوند ملا محمد کاظم خراسانی و شریعت اصفهانی و غیرهم تلمذ کرده . مشایخ حدیثش آخوند ملا محمد علی نخجوانی وسید محسن‌کوه کمرهٔ و سیدعلی تبریزی است وامروز ازمعارف وموجهین رضائیه‌است. اقامهٔ جمعه وجماعت واهتمام به‌نشر وترجمهٔ احادیث وآثار خاندان عصمت ع می دارد بهمین جهت درتألیفات بجمع وتبویب وترجمه اکتفاء نموده. رساله ترجمهٔ برخی از احادیث وارده درباب محاسن و حقوق متبادله است. تاریخ‌ختم تألیف ١٧ جمادی الاول ١٣٥٨ رسائل(نواهی الاسلام‌واحکام الاسلام ومحض الاسلام وآداب الاسلام) ضمیمهٔ کتاب چاپ شده. چاپ سنگی نسخ ایران. دوجلد وقفی مؤلف: درمرداد ماه ١٣١٦ و وقفی حاج مختار معینی درمهر ١٣١٤ (١١٨١) و (١١٨٣) و (١١٨٢)

٥٠٤=٥٠٥=٥٠٦ حقیقت‌نامه

فارسی . سراینده : حاج ناظم‌الملک میرزا جهانگیر خان‌الحسینی متخلص به (ضیائی) فرزند ناظم‌الملک محبعلی خان بن میرزا محمد تقی خوشنویس (خط نسخ). مرندی متولد در ٨ جمادی‌الثانی ١٢٧٥ متوفای در غرهٔ رجب١٣٥٢- از کارمندان عالی رتبهٔ وزارت امور خارجهٔ ایران‌ودر کابینهٔ سپهدار اعظم کفیل وزارت امور خارجه بوده.پایان عمر مجاور شهرستان قم گشته و به بیماری ذوسنطاریادرگذشت و در روضهٔ

اخبار

کتب چاپی

مطهرهٔ حضرت معصومه ع دفن شد(۱) کتاب ترجمهٔ منظوم وصایای حضرت امیرالمؤمنین ع است . تاریخ ختم ترجمه : ذیحجه ۱۳۲۹ چاپ سربی استانبول چاپخانهٔ شمس در ۱۳۳۱ وقفی مؤلف ناظم در ۲۰ ربیع‌الثانی ۱۳۴۸ و وقفی فهرستی و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۴۹۱۵) و(۴۹۱۶) و(۱۱۴۴۱)

۵۰۷ حلیة المتقین

فارسی . مکرر ۵۱۰ خطی . مؤلف : مجلسی دوم . رسالهٔ (حسنیه) ضمیمهٔ کتاب چاپ‌شده . چاپ سربی تهران چاپخانهٔ میرزا زین‌العابدین تبریزی در سلخ جمادی‌الثانی ۱۲۴۸ وقفی ملکزاده کوثر (۱۱۴۴۷)

۵۰۸ حلیة المتقین

فارسی مکرر پیش . کتاب (مجمع‌المعارف (درحاشیه و رسالهٔ (حسنیه) ضمیمهٔ کتاب تدوین شده ـ چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۲۵ ـ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۴۴۸)

۵۰۹ حلیة المتقین

مکرر پیش . چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد حسن گلپایگانی در ۱۳۲۵ وقفی حاج علی‌اکبر در خرداد ۱۳۲۳ (۸۱۸۱)

۵۱۰ حلیة المتقین

مکرر پیش . چاپ سنگی نسخ ـ محل وسال چاپ معلوم نشد . وقفی حاج خلیل آقا درتیر ۱۳۲۵ (۱۰۳۰۲)

۵۱۱ حیات القلوب ج ۱

فارسی . مکرر ۵۱۱ خطی . مؤلف : علامهٔ مجلسی . چاپ سربی تهران چاپخانهٔ میرزا زین العابدین ۱۲۴۰ . وقفی مهدی قدوسی دراسفند ۱۳۱۹ (۷۶۴۲)

۵۱۲ حیات القلوب ج ۲

فارسی بمانند پیش . چاپ سربی تهران ذیحجه ۱۲۴۱ واقف شناخته نشد . شش ورق اول نسخهٔ افتاده‌است . تاریخ وقف : مهر ۱۳۲۲ (۸۰۳۵)

۵۱۳ حیات القلوب ج ۲

مکرر پیش . چاپ سنگی تهران بخط نسخ حسن خوانساری در ۱۲۹۰ وقفی علی نصرالله‌نیا (۱۰۸۶۱)

۵۱۴ حیات القلوب ج ۲

فارسی . مکرر پیش . چاب سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ حاج ابراهیم تبریزی

(۱) دانشمندان آذربایجان . نقل از مقدمهٔ دیوان ضیائی

اخبار

کتب چاپی

بخط هاشم درذیقعده ۱۳۰۷ وقفی حاج حسن درخرداد ۱۳۲۳ (۸۱۸۰)

۵۱۵ حیات القلوب ج ۳

فارسی . بمانند پیش. این مجلد در امامت است. چاپ سنگی بخط نستعلیق محل چاپ ظاهرا تبریز ۱۲۶۰ وقفی اوکتائی در بهمن ۱۳۰۲ (۱۱۸٤)

((حرف خ))

۵۱۶ خصآئص امیرالمؤمنین

عربی . مؤلف : حافظ ابو عبدالرحمن احمد بن علی بن شعیب بن علی بن‌سنان بن بحر نسائی متولد در ۲۱٤ یا ۲۱۵ در نساء متوفای در شعبان یا در دو شنبه۱۳ شب گذشته از صفر ۳۰۳ در مکه مدفون میان صفا و مروه (۱) از شیوخ موثق وائمه‌حدیث معتمد اهل سنت و جماعت و صاحب (صحاح) معروف است . ساکن مصر بوده و در آخر عمر دمشق رفته . کتاب در فضآئل و مناقب حضرت امیرالمؤمنین ع است. بیشتر احادیث مندرجه در آن را از امام احمد بن حنبل نقل نموده . سبب تالیف این کتاب را از مؤلف چنین روایت کرده‌اند که چون دردمشق منحرف از حضرت امیرالمؤمنین ع زیاد بودنداین کتاب را تالیف نمود و چون از فضیلت معاویة بن ابی سفیان از مؤلف سئوال کردند پاسخ داد فضیلتی برای او نمیدانم جز نفرین پیغمبرص ع : « لا اشبع‌الله بطنك » محبت مؤلف بحضرت امیرالمؤمنین و اعتقادی که در بارهٔ معاویه داشت باعث بر قتلش گشت مردم شام مؤلف را زیر لگد انداختند و بر اثر ضربت و فشارهائیکه بر بیضتین او وارد گشت بیمار وبحسب دستور خودش بمکه بردندش ودرآنجادر گذشت . ترجمهٔ این کتاب را بنام (حقآئق‌لدنی شماره ٤۹۹ به بینید .)کتاب مذیل است بفهرست مطالب . چاپ سربی مصر چاپخانهٔ خیریه در محرم ۱۳۰۸ وقفی ملکزادهٔ کوثر(۱۱٤۷۷)

۵۱۷-۵۱۸-۵۱۹ خصآئص فاطمیه

فارسی ـ مؤلف : مولانا حاج ملا محمد باقر (بن ملا محمد اسماعیل مدرس مدرسهٔ صدر تهران) کجوری تهرانی ـ متولد ۱۲۵۵ متوفای در آدینه ۲۱ ربیع‌الاول ۱۳۱۳ به بیماری استسقآء درسفر زیارت مشهد مدفون در بقعهٔ شیخ بهائی (۲) محدثی متتبع و واعظی جامع و بارع بود . در تهران نزد پدر و در عتبات نزد اعلام عصرتلمذ نموده سپس برشته منبر ووعظ پرداخت ـ کتابی است مفصل درفضآئل و مناقب حضرت

---

(۱) وفیات‌الاعیان ج ۱ اعیان الشیعه ج ۹ (۲) ترجمه مذکور گرفته شده است از آنچه برادر مؤلف حاج شیخ محمد واعظ تهرانی در رساله (زبدة‌المآثر والمفاخر فی ترجمة مولانا الحاج ملا محمد باقر) آورده و ضمیمهٔ کتاب چاپ شده .

صدیقهٔ طاهره علیها الصلوة والسلام. تاریخ شروع بتالیف این کتاب: دههٔ دوم جمادی الاول ۱۳۱۰ مؤلف کتاب را بنام صدر اعظم میرزا علی اصغر خان امین السلطان معنون نموده و هم او بانی چاپ این کتاب است. مؤلف پیش از اتمام کتاب فوت کرده. تا صفحهٔ ۲۵۶ از اوست. سید جلیل (بن علینقی موسوی تقوی ازطایفهٔ سادات اخوی) تهرانی(۱) آنرا تمام و تکمیل نموده از صفحهٔ ۳۱۱ ببعد اثر خامهٔ اواست. چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۱۷. وقفی اشرف السلطنه و وقفی فهرستی و وقفی علی نصرالله نیا (۱۱۸۷) و (۱۱۸٦) و(۱۰۸٦٤)

۵۲۰ خصائص الحسین

عربی. مکرر ۱۱۲ خطی ـ مؤلف: حاج شیخ جعفر (بن حسین بن حسن بن علی) شوشتری متوفای در ۲۰ صفر ۱۳۰۳ مدفون درصحن شریف نجف. فقیه متقی وواعظ عابد زاهدی بود. در آغاز جوانی بهمراهی پدر بعتبات رفت. در کاظمین نزد شیخ اسماعیل بن شیخ اسدالله شوشتری کاظمینی و شیخ عبدالنبی کاظمینی و در کربلاء نزد صاحب فصول و صاحب ضوابط و شریف العلماء مازندرانی و در نجف نزد شیخ علی آل کاشف الغطاء و صاحب جواهر و شیخ انصاری تلمذ کرده و پس از مسافرتهای چندی بشوشتر مقیم نجف و بامامت و وعظ و تدریس اشغال می داشت ـ در سال ۱۳۰۲ سفری بخراسان نمود و مورد تکریم دربار شاهنشاهی و استقبال و توجه عمومی واقع شد. هنگام بازگشت بعراق در کرند فوت نمود (۲) کتاب در مناقب و مصائب حضرت خامس آل عباء ع است که باسلوب بدیعی تالیف نموده و بهمت میرزا فضل الله خان نوری چاپ شده ـ ترجمهٔ این کتاب را بشماره ۱۰۱۳ چاپی به بینید. چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۳۰۳ ـ وقفی فهرستی (۱۱۸۵)

۵۲۱ خصائص الحسین

فارسی ـ مکرر پیش ـ چاپ سنگی بخط نسخ محل چاپ ظاهرا تهران درسال ۱۳۰٦ ـ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱٤۷۸)

۵۲۲-۵۲۳-۵۲٤ خصائص وحی المبین فی مناقب امیرالمؤمنین

عربی. مؤلف: شمس الدین ابن بطریق اسدی حلی مذکور در صفحه ۱۲۷- این کتاب که پس از کتاب (عمده) تالیف نموده آیات وارده درفضائل حضرت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب ع طبق احادیث موثق و صحاح اهل سنت و جماعت است که در عنوان ۲۵

(۱) بروایت حاج عماد سید مشارالیه داماد مؤلف بوده (۲) اعیان الشیعه ج ۱۵ ص ۳۹۳

فصل ترتیب یافته ـ مؤلف در دیباچه طرق روایتش را از صحاح اهل سنت ذکر نموده. رسالهٔ (نورالهدایة) ملا جلال دوانی ضمیمهٔ کتاب چاپ شده است. چاپ سنگی نسخ تهران در چاپخانهٔ سید اسدالله در ۱۳۱۱ وقفی فهرستی وخریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ و وقفی ملکزادهٔ کوثر (٥٨٦٨) و (٩٦٢٩) و (١١٤٧٩)

٥٢٥-٥٢٦ خصال ج ١ و ٢

عربی ـ مکرر ٥١٦ خطی. مؤلف: شیخ صدوق ـ چاپ سنگی نسخ تهران. چاپخانهٔ مدرسهٔ دارالفنون بخط محمد رضا خوزانی اصفهانی در ربیع الثانی ۱۳۰۲ وقفی فهرستی و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۸۸) و(۱۱٤٧٦)

٥٢٧ خصال ج ١

عربی وفارسی، بمانند پیش. کتاب ضمن دوجلد چاپ شده. ومصدر است بمقدمه وهم مذیل است بترجمه وشرح ازفاضل معاصر حاج شیخ محمد باقر کمرهٔ مقیم شهر ری. تاریخ ختم ترجمه: ۱۸ جمادی الثانی ۱۳٦٧. چاپ سربی تهران چاپخانهٔ علمی در ۱۳۲۷ خورشیدی. وقفی سید حسین میرخان درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۸۳۳)

((حرف د))

٥٢٨ = ٥٢٩ = ٥٣٠ دارالسلام

فارسی. مؤلف: شیخ محمود (بن جعفر بن باقر بن قاسم) عراقی متولد در ۱۲٤۰ دردیهٔ رشان (ازبلوك کزاز) متوفای ۱۳۱۰ (۱) مدفون درنجف درمحلهٔ براق ازشاگردان حاج سید شفیع جاپلقی (۲) وحاج ملا اسدالله بروجردی(۳)وشیخ انصاری است. مؤلف نسب جسمانیش را منتهی به (میثم تمار) میداند. درتهران مقیم بوده و درمسجد (آغابهرام) اقامهٔ جماعت مینموده ومقبولیت داشته. کتاب درغیبت واحوال ولی عصر است که بریکمقدمه وپنج باب وخاتمه ترتیب یافته. تاریخ ختم تألیف: جمعه ۱۱ شعبان ۱۳۰۱ چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۳۰۳ وقفی اشرف لسلطنه ووقفی علی نصرالله نیا ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۹۱) و (۱۰۸٦۸) و (۱۱٥۱۳)

٥٣١-٥٣٢ دارالسلام فیما یتعلق بالرؤیآء والمنام

عربی ـ مؤلف: علامهٔ جلیل مولانا حاج میرزا حسین (بن مولانا محمد تقی بن میرزا علیمحمد) نوری طبری متولد در ۱۸ شوال ۱۲٥٤ دردیهٔ یالو (ازمحال نور)

(۱) بروایت حاج عماد فهرستی ازشیخ جمال‌الدین نوادهٔ مؤلف. المآثر والاثار ص١٦٦ (٢)- متوفای ۱۲۸۱ (۳) متوفای ۱۲۷۱ مدفون در بروجرد

متوفای در شب چهار شنبه ۲۷ جمادی الثانی ۱۳۲۰ درنجف مدفون در یکی ازغرفه‌های شمالی صحن روضهٔ علوی. خاتمهٔ محدثین وشیخ مشایخ متاخرین است. در ایران نزد مولانا محمد علی محلاتی علوم مقدماتیرا خوانده و بمصاحبت وی در۱۲۷۳ بعتبات رفته درکربلاء نزد شیخ‌العراقین شیخ عبدالحسین تهرانی (متوفای ۱۲۸۰) و در نجف نزدشیخ انصاری و هم دیگر از اعلام وقت تلمذنمودهواجازت یافته. کتابی است مفصل دربیان حقیقت خواب و اصلاح و تعبیر آن و تمیز رؤیای صادقه از کاذبه و منامات صادقه و آداب و سنن و ادعیه وارده و مسائل فقهیهٔ مربوط بخواب بحسب مأثورات از خاندان عصمت علیهم‌السلام و بیان اصول معجزات و کرامات و غیرها که‌دردوجلد ترتیب یافته و در موضوع خود ازنفائس است. تاریخ ختم تالیف: شب جمعه هفت روز گذشته‌از جمادی‌الاول ۱۲۹۲ در نجف. چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۳۰۵ وقفی فهرستی ووقفی ملکزاده کوثر (۵۹۵۵) و(۱۱۵۱۲)

۵۳۳ = ۵۳۴ درالبحار ج ۳

عربی. مکرر۸۲ چاپی. مؤلف: شیخ نورالدین محمد بن مرتضی بن‌محمد مؤمن بن شاه مرتضی کاشانی. برادر زادهٔ فیض کاشانی وهم مجاز از او بوده (۱) کتاب منتخب (بحارالانوار) است بحذف اسانید واحادیث مکرره واقتصار براصح و واوثق روایات. این مجلد در معرفت حجة ومناقب ونصوص داله برخلافت حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام ومطاعن ومثالب دشمنان آنحضرت است. چاپ‌سنگی‌نسخ تهران ۱۳۰۱خریداری‌آستانقدس در۱۳۱۱خورشیدی ووقفی ملکزادهٔ‌کوثر (۱۱۹٤) و (۱۱۵۲۵)

۵۳۵ درة البیضاء فی‌شرح خطبة الزهراء

عربی. مؤلف: سید محمد تقی بن سید اسحق بن‌سیدمحمد بن‌سید علی‌رضوی قمی متولد درشنبه ۱۵ شوال ۱۲۸۷ متوفای درجمعه ۲٤ جمادی الاول ۱۳٤٤ کتاب شرح وتوضیح خطبهٔ غرآء اعجازی مشهوری است که حضرت صدیقهٔ طاهره‌سلام الله‌علیها هنگامیکه حضرتش را ازملك فدك محروم داشتند درمسجدپیغمبرص‌ع دربرابرخلیفه و مهاجر وانصار ایراد فرموده (۲) تاریخ ختم تألیف: ۱۷ جمادی الثانی ۱۳۳۰ کتاب مصدر است بترجمهٔ مؤلف. چاپ‌سنگی نسخ تهران: چاپخانهٔ علمی‌در۱۳۵٤ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۵۲۷)

---

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکور است.

(۲) شرح دیگر این خطبه را بشمارهٔ ۸۱۲ به‌بینید.

٥٣٦ - ٥٣٧ درة البيضاء

عربی. مؤلف: سید حسین عرب باغی. کتاب شامل چهل حدیث در احکام میاه وطهارت است . تاریخ ختم تألیف : آدینه پنجم ربیع الاول ١٣٢٥ - رسالة (اثنی عشریه) وکتاب (درة الغرية) مؤلف ضمیمهٔ این کتاب چاپ شده . چاپ سنگی نسخ تبریز وقفی حاج مختار معینی دردی ١٣٢٥ (١٠٤٣٤) و (١٠٤٣٥)

٥٣٨ درة النجفية من الملتقطات اليوسفيه

عربی. مؤلف: شیخ یوسف بحرینی (ترجمه‌اش بیاید) کتاب شرح وتوضیح اخبار ومسائل متفرقه است که آنها را در نجف جمع درتدوین نموده، وبنام مذکور موسوم داشته. کتاب مصدر است بفهرست مطالب. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ سید مرتضی در ربیع الثانی ١٣١٤ وقفی ملکزادهٔ کوثر (١١٥٣٢)

٥٣٩ = ٥٤٠ = ٥٤١ درة النجفیه ج ١ و ٢

عربی. مکرر ٨٣ مؤلف: حاج میرزا ابراهیم خوئی. کتاب شرح بر نهج البلاغه است وبشرح ابن میثم نیز متعرض گشته. تاریخ ختم تالیف: یکشنبه جمادی الاول ١٢٩١ در نجف. چاپ سنگی نسخ تبریز ١٢٩٢ وقفی حاج قائم مقام (دو نسخه) و وقفی ملکزادهٔ کوثر (١١٩٢) (١١٩٣) و (١١٥٣٣)

٥٤٢ = ٥٤٣ درر السنية فی المواعظ العدديه

فارسی. مؤلف: حاج سید حسن (بن محمد حسینی یزدی حائری) آل طه معروف باشرف الواعظین. متولد حدود ١٣١٧ درمشهد روایت میکند از حاج شیخ محمد باقر بیرجندی وحاج شیخ مرتضی آشتیانی (١) وحاج شیخ عباس قمی وغیرهم . محدثی است متتبع وازمعارف وعاظ کنونی مشهد است. کتاب حاوی احادیث وارده درمحاسن و مواعظ وزواجز است که ذکر عدد درآنها شده . اسلوب کتاب چنان است که متن حدیث را ذکر نموده وبترجمه وتوضیح پرداخته . کتاب بر یکمقدمه و ده باب وخاتمه (درذکر مدارك کتاب) ترتیب یافته . هربابی حاوی بر چهل حدیث است. باب یکم دراحادیث مربوط بخصال مفرده وباب دوم دراحادیث مربوط بخصال دو گانه بهمین ترتیب تاباب دهم که درخصال ده گانه است. تاریخ ختم تالف: دوشنبه ١٠ صفر ١٣٤٩ درمشهد. صدر نسخه صورت اجازه ها وتقریظ های اعلام است. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ علمی ١٣٤٩ وقفی مؤلف درفروردین ١٣١٠ ووقفی فهرستی (١١٩٦) و (١١٩٥)

(١) متوفای در ٢٤ ذیحجه ١٣٦٥ درمشهد مدفون در رواق دارالسعاده

اخبار

کتب چاپی

دعآئم الاسلام

فارسی. مؤلف: سید حسین عرب باغی. رساله ترجمهٔ احادیث وارده در بیان معنی دعآئم وستون اسلام‌است. تاریخ ختم تألیف: ۳ ربیع الاول ۱۳۴۹- این رساله‌را ضمیمهٔ شماره ۵۵۹ به بینید.

۵۴۴ = ۵۴۵ دعوة الحق ج ۱

عربی. مؤلف: سید میرزاهادی (بن حاج سید علی) بجستانی‌خراسانی‌حآئری متولد درشب جمعهٔ غرهٔ ذیحجه ۱۲۹۷ متوفای ربیع الاول ۱۳۶۸ - ازاعلام معاصر مقیم کربلاء بوده. نزدصاحب کفایة‌الاصول ومیرزا محمدتقی‌شیرازی تلمذ نموده وهم روایت میکند ازحاج‌شیخ‌محمدحسن کبه‌بغدادی(۱)وشریعت‌اصفهانی وحاج شیخ‌عبدالله‌مامقانی. کتاب درفضآئل ومناقب ولزوم احترام وحفظ آثار وتعظیم مشاهد ومراقد خاندان عصمت علیهم السلام بآیات مفسره و اخبار مرویه از صحاح معتبر اهل سنت و جماعت ورد است برفرقهٔ وهابی. تاریخ ختم تألیف: ربیع الاول ۱۳۴۴- کتاب مذیل است بترجمهٔ مؤلف. چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ النجاح ۱۳۴۷- وقفی مؤلف درشوال ۱۳۶۵ ودر مرداد ۱۳۲۶ (۱۰۳۵۰) و(۱۰۶۹۷)

((حرف ذ))

۵۴۶ ذخآئرالعقبی

عربی. مکرر ۵۲۸- اخبار خطی. مؤلف: محب‌الدین طبری. کتاب‌مذیل‌است بفهرست عناوین مطالب. چاپ سربی مصر. چاپخانهٔ قدسی وچاپخانهٔ سعادت در ۱۳۵۶ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۵۸۶)

۵۴۷ ذخیرة المعاد

فارسی. مؤلف: ملامحمد باقر فشارکی. کتاب دربیان اصول عقآئد است به بیانی روان وحاوی احادیث مربوطه بمقام‌است‌که درعنوان پنجاه وشش مجلس‌ترتیب یافته وهرمجلسی مذیل است بذکر مصیبت خاندان عصمت ع. چاپ سنگی‌نسخ اصفهان چاپخانهٔ گلبهار در ربیع الاول ۱۳۴۷ خریداری آستانقدس درشهریور ۱۳۲۷(۱۲۶۹۰)

۵۴۸ ذخیره المعاد فی یوم المیعاد

فارسی. مؤلف: قوام الواعظین حاج سید اسماعیل فریزهندی تهرانی. کتاب حاوی پنجاه مجلس درمواعظ ومناقب ومصآئب خاندان عصمت است. مؤلف کتاب را بنام محمد علی شاه قاجار معنون داشته. تاریخ ختم تألیف: ۱۳۲۵ در خاتمه قصیده

(۱) متولد در رمضان ۱۲۶۹ درکاظمین متوفای دررمضان ۱۳۳۷ درنجف

ومرثیه ایست ازتاج الشعرآء حسن زرین‌قلم. چاپ سنگی نستعلیق تهران در ۱۳۲۵ - وقفی اشرف السلطنه (۱۱۹۷)

۵٤۹ ذم الموسوسین

عربی. مؤلف: موفق الدین ابومحمد عبدالله بن احمد بن محمد بن احمد بن قدامة بن مقدام بن نصر جماعلی دمشقی صالحی حنبلی معروف به (ابن قدامه مقدسی) متولد درجماعیل درشعبان ٥٤١ متوفای دردمشق در ٦٢٠ از اکابر فقهآء حنبلی است (۱) رساله حاوی اخبار واقوال وارده در تحذیرازوسوسه درطهارت ونماز است که در شش فصل ترتیب یافته. چاپ سربی مصر ۱۳۵۰ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۵۹۱)

«حرف ر»

۵۵۰ تا ۵۵٤ راه سعادت

فارسی. مؤلف: حاج شیخ محمود (بن‌محمد تقی) کلباسی متوفای در شوال ۱۳٦۵ درمشهد - ازائمهٔ جماعت مشهد بود. رسالهٔ مختصریست حاوی‌منتخباتی‌ازاحادیث قدسیه وهم ازکلمات قصار و اشعار علوی ونبـذهٔ درمسآئل فرعیه باب ربآء . چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۳۵۸ وقفی مؤلف در ابان ۱۳۲٤ (۱۰۰۸٤) و (۱۰۰۸۵) و (۱۰۰۸٦) و (۱۰۰۸۷) و (۱۰۰۸۸)

رساله در رفتار صحابه

فارسی. مؤلف: سید حسین عرب باغی. رساله احتجاج با اهل سنت ورداست بربعضی ازمواضع شرح ابن‌ابی‌الحدید برنهج‌البلاغه این رساله را ضمیمهٔ (قواعدالاسلام) شماره ۷٤۸ به بینید

رسالة فی رقیة وزینب زوجتی عثمان

عربی. مؤلف از اعلام امامیه است که شناخته نشد.رساله دربیان‌تحقیق احوال (رقیه وزینب) از زوجات عثمان بن عفان است که آیا دختر حضرت پیغمبر اکرم ص ع هستند یاییگانه ودرتربیت آن‌حضرت بوده اند . رساله حاوی اقوال واخبار وارده درین مسئله است.مؤلف‌درآن‌برفع استبعاد ورفع‌ادلهٔ‌منکرین وتأییدمثبتین‌پرداخته. رساله مرتب است بریکمقدمه ودومطلب وخاتمه . بنا برین این رساله غیرازرساله‌ایست که روضات الجنات (ص٦٤۹) درعداد تألیفات ملاتاجا (۲) بعنوان: «رسالة فی‌ان‌اللتین کانتا فی حبالة عثمان بن عفان لم تکونا بنتین للنبی ص بل بنتی زوجته» ضبط شده

(۱) فوات‌الوفیات ج ۱- الاعلام ج۲ (۲) تاج‌الدین حسن بن‌شرف الدین محمد ملادرجانی اصفهانی متوفای ۱۰۸۵ پدرفاضل‌هندی است (اعیان الشیعه ج ۲۳ ص ۷٦)

اخبار

کتب چاپی

این رساله‌را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷۱۰ به‌بینید

۵۵۵ = ۵۵۶ رسالهٔ شرف

فارسی. مؤلف: شیخ هاشم (بن‌شیخ حسن بن شیخ ناصر بن شیخ حسین) کاظمی از مردمان آغاز سده ۱۴ از شاگردان میرزا محمدحسن شیرازی ومقیم در بغداد بوده. رساله ایست حاوی احادیثی که دلالت دارد برشأن وشرافت و کرامت قوم ایرانی بانضمام جملهٔ احادیث دیگر که راجع بمحاسن وآداب است . این رساله را حاج علیرضا خان امیرتومان فرمانده لشگر گروس درسال ۱۳۱۷ که ازسفر حجاز برمیگشته ازمؤلف گرفته ونشر داده . رساله مصدر است بمقدمهٔ ازناشر در ترجمهٔ خاندانش. چاپ‌سنگی نستعلیق تهران. چاپخانهٔ مشهدی خدا داد بخط سید مرتضی در صفر ۱۳۲۱ خریداری آستان قدس دراردیبهشت ۱۳۱۹ ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۶۷۸۲) و (۱۱۶۲۶)

۵۵۷ = ۵۵۸ رسالهٔ طریقهٔ قرآءة

فارسی. مؤلف : سیدحسین عرب باغی. رساله دراثبات معجزهٔ انبیآء و کرامات اوصیآء خاصه معجزه وفضآئل حضرت پیغمبر خاتم ص ع وائمهٔ اثنی عشر علیهم السلام بآیات و اخبار وارده ازفریقین است . تاریخ ختم تألیف : ۱۲ ذیحجه ۱۳۵۳ رسالهٔ (تحفةالاخیار) ضمیمهٔ این‌رساله است. چاپ سنگی نسخ محل چاپ تبریز وقفی مؤلف درمرداد ۱۳۱۶ (۱۲۰۱) و (۱۲۰۲)

۵۵۹ = ۵۶۰ = ۵۶۱ رساله درطریق معاش اهل اسلام

فارسی. مؤلف : سیدحسین عرب باغی. رساله ترجمهٔ بعضی از احادیث وارده درترغیب کسب وتحصیل ثروت است. تاریخ ختم تألیف : ۸ شعبان ۱۳۴۸ رساله های (شرآئع‌اسلام) و (اصل الاسلام) و (دعآئم‌الاسلام) و (ارکان الاسلام) ضمیمهٔ این رساله چاپ شده ـ چاپ سنگی نسخ تبریز . وقفی حاج مختار معینی در مهر ۱۳۱۴ ووقفی حاج محمدعلی رزاقی‌درمرداد ۱۳۲۶ ووقفی‌مؤلف درمرداد ۱۳۱۶ (۱۲۰۳) و(۱۰۶۸۴) و(۱۲۰۴)

رساله درعلم امام

بنگرید بجلد چهارم فهرست ص ۳۱۳

۵۶۲ رسالهٔ یأجوج ومأجوج

عربی. مؤلف: حاج‌محمد خان کرمانی(۱) رساله‌شرح وتوضیح وتأویل‌اخبار‌وارده در باب یأجوج ومأجوج است که درپاسخ حاج علیمحمد نراقی تألیف نموده . چاپ

---

(۱) ترجمه اش در جلد چهارم فهرست گذشت

سنگی نسخ بمبئی : چاپخانهٔ (دت پرساد) در رجب ۱۳۱۲ وقفی ابوالقاسمخان ابراهیمی در ۱۶ خرداد ۱۳۲۶ (۱۰۵٤۱)

۵۶۳ رموز الاماره

فارسی. سراینده میرزا احمد متخلص به (وقار) متولد در ۱۲۳۲ متوفای در ۱۲۹۸ به‌بیماری استسقاء درشیراز مدفون در روضهٔ منورهٔ حضرت شاه چراغ. ارشد اولاد مرحوم میرزا محمد شفیع وصال شیرازی است. خط نسخ را استاد ودرخط ثلث ورقاع وشکسته مهارت داشته و ازاعلام ادب سدهٔ ۱۳ است (۱) کتاب ترجمهٔ منظوم عهدنامهٔ مبارکهٔ حضرت امیرالمؤمنین ع بمالك اشتر است وبنام‌شاهزاده حاج معتمدالدوله فرهاد میرزا فرمانفرمای شیراز معنون داشته . صدر کتاب مقدمهٔ منثور ازناصر الدین فرزندهمت فرزند وقاروقصایدی‌است ازوقار درتوحید ونعت پیغمبرص ع ومدح‌ناصرالدین شاه وفرهاد میرزا . این کتاب را حاج مخبر السلطنه هنگام حکومت درفارس‌نشرداده. چاپ سنگی شیراز بخط نسخ ونستعلیق . چاپخانهٔ محمدی درصفر ۱۳۳۱ – خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۸۹۹۵)

۵۶٤ = ۵۶۵ رواشح السماویه

عربی. مکرر ۵٤۵ خطی . مؤلف: میر محمد باقر معروف بمیرداماد. چاپ سنگی نسخ تهران‌درشعبان ۱۳۱۱ وقفی فهرستی‌ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۲٤۵۵) و(۱۱۶۳۲)

۵۶۶ روح الایمان

فارسی. مؤلف: آقا نجفی مسجد شاهی اصفهانی . کتاب در فضائل و مناقب حضرت امیرالمؤمنین وخاندان عصمت علیهم السلام است وبنام (منتخب الفضائل) نیز ضبط شده ومینماید که‌ناقص است. چاپ سنگی نسخ ایران . محل‌چاپ دانسته نشد . خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲۹۸۳)

۵۶۷ روح السعادة فی ذکر الاخبار المنقولة عن الساده

عربی. مؤلف : حاج‌شیخ علی بارجینی یزدی حایری . کتاب حاوی احادیث‌عدیده درمواعظ ونصایح است که ازکتاب دیگرش موسوم به (سعادة الابدیة فی‌ذکر اخبار العددیة) انتخاب ودرعنوان ۱٤ (ثمره) مرتب نموده . تاریخ ختم تألیف : ۱٤ ربیع الاول ۱۳۳۰ چاپ سربی نجف چاپخانهٔ حبل المتین وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۶۳۵)

۵۶۸ روضة الواعظین

عربی . مکرر ۱۲٤- اخبار خطی . مؤلف : شیخ ابوعلی محمد بن حسن بن

(۱) گلشن وصال

علی بن احمد نیشابوری معروف به (فتال) و(ابن الفارسی) کتاب دربیان معارف و آداب ومحاسن وسنن وفضائل ومناقب مأثوره ازخاندان عصمت علیهم السلام است که درعنوان ابواب ومجالسی ترتیب یافته وهرمجلسی را مصدر بآیه واحادیثی نموده. احادیث مرویه را بجهت شهرت وهم برای اختصار بحذف سندآورده. مجلس اول : « فی ماهیة العقول وفضلها» آخرین مجلس: « فی ذکر جهنم وکیفیتها » کتاب ضمن دوجزء چاپ شده ومذیل است بفهرست مجالس وابواب. چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ حاج ملا عباسعلی کتابفروش بخط محمد حسین تبریزی در ۱۳۰۳ وقفی فهرستی (۱۲۰۵)

۵۶۹ روض الجنان

فارسی. مؤلف : سید محمد باقر بن سید حسین موسوی گنجهٔ اصفهانی غروی متوفای حدود ۱۳۳۵ (۱) کتاب درمواعظ ومناقب ومصائب خاندان عصمت ع است که درعنوان پنجاه (مجلس) ترتیب یافته . چاپ سنگی نجف بخط نسخ چاپخانهٔ مرتضویه در ۱۳۵۰ وقفی محمدکاظم کتبی در رمضان ۱۳۶۶ (۱۰۷۳۵)

۵۷۰ رهنمای خوشبختی ج ۱

فارسی . مؤلف معاصر : حسن مظفری معارف فرزند میرزامحمد متولد ۱۲۸۰- خورشیدی درمشهد . کتاب تبویب وترجمه وشرح کلمات قصار علوی ع است ومذیل است بفهرست مندرجات. چاپ سربی مشهد - چاپخانهٔ شرق دربهمن ۱۳۲۲ وقفی مؤلف درمرداد ۱۳۲۳(۸۱۹۷)

۵۷۱ ریاض الاحزان وحدائق الاشجان ج ۳

عربی. مؤلف : ملا محمد حسن شعبان گردی قزوینی ازعلماء نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۳ مآثر والآثار (ص۱۷٤) مؤلف این کتابرا چنین ستوده : « مجتهدمسلم ودرتتبع ومزید فضل برکافهٔ معاصرین مقدم ودرممالک قزوین ریاست خطیر وشهرت جهانگیرداشت ودر فنون چند کتابهای سودمند ساخته از جمله مقتلی مجتهدانه پرداخته » فرزندمؤلف (میرزا صدر الدین محمد) دردیباچهٔ که براین کتاب نوشته آورده است که مؤلف این مقتل رادر آخرعمردرسه مجلدتألیف نموده واین جلد دربیان اسارت ونوائب ومصائب وارده پس ازروز عاشوراء برخاندان عصمت علیهم السلام است. چاپ سنگی نسخ تهران بخط زین العابدین خوانساری دره ۱۳۰۵ وقفی فهرستی (۱۲۰۶)

۵۷۲ ریاض البکاء

فارسی. مؤلف : میرزا محمد (بن محمد رفیع شیرازی) ملك الکتاب وهم

(۱) بروایت خصوصی علامهٔ بارع آقای حاج شیخ آقابزرك تهرانی.

ملقب به(خان صاحب) ازفضلاء سدهٔ چهاردهم که در تاریخ چاپ اینکتاب زنده بوده و کتابهائی را در بمبئی نشرداده وظاهراً مقیم درآن شهرستان بوده . کتاب مقتل است ومذیل است بخاتمهٔ درفضائل ومناقب حضرت امام مجتبی (ع) چاپ سنگی نستعلیق بمبئی بخط میرزاعلی شیرازی در۱۳۲۲- خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۲۹) .

۵۷۳ ریاض الشهاده

فارسی . مؤلف: مولانا حاج محمد حسن بن حاج محمد معصوم قزوینی حائری شیرازی . متوفای ۱۲۴۰ مدفون در کربلاء دررواق روضهٔ مطهره (۱) درسال ۱۱۷۵ در خدمت پدر وعمویش مهاجرت بکربلاء کرد ونزد وحید بهبهانی تلمذ نمود سرانجام متوطن درشیراز گشته وازعلماء جامع وبارع عصرخود بشمار است. کتاب ازمقاتل معتبره است ودرسه جلد ترتیب یافته : جلد اول در احوال وفضائل ومناقب حضرت پیغبر اکرم وحضرت امیرالمؤمنین وحضرت صدیقهٔ طاهره وحضرت امام مجتبی علیهم السلام است که درعنوان چهار مجلس وهر مجلسی ضمن فصولی صورت گرفته. جلد دوم درمناقب ومصائب حضرت سید الشهدآء « ع » درعنوان هفده مجلس . جلد سوم درفضائل و معجزات ومصائب دیگر ازائمهٔ هدی علیهم السلام درعنوان هشت مجلس مرتب است . تاریخ ختم تألیف : پنجشنبه ۱۲ شعبان ۱۲۲۷ درشیراز. چاپ سنگی نسخ بخط محمدباقر شیرازی در۱۲۷٤ - محل چاپ ذکر نشده . وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۸۷۳)

۵۷٤ ریاض القدس ج ۲

فارسی . مؤلف: میرزا صدرالدین محمد قزوینی تهرانی . مذکور درص ۲۳۳ کتاب ازمقاتل وحاوی وقائع ومصائب آل عصمت ازبعد ازظهرعاشورآء است وموسوم است بحدائق الانس. تاریخ تألیف : سال ۱۳۲۸ چاپ سنگی نستعلیق تهران درهمانسال وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۸۷۵)

۵۷۵ ریاض المصائب

عربی . مؤلف : سید محمد مهدی بن سید محمد جعفر موسوی تنکابنی . صاحب مؤلفات متنوعه ازعلماء نیمهٔ دوم سدهٔ سیزدهم هـ - ق است (۲) کتاب درمناقب ومصائب پنج تن اصحاب کساء علیهم السلام است که درپنج جزء ترتیب یافته. تاریخ ختم تألیف: ذیحجه ۱۲٤۳- کتاب مصدر است بفهرست مطالب. چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ حاج ابراهیم بخط محمد حسین در ۱۲۹۵ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲۸۷٤)

---

(۱) روضات الجنات ص ۱۸۰ - طرآئق الحقآئق ج ۳ ص ۱۵۳ (۲) تعداد مؤلفاتش را درآخر کتاب (خلاصة الاخبار) منطبعهٔ تهران بسال ۱۳۰۲ ضبط کرده

((حرف ز))

۵۷۶ زادالواعظین ج ۱- ۲- ۳

فارسی. مؤلف: آخوند ملا محمد باقرهرندی. ترجمه اش بنظر نرسید. کتاب مجموعه ایست حاوی احادیث وارده درمواعظ وخلقت ومناقب ومعجزات وغزوات واحوال حضرت پیغمبر اکرم (ص) وحضرت امیرالمؤمنین «ع» ودیگر ازانبیاء علیهم السلام. میان جزء دوم وسوم رساله ایست فارسی دراصول وفروع دین تألیف عبد الرزاق گیلانی شیرازی. رساله درعنوان یك مقدمه وشش مقاله وخاتمه ترتیب یافته. این رساله را مؤلف (زادالواعظین) ضمیمهٔ این کتاب نموده. چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۲۲ خریداری آستانقدس درشهریور ۱۳۲۷ (۱۲۵۲٤)

۵۷۷ زاد الواعظین ج ۱

فارسی. بمانند پیش. صفحاتی ازاول وآخر نسخه افتاده. وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۵۲۳)

۵۷۸ زین المعابد فی فضیلة المساجد

فارسی. مؤلف: حاج میرزا محمد علی (بن احمد انصاری) قره‌جه‌داغی. رساله در بیان فضیلت مسجد موسوم به (استاد شاگر) واقع درتبریز است وحاوی نکات حدیثی وتفسیری واخلاقی است وبر دوفصل ترتیب یافته. تاریخ ختم تألیف: شب جمعه غرهٔ ربیع الثانی ۱۳۰۸ - چاپ سنگی نسخ تبریز بخط محمد تبریزی درشعبان ۱۳۰۸- خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۳۲)

((حرف س))

۵۷۹ سخنان محمد

فارسی. مؤلف ومترجم: ابوالقاسم پاینده از نویسندکان معاصر است کتاب حاوی ۳۸۷ حدیث ازکلمات قصار حضرت پیغمبر اکرم (ص) است که از کتب فریقین انتخاب و مرتب و ترجمه نموده. چاپ سربی. تهران. خریداری آستانقدس در خرداد ۱۳۲۳ (۹۰۸۱)

۵۸۰ سخنان علی ج ۱

فارسی. مترجم معاصر: جواد فاضل. کتاب ترجمهٔ منتخبی ازخطب نهج البلاغه درموضوعات مختلفه است. روش کتاب چنین است تنها متن کلمات اول خطب عنوان شده ومحل صدور وشأن ورودخطبه بفارسی ذکر شده وسپس بترجمهٔ خطبهٔ منظورپرداخته.

کتاب از نشرات حزب پیکار است. چاپ سربی تهران: چاپ رنگین تهران در ۱۳۲۱ خورشیدی خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۹۰۷۸)

۵۸۱- ۵۸۲ سخنان علی ج ۲

فارسی.. مکرر پیش. چاپ سربی تهران چاپ رنگین تهران در ۱۳۲۲ خورشیدی خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ و ۱۳۲۲ (۹۰۷۹) و (۸۱۳۱)

۵۸۳ سخنان علی ج ۳

فارسی بمانند پیش. چاپ سربی تهران شرکت سهامی چاپ درابان ۱۳۲۵ خریداری آستانقدس درهمانسال (۱۰۶۳۵)

۵۸٤ سخنان سجاد

فارسی. مؤلف معاصر: ناصر الدین صاحب الزمانی. رساله حاوی کلمات قصار مروی ازحضرت امام چهارم زین العابدین علی بن الحسین علیهم السلام است که جامع آنرا بحسب موضوعات تبویب وترجمه نموده. رساله از نشرات مجلهٔ اخگر صادره درتهران است. چاپ سربی تهران چاپخانهٔ پاکتچی در ۱۳۲٦ خورشیدی. تقدیمی مجلهٔ اخگر درمهر ۱۳۲٦ (۱۰۷۸۷)

۵۸۵ سراج الشیعة فی احکام الشریعه

فارسی. مؤلف: حاج شیخ عبدالله مامقانی (۱) کتاب دربیان آداب وسنن شرعیه وترجمهٔ کتاب (مرآت الکمال) شمارهٔ ۸٦۲- است. تاریخ ختم تألیف: شب دوشنبه ۲۹ ربیع الاول ۱۳٤٦ - چاپ سنگی نسخ نجف چاپخانه مرتضوی بخط محمدعلی تبریزی در ۱۳٤۸ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۹٦)

۵۸٦ سراج المتهجدین

فارسی. مؤلف: ملا نوروزعلی بسطامی مذکور درص ٤۰ کتاب دربیان سنن وآداب وترتیب ودستور وخواص وثواب سحرخیزی ونمازشب وتضرع وابتهال ومناجات درشب است. که بریك مقدمه وپنج عنوان (شمع) ترتیب یافته. چاپ سنگی نسخ تهران وقفی فهرستی (۱۲۰۷)

۵۸۷ سرالاسرار فی مصیبة ابی‌الائمة الاطهار

فارسی. مؤلف: مولا ناحاج شیخ عبدالرحیم (بن ملاعبدالرحمن بن ملاعبد الاحد بن آخوند ملاعبد الجلیل) کرمانشاهی متولد در ۱۲۲۲ متوفای در ۱۳۰۰ درکرمانشاه مدفون در وادی السلام نجف ازاعلام مسلم عصرخود وصاحب تألیفات است. علوم مقدماتی و سطوح

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکور است

فقهی و اصولی را در کرمانشاه و بروجرد دیده. درسال ۱۲۵۵ نجف رفته نزد شیخ حسن کاشف‌الغطآء (صاحب انوار الفقاهه) و صاحب جواهر الکلام تلمذ نموده ومرتبهٔ عالیهٔ اجتهاد را نائل گشته وازآنان وسید علینقی‌طباطبآئی حآئری(۱) وشیخ اسدالله بروجردی وسید علی بحرالعلوم مجاز گشته‌وعودت بکرمانشاه کرده و مرجعیت تامه را دارا بوده وعمررا بفتوی‌وقضاوت‌وتالیف‌وارشادوتشیید وترویج‌دین‌ومآثر شریعت بپایان‌رساند(۲) کتاب ازمقاتل معتبره است. چاپ سنگی نسخ‌تهران. خریداری‌آستانقدس درمهر۱۳۲۷(۱۲۷۹۸)

۵۸۸ سرور الشیعه

فارسی. رساله‌ایست حاوی‌متن‌وترجمهٔ‌چهل‌حدیث‌نبوی‌منقول ازصحاح معتبره‌اهل‌سنت‌درباب امامت و خلافت حضرت امیر المؤمنین (ع) ومذیل است بحدیثی‌درفضیلت دوستان وناشرین فضآئل خاندان عصمت.دردیباچه نامی برای کتاب ذکر نشده ومؤلف بنام (محمدتقی بن محمد باقر مجلسی) ضبط شده. الذریعه (ج۱ ص۴۱۱) این کتابرا از علامهٔ مجلسی دوم دانسته . درشمارهٔ مؤلفات مجلسی اول ودوم چنین کتابی ذکر نشده . درحاشیه و ضمیمهٔ کتاب (حدیث کسآء) چاپ شده . چاپ سنگی نسخ ونستعلیق تهران چاپخانهٔ اللهقلیخان بخط محمدتقی کلپایگانی در۱۳۰۳- خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۳۳)

۵۸۹ سعادات ناصری

فارسی. مؤلف : آخوند ملاآقا فاضل دربندی . کتاب درمقتل و ترجمه و متمم قسمتی ازکتاب (اسرارالشهاده) است که‌بفرمان ناصرالدین شاه تألیف نموده. کتاب مرتب‌برسیزدهٔ باب وهر بابی مشتمل برچند مجلس است. چاپ سنگی نسخ‌تهران درچاپخانهٔ کربلائی محمدحسین در۱۲۹۸ خریداری‌آستانقدس درمهر۱۳۲۷ (۱۲۷۹۷)

۵۹۰ سفینة بحارالانوار ومدینة الحکم والاثار ج۱

عربی. مؤلف: محدث متتبع حاج شیخ عباس قمی. کتاب فهرست‌مطالب کتاب (بحار الانوار)است که به ترتیب مواد احادیث هر بابی‌را بر ترتیب‌حروف تهجی والتزام بحروف اول ودوم ازآنکلمه وذکر نبذه از احادیث مختصره یا مضمون احادیث مفصله بااشاره‌برموز (مجعولهٔ‌مذکوره دردیباچه)بجلد وباب ازبحارالانوارمرتب‌نموده.تاریخ ختم تألیف : ۱۷ ربیع الاول ۱۳۴٤ این‌مجلد از ماده : «أبب» تا مادهٔ «شیم» را داراست. چاپ سنگی نسخ نجف : چاپخانهٔ علمیه در۱۳۵۲ خریداری آستانقدس در۱۳۲۵خورشیدی (۱۰٦۳۷)

---

(۱) متوفای درپنجشنبه ٦ صفر ۱۲۸۹ فرزند سیدمجاهد (۲)این ترجمه خلاصهٔ افادات فرزند مؤلف حاج شیخ هادی جلیلی است که امروز ازمعارف اعلام معاصر ودر کرمانشاه مقبولیت‌عامه‌را دارد

اخبار

کتب چاپی

۵۹۱ سفینة البحار الانوار ج ۲

عربی. بمانند پیش. این مجلد ازمادهٔ «صباء» تا مادهٔ «یوم» رادارا است. چاپ سنگی نسخ نجف چاپخانهٔ علمیه در ۱۳۵۵ خریداری آستانقدس در ۱۳۲۵ خورشیدی (۱۰۶۳۸)

۵۹۲ - ۵۹۳ سفینه بحارالانوار ج ۱ و ۲

عربی. مکرر پیش. وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۶۹۱) و (۱۱۶۹۲)

۵۹۴ سلسبیل فصاحت ج ۱

اردو. مؤلف: معاصر سید ظفر مهدی نقوی نصیرآبادی جائسی. کتاب ترجمه وتوضیح (نهج البلاغه) است. چاپ سنگی نسخ ونستعلیق لکهنو در ۱۹۴۰ م نشریهٔ دارالتصنیف والتألیف امیریه محمودآباد هاوس قیصر باغ لکهنو. وقفی سبط الحسن فاضل هنسوی در تیر ۱۳۲۶ (۱۰۵۷۴)

۵۹۵ سنن

عربی. مؤلف: ابوداود سلیمان بن اشعث بن اسحق بن بشیر بن شداد بن عمرو بن عمران ازدی سجستانی متولد ۲۰۲ متوفای درجمعهٔ نیمهٔ شوال ۲۷۵ در بصره (۱) از حفاظ حدیث اهل سنت وجماعت واز اصحاب امام احمد بن حنبل است. برای اخذ وسماع حدیث بخراسان وعراق وشام وحجاز ومصر سفر کرده ودرپایان عمر مقیم بصره گشته. کتاب یکی ازصحاح ششگانه وجوامع معتبرهٔ اهل سنت وجماعت است وحاوی است ۴۸۰۰ حدیث منتخب ازپانصد هزار حدیثی را که نوشته بوده. چاپ سربی مصر: چاپخانهٔ کستلیه در ۱۲۸۰ وقفی نائینی (۱۲۰۸)

۵۹۶ سیف الواعظین والذاکرین

فارسی. مؤلف: حاج ملا محمد حسن بن محمد ابراهیم بن حاج محتشم اردکانی یزدی متوفای در ۱۳۱۵ - ازفضلاء اهل منبر (۲) کتاب در بیان جنگ های حضرت امیرالمؤمنین ع است که مرتب بر ابواب ومجالسی است. وهر مجلسی را مذیل بذکر مصائب خامس آل عبا «ع» نموده است. چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۳۲۲ خریداری آستان قدس در ابان ۱۳۲۷ (۱۲۸۷۶)

((حرف ش))

۵۹۷ شجرة الطوبی ج ۱ = ۲

عربی. مؤلف: حاج شیخ مهدی (بن مولانا شیخ عبد الهادی مازندرانی)

---

(۱) وفیات الاعیان ج ۱ (۲) بروایت خصوصی علامهٔ متتبع صاحب الذریعه

حائری واعظ معاصر معروف مقیم کربلاء - کتاب مجموعه ایست درمناقب ومواعظ وسیرهٔ خمسهٔ آل‌عباء علیهم السلام وشرح جنك های پیغمبر و امیر المؤمنین وترجمهٔ اصحاب پیغمبر و ائمه علیهم السلام ومثالب دشمنان خاندان عصمت که بر ۱۱۹ مجلس وخاتمه ضمن دو جزء ترتیب یافته ودر آخر هر مجلسی مختصری اشاره بشهادت حضرت سیدالشهدآء ع نموده. چاپ سنگی نسخ نجف چاپخانهٔ مرتضوی. تاریخ چاپ ظاهرا سال ۱۳۵٤ وقفی محمد کاظم کتبی در ۱۳٦٦ (۱۰۷۲۹)

٥۹۸ = ٥۹۹ شرآئع الاسلام

عربی. مکرر ٥٥٦ خطی. نسخه مصدراست بمقدمهٔ عربی ازشاهزاده معزالدوله بهرام میرزا که برسم هدیهٔ نوروزی بنام ناصر الدین شاه معنون داشته ونشر داده - چاپ سنگی نسخ تهران سال ۱۲۹٤ وقفی فهرستی وواقف شناخته نشد (٦۷۸۳) و(٥۸۷۲)

شرآئع الاسلام

فارسی. مؤلف: سید حسین عرب باغی. رساله ترجمهٔ احادیث وارده دربرخی از احکام است. تاریخ ختم تألیف: سلخ ذیحجه ۱۳٥۷- این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ٥٥۹ به بینید.

٦۰۰ = ٦۰۱ شرح الاربعین

عربی. کتاب حاوی شرح چهل حدیث نبوی مروی بطریق اهل سنت وجماعت است که برکلی محمد بن پیرعلی (متوفای ۹۸۱) جمع کرده وتنها هفت حدیث آنرا شرح نموده ودرگذشته پس از آن محمد بن مصطفی آق کرمانی حنفی ماتریدی قاضی ازمیر بقیهٔ احادیث را شرح وکتابرا درجمادی الاول ۱۱٥۷- اتمام نموده (۱) سبك شرح چنین است که در هرحدیثی از هشت جهت (شرح مراد وبیان نکات ادبی وفوآئد مستنبطه وغیرها) گفتگو نموده. حدیث اول: «انما الاعمال بالنیات» درحاشیهٔ کتاب شرح ملا سعد تفتازانی بر(اربعین نووی) چاپ شده. چاپ سربی چاپخانهٔ اقدام در۱۳۲٦ محل چاپ ظاهراً اسلامبول باشد. وقفی فهرستی و وخریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۱۲۱۰) و(۹۱۲٤)

٦۰۲ = ٦۰۳ = ٦۰٤ شرح اربعین

عربی. شارح: قاضی محمد سعید قمی (۲) نسخهٔ که ازین کتاب بدست آمده شرح بیست وسه حدیث مشکل مربوط بمعارف و اصول دین است که حاوی تحقیقات ونکات معنوی وعرفانی است. مؤلف درسن سی سالکی شروع بتألیف این شرح نموده. حدیث اول آن مروی درتوحید صدوق: «ان الله عز وجل عموداً من یاقوت حمرآء» الخ. کتاب مصدر

(۱) کشف الظنون ج۲ ص ٥۳ چاپ مصر (۲) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکور است.

است بترجمهٔ مؤلف‌از آقای محمد علی بامداد وهم مقالهٔ از مرحوم‌حاج سید نصرالله‌تقوی (۱) کتاب را مرحوم میرزا عیسی خان علی‌آبادی (۲) نشر داده. چاپ سنگی نسخ تهران بخط مرحوم عبرت نایینی (۳) در۱۳۵۵ وقفی محمد باقر علی‌آبادی در ۱۳۱۶ خورشیدی ووقفی ملك زادهٔ کوثر (۱۲۱۲) و (۱۱۶۹۴) و (۱۱۶۹۵)

۶۰۵ شرح اربعین

فارسی. مؤلف : حاج میرزامحمدرضا واعظ نهرانی . متوفای ۱۸ ذیحجه ۱۳۲۶ (٤) ازفضلاء ووعاظ نامی‌عصرخود بوده وبعداً مجاور مشهد گشته. کتاب ترجمه وشرح چهل حدیث درابواب معارف وتوحید وحاوی برلطائف متفرقه است که بتشویق شاهزاده رکن الدوله فرمانفرمای‌خراسان تألیف نموده . حدیث اول آن : «قال‌الصادق علیه السلام للمفضل اکتب و بث علمك فی اخوانك » الخ . تاریخ ختم تالیف : ۱۳۲۰ چاپ سنگی نسخ‌تهران درچاپخانهٔ میرزا علی اصغر وسید مرتضی درشوال ۱۳۲٤ وقفی محمد واعظ مسعودی (٥) در١٤ اسفند ١٣١٦ (١٢٠٩)

۶۰۶ = ۶۰۷ شرح حدیث نبوی

فارسی. مؤلف شیخ محمدبن شیخ محمد علی لاهجانی معروف بصدر(المتالهین) متوفای درذیحجه ١٣٥٤ درمشهد از فضلاء معاصر واواخرعمر منزوی‌ومقیم‌درمدرسهٔ‌حاج حسن بود. کتاب شرح حدیث نبوی مروی بطریق‌اهل سنت مستخرج‌از کتاب (مختصر تذکرهٔ قرطبی)است که ازآن استفادهٔ پیدایش هوا پیما را نموده ومذیل داشته بشرح جملهٔ ازتوقیعی که بعنوان شیخ مفیدرسیده وازآن‌استفاده‌حدوث‌هواپیماواتوموبیل‌رانموده. تاریخ ختم تألیف : ٢٤ ذیحجه ١٣٤٩- چاپ سربی مشهد : چاپخانهٔ طوس صفر ١٣٥٠ وقفی فهرستی ووقفی مؤلف درابان ١٣١٠ (١٢١٨) و(١٢١٧)

٦٠٨= ٦٠٩= ٦١٠ شرح حدیثین

عربی. شارح : حاج محمد خان‌کرمانی شرحی است مفصل بردو حدیث وارد درمناقب حضرت صدیقهٔ طاهره سلام الله علیها که‌دربحارالانوار (ج۱۰ باب‌تظلمهاصلوات‌الله

---

(۱) رئیس دیوان‌کشور متوفای ۱۳۲٦ خورشیدی(۲) مستشاردیوان‌عالی‌کشور متوفای ۱۳۵۵
(۳)محمدصالح‌مصاحبی نائینی متخلص بعبرت‌متوفای۱۳۲۱ خورشیدی شاعر مفلق واستاد درخط نسخ بوده.
(٤)بروایت دخترزادهٔ‌مؤلف. ترجمهٔ مؤلف درکتاب المآثر والاثارص٢١٤ ودرطرآئق الحقآئق (ج ۳ص۳۱٥) آمده. الذریعهٔ ج۱ ص٦١٤ نام پدرمؤلف را شعبانعلی وفوتش‌را در١٣٢٤ ضبط کرده (٥) متوفای ۲۱ اسفند١٣١٦ مدفون‌درصحن‌نوروضه‌رضوی مردی سالخورده وفاضل ودرشعر طبع روانی داشت واز کارکنان این‌کتابخانه بود.

علیها فی‌القیامة وکیفیة مجیئها الی‌المحشر) مذکور است. شارح این کتابرا بخواهش حاج محمد حسن تاجرکاشانی تالیف نموده . تاریخ ختم تالیف: چهارشنبه ۲۹ ذیحجه ۱۳۰۸- چاپ سربی بمبئی چاپخانهٔ ناصری‌درربیع الاول ۱۳۱۳ وقفی نائینی ووقفی‌فهرستی ووقفی ابوالقاسمخان ابراهیمی دردی ۱۳۲۱ (۵۸۶۹) و (۵۸۷۰) و (۷۹۶۴)

۶۱۱ شرح خطبهٔ شقشقیه

فارسی. مکرر ۹۶ چاپی- مؤلف: مفتی‌سیدمحمدعباس شوشتری (۱) رساله‌ترجمه وتوضیح خطبهٔ معروف‌مندرج درنهج‌البلاغه است. چاپ سنگی نسخ و نستعلیق هندوستان چاپخانهٔ حسنی اثنی عشری در۱۲۸۷- وقفی شوشتری (۱۱۹۰)

۶۱۲- ۶۱۳- ۶۱۴ شرح خطبهٔ طتنجیه ج ۱ و ۲

عربی. مکرر ۵۷۳-۱ اخبار خطی. شارح: سیدکاظم رشتی. چاپسنگی نسخ تبریز در۱۲۷۰دونسخه وقفی نائینی ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۱۳) و (۱۲۱۴) و(۱۱۷۰۵)

شرح صحیح مسلم

عربی. شارح: محیی الدین ابو زکریا یحیی بن شرف بن بری (یامرا) بن‌حسن بن حسین بن محمد بن جمعه بن حرام حزامی حورانی شافعی معروف به محیی الدین نووی متولد ۶۳۱ درنوا (۲) متوفای ۶۷۶ یا ۶۷۷ درهمانجا. ازاعلام‌محدثین‌عصرخودبوده. برای تحصیل کمال دمشق‌آمده. نزدکمال الدین مغربی تلمذکرده واز ابواسحق ابراهیم بن ابی حفص عمر بن مصر واسطی نقل حدیث نموده ودرمدرسهٔ اشرفیه تدریس و املاء حدیث مینموده (۳) کتاب شرح متوسط جامعی است برکتاب(صحیح مسلم) بن حجاج. کشف‌الظنون (ج۲ ص ۳۹۲وص۵۵۰) این‌کتابرا بنام (منهاج ومنهاج الطالبین) ضبط‌کرده واشتباهاآنرا مختصرکتاب (محرر) امام رافعی قزوینی دانسته .این کتابرا درحاشیهٔ مجلدات (ارشاد السار ی) ازشمارهٔ ۲۲۰ به بینید.

۶۱۵-۶۱۶ شرح کافی

عربی. مکرر شمارهٔ ۵۷۷- اخبار خطی - شارح: ملا صدرا . کتاب (مفاتیح‌الغیب) تألیفی شارح ضمیمهٔ کتاب چاپ شده. چاپ سنگی‌نسخ طهران. وقفی‌فهرستی ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۰) و (۱۱۶۹۸)

۶۱۷ شرح کافی ج ۱

فارسی . شارح: حاج شیخ عباس (بن‌حاج ملا حاجی) حائری تهرانی‌متولد در

---

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکور است. (۲) ازدیه های نزدیك دمشق (۳) تاریخ آداب‌اللغة العربیه ج ۳ ص۲۴۲- معجم المطبوعات العربیه

۱۲۹۸ درتهران ازفضلاء معاصر مقیم درتهران. مقدمات را درتهران خوانده‌وبرای‌تحصیل مراتب عالیهٔ فقه واصول بعتبات رفته ونزداعلام عصر تلمذ واخذ اجازه نموده (۱) این جلدترجمه وتوضیح وشرح کتاب (عقل‌وعلم) است. تاریخ ختم تألیف: ۲۴ ذیحجهٔ ۱۳۵۷ چاپ سنگی نسخ ۱۳۵۸ محل چاپ ظاهرا تبریز است. خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۹۱۲۷)

۶۱۸ شرح نهج البلاغه ج ۱

عربی. مکرر ۵۸۵- اخبارخطی. شارح: ابن ابی الحدید. کتاب رونویس شده است از نسخهٔ که‌مصحح بتصحیح مرحوم‌سید علی خان مدنی (شارح صحیفه) است وآن نسخه دراصفهان ملکی حاج سید جعفر بوده. شیخ حسین (فرزند حاج ملامحمد خوانساری ناشرکتاب) کتاب‌را درچاپ تصحیح ومصدر بفهرست مطالب نموده. جلد اول تا آخر جزء دهم از اجزآء بیست گانهٔ کتاب را دارد. چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد صادق گلپایگانی درچاپخانهٔ سید حسین درصفر ۱۳۰۴ وقفی‌فهرستی(۱۲۵۹)

۶۱۹ شرح نهج البلاغه ج ۲

عربی. بمانند پیش. این مجلد از جزء یازدهم ببعد را دارد. چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد حسن خادم در ۱۳۰۲ وقفی فهرستی (۱۲۶۰)

۶۲۰-۶۲۱ شرح نهج البلاغه ج ۱ و۲

عربی مکرر پیش. چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۳۰۲ خریداری آستانقدس در۱۳۱۱ خورشیدی (۱۲۶۱) و (۱۲۶۲)

۶۲۲ شرح نهج البلاغه ج ۱

عربی. مکرر پیش. کتاب را محمد زهری غمراوی رئیس‌انجمن‌تصحیح‌چاپخانهٔ دارالکتب العربیة الکبرای مصر تصحیح مصدر بفهرست مطالب نموده. اجزآء بیست گانهٔ کتاب ضمن چهار جلد چاپ شده وهرو جلدی پنج جزء از اجزآء کتابرا دارد. چاپ سربی مصر چاپخانه دارالکتب العربیه. تاریخ چاپ که‌درآخرجلدچهارم ذکرشده: جمادی الثانی ۱۳۲۹ وقفی حاج میرزا یحیی ناظر در بهمن ۱۳۰۷ (۱۲۶۳)

۶۲۳ شرح نهج البلاغه ج۲

عربی. مکرر پیش. فهرست مطالب این جلد درآخر آورده شده. مشخصات کتاب وواقف مانند شمارهٔ پیش (۱۲۶۴)

(۱) این ترجمهٔ خلاصه است ازآنچه شاگرد مؤلف درصدر کتاب آورده.

٦٢٤ شرح نهج البلاغه ج ٣

عربی. مکرر پیش. مشخصات کتاب وواقف مانند شماره پیش (١٢٦٥)

٦٢٥ شرح نهج البلاغه ج ٤

عربی . مکرر پیش ازهرجهت (١٢٦٦)

٦٢٦ تا ٦٢٩ شرح نهج البلاغه ج ١-٢-٣-٤

عربی. مکرر پیش ازهرجهت . وقفی نائینی (١٢٦٧) و(١٢٦٨) و(١٢٦٩) و (١٢٧٠)

٦٣٠ تا ٦٣٣ شرح نهج البلاغه ج ١- ٢- ٣- ٤

عربی. مکرر پیش ازهرجهت . وقفی ملکزادهٔ کوثر (١١٧٥٧) و (١١٧٥٨) و(١١٧٥٩) و(١١٧٦٠)

٦٣٤- ٦٣٥ شرح نهج البلاغه

عربی. مکرر ٥٨٧ - اخبار خطی. شارح : ابن میثم بحرینی . چاپ سنگی نسخ تهران درچاپخانهٔ میرزا محمد تقی درصفر ١٢٧٦ وقفی فهرستی و وقفی نائینی (١٢٥٧) و (١٢٥٨)

٦٣٦ شرح نهج البلاغه

فارسی . مکرر ٥٩١ - اخبار خطی . شارح : مولانا محمدصالح قزوینی معروف بروغنی . کتاب مصدر است بمقدمة الطبع ومذیل است به پنج قصیده درمدح حضرت امیرالمؤمنین وقصیدهٔ در مدح مرحوم محمدعلی شاه قاجار (هنگام ولایت عهد) اثرخامه وطبع مرحوم علی (فرزند میرزا اسماعیل عماد لشکر آشتیانی) ادیب خلوت. کتاب در دورهٔ ولایت عهد شاهنشاه مذکور در چاپخانهٔ دولتی چاپ شده . در مقدمة الطبع مؤلف این شرح اشتباها بمرحوم حاج ملا صالح برغانی قزوینی تشخیص یافته . چاپ سربی. محرم ١٣٢١ محل چاپ ظاهراً تبریز است . وقفی علی نصرالله نیا (١٠٨٥١)

٦٣٧- ٦٣٨ شرح نهج البلاغه

عربی. شارح : میرزا محمد باقر (بن محمد بن محمد) لاهجانی اصفهانی معروف به (نواب) مدفون درتهران از اعلام آغاز سدهٔ ١٣ (١) کتاب ترجمه وتوضیح وجیز وروانی است که بامر فتحعلیشاه قاجار تألیف نموده. تاریخ ختم تألیف : عصر آدینه غرهٔ جمادی الاول ١٢٢٦ چاپ سنگی نسخ تهران در صفر ١٣١٧ وقفی نائینی

(١) روضات الجنات ص ٦٦١

(۱۲۷۱) و (۱۲۸۲)

۶۳۹ شرح نهج البلاغه

عربی. مکرر پیش - شرح دیوان حضرت امیرالمؤمنین ع ازملاحسین میبدی در حاشیهٔ کتاب تدوین شده - چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ سید مرتضی تهرانی در ۱۳۲۵ وقفی فهرستی (۱۲۷۳)

شرح نهج البلاغه

عربی. شارح: شیخ محمد عبده مفتی مصر (۱) شرح مختصر توضیحی است این شرح را (ذیل نهج البلاغه) شمارهٔ ۹۸۸ به بینید.

۶۴۰ شفاء بتعریف حقوق المصطفی ج ۱ و ۲

عربی. مکرر شماره ۵۹۲ - اخبار خطی. مؤلف: قاضی عیاض. کتاب درین چاپ در دو جزء تدوین شده. شرح این کتاب موسوم به (مدد الفیاض) درحاشیهٔ کتاب تدوین گشته. چاپ سنگی مصر بخط نسخ در ۱۲۷۶ وقفی فهرستی (۱۲۷۴)

۶۴۱ شفاء ج ۱-۲

عربی. مکرر پیش. کتاب دراین چاپ دردوجزء تدوین شده وهر جزئی مذیل است بفهرست ابواب. چاپ سربی مصر چاپخانهٔ میمنیه در شعبان ۱۳۲۹ وقفی نائینی (۱۲۷۵)

۶۴۲ شفاء السقام فی زیارة خیرالانام

عربی. مؤلف: تقی الدین (ابوالحسن علی بن عبدالکافی بن تمام بن یوسف بن موسی بن تمام بن حامد بن یحیی بن عمر بن عثمان بن علی بن مسوار بن سوار بن سلیم) سبکی انصاری خزرجی شافعی. متولد درسبك (ازمحال مصر) درغرهٔ صفر ۶۸۳ - متوفای ۷۵۵ درقاهره. از اعلام جامع بارع عصر خود بوده. علوم وفنون نحو وقراآت وتفسیر وفقه واصول وحدیث‌را نزد اثیر الدین ابوحیان وتقی صانع وعلم‌الدین عراقی وعلاء الدین باجی ونجم‌الدین بن رفعه وشرف‌الدین دمیاطی‌وغیرهم‌خوانده. در ۷۳۹ عهده‌دار قضاوت شام گشته وشیخ دارالحدیث اشرفیه وغیره بوده. درفقه دارای نظر است. در اثر بیماری ازشام مراجعت بقاهره‌نمود ودرآنجا درگذشت (۲) این کتاب که در آغاز موسوم به (شن الغارة علی من انکر سفر الزیارة) بوده دربیان استحباب ومثوبت زیارت پیغمبر (ص) است ومرتب است بر ده باب وردی‌است مفصل بر ابن تیمیه

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست گذشت (۲) بغیه الوعاة ص ۳۴۲ - الاعلام. روضات الجنات ص ۴۹۵

اخبار وارده درباب زیارت‌را ضعیف ومجعول وزیارت وتوسل واستشفاع بمرقدمنور پیغمبر را بدعت دانسته (۱) کتاب مذیل است بفهرست مطالب. چاپ سربی حیدرآباد دکن چاپخانهٔ دآئرة المعارف نظامیه در ۱۳۱۵ خریداری آستانقدس در ابان ۱۳۲۷ (۱۲۹۸۹)

۶۴۳ شهاب الثاقب فی رد النواصب

فارسی. مؤلف: نظام العلماء (حاج ملا محمود بن محمد) تبریزی متوفای‌در ۱۲۷۰ از ادبآء معروف آذربایجان ومعلم ناصرالدین شاه بوده (۲) کتاب‌دردفع‌شبهات اهل سنت و جماعت وبیان مناقب خاندان عصمت ع ومثالب دشمنانشان است. کتاب‌مرتب است بر یکمقدمه وسه باب وخاتمه: مقدمه دربیان احادیث مجعوله. باب اول درحدیث موضوعه‌در باب فدك. باب دوم مباحثهٔ مأمون‌باعلمآء باب‌سوم‌حکایت‌غدیر. خاتمه دراحوال عآئشه. تاریخ ختم: تألیف شب پنجشنبه۱۲ جمادی الاول ۱۲۶۸ درتهران. چاپ سنگی نسخ تبریز خریداری‌آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۳۶)

((حرف ص))

۶۴۴ـ ۶۴۵ صحیح بخاری

عربی. مکرر شمارهٔ ۱۶۱ خطی. مؤلف: ابو عبدالله محمد بن ابی الحسن اسماعیل بن ابراهیم بن مغیرة بن احنف بن یزدزبه (بردزبه) جعفی الولاء بخارآئی- متولد درآدینه ۱۳ روز یا ۱۲ روز گذشته ازشوال ۱۹۴ متوفای شب‌شنبه غرهٔ شوال ۲۵۶ مدفون دردیهٔ خرتنك (ازمحال سمرقند) کتاب اولین جامع ازجوامع ششگانهٔ معتبر نزد اهل سنت و جماعت است (۳) شرح این‌کتابرا بشمارهٔ ۱۸۹ و ۳۵۰ خطی به بینید. کتاب مصدراست به۲۹ فصل درترجمهٔ مؤلف ورموزکتاب ومصطلحات فن حدیث. چاپ سنگی نسخ هندچاپخانهٔ عبد الغفور معروف بدادومیان در۱۲۷۲ خریداری آستانقدس در۱۳۱۱ خورشیدی ووقفی نائینی (۱۲۷۹) و (۱۲۸۰)

۶۴۶ صحیح بخاری ج ۱= ۲

عربی. بمانند پیش. کتاب درین چاپ درچهار جزء ضمن‌دومجلداست ومعلق است به‌تمام (حاشیهٔ‌سندی) ومنتخبی از (شروح قسطلانی وشیخ الاسلام زکریا انصاری)

(۱) ازفرق اهل سنت تنهافرقهٔ وهابی‌پیرواین‌عقیدهٔ سخیف هستند وفرق دیکرزیارت وتبرك بقبور اولیآء را ازقربات وموجب ثواب می‌دانند (۲) دانشمندان آذربایجان. درپشت کتاب بخط قدیمی تاریخ فوت مؤلف را در یکشنبه ۱۷ محرم ۱۲۷۲ نوشته (۳) ترجمهٔ مؤلف وشرح کتاب درجلد اول فهرست مذکوراست.

هرجزء مصدر بفهرست مطالب است. این مجلد ازاول کتاب (باب بدء الوحی) تاآخر باب (هجرة النبی ص ع) را حاوی است. چاپ سربی مصردر ۱۳۰۰ مصحح بتصحیح احمد بن مصطفی معروف بمکتبی. وقفی فهرستی (۱۲۷۷)

۶۴۷ صحیح بخاری ج ۳-۴

عربی بمانند پیش. این مجلد از اول (کتاب المغازی) تاآخررا دارد. چاپ سربی مصر سال ۱۳۰۰ وقفی فهرستی (۱۲۷۸)

۶۴۸ صحیح بخاری ج ۱-۲

عربی. بمانند پیش. کتاب دراین چاپ نیزمعلق است بحواشی ازسندی ومنتخبی ازشروح قسطلانی وشیخ الاسلام انصاری . کتاب ضمن چهارجزء چاپ شده وهر جزئی مذیل است بفهرست ابواب. چاپ سربی مصر مطبعة العثمانیه در ۱۳۱۲- تاریخ ومحل چاپ درآخر جز چهارم است. وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۷۸۶)

۶۴۹ صحیح بخاری ج ۳-۴

عربی مانند پیش. مشخصات چاپ وواقف مانند پیش (۱۱۷۸۷)

۶۵۰ صحیح مسلم ج ۱

عربی . مکرر ۵۹۸ - اخبار خطی. مؤلف : مسلم بن حجاج قشیری- این جلد ازاول (باب وجوب الروایة من الثقات) تا (باب قدر الطریق اذا اختلفوا فیه) را دارد ومصدر است بفهرست مطالب. تاریخ ومحل چاپ که درآخر جزء دوم است : چاپ سربی مصر چاپخانهٔ بولاق در ۱۲۹۰ وقفی نائینی (۱۲۸۱)

۶۵۱-۶۵۲ صحیح مسلم ج ۲

عربی. مانند پیش. اینجلد از (کتاب الفرائض) تاآخر را دارد. مشخصات چاپ بمانند پیش وقفی نائینی ووقفی فهرستی (۱۲۸۲) و (۱۲۸۳)

۶۵۳ صحیح ترمذی ج ۲

عربی. مؤلف : ابوعیسی محمد بن عیسی بن سورة بن موسی بن ضحاک سلمی ضریر بوغی ترمذی متوفای شب دوشنبه ۱۳ روزگذشته ازرجب ۲۷۹ دردیه بوغ ازمحال ترمذ. ازائمهٔ مسلم حدیث اهل جمهور وازشاگردان امام بخاری است . کتاب سومین صحیح ازصحاح شش گانهٔ معتبره است که بنام های (جامع. سنن ترمذی) نیزخوانده میشود . مؤلف این کتاب را برعلماء خراسان وحجاز وعراق عرضه داشته ومورد پسند

اخبار

کتب چاپی

واقع گشته (۱) این جـزء از اول (ابواب الطب) تا آخر (باب فضل الشام والیمن)را دارد ومصدر بفهرست مطالب است . چاپ سـربی‌مصر چاپخانهٔ بولاق در ۱۲۹۲ وقفی فهرستی (۱۲۸٤)

٦٥٤ صحیفة الابرار

عربی. مؤلف : میرزا محمد تقی (بن ملامحمد بن‌حسین بن‌زین‌العابدین بن‌علی بن ابراهیم مامقانی) متخلص به (نیر) معروف بحجة الاسلام تبریزی‌متولد دریکشنبه ۱۲ جـمادی الاول ۱۲٤۸ درتبریز متوفای ۱۳۱۲ درآن شـهرستان از مشاهیر عـلماء آذربایجان وازادباء نامی آن‌سامان واز پیروان طریقت شیخ احمد احسائی است. نزد پدر وشیخ احمد شکر نجفی وشیخ علی خوئی حائری وملاحسین خسروشاهی وشـیخ حسین محیط کرمانی وغیرهم تلمذ نموده وروایت حدیث میکند (۲)کـتاب درفضائل ومناقب ومعجزات ائمهٔ هدی علیهم‌السلام است وبتوضیح وبیان مختصری پرداخته وآنرا مصدر داشته به پنج (عنوان) درمطالب متدماتی وهم‌خاتمهٔ مفصلی دربیان‌مطالب مقدماتی وحدیثی واعتبار کـتبی که ازآنها نقل نموده. کـتاب مرتب است بر دو بخـش و مجموعاً حاوی هزار حدیث است : بخش اول در لطائف اسرار مناقب. بخش دوم در معجزات، هربخشی مرتب است بر پنج جزء . هرجزئی حاوی صد حدیث است. تاریخ تاریخ ختم تألیف : پنجشنبه ۱٦ صفر ۱۲۹۰ درتبریز. میرزا تقی صدیق العلماء کـتابرا تصحیح نموده واقتدارالدوله‌میرزا محمودخان بانی‌چاپ ونشربوده. چاپ سنگی‌نسخ‌تبریز چاپخانهٔ‌حاج‌احمدآقابخط‌عبدالصمدتبریزی‌در۱۳۱۹خریداری‌آستانقدس‌درابان۱۳۲۷(۱۲۸۷۸)

صد کلمه

عربی . جمع واختیار جاحظ بصری ازکلـمات قصار علوی. این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷۷۱ به‌بینید

٦٥٥ صد کلمه

فارسی- مؤلف : حاج شیخ عباس قمی. رساله صدکلمه منتخب از کلمات قصار علوی است که به ترتیب حروف تهجی مرتب وترجمه وشرح شده. تاریخ ختم تألیف : صفر ۱۳۳۱ چاپ سنگی نسخ تهران در۱۳۳۲ وقفی فهرستی (۱۲۸۵)

٦٥٦ صدگوهر حکمت

فارسی. مؤلف معاصر : محمد نجمی زنجانی. کـتاب تبویب و ترجمه وتوضـیح

---

(۱) .وفیات الاعیان ج ۲ کشف الظنون ج۱ (۲) نقل از دانشمندان‌آذر بایجان ص ۳۸۹ وخاتمهٔ این کـتاب

صدکلمه ازکلمات قصار علوی ع است ومصدر است بفهرست مندرجات. چاپ سربی تهران چاپخانهٔ دانش در۱۳۲۰ خورشیدی خریداری آستانقدس در۱۳۲۱ (۷۸۲۵)

۶۵۷ صراط السوی فی آداب القاضی والمفتی

فارسی. مؤلف: سید حسین عرب باغی. کتاب حاوی احادیث وارده درآداب قضاء وافتاء وقاضی ومفتی است. تاریخ ختم تألیف: ۲۳ ذیقعده ۱۳۴۱ چاپ سنگی نسخ تبریز. وقفی حاج مختار معینی در مهر ۱۳۱٤ (۵۸۷۱)

۶۵۸ صراط النجات

فارسی. مؤلف: مجلسی دوم (۱) کتاب ترجمهٔ (حدیث أعرابی) وشرح گناهان کبیره وبیان مذاهب امامیه واشاعره ومعتزله است. روضات الجنات (ص۱۲۰) در انتساب این کتاب بمجلسی تردید نموده واحتمال بودن آن ازتألیفات ملا محمدباقر بن محمد تقی لاهجانی (۲) را نقل کرده. دوازده صفحهٔ اول کتاب (از ص ۳ تا ص۱٤) افتاده. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ محمد اسماعیل باسمه‌چی در۱۳۱۶- خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۳۸)

صواعق المحرقه

بنگرید بجلد چهارم فهرست .

۶۵۹ صواعق محرقه

فارسی. مؤلف: حاج شیخ ابو الحسن بن‌محمد دولت آبادی مرندی نجفی متوفای در۱۳٤۹ یا ۱۳۵۲ مدفون درشهر ری (مشهد امام زاده عبدالعظیم) (۳) روایت میکند ازآخوند ملا محمد علی خوانساری وفاضل شرابیانی وغیرهما.رساله حاوی برخی از اخبار ملاحم وعلائم ظهور است ودرزمینهٔ رد بر کردارفرقهٔ وحشی وهابی درتخریب قبورمطهره بقیع است . چاپ سنگی نسخ تهران‌چاپخانهٔ حاج‌عبدالرحیم در۱۳٤٤ وقفی عبدالله رضوی در شهریور ۱۳۰۷ (۱۲۸۸)

۶۶۰ صومیه

فارسی. مؤلف : آخوند ملا محمد حسین بن ملا عبدالله شهرابی ارجستانی اصفهانی متخلص به (گریان) ازفضلاء اواخر سدهٔ ۱۳ کتاب حاوی سی مجلس در مواعظ ومناقب ومصائب ومراثی است وهر مجلسی را مصدر داشته بیکی از دعاهای

---

(۱) فیض القدسی (۲) مؤلف کتاب (تذکرة الائمه) ازمعاصرین مجلسی دوم است .
(۳) اعیان الشیعه ج ۷ ص۳۳۳

کوچك وارد در ایام ماه رمضان وبمناسبت ایام آن ماه ترتیب داده . چاپ سنگی نسخ اصفهان. خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۳۹)

((حرف ض))

۶۶۱ ضوء الشمس ج ۱ = ۲

عربی. مؤلف: ابوالهدی سید محمد (بن سید حسن وادی بن سید علی بن خزام بن علی خزام بن سید حسین برهان‌الدین) رفاعی‌خالدی صیادی‌متولد در۱۲۶۶ در قصبهٔ خان شیخون (ازتوابع معرة النعمان) متوفای ۱۳۲۷ در قسطنطنیه (۱) نقیب اشراف حلب و استاد سلطان عبد الحمید خان دوم بود - کتاب شرحی است مفصل برحدیث نبوی: « بنی الاسلام علی خمس شهادة ان لا اله الا الله و ان محمداً عبده و رسوله و اقام الصلوة و ایتآء الزکوة وحج البیت وصوم رمضان » که مروی ازطرق اهل سنت وجماعت است. تاریخ ختم تألیف: ۱۳۰۰- کتاب بردو جزء ترتیب یافته و هر جزئی مصدر است بفهرست مطالب . جزء دوم مذیل‌است بتقریظ هائی که بر کتاب نوشته شده. چاپ سربی استانبول چاپخانهٔ حاج محرم بوسنوی در ۱۳۰۱ خریداری آستانقدس در ابان ۱۳۲۷ (۱۲۹۹۳)

((حرف ط))

۶۶۲ = ۶۶۳ = ۶۶۴ طرآئف

عربی. مکرر ۶۰۸- اخبار خطی. مؤلف: ابن طاووس. چاپ سنگی نسخ‌تهران در ۱۳۰۲ وقفی فهرستی ووقفی‌حاج قآئم مقام و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۳۷۷) و (۳۷۸) و (۱۱۸۱۱)

۶۶۵ طریق البکاء

فارسی. مؤلف: آخوند ملامحمد حسین ارجستانی اصفهانی متخلص به(گریان) مذکور درص ۲۸۸- کتاب ازمقاتل وحاوی ۶۰ مجلس است. چاپ سنگی‌نسخ تهران چاپخانهٔ سید مرتضوی دررجب ۱۳۱۴ خریداری‌آستانقدس در اسفند ۱۲۲۴ (۱۰۱۷۶)

۶۶۶=۶۶۷ طریقة البیضآء

فارسی. مؤلف: سید حسین‌عرب باغی. کتاب رد بر اهل‌سنت وجماعت‌است بمرویات معتبره نزدآنان وبیان اشتباهات اعلام آنان است دراین مسآئل: تقوای‌تمام صحابه. صحت واعتبار روایات صحابه وتابعین. صحت (اختلاف امتی رحمة) حجیة

(۱) معجم المطبوعات العربیة

اجماع . حجیة ظن در احکام . اعتقاد هر فرقه حقانیت مذهب خودش را . اطلاق کلمهٔ (امام) برغیر معصوم . عدم‌تعیین پیغمبر وصی‌را . تاریخ ختم تألیف : جمادی الاول ۱۳۵٤؛ ضمیمهٔ این‌کتاب است رسالهٔ (ترجمة الموسوی) چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ علمیه در ۱۳۵۳ وقفی مؤلف درمرداد ۱۳۱٦ (۱۲۸٦) و (۲۸۷)

٦٦۸ تا ٦۷۱ طریق حق وصدق مطلق

فارسی . مؤلف : سید حسین عرب باغی . کتاب حاوی اقوال [illegible] اهل‌سنت وجماعت واخبار مقبول نزد فریقین دراثبات حقانیت طریقهٔ امامیه و از [illegible] امامیه است . تاریخ ختم تألیف : ۳ ربیع الاول ۱۳۵۳ - چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ علمیه در۱۳۵۳ دوجلد وقفی حاج مختار معینی درمهر ۱۳۱٤ ودوجلد [illegible] مؤلف در اردی بهشت ۱۳۱٤ (۱۱۹۹) و (۱۲۰۰) و (۳۷۹) و (۳۸۰)

((حرف ع))

عبقات الانوار

بنگرید بجلد چهارم فهرست

٦۷۲ عجائب احکام امیرالمؤمنین

عربی . مؤلف : حاج سید محسن امین عاملی. کتاب حاوی [illegible] احکام وپاسخ مسآئل مشکله مرویهٔ از حضرت‌امیرالمؤمنین‌ع است. تاریخ ختم تألیف: ۱۳٦٤ . کتاب مذیل است بفهرست مطالب. چاپ سربی دمشق چاپخانهٔ الا[illegible] ۱۳٦[illegible] وقفی مؤلف درشهریور ۱۳۲٦ (۱۰۷۱۷)

٦۷۳ عدة السنه

فارسی. مؤلف : حاج ملا اسماعیل بن (علی اصغر) سبزواری متو[illegible] ظهرجمعه ٤جمادی‌الاول ۱۳۱۲ درتهران (۱) از وعاظ معروف‌بوده. کتا[illegible] مجلس است درمناقب ومواعظ ونصآئح وفوآئد متنوعه. خاتمهٔ هرمجلسی [illegible] خاندان عصمت است. کتاب مصدر است بفهرست مجالس. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ حاج عبدالرحیم در۱۳٤۱. وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۸۸۸)

٦۷٤ = ٦۷٥ علائم الظهور للمهدی الموعود

فارسی. مکرر۱۰۷-اخبار چاپی. مؤلف : میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی : (۲) متوفای حدود ۱۳٤۰ هـ ـ ق چاپ سنگی خط نسخ تهران چاپخانهٔ میرزا علی‌اصغر در

(۱) اعیان الشیعه ج۱۷ ص٤۸۰ ـ الذریعه ج ٤ ص ٤٤۸ (۲) بروایت حاج عماد فهرستی

۱۳۳۰ وقفی فهرستی ووقفی قائم مقام (۱۲۹۳) و (۱۲۹۴)

۶۷۶ علل الاحکام

فارسی. مؤلف : حاج آقا نجفی (شیخ محمد تقی) مسجد شاهی اصفهانی. کتاب ترجمهٔ (علل الشرآئع) شیخ صدوق است. چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۲۹۷ خریداری آستانقدس در مهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۴۲)

۶۷۷ = ۶۷۸ علل الشرآئع

عربی. مکرر ۶۱۵- اخبار خطی . مؤلف: شیخ صدوق. کتاب مصدر است بفهرست ابواب. کتاب (روضه) ضمیمهٔ این کتاب چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۳۱۱ وقفی فهرستی وقفی فهرستی ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۹۵) (۱۱۸٤۵)

۶۷۹ = ۶۸۰ = ۶۸۱ علم الیقین

فارسی . مؤلف: سیدحسین عرب باغی . کتاب درفضائل ومناقب حضرت امیرالمؤمنین وخاندان عصمت علیهم‌السلام است باحادیث امرویه ازصحاح معتمدهٔ اهل سنت وجماعت. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ علمیه بسال ۱۳۵۲ وقفی مؤلف درمرداد ۱۳۱۶ (۱۲۹۶) و (۱۲۹۷) و (۱۲۹۸)

۶۸۲ = ۶۸۳ عمده

عربی. مکرر ۶۱۸ - اخبارخطی. مؤلف : ابن بطریق. کتاب مصدر است بترجمهٔ مؤلف. چاپ سنگی نسخ ظاهراً تبریز در ۱۳۰۹ وقفی ملکزادهٔ کوثر و وقفی فهرستی نسخهٔ دوم ازآخر ناقص است (۱۱۸۵۹) و (۱۲۹۹)

۶۸٤ عمدة المصآئب

فارسی. مؤلف: میرزا احمد متخلص به (منظور) فرزند ملا محمد رضا خوانساری ازفضلاء اهل منبر اصفهان درآغاز سدهٔ چهاردهم که درتاریخ چاپ کتاب زنده بوده . این کتاب خلاصه است ازکتاب دیگرش موسوم به‌منظورالائمه (درترجمه وشرح جلد دهم بحار الانوار) که مرتب است بریکصد و ده مجلس ضمن دوجلد . این کتاب جلد اول وحاوی ۵۵ مجلس در مصآئب حضرت سیدالشهدآء ع است وآنرا بنام شاهزاده ظل السلطان معنون داشته . جلد دوم موسوم است به (زبدة النوآئب) تاریخ ختم تألیف : ۱۳۰۷- کتاب مصدر است بفهرست مجالس و تقریظهای آقا نجفی مسجد شاهی اصفهانی وآخوند ملا حسین کرمانی. چاپ سنگی نسخ در ۱۳۱۰ محل چاپ ظاهراً اصفهان است. خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷٤۶)

۶۸۵ عنوان الکلام

فارسی. مؤلف: آخوند ملا محمد باقر فشارکی مـذکور. کـتاب افادات و وتقریرات منبری مؤلف است درماه رمضان وحاوی مواعظ ونصائح ومناقب ومصائب آل عصمت است که ضمن چهل مجلس ترتیب وتدوین نموده وهرمجلسی را بدعآء وارددرایام آن ماه یا آیهٔ مصدر داشته. تاریخ تألیف: رمضان ۱۲۸۳ صدر کـتاب فهرست عناوین مجالس است. رسالهٔ (عشریه) که ده مجلس از افادات او است در دهـهٔ اول محـرم ضمـیمهٔ کـتاب چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۳۳۳ خریداری آستانقدس دراسـفند ۱۳۲٤ (۱۰۱۷٤)

۶۸۶=۶۸۷ عوالم العلوم والمعارف ج ۱۷

عربی. مؤلف: شیخ عبدالله بن نورالله بحرینی ازمحدثین بارع امامیه درآغاز سدهٔ ۱۱ه‍ ـ ق ازشاگردان مجلسی است وهم اورا درتألیف بحارالانوار معین بوده (۱) این کـتاب که سلسلهٔ مجلدات آن ازمجلدات بحار الانوار بیشتر است ازمجامیع معتبره است. علامهٔ نوری معتقد است که این کـتاب عین بحار الانوار است با تغییرصورتی. این مجلد دراحوال حضرت ابی عبدالله الحسین است ومعروف است به (مقتل عوالم) از مرور اجمالی درآن چنین بنظرآمد که این کـتاب خلاصهٔ بحارالانواراست ومؤلف احادیث مختاره ازآن کـتاب را انتخاب نموده وبجمع وتوضیح وبیان پرداخته. چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ حاج ابراهیم تبریزی بخط محمد هاشم تبریزی در ۱۲۹۵ وقفی فهرستی وخریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۱۳۰۰) و(۸۰۸۷)

۶۸۸ عین الاحسان

فارسی. مؤلف: اسفندیار (فرزند رستم) پارسی الله آبادی کشمیری اززردشتیان است ودر زمان چاپ ظاهراً زنده بوده. رساله حاوی آزادی نامهٔ سلمـان پارسی و امان نامه ها واحکام صادره ازپیغمبر اکرم ص ع درباب رعایت خویشاوندان سلمان وگروه پارسیان است که بدستور ارباب جمشید (بن بهمن) بازرگان زردشتی از کـتب احادیث وتواریخ فریقین جمع آوری وترجمه نموده، چاپ سنگی تهران بخط نستعلیق سـید مرتضی برغانی درچاپخانهٔ مشهدی خدا داد درمحرم ۱۳۲۰ خریداری آستانقدس در خرداد ۱۳۲۳ (۹۲۲۰)

---

(۱) روضات الجنات ص ۳۷۱ – فیض القدسی ص ۱۶ و ۱۷

اخبار

کتب چاپی

۶۸۹ عین الحیات

فارسی. مکرر ۶۱۹- اخبارخطی. مؤلف: مجلسی‌دوم. چاپ سنگی‌تهران‌نسخ بخط محمد علی خوانساری قمی چاپخانهٔ مشهدی خداداد در ۱۳۲۲ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۸۸۷)

۶۹۰ عین الحیات

مکرر پیش. چاپ سنگی تهران چاپخانهٔ علمی بخط نسخ در۱۳۳۴وقفی شیخ محمدباقر هروی در ۲۱ بهمن ماه ۱۳۲۵ (۱۰۴۴۹)

عین الغزال

عربی. مؤلف: میرزا فضل الله حکیم آلهی (بن‌شمس‌الدین حکیم الهی بن میرزا جعفر حکیم‌الهی بن میرزا حسنعلی لواسانی) تهرانی متوفای شب چهار شنبه ۷ رجب ۱۳۵۳ درسن ۶۶ سالگی (۱) ازفضلاء جامع معاصر بود. رساله در ترجمهٔ شیخ کلینی وفهرست مجدول رجال کتاب (کافی) وفوآئد درمصطلحات حدیثی است که باسلوب بدیعی درعنوان یکمقدمه (حاوی دو فصل) ودو(قسم) وخاتمه نگاشته. این‌رساله را ضمیمهٔ (کافی) شمارهٔ۷۶۲ به‌بینید

۶۹۱ عین الیقین

فارسی. مؤلف: حاج‌آقانجفی مسجد شاهی اصفهانی. کتاب ترجمهٔ جلداول (بحار الانوار) است. چاپ سنگی نسخ تهران بخط علیرضا خوانساری در ۱۲۹۷ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۴۷)

۶۹۲= ۶۹۳=۶۹۴ عیون اخبارالرضا

عربی. مکرر ۶۲۱- اخبار خطی. مؤلف: شیخ صدوق. کتاب مصدراست بفهرست ابواب بی‌ذکرصفحات. چاپ سنگی نسخ ایران در۱۲۷۵ وقفی‌نائینی و وقفی حاج قآئم مقام وخریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (۱۳۰۱) و (۱۳۰۲) و (۶۷۸۴)

۶۹۵- ۶۹۶ عیون اخبارالرضا

عربی. مکرر پیش. مرحوم نجم‌الدوله میرز عبدالغفارخان ریاضی‌دان معروف ازنسخهٔ کتابخانهٔ محدث جزآئری (صاحب انوارنعمانی) استنساخ وتصحیح نموده‌ونشرداده. کتاب مصدراست بترجمهٔ مؤلف وفهرست ابواب ومعلق است بحواشی‌محدث جزآئری.

---

(۱) بروایت خصوصی فاضل متتبع صاحب الذریعه — ترجمهٔ میرزا جعفر جدمؤلف وعموی پدرش میرزا علیمحمد صفا (از شعرآء ومشاهیر خطاطان)درالمآثروالاثار ص ۱۹۹ مذکوراست

چاپ سنگی نسخ تهران بخط زین العابدین در۱۳۱۷ وقفی حاج‌قائم‌مقام ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳۰۳) و(۱۱۸۷۱)

((حرف غ))

۶۹۷-۶۹۸-۶۹۹ غایة المرام

عربی. مکرر ۱۰۸- اخبار. مؤلف: سید هاشم بحرینی. کتاب در اثبات امامت بلافصل حضرت امیر المؤمنین ع است باخبار معتبرهٔ مرویهٔ ازفریقین وازکتب مفصلهٔ معتبره است ومذیل است بفصلی‌حاوی ۱۲۴باب درمناقب خاندان عصمت ع وفضیلت شیعیانشان باخبار صحیحهٔ فریقین. کتاب مرتب است بردو مقصد: ۱ فی تعیین الامام والنص علیه (ضمن ٦٧ باب) ۲ فی‌وصف الامام بالنص وفضآئله (ضمن۲٤۸ باب)تاریخ ختم تألیف: ۲٤ رمضان ۱۱۰۳شاهزاده معزالدوله بهرام میرزا کتاب‌را تصحیح نموده و ونشر داده. ترجمهٔ این کتاب را بشماره ۷۸۸ به بینید. چاپ سنگی نسخ تهران در چاپخانهٔ علیقلیخان قاجار درصفر ۱۲۷۲- رسالهٔ (تبصرة الولی) ورسالهٔ (المحجه) ضمیمهٔ کتاب چاپ شده وقفی فهرستی ویکجلد بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده و وقفی ملک زادهٔ کوثر- این نسخه آخر ۲۱ صفحه از فهرست آن افتاده است (۱۳۰٤) و (۱۳۰۵) و (۱۱۸۷۲)

۷۰۰-۷۰۱ غررالحسنیة والدررالدینیه

عربی. مؤلف سید محمد مهدی قزوینی کاظمینی (۱) کتاب درفضآئل‌ومناقب ومصآئب‌حضرت سید الشهدآء ابیعبدالله الحسین ع ومثالب دشمنان‌آنحضرت است‌باخبار مرویه ازطرق فریقین. تاریخ ختم تألیف: ۱۹ ربیع الثانی ۱۳٤۸ چاپ سربی عماره چاپخانهٔ الهدی در ۱۳٤۸ وقفی مؤلف درخرداد ۱۳۱۱ ووقفی فهرستی (۱۳۰۹) و (۱۳۱۰)

۷۰۲-۷۰۳ غررالحکم

عربی. مکرر ٦۳٤- اخبار خطی. مؤلف: عبد الواحد آمدی. چاپ سنگی نسخ هند درچاپخانهٔ عبدالغفور دادومیان در ۱۲۸۰ وقفی فهرستی ووقفی‌نائینی (۱۳۰۷) و (۱۳۰۸)

۷۰٤-۷۰۵ غرر الحکم

عربی مکرر پیش. چاپ سربی صیدا چاپخانهٔ العرفان در۱۳٤۹ وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱۱۸۷٤) و (۱۱۸۷۵)

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکور است.

۷۰۶ غیبت

عربی. مکرر ۱۸۷- اخبار خطی. مؤلف: شیخ نعمانی ابو عبدالله محمد بن ابراهیم بن جعفر کاتب نعمانی معروف به ابن ابی زینب از اعلام امامیه در آغاز سدهٔ چهارم. محمد قمی این کتاب را تصحیح ومصدر بترجمهٔ مؤلف نموده (اربعین) شهید اول ضمیمهٔ کتاب چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۳۱۸ وقفی نائینی (۱۳۱۲)

۷۰۷- ۷۰۸ غیبت

عربی. مکرر ٦۳۷ خطی. مؤلف: شیخ طوسی. کتاب را سید حسن طباطبائی تصحیح نموده. (کتاب البیان) ضمیمهٔ این کتاب چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ علی اصغر بسال ۱۳۲٤ وقفی فهرستی ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳۱۱) و (۱۱۸۸۱)

((حرف ف))

۷۰۹ فتوحات نظامیه

فارسی. مؤلف: نظام العلماء حاج میرزا محمد رفیع طباطبائی تبریزی (۱) کتاب حاوی فوائد متنوعه راجع بغیبت ولی عصر ع وجهت اختلاف اخبار وافتتاح وانسداد باب علم وفوائد دیگر است. تاریخ ختم تألیف: ربیع الثانی ۱۳۱۱ - کتاب مذیل است بفهرست مطالب وتقریظ های کتاب. چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ مشهدی اسد آقا بخط محمد تبریزی در ۱۳۱۱ خریداری آستانقدس در مهر ۱۳۲۷ (۱۲۷٤۹)

۷۱۰ فرحة الغری بصرحة الغری

عربی. مکرر ۱۹۳ خطی. مؤلف: ابن طاووس غیاث الدین ابوالمظفر عبدالکریم بن احمد بن موسی بن جعفر بن محمد بن احمد بن محمد بن احمد بن محمد طاووس الحسینی حلی متولد در شعبان ٦٤۸ در کربلاء متوفای در شوال ٦۹۳ در کاظمین (۲) از اعلام جلیل امامیه واز نوادر عصر خود بوده در شهرستان حله پرورش یافته ودر بغداد تحصیل کرده. در سن چهارسالگی درمدت چهل روز نوشتن را آموخت واز تعلیم خط بی نیاز گشت. در سن یازده سالگی درمدت کمی تمام قرآن را حفظ نمود وآیتی بود در ذکاوت وقدرت حافظه وپارسائی وپرهیزکاری وعبادات ومنصب جلیل نقابت علویان را دارا بوده.

---

(۱) ترجمه اش در جلد چهارم فهرست مذکور است. در کتاب (دانشمندان آذربایجان) تاریخ فوت مؤلف در ۱۳۲۷ ضبط شده لیك مرحوم خیابانی در کتاب تاریخ (علماء معاصر) بسال ۱۳۲٦ میداند. (۲) کتاب رجال ابن داود. روضات الجنات. در کتاب (حوادث الجامعه ص ٤۸۰) آمده که مؤلف در کاظمین فوت نموده ودر نجف دفن گشت. محدث قمی در کتاب (الکنی والالقاب) آورده است که در شهرستان حله مزاری است منسوب به او وهم استبعاد کرده

علاوه برمقام فقاهت برفنون ادب وانساب براعت تمامی داشته . نزد پدر وعمش و ومحقق حلی وخواجه نصیرالدین طوسی ومفید بن جهم حلی وسید عبدالحمید بن فخار موسوی و شریف ابو الحسن علی بن محمد بن علی علوی عمری نسابه و شیخ حسین بن ایاز ادیب نحوی تلمذ کرده . روایت میکنند ازاو ابن داود حلی (رجالی معروف)، وشیخ عبدالصمد بن ابی الجیش حنبلی وغیرهما. کتاب حاوی احادیث وارده در تعیین مرقد مطهر حضرت امیرالمؤمنین ع است که بخواهش یکی ازمتعینین تألیف فرموده. واز کتب معروفهٔ معتبره ومرتب بردومقدمه وپانزده باب است (۱) (مختصر این کتابرا بشماره ۱۱۸ خطی به بینید) ضمیمهٔ کتاب رساله ایست در بیان اینکه رقیه و زینب زوجات خلیفهٔ سوم دختران حضرت پیغمبر ص یا ازغیر آن حضرت هستند. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ کربلائی محمد حسین تهرانی بخط محمدعلی رضوی در ۱۳۱۱ وقفی فهرستی (۱۳۱۳)

۷۱۱ فرمان مبارك

فارسی. مترجم معاصر: جواد فاضل. کتاب ترجمهٔ عهدنامهٔ حضرت امیرالمؤمنین ع است بمالك اشتر هنگام حکومت مصر . ضمیمهٔ کتاب است (سیاست‌نامه) ترجمهٔ منظوم عهدنامهٔ مذکور از مرحوم جهانگیرخان ناظم الملك ضیائی وهم‌ترجمهٔ وصیت آنحضرت بفرزندش امام حسن مجتبی ع . چاپ سربی تبریز چاپخانه اختر شمال در فروردین ۱۳۲۷. خریداری آستا نقدس درشهریور ۱۳۲۷ (۱۲۶۲۰)

۷۱۲ =۷۱۳= فصل الخطاب

عربی. مکرر ۱۱۰- اخبار چاپی. مؤلف: حاج‌محمد کریمخان کرمانی. کتاب حاوی احادیث وارده در اصول عقآئد واخلاق وفروع است بحذف اسانید. تاریخ ختم تألیف : ربیع الاول ۱۲۸۲ چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد صادق گلپایگانی در ۱۳۰۲ وقفی نائینی (۱۳۱٤) و (۱۳۱۵)

۷۱٤= ۷۱۵=۷۱۶ فصل الخطاب

عربی. مکرر ۱۱۱- اخبار چاپی. مؤلف : حاج میرزا حسین نوری. تاریخ ختم تألیف : دوشب مانده از ماه جمادی الثانی ۱۲۹۲ درنجف. چاپ سنگی نسخ تهران بخط سید احمد اردستانی در ۱۲۹۸ وقفی حاج قائم مقام ووقفی فهرستی و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳۱٦) و (۱۳۱۷) و (۱۱۹۱۳)

---

(۱) مجالس المؤمنین (منطبعهٔ طهران در ۱۲۹۹) ص ۲٦ مؤلف این کتابرا اشتباها رضی‌الدین علی بن طاووس دانسته

۷۱۷-۷۱۸ فصل الخطاب

فارسی. مؤلف: سید حسین عرب باغی. رساله در بیان حرمت وخبائث وقباحت شراب وشراب خوارگی است. تاریخ ختم تألیف: ۳ شوال ۱۳۶۳ ضمیمهٔ این رساله است ۱۱ رسالهٔ ذیل که ازمؤلف است: ۱ کشف الاستار درمذمت قمار ۲ کشف الغطآء درحرمت غنآء ۳ نهج الضیآء درحکم وموضوع ربا ٤ رسالهٔ تحفهٔ درمذمت حلق لحیه ٥ وسیلة السعادة درفضیلت زراعت ٦ رسالهٔ ایتلاف فی رفع الاختلاف (در بیان طریق درک معانی قرآن) ۷ رسالهٔ طریق مستقیم دروجوب تسلیم برحضرات ائمه ع ۸ رسالهٔ ادراك در قباحت تریاك ۹ رسالهٔ زبده درقباحت رشوه ۱۰ کشف الاثر فی مسافت السفر ۱۱ رسالهٔ (عربی) فی اثبات عدم ارث ابن العم من الابوین مع وجود العم من الاب - روش مؤلف درتمام این رساله‌ها بمانند دیگر ازتألیفاتش جمع وترجمه وتوضیح احادیث وارده است. چاپ سربی تهران. چاپخانهٔ علمی درصفر ۱۳٦۷ وقفی حاج مختار معینی د ز اسفند ۱۳۲٦ (۱۲٤۲٤) و (۱۲٤۲٥)

۷۱۹ فصول العلیة فی مناقب المرتضویه

فارسی. مؤلف: حاج شیخ عباس محدث قمی. کتاب درفضائل حضرت امیر المؤمنین ع است. تاریخ ختم تألیف: ۱۲ ربیع الاول ۱۳۳۲ چاپ سربی قم دیماه ۱۳۲٦ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۷۰)

۷۲۰ تا ۷۲۳ فصول المهمة فی معرفة الائمه

عربی. مکرر ٦۳۹- اخبارخطی مؤلف: ابن صباغ. چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۳۰۳ بخط محمد حسن گلپایگانی. وقفی فهرستی و وقفی نائینی ووقفی دکتر حسن شهیدی درمهر ۱۳۲۳ (صفحهٔ اول این نسخه افتاده) و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳۱۹) و (۱۳۲۰) و (۸۲۰۲) و (۱۱۹۲۰)

۷۲٤- ۷۲٥- ۷۲٦ فصول المهمة فی اصول الائمه

عربی. مؤلف: شیخ حر عاملی. کتاب حاوی اصول کلیهٔ مرویه ازخاندان عصمت ع در ابواب اصول دین واصول فقه وطب ونوادر کلیه است که بحذف اسناد وروایات نقل از کتب معتبره معتمده نموده ومصدر داشته بمقدمهٔ مشتمل بردوازده فائدهٔ اصولی. چاپ سنگی نسخ تبریز بخط محمد علی خوشنویس درچاپخانهٔ مشهدی اسدآقا درصفر ۱۳۰٤ وقفی فهرستی و وقفی علی نصرالله نیا ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳۱۸) و (۱۰۸۸۹) و (۱۱۹۱۷)

علاوه برمقام فقاهت برفنون ادب وانساب براعت تمامی داشته . نزد پدر وعمش و ومحقق حلی وخواجه نصیرالدین طوسی ومفید بن جهم حلی وسید عبدالحمید بن فخار موسوی و شریف ابو الحسن علی بن محمد بن علی علوی عمری نسابه و شیخ حسین بن ایاز ادیب نحوی تلمذ کرده . روایت میکنند ازاو ابن داود حلی (رجالی معروف)، وشیخ عبدالصمد بن ابی الجیش حنبلی وغیرهما. کتاب حاوی احادیث وارده در تعیین مرقد مطهر حضرت امیرالمؤمنین ع است که بخواهش یکی ازمتعینین تألیف فرموده وازکتب معروفهٔ معتبره ومرتب بردومقدمه وپانزده باب است (۱) (مختصر این کتابرا بشماره ۱۱۸ خطی به بینید) ضمیمهٔ کتاب رساله ایست در بیان اینکه رقیه و زینب زوجات خلیفهٔ سوم دختران حضرت پیغمبر ص یا ازغیر آن حضرت هستند. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ کربلائی محمد حسین تهرانی بخط محمدعلی رضوی در ۱۳۱۱ وقفی فهرستی (۱۳۱۳)

۷۱۱ فرمان مبارك

فارسی. مترجم معاصر: جواد فاضل. کتاب ترجمهٔ عهدنامهٔ حضرت امیرالمؤمنین ع است بمالك اشتر هنگام حکومت مصر . ضمیمهٔ کتاب است (سیاست‌نامه) ترجمهٔ منظوم عهدنامهٔ مذکور از مرحوم جهانگیرخان ناظم الملك ضیائی وهم‌ترجمهٔ وصیت آنحضرت بفرزندش امام حسن مجتبی ع . چاپ سربی تبریز چاپخانه اختر شمال در فروردین ۱۳۲۷. خریداری آستا نقدس درشهریور ۱۳۲۷ (۱۲۶۲۰)

۷۱۲ـ ۷۱۳ـ فصل الخطاب

عربی. مکرر ۱۱۰ـ اخبار چاپی. مؤلف: حاج‌محمد کریمخان کرمانی. کتاب حاوی احادیث وارده در اصول عقائد واخلاق وفروع است بحذف اسانید. تاریخ ختم تألیف : ربیع الاول ۱۲۸۲ چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد صادق گلپایگانی در ۱۳۰۲ وقفی نائینی (۱۳۱٤) و (۱۳۱۵)

۷۱٤ـ ۷۱۵ـ۷۱٦ فصل الخطاب

عربی. مکرر ۱۱۱ـ اخبار چاپی. مؤلف : حاج میرزا حسین نوری. تاریخ ختم تألیف : دوشب مانده از ماه جمادی الثانی ۱۲۹۲ درنجف. چاپ سنگی نسخ تهران بخط سید احمد اردستانی در ۱۲۹۸ وقفی حاج قآئم مقام ووقفی فهرستی و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳۱٦) و (۱۳۱۷) و (۱۱۹۱۳)

(۱) مجالس المؤمنین (منطبعهٔ طهران در ۱۲۹۹) ص ۲٦ مؤلف این کتابرا اشتباها رضی‌الدین علی بن طاووس دانسته

۷۱۷-۷۱۸ فصل الخطاب

فارسی. مؤلف: سید حسین عرب باغی. رساله در بیان حرمت وخباثت وقباحت شراب وشراب خوارگی است. تاریخ ختم تألیف: ۳ شوال ۱۳۶۳ ضمیمهٔ این رساله است ۱۱ رسالهٔ ذیل که ازمؤلف است: ۱ کشف الاستار درمذمت قمار ۲ کشف الغطآء درحرمت غناء ۳ نهج الضیآء درحکم وموضوع ریا ۴ رسالهٔ تحفهٔ درمذمت حلق لحیه ۵ وسیلة السعادة درفضیلت زراعت ۶ رسالهٔ ایتلاف فی رفع الاختلاف (دربیان طریق درک معانی قرآن) ۷ رسالهٔ طریق مستقیم دروجوب تسلیم برحضرات ائمه ع ۸ رسالهٔ ادراک در قباحت تریاک ۹ رسالهٔ زبده درقباحت رشوه ۱۰ کشف الاثرفی مسافت السفر ۱۱ رسالهٔ (عربی) فی اثبات عدم ارث ابن العم من الابوین مع وجود العم من الاب - روش مؤلف درتمام این رساله‌ها بمانند دیگر ازتألیفاتش جمع وترجمه وتوضیح احادیث وارده است. چاپ سربی تهران. چاپخانهٔ علمی درصفر ۱۳۶۷ وقفی حاج مختار معینی دز اسفند ۱۳۲۶ (۱۲۴۲۴) و (۱۲۴۲۵)

۷۱۹ فصول العلیة فی مناقب المرتضویه

فارسی. مؤلف: حاج شیخ عباس محدث قمی. کتاب درفضائل حضرت امیر المؤمنین ع است. تاریخ ختم تألیف: ۱۲ ربیع الاول ۱۳۳۲ چاپ سربی قم دیماه ۱۳۲۶ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۷۰)

۷۲۰ تا ۷۲۳ فصول المهمة فی معرفة الائمه

عربی. مکرر ۶۳۹- اخبارخطی مؤلف: ابن صباغ. چاپسنگی نسخ تهران در ۱۳۰۳ بخط محمد حسن گلپایگانی. وقفی فهرستی و وقفی نائینی ووقفی دکترحسن شهیدی درمهر ۱۳۲۳ (صفحهٔ اول این نسخه افتاده) و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳۱۹) و (۱۳۲۰) و (۸۲۰۲) و (۱۱۹۲۰)

۷۲۴- ۷۲۵- ۷۲۶ فصول المهمة فی اصول الائمه

عربی. مؤلف: شیخ حر عاملی. کتاب حاوی اصول کلیهٔ مرویه ازخاندان عصمت ع درابواب اصول دین واصول فقه وطب ونوادر کلیه است که بحذف اسناد وروایات نقل از کتب معتبره معتمده نموده ومصدر داشته بمقدمهٔ مشتمل بردوازده فائدهٔ اصولی. چاپ سنگی نسخ تبریز بخط محمد علی خوشنویس درچاپخانهٔ مشهدی اسد آقا درصفر ۱۳۰۴ وقفی فهرستی و وقفی علی نصرالله نیا ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳۱۸) و(۱۰۸۸۹) و(۱۱۹۱۷)

اخبار

کتب چاپی

۷۲۷-۷۲۸ فضائل

عربی. مکرر ۶۴۰- اخبارخطی. مؤلف: شاذان بن جبرئیل قمی. کتاب بدستورشاهزاده معز الدوله بهرام میرزا چاپ شده وسلطان القرآء سید محمود بن محمدحسین حافظ تبریزی تصحیح نموده. چاپ سنگی نسخ تهران‌درصفر۱۲۹۴وقفی‌حاج قائم مقام ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۴۰۴) و (۱۱۹۲۱)

۷۲۹ فضائل

عربی. مکررپیش. شیخ‌کاظم رشتی کتاب را تصحیح نموده و معلق است بحواشی دربیان برخی ازلغات. رسالهٔ (نصائح الشیعه) ضمیمهٔ‌کتاب چاپ شده. چاپ سربی تهران چاپخانهٔ میرزا حبیب الله در۱۳۰۴ وقفی‌فهرستی (۱۴۰۵)

۷۳۰-۷۳۱ فضائل السادات

فارسی. مؤلف: سیدمحمد اشرف بن‌عبدالحسیب بن‌نظام الدین میر احمد(۱) بن زین العابدین حسینی عاملی اصفهانی‌ازفضلاء وشعرآء فارس‌درآغازسدهٔ۱۲ وازشاگردان علامهٔ مجلسی‌است (۲)کتاب‌دربیان‌مناقب وفضائل علویان وذوی‌القربی ولزوم‌دوستی‌آنان ومثالب دشمنانشان است باحادیث مرویه ازجوامع معتبرهٔ فریقین‌که دریکمقدمه وسه‌باب ترتیب یافته. مؤلف کتابرا بنام شاه سلطان حسین صفوی معنون داشته. تاریخ ختم تألیف: ۱۱۰۲ مطابق جملهٔ: «اشرف تألیف» یا «زبدة مناقب السادات» چاپ‌سنگی نسخ تهران ۱۳۱۴ وقفی‌فهرستی ووقفی نائینی (۱۳۲۱) و(۱۳۲۲)

۷۳۲ فلاح الایمان وزناد الاشجان

فارسی. مؤلف: سید حسن فانی یزدی‌مذکوردرص۲۲۸کتاب ازمقاتل وحاوی فوآئد متنوعه است‌که درعنوان (مجلس) ترتیب یافته وغالب مجالس‌را مصدر بآیهٔ‌نموده تاریخ ختم تألیف: ۱۳۱۷ در اصفهان درصدر وذیل‌کتاب صورت اجازهٔ روایتی است ازآقای نجفی مسجد شاهی اصفهانی وبرادرش حاج شیخ محمدعلی وآخوند ملامحمدجواد حسین‌آبادی اصفهانی. کتاب بامر مرحوم رکن الملك میرزا سلیمان نایب الحکومهٔ اصفهان چاپ شده. چاپ سنگی‌نسخ اصفهان. خریداری‌آستانقدس‌درابان۱۳۲۷ (۱۲۸۸۴)

۷۳۳ فوآئدالصلوات وعوآئد التحیات

فارسی. مؤلف: معین الواعظین حاج ملاعباسعلی (بن ملاعلیمحمد جورتانی)

---

(۱) خاله زاده وداماد و شاگرد میر داماد ترجمه‌اش در جلد چهارم فهرست مذکور است.

(۲) ازطرف مادر منتهی میشود بمیرابوالولی صدرا نجوی

اصفهانی معینی حسینی ازفضلاء اهل‌منبر وذاکرین معاصر و درشعر دارای طبع‌است . کتاب حاوی اخبار وارده درفوآئدصلوات‌ودرود برپیغمبر وخاندان‌عصمت علیهم‌السلام وفوآئد استطرادی است . تاریخ ختم تألیف : سلخ رمضان ۱۳۵۲چاپ سنگی‌نسخ اصفهان درهمانسال وقفی‌مؤلف در ٤ مرداد ۱۳۱۷ (۱۳۲۳)

۷۳٤ فوآئد المشاهد ونتایج المقاصد

فارسی. مؤلف: شیخ‌محمدبن علی‌اشرف طالقانی‌ازفضلاء اوآئل‌قرن‌چهاردهم‌ه ـ ق. کتاب شصت‌ودو مجلس از تقریرات منبری مرحوم حاج شیخ جعفر شوشتری (مؤلف خصائص الحسینیه) درمواعظ ونصائح ومناقب ومصآئب است‌که بعین الفاظ نوشته‌ومصدر بمقدمه داشته . چاپ سنگی نسخ. محل چاپ وتاریخ ذکر نشده . وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۹۳۵)

۷۳۵ فوادح الحسینیة والقوادح البینیه ج۱=۲

عربی. مؤلف : شیخ حسین (بن شیخ محمد بن احمد بن ابراهیم بن حاج احمد بن صالح بن احمد بن عصفور بن احمد بن عبدالحسین بن‌عطیه بن‌شیبه درازی بحرینی) آل عصفور بحرینی متوفای در یکشنبه ۲۱ شوال ۱۲۱٦ مدفون‌دردیهٔ‌شاخوره. برادرزادهٔ صاحب حدآئق وهم شاگرد اواست وازمشایخ شیخ احمد احسآئی است. قوت حافظه وکثرت تتبع وتألیف ویرا ممتاز داشته (۱) کتاب ازمقاتل‌است. چاپ سنگی نسخ بمبئی چاپخانهٔ گلزار حسینی درشوال ۱۳۱۲ وقفی حاج قائم‌مقام (۱۳۲٤)

۷۳٦ فیوضات اللامعه

عربی. مؤلف معاصر : شیخ محمدباقر کرمانی مقیم در اصفهان. رساله ایست‌در تعریف وتوصیف جوامع چهارگانهٔ (استبصار ـ تهذیب. من لایحضره الفقیه ـ کافی) معتبره امامیه. تاریخ ختم تألیف : ۱۳۲۰ خورشیدی دراصفهان. رساله مصدر است بفهرست عناوین مطالب . رسالهٔ عربی درتعریف کتاب (قرب‌الاسناد) ورسالهٔ عربی فقهی (رفع النزاع من البین فی‌الصلح المقصود منه الفرار عن‌الدین) ضمیمه چاپشده چاپ سربی ۱۲٦۵- محل چاپ ظاهراً اصفهان است. وقفی سید احمد نجفی‌دربهمن۱۳۲٦ (۱۲٤۱۲)

((حرف ق))

۷۳۷ قانون‌الاسلام ج۱

فارسی. مؤلف : سیدحسین عرب باغی . کتاب ترجمهٔ آیات واخبار وارده‌در

(۱) شهدآء الفضیلة

فقه و امهات مسائل فرعی است. این مجلد درمعاملات و ایقاعات وسیاسات است که در عنوان ۱۸۰ (ماده) ترتیب یافته. تاریخ ختم تألیف: ۱۹ جمادی الثانی ۱۳۴۹ چاپ سنگی نسخ ظاهراً تبریز. وقفی مؤلف دراردیبهشت ۱۳۱۴ (۵۸۷۴)

۷۳۸ قانون الاسلام ج ۲

فارسی. بمانند پیش. این مجلد درعبادات ودرعنوان ۶۰ (ماده) ترتیب یافته. تاریخ ختم تألیف: ۴ ربیع الثانی ۱۳۵۲ چاپ سنگی نسخ چاپخانهٔ علمیهٔ تهران در ۱۳۵۳ وقفی مؤلف دراردیبهشت ۱۳۱۴ (۵۸۷۵)

۷۳۹ تا ۷۴۲ قانون الاسلام ج ۱ و ۲

فارسی. مکرر پیش. دوجلد وقفی مؤلف درمرداد ۱۳۱۶ - و دوجلد وقفی حاج مختار معینی درمهر ۱۳۱۴ (۵۸۷۶) و (۵۸۷۷) و (۵۸۷۸) و (۵۸۷۹)

۷۴۳ - ۷۴۴ قانون الریاضة فی سبیل الهدایه

فارسی. سراینده: حاج سید محمد متخلص به (خاك) فرزند سید عبدالحسین نایب‌الصدر قزوینی ازشعرآء وادبآء آغاز سدهٔ چهاردهم ه - ق کتاب شرح منظوم چهل حدیث است. حدیث اول آن مروی ازکافی: «ما اخلص عبد الایمان اربعین» الخ. سراینده رساله را بتشویق صدر دیوانخانهٔ عدلیهٔ ایران درسال ۱۳۱۰ تتمیم وبنام او معنون داشته. چاپ سنگی نستعلیق تهران بخط زین العابدین درشوال ۱۳۱۱ - خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۹۲۶۹) و (۱۱۵۹۴)

قرة العیون ومفرح القلب المحزون

عربی. مؤلف: ابواللیث نصر بن محمد بن احمد بن ابراهیم سمرقندی مشهور بامام الهدی متوفای در ۳۷۳ یا ۳۷۵ یا ۳۹۳ (۱) ازفقهآء ومحدثین حنیفه است. رساله‌ایست حاوی احادیث وارده درعقوبت تارك نمازومانع زکوة وشرابخوارگی وقتل نفس وقطع رحم وزنآء ولواط ولهو وعاق والدین که درده باب ترتیب یافته. این رساله را درحاشیهٔ کتاب شماره ۸۴۵ به بینید

۷۴۵ - ۷۴۶ - ۷۴۷ قمقام زخار وصمصام بتار

فارسی. مؤلف: حاج معتمد الدوله فرهاد میرزا (بن عباس میرزا بن فتحعلیشاه قاجار) متوفای در ۱۳۰۵ مدفون درصحن روضهٔ مطهر کاظمین. ازمفاخر مردان سیاسی وفضلاء بارع و متتبع دورهٔ ناصری (۲) کتابی است مفصل دربیان احوال حضرت سید الشهدآء ع و

---

(۱) معجم المطبوعات العربیة (۲) المآثر والاثار ص ۱۹۵

مقتل صحیح معتبری است که از احادیث وتواریخ معتبرهٔ امامیه واهل سنت و جماعت بانظر تحقیق وتنقیح جمع آوری نموده وآنرا مصدر داشته بمقدمهٔ دربیان‌ممانعت‌امویان ازنشر فضائل‌خاندان عصمت وخاتمه درمدارك‌وكتبی که‌ازآنها نقل کرده . تاریخ‌شروع بتألیف: ۱۳۰۳ تاریخ‌ختم تألیف: چهارشنبه ۲۵ ذیحجه ۱۳۰۴ چاپ سنگی‌نستعلیق‌تهران بخط محمدعلی منشی علی‌آبادی در۲ محرم ۱۳۰۵ وقفی نهرستی ونائینی‌وعلی نصرالله‌نیا (۱۳۲۵) و (۱۳۲٦) و(۱۰۸۹۲)

۷۴۸-۷۴۹ قواعد الاسلام

فارسی. مؤلف: سید حسین عرب باغی. کتاب دربیان اصول عقائد واصول فقه وفروع واحکام بمستفاد از احادیث خاندان عصمت ع است. در باب اصول عقائد استدلال بآیات و احادیث واجماع فریقین نموده ودر بقیهٔ فصول استناد باحادیث امامیه کرده.روش مؤلف درین کتاب نیز اختیار و ترجمهٔ احادیث است . تاریخ ختم تألیف : ۳ رجب ۱۳۵۹ رساله (دربیان حقیقت رفتار صحابه) ورسالهٔ (ایضاح) ازین مؤلف ضمیمهٔ کتاب است. چاپ سنگی نسخ ظاهراً تهران. وقفی‌مؤلف در۲۳فروردین ۱۳۲۳ ووقفی حاج محمدعلی رزاقی درمرداد ۱۳۲٦ (۸۱٦۷) و (۱۰٦۸٦)

۷۵۰ قواعد الدین فی‌احکام سیدالمرسلین ج ۱

عربی. مؤلف: سید حسین عرب باغی . کتاب حاوی آیات و اخبار وارده ازطرق اهل بیت عصمت درباب اصول وفروع است. این‌مجلد مرتب است بردوجزء : ۱ باب اصول ۲ باب فروع ازطهارت وصلوة ومصدر است بفهرست مطالب.تاریخ‌ختم تألیف جزء اول: ۱۲ ربیع الثانی ۱۳٦۱ چاپ سنگی نسخ‌تهران‌دربهمن ۱۳۲۵ وقفی‌حاج مختار معینی درمرداد ۱۳۲٦ (۱۰٦۸۱)

۷۵۱ قواعد الدین ج ۲

عربی. بمانند پیش. این‌مجلد ازباب زکوة تاآخر دیات‌را دارد. کتاب‌مصدر است بفهرست مطالب. تاریخ ختم تألیف : ۲۸ رمضان ۱۳٦۲ چاپ‌سنگی نسخ تهران وقفی حاج مختار معینی درمرداد ۱۳۲٦ (۱۰٦۸۲)

۷۵۲ تا ۷۵۵ قواعد الدین ج۱-۲

عربی. بمانند پیش. هردودوره وقفی‌حاج مختارمعینی درمرداد۱۳۲٦ (۱۰٦۸۹) و(۱۰٦۹۰) و(۱۰٦۹۱) و(۱۰٦۹۲)

۷۵٦ قول المسدد فی‌الذب عن المسند

عربی . مؤلف : قاضی القضات شهاب الدین ابوالفضل‌احمد بن‌علی بن محمد

بن‌محمد بن علی کنانی عسقلانی مصری شافعی‌معروف بابن‌حجر عسقلانی‌متولد درمصر بسال ۷۷۳- متوفای درذیحجه۸۵۲ ازحفاظ حدیث و اعلام فن تراجم ورجال‌اهل‌سنت‌است. در راه تحصیل دانش مسافرت هائی بحجاز وشام ویمن کرده. نزد فیروزآبادی (صاحب قاموس) وحافظ ابو الفضل زین الدین عراقی ودیگر ازشیوخ مصر تلمذ نموده درسال ۸۲۷ بامر ملك اشرف برسبای قاضی القضات مصر گشته ومرجع فتوا ومتعهد تدریس وخطابه شده وبالجمله ریاست عامه را دارا بوده (۱) رساله ایست دربیان صحت صدور پانزده حدیث مندرج درمسند احمد بن حنبل ورد است برمحدثینی که برخی احادیث مندرج درمسند احمد بن حنبل را مجعول دانسته اند. تاریخ ختم تألیف: ۸۰۹ رساله مذیل است به تتمه ومستدرکی درصحت بیست ودوحدیث دیگر از قاضی الملك محمد صبغة الله بن محمد غوث بن محمد ناصر الدین مدراسی . تاریخ ختم تألیف این ملحق ومستدرك: شش روز گذشته ازصفر ۱۲۸۱ کتاب مذیل است بفهرست مطالب واحادیث بیست و هفت گانه . چاپ سربی حیدرآباد دکن چاپخانهٔ دآئرةالمعارف نظامیه در۱۳۱۹ خریداری‌آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۳۰۰۲)

((حرف ك))

۷۵۷ کاشف الاستار

فارسی. مترجم ؛ شرف الدین خویدکی . ترجمه اش بنظر نرسید . کتاب ترجمهٔ (جامع الاخبار) است. مترجم تمام آیاتی که دراول بعضی ازابواب ذکر شده ترجمه‌نکرده واکتفاء بیك یادو آیه نموده چاپ سنگی‌نجف بخط‌نسخ چاپخانهٔ‌مرتضوی در۱۳۵۲ وقفی محمدکاظم کتبی در۱۷ رمضان ۱۳۶۶ (۱۰۷۶۰)

۷۵۸ کافی

عربی. مکرر۶٤۸خطی. مؤلف: شیخ کلینی. کتاب بخش اصول است وتا آخر (کتاب‌العشرة) را دارد . چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۲۷۸ وقفی‌نائینی (۱۳۳۰)

۷۵۹ کافی

عربی. بمانند پیش. کتاب بخش اصول‌است ودراین‌چاپ‌تاآخر(کتاب‌الایمان والکفر) را دارد. چاپ سنگی نسخ تبریز بخط محمدعلی‌تبریزی چاپخانهٔ حاج‌ابراهیم در۱۲۸۱ وقفی نائینی (۱۳۳۲)

۷۶۰=۷۶۱ کافی

عربی. بمانند پیش . کتاب بخش اصول است و تا آخر (کتاب العشرة)را

(۱) حسن المحاضره ج ۱ ص۱۵۳ — تاریخ آداب اللغة العربیه ج ۳

دارد. کتاب بنظر ودستور حاج میرزا محمد حسین شریعتمدار تبریزی و جمعی از فضلاء مطابقه وتصحیح شده ومعلق است بحواشی از شرح ملا صالح و مرآة العقول و شرح میرزا محمد رفیع وغیر هم و مصدر است به (غلطنامه) امیرتومان نظم السلطنه حاج حسینقلی خان (بن حاج محمدعلیخان بیگلربیگی آذربایجان) آنرا چاپ نموده وهشتصد نسخه از آنرا بعلمآء وفضلاء عصر هدیه داشته. چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ مشهدی اسدآقا درذیحجهٔ ۱۳۱۱ وقفی‌فهرستی ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳۲۷) و (۱۱۹۸۰)

۷۶۲ کافی ج ۱

عربی . مانند پیش. کتاب قسمت فروع است که در این چاپ دز دو جلد صورت گرفته. این مجلد حاوی کتب (طهارت. صلوة. زکوة. صیام. حج . مزار. جهاد معیشت. خمس) است. شیخ محمد تقی کتابرا تصحیح نموده . میرزا فضل الله بن شمس الدین الهی (۱) نیز شرکت درتصحیح داشته ورسالهٔ (عین الغزال) در فهرست اسمآء رجال‌این کتابرا تالیف نموده. کتاب مصدر است بترجمهٔ مؤلف . احادیث هربابی برقم هندسی شماره گذاری شده وهم بجهت رجالی هرحدیثی (ازصحیح‌وموثق) بطور رمز (ص. ق) علامت گذاری شده . شمارهٔ احادیث ورموز رجالی درجدولهای مرتسم درصفحات نوشته‌شده. چاپ سنگی نسخ‌تهران . بخط احمد تفرشی درشعبان۱۳۱۲ وقفی‌فهرستی (۱۳۲۸)

۷۶۳ کافی ج ۲

عربی . این جلد حاوی کتب (نکاح . طلاق. عتق وتدبیر وکتابت . صید. ذبائح . اطعمه واشربه . زی وتجمل ومروة . دواجن. وصایا. مواریث . حدود . دیات. شهادات . قضآء و احکام . ایمان ونذور وکفارات) است . نسب نامهٔ سادات‌اخوی‌تهران ورسالهٔ (عین الغزال) ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ سید مرتضی بخط احمدتفریشی ویحیی تفریشی‌در ۱۵-۱۳۱٤ وقفی فهرستی (۱۳۲۹)

۷٦٤ تا ۷٦۷ کافی ج ۱-۲

عربی. مکرر پیش. وقفی‌نائینی (دورهٔ اول که شماره ۷٦٤- است حاوی جلداول و دوم دریك مجلد است. شمارهٔ۷٦٥و۷٦٦ نیزجلداول ودوم است که‌جداگانه‌جلدشده‌است) ووقفی ملکزادهٔ کوثر (شمارهٔ ۷٦۷ هردوجلد دریك مجلد است (۱۳۳۱)و(۱۳۳۳)و(۱۳۳٤) و (۱۱۹۷۹)

---

(۱) معروف بحکیم الهی متوفای شب چهارشنبه هفتم رجب ۱۳٥۳ درسن ٦٦ سالگی. ترجمه‌اش‌از افادات کتبی آقای حاج شیخ آقا بزرك تهرانی است.

۷۶۸ کبریت احمر

فارسی. مولف: شیخ محمد باقر بیرجندی مذکور درص۱۹۸ کتاب ازکتب مقاتل است ومرتب است برسه جزء: ۱ درآداب وشرآئط ذاکرومستمع وکتب معتبرهٔ که در مقتل نوشته شده ۲ حاوی ۳۱ مجلس است ۳ موسوم است به (مکین الاساس فی احوال ابی الفضل العباس) حاوی شش مجلس است. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ حقیقت در ۱۳۴۳- خریداری ستانقدس در ۱۳۲۱ خورشیدی (۷۸۶۹)

۷۶۹ کبریت احمر

فارسی. مکرر پیش. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ میر زا علی اصغر در ۱۳۳۰ وقفی شیخ محمدحسین آیتی درمرداد ۱۳۲۷ (۱۲۵۲۰)

۷۷۰ کتاب سلیم بن قیس

عربی. مکرر ۶۷۲ خطی. مؤلف: سلیم بن قیس کوفی. کتاب مصدراست بترجمهٔ مؤلف ومذیل است بفهرست مطالب. چاپ سربی نجف در۱۳۲۶ وقفی محمدکاظم کتبی در۱۳۲۶ خورشیدی (۱۰۷۹۰)

۷۷۱ کتاب الشهاب فی الحکم والاداب

عربی. رساله ایست شامل هزار حدیث مروی ازحضرت پیغمبر ص ع که بترتیب حروف تهجی درسی باب ترتیب یافته وبمانند (کتاب الشهاب) شماره ۶۷۳ خطی حاوی مختاراتی ازکلمات قصار نبوی است. مؤلف آن ازفضلاء امامیه است. در دیباچهٔ رساله نامش مذکور نیست. کاتب درآخر کتاب آورده: « هذاآخرما اختاره الشیخ والمولی العظیم الشیخ یحیی البحرانی نورالله مرقده » ترجمهٔ شیخ یحیی بحرینی بنظر نرسید. گمان میرود همان شیخ شرف الدین یحیی بن عزالدین حسین بن عشیرة بن ناصر بحرینی مؤلف (تحفة الرضویة فی شرح الجعفریه) باشد که ازشاگردان محقق کرکی ومقیم در یزد ومجاز ازاو بوده. تاریخ اجازه اش ۹۳۲ است (۱) کاتب دراول کتاب اشتباها ترجمهٔ قاضی ابوعبدالله محمد بن سلامهٔ قضاعهٔ مغربی را آورده. رساله معلق است بحواشی توضیحی واحادیث قریب المضمون امامی. رسالهٔ (اربعین) و (صدکلمه) از جاحظ بصری و (وقفنامه) موقوفات مرحوم حاج آقامحسن عراقی ضمیمه چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران درمحرم ۱۳۲۲ وقفی فهرستی (۱۲۷۶)

---

(۱) روضات الجنات ذیل ترجمهٔ امیر سید حسین کرکی. الذریعه ج ۱ ص۲۱۵ وج۳ ص۴۳۶ وهم اجازه ایست ازاودرآخر (الفیه) شماره ۲۶۹۵ عمومی فقه که تاریخ آن شانزدهم محرم ۹۴۹ در بصره است.

۷۷۲ کتاب المبین ج ۱

عربی مکرر ۱۱۷ـ اخبار چاپی. مؤلف: حاج محمد خان کرمانی. کتابی است مفصل حاوی اخبار وارده درمعارف واصولین وفضائل واخلاق با اسقاط سند. این مجلد درتوحید ونبوت وامامت وفضائل ائمهٔ هدی ع ومؤمنین است ومصدر است بفهرست ابواب. تاریخ ختم تألیف کتاب: ربیع الاول ۱۳۰۵ چاپ سنگی نسخ تبریز بخط سید احمد تبریزی در ۱۳۲٤ وقفی فهرستی (۱۳۳۵)

۷۷۳ کتاب المبین ج ۲

عربی. بماند پیش. این مجلد حاوی اخبار وارده در ابواب مبدأ ومعاد وآداب واخلاق واصول فقه است. چاپ سنگی نسخ تبریز وقفی فهرستی (۱۳۳٦)

۷۷٤ـ۷۷۵ـ۷۷٦ کشف الاستار عن وجه الغائب عن الابصار

عربی. مؤلف: حاج میرزا حسین نوری. کتاب رد است برقصیدهٔ بغدادیه (۱) درانکاروجود صاحب العصر والزمان واثبات ولادت وجود آنحضرت و رد شبهات وارده درقصیده است باخبار واقوال فریقین ضمن دوفصل. تاریخ ختم تألیف: ۱۳۱۷ ضمیمهٔ این کتاب است قصیدهٔ مفصلی از حاج شیخ محمد حسین آل کاشف الغطاء دررد ومعارضه باقصیدهٔ بغدادی. چاپ سنگی نسخ تبریز جمادی الثانی ۱۳۱۸ وقفی فهرستی و وقفی حاج قائم مقام ووقفی ملکزاده کوثر (۱۳۳۷) و(۱۳۳۸) و(۱۲۰۱۰)

۷۷۷ کشف الانوار فی فضائل سید الابرار

فارسی. مترجم: آقا نجفی مسجد شاهی اصفهانی. کتاب ترجمهٔ جلد نهم بحارالانوار است. چاپ سنگی نسخ در ۱۲۹۵ محل چاپ ظاهراً تهران. وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۸۹۳)

۷۷۸ـ۷۷۹ کشف الحق لغفلة الخلق

عربی. مؤلف: سید محمد مهدی قزوینی کاظمی. کتاب درفضائل ومناقب حضرت سیدالشهدآء ابیعبدالله الحسین ع وبیان فداکاری آن بزرگوار ووظیفهٔ مسلمانان نسبت بآنحضرت است که درسه مقصد وخاتمه مرتب گشته. تاریخ ختم تألیف: ۱۵ ربیع الاول ۱۳٤۵ در بصره. چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ دارالسلام در همانسال وقفی مؤلف در رجب ۱۳٤۹ (۱۳۳۹) و (۱۳٤۰)

۷۸۰ کشف السترة فی حدیث الفترة

فارسی. مؤلف: شیخ محمد آقا ترک کرنسی ازفضلاء معاصر است که درتاریخ

---

(۱) بنا برآنچه شنیده شده قصیدهٔ مذکور از سید نعمان بن شهاب الدین محمود بغدادی شافعی معروف به (ابن الالوسی) متوفای ۱۳۱۷ ـ است.

چاپ زنده بوده . کتاب دراثبات وجود ولیعصر ع واحوال آنحضرت است . چاپ سنگی نستعلیق تهران چاپخانهٔعلمی در۱۳٤۹ خریداری آستانقدس درابان۱۳۲۷(۱۲۸۸۹)

۷۸۱-۷۸۲ کشف الغمه

عربی . مکرر ۶۸۲ خطی . مؤلف : علی بن عیسی اربلی . چاپ سنگی نسخ تهران . چاپخانهٔ کربلائی محمدحسین تهرانی در رجب ۱۲۹٤ وقفی فهرستی و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳٤۱)و(۱۲۰۱٤)

۷۸۳ تا ۷۸۷ کشف الیقین

فارسی . مؤلف : سید حسین عرب باغی . کتاب دربیان مناقب و فضائل و وولادت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام درکعبه است . تاریخ ختم : شوال ۱۳۳۳ چاپ سنگی نسخ محل چاپ ظاهراً تبریز دوجلد وقفی مؤلف در مراد ۱۳۱۶ و دوجلدو قفی حاج مختار معینی درمهر ۱۳۱٤ ویکجلد وقفی حاج محمدعلی رزاقی در مراد ۱۳۲۶ (۱۳٤۲) و (۱۳٤۵) و (۱۳٤۳) و (۱۳٤٤) و (۱۰۶۸۵)

۷۸۸-۷۸۹-۷۹۰ کفایة الخصام فی تعیین الامام

فارسی . مؤلف : شیخ محمد تقی بن علی دزفولی مقیم تهران درشعرعربی دارای طبع بوده . کتاب ترجمهٔ (غایة المرام) سید هاشم بحرینی است که بفرمان ناصر الدین شاه قاجار ترجمه نموده . تاریخ شروع بترجمه : اواسط سال ۱۲۷۳ تاریخ ختم : ۱۵ ذیحجه ۱۲۷۵ کتاب بفرمان آنشاهنشاه وبدستیاری شاهزاده محمد محسن میرزا چاپ وتعداد ۱۲۲۰ جلد آن وقف ومیان علماء وفضلاء توزیع شده . صدر کتاب قصیدهٔ از سروش ومقدمة الطبع وفهرست عناوین ابواب پس ازدیباچهٔ کتاب تدوین شده . چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد رضاخوانساری چاپخانه کربلائی محمد قلی و کربلائی محمد حسین در۱۲۷۷ وقفی نائینی ووقفی فهرستی ووقفی علی نصرالله نیا (۱۳٤۶) و (۱۳٤۷) و (۱۰۸۹۶)

۷۹۱ کفایة الطالب لمناقب علی ابن ابی طالب

عربی . مؤلف معاصر : شیخ محمد حبیب الله (بن عبدالله بن مایأبی جکنی یوسفی) شنقیطی ازمحدثین اهل سنت وجماعت واساتید جامع ازهر مصر است . کتاب دراثبات اولیت اسلام حضرت امیر المؤمنین ع ونسب مبارك آنحضرت ومنحصر بودن ذریهٔ پیغمبر درنسل طاهر آن حضرت ودیگر از فضائل ومناقب است که دریکمقدمه و یك مقصد و خاتمهٔ ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف : یکشنبه ۲۹ جمادی الاول ۱۳۵۳ کتاب مذیل است

بفهرست مطالب. چاپ سربی مصر چاپخانهٔ الاستقامه در ۱۳۵۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۰۲۶)

۷۹۲ کلمات الامام

عربی. مؤلف: شیخ محمدعبده مفتی مصر (۱) رساله منتخبی است ازکلمات قصار علوی که مذیل داشته بتوضیح لغات ومصدر نموده رساله را به ۱۶ صفحه درسیرهٔ حضرت امیرالمؤمنین ع. چاپ سربی مصر: چاپخانهٔ محمودیه - وقفی نائینی (۱۲۱۹)

۷۹۳ کلمات محمد

فارسی. مؤلف و مترجم معاصر: محمد جواد مشکور. رساله حاوی جملهٔ ازکلمات قصار حضرت پیغمبر اکرم است که جمع وترجمه نموده. چاپ سربی تهران چاپخانهٔ مجلس در اردی بهشت ۱۳۱۸ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۹۳۲۰)

۷۹۴ کلمهٔ طیبه

فارسی. مکرر ۱۱۸-اخبار چاپی. مؤلف: حاج میرزا حسین نوری. کتابی است مفصل دربیان اهتمام بترویج دین واحترام علماء ومروجین دین و فضیلت انفاق وتصدق وغیرها ازمواعظ وفوائد اخلاقی که درعنوان ۱۹ باب مرتب گشته. تاریخ ختم تالیف: شب پنجشنبه ۱۴ محرم ۱۳۰۱ ودرشب شنبه ۱۱ جمادی الثانی ۱۳۰۲ درسامره آنرا پاکنویس نموده. چاپ سنگی خط نستعلیق بمبئی دررمضان ۱۳۰۳ وقفی فهرستی (۱۳۴۸)

۷۹۵ کلمة الغراء

عربی. مؤلف: سید عبدالحسین شرف الدین عاملی. رساله در اثبات تفضیل حضرت صدیقهٔ طاهره فاطمهٔ زهراء علیها السلام است بردیگر از زنان بآیات واحادیث وارده ازطریق اهل‌سنت وجماعت. تاریخ ختم تألیف: غرهٔ رجب ۱۳۴۶ درشهرستان صور چاپ سربی صیدا چاپخانهٔ العرفان در ۱۳۴۷ وقفی مؤلف (۱۳۴۹)

۷۹۶ تا ۷۹۹ کمال الدین

عربی. مکرر شماره ۶۸۸ خطی. مؤلف: شیخ صدوق. فهرست ابواب درآخر کتاب تدوین شده. چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمدحسن گلپایگانی درچاپخانهٔ سید باقر رازی در ۱۳۰۱ وقفی فهرستی و وقفی عبدالله رضوی درشهریور ۱۳۰۷ و دو جلد وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳۵۰) و(۱۳۵۱) و(۱۲۰۴۴) و(۱۲۰۴۵)

((حرف گ))

۸۰۰ گنج عرفان

فارسی. مؤلف: آخوند ملا محمد جواد صافی. ترجمهٔ اش بیاید. کتاب هزار

(۱) ترجمه‌اش در جلد چهارم فهرست مذکور است.

کلمه از کلمات قصار علوی است که انتخاب نموده وبترتیب حروف تهجی مرتب داشته وهر کلمهٔ را نخست بنظم (ببحرمثنوی) وپس ازآن بنثر ترجمه نموده . حدیث اول آن « ان اولی الناس بالانبیآء اعلمهم بماجائوابه» تاریخ ختم تألیف : ۱۳۵۸ چاپ سربی تهران چاپخانهٔ علمی درخرداد ۱۳۲۷ وقفی مؤلف درمرداد ۱۳۲۷ (۱۲۵۰۲)

۸۰۱-۸۰۲ گنجینهٔ گهر

فارسی . مؤلف : آخوند ملا محمد جواد صافی گلپایگانی متولد در ۱۲۸۸ ه‍ - ق از علمآء معاصر مقیم گلپایگان ودارای مقبولیت وصاحب تألیفات متنوعه ومتمتعه است . در اصفهان نزد آقا نجفی مسجد شاهی وآخوند ملا محمد باقر فشارکی وآمیرمحمد تقی مدرس وحاج سید محمد باقر درچهٔ ودرتهران درخدمت حاج شیخ فضل الله نوری (۱) تلمذ وتکمیل نموده . ودرشعر دارای طبع است وبعنوان نام خانوادگی (صافی) تخلص می‌دارد . کتاب ترجمهٔ منظوم هزار حدیث ازکلمات قصار حضرت پیغمبر اکرم ص ع ببحر مثنوی است . تاریخ ختم تألیف : شوال ۱۳۵۶ چاپ سربی تهران چاپخانهٔ علمی وقفی مؤلف درشوال ۱۳۶۶ وخریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۵ (۱۰۷۸۳) و(۱۰۳۸۳)

((حرف ل))

۸۰۳ لئالی الاخبار والاثار

عربی . مؤلف : حاج شیخ نبی تویسرکانی مقیم تهران متوفای ۱۳۲۱ ق - ه (۲) کتابی است حاوی احادیث وارده درمحاسن و مواعظ و زواجر و آداب وغیرها که مرتب است برده باب وخاتمه ضمن سه جزء هربابی حاوی عناوین (لؤلؤة) است . مؤلف احادیث را محذوفة الاسانید آورده وبشرح وتوضیح ودرج حکایات واشعار پرداخته . تاریخ ختم تألیف : ۲۴ ذیقعده ۱۳۰۷ صورت وقفنامهٔ موقوفات انیس الدوله درآخرجزء دوم الحاق شده . مؤلف مختصری ازترجمهٔ حال وصورت اجازا تش را درآخر کتاب آورده . فهرست این کتاب را بشمارهٔ ۶۴۳ - اخبارخطی به بینید . چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۳۱۲ چاپخانهٔ علیقلیخان وقفی فهرستی (۱۳۵۳)

۸۰۴ لئالی الاخبار والاثار

عربی . بمانند پیش . مؤلف درین چاپ (غلطنامه وتکمله) برای کتاب تألیف والحاق بآن نموده تاریخ

---

(۱) متولد ۱۲۵۸ شهید در ۱۳ رجب ۱۳۲۷ درتهران مدفون درقم خواهرزادهٔ محدث نوری وازشاگران میرزای شیرازی (۲) بروایت حاج عماد فهرستی

ختم تألیف وتصحیح آن جمادی الاول ۱۳۲۰ است. چاپ سنگی نسخ تهران در صفر ۱۳۲۰ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۸۹۹)

۸۰۵ لئالی العلیة فی ترجمة الجواهر السنیه

فارسی. مؤلف: حاج میرزا محمد حسین (بن حاج میرزا علی اکبر) شریعتمدار تبریزی متوفای ۱۳۳۱ ترجمهٔ مؤلف درکتاب (المآثر والاثار ص۱۷٤) چنین ضبط شده: «ازجملهٔ اجلهٔ علماء آذربایجان است ودرنجف اشرف کتابخانهٔ عمومی ایجاد کرده وبکاری بزرك وخدمتی شگفت توفیق یافته» این کتاب ترجمهٔ (جواهرالسنیه) شیخ حرعاملی است. تاریخ ختم تألیف: ربیع الثانی ۱۳۰٦ چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ مشهدی اسدآقا بخط محمدحسین تبریزی در ۱۳۰٦ خریداری آستانقدس در مهر ۱۳۲۷ (۱۲۸۰۳)

۸۰٦ لؤلؤة الغالیة فی اسرار الشهاده

عربی. مؤلف: سید ابوطالب (بن ابی تراب بن قریش بن ابیطالب بن حاج میرزا یونس) حسینی قاینی متولد حدود ۱۲۳۰ وچندی متوفای در پنجشنبه ششم شوال ۱۲۹۳ یا ۱۲۹۵ درسفر حجاز درشهرستان کراچی. ازعلماء جامع عصرخود بوده نزد حاجی کلباسی (صاحب اشارات الاصول) وشیخ محسن خنفر نجفی وغیرهما تلمذ کرده وبدریافت اجازهٔ اجتهاد نائل گشته (۱) کتاب ازکتب مقاتل است ودر بیان نکات و واسرارشهادت حضرت سیدالشهداء ع است. تاریخ ختم تألیف: محرم ۱۲۸۸ رساله‌های (صلوة مسافر) و (درة الباهره) ومقاله دربیان عبارت شهید ثانی درشرح لمعه (فصل دوم ازکتاب صلوة) ازمؤلف این کتاب وهم رسالهٔ (اسرار التوحید) تألیفی سید ابوتراب (فرزند مؤلف این کتاب) درحاشیهٔ کتاب تدوین شده. چاپ سنگی نسخ در ۱۳۱۸ محل چاپ ایران است وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۰٦۲)

۸۰۷ لؤلوء ومرجان

فارسی. مؤلف: حاج میرزا حسین نوری. کتابی است نفیس دربیان شرائط و وظائف ذاکرین و روضه خوانان باحادیث مرویه ازخاندان عصمت ع. تاریخ ختم تألیف: ۲۵ ذیقعده ۱۳۱۹ درنجف. کتاب مذیل است بفهرست مطالب. چاپ سنگی نستعلیق تهران بخط عبدالله حائری در ۱۳۲۱ وقفی فهرستی (۱۳۵٤)

---

(۱) ترجمهٔ مؤلف ماخوذ است ازآنچه‌را که مؤلف درخاتمه این کتاب آورده وهم از کتاب بغیة الطالب ص۱٦۰ وازکتاب الذریعه (ج ۲ ص۳ ٤۳)

۸۰۸ لؤلوء ومرجان

عربی. مکرر پیش. چاپ سنگی نستعلیق ایران محل وسال‌چاپ معلوم نشد.
وقفی ملکزاده کوثر (۱۲۰۶۳)

۸۰۹ لباس التقوی

عربی وفارسی. مکرر۱۲۱–اخبار چاپی. مؤلف : میرزا فضل‌الله (بن‌ملاداود ملا باشی سودخروی) بدایع نگار متولد در۱۲۹۶ درمشهد متوفای ۲۳ ذیقعده ۱۳۴۳ مدفون‌در رواق روضهٔ منوره رضوی موسوم بدارالضیافه. از اساتید ادب معاصر بود . علوم متنوعه فقه و اصول وادب وریاضی را نزد پدر ومیرزا عبدالرحمن مدرس (۱) آموخته. رساله حدیث کسآء است که‌آنرا بنظم عربی سروده‌ومذیل‌داشته بشرح آن و هم منظومهٔ عربی آن‌حدیث شریف ازمیرزا محمدحسین شمس‌المناقب لکهنوی و منظوم فارسی آن اثر طبع میرزا عبدالحسین‌آگاهی (برادر مؤلف) چاپ سربی مشهدچاپخانهٔ طوس درشوال ۱۳۲۲ وقفی فهرستی (۱۳۵۵)

۸۱۰ لمعات الانوار

فارسی. مؤلف : سیدابو القاسم (بن محمدعلی) حسینی سدهی اصفهانی مقیم درتهران متوفای ۱۳۳۹ در مکه (۲) ازفضلاء بارع ومعارف وعاظ بوده. کتاب‌حاوی احادیث وارده درفضیلت (صلوات وبسم الله) وبرخی از اذکار دیگر است که در عنوان سه (لمعه وخاتمه) مرتب داشته . مؤلف کتاب را بنام ناصر الدین شاه قاجار معنون نموده . تاریخ ختم تألیف یکشنبه ۲۲ جمادی اول ۱۳۰۱ کتاب (دلائل الربوبیه) تألیفی مؤلف این‌کتاب نیز ضمیمهٔ این‌کتاب چاپ شده . چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۱۱ – خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۹۳۵٤)

۸۱۱ لمعان الانوار

عربی. مؤلف : حاج شیخ ابوالحسن مرندی نجفی مذکور . کتاب در احوال حضرت خاتم الاوصیآء وعلائم ظهور آنحضرت است ومجلد پنجم ازکتاب (نورالانوار) او است. چاپ سنگی‌نسخ تهران چاپخانه حاج عبدالرحیم باسمه چی بخط محمد علی‌در جمادی الاول ۱۳٤۰ وقفی نائینی (۱۳۵٦)

---

(۱) متولد در شب۱۲ شعبان ۱۲٦۸ درشیراز متوفای ۱۳۳٦ درمشهد مدفون در ایوان طلای صحن قدیم روضهٔ رضوی فرزند مولانامیرزا نصرالله فارسی مشهدی. نزدپدر و میرزا محمد حکیم وشیخ محمد رحیم بروجردی علوم‌عقلی و فنون نقلی را خوانده و از علمآء جامع و دارای تألیفات متنوعه است. مطلع الشمس ج ۲ ص٤۰۰

(۲) بروایت مرحوم حاج عماد فهرستی ازسید جواد فرزندمؤلف‌والذریعه ج۳ص ٦۱

کتب چاپی

۸۱۲ لمعة البیضاء فی شرح خطبة الزهراء

عربی. شارح حاج میرزا محمدعلی قره‌جه‌داغی مذکور. شرحی است مفصل و تحقیقی برخطبهٔ اعجازی که حضرت صدیقهٔ طاهره سلام الله علیها درباب غصب فدك‌در مسجد پیغمبر ص ع ایراد فرموده (۱) شارح این کتاب را بخواهش‌شاهزاده مؤیدالدوله تألیف نموده. تاریخ ختم تألیف : غرهٔ ذیحجه ۱۲۸۶ چاپ سنگی نسخ تبریز بخط محمد هاشم درچاپخانهٔ حاج ابراهیم تبریزی درشوال ۱۲۹۷ وقفی فهرستی (۱۳۵۷)

۸۱۳ لوامع صاحبقرانی ج ۱

فارسی. مکرر ۶۹۴- اخبار خطی. مؤلف: مجلسی اول. کتاب دردومجلد وضمن چهارجزء چاپ شده . این مجلد حاوی کتاب طهارت وصلوةاست وهربابی‌مصدر است بفهرست مطالب. چاپ سنگی نسخ تهران . متن بخط نسخ وشرح بخط نستعلیق در چاپخانهٔ سید مرتضی در۱۳۲۲ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۹۳۵۵)

۸۱۴-۸۱۵ لوامع صاحبقرانی ج ۲

فارسی. بمانند پیش. این مجلد حاوی ابواب زکوة وصوم وحج است. چاپ سنگی‌نسخ ونستعلیق تهران چاپخانهٔ حاج سید مرتضی در۱۳۲۴ خریداری‌آستانقدس‌درخرداد ۱۳۲۳ ووقفی حاج‌قائم مقام (۹۳۵۶) و(۱۳۵۸)

((حرف م))

۸۱۶ ماتمکده

فارسی. مؤلف: آخوند ملامحمد (بن علی اکبر) خراسانی مشهور به(فرشته) (۲) کتاب درمصائب چهارده معصوم علیهم السلام واز کتب مقاتل است که حاوی ۱۴ (ماتمکده) وهرماتمکدهٔ حاوی مجالسی است. این جلد درمصائب ومحن حضرت پیغمبر اکرم ص ع وحضرت امیرالمؤمنین وحضرت امام مجتبیع است . تاریخ شروع بتألیف: ۶شوال ۱۲۶۱ چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد علی گلپایگانی‌درچاپخانهٔ کربلائی‌محمد حسین وکربلائی محمدقلی درذیحجه ۱۲۸۴ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۹۰۰)

۸۱۷ ماتمکده ج ۲

فارسی. مؤلف : ملاقربان بن رمضان بادشتی رودباری قزوینی متخلص به(بیدل)

---

(۱) شرح دیگر این خطبه را بشمارهٔ ۵۳۵ به بینید (۲) بغیة الطالب (ص ۱۶۸) ترجمهٔ مؤلف‌را چنین آورده : « المولی محمد الخوسفی القاینی المعروف بفرشته فاضل متبحر است از کتاب مقتل او علماء نقل میکنند »

کتب چاپی

ازمردمان نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۳. کتاب از کتب مقاتل است. این جلد حاوی ۳۵ مجلس است. تاریخ ختم تألیف: رمضان ۱۲۶۶ مراثی ازمؤلف ووصال شیرازی وغیرهما ضمیمهٔ کتاب چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد رضا خوانساری درمحرم ۱۲۷۷ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲۸۹۱)

۸۱۸-۸۱۹ ماهو نهج البلاغه

عربی. مؤلف: سید هبة الدین‌شهرستانی (۱) رساله درتعریف وتوصیف کتاب شریف (نهج البلاغه) وظاهراً نخست تألیفی است که باین تفصیل در اطراف کتاب مذکور تألیف شده. چاپ سربی صیدا چاپخانهٔ العرفان در ۱۳۵۲ وقفی مؤلف‌درمرداد ۱۳۱۳ ووقفی سید محمد صالح شهرستانی درشهریور ۱۳۱٤ (۳۸۲۲) و (۳۸۲۱)

۸۲۰-۸۲۱ مثیرالاحزان

عربی - مؤلف: شیخ نجم الدین جعفر (بن شیخ نجیب الدین ابی ابراهیم‌محمد بن جعفر بن ابی البقآء هبة الله بن نما بن‌علی بن حمدون حلی ربعی) معروف بابن نما متوفای حدود ٦۸۰ (۲) ازعلمآء امامیه درنیمهٔدوم سدهٔ هفتم واز مشایخ علامهٔ حلی‌است. کتاب ازمقاتل معتبر است وبرسه مقصد ترتیب یافته: ۱ احوال السابقه لقتال آل الرسول ۲ فی وصف موقف النزال ۳ فی‌الاموراللاحقه لقتله - رساله (قرة العین‌لاخذ ثارالحسین) ضمیمهٔ کتاب چاپ‌شده است (۳) چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ مشهدی‌خدادادرر ربیع الثانی ۱۳۱۸ وقفی فهرستی ووقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱۳۵۹) و(۱۲۰۸۷)

۸۲۲ مثیرالاحزان فی‌ابنآءالرحمان ج ۱و۲

عربی. مؤلف: شیخ شریف بن شیخ عبدالحسین بن صاحب جواهر متوفای‌شب شنبه ۲۷ رمضان ۱۳۱٦ از اجلاء شاگردان حاج میرزا حسین خلیلی‌تهرانی‌است و روایت میکند ازشیخ محمدحسین کاظمی (٤) کتاب درمناقب‌ومصآئب واحوال‌چهارده معصوم علیهم السلام است که دردوجزء ترتیب یافته. جزء اول حاوی ده مجلس در مصآئب حضرت سید الشهدآء ع. جزء دوم در احوال بقیهٔ معصومین است وموسوم شده است به (وفیات اعلام الحق) کتاب پس ازفوت مؤلف مبوب و مرتب و نام‌گذاری شده. چاپ سنگی نسخ نجف چاپخانهٔ مرتضوی‌بخط میرزا محمود تبریزی در۱۳٦۵ وقفی محمد کاظم کتبی دررمضان ۱۳٦٦ (۱۰۷٤۱)

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست. (۲) اعیان الشیعه ج ۱٦ ص ۱۳۷
(۳) رساله دراحوال مختار است (٤) ترجمهٔ مذکور از افادات کتبی خصوصی علامهٔ متتبع اقای حاج شیخ آقا بزرك تهرانی صاحب (الذریعه) است

اخبار

کتب چاپی

۸۲۳ مجالس الاصول

فارسی. مؤلف: سید محمد هاشم (بن حاج سید عبدالله موسوی) طسوجی متولد در کوشکسرای مرند ازفضلاء معاصر است ودرتاریخ چاپ زنده بوده. روایت میکند از شریعت اصفهانی. کتاب حاوی سیصدوشصت مجلس دراصول وفروع عقائد ومواعظ ونصائح ومصائب است. این مجلد حاوی ۱۵۱ مجلس درتوحید ونبوت است. هرمجلسی معنون بآیهٔ ومذیل بمصیبت است. چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ علمیه بخط شیخ علی تبریزی سرخابی در ۱۳٤٦ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲۸۹۲)

۸۲٤ مجالس السنیة فی مناقب ومصائب العترة النبویه ج ۱

عربی. مؤلف: حاج سید محسن امین عاملی. کتاب درمناقب ومصائب خاندان عصمت ع است که ازمأخذ معتبر احادیث وتواریخ انتخاب وجمع نموده ومطالب آنرا درعنوان (مجلس) آورده و ازمقاتل معتبره است ومذیل است بخاتمه موسوم به (اقناع اللائم علی اقامة المآتم) کتاب بر پنج جلد ترتیب یافته. چهارجلدآن درذکر مصیبت کربلاء وبیان فاجعهٔ حضرت ابیعبدالله الحسین ع است. مطالب درعنوان (مجلس) ذکر شده. این جلد درتاریخ مولد ومقتل وسیره وثواب گریه برمصیبت آن بزرگواراست که بر ۱۱۰ مجلس مرتب شده و مذیل است بفهرست مجالس ومطالب. تاریخ ختم تألیف: شنبه ۱۲ ذیقعده ۱۳٤۲ دردمشق. چاپ سربی دمشق چاپخانهٔ ابن زیدون در۱۳۵۱ وقفی مؤلف درفروردین ۱۳۱۲ (۱۳٦۰)

۸۲۵ مجالس السنیه ج ۲

عربی. بمانند پیش- این مجلد دارای ٦۹ مجلس (از۱۰۰۱ تا۱٦۹) وحاوی مطالب تفسیری وتاریخی است ومذیل است بفهرست مطالب. تاریخ ختم تألیف: ۱۳٤۳ دردمشق. چاپ سربی دمشق چاپخانهٔ ترقی در۱۳٤۳ وقفی مؤلف درفروردین۱۳۱۲ (۱۳٦۱)

۸۲٦ مجالس السنیه ج ۳

عربی. بمانند پیش. این جلد نیز حاوی مطالب وفوائدحدیثی وتاریخی است ودارای ٦۸ مجلس است (از۱۷۰ تا ۲۳۸) ومذیل است بفهرست مطالب. تاریخ ختم تألیف: ربیع الثانی ۱۳٤۳ دردمشق. چاپ سربی دمشق چاپخانهٔ ترقی در۱۳٤۳ وقفی مؤلف درفروردین ۱۳۱۲ (۱۳٦۲)

۸۲۷ مجالس السنیه ج ٤

عربی. بمانند پیش. این مجلد نیز بمانند جلدهای پیش حاوی فوائد متنوعه

است که در ۳۵ مجلس ترتیب یافته (از۲۳۹ تا ۲۷۳) ومذیل است بفهرست مطالب.
تاریخ ختم تألیف: دوشنبه ۸ ذیقعده ۱۳۴۳ دردمشق . کتاب (اقناع اللائم علی اقامة المآتم) نیز منضم باین جلد است (۱) چاپ سربی دمشق چاپخانهٔ ترقی در ۱۳۴۳ وقفی مؤلف درفروردین ۱۳۱۲ (۱۳۶۳)

۸۲۸ مجالس السنیه ج ۵

عربی. بمانند پیش . این مجلد دربیان مصائب ومناقب حضرت پیغمبر اکرم وحضرت امیر المؤمنین وحضرت صدیقهٔ طاهره وسایر ائمهٔ هدی علیهم السلام است ومذیل است بفهرست مطالب ومجالس . تاریخ ختم تألیف: شب۱۷جمادی الاول ۱۳۴۵ دردیهٔ شقرآء. چاپ سربی‌صیدا: چاپخانهٔ العرفان در۱۹۲۶ م وقفی مؤلف درفروردین ۱۳۱۲ (۱۳٦٤)

۸۲۹- ۸۳۰- ۸۳۱ مجالس الفاخرة فی مآتم العترة الطاهره

عربی . مؤلف : سید عبدالحسین شرف الدین عاملی . کتاب دراسرارشهادت حضرت خامس آل‌عباء وفضل عزاداری برمصائب آنحضرت ع است. چاپ سربی‌صیدا چاپخانهٔ العرفان در ۱۳۳۲ وقفی آقا سید صدرالدین در ۱۳۱۰ خورشیدی و وقفی مؤلف درشعبان ۱۳٦٦ ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳٦٥) و (۱۰۵۷۸) و (۱۲۰۸۹)

۸۳۲ مجالس المتقین

فارسی . مؤلف : حاج ملا محمد تقی (بن محمد) برغانی قزوینی مقتول در ۱۲٦٤ بدست فرقهٔ بابیه‌مقارن‌طلوع فجردرمسجدهنگامی که درسجده بوده (۲) ازشاگردان صاحب ریاض است و روایت میکند ازاو وهم ازصاحب کشف الغطاء. کتاب‌تقریرات منبری اواست درماه رمضان وشامل مواعظ ونصائح ومناقب ومصائب وغیرها است که ضمن ۵۰(مجلس) برشتهٔ تحریر درآورده. شروع بتألیف: ۱۲۵۸ چاپ سنگی‌نسخ بخط محمد صادق گلپایگانی در۱۲۷۵ چاپخانهٔ استاد محمد تقی محل چاپ ایران و ظاهراً تهران است.وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۹۱٤)

---

(۱) کتاب (اقناع اللائم) بمانند خاتمه یا مقدمه کتاب (مجالس السنیه) وردی است تحقیقی برکسانی که عزاداری برحضرت سید الشهدآء را ازشعآئر مذهبی نمی دانند که افراد در تألیف شده. کتاب حاوی فوآئد متنوعه است ومذیل است بفهرست مطالب. ختم‌تألیف کتاب درچهارشنبه ۱۷ ذیقعده ۱۳٤۳ دردمشق بوده ودرشنبه ۳ جمادی الثانی ۱۳٤٤دردیهٔ شقرآء پاکنویس نموده. این کتاب درصیدا چاپخانهٔ العرفان درشعبان ۱۳٤٤ چاپ شده . (۲) قصص العلماء

۸۳۳ مجالس المتقین

فارسی مکرر پیش. چاپ سنگی نسخ درتهران ۱۲۸٤ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۰۹۰)

۸۳٤ مجالس المواعظ والبکاء

فارسی. مؤلف: حاج شیخ جعفر شوشتری. کتاب حاوی چهارده مجلس از بیانات وتقریرات منبری او در ایام عاشورآءاست. چاپ دوم. چاپ سنگی نسخ تهران بخط احمد تفریشی درذیحجه ۱۳۱۰ وقفی فهرستی (۱۳٦٦)

۸۳۵ مجالس المواعظ والبکاء

فارسی. مکرر پیش. چاپ سنگی نسخ نجف چاپخانهٔ مرتضوی در ۱۳۵۲ وقفی محمد کاظم کتبی در ۱۷ رمضان ۱۳٦٦ (۱۰۷٤۰)

مجمع المعارف

فارسی. مؤلف: مولانا محمد شفیع بن محمد صالح. ترجمه اش بنظر نرسید. گمان میرود ازمردمان سدهٔ ۱۳ هـ ـ ق باشد. کتاب دربیان احوال واهوال مرك وبهشت ودوزخ است واز ابواب کتاب دیگرش موسوم به (مفتاح الجنان) بوده که آن را افراد درتدوین وهم ترجمه نموده و درعنوان دوازده (عین) ترتیب داده. این کتاب را درحاشیهٔ شمارهٔ ۵۰۸ به بینید

۸۳٦ مجمع النورین

فارسی. مؤلف: حاج ملا اسماعیل (بن حاج علی اصغردولت آبادی) سبزواری متوفای درجمعهٔ ۱٤ جمادی الاول ۱۳۱۲ درتهران بسن نزدیك به ۸۸ سالگی (۱) از وعاظ معروف است. درسبزوار نزد حکیم سبزواری ودر کربلاء خدمت صاحب (ضوابط الاصول) تلمذ کرده ازآن پس اصفهان رفت ورشتهٔ منبر ووعظ راپیشه نموده. بدعوت میرزا تقیخان امیر نظام تهران رفت. بجهت بعضی حرفها که درباره اش گفته شد تهرانرا ترك گفت وبه تبریز رفت ومجدداً مراجعت بتهران نمود. ترجمه اش در (المآثر والاثار ص ۲۱٤) چنین آورده شده: « درمیان اهل منبر دارالخلافه بتقدم وشهرت او کس نرسید فضلی باهر وتتبع عجیب دارد حسن سلیقهٔ او درترتیب مطالب منبری و جمع میان اشباه و نظائر مسلم همگنان است » کتاب مجموعه ایست دراخبار وحکایات و مطالب منبری اواست که آنرا بعدد ایام مرتب برمجالسی نموده وهرمجلسی را بمصیبت حضرت سید الشهدآء ع خاتمه داده وآنرا درمجلداتی مندرج داشته وهر

---

(۱) مطلع الشمس ج ۳ ص ۲۲۰ ـ الذریعه ج ۵ ص ۱٦۳ ـ الذریعه (ج ۳ ص ٦۱) نام پدر مؤلف را اشتباها (محمد جعفر ضبط کرده وفوتشرا در ۱۳۱۱ دانسته

مجلدی را بنام خاصی نیز موسوم نموده، مؤلف این کتاب را هنگام اقامت در تبریز تألیف کرده و بولیعهد وقت (مظفرالدین شاه) اهدآء نموده. این جلد که بنام (کتاب حیوانات) وهم بنام (بهایم وسباع) یاد میشود حاوی ۱۰۶ مجلس است ومصدراست بفهرست مجالس. چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ مشهدی عبدالحسین در ۱۳۰۲ وقفی فهرستی (۶۰۸۶)

۸۳۷ مجمع النورین

فارسی. مکرر پیش . چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانه میرزا علی اصغر در ۱۳۲۰ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۱۱۵)

۸۳۸ مجمع النورین

فارسی مکرر پیش . این نسخه ازاواخر مجلس ۶۸ تا اواسط مجلس ۱۰۶ را ندارد. چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۳۲۱ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۹۰۲)

۸۳۹ مجمع النورین

فارسی . بمانند پیش . این مجلد حاوی چهار جلد ازمجلدات کتاب (مجمع النورین) است که هر جلدی را بنام خاصی نامیده : ۱ کتاب ملائکه . حاوی ۴۰ مجلس ۲ تنبیه المغترین فی احوال اللعین وهم بنام (کتاب الشیطان) حاوی ۴۶ مجلس ۳ خرج الایام وهم بنام (یدومنبر) حاوی ۴۷ مجلس ۴- نوادرالاثار وهم بنام (جنت ونار) حاوی ۵۵ مجلس. هر جلدی مصدراست بفهرست مجالس. مجموع این مجلد باعتبار جزء اول آن بنام (کتاب ملائکه) نیز نامیده میشود چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ سید مرتضی بخط سید محمد جواد در ۱۳۲۲ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۸۹۴)

۸۴۰ مجمع النورین

عربی . مؤلف : حاج شیخ ابو الحسن مرندی نجفی (مذکور) کتاب درفضائل واحوال ومناقب حضرت صدیقهٔ طاهره سلام الله علیها ومختصری درمثالب دشمنان خاندان عصمت ع است که در ۸۳ فصل ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف : ۱۵ جمادی الاول ۱۳۲۶ درنجف . کتاب مصدر ومذیل است بتقریظ کتاب و اجازات مؤلف از میرزا علی آقا شیرازی (۱) وفاضل شرابیانی وحاج میرزا حسین خلیلی وشیخ محمد تقی کاظمی و حاج ملا احمد کوزه کنانی ومیرزا محمدتقی شیرازی وشیخ ابراهیم سلماسی کاظمینی وشریعت اصفهانی . فهرست فصول کتاب صدر نسخه تدوین یافته . جلد سوم (نورالانوار) ضمیمهٔ

(۱) فرزند میرزا محمد حسن شیرازی از مراجع تقلید معاصر مقیم نجف بود که در ۱۳۱۵ خورشیدی درگذشت

کتاب چاپ شده . چاپ سنگی نسخ تهران بخط زین العابدین محلاتی در ۱۳۲۸ وقفی حاج قائم مقام (۱۳۶۷)

۸۴۱ مجموعهٔ ورام

عربی . مکرر ۶۹۷ خطی . مؤلف : ورام بن ابی فراس . کتاب را شیخ کاظم رشتی تصحیح نموده ومعلق داشته بحواشی در توضیح لغات . چاپ سنگی تهران چاپخانهٔ مشهدی تقی متن کتاب بخط نسخ میرزا محمد صادق . حاشیه بخط نستعلیق میرزا عبدالغفار همدانی در ۱۳۰۳ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۱۲۷)

۸۴۲-۸۴۳ مجموعهٔ ورام

عربی . مکرر پیش. چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد حسن در چاپخانهٔ سید مرتضی در جمادی الاول ۱۳۱۱ وقفی فهرستی ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳۶۸) و(۱۲۱۲۸)

المحجة فیما نزل فی القائم الحجة

عربی . مؤلف : سید هاشم بحرینی . رساله دربیان آیات وارده درشأن امام دوازدهم ولی عصر عج وتفسیر آنها باحادیث مرویه ازامامیه است . تاریخ ختم تألیف : ۱۴شوال ۱۰۹۷- این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۶۹۷- اخبارچاپی ازصفحهٔ ۷۱۹ به بینید.

۸۴۴ محرق القلوب

فارسی . مکرر ۲۷۸ خطی . مؤلف : حاج ملا مهدی (بن ابی‌ذر) نراقی متوفای ۱۲۰۹ مدفون درنجف. ازاعلام جامع عصرخود بوده . روایت میکند ازملااسماعیل خواجوئی ووحید بهبهانی و شیخ محمد مهدی فتونی عاملی و ملا محمد مهدی هرندی وصاحب حدائق وحاج شیخ محمد کاشانی اصفهانی (۱) کتاب از مقاتل معروف است . مطالب آن ضمن یکمقدمه و ۳۰ مجلس ترتیب یافته . چاپ سنگی نسخ تهران در شعبان ۱۲۷۵ وقفی بی بی سی خانم درجمادی الاول ۱۲۸۰ بوسیلهٔ آقای شجیعی در ۱۳۱۵ خورشیدی تسلیم کتابخانه شده (۱۳۷۰)

محض الاسلام

فارسی . مترجم : سید حسین عرب باغی . رساله ترجمهٔ متداخل دوحدیث در (اصول وفروع) مروی ازحضرت امام صادق وحضرت ثامن الحجج الاطهارعلیهم السلام است که در بحار الانوار (ج ۴) مندرج است . تاریخ ختم ترجمه : ۲۳ رمضان ۱۳۴۷ این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۵۰۱ به بینید

(۱) روضات الجنات ـ هدیة الاحباب ص ۱۸۰ - نجوم السماء

کتب چاپی

۸۴۵ مختصر تذکرهٔ قرطبی

عربی. مؤلف: شیخ عبدالوهاب شعرانی (۱) این کتاب مختصر کتاب (التذکرة باحوال الموتی وامور الاخرة) تالیفی ابوعبدالله شمس الدین محمد بن احمد بن فرج انصاری خزرجی اندلسی قرطبی متوفای ۶۷۱ است وحاوی احادیث وارده درابواب مرگ وبهشت ودوزخ وغیرها است. تاریخ تألیف اینکتاب: شنبه ۱۷ ربیع الاول ۹۰۸ درمصر کتاب مصدر است بفهرست مطالب. کتاب (قرة العیون ومفرح القلب المحزون) در حاشیهٔ کتاب تدوین یافته. چاپ سربی مصر چاپخانهٔ عثمانی در ۱۳۰۴ - خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۸۰۸۲)

۸۴۶ مختصر جامع بیان العلم وفضله

عربی - مؤلف: احمد بن عمر بن محمد غنیم محمصانی بیروتی ازهری ازمردمان نیمهٔ اول سدهٔ ۱۴ این کتاب خلاصهٔ کتاب (جامع بیان العلم وفضله وماینبغی فی روایته وحمله) شمارهٔ ۴۷۲ - است که اسانید واحادیث مکرره را حذف نموده ومذیل داشته بشرح برخی ازلغات وتراجم رواة وعلماء. کتاب مصدر است بفهرست ابواب وهم فهرست اعلامی که ترجمه شان دراین کتاب مذکوراست. چاپ سربی مصر چاپخانهٔ الموسوعات در ۱۳۲۰ وقفی نائینی (۱۳۶۹)

۸۴۷ مخزن البکاء

فارسی. مؤلف: حاج ملا محمد صالح برغانی قزوینی متوفای حدود ۱۲۷۰ پدر قرة العین معروف وبرادر شهید ملا محمد تقی صاحب (مجالس المتقین) وازشاگردان صاحب ریاض وسید مجاهد است. درقزوین ریاست وموجهیت تمام داشت ودرامر بمعروف ونهی ازمنکر تصلب داشته و ازمآثرش بنای مدرسه ومسجدی است درقزوین. در اواخرعمر مقیم کربلاء شده ودرهمانجا درگذشت (۲) کتاب ازمقاتل است که درعنوان یکمقدمه وچهارده مجلس وخاتمه ترتیب یافته - چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ کربلائی محمدقلی در ۱۲۸۵ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۹۱۳)

۸۴۸ مخزن اللئآلی درفضآئل مولی الموالی

فارسی. مؤلفه: حاجیه بی بی نصرت مذکور درص ۲۲۰ کتاب در فضآئل ومناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است که بر یکمقدمه و پنج باب وخاتمه ترتیب یافته وحاوی نکات ولطآئف متفرقه وتحقیقات عرفانی است. فهرست مطالب در آخر

---

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست (۲) قصص العلماء - روضات الجنات فوآئد الرضویه (ج ۱ ص ۱۲ - ۲۱۱) تاریخ فوت مؤلف را در ۱۲۹۴ ضبط کرده

کتاب تدوین شده . تاریخ ختم تألیف : جمعه ۳ محرم ۱۳۶۰ چاپ سنگی نسخ محل چاپ ظاهراً اصفهان است . خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۹۳۹۷)

مدارك نهج البلاغه

عربی. مؤلف : شیخ هادی کاشف الغطآء. ترجمه‌اش بیاید. کتابی است نفیس دربیان مدارك کتاب (نهج البلاغه) وذکر قسمتی از مندرجات آن که متقدمین برعصر شریف رضی آنرا ضبط کرده اند ورد است برگفتار معاندین معدودی که در نسبت تمام مندرجات کتاب(نهج البلاغه) بحضرت امیرالمؤمنین ع تشکیك کرده اند وبرخی ازخطب (نهج البلاغه)را ازانشاء جامع ومؤلف آن(شریف رضی) پنداشته اند. تاریخ ختم تألیف : جمعه ٤ محرم ۱۳۵۸ کتاب مذیل است بفهرست مطالب. این کتاب را ضمیمهٔ شماره ۸٦۷ به بینید .

مدد الفیاض

عربی. مؤلف : شیخ حسن عدوی حمزاوی. ترجمه اش بیاید . کتاب شرح است برکتاب (شفآء بتعریف حقوق المصطفی) این کتاب را درحاشیهٔ کتاب شمارهٔ ٦٤۰ به بینید .

۸٤۹- ۸۵۰- ۸۵۱ مدینة المعاجز

عربی. مکرر۱۲۳- اخبار چاپی. مؤلف : سید هاشم بحرینی . کتاب درمعجزات ائمهٔ هدی علیهم السلام است وبر دوازده باب ترتیب یافته. تاریخ ختم تألیف : ۳۰ جمادی الاول ۱۰۹۰ کتاب را شاهزاده معزالدوله بهرام میرزا تصحیح نموده ونشرداده و مصدر است بفهرست ابواب. چاپ سنگی نسخ تهران بخط کلب علی قزوینی درچاپخانهٔ علیقلی خان قاجار در۱۲۹۱ وقفی فهرستی وخریداری آستانقدس دراسفند۱۳۱۸ ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳۷۱) و (٦۷۸٦) و (۱۲۱٤٤)

۸۵۲ مرآت العقول ج ۱

عربی. مکرر ۷۰۲- اخبار خطی . شارح : علامهٔ مجلسی دوم. کتاب درچهار جلد چاپ شده . متن (کافی) درحاشیه تدون گشته . هرجلدی مصدر است بفهرست مطالب شرح وابواب متن. کتاب را مرحوم حاج سید محمد عصار تصحیح نموده ومرحوم میرزا احمد خان مشیر السلطنه (۱) چاپ کرده ونشر داده. این جلد از اول تا آخر(کتاب الحجة) دارد. تاریخ ختم تألیف : رجب ۱۱۰۲ درآخر این جلد صورت وقفنامهٔ موقوفات

(۱) درسال چاپ کتاب مقام وزارت کشور را داشته. در۲۹ رجب ۱۳۲۵ نخست وزیر گشت

مشیر السلطنه ناشر کتاب است. چاپ‌سنگی‌نسخ تهران بخط ابو القاسم کمرئی نوری‌در ۱۳۲۱ وقفی فهرستی (۱۳۷۲)

۸۵۳ مرآت العقول ج ۲

عربی. بمانند پیش . این‌جلد ازاول (کتاب الایمان) تا آخر (کتاب العشرة) را دارد. مصحح وکاتب ومحل‌چاپ بمانندپیش . تاریخ‌چاپ۱۳۲۲ وقفی فهرستی (۱۳۷۳)

۸۵۴ مرآت العقول ج ۳

عربی . بمانند پیش. این جلد شرح فروع کافی‌است. ازاول کتاب طهارت تا آخر کتاب نکاح وعقیقه را دارد . چاپ سنگی نسخ تهران در۱۳۲۳ بخط محمد صادق تویسرکانی وقفی فهرستی (۱۳۷۴)

۸۵۵ مرآت العقول ج ٤

عربی . بمانند پیش. این جلد ازاول کتاب طلاق تا آخررا دارد . تاریخ ختم تألیف : شب پنجشنبه ۸ رجب ۱۰۷٦ چاپ سنگی نسخ تهران در۱۳۲۵ بخط ابو القاسم نوری وقفی‌فهرستی (۱۳۷۵)

۸۵٦ تا ۸۵۹ مرآت‌العقول ج۱ تا٤

عربی . بمانند پیش . مشخصات چاپ ازهمهٔ حیث مطابق پیش است. وقفی. ملکزادهٔ کوثر (۱۲۱٤۹) و(۱۲۱۵۰) و(۱۲۱۵۱) و(۱۲۱۵۲)

۸٦۰-۸٦۱ مرآت‌العقول ج۱تا٤

عربی . مکرر پیش. مشخصات چاپ مانند پیش ـ چهارجزء دردومجلداست. وقفی‌علی نصرالله نیا (۱۰۹۰۸) و (۱۰۹۰۹)

۸٦۲ مرآت‌الکمال

عربی. مؤلف: حاج شیخ عبدالله مامقانی . کتاب درآداب وسنن است ومرتب است بردوازده فصل ویك خاتمه . تاریخ ختم تألیف : ۲۵ ربیع الثانی ۱۳۳۵ (ترجمهٔ این کتاب را بشمارهٔ ۵۸۵ به بینید) کتاب مصدر است بفهرست مطالب.رسالهٔ (مرآت الرشاد فی الوصیة الی الاحبة والاولاد) ازمؤلف مذکور در صدر کتاب‌چاپ شده. چاپ سنگی نسخ‌نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط شیخ احمد زنجانی در۱۳٤۱ - وقفی‌مؤلف در۱۰ ذیحجه ۱۳٤٦ (۲٤۰۷)

۸٦۳ المراح فی‌المزاح

عربی. مؤلف: ابوالبرکات شیخ بدر الدین محمد بن‌قاضی رضی الدین (محمد

بن محمد بن عبدالله بن بدر بن عثمان بن جابر) غزی عامری شافعی معروف به (ابن غزی)
متولد شب دوشنبه ۱٤ ذیقعده ۹۰٤ متوفای درچهارشنبه ۱٦ شوال ۹۸٤ مدفون دردمشق
درمقبرهٔ شیخ ارسلان واقع درخارج دروازه توما (۱) علوم مقدماتی را درسوریا دیده
و درقاهرهٔ نزد قاضی زکریا وشیخ برهان قلقشندی وقسطلانی وغیرهم تلمذ وسماع حدیث
نموده سپس مراجعت بدمشق کرده وعهده دار وظائف دینی ازتدریس وتصنیف وافتاء
واقامهٔ جماعت وقرآئت درمسجد اموی ومدرسهٔ عادلیه وغیرهما گشته. رساله حاوی احادیث
واقوال وارده درباب مزاح وشوخی است . تاریخ ختم تألیف: شعبان ۹٤٤ رساله را
احمد عبید تصحیح ومصدر بمقدمه وترجمهٔ مؤلف ومذیل بحواشی داشته . چاپ سربی
دمشق چاپخانهٔ ترقی در ۱۳٤۹ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۱۵٦)

۸٦٤ مرقات الایقان ج ۱-۲

فارسی. مؤلف: سید محمد باقر مجتهد زاده گنجهٔ مذکور. کتاب حاوی مواعظ
ونصائح ومناقب ومصائب خاندان عصمت ع است که درعنوان (مجلس) ترتیب یافته
وهرمجلسی مصدراست بآیهٔ. مؤلف کتابرا درشهرستان تفلیس تألیف نموده. چاپ سنگی
نسخ نجف چاپخانه مرتضوی در ۱۳۵۱ وقفی محمد کاظم کتبی دررمضان ۱۳٦٦ (۱۰۷۲۲)

۸٦۵ مزامیر الاولیاء ج ۱-۲

فارسی. مؤلف : سید محمد باقر مجتهد زاده گنجهٔ . کتاب درمواعظ ومراثی
است. مطالب آن نیزدرعنوان (مجلس) ذکرشده. چاپ سنگی نسخ نجف چاپخانهٔ مرتضوی
در ۱۳۵۳ وقفی محمدکاظم کتبی در رمضان ۱۳٦٦ (۱۰۷۲۳)

۸٦٦ مسار الشیعة

عربی. مکرر ۷۰۳ خطی. مؤلف شیخ مفید. رسآئل ذیل ضمیمه چاپ شده :
۱ (توضیح المقاصد) شیخ بهائی ۲ (تقویم المحسنین) فیض کاشانی ۳ رسالهٔ عربی
(صیغ العقود) ملامحمدجعفر استرابادی ٤ (صیغ العقود) فارسی تألیفی ملا محمد
یوسف استرابادی ۵ (رسالهٔ درالفاظ عقود وایقاعات) تألیفی شیخ احمد فاضل مراغهٔ .
چاپ سنگی نسخ تبریز بخط عبد الصمد در ۱۳۱۳ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۱٦۵)

۸٦۷ مستدرك نهج البلاغة

عربی. مؤلف : شیخ هادی (بن شیخ عباس بن شیخ علی بن شیخ جعفر) کاشف -
الغطآء متولد در ۱۷ ربیع الاول ۱۲۸۹ متوفای درشب سه شنبه نه شب گذشته از محرم

(۱) این ترجمه گرفته شده ازآنچه را که مصحح کتاب درمقدمة الطبع آورده

۱۳۶۱ درنجف مدفون درمقبرهٔ خانوادگی خاندان کاشف الغطآء ازمعارف معاصر است. مراتب عالیهٔ فقه واصول را نزد صاحب کفایة الاصول وآقارضا همدانی وشریعت اصفهانی وحاج میرزا حسین خلیلی آموخته. روایت میکند ازسید حسن صدر (۱) کتاب حاوی آن خطب ورسآئل وکلمات قصار مأثوره ازحضرت امیرالمؤمنین ع است که شریف رضی در کتاب (نهج البلاغه) مندرج نداشته. این کتاب نیز برنهج کتاب اصل برسه باب ترتیب یافته ومذیل است بفهرست ابواب ومصادر نقل. تاریخ ختم تألیف: ربیع الاول ۱۳۵۸ کتاب (مدارك نهج البلاغه) ضمیمهٔ این کتاب چاپ شده. چاپ سربی نجف چاپخانهٔ الراعی در۱۳۵٤ (۲) وقفی محمدکاظم کتبی دررمضان ۱۳۶۶ (۱۰۷۷۰)

۸۶۸-۸۶۹ مستدرك الوسائل ومستنبط المسائل ج۱

عربی. مؤلف: علامهٔ جلیل حاج میرزا حسین نوری. کتاب تتمیم ومستدرك (وسآئل الشیعه) است. حاوی اخبارمنقوله از کتب واصولی که برخی ازآنها ازنظر صاحب وسآئل الشیعه نرسیده ویا مؤلف آن اصول وکتابهارا نشناخته وبیان اعتبار و تذکر باحادیثی که ازآنها غفلت نموده یادراعتماد برآنها تردید داشته. ترتیب ابواب آن نیز برنهج کتاب (وسآئل الشیعه) است. بزیاده آنکه درآخر هربابی (بابی درنوادر) آن باب آورده ومذیل است بخاتمهٔ شامل ۱۲ فآئده نفیس تحقیقی رجالی وحدیثی. کتاب برسه جلد ترتیب یافته. این مجلد حاوی کتاب طهارت - زکوة خمس. صوم. اعتکاف است و مصدر است بفهرست ابواب. تاریخ ختم تألیف: سه شنبه ۲۹ ربیع الثانی ۱۳۰۵ در سامرآء چاپ سنگی نسخ تهران. بخط محمد صادق تویسرکانی در رجب ۱۳۱۸ وقفی فهرستی و ووقفی حاج قائم مقام (۱۳۷۹) و (۱۳۸۵)

۸۷۰ مستدرك الوسائل ج۲

عربی. بمانند پیش. این مجلد کتب حج. جهاد. امربمعروف ونهی ازمنکر تجارت. رهن. ضمان. صلح. شرکت. مضاربه. مزارعه. ودیعه. عاریه. اجاره. وقوف وصدقات. سکنی. وحبس. هبات. سبق و رمایه. وصایا. نکاح را دارد ومصدر است بفهرست ابواب. تاریخ ختم تألیف: پنجشنبه ۱۰ ربیع الاول ۱۳۱۱ درسامرآء چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد صادق تویسرکانی در۱۳۱۹ وقفی فهرستی (۱۳۸۰)

۸۷۱ مستدرك الوسائل ج ۳

عربی. بمانند پیش. این جلد مشتمل است برکتابهای طلاق. خلع و مبارات

---

(۱) این ترجمه خلاصهٔ افادات کتبی علامهٔ معاصر حاج شیخ آقابزرك تهرانی است (۲) یکی ازدو تاریخ ختم تألیف وچاپ اشتباه است.

ظهار . ایلاء وکفارات . عتق. تدبیر ومکاتبه . اقرار . جعاله . ایمان . صیدوذبائح.
اطعمه‌واشربه . غصب. شفعه . احیاء موات. لقطه . فرآئض ومواریث. قضاء وشهادات.
حدود وتعزیرات . قصاص . دیات . خاتمه . خاتمه حاوی دوازده فائده در بیان اعتبار
کتب واصولی که‌ازآنها نقل‌کرده وترجمهٔ‌مؤلف‌آنها واعتبارواهمیت وشرح مشیخه‌کتب
اربعه (کافی . من‌لایحضره الفقیه . استبصار . تهذیب) وفضیلت علم حدیث وامارات
عامهٔ که‌موجب توثیق وشناسائی مجاهیل‌است واستدراك فائده دوازدهم از خاتمه‌کتاب
و(سائل‌الشیعه) وترجمهٔ احوال مؤلف وغیرها . تاریخ ختم تألیف: ۱۰ ربیع‌الثانی۱۳۱۹
این‌جلد نیز مصدراست بفهرست ابواب. چاپ سربی تهران در۱۳۲۱ وقفی‌فهرستی (۱۳۸۱)

۸۷۲ تا ۸۸۰ مستدرك الوسائل

عربی. مکرر پیش. مشخصات کتاب ازهمه حیث مطابق قبل یکدوره (۳جلد)
وقفی نائینی‌ویك‌دوره خریداری‌آستانقدس در۱۳۱۱خورشیدی‌ویك‌دوره وقفی‌علی نصرالله‌نیا
(۱۳۷۶) و (۱۳۷۷) و(۱۳۷۸) و (۱۳۸۲) و (۱۳۸۳) و(۱۳۸۴) و (۱۲۱۶۷) (۱۲۱۶۸)
و (۱۲۱۶۹)

۸۸۱ مشارق الانوار فی‌فوزاهل الاختیار

عربی. مؤلف: شیخ حسن عدوی حمزاوی مالکی متولد در۱۲۲۱ (درعدوه
ازمحال مصر) متوفای ۱۳۰۳ (۱) ازشاگردان جامع ازهراست وبعد ازمدرسین آنجا
شده . کتاب دراحوال آخرت (ازمرك وقبر وزیارت قبور وعلامت قیامت وحشرونشر
وغیرهما) است که‌درهفت باب ترتیب یافته . تاریخ تألیف . ۱۶ روزگذشته ازربیع الثانی
۱۲۶۴ چاپ سربی مصر چاپخانهٔ کاستلیه در۱۲۷۵ وقفی فهرستی (۱۳۸۶)

۸۸۲-۸۸۳ مشارق انوارالیقین

عربی. مکرر ۷۰۶-۱ اخبار خطی. مؤلف : حافظ رجب برسی. چاپ سنگی‌نسخ
بمبئی چاپخانهٔ حسنی در ۱۳۰۳ وقفی‌فهرستی ووقفی حاج قائم مقام (۱۳۸۷) و(۱۳۸۸)

۸۸۴ مصائب الهداة ج ۱-۲

فارسی وعربی. مؤلف: حاج سید اسدالله بن صدر الدین حسینی تنکابنی قزوینی
متوفای در ربیع الاول ۱۳۳۹ ازشاگردان میرزا محمد حسن شیرازی وازمعارف علماء
جامع مشهد بود . بتدریس ورفع خصومات اشتغال می‌داشت ودرمنبر یدطولائی‌داشت .
ازحامیان مشروطیت ایران بشمار ودردورهٔ سوم مجلس شورای ملی نماینده و منتخب از

(۱) معجم المطبوعات العربیة

هیئت علمیه بود. در سفر عتبات در کرمانشاه فوت نمود. جنازه اش را بکربلاء بردند. کتاب ازمقاتل است. نسب نامهٔ سیادتش در پشت صفحهٔ اول کتاب ثبت است (۱) چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ میرزا علی اصغر بخط جمال الدین ابوطالب اصفهانی در ۱۳۳۲ (تاریخ ومحل چاپ ونام کاتب درآخر جلد اول ذکر شده) خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۸۰۸۳)

۸۸۵ تا ۸۸۹ مصابیح الصائمین

فارسی. مؤلف: مولانا شیخ حبیب الله کاشانی متوفای سه شنبه ۲۳ جمادی الثانی ۱۳٤۰ (۲) کتاب دربیان حقیقت وفضیلت وآثار وآداب وظائف روزه است که دردوازده عنوان (مصباح) مرتب گشته. چاپ سربی ایران. درشعبان ۱۳٦۵ محل چاپ دانسته نشد وقفی محمد شریف آیت الله زاده کاشانی دراردی بهشت ۱۳۲۷ از شماره (۱۲٤۸۳) تا (۱۲٤۸۷)

۸۹۰ مصباح الحرمین

فارسی. مؤلف: آخوند عبد الجبار (بن آخوند حاج ملا زین العابدین) پیشنماز زادهٔ شکوئی ازفضلاء سدهٔ ۱٤ وازمردمان قفقاز است که در تاریخ چاپ زنده بوده. کتاب دربیان اسرار ونکات حج وشهادت حضرت امام حسین (ع) وفوائد دیگر است ومذیل است بفهرست مطالب. چاپ سربی تفلیس چاپخانهٔ محمد آغا شاه تختینسقی در رمضان ۱۳۲۳ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۸۰۵)

۸۹۱-۸۹۲ مصباح الهدایة فی اثبات الولایه

عربی. مؤلف: حاج سید علی (بن محمد بن علی) موسوی بهبهانی از اعلام معاصر است. کتاب شرح چهل حدیث وارد درتفسیر چهل آیهٔ نازل درولایت حضرت امیر المؤمنین ع است ودرآن بتحقیق پرداخته. تاریخ ختم تألیف: ۲۳ رمضان ۱۳٦٤ چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ علمی در ۱۳٦٦ وقفی سید عبدالله مجتهد زاده در ابان ۱۳۲٦ (۱۰۹٤۰) و (۱۰۹٤۱)

۸۹۳ مطالب السئول

عربی. مکرر ۷۱۵ خطی. مؤلف کمال الدین محمد بن طلحه شافعی. چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۲۸۷ وقفی فهرستی (۱۳۸۹)

---

(۱) ترجمهٔ مذکور خلاصهٔ اطلاعات شخصی مسود این اوراق وثقات معمر معاصر است (۲) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکور است

اخبار

کتب چاپی

۸۹۴ مظاهر الانوار فی مناقب الائمة الاطهار

فارسی. مؤلف: امیر الشعرآء رضا قلی خان بن محمدهادی چهار دهٔ (ازمحال هزارجریب) معروف به (لله باشی) متخلص به (هدایت) متولد درشب ۱۵ محرم ۱۲۱۵ در تهران متوفای در ربیع الاول ۱۲۸۸ مقبره اش داخل شهر تهران سمت دروازهٔ دولت است (۱) نسب جسمانیش بعارف معروف شیخ کمال خجندی منتهی است و خود استاد مسلم درعلوم ادب پارسی وتاریخ است ودراحیاء شعر وشعرآء پارسی حق عظیمی دارد. مؤلف ازممدوحین حکیم قاآنی است (۲) وبمانند پدرش ملازمت پیشه و وارد خدمات مختلفهٔ دولتی بوده. آخرین مقامی که نائل گشته ظاهراً ریاست مدرسهٔ دارالفنون است. کتاب دراحوال وغزوات ومعجزات ومناقب حضرت پیغمبر اکرم وائمهٔ هدی علیهم السلام است که برمبنای تحقیق وبخامهٔ روان تألیف نموده. تاریخ ختم تألیف: ۱۲۶۵ چاپ سنگی نسخ تبریز. چاپخانهٔ آقارضا بخط محمدعلی تبریزی در ۱۲۸۰ وقفی نائینی (۱۳۹۰)

۸۹۵ مظاهر الانوار فی عقائد الاخیار

فارسی. مؤلف: حاج ملامحمد (بن مشهدی بابا) واعظ نخجوانی. مؤلف کتابهای (کشکول) و (قرة الابصار) و (سحاب الدموع) ازوعاظ آغاز سدهٔ چهاردهم ومقیم درنخجوان بوده. کتاب که جلد سوم از کتاب (سحاب الدموع) است دراصول عقائد ومنتخب ومأخوذ است از کتب شیخ صدوق وشیخ مفید وعلامهٔ حلی ومجلسی ومقدس اردبیلی وجنبهٔ حدیثی برآن غالب است. کتاب را مذیل داشته بادعیه واخبار وهم قصیدهٔ فارسی درمدح مظفرالدین شاه. تاریخ ختم تألیف: چهارشنبه ۹ ربیع الاول ۱۳۱۹ — چاپ سنگی نسخ. محل چاپ ظاهراً تبریز است. خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۸۰۷)

۸۹۶ مظهر الاعجاز ذریعة النجات

فارسی. مؤلف: از ادبآء اواخر سدهٔ ۱۱ وتا ۱۰۹۶ زنده بوده ودرهندوستان میزیسته. درشعر (واصف) یا (واصف آل محمد) تخلص می‌داشته (۳) کتاب درذکر معجزات وکراماتی است که از ائمهٔ اثنی عشر علیهم السلام درعصر یامقارن عصر مؤلف بروز و ظهور نموده وبخامهٔ مترسلانهٔ نگاشته. چاپ سنگی بمبئی بخط نستعلیق در ۱۳۱۴ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۹۴۱۴)

---

(۱) طرآئق الحقآئق ج ۳ (۲) درآن قصیدهٔ که گوید: «نایب السلطنه راکیست اتابك دانی «آنکه صد گنج نهانیش نهان دردولب است» «جوهر فضل هدایت که سراپای جهان — زآتش فکر فروزندهٔ او ملتهب است» (۳) اشخاصی بعنوان (واصف) درشعر تخلص دارند بهمین جهت مؤلف این کتاب بطورقطعی مشخص نگشت.

مظهر الانوار

نور الانوار (ج ۳) ضمیمهٔ شمارهٔ ۸۴۰ را به بینید .

۸۹۷ معارج النبوة فی مدارج الفتوه

فارسی . مؤلف : ملا مسکین معین‌الدین فراهی (۱) کتاب مفصلی است درسیره ومناقب حضرت پیغمبر اکرم ص ع که جنبهٔ حدیثی بر آن غالب است . این کتاب نخست تقریرات منبری او بوده که جمع وتدوین وتصحیح کرده ومرتب برمقدمهٔ مفصل وچهار رکن و خاتمه داشته . هر رکنی دارای ابواب وهربابی متضمن فصولی است : مقدمه در مناجات وستایش خدا ونعوت وفضائل وخصائص وتفضیل حضرت رسول اکرم ص - رکن اول دربیان ایجاد نور آنحضرت ازحین ایجاد خلقت تا بوقت ولادت . رکن دوم در ذکر ولادت آنحضرت تاهنگام نزول وحی . رکن سوم دروقائع ازسال چهلم آنحضرت تا وقت هجرت . رکن چهارم در ذکر هجرت آنحضرت ازمکه تاهنگام رحلت . خاتمه در معجزات آنحضرت . چاپ سنگی نسخ بمبئی چاپخانهٔ کریمی در ۱۳۲۳ وقفی فهرستی (۳۸۷۲)

۸۹۸ تا ۹۰۰ معالم الزلفی
فی معارف النشاة الاولی والاخری

عربی . مؤلف : سید هاشم بحرینی . کتاب حاوی اخبار وارده در امور راجعه بدنیا وآخرت است و برعنوان پنج (جمله) ضمن ٤٦١ باب ترتیب یافته : الجملة الاولی فی معالم النشاة الاولی وهی الدنیا وفیها ۷۳ بابا ۲ فی امور المتعلقة باحوال الدنیا الی حین الوضع فی القبر وفیها ۷٤ بابا ۳ فی معالم البرزخ وهو من حین الوضع فی القبر الی قیام الساعة وفیها ۳۸ بابا ٤ فی معالم الخروج من القبر الی دخول الجنة والنار و فیها ۱٤٥ بابا ٥ فی معالم الجنة والنار وفیها ۱۳۱ بابا . این کتاب نیز بمانند دیگر از کتبش خالی ازشرح وتوضیح است . تاریخ ختم تألیف : ۱۷ رجب ۱۰۹۳ کتاب مصدر است بفهرست مطالب . کتاب (نزهة الابرار) مؤلف که بمثابهٔ متمم (باب ۸۲ ازجمله پنجم) این کتاب است ضمیمه کتاب چاپ شده . کتاب را شاهزاده معزالدوله بهرام میرزا تصحیح نموده ونشر داده . چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ علیقلی‌خان قاجار در ۱۲۸۹ وقفی فهرستی ووقفی حاج قائم مقام ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۳۹۲) و (۱۳۹۱) و (۱۲۱۹٥)

معالم العبر

عربی . مؤلف : حاج میرزا حسین نوری . کتاب در نصائح ومواعظ ومتمم جلد

---

(۱) ترجمه‌اش در جلد چهارم فرست مذکور است .

هفدهم بحارالانوار است که باآن چاپ شده. تاریخ ختم تألیف: ۶ رمضان ۱۲۹۶ درسامرآء

۹۰۱ معالی السبطین

عربی. مؤلف: حاج شیخ مهدی واعظ حآئری مذکوردرص ۲۷۸ کتاب دراحوال ومناقب ومصائب حضرت امام حسن مجتبی وحضرت سیدالشهدآء علیهما السلام واز کتب مقاتل است. مطالب کتاب بعنوان (مجلس) ذکرشده. تاریخ ختم تألیف: شب دوشنبه ۹ شعبان ۱۳۵۵ چاپ سنگی نسخ نجف چاپخانهٔ مرتضوی در ۱۳۵۶ وقفی محمدکاظم کتبی در رمضان ۱۳۶۶ (۱۰۷۲۸)

۹۰۲ معدن الاسرار ج ۴-۵

فارسی. مؤلف: آخوندملا علی قزوینی متوفای در ۸ محرم ۱۲۹۰ ازعلماء زنجان است. کتاب درمعارف وتوحید ومواعظ ومراثی است که درمجالسی ترتیب یافته. هرمجلسی مصدر است بآیه ومذیل است بمصیبت اهل بیت عصمت ع. جلد چهارم حاوی ۳۰ مجلس و جلد ۵ مرتب بر ۲۰ مجلس است. تاریخ ختم تألیف: جلد چهارم: ۱۲ صفر ۱۲۶۵ در زنجان کتاب مصدر است بترجمهٔ مؤلف بقلم فرزندش شیخ محمد صادق. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ حاج عبدالرحیم باسمه‌چی بخط جمال الدین ابوطالب اصفهانی در ۱۳۳۳ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۹۱۵)

۹۰۳-۹۰۴ مفاتیح الغیب

فارسی. مکرر شماره ۱۲۹۰- اخبار و ۱۹۲- ادعیهٔ چاپی. مؤلف: مجلسی دوم. کتاب درفضیلت وآداب استخاره است. رساله (ارشاد المستبصر) تألیفی سید عبدالله شبر ضمیمهٔ کتاب چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران بخط احمد تفریشی. چاپخانهٔ کربلائی محمد تقی در ۱۳۰۶ وقفی فهرستی ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۲۲۶۸) و (۱۲۲۲۶)

۹۰۵ مفاتیح المحبه

فارسی. مکرر ۷۲۱- اخبارخطی. مترجم: سید موسی فراهانی. متن کتاب «ینابیع الموده» درحاشیه وضمیمهٔ کتاب تدوین شده. چاپ سنگی نسخ تهران ۱۳۱۲ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۹۰۳)

۹۰۶ مفتاح ابواب کتب البحار

فارسی. وعربی. مکرر ۷۲۲- اخبار خطی مؤلف: شیخ محمدجواد اصفهانی چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانه علمی در ۱۳۵۲ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۸۰۹)

۹۰۷ مفتاح البیان

اردو. مؤلف معاصر: سید اکبر مهدی (بن سید حیدر مهدی) کاظمی جرولی

متخلص به (نسیم) کتاب مقتل است. نشریهٔ انجمن حیدریهٔ محمودآباد ضلع سیتاپور چاپ سنگی نستعلیق لکهنو چاپخانهٔ نولکشور در۱۹۳۲م وقفی‌مؤلف در۳ شهریور ۱۳۱۱ (۱۳۹٤)

۹۰۸ مفتاح الجنه

فارسی. مؤلف: حاج ملا محمد معروف بمقدس زنجانی از مردمان آغاز سدهٔ ۱٤ مؤلف کتابهای : «جمرة الفؤآد» و«اثنی‌عشریه» کتاب ازمقاتل ومرتب برپنجاه‌مجلس وخاتمه است. تاریخ ختم‌تألیف : ۱۳۰۸ - کتاب مصدر است بفهرست مجالس. صفحهٔ اول نسخه افتاده. چاپ سنگی نسخ بخط اسدالله طالقانی در۱۳۰۸ محل‌چاپ معلوم نشد . خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲۸۹۸)

۹۰۹ مفتاح الفردوس

فارسی. مؤلف : حاج شیخ محمد باقر بیرجندی مذکور درص ۱۹۸ کتاب‌حاوی احادیث وارده درنصائح ومواعظ ومناقب ومصائب خاندان عصمت ع است. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانه سعادت در۱۳۵۲ وقفی حاج شیخ محمدحسین‌آیتی در شوال ۱۳٦۷ (۱۲۵۱۹)

۹۱۰ مقبس الیاقوت فی فضل السکوت

عربی. مؤلف : شیخ مرتضی مظاهری اصفهانی متولد در ۲ جمادی الاول۱۳۱٦ دراصفهان ازفضلاء معاصرمقیم‌دراصفهان است. بطوریکه درترجمه اش‌آمده نسب‌جسمانیش منتهی است بحبیب بن مظاهر اسدی. نزد سید ابوالحسن اصفهانی وآقاضیاء الدین عراقی ودیگر ازاعلام عصر تلمذکرده .کتاب حاوی احادیث وارده درفضیلت (صمت‌وسکوت) است. تاریخ ختم تألیف : ذیحجه ۱۳۵۷ کتاب مصدر است برسالهٔ (مخزن المعانی) که در ترجمهٔ احوال مؤلف و فهرست مطالب کتاب ومذیل است برسالهٔ (هدیة النمله)حاوی تعدادی ازاحادیث وارده درمحاسبهٔ نفس. چاپ سنگی‌نسخ محل‌چاپ ظاهراً تهران وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۳۸)

۹۱۱ مقتضب الاثر فی عدد الائمة الاثنی عشر

عربی. مؤلف : شیخ ابوعبدالله (یا ابوالعباس) احمد بن محمد بن‌عبیدالله بن حسن بن عیاش بن ابراهیم بن ایوب جوهری متوفای ٤۰۱ (۱) ازمشایخ جامع امامیه بشمار است. خاندانش ازمحترمین بغداد بوده اند. روایت میکند از ابوالطیب حسن بن احمد بن محمد بن‌عمر بن عبدالله بن صباح قزوینی و ابوالصباح محمدبن‌احمدبغدادی

(۱) اعیان الشیعه ج ۱۰ ص ٤۸٦

وابن مروان کوفی وعبد الله بن جعفر حمیری وروایت میکنند ازاو شیخ جلیل محمد بن احمد بن عباس دورستی وغیره . رساله حاوی نصوص واحادیث وارده دربیان عدد ائمهٔ اثنی عشر علیهم السلام ازطریق اهل سنت وجماعت است . چاپ سربی نجف : چاپخانهٔ علوی در ۱۳٤٦ وقفی فهرستی (۱۰۸٤۳)

۹۱۲ تا ۹۱٤ مکارم اخلاق

عربی . مکرر ۷۲٤- اخبار خطی . مؤلف : ابونصر رضی الدین حسن طبرسی . کتاب حسب الامر پیشوای بزرگ نامی میرزا محمد حسن شیرازی علیه الرحمه تصحیح وچاپ شده . شیخ محمود (بن ملاصالح) بروجردی تهرانی(۱) آنرا تصحیح نموده ومواضع حذف وتغییر وتحریفی که ازاین کتاب در چاپ های مصر شده درمقدمة الطبع تعیین کرده کتاب (طهارة الاعراق) ورسالهٔ (ترتیب السعادات) ابن مسکویه ورسالهٔ (تحصین فی صفات - العارفین) و(کتاب الفصول فی دعوات اعقاب الفرآئض) ابن فهد حلی درحاشیهٔ کتاب چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران بخط احمد تفریشی درچاپخانهٔ سید مرتضی وچاپخانهٔ آقا اسماعیل در صفر ۱۳۱٤ وقفی فهرستی ووقفی نائینی ووقفی ملکزادهٔ کونر (۲٤۱۳) و(۲٤۱۸) و(۱۲۲٤۸)

۹۱۵-۹۱٦ مکارم الاخلاق

عربی . بمانند پیش . کتاب درین چاپ تحریف شده . کتاب (طهارة الاعراق) درحاشیهٔ کتاب تدوین یافته . چاپ سربی مصر چاپخانهٔ خیریه درشعبان ۱۳۰۳ وقفی نائینی ووقفی حاج قآئم مقام (۲٤۱٦) و (۲٤۱٤)

۹۱۷ مکارم الاخلاق

عربی . مکرر پیش . رسالهٔ (طهارة الاعراق) درحاشیهٔ کتاب مدون است چاپ سربی مصر چاپخانهٔ خیریه درمحرم ۱۳۰٦ وقفی نائینی (۲٤۱۷)

۹۱۸ مکارم الاخلاق

عربی . مکرر پیش . کتاب (وسیلة العظمی) درحاشیهٔ کتاب تدوین یافته . چاپ سربی مصر چاپخانهٔ میمنیه درجمادی الاول ۱۳۰٦ وقفی نائینی (۲٤۱۵)

۹۱۹ مکارم الکرآئم

فارسی . مکرر ۷۲۷- اخبار خطی . مترجم : علی بن حسن زواری . کتاب را حاج سید سعید طباطبآئی نائینی تصحیح نموده ونشر داده رساله های (مقامات العالیه) و

---

(۱) مقتول در ۱۲۳۸ درسفر عتبات ازتلمآء جامع تهران وازشاگردان میرزا محمد حسن آشتیانی وآقا محمد رضا قمشه حکیم معروف است . الذریعه (ج ۵ ص ۳۰۳)

(اربعین) و (تحفة الطوسیه) ازمؤلفات حاج شیخ عباس محدث قمی درحاشیهٔ نسخه تدوین شده. چاپ سنگی نسخ تهران وقفی حاج سید سعید طباطبائی نائینی در خرداد ۱۳۲۷ (۱۲۴۹۶)

ملکوت المعرفة فی اسرار الولایه

فارسی. مؤلف : میرزا ابوالقاسم شریفی ذهبی (۱) رساله شرح خطبهٔ منسوب بحضرت امیرالمؤمنین ع معروف به (خطبة البیان) است . این رساله‌را ضمیمهٔ شمارهٔ ۲۷۴ به بینید .

۹۲۰ ملهوف

عربی. مکرر ۷۲۸- اخبارخطی. مؤلف: ابن‌طاوس (مقتل) منسوب به ابومخنف ورسالهٔ(اخذالثار) ابومخنف وحکایت سفاح‌عباسی و(قصیدهٔ عینیهٔ) سید حمیری وترجمهٔ آن ضمیمه چاپ شده. چاپ‌سنگی نسخ تهران در ۱۲۷۱ وقفی ملکزادهٔ کوثر(۱۲۲۵۶)

۹۲۱ ملهوف

عربی . مکرر پیش. شیخ محمود (بن‌محمد صادق) مدرس تهرانی کتاب را تصحیح نموده ومعلق بحواشی درتوضیح لغات ومذیل بترجمهٔ مؤلف داشته. چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد درجزینی همدانی در۱۳۱۷ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۹۳۵۸)

۹۲۲ ملهوف

عربی . مکرر پیش. کتاب درین‌چاپ معلق است بحواشی که درچاپ پیش‌بوده وهم بترجمهٔ فارسی قسمتی (مسلك دوم) از کتاب. ترجمهٔ مذکور اثرخامهٔ مرحوم حاج شیخ عباس قمی محدث معروف معاصر است. چاپ سنگی‌نسخ تهران بخط عباس بن محمدرضاقمی (محدث معروف مذکور) در ۱۳۲۴ وقفی شیخ غلامرضا مجنی‌درآذر۱۳۲۳ (۸۵۹۳)

منار الهدی

بنگرید بجلد چهارم فهرست.

۹۲۳ منازل الاخره

فارسی. مؤلف: حاج شیخ عباس قمی. کتاب دربیان احوال واهوال مرك و آخرت واسباب نجات است. تاریخ ختم تألیف : ۱۳۴۷ درمشهد. چاپ سنگی‌نسخ نجف چاپخانهٔ مرتضوی در۱۳۵۳ وقفی محمدکاظم کتبی دررمضان۱۳۶۶ (۱۰۷۵۲)

---

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم‌فهرست مذکور است

۹۲۴ مناقب

عربی. مکرر ۲۷۵ - اخبار خطی. مؤلف: اخطب خوارزم ابوالمؤید موفق بن احمد بن محمد بن سعید مکی حنفی. متولد حدود ۴۸۴ متوفای ۵۶۸ - ازاعلام فقهآء ومحدثین وادبآء است (۱) ازشاگردان زمخشری وازمشآیخ ابن‌شهرآشوب و برهان‌الدین ابوالفتح ناصر مطرزی وازمعاصرین شیخ طبرسی (صاحب مجمع‌البیان) است. کتاب در فضآئل و مناقب حضرت امیر المؤمنین ع و از کتب معروفهٔ معتبره است که فضلاء امامیه واهل سنت ازآن نقل کرده اند. کتاب مصدر است بمقدمهٔ مفصلی ازشیخ‌محمدباقر بهاری همدانی (۲) درترجمهٔ مؤلف وتعریف وتشخیص کتاب ونسخه. چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ استاد عبدالله بخط محمد تقی بن خلیل تبریزی در۱۳۱۳ وقفی فهرستی (۱۴۰۶)

۹۲۵ مناقب آل ابیطالب ج ۱

عربی. مکرر ۱۲۸- اخبارچاپی مؤلف: رشید الدین ابوجعفر محمد بن علی بن شهرآشوب بن ابی نصر بن ابی الحبیش ساروی مازندرانی متوفای۲۲ شعبان ۵۸۸ بسن۹۹ سال‌ودوماه بالا (۳) ازاشهرمشاهیر محدثین امامیه وازاعلام بارع معروف حدیث ورجال ونحو وتفسیر واز وعاظ وشعرآء بلیغ اسلام است. فحول از اعلام اهل سنت و وجماعت معترف بجلالت قدر وعلو مقامش هستند. درسن هشت سالگی بیشتر قرآن را حفظ کرده برای کسب دانش سفرها کرد ونزد علمآء فریقین تلمذ نمود. استادان‌ومشایخ بسیاری داشته ازآنجمله پدرخود (ازجد خویش) وشیخ ابوعلی فتال نیشابوری (صاحب روضة الواعظین) وشیخ طبرسی (صاحب مجمع البیان) وشیخ ابوالفتوح رازی و قطب الدین راوندی وآمدی (مؤلف غرر الحکم) وغیرهم. اسناد مرویاتش ازطریق امامیه بواسطهٔ کمی بشیخ طوسی میرسد و استجازهٔ جمهوری از علمآء بوی پیوسته میشود. مؤلف زیاده برتبحر علمی بمزایای بهاء منظر وصدق لهجه وحسن محاوره وطلاقت گفتار وذهن وقاد وشرح صدر وخضوع قلب وتقوا ممتاز بوده. درروزگار خلافت المقتفی عباسی (۵۳۰ - ۵۵۵) دربغداد بوعظ اشتغال داشته وخلیفه معجب فصاحت وبلاغت او شده وباو خلعتی بخشیده وچون پادشاهان ایران آن عصر طرفدار مذهب اهل‌سنت وجماعت بودند ومؤلف که ازمشایخ جلیل ومدافعین مذهب اثنی عشریه بوده ازایران مهاجرت کرد و در

---

(۱) معجم المطبوعات العربیة (۲) متوفای ۱۳۳۳ (۳) روضات الجنات. نامهٔ دانشوران ج ۱ ص ۵۲۹- مستدرک الوسآئل ج ۳ ازص ۴۸۴ وبغیة الوعاة ص ۷۷ وغیرها

اخبار

کتب چاپی

شهرستان حلب که ازعهد شهریاران حمدانی پناه گاه شیعه بود مقیم گشت ودرهمانجا در گذشت ودردامنهٔ کوه (جوشن) نزدیك (مشهد السقط) مدفون شد. این کتاب که از کتب معروف ومعتبرحدیث است در مناقب واحوال چهارده معصوم علیه السلام است باحادیث فریقین. باب متعلق بحضرت ولی عصر عج دیده نشده وبدست نیامده. مرحوم شیخ‌محمود بروجردی(۱) کتاب را تصحیح ومعلق بحواشی‌وهرجلدی‌را مصدربفهرست‌ابواب وفصول نموده وجلد دوم‌را بترجمهٔ مفصل مؤلف مذیل داشته. این‌جلد دراحوال‌ومناقب حضرت پیغمبر اکرم ص ع وقدری ازمناقب حضرت امیرالمؤمنین ع است. چاپ‌سنگی‌نسخ تهران بخط احمد تفریشی در۱۳۱۶ وقفی‌فهرستی (۱۳۹۸)

۹۲۶ مناقب آل ابیطالب ج ۲

عربی. بمانند پیش. این‌مجلد تتمهٔ مناقب حضرت امیرالمؤمنین ع تاآخر باب متعلق بمناقب حضرت امام عسکری ع است. چاپ سنگی‌نسخ تهران بخط احمد تفریشی درربیع الاول ۱۳۱۷ وقفی‌فهرستی (۱۳۹۹)

۹۲۷ تا ۹۲۹ مناقب آل ابیطالب ج ۱=۲

عربی. مکرر. مشخصات چاپ مطابق پیش. یکدوره وقفی‌نائینی ویك نسخهٔ جلد دوم وقفی حاج قائم مقام (۱۳۹۵) و (۱۳۹۶) و (۱۴۰۰)

۹۳۰ مناقب آل ابیطالب

عربی. مکرر پیش. اجزاء کتاب دراین‌چاپ ضمن یك جلد طبع شده ومذیل است بفهرست مطالب وترجمهٔ مؤلف. چاپ سنگی نسخ بمبئی شعبان ۱۳۱۳ وقفی نائینی (۱۳۹۷)

۹۳۱ تا ۹۳۴ مناقب مرتضوی

فارسی. مؤلف: سید محمد صالح حسینی ترمذی متخلص بکشفی از فضلاء و ادباء امامیه‌درنیمهٔ اول‌سدهٔ یازدهم(۲) کتاب درفضائل ومناقب‌وسیرهٔ‌حضرت امیرالمؤمنین ع بروایات منقوله بطرق امامیه واهل‌سنت. کتاب بردوازده باب ترتیب یافته. تاریخ‌شروع این‌جمله است: « مهدی آخرالزمان‌آمد » که مطابق است با ۱۰۳۴ ومادهٔ تاریخ ختم تألیف: « راهنمای خلق » مطابق با ۱۰۳۷ کتاب مصدر است بفهرست ابواب. چاپ‌سنگی‌نستعلیق بمبئی چاپخانهٔ محمدی بخط محمود خراسانی در ۱۲۶۹ وقفی‌فهرستی ووقفی‌نائینی (صفحهٔ آخر این‌نسخه افتاده است) وخریداری‌آستانقدس در آذر ۱۳۲۲ و وقفی میرسیف الدین ترابی درآذر ۱۳۲۳ (۱۴۰۱) و(۱۴۰۲) و (۸۰۸۸) و (۸۷۳۱)

---

(۱) مذکور درص۳۲۹ (۲) امل الامل مؤلف را بعنوان فاضل محقق محدث ستوده

٩٣٥ مناقب مرتضوی

فارسی. مکرر پیش. چاپ سنگی نستعلیق تهران چاپخانهٔ اللهقلیخان درصفر ١٢٧٣ وقفی نائینی (١٤٠٣)

٩٣٦ مناهج انوار المعرفة فی اسرار مصباح الشریعه

فارسی. مؤلف: میرزا ابوالقاسم ذهبی شریفی شیرازی متخلص به (راز) معروف به میرزا بابا (١) کتاب شرح است بر کتاب (مصباح الشریعه) شماره ٧١١- اخبار خطی. مؤلف ابواب کتاب را مندرج درعنوان سه (منهج) داشته: منهج اول درشرح ابواب سیر و سلوك الی الله (ضمن ٣٥ باب) ٢: شرح اسرار علم واخلاق (ضمن ٣٤ باب) ٣: شرح عقائد واعمال قلبیه. منهج سوم بدست نیامده لیك کاتب متن ابواب منهج سوم را ترتیب داده و ترجمه وملحق بکتاب نموده. تاریخ ختم منهج دوم: چهارشنبه غرهٔ ربیع الاول ١٢٦٣ کتاب مصدر است بترجمهٔ مولف وفهرست ابواب. صدر نسخه ضمن ١٩ صفحه جدول احوال واسامی وتواریخ چهارده معصوم ع است. چاپ سنگی نستعلیق شیراز بخط میرزا احمد نایب الولایه تبریزی (٢) در رمضان ١٣٥٣ وقفی ملکزاده کوثر (١٢٢٦٦)

٩٣٧ مناهج الرشادة فی اسرار الشهاده

فارسی. مؤلف: شیخ روح الله بن حبیب الله مازندرانی معروف به (عالمی) متولد درشب پنجشنبه نیمهٔ صفر ١٢٩٤ دردیه (درون کلاء ازمحال بابل) مقدمات را در بابل دیده. سطوح فقهی واصولی را در تهران خوانده. حکمت را درخدمت میرزا طاهر تنکابنی (٣) آموخته. برای تحصیل مقام عالی فقاهت نجف رفته و درخدمت میرزا محمد علی چهاردهی رشتی وصاحب کفایة الاصول وآخوند ملا محمدعلی نخجوانی (٤) وشیخ حسن تویسرکانی تلمذ نموده واکنون درشهرستان بابل (بارفروش) موجه ومقتدا است. کتاب درمقتل وبیان اسرارشهادت حضرت سید الشهدآء ع است. تاریخ ختم تألیف: ٢٤ ذیحجه ١٣٣٤ چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ حاج عبدالرحیم در ربیع الاول ١٣٣٦ خریداری آستانقدس درابان ١٣٢٧ (١٣٠٢٠)

---

(١) ترجمه‌اش در جلد چهارم فهرست مذکور است. (٢) قطب سلسلهٔ عرفاء ذهبیه. معاصر و مقیم درشیراز (٣) متوفای ١٤ آذرماه ١٣٢٠ درتهران مدفون درمقبرهٔ میرزا ابو الحسن جلوه واقع درگورستان ابن بابویه. استاد مسلم در حکمت بود. (٤) متولد در ١٢٦٨ درنخجوان متوفای درشب جمعه ١٧ ربیع الثانی ١٣٣٤ درنجف مدفون درصحن روضهٔ مطهر علوی؛

اخبار

کتب چاپی

مناهج الصلحآء

فارسی . مؤلف : سید حسین عرب باغی. کتاب درمناقب حضرت‌امیر المؤمنین ع ومطاعن ومثالب دشمنان آن بزرگوار است باحادیث فریقین. کتاب درعنوان ۱۰(منهج) ترتیب یافته. تاریخ ختم تألیف : ۲۲ ربیع الثانی ۱۳۵۶- این کتاب را ضمیمه شماره ۹۴۰ به بینید ..

۹۳۸-۹۳۹ مناهج العارفین فی‌تعیین‌الراسخین

فارسی. مؤلف : سیدحسین عرب باغی. کتاب درفضآئل‌ومناقب حضرت‌امیرالمؤمنین ع است باحادیث مرویه وآیات مفسره ازامامیه واهل‌سنت. تاریخ ختم تالیف : ۲۸ جمادی الثانی ۱۳۵۷- کتاب (مناهج‌المؤمنین) تألیفی مؤلف ضمیمهٔ کتاب چاپ‌شده. چاپ‌سنگی نسخ تهران وقفی علی اصغر لعل پوش درابان ۱۳۱۹ (۷۵۷۶) و (۷۵۷۷)

۹۴۰ مناهج الکرام

فارسی مؤلف: سید حسین عرب باغی. کتاب درتعیین شخصیت قابل بخلافت از پیغمبر است بمستفاد ازآیات واحادیث مفسره مرویه بطرق اهل سنت وحاوی فضآئل و مناقب حضرت امیر المؤمنین وائمهٔ هدی علیهم السلام واولویتشان بامامت‌است. کتاب در عنوان ۱۴ (منهج) ترتیب یافته. تاریخ ختم‌تألیف : سلخ ذیحجه ۱۳۵۶ کتاب (مناهج - الصلحآء) ضمیمهٔ کتاب چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران. وقفی حاج مختار معینی در مرداد ۱۳۱۸ (۶۷۸۵)

۹۴۱-۹۴۲ المنتخب فی‌جمع المراثی والخطب

عربی . مؤلف : شیخ طریحی نخرالدین بن محمدعلی بن احمد بن‌علی بن‌احمد بن طریح مسلمی نجفی رماحی‌متوفای در۱۰۸۵ یا ۱۰۸۷ در رماحیه مدفون درنجف (۱) ازعلمآء متورع ومحدثین ولغویین جامع واز مشایخ مجلسی دوم وسید هاشم بحرینی است. روایت میکند بواسطهٔ شیخ محمد بن جابر نجفی و او بواسطهٔ شیخ محمود بن حسام‌الدین جزآئری ازشیخ بهائی. کتاب ازمقاتل معروف و مشتمل است بر مراثی و مصآئب حضرت شیدالشهدآء ع. احادیث مندرجه درآن مرسل ذکرشده. کتاب ضمن دوجزء ترتیب یافته وهر جزئی حاوی مجالسی است. چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ حاج ابراهیم بخط محمد حسین تبریزی در ۱۳۰۲ وقفی‌فهرستی ووقفی حاج سید رضاقوچانی بوسیلهٔ فرزندش جواد در مرداد ۱۳۲۴ (۱۴۰۸) و (۹۹۴۳)

---

(۱) نجوم‌السماء ص۱۰۶ — ۱۰۷ سلسلهٔ پدران مؤلف چنانکه در (الکنی والقاب)آمده آورده شده. روضات‌الجنات مؤلف را باین عنوان یاد کرده : « فخر الدین بن محمد بن‌علی بن احمد بن‌طریح »

اخبار

کتب چاپی

۹۴۳ المنتخب فی جمع المراثی والخطب

عربی . مکرر پیش . قسمتی از کتاب (مقاتل الطالبیین) در حاشیهٔ کتاب تدوین شده . چاپ سنگی نسخ بمبئی چاپخانهٔ گلزار حسنی بخط میرزا محمد علی لاری در ۱۳۱۱ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۶۷)

۹۴۴ منتخب کتاب سلیم بن قیس

عربی . مؤلف: عبدالحمید بن عبدالله . ترجمه اش بنظر نرسید . کتاب منتخبی است از (کتاب سلیم بن قیس) که تفصیل کلام در آن بشماره ۶۷۲ خطی گذشت . چاپ سنگی نسخ تهران . وقفی فهرستی (۱۴۰۷)

۹۴۵ من لایحضره الفقیه ج ۱ تا ۴

عربی . مکرر شمارهٔ ۷۳۸-اخبارخطی . مؤلف : شیخ صدوق . کتاب در این چاپ مصدر است بترجمهٔ مؤلف وفهرست عناوین مطالب اجزاء چهارگانهٔ کتاب ومعلق است بحواشی توضیحی . چاپ سنگی نسخ چاپخانهٔ جعفری واقع درنخاس جدید لکهنو بخط محمد میرزا بن حاج میرزا امام علی در ۱۳۰۷ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۸۸)

۹۴۶ منهاج البراعة فی شرح نهج البلاغه ج ۱-۲

عربی . مؤلف : حاج میرزا حبیب الله بن محمد هاشم موسوی خوئی متوفای درحدود ۱۳۲۶ درتهران (۱) کتاب شرح مزجی است بر (نهج البلاغه) جامع جهات لغوی ولطآئف ادبی ونکات معنوی است . اسلوب شارح چنین است که تمام خطب ورسآئل وکلمات قصار مندرج درمتن نهج البلاغه را باشماره وعدد ضبط کرده(۲) و هرخطبهٔ را ضمن فصول و تذییلاتی شرح نموده و مذیل بترجمهٔ فارسی آن داشته . هرخطبهٔ که درملحمه یا اشاره بواقعه وحادثه ایست آن واقعه را بیان وبسند اضبط آورده . برخی از فقراتی که مختار شریف رضی ازخطبهٔ بوده تمام خطبه را با ذکر اسناد نقل کرده و درضمن متعرض بر لغزش های شرح ابن ابی الحدید شده . کتاب مصدر است بمقدمهٔ مفصلی درمباحث ادبی . مأثور خامهٔ مؤلف هفت جلد است و تا شرح خطبهٔ ۲۲۸ است . جلد اول حاوی مقدمه وشرح خطبهٔ اول تاخطبهٔ سی ویکم . جلددوم ازخطبهٔ سی ودوم تا خطبهٔ هشتاد ودوم . تاریخ ختم تألیف جلد اول : شب عید غدیر ۱۳۰۰ تاریخ ختم جلد دوم : ۲۰ ربیع الثانی ۱۳۰۳- کتاب مصدر است بفهرست مطالب . چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ علمیه در ۱۳۵۱ بخط شاعر نامی معاصر مرحوم عبرت (محمدعلی مصاحب

(۱) الذریعه ج ۴ ص ۱۴۵ (۲) بدین ترتیب: « الخطبة الاولی من المختار فی باب الخطب . المختار الثانی الخ »

نائینی) در ۱۳۲۵- وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۸۹)

۹۴۷ منهاج البراعة فی شرح نهج البلاغه ج ۳-۴

عربی. بمانند پیش. جلد سوم ازخطبهٔ هشتاد وسوم تاآخر خطبهٔ صدوهیجدهم را دارد ومصدر است بفهرست مطالب. تاریخ ختم تألیف را ندارد. جلد چهارم از خطبهٔ صدو نوزدهم تاخطبهٔ صدوشصت وپنجم است وفهرست مطالب را ندارد. تاریخ ختم تألیف آن: صبح دوشنبه ۲۴ جمادی الثانی ۱۳۱۳ مشخصات چاپ و وقف مطابق مجلد پیش است (۱۲۲۹۰)

۹۴۸ منهاج البراعة فی شرح نهج البلاغه ج ۵

عربی. بمانند پیش. این جلد ازخطبهٔ صدو شصت ششم تا آخر خطبهٔ صد و نودویکم (خطبهٔ قاصعه) را دارد ومصدراست بفهرست مطالب. تاریخ ختم تألیف: ۱۳ ذیقعده ۱۳۱۷ مشخصات چاپ ووقف بمانند مجلد سابق است بجز اینکه این مجلد را کاتب در ۱۳۲۸ نوشته وسال چاپ ۱۳۵۲- است (۱۲۲۹۱)

۹۴۹ منیة الطالب فی اسلام ابیطالب

فارسی. مؤلف: حاج سید حسین (بن اسماعیل) حسینی واعظ یزدی مقیم در تهران متوفای پس از ۱۳۲۲- کتاب حاوی احادیث وآثار وارده در اثبات اسلام حضرت ابیطالب والدماجد حضرت امیرالمؤمنین ع است. تاریخ ختم تألیف: ٤ رجب ۱۳۰۷ چاپ سربی تهران. وقفی فهرستی (۱۴۰۹)

۹۵۰-۹۵۱ منیة المرید

عربی. مکرر ۷۵۹- اخبار خطی. مؤلف: شهید ثانی. چاپ سنگی نسخ بمبئی چاپخانهٔ حسنی در ۱۳۰۱ وقفی فهرستی ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۲۴۲۱) و (۱۲۳۰۵)

۹۵۲ تا ۹۵٤ مواعظ اهل اسلام

عربی. مؤلف: سیدحسین عرب باغی. کتاب حاوی یکصد وهفده خطبهٔ وارده در روزهای جمعه وعیدهای قربان وغدیر ورمضان وعاشوراء منتخب ومستخرج از نهج البلاغه وبحار الانوار وناسخ التواریخ است ومعلق است بحواشی مختصری در توضیح لغات. تاریخ ختم جمع وتألیف: ۱۳۵۰ چاپ سنگی نسخ چاپخانهٔ علمیه محل چاپ ظاهراً تبریز در ربیع الاول ۱۳۵۳ دوجلد وقفی مؤلف در مرداد ۱۳۱۶ ووقفی حاج مختار معینی در مهر ۱۳۱٤- (۱۴۱۰) و(۱۴۱۱) و (۱۴۱۲)

کتب چاپی

۹۵۵ مواهب الواهب فی فضائل ابیطالب

عربی. مؤلف: شیخ جعفر نقدی (مذکور در ص۲۳۱) کتابی است جامع در احوال وفضائل ومناقب حضرت ابیطالب عم ماجد حضرت پیغمبر ص ومرتب است بریکمقدمه ودوازده باب وخاتمه. تاریخ ختم تألیف: ۱۴ رجب ۱۳۲۲ـ کتاب مذیل است بفهرست مطالب. چاپ سنگی نسخ نجف چاپخانه مرتضوی بخط احمد قمی در ۱۳۴۱ وقفی محمد کاظم کتبی در ۱۷ رمضان ۱۳۶۶ (۱۰۷۵۰)

۹۵۶ موعظة السالکین ج ۱

عربی مؤلف: مولانا سید محمد علی شاه عبدالعظیمی (مذکور در ص۲۳۳) کتاب حاوی احادیث وارده درمواعظ واخلاق است. چاپ سربی نجف چاپخانهٔ حبل المتین در ذیقعده ۱۳۲۹ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲۹۰۴)

۹۵۷=۹۵۸ المهدی

عربی. مؤلف: سید صدر الدین (محمد علی بن حاج سید اسماعیل صدر) متولد ۱۲۹۹ درکاظمین ازمعارف علمآء معاصر مقیم درشهرستان قم است (۱) کتاب در اثبات ولی عصر عج واحوال وعلائم ظهور آنحضرت است باخبار واقوال مرویه در کتب معتبرهٔ اهل سنت وجماعت. تاریخ ختم تألیف: شنبه ۲۴ صفر ۱۳۵۸ درشهرستان قم. چاپ سربی تهران چاپخانهٔ عالی در ۱۳۶۰ـ خریداری آستانقدس در ۱۳۲۱ خورشیدی و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۷۹۱۵) و (۱۲۳۰۲)

۹۵۹ مهیج الاحزان

فارسی. مؤلف: آخوند ملاحسن (بن محمدعلی) یزدی ازفضلاء واتقیاء در اواسط سدهٔ سیزدهم. ازشاگردان سید مجاهد است، دریزدوتهران شهرت ومرجعیت داشته. درآخر حال مقیم کربلاء گشته ودرآنجا درگذشت (۲) کتاب در مقتل ومرتب است بر چهارده مجلس. تاریخ ختم تألیف: پنجشنبه ۲۴ ربیع الاول ۱۲۳۷ در کربلاء. رساله (ملهوف) و(مقتل) منسوب بابومخنف درحاشیهٔ کتاب تدوین شده. چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد رضا خوانساری در ۱۲۷۵ وقفی اشرف السلطنه (۱۴۱۳)

۹۶۰ میزان السمآء

فارسی. مؤلف: حاج میرزا حسین نوری. رساله ایست مفصل دربیان تعیین

---

(۱) آئینهٔ دانشوران ج ۱ (۲) قصص العلمآء. تاریخ فوت مؤلف بروایت اعیان الشیعه (ج ۲۴ ص ۳۷۲) در ۱۲۴۲ بوده

روز تولد حضرت پیغمبر خاتم ص ع ورد روایات اهل‌سنت و جماعت. تاریخ ختم تألیف: شنبه ۱۳ ربیع الاول ۱۲۹۹ کتاب مذیل است به دو قصیدهٔ عربی و چند معجزه. چاپ سنگی تهران بخط نستعلیق خوب درچاپخانهٔ علیقلی خان قاجار در ۱۲۹۹ وقفی فهرستی (۱۴۱۴)

((حرف ن))

۹۶۱ نادر المعراج

فارسی. مؤلف: شیخ العالم اکبر آبادی متخلص به (معین) ازمردمان آغاز سدهٔ دهم واز اهل سنت وجماعت است. کتابی است مفصل در معراج حضرت پیغمبر ص ع ومرتب است بر پنجاه و دوباب. باب ۴۰ و ۵۰ و ۵۱ و ۵۲ درمعجزات آنحضرت است. چاپ سنگی نستعلیق لکهنو چاپخانهٔ منشی نولکشور درجمادی الثانی ۱۳۲۲ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۹۱۸)

۹۶۲ نثر اللئالی

عربی. مکرر ۷۶۰- اخبار خطی. تفصیل کلام درمؤلف آن در باب خطی گذشت. رسالهٔ (اربعین) شهید اول و (حدیث کساء) و (اربعین فی احوال النصاب والمخالفین) ضمیمهٔ رساله چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران در ۱۳۱۴ وقفی فهرستی (۱۴۱۵)

۹۶۳ نجم ثاقب

فارسی. مؤلف: حاج میرزا حسین نوری. کتابی است مفصل وجامع دراحوال حضرت صاحب العصر والزمان ع و متشرفین بخدمت آن‌حضرت که بریك مقدمه ودوازده باب ترتیب یافته. تاریخ ختم تألیف: ۱۴ ذیقعده ۱۳۰۳ درسامرآء. درصدر وذیل کتاب تقریظ‌ها وقصائد وابواب مطالب تدوین شده. چاپ سنگی نستعلیق تهران چاپخانهٔ میرزا حبیب بخط محمد آقا درصفر ۱۳۰۶- وقفی فهرستی (۱۴۱۶)

۹۶۴ نجم ثاقب

فارسی. مکرر پیش. چاپ سنگی نستعلیق تهران در ۱۳۲۹ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۹۲۱)

نزهة الابرار ومنار الانظار

عربی. مؤلف: سید هاشم بحرینی. کتاب حاوی ۲۵۰ حدیث در باب خلقت بهشت ودوزخ وحورالعین است وبمنزلهٔ متمم باب ۸۲ ازجملهٔ پنجم کتاب (معالم الزلفی) است. این کتاب را ضمیمهٔ شماره ۸۹۸ ازص ۳۶۹ به بینید.

۹۶۵ نزهة الناظر وتنبیه الخاطر

عربی. مؤلف: شریف اجل ابویعلی محمد بن حسن بن حمزه جعفری طالبی

ازمشایخ فقهآء ومتکلمین امامیه درسده پنجم.ازشاگردان شیخ مفید است وپس از رحلت استادش درمدرس او بتدریس پرداخته وهم داماد اواست (۱) تاریخ فوت مؤلف اختلافی است . شیخ نجاشی (۲) تاریخ فوتش را درشنبه ۱٦ رمضان ٤٦۳ ضبط کرده وهم آورده است که درخانه اش دفن شده است. لیك این درست نیست چه آنکه شیخ نجاشی در ٤٥۰ درگذشته. نقد الرجال تاریخ فوت را در ٤۳۳ دانسته. این نیز درست نیست چه آنکه مؤلف با شیخ نجاشی وشیخ سلار قائم بامر غسل شریف مرتضی بوده اند و می دانیم که وفات شریف مرتضی در٤۳٦ بوده (۳) کتاب درکلمات قصار ومواعظ ونصآئح مرویه از پیغمبر وائمهٔ هدی علیهم السلام است . احادیث مرویه بی ذکر سند است مگر یك حدیث که درآخر کتاب است. کتاب درچاپ بنام (حسین بن‌محمد بن حسن بن‌حلوانی معاصر ابویعلی جعفری) وبنام (نزهة الناظر فی‌تنبیه الخاطر) ضبط شده وصحیح‌همان است که مذکورشد (٤) چاپ سربی نجف چاپخانهٔ حیدریه در۱۳٥٦وقفی‌محمدکاظم کتبی در رمضان ۱۳٦٦ (۱۰۷۲۷)

۹٦٦ نزهة النواظر فی‌ترجمة معدن الجواهر

فارسی . مترجم : حاج شیخ عباس قمی. کتاب ترجمهٔ (معدن الجواهر) شیخ کراجکی است. تاریخ ختم تألیف : ربیع الاول ۱۳٥۹- رسالهٔ در(اخلاق) تألیف مترجم مذکور ضمیمه چاپ شده. چاپ سربی تهران چاپخانهٔ علمی . خریداری‌آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲۹۰۷)

نصآئح الشیعه

عربی. مؤلف : ازعلمآء امامیه‌آخر سدهٔ یازدهم هـ ـ ق است ونامش را پنهان داشته . رساله حاوی احادیث‌وارد درمواعظ ونصآئح ومحاسن ومساوی است که‌درعنوان یکمقدمه و۲٥ باب وخاتمه (درآداب مسافرت) تبویب گشته ومتعرض بشرح و توضیح نشده . تاریخ ختم تألیف : ربیع الاول ۱۰۹٤درمشهد ـ این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷۲۹ به بینید .

۹٦۷ نصآئح الکافیة لمن یتولی معاویه

عربی . مؤلف : حاج سید محمد بن عقیل بن عبدالله بن عمر بن‌یحیی العلوی یمنی متولد درشعبان ۱۲۷۹ درشهرستان (مسلیةآل شیخ) متوفای در۱۳٥۰ در (مکلا) ازمحال‌یمن. ازفضلاء معاصر کشوریمن است. مسافرت های زیادی درراه تحصیل علم و

(۱) الکنی والالقاب ج ۱ (۲) رجال نجاشی چاپ بمبئی ص ۲۸۸ (۳) رجال نجاشی ص۱۹۳
(٤) معالم العلمآء چاپ تهران ص ۹۰ـ مستدرك الوسآئل ج ۳ ص۳۲۷

بازرگانی بکشورهای خاوری و باختری نموده. کتابی است مفصل در مثالب معاویة بن ابی سفیان (۱) و رد است برقائلین بحرمة لعنش. این کتاب اولین تألیف او است. تاریخ ختم تألیف آن: شب شنبه یازده شب گذشته از صفر ۱۳۲۶ در شهرستان سنکاپور. کتاب مصدر است بمقدمهٔ درترجمهٔ مؤلف وتوصیف کتاب ومذیل است بدو تقریظ و فهرست مطالب. چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ نجاح در ۱۳۶۷ تقدیمی شیخ عبدالله سبیتی در در شهریور ۱۳۲۷ (۱۲۵۲۷)

۹۶۸ نغمهٔ الهی

فارسی. سراینده: شیخ مهدی (بن ابوالحسن) الهی قمشهٔ متولد درحدود ۱۳۲۰ پس ازتحصیل مقدمات سفری باصفهان کرده وبتحصیل فقه واصول ومقدمات حکمت پرداخت. درمشهد نزد اساتید حکمت وقت شیخ اسدالله یزدی (۲) و آقا بزرك شهیدی (۳) وحاج فاضل (٤) حکمت وعرفان را آموخت واکنون ازاساتید دانشگاه تهران بشمار است. کتاب ترجمهٔ منثورومنظوم یکی ازخطب نهج‌البلاغه معروف به (خطبهٔ) همام است ومذیل است بچند قصیده وغزل. چاپ سربی تهران چاپخانهٔ شرکت تضامنی علمی دردیماه ۱۳۱۹ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۹۵۳٦)

۹۶۹ نفایس الاخبار

فارسی. مؤلف: سید ابوالقاسم بن محمد علی حسینی سدهی اصفهانی مقیم‌در تهران متوفای در ۱۳۳۹ درمکه (٥) ازفضلاء جامع‌وصاحب تألیفات وازوعاظ بارع‌بوده. کتاب حاوی سی وسه مجلس درمواعظ ومناقب ومصائب است وآنرا بنام ناصر الدین شاه معنون داشته. تاریخ ختم تألیف: شب دوشنبه پنجم شوال ۱۳۰٤ چاپ سنگی نسخ تهران خریداری آستانقدس در ابان ۱۳۲۷ (۱۲۹۱۰)

۹۷۰-۹۷۱ نفثة المصدور

عربی. مؤلف: حاج شیخ عباس محدث قمی. رساله ایست در مقتل وتتمیم کتاب (نفس‌المهموم) است. ترجمهٔ این رساله را بشماره ۳۷۷- اخبارچاپی به بینید. چاپ سنگی‌نسخ تبریز چاپخانهٔ علمیه بخط طاهر خوشنویس در ۱۳٤٤ وقفی فهرستی و

---

(۱) سرسلسلهٔ خلفآء اموی متوفای در رجب ٦۰ (۲) ترجمه‌اش در جلد چهارم‌فهرست گذشت
(۳) متوفای در ۱۳۱٥ خورشیدی مدفون در کوه‌سنگی نزهتگاه معروف کنونی مشهد ازخاندان سادات شهیدی واستاد مسلم درحکمت مشاء بود. عمریرا بقناعت ووارستگی بتکمیل و تدریس گذرانید (٤) حاج شیخ محمد علی معروف به (حاج فاضل) متوفای در پنجشنبه ٦ ربیع الثانی ۱۳٤۲ از اعلام جامع معمرومعروف بود (٥) الذریعه (ج ۳ ص ٦۱)

وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۴۱۷) و (۱۲۳۳۵)

۹۷۲ تا ۹۷۴ نفس الرحمن فی فضائل سلمان

عربی. مکرر ۱۳۹- اخبار چاپی. مؤلف: حاج میرزا حسین نوری. کتابی است ممتاز حاوی احادیث وحکایات وارده درشرح احوال ونضائل حضرت (سلمان پارسی) ومرتب است بر یکمقدمه و۱۷ باب وخاتمه. تاریخ ختم تألیف: ۲۳رمضان ۱۲۸۳- کتاب (بصائرالدرجات) ضمیمهٔ کتاب چاپ شده، چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمدتقی گلپایگانی در۱۲۸۵ وقفی فهرستی و دوجلد وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۴۱۸) و (۱۲۳۴۷) و (۱۲۳۴۸)

۹۷۵ نفس المهموم

عربی. مؤلف: حاج شیخ عباس محدث قمی. کتاب ازمقاتل ومطالب آن مأخوذ از کتب معتبره است. تاریخ ختم تألیف: جمعه ۲۰ جمادی الثانی ۱۳۳۵ تکملهٔ این این کتاب را بشمارهٔ ۹۷۰ به بینید. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ حاج عبدالرحیم. وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۳۴۹)

نواهی الاسلام

فارسی. مترجم: سیدحسین عرب باغی. رساله ترجمهٔ حدیث مروی از حضرت امام صادق ع است که حاوی مکروهات ومحرمات ودر کتب معتبره مندرج است. تاریخ ختم ترجمه: ٤ ربیع الثانی ۱۳۴۸- این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۵۰۱ به بینید.

۹۷۶-۹۷۷ نورالابصار فی مناقب آل بیت النبی المختار

عربی. مؤلف: سید مؤمن بن حسن مؤمن شبلنجی شافعی ازفضلاء مصر در اواخر سدهٔ سیزده. در ۱۲۵۰ واندی دردیهٔ (شبلنج) ازمحال مصر تولد یافته ودرجامع ازهر تحصیل نموده وظاهراً درسال چاپ کتاب زنده بوده. کتاب مرتب است برچهار باب: ۱ فی ذکر سیرة النبی ص والخلفاء الاربعة ۲ فی ذکر الحسن والحسین وباقی الائمة الاثنی عشر ۳ فی ذکر جماعة من اهل البیت لهم بمصرالقاهرة مساجد معمورة ومزارات مشهورة ٤ فی ذکر الائمة الاربعة اصحاب المذاهب. خاتمة فی ذکر الاربعة الاقطاب (احمد رفاعی. عبدالقادر گیلانی. احمد بدوی - ابراهیم دسوقی) تاریخ ختم تألیف: پنجشنبه ۲۶ رجب ۱۲۹۰ کتاب مذیل است بفهرست مطالب وترجمهٔ مؤلف (۱) رسالهٔ (اسعاف الراغبین) درحاشیهٔ کتاب تدوین شده. چاپ سربی مصر چاپخانهٔ میمنیه درربیع الثانی ۱۳۱۲ وقفی فهرستی

---

(۱) دراکتفاء القنوع ومعجم المطبوعات العربیه اشاره بترجمهٔ مؤلف شده

و وقفی نائینی (۳۹۷۶) و (۳۹۷۵)

۹۷۸-۹۷۹ نورالابصار

عربی. مکرر پیش. کتاب (اسعاف الراغبین) درحاشیه کتاب منطبع است. چاپ سربی مصر چاپخانهٔ بهیه درصفر ۱۳۱۷ وقفی نائینی ووقفی ملکزادهٔ کوثر(۳۹۷۷) و (۱۲۳۶۳)

۹۸۰ نورالانوار

فارسی. مؤلف: شیخ علی اصغر (بن‌علی‌اکبر) بروجردی متخلص به (نیر) متولد در ۱۲۳۱ صاحب‌تألیفات متعدده . ازعلمآء جامع تهران است ودر تاریخ چاپزنده بوده. دربروجرد نزد میرزا علینقی‌طباطبآئی بروجردی وحاج‌ملا اسدالله بروجردی تلمذکرده ودر کربلاء خدمت صاحب (ضوابط الاصول) ودرنجف‌خدمت صاحب (جواهر الکلام) وشیخ حسن‌کاشف الغطآء وشیخ محمدکاشف‌الغطآء استفاضه نموده. کتابی است مفصل در احوال‌حضرت خاتم الاوصیآء عج ورجعت وعلائم‌ظهور آنحضرت . کتاب مذیل است بترجمهٔ مؤلف‌وتعداد مؤلفات وتوصیف مفصل‌آنها. منظومهٔ‌فارسی‌موسوم به (ضیآء النور) ازمؤلف درحاشیهٔ‌کتاب تدوین شده.چاپ سنگی نستعلیق تهران چاپخانهٔ الله قلی‌قاجار بخط محمد حسین شیرازی متخلص به (غمگین) درصفر ۱۲۷۵ وقفی‌فهرستی (۱۴۱۹)

۹۸۱ نورالانوار

فارسی. مکرر پیش. چاپ‌سنگی‌نستعلیق تهران در۱۳۲۸ خریداری‌آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۹۵۴۷)

نورالانوار ج ۳

عربی. مؤلف: شیخ ابو الحسن مرندی نجفی (مذکور) کتاب در احوال حضرت ولی‌عصر (عج) وعلائم ظهور آنحضرت است که‌درضمن ۲۴ فصل ترتیب یافته واین جلد را بنام (مظهر الانوار) موسوم داشته. تاریخ ختم تألیف: ۱۳۲۸درزاویهٔ حضرت عبد العظیم (شهر ری)کتاب مذیل است بفهرست فصول‌کتاب واحکام تولیتی مؤلف بردو مزرعهٔ موقوفه در دولت آباد (ازمحال مرند) این کتابرا ضمیمهٔ شمارهٔ ۸۴۰ به بینید .

۹۸۲ نورالمبین فی قصص الانبیآء والمرسلین

عربی.مؤلف: سید نعمت‌الله‌جزآئری (۱) کتاب در احوال پیغمبران سلف

---

(۱) این‌کتاب در روضات الجنات بنام: «کتاب فی‌قصص الانبیآء» ضبط شده.

علیهم السلام و بمانند متمم برای کتاب دیگرش موسوم به (ریاض الابرار) است. تاریخ ختم تألیف : شعبان ۱۱۱۰ درشوشتر. کتاب مذیل است بفهرست مطالب. چاپ سنگی نسخ نجف چاپخانهٔ مرتضوی در ۱۳۵۵ وقفی محمدکاظم کتبی در رمضان ۱۳۶۶ (۱۰۷۳۰)

۹۸۳-۹۸۴ نهج البلاغه

عربی مکرر ۷۶۶- اخبار خطی. مؤلف : شریف رضی. این چاپ ازچاپ های قدیم است . محمد جعفر (بن محمد باقر قره جه داغی اهری) تبریزی آنرا نوشته و ومنتخباتی ازشروح مختلفه (بمانند شرح ابن ابی الحدید - بهجة الحدائق) وتوضیحات لغوی بطورحاشیه برکتاب تعلیق داشته. متن کتاب. بخط نسخ وبا اعراب نوشته شده. حواشی بخط نستعلیق است. چاپ سنگی تبریز در۱۲۶۷ چاپخانهٔ آقا مهدی فرزند آخوند ملا صالح . وقفی فهرستی ووقفی نائینی (۱۴۲۰) و (۱۴۲۱)

۹۸۵ نهج البلاغه

عربی . مکرر پیش . کتاب دراین چاپ معلق است بشرح مختصر شیخ محمد عبده مصری ومصدراست بفهرست خطب ورسائل وکلمات قصار. چاپ سربی بیروت چاپخانهٔ ادبیه در۱۳۰۷ وقفی نائینی (۱۴۲۴)

۹۸۶ نهج البلاغه

عربی. مکرر پیش. کتاب دراین چاپ معلق است بحواشی منتخبه از شروح مختلفه (بمانند بهجة الحدآئق - تنبیه الغافلین) چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ سید مرتضی بخط محمد باقر گلپایگانی در ۱۳۱۰ خریداری آستانقدس در۱۳۱۱ خورشیدی (۱۴۲۲)

۹۸۷ نهج البلاغه

عربی . مکرر پیش . کتاب مذیل است بشروح وتوضیحاتی که محیی الدین الخیاط ازشرح های ابن ابی الحدید وشیخ محمد عبده انتخاب نموده ومذیل است بفهرست. چاپ سربی بیروت. تاریخ چاپ ذکر نشده. وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۳۶۸)

۹۸۸ نهج البلاغه

عربی. بمانند پیش. کتاب دراین چاپ نیز مذیل است بشرح شیخ محمد عبده وضمن سه بخش تبویب شده وهر بخشی مذیل است بفهرست. چاپ سربی مصر چاپخانهٔ رحمانیه . تاریخ چاپ ندارد. خریداری آستان قدس در۱۳۱۱ خورشیدی (۱۴۲۳)

۹۸۹ نهج البلاغه

عربی. بمانند پیش. کتاب دراین چاپ در سه بخش ترتیب یافته وهر بخشی مذیل است بفهرست ومصدراست بمقدمهٔ ازمحمد محیی الدین عبد الحمید أستاد لغت عربی درمدرسهٔ جامع الازهر ومذیل است بتوضیحاتی از او و هم شرح شیخ محمد عبده. چاپ سربی مصر چاپخانهٔ استقامت. تاریخ چاپ ندارد. وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۳۶۷)

۹۹۰ نهج البلاغه

عربی. بمانند پیش. کتاب در این چاپ بداشتن ترجمه وتوضیح فارسی ممتاز است وباهتمام حاج سید سعید طباطبائی نائینی تصحیح شده. شرح (منهج الفصاحه) اردبیلی وهم منتخبی ازشرح (منهاج البراعه) خوئی وازشرح (نهج البلاغة) نواب لاهیجانی درمیان سطور وحواشی وصدر کتاب آورده شده ومصدر است بترجمهٔ مؤلف وفهرست ابواب. کتاب (انوار العقول فی اشعار وصی الرسول) تألیفی قطب الدین محمد کیدری با ترجمهٔ فارسی آن (منقول ازشرح دیوان میبدی) درصدر کتاب تدوین شده. چاپ سنگی اصفهان چاپخانهٔ گلبهاردر ۱۳۵۵ بخط میرزا محمد خوشنویس اصفهانی. متن کتاب بخط نسخ درشت وترجمهٔ آن که درزیر هرکلمه بفاصلهٔ خط جدولی واقع شده وهم شروح آن که درحواشی تدوین شده بخط نستعلیق است وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۹۲۰)

۹۹۱ نهج البلاغه یادآثرةالمعارف علوی ج ۱

فارسی. مؤلف: میرزا خلیل صمیری کمره ای(۱) کتاب تجزیه وتبویب (نهج البلاغه) است بحسب موضوعات که بترجمه وتوضیح متن وشرح واستخراج کلیات پرداخته. کتاب در بیست و چهار بخش ترتیب یافتهٔ. این مجلد بخش یکم درخلقت است. تاریخ ختم تالیف: ۲۸ شعبان ۱۳۶۶ کتاب مصدراست بمقدمه ومذیل است بفهرست مطالب. چاپ سربی تهران چاپخانهٔ علمی در ۱۳۲۶ خورشیدی وقفی مؤلف درشهریور ۱۳۲۶ (۱۰۷۷۲)

۹۹۲ نهج البلاغه یادآثرةالمعارف علوی ج ۲

فارسی. بمانند پیش. این جلد (کتاب جنگ) وحاوی مطالب راجع باین موضوع است. تاریخ ختم تألیف: ۱۲ ربیع الاول ۱۳۶۵ کتاب مصدر است بمقدمه. چاپ سربی تهران چاپخانهٔ علمی در ۱۳۲۵ خورشیدی وقفی محمد صادق جاراللهی در ابان ۱۳۲۵ (۱۰۳۹۱)

---

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست گذشت

۹۹۳ نهج البلاغه یادآثرة المعارف علوی ج ۲

فارسی. بمانند پیش. کتاب جزء اول ازجلد دوم است. چاپ سربی تهران چاپخانهٔ اسلامیه در۱۳۲۱ خورشیدی. وقفی مؤلف: درمرداد ۱۳۲۱ (۷۵۲۹)

۹۹۴ نهج البلاغه چیست

فارسی. مؤلف: معاصر: شیخ ضیاء الدین (بن حاج شیخ یوسف حدآئق) معروف بابن یوسف شیرازی متولد درشنبهٔ ۱۱محرم ۱۳۲۳ رساله درتعریف و توصیف کتاب شریف (نهج البلاغه) وگفتار دراطراف آن وهم ذکر شروح وترجمهٔ آن وبمانند ترجمه وتکمله وتتمیم کتاب (ماهو نهج البلاغه) است. تاریخ ختم تألیف: اسفند ۱۳۱۶- چاپ سربی تهران چاپخانهٔ مجلس. چاپ‌دوم در۱۳۵۷ وقفی مؤلف درمرداد ۱۳۱۷ (۳۹۸۳)

((حرف و))

۹۹۵ وافی ج ۱

عربی. مکرر ۷۷۳- اخبارخطی. مؤلف: فیض کاشانی. اجزآء چهارده گانه کتاب ضمن‌سه مجلد چاپ شده. هرجزئی مصدر است بفهرست مطالب وابواب. کتاب‌را حاج میرزا محمد رضا (بن عبدالرسول الرضوی) خوانساری تصحیح و مقابله نموده. این مجلد از جزء یکم تاپایان جزء چهارم را دارد. شرح مطالب اجزآء کتاب در باب اخبارخطی ذکر شد. این جزء مصدر است بجدولی از مولانا علم الهدی (فرزند مؤلف) دربیان رموزی راکه مؤلف برای رجال‌اسناد این کتاب وضع نموده. چاپ سنگی‌نسخ تهران در۱۳۲۴ وقفی‌فهرستی (۱۴۲۵)

۹۹۶ وافی ج ۲

عربی. بمانند پیش. این‌مجلد ازجزء پنجم تا آخر جزء نهم را دارد ونیز مصدر است بجدول موضوعه در رموز رجال اسناد. چاپ‌سنگی‌نسخ تهران در ۱۳۲۴ بخط محمد حسن اصفهانی. وقفی‌فهرستی (۱۴۲۶)

۹۹۷ وافی ج ۳

عربی. بمانند پیش. این مجلد ازجزء دهم تاآخر خاتمه را دارد. چاپ سنگی نسخ تهران سال چاپ معلوم نشد وقفی‌فهرستی (۱۴۲۷)

۹۹۸ تا ۱۰۰۰ وافی ج۱-۲-۳

عربی. مکرر. مشخصات کتاب مطابق شمارهٔ پیش. وقفی ملکزادهٔ کوثر

(۱۲۳۷۰) و (۱۲۳۷۱) و (۱۲۳۷۲)

۱۰۰۱ وسائل الشیعه ج ۱

عربی. مکرر ۸۰٤- اخبارخطی. مؤلف: شیخ حر عاملی. کتاب ضمن سه جلد چاپ شده ومصدر است بفهرست ابواب ومطالب بی‌ذکر صفحات کتاب. سید محمد علی بن سید محمد صادق موسوی خوانساری کتاب را تصحیح نموده. این جلد شامل کتاب طهارت وصلوة است. چاپ سنگی نسخ تهران بخط علی بن‌محمدعلی‌خوانساری در ۱۲۸۳ وقفی فهرستی (۱٤۲۸)

۱۰۰۲ وسائل الشیعه ج ۲

عربی. بمانند پیش. این‌مجلد شامل کتاب زکوة وخمس‌وصوم وحج (وآداب‌سفرواحکام دواب واحکام عشرت ومزار) وجهاد (وامر بمعروف ونهی ازمنکر) وتجارت ورهن‌وحجر وضمان وصلح وشرکت ومضاربه ومزارعه ومساقات ووديعه وعاریه واجاره و وکالت و وقوف وصدقات وسکنی وحبیس وهبات وسبق ورمایه ووصایا است. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ الله قلیخان بخط سید محمدعلی رضوی خوانساری در ۱۲۸۸ وقفی‌فهرستی (۱٤۲۹)

۱۰۰۳ وسائل الشیعه ج ۳

عربی. بمانند پیش. این مجلد شامل کتابهای: نکاح وطلاق و خلع ومبارات وظهار وایلاء وکفارات ولعان وعتق وتدبیر ومکاتبه واستیلاد واقرار وجعاله وایمان و عهد ونذر وصید وذبائح واطعمه واشربه وغصب وشفعه واحیاء موات ولقطه وفرایض و مواریث وقضاء وشهادات وحدود وتعزیرات وقصاص ودیات وخاتمه. این‌مجلد را میرزا محمد باقر خوانساری تصحیح‌نموده ومصدر است بترجمهٔ مؤلف. چاپ سنگی نسخ‌تهران چاپخانهٔ استاد محمد تقی تهرانی در ۱۲۸۸ بخط سید محمد علی رضوی خوانساری. وقفی فهرستی (۱٤۳۰)

۱۰۰٤ تا ۱۰۰۹ وسائل الشیعه

عربی. مکرر. مشخصات کتاب مانند پیش. یکدوره (۳جلد) وقفی‌نائینی و یکدوره وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱٤۳٤) (۱٤۳۵) (۱٤۳٦) (۱۲۳۷۸) (۱۲۳۷۹) (۱۲۳۸۰)

۱۰۱۰ وسائل الشیعه ج ۱

عربی: بمانند پیش. کتاب بامر شاهزاده عین الدوله سلطان عبدالمجید میرزا صدر اعظم وحسین پاشاخان امیر بهادرجنگ وزیر دربار ایران تجدید درتصحیح

وچاپ شده و بچاپ (عین الدوله) معروف است. شیخ محمد حسین یزدی اخبارهربابی‌را برقم هندسی شماره گذاری کرده وبا شیخ محمد حسن معروف بمیرز آقابزرك مقابله با نسخهٔ چاپی سابق وتصحیح نموده. کتاب دراین‌چاپ نیزدرسه جلد ترتیب‌داده وچاپ شده ومصدر است بفهرست ابواب باتعیین صفحات . چاپ سنگی نسخ تهران بخط محمد حسن گلپایگانی در۱۳۲۳ خریداری آستان قدس در۱۳۱۱ خورشیدی (۱٤۳۱)

۱۰۱۱ وسائل الشیعة ج ۲

عربی. مکرر پیش. چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ مشهدی خدا داد بخط ابوالقاسم نوری در ۱۳۲٤ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۱٤۳۲)

۱۰۱۲ وسائل الشیعه ج ۳

عربی. بمانند پیش. چاپ سنگی‌نسخ تهران بخط محمد صادق تویسرکانی در ۱۳۲٤ خریداری‌آستانقدس در۱۳۱۱خورشیدی (۱٤۳۳)

۱۰۱۳ وسائل المحبین

فارسی. مکرر ۱٦۷- اخبارچاپی. مؤلف : حاج میرزا محمدحسین شریعتمدار تبریزی‌مذکور درص ۳۰۹ کتاب ترجمهٔ کتاب (خصآئص الحسین) است. تاریخ ختم‌تألیف: شب دهم محرم ۱۳۰۸- این کتاب بهمت مرحوم فخر الملك ابوالحسنخان امیر تومان تجدید چاپ شده و رایگان توزیع گشته . متن زیارت عاشورآء وحدیث کسآء در صدر وذیل نسخه چاپ شده . چاپ سربی تهران چاپخانهٔ شاهنشاهی درشعبان ۱۳۲۰ وقفی علی نصرالله نیا (۱۲۹۱۸)

۱۰۱٤=۱۰۱٥ وسائل مظفری

فارسی . مؤلف : حاج سیدعلی بن مرتضی طباطبآئی یزدی‌متوفای ۱۳٥۰ (۱) کتاب حاوی احادیث وارده درفضیلت واجر وثواب گریه وگریانیدن وعزآء بر مصیبت حضرت سید الشهدآء ابیعبدالله الحسین ع وحاوی فوآئد متفرقه است که‌بفرمان مظفرالدین‌شاه قاجار تألیف نموده وبنام او معنون‌داشته . تاریخ تألیف: ۱۳۱۸- کتاب مذیل است بفهرست مطالب . چاپ سربی تهران چاپخانهٔ شاهنشاهی درجمادی الثانی ۱۳۲۰ وقفی فهرستی و وقفی علی نصرالله نیا (۱٤۳۷) و(۱۰۹۲۲)

وسیلة العظامی

عربی . مؤلف : ابوالمکارم زین الدین سید پیرمحمد دده بن مصطفی بن‌حبیب بن محمد بن پیر محمد از قضات دولت عثمانی درسدهٔ۱۱ ه - ق (۲) کتاب درنعمآئل

(۱) بروایت حاج عماد فهرستی (۲) معجم المطبوعات العربیه

ومناقب حضرت پیغمبر اکرم ص ع است. این کتاب را در حاشیهٔ کتاب شماره ۹۱۸ به بینید

۱۰۱۶ وسیلة المعاد وذریعة العباد

فارسی. مؤلف: شیخ حبیب الله کاشانی کتاب درفضائل ومناقب خاندان عصمت علیهم السلام است. تاریخ ختم تألیف: ٤ شوال ۱۲۸۷ چاپ سنگی نسخ تهران بخط احمد هزار جریبی در۱۳۲٦ خریدای آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷٦۸)

۱۰۱۷ وسیلة النجات

فارسی. مؤلف: ملانوروزعلی بسطامی. (مذکوردرص ٤۰) کتاب مقتل ومرتب برده باب است. تاریخ شروع درتألیف غرهٔ محرم ۱۲۷۱ تاریخ ختم تألیف: آخرماه مذکور. رسالهٔ (لؤلؤ البحرین فی ذکر مناقب الحسین) ازاین مؤلف ضمیمهٔ کتاب چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران بخط غلامحسین خوانساری در۱۲۹٦- خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷٦۹)

۱۰۱۸-۱۰۱۹ وسیلة النجات

فارسی. مکرر ۱۷٦ چاپی. مؤلف: آخوند ملا محمدتقی کاشانی. رساله در پاسخ ازاین چهار مسئله است: ۱ بودن صدقه وصلهٔ رحم ودعاء باعث طول عمر و رفع بلاء ۲ سبب تعدد پیغمبران ۳ معنی آیات واحادیث وارده درباب تقدیر وجمع میان آنها ٤ سبب بلند کردن دست هنگام دعاء ومعراج جسمانی پیغمبر ص ع وغیرها. تاریخ ختم تألیف: شب دو شنبه دوم جمادی الاول ۱۳۰۰ رسالهٔ (توضیح الایات) مؤلف ضمیمه چاپ شده. چاپ سنگی نسخ تهران بخط احمد طباطبائی اردستانی درذیقعده ۱۳۰۱ وقفی قائینی ووقفی شجیعی در۱۳۱۵ خورشیدی (۱٤۳۸) و (۱٤۳۹)

۱۰۲۰ وقائع الایام ج ۱

فارسی. مکرر ۱٦۵ چاپی. مؤلف: حاج ملاعلی بن عبد العظیم تبریزی خیابانی متولد در۲۸ شوال ۱۲۸۲ متوفای درصفر ۱۳٦۷ (۱) از وعاظ ومحدثین متتبع معاصر بود کتاب دربیان وقائع واحوال واعمال ماه ها وروزها است که از کتب احادیث وادعیه وتاریخ وتفسیر ورجال ودواوین انتخاب نموده وحاوی فوائد متنوعه درمناقب ومراثی ومحاسن مواعظ وغیرها است وبرچهارجلد ترتیب یافته. این مجلدراجع بماه رجب وشعبان ومختوم بحدیث کساء ومصدر بفهرست مطالب است. تاریخ شروع بتألیف: نیمهٔ شعبان ۱۳۲۳ چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ مشهدی اسد آقا بخط عبدالصمد تبریزی درشعبان ۱۳۲۵

(۱) تاریخ فوتش بروایت ازواعظ معاصر حاج میرزا حسن اشرف است

وقفی فهرستی (۱۴۴۰)

۱۰۲۱ وقائع الایام ج ۲

فارسی. بمانند پیش. این جلد راجع بماه محرم ومقتل است. چاپ سنگی نسخ نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط مهدی طباطبائی در ۱۳۵۳ وقفی محمد کاظم کتبی در رمضان ۱۳۶۶. (۱۰۷۵۱)

۱۰۲۲ وقائع الایام ج ۳

فارسی. بمانند پیش. این جلد راجع بماه رمضان است ومصدر است بفهرست مطالب ومذیل است بصورت کتب ومدارکی که از آنها نقل کرده وصورت اجازات مؤلف وبرخی ازمکاتبات او وتقریظ کتاب وترجمهٔ سید حسن صدر وشیخ جواد بلاغی وترجمهٔ مؤلف وغیرها - آغاز تألیف: جمادی الاول ۱۳۴۱- انجام تألیف: شب آخر رمضان ۱۳۴۷- چاپ سنگی نسخ تبریز چاپخانهٔ علمیه بخط طاهر خوشنویس تبریزی در ربیع الاول ۱۳۵۱ وقفی میرزا محمد حسین درمحرم ۱۳۵۲ (۱۴۴۱)

۱۰۲۳ وقائع الایام ج ٤

فارسی. بمانند پیش. این جلد تتمهٔ راجع بماه محرم است وازواقعهٔ فجیعهٔ عصر عاشوراء شروع نموده. این جلد نیز مصدراست بفهرست مطالب ومذیل است بمستدرک وهم خاتمه درتقریظ کتاب وترجمهٔ مؤلف وغیرها ومدارک کتاب ومختوم است بذکر سند حدیث کساء. تاریخ ختم تألیف: ۱۴ ربیع الثانی ۱۳۵٤ چاپ سنگی نسخ تبریز در ۱۳۶۲ بخط طاهر خوشنویس وقفی مؤلف درربیع الثانی ۱۳۶۳ (۸۲۰٤)

((حرف ی))

۱۰۲٤ ینابیع الحکمه

فارسی. مؤلف: ملا ابوالحسن بن محمد کاظم. مؤلف کتابهای: (اخلاق الاولیاء - برکات القائم - تحفة الامیر- رایات الاجتهاد) ازمردمان سدهٔ چهاردهم که درتاریخ چاپ زنده بوده. بروایت مرحوم حاج عماد فهرستی مؤلف ازمردم تهران است. کتاب حاوی احادیث وارده درباب مواعظ واخلاق است که برهفده فصل وخاتمه ترتیب یافته. کتاب مصدر است بفهرست مطالب. چاپ سنگی نسخ تهران بخط حاج عبدالله تهرانی در جمادی الاول ۱۳۰٤ وقفی فهرستی (۱۴۴۲)

۱۰۲۵ ینابیع المودة

عربی. مؤلف: شیخ سلیمان بن ابراهیم (معروف بخواجه کلان) بن محمد (معروف بباباخواجه)

اخبار

کتب چاپی

بن ابراهیم بن محمد (معروف بابن الشیخ السید ترسون الباقی) الحسینی بلخی قندوزی حنفی نقشبندی متولد در ۱۲۲۰ در بلخ متوفای در پنجشنبه ٦ شعبان ۱۲۹٤ در استانبول مدفون درخانقاه مرادیه (۱) ازسادات حسینی‌وازمشایخ صوفیه و ازفضلاء محدثین است . علوم رسمی‌را دربخارا تحصیل کرده وسفر هائی بکشور های افغانستان وهندوستان نموده و خدمت مشایخ بزرك رسیده وتکمیل‌مقامات سلوك را نموده سپس مراجعت بقندوز کرده وتأسیس مسجد ومدرسه وخانقاه نموده وبوعظ وارشاد پرداخته. بعزم اداء فریضهٔ حج و اقامت درمکه از راه ایران با سیصد نفر از مریدان رهسپار و در ۱۲٦۹ وارد بغداد ومورد اعزازواقع میگردد. ازبغداد باستانبول میرود وپس ازتوقف درموصل‌ودیاربکر وحلب واقامت سه‌سال ونیم درقونیه در۱۲۷۰ باستانبول‌وارد ومورداحترام سلطان‌عبدالعزیزخان‌عثمانی واقع میشود. ازطرف سلطان مأمور میگردد به‌تنظیم‌تکیهٔ‌شیخ مرادبخارائی (واقع درخارج دروازهٔ ادرنه) ومشغول بارشاد وتدریس میگردد. کتاب درفضائل ومناقب خاندان‌عصمت علیهم‌السلام بروایات مستخرجه ازصحاح معتمده وتفاسیر معتبرهٔ اهل سنت وجماعت وهم از کتب علماء حروفیون‌است. تاریخ ختم تألیف : دوشنبه ۹ رمضان ۱۲۹۱- کتاب برصد باب ترتیب یافته‌ودرخاتمه سلطان مذکوررا ثناءگفته. کتاب مصدر است بفهرست ابواب. چاپ سربی استانبول چاپخانهٔ اختر در ۱۳۰۱ وقفی نائینی (۱٤٤٤)

۱۰۲٦ تا ۱۰۲۸ ینابیع المودة

عربی . مکرر پیش. کتاب مصدر است بفهرست وترجمهٔ مؤلف‌اثرخامهٔ‌مرحوم محمدطاهر تبریزی مدیر روزنامهٔ (اختر) صادره در استانبول و بسرمایهٔ حاج میرزا مهدی ملك التجار چاپ شده. چاپ سربی استانبول چاپخانه شرکت ایرانی در ۱۳۰۲ وقفی اشرف السلطنه ووقفی فهرستی وخریداری‌آستانقدس در۱۳۱۱خورشیدی (۱٤٤۷) و(۱٤٤٦) و (۱٤٤۸)

۱۰۲۹ ینابیع المودة

عربی. مکرر پیش. کتاب را مرحوم میرزا محمدشفیع اعتماد التولیهٔ آستان قدس رضوی تصحیح وچاپ نموده ومصدر است بفهرست وقصیدهٔ ازحاج میرزا محمود. چاپ سنگی نسخ در۱۳۰۸ بخط محمدمهدی بدیع . محل چاپ مردد است میان مشهد وتهران وقفی حاج قائم مقام (۱٤٤۳)

---

(۱) تاریخ فوت مؤلف که دراکتفاء القنوع ومعجم المطبوعات العربیه بسال ۱۲۷۰ ضبط شده درست نیست .

۱۰۳۰ ینابیع المودة

عربی . مکرر پیش. کتاب مذیل است بترجمهٔ مؤلف وفهرست کتاب . چاپ سنگی نسخ بمبئی در ۱۳۱۱ وقفی نائینی (۱۴۴۵)

۱۰۳۱ یوسفیه

فارسی. مؤلف: حاج میرزا محمدهادی بن میرزا ابو الحسن شریف نائینی . ازمردمان سدهٔ سیزدهم هـ ـ ق. مؤلف (لسان الذاکرین) ودیگر از کتب است . درشعر دارای طبع و(هادی) تخلص میداشته. درسال ۱۲۳۰ زنده بوده. کتاب داستان حضرت یوسف علی نبینا وآله وعلیه السلام است که درعنوان پانزده مجلس ترتیب داده وهرمجلسی را مذیل بمصائب حضرت خامس آل‌عباء (ع) نموده. چهارده بند صباحی درحاشیهٔ کتاب تدوین یافته . چاپ سنگی نسخ تهران چاپخانهٔ اخوان کتابچی در ۱۳۵۴ دارای چهار مجلس تصویر است. خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۷۳)

فقه

کتب خطی
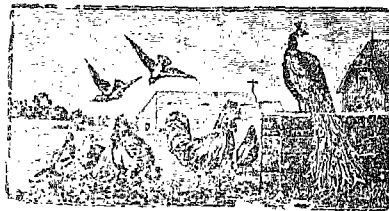
((حرف الف))

آداب حج

بنگرید بباب ادعیه

٤٧٠ **اثنی عشریه**

عربی – مکرر شمارۀ ۱ خطی . مؤلف : شیخ بهائی . رساله درواجبات و مستحبات نماز روزانه ودومین رساله ازرسائل پنجگانه موسوم به (اثنی عشریه درطهارت وصلوة وحج وخمس وزکوة وصوم) است. جهت تسمیۀ این رسآئل بدین نام اینست که مطالب ومباحث هریك ازآنها درعنوان دوازده فصل ترتیب یافته - تاریخ ختم تألیف این رساله : ۱۷ ربیع الاول ۱۰۱۲ – آغاز (الحمد لله الذی وفقنا لاهتدا بشریعة اشرف المرسلین) انجام (فلا تصبر للتشهد والدعآء) (حاشیه بر این کتاب را بشمارۀ ۶۰۲ و۷۵۷ خطی به بینید) نسخه بخط شیخ زین‌الدین علی بن احمد نباطی (۱) است که نزد مؤلف خوانده ومقابله نموده ومعلق بحواشی داشته . شیخ بهائی در آخر نسخه اجازۀ در روایت این کتاب درهفت سطر برای کاتب قلمی فرموده.تاریخ آن : اواسط جمادی اول ۱۰۱۲ – خط نسخ مختلف السطر . کاغذ حنائی . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۳ برك . اندازه ۱۸ در۱۳ وقفی شیخ محمد باقر در ۱۱۷۶ (۲۶۸۳)

٤٧١ **اثنی عشریه**

عربی . بمانند پیش . آغاز (الحمد لله الذی وفقنا) انجام (فلا تصبر للتشهد والدعا) نسخه معلق است بحواشی مؤلف . خط نسخ ۱۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . کاغذ نسخه حنائی .دارای ۲۳ برك . اندازه ۲٤ در۱۳ . وقفی فهرستی - (۲۶۸۱)

٤٧٢ **اثنی عشریه**

عربی . بمانند پیش . این رساله درحج وسومین رساله از رسآئل پنجگانه است . آغاز (الحمد لله علی آلائه) انجام (صاحب البقعه سلام‌الله‌علیه وآبائه‌الطاهرین) کاتب : علی بن عبدالرحیم . تاریخ تحریر بقرینۀ شماره بعد (٤٧٣) سال ۱۰۲۰–است. نسخه معلق است بحواشی مؤلف . خط نسخ ۱۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده. دارای ١٤ برك . اندازه ۲٤ در١٤ وقفی فهرستی (۲۶۸۵)

٤٧٣ **اثنی عشریه**

عربی . بمانند پیش . این‌رساله‌درصوم وچهارمین رساله ازرسآئل‌پنجگانه است

---

(۱) ازفضلاء وصلحاء عصرخود بوده ودرنجف درگذشته واورا شرحی است براین رساله (امل الآمل)
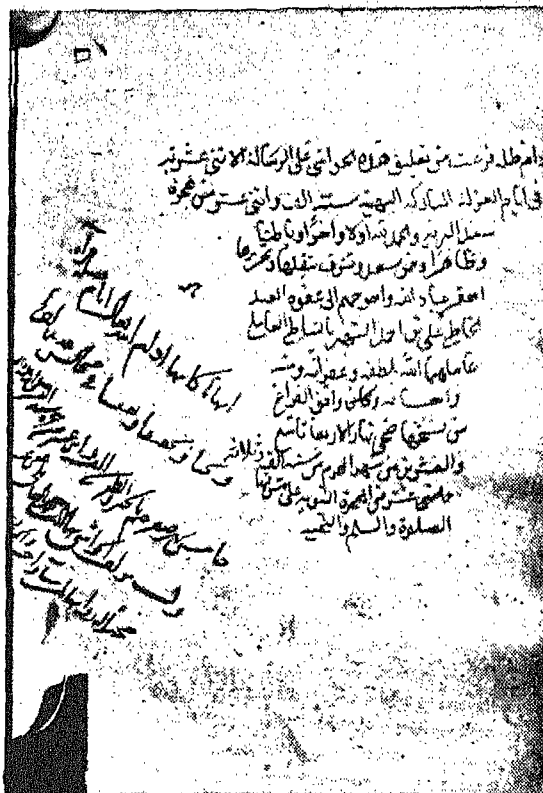
صورت دستخط شیخ بهائی (ترجمه‌اش در جلد چهارم فهرست آورده شده) و شیخ زین‌الدین علی بن احمد نباطی که از صفحهٔ آخر کتاب شمارهٔ ۴۷۰ فقه خطی برداشته شده

صورت دستخط شیخ ابراهیم حرفوشی عاملی (از فضلاء سدهٔ ۱۱ هـ-ق) که از آخر کتاب شمارهٔ ۶۰۸ فقه خطی برداشته شده

شرح این رساله‌را بشماره ۲۹۹ خطی به بینید (۱) آغاز (الحمد لله الذی جعل الصوم جنة من النار) انجام (کثواب ختم القرآن فی غیره) کاتب : عبد الرحیم . تاریخ کتابت : جمادی الثانی ۱۰۲۰ . خط نسخ ۱۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۶ برك . اندازه ۲۴ در ۱۳ . وقفی فهرستی (۲۶۸۴)

۴۷۴ اثنی عشریه

عربی . مانند پیش . آغاز (الحمد لله الذی جعل الصوم جنة من النار) انجام (ختم القرآن فی غیره) تاریخ کتابت : ۱۸ ذیحجه ۱۱۰۵ - خط نسخ ۲۰ سطری . دارای ۱۵ برك . اندازه ۲۰ در ۱۲ واقف شناخته نشد . این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۹۱۷ حکمت خطی ازص ۲۴ به بینید (۵۹۹۳)

۴۷۵ اثنی عشریه

عربی . بمانند پیش . آغاز (الحمد لله الذی جعل الصوم جنة من النار) انجام (کثواب ختم القرآن فی غیره) خط نسخ ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده. اوراق رطوبت رسیده . دارای ۱۵ برك. اندازه ۱۸ در ۱۲ - وقفی سید مصطفی ومیرزا محمد درجمادی الثانی ۱۳۰۷ بوسیلهٔ دکتر حسن شهیدی درمهر ۱۳۲۳ تسلیم کتابخانه شده (۶۶۰۸)

۴۷۶ اثنی عشریه

عربی . بمانند پیش . این نسخه شامل رسالهٔ دوم وچهارم است . آغاز نسخه (الحمد لله الذی وفقنا) انجام نسخه (کثواب ختم القرآن فی غیره) کاتب : عیسی بن نصار . تاریخ تحریر: ۱۷ و ۲۴ صفر ۱۰۲۴ - نسخه معلق بحواشی مؤلف است . پس ازاین مقاله ایست ضمن دو صفحه در علامة قبله منقول از رسالهٔ (از احة العلة فی معرفة القبله) است . خط نسخ شکسته ۲۰ و ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده . نسخه رطوبت رسیده . دارای ۲۵ برك . اندازه ۲۲ در ۱۶ وقفی حاج سیدمحمدشوشتری (۲۶۸۲)

۴۷۷ اثنی عشریه

عربی. بمانند پیش . این نسخه شامل چهار رساله (اثنی عشریه درنماز وزکوة وخمس وروزه وحج) از رسائل پنج‌گانهٔ مذکور است . رسالهٔ اثنی عشریهٔ صومیه و

---

(۱) نام این شرح (فوائد العلیة فی شرح الرسالة الاثنی عشریه) است . در جلد دوم فهرست کتابخانه اشتباها بنام (فواید علیه فی شرح الفیه) ضبط شده

حجیه ناقص است . آغاز (الحمد لله الذی وفقنا للاهتدآء بشریعة اشرف المرسلین) انجام موجود (والزهراء سلام الله علیهم اجمعین) نام کاتب و هم تاریخ کتابت که د رآخر اثنی عشریه صلوتیه وزکوتیه مرقوم است : محمد مقیم قزوینی . در ۱۰۸۰ خط نستعلیق ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٤٤ برك. صفحات معلق بحواشی مؤلف. اندازه ۲۳ در ۱۱ - خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦١٧٩)

٤٧٨ اثنی عشریه

عربی . بمانند پیش. این نسخه رسالهٔ حجیه است. آغاز (الحمد لله علی آلائه) انجام (فان ذلك راجع الی تعظیم صاحب البقعه سلام الله علیه وآبائه الطاهرین) نسخه معلق است بحواشی ازمؤلف . نام کاتب وتاریخ کتابت (بقرینهٔ رسالهٔ ضمیمه) : عیسی بن نصار در ۱۰۲٤ خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۱۵ صفحه. اندازه ۲۲ در ۱٦ وقفی حاج سید محمد شوشتری. این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ٦٦٠ فقه به بینید (٦٠٤٠)

٤٧٩ اجاره

عربی . مؤلف : آقا محمد علی بهبهانی (۱) کتابی است استدلالی وحاوی فروع. دردیباچه چنین توصیف شده : « ولست اقصد فی هذا الکتاب قصد المصنفین فی هذا الباب من ایراد کل المسآئل المودعة فی کتب الاصحاب اوجلها مقتصرین علی ذکر الادلة المعهودة عندهم جامدین علی المدارك الموردة فی مصنفاتهم وانما ابتغی ابداع مااختلج بالبال من مزایا الاحوال من فروع بدیعة واحکام جلیلة وافکار عمیقه واستنباطات دقیقة و مدارك خفیقة وفوائد سنیة و قواعد علیة قد خلت عنها کتب الاوآئل ولم یسمح بمثلها انظار الاواخر ولا عن وقفی المثل السآئر کم ترك الاول للاخر » کتاب مرتب است بریکمقدمه وچهارباب : المقدمة فی بعض مایتعلق بصیغ العقود اللازمة . الباب الاول فی شروط الاجارة. الباب الثانی فی نبذ من الاحکام المتعلقة بالعین المستاجرة. والمنفعة المستحقة بالاجارة . الباب الثالث. فی بعض الاحکام الاجرة . الباب الرابع فی احکام الاجارة. آغاز (الحمدلله علی نعمآئه والشکرله علی آلائه والصلوة والسلام علی اشرف انبیائه واکمل اصفیائه وعلی آله) انجام (فان فیماذکروه بلاغا لاولی الالباب) خط نسخ مختلف الخط والسطر. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۲۷ برك. اندازه ۲۰ در ۲٤ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (٦٦٤٠)

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکور است . در کتب تراجم موجود نام این کتاب مذکور نیست .

فقه

کتب خطی

۴۸۰ اجوبة المسائل

عربی . مکرر شمارۀ ۴۲۴ فقه خطی . رساله حاوی جواب ۲۷ مسئلۀ متفرقۀ فقهی است که فاضل مقداد ازشهید اول پرسیده . مسئلۀ اول : « ما قوله دام ظله و فضله فیما یتملك بعقد الشبهة هل یجب فیه الخمس کما هو رأی ابی الصلاح املا و علی تقدیر عدم الوجوب لوکان التأخر لایتملك شیئا بعقد البیع بل بعقد الشبهة فی جمیع احواله او علی المعاملات من غیر عقد اصلا ان یجب علیه الخمس فی صورتین ام لا» الخ سئوال ۲۷: «ما قوله فیما یخرجه الودعی والمضارب والوکیل علی العروض » الخ . آغاز (الحمد لله المحمود علی ناله والمشکور علی نواله) انجام (واذا نظرها بمحاذی عن انفاسه بحق الحق واهله وصلی الله علی محمد وآله) تاریخ تحریر : ۱۰ محرم ۱۱۹۰ در مشهد الرضوی. خط نسخ مختلف السطر . عناوین بشنجرف . داری ۲۳ صفحه . اندازه ۲۰ در ۰ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ این رساله را ضمیمۀ شمارۀ ۷۹۰ فقه به بینید (۷۲۱۰)

۴۸۱ اجوبة المسائل

فارسی . رساله ایست فتوائی بطور (مسئله ـ جواب) درمسائل ابواب طهارت وصلوة که سید مهدی بن سید رضا الحسینی از امیر رفیع الدین محمد طباطبائی نائینی (مذکور درص ۱۰۹) پرسیده وآنرا برشتۀ تحریر درآورده وبراین مقدمه نگاشته . آغاز (فاتحۀ مسائل فقه ایمانی ودیباچۀ رسائل علوم خدا دانی حمد عالمیست که هیچ یك از انبیاء که حلال مشکلات ماسوی اند وکروبیان ملاء اعلاکه مرخص بسئوال ومقرر بجواب مولا اند پرده ازجمال شاهد کنه معرفتش نگشوده) انجام (قصد اجتناب از آن بکنند) خط نستعلیق ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۴۲ برك. اندازه ۲۰ در ۱۲ وقفی فهرستی . (۲۷۷۲)

۴۸۲ اجوبة المسائل

فارسی . دو رساله ایست پی‌درپی غالب مطالب آنها درمسائل متفرقۀ فقهی است. رساله اول ازحاجی محمد خان کرمانی است (۱) که درپاسخ شیخ عالی بن شیخ عبدالصاحب دوانی نگاشته . دوم ازحاج کریم خان کرمانی است که درجواب حاج حاج سید مصطفی کازرونی شهیر باصفهانی تألیف داشته . تاریخ ختم تالیف : ۱۲ ربیع الاول ۱۲۷۹ - آغاز رسالۀ اول (الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفی وبعد چنین می گوید بندۀ گناه کار وعاصی تبه)انجام آن (وهمین قدر درجواب این مسائل کافی است) آغاز

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم مذکور است

رسالهٔ دوم (ثنا وستایش خداند عالم را سزاست) انجام (مطلب ازآن برمی آمد)
پس ازاین شش صفحه نیز رسالهٔ (اجوبة المسائل) دیگری است ازحاج کریم خان .
کاتب اول آنرا ننوشته . تاریخ‌تحریر:شوال ۱۲۹۹ درلنگر.خط نستعلیق مختلف‌السطر.
دارای۱۸برگ . اندازه ۲۱ در۱۷ وقفی‌نائینی (۶۱۹۲)

۴۸۳ اجوبة المسائل

فارسی وعربی . مؤلف : سیدکاظم رشتی . کتاب حاوی مسائل فقهی (در ابواب مختلفه) است که در برخی ازآنها باستدلال پرداخته . آغاز (سؤال و ما یقول سیدنا فی الاجتهاد وعلامة المجتهد فانی وقفت علیها و لم اعتبر بقول غیرکم) انجام (لاطلقت عنان القلم فی هذا المیدان وفیما ذکرنا کفایة) کاتب : محمد حسین افشار خرقانی . تاریخ‌تحریر: ۱۲۵۷ خط نسخ ۲۱ سطری . درمیان کتاب سطور وصفحاتی نوشته نشده . اوراق رطوبت رسیده . دارای ۲۱۸ برگ . اندازه ۲۲در۱۶٫۰ وقفی‌نائینی (۲۶۸۶)

۴۸۴ اجوبة المسائل

فارسی وعربی . مؤلف:میرزا محمدرضوی(۱) کتاب حاوی شتات مسائل‌عملی وفروع مختلفهٔ فقهی است که‌ازمؤلف پرسیده شده. دربرخی ازمسائل‌باستدلال‌پرداخته. عناوین مطالب بطور سؤال وجواب است . نسخه دیباچه ندارد. آغاز موجود (سؤال چه میفرمایند علمای امامیه وفقهای اثنی عشریه دراین‌مسئله شرعیه که زید نامی ضعیفهٔ را متعهٔ خود کرده درمدت یکساعت) انجام (واقرب همین‌قول است والله العالم) خط نسخ ۲۰ سطری.درمیان نسخه برخی‌صفحات سفید گذاشته شده وجای‌سؤال وجواب نیز نوشته‌نشده . دارای ۲۳۴ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری‌آستانقدس‌درفروردین (۱۳۲٤) (۶۷۰۶)

۴۸۵ احکام میت

فارسی . مؤلف : سید هاشم بن مرتضی حسینی ازفضلاء امامیه درنیمهٔ اول‌سدهٔ ۱۲ هـ ـ ق کتاب مرتب‌است بریکمقدمه وهفت فصل وخاتمه: مقدمه درعیادت مریض. فصل اول درآداب حال نزع ۲ درتشییع وتربیع جنازه ۳ درغسل‌میت ٤ درآداب کفن ۵ درنماز میت ۶ درآداب قبر ودفن وتلقین وملحقات ۷ در بعضی احادیث وارد شده

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست گذشت. درآخر نسخه دستخط میرزا ابوالحسن فرزند مؤلف است.

درباب میت . خاتمه درآداب رفتن‌بقبرستان و نماز هدیه و تصدق کردن برای میت . تاریخ ختم تألیف : دوشنبه ۲۷ربیع الاول ۱۱۲۸- آغاز (الحمدلله‌صاحب العزوالجبروت وشکرلله مالك الملك والملكوت ولا اله الا الله‌الحی‌الذی لایموت وهوالذی خلق‌الموت والحیواة لیبلونا اینا احسن عملا وهو العزیز الغفور ثم الصلوة علی‌نبی الرحمة وقاید الامة وافضل‌الخلائق جمة سیدنا ونبینا محمد وآله الطاهرین) انجام(چهارم‌عاق‌والدین اگر یك لحظه باشد والسلام علی من اتبع الهدی) صدرنسخه ضمن چهار صفحه دعاء عدیله‌است وهم ضمن چهار صفحهٔ دیگرتلقین‌نامهٔ میت است که ازشیخ اجل زین الملة والدین‌ضبط شده . آخر نسخه ضمن دوصفحه ادعیهٔ متفرقه است . نسخه مصحح ومقابله شده . در پشت برك اول نسخه مهر مؤلف است که بشکل بادامی بزرك بخط طغرا است (۱) درآخر نسخه نیز مهر مؤلف است که بشکل مربع کوچکی است. خط نسخ۱۹سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۵ برك . اندازه ۱۶ در ۱۱ . وقفی عضدالملك (۲۷۴۲)

۴۸۶ ارث

عربی . کتاب حاوی باب مواریث ازکتاب (شرائع) و (مسالك) است که کاتب افراد وجمع درکتابت نموده . پس‌ازباب ارث (شرآئع) قطعه ازرسالهٔ(رضاعیه) محقق کرکی است . آغاز (کتاب المواریث والنظرفی‌المقدمات) انجام (فتبین ان القسمة صحیحة والله الموفق) پس ازاین رساله ایست درارث ضمن ۷ صفحه. دیباچه را کاتب ننوشته وباین جهت مؤلف‌آن شناخته نشد . آغاز آن (وفیه ابحاث اربعة الاول فی المقدمات وفیه فصول الاول فی‌الامر المقتضی لارث) انجام آن (وماقابل الدین باق علی حکم مال المیت) پس از این ضمن دو صفحه عبارتی‌است فارسی درمعنی (عول وتعصیب) که ازمسائل ارث است . باب ارث مسالك را محمد صادق خادم (بن محمد بن عبدالفتاح) مقابله نموده . تاریخ تحریر نسخه: ۱۱۳۰ تاریخ مقابله : سه شنبه ۷ جمادی الاول ۱۱۳۴ - خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده - مجموع اوراق ۸۹ برك . اندازه ۲۳ در ۱۷ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۶۵۴۲)

۴۸۷ ارشاد الاذهان الی احکام الایمان

عربی- مکرر شماره ۳ فقه خطی . مؤلف : علامهٔ حلی (۲) کتاب‌ازمتون‌جامع

---

(۱) نام مؤلف در مهر بزرك (محمد هاشم) ودرمهر کوچك بمانند مرقوم دردیباچه(هاشم)است

(۲) ترجمهٔ شریفش درجلد چهارم فهرست مذکور است .

وکامل معروف وممتاز فقهی است. چنانکه گفته اند حاوی پانزده هزار مسئله است.
فقهاء اعصار بشرح وتوضیح آن پرداخته اند . مؤلف این کتاب را بخواهش فرزندش
فخر المحققین تألیف فرموده. کتاب مرتب است بردو جزء . جزء اول از کتاب طهارت
تاآخر کتاب وصیت . جزء دوم از کتاب نکاح تاآخر کتاب دیات . تاریخ ختم تألیف بنا
برآنچه که در آخر نسخهٔ ۴۸۸ نوشته شده : شب چهاردهم ذیحجه ۶۹۹ صفحهٔ اول نسخه
افتاده . آغاز موجود (بالاهم فالاهم کتاب الطهارة) انجام (اوقواعد الاحکام او غیر
ذلك من کتبنا) حواشی وشروح این کتاب را بشماره های ۱۶۷ و۲۸۶ و۴۶۸ و۶۰۴
و ۶۳۹ و۷۰۹ و ۷۹۴ وضمیمهٔ (۷۵۱) و۸۳۲ خطی و درباب فقه چاپی بنام (طهارت)
به بینید . کتاب با شرح موسوم به (مجمع الفائدة والبرهان) چاپ شده . کاتب :
ادریس بن اسرائل(کذ) بن مکاسل حاج اسماعلی (کذ) تاریخ تحریر : سه شنبه ۱۹ جمادی
الاول ۹۱۵- خط نسخ شکسته ۲۱ سطری . اوراق رطوبت رسیده . عناوین بشنجرف
نوشته شده. صفحات معلق بحواشی مختلفه . ومصحح . دارای ۱۸۶ برك . اندازه ۲۵ در ۱۷.
وقفی شجیعی در فروردین ۱۳۱۵ (۲۶۹۲)

۴۸۸ ارشاد الاذهان

عربی . بمانند پیش . نسخه معلق است بحواشی ازمؤلف و عبارات منقوله از
شروح و کتب فقهی . آغاز (الحمدلله المتفرد بالقدم) انجام (او غیر ذلك من کتبنا)
تاریخ تحریر : ۶ محرم ۹۴۰ . صدر وذیل نسخه ضمن یازده صفحه عبارات وفوآئد فقهی
وغیره است . خط نسخ ۱۴ سطری . نام کتاب وبرخی ازعناوین بطلا وبقیه با شنجرف
نوشته شده . نسخه رطوبت رسیده. دارای ۲۰۲ برك. اندازه ۲۵ در ۱۸- وقفی ابوالقاسم
بن مقصود جان تاتیانی بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی دراسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شدهٔ
(۲۶۸۹)

۴۸۹ ارشاد الاذهان

عربی . بمانند پیش . قسمت عمدهٔ نسخه مصحح ومقابله شده ومعلق است بحواشی
که رمز آن (ع ل) و(ذی) است . آغاز (الحمد لله المتفرد بالقدم والدوام) انجام
(وغیر ذلك من کتبنا) کاتب : محمد بن علی بن خاتون (مؤلف کتاب ترجمهٔ قطبشاهی)
تاریخ تحریر : یکشنبه ۵ محرم ۱۰۶۸ درحیدرآباد (۱) خط نسخ ۱۷ سطری . عناوین

(۱) کاتب درآخر نسخه این دوبیت را نوشته : « اذا رمقت عیناك ماقد کتبته — وقد غیبتنی یوم ذاك المقابر — فخذ عظة مما رایت فانه — الی منزل صرنا به انت صایر »

بشنجرف نوشته شده. نسخه رطوبت رسیده وموریانه خورده. دارای ۲۲۳ برگ. اندازه ۲۹ در۱۷ وقفی نائینی (۲۶۸۷)

۴۹۰ ارشاد الاذهان

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمد لله المتفرد بالقدم والدوام المتنزه عن مشابهة الاعراض والاجسام) انجام (اوغیر ذالك من کتبنا) خط نسخ ۱۷ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. نسخه رطوبت رسیده. صفحات معلق بحواشی وعبارات متفرقه. دارای ۱۶۶ برگ. اندازه ۲۶ در۱۸- وقفی حاج قائم مقام (۲۶۹۰)

۴۹۱ ارشاد الاذهان

عربی. بمانند پیش. آغاز (الحمد لله المتفرد بالقدم) انجام (او غیر ذلك من کتبنا) خط نسخ ۲۰ سطری. اوراق موریانه خورده. جای عناوین سفید گذاشته. دارای ۱۳۵ برگ. اندازه ۲۷ در۱۸ وقفی نائینی (۲۶۸۸)

۴۹۲ ارشاد الاذهان

عربی. بمانند پیش. آغاز (الحمدلله المتفردبالقدم) انجام (وغیرذالك من کتبنا) خطنسخ ۱۴ و۱۵سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دو ورق آخر را مهدی بن علینقی درتهران بسال ۱۲۸۱ کسر نویسی کرده. دارای۲۷۴ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۳ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۱۸۰)

۴۹۳ ارشاد الاذهان

عربی. بمانند پیش. این نسخه ناقص است وتااوآئل مقصد دوم از کتاب القضاء را دارد. آغاز (الحمد لله المتفرد بالقدم) انجام موجود (واذا عرف الحاکم عدالة الشاهدین) نسخه مصحح ومعلق بحواشی است. تاریخ تحریر ندارد. لیك پیش از ۱۲۷۴ نوشته شده. خط نسخ ۱۷ و۱۸ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۲۸ برك. اندازه ۳۱ در۲۲ وقفی نائینی (۲۶۹۱)

۴۹۴ ارشادالمسترشدین ج ۱

فارسی. مؤلف: حاج ملا محمد ابراهیم بن مولانا حاج ملا محمدحسن کرباسی متولد در۱۹ ربیع الثانی ۱۱۸۰ متوفای درشب پنجشنبه ۸ جمادی الاول ۱۲۶۱ مدفون در مقابل مسجد حکیم اصفهان (۱) ازفقهآء بارع متورع ومحتاط معروف است. مؤلف اصلا ازقریهٔ (کاخك) ازتوابع گناباد خراسان است ودراصفهان متولد شده. شهرتش

(۱) رسالة بدر التمام. روضات الجنات. تذکرة القبور.

به (کرباسی) از آن جهت است که مدتی پدرش درشهرستان هرات درمحلهٔ معروف به (حوض کرباس) مقیم بوده. پدر مؤلف درآخر مقیم اصفهان گشته ودرحدود ۱۱۹۰ درگذشت ومؤلف درتحت وصایت ودرسایهٔ تربیت مولانا آقا محمد بیدآبادی پرورش یافته پس از ادآء فریضهٔ حج درعتبات نزد وحید بهبهانی وسید بحرالعلوم وصاحب ریاض و صاحب مفتاح الکرامه وصاحب کشف الغطآء وسید محسن کاظمی تلمذ نموده وهم روایت میکند از صاحب قوانین وشیخ احمد احسائی. پس ازتکمیل مراجعت باصفهان کرده وباصاحب قوانین وفاضل نراقی مراودت داشته . صاحب قوانین حضرتش را اذن بفتوا میدهد . درأواخر مرجع مسلم بوده . کتاب رسالهٔ عملیه است که بریکمقدمه وچهار مقـصد و وخاتمه ترتیب یافته . این نسخه مقدمه (دراجتهاد وتقلید) و منهج اول (درنماز) از مقصد اول (درعبادات) را دارد. آغاز پس ازخطبه ونام مؤلف (این رساله‌ایست در معرفت ضروری ازاحکام دین مبین) انجام(می آمرزد خدای تعالی او را و صاحب قبررا انشاء الله تعالی) کاتب : ابن آقا رجبعلی شریف مشهور بملا آقائی . تاریخ تحریر : صفر ۱۲۳٤. خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای یك سرلوح . صفحات مجدول بلاجورد وتحریر وطلا. دارای ۱٤۰ برك. اندازه ۲۱ در۱۳- خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۲۷ (۷۱۲۹)

٤۹٥ ازاحة العلة فی معرفة القبله

عربی. مؤلف: سدید الدین ابوالفضل شاذان بن جبرئیل قمی (مذکور در ص ۱۳۷) رساله دربیان شناسائی وامارات وعلائم قبله است در تمام اقالیم وممالك بحسب مأثورات ازخاندان عصمت ع. مؤلف رساله رادرمکه درسال ٥٥۸ بخواهش امیر جمال الدین فرامرز بن علی بقرانی جرجانی تألیف فرموده وبر امیرموصوف ثناء گفته و از تألیفات معتبرهٔ منقوله در کتب واجازات امامیه است. رساله مرتب است بردیباچه و ۱۷ فصل : فصل اول آن : فی ذکر وجوب التوجه الی القبلة . فصل ۱۷ فی ذکر استقبال القبلة لمن یصلی علی الراحلة اوفی السفینة اوفی حال المسابقة والمطاردة . علامهٔ مجلسی این رساله را درکتاب صلوة بحار الانوار (ج۲) مندرج داشته . صدر نسخه نام مؤلف بغلط (سدید الدین فضل بن شاذان بن جبرئیل معلی قمی) بتصحیف کنیه (ابوالفضل) بنام (فضل) واسقاط کلمهٔ «ابی» پیش ازکلمهٔ «فضل» ضبط شده. وهمین غلط وتصحیف نساخین باعث شده که شیخ حر عاملی (درفائدهٔ چهارم ازخاتمهٔ وسائل الشیعه) مؤلف

کتاب را فضل بن شاذان (۱) دانسته وهم درخاتمهٔ کتاب (هدایة الامه) این اشتباه را تکرار فرموده. آغاز (الحمد لله الذی تفرد بالکبریآء وتوحد بدوام البقآء وتفضل بالجود والنعماء) انجام (ویقتصر علی التکبیر علی ماذکره اصحابنا رضی الله عنهم) تاریخ تحریر: ۱۰۷۲ در لاهجان. خط نسخ ۲۳ سطری که درمتن وحاشیه نوشته شده. عناوین بشنجرف. صفحات مجدول بشنجرف وتحریر وطلا بچهار جدول. دارای ۲ برگ. اندازه ۴۳ در ۲۶ وقفی نائینی. این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷۶۵ فقه ازص۳۳ به بینید (۷۱۸۷)

۴۹۶ ازاحة العله

عربی. بمانند پیش. آغاز (الحمد لله الذی تعزز بالکبریآء) انجام (علی ما ذکر اصحابنا فی کتبهم رضی الله عنهم) خط نسخ ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۶ برگ. اندازه ۲۴ در ۱۴ وقفی خواجه شیر احمد. این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷۵۳ فقه ازص۱۹ به بینید (۶۰۴۵)

۴۹۷ ازالة الارتیاب فی وجوب الحجاب

فارسی مؤلف: حاج سید محمد عصار (۲) رساله ایست استدلالی در وجوب نقاب برای زنان که در اثر مقالهٔ مندرجه درشمارهٔ ۳۲ ازسال ۳۴ روزنامه حبل المتین تألیف نموده. تاریخ ختم تألیف: ۱۰ ذیحجه ۱۳۴۰ - آغاز (برعکس نهندنام زنگی کافور روزنامه نکاری که خودرا معرفی بجلال الدین مؤیدالاسلام نموده) انجام (وذکر حکایات مترتبه بربی حجابی ننمودم) نسخه بخط مؤلف است - خط نستعلیق ۲۵ و۲۶ سطری. دارای ۲۴ برگ. کاغذ نسخه آبی. اندازه ۲۰ در ۱۲ وقفی مؤلف در ۱۸ مرداد ۱۳۱۵ (۵۸۳۶)

۴۹۸ استقصآء الاجتهاد

عربی. مؤلف شناخته نشد. چون از (بحارالانوار) و (وسآئل الشیعه) و (شرح استبصار) محدث جزآئری نقل وروایت کرده معلوم میگردد که مؤلف ازفقهآء امامیه سدهٔ دوازدهم ه - ق ببعد است. کتابی است شامل ابواب طهارت وصلوة. اول نسخه افتاده. نام مذکور بمرقوم درمجموعهٔ لبهٔ جلوی اوراق کتاب وبرچسب پشت کتاب است. عناوین عامهٔ برخی ازابواب وهم صفحاتی در میان نا نویس است. برای نشان دادن کتاب

---

(۱) ابومحمد فضل بن شاذان ازاهل نیشابور واز فقهآء ومتکلمین جلیل درسدهٔ ۳ ه - ق است واز رجال واصحاب حضرت امام نهم ع وصاحب تألیفات متنوعه است. بنگرید بکتاب (معالم العلمآء) و(تنقیح المقال ج ۲) ودیگراز کتب رجال (۲) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکور است ازشاگردان میرزا محمد حسن شیرازی است

موجودی ازعناوین آن آورده میشود. اول نسخه کتاب طهارت است و مطالب اولی آن راجع بمباحث مطهرات ونجاسات است : باب الوضوء وفیه فصول (١٤ فصل) باب الغسل وفیه فصول (٦ فصل) باب التیمم وفیه فصول الاول فی وقته (١) الفصل الثالث فی اللباس. مسئلة اختلفت الاخبار والاقوال فی السنجاب . الفصل الرابع فی المکان اعلم انی لم اقف فی کتب الاخبار ولا فی کتب الاستدلال فی مبحث المکان علی خبر مشتمل علی لفظ المکان او ما یراد فیه من الفاظ الا علی خبر واحد الخ . فی الاذان والاقامة - الباب الثانی فی افعال الصلوة وتروکها وفیه فصول (٦ فصل) الباب الثالث فی باقی الصلوات وفیه فصول الاول فی صلوة الجمعة مسئلة یشترط فی الجمعة العدد اجماعا الخ. الباب الرابع فی التوابع وفیه فصول. باب چهارم نیز شامل فصولی است. فصل اول آن درسهو وشك واحکام خلل وفصل ششم صلوة مسافر است وباین فصل کتاب ختم شده . آغاز موجود (لمکان الخلاف فح اما ان یکون مع طهارته مطهر الما یقبل التطهیر) انجام (ولا یخفی انه اجتهاد فی مقابل النص) نسخه ظاهراً درعصر مؤلف نوشته شده. در صفحهٔ آخر یاد داشتی بتاریخ ١٢٢٣ دیده میشود . صفحات زیادی نیز کسر نویسی شده و چند صفحه نا نویس است. خط نسخ مختلف السطر. عناوین بشنجرف. دارای ٣٥٨ برك. اندازه ٢١ در ١٥ خریداری آستانقدس درفروردین ١٣٢٤ (٦٧٣٥)

٩٩٣ اسرار الصلوة

عربی. مصنف : شرف الملك شیخ الرئیس ابوعلی حسین بن عبدالله بن حسن بن علی بن سینا (٢) رساله دربیان اسرار ونکات معنوی وحقائق روحانی نماز است که ضمن دیباچه وسه فصل ترتیب یافته. تاریخ تصنیف دانسته نشد. مدت تصنیف آن در کمتر از نیم ساعت بوده. این رساله درتهران ضمن مجموعهٔ (کلمات المحققین) بنام (رسالة فی سر الصلوة) ودرلیدن باشرح فرانسوی بنام (رسالة فی ماهیة الصلوة) چاپ شده. این نسخه فاقد دیباچه است وخالی ازغلط نیست . کاتب یك سطر خطبه برای آن نوشته. آغاز پس ازخطبه (فصل فی ماهیة الصلوة نحتاج فی هذا الی مقدمة) انجام (واعذر من مطالع هذه الرسالة ومن اسبغ علیك فیض العقل ونور العدل ان لا یفشوا (کذ) والله الهادی و الحمد كله لواهب الحمد والله اعلم) خط نسخ ٢٠ سطری. دارای ٨ برك. نداره ٢٠ در ١١ وقفی نادرشاه (٢٧٤٥)

---

(١) بجهت صفحات سفیدی که درمیان است وهم نانویس بودن بعضی ازعناوین تعداد فصول دانسته نشد

(٢) ترجمهٔ شریفش درجلد چهارم فهرست مذکور است . این رساله درکشف الظنون بعنوان (رسالة فی الصلوة) ضبط شده .

فقه

کتب خطی

۵۰۰ اسرار الصلوة

عربی . مانند پیش . آغاز (الحمد لله الذی خص الانسان بشرف الخـطاب) انجام (یعمل القوی ولا یعرفه غیره) خط نسخ ۳۳ سطری . دارای ۵ صفحه . اندازه ۱۷ در ۱۱ وقفی نائینی . این نسخه را ضمیمهٔ شمارهٔ ۳۰۳ حکمت خطـی از ص ۵۸ به بینید (۵۹۱۲)

۵۰۱ اسرار الصلوة

عربی . بمانند پیش . آغاز (الحمد لله الذی خص الانسان) انجام (والحمد لواهب العقل) خط نستعلیق ۱۶ و۱۷ سطری . دارای ۱۲ صفحه . اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی نائینی . این نسخه‌را ضمیمهٔ شمارهٔ ۳۸۷ حکمت خطی ازص ۴۷ به بینید. (۵۸۷۴)

۵۰۲ اسرار الصلوة

عربی . بمانند پیش . این نسخه را کاتب تمام نکرده . آغاز (الحـمد لله الذی خص الانسان بشرف الخطاب) انجام موجود (لیفیض علیه بجوده) خط نسخ بطـور چلیپا . که درسه ستون نوشته شده عناوین بشنجرف . صفحات مجدول بتحریر و طلا بشش جدول. دارای ۳ برك . اندازه ۴۳ در ۲۶ وقفی نائینی . این نسخه را ضمیمهٔ شمارهٔ ۵۹۱ حکمت ازص ۱۳ بینید (۵۹۳۴)

۵۰۳ اسرار الصلوة

عربی . بمانند پیش . آغاز (الحمد لله الذی خصص الا نسان بشرف الخطاب والهمهم) انجام (ولذة النظر لا یصدق به الا کمه) خط نسخ ۱۹ سطری . عناوین بشنجرف. داری ۶ برك . اندازه ۲۲ در ۱۷ وقفی فهرستی. این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷۰۶ حکمت خطی به بینید. (۵۹۵۱)

۵۰۴ اسرار الصلوة

عربی . بمانند پیش . آغاز (الحمد لله الذی خص الانسان) انجام (لا یصدق لهما الا کمه) خط نستعلیق ۲۳ سطری . دارای ۷ برك. اندازه ۲۰ در ۱۰ وقفی فهرستی. این نسخه را ضمیمهٔ شمارهٔ ۸۰۹ حکمت ازص ۸ به بینید (۵۹۸۸)

۵۰۵ اسرار الصلوه

عربی . مکرر ۳۳ و۷۲ فقه خطی. مؤلف : شهید ثانی. کتاب دربیان اسرار و نکات وآداب نماز است بمسنفاد ازمأثورات خاندان عصمت علیهم السلام که بر یکمقدمه وسه فصل ترتیب یافته وموسـوم است به (تنبیهات العلیة علی وظائف الصلوة القلبیة)

تاریخ ختم تالیف: شنبه ۹ ذیحجه ۹۵۱ کتاب چاپ شده. آغاز (الحمد لله مطلع من اختاره من عباده الابرار علی حقائق خفایا الاسرار) انجام (فان ذلك منه وبه وله حسبنا ونعم الوكيل) کاتب: محمد معصوم بن حسن. تاریخ و محل تحریر: شب یکشنبه ۱۹ ذیقعده ۱۱۱۹ در کربلاء. خط نستعلیق ۱۵ سطری. دارای ۶۰ برك. اندازه ۱۸ در ۱۱ خریداری آستانقدس در فروردین ۱۳۲۴ (۶۷۳۱)

۵۰۶ اسرار الصلوة

عربی. بمانند پیش. آغاز (الحمدلله مطلع من اختاره من عباده الابرار) انجام (فان ذلك منه وبه وله واليه وهو حسبنا ونعم الوكيل) صدر نسخه ضمن ۹ صفحه عباراتی منقول از کتاب (مجموع الرائق) در آخر نسخه ضمن ۳ صفحه قطعه از کتابی است. خط نسخ شکسته ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۵۰ برك. اندازه ۲۵ در ۱۴ وقفی فهرستی (۶۱۸۱)

۵۰۷ اسرار الصلوة

عربی. بمانند پیش. آغاز (الحمد لله مطلع من اختاره من عباده) انجام (حامدين لله) خط نستعلیق بطور چلیپا در سه ستون. دارای ۷ برك. صفحات مجدول بطلا وتحریر در ۶ جدول. اندازه ۴۳ در ۲۶ وقفی نائینی. این رساله را ضمیمه شمارهٔ ۶۸۴ فقه از ص ۱ به بینید (۶۰۷۲)

۵۰۸ اصلاح العمل

عربی. مؤلف: سید محمد مجاهد فرزند آمیر سید علی (بن سید محمد علی بن ابی المعالی صغیر بن ابی المعالی کبیر طباطبائی اصفهانی) صاحب ریاض متولد در کربلاء در حدود ۱۱۸۰ متوفای در اواخر ۱۲۴۲ والده اش عالمه فقیهه دختر وحید بهبهانی است. نزد پدر وسید بحرالعلوم تلمذ کرده و هم داماد بحرالعلوم است. پس از غائلهٔ گروه وحشی وهابی از کربلاء مهاجرت باصفهان نمود. سیزده سال در آنجا بود وبتدریس وتألیف اشتغال داشت. بعد از فوت پدر معاودت بکربلاء نمود ومرجع ومقتدای مسلم گشت. در جنگ ایران وروسیهٔ تزار حضرتش فتوای جهاد داد وبمانند دیگر از اعلام آن عصر در تقویت نیروی ایران کوشید وبخواهش فتحعلیشاه ایران آمد و با جملهٔ از علماء بجهاد رفتند. علتهای پنهانی (خیانت داخلی و نقض عهد خارجی) که باعث شکست شاهنشاهی ایران گشت وزحمات وخسارات وتلفات جانی ومالی یك ملت مسلمان از جنك چندین ساله ومنتهی شدن بمعاهدهٔ میشوم حضرتش را سخت اندوهناك داشت.

ازرنج جنك و تأثر شدید ازمغلوبیت ملت اسلامی وبردباری صدمات واهانت نادانان ومنافقین درهنگام بازگشت ازجبهۀ جنك بیمار گشت ودرقزوین درگذشت. جنازه‌اش‌را فورا بکربلاء بردند وتا امروز بقعه وقبرش برجا ومعروف است (۱) کتاب که موسوم به : « الاصلاح وفیه الفوز والفلاح » حاوی عبادات ومعاملات ومقصور بر ذکر فتوی و اشاره بخلاف است ومرتب است برمقدمه و کتب وابواب وخاتمه . این نسخه حاوی مقدمه (درمسائل اجتهاد وتقلید) وکتاب طهارت وصلوة وزکوة وخمس وصوم وحج وجهاد است . مبحث اجتهاد وتقلید وابواب طهارت وصلوة را مفصلتر از ابواب دیگر نوشته . کاتب نسخه را تمام نکرده : برخی عناوین کتب و ابواب را ننوشته . آغاز (الحمد لله الذی مهدنا طریق اصلاح العمل ومسلك النجاة) انجام (وهل يشترط فی وجوب المقاتلة المفروضة اذن الامام عليه السلام) (ترجمۀ این کتاب را بشمارۀ ۷٦ فقه خطی به بینید) خط نسخ ۱۹ و۲٤ و۲۵ سطری .دارای ۲٤۲ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس درآذرماه ۱۳۲۲ (٦٤۸۰)

۵۰۹ الالفیه

عربی. مکرر شمارۀ ٦۳ فقه خطی . مؤلف : شهید اول. رساله ازمتون معروف فقهی حاوی هزار مسئله درنماز های واجب است . وآنرا پیش از رسالۀ (نفلیه) تألیف فرموده . کاتب درآخر نسخه رساله را بنام (هداية المكلفين الى عمود الدين) ضبط کرده . رساله مرتب است بریکمقدمه وسه فصل وخاتمه وبچاپ رسیده. اعلام امامیه براین رساله شروحی نگاشته اند . حواشی وشروح رساله را بشماره های ۲۸ و۷۷ و۲۷۱ و۲۷۲ و۲۷۳ و۲۷٤ و۲۷٦ و۳۷۱ و۵۵۱ و٦۰۵ و٦۰٦ و۷۱۹ و۷۲۰ و۸۵٦ خطی ودرباب چاپی بنام (حاشیه بر الفیه) به بینید . آغاز (وبعد فهذه رسالة وجيزة فی فرض الصلوة اجابة لالتماس من طاعته حتم واسعافه غنم) انجام (ولو اطلق القضاء على الصلوة الطواف والجنازة فمجاز وكذا النذر المطلق) کاتب: شیخ محمد بن عیسی بن محمد بن عیسی بن حسین العاملی (کذا) تاریخ تحریر : سه شنبه سلخ رمضان ۹٤۸ کاتب این نسخه را از نسخۀ استادش شیخ یحیی بن حسین بن عشرية سلمابادی استنساخ نموده وآن نسخه رونویس شده بوده ازنسخۀ که فرزند مؤلف (ابوطالب محمد بن شهید) در سه شنبه هفت روز گذشته از رجب ۷۸٤ نوشته بوده : این نسخه‌را کاتب درشهرستان بصره نزدشیخ یحیی مذکور خوانده وشیخ یحیی درحاشیۀ پائین صفحۀ آخر نسخه گواهی خواندن واجازۀ

---

(۱) روضات الجنات روضة البهية . قصص العلماء

مختصری برای کاتب قلمی نموده . تاریخ اجازه: ۱۶ذیحجه ۹۴۹ نسخه‌معلق است بحواشی .
رمز نام محشی : «ع ل» است. خطنسخ ٦ و٥ و٧سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده.
دارای ٤٠ برك . اندازه ۲۱در۱٦ وقفی خواجه شیر احمد (٢٦٩٥)

٥١٠ الفقیه

عربی . مکرر پیش. این نسخه را ازاول تاآخر شیخ عبدالله بن حسن بن‌علی
نزد شیخ جابر بن فاضل خوانده وتصحیح نموده . گواهی قرآئت درآخر نسخه نوشته
شده . تاریخ آن : ١٤ رمضان ٩٨٣ ونیز حاج شیخ حسن بن علی بن‌محمد ازفصل سوم
تا آخر رساله را نزدشیخ یوسف بن یحیی خوانده. گواهی قرآئت درآخر نسخه‌مرقوم
است . تاریخ آن : ٢٨ ذیحجه ٩٨٤ نسخه معلق است بحواشی از (ع‌ل) آغاز (الحمد
لله رب العالمین) انجام (وکذا النذر المطلق) خطنسخ ٧ و ٨ و ٩ سطری . عناوین
بشنجرف . بعضی از صفحات مجدول بشنجرف . دارای ٣٣ برك . اندازه ٢٠ د ر ١٥
خریداری آستانقدس دراسفند ١٣١٨(٦١٨٣)

٥١١ الفقیه

عربی . بمانند پیش . این نسخه معلق است بحواشی از «ع‌ل» آغاز (الحمد
لله رب العالمین) انجام (و کذاالنذر المطلق) تاریخ‌تحریر : غرة رجب ١٠٥١خطنسخ
١١سطری. دارای١٨برك. اندازه١٩٥ در١٣ وقفی نادرشاه (٢٦٩٨)

٥١٢ الفقیه

عربی. بمانند پیش: . این نسخه‌معلق است بحواشی از (زی) و (ع‌ل) و(مهدی).
آغاز (الحمد لله رب العالمین) انجام (وکذا النذر المطلق) پس از این ضمن سه
صفحه مقاله ایست دراثبات صانع که مؤلف‌آن شناخته نشد . خط نسخ ٧ و ٨ سطری .
دارای ٣٨ برك.اندازه ٢٠ در١٥ خریداری آستانقدس در اسفند ١٣١٨ (٢٦٩٦)

٥١٣ الفقیه

عربی . بمانند پیش . این‌نسخه معلق است بحواشی که اغلب‌آن بامضاء «زی».
وبرخی بامضاء «ع‌ل» است. آغاز (الحمدلله رب العالمین) انجام (وکذاالنذرالمطلق)
کاتب : محمد بن احمد . خطنسخ ١٠سطری دارای ٢٢برك. اندازه ٢٥ در ١٧ واقف
شناخته نشد . (٢٦٩٤)

٥١٤ الفقیه

عربی . بمانند پیش. آغاز (الحمدلله رب‌العالمین) انجام (وکذا النذرالمطلق)

نسخه پیش ۱۲۵۲ نوشته شده . خط نسخ ۱۵ سطری . عناوین بشنجرف. دارای ۱۸ برك.
اندازه ۱٦ در ۱۰ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۱۸۲)

۵۱۵ الفیه

عربی . بمانند پیش . اول نسخه افتاده . آغاز موجود (لا بالتقلید والعلم)
انجام (وکذا النذر المطلق) کاتب : محمد بن حسن . خط نسخ درشت ۱۰ سطری .
عناوین بجوهر قرمز نوشته شده . دارای ۳٤ برك. اندازه ۲۱ در ۱۷ واقف شناخته نشد.
بوسیلهٔ ادارهٔ تشریفات آستانقدس درفروردین ۱۳۱۵ تسلیم کتابخانه شده (۲٦۹۷)

۵۱٦ انتصار

عربی. مکرر ۲٤ فقه خطی . مؤلف: علم الهدی شریف مرتضی (۱) این کتاب
بمانند مؤلف جلیلش از کتب معروف فقهی ودربیان مسآئل انفرادی امامیه درشتات ابواب
احکام فرعی است که درآن رد براهل سنت نموده وبرهرمسئلهٔ اقامهٔ دلیل و یانقل قول
موافق ازمذاهب چهارگانهٔ اهل سنت وجماعت کرده و مصدر داشته بدیباچهٔ احتجاجی و
تحقیقی. مؤلف این کتابرا بخواهش وزیرعمیدی تألیف فرموده (۲) کتاب چاپ شده. اول
نسخه افتاده. آغاز موجود (الی املال واضجار) انجام (ولا خلاف فی جوازه لذلك
الاول) خلاصه ومنتخب این کتاب را بشمارهٔ ۷۹۹ به بینید . کاتب : عبد المهدی بن
عبدالله بن راشد عطار بحرانی . تاریخ تحریر: رجب ۹۸۳ درشهرستان کلکده . خط
نسخ ۱۷ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۵۷ برك. اندازه ۲۲ در ۱۳ وقفی
فاضلخان (۲٦۹۹)

۵۱۷ انوار الحیرة والاقمار البدریة الاحمدیه

عربی. مؤلف: شیخ یوسف (بن احمد بن ابراهیم بن احمد بن صالح بن احمد
بن عصفور درازی) بحرینی صاحب (حدآئق الناظره) متولد در ۱۱۰۷ درماحوز از
(محال بحرین) متوفای در ربیع الاول ۱۱۸٦ در کربلاء مدفون دررواق روضهٔ مطهرهٔ
حسینی (۳) ازفقهاء بارع ومشایخ محدثین ودارای ذوق سرشار درفهم وجمع احادیث
ومسلك معتدل میان مشرب اخباری واصولی است . درسایهٔ جدش که ازبازرگانان مروارید
ومردی نیکوکار بود پرورش یافته . نزد پدر وشیخ حسین ماحوذی وشیخ احمد بلادی

() ترجمهٔ شریفش درجلد اول وچهارم فهرست مذکور است (۲) بتحقیق شناخته نشد شاید
عمیدالدوله (ابوسعد محمد بن حسن بن محمد بن عبد الرحیم وزیر شرف الدوله بویهی
وممدوح مهیار شاعر دیلمی باشد (۳) لؤلؤة البحرین - منتهی المقال - روضات الجنات

ودیگر ازعلماء بحرین تلمذ نموده . زندگانیش دراواخر دولت صفویه و بحرانی ترین دوره های کشور شاهنشاهی بوده. ازضعف دولت فرقهٔ خوارج تجاسرنموده نیروی دولتی را در بحرین مغلوب نمودند ومسلط برآنجا شدند وتولید هرج ومرج کردند وازهجوم قوم افاغنه وانقراض سلطنت صفویه وانقلابات داخله ونهضت شاهنشاه افشار اوضاع ایران مرکزی نیز مختل بوده بااین جهات مؤلف این کتاب مرارتها ودربدریهای زیادی چشیده وکشیده . اموالش تاراج شده . دچار عائله باتنگدستی وبیم جان وترس نا امنی بوده. گاهی دربحرین ومدتی در قطیف و چندی درکرمان وشیراز وتوابع آن زیسته . در خلال این احوال سفری بحجاز نموده وسر انجام رخت بعراق کشیده ودرکربلاء مقیم شده. بنشر فقه وحدیث وتألیف وعبادت پرداخته . کتاب جواب استدلالی ازمسائل فقهی است که بمناسبت تألیفش درکربلاء وهم نام سائل بدین نام موسوم داشته. پرسندهٔ این مسائل شیخ احمد نامی است ودر دیباچه بعنوان : « اخ الجلیل والخل النبیل الامجد الاسعد » یاد شده (۱) نسخه درملکیت شیخ احمد احسائی وفرزندش شیخ علینقی بوده واثرخط ومهر هردو شخص درپشت صفحهٔ اول نسخه ترسیم شده ودر برخی از صفحات حواشی مختصری نیز نوشته اند . مؤلف درخاتمهٔ کتاب (لؤلؤة البحرین) این کتاب را چنین توصیف نموده : « وهی تبلغ قریباً من مائة مسئلة قدخرج الان منها مایقرب من خمس وخمسین مسئلة » دانسته نشد که مؤلف موفق باتمام کتاب شده یانشده . درسال ۱۱۸۲ (که تاریخ ختم تألیف لؤلؤة البحرین است) قریب پنجاه و پنج مسئله را جواب نوشته. این نسخه را کاتب تمام نکرده وحاوی جواب از شصت ونه مسئله و متن سئوال هفتادم است. مسئلهٔ اول : « ما قول شیخنا فیما یجری علی الانسان من المصائب و النوآئب والرزایا والبلایا کمن خرج للتجارة اوالحج اوالزیارة واکله السبع اوقتله لص او غرق فی البحر ولو علم باحد هذه الاسباب المهلکة لماقدم علیه هل یکون ذلك اختیاریا جری علیه باختیاره ام اضطراریا جری علیه باضطراره رغما علی انفه و لو کان هو اختیاریا لکان هو القی نفسه الی التهلکه التی نهی عنها) مسئلهٔ هفتادم : « مایقول شیخنا فی منزجات المریض » الخ آغاز (اما بعد حمد الله سبحانه علی مزید افضاله والشکر جل شأنه علی حمید نواله) انجام موجود (الجواب والله الهادی الی جادة الصواب)

(۱) بنا بمذکور درخاتمه کتاب (لؤلؤة البحرین) مؤلف را دو تألیف است بعنوان(اجوبة المسائل) که سائل هردو(احمد) نامند، سائل یکی شیخ احمد سیوری بحرینی وسائل رسالهٔ دیگر شیخ احمد بن مقدس شیخ حسن بحرینی است این کتاب تألیفی دیگر وپرسندهٔ مسائل آن ظاهراً غیرازاین دوتن باشد.

خطنسخ ۲۱ سطری. عناوین بقلم درشت نوشته شده . دارای ۱۱۰ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۶۹۹۲)

۵۱۸ انوار اللوامع فی شرح مفاتیح الشرآئع ج ۱

عربی . شارح : شیخ حسین آل عصفور (مذکور درص۲۹۹) کتاب شرحی است مزجی ومبسوط برکتاب (مفاتیح الشرآئع) فیض‌کاشانی ومرتب است برچهارده جزء . این نسخه جزء اول ازکتاب صلوة است وتاآخر مسئلهٔ : « من تیمم بدلا من الغسل ثم احدث بالاصغر » خاتمه یافته .کاتب اواخر نسخه‌را ننوشته باین جهت تاریخ ختم تألیف دانسته نشد . آغاز (الحمدلله‌الذی فتح لنا مغلقات ابواب الاحکام بمفاتیح اخبارهم علیهم السلام وسلك بنا المحجة البیضآ فی تحصیل حقایق والنمسك بالمعتصم)انجام (لیس بمحل سحیق من الصواب ولنقطع جری القلم عن الکلام فی المجلد من الصلوة ولنشرع فی الجزء الثانی منه المبتدا باحکام النجاسات والمطهرات) انجام نسخه(وجری ذلك بالیوم) خطنسخ ۲۲سطری. روی متن خط شنجرفی کشیده شده . دارای ۲۲۶ برگ. اندازه ۳۰ در۱۹ خریداری آستانقدس‌درآذر ۱۳۲۲ (۶۵۰۲)

۵۱۹ انوار اللوامع فی شرح مفاتیح الشرآئع

عربی. بمانند پیش. این نسخه شامل کتاب زکوة وخمس وصوم است . مؤلف شرح کتاب زکوة وخمس را مقدم برشرح تتمهٔ کتاب صلوة‌وطهارت‌داشته. شرح کتاب صوم جزء پنجم ازاجزاءآء کتاب است . کاتب نسخه‌را تمام ننوشته . موجودی تا آخر مبحث اقسام صوم مستحب است . آغازکتاب زکوة (الحمدلله الذی فتح مغلاقات ابواب المسآئل بمفاتیح الشرایع والاحکام وازال الابهام والاشتباه عن الحجة‌البیضاء للعلمآء و المتکلفین من الانام) انجام کتاب زکوة (اوالارض‌المملوکة للامام‌ولنقطع‌جری‌الاقلام فی میادین البحث عن‌هذه الاحکام لانتهآء هذا الجزء بها) آغازکتاب صوم (الحمدلله الذی فتح لنا ابواب الجنان بمفاتیح الصیام) انجام موجود (ولما فرغ من‌مفاتیح الصوم المندوب‌اتبعها .... فی‌صوم المکروه) تاریخ کتابت که‌درآخر کتاب‌زکوة نوشته‌شده: جمعه سلخ ذیحجه ۱۲۱۲ نسخه درعصر مؤلف نوشته شده وازمسودهٔ اصلی‌رونویس گشته. خطنسخ ۲۷سطری. عبارات متن نوشته نشده . دارای ۱۸۷ برگ . اندازه ۳۰ در۲۰ خریداری آستانقدس‌درآذرماه ۱۳۲۲ (۶۵۰۳)

۵۲۰ انوار اللوامع

عربی . بمانند پیش. این مجلد کتاب حج است . اول وآخرنسخه نوشته‌نشده.

موجودی ازاوآئل تا اواسط مسئلهٔ (رمی جمرات) است . آغاز موجود (لاحقیقیة فلا یضر عدم الجامعیة والمانعیة فیها) انجام موجود (الرجل ینکس فی رمی الجمار) خط این نسخه شبیه باخط نسخه های سابق است . خطنسخ ۲۷ سطری. دارای ۱۷۷ برگ. اندازه ۳۰ در ۱۹ خریداری آستانقدس درآذرماه ۱۳۲۲ (۶۵۰۴)

۵۲۱ انیس التجار

فارسی . مؤلف : حاج ملا مهدی نراقی (مذکور درص۳۱۷) کتابی است فتوائی در مسائل ابواب تجارت وقرض ومضاربه وشرکت و وکالت و حواله و صلح . تاریخ ختم تألیف : ۱۰ ربیع الثانی ۱۱۸۰ درکاشان. فقهآء متأخرین براین کتاب حاشیه نگاشته اند وباحاشیه چاپ شده . آغاز (حمد وسپاس بیحد کریمی را سزاست) انجام (درآنخانه ساکن شود) کاتب : باقر بن محمد حسین محمد آبادی : تاریخ کتابت : پنجشنبه ۱۹ جمادی الثانی ۱۲۳۱ خطنسخ ۲۰ سطری. : عناوین وابواب درمتن وحاشیه بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۲۵ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۱۸۴)

۵۲۲ اوزان الشرعیه

عربی. مؤلف: میرزا قاضی الدین بن حکیم کاشف الدین محمد اردکانی یزدی. ازعلمآء سدهٔ یازدهم هـ ـ ق معاصر باشاه عباس صفوی دوم . شیخ الاسلام اصفهان . ازشاگردان شیخ بهائی است وتا سال ۱۰۵۶ زنده بوده وظاهراً دراواخرمقیم مشهد گشته (۱) رساله دربیان مقدار های شرعی وموازین طبی است که بردوازده باب وسی فصل وخاتمه وجدولی که شامل خلاصهٔ ابواب وفصول است ترتیب یافته : الباب الاول فی بیان الکر ۲ فی بیان الصاع النبی صلی الله علیه وآله ۳ فی الصاع المشهورة ٤ فی بیان المد ٥ فی بیان الرطل العراقی ٦ فی بیان الرطل المدنی ۷ فی بیان الوثق ۸ فی بیان اول نصاب الغلات ۹ فی بیان نصاب الذهب ۱۰ فی بیان نصاب الفضة ۱۱ فی بیان الدرهم الشرعی ۱۲ فی بیان الدرهم البغلی والطبری والمثقال الشرعی. الفصل الاول فی قدر الطسوج

(۱) آثارالشیعة الامامیه ج ٤- الذریعه ج ۳ ص٤۳٥ وص ٤٦۷ وج٥ ص ۳۰۱ وص۳۰۹ وج٦ ص ۱۷۳ ترجمهٔ مؤلف درص ٤۱ گذشت . الذریعه را اختلاط و اختلافی دست داده در جلد ٤ ص۳۰۱ کتاب (تفسیر قطب شاهی) ورسالهٔ (جمع و توفیق)را ازملامحمد معروف بشاه قاضی یزدی دانسته. درجلد ٥ ص۱۳٤ درذیل رسالهٔ (جمع وتوفیق) گفتهٔ جلدچهارم را تأکید وهم تنصیص نموده که ملامحمد شاه قاضی یزدی غیر ازمیرزاقاضی بن کاشف الدین اردکانی است اگرچه دراسم ونسب وعصرمشترکند . باز درجلد ٥ ص ۳۰ وص ۱۰- ۳۰۹ ذیل رسالهٔ (چوب چینی) آورده است که نام مؤلف میرزا قاضی بن کاشف الدین است که مشهور بشاه قاضی یزدی است ورسالهٔ (جمع وتوفیق) و کتاب (تحفة الرضویه) ازتألیفات او است

فقه

کتب خطی

۲ فی قدر الحبة ۳ فی القیراط المشهور عند الفقهآء ٤ فی قدر الحمصة ٥ فی قدر الدانق ٦ فی قدر الدرهم الطبری ۷ فی القدر درهم الشرعی ۸ فی القدر الدرهم البغلی ۹ فی قدر المثقال الشرعی ۱۰ فی قدر المثقال الصیر فی المشهور بین العامة الناس ۱۱ فی قدر الرطل العراقی المستعمل عند الفقهآء ۱۲ فی قدر الرطل الطبی ۱۳ فی قدر الرطل المدنی ۱٤ فی قدر المن الذی قد یستعمله الاطبآء ۱٥ فی قدر الاوقیة عند اهل الشرع ۱٦ فی قدر الاوقیة عند الاطبآء ۱۷ فی قدر المد ۱۸ فی قدر المد علی ماوقع فی صاع النبی صلی الله علیه و آله ۱۹ فی قدر الصاع المشهور ۲۰ فی قدر الصاع النبی صلی الله علیه و آله ۲۱ فی قدر الکر ۲۲- فی قدر الوسق ۲۳ فی قدر اول نصاب الغلات هو خمسة اوسق ۲٤ فی قدر اول نصاب الذهب ۲٥ فی قدر اول نصاب الفضة ۲٦ فی قدر درهم الشاهی ۲۷ فی قدر المن الشاهی ۲۸ فی قدر المن التبریزی ۲۹ فی قدر دینار الذی یستعمله فی بلدة اصفهان اهل الحرفة ۳۰ فی تحویل الدراهم و المثاقیل بعضها الی بعض. خاتمه فی الجدول المتضمن لخلاصة ما سلفناك. آغاز (الالاآلاء الاآلاء له الحکیم بعد الحمد لله المرشد العباد و الصلوة علی نبینا اشرف العباد وعلی علی صفوة الامجاد و اصحاب العصمة من ولده خیر الاحفاد الی یوم التناد) انجام (وهو مشتمل علی بیان اربعین مقداراً من مقادیر المشهورة وهو هذا تمت بعون الله و حسن توفیقه) خط نستعلیق وشکستة ۱٥ سطری. عناوین بخط نسخ . خاتمهٔ رساله که جدول خلاصه است ضمن ٦ صفحه باشنجرف ترسیم شده . نسخه معلق است بحواشی از مؤلف. دارای ۱۹ برك. اندازه ۱۹ در ۱۲ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۲۷ (۷۱۷۲)

٥۲۳ اوزان الشرعیة

عربی . مؤلف : مولانا سید محمدباقر بن ابو القاسم حسینی تبریزی از فضلاء امامیه درنیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱ ه‍ - ق رساله ایست دربیان اوزان ومقادیر شرعی. رساله مرتب است بریکمقدمه وهشت باب . باب اول در تحدید مقدار کر . باب هشتم درتحدید مقدار دیه بدرهم . تاریخ تألیف: ۱۰۸۸ - آغاز پس ازخطبه ونام مؤلف (لما کانت المقادیر المستعملة فی السنة اهل الشرع والاوزان الجاریة فی عرف المتشرعة من الفقهآء من الدرهم او الدینار والصاع والمد والرطل وغیرها مشهورة بینهم ومعمولة فی ازمنتهم بنوا تحدید الکر و تقدیر نصاب الزکوة وغیرهما علیها ثم لما کانت المقادیر المذکورة قلما یقدر فی زماننا) انجام (فطوبی لمن عرف قدرها فیما لها من نعمة والحمدلله رب العالمین اولا و آخراً و ظاهراً و باطناً) تاریخ تحریر. ۱۲۲۳ خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف . دارای ۹

برگ. آخر نسخه ۱۱۸ صفحه حاوی عبارات فقهی واحادیث وادعیه وفوآئد متفرقه ضمیمه است . اندازه ۲۰ در ۱۴ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۷۲٤٦)

٥٢٤ ایجاز

عربی. مصنف: شیخ طوسی . رسالهٔ جامع موجزی است درفرآئض ومواریث وتفصیل آنرا بکتاب (نهایه) احاله فرموده . رساله مرتب است بر ۱٥ فصـل : ۱ فی ذکر مایستحق به المیراث ۲ فی ذکر سهام المواریث ۳ فی ذکر ذوی السهام عند الانفراد ٤ فی ذکر من یرث بالقرابة دون الفرض ٥ فی ذکر ما یمنع من المیراث ٦ فی ذکر میراث ولد الملاعنة و ولد الزنا ۷ فی میراث المستهل و الحمل ۸ فی ذکر میراث الخنثی ۹ فی میراث الغرقی والمهدوم علیهم ۱۰ فی ذکر طلاق المریض وا لنکاحه ۱۱ فی ذکر میراث الحمیل والاسیر والمفقود ۱۲ فیمن یرث الدیة ۱۳ فی ذکر الولاء ۱٤ فی ذکر میراث المجوسی ۱٥ فی ذکر جمل یعرف بها سهام المواریث واستخراجها . آغاز (الحمدلله رب العالمین والصلوة علی محمد وآله الطاهرین وسلم تسلیماً سالت أیدك الله املاء مختصر فی الفرآئض والمواریث یحیط بجمیع ابوابه علی طریقة الایجاز من غیر بسط للمسآئل (کذ) انجام (وان لم تصح فاضرب جمیع مسئلة فیما صحت منه مسآئل المستوفین قبله فما اجتمع صحت منه المسآئل کلها) خط نسخ ۱۸ سطری. دارای ۱۱ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۳ واقف شناخته نشد . این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷٥٤ فقه به‌بینید. (٦۰۳۹)

٥٢٥ ایضاح الفوآئد فی شرح اشکالات القواعد

عربی .مکرر ۱۹ فقه خطی. مؤلف: ابوطالب فخر المحققین (الدین) محمد حلی (۱) کتاب شرحی است استدلالی ومفصل بعنوان (قال - اقول) بر کتاب (قواعد الاحکام) تألیفی پدر بزرگوارش. شیخ بهائی (۲) دربارهٔ این کتاب فرموده : در کتابهای فقهی استدلالی کتابی بمانند این کتاب تألیف نشده . مؤلف این شرح را بخواهش جمعی وهم بامر پدر تألیف نموده . شرح جزء اول متن که ازاول کتاب تاآخر باب وصیت است درهنگام حیات پدر بوده . تاریخ ختم تألیف آن: غرهٔ شوال ۷۲٤ (دو سال پیش از فوت پدر) (۳) جزء دوم متن که از کتاب نکاح است پس ازرحلت پدر شرح فرموده .

---

(۱) ترجمهٔ شریفش درجلد چهارم فهرست گذشت (۲) رساله توضیح المقاصد چاپ تبریز (۳) تاریخ شروع بشرح دانسته نشده دراواسط باب وصیت آورده: «واستخرج والدی هاتین المسئلتین والحقهما بالقواعد ونحن علی ساحل بحر القلزم فی سنة اثنتی عشره وسبعمائة فی صحبة السلطان غیاث الدین خدا بنده رحمه الله » این عبارت ایمآء دارد که پیش از ۷۱۲ شروع بتألیف این شرح نموده

تاریخ ختم تألیف آن: ذیحجه ۷۶۰ (۱) آغاز (الحمدلله ذی العزة و البقآء والقدرة والعلاء) انجام (فاذا ظفرت بزلة فافتح لها ـ باب التجاوزان ذلك اجدر) خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۵۶۷ برك. اندازه ۲۴ در ۱۸ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۶۸۶۹)

((حرف ب))

۵۲۶ بدایة الهدایه

عربی . مکرر ۵۰ خطی . مؤلف : شیخ حر عاملی . کتا ب دورهٔ مختصر جامع فقه است بی ذکر دلیل . حاوی ۲۹۸۳ مسئله و فرع منصوص است که ۱۵۳۵ مسئله ازواجبات منصوصه و ۱۴۴۸ مسئله ازمحرمات است وبمستحبات و مکروهات و مباحات کمتر پرداخته. کتاب خلاصه ونتیجهٔ کتاب (هدایة الامه) است. تاریخ ختم تألیف : اوآئل ذیقعده ۱۰۹۱ کتاب چاپ شده . آغاز پس ازدیباچه ونام مؤلف (قد التمس منی جماعة من اخوان المؤمنین) انجام (لان فی بعضها تداخلا وتکرارا یسیرا) ترجمه و شرح این کتاب را بشماره های ۷۸۰ و۸۶۹ و۸۹۴ خطی به‌بینید . کاتب : محمد ناصر بن ملا محمد تقی مشهدی : تاریخ تحریر : سلخ ربیع الثانی ۱۱۰۸ خط نسخ ۱۲ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۰۵ برك. اندازه ۱۸در۱۲ وقفی دکتر حسن شهیدی درمهر ۱۳۲۳ (۶۶۰۹)

۵۲۷ بدایة الهدایه

عربی . بمانند پیش . آغاز (قد التمس منی جماعة من) انجام (فی بعضها تداخلاوتکرارآ یسیرا) این نسخه ازنسخهٔ اصلی رونویس وباآن مقابله شده . تاریخ تحریر: سه‌شنبه ۶ ربیع الثانی ۱۱۵۴ خط نسخ ۲۳ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . صفحات مجدول بتحریر واکلیل ورطوبت رسیده دارای ۲۰ برك. اندازه ۱۶ در ۱۰ وقفی نائینی این کتاب را ضمیمه شمارهٔ ۶۴۴ اخبارخطی ازص ۲۹۸ به‌بینید (۶۰۳۶)

۵۲۸ برهان الاشراف

عربی. مؤلف : شیخ حسین آل‌عصفور (مذکور درص ۲۹۹)رساله‌ایست استدلالی

---

(۱) درآخر کتاب میراث آورده: « تم الجزء الثانی من ایضاح الفوائد فی شرح اشکالات القواعد وكنت قدفرغت من تسویده فی عشرة رمضان سنة خمس وعشرین وسبعمأة ثم زدت علیه زیادات لطیفة ونسخت هذه النسخة من تلك النسخة السابقة مع زیادات لطیفة و نکت شریفة ما مسها افکارالفقهآء ولا وصل الیها آذان العلمآ وفرغت من نسخها فی عشرربیع الاول سنة خمس و خمسین وسبعمائة الهلالیة »

درمنبع فروش موقوفه . تاریخ ختم تألیف : ۱۵ جمادی الثانی ۱۱۹۰-آغاز (الحمد لله الواقف علی مافی الضمائر والمطلع علی مافی مکنونات السرائر والصلوة علی محمد الواقف نفسه علی تهذیب عباده من الاوآئل والاواخر وآله السایحین علی منواله الی یوم الاخر) انجام (المیسور لایسقط بالمعسور) تاریخ کتابت: رجب ۱۲۰۳ خط نسخ ۲۲ سطری. داری ٥ برك. اندازه ۱۰ در ۱٦ خریداری آستانقدس در آذرماه ۱۳۲۲ (٦٤٦٢)

٥۲۹ بغیة الخاص و العام

عربی . مؤلف: شیخ محمد حسین بن شیخ هاشم کاظمینی متوفای درنجف در ۲۲ محرم ۱۳۰۸ – از شاگردان صاحب جواهر است وروایت میکند از شیخ حسن کاشف الغطآء (۱) کتاب متن فقهی است بی استدلال که استخراج از کتاب دیگرش موسوم به (هدایة الانام) نموده وبرچهارقسم ترتیب داده. قسم اول درعبادات است. کتاب چاپ شده. این نسخه حاوی ابواب طهارت وصلوة وزکوة وخمس وصوم است . آغاز پس ازخطبه ونام مؤلف (قد التمس منی بعض الاخوان الکرام تحریر رسالة فی مسآئل الحلال والحرام) انجام (وان کان اتمامه ثم قضائه احوط) خط نسخ ۲۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ٦٤ برك. اندازه ۲۲ در ۱٥ وقفی حاج سید محمد شوشتری(۲۷۰۲)

((حرف ت))

٥۳۰ تبصرة المتعلمین لاحکام الدین

عربی . مکرر ٦۹ خطی. مؤلف علامۀ حلی. کتاب ازمتون جامع ودورۀ کامل موجز فقه است . فقهآء متاخرین بر آن شرح وحواشی نگاشته اند ومکرر چاپ شده. آغاز (الحمد لله القدیم سلطانه) انجام (ولوکان خطأً فالدیة علی العاقلة فهذه خلاصة ما بیناه فی هذا المختصر) شرح این کتاب را درباب فقه چاپی بنام (شرح تبصرة المتعلمین) و (لمعات النیره) به بینید . صدر وذیل نسخه ضمن ۹ صفحه احادیث متفرقه است . کاتب : علی بن محمد عرانزانی. تاریخ تحریر : پنجشنبه ۱۹ ذیقعده ۸۷۸ خط نسخ ۱٤ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. صفحات معلق بحواشی. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۱٤۷ برك. اندازه ۱۸ در ۱۲ وقفی مهدی قدوسی در اسفند ۱۳۱۹ (٦٤۳۲)

٥۳۱ تحریر الاحکام الشرعیة علی مذهب الامامیه

عربی. مکرر ٦٦ فقه خطی . مؤلف: علامۀ حلی . کتاب از کتب معروف امامیه وشامل دورۀ کامل فقه است بی ذکر دلیل وبکثرت فروع وحسن تبویب ممتاز است .

(۱) الذریعه ج ۳ ص ۱۳۱ – فوآئد الرضویه ج ۲ ص ٥۳۰

گفته اند حاوی چهل هزار فرع است . ادلهٔ آنرا به دو کتاب دیگرش موسوم به (منتهی المطلب فی تحقیق المذهب) و (تذکرة الفقهآء) حواله نموده . کتاب مرتب است بر عناوین یك مقدمه (در تعریف وفضیلت علم فقه) وچهارقاعده درعبادات وعقود وایقاعات واحکام . تاریخ شروع بتألیف دانسته نشد. تاریخ ختم تألیف اجزآء وقواعدچهارگانه این است : تاریخ ختم قاعدهٔ اول : شب سه شنبه ۱۰ ربیع الاول ۶۹۰ قاعدهٔ دوم : غرهٔ جمادی الثانی ۶۹۱ قاعدهٔ سوم : صفر ۶۹۷ قاعدهٔ چهارم: ۸ شوال ۶۹۷- این نسخه دورهٔ کامل است . آغاز (الحمدلله المتقدس بکماله عن مشابهة المخلوقات) انجام (ومن ارادالغایة وقصد النهایة فعلیه بکتابنا الموسوم بمنتهی المطلب فی تحقیق المذهب) کاتب: محمدرضا بن حاج ابراهیم بن سیف الدین علاء سمنانی . تاریخ تحریر: ربیع الثانی ۹۲۶ خط نسخ ۲۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده : دارای ۶۴۲ برك. اندازه ۳۴ در ۲۴ وقفی میرزا ابوصالح رضوی در رجب ۱۰۸۳ بوسیلهٔ محمد حسن خان در ابان ۱۳۱۰ تسلیم کتابخانه شده (۲۷۰۳)

۵۳۲ تحریر الاحکام الشرعیه

عربی . بمانندپیش . این نسخه مقدمه وقاعده اول (تمام مبحث عبادات) رادارد. آغاز (الحمدلله المتقدس بکماله عن مشابهة المخلوقات) انجام (و یجتهد علی انفاذ الاحکام بالحق) تاریخ تحریر : شب چهار شنبه ۱۳ جمادی الاول ۹۶۳ خط نسخ ۲۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . صفحات معلق بحواشی . رمز نام صاحب حاشیه : « ج ع » نسخه رطوبت رسیده . دارای ۱۷۳ برك. اندازه ۲۶ در ۱۹ وقفی سید رضا در ۲۴ آذرماه ۱۳۱۱ (۲۷۰۵)

۵۳۳ تحریر الاحکام الشرعیه

عربی. بماند پیش . این نسخه مقدمه وقاعدهٔ اول را تا آخر باب صوم و فصل راجع بمزار ازباب حج را دارد . آغاز (الحمدلله المتقدس بکماله عن مشابهة المخلوقات) انجام (امن من الفزع الاکبر) تاریخ تحریر که درآخر کتاب صوم نوشته شده : ۱۰ رجب ۱۰۸۳ خط نسخ ۲۱ و۲۲ سطری ازدو کاتب. عناوین بشنجرف . دارای ۹۴ برك. اندازه ۲۶ در ۱۶ وقفی سیدجعفر پیشنماز (۵۷۰۵)

۵۳۴ تحریر الاحکام الشرعیه

عربی . بمانند پیش . این نسخه مقدمه وقاعدهٔ اول (درعبادات) ودوم (تجارت ودین ورهن ومفلس وحجر وزمان وکفالت وحواله وصلح ووکالت واجاره و مزارعه

ومساقات وسبق‌ورمایه وودیعه وعاریه وقراض وهبات ووقف ووصیت)را دارد . صفحاتی ازاوآئل واواسط نسخه افتاده. آغاز (الحمدلله المتقدس بکماله) انجام (وهو ساکن) کاتب: علی بن نورالدین السرعسی (کذ) تاریخ‌تحریر : ربیع الاول ۹۷۸ خط نسخ ۲۱ سطری. عناوین‌بشنجرف‌نوشته‌شده . صفحهٔ اول بخط تازه است. اوراق رطوبت رسیده. دارای ۲۹۲ برگ. اندازه ۲۵ در۱۹ وقفی حاج قائم‌مقام (۲۷۰۴)

۵۳۵ تحریرالاحکام‌الشرعیه

عربی . مکرر پیش . این نسخه ازاول طهارت تا آخرباب وصیت را دارد. آغاز (الحمدلله‌المتقین) انجام (ببلد هو ساکن فیه) کاتب : احمد بن محمد بن علی تاریخ کتابت : سه شنبه ۱۸ محرم ۱۰۳۵ دریزد. نسخه معلق است بحواشی مختصر. خطنستعلیق مختلف السطر . عناوین‌بشنجرف . دارای ۳۰۶ برگ. اندازه ۲۶ در ۱۹ وقفی سید محمد مشکوة بیرجندی درمهر ۱۳۲۸ (۷۲۳۷)

۵۳۶ تحریرالاحکام‌الشرعیه

عربی . بمانند پیش . این نسخه نیز حاوی‌مقدمه وقاعدهٔ اول ودوم‌است. کاتب: باب وصیت را تمام نکرده . آغاز (الحمد لله المتقدس بکماله) انجام موجود (یعتبر من الثلث) خط نسخ و نستعلیق ۲۲ سطری ازدوکاتب . دارای ۱۹۹ برگ . اندازه ۲۵ در۱۹ نام واقف بواسطهٔ سائیدگی خوانده نشد . تاریخ وقف ۱۲۱۱ (۲۷۰۶)

۵۳۷ تحریرالاحکام‌الشرعیه

عربی . بمانند پیش. این نسخه از اول باب نکاح تا آخر کتاب را دارد . صدر نسخه ضمن سه صفحه فهرست ابواب است . آغاز (کتاب النکاح وفیه مقدمة و مقاصد) انجام (فعلیه بکتابنا الموسوم بمنتهی المطلب فی تحقق (کذ) المذهب) کاتب : محمد باقر بن حسین علاء الدوله حسینی . تاریخ‌تحریر: : شب ۱۱ رجب ۱۰۴۹ خطنستعلیق ۲۵ سطری. دارای ۳۱۴ برگ. اندازه ۲۵ در۱۳ وقفی حاج‌وزیر وظائف دراسفند ۱۳۰۹ (۲۷۰۸)

۵۳۸ تحریرالاحکام‌الشرعیه

عربی . این نسخه بمانند نسخهٔ پیش. ازباب نکاح تاآخرکتاب را دارد. آغاز (کتاب النکاح وفیه مقدمة) انجام (بکتابنا الموسوم بمنتهی المطلب تحقیق (کذ) المذهب) خطنسخ مختلف السطر ازدوکاتب. باب النکاح بخط رشید الدین بن‌صفی‌الدین السهری المرشدی (کذ) است. تاریخ تحریر آن: ذیقعده ۱۰۵۳ بقیه بخط قاسم علی‌بن‌حاج

حسین‌قصاب استرآبادی است. عناوین‌شنجرف‌نوشته شده . دارای ۲۴۱ برك. اندازه ۲۵ در۱۹ وقفی سید رضا درآذرماه ۱۳۱۱ (۲۷۰۷)

۵۳۹ تحفة الابرار

فارسی . مؤلف : مولانا آقا محمد جعفر بن‌آقامحمدعلی بن وحید بهبهانی . متولد درکاظمین متوفای‌در۱۲۵٤ مدفون درکرمانشاه جنب قبر پدر بزرگوارش . نزد پدر وصاحب قوانین وصاحب ریاض تلمذ نموده ودرکرمانشاه مرجعیت تامه و مقبولیت عامه را داشته (۱) کتاب مجموعه ایست شامل شتات مسائل فقهی وحدیثی و غیرهما . این‌نسخه ظاهراً جلد اول است . غالب مطالب آن مسائل فقهی است که دربرخی اشاره بدلیل نیز نموده وبطور سؤآل وجواب است . مطلب اول آن مسئلهٔ سیادت منتسب بمادر است . مطلب آخرآن دربیان محل روح وجسد مثالی . مؤلف در دیباچه بر شاهزاده محمد علی میرزا دولتشاه فرمانفرمای کرمانشاه ثنآء گفته . آغاز (الحمد لله الذی تعزز بالعز والبقاء وتفرد بالعظمة والکبریآء) انجام (وجسدش بنحوی ترکیب میکنند که‌فانی نشود) کاتب : حسن بن‌محمد علی حسینی طبیب گلپایگانی. تاریخ‌تحریر: جمعه نیمهٔ ربیع الاول۱۲۳۳ صفحهٔ آخر نسخه افتادهٔ . خطنسخ ۱۸ سطری.جای‌عناوین سؤال وجواب غالباً سفید‌گذاشته ونوشته نشده . دارای ۱٦۲ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر (٦۹۹۷)

۵٤۰ تحفة‌الابرار الملتقط من‌آثارالائمة الاطهار

فارسی . مؤلف: حاج سید محمد باقر (بن‌محمد تقی موسوی شفتی) اصفهانی بیدآبادی متولد در۱۱۸۰ یا ۱۱۸۱ یا ۱۱۷۵ متوفای به‌بیماری استسقاء دریکشنبه دوم ربیع الاول ۱۲٦۰ معروف بحجة الاسلام (۲) ازاعلام جلیل امامیه است . جامع فضائل صوری ومعنوی بوده .کتابخانهٔ بنام ومکنتی تمام وریاست عامه‌را داشته. درسال۱۱۹۲ یا ۱۱۹۷ بسن ۱٦ یا ۱۷ سالگی برای تحصیل مهاجرت بعراق نموده واز محضر اعلام وقت : وحید بهبهانی وصاحب ریاض وبحرالعلوم ومقدس اعرجی استفاضه نموده. سپس عودت بایران‌کرد. چندی درشهرستان قم خدمت صاحب‌قوانین ودرکاشان نزدنراقی اول تلمذ واستفاده نموده . پس‌ازآن‌رحل اقامت باصفهان افکند . حوزهٔ علمیهٔ آنجارا تجدید

(۱) نجوم السمآء ص۳۸۰ — روضات الجنات ص٦٦۱ — الذریعه ج۳ ص ٤۰٤ . (۲) دو تن ازعلمآء اسلام باین‌لقب معروفند : اول ابوحامد غزالی (نزداهل سنت) دوم مؤلف این‌کتاب (نزد امامیه)

وباحیاء مراسم علم واجراء احکام وحدود شریعت پرداخت . درسال ۱۲۳۱ یا ۱۲۳۲ حجاز رفت . ازمآثر جلیلهٔ باقیه اش مسجد بیدآباد است که در ۱۲۴۵ بناء نمود . و بقعه اش نیز درآنجا است وتا امروز معروف ومزار است (۱) کتاب درصلوة و حاوی فروع است ودرآن باستدلال مختصر واشاره بنقل خلاف پرداخته و تفصیل را بکتاب (مطالع الانوار) حواله نموده . کتاب ازحیث اشتمال برمطالب باختلاف ضبط شده. در روضات الجنات آمده که مطالب این کتاب تا ابواب تعقیب است وهم آورده : که مؤلف را رسالهٔ دیگر است در احکام شك وسهو وبمانند متمم این کتاب است . الذریعه (ج۳ ص۴۰۴) باب سوم این کتاب را دراحکام خلل وشکیات ضبط نموده وهم‌آورده که‌ازمسئلهٔ موجبات سجدهٔ سهو تا آخر کتاب را عربی نوشته. نسخه های‌موجود دراین کتابخانه مختلف است. ترتیب ابواب کتاب چنین است : مقدمه دربیان فضیلت صلوة ومسائل اجتهاد وتقلید - باب اول دربیان مقدمات نماز . باب دوم دربیان افعال نماز. (ضمن دو منهج . منهج اول دربیان افعال واجبهٔ نماز . منهج دوم درافعال‌مستحبهٔ نماز) این باب بمبحث تعقیبات ختم میگردد . کاتب نیز دراینجا نام خود و تاریخ کتابت را ضبط کرده وبلافاصله شروع نموده بمسائل احکام شك وسهو وجای عنوان‌باب را سفید گذاشته . موجودی ازاین مبحث ۳۶ صفحه است وچنین آغاز گشته : « در بیان احکام شك وسهو است دراین دومقام است مقام اول در احکام شك است بدانکه شك » کاتب این مبحث را ناقص گذاشته . مطلب مقام دوم (دراحکام سهو) را باین جمله رسانیده: « دراین مقام مرحوم علامه حکم‌فرمود ببطلان نماز درکتاب تذکره » آغاز (الحمدلله الذي توحد بالملك فلاند له في‌ملكوت سلطانه) انجام (وهم چنین است حال در امثال این) خلاصهٔ این کتابرا بنام (وجیزه) درباب فقه چاپی این‌جلد به بینید. کاتب : حسین بن علی . تاریخ‌تحریر: ۲۴ جمادی الاول ۱۲۴۲ خط‌نسخ ۲۹ سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده. دارای ۲۲۳ برك. اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفی مرتضی قلیخان نائینی . (۲۷۰۹)

۵۴۱ تحفة الابرار

فارسی بمانند پیش . این نسخه بمبحث تعقیبات خاتمه یافته . آغاز (الحمدلله الذي توحد بالملك) انجام (وهم چنین است حال درامثال این) تاریخ تحریر: جمعه ۲۷ ذیحجه ۱۲۵۳ خط نستعلیق ۲۷سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده. صفحات‌مجدول بتحریر وطلا . دارای ۲۰۴ برك. اندازه ۲۱ در۱۴ وقفی نائینی (۲۷۱۰)

(۱) قصص‌العلماء - روضات الجنات ص۱۲۴ - الكنی والالقاب ج ۳ ص ۱۵۵

فقه

کتب خطی

۵٤۲ تحفة الرضا

عربی. مؤلف: امیر معزالدین محمد بن ابی الحسن موسوی مقیم درمشهد رضوی. مؤلف کتاب (انیس الصالحین) شمارهٔ ۵ ـ ادعیهٔ خطی . ازعلمآء جامع نیمهٔ اول سدهٔ یازدهم ھ ـ ق درسال ۱۰٤۳ درسن هشتاد سالگی زندهٔ بوده (۱) دارای تألیفات متعدده متنوعه است وباسم هریك ازچهارده معصوم علیهم السلام کتابی تحفه و موسوم داشته . این کتاب را که بناحیهٔ مقدسهٔ امام هشتم (مولانا ابی الحسن علی بن موسی الرضا ع) تحفه نموده و بنام نامی آنحضرت نامیده دورهٔ مفصل مباحث وابواب صلوة وحاوی اقوال وادله وفروع است ودرآن باستدلال واعمال نظر ورد وایراد پرداخته و مرتب است بر دوازده باب وهربابی دارای عناوین : فصول. بحث . مسئله است: الباب الاول فی المقدمات وهی ست ۲ فی المقارنات وفیه اثنی عشر فصلا لکل فصل اثنی عشر بحثا ۳ فی المنافیات وفیه مقدمة وفصلان . المقدمة وفیها مسآئل (٦ مسئله. فصل اول شامل ٤۰ مسئله) ٤ فی الشك والسهو (حاوی ۵۳ مسئله) ۵ فی صلوة الجمعه وفیه مسآئل (۵۰ مسئله) ٦ فی الجماعة وشروطها ستة (حاوی ۹۵ مسئله) ۷ فی صلوة السفر وفیه مسآئل (٤۲ مسئله) ۸ فی صلوة العید وفیه مسآئل (۳٤ مسئله) ۹ فی صلوة الایات وفیه مسآئل (۲٤ مسئله) ۱۰ فی قضاء الصلوات (صلوة الیومیه) وصلوة الخوف والسفینة وفیه فصول اربعة ۱۱ فی صلوة الاموات وفیه مسآئل (۲۹ مسئله) ۱۲ فی بعض الصلوات المسنونات المرغبات ونذکر فیه اثنی عشر صلوة (صلوة اولی درنوافل یومیه. صلوة دوازدهم صلوة هدیهٔ میت) تاریخ ختم تألیف : ۱۰۳۲ . مؤلف سه خطبه برای کتاب انشاء نموده آغاز خطبهٔ اول که درمتن نوشته شده (الحمد لله الذی طهر اجساد العباد بالاسلام و کشف ظالم الجهل عن قلوبهم بالهدایة والاعلام ونور قلوب المؤمنین المخلصین با الشرآئع والایمان) آغاز خطبهٔ دوم که درحاشیهٔ بالای صفحه نوشته شده (الحمد لمن جعل الصلوة سبباً للدرجات العالیة وذریعة من النجات عن الامور الهالکة) آغاز خطبهٔ سوم که درحاشیهٔ پائین صفحه نوشته شده (الحمدلله الذی جعل الصلوة معراجاً للمؤمنین) آغاز مطلب کتاب (الفصل التاسع فی الصلوة و فیه اثنی عشر بابا الاول فی المقدمات وهی ست المقدمة الاولی فی اعداد الیومیة وفیها مسآئل الاولی الفریضة سبع عشرة رکعة والنافلة اربع وثلثون رکعة واعداد الفریضة مما هو متفق علیه وفی اعداد النافلة روایات والمشهور مارواه الفضیل) انجام (و یقول بعد السلام ما ذکرنا الحمد لله الذی وفقنی علی تحریر ما اجتهدت فی ترجیح مسآئل الصلوة

(۱) الذریعه ج ٤ ص ٤۰۵

فقه

کتب خطی

مما اختلف الفقهاء فیها و ما استنبطت من مأخذه من المسائل التی اتفق الفقهاء فیها وعددت مسائلها کانت سبعمائة واثنین واربعین وعددت ما خطر بالبال علی کمال صواحب الجلال کان ثلثمائه وست وسبعون وسمیته بتحفة الرضا علیه السلام فاطلب التاریخ من الرضا ٤) صدر نسخه ضمن ١٥ صفحه فهرست تفصیلی چهار باب ازابواب کتاب بخط مؤلف‌است. درآخرنسخه اجازهٔ عالی اجتهادی است درسه‌صفحه که مولانا میر محمد تقی بن‌حسن ظهیر حسینی استرآبادی (١) برای‌مؤلف‌قلمی‌فرموده. تاریخ آن: اوآئل دههٔ دوم ذیقعده ١٠٢٧ پس ازآن یك صفحه فهرست مؤلفات مؤلف است که بخط خود نوشته (٢) وموضوع هریك را تعیین نموده. خط نسخ ١٥سطری.

---

(١) مؤلف کتابهای (ایقاظ النائمین) و(تذکرة العابدین) و(رساله دروجوب صلوة جمعه) و(شرح‌خطبهٔ شرآئع) و (مناقشات فقهیه) شمارهٔ ٢٧٧ و ٤٣٧ فقه‌خطی این‌کتابخانه . از شاگردان شیخ بهآئی ومیرداماد است (امل‌الامل) و(الذریعه‌ج٢ص٥٠٤) (٢) درصدرنسخه نوشته: « فهرست مصنفات‌کلیب عتبة الرضا معزالدین محمد بن‌ابی‌الحسن الموسوی که بلطف الهی مستوثق است بیاض رفته تصحیح یابد » سپس شروع بذکرآنها نموده. الذریعه (ج ٤ ص٤٠٥)از برای‌مولف رسالهٔ بنام (رسالة النجات) ضبط‌کرده که‌دراین‌فهرست ذکر نشده وهم‌آورده که‌مؤلف‌فرزندانی بنام (تقی‌الدین محمد ـ شمس‌الدین محمد ـ صدرالدین محمد) داشته و رساله های (تقویه. شمسیه. صدریه) را بنام‌آنان تالیف نموده . مؤلف دراین‌فهرست اسامی‌تألیفاتش‌را برخلاف ترتیب الفبآئی نوشته . نام وموضوع برخی ازآنها درست خوانده نشد. اسامی‌آنهابترتیب‌الفبآئی این است : ١ـاسرارالصلوة فارسی ٢ـادعیه‌کلینی و من‌لایحضره‌الفقیه ٣ـ تحفة‌النبی یا انیس الصالحین (عمل السنة) ٤ـ تحفة المرتضویه (نحو) ٥ـ تحفة‌الفاطمیه (صرف) ٦ـتحفة‌المجتبی (منطق) ٧ـ تحفة‌الحسینیه (جملهٔ که دربیان موضوع کتاب است بصحافی رفته . الذریعه ج٣ ص ٤٢٩ـ آورده است که این کتاب دراصول پنجگانه عقائد وتاریخ ختم تالیف‌آن ١٠٣١ ـ است) ٨ـ تحفة‌السجادیه (اصول فقه) ٩ـتحفة‌الباقریه (معانی وبیان وآیات واحکام و لغات قرآن ١٠ـتحفة‌الصادق (درایه) ١١ـ تحفة‌الکاظم (فقه.کتاب طهارت) ١٢ـتحفة‌الرضا (صلوة) ١٣ـتحفة‌الجواد (صوم) ١٤ـ تحفة‌الهادی (زکوة وخمس) ١٥ـ تحفة‌العسکری (حج) ١٦ـ تحفة القآئم یا ذخیرة الجزآء (اصول‌وفروع دین) ١٧ـتحفة الزآئرین ١٨ـتبصرة المستمعین ١٩ـتقویه (منطق) ٢٠ـ جمع‌آیات قرآنی کلینی ٢١ـ چهل حدیث ٢٢ـ چهل حدیث درابواب متفرقه ٢٣ـحاشیه برحاشیهٔ خطائی ٢٤ـحاشیه برشرح عمیدی ٢٥ـ حدیقة الحدآئق فی معرفة ائمة الخلائق فارسی ٢٦ـ صدریه (نحو) ٢٧ـ خلاصة التعقیب ٢٨ـدعوات عمل‌الصالحین (کذ) ٢٩ـرساله حساب ٣٠ـرساله درعدم حجیة اجتماع منقول ٣١ـ رسالهٔ کل (کذ) ٣٢ـ رساله در میراث فارسی ٣٣ـرساله درمیراث عربی ٣٤ـرساله در وجوب نماز جمعه ٣٥ـ روضة الجنان روضهٔ‌کلینی (کذ) ٣٦ـ سته‌ضروریه نماز ٣٧ـ سة ضروریه (رجال) ٣٨ـ شرح‌کتاب‌ریحانی (صرف) ٣٩ـشرح تحفة الفاطمیه ٤٠ـ شرح حاشیه قدیم ٤١ـ شرح تحفة الحسینیه عربی ٤٢

فقه

کتب خطی

عناوین در متن وحاشیه بشنجرف . دارای ٥٣٦ برك . اندازه ٢٦ در ١٩ خریداری آستانقدس درآذرماه ١٣٢٢ (٦٥٣٣) .

٥٤٣ تحفة العباسیه

فارسی. مؤلف: محقق قمی: (مولانا میرزا ابوالقاسم شفتی‌قمی) (١) رساله‌ایست درباب جهاد که بطور سئوال وجواب نگاشته ودربرخی ازموارد اشارهٔ بدلیل کرده . مؤلف این رساله را بخواهش نایب السلطنه عباس میرزا تألیف نموده . چند سطر از آخر نسخه پاره شده . آغاز (شکر وسپاس بیحد وقیاس پادشاهی را سزا است که از قعقعهٔ سلاح نمازیان سیارکان سپاه ظلمت شب دیجوررا منهزم وازشعشعهٔ تیغ بیدریغ خورشید رخشان هجوم لشگر نجوم را منحطم گردانید) انجام موجود (هرچند آنچه در ذمه قرار گرفته ازحرام داده شود) خطنسخ ١٥ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده. دارای ٢٧ برك. اندازه ٢١ در ١٥ وقفی میرزا موسی خان (٢٧١١)

٥٤٤ تحفه المسافر

فارسی . مؤلف : شیخ علی بن‌شیخ‌حسین کربلائی. مؤلف کتاب (انوارالهدایه) شماره ١٠ تفسیر خطی . ازفضلاء سدهٔ یازدهم هـ - ق گمان‌میرود در١١٠٧ زنده بوده (٢) کتاب درمناسك حج است که‌آنرا ازملحقات کتاب (تحفة المسافر) تألیفش قرارداده (٣) آغاز (الحمد لرب البیت‌الحرام وصاحب الرکن والمقام ومشرف المشاعر العظام والصلوة والسلام علی سید الانام محمد وآله سادات اهل الحل والاحرام) انجام (اللهم فاکتبنا مع الشاهدین) خطنسخ ١٥ سطری. عناوین در حاشیه بشنجرف نوشته شده. دارای ٣٨ برك. اندازه ١٤ در١٠ وقفی نادرشاه (٢٧١٢)

شرح تحفة الحسینیه فارسی ٤٣-شرح تحفة السجادیه ٤٤- شرح تحفة الباقر-اجوهر الحقآئق (در آیات احکام) ٤٥- شرح احادیث روضهٔ‌کلینی ٤٦- شرح احادیث مشکله ٤٧-کتاب عقل (کذ) ٤٨-شرح تحفة القآئم یا ذخیرة العقبی ٤٩-شمسیه (نحو) ٥٠-کتاب دروس‌منطق ٥١-مناظرهٔ کامله ٥٢-مفتاح الجنه ٥٣-ملحق زبدة الدعوات : (تالیفی جدمؤلف) ٥٤- نصیحةالسالکین ٥٥-نظامیه (صرف) ٥٦- واجبات صدریه ٥٧- واجبات غیاثیه برنهج سیاق٥٨- واجبات دفتری (کذ) ٥٩-واجبات عیٰیه ٦٠- واجبات ضروریه فروع دین ٦١- واجبات ضروریه اصول‌دین.

(١) ترجمه‌اش بیاید ؛ ارباب تراجم درشمارهٔ مؤلفاتش این رساله را ضبط نکرده اند ،

(٢) مؤلف را کتاب دیگری است موسوم به (مرادا امرید لمزارا لشهید) (٣) کتاب (تحفة المسافر) درآداب وادعیهٔ سفراست ،

٥٤٥ تحفة الملوك

عربی . مؤلف: زین الدین محمد بن ابی بکر بن عبد المحسن رازی حنفی . ترجمه اش بنظر نرسید . کتاب متن مختصریست درعبادات ومرتب است بر ده کتاب. کتاب اول : طهارت . کتاب دهم : کسب با ادب . کتاب دارای شروحی است و ضمن شرحش موسوم به (هدية الصعلوك) چاپ شده (١) آغاز پس ازخطبه (امابعد هذا مختصر فیالفقه جمعته لبعض اخوانی فیالدین بقدر ما وسعه) انجام (فعليك ايها الاخ بالتقوى والاستعداء (كذا) للقاءالله عزوجل والنعيم الاخرة) کاتب : اسماعيل بن محمد مراد اوکلی . خطنسخ ٦ سطری. دارای٨٩ برك. عناوینبشنجرف . اندازه ٢١ در١٦ خریداریآستانقدس درابان ١٣٢٨ (٧٢٥٧)

٥٤٦ تذكرة الفقهآء

عربی . مکرر ٥٣ فقه خطی. مؤلف: علامهٔ حلی. اینکتاب از کتب فقهی استدلالی معروف امامیه وحاوی قواعدفقهی وفروع وخلاصهٔ فتاوی علمآء امامیه است ودرآن متعرض بنقل ورد اقوال اهل سنت گشته با رعایت ایجاز واختصار . مبنای تألیف وترتیب کتاب برچهارقاعده درابواب عبادات ومعاملات وعقود وایقاعات و سیاسات ضمن اجزآئی بوده . لیك موجودی وچاپشده ازاینکتاب پانزده جزء است: ازباب طهارت تا آخر نکاح . فرزند مؤلف فخر المحققین درباب ارث از کتاب (ایضاح الفوآئد) درمسئله (حرمان زوجه غیر ذات ولد از اراضی) آورده : « وقد حقق والدی قدس الله سره هذه المسئلة واقوالها ودلالتها فی کتابالتذکرة» اینعبارت اشعار داردکهمأثور خامهٔ مؤلف دراین تألیف بیش ازاین مقدارموجودی است. مؤلف اینکتابرا بخواهش فرزندش فخرالمحققین تألیف فرموده . تاریخ شروع بتألیف دانسته نشد . تاریخ ختم باب طهارت (بضبط نسخه چاپی) که بحسب قاعده باید اول درآن شروع نموده باشد: ٢٤ صفر٧٠٣ـ است. اين نسخه حاوی جزء چهارم وپنجم شامل ابواب زکوة و خمس تا آخر مقصد دوم ازباب حج درمبحث (عمره) است . تاریخ ختم باب زکوة بروایت الذریعه (ج ٤ ص ٤٤): ٧١٦ تاریخختم باب حج (بضبط نسخهٔ چاپی): ١٤محرم٧١٦ و بروایت الذریعة (ج ٤ ص ٤٤) ٧١٨ - آغاز (کتاب الزکوة و فیه ابواب) انجام (المقصد الثالث فی افعال الحج وفيه فصول الاول فی احرام الحج) تاریختحریر : ٧ رجب ٩٦٦ خط نستعلیق ٢٣ سطری . جای برخی از عناوین سفید گذاشته شده .

(١) کشف الظنون ج ٢ ص ٢٦٦ چاپ اسلامبول. معجم المطبوعات العربيه

داری ۱۶۷ برگ. اندازه ۲۵ در۱۹ وقفی امیرجبرئیل . (۲۷۱۳)

۵۴۷ تذکرة الفقهآء

عربی . بمانند پیش . این‌نسخه حاوی جزء دهم ویازدهم وشامل ابواب ضمان وکفالت وحواله ووکالت واقرار وصلح وودیعه وعاریه وشرکت وقراض ولقطه است . تاریخ ختم تألیف جزء دهم ویازدهم (بضبط نسخه‌چاپی) : ۱۸صفر و۳ جمادی‌الاول ۷۱۵ درسلطانیه . آغاز (المقصد الخامس فی الضمان وفصوله ثلثة) انجام (فیحکم‌له‌به) این نسخه را جمال الدین مصطفی الحسینی با نسخهٔ که‌آثار تصحیح برآن بوده در ۱۰۶۶ مقابله نموده . خطنسخ خوب ۲۶ سطری. عناوین بشنجرف‌نوشته‌شده. دارای دوسرلوح کوچك زمینه طلا که اسم کتاب باسفیداب نوشته . صفحات مجدول بلاجورد و تحریر وطلا. دارای ۲۶۰ برگ. اندازه ۳۴در۲۰ وقفی‌نائینی (۲۷۱۴)

۵۴۸ تذکرة الفقهآء

عربی . بمانند پیش . این‌نسخه حاوی اجزآء دوازده وسیزده‌وشامل‌ابواب‌اجاره ومزارعه ومساقات وسبق ورمایه : وغصب واحیآء موات وعطایا وهبه وصدقهٔ مندوبه و وقف تااوآئل‌مسآئل‌عمری‌است. تاریخ ختم باب سبق ورمایه ۵ شوال ۷۱۵ درحله. تاریخ‌ختم باب‌وقف(بضبط‌نسخ چاپی) ۲۴ جمادی‌الاول‌۵۱۶ درسلطانیه.آغاز (المقصدالسابع فی‌الاجاره وفیه‌فصول) انجام (ولاتکون لبیت المال) نام کاتب وتاریخ کتابت که در آخرباب سبق ورمایه‌نوشته شده : ابو الفضل بن بهآء الدین بن عبد السلام زاهدی ابو الفضل شریف قزوینی در چهار شنبه ۲۹ جمادی الثانی ۹۶۶ خطنسخ ونستعلیق مختلف السطر. عناوین بشنجرف‌نوشته‌شده . دارای ۲۳۲ برگ.اندازه ۲۶ در۱۹ وقفی حاجی کریم داد بوسیلهٔ جواد قوچانی در۱۰ مرداد ۱۳۲۴ تسلیم کتابخانه شده . (۶۶۷۲)

۵۴۹ تذکرة الفقهآء

عربی . بمانند پیش. این نسخه حاوی‌جزءچهارده وپانزده وشامل ابواب وصایا وکتاب نکاح تامسئلهٔ تزویج عبدرا دارد . تاریخ ختم‌کتاب وصیت : ۱۹ شوال ۷۱۹ تاریخ ختم کتاب نکاح : ۱۶ یا ۲۶ ذیحجه ۷۲۰ در حله . آغاز (کتاب‌الوصایا وفیه مقدمه ومقاصد) انجام (وان‌کان نفقة) کاتب : تقی بن‌محمد صادق موسوی . تاریخ تحریر : ۲۲ صفر ۱۱۱۸ خطنسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف‌نوشته‌شده . دارای۱۹۶ برگ. اندازه ۲۴ در۱۹ وقفی کاتب نسخه بوسیلهٔ تقی مدرس رضوی در شهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شد . (۵۷۰۶)

۵۵۰ ترجمهٔ مختصر نافع

فارسی . مترجم : شناخته نشد . اول نسخه افتاده . موجودی دوصفحه ازمبحث (قسمت فیئی وغیره) ازباب جهاد ودوصفحه از فصل دوم باب بیع پس از آن از (خیار شرط) تاآخر کتاب مرتب است . آغاز (پس از آن چهار صفحه بی ترتیب) (سیم خیار شرط آن بحسب آن باشد که شرط کند وناچار باشد که مدت آن مضبوط باشد) انجام (وخاص باشد ضمان او بجنایت بر آدمی وبس) نسخه درخراسان نوشته شده . تاریخ وأبیات وعباراتی درآخر نسخه است که گمان میرود ازکاتب باشد . عین آن عبارات آورده میشود :« تمام شد کتاب مختصر نافع بعون وعنایت ملك الوهاب بتاریخ هشتم ذیحجه ختم بالخیر والظفر سنه ۱۰۳۸ - یاپی غلطی اگر درین نقل عزیز - یاسهو بدیع خود تو از اهل تمیز - راقم آن منگر بین حال دلش - درخانه بکدخدای ماند همه چیز جمعی که زاهل خطه برناوچه پیر - رفتند ازین مرحلهٔ دامنگیر - ازروح مقدس نبی میگویم - ارواح جمیع کاتبانرا تکبیر . این مسوده از نقل کتاب فضیلت پناه افادت وافاضت دستگاه بندهٔ خاکساران (کذا) شاه مراد ولد ملانا بیك مرادادکانی قلمی شد امیدکه هرکس مطالعه نماید اگر سهوی یاغلطی یابد درحك و اصلاح کوشد » خط نستعلیق پست مختلف السطر . دارای ۱۲۰ برك . اندازه ۲۵ در ۱۲ وقفی میرزاابوالحسن باقی زاده دردیماه ۱۳۱۲(۲۷۱۶)

تعلیقه برارشاد الاذهان

بنگرید بملحق کتاب (غایةالمرام) شمارهٔ ۷۵۱ فقه .

۵۵۱ تعلیقه برالفیه

عربی . مؤلف : میر داماد . مختصری است درشرح مراد این عبارت : «الرابع مسح مقدم شعر الرأس حقیقتاً اوحکماً » آغاز (الحمد لمن مسح حباه الحقائق بایدی رحمته السابقة السابغه) انجام (فلیتمسك به لمتمسكون والله یحق الحق بكلماته ولوكره المشركون) كاتب: علی بن احمد نباطی » خطنسخ مختلف السطر . دارای ٤ برك . اندازه ۱۸ در ۱۳ درپشت صفحه قاعده ایست در تقسیم بخط نستعلیق . وقفی شیخ محمد باقر در ۱۱۷٦ (۲۷۵۸)

۵۵۲ تعلیقه برشرآئع الاسلام

عربی . مؤلف : مولانا میرزا محمد بن محمد حسن رضوی طوسی از علماء اواخرسدهٔ ۱۳ هـ - ق. كتاب شرح وتعلیقی است ناتمام بر مباحثی از(شرآئع)محقق حلی

که درشهرستان نجف بسال ۱۲۹۱تألیف‌نموده. موجودی ازآن شرح برکتابهای‌اجاره ووقوف وصدقات وصلوةاست‌وآنرا نیزناقص‌گذاشته . نسخه بخط مؤلف وظاهراً مسودهٔ اولی است . آغاز پس‌ازخطبه (کتاب الاجارة والتکلم فیها تارة من‌حیث لفظها و مرة من‌حیث معناها) انجام موجود (الوضوع بقصدالوجوب) خط‌نستعلیق‌مختلف‌السطر. دارای ۱۱۲ برگ. اندازه ۲۰ در۱۵ خریداری‌آستانقدس درابان ۱۳۲۸ (۷۲۵۹)

۵۵۳ تقریرات

عربی . نگارش مولانا : اسماعیل‌بن‌محمد تقی ازفضلاء نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۳هـ - ق درمواضع متعددی نوشته که این‌کتاب تقریر درس آخوند ملا محمد حسین‌قزوینی‌است که درشوال ۱۲۵٤ خوانده وبرشتهٔ تحریر درآورده ودرموضع دیگر نوشته تقریردرس شیخ محمد حسن کاظمینی است . ظاهراً مؤلف درشهرستان‌کاظمین بوده واین‌تقریرات‌را درآنجانوشته. کتاب شامل ابواب ومباحث بیع ومتاجر وخیارات ومسئلهٔ ترتیب‌فوآئت بین صلوات ومختصری ازباب اجاره وناقص است . آغاز (الحمد لله رب العالمین و الصلوة والسلام علی محمد خاتم النبیین و علی ابن‌عمه واخیه علی امیرالمؤمنین و علی زوجته وحلیلته) انجام موجود (فیصح اجارته ایضاً) خط نسخ مختلف السطر. دارای ۱۶۳ برگ. اندازه ۲۱ در۱۵ خریداری‌آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۱۸۵)

۵۵٤ تقریرات

عربی. جامع ومدون: مولانامیرزامحمدعلی‌بن‌مولاناحاج‌سیدصادق‌بن‌میرزا ابوالقاسم‌رضوی متولد در۲۱ رجب ۱۲۳۹ متوفای دررمضان ۱۳۱۱ درمشهد مدفون دررواق‌مطهرموسوم بدارالضیافه.مدت بیست سال درعتبات نزد علماء‌عصر بمانند شیخ مشکور و شیخ محمد وغیرهما استفاده نموده وازخواص شیخ انصاری بوده . در مراتب علمی و مقامات عملی رتبهٔ عالی داشته وحضرت شیخ انصاری بوی التفات و توجهی تمام داشت و با نهایت احتیاطی‌که در امر اجازه می‌داشت بوی اجازهٔ غرآئی داد . درنجف چشمش‌آب آورد. برای استعلاج بتبریز رفت وپس ازاندکی بهبودی رخت بمشهد کشید و منصب تدریس موروثی‌آستانقدس بوی تفویض شد واقامهٔ جماعت ووعظ می‌داشت. سرانجام دچارکوری ومنزوی درخانه وعمر را بعبادت بپایان رساند (۱) سلسلهٔ مجلدات این کتاب تقریر درس استادان اوست درابواب ومسآئل ومباحث متفرقه که بطور مشوشی‌نگاشته وتنها

(۱) ترجمهٔ مذکور خلاصهٔ ازافادات کتبی واقف محترم نسخه است که ازکتاب (شجرهٔ طیبه) استخراج فرمودند وصاحب این‌تقریرات عم مرحوم والد ماجدشان است

کتب خطی

دومرحلهٔ اول تدوین مانده و بتحریر و ترتیب و تهذیب آن موفق نگشته . برخی از مطالب ومباحثرا ناقص گذاشته. این نسخه حاوی برخی از مباحث ومسآئل ابواب طهارت (کیفیت غسل واحکام تیمم) صلوة. زکوة . خمس. صوم است . آغاز (مسئلة فی بیان کیفیة الغسل هل هو تدریجی الحصول) انجام (کماهو طریق الاحتیاط فی المسئله) خط شکسته ونستعلیق ونسخ مختلف السطر. دارای ۲۴۷ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۴ وقفی آقای تقی مدرس رضوی در ۱۴ شهریور ۱۳۲۳ (۶۵۸۵)

۵۵۵ تقریرات

عربی . بمانند پیش . این نسخه شامل مباحث و مسآئلی از ابواب وضوء . صلوة . زکوة. صوم . حج است. آغاز (البحث فی الوضوء ویجب فیه امور الاول النیة) انجام (الا مع اجازه الوارث) صدر نسخه ضمن ۱۲ صفحه بخط مغایر قطعهٔ ازشرحی بر اول شرآیع است. شاید از صاحب تقریرات باشد. نسخه مختلف السطر والخط . دارای ۲۱۶ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۶۵۲۱)

۵۵۶ تقریرات

عربی. بماند پیش . این نسخه شامل مباحث متفرقه ازابواب طهارت وبیع و ومعاملات است . آغاز (نحمدك اللهم یا الهی ونصلی علی نبینا الهادی) انجام نسخه (او ارادة التنبیه و التشدید کما فی الامر بالمعروف) خط نستعلیق ونسخ مختلف السطر. دارای ۲۲۹ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۴ خریداری آستانقدس در آذر ۱۳۲۲ (۶۵۱۹)

۵۵۷ تقریرات

عربی . بمانند پیش . این نسخه کتاب متاجر و بیع و خیارات است . آغاز (کتاب التجارة وهی مصدر تجر یتجر تجرا اوتجارة مثل کتب یکتب کتبا وکتابة والوصف منه تاجر وجمعه تجار کعمار وعمار) انجام (کما ان روایة السکونی عن الصادق ع یدل علی ذالك) خط نسخ ونستعلیق مختلف السطر . دارای ۲۰۳ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۵ وقفی آقای تقی مدرس رضوی در ۱۴ شهر یور ۱۳۲۳ (۶۵۸۴)

۵۵۸ تقریرات

عربی . مانند پیش . این نسخه شامل ابواب و مباحث ضمان ـ حواله ـ کفالت ـ صلح طلاق . منجزات مریض ـ لقطه ـ احکام اولاد رضاع ـ عصیر عنبی ـ اجرت برعبادات است . که ازمحضر شیخ انصاری وشیخ محسن وشیخ مشکور استفاده نموده. چنانکه درپشت صفحهٔ اول نوشته . آغاز (کتاب الضمان وهومأخوذ من الضمن

لانه یجعل ما کان فی ضمته (کذ) من المال فی ضمن ذمته آخر) انجام (واهـداء ثوابه الیه جیدا) خطنسخ مختلف السطر. دارای ۱۵۷ برك. اندازه ۲۰ در ۱۵ وقفی آقای تقی مدرس رضوی در ۱٤ شهریور ۱۳۲۳ (٦٥٨٢)

٥٥٩ تقریرات

عربی . بمانند پیش . این جلد حاوی ابواب اجاره - وقف - غصب - صید وذباحه است . آغاز (کتاب الاجاره قد اشتهر بین الاصحاب فی ان الاجارة لازمة من الطرفین وتنفسخ بالتقایل او باحد الاسباب الموجبته له اقول والدلیل علی اللزوم و وجهان احدهما الاجماع وثانیهما الاصل وتقریر هذا الاصل بوجوه) انجام (والاصح العمل علی الروایة الواردة فی المقام بل علی اجماع) خطشکسته نستعلیق ونسخ مختلف السطر . دارای ۲۳٦ برك. اندازه ۲۰ در ۱۵ مشخصات وقف بما نند شمارهٔ پیش . (٦٥٨٦)

٥٦٠ تقریرات

عربی . اثر خامهٔ مولانا حاج شیخ محمد تقی بن شجیع الملك حاج علینقی خان تربتی (۱) متولد در ۱۲۷۲ دردولت آباد (۲) متوفای در رمضان ۱۳۳۰ در مشهد مدفون درمنزل شخصی خودش واقع در کوچهٔ حمام سالار. ازمعارف علماء مشهد بود . تا سن چهارده سالگی درسایهٔ پدر بتحصیل فارسی وتعلم فنون نظامی مشغول بوده. این رشته را نپسندیده وبشوق فطری بتحصیل معارف وکمالات می‌پردازد واز زندکانی اعیانی دست کشیده . در ۱۲۸٤ مهاجرت بمشهد نموده ودرمدرسهٔ معروف به (مدرسهٔ میرزا جعفر) مقیم گشته وبتحصیل وتکمیل پرداخته واخیراً سرآمد شاگردان مرحوم حاج میرزا نصرالله (۳) وهم ازخواص او بوده . برای تحصیل مراتب عالیهٔ اجتهاد درسال ۱۲۹۸ بنجف رفته . نزد حاج میرزا حبیب الله رشتی ودیگر ازاعلام وقت تلمذ نموده وبانیل بمقام عالی اجتهاد مراجعت بایران کرد ودرمشهد متوطن وبتألیف وتدریس پرداخته (٤) کتاب مجموعه ایست ازمسوده های مختلف که بیشتر آن درمباحث ومسائل فقهی وعمدهٔ آنها حواشی بر کتاب (مکاسب) و (طهارت) شیخ انصاری است وبسیاری ازآن را ناتمام گذا شته . مطلب اول آن که باسلوب رساله ایست درمباحث الفاظ است . جزوآخر نسخه حاشیه بر

(۱) فرمانده فوج قرائی مقتول در ۱۳۲۷ هـ - ق (۲) چهارفرسنگی تربت حیدریه (۳) تربتی مشهدی متوفای ۱۲۹۸ ازشاگردان سید مجاهد وحکیم سبزواری (٤) ترجمهٔ مذکور خلاصهٔ افادات کتبی فرزند مؤلف آقای شجیعی است که از قضات عالی مقام معاصراست .

کتب خطی

خیارات (مکاسب) شیخ انصاری است که ازمبحث خیارشرط مسئلهٔ : « الامر الخامس لو تلف المبیع کان من المشتری » شروع نموده وناقص گذاشته. آغاز پس از یکسطر خطبه (رشحه فی معنی الوضع وهو بمقتضی آثاره المذکورة له کصحة استعمال اللفظ فی المعنی الموضوع له) انجام موجود (لماکانت من الظواهر اومثل الظواهر مما یحتاج فی فهم المراد من الاجتهاد والحدس صارلذلك من الاخبار الحدسیه فتدبر) خط نستعلیق ۱۹ سطری. دروسط اوراقی سفید وناتمام است . حاوی ۳۴۹ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۴ وقفی آقای جواد شجیعی درفروردین ۱۳۱۵ (۲۷۱۷)

۵۶۱ تکملة القواعد

عربی. مؤلف : مولانا آقا محمدعلی بن مولانا آقا محمد باقر بن محمد باقرهزارجریبی مازندرانی متولد ۱۱۸۸ درنجف متوفای درشب شنبه ۱۸ ربیع الثانی ۱۲۴۵ در شهرستان قمشه مدفون در بقعهٔ شاه سید علی اکبر . ازفقهاء بارع عصرخود بوده وازشاگردان صاحب قوانین وداماد میرزا محمد باقر نواب لاهجانی (شارح نهج البلاغه) است (۱) کتاب حاشیه بر کتاب (قواعد الاحکام) علامهٔ حلی است . این حواشی بعنوان (قوله) و بطور تعلیق برنسخه قواعد شخصی بوده که فرزندش شیخ محمد حسین جمع وافراد درتدوین نموده ومصدر بدیباچه داشته وبدین نام نامیده. موجودی ازاین حاشیه مختصری درباب طهارت و صلوة وقدری ازباب زکوة وازباب متاجر تا باب سبق و رمایه و ازباب اقاریر تا باب نکاح واز حدود تا آخر کتاب بوده . این نسخه از باب طهارت تا اوائل باب وصیت را دارد . کاتب آنرا تمام نکرده . آغاز (الحمدلله المودع فی الاصلاب من المصدور شفاء) انجام موجود (فلابد من المصالحة وه) خط نسخ ۲۳ سطری. صفحهٔ اول تازه نوشته شده. عناوین بشنجرف . دارای ۲۱۶ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۵ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۶۴۸۷)

تمهید القواعد الاصولیه

بنگرید بباب اصول فقه

تنبیهات العلیة علی وظائف الصلوة القلبیه

به بینید شماره ۵۰۵ را

۵۶۲ تنزل السکینة علی قنادیل المدینه

عربی . مؤلف : تقی الدین ابوالحسن علی سبکی مذکوردرص ۲۸۴ رساله ایست

(۱) روضات الجنات ص ۶۶۱

در حرمت فروش قندیل‌های طلای روضهٔ منورهٔ حضرت پیغمبر ص-ع برای صرف در تعمیرات روضهٔ مطهره. مؤلف این کتاب را در ۲٤ رجب ۷٥٤ در دمشق تألیف نموده و یك نسخه از آنرا بخط خود نوشته و در شعبان همان سال بمدینه فرستاده و وقف کرده. آغاز پس از نام مؤلف (الحمدلله الذی اسعدنا بنبیه محمد صلی الله علیه وسلم سعادة لا تبید و اشهد ان لااله الا الله وحده لاشریك له الولی الحمید) انجام (واقتضی العرف صرفه فی جهة من جهاتها صرف الیها واحتسب به والله اعلم) کاتب شیخ عزالدین عبد العزیز بن شیخ شهاب الدین احمد بن محمد العماد الفیومی. تاریخ تحریر: پنجشنبه ٦ ذیقعده ۸٦۰ کاتب این نسخه را ازروی نسخهٔ اصل نوشته وآنرا برشیخ محمد ابوالفرج بن ابی‌بکر بن حسن العثمانی دردو مجلس خوانده. مجلس دوم یکشنبه ۱۰ ذیقعده ۸٦۰ بوده. شیخ مذکور در آخر رساله گواهی قرآئت واجازه عامهٔ برای او قلمی نموده. پس ازاین ضمن ۳ صفحه صورت اجازات اشخاصی است که درآخر نسخهٔ اصل بوده است. پس ازاین ضمن ۱۱ صفحه قصیدهٔ تآئیه درنعت حضرت پیغمبر ص-ع موسوم به (هدیة المسافر الی النور السافر) اثر طبع بهآء الدین ابو حامد شیخ احمد سبکی است که درحرم مطهر نبوی در روز یکشنبه سلخ ربیع الثانی ۷۷۳ (۱) انشاد نموده. مطلع قصیده: «تیقض لنفس عن هواها تولت — وبادر ففی التاخیر اعظم خشیة» این قصیده درآخر نسخهٔ اصلی رساله (تنزل السکینه) نوشته شده بوده و کاتب این رساله آنرا استنساخ نموده وبرشیخ محمد عثمانی مذکور درروضهٔ منوره نبوی بتاریخ دوشنبه ۱۰ ذیقعده ۸٦۰ خوانده وشیخ مذکور مجدداً اجازهٔ برای کاتب نوشته. خط نسخ مختلف السطر. دارای ۱۷ برك. اندازه ۱۸در۱٤ وقفی ابن خاتون (٦۱۸٦)

٥٦۳ تنقیح الرائع لمختصر الشرآئع

عربی. مکرر ٦۱ فقه خطی. مؤلف: مقداد بن عبدالله سیوری (۲) کتاب شرح استدلالی است بعنوان (قوله) برکتاب (مختصر نافع) محقق اول. اسلوب این شرح برتوضیح و تفصیل متن وبیان خلاف ووجه اصحیت واظهریت ومنشاء تردید وغیره است. شارح کتاب را مصدر داشته به هفت مقدمه درتعریف وموضوع وفآئده وادلهٔ فقه وتقسیم مباحث و ابواب آن ومصطلحات حدیثی واسلوب این شرح وطرق روایت شارح. تاریخ ختم تألیف: ۹

(۱) فرزند مؤلف (تنزل السکینه) متولد درجمادی الثانی ۷۱۹ متوفای در مکه بتاریخ رجب ۷۷۳ (حسن المحاضره ج ۱) (۲) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست گذشت.

ربیع الثانی ۸۱۸ نسخه دورهٔ کامل است. آغاز (الحمدلله العلی العظیم) انجام (والاظهر بین الاصحاب خلاف ذلك) خط نسخ ۲۲ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۳٤۸ برك. اندازه ۲۷ در ۱۷ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (٦٦٤٥)

٥٦٤ — تولانیه

عربی. مکرر شمارهٔ ۷۳ فقه خطی. در نسخه نام کتاب و مؤلف ذکر نشده و مؤلف بتحقیق شناخته نشد. در پشت نسخهٔ شمارهٔ ۷۳ کاتب نام مؤلف را شیخ احمد تولانی نوشته سپس آنرا سائیده و مؤلف را شیخ علی تولانی شاگرد شهید اول ضبط کرده. باز در پشت همان نسخه بخط دیگری نوشته شده: « تصنیف شیخ یوسف بن ابی وهو تلمیذ شیخ شهید مع شیخ احمد فهد » در تلامذهٔ شهید اول کسی بنام شیخ علی تولانی یاشیخ یوسف بنظر نرسید . در کتاب زیاد نقل قول ازشهید اول نموده ازاین رو باید ازاعلام امامیهٔ نیمهٔ دوم سدهٔ هشتم ببعد باشد. الذریعهٔ (ج ٤ ص ٥٠١) مؤلف این رساله را شیخ علی توایینی نحاریری عاملی استظهار نموده که ازعلماء امامیه سدهٔ نهم هـ - ق وازشاگردان فاضل مقداد است. در پشت این نسخه بخط مغایر با نسخه بقرینهٔ این عبارت کاتب نسخه : « کتبه لنفسه العبد الفقیر الی ربه الغنی محمد بن احمد بن فهد » نوشته شده که مؤلف ابن فهد حلی معروف است. در تألیفات او چنین کتابی ذکر نشده. رساله دراحکام وفروع ومسائل نماز است وگاهی بذکر دلیل پرداخته . رساله مرتب است برچهارفصل وخاتمه : الفصل الاول فی الشروط . الثانی فی افعال الصلوة. الثالث فی التروك. الرابع فی احکام السهو . خاتمه فی مسائل من التوابع . آغاز (الله احمد علی سوابغ النعم وترادف القسم) انجام (وقیل کل صلاه یقول سبحان الله والحمدلله و لااله الا الله والله اکبر ثلثین مرة عقیبها) نام کاتب گذشت . خط نسخ ۲۱ سطری. دارای ۳۸ برك. اندازه ۲۵ در ۱۸ واقف شناخته نشد . (۲۷۱۸)

٥٦٥ — تولانیه

عربی . مکرر پیش. آغاز (الله احمد علی سوابغ النعم) انجام (ثلثین مرة عقیبها) خط نسخ مختلف السطر. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ٥۷ برك. نسخه رطوبت رسیده . اندازه ۲۰ در ۱٥ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦١٨۷)

((حرف ث))

ثمرة الفؤاد

بنگرید بباب اخلاق

((حرف ج))

۵۶۶ الجامع لاحکام الشرآئع

عربی . مؤلف : حاج محمد کریمخان کرمانی . کتاب حاوی مسآئل وفروع در ابواب عبادات ومعاملات و ارث است . مبنای مؤلف برذکر فروع منصوصه ونقل معانی وتفسیر متون احادیث وارده در هر بابی است بی رعایت قواعد ومبانی اصولی اجتهادی و استنباطی . کتاب مصدر است بمقدمهٔ حاوی سه مقصد درمطالب اعتقادی ومذیل است ببابی موسوم بباب (نوادر وعادات) درسنن ومکروهات متفرقه درابواب فقهیه که جمع و افراد نموده . تاریخ شروع وختم تألیف دانسته نشد . لیك ازتاریخ ختم باب طهارت (بضبط نسخهٔ شماره ۵۶۷) دانسته میشود که درسال ۱۲۶۰- این کتاب دردست تألیف بوده . تاریخ های دیگری که درساير ابواب کتاب نوشته مختلف است . باب صلوة وصوم ۱۲۶۱ باب حج ۱۲۸۶ باب خمس ۱۲۷۱- باب زکوة ۱۲۶۵- آغاز پس ازخطبه ونام مؤلف (ان ماحدانی الی تصنیف هذا الکتاب ان جماعة من الاخوان) انجام (یستحب اسکات الیتیم عن بکائه) کاتب : محمد رضا بن ملا محمد علی انارکی . تاریخ تحریر: ۱۲۸۹- نسخه را میرزا محمد علی بن ابوالقاسم کرمانی تصحیح کرده . تاریخ تصحیح : شنبه ۲۰ صفر ۱۲۹۰ نسخه مصدراست بفهرست ابواب. خط نسخ ۲۰ سطری. عناوین بشنجرف. دارای ۲۲۳ برك. اندازه ۲۳ در ۱۵ وقفی نائینی (۲۷۲۰)

۵۶۷ الجامع لاحکام الشرآئع

عربی . مکرر پیش. کاتب نسخه را تمام نکرده وتا آخر باب (طهار) نوشته و وصفحاتی درمیان کتاب سفید گذاشته. آغاز (الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی سیدنا محمد وآله الطاهرین ولعنة الله علی من نصب لهم ابدالآبدین) انجام (و روی انه لایجزی ویفرق بینهما) تاریخ کتابت که درآخرباب طهارت وصوم رقم یافته: ربیع الاول ۱۲۸۹ خط نسخ ۱۸ سطری. دارای ۱۹۳ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی نائینی (۲۷۱۹)

۵۶۸ جامع عباسی

فارسی. مکرر ۱۰۲ فقه خطی. مؤلف: شیخ بهائی . این کتاب فتوائی که آخرین تألیف او است بفرمان شاه عباس صفوی تألیف نموده . کتاب بربیست باب ترتیب یافته عمر مؤلف وفاء باتمام آن نکرده . مأثور خامه‌اش تا آخرباب پنجم (حج) است. سپس بفرمان شاهنشاه مذکور مولانا نظام الدین محمد بن حسین قرشی ساوجی (۱) پانزده باب

(۱) متوفای پس از ۱۰۳۸ اندکی پس ازفوت شاه عباس کبیر . پدرش ازدوستان شیخ بهآئی

دیگر آنرا تتمیم و تکمیل نموده تاریخ ختم تألیف (بضبط نسخه ۱۰۲) : جمعه ۲۰ شعبان ۱۰۳۲ - این کتاب فقه فارسی معروفی است که مدتها معمول به مردم ایران و رسالهٔ عملی و مورد حاشیهٔ فقهآء متاخرین و مکرراً باحواشی چاپ شده . این نسخه پنج باب اول آن دارای شرح و توضیح استدلالی مختصری است . باین ترتیب که عبارات اصل کتاب را در درعنوان (متن) و مطالب شرح را درعنوان (حاشیه) ذکر نموده (۲) یازده صفحهٔ اول نسخه نیز معلق است بحواشی توضیحی برمتن جامع عباسی که درزیر برخی از آن حواشی جملهٔ (شرح محمد بن خاتون - محمد بن خاتون) نوشته شده . روضات الجنات ص۲۲- آورده است که شیخ محمد بن خاتون عاملی (صاحب ترجمهٔ قطب شاهی) را شرحی است بر (جامع عباسی) از این رو باید حواشی مذکور ازاو باشد. آغاز پس از دوسطر خطبه (اما بعد چون برخاطر ملکوت ناظر اشرف اقدس) انجام (ووظیفهٔ دعا گوئی دوام دولت ابد قرین قیام تواند نمود) کاتب : محمد طاهر بن ابوالفتح. تاریخ کتابت : ۷ شوال ۱۲۲۷ صدر نسخه ضمن ٦ صفحه فهرست مطالب برخی ازابواب کتاب است . خط نسخ خوب ۲۵ سطری. صفحات مجدول بلاجورد وتحریر وطلا . عناوین بشنجرف . دارای ۲۷٤ برگ. اندازه ۳۱ در۲۰ وقفی حاج قائم مقام (۲۷۲۲)

٥٦٩ جامع الفوائد

عربی. شرحی است بعنوان (قوله) بر کتاب (قوائد الاحکام) علامهٔ حلی.

بود. پس ازفوت پدرش درتربیت شیخ بهآئی و ازخواص شاگردان شیخ گشت و درمشهد حضرت عبدالعظیم تدریس مینمود . فوآئد الرضویه ج ۲ ص ٦۹۳ (۲) برای نشان دادن اسلوب این حاشیه چند سطر آورده میشود : «متن و بدانکه جمعی ازمجتهدین را مذهب آنست که رو ودستهارا دروضو دونوبت باید شست نوبت اول واجب است و نوبت دویم سنت حاشیه وسیددرمدارک این قول بمعظم علمآء شیعه نسبت داده است وشیخ ابوالقاسم درشرآیع نیزاختیار این مذهب نموده وابن ادریس نقل اجماع کرده ومستند ایشان حدیثی است که بدوطریق از امام جعفر صادق ع روایت شده است که الوضوء مثنی مثنی وبعضی ازمجتهدین برخلاف آن رفته‌اند وشستن مرتبهٔ دویم را سنت نمیدانند ازآنجمله مصنف است رحمه الله چنانچه بیانی که درحبل المتین و مشرق الشمسین کرده است ظاهرمیشود مثنی مثنی را که درحدیث واقع شده‌است برتجدید وضوء حمل کرده‌است یعنی وضوء هرمرتبه که واقع میشود می‌باید دومرتبه واقع شود یکی وضوی اصل که واجب است ویکی وضوی مجدد که باتفاق سنت یا برآنکه مراد ازآن رد مذهب سنیان است یعنی وضوء دوغسل است ودومسح نه چنانچه ایشان میگویند که سه غسل است ویك مسح واجماعی که ابن ادریس دعوی کرده است قبول ندارند ودلیل ایشان حدیثی است که ابن بابویه » الخ .

صورت دستخط محقق کرکی صاحب جامع المقاصد (ترجمه‌اش در جلد اول و چهارم فهرست آورده شده) که از آخر جزء اول کتاب «کشف الغمة» شمارهٔ ۶۸۳ اخبار خطی ترقیم یافته

صورت دستخط شیخ ابراهیم قطیفی (معاصر محقق کرکی ، ترجمه‌اش در جلد اول فهرست مذکور است) این اجازه ضمیمهٔ کتاب شمارهٔ ۷۵۱ فقه خطی است

اول وآخر نسخه افتاده . تنها در پشت کتاب نام مذکور رقم شده باین قرینه دانسته شده که مؤلف آن شیخ عزالدین ملا عبدالله بن حسین شوشتری (متوفای درشب یکشنبه ۲۶ محرم ۱۰۲۱ دراصفهان مدفون در کربلاء است) وازاعلام جلیل امامیه وازشاگردان مقدس اردبیلی و شیخ احمد بن نعمت الله بن خاتون و از مشایخ مجلسی اول وسید مصطفی تفرشی (صاحب نقدالرجال) است. نزدشاه عباس کبیر احترام ومکانتی بسزاداشته وباستدعاء حضرتش شاهنشاه مذکور رقباتی برچهارده معصوم علیهم السلام وقف نمود وهم مدرسهٔ برای حضرتش بساخت که بنام حضرتش موسوم ومعروف است وبمساعی او اصفهان مرکزعلمی بزرك امامیه گشت (۱) آورده اند که این شرح ازبهترین شروح (قواعد الاحکام) است وشامل هفت جلد وبمنزلهٔ تتمیم وتکملهٔ کتاب (جامع المقاصد) است. مباحثی که درآن باجمال ذکر شده شرح وبسط داده وموفق باتمام این تألیف نگشته. آخرین اثر خامهٔ مؤلف تا باب ظهار است . این نسخهٔ ازباب طلاق از اواخر فروع مبحث (رجعت) تا اوآئل باب ظهار را دارد . نسخه معلق است بحواشی مؤلف. ازجملهٔ (مد ظله) که کاتب درذیل حواشی آورده احتمال میرود که نسخه درعصر مؤلف نوشته شده باشد . آغازموجود (الاول راجع الی النفی) انجام موجود (فاتت رسول الله صلعم مشتکیة) خط نستعلیق وشکسته ۲۶سطری. عناوین (قوله) نوشته نشده . داری ۹۳ برك. اندازه ۲٤ در ۱۱ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (٦۷۳٦)

جامع الفوآئد فی شرح خطبة القواعد

بنگرید بجلد چهارم فهرست ص۶۰ . شماره ٤٤۰ (۲)

۵۷۰ جامع المقاصد فی شرح القواعد

عربی . مکرر ۷۸ فقه خطی . مؤلف: نورالدین ابو الحسن علی بن حسین بن عبدالعالی عاملی کرکی معروف وملقب به (شیخ علائی. محقق کرکی ــ محقق ثانی) از اعلام جلیل نامی امامیه است (۳) کتاب شرحی است بعنوان (قوله) بر کتاب(قواعد الاحکام) علامهٔ حلی وازکتب فقهی استدلالی معروف است. از صاحب جواهر الکلام منقول است که فقیه باداشتن کتاب های (جامع المقاصد ــ وسآئل الشیعه ــ جواهرالکلام) بی نیاز ازدیگر کتب فقهیه است (٤) مأثور خامهٔ مؤلف تاشرح مسئلهٔ : «ولو قالت زوجنی بما شآء الخاطب فهو تفویض یاتی ولوعرف ماشآء فقال زوجتك بماشئت صح » ازفروع

(۱) عالم آرآء عباسی. روضات الجنات (۲) این رساله درجلدچهارم اشتباها بجای کلمهٔ : «رخطبة القواعد» « خطبة القواعد » چاپ شده (۳) ترجمه اش درجلد اول وچهارم فهرست مذکور است (٤) مستدرك الوسآئل ج ۳ ص۴۳۱

مبحث صداق ازباب نکاح است که‌درشش جلد ترتیب یافته . مؤلف این کتاب را درنجف تألیف نموده ..و برشاهنشاه صفوی وقت ثناء گفته . تاریخ ختم تألیف : یکشنبه ۱۸ جمادی الاولی ۹۳۵ (تتمیم وتکملهٔ این کتاب را بشمارهٔ ۵٦۹ به‌بینید) کتاب‌چاپ‌شده . این نسخه ازاوآئل مبحث (حیض) تا اواسط مبحث (صلوة عیدین) را دارد . آغازموجود (حالها وهو صریح فی‌عدم اشتراط بلوغ الضعیف) انجام موجود (ویستجب ان یکون ذاکرالله تع فی‌حال الخروج کما نقل عن) خط نسخ ۲۵ سطری . عناوین بشنجرف . دارای ۱٦۵ برك . اندازه ۲۹ در۲۰ خریداری‌آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (٦۲۰۱)

۵۷۱ جامع المقاصد

عربی. بمانند پیش . این نسخه از اول باب متاجر تاآخر باب احیاء موات‌را دارد . نسخه مصحح ومعلق‌بحواشی‌از مؤلف است. آغاز پس‌ازخطبه (قوله کتاب‌المتاجر جمع المتجر وهو اما مصدر) انجام (وکل مایعد حریما له علی ما سبق) کاتب: محمد مؤمن. تاریخ کتابت: غرهٔ ربیع الاول ۱۰۴۴ خط‌نسخ۲۱سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۴۰۳ برك. اندازه ۲۵ در۲۰ وقفی حاج قائم مقام (۲۷۲۱)

۵۷۲ جعفریه

عربی. مکررشمارهٔ ۱۰۴ فقه خطی. مؤلف: محقق کرکی. کتاب متن‌وجیزی‌است درصلوة ومرتب است بریك مقدمه وچهار باب وخاتمه . تاریخ ختم تألیف : پنجشنبه ۱۰ جمادی الثانی ۹۱۷ درمشهد رضوی . کتاب چاپ شده . حواشی وشروح این کتاب را بشمارهای ۲۸۹ و۴۱۱ و۸۳۷خطی به بینید. آغاز (الحمدلله‌الولی‌الحمید) انجام (مصروفا فیما یحبه ویرضاه) کاتب : محمد بن عیسی بن محمد بن عیسی بن‌حسین بن‌العامل(کذا) بحرین القراوابی (کذا) تاریخ‌تحریر: یکشنبه غره ذیحجه۹۴۸. این‌نسخه‌را کاتب نزدشیخ یحیی بن‌حسین بن عشیره بحرینی (۱) خوانده. شیخ‌مذکوردربرك آخر نسخه گواهی قرآئت ومقابله را قلمی‌نموده. تاریخ ختم مقابله : ۴ رمضان ۹۴۹ خط‌نسخ ۱۰ سطری. عناوین بشنجرف‌نوشته‌شده . صفحات معلق بحواشی‌که بامضاء (ع ل)است . دارای ٦٦ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی خواجه شیر احمد (۲۷۲۳)

۵۷۳ جعفریه

عربی. مکرر پیش . نسخه معلق است بحواشی از (ع ـ ل ومؤلف و غیرهما). آغاز (الحمد لله الولی) انجام (فیما یحبه ورضیته) تاریخ‌تحریر: ذیقعده۹۷۴ خط‌نسخ

(۱) روایت میکند ازشیخ حسین بن‌مفلح صیمری . روضات الجنات ص٦٦٦

۱۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۳۶ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۱۹۱)

۵۷۴ جعفریه

عربی . بمانند پیش. این نسخه را شیخ عبدالله بن حسن بن علی بن (بقیه درصحافی رفته) نزد شیخ صالح بن شیخ جابر خوانده وتصحیح نموده (۱) درحاشیهٔ صفحهٔ آخر کتاب شیخ صالح گواهی مقابله واجازهٔ مختصری برای او نوشته . تاریخ اجازه : ۶ ذیقعده ۹۸۶ نسخه معلق است بحواشی که بامضاء (ع ل) است . آغاز (الحمدلله الولی الحمید) انجام (حامداً ومصلیاً ومسلماً) تاریخ کتابت : دوشنبه ۲۵ رجب ۹۸۱ خط نسخ ۱۳ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۵۳ برك . اندازه ۲۰ در ۱۵ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۱۹۰)

۵۷۵ جعفریه

عربی . بمانند پیش. این نسخه نیز معلق است بحواشی ازمؤلف و (ع ل) و غیرهما . آغاز (الحمدلله الولی الحمید) انجام (حامداً ومصلیاً ومسلماً) کاتب : سعد الدین بن محمد بن علی جزایری اسدی . تاریخ تحریر: پنجشنبه ۱۸ جمادی الاول ۹۸۴ ظاهراً درکلکنده . نسخه موریانه‌خورده ورطوبت‌رسیده. خط نسخ ۷ سطری. عناوین بشنجرف‌نوشته‌شده . دارای ۱۱۰ برك. اندازه ۱۷ در ۱۵ وقفی امیرجبرئیل (۲۷۲۴)

۵۷۶ جعفریه

عربی . بمانند پیش . این نسخه معلق است بحواشی از (ع - ل) و شرح ابوالمعالی وغیرهما. آغاز (الحمد لله الولی الحمید)) انجام (وختم الحسنی فی اقسامها واحسامها) کاتب : محمد مسیح بن حاج اسماعیل . تاریخ کتابت: ۱۱۱۸ پس‌ازاین‌ضمن ۲۰ صفحه رسالهٔ (نثراللئالی) وعبارات متفرقه ضمیمه است . خط نستعلیق ۹ سطری. دارای ۴۹ برك. اندازه ۲۵ در ۱۹ وقفی نائینی (۶۱۸۸)

۵۷۷ جعفریه

عربی . مکرر پیش . نسخه معلق بحواشی است وظاهراً در عصر مؤلف نوشته شده . آغاز (الحمدلله‌الولی‌الحمید) انجام (حامداً مصلیاً مسلماً) کاتب : محمد . خط نسخ ۲۱ سطری. عناوین بشنجرف ومرکب نوشته‌شده . دارای ۱۹ برك. اندازه ۲۷ در ۱۸ واقف شناخته نشد (۲۷۲۶)

---

(۱) ترجمهٔ شیخ صالح بنظر نرسید . درخاتمهٔ اجازهٔ مذکور تنصیص نموده که ازپدرروایت میکند

۵۷۸ جعفریه

عربی . نسخه قدیمی است ومعلق بحواشی مختلفه . کاتب درحاشیهٔ پائین صفحهٔ ۱۰۲- ایندو بیت را ازمؤلف کتاب ضبط کرده : « قول مصنفها - الهی بحق المصطفی وابن عمه - وبضعته وابنیه والتسعة العزی - اقل عثرة العبد المباهی بحبهم - علی بن عبدالعالی یا کاشف الضری » پس ازاین دوبیت دیگرآورده که دانسته نشد از کیست : « ناشد تك الله ان عاینت لی غلطا - فاستر علی فخیرالناس من سترا - فلیس یسلم من سهو ومن غلط - الاالذی من اذی الارجاس قد طهرا » آغاز (الحمد لله الولی) انجام (حامداً مصلیاً و مسلماً) خط نسخ مختلف السطر . نه صفحهٔ اول کسرنویسی شده . عناوین بشنجرف . دارای ۵۲ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۵ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۱۸۹)

۵۷۹ جعفریه

عربی . مکر پیش . این نسخه نیز معلق است بحواشی از مؤلف وغیره است . آغاز (الحمد لله الولی الحمید) انجام (ولیکن هذا آخر ما اردناه فی هذه الرساله) پس ازاین ضمن سه صفحه ادعیه واحادیث متفرقه است . خط نسخ ۱۱سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۵۵ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۳ وقفی نادرشاه (۲۷۲۵)

۵۸۰ جعفریه

عربی . مکرر پیش . نسخه معلق است بحواشی از مؤلف و عبارات دیگر . آغاز (الحمدلله الولی الحمید) انجام (وصلی الله علی محمد وآله اجمعین) خط نسخ ۱۲ سطری . دارای ۵۱ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۴ . وقفی ملاموسی . این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۸۸۸ فقه بهبینید (۷۱۱۳)

۵۸۱ جعفریه

عربی . بمانند پیش . این نسخه ناقص ومعلق بحواشی است . آغاز (الحمد لله الولی الحمید) انجام موجود (وغرورالانهار وهی) خط نسخ ۱۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۴۰ برگ . اندازه ۲۶ در ۱۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر . این کتاب را ضمیمهٔ شمارهٔ ۸۰۲ فقه بهبینید (۷۲۱۵)

۵۸۲ جواب مسائل مهنا بن سنان

عربی . مکرر شمارهٔ ۱۲۰ تا ۲۲۲ مجیب: علامهٔ حلی وفرزندش فخر المحققین .

فقه

کتب خطی

کتاب شامل اقسام چهارگانهٔ سؤال های سید نجم الدین مهنا بن سنان بن عبد الوهاب حسینی مدنی(۱) است . این سؤالات که بنام (مسائل مدنیه) نیز خوانده میشود درعنوان چهار قسم ترتیب یافته. سه قسم از آن مسائل را از علامه پرسیده وقسم چهارم را ازفرزندش. هرقسمی مصدر است بمقدمهٔ ازسائل ودر آن بر مجیب ثناء گفته ومجیب هم سائل را بطور تجلیل یاد نموده. مسائل مذکور غالباً مسائل فقهی است. بروایت لؤلؤة البحرین (ص ۱۹٦) مجیب پاسخ این مسائل را باختصار داده . تاریخ ختم تألیف سه قسم اول دانسته نشد. لیك بحسب قاعده باید در ۷۱۹ یا ۷۲۰ باشد . تاریخ ختم تالیف قسم چهارم : نیمهٔ محرم ۷۲۰ در حله . مسئلهٔ اول ازقسم اول : « مایقول سیدنا الامام العلامة احسن الله واصبغ نعمته علیه فی المؤمن هل یجوز ان یکفروالعیاذ بالله من بعد ایمانه ام لایجوز » مسئلهٔ اول ازقسم دوم استدعاء نوشتن اجازه است . مسئلهٔ اول ازقسم سوم سؤال ازتاریخ تولدعلامه وفرزندش است . مسئلهٔ اول ازقسم چهارم : « مایقول سید الامام العلامه احسن الله الیه واسبغ نعمه علیه فی شخص غرس فی الارض شجراً او نخلا باذن صاحب الارض او وکیله بشرط ان یکون النصف لصاحب الارض ثم بدا لصاحب الارض ان هذه معاملة فاسدة فهل له ان یلزم صاحب الغرس بمبلغ غرسه من غیر ضمان ارش ام لیس له ذلك » آغاز پس از ٦ سطر خطبه ونام سائل ومجیب (المملوك مهنا بن سنان بن عبد الوهاب الحسینی یقبل ابواب الحضرة العالیة المولویة العالمیة العاملیة العابدیة الزاهدیة الناسکیة الجمالیه لازالت تقبل وتختم وبذکرها یبدء الذکر الجمیل و یختم) انجام (وههنا ادلة کثیرة اعرضناعن ذکرها خوف الاطالة) نام کاتب وتاریخ کتابت که درآخر قسم سوم نوشته شده : احمد بن علی حسینی جزائری حایری دره رمضان ۸۸۳ یك صفحهٔ اول وسه ورق آخر کسر نویسی شده وبخط مغایراست. خط نسخ ۱۷ سطری. عناین بشنجرف . دارای ۷٦ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۳ وقفی فهرستی (۲۸۲۲)

٥٨٣ جواب مسائل مهنا بن سنان

عربی . مکرر پیش. آغاز (الحمدلله رب العالمین وصلوته (کذ) علی خاتم النبیین وسید الاولین والاخرین وعلی آله الطاهرین وسادة خلائق اجمعین) انجام (اعرضناعن ذکرها خوف الاطالة) نسخه رونویس شده از نسخهٔ که بخط علی بن حاج قوام الدین نجفی الاصل حلی مسکن بوده . تاریخ تحریر : ذیحجه ۱۰۲۲ دراجمیر (ازمحال هند) خط

(۱) ازشرفاء حسیب وافاضل مدینه درنیمه اول سدهٔ ۸ ه ق روایت میکند از علامهٔ حلی و فرزندش فخرالمحققین - اجازهٔ هر دو دراین کتاب مندرج است. تاریخ اجازهٔ علامه : محرم ۷۲۰ درحله

نسخ ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف . دارای ٦٨ برك. اندازه ٢٤ در١٤ وقفی خواجه‌شیر احمد (۲۷۲۷)

٥٨٤ جواب مسائل مهنا بن سنان

عربی . بمانند پیش . این نسخه تنها قسمت اول را دارد . آغاز (ما یقول سیدنا الامام العلامه) انجام (وقد یحتاج فی کثیر منها الی التنبیه والتمثیل) خط نستعلیق ٢٣ سطری. کاغذ برنك سبز وزرد وکاهی. عناوین بشنجرف . دارای ١٢ برك. اندازه ٢٤ در١٤ وقفی خواجه شیر احمد (۲۷۹۹)

٥٨٥ جوامع الکلام فی شرح قواعد الاحکام

عربی . مؤلف: مولانا حاج شیخ محمد رحیم بن حاج ملا میر زا محمد بروجردی متوفای به بیماری وباء در١٣٠٩ مدفون درحریم روضهٔ مطهرهٔ رضوی ازشاگردان صاحب جواهر الکلام و حاج ملا اسدالله بروجردی و حاج سیدشفیع جاپلقی است. فقیهی بارع ومتبحر ومجاور مشهد بوده، مقبولیت عامه ومرجعیت تامه را داشته درسال١٢٦٦ بمقام جلیل نیابت تولیت عظمی آستانقدس نائل گشته(١) کتاب شرح مفصلی است بر (قواعد الاحکام) علامهٔ حلی شاید تعداد مجلدات آن متجاوز برسیزده جلد بوده . نسخه مسودهٔ اصلی ومغشوش است و بی ترتیب تألیفی است ودورهٔ مجلدات آن ناقص است . باین جهات تاریخ شروع بتألیف وختم آن دانسته نشد واین مجلدات نیز بترتیب متن مرتب گشته. این مجلد کتاب صلوة است ومغشوشترین مجلدات این کتاب است ومینماید که مؤلف درمراحل اولیهٔ تدوین بوده . از اول کتاب صلوة تا مبحث صلوة مسافررا دارد . آغاز (کتاب الصلوة وفیه فصول الاول فی الفرائض الیومیه وفیه مقاصد) انجام (فانه کما تری من غرائب الکلام) خط نسخ مختلف السطر. دارای ٤٣٥ برك. اندازه ٢٣ در١٩ وقفی منتجب الدین رحیمی (نوادهٔ مؤلف) درمهر ١٣١٧ (٥٨٤٨)

٥٨٦ جوامع الکلام

عربی. بمانند پیش . این جلد حاوی ابواب زکوة وخمس وصوم وقدری از باب حج است . مؤلف کتاب زکوة تا آخر خمس را جلد پنجم قرارداده. تاریخ شروع بتألیف آن پنجشنبه دوم شوال ١٢٦٧ دراصفهان بوده وباب صوم و حج را جلد چهارم قرار داده. آغاز پس ازخطبه ونام مؤلف (قال المصنف قدس الله سره واجزل تشریفه کتاب الزکوة وهو الکتاب الثانی من الکتب التی رتبها) انجام موجود (والرابع انه

(١) المآثر والاثار ص ١٤٤ — مطلع الشمس ج ٢ ص ٣٩٩

التلبية واللبس) خطنسخ مختلف‌السطر. صفحاتی درمیان نوشته نشده . کاغذ نسخه‌آبی وسفید. دارای ۳۹۳ برك. اندازه ۲۴ در ۱۹ وقفی منتجب‌الدین رحیمی درمهر ۱۳۱۷ (۵۸۳۷)

۵۸۷ جوامع‌الکلام

عربی . بمانند پیش . این نسخه شرح کتاب متاجر است وتا اواسط مبحث بیع فضولی وشرح این عبارت : « وان لم‌یکن کذلك لم یرجع بمااغترم ولا بالثمن مع علم‌الغصب الا ان یکون الثمن باقیا فالاقوی الرجوع به » را دارد. این‌جلدرا درهنگام‌مجاورت مشهد تألیف فرموده . آغاز پس ازخطبه (القسم الثانی من الاقسام الاربعة التی بنینا علیها البحوث عنه فی‌هذا الفن) انجام موجود (هذاکله فی‌حکم رجوع المشتری بالثمن وبقی الکلام) نسخه مسودهٔ‌اصلی بخط نسخ مختلف‌السطر. کاغذ نسخه آبی و سفید . دارای ۲۵۳ برك. اندازه ۲۲ در۱۸ وقفی منتجب‌الدین درمهر ۱۳۱۷ (۵۸۳۸)

۵۸۸ جوامع‌الکلام

عربی . بمانند پیش . این‌جلد دنبالهٔ مطلب وعبارت جلد پیش واز اواسط مبحث بیع فضولی (مسئلهٔ رجوع مشتری درغرامت بایع فضولی) تا آخر باب متاجر است . تاریخ ختم‌تألیف : پنجشنبه سلخ جمادی‌الثانی ۱۲۶۲ درمشهد. آغاز (وبقی‌الکلام فی‌حکم رجوعه بما اغترمه) انجام (هذه نبذة من الاحکام‌المتعلقة بالاقاله وقد اشرنا انها کثیرة وهی الان کذلك الا انه اقتصرنا علی ذلك خوفاً من‌الطول‌خصوصاً بعد اختصار‌الاصحاب ابحاث الاقالة وان کان قد ذکرنا انها تلیق بانفرادها بکتاب مستقل کما هو کذلك عند الانصاف التمام) نسخه مسودهٔ اصلی وبخط‌نسخ مختلف‌السطر. کاغذ نسخه‌آبی . دارای ۲۸۵ برك. اندازه ۲۳ در ۱۸ واقف و تاریخ وقف بمانند شمارهٔ پیش (۵۸۳۹)

۵۸۹ جوامع‌الکلام

عربی . بمانند پیش . این جلد حاوی ابواب دین ورهن وحجر است . مؤلف این‌کتاب را جزء اول ازمجلد هشتم قرارداده . تاریخ شروع تألیف: ربیع الاول۱۲۷۰ تاریخ ختم تألیف : جمعه ۱۸ رجب ۱۲۹۹- آغاز پس ازدیباچه (قال‌الماتن‌طهرالله رمسه کتاب الدین وتوابعه وهی الرهن والحجر والضمان) انجام (المنع‌من التصرف)مشخصات نسخه وخط وواقف وتاریخ وقف بمانند شمارهٔ پیش‌است . حاوی ۲۹۳ برك . اندازه۲۴ در۱۹ (۵۸۴۰)

۵۹۰ جوامع‌الکلام

عربی . بمانند پیش. این‌نسخه ازاوآئل باب‌ضمان (مسئلهٔ ضمان عبد) تام‌مباحث حواله

وکفالت وصلح وامانات (ودیعه ـ عاریه ـ لقطه ـ جعاله) وغصب (۱) و احیاء موات واجاره تاقدری ازشرح این متن‌را دارد : « ولواتلف الصائغ الثوب بعد عمله تخیر المالك فی تضمینه غیر معمول ولا اجرعلیه وفی تضمینه ایاه ویدفع علیه اجرته » مؤلف شرح مباحث امانات را جزء اول ازمجلد نهم کتاب قرار داده ودر۲۵ جمادی الثانی ۱۳۰۰ شروع بتألیف آن نموده . شرح باب غصب را جزء اول ازجلد دهم کتاب شمرده. تاریخ شروع‌تألیف‌آن : سه شنبه‌هفتم ذیحجه ۱۲۷۱- آغاز موجود (علی‌وقوع الشرط المزبور من‌الضامن الحر) انجام‌موجود (وقد تقدم منافی ذلك‌المبحث قوة‌هذاالقول‌من) مشخصات خط ووقف بمانند پیش . دارای ۵۷۰ برك. اندازه ۲۳ در۱۸ (۵۸۴۱)

۵۹۱ جوامع الکلام

عربی . بمانند پیش . این‌نسخه شامل ابواب مزارعه ومساقات وقطعهٔ ازاوائل کتاب شرکت ولقطه (۲) وقراض ووکالت است. بیشتر ابواب دارای‌نقیصه است . آغاز (هذا تمام الکلام فی الاجارة التی هی الاصل فی نقل المنفعة وبقی الکلام فی ماعده‌من توابعها التی منها المزارعة) انجام موجود (لما فی‌التوکیل‌من‌الرفق العظیم) مشخصات نسخه ازحیث‌خط ووقف بمانند شمارهٔ پیش. دارای ۱۶۰ برك. اندازه ۲۲ در۱۷ (۵۸۴۲)

۵۹۲ جوامع الکلام

عربی . بمانند پیش . این نسخه شامل ابواب وقف وسکنی‌وصدقه وهبه واقرار ووصایا است . مؤلف این‌مجلدرا جلدیازدهم‌ودوازدهم‌قرارداده . تاریخ‌ختم‌تألیف: سه‌شنبه ۱۷ رمضان ۱۲۹۷ – آغاز پس از دوسطر دیباچه (قال‌المصنف قدس‌الله روحه واسکنه جنته کتاب‌الوقوف والعطایا ولا یخفی انه قد عدل عما هو دابه فی ما سبق اذ مقتضاه ان یقول کتاب الوقف وتوابعه) انجام (وعوده الی ورثته‌بموته محتاج الی‌دلیل)مشخصات نسخه وواقف بمانند شمارهٔ پیش . دارای ۴۴۲ برك. اندازه ۳۳در۱۸(۵۸۴۳)

۵۹۳ جوامع الکلام

عربی. بمانندپیش. این‌مجلد ازاول کتاب‌نکاح‌تاقدری‌ازمبحث‌نکاح اماء مسئلهٔ(حریةولدامه محلله) را دارد . مؤلف این نسخه‌را جلد سیزدهم‌قرارداده.آغازپس از دو سطر دیباچه (قال المصنف العلامه رفع الله فی الخلد مقامه کتاب‌النکاح وقدکثر الخلاف فی‌معناه لغة

(۱) نسخه فاقد مبحث شفعه است. (۲) باب لقطه درجلد پیش بحسب ترتیب‌متن گذشت. در این‌نسخه نیز برخلاف ترتیب باب ترتیب لقطه الصاق شده. وگرچه ترتیب و عبارات نسخه‌ها باهم تخالف دارد لکن مینماید که مؤلف باب‌لقطه‌را تدوین نموده وبتحریر وتألیف وتهذیب‌آن موفق نشده و این دو شرح باب لقطهٔ یك تألیف است نه دوتألیف

وفی المستعمل فیه شرعا وفی صیرورته فی لسانه حقیقه) انجام موجود (ما تقدم عن المصنف فی الفصل الاول فی منکوحة العبد اذا کانت امة انها ان کانت لمالکوا) مشخصات خط و وقف بمانند شمارهٔ پیش . دارای ۳۹۷ برگ. اندازه ۲۴ در۱۹ (۵۸۴۴)

۵۹۴ جوامع الکلام

عربی . بمانند پیش. اول نسخه افتاده. موجودی ازاوآئل مبحث فسخ نکاح (مسئله فسخ بجنون) تاآخر کتاب نکاح را دارد. تاریخ ختم تألیف : یکشنبه ۳ ربیع الثانی ۱۲۹۵ آغاز موجود (قلت اما ما نسبه الی الشیخ فی غیر محله) انجام (فالمدرك فی الجمیع متحد والتفکیك بینهما فی غیر محله) مشخصات خط ووقف بمانند شمارهٔ پیش . دارای ۲۴۳ برگ. اندازه ۲۳ در ۱۸ (۵۸۴۵)

۵۹۵ جوامع الکلام

عربی . بمانند پیش . این مجلد ازاول کتاب طلاق تا باب (خلع) وازاول کتاب (فرآئض) تا آخر مبحث (اجتماع دوسبب از اسباب ارث) وکتاب قضآء وشهادات تا مسئلهٔ (طواری وموانع درقبول شهادت فرع) را دارد. تاریخ شروع بکتاب طلاق: یکشنبه ۳ ربیع الثانی ۱۲۹۵ تاریخ شروع بتألیف کتاب فرآئض : سه شنبه ۷ شوال ۱۲۶۲ تاریخ شروع بکتاب قضآء وشهادات یکشنبه ۱۳ رجب ۱۲۶۶ صفحات مربوط بکتاب طلاق در صحافی تقدیم وتاخیر شده. صفحات آخر درصدر نسخه واقع گشته . آغاز کتاب طلاق پس ازیکسطرونیم دیباچه (قال المصنف بعدفراغه من کتاب النکاح الذی هوآخر اقسام العقود التی هی القسم الثانی من الاقسام الاربعة المعروفة کتاب الفراق وهو اول اقسام القسم الثالث) انجام موجود (بشهود الفرع اوغیرهم) مشخصات خط ووقف بمانند شمارهٔ پیش. کاغذ نسخه آبی وسفید . دارای ۵۴۴ برگ . اندازه ۲۴ در۱۹ (۵۸۴۶)

جواهر الفرآئض

(فرآئض النصیریه) را به بینید.

۵۹۶ جواهر الفقه

عربی . مؤلف: قاضی سعدالدین عزالمؤمنین ابوالقاسم عبدالعزیز بن نحریر بن عبدالعزیز بن براج طرابلسی معروف بابن براج متولد درمصر متوفای درشب جمعه سه شب گذشته از شعبان ۴۸۱ بسن هشتاد واندی. درسال ۴۲۹ درسلك شاگردان شریف مرتضی درآمده وپس ازفوت شریف نزد شیخ طوسی استفاضه وتکمیل نمود. درسال ۴۳۸ بطرابلس رفت وتاآخر عمر قاضی آنجا بود (۱) کتاب دورهٔ جامع فقه استدلالی است وبرعنوان ابواب وهربابی درعنوان

(۱) روضات الجنات (ص ۳۵۴)

(مسئلة ـ الجواب) ترتیب یافته . بدین ترتیب : باب مسآئل ما یتعلق با لطهارة مسئلة اذا کان المآء نجساً وهو اقل من کر وتمم بطاهر حتی صار کراً هل یکون طاهراً اونجساً الجواب هذالمآء یکون طاهراً لما روی عنهم علیهم السلام من قولهم اذا بلغ المآء کراً لم یحمل خبثاً وهذا مآء قد بلغ ذلك فوجب الحکم فیه بما ذکرناه و قد ذهب بعض اصحابنا الی انه نجس » باب اول باب طهارت و باب آخر باب مسآئل معمیات والغاز فقهی است . مؤلف کتاب را بشخصی اهدآء نموده ودر دیباچه ازوی بعنوان : «حضرت القضآء الاعزیة الجلالیة» تعبیر کرده واورا ثنآء گفته . این شخص شناخته نشد. کتاب ضمن مجموعهٔ (جوامع الفقهیه) چاپ شده. آغاز (الحمد لله علی ما انعم علینا من البصیرة فی الدین) انجام (وهذا من احسن استخراجه علیه السلام وعلی الائمة من آله الابرار من عترته واولاده) نسخه مقابله شده. خط نستعلیق ۱۹ و ۲۰ سطری . صفحهٔ اول بخط تازه. عناوین بشنجرف. دارای ۱۰۱ برك. اندازه ۲۳ در ۱۲ خریداری آستانقدس در آذر ۱۳۲۲ « ٦٥٢٦ »

٥٩٧ جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام

عربی . مکرر شمارهٔ ۹۷ فقه خطی. مؤلف: شیخ محمد حسن (بن شیخ باقر بن عبدالرحیم بن آقامحمد صغیر فرزند عبدالرحیم شریف کبیر اصفهانی) نجفی متولد حدود ۱۲۰۰ متوفای ظهر چهارشنبه غرهٔ شعبان ۱۲٦٦ (۱) یا درسال ۱۲٦۸ (۲) یاغرهٔ شعبان ۱۲٦٤ (۳) مدفون درنجف درمحلهٔ عماره دارای بقعه است. شیخ جلیل وفقیه اوحدی عصر خود بوده. سالها ریاست دینی بحضرتش انحصار داشت ومقیم نجف بوده. جد مادریش ابو الحسن شریف صاحب تفسیر (مرآت الانوار) است (٤) نزد شیخ جعفر کاشف الغطاء وسید جواد صاحب مفتاح الکرامه تلمذ نموده وروایت میکند از شیخ احمد احسائی (٥) کتاب شرح است بر کتاب شرآئع اسلام محقق حلی وآخرین کتاب جامع مبسوط واستدلالی ومعروف فقهی است که مدار نظر فقهآء متأخرین و از حسنات روزگار است و سالها رنج تألیف آنرا برده . حق همان است که درتوصیف این کتاب از حضرتش نقل شده : فقیه باداشتن (جامع المقاصد) و (جواهر الکلام) و (وسآئل الشیعه) بی نیاز از تفحص وداشتن مدارك دیگر است (٦) تاریخ شروع تألیف بتحقیق دانسته نشد. لیك گفته اند که درسن بیست وپنج سالگی شروع نموده. بروایت الذریعه (ج ٦) در

(۱) الذریعة ج٥ ص۲۷٥ (۲) المآثر والآثار ص ۱۳٥ (۳) مستدرك الوسائل ج۳ ص ۳۹۷ (٤) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکور است (٥) الذریعه ج۱ ص۱٤۱ (٦) مستدرك الوسائل ج۳ ص۳۳۱

زمان حیات استادش شیخ جعفر شروع بتألیف این کتاب نموده. ظاهراً مؤلف شرح کتاب جهاد را آخر ازهمهٔ ابواب دیکر تألیف کرده و تاریخ آن شنبه ۲۶ جمادی الثانی ۱۲۷۵ است. این نسخه شامل کتاب خمس وصوم است. آغاز (کتاب الخمس وهو حق مالی) انجام (فلا یخفی علیك التحقیق فی الجمع) حاشیه براین کتاب را بشمارهٔ ۲۲۷ فقه چاپی به بینید. تاریخ تحریر: رجب ۱۲۵٤ خط نسخ ۲۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲۰۰ برك. اندازه ۲۰در۱٤ وقفی حاج مصطفی بوسیلهٔ ملکزادهٔ کوثر در ابان ۱۳۲۶ تسلیم کتابخانه شده (۷۰۰۱)

۵۹۸ جواهر الکلام

عربی. بمانند پیش. این نسخه از کتاب مفلس تاآخر کتاب سبق ورمایه را دارد. آغاز (کتاب المفلس. المفلس بالکسر لغةهوالفقیرالذی ذهب خیارجیاد ماله) انجام (علی حسب ما یشترطونه ویتفقون علیها بینهم) تاریخ تحریر: ۲۰ جمادی الاول ۱۲۵۹ خط نسخ ۳۰ سطری. عناوین بشنجرف. روی عبارات متن خط شنجرفی ترسیم شده. دارای ۲۵۱ برك. اندازه ۳۱ در۲۱ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۶۹۷۶)

۵۹۹ جواهر الکلام

عربی. بمانند پیش. این نسخه ازاول کتاب طلاق تاآخر کتاب عتق را مرتب دارد. از کتاب (تدبیر ومکاتبه و استیلاد) دوسطر نوشته سپس برخلاف ترتیب کتاب الوصایا نوشته شده. آغاز (القسم الثالث من الاقسام التی بنی علیها الکتاب فی الایقاعات) انجام (لکن من احاط بماذکرناعلم الحال فیها اجمع) خط نسخ ۳۰ سطری. عناوین بشنجرف. روی عبارات متن خط شنجرفی ترسیم شده. دارای ۲۱۶ برك. اندازه ۳۰در۲۱ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۷۰۰۰)

۶۰۰ جواهر الکلمات فی العقود والایقاعات

عربی. مکرر شمارهٔ ۱۱۶ فقه خطی. مؤلف: شیخ مفلح بن حسین بن رشید (راشد) بن صلاح صیمری ازفقهاء اواخر سدهٔ نهم هـ ـ ق ازشاگردان ابن فهد حلی و در طبقهٔ مشایخ محقق کرکی است. (۱) کتاب درتعریف وشرائط وصیغ عقود و ایقاعات است که بریکمقدمه ودوباب ترتیب یافته. مقدمه دربیان جهت ترتیب فقه برعبادات وعقود و ایقاعات واحکام. باب اول درعقود که مرتب برنوزده کتاب داشته. باب دوم درایقاعات که مرتب بریازده کتاب نموده. تاریخ ختم تألیف: ۱۰ جمادی الاول ۸۷۰ (۲) صفحهٔ اول نسخه افتاده. آغازموجود (الی بیان تمیزهما عن غیرهما بای الصفات) انجام (والتودیع

(۱) روضات الجنات ص ۶۶۶ و درجلد دوم فهرست نیز ترجمه اش مذکوراست (۲) الذریعة ج ۲ ص ۲۷۹

اذا خرج تم ما قصدنا ایراده) کاتب : محمد المطلق بن علی بن محمود بن الحاجی بن الصابی (کذ) تاریخ تحریر : غره جمادی الثانی ۹٦٥ که بدستور مولانا کمال الدین مفیدی مداح نوشته . خطنسخ ۱٤ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۰۸ برگ. اندازه ۱۷ در ۱۳ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (٦٤٦٤)

٦٥۱ جهادیه

عربی . سه رساله ایست استدلالی پی‌درپی درباب جهاد باین شرح : ۱ باب جهاد از کتاب (ریاض المسائل) تألیفی سید علی طباطبآئی کربلائی که در اثر خواهش کتبی نایب السلطنه عباس میرزا از تألیف رسالهٔ درباب جهاد برسبیل استعجال از آن کتاب جدا نموده ومصدر بدیباچهٔ مستقلی داشته ودردیباچه بوجوب جهاد و لزوم اطاعت از شاهنشاه ایران در این باب فتوا داده ۲ رساله ایست سؤال وجواب. ابتدآء میشود رساله بسؤال زیر وبقیه درعنوان (جواب) درپاسخ تفصیلی ازمسآئل مندرجه درآن سؤال است : « سؤال ماحقیقة الجهاد وفی ای معنی یستعمل فی الشرع وفی ای اقسامه یشترط اذن الامام علیه السلام وما الجهاد الذی لایشترط فیه اذنه علیه السلام وما معنی الرباط وما حکمه فی زمان الغیبته وما معنی بیضة الاسلام والمسلمین فی کلام العلمآء والاخبار و هل یجب المهاجرة فی تلك الازمنة التی نحن فیها ام لا » مؤلف این رساله شناخته نشد ۳ رسالهٔ (احکام الجزیه) تألیفی محقق قمی است که ضمیمهٔ کتاب (غنآئم الایام) چاپ شده . آغاز نسخه (الحمدلله علی افضاله والصلوة والسلام علی محمد وآله وبعد فیقول الفقیر الحقیر الجانی علی الطباالطبائی (کذ) انه قدطلب منی الامیر الاعدل الاکرم الاعظم الافخم مالك الرقاب الامم المجاهد المحامی لدین الله والغازی فی سبیل الله الوالی الولایة الکبری ونایب السلطنة العظمی عباس میرزا لازالت مقامع سطوته مرفوعة وهامات اعدآئه مقموعة کتابه الکریم المبعوث الی مع رسوله اللبیب الادیب الفهیم ولدنا الفاضل الباذل الالمعی المولی محمد باقر السلماسی ان اکتب له تفصیل مسآئل الجهاد) انجام نسخه (و اما الکنی فلا یکنون بکنی المسلمین انتهی کلامه ره تم) خطنسخ ۱٥ سطری. دارای ۸٦ برگ. اندازه ۲۱ در ۱٥ واقف شناخته نشد (٦۱۹۳)

((حرف ح))

٦٥۲ حاشیه براثنی عشریه

عربی . محشی : شیخ بهائی . رساله حواشی وتعالیقی است توضیحی بعنوان (قوله) بررسالهٔ (اثنی‌عشریه صلوتیه) تألیفش . این نسخه ناقص است تاشرح اواسط

مطلب یازدهم ازفصل چهارم درافعال مستحبهٔ لسانیه‌را دارد. آغاز (قوله فی الاثنی عشریة فی واجبات الصلوة العلم بالصلوة الواجبة واجب) انجام موجود (والاستحسار بالحاء والسین المهملتین الاعیاء والتعب والمراد انی لااجد من الرکوع) خط نستعلیق ۲۱ سطری. عناوین (قوله) بعضی بشنجرف نوشته‌شده وبرخی نوشته نشده. دارای ۱۳ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۰ وقفی نائینی (۲۷۲۸)

۶۰۳ حاشیه بر اثنی عشریه

عربی. مؤلف: شیخ بهائی. رساله شرح وتعلیقی است بعنوان (قوله) بررسالهٔ (اثنی‌عشریه) تألیف شیخ حسن صاحب معالم (مذکور درص ۱۸۴) تاریخ ختم تألیف چنین ذکرشده. : فرغت من تعلیق هذه الحواشی علی الرسالة الاثنی عشریة فی ایام العزلة المبارکة البهیة سنة الف واثنی عشر من هجرة سید البریة» (۱) نسخه‌را کاتب نزد مؤلف خوانده ومقابله نموده. مؤلف درآخر نسخه گواهی قرآئت‌را قلمی فرموده. تاریخ آن ۵ صفر ۱۰۱۲ - است. آغاز (الحمدلله علی افضاله والصلوة علی اشرف الخلائق محمد وآله هذا ایها الاخوان فی الدین ما سألتموه من تعلیق حواش وجیزة علی الرسالة الشهیرة بالاثنی عشریة) انجام (فان عند ذکرالصالحین تنزل الرحمة اللهم ارحمنا رحمة تغنینا بها عمن سواك واجعل السنتنا واقلامنا مقصورة علی الجریان بما فیه رضاك بحق محمد نبیك نبی الرحمة وعترته ائمة الامة صلواتك علیه وعلیهم اجمعین) کاتب: علی بن احمد نباطی عاملی. تاریخ تحریر: ظهر چهارشنبه ۲۹ محرم ۱۰۱۲ خط نسخ ۱۷ سطری. عناین بشنجرف نوشته‌شده. دارای ۳۸ برگ. اندازه ۱۸ در ۱۳ وقفی شیخ محمدباقر مدرس در ۱۱۷۰- (۲۷۲۹)

۶۰۴ حاشیه بر ارشاد الاذهان

عربی. مکرر ۱۷۰ خطی. محشی: محقق کرکی. اسلوب این حاشیه تنها شرح وتوضیح متن است وبذکر دلیل نپرداخته (۲) این نسخه ازاول کتاب تاآخر کتاب دیات‌را

---

(۱) درنسخهٔ که بنظر صاحب الذریعه رسیده بجای کلمهٔ: «العزلة المبارکة البهیة»: «العدلة المبارکة البهیة» نوشته شده بوده. شرح دیگر بر متن این کتاب را بشماره ۲۹۶ به بینید.

(۲) درجلد دوم فهرست ص ۵۰ کتابی که بشماره ۱۶۷ خطی وبنام: (حاشیهٔ ارشاد) ضبط شده درتوصیف آن کتاب تسامحی رفته. نام مؤلف آن اشتباهاً شیخ علی بن عبدالعال کرکی پنداشته وضبط شده. تحقیق درمقام این است که کتاب مذکور تألیف شیخ ظهیرالدین علی بن یوسف بن عبدالجلیل نیلی (مؤلف کتاب منتهی السؤول فی شرح الفصول که بشمارهٔ ۱۰۴۰ حکمت خطی است) از علماء —

دارد . آغاز (الحمدلله والصلوة علی رسوله محمد وآله اما بعدقوله فان السهو کالطبیعة الثانیة انما قال کالطبیعة لان الطبیعة امر وجودی والسهو امر عدمی) انجام (او یقید بما اذاکان فی ذلک العضو الدیة کاملة والاقرب الی النصوص) خط نسخ ۱۵ سطری. دارای ۱۸۲ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۳ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲۴ (۶۶۹۰)

۶۰۵ حاشیه بر الفیه

عربی . مکرر شمارهٔ ۱۶۵ فقه خطی . مؤلف: ملاعبدالله شوشتری مذکور (۱) صفحات اول نسخه افتاده . آغاز موجود (تقرباً الی الله کانه اراد به الرد علی السید حیث حکی عنه ان الصلوة الواقعة ریاء صلوة شرعیة مجزیة مبریة للذمة الا انه لایستحق به الصواب «کذا») انجام (فقال یاحماد هکذا اصل) خط نستعلیق ۱۲ سطری. عناوین (قوله یاقال) نانویس وسفید است . صفحهٔ اول کسرنویس شده وبخط تازه است . دارای ۶۷ برگ. اندازه ۱۵ در ۱۰ وقفی فهرستی (۲۷۸۰)

۶۰۶ حاشیه بر الفیه

عربی . محشی شناخته نشد . حاشیه توضیح مختصری است بر (الفیه) شهید . درآخر نسخه بنام (شرح الفیه) ضبط شده. آغاز (قوله بسم الله الرحمن الرحیم انما ابتدا بالبسمله دون ماعداها لوجوه الاول ان الله سبحانه بدأ بها فی کتابه العزیز والتأسی به حسن الثانی قول النبی کل امر ذی بال لم یبدا فیه ببسم الله فهو ابتر ای لا برک فیه الثالث قول الصادق ع) انجام (وهذا ضابط کلی یستخرج منه جزئیات کثیرة) خط نستعلیق مختلف السطر. دارای ۱۱ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۵ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸

- نیمهٔ دوم سدهٔ هشتم هـ - ق وازشاگردان فخرالمحققین حلی است و در تاریخ ۷۷۷ زنده بوده. اسلوب این حاشیه شرح وتوضیح متن است بتفصیل. ازنقل اقوال واستدلال و تشقیق فرع وغیروها واهتمام بذکر رأی استادش فخرالمحققین. مؤلف این کتاب را درحال حیات استادش تالیف کرده. دربسیاری ازموارد دربیان ذکر رأی او بجملهٔ : « قال شیخنا دام ظله فی الایضاح » تعبیر نموده. الذریعه (ج ۶ ص ۱۶) براین رفته که این کتاب املاء فخرالمحققین وتقریر درسی اواست که ظهیرالدین نیلی برشتهٔ تحریر در آورده (۱) مؤلف را دو تعلیق است برمتن (الفیه) یکی این مؤلفه است که حاشیهٔ مختصریست ودیگری شرح مفصل است که بروایت روضات الجنات قریب بده هزار بیت است. مؤلف دراین کتاب تفصیل مطالب را احاله بآن شرح میدهد. نسخه‌های کتابخانه فاقد دیباچه است. تشخیص مولف آن مستند است بضبط واقف نسخهٔ ۱۶۵ که درعصر مؤلف نوشته شده.

فقه

کتب خطی

این کتاب را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷۸۳ فقه ص ۳۹ به بینید (۷۲۳۵)

حاشیه برجامع عباسی

ضمن شماره ۵٦۸ خطی به بینید

٦۰۷ حاشیه بروضة البهیه ج ۱

عربی. مکرر ۱٤٤ خطی . مؤلف: فخرالدین ابوجعفرشیخ محمدبن حسن(صاحب معالم) بن شهید ثانی. مذکور درص ۷٤ کتاب از حواشی مفصل و تحقیقی است و موسوم است به (کشف الرموزالخفیة فی شرح الروضةالبهیة) (۱) مأثور خامهٔ محشی تا کتاب صلح است که ضمن دوجلد ترتیب یافته . جلد اول از اول کتاب تاآخر باب صلوة است. این نسخه از اول کتاب تا اواسط باب نماز جمعه مسئلهٔ تقدم سهوی مأموم برامام در شرح عبارت ذیل را دارد : « والنهی لاحق لترك المتابعة لا لذاتالصلوة او جزئها » پس از صفحهٔ اول دیباچه صفحاتی ازنسخه تا اول مسئلهٔ (منزوحات بئر) افتاده . آغاز (نحمدك يامن منحنا بفضله روضة بهية يقصر عن الا يصال الشرح(كذا) كمالها مسالك الافهام) انجام (ثم قال يتحمل البطلان انتهى فتامل ذلك) خط نسخ ۱۸ سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده. نسخه رطوبت رسیده دارای ۱۵۸ برك. اندازه ۲۰ در ۱۳ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (٦۵۱۷)

٦۰۸ حاشیه بروضة البهیه ج ۱=۲

عربی. مکرر پیش. این‌نسخه ازاول کتاب طهارت تا اوآئل مسئلهٔ اول‌ازمسآئل ششگانهٔ کتاب صلح شرح این عبارت : « مع تساويهما فيه يدا » را دارد. ظاهراً مأثور خامهٔ مؤلف همین قدراست. این‌نسخه‌بانسخهٔ اصل‌مقابله شده ومعلق‌است بحواشی ازمؤلف. آغاز جلد اول (نحمدك يامن منحنا بفضله روضة بهية يقصر عن الايصال لشرح كمالها مسالك الافهام) انجام جلد اول (واستشكله‌بضعف الرواية وعدم‌الدلالة على العمد والفعل والفعل منهى عنه فلا يكون مجزيا ثم قال فيحتمل البطلان فتامل فى‌ذلك تم والحمدلله لله اولا وآخراً وظاهراً وباطناً) آغاز جلد دوم (الحمدلله‌حمدا يليق بجلاله وصلواته على‌سيدنامحمد وآله... قدس‌الله‌روحه فى كتاب الزكوة قوله ولاينا فى غير هما على اصح القولين القول بالوجوب منقول عن الشيخين و استدل فى التهذيب) انجام جلد دوم (وانت خبير بما فى الكلام من النظر اذا تدبرت ماقلناه) دوورق اول بخط تازه نوشته شده .

---

(۱) درصورت خط مولف که درآخر کتاب صلوة است تصریح باین اسم‌شده. درتراجم‌موجوده بنام حاشیه ضبط است .

کتب خطی

بقیهٔ صفحات تاآخرجلداول بخط نستعلیق محمد قاسم الحسنی الحسینی الانجوبی(الإنجوی) است . تاریخ تحریرآن : چهارشنبه ۱۵ ربیع الاول ۱۰۵۲ - جلد دوم ازکتاب زکوة شروع شده وبخط شکسته نستعلیق ازکاتب دیگر است . ازاوآئل کتاب تجارت تاآخر بخطنسخ وکاتب آن شیخ ابراهیم بن محمد بن علی بن احمد عاملی حرفوشی (۱) است. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۸۲ برك. اندازه ۳۵ در ۱۳ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۲۷ (۷۱٤۲)

۶۰۹ حاشیه برروضة البهیه

عربی . مؤلف : قوام الدین شیخ جعفر بن عبدالله بن ابراهیم حویزهٔ کمرهٔ اصفهانی متوفای در ۱۱۱۵ بسن کهولت درسفر حجاز مدفون درنجف جنب قبر علامهٔ حلی یادر کربلاء (۲) ازاعلام جامع عصرخودبوده . نزد محقق سبزواری تلمذ کرده وازاعاظم شاگردان وخواص استاد الکل آقاحسین خوانساری است. روایت میکند ازعلامهٔ مجلسی اول. مؤلف روزکاری را بعزلت واحتشام گذرانیده . عهده دار مقام قضاوت اصفهان و تدریس بوده وبمنصب جلیل شیخ الاسلامی رسیده . اوستادخوانساری بکفایت ولیاقت ووثاقت او اعتماد و اعتقاد داشته و بهمین جهت مهام ازامور را بحضرتش ارجاع میداد. مؤلف دراثر کاردانی بمقام وزارت اعظم نوید یافت لیك بعضی ازامرآء بجهت رشك شاهنشاه را ازاین اراده منصرف داشتند . این کتاب ازحواشی تحقیقی معروف است وبچاپ رسیده . این نسخه تاقدری ازباب احیاء موات شرح عبارت ذیل را دارد : « واثبات الملك مطلقا بابا هما » آغاز (نحمدك یا الهی ونصلی علی نبیك الهادی وآله الهداة و نستعین به علی الامور ونستقبل الیك) انجام (فلابد من جعل الملك مشروطا باحدالامرین بعد موضوع نظر) تاریخ تحریر : رمضان ۱۲۳۳ برخی ازصفحات نسخه معلق است بحواشی ازمیرزا محمد علی رضوی . خطنسخ ۲۳سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۲۲برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (۶۶۹۲)

۶۱۰ حاشیه برروضة البهیه

عربی . مکرر پیش . این نسخه ازاول طهارت تا اوآئل مبحث بیع سلف شرح عبارت ذیل را دارد : « وح فتکفی مشاهدة الحیوان » آغاز (نحمدك یا الهی) انجام (عدم الجواز بدون المشاهدة) خطنسخ ۲۳ سطری . عناوین نوشته نشده وسفید است .

(۱) متوفای ۱۰۸۰ درمشهد - اعیان الشیعه ج ۶ ص ٤٤۷ (۲) روضات الجنات ص ۱٤۹. نجوم السماء ص ۱۹۲ مستدرك الوسائل ج ۳ ص ۳۸۵

دارای ۱۰۶ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی مهدی قدوسی دراسفند ۱۳۱۹ (۶۴۳۵)

۶۱۱ حاشیه برروضة البهیه

عربی. مکرر ۱۴۲ فقه‌خطی. محشی: آقا جمال الدین خوانساری. کتاب از حواشی تحقیقی است و چاپ شده. این نسخه قطعهٔ از آن کتاب و تا اواخر مبحث تروک صلوة را دارد. آغاز (نحمدك یا اله العالمین) انجام (فلا اتذکرها الان) خط نسخ ۲۳ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده. دارای ۱۱۴ برگ. اندازه ۲۴ در ۱۸ بوسیلهٔ مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده. (۵۷۰۷)

۶۱۲ حاشیه برروضة البهیه

عربی. محشی: سید محمد بن سید محمد صالح بن عبد الواسع حسینی خاتون آبادی (۱) مقتول در ۱۱۴۸ (۲) درآذربایجان بمنصوص دردیباچه مؤلف ازملازمین شاه طهماسب ثانی صفوی بوده ودر بحرانی ترین دورهٔ سیاسی ایران میزیسته ودچاردربدری بوده. بمستفاد از کتاب مؤلف نزد پدر وآقا جمال خوانساری تلمذکرده. کتاب حاشیهٔ مفصلی است استدلالی بر (روضة البهیة) وبتوضیح متن آن نیز پرداخته ودرآن بسیاری بحاشیهٔ آقا جمال و برخی ازحواشی دیگر متعرض شده. مبحث صلوة جمعه رامفصل نگاشته وقائل بوجوب عینی آن بوده. عناوین مطلب: «قال المصنف: قوله» است. مؤلف می‌خواسته این کتاب را پس ازاتمام واکمال بنام (مشارق الاحکام فی معرفة الحلال و الحرام) بنامد. مأثور خامه اش تا آخر کتاب زکوة است. تاریخ ختم تألیف: صبح ۱۴ صفر ۱۱۴۷ درنیشابور. آغاز (الحمدلله الذی سهل لنا مدارك الشرایع لنهتدی الی مسالك الحلال والحرام وحثنا علی تهذیب المسآئل بالدلائل) انجام (والجواب عنه ان الظهور والخفاء متطرق فی الجمیع والمفروض انه قد اجتهد فی تحقیق الحلال و اختفی الامرعلیه فالقول بان حالهم فی الاغلب غیر مستورة خروج عن المسئله فتبصر هذا آخر ما وفقنا لتعلیقه علی کتاب الزکوة من شرح اللمعة مع تفرق البال و تشتت الاحوال فان وقع عنا الزلل وصدر بعض الخلل فالمأمول من الناظرین اصلاحه بعین الولاء دون الرد بالتعصب والمراء) ظاهراً قسمت عمدهٔ نسخه درعصر مؤلف نوشته شده وپنداشته میشود برخی ازصفحات آن بخط مؤلف باشد. خط نستعلیق مختلف ۲۱-۲۲ سطری. عناوین برخی بشنجرف نوشته وبرخی سفید گذاشته‌شده. دارای ۴۴۳ برگ. اندازه ۲۳ در ۱۸ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۶۴۸۵)

---

(۱) متوفای ۱۱۱۶ داماد مجلسی اول وصاحب کتاب حدآئق المقربین (۲) روضات الجنات ص ۲۹۷ وص ۶۷۸ - الذریعة ج ۶ ص۹۷ - شهدآء الفضیله ص ۲۳۵

کتب خطی

۶۱۳ حاشیه بر روضة البهیه

عربی. محشی: آقا محمدعلی بهبهانی (۱) در کتب تراجم نامی از این حاشیه برده نشده. تنها فاضل بارع متبحر معاصر (درالذریعه ج ۶ ص۹۵) این حاشیه را ضبط کرده ومجلدسوم از این کتاب را دربقایای کتابخانهٔ شیخ‌العراقین تهرانی درکربلاء دیده. خطبهٔ این کتاب بعینه خطبهٔ کتاب (اجارهٔ‌شمارهٔ ۴۷۹ فقه)است. اسلوب مؤلف دراین کتاب نیز بمانند کتاب مذکوراست وخیلی ازعبارات دیباچه اش مطابق با عبارات یامضمون آن کتاب است وچنین آورده: «وقد تصدى جماعات من الاساطين والفحول رضوان الله عليهم واجزل مثوباتهم وشكر مساعيهم لبيان مجملاته وكشف معضلاته و مع ذلك قدبقي رموز دقيقة ونكات انيقة وابحاث شريفة وفروع بديعة لم يعثروا عليها و لم يتعرضوا لها ولم اقصد في‌هذه‌الوجيزة ايراد ماذكروه ولا التعرض لما بينوه لا ن فيما ذكروه بلاغا وانما اقتصرت فيها على ايراد ما اختلج بالبال وناسب الحال‌مما اغفلوه من مزايا الاحوال وخبايا الاسرار وما زاغت عنه انظار الابدال وحارت فيه افكار الانذال من ابحاث‌شريفة وانظار عميقة وفروع دقيقة بديعة وكشف ما اهملوه من عبارات معضلة على حسب الوسع والطاقة ولم اقصد فيها قصد المصنفين من ايراد الاخبار والاقوال والجرح والتعديل والنقض على اقاويل الاعلام الانادر او انمادار في جلدي ايرادالاسرار الفقهية و الرموز العلمية والنكات الشرعية والاصول الكلية والمدارك الخفية و الشواهد العقلية و الاعتبارات الحدسية والفروع القدسية والعواضل العرفية والمناقشات الذوقية والبراهين العقلية ونحو ذلك على وجه الايجاز والاشارة» این نسخه حاشیه برجلددوم‌است. ازکتاب (اجاره) تا اواخر کتاب (لقطه) را دارد. کاتب بقیه را ننوشته. آغاز پس ازخطبه (و بعد فهذه تعليقة كافية وتذكرة شافية وافية قد علقتها على الروضة العلية‌البهية) انجام موجود (من حيث وجوب الرد على المالك مع ظهوره وبقاء العين او رد بدله مع‌تلفها) خط‌نستعلیق ۲۰سطری. عناوین‌بشنجرف‌نوشته‌شده. دارای ۱۹۶ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری. آستانقدس دراسفند ۱۳۲۷ (۷۱۴۱)

۶۱۴ حاشیه بر روضة البهیه

عربی. محشی: میرزا محمدعلی رضوی مذکور. نسخه مسودهٔ اصلی است.

---

(۱) دردیباچه نام مؤلف برده نشده - درپشت صفحهٔ اول بخط مغایر نوشته شده: «حاشیه آقا محمد علی برشرح لمعه» پوشیده نباشد که آقامحمد علی هزار جریبی که ازمعاصرین مؤلف این کتاب است اورا نیز حاشیه ایست بر (روضة البهیه) موسوم به (مخزن‌الاسرار الفقهیه)

از اواسط وهم از آخر سفید وناتمام گذاشته شده . موجودی از باب (طهارت) است تا اواسط باب (کفالت) پس از آن ضمن ٤ صفحه مقاله ایست در اوزان شرعیه . سپس شروع بکتاب ارث نموده . صفحهٔ اول نسخه افتاده . آغاز موجود (قوله کالا کول هذا التشبیه فی مجرد اللازمیة ای کما ان الاکول لازم کذلك الطهور) انجام موجود (لانه اخ امه) خط نستعلیق مختلف السطر. دارای ١١٧ برگ. اندازه ٢١ در ١٦ وقفی مدرس رضوی در شهریور ١٣٢٣ (٦٥٨٧)

٦١٥ حاشیه بر روضة البهیه

عربی . محشی : سید حسن بن احمد حسینی نجفی کاشانی متوفای در ١٣٤٢ بسن ٩٩ سالگی درمشهد مدفون در رواق دارالسیاده (١) از فضلاء معمر وموجه مشهد بوده . در رواق دارالسیاده اقامهٔ جماعت میداشت. مشایخ واساتیدش مولانا حاجی ملاعلی خلیلی تهرانی نجفی وآخوند ملا لطف الله اسکی لاریجانی ومیرزا حبیب الله رشتی و فاضل ایروانی و سید حسین کوه کمری وشیخ محمد حسین کاظمی است. کتاب شرح توضیحی است بعنوان (قوله) برباب ارث از (روضة البهیه) نسخه بخط مؤلف است . تاریخ ختم تألیف : دوشنبه ١٣ ذیحجه ١٣٢٧ – آغاز پس از خطبه ونام مؤلف (انه بعد تشرفی بارض الطوس قد التمسنی . بعض الاخلاء مباحثة کتاب روضة البهیة علی اللمعة الدمشقیة فاجبت مسئوله وانجحت مأموله وبعد اشتغالی به رایت بعض عباراته معضلة بل مجملة فاحببت ان اوضحها بتعلیقة وجیزه یحتوی علی مجرد حل عباراتها وادآء مطالبها ببیان اوضح) انجام (وهذه فروض نادرة قدیحتاج الیه الفقهیه ذکرناها لیکون الناظر فیه علی بصیرة) خط شکسته نستعلیق ١٩ سطری. دارای ٩٥ برگ. اندازه ٢١ در ١٦ خریداری آستانقدس در اسفند ١٣٢٧ (٧١٤٠)

٦١٦ حاشیه بر شرآئع الاسلام

عربی. محشی: سید حسن کاشانی مذکور. کتاب شرحی است توضیحی بعنوان(قوله) بر خاتمهٔ مبحث فرآئض ومواریث کتاب (شرآئع) محقق حلی. نسخه بخط مؤلف است. تاریخ ختم: جمعه ١٩ ربیع الثانی ١٣٢٣- آغاز (قال فی الشرایع خاتمة فی حساب الفرآئض قلت قد مر فی المقدمة الرابعة من الکتاب ان مقادیر الفرآئض المذکورة فی الکتاب العزیز ستة) انجام (فما ذکره المصنف ره من المیزان انما هو نافع فی معرفة خطاء الحساب وصوابا لا فی معرفت خطاء القسمة وصوابه والله العاصم عن الخطاء) پس ازاین ضمن ٥ صفحه مقاله ایست از محشی در

---

(١) اعیان الشیعه ج ٢١ ص ٤٢ واطلاعات خارجی

فقه

کتب خطی

توضیح برخی از عبارات باب قضاء کتاب (شرائع) خط شکسته نستعلیق ۱۷ سطری. دارای ۲۵ برگ. اندازه ۲۱ در۱۶ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۲۷ (۷۱۷۶)

۶۱۷ حاشیه بر کفایةالاحکام

عربی. محشی : شیخ جعفر کمرۀاصفهانی (مذکور) کتاب حاشیه ایست تحقیقی بر کتاب (کفایةالاحکام) استادش محقق سبزواری (۱) این نسخه از اول کتاب طهارت تا اواسط باب سبق ورمایه است و کاتب خاتمه داده است و باب حج را ندارد . آغاز (قال الفاضل العالم المدقق الشیخ محمد جعفر الاصفهانی اعلم انه قس یستوعب فی ذکر الاقوال فی المسئلة ثم یرجح وقد یکتفی بذکر الاقوال من غیر ترجیح و ذلك لفقد المرجح فیها وحیث لم یذکر بعض الاقوال فذلك لضعفه وعدم اعتنائه به) انجام (لاتخرج من اصطبل واحد) خط نسخ ۲۵ و۲٦ سطری. عناوین (قوله) سفید گذاشته شده . دارای ۲۷۸ برك. اندازه ۲۱ در۱۵ خریداری آستانقدس در آذر ۱۳۲۲ (٦٤٧٥)

۶۱۸ حاشیه بر محرر

عربی . کتاب تعلیقی است برمتن فقهی ازشافعیان . نسخه ناقص است و کاتب از اول مطلب نوشته. موجودی از اول کتاب تامسئلهٔ نقض وضوء است . در حاشیهٔ نسخه بخط مغایر بانسخه نوشته شده: « حاشیه مولانا جلال دوانی برمحرر فقه شافعی» تذکره های موجود برای ملا جلال الدین دوانی چنین اثری ضبط نکرده اند (۲) درجلد دوم فهرست کتابخانه جامع ازهر کتابی بنام (تحفة الفتاوی) ازجلال الدین سیوطی است وآورده است که این کتاب حاشیه بر کتاب (محرر) (۳) و کتاب (روضه) (٤)است. جلال الدین سیوطی درکتاب (حسن المحاضره) ضمن ترجمهٔ احوالش حاشیه بر کتاب روضه را ذکر نموده ونامی ازحاشیه بر کتاب محرر نبرده . آغاز پس ازتسمیه (.. هذا کتاب هو فی الاصل مصدر بمعنی الجمع ومنه سمی الجیش کتیبه ثم اطلق علی المعنی المتعارف وهو الالفاظ المخصوصة المدونة علی المعانی المخصوصه) انجام موجود (لا ابطاله من اصله کما یقال نقص العهد ویراد به مثل ذلك فلا یجری) خط نستعلیق ۲۱ سطری . عبارات متن نوشته نشده . دارای ۲۵ صفحه . اندازه ۲۱ در۱۲ واقف شناخته نشد . این کتاب را ضمیمهٔ شمارهٔ ۵۳۵ حکمت از ص ۳٦۵ به بینید (۵۸۹٦)

---

(۱) روضات الجنات ص۱٤۹ (۲) مجالس المؤمنین در تعداد مؤلفات او (حاشیه برانوار فقه شافعی) ضبط نموده (۳)تألیفی ابوالقاسم عبدالکریم قزوینی رافعی شافعی (٤) مؤلفه محیی الدین ابو زکریا یحیی نووی

کتب خطی

۶۱۹ حاشیه بر مختصر نافع

عربی. مکرر شمارهٔ ۱۷٤ و۱۷۷ فقه‌خطی. درنسخه‌نامی ازمحشی نیست. درپشت نسخه ۱۷٤ (که تاریخ تحریرش ٥ ربیع الثانی ۹٥۷ است) بخط مغایر با نسخه مؤلف بنام (شیخ‌علی) ودرنسخه دیگر (شیخ‌علی کرکی) نوشته‌شده . درکتب‌تراجم تألیفی بدین نام برای محقق کرکی ضبط نشده. نسخه‌های متعددی ازکتاب (مختصرنافع) این کتابخانه معلق است بحواشی بامضاء (ع ل) وآن‌حواشی‌مطابق‌است عیناً باعبارات این‌کتاب . باری این نسخه از اول کتاب تا اوآئل باب صلوة میت را دارد (۱) و دو صفحه ازمبحث (مآء المضاف) افتاده (لیك مختصر نافع شماره ۸۰۰ ازاول‌طهارت تا آخر دیات معلق است بحاشیهٔ «ع ل») اسلوب این حاشیه چنین است‌که در دیباچه‌گفته وعیناً نقل میگردد. آغاز (الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی رسوله محمد و آله الطاهرین بعد فهذه فواید علقتها علی‌کتاب النافع الشرایع لبیان ما یعتمد علیه‌فی الفتوی مماتردد فیه صاحب الکتاب او افتی فیه بخلاف ما یقتضیه الدلیل وایضاح ما قد یخفی من العبارة او مقسم المسئله معتمداً فیها غایة الاختصار والله حسبی و نعـم الوکیل قوله اما المطلق الخ ثم یتعرض لتعریف المطلق هنا والکاشف تحقیـقه انه الذی یقع علیه اسم المآء عرفا معری عن القیودوالاضافات) انجام (وکذا اذاکان اتمامه لها ماشیا) خطنسخ ۱٥ سطری. کاغذ حنائی عناوین‌بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۱۰۱برك. اندازه ۱۸ در۱۲ خریداری‌آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۱۹٥)

۶۲۰ حاشیه بر مختلف الشیعه

عربی . محشی : میر داماد . این‌نسخه ازاول کتاب‌طهارت تاقدری‌ازمبحث‌تنجیس آب چاه شرح این‌عبارت : « مسئلة اختلف علمآئنا فی مآء البئر»را دارد. نسخه درعصر مؤلف‌نوشته شده ومعلق است بحواشی اضافی ازمؤلف . دیباچهٔ کتاب ازمؤلف نیست . آغازنسخه (الحمدلله رب العالمین وصلواته علی سیدنا اکرم النبیین وآله الطاهرین قال سیدنا ومولانا ومقتدانا سید الحکمآء وسید العلمآء سلطان المتألهین برهان المتبحرین) آغازکتاب قوله رحمه‌الله تعم‌کتاب الطهارة قال الشیخ فی النهایة انها اسم لما یستباح به‌الدخول فی‌الصلوة فاورد ابن ادریس علی‌طرده ازالة الخبث عن البدن‌والثیاب‌الصلوة وعلی عکسه وضوء الحآئض) انجام (فالاقرب الاظهر ان ما ذکره غیرمنجح والوجه‌العدم

(۱) الذریعه (ج٦ س۱۹۳) از حواشی بر کتاب (مختصر نافع) یکی ازشیخ علی بن سلیمان قدمی بحرینی (متوفای ۱۰٦٤) آورده وهم‌ازشیخ علی محقق کرکی ضبط کرده . وآورده که‌این‌حاشیه دوم بر باب‌فرآئض است.

اجداء مثل ذلك فى الطهارة) خطنستعليق مختلف‌السطر. نسخه رطوبت‌رسيده . داراى ۲٤ برك. اندازه ۲۰ در۱۳ خريدارى‌آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (٦١٩٤)

٦٢١ حاشيه بر مختلف الشيعه

عربى . محشى : اميررفيع الدين محمد طباطبآئى نا ئينى معروف بميرزا رفيعا (مذكوردرص۱۰۹) حاشيهٔ متوسطى است بر كتاب (مختلف الشيعه) علامهٔ حلى. نسخه ناقص است. ازاول كتاب تااوآئل باب صلوة را دارد . آغاز پس از پنج سطر ديباچه (قوله اتفق علمآؤنا الا ابن‌ابى‌عقيل على ان المآء القليل الخ اقول لايخفى‌ان‌لادلالة‌فى كلامه‌على على انه نجس دائماً اوعلى كل حال نلايرد عليه‌مآء الاستنجاء على ما قيل) انجام موجود (لطول امتدادها بعد وقت فضيلة كل‌منها وقتين قوله مسئله) نسخه معلق‌است بحواشى ازمؤلف . دربرخى صفحات حاشيه‌ايست ازمحمدرضاالحسينى .خطنسخ۲۰سطرى. عناوين بشنجرف‌نوشته‌شده . داراى ۹۹ برك. اندازه ۲۰در۱۳ خريدارى‌آستانقدس درفروردين ۱۳۲٤ (٦٦٤٧)

٦٢٢ حاشيه

عربى . كتاب حاشية ايست بعنوان : «قوله . فآئدة» برمتن جامعى درفقه‌اهل سنت وجماعت . نام كتاب ومؤلف‌آن وهم نام (متن كتاب) دانسته‌نشد. از كتاب برمى‌آيد كه متن‌آن منتخب وملخص است ازكتابى ديگر . دركتاب وحواشى‌نسخه براى‌صاحب متن كتابهاى : (تدريب) و (شرح مهذب) يادشده. باين‌قرينه دانسته‌ميشود كه‌متن كتاب اثرخامهٔ شيخ الاسلام سراج الدين ابوحفص عمر بن رسلان بن نصير بن صالح كنانى عسقلانى شافعى (متولد در۱۲ رمضان ۷۲٤ متوفاى‌در۱۰ذيقعده ۸۰۵) معروف به(بلقينى) است (۱) صفحات اول وآخر نسخه افتاده موجودى از مبحث (حيض) تا قدرى ازمبحث (صداق) است . آغاز موجود پس ازچهارسطر اول صفحه كه مقدارى ازآن درصحافى رفته (هذا الوجه الشاذ العامل (كذ) بانه اذا اطول اخر وضوءها على اول يصح) انجام موجود (وبخلاف الرجوع بسبب‌الفلس فانه بسبب علقة فى‌العقدوهى لمن(كذ)وبخلاف) نسخه قديمى‌است . خط نسخ ۳۰ سطرى. صفحات موريانه خورده . داراى ۱۵۷ برك. اندازه ۲٦ در۱۷ خريدارى‌آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (۷۲٤۷)

٦٢٣ حبل المتين فى احكام الدين

عربى . مؤلف : شيخ بهآئى. كتاب حاوى براحاديث صحيح وحسن و موثق

(۱) حسن‌المحاضره ج ۱ ص ۱۳۵ – الاعلام ج ۲ ص۷۱٤

کتب خطی

وارده‌در باب احکام فرعیه‌است که در آن بشرح‌وتوضیح وجمع ونقل‌اقوال وتحقیق‌پرداخته وبسبك کتب فقهیه تألیف نموده . کتاب برمناهج چهارگانه‌عبادات وعقود وایقاعات و احکام مرتب است. رسالهٔ (وجیزه درعلم‌درایه) را بمنزلهٔ مقدمهٔ این کتاب قرار داده. مأثور خامهٔ مؤلف جلد اول است که‌شامل کتاب طهارت وصلوة وتاآخر مبحث (تعقیبات) را دارد وهم مختصری ازباب مواریث (مقدمه ازباب سوم ازمنهج چهارم) که موسوم است به (فرآئض بهآئیه) وباجلد اول چاپ شده . بمذکور در (امل الامل) این جلد حاوی بیش از هزارحدیث است وبنقل (الذریعه‌ج ٦ ص ٢٤٠) مجموع احادیث این جلد پس ازحذف مکررات یکهزار و هشتاد و پنج حدیث است . تاریخ ختم تألیف : پس از فراغ ازتعقیب نماز صبح جمعه ١٨ شوال ١٠٠٧ درمشهد داخل روضهٔ مطهرهٔ منورهٔ رضوی . آغاز (الحمدلله الذی دلنا علی الطریق القویم) انجام (والحمدلله اولا وآخراً وباطنا) کاتب : طهماسب بن محمد بن حسن جزایری . تاریخ‌تحریر : ٦ جمادی الثانی ١٠٨٧ در مدرسهٔ خانیه (کذ) نسخه را سلمان بن محمد امین‌کرمانی با نسخه رشیدالدین محمد سپهری (١) مقابله وتصحیح نموده . تاریخ ختم مقابله : عصر جمعه ١٤ ربیع‌الاول ١٠٨٩ - رسالهٔ (فرآئض بهائیه) ضمیمهٔ نسخه‌است . درآخرنسخه ضمن پنج سطرسلسلهٔ اسناد روایتی فخر المحققین حلی‌نوشته‌شده . نسخه معلق است بحواشی ازمؤلف. خط‌نسخ ١٩ سطری. عناوین‌بشنجرف نوشته‌شده . اوراق مجدول بشنجرف . دارای ٣٣٨ برك. اندازه ٢٤ در١٦ وقفی حاج قائم مقام (٢٧٣٢)

۲۲۲ حبل المتین

عربی . مکرر پیش . این نسخه مصدراست برساله (وجیزه) درعلم درایه و معلق است بحواشی ازمؤلف . آغاز (الحمدلله الذی دلنا علی الطریق القویم) انجام (اولا وآخراً وباطناً وظاهراً) کاتب : عبد الرزاق بن‌صوفی . تاریخ تحریر باب‌طهارت: شوال ١٠٦١ - تاریخ کتابت باب صلوة: چهارشنبه ٢٨محرم١٠٥٧ خط‌نسخ ٢٥سطری. عناوین‌بشنجرف نوشته‌شده . دارای ٢١٩ برك. اندازه ٢٩ در١٧ وقفی‌نائینی (٢٨٥٥)

---

١) مصحح این نسخه از رشیدالدین محمد سپهری بعنوان : « العالم العادل الکامل الفاضل المرحوم المغفور المبرور » یادکرده . الذریعه (ج ٦ ص٢٤٠ و٢٤١) رشید الدین را باین نام ونشان ضبط کرده : « رشید الدین محمد بن صفی‌الدین محمد الزواری الشهیر بالسپهری » وهم نسخهٔ این کتاب که بخط او بوده درتهران درکتابخانهٔ سلطان المتکلمین دیده. تاریخ‌ختم تحریرآن پنجم جمادی الاول ١٠٣٢ بوده.

کتب خطی

۶۲۵ حبل المتین

عربی. بمانند پیش . نسخه معلق است بحواشی ازمؤلف ودرعصرمؤلف نوشته و مقابله شده است بانسخهٔ معتبری که اثر دستخط مؤلف برآن بوده . آغاز (الحمدلله الذی دلنا علی الطریق القویم) انجام (اولا وآخراً وباطناً وظاهراً) خطنستعلیق ۲۲ و ۲۴ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۲۳ برگ. اندازه ۲۵ د ر ۱۳ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۲۷۳۳)

۶۲۶ حبل المتین

عربی. بمانند پیش . این نسخه درمقدمه از باب سوم (درمواریث) ازمنهج چهارم کتاب ودربیان سهام وفروض است وموسوم است به (فرآئض البهائیه) آغاز (الباب الثالث من المنهج الرابع من الحبل المتین فی المواریث وفیه مقدمة وخمسة مطالب)انجام (تمت المقدمة بعون الله والحمدلله) خطنسخ مختلف السطر. عناوین وجدولهای فروض وسهام بشنجرف نوشته وترسیم شده . دارای ۵ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی شیخ محمد باقر در ۱۱۷۶ (۲۷۳۵)

۶۲۷ حبل المتین

عربی .بما نند پیش . آغاز (الحمد لولیه ومستحقه و صلواته علی خیر خلقه قال الشیخ بهاء الدین قدس الله سره فی کتابه الحبل المتین الکتاب الثالث من المنهج الرابع فی المواریث) انجام (تم الجدول) کاتب : شیخ حرعاملی (صاحب وسآئل الشیعه) تاریخ تحریر: شب شنبه ۱۵ رمضان ۱۰۵۰ خطنسخ ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۳ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۵ وقفی ملا صنوبر وشیخ حسن (۷۱۸۲)

۶۲۸ حبل المتین

عربی . بماند پیش . آغاز (الباب الثالث من المنهج الرابع) انجام (فی الثلاثة الاخیرة) خطنستعلیق خوب ۳۱ سطری. عناوین بشنجرف. جدول فروض با طلا ترسیم شده . صفحات مجدول بتحریر وطلا . دارای ۳ صفحه . اندازه ۴۳ در ۲۶ وقفی نائینی (۲۷۳۴)

۶۲۹ حدآئق الناضرة فی احکام العترة الطاهره

عربی. مؤلف: شیخ یوسف بحرینی. این کتاب از کتب فقهیهٔ معروف و معتبر واستدلالی است. شامل ابواب عبادات (بجز باب جهاد) وعقود وایقاعات وحاوی اقوال وفروع ونصوص وارده درهرمسئله است که بخامهٔ روان واسلوبی ممتاز نگاشته . عمرمؤلف

وفات باتمام این کتاب نفیس نکرده . مأثور خامه اش ازاول عبادات تاقسمتی از کتاب (طهار) است . مؤلف کتاب را مصدر داشته بدوازده مقدمه در مباحث مقدماتی علم اصول و قواعد کلی استنباطی . تاریخ شروع بتألیف آن روشن نیست . مؤلف هنگامی که در شهرستان (فسا) مقیم بوده شروع بتالیف این کتاب نموده وتا (باب اغسال) را نوشته . لیک حوادث وانقلابات آنروز موجب تفرقهٔ مردم آن شهرستان شده . بیشتر اموال و کتب مؤلف بیغما میرود و اتمام این کتاب بتعویق افتاده . پس از اقامت و استقرار در کربلاء شروع بتألیف این کتاب میفرماید وآنچه را که سابقا نگاشته بوده مختصر بوده ودراین نوبت بتفصیل آن می پردازد وتا آخر عمر مشغول بتألیف بوده . آخرین تاریخی که در ختم مجلدات کتاب دیده میشود تاریخ ختم کتاب نکاح است که دردوم جمادی الثانی ۱۱۸۵ بوده (۱) تفصیل ترتیب ابواب کتاب را درباب کتب فقه چاپی به بینید . این نسخه ازاول (باب اغسال) تا کتاب طهارت را دارد . تاریخ ختم تألیف این جلد : ۲۶ جمادی الثانی ۱۱۷۹ آغاز (الباب الثانی (کذ) فی الغسل ومنه الواجب والمندوب ولکلام فیه یقع فی مطلبین) انجام (والفوز بسعادة الاختتام) کاتب: میراسماعیل بن حاج میر ابوالهادی بیرجندی قاینی . تاریخ تحریر : چهارشنبه غرهٔ ذیحجه ۱۲۰۵ پس از این ضمن سه صفحه صورت اجازه ایست مفصل ازمؤلف بآخوند ملا حسن بن محمدعلی سبزواری مجاور کربلاء . خط نسخ ۲۷ سطری . عناوین برخی بشنجرف است وبعضی نوشته نشده . دارای ۳۲۱ برگ . اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفی نائینی (۲۷۳۰)

۶۳۰ حدائق

عربی . بمانند پیش . این نسخه حاوی کتابهای (تجارت - دین - رهن - شفعه حجر - ضمان - حواله - کفالت - صلح - شرکت - مضاربه - مزارعه و مساقات - ودیعه - عاریه - اجاره - وکالت - وقوف وصدقات وحبس وسکنی ورقبی وعمری وهبه - سبق و رمایه - وصایا) است. تاریخ ختم تألیف: ۲۲ ربیع الثانی یا ۲۳ جمادی الثانی ۱۱۸۳ آغاز پس ازخطبه (کتاب التجارة وفیهٔ مقدمات وفصول) انجام (وآله الطیبین الطاهرین) نام کاتب درآخر کتاب حجر وصلح نوشته شده : موسی بن عیسی بن یوسف بن کاظم بن موسی بن عیسی موسوی جزائری . تاریخ تحریر که درآخر کتاب حجراست : ۱۱ جمادی الثانی ۱۲۰۷ درشهرستان کاظمین . کاتب اواخر نسخه : محمد بن عبدالله طباطبائی. تاریخ تحریر: غرهٔ جمادی الاول ۱۲۶۱ خط نسخ ۳۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای

(۱) لؤلؤة البحرین

۳٦٦ برك. اندازه ۳۱در۲۱ وقفی‌نائینی (۲۷۳۱)

((حرف خ))

٦٣١ خلاف

عربی . مکرر ۱۸۲فقه‌خطی. مصنف شیخ طوسی . این کتاب از کتب معروف‌فقهی‌است که در کتاب (فهرست شیخ) بعنوان (مسآئل الخلاف مع الکل) ضبط شده . ودر آن بذکر مسآئل اجماعی امامیه ومناظرهٔ بافقهآء مذاهب چهارگانه اهل‌سنت وجماعت پرداخته و طریقهٔ اعمال نقد ونظر واستنباط را نشان‌داده وآنرا پیش‌از کتاب (مبسوط) تصنیف فرموده . این‌نسخه شامل کتابهای : (احیآء الموات . وقوف وصدقات و هبات . لقطه . فرآئض . وصایا . ودیعه . الفیئی وقسمة الغنیمة . قسمة صدقات . نکاح . صداق . ولیمه. خلع . طلاق. رجعت. ایلاء . ظهار. لعان. عدد. رضاع . نفقات . جنایات . دیات . قتال اهل‌البغی. مرتد. حدود. سرقت. قطاع الطریق. اشربه. السر. جزیه . صید و ذبآئح. ضحایا. اطعمه. ایمان. نذور. آداب القضاء. شهادات . دعاوی و بینات. عتق مکاتبه. تدبیر. امهات الاولاد) است. آغاز (کتاب احیاء الموات الارضون‌العامرة فی بلاد الاسلام التی لایعرف لها صاحب معین للامام خاصة وقال ابوحنیفةانماتملك بالاحیاء اذا اذن الامام فی ذلك وقال الشافعی لاتملك دلیلنا اجماع الفرقه) انجام (و اما کونها ام ولد فان طریقة الاشتقاق هذه قد ولدت فیه فینبغی ان یسمی بذلك) کاتب: جعفربن‌محمد حسین خوانساری . تاریخ‌تحریر: شعبان ۱۲۳۱ ، خط نسخ ۳۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۱۳٦ برك. اندازه ۲۹ در ۲۰ وقفی‌نائینی (۲۷۳٦)

٦٣۲ خلل الصلوة

عربی. مکررشمارهٔ ۱۷۵ و۲۳۸فقه‌خطی. مؤلف: محقق کرکی. در کتب تراجم رسالهٔ دراین موضوع برای محقق کرکی‌دیده نشده. استنادآن بمحق کرکی همانا بتشخیص ومرقوم واقف نسخه۱۷۵- است وضمیمهٔ کتاب (بیان) شهید اول‌نیز بنام محقق کرکی‌چاپ شده (۱) رساله ایست استدلالی حاوی فروع ومرتب است بردو (قسم) : قسم اول د ر سهو قسم دوم درشك وهرقسمی شامل فصولی است. آغاز (الحمد لله الذی فطر السموات والارض فاستویا ولوکان فیهما اله الاالله لفسدتا وصلوته علی‌نورالانوار و حبیب الجبار

---

(۱) درتعداد مؤلفات شیخ ابراهیم قطیفی معاصر محقق کرکی‌رسالهٔ بنام (رسالة فی‌احکام الشکوك) ذکرشده . درجلد دوم فهرست شماره ۲۳۸ فقه‌خطی عیناً همین رسالهٔ (خلل‌الصلوة) است که بنام شیخ ابراهیم قطیفی ضبط شده برای استدراك یادآوری شد .

محمد النبی المختار وعلی وصیه اللیث الکرار) انجام (وقد ذکرت لك ایها الطالب المسترشد اصول هذین البابین واکثر فروعهما بعبارة تقرب الی فهمك وتزیل عنك وهمك لان جزئیات فروع الفقه لا تنحصر بعد ولا تنضبط بحد ویحصلها ماذکرناه) کاتب: ابراهیم بن محمد بن حسن بن شیخ محمد بن شیخ حسن بن شیخ محمد بحرینی عکری احسائی مسکن. خط نسخ مختلف السطر. دارای ۱۲ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۶۹۸۰)

((حرف د))

۶۳۲ دره

عربی. مکرر شمارهٔ ۱۹۴ فقه خطی. سراینده: بحر العلوم سید مهدی (بن سید مرتضی بن سید محمد بروجردی حسنی حسینی) طباطبائی متولد درشب جمعه ازماه شوال ۱۱۵۵ در کربلاء متوفای در ۱۲۱۲ در نجف. مقبره اش درمحله مشراق وصل بمسجد طوسی است وتا امروز باقی ومزاراست. نسب شریفش ازپدر منتهی است بحضرت محمد بن ابراهیم (طباطبائی) بن الدیباج وازطرف مادر منسوب است بمجلسی اول. نزدپدر ووحید بهبهانی وسید حسین قزوینی وسید حسین خوانساری وآقامحمد باقر هزار جریبی وشیخ محمد مهدی فتونی عاملی نجفی وامیر عبدالباقی خاتون آبادی وصاحب حدآئق تلمذ وروایت حدیث نموده. کمالات معنوی وفضائل صوری وریاست عامه را واجد وجامع بوده واز اوحدی اعلام امامیه است (۱) اکابرفقهاء و اعاظم علماء عصر غاشیه کش ارادت حضرتش بودند. معاصر جلیلش شیخ اکبر (صاحب کشف الغطاء) با آن علومقام مداح حضرتش بوده (۲) چند سال درمکه ومدینه مجاور وبمذاهب چهارگانهٔ اهل سنت مدرس بوده. در اوآخرعمر بجهت چاقی مفرط وبیماری خفقان از افادهٔ علوم وا مانده وبمطالعه وتألیف می پرداخته. کتاب منظومه ایست ببحر رجز و بهترین منظومهٔ فقهی است. شیخ فقیه شیخ محمد علی اعسم نجفی (۳) درتوصیف آن فرموده: «درة علم هی ما بین الدرر فاتحة الکتاب ما بین السور» اثر طبعش از باب طهارت تاآخر صلوة طواف است. تاریخ شروع بنظم: ۱۲۰۵ شرح این منظومه را بشمارهٔ ۷۲۲ خطی و۶۸۳ چاپی به بینید. آغاز (افتتح المقال بعد بسملة) انجام (من الدعاء الموجز المشهور) تاریخ تحریر: ۱۲۱۸ پس

(۱) روضات الجنات ص ۶۷۷- مستدرك الوسآئل ج ۳ ص ۳۸۴- نجوم السمآء ص ۳۱۳ (۲) در آن قصیده که گفته: « لسانی عن احصآء فضلك قاصر - وفکری عن ادراك کنهك حاسر » وهم در مدیح دیگر: « الیك اذا وجهت مدحی وجدته - معیبا وان کان السلم من العیب » (۳) متوفای ۱۲۳۳- ازشاگردان بحر العلوم است.

فقه

کتب خطی

ازاین ضمن ٤٦ صفحه اشعار متفرقه عربی ازسید حمیری ومهیار دیلمی است . خط نسخ ۱۵ و۷۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٤۹ برك. اندازه ۱۵در۱۰خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۱۹٦)

٦۳٤ درالمنضود فی معرفة صیغ النیات والایقاعات والعقود

عربی . مؤلف : ابوالقاسم علی بن علی بن جمال الدین محمد بن طی عاملی فقعانی متوفای در ۸۵۵ ازفضلاء بارع امامیه است . روایت میکند از محمد بن محمد بن داود عاملی واحمد بن ابی جامع وابن جامع وابن حسام وابن سلمان. (۱) رساله دورهٔ جامع مختصرفقه امامیه است که نخست هربابی را عنوان تعریف داشته وبیان مقدمات وشرایط واقسام آنرا نموده وسپس بذکر وبیان کیفیت نیت درعبادات وصیغ عقود وایقاعات پرداخته وعمدهٔ مقصود تألیف جهة اخیر بوده. دردیباچه چنین آورده:« فاشارالی من اشارته لازمة وطاعته واجبة ان اجمع له رسالة فی علم الشریعة متضمنة لاحکام النیات وصیغتها وصیغ العقود والایقاعات وکل عبادة یحتاج الیها فی الشرعیات » تاریخ ختم تألیف : نزدیك بثلث ازشب آدینهٔ ۷ محرم ۸۵٤ ــ آغاز (الحمدلله الذی هدانا بلطفه الی سبیل الثواب وجعل النیة والعمل الصالح سبیل الی تحصیل الصواب) انجام (والسارق یجب علیه الایصال المال لاالاقرار بالسرقة کذا ذکره الشهید فی قواعده) کاتب : ابن علی بن محمود بن حاج محمد المطلق اصفهانی . تاریخ کتابت: ثلث ازشب شنبه نیمهٔ ربیع الثانی ۹٦۵ خط نسخ ۱٤سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . صفحات معلق بعبارات منقوله ازکتب فقهی . دارای ۱۲٦ برك. اندازه ۱۷در۱۳ خریداری آستانقدس در آذر ۱۳۲۲(٦٤۹٦)

٦۳۵ دروس الشرعیة فی فقه الامامیه

عربی . مکرر شمارهٔ ۱۸٤ فقه خطی . مؤلف: شهیداول . این کتاب از کتب معروف فقهیه است . مطالب آنرا درعنوان درس ذکر داشته و درآن ذکرفروع واقوال واشاره بدلایل نموده . مؤلف این کتاب را پس ازکتاب های (ذکری) و (بیان) بجهت دوفرزندش (ابوطالب محمد وابوالقاسم علی) (۲) تألیف فرموده . مأثور خامه اش از کتاب طهارت تا آخرکتاب رهن است . بقیه ابواب: « ضمان . عاریة . مضاربة . اجاره . وکالت . سبق ورمایه . نکاح . طلاق . خلع . مبارات. ایلاء . ظهار . عهد . حدود . قصاص . دیات » را سید جعفر بن احمد حسنی الملحوس برسم تکمله وتتمیم تألیف وملحق

---

(۱) روضات الجنات ص٤۰۰ ــ مستدرك الوسائل ج ۳ ص ٤۳۱ (۲) ترجمه شان درامل الامل مذکور است .

بکتاب نموده . تاریخ ختم این تکمله: آخر روز ٢٦ رجب ٨٣٦- نسخهٔ اصل این تکمله در کتابخانهٔ (مدرسهٔ فاضلیه مشهد) بشمارهٔ ٣٠ فهرست آن کتابخانه بوده. پس از خراب شدن آن مدرسه(١) کتاب های آن باداره‌ٔ فرهنگ داده شد . ترجمهٔ مؤلف این تکمله بنظر نرسید . تنها در مستدرک الوسائل (ج ٣ ص ٤٣٩) نامش مذکور است. بالجمله کتاب چاپ شده . شرح این کتاب را بشارهٔ ٦٠٠ چاپی به بینید. آغاز (الحمد لله الذی انطق السنتنا بحمده) انجام (وهذان الفرعان مع اشتراط الراهن فی البیع) نسخه مصدر است بفهرست ابواب چهل وهشت گانه کتاب ومملق است بحواشی ازمؤلف وعبارات منقوله از کتب مختلفهٔ فقهی وتصحیح ومقابله شده است . تاریخ ختم مقابله : ٢٣ ذیحجه ٩٧٧ - خط نسخ مختلف ١٩ سطری . تاریخ تحریری که در آخر نوشته : ٩ ذیحجه ٩٧٧ عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای ٣٢٠ برك. اندازه ٢٥ در١٨ وقفی حاج قائم‌مقام(٢٧٣٧)

٦٣٦ دروس

عربی. مکرر پیش . فهرست ابواب کتاب درپشت صفحهٔ اول نسخه نوشته‌شده. آغاز (الحمد لله الذی انطق السنتنا بحمده) انجام (مع اشتراط الرهن فی البیع) کاتب : ابن شمس الدین نامور . تاریخ تحریر : ٤ شوال ٩٨٢ .خطنسخ ١٩ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ٣٤٨ برك. کاغذ نسخه نخودی وحنائی. اندازه ٢٣ در١٧ خریداری آستانقدس در١٣١١ خورشیدی (٢٧٣٨)

٦٣٧ دروس

عربی. مکرر پیش. نسخه ازاول کتاب تاوآخر باب حج است. علامت مقابله‌وتصحیح رادارد. آغاز (الحمدلله الذی انطق السنتنا بحمده) انجام (مع اشتراط الراهن فی البیع) خط نسخ ١٧سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده. دارای ٣٥٦ برك. اندازه٢٤٫٥ در١٨ وقفی نائینی (٢٧٣٩)

((حرف ذ))

٦٣٨ ذخر الرائع فی شرح مفاتیح الشرائع

عربی . شارح : مولانا سید عبدالله بن سید نورالدین بن سید نعمت الله جزایری متولد در٧ شعبان ١١١٤ متوفای در ١١٧٣ مدفون درمقبرهٔ پدرش واقع درجوار مسجد جامع شوشتر (٢) ازفضلاء جامع عصر خود بوده. درشوشتر نزد پدرودرشیرازواصفهان وخراسان وغیرها نزد اعلام عصر تلمذ نموده. ودرفنون ریاضی متبحر بوده. درفقه‌طریقهٔ

(١) تاریخچهٔ مدرسهٔ مذکوررا درکتاب مطلع الشمس ج ٢ به بینید (٢) تحفة العالم ص ١٠٤

متوسط میانهٔ اصولی واخباری را داشته. درشعر دارای طبع و (نقیر) تخلص مینموده، پس ازپدر بفرمان‌شاهنشاه افشارمناصب شرعیه باو مرجوع گشت. درشورای صحرای‌مغان از مدعوین بوده وخطبهٔ تهنیت جلوس آنشاهنشاه را انشآء نمود وخواند. کتاب شرحی است مزجی برکتاب (مفاتیح الشرآئع) فیض کاشانی. وآنرا مصدر داشته بمقدمهٔ‌مفصلی درمطالب اصولی ودرشرح بنقل اقوال نیز پرداخته. میرقوام الدین‌سیفی قزوینی این‌شرح‌را که دید چنین بستود : « بحسبك ذخرالسیدالموسوی نی — بیان مفاتیح الشرآئع کافیا » « ففیه التمام الکشف عن مشکلاته — بطرز انیق جآء للمعی شافیا — واشرق نورالدین منه بنعمة — من‌الله ایدی کل‌ماکان خافیا » شارح دردیباچه آورده که شروع بتألیف‌این شرح درده سال وچندی پیش ازاین نمودم. لیك‌آنر موفق باتمام نگشتم تا دراین هنگام که بسن سی سالگی رسیدم حسب الامر پدر ازنو شروع بتألیف نمودم. از ین رو با ید تاریخ شروع بتألیف حدود سال ۱۱۳٤ باشد. نسخه ناقص است وتا اواسط مبحث(آداب تخلی) را دارد. باین جهت مقدار مأثور خامهٔ شارح وتاریخ ختم تألیف دانسته نشد. آغاز (بسم الله یبتدی کل امر یستتم وبحمده یفتتح کل مرام وبه یختتم فصل اللهم علی رسولك الامین وعترته الهداة الاکرمین) انجام موجود (فی الباب المذکور عن الباقر علیه السلام) نسخه مقابله شده ومعلق است بحواشی ازشارح. متن‌کتاب بخط نسخ ۲۵ سطری وبدخط. حاشیه بخط شکسته نستعلیق روشن نوشته‌شده. روی عبارات متن‌خط شنجرفی کشیده شده ، قسمتی هـم بی‌امتیاز است. دارای ۱۹۰ برك. اندازه ۲۰ در۱۵ وقفی ملکزادهٔ کونر (۷۰۱۷)

٦٣٩ ذخیرة المعاد فی شرح الارشاد

عربی . مکرر ۱۹۸ فقه خطی . شارح : محقق‌سبزواری (مولانا محمدباقر بن محمد مؤمن) متوفای در۱۰۹۰ جنازه اش ازاصفهان نقل بمشهد شد ودرسردابهٔ مدرسهٔ میرزاجعفر دفن‌گشت. ازاعلام جامع عصرخود بود. بمناصب امام جمعه وشیخ الاسلامی وتدریس مدرسهٔ ملاعبدالله شوشتری دراصفهان نائل شده .نزد میر فندرسکی وشیخ‌بهائی تلمذ نموده وروایت میکند ازشیخ بهائی وسیدحسین بن حیدر عاملی وغیرهما . در شعر نیز دارای طبع بوده ترجمه اش درتذکره نصرآبادی (ص ۱۵۱ چاپ تهران) چنین آورده‌شده: «عارف‌معارف‌یقین‌وکاشف‌سرآئر علوم دن مبین و مقتدای نحول علمآء و پیشوای زمرهٔ فضلاء گلزارعبادت ازآب وضویش باطراوت وگلستان معرفت از اهتزاز نفس مبارکش همدوش نظارت بقوت بی تعلقی ازقید علائق وارسته وبنسبت زهدوتقوی

ایشان مرغان سبزوار تحت الحنك بسته. دراوآئل شباب دوش بدوش آگاهی جهت تحصیل باصفهان آمده . درعلوم نظری ازتلامذهٔ میرز ابوالقاسم فندرسکی وقاضی معز بود. درعلوم دین وضبط احادیث باآخوند ملا حیدر علی اصفهانی وملا حسنعلی ولد ملاعبدالله شوشتری مباحثه نمود » کتاب شرحی است مزجی ومفصل واستدلالی برکتاب (ارشادالاذهان) علامهٔ حلی . روضات الجنات (ص ۱۱٦) دربارهٔ این شرح آورده که غالب الفاظ ومعانی این شرح از کتاب (مدارك الاحکام) گرفته شده . مأثور خامهٔ شارح تاآخر با ب حج است. کتاب دیگرش موسوم (کفایة الفقه) بمانند متمم این کتاب است . کتاب چاپ شده . این نسخه جزء اول کتاب طهارت است . تاریخ ختم تألیف این جزء : اواخر رمضان ۱۰۵۰ - آغاز (کتاب الطهارة ای هذا کتاب الطهارة والکتاب اسم مفرد) انجام (للمسامحة فی ادلة السنن) نسخه را محمد مهدی سبزواری درربیع الثانی ۱۱۲۸ مقابله نموده . برخی از صفحات معلق است بحواشی ازمحمد سعید . خط نسخ ۲۵ سطری. روی عبارات متن خط قرمز کشیده شده . دارای ۲٦۹ برك. اندازه ۲۵در۱۹ وقفی حاجی محمد قدیر اصفهانی در۱۱۵۵ بوسیلهٔ مدرس رضوی درشهریور۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده(۵۷۰۸)

٦٤۰ ذخيرة المعاد

عربی. مکرر پیش . این نسخه ازاول مبحث تیمم تاآخر کتاب طهارت را دارد. آغاز (النظر الرابع فی اسباب التیمم ای الاسباب المسوغة له) انجام (للمسامحة فی ادلة السنن) کاتب: محمدکاظم بن ملا روح الله سمنانی . تاریخ تحریر: ٦ صفر ۱۰۸۵ خط نسخ ۲۲ سطری. دارای ۱٦۹ برك. اندازه ۲۵در۱۹ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۷٤۱)

٦٤۱ ذخيرة المعاد

عربی . بمانند پیش . این نسخه مقصد اول ازکتاب صلوة است . تاریخ ختم تألیف کتاب (بضبط نسخهٔ چاپی) : جمادی الثانی ۱۰۵۳ - آغاز پس ازخطبه (کتاب الصلوة الصلوة لغة هی الدعا) انجام (وهی غیردالة علی مدعاه) خط نسخ ۲۳ سطری. روی عبارات متن خط شنجرفی کشیده شده . دارای ۱٤۸ برك. اندازه ۲٤در۱۹ وقفی حاج محمد حسن در ۱۱۷٤ بوسیلهٔ مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده (۵۷۱۰)

٦٤۲ ذخيرة المعاد

عربی. بمانند پیش . این نسخه حاوی کتابهای زکوة وخمس وصوم است. تاریخ

ختم تألیف: رجب ۱۰۵۵ – آغاز پس ازخطبه (قال المصم کتاب الزکوة الزکوة فی اللغة الطهارة والزیادة والنمو) انجام (لزوم ثلث کفارات اذا وقع فی نهار رمضان فتدبر) کاتب: محمد بن ولی الله موسوی قاینی. تاریخ تحریر: جمادی الثانی ۱۱۰۵ درشهرستان مشهد. واقف نسخه درتاریخ مذکور نسخه را مقابله نموده. خط نسخ ۲۴ سطری. روی متن خط شنجرفی کشیده شده. دارای ۱۶۵ برگ. اندازه ۲۵ در ۱۹ وقفی سید محمدتقی بن محمد صادق موسوی در رمضان ۱۱۱۹ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۷۴۰)

۶۴۳ ذخیرة المعاد

عربی. بمانند پیش. این نسخه کتاب حج است. آغاز پس از خطبه (کتاب الحج قال ابن الاثیر فی النهایة الحج فی اللغة القصد الی کل شیئی) انجام (عن عمار الساباطی عن الصادق ع) کاتب: اسماعیل بن حاج ابراهیم عامری سبزواری الچشمی. تاریخ تحریر: غرهٔ رجب ۱۱۲۸ خط نسخ مختلف الخط والسطر. دارای ۱۶۸ برگ. اندازه ۲۵ در ۱۸ وقفی حاج محمد حسن در ۱۱۷۴ بوسیلهٔ مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده (۵۷۰۹)

((حرف ر))

۶۴۴ رسائل

فارسی. مجموعه ایست حاوی پنج رساله: ۱ رساله در کفاره. مؤلف: مجلسی دوم. تاریخ ختم تألیف: صفر ۱۰۹۱–آغاز پس از خطبه (امابعد کفاره بردونوع است اول کفارات احرام حج وعمره وآنهارا در رسالهٔ حج بیان کرده ام) ۲ رسالهٔ در احوال ناصبی. گمان میرود مؤلف آن نیز مجلسی دوم باشد. آغاز پس ازخطبهٔ که باخطبهٔ رسالهٔ پیش یکی است (شیخ طوسی رض در تهذیب بسند مختلف فیه ازمعلی بن خنیس روایت کرده است قال قال ابو عبدالله علیه السلام خذ مال الناصب) ۳ ترجمهٔ حدیث مروی در کتاب (عیون اخبار الرضا) درباب جبر وتفویض ازمجلسی دوم (۱) جملات اول حدیث این است: « عن ابی الحسن الرضا علیه السلام قال ذکر عنده الجبر والتفویض فقال الا اعطیکم فی هذا اصلا لاتختلفون فیه ولایخاصمکم علیه احد الا کسرتموه قلنا ان رایت ذلک یعنی سلیمان جعفری » تاریخ ختم تألیف: ظاهرا رجب ۱۰۸۹– آغاز رساله (الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی اما بعد شیخ صدوق) ۴ رساله درزکوة ازمجلسی دوم. آغاز

---

۱) الذریعه ج ۴ ص ۹۶

فقه

کتب خطی

(الحمدلله رب العالمین والصلوة علی سیدالمرسلین محمد وعترته المعصومین بدانکه زکوة درنه‌چیز واجب میشود) ٥ رسالهٔ فارسی درغسل‌ونماز میت ازملا میرزای شیروانی. آغاز (بدان ارشدك الله که اولا برای غسل میت جائی مهیا باید کرد که سرش پوشیده باشد یا بسقفی یابچیزی مانند سائبان) جملهٔ انجام این‌رساله که جملهٔ ختم‌مجموعه است (وفردی نماز کردن بهتراست) صدر نسخه ضمن ١٣ برك . قطعهٔ ازاسرارالصلوةشهیدثانی است . خط‌نسخ ١٩سطری. دارای ٣٦ برك. اندازه ١٩ در١٢ وقفی محمد بن‌عبدالفتاح بوسیلهٔ آقای مدرس رضوی درشهریور ١٣١٧ تسلیم کتابخانه شده (٥٧٠٤)

٦٤٥ رسآئل

عربی . مؤلف : محقق (میرزا ابو القاسم) قمی . مجموعه ایست شامل ده رساله استدلالی فقهی . نام رساله ها وترتیب تدوینی‌آنها این است: ١ رساله درشرط ضمن‌عقد ٢ درمعاملهٔ محاباتی بشرط قرض وبعکس ٣ درارث زوجه‌ازعقار ٤ در مسئلهٔ تنازع زوجین در اثاثیهٔ خانه ٥ درجواب ازاین مسئله (مقتولی‌که دارای مادر وزوجه وطفل‌فطیم است. مادرطالب قصاص است وراضی بدیه نیست) ٦ درحکم متروکات میت مدیون ٧ در مسئلهٔ گرفتن (شیر بها) ٨ در حکم تصرف مالك در ملك شخصی با علم باینکه این تصرف باعث اضراردیگری است ٩ درمنجزات مریض ١٠ در رضاع(١) برخی ازاین رساله ها ناقص است . آغاز موجود (وکان هو مما یتوقف علیه وجود المشروط) انجام (واذلم یثبت الحکم فی اخوة الاخوة فالامرواضح) تاریخ‌تحریر:١٢٧٧ خط‌نسخ‌مختلف‌السطر. دارای ٨٩ برك. اندازه ٢١ در١٦ خریداری آستانقدس درآذر ١٣٢٢ (٧٢٦١)

٦٤٦ رسآئل ومسآئل

عربی. مؤلف: میرزا محمد علی رضوی مذکور درص٣٨٥ کتاب مجموعه ایست فقهی استدلالی شامل رساله های مختصر. رساله در مسئلهٔ اجتماع میت و محدث وجنب وبودن‌آب بمقدار انجام تکلیف یکی ازآنها . رساله در ظن مصلی بتنگی وقت برای ادآءفریضهٔ ظهر وعصر وپس ازخواندن نماز کشف‌خلاف گردد. رساله‌در بیع‌فضولی.

(١) این رساله‌ها بجز رساله‌های سوم وپنجم ودهم ضمیمهٔ کتاب (غنآئم الایام) چاپ شده . مؤلف درهیچ یك ازرساله‌ها نامش را ذکر نکرده. درصفحهٔ اول نسخه بخط مغایر نوشته شده: « رسآئل مرحوم فاضل‌قمی وصاحب‌القوانین» بااین‌جهت وهم بقرینهٔ اسلوب تألیف وهم‌جمع و کتابت آنها سه‌رساله نیزنسبت داده‌شد بمحقق‌قمی .

رساله دربیان حکم مرتد فطری . احکام خیارات. کتاب قضاءوغیرها ازرسائل ومسائل وفروع زیادی دیگر ازابواب متفرق فقه با ترتیب مشوش. برخی از این رسائل ومسائل تمام وبعضی ناقص است. آغاز مجموعه پس ازخطبه (وبعد فهذه رسالة شریفة فی تحقیق مسئلة بدیعة منیفة قد افردنا بالذکر لعظیم مالنا فیها من بدایع الافکار فنقول لو اجتمع میت ومحدث وجنب) انجام مجموعه (فیکون العدالة عبارة عن نفس عدم الفسق) خط نسخ ونستعلیق مختلف السطر. دارای ۱۸۵ برگ. اندازه ۲۰در۱۴ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۶۵۲۵)

۶۴۷ رساله دراثبات سیادت

عربی . مؤلف: حاج شیخ محمد رحیم بروجردی. رساله ایست فقهی واستدلالی درپاسخ سؤآل وارد ازلکهنو در کیفیت اثبات نسب سیادت وهاشمیت. تاریخ ختم تألیف: ظهر شنبه ۱۰ جمادی الثانی ۱۲۶۲- آغاز (الحمدلله رب العالمین والعاقبة للمتقین و الصلوة والسلام علی محمد وآله الطاهرین ولعنة الله علی اعدآئهم ومخالفیهم اجمعین من الاولین والاخرین الی یوم الدین ورضوانه علی مشایخنا ورواة احادیثنا المتقدمین والمتأخرین) انجام (واودعت فیها کنوزاً من القواعد الشرعیة ومع ذلک قدکتبتها فی غایة الاستعجال وکمال تشتت البال فان عثرت علی زلل فیها فسامحنی فانها من صفات الرب عز وجل ثم التماسی من الناظر فیها ان ینظر فیها بعین الانصاف وحسن السیرة) نسخه مسودهٔ اصلی است که بخط مختلف السطر نوشته شده . دارای ۹ برگ. اندازه ۲۳ در ۱۸ وقفی منتجب الدین رحیمی در۱۹مهر ۱۳۱۷ (۵۸۵۰)

۶۴۸ رساله دراثبات سیادت

عربی . بمانند پیش . این نسخه را کاتب تمام نکرده . آغاز پس از خطبه ونام ونام مؤلف (انه قدعرض علی بعض الدیانین من اخوانی المؤمنین جملة من المسآئل الفقهیة المتعلقة بنسب السادات) انجام موجود (کما اعترف به بعض الاساطین) خط نسخ مختلف السطر. دارای ۱۸ برگ. اندازه ۲۴ در۱۴ مشخصات وقف بمانند پیش (۵۸۵۱)

۶۴۹ رساله دراختلاف زوجین درمهر

عربی . مکررشماره ۲۲۸ فقه خطی . مؤلف: میرداماد . رساله پاسخ است ازمسئلهٔ اختلاف زوجین درمقدار مهر با تصدیق وکیل زوجه زوج را درمهر. تاریخ ختم تألیف: ۳ذیحجه ۱۰۱۸- آغاز (الحمدلله رب العالمین حمداً یملاء اقطار السموات والارضین وافضل الصلوات وازکی التسلیمات علی النبی الکریم وآله الاکرمین وبعد فنسئل ماقول سیدنا وسندنا)

انجام (بفضله وطوله) خطنستعلیق مختلف السطر. صفحهٔ اول بخط تازه نوشته شده . صفحات معلق بحواشی ازمؤلف. دارای ۸ برگ. اندازه ۲۹در ۱۳ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۷۲۱۱)

۶۵۰ رساله دارارث

عربی . مؤلف : مولانا محمد تقی بن حسینعلی بن رضا بن اسماعیل هروی اصفهانی حائری متوفای در ۱۲۹۹ درکربلاء (۱) ازشاگردان حجة الاسلام رشتی بید آبادی وحاجی کرباسی وشیخ محمد تقی صاحب (حاشیه بمعالم) ودارای تألیفات متنوعه است . رساله مرتب است بر یکمقدمه وسه باب. عناوین مطالب سفید ونسخه ناتمام است . آغاز پس ازخطبه ونام مؤلف (ان هذه نبذة متعلقة باحکام المیراث کتبتها لایضاح سهم کل واحد من الوراث فی کل مرتبة من مراتب النسب الثلث فان فی هذه المراتب سیما مع ملاحظة لمشارکة الزوجین معها بکثرة (کذ) الفروض ویتشعب الصور فیحتاج فیها تدبر اکثر وتذکر اوفراذ کثیرا ما یحصل فیها الاشتباه والغفلة سیما عندتشعب الورثة ولذا بعد ان فصلت الصور والاقسام واوضحت فیها الکلام اتبعتها برسم جدول) انجام موجود جدول فروض ارث است (فی البیت الایمن) خطنسخ مختلف السطر. دارای ۲۰ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۶ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۶۵۵۹)

۶۵۱ رساله دارارث زوجه

عربی . مکرر شماره ۱۵۸ فقه خطی. مؤلف: شهیدثانی. رساله ایست درمسئلهٔ مشکل (ارث زوجه ازعقار) ومرتب است برپنج مطلب. هر مطلبی مصدر است بیکی ازکلمات استفهامیه (ما. من. کیف. هل. لم) تاریخ ختم تألیف : ظهر پنجشبه ۲۷ ذیحجه ۹۵۶ - آغاز (اللهم اهدنا لما اختلف فیه من الحق باذنك انك تهدی من تشاء الی صراط مستقیم وصل علی نبیك وحبیبك محمد المصطفی وعترته الائمة النجباء الهادی الی دین القویم وسلم تسلیما) انجام (لکونه من جملة الالات التی عیر کثیر بثبوت قیمتها) پس ازاین ضمن دوصفحه قطعه عبارتی است درمسئلهٔ (حجب وعول)خطنسخ ۲۱سطری. دارای ۱۲ برگ. اندازه ۲۳ در ۱۸ خریدای آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۶۶۲ فقه به بینید (۷۱۱٤)

---

(۱) شهدآء الفضیله ص۳۵۲ الذریعه ج ٤ ص ۳۷۳ وج ٦ ص ۳۹۰ بروایت الذریعه ج ٦ ص ۹۹ مؤلفرا برباب میراث (کستاب ریاض) حاشیه ایست که تاریخ ختم آن ۷ ربیع الاول ۱۱۹۹ است وآن غیر این رساله است .

فقه

کتب خطی

۶۵۲ رساله دراستحباب تختم بعقیق وشرعیة تلقین اطفال

عربی . مؤلف : مولانا محمد ابراهیم بن غیاث الدین محمد خوزانی اصفهانی از علمآء امامیه درسدهٔ دوازدهم هـ - ق تا ۱۱۴۵ زنده بوده . درآغاز قاضی اصفهان و در زمان شاهنشاه افشار قاضی عسکر نادری گشته ، روایت میکند از امیر محمد حسین خاتون آبادی وغیره ودرانجام بقتل رسیده. جهت قتلش دانسته نشد (۱) دو رساله استدلالی وجیزی است پی درپی . رسالهٔ اول دراستحباب تختم بمطلق عقیق. آغاز (الحمدلله علی ماانعم وهدی) انجام (وحدیث الکافی یدل علی الاطلاق فتدبر تألف) رسالهٔ دوم در شرعیت تلقین برای میت ازاطفال مسلمان است. آغاز پس ازخطبه ونام مؤلف (قداتفق لی التشرف بمطالعة فائدة قدکتبها بعض اجلة الصدور العظام) انجام (فلایسقط بهذالقدر من الکلام) خط نستعلیق وشکسته مختلف السطر . دارای ۵ صفحه . اندازه ۱۸ در ۱۱ وقفی فهرستی . این دورساله را ضمیمهٔ رسالهٔ وجوب سکوت شمارهٔ ۵۷۱۲ عمومی تفسیر به بینید (۶۱۲۶)

۶۵۳ رسالة الاسطنبولیة فی الواجبات العینیة

عربی . مؤلف : شهید ثانی. رسالهٔ مختصریست درعقائد حقه و واجبات عملیه عینیه ازطهارت وزکوة وخمس وصوم وحج که دریك مجلس آنرا تألیف فرموده . تاریخ ختم تألیف : ۱۲ صفر ۹۵۲-آغاز (الحمد لله رب العالمین وصلی الله علی محمد وعترته الطاهرین امابعد فهذه رسالة مشتملة علی مالایسع المکلف جهله من معرفة الله تعالی وما یتبعها من اصول الدین والعبادات العینیة علی وجه الاختصار فاول مایجب علی المکلف) انجام (استوجرت عنه اجزاء) کاتب: علوان بن برکه بن حسین بن علی بن شرف الدین بن ناصرالدین الشیرعاوی جزایری . تاریخ کتابت : ۲۵ شوال ۹۶۶- این نسخه را کاتب نزد مولانا فضل الله بن محمد کعبی خوانده ومولانا درآخر برای کاتب گواهی قرائت وهم روایت آنرا قلمی داشته . خط نسخ مختلف السطر . دارای ۵ برك. اندازه ۲۰ در ۱۴ - پس ازاین ۸ برك متفرقه دراحادیث واشعار ضمیمه است . خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (۷۲۴۴)

۶۵۴ رسالة الاسطنبولیة فی الواجبات العینیة

عربی . مکرر پیش . آغاز پس ازخطبه (فهذه رسالة مشتملة علی مالایسع المکلف جهله) انجام (لوجوب الجمیع علیه بالاصالة وعلی بالنیابة قربة الی الله)

---

(۱) نجوم السمآء ص ۲۶۴ ، شهدآء الفضیله ص ۲۳۱

نسخه بالنسبه قدیمی ومقابله شده است . پس ازاین ضمن سه صفحه قصیده ایست در ۴۳ بیت که کاتب آنرا بنام (دره) ضبط کرده . بیت اول آن : « الی کم تمادی فی غرور وغفلتی – وکم هکذا نوم الی غیر یقضتی » بیت آخر: « وآل وصحب اجمعین وتابع – وتابعهم من کل انس وجنتی » خط نسخ مختلف السطر. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۵ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۵ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (۶۱۹۷)

۶۵۵ رساله در بیع فضولی

عربی . مؤلف : حاج شیخ محمد رحیم بروجردی مذکور. نسخه ناقص است . آغاز پس ازخطبه (اما بعد فقد التمسنی بعض اعاظم اصحابی فی تصنیف رسالة مبسوطة فی بیع الفضولی وکان ذلك عند قرائته مع الجماعة من الفضلاء عندی تلك المسئلة) انجام موجود (واستفادة ذلك من کلام ابن‌عباس لا یخلو عن نظر بل منع) نسخه مسودهٔ اصلی است . خط نسخ ۲۲ سطری. دارای ۱۲ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۸ وقفی منتجب الدین رحیمی در ۱۳۱۷ خورشیدی (۵۸۴۹)

۶۵۶ رساله در بیع معاطات

عربی. مؤلف : میرزا محمد رضوی . نسخه ناقص است. آغاز (بیع المعاطات قد اختلف الاصحاب فی المعاطات بقصد البیع فقال بعضهم انه بیع صحیح وقال بعضهم انه بیع فاسد) انجام موجود (وعلی هذا الاثمرة للنزاع فی انها بیع جایز واباحة محضته) خط نسخ ۲۳ سطری. دارای ۴۹ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۶ خریداری آستانقدس در فروردین ۱۳۲۴ (۶۷۳۹)

۶۵۷ رساله در تحریم ذبایح اهل کتاب

عربی . مکرر ۲۲۴ فقه خطی . مؤلف : شیخ بهآئی. رساله مختصریست دراین موضوع که بردیباچه وسه فصل ترتیب یافته. نسخه معلق است بحواشی ازمؤلف . رساله درضمن مجموعهٔ (کلمات المحققین) چاپ شده آغاز (الحمدلله علی جزیل افضاله) انجام (من دون حاجة الی حمل شیئی منها علی التقیة) پس ازاین دولغزی ازمنشئات مؤلف است. کاتب: محمدرضا بن احمد حسینی تالاری . تاریخ تحریر : ۱۰۹۷ خط شکسته نستعلیق ۱۹ سطری. دارای ۵ برگ. اندازه ۱۸ در ۱۲ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۷۰۱۹)

۶۵۸ رساله در تحقیق جهت قبله

عربی. مؤلف. شیخ بهآئی . آغاز (اما بعد الحمد والصلوة فیقول اقل العباد محمد المشتهر ببهآ الدین العاملی عفی الله عنه ان تحقیق حقیقة جهة القبلة التی یجب علی البعید

تحصیلها والتوجه الیها من المهمات) انجام (فلایجوز المصلی استقبال الاجزآ المرجوحة الاشتمال علیها خلافا للمستفاد من تعریفی الشرحین) کاتب: علی بن احمد نباطی عاملی . در پشت صفحهٔ آخر نسخه اجازهٔ مختصریست که مؤلف برای کاتب نسخه قلمی فرموده. تاریخ آن: اواسط ماه صفر ۱۰۱۲ در اصفهان. خطنسخ ۱۸ سطری. دارای ۵ برگ. اندازه ۱۸ در ۱۳ وقفی شیخ محمد باقر در ۱۱۷۶ (۲۷۵۱)

۶۵۹ رساله در تحقیق جهت قبله

عربی. مکرر پیش. نسخه معلق است بحواشی از مؤلف. آغاز (اما بعد الحمدلله والصلوة) انجام (من تعریفی الشرحین) کاتب: محمدرضا بن احمد الحسینی . تاریخ تحریر: ۱۰۹۸ خط شکسته نستعلیق ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف . دارای ۳ برگ. اندازه ۱۸ در در ۱۲ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۷۰۲۲)

۶۶۰ رساله در تحقیق جهت قبله

عربی. مکرر پیش . آغاز (اما بعد الحمد والصلوة) انجام (و تراکم الاشغال) نام کاتب و تاریخ کتابت (بقرینهٔ رسالهٔ ضمیمه) محمد صالح بن محمد حسن ازغندی در صفر ۱۱۱۶ خطنسخ ۱۲ سطری. دارای ۱۰ برگ. اندازه ۱۷ در ۱۰ وقفی وزیر وظائف دراسفند ۱۳۰۹ (۲۷۵۲)

۶۶۱ رساله در تحقیق جهت قبله

عربی . مکرر پیش . آغاز (اما بعد حمدالله) انجام (من تعریفی الشرحین) کاتب : عیسی بن نصار . تاریخ تحریر: صفر ۱۰۲٤ خطنسخ ۲۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۶ وقفی حاج سید محمد شوشتری (۲۷۵۰)

۶۶۲ رساله در تیاسر قبله

عربی . مؤلف محقق اول (ترجمه اش بیاید) رساله در بیان استحباب تیاسر درقبلهٔ است درنماز برای اهل عراق . سبب تألیف را چنین گفته اند که حضرت خواجه نصیر الدین طوسی برمجلس درس محقق واردشد . پس حضرت محقق بجهت اجلال و تعظیم خواجه درس را ترك نمود وباصرار والتماس خواجه مجدداً شروع بتدریس فرمود ودرمبحث قبله مسئلهٔ (استحباب تیاسر درقبله برای نمازگذار درعراق) افاده وتدریس میفرمود . حضرت خواجه دراثناء ایراد نمود که وجهی برای این استحباب نیست چه اگر تیاسر ازقبله بسوی غیر قبله است تیاسر حرام خواهد بود واگر تیاسر ازخارج قبله بقبله است پس واجب خواهد بود . حضرت محقق باقتضاء مقام پاسخ اسکاتی فرمود که

تیاسر ازقبله است بسوی قبله . سپس این رساله را تألیف فرمود ونزد خواجه فرستاد و خواجه‌این‌رساله‌را پسندید. این رساله‌را ابن‌فهدحلی‌در کتاب (مهذب البارع فی‌شرح مختصر النافع) مندرج‌فرموده ودراعیان‌الشیعه (ج۱۵ص۳۷۸) ازآن کتاب باعبارات‌ابن‌فهدنقل‌شده. این‌نسخه‌نیزرونویس‌شده است از کتاب (مهذب البارع)ومصدر ومذیل‌است بعباراتی منقول ازآن کتاب .آغازنسخه (واعلم‌انه اتفق‌حضورالمحقق‌خواجه‌نصیرالدین)آغازرساله(جری فی اثناء فوآئدالمولی‌افضل العلماء الاسلام‌واکمل‌فضلائه (کذ) الانام نصیرالدنیا والدین) انجام رساله (یکون‌ورودالاشکال‌علیه‌اتم) انجام‌نسخه (اوحصول‌الاستظهار بالتوسط سبب‌الانحراف) پس ازاین‌چندین‌سطر ازکتاب دیگراست که‌کاتب اشتباهاً ملحق نموده . خط‌نسخ۲۳سطری. درمتن وحاشیه نوشته شده . عناوین بشنجرف. صفحات مجدول بشنجرف وتحریر وطلا. اندازه ۴۳ر۵در۲۶ وقفی‌نائینی. این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷۶۵ فقه ازص ۳۷ به‌بینید(۷۱۸۸)

۶۶۳ رساله درحبوه

عربی . مکرر ۱۵۷ فقه‌خطی . مؤلف: شهید ثانی . مسئلهٔ (حبوه) ازمسائل انفرادی امامیه است‌که در باب میراث بآن متعرض شده اند . ظاهراً این رساله قدیمی ترین‌تألیف انفرادی‌است دراین‌مسئله پس‌از(کتاب الحبوة) تألیفی احمدبن‌محمد بن‌حسین بن حسن بن دؤل‌قمی این رساله مرتب است برعنوان شش‌مطلب. هرمطلبی مصدر است بیکی ازکلمات استفهامیه (ما . کم . هل . من . کیف . لم) تاریخ ختم تألیف : سه شنبه ۲۵ ذیحجه ۹۵۶ رساله درحاشیهٔ کتاب (حق‌المبین) چاپ شده. آغاز (الحمدلله‌الذی حبانا بدینه القویم) انجام(بحیث لایکاد یسلم فرد من‌افرادها کما قد عرفت) کاتب: نورالدین محمد سمنانی. خط نسخ۲۱سطری. دارای ۱۳برگ. اندازه ۲۳در۱۸ خریداری آستانقدس‌در آذرماه ۱۳۲۲ (۶۵۳۲)

۶۶۴ رساله‌درحلیت جمع بین‌فاطمیتین

عربی . مؤلف: وحید بهبهانی . ترجمه‌اش بیاید . این رساله رداست بررسالهٔ‌که شیخ معاصرش صاحب حدآئق دراین مسئله تألیف کرده : آغاز پس ازخطبه (اعلم‌یا اخی ان‌الجمع بین الفاطمیین صحیح بلا شبهة اجماعی عندالمسلمین حتی الصدوق والشیخ کما ستعرف ویدل علی الصحة بل الحلیة ایضا اطباق الفقهآء فی‌فتاویهم حتی انهم ما عدواذلک من المکروهات) انجام (فاستدلاله بالثانی علی حرمة ترک العانة علیها اولی ثم اولی) خط‌نسخ ۲۳ سطری. دارای ۱۳ برگ. اندازه ۲۰ در۱۵ وقفی ملکزادهٔ‌کوثر (۷۲۱۸)

۶۶۵ رساله درحیل شرعیهٔ متعلقه بربا

عربی . مؤلف : وحید بهبهانی . آغاز (الحمدلله ربالعالمین وصلی‌الله‌علی‌محمد

وآله الطاهرین اللهم امدد نی وایدنی وسددنی ووفقنی لما تحب و ترضی بمحمد وآله المعصومین صلوات الله علیهم اجمعین ... ان جمعا من علماء هذا الزمان ایدهم الله اعتقدوا حلیة القرض بشرط المعاملة المحاباتیه ومرادی منه هنا ان یبیع المقرض من المستقرض بازید من ثمن المثل او یشتری منه بانقص منه اویوجر بازید من المثل اویستاجر منه بانقص منها او یصالح کذلك او یملك منه عینا او منفعة بعقد هبة او غیره) انجام (ومثل ان توخذ بنت رجل بعنوان النکاح طمعا فی البکارة او الوجاهة من دون شرط) صدر نسخه مقاله ایست ضمن یك صفحه در (اصالة الطهارة) گمان میرود از افادات وحید بهبهانی باشد. خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین را کاتب ننوشته. دارای ۱۳ برك. اندازه ۲۰ در ۱۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر. این رساله را درباب اصول ضمیمهٔ (رساله در استصحاب) شمارهٔ ۷۱۹۵ عمومی به بینید (۷۱۹۷)

۶۶۶ رساله درزکوة وخمس

فارسی. مؤلف: میرك موسی بن امیرمحمد اکبر حسینی تونی مشهدی. از فضلاء امامیه اوخر سدهٔ یازدهم هـ-ق درمشهد رضوی مقیم بوده وازمدرسین ومعاصرین شیخ حر عاملی است واورا درامل الامل بعنوان: «عالم فاضل متکلم فقیه مدرس جلیل معاصر» ستوده. مؤلف این رساله را بخواهش شاهوردیخان بیکلربیگی مشهد تألیف نموده. رساله ایست فتوائی مرتب بریکمقدمه وپنج باب وخاتمه: مقدمه دربیان ثواب دادن زکوة وعقاب برترك آن. باب اول دربیان چیزهائی که درآن زکوة واجب است. دوم درچیزهائی که زکوة درآن سنت است. سیم دربیان مستحق زکوة. چهارم درزکوة فطر پنجم در خمس. خاتمه درثواب سخاء وجود وصلهٔ رحم واعانت فقراء. آغاز (الحمدلله الذی یمحق الربوا و یربی الصدقات ویحط الخطایا ویضاعف الحسنات) انجام (بلکه بایدبحق بگیرند ودرحق صرف نمایند تا خیر ایشان مقبول درگاه الهشود و ازآن بهره ورگردند و تمتع یابند) کاتب: میرزا بیك بن فیض الله قازریه جوینی. تاریخ تحریر: اوآئل ذیحجه ۱۰۹۴ خط نستعلیق ۱۷ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۴۶ برك. اندازه ۱۱ در ۱۰ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲۴ (۶۷۴۰)

۶۶۷ رساله درسهو وشك امام ومأموم

عربی. مؤلف: میرزا محمدعلی رضوی مذکور. رساله درمسئلهٔ سهووشك امام ومأموم است باذکر شقوق واستدلال ومرتب است برچهارمقصد: المقصد الاول فی بیان حکم الشك الامام والمأموم. الفصل الاول (۱) فی بیان حکم سهو الامام والمأموم.

(۱) عین عبارت نقل شد وبجای (المقصد الثانی) اشتباها (الفصل الاول) نوشته
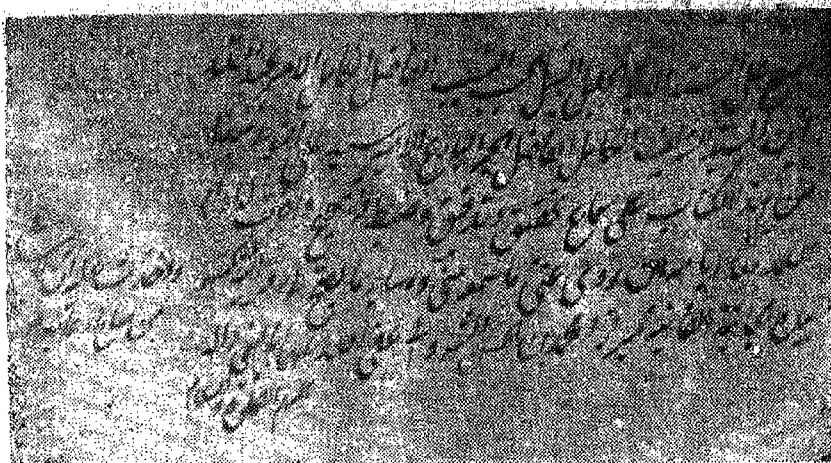
صورت دستخط ملامیرزا شیروانی (ترجمه‌اش درجلد اول فهرست آورده‌شده) این اجازه درآخر کتاب شمارهٔ ۷۴۳ اخبارخطی نوشته شده
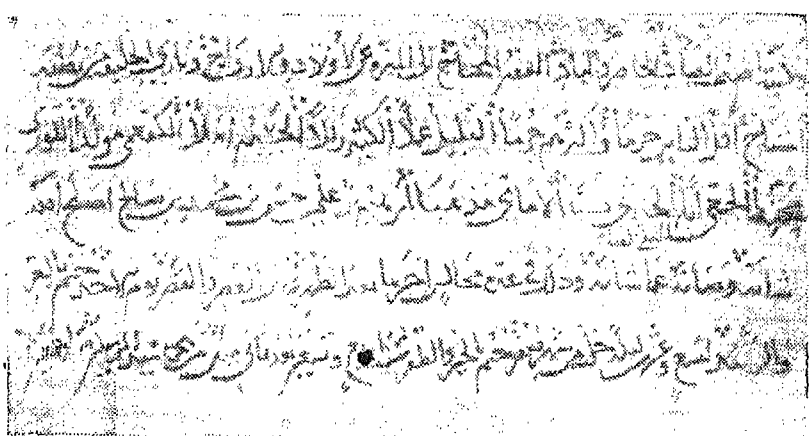
صورت دستخط شیخ کفعمی صاحب بلدالامین (مذکوردرجلددوم فهرست) که از کتاب شمارهٔ ۶۸۲ اخبارخطی برداشته شده
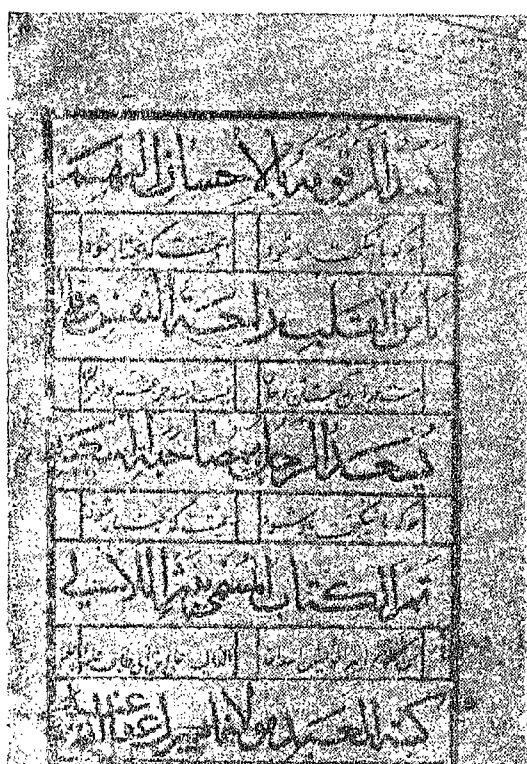
نمونهٔ ازخط مولانا میرك خوشنویس که از کتاب شمارهٔ ۷۶۰ اخبار خطی برداشته شده

المقصد الثالث فی بیان ما یستنبط من الاحکام من قوله ع ولا علی السهو سهو فی خبر حفص. المقصد الرابع فیما یستنبط من الاحکام من قوله ع ولا علی الاعادة اعادة . نسخه بخط مؤلف ودیباچهٔ آن افتاده است . آغاز موجود (المقصد الاول فی بیان حکم شك الامام والمأموم واعلم انه مع شك الامام اوالمأموم او اختلافهما لایخ من ان یکون المأموم واحد او متعددا) انجام (فان المعصوم لیس الا من عصمه الله تعالی) تاریخ تحریر : ۲ شنبه ۱۷ رجب ۱۲۷۳ درنجف . خط نسخ مختلف السطر . عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۲۳ برك. اندازه ۲۰ در ۱۱ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۶۵۴۱)

۶۶۸ رساله درشك وسهو

فارسی . مؤلف: مولانا محمد بن حسن شیروانی معروف بملامیرزا ومدقق شیروانی (۱) رساله ایست استدلالی دراحکام خلل صلوة که بخواهش حسینعلیخان زنگنه تألیف نموده (۲) آغاز (حمدی فزون ازقدرت عقل فراست اساس وثنائی بیرون ازمکنت درك کیاست اساس رب البرایا را سزا است که سرایر بندگان نادان را بانوار شرایع دین وشعاع ارکان یقین روشن فرمود) انجام (وضابطه درسهو از استقرآء نصوص خاصه وادله معینه مستفاد است ونص عامی در این باب نیست) پس از این ضمن ٤ صفحه عبارات ومسآئل متفرقهٔ فقهی است . نسخه معلق است بحواشی مؤلف . خط شکسته نستعلیق ۳۳ سطری. دارای ٤۷ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (۶۶۵۱)

۶۶۹ رساله درشکیات

فارسی . مؤلف : مجلسی دوم (۳) رساله دربیان احکام ومسآئل خلل نماز است که بریك مقدمه وپنج فصل وخاتمه ترتیب یافته: مقدمه در بیان اصطلاحی چند است که دراین رساله دانستن آنها ضرور است . فصل اول درخللی است که از روی عمد واقع شود ۲ در احکام سهو ۳ دراحکام شك ٤ دربیان متفرقات احکام شك وسهو ۵ دراحکام واسباب سجدهٔ سهو . خاتمه درعلاج کثرت شك وسهو. تاریخ ختم تألیف : ۱۰ ذیقعده ۱۰۸۵ درمشهد رضوی. آغاز (الحمدلله الذی ازاح الظلمات الشبهات والشکوك والاوهام عن مناهج المسآئل والاحکام بشریعة سید الانام وروایات اهل بیته الکرام) انجام (ازشر او محفوظ دارد بمحمد وآله الطاهرین) کاتب: میرزا بیك بن فیض الله قازریه جوینی. تاریخ تحریر: اواخر ذیقعده ۱۰۹۸ درمشهد. خط نستعلیق ۱۶ سطری. برخی ازصفحات بطور چلیپا نوشته شده. عناوین بشنجرف. دارای ۲۱ برك. اندازه ۱۷ در ۱۰ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (۶۷۰۲)

(۱) ترجمه اش درجلد اول فهرست مذکوراست (۲) نجوم السمآء ص ۱۹۲ (۳) فیض القدسی

فقه

کتب خطی

۶۷۰ رساله درشکیات

فارسی . مکرر پیش . آغاز (الحمد لله الذی ازاح الظلمات الشبهات) انجام (باینجا ختم شد این رساله عجالة تمت) پس از این ضمن دوصفحه مسائل و فتاوی است منسوب بشیخ عبدالعالی . خطنسخ ۲۰ سطری . عناوین بشنجرف . دارای ۱۴ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی فهرستی. این رساله‌را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷۲۰ فقه ص ۱۳۷ به بینید (۶۰۴۴)

۶۷۱ رساله درصلوة

عربی. مؤلف : شیخ یوسف بحرینی. رساله ایست استدلالی بطور شرح ومتن مزجی‌مرتب بردوباب. باب اول درطهارت . باب دوم درصلوة . تفصیل مطالب را بکتاب (حدآئق) احاله نموده . مؤلف را دراین موضوع دوتألیف است که یکی مختصر تر از ازدیگری است. ظاهراً این همان تألیف منصل است . دردیباچه‌آورده است که‌نخست این رساله‌را بطورایجاز واختصار تألیف‌نموده وحواشی توضیحی برآن تعلیق داشته سپس بخواهش جمعی آن حواشی را بطورشرح مندرج نموده و زیاده برآن حواشی فوآئد و تحقیقاتی برآن افزوده (۱) نسخه راکاتب تمام نکرده باین جهت تاریخ‌ختم تألیف‌دانسته‌نشد. کتاب مرتب است بر شش‌باب: الباب الاول فی‌الطهارة وفیه فصول ۲ فی مقدمات الصلوة وفیه مسآئل ۳ فی الکیفیة وفیه مسآئل ۴ فی حکم الخلل الواقع فی الصلوة ۵ فی باقی الصلوات وفیه مطالب ۶ فی اللواحق وفیه مقاصد . آغاز (اما بعد حمدالله تعالی علی انعامه والصلوة علی‌خیرته من انامه محمد وآله المتوجین بعزه واکرامه) انجام‌موجود (اذ غایة مایدل علیه ان استقر الرکعتین فی ذمته باعتبار دخول الوقت علیه فی السفر) خطنسخ مختلف‌السطر . دارای ۱۴۳ برك. اندازه ۱۶ در ۱۰ خریداری آستانقدس در آذر ۱۳۲۲ (۶۴۶۷)

۶۷۲ رساله درصلوة جمعه

عربی . مؤلف شهید ثانی (۲) رساله ایست استدلالی دراثبات وجوب صلوة جمعه. صفحهٔ‌آخرنسخه افتاده . آغاز (الحمد لله الذی شرف یوم الجمعة علی سائرالاوقات وفضل صلوتها علی جمیع الصلوات وخصها بالحث علیها فی محکم الایات والصلوة علی اشرف النفوس الطاهرات وعلی‌آله واصحابه وازواجه الزاکیات) انجام موجود (وقد بینت من حق هذه الصلوة ماقد عرفت وادیت فیها من‌حق) خطنسخ ۱۵ و۱۶سطری. عناوین

(۱) لؤلؤة‌البحرین (۲) پوشیده نماناد که (مقالة فی‌الحث علی‌صلوة‌الجمعة) نیز از آثار خامه شهیداست‌وغیرازاین رساله‌است. این‌رساله وآن‌مقاله درمجموعهٔ رسآئل‌شهید چاپ‌شده

بشنجرف نوشته‌شده . دارای ٥١ برك. اندازه ٢٠در١٤ وقفی نصرة الملك درشعبان ١٣٠٣ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در اسفند ١٣٠٩ تسلیم کتابخانه شد ه (٢٧٦٠)

٦٧٣ رساله درصلوة جمعه

عربی . مؤلف : ملا محمد باقر سبزواری . رساله ایست مفصل واستدلالی د ر اثبات وجوب نماز جمعه درعصرغیبت (١) آغاز (الحمد لله الذی فرض علی عباده المؤمنین السعی الی ذکره لینالوا به‌الرحمة والرضوان وحذرهم ونهاهم عن الالتهاء عنه لیحذروا ویتوقوا عن الشقوة والخسران والصلوة علی افضل الانبیاء محمد افضل من اقام عمود الدین واظهر شعایر الایمان وعلی آله الطاهرین المعصومین الذین اوضحو اسرار ألسنة و بینوا احکام القرآن) انجام (التفیش والتبطین) خط نسخ ١٢سطری. دارای٥٧ برك. اندازه ١٧در١٢ خریداری آستانقدس دراسفند ١٣٢٧ (٧١٥٠)

٦٧٤ رساله درصلوة جمعه

فارسی . مؤلف: مولانا محمد بن قاسم ازفضلاء امامیه نیمهٔ دوم سدهٔ یازدهم هـ ـ ق رساله‌ایست مفصل استدلالی شامل برادلهٔ وجوب وهم حرمت نماز جمعه در عصر غیبت . کتاب درعنوان یك مقدمه ودو مقاله وخاتمه ترتیب یافته : مقدمه دربیان اقوال علمآء درباب نماز جمعه درزمان حضور معصوم ع واوان غیبت وذکر و سبب خلاف. مقالهٔ اولی دربیان ادلهٔ وجوب خواه آنچه در رسآئلی که سبق ذکر یافت قائلین بفرض عینی باعدم اشتراط فقیه برمدعآء خود ذکر کرده وخواه آنچه‌قآئلین بتخییر بآن استدلال نموده اند وایراد بحثی چند که ذکرآنها مناسب هر مقام است . مقالهٔ دوم دربیان دلائل تحریم‌نمازجمعه درزمان غیبت ونقل‌آنچه درهرموضع‌قآئلین بوجوب برآنها ایراد کرده‌اند وذکر وجوهی که تقریب درهرجا اقتضآء ورودآن‌نماید . خاتمه برواقفان اصول احکام ظاهرخواهد بود که تمام آنچه اهل‌هرقول برمدعآء خود نقل کرده اند در د ومقالهٔ این مختصر درج شد و بروجهی ظاهرگشت خلاف ازاشتراط امام یانائب واذن وکیفیت‌آن ناشیست الخ . تاریخ ختم تألیف: محرم ١٠٦٨ـ آغاز (الحمد اولیه‌فی کل‌حین وکل حال والصلوة علی اشرف الانبیاء المبعوث لبیان الحرام والحلال وافضل‌الاوصیآء وآلهماخیرآل خصوصاً علی‌قآئمهم رزقنا الله ادراك حضوره قبل ان یدرکنا الاجال) انجام (واگراین سخنان مسلم جهت تحریم هم (کذ) اظهر خواهدبود) کاتب: محمد بن‌عبدالغنی‌الجبلی (کذ) درمدرسهٔ محرمیهٔ اصفهان . تاریخ‌تحریر: ٢٦ جمادی الاول ١١٠٨ . نسخه‌رونویس

(١) مؤلف رسالهٔ دیگری نیز بفارسی دراین‌موضوع دارد . روضات‌الجنات ص ١١٦

شده‌است از نسخهٔ که رونویس از نسخهٔ اصل شده بوده ومعلق است بحواشی ازمؤلف . درصدر وذیل نسخه صورت تقریظ هائی است ازمولانا رفیع الدین محمد نائینی ومولانا ابوالحسن علی شهیر بحسنعلی (۱) وآقا حسین خوانساری ومولانا محمدحسین بروجردی . پس ازاین رساله ضمن ٥ صفحه بخط مغایر اشعار ومطالب متفرقه است. خط نستعلیق خوب ۲۱ سطری. دارای ٤۸ برک. نسخه‌رطوبت‌رسیده. اندازه ۱۸ در۱۰ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۱۹۸)

٦۷٥ رساله درصلوة جمعه

عربی . مؤلف : مولانا بهآءالدین محمد بن‌محمود بن‌حسام‌مشرقی نجفی اصفهانی ازعلمآء امامیه نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱ ه - ق مقیم دراصفهان . رساله ایست استدلالی در مسئلهٔ (صلوة جمعه درعصرغیبت) ودرآن از (رسالهٔ صلوة جمعه) تألیف محقق کرکی زیادنقل نموده. رساله‌دردیباچه چنین توصیف شده: « هذه جملة تشتمل علی بیان حکم الجمعة فی زمان الغیبة سلکت فیها طریق الانصاف وجانبت فیها طریق التعنت والاعتساف وجعلتها کالشرح لکلام بعض القآئلین بالوجوب العینی فی زمان الغیبة » این عبارت مشعر است که مؤلف متمایل بوجوب عینی نماز جمعه‌درعصرغیبت بوده. لیک درخاتمهٔ رساله آورد:«خاتمة یقول مؤلف هذه الرسالة هو انی بعد ما تممت الرسالة رجح فی عقلی القول بالوجوب التخییری» رساله‌مرتب است برچهار باب وخاتمه : . الباب الاول فیقول وبالله التوفیق وقبل الخوض فی لجة الاستدلال لابد من تحریر محل النزاع وما یتوقف هو علیه وذلك فی اربعة فصول . الباب الثانی فی ذکر الدلیل المبین لامام فی صلوة الجمعة ذلك الدلیل واضح کالشمس فی رابعة النهار . الباب الثالث اعلم ان اصحابنا رضوان‌الله علیهم اجمعین علی اشتراط الامام اومن نصبه‌فی صلوة الجمعة . الباب الرابع استدل القائلون بالوجوب العینی بالاية والروايات . خاتمه یقول مؤلف هذه الرسالة هو انی بعد ما تممت هذه الرسالة رجح فی عقلی القول بالوجوب التخییری وذلك انی وجدت هذا القول مذهبا لجمهور الاصحاب . آغاز (الحمد لله الذی فضل یوم الجمعة علی سایر الایام) انجام (عند عدم العلم بتحقق شروط الجمعة) کاتب : علینقی بن‌شیخ کلبعلی جزائری. تاریخ تحریر: غرهٔ ذیحجه۱۰۸٦ نسخه‌درعصرمؤلف نوشته‌شده ومعلق است بحواشی مؤلف که‌بخط خودنوشته. وهم نزداومقابله‌وتصحیح شده. تاریخ ختم مقابله: ۱۰۸٦ دراصفهان. پشت صفحهٔ اول نسخه بخط مغایرنوشته شده : «کل مافیه هذه الرسالة من الروایات فهو منقول من رسالة مولانا علامة المتاخرین محمد تقی المجلسی طاب ثراه نمقه

---

(۱) ظاهراً همان ملاحسنعلی ابن‌ملاعبدالله شوشتری متوفای ۱۰۷٥ باشد

مؤلفه المذکور » خط نسخ ۱۵ سطری. عناوین بشنجرف . دارای ۹٤ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۲ خریداری آستانقدس در آذر ۱۳۲۲ (٦٤٦٥)

٦٧٦ رساله درصلوة جمعه

عربی. مؤلف : مولانا محمد بن عبدالفتاح تنکابنی معروف به (سراب) متوفای در ۱۸ ذیحجه ۱۱۲٤ مدفون درمحلهٔ خاجوی اصفهان (۱) از شاگردان محقق سبزواری (صاحب ذخیرة المعاد) است. درعلوم فقه واصولین ومناظره بارع وماهر بوده . رساله دراثبات وجوب عینی نماز جمعه است درعصر غیبت . مؤلف را دراین مبحث دو رساله است. رسالهٔ اول فارسی است که بامر استادش دررد (رسالهٔ صلوة جمعه) ملاعبدالله تونی که قائل بحرمة نماز جمعه بوده تألیف فرموده . این رسالهٔ دوم مرتب است بر دیباچه و٦ باب : ۱ فی نقل عبارات الفقهآء وبیان مقتضاها فیما یحتاج الی البیان ۲ فی اثبات وجوب الجمعه عینا فی زمان الغیبة ۳ فیما یقال فی عدم الوجوب سوآء قیل بالحرمة او بالتخییر ٤ وجوب الجمعة ونقل الاحادیث التی تدل علی وجوبها ولم ینقل ما یتوهم دلالته علی خلافه ٥ فی عدم اعتبار الفقیه فی صلوة الجمعة ٦ فی تحقیق العدالة علی وجه یلیق بهذه الرسالة . تاریخ ختم تألیف : اواخر رمضان ۱۱۰٦- آغاز (الحمدلله الذی شرف الجمعة علی غیرها من الازمان والاوقات وفضلها علی سایر العبادات والصلوات) انجام (فان بقی لك ریب فارجع الی رسالة کتبتها فی الاخبار والاجماع) تاریخ تحریر: ۱۱۱۰ خط نسخ ۱۷ سطری. دارای ۷۲ برگ. اندازه ۱۸ در ۱۲ خریداری آستانقدس در آذرماه ۱۳۲۲ (٦٤٦٦)

٦٧٧ رساله درصلوة جمعه

عربی . مجموعه ایست حاوی رسآئل و مقالات ومفاوضات درمسئلهٔ نماز جمعه درعصر غیبت بدین شرح وترتیب : ۱ رساله ضمن ۲۱ صفحه ازمولانا امیر تقی بن محمد صادق موسوی قاینی متولد حدود ۱۰۷۲ متوفای پس از ۱۱۲۰- از شاگردان شیخ حر عاملی است. روش مؤلف چنین است که اخبار وارده درباب را ذکر نموده وبشرح و اعمال نظر درآن پرداخته وکمتر نقل اقوال نموده . تاریخ ختم تألیف : ۸ شوال ۱۱۲۰ آغاز (الحمدلله رب العالمین والصلوة علی اشرف الانبیآء والمرسلین محمد وعترته الانجبین الاکرمین وعلی سایر عباده الصالحین وبعد فقد علمت بحمدالله ومنه تیقنا وجوب التمسك بالثقلین کتاب الله عزوجل واهل بیت نبینا صلوات الله علیهم لکن لما کان لعلمآئنا قدس

(۱) مستدرك الوسآئل ج۳ ص٤٨٦ روضات الجنات ص ٦٤٦

الله اروحهم) انجام (واظن انهذا احوط فی عملی الی ما آتانی ربی) ۲ مقاله‌ضمن ۷ صفحه ازمولانا محمد رفیع در رد رساله مذکور . آغاز (مسئلة اذا اجتهدالفقیه فی استنباط حکم الجمعه ولم یرجح شیئاً لا وجوبها عیناً ولا تخییرا ولاحرمتها فهل تجب علیه الجمع بینها و بین الظهر مع الامکان اوتأخیرالصلوة الی ان تفوت الجمعة ثم الظهر او یجوز له الامران الظاهر الاول لانه یتقن ذمته باحدی الصلوتین ولایعلم ایتهما هی) ۳ رسالهٔ ضمن ۱۲ صفحه ازمیرزا بدرالدین میرزا ابراهیم‌نیشابوری دررد‌مقالهٔ مذکور . اسلوب‌آن: بطور حاشیه ودرعنوان (قوله - اقول) آغاز (قوله لانه تیقن شغل ذمته باحدی‌الصلوتین ولا یعلم ایتهما هی) ٤ سئوآل وجوابی درهمین‌مسئله در د و صفحه تقریباً از مولانا امیر محمدتقی مذکور . آغاز (هل کل الواجبات المعلومة الالهیة حتی مقدماتها یجب تحصیل برآئة الذمة اذا لم یعلم المکلف من‌تحصیله مانعا ام‌کلهالیس کذلک) ٥ رساله ایست ضمن ١٤ صفحه ازامیر محمدتقی در رد مولانا محمد رفیع . تاریخ ختم‌تألیف : ١٤ محرم ١٠٢٧ (کذا) این تاریخ غلط‌کاتب‌است وصحیح آن‌١١٢٧ است . آغاز پس ازخطبه (یعرض السآئل الفقیر الی‌الله الغنی علی جناب مخدومه‌السامی لازال منیعا رفیعا وعلی اخوانه فی‌الله الکرام لازالوا محروسین بعین‌الله من‌حوادث‌الایام انی کنت مدة تحصیلی الناقص الان اواخرالستة الرابعة والخمسین من‌عمری غیر مطمئن القلب فی امرالجمعة فجمعت برهة من‌الدهر بینها وبین الظهر تقلید الجماعة من العلمآء) انجام(داعیا لجمیع المؤمنین) ٦ مقاله ایست ضمن سه صفحه تقریبا ازمولانا محمد رفیع دررد امیر محمدتقی . آغاز پس ازخطبه (قوله دام‌فضله فیخطر بباله اولا فی‌تکلیفه مثلا الجمع الخ لایخفی ان الاحتمال الرابع) ۷ مقاله‌ایست در ٤صفحه از امیر محمدتقی در رد ملا محمد رفیع . آغاز (الحمدلله بلاغایة ومدی والصلوة علی محمد وآله ائمة هدی انی قدتشرفت بالتحقیقات الفایضة من جنابه السامی دام ظله ولم ینحل عقدی بعد) انجام (ظهرت لایکفی فی تمامیة الدلیل) دروسط نسخه (رسالهٔ قبله) شیخ‌بهائی بخط مغایر درج وصحافی شده . خط‌نستعلیق ۲۰ سطری، دارای ۳٤ برگ، اندازه ۱۹ در۱۳ خریداری‌آستانقدس‌در آذر۱۳۲۲ (٦٥٤٤)

٦٧٨ رساله درصلوة جمعه

عربی . مؤلف شناخته نشد . ازقرآئن فهمیده میشود که ازفضلاء امامیهٔ سدهٔ‌یازدهم ه - ق ببعد است و پنداشته میشود که درتاریخ تحریرنسخه میزیسته. رساله ایست استدلالی. در مسئلهٔ نماز جمعه که مرتب است برعنوان سه (جمعه) عناوین مطالب : الجمعة الاولی.

فقه

کتب خطی

لابد ان نبین فی التحریر اولا ما اطلعت علیه من فقهآء التحریر فی هذا المطلب جملا. الجمعة الثانیة فاذکر فیها ما جمعت من الاحادیث الدالة علی ان هذه الفریضة المهمة غیر عامة بل خاصة بخواص من سادات الامة من الائمة الامناء و الحجج المعصومین . الجمعة الثالثة اقول ایها الاخ التقی الوفی المتعفف لو تامل متامل منصف فی الاخبار والاثار الکثیرة الدالة علی اختصاص امام الجمعة بالمعصوم المبسوط الید الخ . مؤلف خطبه و دیباچه را ملمع بذکر تعدادی از اسامی کتب فقهی داشته. برای نشان دادن نسخه جملاتی از آن نقل میگردد: « وبعد فهذه وجیزة عزیزة لامعة ونخبة حریزة جامعة فی تحقیق صلوة الجمعة حررتها تحریراً لباً لاولی الالباب وهذبتها تهذیباً مفصلا غیر مفصل بابواب هی مع هذه الوجازة وعدم المبسوطیة عمدة منتهی المطلب لاهل الاستبصار کافیة وافیة بنهایة المرام وغنیة فی بیان المراسم فی الاعصار لمن لایحضره الفقیه الجامع للاثار جعلتها معالم المسالک» تا آنجا که گوید : « ومجموع هذه الجامعة مشتملة علی ثلث جمعات » در رساله تصریحی بنام آن نشده. لیك ممکن است از تکرار کلمهٔ (جامعه) حدس زده شود که نام رساله (الجامعة فی الصلوة الجمعة)باشد. یا پنداشته میشود که نام رساله (وجیزه) است. آغاز (الحمدلله رافع مقام الاولیآء باختصاصهم بافضل الصلوات الذی امر تخییراً ونهی تحذیرا والصلوة والسلام علی جامع خصال الانبیآء ومحاسنهم باکمل الایایات والبینات نبیاً مبشراً و نذیرا سیما عترته البررة اولی السرآئر) انجام (القول الخامس وهوالقول بالوجوب العینی بشرط الفقیه وقائل هذا القول قلیل) تاریخ کتابت: ۱۱۹۰ پس از آن ضمن سه برك رسالهٔ مختصری است درجواب سئوآل ازرسمی که در ایران در نماز جمعه معمول بوده از خواندن سورهٔ فاتحة الکتاب پس ازخطبهٔ دوم و پیش از نماز وامر امام جمعه بخواندن مأمومین سورهٔ مذکور را . این سئوآل درسال ۱۱۹۱ شده. آغاز رساله (الحمدلله رافع الدرجات الذی تعبد عباده لنیل السعادات) انجام (کماهو داب القصاص عند دعائه للاخذ والمتقاص) رساله مذیل است بصورت اجازهٔ رضی الدین بن طاوس بشیخ جمال الدین یوسف بن محمد حاتم و آن ناتمام است. خط این رساله بمانند رسالهٔ پیش است. خط نسخ مختلف السطر. اوراق مجموع د و رساله ۱۰ برك . اندازه ۲۳ در ۱۶٫۲ وقفی فهرستی (۲۷۴۳)

۶۷۹ رساله درصلوة و صوم

فارسی . مؤلف : مولانا احمد مقدس اردبیلی (۱) رسالهٔ عملیهٔ مختصری است در

---

(۱) کتب تراجم موجود در تعداد مؤلفات مقدس چنین رسالهٔ ضبط نکرده اند و نسبت رساله بمقدس بضبط واقف این نسخه است

شرایط وترتیب وبیان نماز وروزه . آغاز (الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی خیر خلقه محمدوآله صلوات الله علیهم اجمعین اما بعد مکلف یعنی انسان بالغ عاقل ومشهور آنست که بلوغ حاصل میشود درمرد به بیرون آمدن منی وبظاهر شدن موی درشت برزهار یا بتمام شدن سال پانزدهم ازعمراو) انجام (واگرنه درمقابل کتب اصحاب وبیان ایشان باعدم استطاعت چه توان نوشت امید که عذرقبول افتد انشاء الله تعالی) تاریخ کتابت : ٦ محرم ۱۰۰۷ درلاهور . خط نستعلیق ۱۵ سطری . دارای ۲۲ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۱ وقفی خواجه شیر احمد (۲۷۵۹)

۶۸۰ رسالهٔ صومیه

فارسی . مؤلف : حاج میرزا محمد باقر بن مولانا حاج میرزا احمد بن لطفعلیخان بن محمدصادق تبریزی متوفای ٥ رجب ۱۲۸۵ (۱) امام جمعهٔ تبریز . جدش ازعمال دولتی عهد زندیه بوده . پدرش ازشاگردان صاحب ریاض است . خاندانش ازخانواده های معروف آذربایجان وبعلم وعزت وفضل وریاست مشهور وموصوفند . منصب امامت جمعه وحکومت شرعیهٔ آن سامان با این دودمان بوده . مؤلف نزد پدر وصاحب جواهر الکلام و شیخ انصاری تلمذکرده . مقام فقاهت واجتهادش مسلم وریاست عامه را دارا ومورد توجهات مخصوص دولت بوده . رساله دراحکام صوم وحاوی فروع وخالی ازاستدلال است ودرعنوان دیباچه ویکمقدمه و ۹ مطلب وخاتمه ترتیب یافته : مقدمه در بیان فضیلت روزه . مطلب اول دربیان حقیقت روزه ۲ دربیان مکروهات صوم ۳ دربیان مسائل متفرقه ٤ دربیان بعضی احکام روزه ٥ دربیان اقسام روزه است وبیان احکامی که متعلق است بآنها ٦ دربیان شرایط وجوب صوم وشرایط صحت ۷ در بیان شرایط قضا وسایر احکام ۸ در روزهٔ ماه مبارك رمضان ۹ دربیان احکام متفرقه . خاتمه دراحکام فطره . تاریخ ختم تألیف : پنج رجب ۱۲۷۸ - آغاز (الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله الطاهرین حمداً کثیراً متتابع نعمآئه وتوالی آلائه) انجام (دربلد قبض نماید) کاتب : آخوند ملا عبدالجواد اردبیلی . تاریخ تحریر : سه شنبه ۲۷ جمادی الثانی ۱۲۸۶ درتبریز . دراواسط نسخه مؤلف گواهی مقابله را بخط شکسته نستعلیق شیوای خود قلمی فرموده . خط نسخ ۱۲ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده ، کاغذ نسخه زرد و آبی وقرمز . صفحات مجدول بطلا . دارای ۱۰۸ برگ . اندازه ۱۳ در ۸ وقفی آقای شجیعی درفروردین ۱۳۱۵ (۲۷۵٦)

(۱) المآثر والاثار ص ۵۰ - ۱۴۹ - شهدآء الفضیله ص ۳۸۱

کتب خطی

۶۸۱ رساله درصید وذباحه

فارسی . مؤلف : مولانا فیض الله . ازعلمآء امامیه در سدهٔ دهم ه ـ ق گمان میرود همان امیر فیض الله تفریشی مذکور درص ۲۱۸ باشد. رساله‌دربیان انواع حیوان وآداب وکیفیت صید وذبح است که بامر شاه طهماسب صفوی تألیف نموده . رساله‌مرتب است برسه باب وخاتمه : باب اول دربیان انواع حیوانات بری وبحری است و در بیان آنکه کدام حلال وکدام حرام ودرآن شش فصل است ۲ دربیان صید واحوالی که بدان متعلق است وآن مشتمل است برمقدمه وپنج‌فصل‌است (کذ) ۳دربیان‌تزکیهٔ‌حیواناتی که رام باشند وبیان احوالی که بایشان‌متعلق است وآن مشتمل است برمقدمه وسه‌فصل. خاتمه دربیان آنکه جمیع حیوانات حرام درحالت‌اضطرار برمضطرمباح‌میشوند (حاوی سه مطلب) آغاز (حمدوسپاس‌پادشاهی راکه مرغ دلهای مخلصان صید دام محبت اوست (کذ) وشکر بی‌قیاس شهنشاهی راکه طوطی زبان شاکران پروردهٔ شکرشکر لطف و مرحمت‌اوست (کذ)) انجام (بلکه خوردن‌آنهابرای‌حفظ‌نفس برو واجب میشود) خط‌نسخ ۱۹ سطری.عناوین‌بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۲۰ برگ. اندازه ۲۴ در۱٤ وقفی‌خواجه شیراحمد.این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷۵۳ فقه ازص ۳۱ به بینید (٦۰٤٦)

۶۸۲ رساله درطهارت

عربی. مؤلف : میرزا محمد رضوی (۱) رساله ایست استدلالی درچهار مسئله : ۱ مسئلة هل یشترط فی التطهیر بالمآء القلیل ورودالمآء علی‌النجاسة فلوعکس‌نجس‌المآء ولم یفد الطهارة املا ۲ لا اشکال فی نجاسة المآء المستعمل فی‌غسل النجاسة ان‌تغیرویدل علیه مضافا الی الاجماعات المنقولة عن المعتبر وکره ولف وکشف‌الالتباس وغیرهاالاخبار الکثیرة وان لم یتغیر فقد اختلفوافیه ۳ یغسل الثوب والبدن من‌النجاسةالبول مرتان وهوالمشهور بین الاصحاب وفی‌الذخیرة ان علیه عمل‌الطآئفة وفی‌المعتبرانه‌مذهب‌علمآئنا ومشعر بالاجماع وفی‌هی بعد ذکر ادلة‌التعدد والاقرب عندی‌وجوب الازالة فان‌حصل بالمرة الواحدة کفی ٤ اختلفوا فی لزوم التعدد فی‌غیر البول من‌النجاسات . آغاز پس ازتسمیه (هل یشترط فی‌التطهیر) انجام (قبولها الصق‌بالمحل) خط‌نسخ۲۱سطری. دارای ۱۲ برگ. اندازه ۲۱ در۱۵ وقفی مرتضی قلیخان نائینی (۲۷٤٤)

---

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم‌فهرست مذکوراست. تشخیص مؤلف‌آن بدستخط مرحوم آقاسید محمد باقر مدرس رضوی درصدر نسخه است .

٦٨٣ رساله درطهارت وصلوة

عربی . مؤلف : سید عبدالله شبر . رسالهٔ مختصریست فتوائی درابواب طهارت وصلوة . باب طهارة مرتب است بر چهار رکن . باب صلوة مرتب است برهفت مقدمه و چهار مقصد (١) تاریخ ختم تألیف : ١٨ رمضان ١٢٣٩- آغاز پس ازخطبه ونام مؤلف (هذه رسالة مختصرة فی الطهارة والصلوة حررتها عجالة لالتماس بعض الاخوان) انجام (والمرجع فی الکثرة الی العرف) خط نسخ ١٧ سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای ٢٢ برك . اندازه ١٥ در ١٠ وقفی نائینی (٢٧٤٧)

٦٨٤ رساله درعدالت

عربی . مؤلف بمرقوم درصدر نسخه: شیخ علی بن عبدالعالی . درشمارهٔ مؤلفات محقق کرکی صاحب جامع المقاصدچنین رسالهٔ ذکر نشده . لیك القابی که کاتب برای مؤلف ذکر کرده میرساند که مؤلف همان محقق کرکی است نه شیخ علی بن عبدالعالی عاملی میسی . مقالهٔ مختصریست درتحقیق موضوع عدالت . آغاز (الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی محمد وآله اجمعین قال شیخنا وشیخ جمیع المؤمنین وارث علوم ائمة المعصومین محیی مراسم شرع المبین خاتم المجتهدین الشیخ علی بن عبدالعالی رحمة الله تعالی ... لما کانت العدالة یستلزم ثبوت التقوی والمروة) انجام (فلا یتعین احد الافراد لتعلق الشهادة به تمت الرسالة) خط نستعلیق که بطورچلیپا درسه ستون ضمن یك صفحه تقریباً نوشته‌شده . صفحات مجدول بطلا وتحریر در ٦ جدول . اندازه ٤٣ در ٢٦ وقفی نائینی (٣٥٣٨)

٦٨٥ رساله درعدم اعتداد برؤیت هلال قبل اززوال

عربی . مؤلف : وحید بهبهانی . آغاز (اذارای الهلال قبل الزوال فالمشهور بین الفقهاء رضوان الله علیهم عدم الفرق بینه وبین ان یری بعدالزوال) انجام (و من العجائب انه جعله مدلولا الروایة کما هوظاهر کلامه وفیه مافیه) خط نسخ ٢٣ سطری . دارای ٧ برك . اندازه ٢٠ در ١٥ وقفی ملکزادهٔ کوثر . این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ٦٦٣ فقه به‌بینید (٧٢١٩)

٦٨٦ رساله در عصیر تمری وزبیبی

عربی . مؤلف: وحید بهبهانی . آغاز پس ازخطبه ونام مؤلف (فهذه مسئلة فی حکم عصیر التمری والزبیبی قال مولانا احمدالاردبیلی قدس سره فیهما خلاف والمشهور الحل) انجام (بل لعلها لیست من المایعات فتامل) خط نسخ ٢٣ سطری . دارای ١٣ برك . اندازه ٢٠ در ١٥ وقفی ملکزادهٔ کوثر این رساله را ضمیمهٔ شماره ٦٦٤ فقه به‌بینید (٧٢٢٠)

(١) درباب صلوة مباحث آن را برهفت مقدمه وسه مقصد معین نموده . لیك بیش ازشش مقدمه نیاورده - پس ازانتهاء مقاصد سه گانه درتحت عنوان (المقصد) باحکام خلل برداخته .

فقه

کتب خطی

۶۸۷ رسالهٔ عملیه

عربی . مؤلف شناخته نشد. رساله ایست فتوائی شامل ابواب طهارت و نماز وروزه وهر بابی شامل عناوین مقصد وفصول است ومعلق است بحواشی فتوائی بامضاء (ض) ظاهراً شیخ انصاری باشد وهم بامضاء (ق) آغاز پس ازخطبه (اما بعد این رساله ایست مختصر درطهارت وصلوة وصوم ودراین یك مقدمه است وسه مقصد ویکخاتمه) انجام (پس جایز استافطار پیش ازظهروبعدازظهر) کاتب: محمد صالح. تاریخ تحریر: ۱۲۶۷ درنجف. خط نسخ ۱۵ سطری. دارای ۵۰ برك. اندازه ۱۵ در ۱۰ وقفی نظرعلی اسدی درمهر۱۳۲۷(۷۰۸۰)

۶۸۸ رسالهٔ فخریه

عربی . مکرر ۲۲۲ فقه خطی. مؤلف: فخرالمحققین حلی. رساله درمعرفت (نیت) از بیان حقیقت و کیفیت ووجوب آنست که برسه فصل ترتیب یافته. فصل سوم در بیان چگونگی نیت است درتمام ابواب عبادات. مؤلف این رساله را بخواهش حاج فخرالدین حیدر بن شرف الدین علی بن ابی علی بن محمد بن ابراهیم بیهقی (۱) تألیف فرموده . این رساله درمجموعهٔ (کلمات المحققین) چاپ شده. آغاز(الحمدلله علی هدایتنا بسیدالمرسلین) انجام (ینوی عند کل فعل الاستیجاب (کذ) والقربة) تاریخ تحریر: ذیقعده ۱۰۸٤ خط نسخ ۱۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۳ برك. اندازه ۱۹ در ۱۳ واقف شناخته نشد (۲۷٤۸)

۶۸۹ رسالة المحمدیه فی المیراث الابدیه

عربی . مؤلف : شیخ یوسف بحرینی صاحب حدآئق . رساله ایست استدلالی دراحکام ارث که بخواهش شیخ محمد بن شیخ احمد بحرینی تألیف فرموده. رساله مرتب است بریکمقدمه وشش فصل وخاتمه: اما المقدمة ففیها مباحث (پنج مبحث درموجبات ارث ووارث وموانع ارث وحجب) الفصل الاول فی میراث الاباء والاولاد ۲ فی المیراث الاجداد والاخوة ۳ فی میراث الاعمام والاخوال ٤ فی میراث الازواج ۵ فی میراث الولاء ۶ فی اللواحق وفیه مسآئل (مسئلهٔ میراث غرقی ومهدوم علیه وخنثی وحکم ترکهٔ میت در صورت داشتن قرض ومیراث جنین وولدالزنا ومفقود ومرتد وحکم دیهٔ مقتول) خاتمه در حساب فرآئض . آخر نسخه افتاده . آغاز (اما بعد حمدالله بما له من المحامد و الممادح والصلوة علی ابوابه الذین بهم یصعد الکلم الطیب والعمل الصالح محمد وآله الملاذ فی کل معضل فادح) انجام موجود (ومن امثلة الثانی ایضم اذا) خط نسخ ۱۷ سطری. دارای

(۱) ازفضلاء امامیه است ودرامل الامل بعنوان : « فاضل جلیل القدر » ستوده شده

کتب خطی

۷۶ برك. اندازه ۱۵در۱۰ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۶۴۶۸)

رساله در معرفت قبلهٔ خراسان

بنگرید بباب ریاضی.

۶۹۰ رساله درمعرفت کر

عربی . مؤلف : شیخ بهآئی . رساله دربیان معرفت وتحدید ومساحت (کر)است وآنرا بنام شاه طهماسب صفوی معنون داشته . تاریخ ختم تألیف : (بضبط نسخه۶۹۲) ۲۰ شوال۱۰۲۱- آغاز (نحمدك یامن ملاء حیاض قلوبنا بمآءولاء النبیوالال) انجام (وما لم یذکره من الاشکال یستعلم مساحته باستعانة القلم بمساحة ماذکرناه ولو بالتقریب المفید للظن ببلوغ الکریةفانه کاف فی هذا الباب) نسخه معلق است بحواشی ازمؤلف. خط نستعلیق ۱۷ سطری. عناوین وصور هندسی بشنجرف نوشته وترسیم شده . دارای ۱۲برك.اندازه ۲۳ در۱۴وقفی خواجه شیراحمدتونی(۲۷۵۵)

۶۹۱ رساله درمعرفت کر

عربی. مکرر پیش . این نسخه نیز معلق است بحواشی ازمؤلف وخالی از اشکال ودوائر هندسی است آغاز (نحمدك یامن ملاء) انجام (فانه کاف فی هذا الباب والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب) کاتب : محمد مقیم . خط نستعلیق ۲۵ سطری. دارای ۵ برك. اندازه ۲۹ در۲۰ وقفی نادرشاه (۲۷۵۴)

۶۹۲ رساله درمعرفت کر

عربی. مکرر پیش . این نسخه نیز معلق است بحواشی ازمؤلف. آغاز (نحمدك یامن ملاء) انجام (هذا مالم تتنبه له بوایق الزمان وغفلت عنه عوایق الدهرالخوان) کاتب: محمد صالح بن محمد حسن ازغندی . تاریخ تحریر : جمعه ۳ صفر ۱۱۱۶ خط نسخ ۱۲ سطری. عناوین مطالب واشکال هندسی بشنجرف نوشته وترسیم شده . دارای ۲۲ برك. اندازه ۱۷ در۱۰ وقفی وزیروظائف دراسفند ۱۳۰۹- این رساله‌را ضمیمهٔ شمارهٔ ۶۶۰ فقه به بینید (۶۰۴۱)

۶۹۳ رساله درمعرفت کر

عربی . مکرر پیش . آغاز (نحمدك یامن ملاء حیاض قلوبنا) انجام (بوایق الدهر الخوان) تاریخ تحریر: شوال ۱۰۹۵ خط نستعلیق ۱۹ سطری . دارای ۷ برك. اندازه ۱۸ در۱۲ وقفی ملکزادهٔ کوثر . این رساله‌را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷۴۶ فقه به بینید(۷۰۳۳)

کتب خطی

۶۹۴ رساله درمواریث

عربی. مؤلف: عبدالله بن خلیل ارفضلاء امامیه درآغاز سدهٔ ۱۱ هـ ق. ترجمه اش بنظر نرسید. تاریخ تألیف بروایت الذریعه: (ج ۱ ص۴۴۵ و ج ۶ ص۱۶۳)

۱۰۰۶ـ آغاز (الحمدلله رب العالمین والصلوة والتسلیم علی سیدنا محمد وآله الطاهرین وبعد فقد حمل العبد الفقیر الحقیر الراجی عفور به اللطیف الجلیل عبدالله بن خلیل الخبر الوارد عن رسول الله صلی الله علیه وآله اجمعین وهو تعلموا المواریث وعلموها الناس فانی امرء مقبوض وسیقبض القلم وتظهر الفتن حتی یختلف الرجلان فی فریضة فلا یجدان من یفصل بینهما ان یکتب شیئاً بحسب طاقته یستعان به علی تقسیم الفریضة وربما ان الخبر یدل علی معرفة الاستحقاق وهو ظاهر وقد وجدنا ان معرفة الاستحقاق لا یخفی غالبا علی من مارس هذا العلم بخلاف القسمة فانها یختفی غالباً فلهذا جنح الفقیر الی تعریفها ویدخل فی السیاق شیئی من معرفة الاستحقاق وبالله التوفیق والهدایة الی سوآء الطریق راجیا منه بذلك عظیم الاجر وجزیل الثواب وان یقرب العبد لدیه زلفی وحسن مآب انه اکرم من سئل فاجاب وهو حسبی ونعم الوکیل) انجام (واما معرفة مایستحقه کل وارث مع الانفراد والاجتماع فیطلب فی محله) کاتب: شیخ حر عاملی (صاحب وسآئل الشیعه) تاریخ تحریر: ۱۰ ذیقعده ۱۰۵۰ خط نسخ ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۷ برك. اندازه ۲۰ در ۱۵ وقفی ملا صنوبر وشیخ حسن (۲۷۵۷)

۶۹۵ رضاعیه

عربی. مؤلف: محقق کرکی. رساله درمجموعهٔ (رسآئل رضاعیه و خراجیه) چاپ شده. آغاز (الحمدلله کما هو اهله والصلوة علی نبینا محمد وآله اعلم وفقك الله انه قد اشتهر علی السنة الطلبة فی هذا العصر) انجام (وذلك غیر مقتضی للتحریم بوجه من الوجوه) نام کاتب وتاریخ کتابت (بقرینهٔ رسالهٔ ضمیمه): محمد صالح بن محمد مؤمن تونی در ۱۰۲۵ـ خط نسخ مختلف السطر. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۲ برك. اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی فهرستی (۲۷۶۱)

۶۹۶ رضاعیه

فارسی. مؤلف: مولانا محمد تقی مجلسی (۱) آغاز پس از خطبه و نام مؤلف (که چون دراین عصر افراط وتفریط بسیار در امر رضاع واقع شده بود در میان طلبه این رساله را نوشته تاآنچه وسط که صراط المستقیم است ظاهر شود وبالله الاستعانة والتوفیق

---

(۱) روضات الجنات ص ۱۲۹

کتب خطی

قال الله تبارك وتعالی و لا تنکحوا ما نکح آبائکم من النسآء) انجام (که این فعل مکروه است وشیر و گوشت آن باکی ندارد والحمدلله رب العالمین و الصلوة علی اشرف النبیین محمدوعترته المعصومین آمین ربالعالمین) پس ازاین ضمن ۲۸ صفحه ترجمهٔ اخبار راجع باحوال موت ومحشر وهم مقاله ایست ضمن شش صفحه دراوزان ومقادیرشرعیه که کاتب نسخه ازرسالهٔ (میزان المقادیر) مجلسی وغیره انتخاب وافراد در تألیف نموده . وهم مقاله ایست فارسی دردوصفحه منسوب بارسطو دربیان تعیین غالب و مغلوب . کاتب: میرزا بیك قازریه ابن فیض‌الله جوینی . تاریخ‌تحریر: غرهٔ ذیحجه ۱۰۹۸ درمدرسهٔ صدریهٔ مشهد . خطنستعلیق ۱٦ سطری. صفحات ضمیمه‌بطور چلیپاتحریر یافته. عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۳۱ صفحه . اندازه ۱۷ در۱۰ خریداری آستانقدس درفروردین۱۳۲٤ (٦۷۰۳)

٦۹۷ رضاعیه

فارسی . مکرر پیش . آغاز (الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی سید الانبیآء والمرسلین واشرف الاولین والاخرین‌محمد وعترته الطاهرین اما بعد چنین گوید احوج المربوبین) انجام (وشیروگوشت آن باکی ندارد) نسخه درماه صفر ۱۲۰۷ مقابله شده. پس ازاین یك صفحه ازرساله ایست درنکاح وهم یك صفحه انشآء است که‌صدر آن نوشته: « تمسك نامه که مجنون از لیلی گرفت » خط نسخ ۱٤ سطری. دارای ۲۵ برك. اندازه ۱٤ در۱۰ وقفی حاج سیدمحمد شوشتری (۲۷٦۲)

٦۹۸ روضة‌البهیة فی‌شرح اللمعة الدمشقیه ج ۱-۲

عربی . مکرر ۲۰۱ فقه‌خطی. شارح: شهید ثانی . کتاب شرح مزجی سلیس و ممتازی است برمتن جامع وجیز (لمعة الدمشقیة) تألیف شهید اول . این کتاب ازاشهر کتب معتبرهٔ فقهیهٔ امامیه است ومورد استفادهٔ مبتدی ومنتهی است واولین کتابی است استدلالی که طلاب فقه میخوانند وتدریس آن ازسالیان درازی تاکنون معمول ومتداول وهماره مورد نظر اعلام متاخرین است . باری حق درتعریف آن همان است که فرزندش (صاحب معالم) فرموده : « لله درك من کتاب اوحد — عدمت له النظرآء والامثال — وتقاصرت عن نیله فطن الاولی — سبقوا ونیل اللاحقین محال — هوروضة فی‌الحسن الاانه — لیست تحیط بوصفه الاقوال — فعلی مؤلفه سحائب رحمة — تتری علیه وودقها هطال » شهرت واسعهٔ این کتاب بی‌نیاز ازتطویل درتوصیف میدارد . مدت تألیف آن بروایتی درمدت‌شش‌ماه وشش‌روز وبروایت دیگرحدود پانزده ماه‌بوده وگویاآخرین مؤلفهٔ‌اواست.

کتاب بردو جلد ترتیب یافته . جلد اول از کتاب طهارت تا آخر کتاب مساقات. تاریخ ختم تألیف آن: سه شنبه ٦ جمادی الثانی ٩٥٦ جلد دوم از کتاب اجاره است تا آخر کتاب دیات. ختم تألیف آن شب شنبه ٢١ جمادی الاول ٩٥٧ کتاب بارها چاپ شده. آغاز (الحمد لله الذی شرح صدورنا بلمعة من شرایع الاسلام) انجام (وان یغفر لنا ما قصرنا فیه فی اجتهاد او وقع فیه من خلل فی ایراداته هو الغفور الرحیم) حواشی بر این کتاب را بشمار های ١٤٥ و ١٤٦ و ١٧٩ و ١٨٠ و ٦٠٧ و ٦٠٩ و ٦١١ و ٦١٢ و ٦١٣ و ٦١٤ و ٦١٥ و ٧٢٤ خطی ودر باب فقه چاپی بشماره ٧٢ و ١٩٢ و ٤٧٤ و ٦٧٩ به بینید. تاریخ تحریر: یکشنبه چهارم جمادی الاول ١٠٩٤. نسخه مصدر است بفهرست ابواب ومعلق است بحواشی وعبارات مختلفة منقوله. خط نسخ ٢٥ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. روی عبارات خط شنجرفی کشیده. دارای ٣٤٩ برك. اندازه ٣١ در ٢٠ وقفی نائینی (٢٧٦٣)

٦٩٩ روضة البهیه ج ١-٢

عربی. بمانند پیش. این نسخه دورهٔ کامل ومصحح است. جلد اول در ١٢١٤ و ١٢٢٢ وجلد دوم نیز در ١٢٢٢ مقابله شده. فهرست کتاب در پشت برك اول نوشته شده. صفحات معلق است بحواشی وعبارات مختلفه. آغاز (الحمد لله الذی شرح صدورنا) انجام (انه هو الغفور الرحیم) خط نسخ ٢١ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. صفحات مجدول بتحریر واکلیل. دارای ٤٠٢ برك. اندازه ٢٩ در ١٧ وقفی نائینی (٢٧٦٤)

٧٠٠ روضة البهیه ج ١-٢

عربی. بمانند پیش. این نسخه نیز دورهٔ کامل است. آغاز (الحمد لله الذی شرح صدورنا بلمعة من شرایع الاسلام) انجام (حامداً مصلیاً) خط نسخ ٢٩ سطری. دارای ٣٣٢ برك. عناوین بشنجرف. اندازه ٣٠ در ٢٠ وقفی عبدالله بن ملا رجبعلی ایازی در جمادی الثانی ١٢٩٦ بوسیلهٔ سید عباس ایازی در ٢٠ مرداد ١٣٢٧ تسلیم کتابخانه شده (٧٠٧٤)

٧٠١ روضة البهیه ج ١

عربی. بمانند پیش. این نسخه معلق است بحواشی مختصر. آغاز (الحمد لله الذی شرح صدورنا) انجام (لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة) کاتب: ابو المفاخر بن محمد بدیع حسینی. تاریخ تحریر: ١٠٨٨ خط ریحان ٢١ و ٢٢ سطری. عبارات متن برخی بقلم بالنسبه درشت بشنجرف وبرخی بمرکب نوشته شده وبرخی بقلم عادی که روی آن خط شنجرفی کشیده شده. دارای ١٩٦ برك. اندازه ٣١ در ١٩ خریداری آستانقدس در اسفند ١٣١٨ (٦١٩٩)

کتب خطی

۷۰۲ روضة البهیه ج ۱

عربی . بمانند پیش . نسخه مقابله شده ومعلق است بحواشی. فهرست ابواب در پشت برك اول نوشته شده . آغاز (الحمدلله الذی شرح صدورنا) انجام (لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من زیادة) تاریخ ختم مقابله: یکشنبه ۲۶ ربیع الثانی ۱۰۹۶ خط نستعلیق ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف . دارای ۲۵۲ برك. اندازه ۲۴ در ۱۳ وقفی نائینی (۲۷۶۷).

۷۰۳ روضة البهیه ج ۱

عربی . مکرر پیش . نسخه مصحح ومقابله شده . غالب صفحات معلق بحواشی است . آغاز (الحمدلله الذی شرح صدورنا) انجام (لاصالةعدم مایدعیه الاخر من الزیادة). تاریخ تحریر : ۲۱ ذیحجه ۱۰۹۹ خطنسخ ۱۹ سطری. صفحهٔ اول بخط تازه نوشته شده . عناوین بشنجرف. دارای ۳۱۰ برك. اندازه ۲۶ در ۱۵ وقفی مهدی قدوسی در اسفند ۱۳۱۹ (۶۴۳۷).

۷۰۴ روضة البهیه ج ۱

عربی . بمانند پیش . غالب صفحات این نسخه معلق است بحواشی مختصر. آغاز (الحمدلله الذی شرح صدورنا) انجام (وفی المدة یحلف المنکر لا) کاتب : شیخ محمد علی بن شیخ جعفر مزینانی . تاریخ تحریر : ۱۲۵۳ خطنسخ ۲۵ سطری. دارای ۱۵۳ برك. اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفی نائینی (۲۷۶۵)

۷۰۵ روضة البهیه ج ۱

عربی . بمانند پیش . این نسخه معلق است بحواشی مختلفه . آغاز (الحمدلله الذی شرح صدورنا) انجام(لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من زیادة) تاریخ تحریر : جمعه ۴ صفر ۱۲۶۸ خطنسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۸۳ برك . اندازه ۲۴ در ۱۵ وقفی نائینی (۲۷۶۶)

۷۰۶ روضة البهیه ج ۲

عربی . بمانند پیش . صفحات نسخه معلق است بحواشی مختصر مختلف . کاتب این نسخه را مقابله کرده بانسخهٔ که نزد مجلسی دوم خوانده شده وآن نسخه رونویس شده ازنسخهٔ که مستنسخ بوده ازنسخهٔ که بر مؤلف خوانده شده . تاریخ ختم مقابله : ذیقعده ۱۱۱۶ ـ آغاز(کتاب الاجارة وهی العقد علی تملك المنفعة) انجام (انه هوالغفورالرحیم) کاتب : نظام الدین محمد فاضل خوانساری که بدستور مولانا شیخ عبدالعالی بن محمد مقیم فریدنی خوانساری نوشته . تاریخ تحریر: جمادی الثانی ۱۱۰۷ درصفحهٔ آخر نسخه دستخط شیخ عبدالعالی مذکور درباب تصحیح وتعلیق حواشی برنسخه ثبت است. تاریخ آن: ۱۱۱۹ خط نسخ

۲۳ سطری. صفحهٔ اول بخط تازه نوشته شده . دارای ۱۶۹ برگ. اندازه ۲۷ در ۱۹ وقفی نائینی (۲۷۶۹)

۷۰۷ روضة البهیه ج ۲

عربی . بمانند پیش . این نسخه ناقص و از اول نکاح ببعد را دارد وصفحات آن خالی از حواشی است . آغاز موجود (کان مولی علیه لو ادعی زوجیة امراه فصدقته حکم بالعقد ظاهراً) انجام (انه هو الغفور الرحیم) کاتب : محمد سلیم بن محمد تقی تبادکانی . تاریخ تحریر : ۱۱۱۳ـ خط نستعلیق ۲۵ سطری . دارای ۱۷۹ برگ. اندازه ۳۱ در ۱۹ وقفی شیخ شیرعلی در ۱۱۷۶ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی دراسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۷۶۸)

۷۰۸ روضة البهیه ج ۲

عربی . بمانند پیش. این نسخه محلی است بحواشی مختلفه از داود الحسینی و یحیی وغیرهما . فهرست مطالب در پشت برگ اول نسخه نوشته شده . آغاز (کتاب الاجارة وهی العقد علی تملك المنفعة المعلومة) انجام (انه غفور الرحیم) کاتب : حاج عبدالغفور نیشابوری . تاریخ تحریر : جمادی الثانی ۱۲۰۵ درمشهد. این نسخه‌را داود بن محمد جعفر آزغدی مشهدی نزد میرزا محمد مهدی خوانده . تاریخ ختم قرآئت : یکشنبه ۲۷ ذیحجه ۱۲۰۵ خط نسخ ۲۴ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۸۹ برگ . اندازه ۲۶ در ۱۶ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۲۷۷۱)

۷۰۹ روض الجنان فی شرح ارشاد الاذهان

عربی . مکرر شمارهٔ ۲۰۸ فقه خطی . مؤلف : شهید ثانی . کتاب شرحی است مزجی بر کتاب (ارشاد الاذهان) علامهٔ حلی. روضات الجنات آورده که این کتاب اولین تألیف شهید ثانی است که درابتداء حصول ملکهٔ قدسیهٔ اجتهاد درسن سی وسه سالگی از خامهٔ شریفش بروز کرده وهم آورده است که این کتاب اولین کتابی است درامامیه بسبك واسلوب مزجی شرح بامتن تألیف شده . مؤلف را برمتن (ارشاد الاذهان) دو تعلیق است. اول این کتاب است که بطور شرح است . دوم. بطور حاشیه است(۱) موجودی از این کتاب ابواب طهارت وصلوة است . مدت تألیف وتاریخ شروع بتألیف دانسته نشد . تاریخ ختم

---

(۱) ضمیمهٔ شماره ۶ فقه خطی قطعه ایست از حاشیه وتعلیقی است بعنوان (قوله) برباب میراث (ارشاد) که احتمال داده شده ازشهید ثانی باشد . الذریعه (ج ۶ ص ۱۵) قطعه از حاشیه برمبحث عقود را ضبط کرده

تألیف : جمعه ۲۵ ذیقعده ۹٤۹ کتاب چاپ شده . آغاز (الحمد لله المتفضل بشرح معالم شریعة الارشاد الانام) انجام (والروایة مصرحة بالقید وهی مستند الحکم) نسخه بخط مؤلف است ومینماید که مسودهٔ است که تصحیح نموده. خط نستعلیق وشکسته ۲۵سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۱۹ برك. اندازه ۲۲ در ۱٦ خریداری آستانقدس در۱۳۱۱ خورشیدی (۲۷۷۰)

ریاض المسائل فی بیان احکام الشرع بالدلائل

بنگرید به (شرح کبیر)

((حرف ز))

زهرات الزویة فی روضة البهیه

بنگرید بشمارهٔ ۱٤٥ فقه خطی

((حرف س))

۷۱۰ سبع الشداد

عربی . مؤلف : میرداماد . این کتاب از کتب تحقیقی ومرتب برهفت‌مقاله و خاتمه دراین مسائل فقهی واصولی وحدیثی است : ۱ ادراج الفقه فی‌جنس العلم ۲ تقسیم الحکم الشرعی المستوفات الی الاحکام الخمسة ۳ ترك المندوبات من‌الکبائر(۱) ٤ کراهة المستعملة‌فی باب العبادات ٥ عدم صحة الصلوة فی‌المکان المغصوب ٦ انعقاد اجماع علماء الاسلام علی‌وجوب القیام اومایقوم مقامه وقت‌الضرورة وعلی رکنیة فی‌الصلوة‌الواجبة ۷ العزم علی‌المعاصی ونیتها مما لایترتب علیه عقاب ومؤاخذةمالم‌یتحقق التلبس بالمعصیته واما نیة الطاعات والعزم علی‌الخیرات فمنشاء ترتب الاجر والثواب مع‌عدم‌الاتیان والتلبس بالمنوی . تختمة فی‌الحدیث من‌طرق العامة والخاصة عن‌سیدنا رسول الله صلی‌الله‌علیه‌و آله وسلم نیة المؤمن خیر من‌عمله ونیة‌الکافر شرمن‌عمله . هرمقاله حاوی‌فصولی است. تاریخ ختم تألیف : ۱۰۲۳ کتاب چاپ شده . آغاز (والاستیفاق من الله العزیزالعلیم) انجام (ولیس المعنی بذلك ان‌مجرد العزم المنفك عن‌خروج المعزوم علیه من‌القوة‌الی الفعل خیر من‌مجردالعمل المفترق فی‌الوجود عن‌اقتران النیة) خط نسخ ۱٤سطری. عناوین بشنجرف. صفحات مجدول بطلا وتحریر. دارای ۸۰ برك. اندازه ۲۱ در۱۲ وقفی ملکزادهٔ کوثر این‌رساله را ضمیمهٔ (اعضالات) شمارهٔ ٦۸٥۹ عمومی(جنك ومجامیع) بهبینید (٦۸٦۰)

---

(۱) بیان مقصود ازمندوباتی که مورد بحث است مندوبات صرفه‌مستقله‌است بمانند(تختم بیمین) نه مندوباتی که‌درهیات ومکمل ومتمم واجبات است .

فقه

کتب خطی

۷۱۱ سرآئر الحاوی فی تحریر الفتاوی

عربی . مکررشمارهٔ ۲۴۳ فقه‌خطی. مؤلف: ابن ادریس شیخ فخر الدین ابو عبدالله محمد بن احمد بن ادریس حلی‌عجلی متولد در ۵۵۸ متوفای درظهر جمعه ۸ شوال ۵۹۸ (۱) ازاعاظم‌فقهاء ومشایخ جلیل امامیه است . روایت میکند از شریف ابوالحسن علی بن ابراهیم علوی‌عریضی وشیخ عربی بن‌مسافرعبادی وسید ابوالمکارم صاحب (الغنیة) وشیخ حسین بن رطبه وشیخ عبدالله بن‌جعفردرویستی وسید شرفشاه : روایت میکنند ازاو نجیب الدین محمد بن نما وغیره . چگونگی اتصال سلسلهٔ نسبش بشیخ طوسی روشن نیست وروایت‌فوتش درسال ۵۷۸ نیز درست نیست (۲) مؤلف محققی است اصولی‌ومبنایش بردقت ونقداست وبهمین‌جهت باعتراض واشکال برقدماء مخصوصاً شیخ طوسی علیه‌الرحمه پرداخته ودرمبانی اجتهاد بظنون مطلقه وخبر واحد عمل نمیکرده و دارای فتاوای نادره است (۳) تمام اعلام متاخرین اذعان به‌تبحر وتحقیق وفضلش دارند . این کتاب از کتب معتبره و وجامع دورهٔ فقه استدلالی‌است وآنرا مصدرداشته بمقدمهٔ درفضیلت علم وفضل فقه‌وکتاب وبطلان عمل بقیاس واخبارآحاد وبیان ادلهٔ معتبرهٔ متبعه در استنباط. آخرین باب کتاب (باب الزیادات) است که منتخبی است از کتب واصول حدیثی معتبره باشرح مختصر که بنام (مستطرفات) نامیده است . تاریخ شروع بتألیف دانسته نشد . لیك بمنصوص در درباب صلح این کتاب درسال ۵۸۷ دردست تألیف بوده . تاریخ ختم تألیف : صفر ۵۸۹ کتاب چاپ شده . این‌نسخه جزء اول و حاوی ابواب طهارت و صلوة و صوم و زکوة وخمس وغنائم وحج است . آغاز (الحمد لله الذی خلق الانسان فعدله) انجام (فاذا انتهی الی آخره کف عن السعی ومشی مشیا) کاتب . سیدسلطانعلی بن‌سیدعبدالسمیع بادجانی شیرازی . تاریخ تحریر : ربیع الال ۱۰۸۸ خط نستعلیق ۲۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۱۶۰ برك. اندازه ۲۵ در۱۹ وقفی‌محمدحسین خان (۲۷۷۳)

۷۱۲ سرآئر الباری

عربی . بمانند پیش. این نسخه جزء دوم ومشتمل است بر ابواب جهاد ودیون وکفالات وحوالات ووکالات وصلح وزمان ولقطه وشهادات وقضایا واحکام و مکاسب ومتاجر وبیوع وشفعه وشرکت ومضاربه ورهن وعاریه وودیعه‌ومزارعه ومساقات‌واجاره

---

(۱) مستدرك‌الوسآئل ج ۳ ص۴۸۱ (۲) چنانکه تاریخ ختم کتاب‌میرساند ودرباب صلح‌وباب‌ارث (مسئلهٔ‌حبوه) تنصیص‌دارد بسالهای ۵۸۷ و۵۸۸ (۳)تعدادی‌از فتاوی نادرهٔ مؤلف‌درروضات‌الجنات ص۶۰۲ مذکوراست.

وغصب واقرار ونکاح وطلاق وظهار وایلاء وخلع ومبارات ونشوز وشقاق. آغاز (کتاب الجهاد وسیرة الامام باب فرض الجهاد ومن یجب علیه) انجام (لانها نعلم کذبها) (کذا) نسخه قدیمی وظاهراً اندکی پس از فوت مؤلف نوشته ومقابله شده است. شباهت خط این نسخهٔ بانسخهٔ بعد وهم قرینه ترتیب ابواب میرساند که کاتب هردو نسخهٔ یك شخص است. خط نسخ ۲۲ سطری. دو ورق آخر بخط تازه وبرخی ازصفحات رنك مرکب رفته وروی آن بخط تازه نوشته شده. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۲۸۷ برك. اندازه ۲۶ در ۱۸ وقفی شیخ بهآئی (۲۷۷٤)

۷۱۳ سرآئر الحاوی

عربی. بمانند پیش. این نسخه جزء سوم وتاآخر کتاب ومشتمل است برابواب عتق وتدبیر ومکاتبه وایمان ونذور وکفارات وصید وذبآئح واطعمه واشربه وسبق ورمایه ووقوف وصدقات وهبات ونحل ووصایا ومواریث وحدود ودیات وجنایات وباب زیادات مستطرفه از کتب مشیخه وروات. آغاز (کتاب العتق والتدبیر والمکاتبة العتق فیه فضل کثیر) انجام (وان کان بحمدالله بهم یقتدی وعلی امثلتهم یحتذی) (کذا) نام کاتب که در آخر کتاب مواریث وفرآئض نوشته شده: ابوالحسن جعفر بن علی بن جعفر بن عبدالله بن جیشی (کذا) است. تاریخ ومحل تحریر که درهمانجا مرقوم است: ربیع الثانی ۶۰۳ در مشهد کاظمین. نسخه مصحح وبانسخه اصل مقابله شده. خط نسخ ۲۰ سطری. برخی ازصفحات بخط تازه است. عناوین بشنجرف. نسخه رطوبت رسیده. دارای ۳۱۲ برك. اندازه ۲۵ در ۱۷ وقفی شیخ بهآئی بوسیلهٔ آقای تقی مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده (۵۷۱۳)

((حرف ش))

۷۱٤ شرآئع الاسلام

عربی. مکرر ۲٤۹ فقه خطی. مؤلف: محقق اول ومحقق علی الاطلاق نجم الدین ابوالقاسم جعفر بن حسن بن ابی زکریا یحیی بن حسن بن سعید هذلی حلی متولد ۶۰۲ ومتوفای در ۶۷۶ (۱) شیخ اجل امامیه است شهرت جلالت قدر ومقامش دراصناف علوم ومخصوصاً فقه وفضآئل ومحاسنش بی‌نیاز ازشرح وبیان میدارد. اعلام جلیلی مانند خواهر زاده‌اش علامهٔ حلی وسید غیاث الدین ابن طاووس وسید جلال الدین محمد بن طاووس وابن داود حلی

---

(۱) درتاریخ تولد وفوت مؤلف اختلاف است وهم درمحل آرامگاهش بروایتی درحله وبروایتی درنجف است

(رجالی معروف) وصفی الدین حلی شاعر شهیر وغیرهم را استاد وشیخ حدیث است.
اساتید ومشایخ حضرتش پدرش ونجیب الدین محمد بن جعفر بن ابی البقاء بن نماء حلی
ربعی وسید فخار بن معد وسید مجد الدین عریضی وغیرهم میباشند (۱) این کتاب که دورهٔ
کامل فقه وخالی از استدلال است نیز بمانند مؤلفش شهرت واعتبار حقیقی را واجد واز کتب
درسی ومورد استفادهٔ مبتدی ومنتهی است ومرتب است بر اقسام چهارگانهٔ عبادات وعقود و
ایقاعات واحکام وبارها چاپ شده . مختصر این کتاب و شروح و حواشی آنرا بشمارهای
۳۲ و۱۴۷ و۲۷۷ و۵۵۲ و۶۱۶ و۷۲۵ و۷۵۰ و۷۹۱ و۷۹۸ و۸۱۲ و۸۲۲ و۸۳۹ و ۸۷۴
خطی . ودر باب چاپی بشمارهای ۱۹۶ و۳۹۳ و۴۶۹ و۴۷۱ و۵۱۱ و۶۰۲ و۶۲۹ به بینید .
این نسخه کامل است . آغاز (اللهم انی احمدك حمداً یقل فی انتشاره حمد کل حامد) انجام
(الداخلین فی شفاعتهم انه ولی ذلك والقادر علیه) کاتب : محمدتقی بن محمد شفیع حسینی .
تاریخ تحریر : ۵ شعبان ۱۰۳۶ درطبس کیلکیه. درپشت صفحهٔ اول فهرست ابواب ومباحث
کتاب بخط مغایر نوشته شده . صفحات معلق بحواشی وعبارات منقوله ومتفرقه است. خط
نسخ ۱۸ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . نسخه رطوبت رسیده . دارای ۳۴۲ برك . اندازه
۲۵ در ۱۹ وقفی جواد شجیعی درفروردین ۱۳۱۵ (۲۷۷۵)

۷۱۵ شرآئع الاسلام

عربی. مکرر پیش. آغاز (اللهم انی احمدك) انجام (لهم علی الاصح) نام کاتب وتاریخ کتابت
که درآخر کتاب وصیت نوشته شده : ابن حاجی عبدی زینا در یکشنبه ۱۵ جمادی الاول
۱۱۲۷ خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین بشنجرف . ده ورق اول وچهار ورق آخر بخط تازه
نوشته . بسیاری ازصفحات معلق بحواشی مختصر . دارای ۳۶۰ برك . اندازه ۲۴ در ۱۳
وقفی سید رضا (۲۷۷۸)

۷۱۶ شرآئع الاسلام

عربی بمانند پیش . این نسخه نیز دورهٔ کامل است. قسمت مهمی از صفحات معلق
است بحواشی مختلفه . آغاز (اللهم انی احمدك) انجام (والقادر علیه) تاریخ ختم تحریر :
محرم ۱۱۶۱ خط نسخ ۱۶ سطری . جملهٔ ازصفحات بخط تازه است . عناوین بشنجرف نوشته
شده . دارای ۳۲۲ برك . اندازه ۲۸ در ۱۷ وقفی نائینی (۲۷۷۶)

۷۱۷ شرآئع الاسلام

عربی . بمانند پیش . این نسخه از اول تا آخر باب وصیت رادارد. ومعلق است

(۱) مستدرك الوسآئل ج ۳ ص ۴۷۳ – اعیان الشیعه ج ۱۵ ص ۲۷۱

بحواشی مختلفه . آغاز (اللهم انی احمدك) انجام (وعلی القول الاخیر فیصح الجمیع)
کاتب : کاظم بن حسنعلی تاریخ تحریر : ربیع الثانی ۱۲۳۱ درمدرسه جده بزرك اصفهان .
خط نسخ ۱۹ و ۲۰ سطری . بخط دو کاتب است . عناوین بشنجرف نوشته شده . نسخه رطوبت
رسیده . دارای ۱۵۰ برك . اندازه ۲۵ د ر ۱۵ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸
(۶۲۰۰)

۷۱۸ شرائع الاسلام

عربی . مکرر پیش . این نسخه قطعهٔ از آن کتاب و از اواخر باب فرائض تا اواخر
دیات را دارد . آغاز موجود (وبالاب کما فی الزوج) انجام موجود (یزداد دینا رین
وهذه) خط نسخ مختلف السطر . عناوین بشنجرف . دارای ۹۶ برك . اندازه ۲۹ در ۱۹
وقفی ملکزادهٔ کوثر (۷۲۱۷)

۷۱۹ شرح الفیه

عربی . شرحی است مزجی بر(الفیه) شهید اول . نسخه دیباچه ندارد و پس از
(بسم الله الرحمن الرحیم) شروع بمطلب شده . دریکی ازصفحات اواخر نسخه بخط تازه
نوشته شده که مؤلف این شرح محقق کرکی است . لیك باید دانست که این کتاب غیر از
(حاشیه بر الفیه) محقق کرکی است که بشمارهٔ ۱۷۶ – است (۱) آغاز (قال بسم الله العلی
العظیم اصنف او تصنیفی لان الذی شرع فیه بعد البسمله والحمد له هو التصنیف ویجوز
تقدیم المتعلق فتقدیره اصنف بسم الله الرحیم ومنه فی تسع آیات ای اذهب فی تسع آیات الی
فرعون وبالرفاء والبنین ای اعرست بهما والمراد ابتداء تصنیف الکتاب باسم الله) انجام
(الا تری انهم کیف یطلقون علی المعین الاداء والقضاء ویوجبونه لما عین له النادر من
الوقت وهذه آخر ما اردنا ذکره وتحقیقه وایضاح المجمل وتدقیقه بطول الله و توفیقه)
تاریخ تحریر: پنجشنبه ۷ رجب ۹۱۷ خط نسخ ۱۶ سطری . متن بشنجرف نوشته شده . نسخه
رطوبت رسیده . صفحهٔ دوم افتاده . دارای ۱۰۹ برك . اندازه ۱۸ در ۱۳ وقفی ملانصرت
در ۱۱۳۳ (۲۷۷۹)

۷۲۰ شرح الفیه

فارسی . مؤلف : مولانا محمد جعفر سبزواری . ترجمه اش بنظر نرسید . اینقدر
مسلم است که از فضلاء اواخر نیمهٔ اول سدهٔ یازدهم ه – ق ببعد است . در آخر نسخه پیش از

(۱) پوشیده نماند درجلد دوم فهرست (حاشیه بر الفیه) محقق کرکی اشتباها بنام (شرح الفیه)
بشمارهای ۲۷۱ و ۲۷۵ ضبط شده تصحیح شود .

نام کاتب تاریخ ۱۱۲۷ رقم‌شده. درزیر یکی ازحواشی مؤلف بر کتاب جملهٔ: «منه‌عفی‌عنه»
نوشته‌شده . پنداشته‌میشود که‌تاریخ‌مذکور تاریخ ختم‌تألیف باشد (۱) کتاب شرح وترجمهٔ
مزجی‌است بررسالهٔ (الفیهٔ) شهیداول . دوسطراول کتاب بجهت صحافی تمام آن‌خوانده
نمیشود . آغاز پس‌ازآن دوسطر (زینت داده ولقد کرمنابنی‌آدم که بطراز وعلم‌الانسان
مالم یعلم مطرزاست زیب قامت قابلیات ایشان گردانیده وصلوات‌نامعدودوتحیات‌نامحدود
نثار مرقد انورومضجع اطهر آن صدرنشین‌بارگاه نبوت‌وبالا گزین پیشگاه‌فتوت که واسطهٔ
آفرینش کونین وسبب تکوین عالمین وست (کذ) وبرآل معصومین و عترت طیبین او که
هر یك مؤسس اساس دین ومشید قواعد شرع مبین اند صم عم وعلیهم صلوةدآئمة ببقاء
السموات والارضین ومتعاقب بتعاقب الشهور والسنین) انجام (بعداز آنکه او را شفا
حاصل شود آن‌نمازرا مجازاً قضا میگویند وفی‌الحقیقه قضا نیست اللهم وفقناالقضاء (کذ)
ما علینا شکر مواهبك العظمی وایادیك‌التی لاتعد ولاتحصی بالنبی والوصی‌وآلهماالاتقیاء
النجباء علیهم صلواتك مادامت الغبراء ومادامت‌الخضراء وسلم کثیراً کثیرا ۱۱۲۷)کاتب:
علی‌حسن بن حاج محمد کربلائی . متن بخط‌نسخ : شرح بخط نستعلیق. وصفحات مختلف
السطر. دارای ۸۳ برك. اندازه ۱۹در۱۳ وقفی‌فهرستی (۲۷۷۷)

شرح جامع عباسی

ضمن شمارهٔ ۵۶۸ خطی به‌بینید.

شرح جعفریه

عربی. شارح : مولانا شاه طاهر بن رضی الدین اسماعیلی حسینی کاشانی دکنی
متوفای ۹۵۲ از ذراری بعضی خلفاء علویهٔ اسماعیلیه‌است که‌درزمان دعوت حسن صباح
وپس‌ازآن بایران‌آمدند وبه (خوانده) اشتهار یافتند . مولانا درکاشان نزد شمس‌الدین
محمد خفری اکثرکتب متداوله حکمت وکلام را خوانده وبجهتی متوجه‌هندوستان‌شده
ودرشهرستان (دکن) مقیم وبنشر مذهب امامیه پرداخت . نزد سلطان نظامشاه واخلافش
مکانتی عالی وبسزا داشت (۲) کتاب شرحی است مزجی وآنرا بنام سلطان ابوا الفتح

(۱) بافادات کتبی خصوصی فاضل‌متتبع بارع صاحب الذریعة الی تصانیف‌الشیعه: مؤلف این شرح ملامحمد جعفر بن‌محمدباقر شریف سبزواری‌ازعلماء معاصرشاه‌سلطان‌حسین‌صفوی استورسالهٔفارسی درتعیین روزنوروزرا بنام‌آن‌شاهنشاه تألیف نموده وظاهراً پدرش محقق سبزواری ملامحمدباقر بن‌محمد مؤمن صاحب (ذخیرة‌المعاد وکفایة‌الاحکام) باشد (۲) مجالس‌المؤمنین ص۳۵۲چاپ طهران‌در۱۲۹۹

نظامشاه معنون داشته . این شرح در بعضی از نسخ بنام (حیدریه فی شرح جعفریه) ضبط گشته. این کتاب که در جلد دوم فهرست صفحهٔ ۱۲۶ بشمارهٔ ۴۱۱ فقه خطی است اشتباهاً بنام (مطالب المظفرية فی شرح رسالة الجعفرية تأليفی محمد بن ابيطالب استرابادی) ضبط شده . برای تصحیح واستدراك یادآوری شد

۷۲۱ شرح خلاصة الابحاث

عربی . شارح : شیخ محمد فاضل بن محمد مهدی مشهدی از فضلاء و شعرآء سدهٔ ۱۱ هـ ـ ق از شاگردان مجلسی اول ودوم ومجازاست از شیخ حر عاملی. تاریخ اجازهٔ شیخ حرعاملی اواسط شعبان ۱۰۸۵ است (۱) کتاب شرح برارجوزه در میراث موسوم به (خلاصة الابحاث فی مسآئل المیراث) اثرطبع شیخ حرعاملی است . بیت اول منظومهٔ متن : « يقول راجی العفو من ذی المنن ـ عبیده محمد بن الحسن » بیت آخر : « دايرة مادارت الافلاك ـ و ... خالقها الافلاك » تاریخ ختم تألیف شرح : ذیحجه ۱۰۸۶ آغاز (الحمد لله الذی جعل العلمآء ورثة الانبیآء وفضل مدادهم على دمآء الشهدآء والصلوة والسلام على محمد وآله الكرام الذين بموالاتهم تمت السنن والفرآيض) انجام (مصلين على نبيه وآله خير الانام) کاتب: زین العابدین . تاریخ تحریر : ۱۶ ربیع الاول ۱۱۱۵ پس ازاین ضمن دوصفحه مقاله ایست دررضاع ظاهراً از افادات مؤلف باشد . خط نسخ ۱۹ سطری . دارای ۳۲ برك . اندازه ۲۵ در ۱۹ . وقفی میرزا محمد رضوی در ۱۲۱۰ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی دراسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۷۸۳)

۷۲۲ شرح دره

عربی . شارح : مولانا حاج محمد بن حسن طوسی (مذکوردرص ۱۵۹) کتاب شرحی است استدلالی برمنظومهٔ موسوم به (دره) اثر طبع سید بحر العلوم . موجودی تاآخر شرح باب طهارت است . تاریخ ختم تألیف: ۵ ذیحجه ۱۲۲۷ در کربلاء . آغاز (الحمد لله ذى القوة الباهرة والسطوة القاهرة والرحمة الغامرة والنعمة الوافرة والصلوة والسلام على اشرف اهل الدنيا والاخرة نبينا محمد وعترته الطاهره ... فيقول اقل العباد عملا و اكثرهم زللا محمد ابن الحسن الطوسی قدس سره القدوسی هذه فيروزجات طوسية علقتها على الدرة النجفية) انجام (لعادم الجهاز وهی من لا يخلف شيئا فيه الفضل نصا واتفاقا) خط نسخ ۱۹ و ۲۰ سطری . صفحهٔ اول دارای سرلوح مذهب . پانزده صفحهٔ اول مجدول بتحریر وطلاء روی عبارات متن خط شنجرفی کشیده شده . دارای ۱۹۳ برك . اندازه ۲۱ در ۱۳

(۱) امل الامل . نجوم السمآء . فيض القدسی .

خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (٦٤٧٦)

۷۲۳ شرح رساله درصلوة

عربی . بضبط این نسخه متن ازابو اللیث سمرقندی (۱) است . مطالب متن فتوائی ودر عنوان (فصل) مرتب است . احکام طهارت نیز درآن ذکر شده. شرح بعنوان (قوله) است. شارح شناخته نشد . آغاز پس ازسه‌سطرخطبه (قال الفقیه ابواللیث السمرقندی ثم اعلم بان الصلوة فریضة قائمة وشریعة ثابتة) انجام (واما الهدایة فهو صنع رب فهو غیرمخلوق) صدرنسخه ضمن ۱۰ صفحه رسالهٔ مختصریست درصلوة. کاتب: اسماعیل بن‌مراداو کلی . خط‌نسخ ۱۲سطری. دارای ٦۹ صفحه اندازه ۲۱در١٦ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۸ این‌رساله‌را ضمیمهٔ شمارهٔ ٥٥٤ فقه به‌بینید (۷۲٥۸)

۷۲٤ شرح روضة البهیه

عربی. مؤلف: سید محمدصالح عرب (بن سید حسن بن حاج سید یوسف موسوی فاموری شیرازی) معروف بداماد متوفای درشب جمعه دوم ربیع الثانی ۱۳۰۳ در تهران مدفون در کربلاء (۲) نوهٔ دختری صاحب ریاض است . لقب (داماد) شهرت وعنوان‌پدرش بوده که‌خودنیز بدان خوانده وملقب شده . نزد دائیش سید مهدی (۳) تلمذ نموده. ازاین کتاب‌استفاده میشود که‌نزدصاحب‌جواهر وشیخ‌حسن کاشف‌الغطاء (صاحب‌انوارالفقاهة)نیز تلمذ کرده . بامقام فقاهت وجلالت خلقی سخت خشن‌داشت وبهنگام غضب خویشتن‌را متمالك نبود وبتلاوت قرآن‌مواظبتی فوق‌العاده ازاومشهود بود ودراحترام‌آن اهتمامی غیرمتناهی میفرمود وهیچ وقت قرآن‌را درحال‌قرآئت وغیرها برزمین نمیگذارد. درحفظ حدود وحمای شرع غیور بود وبااین‌جهة فتنهٔ‌درشهرستان کربلاء برپاکرد ودر اثر آن باسارت باسلامبول رفت. در اوائل جلوس ناصرالدین شاه باهتمام امناء دولت بتهران روانه گشت و تاآخرعمر درآنجا مقیم ومعزز بود . کتاب شرح مفصل مزجی واستدلالی‌است برکتاب (روضة البهیة)مؤلفهٔ شهید ثانی. نقل‌است ازمؤلف که میفرمود: اگر نام (روضة الصفاء) نبود این حاشیه را به (صفاء الروضة) می‌نامیدم . الذریعه (ج ٦ ص٩٥) این کتاب را درعدادحواشی بر (روضة البهیة) یادکرده ونام آنرا (صفاء الروضه) دانسته . این‌نسخه ازفصل دوم باب طهارت

---

(۱) ترجمه‌اش باختصاردرص ۳۰۰ مذکوراست وچون‌مدرك کافی برای ترجمهٔ‌مؤلف متن‌دردست نبود لذا نام رساله وصحت انتسابش بتحقیق دانسته نشد (۲) المآثروالاثار ص١٤٨ . فوآئد الرضویه ج ۱ ص۲۱۹ (۳) متوفای ۱۲٦۰ درکربلاء کوچکتر ازبرادرش سیدمجاهد است وازاساتید شیخ انصاری است. الذریعه (ج ٦ ص ۲۷٥)

(اغسال) تا اواسط احکام جنابت واز اول باب تجارت تااول مسئلهٔ حرمت کهانت وتمام باب (باب (وکالت) واوآئل باب (شفعه) وتمام باب جعاله وازباب وصیت تااوآئل فصل دوم آن وتمام باب مواریث رادارد. ظاهراً باب حدود ودیات را شرح نکرده. تاریخ ختم تألیف: شب چهارشنبه ۱۱ صفر ۱۲۷۴ - آغاز نسخه (الفصل الثانی فی الغسل بالضم وهو فی الاصل اسم مصدر) انجام (فاذ طرح نصیبه بقی خمسة للزوج ثلاثة وللاب اثنان فتدبر) خط نسخ ۳۱ سطری. دارای ۴۸۶ برك. اندازه ۳۴ در ۲۲ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۶۸۵۱)

۷۲۵ شرح شرآئع الاسلام

عربی. شارح: میرزا محمد رضوی (۱) کتاب شرحی است مزجی برمبحث خلل تا اوآخر فصل قضاء صلوات شرح این عبارت: «اما اللواحق فمسآئل الاولی من فاتته فریضة» بنا برآنچه که میرزا ابوالحسن فرزند مؤلف درپشت برك اول نسخه نوشته این نسخه جلد دوم است. آغاز (الرکن الرابع من ارکان الصلوة فی التوابع لها وفیه فصول اربعة الاول فی الخلل الواقع فی الصلوة والمراد به ترك الشیئی من افعالها وشرایطها) انجام (اونقیصتها فی الابطال) خط نسخ ۲۵ سطری. دارای ۱۶۰ برك. اندازه ۲۶ در ۱۴ خریداری آستانقدس در آذر ۱۳۲۲ (۶۴۹۳)

۷۲۶ شرح فرآئض نصیریه

عربی. شارح: ملا ابو الحسن بن ملا احمد ابیوردی کاشانی (۲) کتاب شرحی است مزجی واستدلالی بررسالهٔ (فرآئض) تألیفی خواجه نصیر الدین طوسی. تاریخ ختم تألیف: جمعه ۲۵ محرم ۹۶۲ - آغاز (اهم الفرائض واوجب واجب والزم فرض حمدالله وارث میراث السموات والارض الذی لاسبیل للقسمة الیه بضرب من الاعتبار) انجام (واحدة وهذا هوالجواب عنه وبالله التوفیق وعلیه التکلان ولنختم الکلام بحمد الملك العلام ونصلی علی رسوله و آله

---

(۱) درجلد چهارم فهرست بعنوان میرزا محمد بن میرزا حبیب الله ضبط وترجمه اش آورده شده. در پشت اول این نسخه فرزند مؤلف نسبت مؤلف را بعنوان میرزا محمد بن سید حسین ملقب بقدس فرزند حاج میرزا حبیب الله ضبط کرده ولیك مؤلف بعنوان میرزا محمد میرزا حبیب مشهور است (۲) اعیان الشیعه ج ۷ ص ۲۸۸ درجلد چهارم فهرست ترجمه اش آورده شده. الذریعه (ج ۱ ص ۱۰۲ وص ۵۲۵) ملا ابوالحسن شریف بن ملا احمد قاینی ضبط کرده وآورده است که روایت میکرده از شیخ عبدالعالی بن محقق کرکی وتصریح بتاریخ وفات نکرده. ظاهراً آن شخص مؤلف این کتاب است. آثار الشیعة الامامیة (ترجمهٔ فارسی ج ۴ ص ۶۴) این کتاب را بنام (شرح جواهر) ومؤلف آنرا ملا ابوالحسن بن احمد شریف ضبط کرده

سادة الانام) کاتب: نورالدین محمد . تاریخ تحریر: سلخ شعبان ۱۱۳۰ خط نسخ ۲۲ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳٤ برگ . اندازه ۲۳ در ۱۸ خریداری آستانقدس در آذر ۱۳۲۲ (٦٥١٣)

۷۲۷ شرح قواعد ومختصر نافع

عربی . مؤلف: میرزا محمد رضوی. کتاب شرحی است مزجی برباب متاجر (قواعد الاحکام) علامهٔ حلی از اول متاجر تا اوآخر مسئلهٔ کراهت معامله باسفله وهم برباب تجارت از کتاب (مختصر نافع) محقق حلی تامسئلهٔ حرمت اخذ اجرت براقامهٔ نمازجماعت . درصدر صفحهٔ اول این شرح بنام (مناهج الاحکام) ضبط شده . آغاز پس از خطبه (کتاب المتاجر هی جمع متجر هواما مصدر میمی بمعنی التجارة کالمقتل بمعنی القتل او اسم موضع وهی الاعیان التی یکتسب بها) انجام (ولاتقبل شهادته قیل هو نص فی التحریم) خط نسخ ۲۳ سطری . دارای ۱۲۸ برگ . اندازه ۲۲ در ۱٦ خریداری آستانقدس در فروردین ۱۳۲٤ (٦٧٤١)

۷۲۸ شرح کبیر

عربی . مکرر شمارهٔ ۲٦۳ فقه خطی . مؤلف : امیر سید علی (بن سید محمدعلی بن سید ابی المعالی صغیر بن سید ابی المعالی کبیر طباطبآئی اصفهانی) حآئری معروف به (صاحب ریاض) متولد در ۱۲ ربیع الاول ۱۱٦۱ در کاظمین. متوفای ۱۲۳۱ در کربلاء . مدفون در رواق مشرقی روضهٔ مطهرهٔ حسینی. نزدیك قبر وحید بهبهانی (۱) خواهر زاده وهم داماد وشاگرد وحید بهبهانی است . نزد آقا محمد علی بهبهانی و صاحب حدآئق نیز تلمذ نموده . آورده اند که مؤلف درعلم اصول فقه ومعاصرش محقق قمی درفقه ممتاز بود. مؤلف بجهت تألیف این کتاب بفقاهت ومعاصرش بسبب کتاب (قوانین) اصولی معروف شد . کتاب شرح مزجی متوسط جامع استدلالی است بر کتاب (مختصر نافع) محقق حلی وموسوم است به (ریاض المسآئل فی بیان احکام الشرع بالدلائل) مؤلف بمناسبت همین کتاب بعنوان (صاحب ریاض) معروف شد. این کتاب در (منتهی المقال) چنین توصیف شده : « وهو فی غایة الجودة جدا لم یسبق بمثله ذکر فیه جمیع ما وصل الیه من الادلة والاقوال » وجه شهرت این کتاب به (شرح کبیر) درمقابل شرح دومی است که بر (مختصر نافع) تألیف نموده. تاریخ ختم تألیف کتاب صلوة : صفر ۱۱۹٤ تاریخ ختم کتاب وصیت: ۱۱۸۹ تاریخ ختم کتاب لعان: سه شنبه سلخ صفر ۱۱۸۸ تاریخ ختم تمام کتاب : نیمهٔ شب جمعه ۲۷ صفر ۱۱۹۲ کتاب چاپ شده. این نسخه از کتاب طهارت تااوآئل کتاب حج را دارد. آغاز پس از خطبه (کتاب الطهارة و

(۱) روضات الجنات ص ٤١٤ . منتهی المقال . فوآئد الرضویه ج ۱

ارکانه اربعة الاول فی‌المیاه وجمعه باعتبار تعداد افراده) انجام موجود (وکیف یکون صاغرا وهولا) خط نسخ ۳۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۲۹۵ برك. اندازه ۳۱ در ۲۱ وقفی حاج میرزا داود وزیر وظائف دراسفند ۱۳۰۹ (۲۷۸۵)

۷۲۹ شرح کبیر

عربی . بمانند پیش . این نسخه از کتاب تجارت تا آخر کتاب لعان را دارد . آغاز پس از خطبه (کتاب التجارة هی فی‌اللغة الکسب وفی الشرع علی تعریف المصنف وجماعة) انجام (فلا یرفعه اللعان المتجدد) کاتب: فریدون بن اردوخان . تاریخ تحریر : دوشنبه ۳ رجب ۱۲۳۵ درمشهد. خط نسخ ۳۰ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده. دارای ۲۳۴ برك. اندازه ۳۱ در ۲۱ وقفی حاج میرزا داود وزیروظائف دراسفند ۱۳۰۹ (۲۷۸۶)

۷۳۰ شرح لمعهٔ دمشقیه

عربی. مؤلف : مولانا حاج سید محمد (بن مولانا حاج میرزا معصوم بن محمد) رضوی مشهدی معروف به (قصیر) متوفای در ۱۲۵۵- از اعاظم مجتهدین و اجلهٔ سلسلهٔ سادات رضوی مشهد . نزد وحید بهبهانی و بحرالعلوم وصاحب کشف الغطاء تلمذ وتکمیل نموده . ریاست عامه وفقاهت تامه وی شهرت کامل داشت . دفع فتنهٔ خان خیوق که درزمان فترت ما بین فتحعلیشاه ومحمد شاه قاجار روی داد بصلای جهاد این پیشوای جلیل بود . برای معالجهٔ بیماری فلج بتهران رفت وچون از علاج مأیوس شد بآستانقدس‌قم‌مشرف گشت ودرآنجا درگذشت . جنازه اش بمشهد مقدس نقل شد ودر روضهٔ مطهر میان مسجد پشت سر وبالای سرمبارك دفن گشت (۱) کتاب شرح استدلالی مفصلی است برمتن‌وجیز (لمعهٔ دمشقیه)شهیداول. مأثورخامهٔ مؤلف چنانکه آورده اند شرح بر کتاب خمس و اجاره وقضاء وشهادات ومبحث لباس مصلی است . این نسخه حاوی تمام کتاب قضاء و کتاب شهادات تا اواخر فصل دوم است . تاریخ ختم‌تألیف کتاب قضاء : جمعه ۳ ربیع الاول ۱۲۰۵ (کذا) ظاهراً صحیح آن ۱۲۵۰ باشد. آغاز کتاب قضاء (کتاب القضاء وهو لغة بمعنی البلوغ والنیل کقوله قضیت وطری وحاجتك) انجام کتاب قضاء (وهو قوی وانکارالاول اقوی لما مضی) آغاز کتاب شهادات (کتاب الشهادات الشهادة لغة الاخبار عن‌الیقین علی مافی لك قال فی‌مختارالصحاح) انجام نسخه (وبانها معارضة باجماع آخر من‌السید المرتضی) تاریخ تحریر: شعبان ۱۳۱٤ خط نسخ ۲۱ سطری. عبارات متن وشرح را کاتب متداخل

---

(۱) مطلع الشمس ج ۲- فردوس‌التواریخ- جهت شهرتش به(قصیر) برای‌امتیاز ازمیرزامحمد رضوی‌است که‌او نیزازخاندان مؤلف ومجازازاو بوده وترجمه‌اش درجلدچهارم‌فهرست‌مذکوراست.

نوشته وغالبا تمیز ندارد . دارای ۱۹۱ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس در ابان ۱۳۲۸ (۷۲۵۵)

۷۳۱ شرح لمعهٔ دمشقیه

عربی . مؤلف : مولانا میرزا محمد رضوی(۱) کتاب شرح استدلالی است بر متاجر (لمعهٔ دمشقیه) شهید اول. این نسخه ازفصل دوم درعقد وآداب بیع تا اوآخر مبحث بیع ربا وازاو آئل بیع امهٔ مستولده تا اول مسئلهٔ اشتراط علم بثمن را دارد و نیز ضمن ۱۸ صفحه درشرح (قواعد) علامهٔ حلی ازمبحث اخذ اجرت براعمال محرمه است که بی ترتیب آنرا متداخل درشرح لمعه نموده . در بعضی ازمواضع نوشته شده که این شرح موسوم به (مناهج الاحکام) است . لیك مناهج الاحکام تألیف مستقلی است که بیاید . آغاز (الفصل الاول (کذ ۲) فی عقدالبیع وآدابه عن المکروهات والمستحبات وهو ای العقد البیع اوالبیع) انجام (بل کان بنائه علی انکار الدلالة علی الحرمة فتأمل) خط نسخ ۲۳ سطری. دارای ۲۲۵ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۶ خریدای آستانقدس درفروردین ۱۳۲۴ (۶۷۱۳)

شرح لمعهٔ دمشقیه

روضة البهیه را به بینید

۷۳۲ شرح مختصر نافع

عربی. مؤلف: (بنا برآنچه که درحاشیهٔ نسخه بخط مغایر نوشته شده وهم بمستفاد از کتاب) سید محمد عاملی صاحب (مدارك) ترجمه اش بیاید . کتاب شرحی است استدلالی بعنوان (قوله) بر (مختصر نافع) محقق حلی. این نسخه تنها شرح کتاب نکاح است . آغاز (الحمدلله رب العالمین حمداً کثیراً یلیق بجلاله والصلوة علی سیدنا محمد وآله قوله قال الجوهری النکاح الوطی وقد یقال للعقد وذکر بعض اهل الغة ان النکاح فی اللغه حقیقة الوطی مجاز فی العقد وادعی العلامة فی المختلف علی ذلك الاجماع ونص الشیخ وغیره علی ان النکاح فی عرف الشرع حقیقة فی العقد مجاز فی الوطی) انجام (ویدل علیه ظاهر قوله تعم خلق لکم مافی الارض جمیعا ای لاجل انتفاعکم به فی دنیاکم ودینکم والله تعم اعلم بحقائق احکامه) صدر نسخه ضمن ۵ صفحه مقاله ایست در مسئلهٔ (تسامح در ادلهٔ سنن) از محقق قمی میرزا ابولقاسم. کاتب: عبدالرحیم بیارجمندی . تاریخ تحریر : ربیع الاول ۱۲۰۸ خط نسخ ۲۳ سطری. دارای ۱۰۱ برگ. اندازه ۲۱ در ۲۶ خریداری آستانقدس در آذر ۱۳۲۳ (۷۲۵۶)

۷۳۳ شرح مفاتیح الشرائع

عربی . مکرر ۲۴۷ فقه خطی . شارح : مولانا محمد هادی کاشانی (مذکور

---

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست (۲) صحیح (الفصل الثانی)

درس ۱۶۵) کتاب شرحی است استدلالی بعنوان (قال - اقول) بر کتاب (مفاتیح الشرآئع) عمویش فیض کاشانی . شارح اینشرح را در زمان حیات ماتن تألیف نموده. این نسخه ناقص است . ازاوآخر باب دوم کتاب حج (مواقیت) تا آخر خاتمه فن اول را دارد . آغاز موجود (عنه والا ذنة له ففی حسنة الحلبی) انجام (والتصدی لذلك وفطور فطینة عن التعریض عما هنالك) ورق آخر بخط تازه نوشته شده. خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف . دارای ۱۶۹ برك. اندازه ۲۴ در ۱۸ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در ۲۸ اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۷۸٤)

۷۳٤ شرح مفاتیح الشرآئع ج ۱

عربی. مؤلف: مولانا آقامحمدباقر بن مولانامحمداکمل (اکمل الدین) اصفهانی بهبهانی حائری. متولد در۱۱۱۸ یا ۱۱۱۷ یا ۱۱۱٦ دراصفهان متوفای در ۱۲۰۸ یا ۱۲۰٦ یا ۱۲۰۵ مدفون دررواق شرقی روضهٔ مطهرهٔ حسینی. معروف به (وحید بهبهانی) نزد پدرش وسیدصدرالدین رضوی شارح (وافیه) تلمذنموده (۱) وهمداماد اوراست. اعاظم مجتهدین وفقهاء متاخرین را استاد ومربی است وسلسلهٔ اجازاتشان بحضرتش منتهی است بااین جهت بعنوان (استاداکبر) و(استادالکل) یاد میشود . مادرش دختر آقا نورالدین بن ملا صالح مازندرانی (شارح کافی) است ووالدهٔ آقانورالدین عالمهٔ جلیله آمنه بیگم دختر مجلسی اول است. بااین جهت مؤلف ازمجلسی اول به (جد) وازمجلسی دوم به (خال) تعبیرمینماید . برههٔ اززمان در بهبهان توقف نموده وآنگاه بکربلاء منتقل شد. بافاده ونشرعلم پرداخت. باری شهرت جلالت قدرش بی‌نیاز ازتوصیف میدارد (۲) کتاب شرح استدلالی مفصلی است بعنوان (قوله) بر کتاب (مفاتیح الشرآئع) فیض کاشانی . مؤلف را برآن کتاب دو تعلیق دیگری است (۳) که آنهارا مندرج دراین شرح داشته . مأثورخامهٔ مؤلف در این تألیف ابواب طهارت و صلوة وصوم وزکوة وخمس است . این نسخه از اول کتاب تا آخر مبحث وضوء است . آغاز (الحمد لله رب العالمین حمداً کثیراً کما هو اهله ویستحقه والصلوة علی محمد وآله الطاهرین اولیآئه وحججه نشکره علی ماهدی وعلی حفظه ایانا من الهلکة والردی ونسئله ان یکون ذلك علماً یحب ویرضی وان یقهرنا علی دینه القویم وصراط المستقیم و لطفه العمیم انه حلیم کریم رؤف رحیم قوله نمن کان اه اعلم ان الاحکام الشرعیة باسرها

---

(۱) روضات الجنات ص۱۲۲(۲) منتهی المقال، مستدرك الوسآئل ج ۳ ص ۳۸٤ - نجوم السمآء ص۳۰۳ و ص۲٤٤ نوآئد الرضویه ج ۲ (۳) اول حاشیه بردیباچهٔ (مفاتیح الشرآئع) شامل چهارمقاله دربیان اصول اصلی اجتهادی وردبراخباریان. دوم حواشی متفرقه برآنکتاب

توقيفية وقوفه على الثبوت من الشرع بالبديهة سوآء كانت فى العبادات او المعاملات اما موضوعاتها وهى عبارة عن افعال المكلفين ومايتعلق بها) انجام (وكل الحال اذا امكن التخفيف والرفع فى وقت دون وقت وفى صلوة دون صلوة بل فى قدر من الصلوة دون قدر) تاریخ ختم تحریر: ۱۹ شعبان ۱۲۳۰ خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین درحاشیه بشنجرف . دارای ۳۳۹ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (٦٥١٤)

۷۳۵ شرح مفاتيح الشرآئع ج ۲

عربی . بمانند پیش . این جلد از مبحث غسل تا آخر مبحث قبله است . آغاز (قوله وجوب الغسل بالحدث الاكبر الصلوة الواجبة وشرطيته لمطلق الصلوة من ضروريات الدين ويجب لمس كتابة القرآن لما مضى فى الوضوء الحدث الاكبر هو الجنابة والحيض والاستحاضة ومس الميت من الادمى بعد برده قبل غسله) انجام (وعدم سقوط الميسور بالمعسور فى المطم بالاصالة لا من باب المقدمة فتامل) تاریخ تحریر: ۲۱ ربیع الثانی ۱۲۳۱ خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین درمتن وحاشیه بشنجرف . دارای ۲۹٦ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (٦٥١٥)

۷۳٦ شرح مفاتيح الشرآئع

عربی . مؤلف شناخته نشد . آنچه از کتاب برمی آید این است که شارح ازمردم اصفهان درنیمهٔ اول سدهٔ ۱۳ هـ - ق وازشاگردان وحید بهبهانی وصاحب ریاض است و دارای تألیف دیگریست بعنوان (حاشیه برلمعه) یا (تعليق الرضوية على اللمعة الدمشقية) نسخه معلق است بحواشی ازمؤلف . درآخر حواشی جملهٔ (مدظله) مرقوم است . باین قرینه پنداشته میشود که مؤلف درتاریخ تحریر نسخه زنده بوده . کتاب شرحی است مزجی واستدلالی بعنوان (قوله) بر (مفاتیح) فیض کاشانی . شارح دیباچه را شرح نکرده . این نسخه شامل باب طهارت وباب صوم تا آخر مبحث مکروهات صوم رمضان است . آغاز کتاب طهارت پس ازیك سطر خطبه (قوله كتاب مفاتيح الصلوة اعلم ان المحدثين من الامامية ره لما راوا بعد زمان الغيبة ان الاخبار المروية عن الائمة عليهم السلام متشتته غيرملايم صدرها بعجزها مثلا مثل كون الاول فى بيان مسئلة الصلوة والاخر فى الظهار) انجام کتاب طهارت (وعلى اهل بيته المنزل فيهم آية التطهير فمن اخلد عليهم اخلد فى الجنة ومن سلاعنهم صلى بالسعير) آغاز کتاب صوم (اعلم ان الصوم من افضل الطاعات واشرف القربات والاخبار الواردة فى فضله مضافا الى ما ذكره المص ره) انجام (يجب عليه الميسورا ويراعى فيه ترتيب كفارة الظهار تردد فتدبر) کاتب (۱) صادق بن حسین تاریخ تحریر: ۱۲۳۵ خط نسخ ۲۷ سطری .

(۱) نام کاتب وتاریخ کتابت درآخر باب طهارت نوشته شده

صفحات معلق بحواشی از مؤلف . درصدر برخی از صفحات قطعه از عبارات (متن) نیز نوشته شده . دارای ۲۵۱ برك . اندازه ۳۲ در ۲۰ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۸ (۷۲۵۳)

۷۳۷ شرح مفاتیح الشرآئع

عربی . مؤلف: ازفضلاء امامیه درنیمهٔ اول سدهٔ ۱۳ هـ - ق. این کتاب شماره اول ازمجموعهٔ رسائلی بوده که تجزیه شده. درپشت صفحهٔ اول آن مجموعه اسامی رسائل و مؤلفین آنها ضبط شده . راجع باین کتاب نوشته: « شرح مفاتیح از بحث قیام تا آخر مباحث قرائت تألیف حقیر » این خط باخط رسآئل دیگر شبیه است وبظن قوی کاتب آنها یکی است که درسال ۱۲۲۶ و۱۲۲۷ نوشته. درآخر (رساله در عدم جواز اجتماع امر ونهی) تألیفی سیدعلی صاحب ریاض که ازجملهٔ رساله های این مجموعه است کاتب نام خودش را چنین آورده : « اقل السادات عملا واکثرهم زللا ابوالقاسم بن عباس » بالجمله پنداشته میشود که نام شارح سید ابوالقاسم باشد که در کربلاء میزیسته وتألیفی دیگر نیز برشرح مبحث رکوع از کتاب (قواعدالاحکام) علامهٔ حلی دارد. پنداشته میشود که شرح معالم موسوم به (سلم السلالم) ازاو باشد. آغاز (القول فی القیام قدمه علی النیة والتکبیرة کما فی ط والارشاد و یروعدوعة والبیان لانه شرط فیهما والشرط مقدم علی المشروط طبعا فیقدم علیه وضعا قضیته للموافقة انجام موجود (وسیجیئی فی فصل التروك مایدل علی رجحان المشهور ومحمل وجیه للاجماع المذکور بعون الملك الشکور الفصل السادس السجود وهو واجب) خط شکسته نستعلیق مختلف السطر. دارای ۱۱۶ برك. اندازه ۲۰ در ۱۵ پس از این ضمن ۵٤ برك قطعهٔ بخط نسخ از (کتاب جامع الشتات) میرزای قمی است. وقفی نائینی (۲۸۱۳)

۷۳۸ شوارع الهدایة فی شرح الکفایه

عربی. شارح : مولانا حاج ملا محمد ابراهیم کرباسی مذکور. کتاب شرح است بر (کفایة الاحکام) محقق سبزواری . کاتب نسخه را تمام نکرده وتامسئلهٔ کراهت تخلی درتحت شجرهٔ مثمره را دارد. آغاز (الحمدلله المتفرد بالقدم والکمال المتمجد بالجلال والجمال) انجام موجود (ثم ان الحکم یعم مایکون الثمر الاکل اوغیره وما لم یبلغ) خط نسخ ۲۷ سطری. دارای ۳۲ برك. اندازه ۲۰ در ۱۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۷۲۱۶)

۷۳۹ شهاب الثاقب

عربی . مؤلف : فیض کاشانی . رساله ایست استدلالی دراثبات وجوب نماز جمعه

درعصر غیبت که درآن بنقل اقوال وادله ورد وایراد پرداخته . رساله مرتب است بر یك مقدمه وهشت باب وخاتمه و چاپ شده . آغاز (الحمدلله الذی جعل دلیل وجوب صلوة الجمعة من اوضح الدلائل الشرعیة واقومها) انجام (ابدالابدین) تاریخ تحریر: یکشنبه ۱۴محرم ۱۱۱۱ . خطنسخ ۱۵سطری. عناوین بشنجرف. صفحهٔ اول کسر نویسی شده. دارای ۹۳ برك. اندازه ۱۹ در۱۲ خریداری آستانقدس درآذر۱۳۲۲ (۶۴۹۹)

((حرف ص))

صفاء الروضة

بنگرید بشماره ۷۲۴

۷۴۰ صیغ العقود والایقاعات

عربی . مکرر ۲۷۸ فقه خطی . مؤلف : محقق کرکی . رساله ضمن مجموعهٔ موسوم به (کلمات المحققین) چاپ شده. آغاز (الحمدلله حمداً کثیرا کما هواهله والصلوة والسلام علی رسوله محمد وآله وبعد فهذه جملة کافلة بیان صیغ العقودوالایقاعات) انجام (فلیطلب من هناك ولیکن هذا آخرالرسالة) کاتب : محمدعلی قزوینی غروی . تاریخ تحریر: پنجشنبه غرهٔ شعبان ۱۰۰۷ خطنسخ ۱۳ و۱۴ و۱۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. کتاب بخط دو کاتب است. دارای ۳۷ برك. اندازه ۱۷ در۱۰ وقفی ابوالقاسم طالشی(۲۷۸۷)

۷۴۱ صیغ العقود والایقاعات

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمد لله حمداً کثیرا کماهواهله) انجام (فلتطلب من هناك) کاتب : محمد بن عیسی بن محمد بن عیسی بن حسین العامل القراوابی(کذا) تاریخ تحریر : پنجشنبه ۵ ذیحجه ۹۴۸ خط نسخ ۱۰سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۴۰ برك. اندازه ۲۱در۱۵ وقفی خواجه شیر احمد تونی. این رساله راضمیمهٔ شمارهٔ ۵۷۲ فقه به بینید (۷۰۹۴)

۷۴۲ صیغ العقود والایقاعات

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمدلله حمداً کثیراً) انجام (والحمدلله رب العالمین) خط نستعلیق ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۵ برك. اندازه ۱۸در۱۲ وقفی ملکزادهٔ کوثر . این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷۴۶ فقه خطی به بینید (۷۰۳۲)

۷۴۳ صیغ العقود

فارسی . مؤلف: مجلسی دوم . رساله دربیان صیغ عقود نکاح و بعضی از صیغ طلاق است. آغاز (الحمد للهالذی احل النکاح وندب الیه وحرم الزنا والسفاح وتوعد

علیه والصلوة علی سیدالمرسلین وخاتم النبیین محمد واهل بیته الطاهرین المعصومین اما بعد غرض‌ازتحریر این رسالهٔ وجیزه‌آنست که جمعی ازبرادران ایمانی ودوستان‌روحانی فقیررا تکلیف وتحریص نمودند برتحریر انحاء صیغ عقود وانواع تعبیرات آن) انجام (وکیل مرد میگوید هی علی ذلك طالق) تاریخ تحریر : ۱۱۲۰ پس‌ازاین‌ضمن۲۷صفحه رسالهٔ (اعتقادات) اواست . خط‌نستعلیق ۱۹ سطری. دارای ٤ برك. اندازه۱۸در۱۱ خریداری‌آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ این‌رساله‌را ضمیمهٔ‌شمارهٔ۸۷۸ فقه به‌بینید (۷۱۷۵)

۷٤٤ صیغ العقود

عربی . مؤلف : حاج ملامحمد جعفر (بن‌سیف الدین) معروف بشریعتمداراسترابادی متخلص به (والی) مقیم درتهران متوفای درشب جمعه ۱۰ صفر ۱۲٦۳ در سن٦٦ سالگی به‌بیماری سل‌وذات‌الجنب. مدفون‌درنجف نزدقبر علامهٔ‌حلی (۱) ازاعاظم‌شاگردان‌صاحب ریاض‌وازعلمآء محتاط وصاحب‌تألیفات متنوعه‌است. درزمان فتنهٔ‌داود پاشا مهاجرت بتهران نمودودرآنجابتدریس وتألیف وفتوا وقضاوت وامامت اشتغال داشته . آغاز پس‌ازخطبه ونام‌مؤلف (هذه رسالة‌فی‌بیان صیغ‌العقد والنکاح والطلاق جمعتهاعلی‌وجه‌بلغنامن‌علمآئنا ومشایخنا) انجام (تتزوج حورالعین متنعمین نعیما سرمدا بحق اشرف‌الانبیآء والمرسلین محمد وآله علیه و علیهم الف صلوة وسلام الی یوم الدین) پس‌ازاین ضمن ٦ صفحه رساله‌ایست دربیان کیفیت اجرآء صیغهٔ عقد نکاح دآئم ومنقطع وطلاق . پنداشته‌میشود که ازمؤلف رساله باشد. آغاز (الحمدلله‌الذی خلق‌الانسان من‌طین) کاتب: احمد بن عبدالکریم موسوی . تاریخ تحریر: پنجشنبه ۱۷ ربیع‌الثانی۱۲٤۲ خط‌نسخ ۱۲سطری. دارای ۱۳ برك. اندازه ۱۵ در۱۰ وقفی حاج سید محمد شوشتری (۵۷۱٤)

۷٤۵ صیغ العقود

عربی . مکرر پیش . آغاز (الحمدلله علی نواله والصلوة علی رسوله وآله وبعد فهذه رسالة من‌العبد العاصی الغریق فی بحرالعصیان المتمادی) انجام (اوانت قد اقمت بالحجة اودعواك ثابتة شرعا کما افید) تاریخ‌تحریر: ۱۲٦۳ خط نسخ و نستعلیق مختلف‌السطر. دارای ۸برك. اندازه ۲۰ در۱٤ خریداری‌آستانقدس‌درآذر۱۳۲۲(۷۲۳٤)

۷٤٦ صیغ العقود والایقاعات

فارسی . مؤلف شناخته نشد . آغاز (بدان ایدك الله که‌عقود برسه‌قسم است یا لازم الطرفین است) انجام (آن دیگر بگوید قبلت) پس‌ازاین ضمن٤صفحه‌رساله‌ایست

---

(۱) روضات الجنات ص ۱۵۷. الذریعه ج ۱ ص۱ وج ۲ ص٤٦۸ ـ فوآئدالرضویه ج ۱

درزکوة که مؤلف آن شناخته نشد . آغاز آن (بدان وفقك الله تع که زکوة بردوقسم است زکوة مال وزکوة فطر) انجام آن (بازیاده بر آن قرض داشته باشد) خط شکسته نستعلیق ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۵ برك. اندازه ۱۸ در ۱۲ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۷۰۳۱)

((حرف ض))

۷۴۷ ضوابط الرضاع

عربی . مؤلف: میرداماد . رسالهٔ استدلالی مفصلی است درمباحث رضاع ودر آن بعموم منزله قآئل شده . تاریخ ختم تألیف: شعبان ۱۰۲۸ . کتاب چاپ شده . آغاز (الحمد كله لله رب العالمين) انجام (واذا برق التوفيق بنا هذا المقام فلنختم عليه باذن الله سبحانه بارقة الكلام) نسخه مقابله ودرعصر مؤلف نوشته شده . صفحات معلق است بحواشی ازمؤلف . گمان میرود که نسخه نزد مؤلف خوانده شده وجملهٔ: «ثم بلغ سماعا ايده الله تعالى» که درمواضع متعدده نوشته شده اثر دستخط مؤلف باشد. کاتب: عبد المطلب بن یحیی طغانی. تاریخ تحریر : ۱۰۲۹ خط نسخ ۱۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۱۳ برك. اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی فاضلخان (۲۷۸۸)

((حرف ع))

۷۴۸ عناوین

عربی . مکرر ۲۸۳ فقه خطی . مؤلف : میر عبدالفتاح بن علی الحسینی مراغه متوفای ۱۲۵۰ درنجف (۱) ازشاگردان شیخ موسی وشیخ علی فرزندان شیخ جعفر کاشف الغطاء است . کتاب در بیان قواعد عامهٔ فقهی وغوامض مسائل مهمه وتسجیل آنها با ادله وهم تفریع فروع است که درذیل: «عنوان» معنون داشته . تاریخ ختم تألیف : ۲۸ رمضان ۱۲۴۶ درنجف . کتاب چاپ شده . این نسخه قسمت اول مربوط بقواعد باب عبادات تا اوآئل (عنوان اصل درمعاملات) را دارد . آغاز(اللهم انی احمدك علی ما الهمتنی سبیل السعادة) انجام موجود (الی نقل الاعیان بعوض او بدونه) خط نسخ ۲۸ سطری. دارای ۱۷۶ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۲۰۳)

۷۴۹ عناوین

عربی . بمانند پیش . این نسخه راجع بقواعد مربوط بباب معاملات است . آغاز (.... قد تقرر ان الاصل فی المعاملات) انجام (مذکورة فی کتب الفروع لاحاجة الا ذکرها)

---

(۱) قصص العلماء • دانشمندان آذربایجان

فقه

کتب خطی

خطنسخ ۲۱ سطری. دارای ۲۰۳ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ واقف وتاریخ وقف بمانند پیش (٦٢٠٤)

عنوان الشرف الوافی

بنگرید بباب ادبیات

((حرف غ))

۷۵۰ غایة المرام فی شرح شرآئع الاسلام

عربی . مؤلف : شیخ مفلح صیمری مذکور . کتاب ازشروح کتاب (شرآئع) محقق حلی است. واسلوب آن (قال - اقول) ودرشرح تردیدات وتوضیح مسآئل خلافیهٔ آن کتاب است با اضافهٔ فروعی. این نسخه را ظاهراً کاتب تمام نکرده. از اول تا او آخر شرح این جمله: « و کذا لوقتل الولد اباه خطأ » را دارد. آغاز (الحمدلله الذی هدانا للاسلام وانعم علینا بالتکلیف المودی الی دار السلام التی شارك فیها الباری فی الدوام احمده حمد معترف بالانعام واشکره فی حالتی العافیه والاسقام وصلی الله علی محمد وآله الکرام صلوة تتعاقب علیهم تعاقب الایام والشهور والاعوام ما اضآء صبح ودجا حندس الظلام) انجام موجود (وکذا علی القول یمنعه من الدیه وعلی القول بالارث مطلقا) خطنسخ ۲۰ سطری. صفحهٔ اول تازه نوشته شده . عناوین (قال - اقول) برخی بشنجرف وغالب بمرکب نوشته شده . دارای ۲۹٦ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ بوسیلهٔ آقای منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم تسلیم کتابخانه شد . (۲۷۹۰)

۷۵۱ غایة المرام

عربی . مکرر پیش . این نسخه ازاول کتاب تاآخر مبحث (امر بمعروف) را دارد . آغاز (الحمدلله الذی هدانا للاسلام) انجام (لاختصاص هذا الحکم بالامام اونایبه) صدر نسخه ضمن ۱۷ صفحه قطعه ایست از حاشیه بر (ارشاد) علامهٔ حلی وهم اجازه ایست ازشیخ ابراهیم قطیفی(۱) بشیخ سراج الدین علی بن شهاب الدین احمد بن محمد بن هلال الحوشانی (یا البوشانی) تاریخ آن ۱۷ جمادی الثانی ۹۳۵- است ازاین برمی آید که این قطعه ازحاشیه بر (ارشاد) تألیف شیخ مجیز است (۲) خطنسخ ۲۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای

---

(۱) در ۹٤٤ زنده بوده . اعیان الشیعه ج ٦ ص ۳۰۱ (۲) شیخ ابراهیم قطیفی را بر (ارشاد) دو تعلیق است : اول شرحی است به (قوله - اقول) موسوم به (الهادی الی الرشاد فی بیان مجملات الارشاد) که بشمارهٔ ٤٦٨ فقه خطی است . دوم حاشیه است برآن کتاب که درروضات الجنات ص ۸ بعنوان (تعلیقه) ضبط شده که ظاهراً این نسخه است . اسلوب این نیز بطور (قوله - اقول) است . نسخه دیباچهٔ محشی را ندارد . موجودی ازدیباچه تا اواسط مبحث (حیض) شرح این جمله : « ولوذکرت العدد خاصة عملت فی کل وقت » است

فقه

کتب خطی

۱۰۷ برك. اندازه ۲۲در۱۶ خریداری آستانقدس درآذر۱۳۲۲ (۶۵۱۸)

۷۵۲ غنائم الایام فی مسائل الحلال والحرام

عربی . مؤلف : محقق قمی مولانا میرزا ابوالقاسم بن ملا حسن شفتی رشتی متولد در ۱۱۵۰ یا ۱۱۵۳ در جاپلق متوفای ۱۲۳۱ یا ۱۲۳۳ مدفون درقم . قبرش تاامروز معروف ومزاراست (۱) ازاعلام جامع ونامی وفقهاء بارع متقی عصرخود بوده. درفنون متنوعه دارای تألیفات محققانه ودرشعر دارای قریحه ودیوان است . نزد پدر وبرادر زوجه‌اش سیدحسین خوانساری (۲) ووحید بهبهانی تلمذ کرده وهم روایت میکند ازوحید وشیخ محمد مهدی فتونی عاملی وغیرهما . پس ازتحصیل وتکمیل ازعتبات مهاجرت بایران کرد. چندی دردیهٔ (دره باغ) ازمحال جاپلق واصفهان وشیراز اقامت نمود . سرانجام رحل اقامت بشهرستان قم افکند وحوزهٔ علمیهٔ آنجارا دائر وبتدریس وتألیف واقامهٔ جمعه وجماعت وفتوا مشغول ومرجعیت تامه ومقبولیت عامة را واجد بود. اعلامی را استاد و شیخ حدیث است . آورده اند که مؤلف متبحردرفقه ومعاصرش صاحب ریاض بارع دراصول بود . این یك بتألیف کتاب (قوانین) معروف باصولی وآن دیگر بتألیف کتاب (ریاض) مشهور بفقه گشت. کتابی است استدلالی ومفصل ومرتب است برچهارقسم. موجودی قسم اول درعبادات است که حاوی ابواب طهارت وصلوة وزکوة وخمس وصوم واعتکاف است وبچاپ رسیده. این نسخه تمام نیست ازاول کتاب تااوائل مبحث وقت صلوة جمعه را دارد. آغاز (الحمدلله الذی انقذنا من شفاجرف الهلکات) انجام موجود (اذالظل الاول وان کان ظاهرا) نسخه معلق است بحواشی ازمؤلف وظاهراً درعصرمؤلف نوشته‌شده . خط نستعلیق ۲۰ سطری. نسخه رطوبت رسیده . دارای ۱۲٤ برك. اندازه ۲۱ در۱۶ وقفی حاج قائم مقام (۲۷۹۱)

((حرف ف))

۷۵۳ فتاوی مختصر

عربی . مؤلف: شهید ثانی(۳) رساله‌ایست حاوی مسائل متفرقه که غالب آن درعبادات است. هرمسئله مصدر است بعلامت (ز) آغاز (ان الاذان الثانی یوم الجمعه بدعه و یصلی

---

(۱) اعیان الشیعه ج ۸ ص ۱۳۹ (۲) متوفای ۸ رجب ۱۱۹۱ جد صاحب روضات الجنات

(۳) نسخه دیباچه ندارد. کاتب درصدرنسخه رساله را چنین ضبط وتوصیف نموده : « من فوائد شیخنا وامامنا الشیخ زین الدین » درپشت صفحهٔ اول بخط مغایر نوشته شده: « رسالة فی بعض فتاوی الشهید الثانی وفوایده فی ابواب الفقه » ارباب تراجم این رساله‌را بنام (فتاوی المختصر) ضبط کرده‌اند.

الظهر باذان واقامتین سواء صلی فی اول الوقت املا) انجام (لما امکن جمعه منها و لا قلمقربه شرح ز) کاتب: عبدالحبیب حافظ بن حبیب الله دربتی هبت بور(کذ) ازمحال لاهور. خط نسخ ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۰ برک . اندازه ۲۴ در ۱۴ وقفی خواجه شیر احمد تونی (۲۷۹۷)

فرآئض البهآئیه

به بینید شمارهٔ ۶۲۶ را

۷۵۴ فرآئض نصیریه

عربی. مصنف : خواجه نصیرالدین طوسی (۱) رسالهٔ جامع موجزی است در اصول علم فرآئض ومواریث ودرآن ازکتاب (تحریر) تألیف استادش معین الدین سالم بدران (یا حیران) مصری نقل مطلب فرموده . رساله برعنوان دوقسم ترتیب یافته : قسم اول درفقه مواریث ومتعلقات آن مشتمل برعنوان دو(فن) فن اول مرتب بردو باب و هر بابی مشتمل برفصولی است . فن دوم دراحکام وصایا واقرارهای متعلق بفرآئض است وآن مشتمل است بردو باب وهر بابی حاوی فصولی است . قسم دوم درکیفیت تخصیص وتقسیم وتصحیح سهام بروارث واستخراج وصایای مبهمه که حاوی ابواب وفصولی است . فصل یکم از باب اول ازفن اول ازقسم اول درانساب ومراتب نسب است . این رساله به (جواهرالفرآئض) نیز نامیده شده . آغاز (لله الحمد اهل الحمد وولیه ومنتهاه وبدیه والصلوة الغرعلی محمد حبیبه وصفیه وعلی آله مفاتیح الاسلام ومصابیح الظلام وعترته الکرام هذه اصول وجمل من علم الفرآئض وما یتعلق بها تعلق العارض مقفاة بحساب الابواب مجتنبة عن التکریر والاطناب علی وجه یسهل علی الحافظ الضابط تفریعها ویلوح للکیس الفطن تفصیلها) انجام (ولعمها اثنان ولعمتها واحدة وهذا هوالجواب عنها وبالله التوفیق وعلیه التکلان) شرح این رساله را بشمارهٔ ۱۴۹ و ۷۲۶ خطی به بینید . خط نستعلیق ۱۸ سطری . صفحات معلق بحواشی توضیحی. دارای دو آثرصور تقسیم ترکه . شامل ۱۸ برک . اندازه ۱۹ در ۱۳ واقف شناخته نشد(۲۷۴۹)

۷۵۵ فرآئض نصیریه

عربی. مکرر پیش. آغاز (لله الحمد اهل الحمد وولیه) انجام (وهذا هوالجواب عنها وبالله التوفیق) کاتب: سعدالله بن امان الله بن علی . تاریخ تحریر: ذیقعده ۹۵۸ درساحل ارس. صدرنسخه ضمن یک صفحه دستورصلوة میت وآخرنسخه ضمن پنج صفحه چهل حدیثی است مقطوع السند وخالی ازشرح . حدیث اول آن این است: « قال رسول الله صلی الله علیه

(۱) روضات الجنات

وآله وسلم من حفظ من امتی اربعین حدیثا دخل الجنة) ونیز یک صفحه در تجویداست . خط نسخ ۲۲سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای دوآثر فروض وسهام. حاوی ۱۹ برگ اندازه ۱۸ در ۱۲ واقف شناخته‌نشد (۵۷۱۱)

۷۵۶ فرائض نصیریه

عربی . مکرر پیش . نسخه مقابله شده . برخی ازصفحات آن معلق بعباراتی‌است. تاریخ‌تحریر ندارد . لیک جنس کاغذ واسلوب خط میرساند که تاریخ‌تحریر خیلی متأخراز نسخهٔ پیش است . آغاز (لله‌الحمد اهل‌الحمد) انجام (وعلیه‌التکلان والاستعانة) پس از این ضمن چهارصفحه عباراتی است درتوضیح برخی‌ازفقرات این‌رساله . خط‌نسخ۹سطری . عناوین بشنجرف‌نوشته‌شده . دارای ۴۷ برگ. اندازه ۱۸در۱۲ خریداری‌آستان‌قدس‌دراسفند ۱۳۲۷ (۷۱۵٤)

۷۵۷ فطرة الملکوتیه

عربی . مؤلف: سیدمحمد عبدالحسیب بن سید احمد بن زین‌العابدین‌حسینی‌عاملی (۱) کتاب شرحی ست استدلالی بطور (قال ـ اقول) بر اثنی‌عشریه مؤلفهٔشیخ بهآئی . موجودی شرح (اثنی‌عشریه) طهارة وصلوة است . تاریخ فراغت ازجزء اول(شرح اثنی عشریه درطهارت) ۱۰۵۸ جزء دوم ناقص است . موجودی تا اواخر فصل یازدهم (در تروک مستحبه) مسئلهٔ ترک استدامهٔ حکمیه وعدول ازنیت صلوة حاضره بفائته را دارد . آغاز (الحمدکله لله قیام الملك والملکوت قیوم الابداع والتکوین کاشف غیهب الریب رب النهار الیقین) انجام موجود (اما لوصلی بنیةالظهر ثم نقل الی‌عصر فآئت ذکره کان) نسخه معلق است بحواشی ازمؤلف ومحتمل است که‌درعصرمؤلف نوشته‌شده باشد. خط‌نسخ ۲۲سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۲۰۵ برگ. اندازه۲٤ در ١٤ وقفی‌نائینی (۲۷۹۲)

۷۵۸ فقاهة الرضویه ج ۱

عربی. مؤلف : حاج سیدمحمد عصار کتاب فقهی‌استدلالی‌مفصلی‌است. مأنورخامهٔمؤلف تا آخر مبحث تیمم است . این جلد درمطالب مقدماتی فقهی واصولی در ابواب عبادات ومعاملات است ودرآن بقواعد شهید اول نیز متعرض شده ومذیل‌داشته این جلد را برسالهٔ رجالیهٔ فارسی دراسامی والقاب معصومین علیهم السلام واصحاب وروانشان . تاریخ ختم تألیف کتاب: ۲٤ ذیحجه۱۳٤٦ تاریخ‌ختم رساله : ۲ ربیع الثانی ۱۳٤۷-آغاز کتاب(الحمد

(۱) مؤلف کتاب (سدرةالمنتهی) شمارهٔ ۷۵۲ حکمت . مندرج درجلدچهارم فهرست ص ۱٦۱

لله الذی جعل الفقه والفقاهة منتجة للهداية والنباهة مخرجة عن الغواية والبلاهة) انجام (ولی الطبيب فی تشخيص الامراض المجوزة للانطار والتداوی بالمحرمات الی غير ذلك والله تعالی هو العاصم لمن يشاء عن الوقوع فی الخطايا والمهالك) آغاز رسالهٔ رجاليه پس از نام مؤلف (لما فرغت من هذا الكتاب المستطاب مقدمة لما هو المامول والمسئول من الله التوفيق لاتمامه واختتامه الفقاهة الرضويه وكتبت ماهو المحتاج اليه فی الفقه والاشارة الی مالاحاجة للفقيه اليه تنبهت بان الذی تركت ذكره ويحتاج اليه الفقيه فی مقام الاجتهاد والاستنباط احيانا بل كثيرا امور يحسن بل يجب ذكرها لغناء الفقيه الذی عنده هذا الكتاب عن الرجوع الی كل كتاب سوی كتب الاخبار وتفاسير آيات الاحكام) نسخه مسودهٔ اصلی خط مؤلف است . خط نستعليق مختلف السطر . صدر نسخه ضمن ۱۵ صفحه بخط نسخ و مغاير فهرست مطالب كتاب است . كاغذ نسخه قرمز دارای ۲۵۰ برگ. اندازه ۲۷ در ۱۸ وقفی مؤلف در مرداد ۱۳۱۵ (۲۷۹۳)

۷۵۹ فقاهة الرضويه ج ۲

عربی . بمانند پيش . اين نسخهٔ از اول كتاب (طهارت) تا آخر مبحث (تيمم) را دارد . تاريخ شروع بتأليف : ۲۴ ذيحجه ۱۳۴۶ - ختم تأليف در نيمه شعبان ۱۳۵۰- آغاز (الحمد لله الذی هدانا لهذا وما كنا لنهتدی لولا ان هدانا الله لقد جائت رسل ربنا بالحق وختمهم بالنبی المطلق) انجام (ودلالة الخبر علی ذلك واضح لا يحتاج الی مزيد تامل والله المؤيد لمن يشاء الی صراط المستقيم) نسخه بخط مؤلف است خط نستعليق مختلف السطر. كاغذ نسخه زرد ومختصری قرمز است . دارای ۲۰۵ برگ. اندازه ۲۸ در ۱۹ وقفی مؤلف . (۲۷۹۵)

۷۶۰ فقاهة الرضويه ج ۱

عربی . مكرر پيش : اين نسخه از اول كتاب تا مبحث متعلق بعلم دراية الحديث را دارد. آغاز (الحمد لله الذی جعل الفقه والفقاهة منتجة للهداية) انجام (والتعارض لما يرد عليها) تاريخ تحرير : ۱۶ شوال ۱۳۵۲ خط نسخ ۲۵ سطری . دارای ۱۵۵ برگ. اندازه ۲۸ در ۲۲ وقفی مؤلف (۲۷۹۴)

۷۶۱ فقاهة الرضويه ج ۲

عربی . مكرر پيش. اين نسخه ناقص است . آغاز موجود (الماء المخلوق طاهرا هو الماء المطلق المستعمل فی الشرب والتطهير) انجام موجود (بل يجوز التيمم فی كل مكان كان من له) خط نسخ ۲۵ سطری. دارای ۱۸۱ برگ اندازه ۲۸ در ۲۲ وقفی مؤلف (۲۷۹۶)

۷۶۲ فقه الرضوی

عربی . مکرر۱۲۳ فقه چاپی .کتاب شامل احکام فقهی وغیره است . این کتاب درعصر مجلسی اول معروف وزنده شده واعتبار آن مورد اختلاف است . علامهٔ مجلسی اول ودوم وسید بحرالعلوم ووحید بهبهانی ومحدث بحرینی وصاحب ریاض برآن اعتماد نموده اند. شیخ حرعاملی این کتاب را ازکتب مجهولة المؤلف شمرده. برخی این کتاب را همان رسالهٔ (شرایع) صدوق اول دانسته اند که برای فرزندش نوشته. خلاصهٔ اقوال این است که آیا این کتاب تألیف حضرت ثامن الحجج الاطهار مولانا ابوالحسن علی بن موسی الرضا علیه السلام است یا املاء آن بزرگوار است و بنا براین که کتاب املاء آنحضرت باشد آیا احادیث ومندرجات درآن ازجملهٔ احادیث قویه است یاضعافی است که منجبر است وآیا احادیث این کتاب صلاحیت دارد که درباب اخبار متعارض مرجح واقع گردد یا نه . علامهٔ نوری را اعتقاد چنین است که بعضی ازاین کتاب املاء آنحضرت علیه السلام است وبقیه از احمد بن محمد بن عیسی اشعری است وداخل (کتاب نوادر) اواست ودر مستدرک الوسائل (ج ۳ ازص ۳۳۶ تاص ۳۶۱) بتحقیق ورد وایراد پرداخته . مرحوم میرزا محمد هاشم اصفهانی نیز رسالهٔ جداگانه درباب تحقیق این کتاب تألیف نموده (شمارهٔ ۱۱۴ فقه چاپی) مسود این اوراق چون تردید درتشخیص داشت این کتاب را درباب فقه قرارداده و درباب اخبار بدان اشاره نمود. کتاب چاپ شده . شرح یك عبارت ازاین کتاب را بشمارهٔ ۶۷۴ فقه چاپی به بینید . آغاز (الحمدلله رب العالمین والعاقبة للمتقین وصلی الله علی محمد خاتم النبیین وعلی آله الطاهرین الطیبین الفاضلین الاخیار و سلم تسلیما یقول عبدالله علی بن موسی الرضا اما بعد ان اول ما افترض الله علی عباده واوجب علی خلقه معرفة الوحدانیة) انجام (وان اعتق مستضعفا وقدوجب علیه العتق لم یکن به باس) کاتب: مظفرعلی خطیب اسفراینی . تاریخ تحریر: یکشنبه ۱۴ محرم ۱۰۵۰ درمشهد. خط نسخ ۱۹ سطری . عناوین بشنجرف . دارای ۱۹۴ برك. کاغذ نسخه حنائی رنك . اندازه ۲۶ در ۱۴ بوسیلهٔ آقای منتجب الدین رحیمی دراسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شد (۲۰۹۹)

۷۶۳ فقهیة المستطرفة

عربی. مکرر ۱۹۳ فقه خطی . ارجوزه ایست شامل هزار بیت. حاوی دورهٔ مختصر فقه وبنام (الفیه) ازآثار سید محسن اعرجی کاظمی(۱) چاپ شده . روضات الجنات درتعداد مؤلفات سید اعرجی منظومهٔ درجمع اشباه ونظائر فقهی نظیر (نزهة الناظر) یحیی بن سعید

(۱) صاحب کتاب (محصول) و (وافی شرح وافیهٔ تونی) متوفای در۲۱ رمضان ۱۲۳۱ درکاظمین

حلی ذکر نموده . کاتب درصدر این نسخه ناظم ارجوزه را بنام حاج ملامحسن کرمانشاهی فرزند آقاسمیع شیرازی ضبط کرده. ترجمهٔ ملامحسن این است: آخوند ملامحسن کرمانشاهی فرزند ملا محمد سمیع بن ملاحسین بن مولانا علم الهدی بن فیض کاشانی. ازشاگردان آقامحمد علی بهبهانی وسیدحسین قزوینی وصاحب ریاض است . شخصی پرهیزکاروپارسا ودرشعر فارسی وعربی دارای طبع وصاحب تعلیقاتی است بربرخی ازکتب . درکرمانشاه مقیم و دررمضان ۱۲۱۳زنده بوده (۱) آغاز (سبحانه من محسن بالنعم- قبل وجوبها بفضل الکرم احمده شکراً علی نواله - مصلیاً علی النبی وآله) انجام (فسلم الله وصلی دائما - علیهم ما الدهر کان قائما) کاتب : محمد بن حاج ملا فتاح قومشهٔ . تاریخ تحریر : سه شنبه ۱۲ ربیع الاول ۱۲۵۷ درمدرسهٔ واقع درصحن نجف . خط نستعلق ۲۰ سطری. دارای ۳۱ برگ. اندازه ۲۱ در۱۳ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ . این کتاب را ضمیمهٔ شمارهٔ ۶۵۳۱ عمومی (خلاصة الاصول) ازص ۷ بهبینید (۷۱۹۴)

۷۶۴ فقهیة المستطرفه

عربی. مکرر پیش. آغاز (سبحانه من محسن بالنعم) انجام (علیهم ما الدهر کان قائما) خط شکسته نستعلیق ۱۵ سطری. عناوین بشنجرف . دارای ۳۶برگ. اندازه ۲۰ در۱۳ وقفی ملکزادهٔ کوثر . این کتاب را ضمیمهٔ (خلاصة الاصول)شمارهٔ ۷۲۰۵ عمومی بهبینید (۷۲۰۶)

((حرف ق))

۷۶۵ قاطعة اللجاج فی تحقیق حل الخراج

عربی . مکرر ۲۱۷ فقه خطی . مؤلف : محقق کرکی . رساله ایست استدلالی درمسئلهٔ (خراج ومقاسمه) که در پنج مقدمه ومقاله وخاتمه ترتیب یافته . سبب تألیف این است که مؤلف مورد توجه و عنایت مخصوص شاه طهماسب صفوی بود وحضرتش را برتمام اعلام عصرمقدم داشت وفرمان معروف را درباب حضرتش صادرفرمود (۲) ووظآئف واملاك بسیاری درعراق عرب بوی تفویض کرد و این جهت موجب رشك و سخن برخی

---

(۱) این ترجمه خلاصه است ازآنچه که درنجوم السماء ص۳۷۸ نقل شده وهم ازافادات شفاهی نواده‌اش حاج آقا ضیاء الدین (بن حاج آقا محمد مهدی بن محمدتقی بن محمد مهدی بن ملاحسن) فیض مهدوی که از ائمهٔ جماعت کرمانشاه است . تالیفات دیگرمؤلف که نسخهٔ آنها نزد نواده اش موجوداست این است: شرح تبصرهٔ علامهٔ حلی . تعلیقات برکتابهای بهجة المرضیه وروضهٔ بهیه ومفاتیح الشرآئع وچند قصیدهٔ فارسی وعربی که ضمیمهٔ نسخهٔ ۱۹۳ کتابخانه نیز هست . پوشیده نباشد که مؤلف این ارجوزه درجلد دوم فهرست سید اعرجی واشتباها بنام (دررنهیه) ضبط شده (۲)متن این فرمان را درمستدرك الوسآئل ج ۳ص ۴۳۲ بهبینید

ساده لوحان گردید باین‌سبب این رساله‌را تألیف فرمود . معاصر جلیلش شیخ ابراهیم قطیفی بحسب اختلاف سلیقه این رساله‌را بجملهٔ : « مثیرة العجاج کثیرة الاعوجاج » نکوهید ورسالهٔ درردآن بنام (سراج الوهاج) تألیف نمود . این رساله بارسالهٔ (سراج الوهاج) درمجموعهٔ (رسائل رضاعیه وخراجیه) چاپ شده . آغاز (الحمدلله الذی اید کلمة الحق بالبراهین القاطعة) انجام (اولا وآخراً وظاهراً وباطنا) خط نسخ ۲۳ سطری . که در متن وحاشیه نوشته‌شده . عناوین بشنجرف . صفحات مجدول بشنجرف وتحریر وطلا بچهار جدول . دارای ۸ برگ . اندازه ۴۳ در ۲۶ وقفی نائینی (۲۷۹۸)

۷۶۶ قنادیل المسجدات فی معرفة احکام القضاء والشهادات

عربی . مؤلف : مولانا محمد اصفهانی فرزند محمدعلی هرندی . ترجمه اش بنظر نرسید . لیک چون نقل از کتاب (مقابیس) کرده باید از مردمان نیمهٔ دوم سدهٔ ۱۳ هـ ـ ق بوده باشد . کتاب چنانچه نامش معرف است درابواب مباحث قضاء وشهادات است . مطالب درعنوان (قندیل) بیان شده . ترتیب کتاب را چنین آورده : « علقت القنادیل فی فی صفة وفتبین الصفة فی ذکر ما جعلتها مقدمة للکتاب » این نسخه قسمت مقدمه وناقص است . عناوین وروس مباحث (۱) : قندیل القضاء لغة یطلق علی معان الکثیرة الخ . قندیل للقضاء خواص الخ . قندیل شرعیة القضاء ثابتة الخ قندیل القضاء مما لایتم نظام النوع الانسانی الا به الخ . القضاء من المناصب الجلیه الخ . القضاء من الامور الخطرة الخ . . . فی القضاء اثم کثیر لمن لایقوم بشرآئطه الخ ... فی القضاء وفیها اطراف ثمانیة ... فی صفات القاضی وآدابه ... فی وظایف الحکم ... فی کیفیة الحکم ... فی القضاء علی الغایب ... فی الدعوی والجواب ... فی الیمین والنکول ... فی متعلق الاختلاف ... فی القسمة وعلی طرفه ذکر طرف من القضایا الغریبة والاحکام الدقیقة عن منقولة عن مولانا امیرالمؤمنین علیه الف صلوة وتحیة . نسخه تا اواسط مسئلهٔ (اشتراط کتابت درقاضی) را دارد . آغاز (اللهم یا من قضائه فصل وحکمه عدل انت شاهد کل مشهود وبنیة کل موجود) انجام موجود (لعدم معروفیة المخالف من الاصحاب فلعله من اهل الخلاف وظنی) خط نستعلیق ۲۱ سطری . عناوین برخی بشنجرف وبرخی نا نویس . دارای ۷ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی ملکزاده کوثر (۷۰۳۸)

۷۶۷ قواعد

عربی . مکرر ۳۱۵ نقه‌خطی . مؤلف : شهید اول . این کتاب که مؤلف آنرا بنام

(۱) دربعضی ازمباحث کلمهٔ : «قندیل» نوشته نشده‌وسفید مانده نقطه گذاری که دیده میشود نشانی سفید بودن است

(قواعد وفوآئد) نامیده در بیان قوآعد وضوابط کلیهٔ اصولیه و فقهیه است یا تفریع فروع . مطالب کتاب‌را غالباً درعنوان (قاعدة) آورده وپس ازآن فروع متفرعه و و مستخرجه‌را ذکرنموده. قواعداصولی‌را باقواعد فقهی‌متداخل نموده. باین‌جهت‌فاضل مقداد آنرا مرتب ومحرر داشته . باری این‌کتاب ازکتب نفیس معروف وظاهراً اولین کتابی باشدکه دراین‌موضوع وباین اسلوب در امامیه تألیف شده باشد . کتاب‌چاپ شده . متعلقات این کتاب را بشماره های ۱۰۳ و۴۵۳ خطی به‌بینید. آغاز (اللهم انی احمدك والحمد من‌نعمآئك واشکرك والشکر من‌عطآئك) انجام (وبهذا یوصف‌بالوجوب) کاتب: محمدعلی بن محمد صالح رازی . تاریخ تحریر : ۲۶ ذیقعده ۱۰۶۰ نسخه مقابله شده. غالب آن معلق‌است‌بحواشی وعبارات منقوله . خط‌نستعلیق ۲۱سطری. عناوین درمتن وحاشیه بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۱۲۹ برك. اندازه ۲۶ در۱۷ وقفی‌نائینی (۲۸۰۰)

۷۶۸ قوآعدالاحکام

عربی . بمانند پیش. آغاز (اللهم انی احمدك) انجام (وهذا یوصف بالوجوب) کاتب: محمد هادی بن محمدعلی همدانی . تاریخ‌تحریر: جمعه ۱۳ جمادی الثانی ۱۲۳۷ . نسخه رونویس شده است ازنسخه امیر علاء الملك مرعشی ونسخهٔ او رونویس شده بوده ازنسخهٔ ابن ابی‌جمهور وآن‌نسخه مستنسخ ازنسخهٔ ضیاء الدین علی (فرزند مؤلف) بوده. صدر نسخه بخط مغایر ضمن ۷ صفحه فهرست مطالب کتاب است . نسخه مقابله شده و ومعلق است بحواشی وعبارات منقوله. خط شکسته نستعلیق ۲۲ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۱۲۸ برك. اندازه ۲۰ در۱۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۷۰۳۷)

۷۶۹ قوآعدالاحکام

عربی . مکرر پیش. آغاز (اللهم انی احمدك والحمد من‌نعمائك) انجام (وهذا یوصف بالوجوب) خط‌نسخ ۱۵ سطری. تاریخ تحریر ۱۰۸۴عناوین‌بشنجرف‌نوشته‌شده. دارای ۲۴۲ برك. اندازه ۱۹ در۱۲ بوسیلهٔ آقای مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه گردیده (۵۷۱۵)

۷۷۰ قوآعدالاحکام فی‌معرفةالحلال والحرام

عربی . مکرر ۳۰۲ فقه‌خطی . مؤلف: علامهٔ حلی . کتاب دورهٔ کامل فقه و واز کتب معتبر معروف وشامل قواعد ولباب‌فتوا وحاوی ۶۶۰۰مسئله‌است ودرآن‌باستدلال نپرداخته ودردوجلد ترتیب یافته . مؤلف این کتاب را بخواهش فرزندش فخرالمحققین تألیف فرموده ومذیل داشته بوصیت نامه برای او . تاریخ شروع وختم تألیف‌آن‌بتحقیق

دانسته نشد . آنچه مؤلف دروصیت نامه تنصیص نموده این است که این کتاب را پس از پایان دهۀ پنجم عمر وو ارد شدن دردهۀ ششم تألیف فرموده. اعیان الشیعه (ج ٢٤ ص ٣١٤) نقل فرموده که مؤلف این کتاب را درخلال‌ده سال تألیف کرده ودرسال ٧٢٠ از آن‌فراغت یافته لیك‌پس ازآن ازجمع میان تاریخ تولد مؤلف و گفته اش دروصیت نامه استظهار نموده که تاریخ ختم تألیف باید در ٦٩٩ باشد . کتاب چاپ شده (١) این نسخهٔ جامع وکامل است . آغاز (الحمد لله علی سوآبغ النعمآء وترادف الالاء) انجام‌کتاب (ان ولجت روح والا فلا کفارة) انجام وصیت نامه (هذه وصیتی الیك والله خلیفتی علیك والسلام علیك ورحمة الله وبرکاته)حواشی وشروح‌این کتاب را بشمارهای ١٤٨ و٣١٩ و٥٢٥ و٥٦١ و٥٦٩ و٥٧٠ و٥٨٥ و٧٢٧ و٧٧٩ و٨٩٥فقه‌خطی‌وشمارهٔ ٤٤٠ حکمت خطی‌ودر باب فقه چاپی بشمارهای ٢٥٦و٦١٥به‌بینید. اسلوب خط وجنس کاغذومرکب نسخه میرساند که‌درعصرمؤلف نوشته‌شده وبرای مرتبهٔ مکرر مقابله گردیده. درآخرجزء اول‌چند سطری‌سائیده‌شده. احتمال‌داده‌میشود که اجازه ازفخرالمحققین‌باشد. نسخه‌درملکیت حاج حسین بن احمد عاملی وهم محمد حسین بن موسی وهم حسن بن یوسف بن محمد بن سعاده بوده . تاریخ ملکیت نوشته نشده . در١٠٢٥ ملك شیخ احمد بن عاشق الدین حلی بوده وبعداً درکتابخانهٔ مرحوم میرزا محمد مهدی شهید وارد شده ودرپشت صفحهٔ اول کتاب‌صورت ملکیت نسخه را نگاشته ودرصفحهٔ اول ودوم نیز حواشی بخط خود تعلیق نموده و نیز نوادهٔ آنمرحوم مولانا میرزا ذبیح الله نوشته‌که برخی از حواشی خط مؤلف وفرزندش فخر المحققین‌است. ظاهراً نسخه نزدآنان گواهی شده باشد. نسخه‌معلق است بحواشی‌که‌برخی بامضاء رمزی : « ز » وبعضی بامضاء رمزی : « ن » است . میان جلد اول ودوم دعآء احتجاب: « یامن احتجب بشاع نوره عن‌نواظر خلقه » بخط عبدالله بن محمد بن مجاهد بن ابی السوقه بن ابی‌القر الاطراوی نوشته‌شده . چهارورق اول‌بخط تازة است. خط نسخ ٢٨ سطری. دارای ٢٨٦ برك. اندازه ٢٤در ١٦ خریداری‌آستانقدس در١٣١١خورشیدی (٢٨٠١)

٧٧١ قواعد الاحکام

عربی . بمانند پیش . این‌نسخه نیز کامل وجامع‌هردو جزء است. آغاز (الحمدلله علی سوابغ النعمآء) انجام (والسلام علیك ورحمة الله برکاته) نام‌کاتب وتاریخ کتابت درآخر جزء اول نوشته‌شده : علی بن‌عطاء الله درظهر جمعه ازماه جمادی الثانی ٩١٩

(١) روضات الجنات ص ١٧١

فقه

کتب خطی

خط‌نسخ ۲۹سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۳۳۲ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۶ وقفی حاج صفرخان بن‌حاج عبدالله قرا گوزلو در۲ شوال ۱۲۸۰ بوسیلهٔ ملکزادهٔ کوثر درابان ۱۳۲۶ بکتابخانه تسلیم شده (۶۹۵۵)

۷۷۲ قواعدالاحکام

عربی. مکرر پیش . این نسخه نیز دورهٔ کامل است ومعلق‌است بحواشی عمیدی وغیره . هرجزئی مصدراست بفهرست ابواب. آغاز (الحمد لله علی سوابغ النعماء)انجام (ورحمةالله وبرکاته) کاتب : محمد بن علی انصاری استرابادی . تاریخ تحریرجزء اول: چهارشنبه ۲۸ جمادی الاول ۱۰۳۵ . تاریخ ختم تحریر جزء دوم : سه‌شنبه ۸شعبان‌همان. سال . کاتب این‌نسخه‌را خوانده وتصحیح ومقابله نموده . تاریخ ختم قرآئت جزء اول: ۸ ربیع الثانی ۱۰۴۱ دراستراباد . تاریخ‌ختم تصحیح ومقابله جزء دوم: ۹ ذیحجه۱۰۴۳ درمشهد خط‌نسخ۲۳سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۹۴ برگ. اندازه ۴۱ در۲۶ وقفی قنبرعلی قازی بن سلیمان نوری در شعبان ۱۰۶۴ بوسیلهٔ جواد قوچانی. در۱۰مرداد ۱۳۲۴ تسلیم کتابخانه شده (۶۶۷۸)

۷۷۳ قواعدالاحکام

عربی . بمانند پیش . این‌نسخه هم دورهٔ کامل است . برخی ازصفحات آن معلق است بعبارات منقوله ازشرح‌های مختلف . آغاز (الحمد لله علی سوابغ النعماء) انجام (وآله اجمعین) کاتب: فتحی قزوینی . تاریخ شروع بتحریر: سه‌شنبه ۲۳ شوال ۱۰۵۰ تاریخ ختم تحریر : دوشنبه ۳ ذیقعده ۱۰۵۱ خط‌نسخ۱۹سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۴۴۳ برگ. اندازه ۲۶در۲۰ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۲۰۵)

۷۷۴ قواعدالاحکام

عربی . بمانند پیش. این نسخه نیز جامع وکامل است . آغاز (الحمد لله علی سوابغ النعماء) انجام (ودفع عنك الشرور) نام‌کاتب وتاریخ کتابت که در آخر جزء اول نوشته شده : حاج محمد درغرهٔ ربیع‌الاول ۱۰۷۹ . نسخه‌معلق بحواشی‌ومقابله‌شده. است . خط‌نسخ۲۱سطری. عناوین برخی نوشته نشده وبعضی‌دیگر بشنجرف ترقیم‌شده. نسخه رطوبت‌رسیده . دارای ۵۰۱ برگ. اندازه ۳۱در۱۹وقفی‌نائینی (۲۸۰۲)

۷۷۵ قواعدالاحکام

عربی . بمانند پیش . این‌نسخه جزءاول است . ازاول ومیانه وآخرآن‌اوراقی افتاده . آغاز موجود (الاولی فالخامس حیض) انجام موجود (ویبطل‌عتق سبعها)خط

نستعلیق ۱۷ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۸٤ برگ. اندازه ۲٥ در۱۳
خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦٢٠٦)

۷۷٦ قواعد الاحکام

عربی . بمانند پیش . این نسخه نیز جزء دوم ومعلق است بحواشی. آغاز (کتاب النکاح وفیه ابواب) انجام (ورحمة الله وبرکاته) خط نستعلیق ۲۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . درصفحهٔ آخر یادداشتی بتاریخ ۱۲۰٥ دیده میشود. دارای ۱۹٥ برگ. اندازه ۳۲در۱٦ وقفی نائینی (۲۸۰۳)

۷۷۷ قواعد الاحکام

عربی . بمانند پیش . این نسخه نیز جزء دوم وناقص است . آغاز (کتاب النکاح وفیه ابواب) انجام موجود (اویخرج شیئی من جسدها) نسخه پیش از ۱۱۲۱ نوشته شده . خط نسخ ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف. دارای ۱۸٦ برگ. اندازه ۲٦ در ۲۱ وقفی عبدالعلی بن نصیر گیلانی (۲۸۰٤)

((حرف ك))

کتاب طهارت وصلوة

بنگرید بشمارهٔ ٤۹۸

کشف الرموز الخفية فی شرح روضة البهية

بنگرید بشمارهٔ ٦۰۷

۷۷۸ کشف الغطاء عن خفيات مبهمات الشريعة الغراء

عربی . مؤلف : شیخ جعفر بن شیخ خضر بن شیخ یحیی مالکی جناحی نجفی : فقیه نامی و استاد فقهاء متاخرین ورئیس مطاع معروف . سفری بایران نمود ومورد تکریم دربار شاهنشاهی واحترام عموم طبقات واقع گشت (۱) کتاب از کتب فقهی استدلالی وحاوی فروع است . گفته اند که این کتاب را دربرخی ازسفرهایش تألیف فرموده (۲) وهنگام تألیف ازمدارك فقهی تنها کتاب (قواعد الاحکام) علامهٔ حلی را داشته . کتاب مرتب است برعنوان سه فن. شامل اصول عقائد واصول فقه وطهارت وصلوة (وتوابع آن از کتاب القران و کتاب الذکر و کتاب الدعاء) وصوم وزکوة وخمس ووقف وجهاد و حج ودرتألیف آن روش مخصوصی اتخاذ نموده . مؤلف این کتاب را بخواهش فرزندش

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست گذشت. اعیان الشیعه (ج ۱٥ ص ٤۱۳) تاریخ تولدمؤلف را حدود ۱۱٥٤ یا ۱۱٤٦ ضبط کرده (۲) ازدیباچه برمی آید که درسفر ایران تألیف نموده ،

شیخ موسی تألیف فرموده وآنرا بفتحعلیشاه قاجار اهدآء کرده. دردیباچه برآن شاهنشاه ثنآء بلیغی گفته وهم درکتاب جهاد آن شاهنشاه را درتهیهٔ هزینهٔ نگهبانی مرزهای کشور اسلامی وجنك با دشمنان اسلام بترتیبی اذن داده وتمام مسلمانان را باطاعت آن شاهنشاه درامر جهاد موظف ومخالفتش را درآن موضوع حرام دانسته که ذکرش بی تناسب با مقام است. کتاب چاپ شده. این نسخه از اواخر دیباچه تاآخر کتاب خمس را دارد. آغاز موجود (وسمیته کشف الغطآء و رتبته علی ثلث فنون الاول فیما یتعلق ببیان الاصول الاسلامیة والعقآئدالایمانیة الجعفریة. الثانی فیما یتعلق ببیان بعض المطالب الاصولیة الفرعیة ومما یتبعها من القواعد المشترکة بین المطالب. الثالث فیما یتعلق بالفروع الدینیة وهوعلی ثلثة عبادات وعقود واحکام) انجام (خصوصاً ماکان من المزارع والعقارات باقسامها من السؤال کما هو ظاهر الحال) کاتب: موسی الشیخ محمدآل شلال عفکاوی نجفی. تاریخ تحریر جمعه ۲۳ جمادی الاول ۱۲۵۸. خط نسخ ۳۱ سطری. دارای ۲۱۷ برك. اندازه ۳۱ در ۱۹ بوسیلهٔ آقای مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده (۵۷۱۶)

۷۷۹ کشف اللثام فی شرح قواعد الاحکام

عربی. مکرر ۳۲۰ فقه خطی. مؤلف: بهآء الدین محمد بن تاج الدین حسن بن محمد اصفهانی معروف به (فاضل هندی) متولد در ۱۰۶۲. متوفای در ۲۵ رمضان ۱۱۳۷ مدفون درشرقی گورستان تخت فولاد اصفهان (۱) ازعلمآء جامع ونوادر روزگار بوده. دراول این کتاب آورده: که درسن هشت سالگی شرح تلخیص تفتازانی را تدریس مینموده وسال یازدهم ازعمررا تمام نکرده بوده که شروع بتألیف نموده وسال سیزدهم عمر را بپایان نرسانده بوده که ازعلوم عقلی ونقلی فارغ شده بوده. مؤلف درهند پرورش یافته و بهمین جهت به (هندی) شهرت یافته. درآن دیار بافضلاء و علمآء اهل سنت مباحثات و مناظرات مذهبی کرده وآنانرا ملزم داشته. نزد پدر ومجلسی دوم تلمذ کرده (۲) و باخاندان مجلسی مصاهرت داشته (۳) دراصفهان بافاده وتدریس علوم مشغول ودرشرعیات مرجع اهل زمان خود وبسیار تنگدست بوده وبحرفهٔ کتابت امرار معاش مینموده (٤) این کتاب که بنام (کشف اللثام الابهام) چاپ شده شرحی است مزجی وتوضیحی بر (قواعد الاحکام)

(۱) روضات الجنات ص ٦٤۸ تاریخ فوت مؤلف محل اختلاف است. بنقل روضات الجنات در ۱۱۳۱ بسن هشتاد واندی وبروایت (الذریعه ج ۳ ص ٤۹) در ۱۱۳۵ وبضبط (تذکرهٔ حزین) پیش از حادثهٔ محاصرهٔ اصفهان درگذشته (۲) تذکرة القبور. قصص العلمآء (۳) نجوم السمآء ص ۲۱۱ (٤) قصص العلمآء

علامهٔ حلی . گفته شده که شیخ صاحب جواهر باین کتاب اعتماد عجیبی داشته و بدون این کتاب هیچ مبحثی از کتاب (جواهرالکلام) را نمی نگاشته (۱) وباستظهار برخی (۲) صاحب ریاض هم در تألیف (شرح کبیر) این کتاب را مدخلیت تمامی داده . مؤلف نخست از کتاب نکاح شروع بشرح نموده وسپس بشرح ابواب عبادات پرداخته . وازابواب عبادات تنها ابواب طهارت وصلوة وحج را شرح کرده . تاریخ شروع بتألیف معلوم نیست . تاریخ ختم وشرح باب نکاح بضبط نسخهٔ چاپی : ربیع الثانی ۱۰۹۶ تاریخ ختم شرح باب حج که بحسب قاعده باید تاریخ ختم این کتاب باشد : جمعه ۱۶ شوال ۱۱۱۰- این نسخه شرح کتاب طهارت است . تاریخ ختم آن : ۱۱۰۵ - آغاز (الحمدلله الذی شرح لنا الدین و رفع قوآعده) انجام (عن طلامها و اسقامها) خط نستعلیق ۳۱ سطری . دارای ۱۱۶ برگ . اندازه ۲۹ در ۲۰ وقفی نائینی (۲۸۰۹)

۷۸۰ کشف الهدایة فی ترجمة البدایه

فارسی . مؤلف : شیخ محمد جعفر بن سلیمان فراهی از فضلاء نیمهٔ اول سدهٔ یازدهم هـ - ق ببعد، معاصر باصاحب متن، کتاب ترجمه وتوضیح (بدایةالهدایة) شیخ حر عاملی است . توضیح عبارات را برخی درمتن وبرخی را درحاشیه برمز (منه) معلق داشته. وآنرا نیز مصدر بدیباچه ومذیل بخاتمهٔ درحسن طریقت اخباری نموده. مؤلف را براین متن شرح دیگری است مفصل موسوم است به (مفتاح البدایة). آغاز (فتح مسایل معرفت خدا دانی و دیباچهٔ وسآیل شریعت صمدانی حمد خداوندیست که ذات مقدسش پاك است از مشابهت جواهر واجسام وکنه حقیقت مقدسش منزه است از ادراك افهام وعقول) انجام (وبمسآئلی اجتهادیه وقواعد اصولیه فریب نخورد تا نجات یابد وفقنا الله وایاکم لدرك الدار ومتابعة الاخبار بمحمد وآله الاطهار) کاتب : ملا علی حسن بن ملا حاجی محمد کربلائی قوچانی . تاریخ تحریر : یکشنبه ۱۰ شعبان ۱۱۲۷. خط نسخ ۱۸ سطری . عناوین بشنجرف . دارای ۷۳ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی فهرستی (۲۸۱۰)

۷۸۱ کفایة الاحکام

عربی . مؤلف : محقق (ملا محمد باقر) سبزواری . کتاب مختصر استدلالی است، درابواب عبادات باختصار پرداخته . روضات الجنات (ص ۱۱۶) این کتاب را بنام (کفایة الفقه) ضبط نموده وهم آنرا متمم کتاب دیگرش (ذخیرة المعاد) دانسته . ابواب کتاب : طهارت . صلوة . زکوة . خمس . صوم . حج . جهاد . امر بمعروف ونهی از

(۱) الکنی والالقاب ج۳ ص۸ (۲) روضات الجنات

منکر، تجارت، دین، شفعه، رهن، مفلس، حجر، ضمان، صلح، شرکت، مضاربه، مزارعه، ومساقات، اجاره، وکالت، ودیعه، عاریه، سبق و رمایه، وقوف و صدقات، وصیت، نکاح، طلاق، خلع ومبارات، ظهار، ایلاء ، لعان، عتق، تدبیرومکاتبه‌واستیلاد، ایمان ونذر، اقرار، جعاله، لقطه، احیاء موات، صید وذباحه، اطعمه واشربه، غصب، قضاء، شهادات، میراث، کتاب چاپ شده، این‌نسخه ابواب (وقوف وصدقات ووصیت) را ندارد، آغاز (کتاب الطهاة وفیه فصول) انجام (ویؤیده عدم ظهور الفائدة الاعلی قول المفید ره) حاشیه بر این کتاب را بشمارهٔ ٦١٧ و٧٣٨ و٨٨١ به‌بینید. نسخه‌بخط دو کاتب نوشته‌شده . از کتاب طهارت تا آخر کتاب سبق ورمایه بخط محمد رضی بن حاج محمد حسین کرمانی است . تاریخ‌تحریرآن : جمادی‌الاول ١١٥١ تاریخ تحریر بقیهٔ ابواب : جمادی الثانی ١١٣٣ نسخه‌را محمد رضی‌مذکور بانسخهٔ‌غیرمصحح مقابله‌نموده، تاریخ ختم‌مقابله : ١١٥٤ خطنسخ مختلف‌السطر. نسخه رطوبت‌رسیده. عناوین بشنجرف نوشته‌شده ، دارای ٤٠٨ برگ.اندازه ٣٠ در١٧ وقفی فهرستی (٢٨٠٦)

٧٨٢ کفایة الاحکام

عربی . مکرر پیش. این نسخه کامل است. آغاز (کتاب‌الطهارة وفیه فصول) انجام (الا علی قول المفید ره) درپشت صفحهٔ اول فهرست ابواب کتاب‌نوشته‌شده . خط نسخ ٣١سطری. عناوین‌بشنجرف . دارای ٢٢٤ برگ.اندازه ٣٠در٢١ وقفی‌حاج‌قائم‌مقام (٢٨٠٧)

٧٨٣ کفایة الطالبین

عربی. مکرر ٣٢٨ فقه‌خطی . رسالهٔ مختصری است دراصول واجبات اعتقادی وعملی ومرتب است برعنوان دوقاعده وتذییل: القاعدة الاولی فی الواجبات العقلیة . القاعدة الثانیة فی بیان التکالیف السمعیة ولنودع ذلك خمس مقاصد (درنمازهای‌واجب. زکوة، صوم، حج ، جهاد) واماالتذییل فهو ما یتبع ذلك مما یعم بلوی المکلفین به خمنه العقود (وایقاعات واجتهاد وتقلید بطور بسیار مختصر) درمتن کتاب نامی از کتاب ومؤلف‌آن نیست ، تنها دراول وآخر این نسخه بخط کاتب بنام مذکور ضبط شده . در نسخهٔ ٣٢٨ نیز بدو خط مغایر نوشته شده: « کتاب کفایة الطالبین والحمد لله وحده وصلی الله علی‌محمد وآله اجمعین تألیف الشیخ محمدبن احمد بن‌فهد الحلی قدس‌الله روحه فی مجمل اصول‌الدین وفروعه من‌العبادات » وهم‌کاتب درآخر نسخه‌نوشته: « وکان الخلاص اصیل یوم الاحد تاسع شهرشوال من‌شهورالسنة ثلث وعشرین وتسعمایة علی یده

فقه

کتب خطی

العبدالفقیر الحقیر الی الله الغنی محمد بن احمدفهد» ظاهراً این‌عبارت ازمؤلف‌دانسته‌شده .
درجلد دوم‌فهرست اشتباهاً کتاب نسبت داده شده بشیخ‌عبدالسمیع بن‌فیاض اسدی حلی‌شاگرد
ابن‌فهد حلی.چه بضبط روضات‌الجنات (ص۲۱)نام کتاب‌او(تحفة‌الطالبین) وموضوعش
اصول دین است (۱) تحقیق اینست که مؤلف این کتاب شیخ ابوناصر جمال‌الدین احمد
بن عبدالله بن محمد بن علی بن حسن بن متوج بحرینی معروف به (ابن‌المتوج)است.
وی‌ازفقهاء بارع‌وصاحب‌تألیفات متعدده وازشاگردان فخرالمحققین حلی ، پدر وفرزندش
ازعلماء هستند وخود ازمشایخ شیخ احمد بن فهد مقری احسائی وشیخ احمد بن‌فهدحلی
است ، درسال ۸۲۰ فوت کرده ودرجزیرهٔ (اکل) (۲) مدفون است(۳) آغاز (الحمدلله
المتطول بجوده وافضاله المتفضل بسابغ کرمه ونواله وصلی الله علی سیدنا محمد النبی
وآله اما بعد فقد سئلت ایها الاخ فی الله ادام الله اقبالك وبلغك فی‌الدارین امالك ان‌املی
علیك رسالة موجزة فیما یجب علی الاعیان وبمعرفته یتحقق الایمان واتبعها بمسائل‌شرعیة
عمت بها بلوی المکلفین ولم یتعرض لافرادها احد من المصنفین بما لا یکاد یستغنی عنها

---

(۱) الذریعه (ج ۳ ص ٤٤۸)را درنسبت کتاب (تحفة‌الطالبین) بشیخ عبدالسمیع‌شاگرد ابن فهداستبعادی است (۲) ا ك ل (بضم‌دوحرف‌اول)معروف‌بجزیره‌نبی‌صالح‌ازمحال‌بحرین‌است (۳) القاب وسلسلهٔ‌پدران‌ابن‌المتوج بحرینی مختلف ضبط‌گشته.در روضات الجنات ص۱۹ بعنوان شیخ فخرالدین احمد بن‌عبدالله بن سعید بن‌المتوج آورده شده . آنچه درمتن آورده شد . پیروی ازنظر دقیق الذریعه جلدیکم ص ٤۲ واعیان‌الشیعهٔ جلد دهم‌ص ۳۸- است‌وآنانرا اعتقادچنین است‌که دوشخص هستندبنام احمد بن‌المتوج بحرینی‌واعیان‌الشیعه هریك‌راجداگانه (درج۱۰ یکی‌را درص٢٤ودیگری‌رادرص۳۸)عنوان‌داشته‌واین‌کتاب‌را درشمارهٔ مؤلفات هردوآورده. لؤلؤة‌البحرین ص۱۷٤ پدران ابن‌المتوج را بمانند آنچه درمتن‌آورده شده‌ضبط کرده ومیرساندکه ابن‌المتوج یك شخص است‌که بلقب های (جمال‌الدین) و(فخرالدین) و (شهاب‌الدین) خوانده میشود . اعیان الشیعه‌آورده است که‌این‌کتاب (کفایة‌الطالبین) دراصول دین‌است . لیك چنانکه گذشت این رساله تنها دراصول عقائد نیست . مؤلف دربحث اجتهاد وتقلیدآورده‌است که‌مجتهدکسی است که‌پانزده‌نوع ازعلم‌را که‌ازآنجمله است علم بلاغت تکمیل‌کرده باشد. فاضل‌تونی دربحث اجتهاد وتقلید از (وافیة‌الاصول) اشتراط استکمال فنون بلاغت‌دراجتهادرا ازاین کتاب(کفایة الطالبین) باتنصیص باینکه‌نام‌مولف آن شیخ احمد المتوج بحرینی است نقل‌کرده.لیك‌اعیان الشیعه بتبعیت ازروضات‌الجنات این رأی و عقیدهٔ (اشتراط علم بفنون بلاغت در اجتهاد) را نسبت بشیخ ناصر بن‌احمد بن‌متوج فرزندمؤلف (کفایة‌الطالبین) نسبت داده .درروضات الجنات نسبت این‌کتاب‌را بپدرجمال‌الدین‌احمد(شیخ‌عبدالله) نیزنقل‌شده. لیك‌تحقیق‌همان‌است که‌دراین‌دفتر همایون اختیاروآورده‌شد

کتب خطی

ولا یسع المکلف التخلی منها فاجبت مبتغاك) انجام (فانه لایکفی فیها التقلید والله اعلم وحیث وفینا بما وعدنا وشهدالله تعالی بما اردنا فلنقطع خطوات الاقلام ونقبض عنان الکلام حامدین لذی الجلال والاکرام والطول والانعام مصلین علی محمد وآله ائمة الاسلام و خیرة الانام وصفوة الملك العلام) صفحات معلق بحواشی برمز (ع ل) خط نسخ مختلف السطر. عناوین بشنجرف . دارای ۲۰ برك. اندازه ۲۰در۱۵ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (۲۸۰۵)

۷۸٤ کفایة الطالبین

عربی. مکرر پیش . آغاز (الحمد لله المتطول بجوده وافضاله) انجام (وآله ایمة الاسلام) کاتب: علی بن جابر شهیر بابن حویه رقطاوی زبیدی. خط نسخ مختلف السطر. عناوین بشنجرف. نسخه رطوبت رسیده . دارای ۲۵ برك. اندازه ۲۱در۱۵ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸- این رساله‌را ضمیمهٔ شماره ۷۸۶ فقه به‌بینید (۷۲۱۲)

۷۸۵ کفایة المسائل

فارسی . مؤلف: حاج میرزا محمد باقر همدانی (۱) کتاب بمانند رسالهٔ عملیه بمشرب فقهآء اخباری حاوی ابواب طهارت ، صلوة ، صوم ، زکوة وصدقات ، خمس، انفال ، حج ، مزار است . وآنرا مصدر بدوازده مقدمهٔ عربی درمباحث مقدماتی داشته. عناوین مقدمات این است : المقدمة الاولی فی نبذة من البیان بان الله تعالی یسئل عن العقآئد کما یسئل عن الاعمال الخ ۲ فی نبذة من البیان بانه لامانع لحکمه ولاراد لقضآئه الخ ۳ فی نبذة من بیان سر ارسال الرسل ولزوم عصمتهم علیهم السلام عن الجهل والغفلة والسهو والنسیان والمخالفة والعصیان الخ ٤ فی ذکر نبذة مما ذکره المحققون من العلمآء الاعلام رضوان الله علیهم فی صحة الاخبار المتداولة استمسك بها بینهم ٥ فیما ذکره الشیخ المذکور ایضاً فی ذلك الکتاب فقال رحمه‌الله العاشرة فی ذکر نبذة من الاستدلال علی صحة احادیث الکتب المشار الیها الخ ٦ فی نبذة مما عساه یرد علی الخیالات السوفسطائیته لیکون تتمة لما حققه العلمآء فی ردهم کما نقل عنهم الشیخ الحر الخ ۷ فی نبذة من کیفیة التفقه وتسهیل الاستنباط فی السمحة السهلة التی لاحرج فیها ولاعسر الخ ۸ فی نبذة من البیان فی وجوب اطاعة المعصوم علیه السلام ولزوم الاحتراز عن اطاعة غیره الخ ۹ فی نبذة من نتایج المقدمة السابقة ۱۰ فی نبذة من البیان فی ان عمل العامل ان وقع عن جهل منه او غفلة اوسهو او خطاء فان وافق الحق فی الواقع فهو کاف الخ ۱۱ فی نبذة من البیان فی تحقیق جواز

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکور است

الاخذ عن الثقات بل وجوبه ۱۲ فی نبذة من البیان مما اردنا ان نبین بعدذلك انشاء الله و اراد ولاقوة الابه لیکون الراجع الیها عن بصیرة فاعلم ان بنائنا فی ذلك البیان علی بیان المسائل والدلیل علیها اما بالضرورة من المذهب واما بالاجماع المحقق العام الحقیقی الخ. مؤلف بعضی ازمقدمات را مذیل داشته بخلاصهٔ فارسی آن وهرمسئله را بجملهٔ: « دلیل این مسئله احادیث ائمهٔ هدی » وامثال آن اشارهٔ بدلیل مسئله نموده. تاریخ شروع بتألیف: ۱۳۰۳ تاریخ ختم تألیف: ۱۳۰۵- آغاز (الحمد لله رب العالمین الرحمن الرحیم مالك یوم الدین ایاك نعبدو ایاك نستعین اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین انعمت علیهم غیرالمغضوب علیهم ولاالضالین والصلوة والسلام علی سیدالمرسلین وخاتم النبیین محمد وآله الطیبین الطاهرین الذین جاهدوا فی الله حق جهاده) انجام (وخلافی درآن نیست) تاریخ کتابت: ۲۳ ربیع الاول ۱۳۰۶. خط نسخ ۱۷ سطری. فصول ومسائل با خط درشت نوشته‌شده، دارای ۳۱۵ برك. اندازه ۲۲ در ۱۵ وقفی نائینی (۲۸۰۸)

((حرف ل))

۷۸۶ اللمعة الجلیة فی معرفة النیة

عربی. مکرر ۳۴۳ فقه خطی. مؤلف: ابن فهد حلی (ترجمه اش بیاید) رساله در بیان کیفیت نیت است درابواب عبادات، درهرباب بتشقیق وذکر اقسام وشروط پراخته پس ازآن کیفیت اداء نیت را بیان داشته ومرتب است بر یکمقدمه (فی وجوب النیة و حقیقتها) و ۹ باب: باب اول درطهارت. باب نهم درامر بمعروف ونهی از منکر، مؤلف دردیباچه رساله را چنین توصیف نموده: « وهی مع اشتمالها علی فروع الغریبة ونکات العجیبة حلوة المطعم لذیذة المغنم » (۱) آغاز (الحمد لله مبدع الصور المنشی البشر و خالق الشمس والقمر الذی بالجود والاحسان اشتهر) انجام (ونیة المندوب آمر بالمعروف لندبه قربة الی الله) کاتب: علی بن جابر شهیر بابن حویه رقطاوی، خط نسخ مختلف السطر. عناوین بشنجرف نوشته‌شده، دارای ۳۰ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۲۰۷)

۷۸۷ اللمعة الدمشقیة فی فقه الامامیه

عربی. مکرر ۳۳۵ فقه خطی، مؤلف: شهید اول، کتاب متن فقهی جامع موجز معروف ومطالب آن طبق مشهور است، باعث برتألیف این بوده که امیرخواجه علی مؤید سربداری (۲) در سلك مریدان مؤلف بوده وبا او مکاتبه ومراسله داشته، تاآنکه درمرتبهٔ آخرامیرشمس الدین محمدآوی که ازاعیان ملك واصحابش بود بصحابت تحفه‌های لایقی (۳) ونامهٔ

(۱) این رساله درجلد دوم فهرست بنام (اللمعه الجلیه) ضبط شده (۲) آخرین شخص ازامراء

مشتمل بر تلطف وتعظیم و نیازمندی شیعهٔ خراسان بداشتن پیشوای مذهبی و ترغیب بر حرکت مؤلف بخراسان ارسال داشت (۱) مؤلف چون برمضمون نامه مطلع گشت این کتاب را بنام امیر مذکور تألیف ومصحوب شمس الدین محمد بخراسان فرستاد وازرفتن بخراسان پوزش خواست ، تاریخ تألیف بتحقیق دانسته نشد، لیك شهید ثانی در (روضة البهیة) آورده است که شمس الدین مذکور نسخهٔ این کتاب را پیش ازمقابله گرفت ورفت دراستنساخ ازآن بسیار ظنت وبخل میورزید وتنها یك تن ازطلبه ها ازآن نسخه برداشت، سپس مؤلف آن نسخهٔ دوم را در۷۸۲ تصحیح واصلاح نمود ، گفته اند مدت تألیف این کتاب درهفت روز بوده ، شروح این کتاب را بشمارهای ۶۹۸ و ۷۳۰ و ۷۳۱ و ۷۹۸ فقه خطی وشمارهٔ ۴۲۰ و۴۵۸ فقه چاپی به بینید. آغاز (الله احمد استتماماً لنعمته - والحمد فضله وایاه اشکر) انجام (روی ذلك عن امیرالمؤمنین علی ابن ابیطالب علیه السلام ولیکن هذا آخر اللمعة ولم نذکر فیها سوی المهم وهو مشهور بین الاصحاب والباعث علیه اقتضاء بعض الطلاب) نام کاتب خط خورده ، تاریخ کتابت: شب یکشنبه ۱۲ یا ۱۳ یا ۱۴ رجب ۹۰۷ دراستراباد، خط نسخ ۱۵ سطری. عناوین بشنجرف . دارای ۱۱۹ برك. اندازه ۱۸ در ۱۳ وقفی خواجه شیر احمد (۲۸۱۱)

۷۸۸ لمعة الدمشقیه

عربی . مکرر پیش . آغاز (الله احمد) انجام (وطهرهم تطهیرا) کاتب : احمد بن ماجد ، تاریخ تحریر: شنبه ۸ جمادی الاول ۹۶۰ خط نسخ ۱۳ سطری . عناوین بشنجرف، دارای ۱۵۷ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۲۰۸)

۷۸۹ لمعة الدمشقیه

عربی . مکرر پیش. آغاز (الله احمد) انجام (روی ذلك عن امیرالمؤمنین ع) کاتب: مهدی فراهانی این نسخه را نزد آخوند ملامحمد خوانده ، تاریخ ختم قرائت جمادی

سربداریه وشخص کریم وپرهیزکار بود؛ ازسال ۷۶۶ تا ۷۸۳ بالاستقلال امارت داشت دراین سال اخیر که خراسان مسخر امیر تیمور گشت امیرعلی مؤید درنواحی نیشابور خدمت امیر تیمور شتافت وتحت الحمایهٔ وی واقع گشت. در ۷۸۸ درخرم آباد دراثر زخمی که درجنك خورده بوددر گذشت ؛ مجالس المؤمنین" ص ۴۰۶ چاپ طهران در (۱۲۹۹) ومنتظم ناصری ج ۲ (۲) یکی ازاین تحفه ها قرآنی است که درفوآئد الرضویه (ج ۲ ص ۶۴۹) نقل کرده (۱) این نامه در کتاب(شهید آء الفضیلة) نقل شده ؛ مطلع آن این است : « سلام کنشر العنبر المتضوع- یخلف الریح المسك فی کل موضع سلام یباهی البدر فی کل منزل — سلام یضاهی الشمس فی کل مطلع — علی شمس زین الحق مادام ظله — بجد سعید فی نعیم ممتع — ادام الله مجالس المولی الامام الهمام العالم الفاضل الکامل السالك الناسك ا لخ

الثانی ۱۱۶۵ ، خط نستعلیق ۱۵و۱۶ سطری. سه برك اول ۸و۹ سطری. عناوین بشنجرف.
دارای ۷۱ برك. اندازه ۲۱ در ۱۶ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۲۰۹)

۷۹۰ لوامع

عربی. مکرر شمارهٔ ۴۲۲ فقه خطی. مؤلف ابن فهد حلی. کتابی است حاوی فوائد متفرقه درشتات ابواب فقه : از توضیح کلمات فقهآء و بیان فروع وغیرها که درعنوان (لمعه) معنون داشته . این فوآئد متفرق بوده. یکی ازشاگردان ا بن فهد (۱) آنرا جمع و مصدر بدیباچه ومرتب بر۱۹ باب داشته. باب اول درطهارت باب ۱۹ درقضآء ، برای نشان دادن کتاب چندسطر از آن آورده میشود: «الباب السادس فی البیع لمعة قال فی القوآعد فی کتاب الولاء ولواشتری الولد اباه عتق علیه وانجر ولاء اولاده کلهم الیه علی اشکال ینشاء وهل ینجر ولاء نفسه ا لیه فیبقی حرالاولاءعلیه اویبقاه ولاءعلی امه اشکال ینشاء من کون الولاء ثابتا علی ابویه دونه مع انه ولد وابواه رق فی الاصل اوعلیهما ولاء اقول هنا مسئلتان » : الباب العاشر فی السبق والرمایة قوله فی کتاب السبق والرمایة فی القواعد ولوشرط اسقاط مرکز القرطاس والعرض ماحوله احتمل الصحة والبطلان لتعذره اقول القرطاس والعرض والرقق متراد فة علی مایقصد اصابته » آغاز (الحمدلله الذی طهر انبیائه بمآء عین عظمته ونزه اولیآئه عن التلوث بمیم معصیته) انجام (منهم خویشب بن یزید قتل بصفین مع معاویة) خط نسخ مختلف السطر، هشت ورق اول بخط تازه، عناوین بشنجرف ، دارای ٤۱ برك. اندازه ۲۰ در ۵ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۶۵۳۷)

۷۹۱ لوامع النکات ج ۳

عربی . مؤلف : شیخ محمو عراقی (مذکور درص ۲۶۶) چنانکه درجزء دوم ازجلد پنجم کتاب تنصیص نموده ، این کتاب تقریرات درس شیخ انصاری علیه الرحمه است که آنرا برشتهٔ تحریر وتألیف آورده ومطالب ومباحث آنرا درعنوان (لامعة) ذکرنموده وبرترتیب کتاب (شرآئع) مرتب داشته وبسیاری ازعبارات آن کتاب را متن قرارداده، این نسخه حاوی ابواب خمس وصوم است ، تاریخ ختم تألیف : چهار شنبه ۲۳ ربیع الثانی ۱۲۸۸- آغاز (کتاب الخمس وفیه فصلان الاول فیما یجب فیه وهو علی ماذکروه سبعة لامعة فی یع الاول غنآئم دارالحرب) انجام (مع ان غالب ادلة الندب علی وجه بیان الثواب ولایفید المطلوبیة فافهم) کاتب : عبدالرزاق . تاریخ کتابت : شب چهار شنبه ۲۷ جمادی الثانی ۱۳۱۵- خط نسخ ۱۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده ، دارای ۱۸۳ برك.

---

(۱) گمان میرود جامع این فوآئد شاگردش شیخ زین الدین علی بن فضل بن هیکل حلی باشد

اندازه ۲۲ در ۱۶ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (٦٦٥٤)

۷۹۲ لوامع النکات ج ٥

عربی . بمانند پیش . این مجلد مرتب بر دو جزء است ، این نسخه جزء اول و حاوی ابواب رهن واجاره است ، آغاز (الحمد والشکر لرب العالمین والصلوة والسلام علی محمد نبیه وعلی ولیه وآلهما الطاهرین واللعنة والخزی علی اعدآئهما اجمعین) انجام (فحکمهما حکم الامانات فی قبول قول الامین عند دعوی التلف کما لا یخفی) تاریخ تحریر : شب ۱۷ جمادی الاول ۱۲۹۰ درنجف ، خطنسخ ۲۰ سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده ، دارای ۱۵۲ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۵ واقف‌وتاریخ وقف بمانند شمارهٔ پیش.
(٦٦٥٦)

۷۹۳ لوامع النکات ج ٥

عربی . بمانند پیش . این نسخه جزء دوم ومتمم جزء پیش و خاتمهٔ جلد پنجم و حاوی ابواب وقف ووصیت ونکاح است ، تاریخ ختم تألیف : ۱۲۸٦ درنجف. آغاز(کتاب الوقف والنظر فی العقد والشرآئط واللواحق الاول فی العقد) انجام (مع انه احوط للدین واوفق بالطریق الموصل الی الحق والیقین) کاتب : هاشم بن ملا غلامرضا، تاریخ تحریر: ۹ ذیحجه ۱۲۹۷- خطنسخ ۱۸ سطری . عناوین درمتن وحاشیه بشنجرف. دارای ۱۵۰ برگ . اندازه ۲۲ در ۱۷ واقف وتاریخ وقف بمانند پیش . (٦٦٥٥)

((حرف م))

۷۹٤ مجمع فآئدة البرهان فی شرح ارشاد الاذهان

عربی . مکرر ٤۰٥ فقه خطی ، مؤلف: مقدس (ملا احمد) اردبیلی ، کتاب شرحی است استدلالی ومفصل بعنوان (قوله) بر کتاب (ارشاد الاذهان) علامهٔ حلی ، گفته شده که‌مؤلف باقتضاء حسن سجیه وهم حسن اعتمادی که به‌دوشاگردش صاحب‌معالم وصاحب مدارك داشت جزء های این کتاب را برای تصحیح بانها میداد ، تاریخ شروع بتألیف : رمضان ۹۷۷ در کربلاء ، تاریخ ختم تالیف : ظهر یکشنبه ۲ صفر ۹۸٥ در نجف ، کتاب چاپ شده ، این نسخه تنها حاوی ابواب زکوة وصوم وحج وجهاد است . آغاز (قوله کتاب الزکوة الخ اعلم انه ما اراد بالزکوة ماهو متعارف و المصطلح المشهور) انجام (بتعطیل الاحکام) خطنسخ ۳۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده، دارای ۲۲۸ برگ . اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفی نائینی (۲۸۱۲)

فقه

کتب خطی

۷۹۵ مجمع فائدة البرهان

عربی . بمانند پیش . این نسخه از باب صید وذباحه واطعمه تاآخر کتاب حدود ودیات را دارد ، آغاز (الاول فی شرایط الاصطیاد الخ الاصطیادقدیطلق‌علی‌اخذالصید واثباته بای وجه اتفق) انجام (وصراط السوی) کاتب : محمدکاظم بن‌محمد جعفرقاینی؟ تاریخ کتابت : ربیع الاول ۱۰۹۹ـ خطنسخ ۲۵سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده ، درای ۲۹۰ برك.اندازه ۲۶ در۱۹ بوسیلهٔ آقای مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شد (۵۷۱۸)

۷۹۶ مجموعه

فارسی وعربی . حاوی مقالات وعبارات وفوآئد متفرقه : ۱ مقاله ازملاعبدالله شوشتری در اجتهاد و تقلید ۲ مقاله از میرزا بیك قازریه فرزند فیض الله کاتب نسخه. حاوی نعت حضرت امیرالمؤمنین ع وحضرت سیدالشهدآء ع وتوسل بآن دو بزرگوار که بتکلف منشیانه درشهرستان مشهد بتاریخ ربیع الاول ۱۰۹۳ برشتهٔ تحریر درآورده ۳ مسآئل متفرقه درعبادات درعنوان (مسئلهٔ ـ جواب) ازملا محمد باقر خراسانی. ظاهرا همان محقق سبزواری باشد ٤ منتخب (رساله درصلوة جمعه) فارسی تألیفی ملاعبدالله شوشتری ومسآئل دیگر ۵ مرائی منظوم فارسی ازمحتشم کاشانی ٦ ترجمهٔ حدیث‌خطابات لیلهٔ معراج . نقل ازکتاب (جمال الصالحین) میرزا حسن لاهجانی قمی متوفای۱۱۲۱ ۷ فروعی درعبادات که حاج ملامحمود ازملا محمد باقر(۱) پرسیده شده ۸ مقدمهٔ (رسالهٔ فارسی درمسآئل ضروریهٔ شرعیه) تألیفی ملا محمد باقر خراسانی (ظاهراً همان محقق سبزواری باشد) دراعتقادات واجتهاد وتقلید است ۹ مقالهٔ ازرسالهٔ (ظفریه) تألیفی میر محمد زمان موسوی مشهدی ۱۰ فروعی چند درباب عبادات وقاعدهٔ معرفت غرهٔ هر ماه . آغاز (بباید دانست که صلوة عملی چنداست مرجهت پروردگار پس بالضروره مقدم برایقاع آن‌علم بوجود پروردگار باید داشت) انجام (معه هذا غرهٔ ماه مبارك دراین سال دوشنبه بود چنین ظاهر میشود که‌این حکم کلی نباشد) خطنستعلیق مختلف السطر وبعضی ازاورق بطور چلیپا نوشته . دارای٤۲ برك. اندازه۱٦ در۹ خریداری

---

(۱) درصدراین‌مسآئل بجوهرقرمز نوشته شده : « مجموع این مسآئل درکتاب تحفة الاخوان مذکوراست» پنداشته میشود که‌مؤلف (تحفة الاخوان) حاج ملا محمود باشد که‌سآئل مسآئل‌مذکور است ومجیب علامهٔ مجلسی است وکاتب هردورا بجملهٔ (سلمهماالله) دعاءگفته ، این مجموعه در ۱۰۹۳ نوشته شده

آستانقدس در فروردین ۱۳۲۶ (۷۰۵۵)

۷۹۷ مجموعه

عربی. نگارش حاج شیخ محمد رحیم بروجردی . کتاب مجموعه ایست ازمسوده‌های مشوش درابواب متفرقه که بعضی بعنوان شرح (قواعد) علامهٔ حلی وقسمتی زمینهٔ تألیف مستقلی بوده که جمع وتجلید شده. آغاز پس از سه سطر خطبه (من مقاصد کتاب المتاجر فی بیع المطلق) انجام موجود (ویقبض الثمن ویضعه عند ثقة) خط نسخ مختلف‌السطر . دارای ۵۱۳ برگ. اندازه ۲۳ در ۱۷ وقفی آقای منتجب‌الدین رحیمی در ۱۳۱۷ خورشیدی (۵۸۴۷)

۷۹۸ مجموعه

عربی . مؤلف: مولانا میرزا محمد علی رضوی مذکور. کتاب مجموعه ایست حاوی چند صفحه ازشرح برباب طهارت وصلوة (شرآئع) و (لمعه) و مسآئل متفرقهٔ فقهی دیگر ، آغازنسخهٔ (الحمدلله ولی الحمد ومستحقه والصلوة والسلام علی محمد نبیه ورسوله المبعوث الی الجملة خلقه وعلی آله الاوصیاء المعصومین الممنوع کل منهم عن حقه) انجام موجود (کما وقع عن بعض) نسخه بخط مؤلف ومختلف‌السطر. دارای ۸۱ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس درآذرماه ۱۳۲۲ (۶۵۲۴)

۷۹۹ مختصر انتصار

عربی . کتاب خلاصه واختصاری است ازکتاب (انتصار) شریف مرتضی . اسلوب آن برترتیب کتاب (انتصار) است. لیك باذکر اصل مسآئل وحذف دلائل. مؤلف آن شناخته نشد ، گمان میرود این کتاب همان کتاب (الانفرادات بالفتوی) مؤلفهٔ نظام الدین صهرشتی باشد (۱) این نسخه از اول طهارت تاآخر حدود ودیات را دارد . کاتب ابواب (فرآئض ، مواریث ، وصایا) که ابواب آخرکتاب است ننوشته وکتاب را بدین عنوان ضبط کرده : « رسالة منتخبة من کتاب الموسومة بنصرة فی ما انفردت به الامامیة من مؤلفات کهف الوری علم الهدی » آغاز (اما بعدحمدالله العالی ادراك سرادقات جلاله العلیا عن افهام العباد فی الدنیا والصلوة علی الرسول المصطفی المجتبی والولی الوصی المرتضی وآلهما الغر الکرام ائمة الهدی فهذه مسآیل اصطفاها المرتضی علم الهدی کهف الوری

---

(۱) معالم‌العلماء (چاپ تهران ص ۴۹) ازعلماء سدهٔ پنجم ه ـ ق وازکبار تلامذهٔ شریف مرتضی وشیخ طوسی است وهم روایت میکند ازشیخ نجاشی وابوالمفضل شیبانی‌وغیرهما. کنیه ونام مؤلف ونام پدرانش باختلاف ضبط‌شده . بنگرید بروضات الجنات ص۳۰۳

قدس سره الاعلی وحکم بتفرد الشیعة الامامیة ببعضها وباشتراك غیرها فی بعضها مما ظن انفرادها بها واستدل بها ونصرها فی رسالة سماها نصرة ما انفردت به الامامیة و انی طلباً للاختصار وهربا عن الاکثار نقلت اصل المسآیل مجرداً عن الدلایل تذکرة لنفسی و لمن اراد ان یذکر من الاولی النهی اللهم انصر من نصرها واخذل من خذلها والعن علی من عدل تعصبا وعناد عنها کثیرا ما نقلت قول المخالفین فیما اذا کان قریباً من مذهبنا وفیما کان مشترکا واظهار الغلط الظن بیننا وبین غیرنا وظن انفرادنا بها تبییناً للتفرقه واثباتا لانفرادنا بما قلنا فی الاول وتنبیها للاشتراك واظهارا لغلط الظن ودفعا للتشنیع عنا فی الثانی و ها انا اشرع فی المقصود ومعینا من الله تعالی فی اتمامها) انجام (وما اعرف دفاعا من من باقی الفقهآء فی ذلك مسآئل الفرایض والمواریث والوصایا وما یتعلق بذلك) خط نسخ ۲۳ سطری. که درمتن وحاشیه نوشته‌شده ، عناوین بشنجرف ، دارای ۱۱ برك. صفحات مجدول بشنجرف وتحریر وطلا به پنج جدول. اندازه ۴۳ در ۲۶ وقفی نائینی (۲۸۴۹)

۸۰۰ مختصر نافع

عربی. مکرر ۳۷۳ فقه‌خطی ، مؤلف. محقق اول ، کتاب از متون جامع معتبر فقهی است ، دردیباچه چنین توصیف نموده : « فانی مورد لك فی هذا المختصر خلاصة المذهب المعتبر بالفاظ محبره وعبارة محررة » درکشف الظنون واعیان الشیعه (ج ۱۵) بنام (نافع فی مختصر الشرآئع)و(نافع مختصر الشرآئع) ضبط شده . مؤلف دردیباچه نامی برای کتاب ذکرنکرده . لیك درشرحی که برآن نکاشته وموسوم به (معتبر) است آنرا بنامی که اختیارشد ضبط نموده . کتاب چاپ شده . آغاز (الحمدلله الذی صغرت فی عظمة عبادته عبادة العابدین) انجام (ولایخسر من امله) ترجمه وشرح این کتاب را بشماره های ۲۶۶ و۳۲۳ و۳۸۹ و۵۵۰ و۵۶۳ و۶۱۹ و۷۲۷ و۷۲۸ و۷۳۲ و۸۴۰ و۸۵۸ خطی ودرباب چاپی بشمارهای ۲۲۸ و۲۴۲ به‌بینید . صدرنسخه ٦ برك فهرست ابواب کتاب است . خط نسخ ۱۵ سطری. عناوین غالباً با مرکب وبرخی بجوهر قرمز نوشته شده. تمام ابواب نسخه معلق است بحواشی بامضآء (ع ل) (۱) دارای ۱۵۹ برك . اندازه ۲۰ در ۱۴ وقفی سلطان زاده دخترخواجه‌حیدر کاشانی در ۱۰۵۳ بوسیلهٔ آقای مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه گردیده (۵۷۱۹)

۸۰۱ مختصر نافع

عربی . مکرر پیش. غالب صفحات معلق است بحواشی بامضآء (ع ل) و برخی

(۱) الذریعه (ج ٦ ص ۱۹۳) ازحواشی بر این کتاب از شیخ علی بن سلیمان بن درویش معروف به (ام الحدیث) متوفای ۱۰٦٤ وهم ازشیخ علی محقق کرکی نقل کرده که تنها برمبحث فرآئض است .

بامضاء (زین) (۱) آغاز (الحمد لله الذی صغرت فی عظمته عبادة العابدین) انجام (ولا یخسر من اجمله) خط نستعلیق مختلف السطر. عناوین بشنجرف نوشته شده ، دارای ۱۸۴ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۳ واقف شناخته نشد (۲۸۱۴)

۸۰۲ مختصر نافع

عربی . بمانند پیش . این نسخه ازاول واواسط ناقص است، آغاز موجود (العشرة فالترجیح للعادة) انجام (والله المستعان) کاتب: محمدزکی بن محمد. تاریخ تحریر: جمعه ۱۴ جمادی الاول ۱۳۰۰ خط نسخ ۱۵ سطری. عناوین بشنجرف ، دارای ۸۳ برگ. اندازه ۲۶ در ۱۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۷۲۱۴)

۸۰۳ مختلف الشیعة فی احکام الشریعة

عربی. مکرر ۳۴۷ خطی . مؤلف : علامهٔ حلی. کتاب در بیان فروع ومسائل فقهی اختلافی است بانقل اقوال وذکر دلیل وبیان مختار . کتاب ازمعتبرات کتب فقهیه است. ظاهراً اولین کتابی است که در این زمینه در امامیه تألیف شده . کتاب مرتب است برهفت جزء . ترتیب ابواب کتاب چنین است : طهارت ، صلوة ، زکوة . خمس . صوم ، حج ، جهاد وامر بمعروف ونهی ازمنکر، متاجر (وتوابع آن ازخیارات وشفعه وغیرهما) دیون (وتوابع آن ازرهن ، حجر ، فلس ، ضمان ، حواله ، کفالت، وکالت، اقرار) امانات (وتوابع آن ازودیعه وعاریه ولقطه وجعاله وغصب) اجاره و (توابع آن ازمزارعه ومساقات واحیاء موات وصلح وشرکت وقراض وسبق و رمایه) هبات وعطیات (وتوابع آن ازصدقه ووقف وسکنی ووصایا) نکاح، طلاق (وتوابع آن ازخلع ومبارات وظهار ولعان وایلاء) عتق وتدبیر ومکاتبه واستیلاد , ایمان (وتوابع آن ازنذر وکفارات) صید (وتوابع آن ازذباحه واطعمه واشربه) قضاء وشهادات ، فرائض ، حدود ، قصاص ، دیات ، تاریخ شروع بتألیف دانسته نشد. لیاك تاریخ ختم تألیف جزء اول کتاب (حاوی طهارت وصلوة): ۴ جمادی الثانی ۶۹۹- تاریخ ختم تألیف کتاب: ۱۵ یا ۲ ذیقعده ۷۰۸ کتاب چاپ شده این نسخه کامل است، آغاز (الحمدلله محق الحق ومظهره) انجام (ان کان السحر حقیقة یصح باعتبارها التاثیر وجب القود والافلا) (حواشی براین کتاب را بشمارهای ۱۵۳ و ۶۲۰ و ۶۲۱ به بینید) کاتب : محمدعلی بن ملا عباس شیرازی. تاریخ تحریر: دوشنبه ۱۲ رجب ۱۰۱۳ نسخه را سیدعبدالکریم بن محمد هادی حسینی مرعشی شوشتری باچند نسخه مقابله نموده . تاریخ ختم مقابله : ۲۹ صفر ۱۱۸۰ در پشت صفحهٔ

(۱) زین الدین شهید ثانی را براین کتاب حاشیه ایست

اول فهرست ابواب کتاب است ، خط نسخ خوب ۱٤سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده، صفحات مجدول بتحریر وطلا ، دارای ۳۱۷ برک. اندازه ۳۷ در ۲۰ وقفی نائینی (۲۸۱۵)

۸۰٤ مختلف الشیعه

عربی . بمانند پیش . این نسخه ازطهارت تاآخر وصیت را دارد. آغاز (الحمدلله محق الحق) انجام (وقدتقدم اختیارنا فی هذه المسئله فی باب الوقف فلتطلب من هناك) تاریخ تحریر : که‌درآخر کتاب تجارت رقم شده، ذیقعدهٔ ۹۷۹- ۳٤ ورق اول وپنج ورق آخر در ۱۲۵٤ کسر نویسی شده ، خط نسخ مختلف السطر ، عناوین بشنجرف، دارای ٥١٦ برك. اندازه ۲۵ در ۱۸ وقفی محمد هادی بن احمد یزدی در ربیع الاول ۱۲۵٤ بوسیلهٔ آقای منتجب الدین رحیمی در ۲۸ اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۸۱۸)

۸۰٥ مختلف الشیعه

عربی. بمانند پیش . این نسخه ازاول کتاب تاچند سطر ازاول باب نکاح رادارد. نسخه را مولانا قاسم بن حسین خلخالی مقابله نموده وهم معلق‌است بحواشی‌ازاو ، غالب حواشی براوآئل باب طهارت است ، تاریخ‌ختم مقابله : چهارشنبه ۷ جمادی الثانی ۹۸۸ درنجف : آغاز (الحمدلله محق الحق ومظهره) انجام موجود (فالاولی مذهب السید) تاریخ‌تحریر که‌درآخر باب صلوة نوشته شده : غرهٔ ذیقعده ۹۸٤ خط نسخ ۲۷ سطری. عناوین بشنجرف. دارای ٤٤۰ برك. اندازه ۲۵ در ۱۸ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (٦٤۹٤)

۸۰٦ مختلف الشیعه

عربی . بمانند پیش . این نسخه ازطهارت تا اقرار را دارد، آغاز (الحمدلله محق الحق) انجام (فانه بخلاف الظاهر) نسخه بخط دوکاتب است . ازاول طهارت تا آخر صلوة در۲٦ صفر ۱۰۷۷ نوشته‌شده ومصحح است . درپشت صفحهٔ اول اثر دستخط صاحب جواهر ترقیم یافته . آغاز (الحمدلله الذی محق الحق ومظهره) انجام (فانه بخلاف الظاهر)خط‌نسخ‌مختلف‌السطر . عناوین‌بشنجرف‌نوشته‌شده ، دارای ۳۷۲ برك . اندازه ۲۹ در ۲۰ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (٦٤۹٥)

۸۰۷ مختلف الشیعه

عربی. بمانند پیش . این نسخه ازاول کتاب تا آخر مباحث دیون را دارد . نسخه بدستور مولانا علم الهدی فرزند فیض کاشانی نوشته شده . ازنسخهٔ که تاریخ‌تحریر آن ۹۷۲ بوده وبعداً درملکیت شاهزاده فرهادمیرزا درآمده ، درپشت صفحهٔ اول اثر

دستخط هردو هست ، آغاز (الحمدلله محق الحق) انجام (فانه بخلاف الظاهر) تاریخ تحریر: بنا برآنچه که مولانا علم الهدی درپشت صفحهٔ آخر نسخه نوشته سال ۱۰۸۵ است . خط نسخ ۲۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۲۰ برك . اندازه ۳۱ در ۲۱ وقفی حاج قائم مقام (۲۸۱٦)

۸۰۸ مختلف الشیعه

عربی . بمانند پیش . این نسخه از کتاب زکوة تاآخر مبحث صداق از باب نکاح را دارد . آغاز (کتاب الزکوة و فیه مقاصد) انجام (فکذا تجب المتعة) نسخه مقابله شده ومعلق است بحواشی که بیشتر آن بامضاء (ن) و برخی بامضاء (م) وغیره است، حواشی کتاب منقول ورونویس شده است از نسخهٔ میرمحمدتقی که بشمارهٔ ۸۱۱- است . نسخهٔ پیش از ۱۱۰۷ نوشته شده . درپشت صفحهٔ اول فهرست ابواب کتاب است. خط نستعلیق ۲۳ سطری . دارای ۵۱٦ برك . اندازه ۲۵ در ۱۸ وقفی حاجی وزیروظائف دراسفند ۱۳۰۹ (۲۸۱۷)

۸۰۹ مختلف الشیعه

عربی . بمانند پیش . این نسخه ازمقصد سوم باب حج تاآخر دیات را دارد. نسخه مصحح است . آغاز (المقصدالثالث فی افعال الحج وفیه فصول) انجام (وآله المعصومین من ابنائه) خط نستعلیق . بعضی ازصفحات نسخ. گمان میرود بخط دوکاتب است، صفحات ۳۰ سطری. تاریخ کتابت که درآخر فصل سوم از باب نکاح ضبط شده : سلخ رمضان ۹۷۲ تاریخ کتابت که درآخر نسخه است : ۱۲ ربیع الثانی ۹۷٦ دارای ۳۲٤ برك . اندازه ۲۵ در ۱۸ وقفی ملکزاده کوثر (۷۰٤۷)

۸۱۰ مختلف الشیعه

عربی . بمانند پیش . این نسخه ازکتاب متاجر تاآخر دیات را دارد . آغاز (کتاب المتاجر وفیه فصول الاول فی وجوه الاکتسابات) انجام (وجب القود والافلا) کاتب: محمدعلی طبسی . تاریخ تحریر: اوآخر شعبان ۱۰۸۰ نسخه رونویس شده است از نسخهٔ مولانا سیدمحمد زمان سمنانی . مولانا محمد فاضل بن محمد مهدی مشهدی (۱) با نسخه های صحیح مقابله نموده وهم احادیثی مناسب هربابی که مؤلف ترك نموده درحاشیه ضبط کرده . تاریخ ختم مقابله پنجشنبه ۱٦ محرم ۱۰۸۱ نسخه معلق است بحواشی بامضاء (ن) و (زین) پس از این ضمن دوصفحه مقاله ایست منتخب از رسالهٔ منسوب بشهید

(۱) مصحح نسخه ازشاگردان مجلسی ومجاز ازشیخ حر عاملی است ترجمه اش درامل الامل ونجوم السماء وفیض القدسی ودرذیل صفحهٔ ٤٦ این جلد فهرست بمناسبت مذکوراست .

ثانی درتعیین مواردی که شیخ طوسی دعوی اجماع نموده وخود مخالفت نموده . خط نسخ ۳۷سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده ، دارای ۲۳۹ برك. اندازه ۳۸ در۲۵ وقفی حاج‌محمد بن مهدی فراش‌حرم‌مطهر رضوی دررجب۱۱۳۱ بوسیلهٔ آقای مدرس‌رضوی‌تسلیم کتابخانه شده (۶۵۹۶)

۸۱۱ مختلف الشیعه

عربی . بمانند پیش ، این‌نسخه از باب ودیعه‌تاآخرباب دیات‌را دارد. این‌نسخه‌را واقف بانسخهٔ که‌مولانا محمد زمان بن اسماعیل حسینی تصحیح کرده بوده مقابله نموده ، مولانا محمد زمان دراواسط جمادی الاول۱۰۰۲ ازتصحیح نسخهٔ ملکیش فراغت یافته‌ومعلق داشته نسخه‌را بحواشی‌وافاداتی‌ازاعمال‌نقد ونظردراحادیثی‌را که‌مؤلف‌ترك‌نموده، این‌حواشی بامضاء رمزی : « ن » است ، تاریخ‌ختم مقابلهٔ این‌نسخه: ۱۱۱۱- آغاز (کتاب‌الودیعة وتوابعها) انجام (وعلی المعصومین من‌ابنآئه) کاتب: محمدکاظم بن‌محمد جعفر، تاریخ تحریر: سه‌شنبه ۱۱ جمادی الاول ۱۱۰۱- خط‌نسخ۲۳سطری. عناوین بشنجرف‌نوشته‌شده، دارای ۳۶۸ برك. اندازه ۲۵در۱۹ وقفی سید محمد تقی بن محمد صادق‌موسوی‌دررمضان ۱۱۱۹ بوسیلهٔ آقای مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده (۵۷۲۰)

۸۱۲ مدارك الاحکام فی‌شرح شرآئع الاسلام

عربی . مکرر ۳٤٤ خطی ، مؤلف: شمس الدین سید محمد بن علی بن‌حسین بن ابی الحسن موسوی عاملی جبعی متولد در۹٤٦ متوفای درشب شنبه ۱۸ ربیع الاول ۱۰۰۹ درجبع دخترزادهٔ شهید ثانی است. درمراتب علم وپارسائی‌وپرهیزکاری‌مرتبهٔ عالی داشت . علوم وفنون متنوعه را نزد پدر وشیخ احمد بن‌حسن بن سلیمان نباطی و سید نور الدین علی موسوی و سید علی معروف با بن الصائغ عاملی و شیخ حسین (پدرشیخ بهائی) وملاعبدالله شاه‌آبادی‌یزدی ومقدس اردبیلی‌تلمذ وتکمیل کرده وبادائیش شیخ حسن (صاحب معالم) متقارب درعمر وهمدرس بوده هریك ازآنان چیزی تألیف میکرد بردیکری عرضه میداشت وهرکاه که‌یکی ازآنان پیشتر مسجد می آمد دیگری باو اقتدآء مینمود ، مقدس اردبیلی‌را بهردو اعتماد بود وآنان را گرامی‌می‌داشت‌وگفته‌اند که باقتضاء نفس زکی وهم باعتماد بفضل ولیاقت این‌دوشاگرد عزیز تصحیح عبارتی کتاب (مجمع الفائدة والبرهان) را بعهدهٔ آنان گذاشت وباین عنایت ومزیت ممتازشان داشته (۱) کتاب شرحی است استدلالی بعبارتی روان بعنوان (قوله) برکتاب(شرآئع

(۱) امل‌الامل . روضات‌الجنات ص۶۲۸ مستدرك‌الوسائل ج۳ ص ۳۹۱

الاسلام) محقق حلی و آنرا درتفصیل وتدارك ابواب عبادات کتاب (مسالك الافهام) جدش شهید ثانی قرارداده . کتاب از کتب معتبرهٔ معروف فقهی است وچاپ شده . مأثور خامه‌اش از باب طهارت تا آخر حج است . تاریخ تحقیقی شروع بتألیف دانسته نشد . تاریخ ختم جزء اول (که ازاول طهارت تا آخر صلوة عیدین است بضبط این نسخه) : شنبه۱۳ ذیقعده ۹۸۹ تاریخ ختم تألیف باب صوم (بضبط نسخهٔ شمارهٔ ۸۱۴) : چهارشنبه ۲۰ محرم ۹۹۵ تاریخ ختم باب حج (بضبط نسخهٔ چاپی) : پنجشنبه ۲۵ ذیحجه ۹۹۸، این نسخه ازاوآئل باب طهارت تاآخر صلوة را دارد . آغاز موجود (اباعبدالله علیه السلام عن الجنب یدخل فی البئر) انجام (ولا بعدهما شیئی والله سبحانه) (حاشیه براین کتاب را درباب فقه چاپی این جلد بنام حاشیهٔ مدارك الاحکام به‌بینید) نام کاتب و تاریخ کتابت که درآخر مبحث صلوة ضبط شده: سید محمد بیدهندی در۱۴ جمادی الاول ۱۰۹۱- برخی ازصفحات نسخه معلق است بحواشی بامضاء (م ح) خط نسخ ۱۲ سطری . عناوین بشنجرف نوشته‌شده . دارای ۳۳۳ برگ . اندازه ۲۴در۱۸ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۶۹۸۵)

۸۱۳ مدارك الاحکام

عربی . بمانند پیش ، این نسخه کتاب صلوة است . آغاز (الصلوة لغة الدعاء) انجام (ولا بعدهما شیئی) تاریخ تحریر : محرم ۱۲۵۶ خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین متن نوشته نشده . دارای ۲۵۱ برگ . اندازه ۲۱ در۱۵ وقفی آقای جواد شجیعی درفروردین ۱۳۱۵ (۲۸۲۰)

۸۱۴ مدارك الاحکام

عربی . بمانند پیش . این نسخه ازباب زکوة تا اواخر حج را دارد . صفحهٔ آخر نسخه افتاده . آغاز (کتاب الزکوة لغة الطهارة والزیادة والنمو) انجام موجود (فان توفیتنی قبل) نسخهٔ پیش ازسال ۱۰۰۰ نوشته‌شده. خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف . دارای ۳۲۹ برگ . اندازه ۲۵در۱۹ وقفی حاج محمدعلی بن محمد باقر. تاریخ وقف دانسته نشد (۲۸۱۹)

۸۱۵ مسآئل

عربی . مجموعه ایست شامل فتاوی وفوآئد ومسآئل وفروع فقهی از افادات شهید ثانی . جامع ومدون شناخته نشد . لیك اینقدر معلوم است که از شاگردان شهید است . برخی ازاین مسآئل را ازشهید درنجف هنگام بازگشتش از اسلامبول شنیده و برخی را سآئل درسفرش بمکه ازشهید درجبل عامل استفاده نموده وسپس آنرا بخواهش

سید اسماعیل که ازشاگردان شهید ثانی است تألیف کرده وبرآن دیباچهٔ نگاشته و مسائل را بردوعنوان (مسائل النجفیة) و (مسائل جبل‌عامل) ترتیب داده ، چنانکه در دیباچه‌آورده : «اما المقدمة اعلم یاسیداسماعیل وفقك الله تعالی الی اعلی الامانی انهذه الرسالة فیها سمایا مذهب شیخی وشیخك المشاراليه اولا فی الخطبة» وهم درآخر رساله آورده : «وهذه المسایل کنز للسید اسماعیل لانها جمعت بالتماسه من‌العبد من اوراق متفرقه وایضاً کنز مغنی لمن ینقلها لکن‌لابد من تصحیح النسخه» الخ . اولین مسئله از مسائل نجفیه : «الذی اقتضی الحال ضبطه من سنن النبی صلی الله علیه وآله ان یکون خیط السبحه ازرق» اول‌مسئله ازمسائل جبل عاملی این است : «اذا سهی الامام بما یوجب سجود السهو لزمه حکم سهوه دون الماموم» الخ، درترجمهٔ شهید ثانی‌دوتالیف بنام (جواب المسائل الشامية) و (جواب المسائل النجفية) ضبط شده ، شاید همین مجموعه باشد . آغاز (الحمدلله الذی فی ذاته وصفاته وصلی الله علی سیدنا محمد النبی و آله اهل العلم والوفا والصفاء صلوة دایمه ابدالابدین وبعدفهذه الرسالة المجموعة فی الفوائد المسموعة جمعتها قربة الی الله سبحانه الذی لایستصغر القربات ولا یحتقر اهل الطاعات من سئوالات متعددة فی‌مجالس متجددة بالتماس بعض السادة الاجلاء عن راس شیخ المشایخ الاسلام‌الامام العالم العامل)انجام(ونسئل‌الدعاممن‌نقلها او وقف علیها اونظر بها او سمعها هذا مع اشتغال العبد بکسب قوت العیال)کاتب:علوان‌بن برکه بن‌حسین بن‌علی بن شرف الدین بن ناصرالدین الشیرعاوی الجزایری ، تاریخ تحریر: پنجشنبه ۱۹ شوال ۹۶۶، کاتب این‌نسخه‌را نقل نموده‌ازنسخهٔ شیخ فضل الله بن محمد کعبی. شیخ مذکور درحاشیه‌نوشته: «وکان الفراغ علی یدنا قلها من‌المجتهد للعبد الفقیر فضل الله ابن محمد الکعبی عفا الله عنهما یوم عید الاضحا سنة ثمانیة وخمسین‌وتسعمایه من هجرة سیدالمرسلین محمدصلی‌الله علیه وآله آمین صح» باری این نسخه ونسخهٔ منقول‌عنه درعصرشهید نوشته‌شده، پس‌از این رساله ضمن ۱۲ برك فروع واحادیث وادعیهٔ متفرقه است ، خط‌نسخ مختلف السطر ، دارای ۲۸ برك. اندازه ۲۰در۱۴ خریداری‌آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۷۲۴۵)

۸۱۶ مسائل

عربی. مؤلف: مولانا میرزا محمدرضوی. مجموعه ایست استدلالی حاوی مسائل مختلفهٔ فقهی: جوازترك قرآئت درنمازجماعت در دورکعت اول ، تخییر میان فاتحه و تسبیحات اربع دررکعات بعد درنماز جماعت ، اقصی مدت حمل ، حکم زوج صغیر در باب انفاق زوجهٔ کبیره ووجوب انفاق هریك ازپدرومادر واولاد بریکدیگر، اعتبار

لفظ درفسخ ، لزوم استدامهٔ نیت ، عدم انفعال آب بملاقات ، حکم مطهریت باران در حال تقاطر ، غسلات ولوغ ، تطهیر اوانی ، کیفیت تطهیر زمین بالقاء تمام کریا کفایت جریان آب کر برسبیل استیلاء ، شرآئط تطهیر بآب قلیل، فروع راجع بهنیت ووضوو جبیره وغیره؛ آخرین مسئله مسئلهٔ اختلاف اصحاب درجواز تیمم درسعهٔ وقت است که کاتب تمام نکرده ، صدر نسخه اجازهٔ اجتهادی است که شیخ عیسی زاهد نجفی برای مؤلف قلمی فرموده ، تاریخ ندارد . پس از (مسئلهٔ لزوم استدامهٔ نیت) اجازهٔ فارسی اجتهادی است که مولا ناسید محمد قصیر رضوی برای مؤلف نگاشته ، تاریخ آن : ۱۱ جمادی الثانی ۱۲۵٤ دراول مسآئل راجع بنیت ووضوء وجبیره اجازه ایست که صاحب ضوابط برای مؤلف قلمی داشته : آغاز نسخه (لا اشکال بل الظاهر انه لاخلاف فی جواز ترك القرآئة خلف المرضی فی الاولیین من الظهر والعصر) انجام موجود (والذی یحضرنی من کلام هؤلاء المشایخ الکلام المفید) خط نسخ مختلف السطر. دارای ۱۳۲ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (٦٥٤٠)

۸۱۷ مسآئل

فارسی. رساله حاوی مسآئل وفروع راجع باعمال حج طبق فتوای سید اسماعیل صدر متوفای ۱۳۳۸- است . آغاز (بدانکه این فی الجمله سؤال وجوابی است درمناسك حج) انجام (کفاره متعدد میشود) خط نسخ مختلف السطر. دارای ٥ برك . اندازه ۱۸ در ۱۲ وقفی آقای جواد شجیعی درفروردین ۱۳۱٥ (۲۸۲۱)

۸۱۸ مسآئل احکام الوسآئل

فارسی . مؤلف : شیخ محمد حسن بن شیخ محمد سمنانی. ترجمه اش بنظر نرسید. کتاب رسالهٔ عملیه وحاوی ابواب طهارت ، صلوة ، صوم، زکوة، خمس است ، پنداشته میشود غالب مسآئل آن فروع منصوصه در کتاب (وسآئل الشیعه) است که از آن استخراج وترجمه نموده وترتیب داده ، آغاز پس از سه سطر دیباچه (کتاب الطهاره ودرآن چند باب است باب اول در احکام آبها ودرآن چند فصل است فصل اول دراحکام آب مطلق ودرآن چند مسئله است ، مسئله بدانکه آب مطلق آبیست که آنرا مردم آب گویند) انجام (امیدوار بکرم ایشان باشد) کاتب : ابن محمد اسماعیل بن محمد باقر بن ملا مهدی هرندی ، تاریخ تحریر : ۱۲۳٥ ، خط نسخ ۲٥ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده ، دارای ۱٥۱ برك. اندازه ۳۰ در ۲۱ وقفی حاج سید رضا قوچانی بوسیلهٔ فرزندش جواد درمرداد ۱۳۲٤ تسلیم کتابخانه شده (٦٦۸۳)

کتب خطی

۸۱۹ مسائل الحسینیة فی بعض المسائل الدینیه

عربی . مؤلف: شیخ عبدالله بن حاج صالح بن جمعة بن شعبان بن علی بن احمد بن ناصر بن محمد بن عبدالله سماهیجی اصبعی بحرینی ، متوفی در شب چهارشنبه ۹ جمادی الثانی ۱۱۳۵. جامع (صحیفهٔ علوی) از محدثین بارع و پرهیزکار و کریم بود و شدت درامر بمعروف ونهی ازمنکر وملازمت ومواظبت واشتغال بتألیف وتدریس داشت. روایت میکند ازسلیمان بحرینی وسید محمد حیدر موسوی عاملی وشیخ محمدبن یوسف بن علی نعیمی بلادی ، مؤلف پس از استیلاء شورشیان بر بحرین برای استنقاذ آن سامان باصفهان آمد وچندی شیخ الاسلام آنجا بود. وچون ازضعف دولت مأیوس از نتیجه شد به بهبهان رفت ودرهمانجا درگذشت ، (۱) این کتاب درجواب پنجاه مسئلهٔ مختلف فقهی است که شیخ حسین بن شیخ عبدالنبی بن شیخ محمد بن سلیمان مقابی بحرینی پرسیده ، سؤال اول: « امراة ذات بعل سافرعنها وعندها منه اولاد و له عندها مال فلما آب بعد غیبة طویلة اذا رجل علی هیئته وصفته من جمیع الجهات بحیث لایتمیز احدهما من الاخر و اتی کل منهما یطلب الزوجة والمال والاولاد والزوجة وجمیع الخلق لایتمیز عندهم ایهما الزوج بل متی حضر احدهما قالوا انه هذا ومتی حضراجمیعا لم یحصل لهم الجزم بالتعیین فما الحکم » مسئلهٔ پنجاهم: « لوقال رجل لاخر لك عندی درهم درهم درهم فهل یحکم علیه بثلاثة دراهم علی ان یکون حرف العطف محذوفا او بدرهم واحد علی ان یکون تأکیدا» تاریخ ختم تألیف : شب ۲۹ صفر ۱۱۲۸ دربهبهان . آغاز (الحمدلله الذی اوضح الحق وابان دلیله وفرض العلم و اوجب تحصیله وادحض الجهل ومنع سبیله) انجام (لان حذف حرف العطف انما جاء فی الضرورات الشعر لافی النثر وفصیح الکلام باحتمال بعید مخالف للقیاس والاستعمال) کاتب: علی بن زائد نعیمی بحرینی ، تاریخ تحریر: دوشنبه ۳ رجب ۱۲۱۸ پس ازاین ضمن سه صفحه مقاله ایست ازمؤلف مذکوردرشرح حدیث مشکل مرسل مروی (ازحضرت پیغمبر ص ع وبروایتی دیگر ازحضرت امیرالمؤمنین ع): «من سئل عن التوحید فهو جاهل ومن اجاب به فهو مشرك ومن عرف التوحید فهو ملحد ومن لم یعرف ذلك فهو کافر» خط نسخ ۱۷ سطری، دارای ۴۱ برگ، اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۹۸۱)

۸۲۰ مسائل المحمدیة فیما لابدمنه من المسائل الدینیه

عربی . مؤلف: شیخ عبدالله سماهیجی مذکور . کتاب پاسخ است از شصت و نه

---

(۱) لؤلؤةالبحرین ص۸۰ قصص العلماء - روضات الجنات (ص۳۶۹) سلسلهٔ پدران مؤلف را چنین آورده: « حاج صالح بن جمعة بن شعبان بن علی » صحیح همان است که نقل شد

فقه

کتب خطی

مسئلهٔ مختلف فقهی که شیخ محمد بن شیخ علی بن عبدالنبی بن‌شیخ محمد بن سلیمان مقابی بحرینی پرسیده . مسئلهٔ اول: « مایجب علی العاقل الغیر المجتهد اذا لم یکن مقلدا مع وجود المجتهد العدل » مسئلهٔ ٦٩ : « یجوز قطع یدالسارق لو سرق اقل من ربع دینار ام لا » تاریخ‌ختم‌تألیف : ظهر ٢٨ ربیع الثانی ١١٢٣ دراصبع . آغاز (نحمدك اللهم علی ما اسبغت علینا من النعم السابغة وارسلت الینا من‌الحجج البینة البالغة التی‌هی‌للجهالات دامغة ولغایاب الهدایة والارشاد بالغة) انجام (وفیه مایدل علی ماقلنا من ان‌المسئلة غیر خلافیة فیما نقص عن ربع دینار فانه لم‌یفهم من الصدوق الخلاف) صدر نسخه ضمن ٦ صفحه فهرست مسآئل این کتاب و کتاب (مسآئل الحسینیه) است ، کاتب : علی بن زائد بن عبدالله نعیمی بحرینی ، تاریخ تحریر : ١٢١٨، خطنسخ ١٧سطری. دارای ٧٤برگ. اندازه ٢١ در١٥ وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (٦٩٣٥)

٨٢١ مسالك ج ٢

عربی . مؤلف : مولانا ابوالقاسم بن محمد گلپایگانی ازعلمآء جامع امامیه نیمهٔ دوم سدهٔ ١١ هـ ـ ق (١) ازشاگردان مجلسی اول وسراج الدین امیر قاسم بن‌محمد حسنی طباطبائی قهپائی. کتابی‌است استدلالی وحاوی فروع . این جلد درصلوة یومیه است، کتاب صلوة مرتب است برمقدمه و سه باب وخاتمه ، عناوین مطالب این جلد : اماالمقدمة ففی‌تعریف الصلوة مطلقا وسبب الوجوب الیومیة وفی‌ثوابها واعدادها مطلقا . الباب الاول من کتاب الصلوة فیما بقی‌من‌مقدماتها الستة وهی اربعة وفیه فصول (١٠فصل وهرفصل شامل مسآئل وفروع دراوقات وقبله ومکان وستر) الباب الثانی‌من‌کتاب‌الصلوة فی بیان الاذان والاقامة وفیه مقاصد (٤ مقصد) الباب الثالث من کتاب الصلوة فی‌بیان

---

(١) اعیان‌الشیعه (ج٨ ص ١٤٨) نام پدرمؤلف را (محمدرفیع) وتاریخ فوت مؤلف را حدود١٠٩٢ در گلپایگان وازمؤلفاتش رسالهٔ دراصول دین‌وحاشیه برشرح‌تجرید قوشجی‌نقل‌وضبط کرده. روضات‌الجنات (ص ٢٨٩) نام پدر مؤلف را (محمدربیع)ضبط‌نموده‌وچنین‌ستوده : « الفاضل المحقق المتکلم‌الحکیم الفقیه البارع الادیب المولی ابوالقاسم بن‌محمد ربیع الجرد فادقانی صاحب‌المصنفات الکثیرة والحواشی والتعلیقات اللطیفة‌علی کثیر من کتب المعقول والمنقول وعندنا بخطه‌الحسن الشریف شرح القوشجی علی التجرید مغشی بتعلیقاته اللطیفة‌التی کتبها علیه بخطه الشریف من‌اوله الی‌آخره » دراین کتاب ودر کتاب (الذریعة الی تصانیف‌الشیعة ج ١ ص ١٣٩ وج ٦ ص ١١٣) بنقل ازبحارالانوار نام پدرمؤلف (محمد) ضبط شده.درکتب تراجم مذکور ازاین‌کتاب نامی برده نشده. چنانکه دراوآئل این کتاب مذکوراست مؤلف‌را حاشیه‌ایست برکتاب (روضةالبهیه) مؤلف درمطاوی این کتاب ازشیخ بهآئی‌تعبیر به(شیخنا) نموده. ظاهراً ازاین جهت است که بواسطهٔ مجلسی اول وامیرقاسم ازشیخ بهائی روایت میکند.

فقه

کتب خطی

مقارنات الصلوة من اجزآئها وارکانها وشرآئطها وفیه فصول (۱۲ فصل. فصول حاوی عناوین مسئله ومقصد ومطلب) آغاز (الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی سیدنا ونبینا محمد افضل المرسلین وخاتم النبیین وعلی آله وعترته الطیبین الطاهرین المعصومین سیما علی امیرالمؤمنین ویعسوب الدین وقآئدالغرالمحجلین) انجام (اومع الکثرة یکون حراما انتهی کلامه طیب مضجعه اقول قدجف القلم عن تحریر المجلد الثانی من کتاب المسالك فی الفروع الفقهیة للکتاب الصلوة الیومیة فالان نشرع فی کتاب الصلوة غیرالیومیة) خط نستعلیق ۱۱ و ۱۸ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده، صفحات غالباً معلق است بحواشی ازمؤلف بعلامت: « منه عفی عنه » دارای ۲۱٤ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی کربلائی محمد جعفر تهرانی یزدی الاصل در ۳ جمادی الثانی ۱۲۸۸ (۵۷۲۱)

۸۲۲ مسالك الافهام فی شرح شرآئع الاسلام

عربی. مکرر شمارهٔ ۳۵٦ فقه خطی مؤلف: شهید ثانی، کتاب شرحی است استدلالی بعنوان (قوله) برکتاب (شرآئع الاسلام) محقق حلی واز کتب معتبرمشهور فقهی است. فرزندش (شیخ حسن صاحب معالم) درتوصیف این کتاب فرموده: « اولا کتاب مسآلك الافهام » مابان « ما اتضحت » طرق شرآئع الاسلام » « کلا ولا کشف الحجاب مؤلف » عن مشکلات غوامض الاحکام » (۱) مؤلف این کتاب را درآغاز بطورحاشیه تالیف نموده ودرابواب عبادات برسبیل اختصار رفته ودربقیهٔ ابواب بتفصیل پرداخته ومیخواسته تکملهٔ برای آنچه که باختصار نکاشته تألیف نماید. عمرشریفش وفا نکرده، دخترزاده اش کتاب (مدارك الاحکام) را دراستدراك وتتمیم ابواب این کتاب تألیف فرموده، تاریخ شروع بتألیف بتحقیق معلوم نیست ، لیك تاریخهائی که درآخر ابوابی از کتاب (بضبط نسخه های این کتابخانه) مذکوراست بشرح زیراست: تاریخ ختم ابواب عبادات (که درآخرباب جهادمذکوراست): چهارشنبه سه روز گذشته ازماه رمضان ۹۵۱ ختم باب (وکالت) : غرهٔ ربیع الاول ۹۵٦ ختم باب (عتق) : اوآخر جمادی الثانی ۹٦۳ ختم باب (نذر): غره رمضان ۹٦۳ ختم باب (لقطه): ذیقعده ۹٦۳ ختم باب (دیات): ۲ ربیع الثانی ۹٦٤، کتاب چاپ شده، این نسخه ازاول کتاب تاآخرباب (وکالت) را دارد ، آغاز (الحمدلله الذی اوضح مسآلك الافهام الی تنقیح شرآئع الاسلام) انجام (وکذا تعلیله) کاتب : محمد طاهر بن کمال الدین شوشتری، تاریخ تحریر : جمادی الاول ۱۰۸۹ خط نسخ ۲۸ سطری. عناوین بشنجرف ، دارای ٤۰۵

---

(۱) بروایت اعیان الشیعه (ج ۲۱ ص ٤۰۲) این تقریظ وتوصیف شامل هفت بیت بوده وبیش ازاین دو بیت یافت نشده.

برگ. اندازه ۳۱ در۱۹ وقفی نائینی (۲۸۲۳)

۸۲۳ مسالك الافهام

عربی. بمانند پیش. این نسخه از کتاب تجارت تا آخر وکالت را دارد. آغاز (باب العقود وفیه خمسة عشر کتابا کتاب التجارة قد سبق فی کلام المصم فی کتاب التجارة کغیره مایدل علی ان المراد بالتجارة عقد المعاوضه بقصد الاکتساب عند التملك) انجام (وکذا تعلیله) کاتب: ناصرالدین محمد بن احمد خراسانی تونی بیدستانی در بلد الامین. خط نسخ مختلف السطر. عناوین (قوله) نوشته نشده. دارای ۲۶۰ برگ. اندازه ۲۶در۱۷ وقفی حسنعلی بوسیلهٔ حاج میرزا ابوالفضل نهاوندی در فروردین ۱۳۱۳ تسلیم کتابخانه شده (۲۸۲۴)

۸۲۴ مسالك الافهام

عربی. بمانند شمارهٔ پیش. این نسخه از(خلع) تا آخر(نذر)را دارد، آغاز (کتاب الخلع الخلع بضم الخاء) انجام (لان الاسباب لا تنحصر فی الالفاظ) کاتب: محمد حسین بن شیخ یوسف کاظمی. تاریخ تحریر: یکشنبه ۲۱ ربیع الاول ۱۰۵۹، خط نسخ ۲۳ سطری. عناوین (قوله) بشنجرف. دارای ۲۱۵ برگ. اندازه ۲۵در۲۰ وقفی محمدتقی بن سلطان محمد کرمانی در ربیع الاول ۱۰۸۵ (۲۸۲۶)

۸۲۵ مسالك الافهام

عربی. بمانند پیش. این نسخه از باب (خلع) تا آخر باب(نذر)را دارد و با نسخهٔ اصل مقابله شده. تاریخ ختم مقابله: اواخر ربیع الاول ۱۰۶۶، آغاز (کتاب الخلع والمبارات الخلع بضم الخاء مأخوذ من الخلع بفتحها) انجام (لان الاسباب لا تنحصر فی الالفاظ) کاتب: احمد بن عبدالعزیز بن حسن بن علی بن علی حسن شهیر به (حائینی) تاریخ تحریر: جمعه ۳ صفر ۱۰۶۶، خط نسخ ۲۹ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۷۵ برگ. اندازه ۳۰ در ۲۱ وقفی ملا محمد مهدی سبزواری در ۲۲ ربیع الثانی ۱۱۲۰ بوسیلهٔ دکتر حسن شهیدی در مهر ۱۳۲۳ تسلیم کتابخانه شد (۶۶۱۹)

۸۲۶ مسالك الافهام

عربی. بمانند پیش. این نسخه از کتاب (عتق) تا آخر (دیات)را دارد و مصحح است. آغاز (کتاب العتق وهو لغة الخلوص) انجام (انه هوالجواد الکریم) کاتب: علی بن مبارك بن محمد بن عبدالله العروانی. تاریخ تحریر: دوشنبه ٤ صفر ۱۰۸۱ خط نسخ ۳۳ سطری. عناوین بشنجرف. دارای ۲۹٤ برگ. اندازه ۲۹در۲۰ وقفی نائینی (۲۸۲۵)

۸۲۷ مسالك الافهام

عربی . بمانند پیش . این نسخه از اول (صید و ذباحه) تا آخر (فرآئض) را دارد . آغاز (کتاب الصید والذبایح و النظرفی الصید یستدعی بیان امور ثلاثة انما ترجم الکتاب بالصید والذباحه) انجام (فتبین ان القسمة صحیحه) تاریخ تحریر : ۱۵ ذیقعده ۱۰۵۹ خط نسخ ۲۰ سطری . دارای ۲۱٤ برك . اندازه ۲۵ در ۱۹ واقف شناخته نشد (۲۸۲۸)

۸۲۸ مسالك الافهام

عربی . بمانند پیش . این نسخه از اول (صید وذباحه) تا آخر باب (لقطه) را دارد . آغاز (قوله القسم الرابع فی الاحکام وهی اثنا عشر کتابا کتاب الصید والذبایح انما ترجم الکتاب بالصید والذباحة) انجام (لاعترافه بالظلم من الثانی) کاتب: سلیمان بن صدرالدین حسینی ، تاریخ تحریر : ربیع الاول ۱۰۵۵ درشوشتر ، خط نسخ ۲۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۳۸ برك . اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفی ملامحمد ابراهیم مدرس خادم در ۱۱۲۰ (۲۸۲۷)

۸۲۹ مسالك الافهام

عربی . بمانند پیش . این نسخه از کتاب (قضاء) تا آخر (دیات) را دارد ، آغاز (کتاب القضاء القضاء یطلق لغة علی احکام الشیئی) انجام (وان یجعل مابقی من ایام هذه المهله علی طاعته) کاتب : حسین بن احمد بن عنبروش ، تاریخ تحریر : ربیع الثانی ۹۸۵ ، خط نسخ ۲۷ سطری . عناوین بشنجرف . دارای ۲۷۳ برك . اندازه ۲۷ در ۱۸ وقفی قنبر درشوال ۱۰٦٤ بوسیلهٔ حاج میرزا ابوالفضل نهاوندی در ۲۹ فروردین ۱۳۱۳ تسلیم کتابخانه شده (۲۸۲۹)

۸۳۰ مسالك الافهام

عربی . بمانند پیش. این نسخه حاوی ابواب قضاء وشهادات ومختصری از اوائل کتاب حدود است . آغاز (کتاب القضاء القضاء لغة یطلق علی احکام الشیئی) انجام موجود (والنصوص خالیة من اشتراط) خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۲۰ برك . اندازه ۲۵ در ۱۸ وقفی حاج قائم مقام (۲۸۳۰)

۸۳۱ مسالك الافهام

عربی . بمانند پیش . این نسخه شامل ابواب طهارت و صلوة وزکوة وخمس و صوم (ناقص) وقطعهٔ از باب جهاد است . کاتب دیباچه را ننوشته . آغاز (قوله بعد الخطبة الطهارة اسم) انجام موجود (فی حال الغیبة اقامه الحدود) خط نستعلیق ۲۵ سطری .

عناوین (قوله) بیشتر نوشته نشده . دارای ۷۳ برگ. اندازه ۲۵ در۱۸ وقفی محمد مؤمن بن شاه قاسم سبزواری (۱) درجمادی الاول ۱۰۶۶ بوسیلهٔ آقای تقی مدرس رضوی در شهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده (۵۷۲۲)

۸۳۲ مسالك الراشدین فی احکام الدین

عربی . مؤلف : حاج ملا محمد صالح برقانی (مذکور درص ۳۱۸) کتاب دومین شرحی است که برکتاب (ارشاد الاذهان) علامهٔ حلی تألیف نموده و مختصر است ازشرح مؤلفهٔ دیگرش موسوم به (غنیمة المعاد) اسلوب این شرح استدلالی وتوضیحی بطور مزج ومرتب است برسه جلد : جلداول درابواب عبادات . جلد دوم از کتاب (تجارت) تا آخر (وصایا) تاریخ ختم تألیف آن : ۱۲ صفر ۱۲۴۷ جلدسوم از کتاب (نکاح) تا آخر دیات . تاریخ ختم تألیف : محرم ۱۲۴۹ـ این نسخه درعصر مؤلف نوشته شده ودورهٔ کامل است. آغاز(الحمدلله الذی جعل اقدام العلماء واطئة علی اجنحة الملائکة الکرام ورجح مدادهم یوم القیام علی دماء الشهداء الاسلام) انجام (وصلی الله علی محمد وآله الطیبین) خط نسخ ۲۷ سطری. روی عبارات متن خط شنجرفی کشیده شده: عناوین درحاشیه بامرکب نوشته شده . دارای ۴۴۱ برگ. اندازه ۳۰ در۲۰ وقفی حاج امین درمحرم ۱۲۵۵ بوسیلهٔ آقای منتجب الدین رحیمی دراسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۸۳۱)

مشارق الاحکام فی معرفة الحلال والحرام

بنگرید بشمارهٔ ۶۱۲

۸۳۳ مشرق الشمسین واکسیر السعادتین

عربی . مکرر ۴۱۶ فقه خطی . مؤلف : شیخ بهائی . کتاب فقهی استدلالی است. هربابی رامصدر بآیات ومذیل باحادیث معتبرهٔ معتمده مستخرجه ازاصول چهارگانهٔ امامیه نموده وبمانند (آیات احکام) است وآنرا مصادر داشته بمقدمهٔ درفوائد حدیثی ورجالی (ازتعریف حدیث وبیان انواع آن) این کتاب را پس ازکتاب (حبل المتین) وهم برنهج آن درعنوان چهار (منهج) درعبادات وعقود وایقاعات واحکام مرتب نموده. مأثور خامه اش ظاهراً تنها کتاب طهارت است . تاریخ ختم تألیف این جزء : ۱۴ ذیقعده ۱۰۱۵ درشهرستان قم ، آغاز (الحمدلله الذی هدانا بانوار کتابه المبین) انجام (انه رسول الله برایحة المسك) نسخه مصحح ومقابله شده ومعلق است بحواشی ازمؤلف.

---

(۱) ترجمه اش درامل الامل مذکوراست. وقفنامه بخط ومهر واقف درپشت صفحهٔ اول ثبت است.

خط نسخ ۱۵سطری. صفحاتی از اول نسخه کسر نویسی شده. نسخه رطوبت رسیده . عناوین بشنجرف. دارای ۱۷٦ برگ. اندازه ۲۵۰۰در۱۷ وقفی نائینی (۲۸۳۲)

۸۳٤ مصابیح

عربی . مؤلف: مولانا بحرالعلوم سیدمحمد مهدی طباطبائی (۱) کتابی است استدلالی و تحقیقی . مطالب آن را ذیل عنوان (مصباح) آورده ومصدر داشته بمطالب مقدماتی از تقسیم و تعیین ابواب فقه ومقدمات تحصیل آن وغیره . این نسخه شامل قطعهٔ ازمقدمات وابواب طهارت وصلوة وزکوة است . مطلب آخر باب طهارت مسئلهٔ (عصیر عنبی) مسئلهٔ آخر باب صلوة (شك بعدازفراغ) است، مأثور خامه‌اش درباب زکوة تامسئلهٔ (اعتبارنیت درزکوة) است، عناوین ورؤس مطالب مقدمات: تمهید قال الشیخ فی الاقتصاد والجمل عبادات الشرع خمس الخ ، تمهید لابد لکل علم من مباد واصول یتوصل بها الیه فی تحصیل مسائله الخ ، تمهید اعلم ان الفقه عظیم الخطر والمساهلة فیه شدیدة الضرر والفقیه لا یامن فی حاستی نطقه وصمیه عن الاثم والوزر الخ ، رکن العبادات قوله تع وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون وقال سبحانه یا ایها الناس اعبدوا ربکم الخ، آغاز (الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی اشرف الانبیاء والمرسلین محمد وعترته الطاهرین تمهید الفقه لغة الفهم واصطلاحا العلم) انجام (وحکی عن الشهید انه فی حواشیه علی القواعد التعرض لدینه فی هذه المسئلة وحکایته عن الفخر فلاحظ) خط نستعلیق ۲۰سطری. عناوین بشنجرف. دارای ۱۳٦ برگ. صفحهٔ اول بخط تازه نوشته شده، اندازه ۳۰ در ۲۱ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (٦۵۳٤)

۸۳۵ مصابیح

عربی . مؤلف: سید محمد مجاهد . کتابی است استدلالی حاوی ادله واقوال وفروع . مطالب آن درعنوان (مصباح) ذکرشده . تاریخ تألیف بتحقیق دانسته نشد . لیك اینقدر مسلم است که این کتاب را درزمان حیات پدرش تألیف نموده . این نسخه شامل کتاب طهارت وصلوة است. صلوة ناتمام است وتا چند سطر ازمسئلهٔ قرآئت (سوره‌های شامله برسجده های مستحبی) را دارد . آغاز پس ازنیم سطر خطبه (کتاب الطهارة القول فیها (کذا) یجب الوضوء له ویستحب مصباح الوضوء شرط لکل صلوة واجبة کانت او مندوبة

---

(۱) تشخیص کتاب بقرآئن وهم بتشخیص مرحوم سیدمحمد باقر مدرس رضوی (متوفای ۹ ذیحجه ۱۳٤۲) مدفون در دارالسعاده مؤلف شجرة الطیبه) است، روضات الجنات آورده که این کتاب با تهذیب و تنقیح مطالب و مباحثی که در آن گفتگو نموده ازحیث ترتیب وتبویب مشوش است باینجهت تدوین آن ببرخی ازشاگردان مؤلف نسبت داده شده .

وواجب للصلوة الوجبة عدا صلوة الجنازة والحجة فی الحکم بالاشتراط و الوجوب بمعنی استحقاق الذم علی الترک الامور) انجام موجود (لعموم الخبر من زا د فی صلوته فعلیه الاعادة) خط نسخ ۲۶سطری. عناوین بشنجرف ، دارای ۲۸۰ برگ. اندازه ۳۱ د ر ۲۱ خریداری آستانقدس در۱۳۲۲ خورشیدی (۶۵۳۵)

۸۳۶ مصباح المبتدی وهدایة المهتدی

عربی . مکرر ۴۴۱ فقه خطی . مؤلف : شیخ جمال الدین ابو العباس احمد بن شمس الدین محمد بن فهد اسدی حلی متولد در ۷۵۶ یا ۷۵۷ متوفای در ۸۴۱ مدفون در کربلاء نزدیک محل معروف بخیمه گاه که تاامروز قبرش مزار است (۱) ازفقهاء واتقیاء امامیه است . روایت میکند ازشیخ ابوالحسن علی بن خازن حآئری (۲) وشیخ علی بن هلال جزآئری وفاضل مقداد وابن متوج بحرینی وشیخ نظام الدین علی بن عبد الکریم بن عبدالحمید نیلی حآئری (۳) وشیخ ضیاء الدین ابوالحسن علی بن شهید ا و ل و سید مرتضی بهآء الدین علی بن عبدالکریم بن عبدالحمید نسابه حسینی نجفی . درشهرستان حله درمدرسهٔ (زعنیه) تدریس مینموده وازجملهٔ شاگردان اواست سید محمدبن فلاح(۴) وسید محمد نوربخش . مجالس المؤمنین (۵) آورده است که مؤلف هماره با اهل سنت طریق مناظر وجدال می‌پیموده . درسال۸۲۸ که اسپند میرزا بن قرا یوسف ترکمان والی عراق بود فقهآء شیعه را طلب نمود وباعلمآء سنت وجماعت بمناظره ومباحثه انداخت ، مؤلف این کتاب درآن مجلس متصدی اثبات حقانیت مذهب امامیه شده و بر جمیع اعلام اهل سنت غالب آمده . اسپند میرزآ والی عراق اختیار مذهب شیعه کرد وسکه وخطبه بنام حضرات ائمهٔ اثنی‌عشر علیهم السلام نمود . رسالهٔ مختصریست دراحکام صلوة بی ذکر استدلال. رساله مرتب است برسه باب : ۱ فی المقدمات (دوفصل) ۲ فی صلوة وفیه فصول (۴فصل) ۳ فی الخلل . آغاز (الحمدلله مانح التوفیق وموضح الطریق ومزیل التعویق وملهم التحقیق) انجام (وان اتی بالتشهد من اوله کان احوط ولایجب ضم التسلیم ولیکن هذا ما نورده فی هذه المقدمة وصلی الله علی سیدنا محمد النبی وآله الطاهرین) خط نسخ ۱۲سطری. دارای ۲۱ برگ. اندازه ۲۰ در۱۴ وقفی ملاموسی . این رساله را ضمیمهٔ شماره ۸۸۸ فقه ص۱۰۶ بهبینید (۶۰۳۸)

۸۳۷ مطالب المظفریة فی شرح رسالة الجعفریة

عربی . مکرر ۲۶۸ و۴۱۲ فقه خطی . شارح : مولانا محمد بن ابیطالب استرابادی

---

(۱) اعیان الشیعه ج۱۲ ص ۸۶ (۲) ازشاگردان شهیداول است (۳) ازشاگردان فخرالمحققین حلی (۴) سرسلسهٔ امرآء مشعشعی (۵) درص ۲۵۰ وص ۴۱۷ چاپ تهران در۱۲۹۹ هـ ـ ق

ازفقهاء نیمهٔ اول سدهٔ دهم هـ ـ ق ازخواص شاگردان محقق کرکی است، کتاب شرح مزجی روانی است بررسالهٔ (جعفریه) مؤلفهٔ استادش وآن را درزمان استادش (صاحب متن) تألیف نموده و بنام امیرسیف الدین مظفر (بتکجر) بتکجی جرجانی نامیده، روضات الجنات را درباب مؤلف این‌شرح اختلافی دست داده درص ٦٢٦ ترجمهٔ‌مؤلف‌را چنانکه ذکر شد آورده ودرص ٤٠٤ مؤلف‌را بانتساب سیادت وبعنوان: امیر محمد بن ابیطالب حسینی استرابادی ضبط نموده (۱) آغاز (الحمدلله الذی فضلنا علی سائر الامم باعدل الادیان واوضح لنا شرآئع الاسلام باتم الایضاح واکمل‌البیان) انجام (وباقی الصلوات المندوبة مذکورة فی الکتب المطولة فلتطب (کذ) هناك فان‌رسالتنا هذه‌وجیزة لاتحمل ذلك) کاتب: حسین بن علی حسینی. تاریخ تحریر: شنبه غرهٔ رجب ۹۷۲ خط نستعلیق ۱۹ سطری. روی متن خط شنجرفی‌کشیده شده. دارای ۲۱۸ برك. اندازه ۱۹ در۱۳ خریداری‌آستانقدس درآذرماه ۱۳۲۲ (٦٤۹۸)

۸۳۸ مطالب المظفریه

عربی. بمانند پیش. آغاز (الحمدلله الذی فضلنا علی سایر الامم) انجام (لا یحتمل ذلك) نسخه مصحح ومقابله شده. تاریخ‌تحریر: شنبه ۱۸ محرم ۹۸۰ پس از این ضمن ٥ صفحه فائده ایست درمسئلهٔ (تحقیق قصر درسفر) که باین جمله آغاز میگردد: «من املاء شیخنا ومولانا فی‌تحقیق القصر فی سفر اونوی المسافر اقامة عشرة فی‌غیر بلده ثم خرج من موضع الاقامة بحیث تجاوز حدود البلد ولم یبلغ المسافة فلایخ اما ان یکون عازما علی‌العود واقامت عشرة أیام مستانفة او علی العود من‌دون الاقامة» الخ. خط‌نستعلیق ۱۹ سطری. نسخه‌رطوبت‌رسیده، دارای ۲٤۹ برك. اندازه ۲۲در۱۲ وقفی نائینی (۲۷۸۱)

۸۳۹ معارج الاحکام فی‌شرح شرآئع الاسلام ومسالك الافهام ج ۱۱

عربی. مؤلف: مولانا امیر حسین بن امیر ابراهیم‌بن امیر محمدمعصوم‌حسینی قزوینی متوفای ۱۲۰۸ مقبره‌اش درقزوین مزار ومعروف است، ازاجلهٔ فقهاء امامیه و از مشایخ سید بحرالعلوم است، عمدهٔ تلمذش نزد پدر بزرگوارش بوده (۲) کتاب شرحی

(۱) کتابی که بشمارهٔ ۱۱٤ فقه خطی است باشتباه بنام (مطالب مظفریه) ضبط شده. کتاب مذکور (شرح جعفریه) تألیفی مولانا شاه طاهر بن‌رضی‌الدین اسماعیلی کاشانی دکنی است. (۲) روضات‌الجنات ص ۲۰۰ تاریخ فوت مؤلف درفوآئدالرضویه ج۱ ص ۱۲۸ مذکوراست، درمستدرك‌الوسآئل ج۳ص ۳۸٤ باین کتاب بنام (معارج الاحکام فی‌شرح مسالك‌الافهام وشرآیع‌الاسلام) ضبط شده

است استدلالی ومفصل بر (شرآئع الاسلام) محقق حلی . عبارات متن را در عنوان (قال) ذکر نموده . این جلد حاوی کتابهای قضاء وشهادات است . تاریخ ختم تألیف کتاب قضاء: غرهٔ محرم ۱۱۹۱ تاریخ کتاب شهادات : اواسط جمادی الثانی ۱۱۹۲- آغاز کتاب قضاء (الحمدلله القاضی بالحق والفیاض المطلق والصلوة والسلام علی من بالتحیات اولی واحق وعلی آله الشاهدین بالمقال الارشد والکلام الاقصد الاصدق) انجام (ومنك فتح الابواب) آغاز کتاب شهادات پس از نقل هفت سطری که متن است (قال السید الاوحد فی طراز اللغة شهد بکذا شهادة اخبر بصحته عن مشاهدة وعیان) انجام آن (ومن التحیات انماها) نسخه معلق است بحواشی ازمؤلف وظاهرا درحیات مؤلف نوشته شده . خط نسخ ۲٦ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . روی متن خط قرمز کشیده شده . دارای ۲۸۷ برك . اندازه ۳۰ در ۲۰ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۸ (۷۲٥٤)

۸٤۰ معتبر فی شرح المختصر

عربی . مکرر ٤۱٥ خطی . مؤلف: محقق حلی . این کتاب که از کتب معروف ومعتبر فقهی است شرح استدلالی متوسطی است بر کتاب (مختصر نافع) تألیفش ، اسلوب این کتاب تداخل عبارات شرح ومتن وحاوی اصول وفروع مسائل است، مأ نور خامه اش ازکتاب (طهارت) تاآخر مبحث (مواقیت) از کتاب (حج) است ومصدر است بمقدمهٔ حاوی سه فصل دربیان مبنای اجتهاد ومقدمات استنباط . مؤلف این کتاب را بدستور بهاء الدین محمد بن شمس الدین محمد جوینی تالیف فرموده . کتاب چاپ شده . آغاز (الحمدلله ذی القوة الباهره والسطوة القاهرة والنعمة الغامرة) انجام (فلا وجه لما قاله) تاریخ تحریر : غرهٔ ربیع الثانی ۹٥٦ ، خط نسخ ۲۳ سطری . ۲۳ صفحهٔ اول نسخه بخط تازه . عناوین بشنجرف . دارای ۲۷٤ برك . اندازه ۲٥ در ۱۸ خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۲۸۳٤)

۸٤۱ معتبر

عربی . بمانند پیش. آغاز (الحمدلله ذی القوة الباهرة) انجام (فلا وجه ملا (کذ) قاله) کاتب : محمدکاظم بن محمد جعفر درمخی قاینی. تاریخ تحریر: شوال ۱۰۹۸ خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین برخی بشنجرف وبرخی هم نوشته نشده . دارای ۲۸۸ برك. اندازه ۲٥ در ۱۸ وقفی مولانا سید محمد تقی بن محمد صادق موسوی در رمضان ۱۱۱۹ بوسیلهٔ آقای مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده (٥۷۲۳)

۸۴۲ معتبر

عربی . بمانند پیش . این نسخه از اول کتاب طهارت تا آخر مبحث صلوة جمعه را دارد ، آغاز (الحمدلله ذی القوة الباهرة) انجام (انه لا تنعقد به جماعة) تاریخ تحریر: ۱۰۷۲ ، خط ریحان ۲۱ سطری . صفحات مجدول بشنجرف ومداد وشنجرف ، عناوین بشنجرف ، دارای ۲۲۳ برك . اندازه ۳۴ در ۲۰ وقفی محمد بن عبدالصمد حسینی شیرازی در جمادی الاول ۱۲۳۳ بوسیلهٔ حاج قائم مقام بکتابخانه رسیده (۲۸۳۳)

۸۴۳ معتصم الشیعة فی احکام الشریعه

عربی . مؤلف: فیض کاشانی ، کتاب مفصل استدلالی است بر منهاج محدثین . حاوی اصول مسآئل وفروع مشهوره واحادیث واقوال که در عنوان یکمقدمه و دو (فن) شامل دوازده کتاب ودو خاتمه مرتب گشته . مقدمه درطرق تفقه دردین . فن اول در عبادات وسیاسات حاوی کتابهای : صلوة (شامل احکام طهارات ونجاسات) وزکوة (شامل خمس وصدقات) وصیام (شامل مباحث اعتکاف و کفارات) وحج (شامل ابواب عمره وزیارات) ونذور وعهود (شامل مباحث ایمان واصناف معاصی وقربات) وحسبه وحدود(شامل ابواب جهاد ودفاع وقصاص ودیات) وخاتمه درجنآئز (شامل احکام مرضی وبعضی از وصایا) است ، مأثور خامهٔ مؤلف دانسته نشد ، مؤلف پس ازختم جزء اول این کتاب شروع بتالیف کتاب (مفاتیح الشرآئع) نموده وآن کتاب خلاصهٔ این کتاب است(۱) این نسخه ازاول تا آخر کتاب صلوة است ، تاریخ ختم تألیف: اوآئل رجب ۱۰۲۹ - آغاز(الحمدلله الذی کرم بنی آدم وحملهم التکالیف الشرعیة لیثیبهم بتحملها احسن الجزآء وخص العلمآء من بینهم بمزایا فرجح مدادهم علی دمآء الشهدآء وجعل مواضع اقدامهم اجنحة الملائکة ثم جعلهم ورثة الانبیآء بل جعل علمآء هذه الامة المرحومة کانبیآء بنی اسرائیل سوآء) انجام (وتضرب اوقات الصلوات حتی تتوب اوتموت کماورد به الروایات وسیاتی فی محله انشاء الله تعالی) کاتب: حسین بن مهدی الحسینی . تاریخ تحریر: چهارشنبه ۱۸ ربیع الاول ۱۲۱۱ خط نسخ ۲۳ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۰۷ برك . اندازه ۲۵ در ۱۷ خریداری آستانقدس در آذرماه ۱۳۲۲ (۶۴۶۹)

۸۴۴ معراج الشریعة فی شرح منهاج الهدایه ج ۲

عربی . کتاب شرحی است مزجی واستدلالی بر کتاب (منهاج الهدایة الی احکام

---

(۱) نجوم السمآء (ص۱۲۳) آورده : « کتاب معتصم الشیعة فی احکام الشریعة که ازجمله اش کتاب الصلوة ومقدمات آن دریك مجلد بقالب تصنیف درآمده »

الشریعة) مؤلفهٔ حاجی کرباسی، درنسخه نام شارح مذکور نیست، تذکرةالقبور (ص۱۰۶) درتعداد مؤلفات آقا محمدمهدی کرباسی (۱) آورده که اورا شرحی است بر این کتاب درهشت جلد ، لیك نام آنرا ذکر نکرده (۲) این جلد از اول کتاب صلوة تا آخر مبحث سجده های مستحبی را دارد ، تاریخ ختم تألیف : شوال ۱۰۶۲ (کذا) صحیح آن ۱۲۶۲ است. آغاز (کتاب الصلوة وهی لغة الدعآء علی اشهر الاقوال و اظهرها للتبادر و الشهرة وشیوع استعمالها فیه فی اشعار الجاهلیة وشرعا حقیقة شرعیة فی عبادة المعهودة المعروفة فی کلام الاصحاب بوجوه) انجام (فان له معهودیة السجود فیما یکون الهوی داخلا فیه وضعفه ظاهر) کاتب : محمد رضا نجف آبادی اصفهانی . تاریخ تحریر : ۱۲۷ (کذ) ظاهراً صحیح آن ۱۲۷۰ باشد ، خط نسخ ۲۸ سطری. برخی ازعناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۸۶ برك. اندازه ۲۷ در ۱۸ وقفی حاجی قائم مقام (۲۸۳۵)

۸۴۵ مفاتیح الشرآئع

عربی مکرر شمارهٔ ۳۹۶ فقه خطی . مؤلف: فیض کاشانی ، کتاب استدلالی مختصری است برنهج فقهآء اخباری ، مؤلف این کتاب را پس از کتاب (معتصم الشیعه شماره ۸۴۳) وبرترتیب آن کتاب تألیف نموده وخلاصهٔ آن کتاب است، کتاب درعنوان دوفن و (هرفنی شامل شش کتاب) ودوخاتمه مرتب است. مطالب ومباحث بعنوان (مفتاح) ذکر شده ، ترتیب کتاب چنین است: فن اول درعبادات وسیاسات حاوی کتابهای: مفاتیح الصلوة (شامل مباحث نجاسات وطهارات) ومفاتیح الزکوة (شامل خمس وصدقات) ومفاتیح الصیام (شامل اعتکاف وکفارات) ومفاتیح الحج (شامل مباحث عمره وزیارات) ومفاتیح النذور والعهود (شامل احکام ایمان واصناف معاصی وقربات) ومفاتیح الحسبة والحدود (شامل ابواب ومسآئل افتآء واخذ لقیط ودفاع وقصاص ودیات) وخاتمه در جنآئز (شامل احکام مرضی وبعضی از وصایا) فن دوم درعادات ومعاملات حاوی کتاب مفاتیح المطاعم والمشارب (شامل احکام صید وذبائح) مفاتیح المناکح والموالید (حاوی ابواب طلاق وخلع ومبارات ولعان وظهار وایلاء واحکام نفقات وصلهٔ ارحام دراین کتاب مندرج است) مفاتیح المعایش والمکاسب (ابواب احیآء موات واصطیاد واسترقاق وبیع

---

(۱) فرزند بزرك حاجی کرباسی (صاحب متن) وداماد حجة الاسلام شفتی بید آبادی. از رؤسآء علمآء اصفهان بود : عمدهٔ تلمذش نزد پدرش بوده . تاریخ فوتش بروایت الذریعه (ج ۲ ص ۲۵) در ۱۲۹۲ است (۲) درفهرست کتابخانه ملی تهران (ج ۱ ص ۹۹) نام این شرح (مدارج الشریعه) ضبط گشته و ذکر مدرکی هم نشده

وبیع وربا وشفعه وشرکت وقسمت ومزارعه و مساقات واجاره وجعاله وسبق وصلح و اقاله واحکام مداینات ازقرض ورهان وضمان وحواله وکفالت وتفلیس مدیون و اقرار و ابرآء واحکام امانات ازودیعه وعاریه وغصب واتلاف ولقطه واحکام تصرف نیابتی ازولایت ووکالت ووصایت دراین کتاب مذکوراست) ومفاتیح العطایا والمروات (شامل ابواب هبات وهدایا ووقوف وسکنی وحبس ووصایت بمال وعتق وتدبیر و کتابت) و مفاتیح القضآء وشهادات ومفاتیح الفرآئض والمواریث ، خاتمه درحیل شرعیه. تاریخ ختم تألیف: ۱۰۴۲ حواشی وشروح بر این کتاب را بشمارههای ۱۸۱ و۵۱۸ و۶۳۸ و۷۳۳ و ۷۳۴ و ۷۳۶ و۷۳۷ خطی به‌بینید. آغاز (الحمد لله الذی هدینا لدین الاسلام وسن لناالشرآئع والاحکام بوسیلة نبیه المختار واهل بیته المختار) انجام (وفی القوی کل شیئی مطلق حتی یرد فیه نهی) تاریخ تحریر : جمعه ۱۲ رجب ۱۲۲۱ خط نسخ ۲۲ سطری، عناوین بشنجرف . دارای ۳۰۶ برك. اندازه ۲۶ در ۱۶ وقفی نائینی (۲۸۳۷)

۸۴۶ مفاتیح الشرآئع

عربی ، بمانند پیش . آغاز (الحمدلله الذی هدینا لدین الاسلام) انجام (حتی یرد فیه نهی) کاتب : محمد تقی بن محمد اصطهباناتی . تاریخ تحریر : شنبه ۳ ذیقعده ۱۲۲۵ ، خط نسخ ۲۳ سطری. عناوین بشنجرف ، نسخه رطوبت رسیده، دارای ۲۴۰ برك. اندازه ۲۹ در ۲۱ وقفی نائینی (۲۸۳۶)

۸۴۷ مفاتیح الشرآئع

عربی . بمانند پیش ، آغاز (الحمدلله الذی هدانا لدین الاسلام) انجام (بحذف حرفی العطف) خط نسخ ۲۷ سطری. صفحهٔ اول کسر نویسی شده . عناوین بشنجرف ، دارای ۲۲۲ برك. اندازه ۲۱ در ۱۴ وقفی میرزا ابوالحسن باقی‌زاده در ۱۰ دیماه ۱۳۱۲ (۲۸۴۲)

۸۴۸ مفاتیح الشرآئع

عربی . بمانند پیش . این نسخه تنها (فن اول) را دارد . آغاز (الحمد لله الذی هدانا لدین الاسلام) انجام (و یاتی الکلام فیه و فی سایر احکام الوصایا من فن العادات والمعاملات) کاتب : محمد شریف بن ابی‌طالب خوافی سدهی مسکن ، تاریخ تحریر : ۲۰ شعبان ۱۲۲۵ ، خط نسخ ۱۶ سطری. عناوین نوشته نشده . دارای ۲۰۳ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی آقای جواد شجیعی در فروردین ۱۳۱۵ (۲۸۳۸)

۸۴۹ مفاتیح الشرآئع

عربی . بمانند پیش ؛ این نسخه نیز (فن اول) است ، آغاز (الحمد لله الذی

هدانا لدین الاسلام) انجام (ویتلوه فن العادات والمعاملات) تاریخ تحریر : ۱۲۳۷ خط نسخ مختلف السطر. عناوین بشنجرف، چهارورق اول وورق آخر بخط تازه نوشته شده، دارای ۲۰۶ برگ. کاغذ نسخه آبی، اندازه ۲۲ در ۱۵ وقفی حاج علیمردان در ۱۲۹۹ بوسیلهٔ آقای منتجب الدین رحیمی دراسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۸۴۰)

۸۵۰ مفاتیح الشرائع

عربی . مکرر پیش ، این نسخه نیز (فن اول) است . آغاز (الحمد لله الذی هدینا لدین الاسلام) انجام (ویتلوه فن العادات والمعاملات) کاتب : محمد حسین بن استاد حسن درمدرسهٔ فاضلیهٔ مشهد . خط نسخ ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف . دارای ۱۸۰ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۵ وقفی سید عبدالعلی بن حاج سید امین شه رضائی اصفهانی دراردیبهشت ۱۳۱۴ (۲۸۳۹)

۸۵۱ مفاتیح الشرائع

عربی . مکرر پیش . این نسخه نیز (فن اول) است ، آغاز (الحمد لله الذی هدینا لدین الاسلام) انجام (ویتلوه فن العادات والمعاملات) خط نسخ مختلف السطر . عناوین بشنجرف ، دارای ۱۳۰ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۵ وقفی نائینی (۲۸۴۱)

۸۵۲ مفاتیح الشرائع

عربی . بمانند پیش ، این نسخه تنها (فن دوم) است . آغاز (فن العادات و المعاملات من کتاب مفاتیح الشرایع) انجام (کل شیئی مطلق حتی یرد فیه نهی) کاتب: عبدالله بن محمد یحیی ، تاریخ تحریر : پنجشنبه ۲۶ صفر ۱۲۱۳ درهرات . پس از این ضمن ٤ صفحه بخط مغایر مقاله ایست ازشهید ثانی دربیان تفصیل موارد مخالفات شیخ طوسی است با اجماعاتی را که خود مدعی بوده ، خط نسخ ۱۹ سطری. سه صفحهٔ اول کسر نویسی شده عناوین بشنجرف. دارای ۱۸۷ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی نائینی (۲۸٤٤)

۸۵۳ مفاتیح الشرائع

عربی . بمانند پیش. این نسخه نیز (فن دوم) است . آغاز (فن العادات والمعاملات) انجام (والله اعلم بحقائق احکامه) تاریخ تحریر : محرم ۱۲۲۵، نسخه معلق است بحواشی ازمؤلف وعباراتی ازشروح کتاب، خط نسخ ۱۶ سطری . عناوین نانویس . دارای ۲۰۷ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی آقای جوادشجیعی در ۲۲ فروردین ۱۳۱۵ (۲۸٤۳)

۸۵٤ مفاتیح الشرائع

عربی . بمانند پیش . این نسخه نیز (فن دوم) است ، صفحهٔ اول نسخه افتاده .

آغاز موجود (کلوا واشربوا) انجام (بحذف حرفی العطف) خط نسخ ۱۹ سطری. عناوین بشنجرف ، دارای ۲۰۰ برگ. اندازه ۲۱در۱۴ وقفی مهدی قدوسی در اسفند ۱۳۱۹ « ۶۴۴۹ »

۸۵۵ مقابس الانوار ونفائس الاسرار

عربی . مؤلف : شیخ اسد الله بن مولانا حاج اسماعیل شوشتری کاظمی متوفای ۱۲۳۴ (۱) مدفون درنجف ، ازمشاهیر علماء عصر خود وداماد شیخ جعفر صاحب کشف الغطاء است. نزد وحید بهبهانی وصاحب ریاض و بحرالعلوم وشیخ جعفر کشف الغطاء تلمذ کرده وهم روایت میکند ازصاحب قوانین وشیخ احمد احسائی ومیرزا مهدی شهرستانی (۲) کتابی است استدلالی مرتب برعنوان چهار (مصباح) هر مصباحی شامل عناوین (مقباس)، و حاوی باب های : طهارت ؛ بیع ، خیارات ، رهن ، صلح ، اجاره ، ودیعه و عاریه ، وقف ، وصیت ، نکاح تا آخر مبحث رضاع ، مؤلف کتاب را مصدرداشته بترجمهٔ جملهٔ ازعلماء ، کتاب چاپ شده ، این نسخه ازاول ابواب معاملات تا آخر مبحث رضاع را دارد ، آغاز پس ازخطبه (... فی العقود وفیه کتب .. وفیه مطالب ... فی اقسامه ... وفیه مباحث ... فی مهیة لاریب ان المعاملات) انجام (ومن المعلوم تاخر الارضاع) کاتب: محمد ابراهیم رضوی ، تاریخ تحریر ، ۱۵ ربیع الاول ۱۲۶۱ درمدرسهٔ ملا محمد باقر واقع درمشهد رضوی ، خط نسخ ۲۱ و۲۲ سطری ، عناوین غالبا نانویس. دارای ۲۸۱ برگ. اندازه ۲۱ در۱۵ وقفی نصرت الملك میرعلی‌مردان‌خان حسینی تیموری در ۱۵ شعبان ۱۳۰۳ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در۲۸ اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۸۴۵)

۸۵۶ مقاصد العلیة فی شرح رسالة الالفیه

عربی . مؤلف : شهید ثانی ، کتاب شرحی است مزجی بر رسالهٔ (الفیهٔ) شهید اول . مؤلف را برآن رساله سه شرح است ، این کتاب شرح مفصل ومطول است. تاریخ ختم تألیف (بضبط نسخهٔ چاپی) یکشنبه ۱۹ ربیع الثانی ۹۵۰، کتاب چاپ شده، چند صفحهٔ اول این نسخه افتاده، آغاز موجود (التعویل علی مثله وعلی تقدیر استناده الصحیح لایمکن المصیر الیه) انجام (واجودالاجودین) کاتب : عبدالعظیم بن کمال الدین الحسینی، تاریخ تحریر: شوال ۹۸۰ درمشهد رضوی ، خط نستعلیق ۲۳ سطری. عناوین بشنجرف، دارای ۱۰۲ برگ. اندازه ۱۸ در۱۲ وقفی حاج قائم مقام (۲۸۴۶)

---

(۱) درتاریخ فوت مؤلف دو روایت دیگری هست؛ لیك تحقیق همان است که ازاعیان الشیعه (ج ۱۱ ص ۱۳۵)نقل شد (۲) متوفای ۱۲۱۶

کتب خطی

۸۵۷ مقامع الفضل ج ۱

فارسی . مؤلف آقا محمد علی بهبهانی . کتاب مجموعه ایست شامل فروع ومسائل مختلفهٔ فقهی ازباب طهارت تادیات وهم فوائد متفرقهٔ تفسیری وحدیثی و ادبی وغیرها بطورسؤال وجواب . مسائل را بعدد حروف ابجد ضبط وذکر کرده ونیز کتاب رامصدر بفهرست مسائل مندرجه داشته ، مؤلف درسفری که بشهرستان رشت نموده بخواهش هدایت الله خان بیگلر بیگی رشت این مسائل متفرقه را برنهج کتب فقهی مرتب ومبوب داشته، تاریخ شروع بترتیب : اوآخر محرم ۱۱۹۲ تاریخ ختم : شعبان همانسال . کتاب چاپ شده . آغاز (فتاوی مفتیان عقول ومسائل سائلان عقل وهوش وادراک حمدوسپاس) انجام (والقول بالتملیک کرماداشتدت بهالریح وقطع دابرالاوهام فی هذ المرام) کاتب : محمد اسماعیل . تاریخ تحریر : ۱۲۳۳ ، خط نستعلیق ۲۱ سطری . حروف ابجدی ومسائل بشنجرف نوشته شده . صفحات مجدول بشنجرف . دارای ۲۸۲ برگ . کاغذ نسخه آبی اندازه ۳۳ در ۲۱ وقفی نائینی (۲۸۴۷)

۸۵۸ المقتصر من شرح المختصر

عربی . مکرر ۴۳۸ فقه خطی . مؤلف : ابن فهد حلی . کتاب شرحی است بعنوان (قال ـ اقول) برکتاب (مختصر النافع) محقق حلی ، مؤلف را برآن کتاب دوشرح است : اول شرح مفصل موسوم به (مهذب البارع) دوم این شرح است که مختصر ازآن شرح ودرایضاح ترددات واشاره بخلافات متن است . آغاز (الحمدلله القدیم الدیان الکریم المنان مفضل نوع الانسان علی من شارکه فی الحیوان بتعلیم البیان وتعریف الشرآئع والادیان) انجام (واختاره القاضی ولیکن هذا آخر مایورد فی هذا المقتصر ومن اراد استقصاء بذکر الادله وایرادالحجج کل فریق وبیان مایرد علیها من الاعتراضات و ذکر ما یلیق بالباب من التعریفات واظهار مایظاهر ما یحسن من التنبیهات فعلیه بکتابنا الکبیر اعنی المهذب البارع فانه بلغ فی ذالک الغایه ونسئل الله تعالی التوفیق وفضله کما وفقه له بمنه وطوله وان ینفع به العباد ویجعله ذخر یوم المعاد و لنقطع الکلام علی هذا المرام حامدین رب العالمین و مصلین علی سیدالمرسلین محمد وآله الطاهرین) کاتب: محمد بن یحیی الحسینی . تاریخ تحریر: ۱۰۵۰ خط نسخ مختلف السطر . شش ورق اول کسر نویسی شده، عناوین (قال ـ اقول) نوشته نشده . دارای ۱۲۰ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۴ وقفی ملا نصرت در ۱۱۳۳ (۲۸۴۸)

۸۵۹ مناسک حج

عربی . مؤلف : شهید ثانی . مؤلف را دراین موضوع دو تألیف است که یکی

بنام (منسك الحج الكبير) وديگرى بنام (منسك الحج الصغير)ضبط شده . این نسخه ظاهراً (منسك الحج الكبير) باشد. چه آنچه در دیباچه آنرا چنین توصیف نموده : « فهذه جملة كافلة ببيان واجبات الحج والعمرة ونبذة من سننهما الفعلية واذكارهما اللفظية ووظايفهما القلبية حاولت فيها بسط اللفظ وسهولة المعنى » رساله مرتب است بر یکمقدمه ودو مقاله وخاتمه ، المقدمة فاعلم ان الحج ركن عظيم (درفضائل حج وغيره) المقالة الاولى فى افعال عمرة التمتع والمقالة الثانيه فى افعال الحج ، اما الخاتمة فيشمل على جملة موجزة فى وظايف الحج القلبية يحسن فهمها. آغاز (نحمدك اللهم يامن شرع لنامسالك الاحكام وشرح لنا مناسك الحجج البيت الحرام) انجام (وتقبل منا ومنكم بفضله وكرمه انه واسع عليم) خط نستعليق که بطور چلیپا درسه ستون نوشته شده . عناوین بشنجرف. صفحات مجدول بطلا وتحریر در ٦ جدول. دارای ٤ برك. اندازه ٤٣ در ٢٦ وقفی نائینی. این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ٦٨٤ فقه ازص ١٥ به بینید (٦٠٧٣)

٨٦٠ مناسك حج

فارسی . مؤلف : مولانا حاج سید محمد رضوی مشهدی معروف به (قصیر) رساله مرتب بر مقدمه ودو مطلب وحاوی فروع است. مقدمه دربیان فضیلت حج. مطلب اول دراقسام حج . مطلب دوم دراقسام حج تمتع . تاریخ تألیف : ١٢٤٠-آغاز (الحمدلله الذى بريء النسم وخلق اللوح والقلم وجعل الشعر(كذ) والحرم والصلوة على محمد وآله السادات العرب والعجم ومصابيح الظلم) انجام (هرگاه عمدا ترك نموده باشد) کاتب : غلامحسین طبسی . تاریخ تحریر: ٢٠ جمادى الاول ١٢٥٢ ، خط نسخ ١٧ سطری. دارای ٤٥ برك. اندازه ١٧ در ١٠ خریداری آستانقدس درآذر ١٣٢٧(٧٠٩٢)

٨٦١ منافع المسلمين

فارسی . مؤلف : ملا عبدالجمیل بن محمود بن صافی . ترجمه اش بنظر نرسید. کتاب ترجمه وتوضیح متن (النقاية) تألیفی صدر الشریعه عبیدالله بن مسعود بن تاج الشریعه بخارائی حنفی متوفای ٧٤٧ است (١) مؤلف این ترجمه‌را بدستور برهان‌الدين محمد سبط معین الدین محمود تألیف کرده .آغاز (الحمدلله رب العالمين والصلوة والسلام على نبينا محمد خيرالانبيآء والمرسلين وعلى آله و اصحابه اجمعين اللهم لا تحرمنا شفاعتهم يوم الدين اشهد ان لا اله الا الله وحده لاشريك له وان محمدا عبده ورسوله

(١) کتاب (نقایه) مختصر کتاب (وقاية الرواية فى مسآئل الهداية) تالیفی صدر الشریعه برهان‌الدین محمود است و ازکتب فقهی معروف حنفی است .

چنین گوید بنهان کمینهٔ درویشان پایمال نفس‌شیطان چنانچه بیک‌صغیره رهنمای‌شیطان بود بصد کبیره کنون رهنمای شیطانم) انجام (چونکه قلیل ازعفو میکند عفی الله عنا بحرمة نبینا اشرف الانبیآء والمرسلین علیه وعلیهم الصلوة والسلام‌من رب‌العالمین) کاتب: خدا بردی بن حوا چم بردی . تاریخ تحریر: ذیحجه ۱۲۰۲ متن بخط نسخ که روی‌آن خط شنجرفی رسم نموده . شرح بخط نستعلیق . صفحات ۲۷ سطری.دارای ۱۹۶ برك. اندازه ۳٤ در ۲۰ خریداری‌آستانقدس دراسفند ۱۳۲۷ (۷۱٦۳)

مناهج الاحکام

بنگرید بشمارهٔ ۷۳۱ فقه

۸٦۲ مناهج الاحکام

عربی . مؤلف : مولانا میرزا محمد رضوی (۱) کتابی است استدلالی درصلوة شامل اقوال وادله . مبحث صلوة مسافر ازاول وآخر ناقص است . آغاز (احمدالله‌علی آلائه واصلی علی احمد وآله کتاب الصلوة وهی لغة الدعآء) انجام موجود (مع‌علمنا بان الجهل باعداد الرکعات لایصح معه) خطنسخ مختلف السطر . دارای ۳۲٦ برك . اندازه ۲۱ در۱٦، خریداری‌آستانقدس درآذر۱۳۲۲ (٦٥۳۹)

۸٦۳ مناهل

عربی . مؤلف : سید محمد مجاهد ، کتابی است استدلالی حاوی ادله واقوال، مطالب آن درعنوان (منهل) ذکرشده ، تاریخ شروع وختم تألیف دانسته نشد . لیك این قدر مسلم است که مؤلف درهنگام حیات پدر بزرگوارش شروع بتألیف این کتاب‌نموده وتاریخ ختم کتاب دین در ربیع الاول ۱۲۳٥ بوده، قسمتی‌ازاین‌کتاب چاپ شده . تفصیل وتعداد ابواب چاپی را درباب فقه چاپی به‌بینید ، این‌نسخه ازاول کتاب طهارت است‌ناقسمتی ازمبحث احکام جنب . آغاز (الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیرخلقه محمد وآله الطاهرین کتاب الطهاره مقدمة الطهارة لغة النزاهة والنظافة کما صرح به‌فی‌المعتبر ونهایة الاحکام) انجام موجود (قال نعم یاکل ویشرب ویقرؤ بذکرالله) بعضی ازصفحات نسخه معلق است بحواشی ازمؤلف وهم ازدیگری بامضآء (م . ه العلوی) کاتب درصدر برخی ازصفحات ابیاتی از (دره)بحرالعلوم آورده . نسخه مقابله شده . خطنسخ۲۸سطری. عناوین‌بشنجرف . دارای ۱۲۲ برك. اندازه ۳۱ در۲۱ بوسیلهٔ آقای مدرس رضوی در شهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده (٥۷۲٤)

(۱) ترجمه اش در جلد چهارم مذکور است . درمتن کتاب نام مؤلف وکتاب مذکور نیست . تشخیص آن بتنصیص فرزند فاضل مؤلف میرزا ابوالحسن است درآخر مبحث صلوة جماعت

کتب خطی

۸۶۴ مناهل

عربی. مکرر پیش. نسخه ناقص است وتا اوائل مبحث (مآء مضاف) را دارد. آغاز پس ازیك سطر خطبه (کتاب الطهارة مقدمة الطهارة لغة النزاهة والنظافة) انجام موجود (الثانی لفظ المضاف قد شاع استعماله فی عبارة الاصحاب وعرف المتشرعة معلقا علیه) خط نسخ ۲۲ سطری. دارای ۱۲٦ برك. اندازه ۲۰ در ۱۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۷۲۱۳)

۸٦۵ مناهل

عربی. بمانند پیش. این نسخه کتاب وصلوة ازاول وآخر ناقص است. موجودی ازمبحث (سجدهٔ نماز شکر) تا مبحث صلوة جماعت اواسط مسئله (انفراد مأموم ازامام) است. آغاز موجود (.... فی السجود الصلوة والشکر والعزآئم ... یجب تمکین الاعضاء والاعتماد علیها بحیث یکون نقلها (کذ) علی المساجد) انجام موجود (لا یجوز للمأموم مفارقة الامام) خط نسخ ۲۹ سطری. جای عناوین (منهل) در متن سفید ودر برخی از موارد درحاشیه بخط نستعلیق نوشته شده. دارای ۲۸۳ برك. اندازه ۳۱ در ۲۱ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (٦٦٦۲)

۸٦٦ مناهل

عربی. بمانند پیش. این نسخه شامل ابواب: زکوة، خمس، جهاد، امر بمعروف ونهی از منکر، بیع وخیارات، رهن، ضمان، وحواله وکفالات، صلح، عاریه، اجاره است. آغاز پس ازنیم سطر خطبه (کتاب مناهل الزکوة مقدمة الزکوة لغة علی ماصرح به جماعة الطهارة والزیادة والنمو واما شرعا فقد اختلف العبارات فی تعریفه) انجام (ولزوم دفع الاجرة الی الحمامی واستحقاقه لها) کاتب: محمد قاسم بن حسنقلی سرجامی. تاریخ تحریر: صفر ۱۲٤۹ درمشهد رضوی. خط نسخ ۲۷ سطری. دارای ۵۱۲ برك. اندازه ۳۰ در ۲۱ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (٦٦٦۱)

۸٦۷ مناهل

عربی. بمانند پیش. این نسخه شامل ابواب: جهاد وامر بمعروف ونهی ازمنکر، بیع وخیارات، دین، ورهن، ضمان وحواله وکفالات، صلح، عاریه، اجاره، ومذیل است بقسمت عمدهٔ ازمبحث استعمال ظروف طلا ونقره. آغاز پس ازخطبه (کتاب مناهل الجهاد وما یتبعه مقدمة الجهاد علی ماصرح به الجماعة لغة فعال من الجهد وهو المشقة وشرعا بذل النفس والمال فی اعلاء کلمة الاسلام واقامة شعآئر الایمان) انجام کتاب اجاره

(و کیف کان فلا اشکال فی جواز دخول الحمام علی نحو المتعارف ولزوم دفع الاجرة الی الحمامی واستحقاقه لها) پس ازاین ضمن ۱۵ صفحه مبحث استعمال ظروف طلا و نقره ازاین کتاب الصاق باین جلد شده . این مبحث ناقص است . آغاز (القول فی الاوانی منهل یحرم الاکل والشرب فی کل آنیة الذهب والفضة کمافی فمع ویم) انجام موجود (فیجب علی الحکیم الحکم به لما تقرر عندنا معاشر الامامیة من قاعدة اللطف) کاتب : ابوالقاسم بن محمد مشهدی، تاریخ تحریر: یکشنبه ۱۲ شوال ۱۲۴۳، خط نسخ ۲۹ سطری . دارای ۲۰۶ برگ . اندازه ۳۰ در ۲۱ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (٦٦٦۰)

۸٦۸ مناهل

عربی . بمانند پیش . این نسخه شامل قطعهٔ ازآخر باب خمس و چند صفحه ازآخر مبحث خیارات وباب جعاله ، عتق ، اقرار ، اطعمه واشربه ، نکاح . شفعه ، احیاء موات ، ارث ، شهادات ، قضاء وقطعهٔ ازباب دین است ، آغاز موجود (ویمکن الجمع بینه و بین الاخبار السابقة بعدالاعراض عن سنده) انجام موجود(وان صرح بان اطلاق الشیخ محمول علی ماذکره) نه ورق اول بخط محمد بن ابوالقاسم مشهدی است وتاریخ آن ۱۲٤۳ ، وبقیه بخط کاتب دیگری است ، خط نسخ ۲٤ سطری . دارای ۲٥٦ برگ ، اندازه ۳۰ در ۲۰ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (٦٦٥۹)

۸٦۹ منتخب الهدایة فی ادلة البدایه ج ۱

عربی . مؤلف : مولانا محمد طاهر بن عبدالله قاری هروی ازفقهاء اخباری اوآئل سدهٔ ۱۳ ه ـ ق در ۱۱۱٥ زنده بوده ، کتاب شرحی است استدلالی ومزجی بر کتاب (بدایة الهدایة) تألیفی شیخ حر عاملی وآنرا مصدر داشته بمقدمهٔ شامل ۱۹ باب مختصر درمباحث مقدماتی واصولی وخاتمه در رد اعتراضات براخباریان (۱) باب اول مقدمه : وجوب العمل بالادلة العقلیة فی اثبات الحجیة الادلة السمیعة . باب آخر : ان کل مالیس بواجب جاز ترکه ، احادیثی که در شرح آورده منقول از کتاب (وسائل الشیعه) ودیگر ازکتب مؤلف متن است . مطالب مقدمه مأخوذ است ازکتاب (فصول المهمه) تألیفی صاحب متن . برای امتیاز متن از شرح برعبارات متن خط عمودی کشیده ومصدر بکلمهٔ : « قال » داشته ، این جلد شامل مقدمه وابواب طهارت وصلوة است . تاریخ ختم تألیف : رمضان ۱۱۰٥ (یکسال پس ازفوت مؤلف متن) آغاز (نحمدك اللهم علی ما الهمتنا دلایل ربوبیتك الجلیة (کذا) الجزیلة وملکة المعرفة

(۱) عین عباراتی که درموضوع خاتمه آورده اینست : « فی جواب ماعرض علی طآئفة الاخباریة الی انصار معینی التدبیر ومسعدی التقدیر »

بالحجج والآیات ونشکرك علی ما اکملت لنا من عظیم آلائك الجلیة والخفیة وقوة حفظ الدرایات والروایات فعرفتنا وجوب وجودك قبل الخلق والایجاد صونا وحفظا لنا من الغوایة وهدیتنا صراطك المستقیم نصرة وعونا فی بدایة الهدایة) انجام (وکان الرضا ع فی السفر یقولها بعد کل صلوة یقصرها ثلثین مرة ویقول هذا تمام الصلوة) کاتب : محمد مؤمن بن حاج محمد علی اسحق آبادی . تاریخ تحریر : ٦ ذیحجه ١٠١٦ (کذا) صحیح آن : ١١٠٦، خط نسخ ١٥ سطری. دارای ٢٧٩ برك. اندازه ١٩ در ١٢ صفحهٔ اول بخط مغایر باخط نسخه است، وقفی شاهزاده خانم مشهدی در ٩ شوال ١١١٥ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در اسفند ١٣٠٩ تسلیم کتابخانه شد (٢١٦٢)

٨٧٠ منتخب الهدایه

عربی . مکرر پیش . آغاز (نحمدك اللهم علی ما الهمتنا دلایل ربوبیتك الجلیلة الجزیلة) انجام (یقصرها ثلثین مرة) کاتب : محمد مؤمن بن حاج محمد علی اسحق آبادی، تاریخ تحریر ذیحجه ١١٠٦ ، خط نسخ ١٥ سطری. عناوین بشنجرف ، دارای ٣٠٩ برك. اندازه ١٩ در ١٢ خریداری آستانقدس در آذر ١٣٢٢ (٦٤٧١)

٨٧١ منتهی المرام فی القصر والاتمام

عربی. مؤلف : مولانا صدرالدین محمد بن محمد بن علی رضوی از فضلاء نیمهٔ اول سدهٔ دوازدهم هـ ـ ق ، کتابی است استدلالی در مبحث صلوة مسافر. تاریخ ختم تألیف: ١١٤٨ ، آغاز پس از خطبه ونام مؤلف (هذه مسائل تعم بها البلوی وتدعوا الیها الحاجة بسطنا القول فیها بعض البسط ولم نخف الاطالة فی نقل العبارات لان فی تحقیق بعض الاقوال ونسبته الی القائل تشویشا واضطرابا) انجام (فالمتجه علی ما اخترناه من عذر الجاهل وفاقا للمحق الورع وغیره هو الصحة لاتیانه بالواجب علیه فی الواقع وباعتقاده تقربا الی الله تعالی) تاریخ کتابت : ١١٤٨ در آخر نسخه ضمن دو صفحه تقریظ منظوم عربی در ٢٠ بیت و تاریخ ختم تألیف کتاب اثر طبع محمد بن حسین حسینی خادم است (١) ودر پشت برك اول نسخه اجازه ایست بخط ومهر مولانا رضی الدین بن محمد بن محمد حیدر حسینی مقیم مکه بملا زین العابدین بن ملا محمد علی مقیم مشهد رضوی ، تاریخ آن ٢٠ ذیحجه ١١٥٠، خط نسخ ١٧ سطری. عناوین بشنجرف ، دارای ٦١ برك. اندازه ٢١ در ١٦ وقفی مؤلف بوسیلهٔ آقای مدرس رضوی در شهریور ١٣١٧ تسلیم کتابخانه گردیده . (٢٧٢٥)

(١) مطلع آن اینست: « حررعلی الطرس بتبر المذاب - رسالة فی الفقه ام الکتاب » تا آنجا که گوید: « طوبی لهم حازوا ثوابا غدا - زادهم اذ ساءوا للحساب - به منتهی المرام التی - فی القصر والاتمام التی تم الجواب - بلا نزاع جائت تاریخه - فی الشرع عن امامه صدر ناب »

فقه

کتب خطی

۸۷۲ منتهی المطلب فی تحقیق المذهب

عربی. مؤلف: علامهٔ حلی ، کتاب ازمتوسطات کتب استدلالی معروف فقهی است ودرآن موارد اختلاف با اهل سنت را متعرض‌شده، فقهآء متاخرین ازاین کتاب نقل نموده اند وبرای اختصار بنام (منتهی)معروف است ، مؤلف درمقدمه کتاب راچنین‌توصیف فرموده : « احببنا ان نکتب دستورا فی هذا الفن یحتوی علی مقاصده یشمل علی فوائده علی وجه الایجاز والاختصار مجتنبین‌الاطالة والاکثار مع ذکر الخلاف‌الواقع‌بین‌اصحابنا والاشارة الی مذاهب المخالفین المشهورمع ذکر مایمکن ان یکون حجة لکل فریق » و درکتابش (خلاصة الاقوال)نیز چنین توصیف نموده : « کتاب منتهی المطلب فی تحقیق المذهب لم یعمل مثله ذکرنا فیه جمیع مذاهب المسلمین فی الفقه ورجحنا ما نعتقده بعد ابطال حجج من خالفنا فیه یتم انشاءالله تعالی عملنا منه الی هذا التاریخ وهو شهر ربیع الاخرسنه ثلث وتسعین وستمائة سبع مجلدات » کتاب مرتب است بر عنوان چهار (قاعده) ومصدر است بمقدمات نه گانه درتعریف وموضوع وفائده ومرتبهٔ علم فقه ، قاعدهٔ اول درعبادات و شامل کتاب طهارت ، صلوة ، زکوة ، خمس ، صوم ، اعتکاف ، حج ، مزار ، جهاد . وامر بمعروف ونهی ازمنکر است . قاعدهٔ دوم درعقود وحاوی کتبی است . کتاب اول آن کتاب تجارتست ، جزء ششم بکتاب تجارت بپایان میرسد . مأثورخامهٔ مؤلف چنانکه نقل شد در ربیع الاول ۶۹۳ هفت جزء ازاین کتاب بوده وهم دراجازهٔ که مؤلف برای سید نجم‌الدین‌مهنا بن سنان درمحرم ۷۲۰ نگاشته تنصیص فرموده که هفت‌جلد ازاین کتاب‌را تألیف‌نموده موجودی‌ازاین‌کتاب‌شش‌جزء است که چاپ هم‌شده . جزء هفتم‌دیده نشد . این‌نسخه ازمبحث دوم ازکتاب‌صوم تا آخرکتاب تجارت (آخرجزء ششم) را دارد . تاریخ شروع بتألیف بتحقیق‌دانسته نشد . تاریخ ختم تالیف کتاب تجارت : ۱۱ جمادی‌الثانی ۶۸۸ آغاز (فی‌بقیة اقسام‌الصوم وینظمه‌اقسام) انجام(ولاقطعنی مهلة حتی‌مات) کاتب: علی بن‌حاج قوام‌الدین بن‌محمود بن قوام‌الدین (عاقولی) لیثی نجفی‌حلی . تاریخ‌تحریر: غرهٔ ذیقعده۹۸۲ خط نسخ۴۱سطری دارای۱۴۲برگ. اندازه ۳۶در۲۳ وقفی فاطمه خانم دخترملا ابو البقآء رشتی در جمادی الثانی ۱۱۲۸ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در ۲۸ اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۲۸۵۰)

۸۷۳ منظومه

فارسی . سراینده شناخته نشد . پنداشته میشود که ازفضلاء امامیه درسدهٔ ۱۱ هـ ـ ق باشد . منظومه ایست شامل ۱۶۷ بیت دربیان اصول دین وطهارت وصلوة . آغاز

پس ازخطبه (اما بعد چون طبیعت طفلان ومبتدیان بالذات بمنظومات فارسی مایل وراغب است وحفظ اشعار منظومه برطبایع غالب) آغاز منظومه: «بدان‌ای بالغ عاقل که ایزد، بامرخویش کرده برتو واجب» انجام (قاری وحافظش بود مرحوم، بمحمد وآله امجاد) تاریخ تحریر: ۱۰۹۸ خط نسخ ۱۸سطری. . عناوین بشنجرف . دارای ۷ برك . اندازه ۱۶ در۹ خریداری‌آستانقدس درفروردین ۱۳۲۴ این‌منظومه را ضمیمهٔ شمارهٔ ۵٤۲اخبار خطی به‌بینید . (۶۹۷٤)

۸۷٤ منهج الاجتهاد فی شرح شرآئع الاسلام ج ۳

عربی. مکرر ۳۸۷ فقه‌خطی . مؤلف : حاج ملامحمد تقی برغانی قزوینی (مذکور درص ۳۱٤) کتاب شرحی است مفصل بعنوان (قوله) بر(شرآئع لاسلام) محقق‌حلی،حاوی ادله واقوال وفروع است . بروایت‌قصص العلمآء دورهٔ کامل این‌شرح ۲٤ جلداست، تاریخ شروع بتألیف : ذیحجه ۱۲۲۶ نسخهٔ شمارهٔ ۳۸۷جلد اول است واز اول کتاب (طهارت) تاآخر مبحث (غسل جنابت) را دارد ، این نسخه جلد سوم واز اوآئل (مبحث تیمم) تا تاآخر کتاب طهارت است ، تاریخ ختم تألیف : عصر شنبه ۲۶ صفر ۱۲۲۸ (۱) اول نسخه ناقص است . آغازموجود (بعض العامة حیث قال باشتراط السفر وعرفت ان ایراد خصوص نحوالسفر فی‌الایة لکون الغالب فیه نقدان المآءکما هوشان اغلب الصحاری والبواری) انجام (لکن‌التعرض لتفاصیلها ینافی المقصد الاصلی من‌وضع الشرح والتعرض لما هوالاهم من احکام الواجبة فی مسائل الفرعیة بالادلة التفصیلیة) خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف ، دارای ۱۹٤ برك. اندازه ۳۰ در۲۱ خریداری‌آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (۶۶۶٤)

۸۷۵ منهج الاجتهاد

عربی. بمانند پیش . این مجلد شرح کتاب (نکاح) است، تاریخ ختم تألیف : نزدیك نیمهٔ شب پنجشنبه ۱۶ جمادی الثانی ۱۲٤۰ در قزوین . آغاز پس از نیم سطر خطبه (قوله کتاب النکاح هو لغة الوطی فی المشهور المصرح به فی الکشف والریاض بل‌علیه الاجماع فی لف ومراد اجماع اهل اللغة) انجام (وعزاه لك الی الاشهر

---

(۱) مؤلف درآخر جلد اول آورده که‌شروع بتالیف درذیحجه ۱۲۲۶ بوده ودرآخر جلدسوم تاریخ ختم تألیف را در۲۶ صفر ۱۲۲۸ ذکر نموده وهم پس ازآن‌آورده که تألیف‌کتاب باتمام تعطیل وموانعی که درمیان بود درمدت نزدیك بچهاردم ماه بوده . مدت مذکور با دوتاریخ مذکورموافقت ندارد باید یکی از این‌سه تاریخ اشتباه نوشته شده باشد .

ولعله للاصل المخصوص بما مر فتدبر) کاتب : عبدالصمد بن محمد باقر انصاری. تاریخ تحریر: سه شنبه ۱۹ ذیحجه ۱۲۶۲ خطنسخ۲۹ سطری. عناوین بشنجرف. دارای ۲۰۶ برگ. اندازه ۳۳ در۲۱ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۷۰۵٤)

۸۷۶ منهج الاجتهاد ج ۱۸

عربی ، بمانندپیش. این مجلد هیجدهم وشامل کتابهای عتق ، اقرار ، جعاله ، ایمان ، نذر است ، تاریخ ختم تألیف : شب یکشنبه ۲ رمضان ۱۲۵۲ در قزوین. آغاز (قوله کتاب العتق هو لغة کما قالوه الخلوص و منه سمی البیت الشریف عتیقاً) انجام (فینعقد العهد ایضاکالنذر بالنیة حسبما فصلناسابقا دلیلا وتضعیفا من غیر حاجةالی الاعادة فتدبر) کاتب: محمدهاشم بن کربلائی محمد قاسم ساکن قلعهٔ افشاریه . تاریخ تحریر: ۵ صفر ۱۲۵۹ خط نسخ ۲۵ سطری. عناوین بشنجرف نوشته‌شده، دارای ۱۳٤ برگ. اندازه ۲۹ در۲۰ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۸ (۷۲۵۲)

۸۷۷ میزان المقادیر

عربی . مؤلف: علامهٔ مجلسی درم (۱) وجیزه ایست درتعیین اوزان ومقادیر شرعی . این رساله را درحیات پدر بزرگوارش تألیف نموده . تاریخ ختم تالیف : ربیع الاول ۱۰۶۳، آغاز (الحمدلله‌الذی ارتفع عن مطارح الافهام فلاتوزن صفات عظمته بمیزان العقول ومکیال الاوهام) انجام (سبعة من هذه‌الدراهم) رساله چاپ شده، تاریخ‌تحریر، ۱۲۰۶، پس ازاین صفحه‌ایست دربیان اوزان منقول ازکتاب (قانون) شیخ الرئیس، خط نستعلیق ۲۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده ، دارای ۱۰ برگ. اندازه ۲۲ در ۱٤ وقفی نائینی (۲۷۰۱)

۸۷۸ میزان المقادیر

عربی . مکرر پیش، آغاز (الحمدلله الذی ارتفع عن مطارح الافهام) انجام (معادن الحکمة والنباله) تاریخ کتابت : یکشنبه۶ ربیع‌الاول ۱۱۱۰ درقزوین، نسخه مقابله شده ، پس ازاین ضمن ۳ صفحه دو مقاله ایست فارسی درتحدید (صاع) و تعیین مقدار بعضی ازدیات بحسب پول رایج ایران درزمان تألیف . خطنستعلیق ۱۹ سطری . دارای ۱۲ برگ. اندازه ۱۸ در۱۱ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (۶۷۳۲)

۸۷۹ میزان المقادیر

عربی. بمانند پیش. آغاز (الحمدلله الذی ارتفع عن مطارح الافهام) انجام

(۱) فیض القدسی

(معادن الحکمه والشرف والنسب) خطنسخ وشکسته نستعلیق ۱۲ سطری . برخی ازصفحات رطوبت رسیده . دارای ۸ برك . اندازه ۲۵ در۱۳ وقفی نائینی (۲۷۰۰)

۸۸۰ میزان المقادیر

عربی . مکرر بیش . آغاز (الحمد لله الذی ارتفع عن مطارح الافهام) انجام (معادن الحکمة والشرف والنبالة) خطنسخ ۱۳سطری . دارای ۲٤ برك . اندازه ۱٦در۹ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۸۳۵)

((حرف ن))

۸۸۱ نبراس الهدایة فی شرح الکفایه

عربی . مؤلف : مولانا میرزا محمد مهدی بن هدایت الله شهید حسینی اصفهانی مشهدی ، متولد در۱۱۵۲ مقتول در۱۲ رمضان ۱۲۱۸ مدفون‌در روضهٔ مطهرهٔ رضوی‌در صفهٔ شاه طهماسب (۱) سرسلسلهٔ خاندان سادات شهیدی مشهد ، نسب جسمانیش بشاه‌خلیل الله بن شاه نعمت الله ولی منتهی است ، علوم عقلی را نزد آقا محمد بیدآبادی (۲) و فنون ریاضی را نزد شیخ حسین مشهدی (۳) تلمذ کرده . شرعیات را در خدمت وحید بهبهانی تحصیل نموده و یکی از چهار تن مهدی لقب محمد نام ازتلامذهٔ عظام و حید بهبهانی است که بمقام اشتهار واعتبار تمام رسیده اند (٤) بالجمله جامع علوم وحائز مقامات صوری ومعنوی است . درمشهد مقدس رضوی مقیم وبافاضهٔ انواع علوم وترویج رسوم وآداب وتربیت وتشویق محصلین مشغول بود درغائله وطغیان نادر میرزای‌افشار بطوری که در کتب تواریخ مشروحا ذکر شده بسعادت شهادت فائز گشت ، کتاب شرحی است استدلالی بعنوان (قال‌المصنف - اقول) بر کتاب (کفایة الاحکام) محقق‌سبزواری، آنچه ازاین کتاب دیده شده کتاب طهارت و صلوة وحج است (۵) این‌نسخه ناقص است . موجودی ازاول کتاب تا اواسط مبحث وضو شرح این عبارت را دارد : « والاقرب ان المبطل جفاف جمیع الاعضآء السابقة لا البعض » آغاز (الحمدلله الذی شرح صدورنا بنبراس الهدایة ومصباح الکفایة لاستبصار شرایع الاسلام) انجام موجود (ولا یضر صیرورته بذلك فرداً) خطنسخ ۳۲ سطری . عناوین (قال - اقول) نوشته نشده . دارای ۲۳

---

(۱) فردوس التواریخ . مطلع الشمس ج ۲ (۲) متوفای در۱۱۹۷ دراصفهان از علمآء پارسا و پرهیزکار وازاساتیدعلم‌حکمت وکلام‌بود (۳) متوفای بسن هفتاد سالگی درسدهٔ ۱۲ هـ - ق امام جمعهٔ مشهد . از هر علمی حظی وافر داشت ودرغالب فنون تدریس مینمود ودرعلوم ریاضی سرآمد فضلاء عصر بود (٤) نخست سید محمد مهدی بحرالعلوم دوم میرزا محمد مهدی شهرستانی سوم شهید سعید چهارم ملا محمد مهدی نراقی (۵) نسخهٔ اصلی شرح کتاب حج نزدنوادهٔ مؤلف آقای حاج سید نظام الدین شهیدی موجود است

برگ. اندازه ۳۵ در ۲۲ بوسیلهٔ تقی آقای مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده (۵۷۲۶)

۸۸۲ نبراس الهدایه

عربی . بمانند پیش . این نسخه شامل کتاب طهارت وصلوة است، کتاب طهارت ازاول ناقص است . موجودی ازاوآخر مبحث اغسال است تاآخر کتاب طهارت . آغاز موجود (والقسم الثانی وهو ان یکون الکل مستحبا فالعلامة فی الارشاد والقواعد صرح بعدم التداخل) انجام کتاب طهارت (وحمل الامر بالعزل فیها علی الاستحباب جمع من الاصحاب) کتاب صلوة ازآخر ناقس، موجودی ازاول کتاب تا اوآخرمبحث (ستر)است. آغاز آن (الحمد لمن جعل الصلوة ممحاه لذنوب المذنبین ومعراج المؤمنین) انجام موجود (لان الحمل علی التقیه محمل ظاهر مع عدم مقاومتها) صفحاتی از اول وآخر کتاب‌طهارت را شیخ ابراهیم آل عرفات قدیجی (۱) درصفر ۱۲۳۷ کسر نویسی کرده . سیزده ورق‌آخر بخط تازه نوشته شده ، خط نسخ مختلف السطر. عناوین‌متن بشنجرف نوشته‌شده، دارای ۲۷۱ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۴ خریداری‌آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸(۶۲۰۲)

۸۸۳ نتائج الافکار فی حکم المقیمین فی الاسفار

عربی . مکرر ۴۶۱ فقه‌خطی . مؤلف : شهید ثانی (۲) رساله ایست استدلالی درحکم مسافری که قصد اقامه ده روز درغیر بلد خود نموده ، تاریخ ختم تألیف : دو شنبه ۷ یا ۲۷ رمضان ۹۵۰ رساله چاپ شده . آغاز (بعد حمدالله تعالی علی‌نعمه العظام وآلائه الجسام) انجام (فان البرهان هوالمعیار لاولی الالباب) پس از این قطعه(۱۲ ورق) از (کتاب فرحة الغری) ابن طاووس ضمیمه است. کاتب : محمدمعصوم . تاریخ کتابت: شنبه ۲۳ محرم ۱۱۲۰ درمشهد کاظمین . خط‌نستعلیق مختلف السطر . دارای ۱۷ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۱ خریداری‌آستانقدس درفروردین ۱۳۲۴ (۶۷۱۶)

۸۸۴ النتف

عربی . مؤلف : ابوالحسن علی بن حسین سغدی حنفی متوفای ۴۶۱ (۳) در بخارا ساکن بوده ، ریاست فرقهٔ حنفی باو منتهی گشته وعهده دارقضاوت بوده . کتاب دورهٔ کامل‌فقه وحاوی فتاوی واقوال وآراء ابوحنیفه وامام شافعی ودیگران است ، این

---

(۱) مؤلف کتاب (ردود ونقود) شمارهٔ ۵۷۶ حکمت خطی . ازشاگردان‌مؤلف این کتاب‌است (۲)این رساله‌را کاتب بنام مذکور یاد کرده . درامل الامل بنام (رسالة فی حکم المقیمین فی الاسفار) ضبط است

(۳) الاعلام ص ۶۶۷ کشف الظنون (ج ۲ ص ۵۸۳) چاپ اسلامبول

نسخه ظاهراً دورهٔ کامل است که به(کتاب المیاه) آغاز گشته و به(کتاب السبق)خاتمه یافته . آغاز (الحمدلله رب العالمین والعاقبة للمتقین ولاعدوان الا علی الظالمین کتاب المیاه اعلم ارشدك الله ان الما (کذ) علی وجهین مطلق ومقید فاما المطلق فعلی سبعة اوجه) انجام (وعن محمد انه قال لاسبق الا فی خف او حافر اونصل وکان یجیز السبق علی اقدام) تاریخ تحریر: ۱۸ رجب ۹۵۹ خط نسخ ۲۱ سطری. عناوین بشنجرف نوشته شده، دارای ۲۳۰ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۲۷ (۷۱٦٤)

۸۸۵ نجاة العباد فی یوم المعاد

عربی. مؤلف : شیخ محمد حسن صاحب جواهرالکلام ، کتاب فتوائی موجزیست حاوی ابواب طهارت وصلوة وصوم وجنآئز وزکوة وخمس وحج ومواریث. این کتاب مورد نظر فقهآء واقع گشته ، (شرح و ترجمه وتلخیص کتاب را بشمارهٔ ۲۷۰ و ۳۹۵ و ٦۸۱ و ۷۲۰ چاپی به‌بینید) این نسخه شامل ابواب طهارت وصلوة وصوم و معلق بحواشی شیخ انصاری است .کتاب چاپ شده. آغاز پس ازخطبه ونام مؤلف(قد التمسنی جماعة من المؤمنین واهل الرغبة فی الدین) انجام (مثل کفارة الظهار) خط نستعلیق ۱٦ سطری. عناوین بشنجرف ، صفحاتی در بین کسرنویسی شده ، دارای ۱۲۸ برك .اندازه ۲۱ در۱۲ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۲۱۰)

۸۸٦ نجاة المتقین

فارسی . مؤلف : حاج میرزا عسکری بن مولانا میرزا هدایت الله بن مولانا میرزا محمد مهدی شهید حسینی مشهدی متولد در رجب۱۲۱۱ متوفای در۱٤ شوال۱۲۸۰ مدفون درمسجد پشت سرحرم روضهٔ مطهرهٔ رضوی. ازخاندان علم و ریاست و بتعلیم وترویج آداب ورسوم وافادهٔ علمی اشتغال داشت ، جمعی ازفضلاء وعلمآء وادبآء پیوسته درکتابخانه اش حاضر بودند وبمباحثه میپرداختند، درمواظبت حال بینوایان وطلاب علوم میکوشید . درخوابانیدن فتنه وحوادث خراسان واطاعت یاغیان بردولت رنج برد ومورد احترام دولت واقع گشت ، درزمان فوت محمدشاه قاجار بتقریبی در تهران مقیم وبر جنازهٔ آنشاهنشاه نمازخواند . این کتاب رسالهٔ فتوآئی او است که مرتب است بر یکمقدمه ودومقصد وخاتمه : مقدمه درمسآئل اجتهاد وتقلید . مقصد اول دراصول دین است که درعنوان پنج (مطلب) انجامیده ، مقصد دوم درمسآئل طهارت وصلوة و زکوة وخمس وصوم ، خاتمه درتجارت ونکاح وطلاق وصید وذباحه واطعمه و اشربه است .

(۱) مطلع الشمس ج ۲ المآثر والاثار فردوس التواریخ

مؤلف کتاب‌را بنام شاهنشاه مذکور معنون داشته ، این کتاب درتهران بحذف مقدمه ومبحث عقائد وترتیب کتاب درعنوان پنج باب چاپ شده، آغاز (الحمد لله الذی جعل ارشادالمرشدین وسیلة لنجات المتقین) انجام (آنچه منظور بودکه دراین رساله نوشته شود) تاریخ ختم تألیف (بضبط نسخهٔ چاپی) : شب چهار شنبه ٤ محرم ١٢٥٤ ، خط نسخ ٢١سطری. دارای٢٠١ برك. اندازه ٣١ در٢٠ خریداری‌آستانقدس دراسفند١٣٢٧ (٧١٦٦)

٨٨٧ نجات المتقین

فارسی . مکرر پیش . این نسخه ناقص وتا احکام (غسل میت) را دارد. آغاز (الحمد لله الذی جعل ارشاد المرشدین وسیلة لنجات المتقین) انجام موجود (واین‌حکم مشهوراست وازبعضی ادعای اجماع نقل نموده اند) خطنسخ١٩سطری. عناوین‌بشنجرف، دارای٧٠برك.اندازه٢١ در١٥ وقفی حسین بوسیلهٔ ادارهٔ تشریفات‌آستانقدس درشهریور ١٣١٩ تسلیم کتابخانه گردید (٦٣٨١)

٨٨٨ نجمیه

عربی ، مؤلف: محقق کرکی . رساله ایست مختصر در اصول دین ومسائل‌نماز وبمانند رسالهٔ عملیه است (شرح این رساله را بشماره ٣٣٣ فقه خطی به‌بینید)آغاز (الحمد لله والصلوة علی رسوله محمد وآله الاطهار یجب علی کل مکلف حر وعبد ذکر وانثی ان تعرف الاصول الخمسه التی هی ارکان الایمان وهی التوحید والعدل والنبوة و الامامة والمعاد بالدلیل لا بالتقلید ومن جهل شیئاً من ذلك لم ینتظم فی‌مسلك المؤمنین واستحق العقاب الدآئم مع الکافرین) انجام (ومن اخل بشیئی منه استحق العقاب فی الدارین) خطنسخ ٢١ سطری. دارای ٧ برك. اندازه ٢٠ در١٤ وقفی ملا موسی (٢٧٤٦)

٨٨٩ نخبه

عربی. مؤلف : فیض‌کاشانی ، کتاب دورهٔ جامع مختصر فقه و اخلاق است ، مباحث اخلاق را درباب طهارت درج داشته ، تاریخ ختم تألیف این بیت‌است : «لخمسین تمت سوی الالف عام – فختمی لتاریخ ختمی تمام » ١٠٥٠ (شرح این کتاب‌را بشمارهٔ ٥٩ به بینید) آغاز (الحمد لله‌الذی اوضح بائمة الهدی من اهل بیت النبوة عن دینه القویم) انجام (وذوالریاسیین بالانتباه والعلم عندالله) کاتب : فتح الله تاریخ تحریر : دوشنبه ١٩ رمضان ١١١٢، خط نسخ١٥ سطری. عناوین‌بشنجرف. صفحات‌مجدول بتحریر وطلاوتحریر، دارای ١٥٣برك.اندازه ١٩ در١٢ وقفی نائینی (٢٨٥٢)

فقه

کتب خطی

۸۹۰ زبده

عربی. مکرر پیش. آغاز (الحمد لله الذی اوضح بائمة الهدی من اهل بیت النبوة عن دینه القویم) انجام (من الاعوام الهجریة) تاریخ تحریر: ۱۲۳۸ خط نستعلیق ۱۷ سطری. عناوین نوشته نشده، دارای ۶۲ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی فهرستی (۲۸۵۱)

۸۹۱ زبده

عربی، مکرر پیش چند صفحهٔ اول افتاده. آغاز موجود (ثلثا دیته) انجام (فختمی لتاریخ ختمی تمام) کاتب: مهدی بن شمس الدین کاظمی قاری، تاریخ تحریر: ۶ رجب ۱۱۱۶، خط نسخ ۱۵ سطری. عناوین بشنجرف. دارای ۴۹ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۵ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۶۲۱۱)

۸۹۲ نزهة الارواح فی اقسام النکاح

عربی. مؤلف: ازفضلاء امامیه نیمهٔ دوم سدهٔ نهم ببعد است که شناخته نشد، کتاب دربیان آداب واحکام نکاح است وبرشش باب و برا سلوب فقهی ترتیب یافته: الباب الاول فی تعریفه ۲ فی مقدماته وفیه مطالب ۳ فی مستحباته وفیه مقدمات وفواید ۴ فی مکروهاته ویشتمل علی مقدمات وفصول ثلاثة ۵ فی واجبه ۶ فی محرمه، خاتمة یحسن ایرادها هنا قسم بعض الاصحاب التجمل بانقسام الاحکام الخمسة الخ، آغاز (الحمد لله الذی حلل النکاح وحرم السفاح وجعله من اعظم شعائر الاسلام وسنة جاریة بین الانام حمداً یستوجب به من مزید الانعام ومنح الظلام الالاء علی الدوام محروساً عن الانفصام والانفصام ماتنفس الصبح وعسعس الظلام وحملت السکاک الزکام) انجام (وقال ابوالصلاح الحلبی والسید الفاخر الشارح رساله سلار لاتنقضی العدة بترکه للاخلال بمراد الشارع فلم یحصل الامتثال) خط نسخ ۱۶ سطری. عناوین بشنجرف، صفحات مجدول بدوجدول شنجرفی، دارای ۳۶ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی امیر جبرئیل (۲۸۵۳)

۸۹۳ نزهة الناظر فی الجمع بین الاشباه والنظائر

عربی. مؤلف: شیخ نجیب الدین ابواحمد (یا ابوزکریا) یحیی بن احمد بن یحیی بن حسن بن سعید حلی هذلی. دختر زادهٔ ابن ادریس حلی. متولد در سال ۶۰۱ در کوفه متوفای درنهم ذیحجه ۶۸۹ یا ذیحجهٔ ۶۹۰ درحله (۱) از فقهاء معروف ودرفنون لغت وادب واحادیث نیز استاد وازمشایخ علامهٔ حلی است، روایت میکندازپسر عمویش محقق حلی صاحب شرآئع ونجیب الدین بن نما وشمس الدین ابوعلی فخار و

(۱) بغیة الوعاة ص ۴۱۰ ومستدرک الوسآئل ج ۳ ص ۴۶۲

فقه

کتب خطی

شیخ محمد بن ابی البرکات وابن الاخصر ، کتاب حاوی اشباه ونظائر فقهیه در تمام ابواب است ، برای روشن شدن کتاب چند سطر ازموارد مختلفهٔ آن آورده میشود: فصل موجب الوضوء ستة عشر شیئاً الحیض والاستحاضة والنفاس ومس ا لاموات بعد بردهم با لموت وقبل تطهیرهم بالغسل وانقطاع دم المستحاضة اذا وجب بهاالوضوء دون ا لغسل» الخ ، « الوضوئات المستحبات تسعة وثلثون الوضوء علی الوضوء » الخ : « فصل یجوز بیع ام الولد فی ثمانیة مواضع الخ : « فصل لایجب الدیة فی ثلاثین موضعا » الخ ، کتاب اشتباهاً بنام محقق حلی چاپ شده ، آغاز (الحمدلله رب العالمین وا لصلوة علی رسوله محمد وآله اجمعین وبعد اعلم انی قد صنفت لك هذاالکتاب وجمعت فیه بین الحکم ونظیره). انجام (وایما رجل اخذ فی الطریق فاصابه عیب فلا دیة له) کاتب: حاج محمد بن محمد زمان قاینی ، تاریخ تحریر: ۱۰۶۹ ، خط نسخ ۱۳ سطری . عناوین بشنجرف . دارای ۱۱۱ برك. اندازه ۱۷ در ۱۱ خریداری آستانقدس در آذرماه ۱۳۲۲ (۶۴۷۳)

۸۹۴ نور ساطع

فارسی . مؤلف : ملا مراد کشمیری ازمردمان اواخر سدهٔ یازدهم هـ ـ ق کتاب ترجمه وتوضیح رسالهٔ (بدایة الهدایة) تألیفی استادش شیخ حر عاملی است، مؤلف در دیباچه آورده که درزمان حیات استادش مشغول بتألیف شرح فارسی مفصلی بر رسالهٔ مذکور بنام (دلیل قاطع) بوده، بجهت تعمیم فائده بتألیف این شرح مختصر پرداخته و اتمام آن شرح مفصل را پس از ختم این کتاب موکول داشته ، تاریخ ختم تألیف : ذیقعده ۱۰۹۸، آغاز (ابتدا میکنم بنام خدای رحمت کننده در دنیا مؤمنان وکافران را ودر آخرت مؤمنان را وپس الحمد لله رب العالمین والصلوة علی محمد وآله الطاهرین جمیع حمدها مخصوص خداست که تربیت کنندهٔ عالمهاست) انجام (که نگاه کنندهٔ در این ترجمه اگر تفاوت درترجمه بعمل آمده باشد قلم عفو برآن کشند ودر اوقات صلوات وزیارات ودعوات فقیررا یاد کنند) کاتب: نورالدی (کذ) محمدزاوه ، تاریخ تحریر: ۱۱۲۳ متن بخط نسخ روی آن خط شنجرفی، شرح بخط نستعلیق ۱۱ سطری . دارای ۲۹۷ برك. اواسط نسخه سه صفحه کسر نویسی شده، اندازه ۱۸ در ۱۲ وقفی ملا نصرت درغرهٔ ربیع الاول ۱۱۳۳ (۲۸۵۴)

((حرف و))

۸۹۵ وسیلة القاصد فی فتح معضلات القواعد

عربی . مؤلف: بتحقیق شناخته نشد . ایك اسلوب خط وجنس کاغذ نسخه ای که بعدازاین بیاید میرساند که نسخه درحدود سدهٔ نهم نوشته شده است . بنا براین مؤلف باید

ازعلمآء قبل‌ازسدهٔ نهم باشد، احتمال میرود مؤلف‌آن ابن متوج بحرینی (مذکور درص ۴۸۳)است واین کتاب همان کتابی است که‌درلؤلؤة البحرین وروضات‌الجنات‌بنام(وسیلة) و دراعیان‌الشیعه بنام (الوسیلة فی‌فتح مقفلات القواعد) ضبط شده، کتاب شرحی است توضیحی بعنوان : « قال قدس الله سره - اقول » بر کتاب (قواعدالاحکام) علامهٔ حلی ، کاتب نسخه را تمام نکرده وتا اوآئل کتاب غصب شرح این متن را دارد : « ولوقال هو عبدی‌فاعتقه» آغاز (الحمدلله‌الذی شرف‌نوع الانسان وخصه بفضیلتی العقل والنطق من‌بین الحیوان وجعلهما ذریعة یتوصل بها الی‌مآربه ووسیلة یتسلق بها امنیاته ومطالبه وابهت (کذ) الاذهان لادراك شائر (کذ) شعب‌الکمالات و ومانح النطن للتیقظ والافنکار فی کیفیات الاستدلالات ومفیض‌الفهم لکشف الحجب عن المحتجبات ومنیل الذکالخرق‌الستور عن المطالب المستصعبات بحیث لایتورط فی شیئی من الاخطار عن جهالة ولا یتهجم علی امر من الامور عن غرة و ضلاله ولا یستهویه عن غفلة افیکه الافکین و لا یقذف به عن خدعه فی مهاوی الهالکین) انجام موجود (کما لوکان غصبه منوکیله اومورثه فهل ینفذ هذا العتق) نسخه مقابله شدهٔ . خطنسخ ۲۳ سطری.دارای ۱۳۶ برك.اندازه ۲۶ در۱۶ وقفی شیخ بهائی (۵۷۲۷)

۸۹۶ وسیلة القاصد

عربی. مکرر پیش . این‌نسخه قطعهٔ ازاین کتاب است،آغاز (شیاةوقل المرتضی وابن ادریس وسلار) انجام موجود (ولو سبق احدهما صح خاصه) نسخه قدیمی و رطوبت‌رسیده است ، خطنسخ مختلف السطر ، عناوین‌بشنجرف . دارای۳۰ برك. اندازه ۱۸ در۱۱ واقف شناخته نشد (۲۷۸۲)

((حرف ه))

۸۹۷ هدایة الشیعة

فارسی . مؤلف: حاج‌آقا ابوالمعالی (محمد بن مولانا حاج‌محمدابراهیم) کرباسی، متولد درشب هفتم‌شعبان ۱۲۴۷دراصفهان، متوفای درصبح چهارشنبه ۲۷ صفر ۱۳۱۵ به بیماری اسهال کبدی، مدفون نزدیك قبرپدرش قرب مسجد حکیم اصفهان، از شاگردان میر سید محمد شهشهانی و میر سید حسن مدرس اصفهانی است . از علمآء جامع و بمانند پدرش متورع ومحتاط بوده(۱) کتاب فتوائی مفصلی است حاوی فرآئض وسنن که بر یکمقدمه وچند مقصد وخاتمه ترتیب یافته، هرمقصدی حاوی عناوین (فصول‌و

(۱) بدرالتمام . درتذکرة القبور این کتاب (هدیة الشیعه) ضبط شده

مناهج) است. این نسخه حاوی مقدمه درفضیلت نماز ومقصد اول درطهارت و نمازهای واجب ومقصد دوم درنمازهای مستحب وخاتمه درآداب و احکام میت است ، مؤلف در شعبان ۱۲۶۱ در راه سفر حجاز شروع بتألیف این کتاب نموده، آغاز (الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی اشرف خلقه محمد وعترته الطاهرین المعصومین صلوات الله وسلامه علیهم اجمعین الی یوم الدین وبعد میگوید اقل خلق الله ابن اشرف الحجاج) انجام (ششم سنتی است که بآن عمل نمایند ازارشاد وهدایة خلق یا تصنیف کتب ومانندآن) کاتب: محمد علی بن محمد باقر حسینی ، تاریخ تحریر: چهارشنبه ٦ صفر ١٢٦٧ قسمتی ازنسخه مقابله شده . ازاواسط ٦ صفحه نوشته نشده . خط نسخ ٢١سطری، عناوین درمتن وحاشیه بشنجرف نوشته شده . دارای ٤٨٠ برگ. اندازه ٢١ در ١٥ خریداری آستانقدس دراسفند ١٣٢٧ (٧١٦٩)

٨٩٨ هدایة الصراط فی منع تأتی الاحتیاط

عربی . مؤلف: شیخ عبدالله سماهیجی ، رساله دراثبات حرمت جمع میان نماز جمعه وظهر است . رساله مرتب است بر یکمقدمه ودوباب و خاتمه . عناوین مطالب : مقدمة لایخلو مصلی الجمعه اما ان یکون مجتهدا الخ (دربیان دویست وده فرض که درباب نمازگذار ازامام ومأموم نموده) الباب الاول فی شرح احکام الشکل الاول المختص بامام الجمعة وفیه ثلاثة فصول . الباب الثانی فی شرح احکام الشکل الثانی المختص بالمأموم و فیه ثلثة فصول . خاتمه اعلم انالاننکر رجحان الامر الاحتیاط بل لاندفع وجوبه الخ (در بیان موارد عمل باحتیاط) مؤلف درآخر رساله آورده که تألیف این رساله درهنگام ناامنی وانقلاب بوده وازبیم جان بکوهستان پناه برده بودم ودرتألیف آن کتاب فقه و حدیث دردست نداشتم وبمحفوظات خاطر متکی شدم وباین جهة احادیث واقوال مناسب را نیاوردم . تاریخ ختم تألیف : ١٥ جمادی الثانی ١١٢٨ دربهبهان، آغاز (الحمدلله الذی شرع الجمعة وجعل الظهر معها بدعة والصلوة والسلام علی هداة الانام من الضلالة والمرشدین الی ابواب الدلالة والکاشفین عن وجوه الحیرة بمفاتیح ابواب البصیرة محمد الخیرة من العالمین وآله البررة المیامین) انجام (والمعاند لاینتفع بالف عباره) تاریخ تحریر: ٩ جمادی الاول ١٢١٨ خط نسخ ١٧ سطری. دارای ١٦ برگ. اندازه ٢١ در ١٥ وقفی ملکزادهٔ کوثر ، این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ٨١٩ فقه ازص ٤٤ به بینید (٦٩٨٢)

٨٩٩ هدیة المؤمنین

عربی . مؤلف : سید نعمت الله جزائری . رساله ایست استدلالی ومفصل درطهارت

وصلوة، مرتب برعنوان‌دو (کتاب) باذکر احادیث وادله بطور اختصار، آغاز (الحمدلله الذی فقهنا فی امورالدین وجعل الصلوة قربانا لعباده المتقین و الصلوة علی من ارسله لتمهید قوآعد الدین و شفعه فی الامة بل فی الانبیآء والمرسلین وعلی آله مصابیح غیاهب الظلام الذین اوجب طاعتهم علی الخاص والعام) انجام (وهو دعاء بیت المعمور اذکان الملائکة یطوفون به) کاتب: محمد باقر بن سعد الدین محمد حسینی، تاریخ تحریر: ۱۱۱۰ یا ۱۱۳۰ درسبزوار، خطنسخ ۲۱ سطری. عناوین‌بشنجرف. دارای ۷۳ برك. اندازه ۱۹ در۹ خریداری‌آستانقدس درفروردین ۱۳۲٤ (٦٦٦٦)

((حرف ی))

۹۰۰ ینابیع الولایة

عربی. مؤلف: سید ابو طالب‌قائنی (مذکوردرص۳۰۹) کتابی است استدلالی دراقسام واحکام ووظآئف ولایات واولیآء، کتاب مرتب‌است برعنوان یکمقدمه‌و۱٦مقام وخاتمه: المقدمة فی‌تعریف الولایة وتقسیمها وبیان الاصل فیها، المقام الاول فی ولایة الحکومة التی عبر عنها فی کره بولایة السلطنة ۲ فی ولایةالقرابة ۳ فی ولایة الوصیة الشاملة للوصایة ٤ فی ولایة الوکالة ٥ فی ولایة الاذن ٦ فی ولایة الحسبة ۷ فی ولایة ناظر الوقف الدایرعلی الالسن بالمتولی ۸ فی ولایة متولی الصدقة فی مجهول المالك ۹ فی‌ولایة المضطر الی‌الانتفاع بمال الغیر ۱۰ فی ولایة المرتهن ۱۱ فی ولایة السآئق للهدی المشعر اوالمقلد له لعقد احرامه ۱۲ فی ولایة سیدعلی عبده ۱۳ فی‌ولایة‌المقاص ۱٤ فی ولایة الحضانة ۱٥ فی‌ولایة احکام المیت ۱٦ فی ولایة الجایر علی مایاخذه باسم الخراج والمقاسمة. خاتمه دراجرت ولی، تاریخ ختم تألیف شب جمعه ۳محرم ۱۲۸۳ آغاز (الحمد لولیه والصلوة علی نبیه وآله سیما ابن‌عمه ووصیه) انجام (وان یردهما مامر من النصوص والفتاوی) کاتب: نجف بن میرزا علی اکبربیرجندی، تاریخ‌تحریر: ۱۲۸۷ نسخه‌مقابله شده، صدر نسخه دوصفحه اسامی مؤلفات مؤلف وهم‌قصیده درمدح اواثرخامه وطبع حاج احمد شاگرد مؤلف‌است (۱) خطنسخ ۱۱سطری. عناوین‌بشنجرف نوشته‌شده، دارای ۱۷٤ برك. اندازه۲۱ در۱٥خریداری‌آستانقدس‌دراسفند۱۳۲۷(۷۱۷۰)

---

(۱) اسامی وموضوع مؤلفات مذکوره اینست: ۱ کواکب سبعه دراصول ۲ ینابیع الولایه ۳ کتاب مکاسب واحیآء موات ٤ رسالة (دره) درطریق معرفت ٥ لؤلؤة الغالیه در اسرار شهادت ٦ رسالة اعتقادات درکلام ۷ فوآئد غرویه در رجال ودرایه ۸ کتاب سؤآل وجواب درفقه ۹ ماحی‌الظلمات در رد ملا شمس مفتی هرات ۱۰ رساله دروقف ۱۱ مناسك‌حج ۱۲ تعلیقه بر رسآئل شیخ انصاری ۱۳ رساله در صلوة مسافر ۱٤ دروس در حج و قضآء وشهادات. مطلع قصیدهٔ مذکور این است:
« بوقت که توفیق حق مصاحب شد ــ نخست کرد سپاس خدای بی‌همتا »

(کتب فقه چاپی)

((حرف الف))

۱۸۸ آداب التجاره

فارسی . مؤلف : وحید بهبهانی . کتاب فتوائی جامعی است درابواب معاملات که مدتها مورد عمل بوده وفقهاء متأخرین برآن حاشیه نگاشته اند . کتاب دراین چاپ معلق بحواشی میرزا محمد حسن شیرازی (۱) است ، چاپ سنگی بخط نسخ تهران در ۱۲۹۴ وقفی حاج قائم مقام (۱۶۳۸)

۱۸۹ آداب التجاره

فارسی . مکرر پیش. چاپ سنگی بخط نسخ، بمبئی درچاپخانهٔ امیرالدین در ۱۲۹۹ وقفی شجیعی درفروردین ۱۳۱۵ (۱۶۳۶)

۱۹۰ آداب التجاره

عربی ، مکرر پیش . کتاب دراین چاپ معلق است بحواشی میرزا محمد حسن شیرازی وحاج میرزا حسین بن حاج میرزا خلیل تهرانی. چاپ سنگی تهران بخط نسخ در چاپخانهٔ استاد خدا داد درمحرم ۱۳۱۶ وقفی فهرستی (۱۶۳۷)

۱۹۱ آداب جمعه

فارسی . مؤلف: شهیدثانی . مترجم معاصر: ابوالقاسم (بن محمد زمان تفرشی)

---

(۱) فرزند میرزا محمود خوشنویس فرزند میرزا اسماعیل حسینی متولد درنیمهٔ جمادی الاول ۱۲۳۰ در شیراز، متوفای به بیماری سل درشب چهار شنبه ۲۴ شعبان ۱۳۱۲ درسامرآء ، مدفون درنجف درمدرسهٔ جنب درب طوسی ازصحن روضهٔ منورهٔ علوی، مجدد ومحیی آثار واحکام درآغاز قرن چهاردهم، دراوائل عمر یتیم گشت ودرتکفل دائیش مقدمات را آموخت، برای تحصیل مراتب عالیه درسال ۱۲۴۸ مهاجرت باصفهان نمود . در مدرسهٔ صدر مقیم گشت . اندکی ازمحضر شیخ محمد تقی صاحب هدایة المسترشدین استفاده و با در گذشت او نزد میر سید حسن مدرس تلمذ نموده ، برای تکمیل فقاهت درسال ۱۲۵۹ نجف رفت ودرزمرهٔ خواص اصحاب واعاظم شاگردان شیخ انصاری درآمد ، بلطف قریحه وحدت ذهن وهوش وفراست ومآل اندیشی بی‌مانندی که داشت برتمام اقران ممتاز گشت، پس از رحلت شیخ اعاظم واجلاء شاگردان شیخ شایستگی اورا برای مرجعیت عامه اذعان وحضرتش را برخویش مقدم داشتند ، بمواهب ذاتی مرجع مسلم وپیشوای مطاع گردید ، داستان تاریخی تحریم تنباکو نمونه ایست ازنفوذ کلمش ، درسال ۱۲۹۱ بجهتی مهاجرت بسامرآء نموده، ازمآثر باقیه‌اش تأسیس مدرسه ایست درآنجا که تا کنون دائر ومعمور است فوائد الرضویه ج۲ ص ۴۸۲ ، فارسنامهٔ ج ۲ ص ۵۴ ، المآثر والاثار ص ۱۳۷

کتب چاپی

سحاب متولد دررجب ۱۳۰٤ هـ ق درتفرش، صاحب تألیفات ممتعه ومتنوعه. مقدمات را درتفرش نزد میرزا سیدمحمد امام جمعه و سید علی اکبر سجادی آموخته . در ۱۳۲٤ بتهران آمده وبتکمیل تحصیلات پرداخته . درحوزهٔ درس حاج میرزا ابو القاسم فاضل تفرشی حکیم وحاج سید عبد الرحیم دماوندی علوم معقول ومنقول را فراگرفته وزبانهای فرانسه وانگلیسی را بقدر کفایت تحصیل نموده. دوسال درمدرسهٔ آلیانس فرانسه بتدریس وهم تکمیل زبان مشغول بوده . درسال ۱۳۰۹ دروزارت فرهنك واردخدمت شده والحال با اندوختهٔ فراوانی ازدانش وتجربه دردانشسرا ودبیرستانهای پایتخت مدرس ادبیات است (۱) تاریخ ختم ترجمه : ۲۲ رمضان ۱۳۶٦ ، چاپ سربی تهران درچاپخانهٔ تابان درسال مذکور ، وقفی مترجم درشهریور ۱۳۲٦ (۱۰۷۱۹)

۱۹۲ ابانة المرضیه

عربی. مؤلف حاج ملامحمد صالح بن محمد سعید خلخالی (مذکور درص ۱۰۳) کتاب حاشیه ایست توضیحی برمبحث قبله ازکتاب (روضة البهیه) چاپ سنگی بخط نسخ، تهران د رشعبان ۱۳۱۳ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۰۹٦۳)

۱۹۳ اثنی عشریه

عربی . مکرر ٤۷۰ خطی مؤلف : شیخ بهائی ، پس ازاین دعاء (یا من اظهر الجمیل) است. چاپ سنگی تهران بخط نسخ درچاپخانهٔ مشهدی محمد تقی در ۱۳۰۹ بخط زین العابدین ، وقفی فهرستی (۱٦٤۱)

۱۹٤-۱۹۵ اثنی عشریه

عربی ، مؤلف : حاج شیخ عبدالله مامقانی . مجموعه ایست شامل دوازده رسالهٔ فقهی استدلالی : ۱ وسیلة النجات فی اجوبة جملة من الاستفتاآت ۲ مجمع الدرر فی مسائل اثنی عشر ۳ مسائل الاربعین العاملیة ٤ مسائل الخوئیة ٥ رسالة فی المسافرة لمن علیه قضاء رمضان مع ضیق الوقت ٦ رسالة عدم ایراث العقد والوطی لذات البعل شبهة حرمتها ابدا ۷ رسالة المحاکمة بین علمین فی فرع عدم ارث الزوجة من الاراضی ۸ کشف الریب والسوء عن اغناء کل غسل عن الوضوء ۹ رسالة فی اقرار بعض الورثة بدین وانکار الباقی ۱۰ کشف الاستار عن وجوب الغسل علی الکفار ۱۱ غایة المسئول فی انتصاف المهر بالموت قبل الدخول ۱۲ مخزن اللئآلی فی فروع الاجمالی ، چاپ سنگی بخط نسخ نجف ، چاپخانهٔ مرتضوی بخط احمد قمی در ۱۳٤٤ وقفی مؤلف درذیحجهٔ ۱۳٤٦، وقفی

(۱) درجلد چهارم فهرست نیز نامش باجمال مذکوراست

فقه

کتب چاپی

فهرستی (۱۶٤۰) و (۱۶۳۹)

۱۹۶ اجاره

عربی . مؤلف : مولانا حاج میرزا حبیب الله (بن میرزا محمد علیخان) رشتی ، متوفای بسن متجاور بر ۸۰ سالگی درشب پنجشنبه۱٤ جمادی الثانی۱۳۱۲ درنجف،مدفون درحجرهٔ واقع درجنب درب شرقی سمت راست صحن روضهٔ مطهره ، مبادی را در رشت آموخته، در قزوین نزد شیخ عبدالکریم قزوینی و درنجف خدمت صاحب جواهرالکلام و شیخ انصاری تلمذ وتکمیل نموده ، از اعلام محقق ومتورع ومتعبد عصر خود بوده، از ریاست ومرجعیت روگردان بود ، حوزهٔ تدریسش بنام واغلب از شاگردانش واجد مراتب عالیهٔ اجتهادبودند،در۱۳۰۲سفری بخراسان کردومورد تجلیل واحترام دربار شاهنشاهی وعموم طبقات گشت (۱) کتاب شرحی است تحقیقی درباب اجاره (شرآئع) که باین نام چاپ و مشهور شده ، چاپ سنگی تهران بخط نسخ در۱۳۲۰ بخط محمد باقراو وجنی، خریداری آستانقدس درفروردین۱۳۲٤ (۹۶۲۵)

۱۹۷ اجاره

عربی . مؤلف: شیخ‌فیاض (بن ملا محمد سرخه دیزجی)زنجانی‌متولد در۱۲۸۵دردیهٔ (سرخه دیزج ازمحال زنجان) متوفا درجمعه۱٤ ذیحجه۱۳۶۰ درزنجان. مدفون‌درمقبرهٔ آخوندملا علی قارپوزآبادی‌درطرف شرقی‌شهر، ازعلمآء معروف معاصراست ، مقدمات‌وسطوح رانزد پدروفضلاءزنجان دیده، درتهران‌خدمت‌میرزامحمد حسن‌آشتیانی‌ومیرزا ابوالحسن جلوه‌تلمذ کرده ، درنجف عمدهٔ تلمذ وتکمیلش درخدمت شیخ هادی تهرانی بوده و از خواص و شاگردان ممتاز او است ، درحدود ۱۳۲۶ بزنجان بازگشت ، بتدریس واقامهٔ جماعت مشغول و جمعی از مردم آن شهرستان را مرجع تقلید بود (۲) کتابی است استدلالی حاوی فروع . تاریخ‌ختم‌تألیف : ۲۹ صفر ۱۳۳۶ چاپ سنگی ، نسخ ، تهران ، چاپخانهٔ علمی بخط میرزا محمد تقی زنجانی در۱۳٤۳ خریداری‌آستانقدس‌درابان ۱۳۲۷(۱٤۲۵۰)

۱۹۸ احکام

فارسی ، رساله ایست شامل برحکم وفتوای بیست نفر ازعلمآء ومراجع تقلید امامیه برتحریم رفتن حاجیان ازراه جبل درسال ۱۳۲۰ هـ ـ ق مقدمه وحکم اول آن از حاج شیخ فضل الله نوری است ، این رساله بجهت تعدیاتی که بحجاج ایرانی‌میشده تألیف ومجاناً نشر یافته، چاپ‌سنگی بخط نسخ. تهران درشعبان ۱۳۲۰ وقفی فهرستی (۱۷۳۸)

---

(۱) اعیان‌الشیعه ج ۲۰ ص۹۵ (۲) علمآء معاصرین ص ۱۸۹

کتب چاپی

۱۹۹ احکام سهله دراعمال حج وعمره

فارسی . مؤلف : سید حسین عرب باغی . رسالهٔ روانی است در احکام ومسائل حج وعمره ، با ترجمهٔ نصوص وارده درهرفرعی ، تاریخ ختم تألیف: شعبان ۱۳۴۹رسالهٔ (سیاست فرقانی درذبح قربانی) ازمؤلف ضمیمه است ، این رساله دربیان اسرار بودن (ذبح) در اعمال حج بمأثور ازخاندان عصمت است ، تاریخ ختم تألیف : رجب ۱۳۵۰ چاپ سنگی بخط نسخ. تبریز ، وقفی مؤلف درمرداد ۱۳۱۶ (۱۶۴۹)

۲۰۰ احکام الوقف

عربی . مؤلف : شیخ هلال بن یحیی بصری حنفی متوفای ۲۴۵ (۱) ازاصحاب قاضی ابو یوسف وابوالهذیل زفر بن هذیل بن قیس بن سلیم (متولد ۱۱۰ متوفای۱۵۸) است. روایت میکند از ابو عوانه وابن مهدی ، کتابی است استدلالی بمسلك امام‌اعظم ابو حنیفه وحاوی فروع است ، کتاب را مجلس دآئرة المعارف عثمانی حیدرآباددکن تصحیح ومصدر بفهرست مطالب ومذیل بترجمهٔ مؤلف نموده و نشرداده ، چاپ سربی چاپخانهٔ دآئرة المعارف عثمانی حیدرآباد دکن در ۱۳۵۵ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲۹۴۷)

۲۰۱ ادلة العلميه

عربی. مؤلف معاصر : محمد فرید وجدی مصری، کتاب دراثبات جوازترجمهٔ (قرآن) است بزبانهای دیگر ورد است بر رسالهٔ شیخ محمد مصطفی شاطر (که در حرمت آن تألیف نمود) دراین رساله اسلوب فقاهت کمتر رعایت شده، چاپ سربی مصر چاپخانهٔ معاهد الدینیة در ۱۳۵۵ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۸۲۶۶)

۲۰۲ ارشادالامه

فارسی . مؤلف معاصر : شیخ عبدالنبی (بن میرزا محمدعلی بن میرزا آقا بن عبدالرزاق بن‌سلطان‌ابوطالب بن‌شیخ ابوذر) عراقی؛ متولد در ۱۳۰۸ دردیهٔ (رفس) ازمحال اراك . نزد سیدابو الحسن اصفهانی وآقا ضیاءالدین عراقی وشیخ مهدی مازندرانی وشیخ علی گنابادی‌ودیگر ازعلماء نجف تلمذ کرده ، امروزمقیم درشهرستان قم است ، کتابی است استدلالی دربیان عدم وجوب نماز جمعه در عصرغیبت ، تاریخ ختم تألیف : رجب ۱۳۶۰ ، چاپ سربی‌نجف؛ چاپخانهٔ غری درسال مذکور ، وقفی آقا نجفی عراقی درتیر ۱۳۲۷ (۱۲۵۰۰)

---

(۱) کشف الظنون ج ۱ وهم آنچه که درآخر کتاب آورده شده .

فقه

کتب چاپی

ارشاد العوام

فارسی . مؤلف : آخوند ملا محمد تقی کاشانی تهرانی (۱) رساله ایست حاوی احکام و مسائل ربا ، تاریخ ختم تألیف: ۱۷ صفر ۱۳۲۰ این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۲۳۸ اخبار چاپی به‌بینید .

ارشاد المؤمنین

بنگرید بباب اخبار

۲۰۳-۲۰۴-۲۰۵ ازاحة الشکوك

عربی . مؤلف : مولانا حاج میرزا محمد حسن (بن میرزا جعفر بن میرزا محمد) آشتیانی متولد در حدود ۱۲۴۸ متوفای در ۱۳۱۹ مدفون در نجف در حجره اول ازدالان بالاسر روضهٔ منوره (۲) از اجلاء شاگردان شیخ انصاری و مقرر درس او بود ، اندکی پس از رحلت استادش بتهران آمد ، مرجعیت عامه و مقبولیت تمامی را داشت ، رساله ایست استدلالی (درمسئلهٔ لباس مشکوك) تاریخ ختم تألیف : دههٔ اول ازمحرم ۱۳۱۳ رسالهٔ درحکم ظروف طلا ونقره (رسالة فی حکم اوانی الذهب والفضة) ازاو ضمیمه چاپ شده، چاپ سنگی نسخ. تهران . درسال مذکور، بخط محمد خوانساری . وقفی نائینی ، وقفی ملکزادهٔ کوثر ، وقفی شجیعی (۱۶۴۲) و (۱۱۰۱۹) و (۱۶۴۳)

۲۰۶-۲۰۷ ازاحة الشکوك

عربی ، بمانند پیش . کتاب دراین چاپ نیز مذیل است ارساله درحکم اوانی ، چاپ سنگی نسخ . تهران در ۱۳۱۵ بخط احمد تفرشی ، وقفی فهرستی (۱۶۴۴) (۱۶۴۵)

۲۰۸ ازالة الشکوك

عربی . مؤلف : سید محمد جعفر (بن سید محمد طاهر بن سید محمد علی) طاهری شیرازی متولد در ۲۰ جمادی الثانی ۱۳۱۰ ، مبادی را درشیراز دیده . درنجف خدمت آقا ضیاء الدین عراقی وسید ابوالحسن اصفهانی ودیگر از اساتید عصر تلمذ کرده . و اینك درشیراز مقیم ومعروف است . رساله‌ایست استدلالی دربیان حکم لباس مشکوك ، چاپ سربی شیراز درچاپخانهٔ موسوی در رمضان ۱۳۶۶ وقفی مؤلف درمرداد ۱۳۲۶ (۱۰۶۹۶)

۲۰۹ اساس الایمان

فارسی . مؤلف: سید حسین عرب باغی . رساله ایست استدلالی دروجوب حجاب بر زنان . تاریخ تألیف: ۵ جمادی الاول ۱۳۵۰ ، چاپ سنگی بخط نسخ . تبریز وقفی حاج مختار معینی درمهر ۱۳۱۴ (۱۶۴۶)

---

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست (۲) اعیان الشیعه ج ۲۱ ص ۱۴۱

کتب چاپی

۲۱۰-۲۱۱-۲۱۲ اسداء الرغاب

عربی . مؤلف : مولانا سید محمد باقر بن سید ابوالحسن بن سیدعلی شاه بن‌سید صفدرشاه بن سیدصالح رضوی قمی کشمیری، متولد در ۱۷صفر ۱۲۸۵ درلکهنو، متوفای در عصر پنجشنبه ۱۶ شعبان ۱۳۴۶ درکربلاء ، علوم مقدماتی را درلکهنو دیده ، در نجف خدمت حاج شیخ حسن مامقانی وصاحب کفایة الاصول وسید محمد کاظم طباطبائی یزدی وشریعت اصفهانی وحاج میرزا حسین‌خلیلی تهرانی تلمذ نموده، پس‌ازتکمیل‌مراجعت بلکهنو کرد ودرآنجا مرجعیت داشته ، درسفر عتبات درگذشت ، کتابی است استدلالی درمسئلهٔ وجوب حجاب ومذیل است بترجمهٔ مؤلف بقلم سید عالم حسین وفهرست مطالب کتاب ، چاپ سنگی بخط نسخ. نجف . چاپخانهٔ مرتضوی . بخط کاظم محلاتی در۱۳۴۷ وقفی سید علی صاحب درمهر ۱۳۱۲، وقفی حاج سید رضاقوچانی درمرداد۱۳۲۴، وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۶۴۷) و (۹۹۳۶) و (۱۱۰۲۳)

۲۱۳ اسرارالصلوة

عربی . مکرر ۵۰۵ فقه‌خطی، مؤلف : شهید ثانی ، چاپ سنگی بخط‌نسخ ، بقلم محمد ابراهیم در۱۲۹۶محل چاپ‌ایران، خریداری‌آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸(۶۷۸۷)

۲۱۴ اسرارالصلوة

عربی. مکرر پیش . کتاب دراین چاپ‌معلق است بحواشی‌آخوند ملاعبدالرسول، چاپ سنگی بخط نسخ تهران در ۱۳۰۵ وقفی نائینی (۱۶۴۸)

۲۱۵ اسرارالصلوة

عربی ، مؤلف مولانا حاج میرزاجواد ملکی‌تبریزی، متوفای در۱۳۴۴ درقم ، درنجف نزدمرحوم‌آخوندملاحسینقلی همدانی معارف واخلاق‌را کسب‌نموده و بتهذیب‌وتکمیل نفس پرداخت درحدود ۱۳۲۰ مراجعت بایران‌کرد ومقیم قم‌گردید (۱) کتاب در بیان نکات ولطائف واسرار طهارت وصلوة است ، چاپ سنگی . بخط نسخ تهران ، چاپخانهٔ عامی . بقلم محمد علی نائینی در۱۳۳۹ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۰۳۲)

۲۱۶-۲۱۷ اصول‌دین وفروع دین

فارسی . اثرقریحهٔ خادم‌از ادباء اول این سده که تا سال چاپ زنده بوده، منظومه ایست دراصول‌دین واحکام نماز وروزه، تاریخ ختم تألیف : جمادی‌الاول ۱۳۰۴ چاپ سنگی ، بخط نستعلیق تهران، در۱۳۳۲ وقفی فهرستی (۱۸۲۶) و (۱۸۲۷)

---

(۱) الذریعه ج۲ص۴۲

فقه

کتب چاپی

۲۱۸ اعلام العامة فی صحة الحج مع العامه

فارسی . مؤلف : شیخ عبدالنبی عراقی مذ کور . رساله ایست استدلالی در بیان صحت حج با اهل سنت وجماعت هنگام اختلاف درموقف، تاریخ ختم تألیف: محرم۱۳۶۰ رسالهٔ (ایقاظ البشر) ازاو ضمیمه چاپ شده . چاپ سربی نجف چاپخانهٔ غری در ۱۳٦٤ وقفی مؤلف درشهریور ۱۳۲٦ (۱۰٦۹۹)

۲۱۹ اقالة العاثر فی اقامة الشعائر

عربی. مؤلف معاصر: سید علینقی (بن سید ابی الحسن بن سید محمد ابراهیم بن سید محمد تقی بن سید حسین بن سید دلدارعلی نقوی نصیرآبادی) لکهنوی، متولد در۱۳۲۳ ازفضلاء معاصرمقیم درلکهنو وصاحب تألیفات است . نزد میرزا ابو الحسن مشکینی و میرزا محمد حسین نائینی تلمذ نموده . روایت میکند ازسید حسن صدر (۱) رساله ایست استدلالی درمسئلهٔ شبیه درآوردن وبرخی ازکارهای مربوط بمواکب عزاداری وسوگواری برحضرت سید الشهداء ع ودرآن متعرض برساله (التنزیه) شمارهٔ ۲۸۲ فقه چاپی شده . چاپ سربی نجف چاپخانهٔ حیدریه در۱۳٤۷ وقفی مؤلف درشهریور۱۳۱۰ (۱٦۵۲)

اقناع اللائم علی اقامة المآتم

ضمیمهٔ شماره ۸۲۷ اخبارچاپی به بینید.

۲۲۰-۲۲۱ الف سؤآل

فارسی . مؤلف معاصر: شیخ محمد رضا (بن حاج آخوند) چال حصاری تهرانی معروف به (افضل) متولد در۱۲۸۹ھ - ق ازمتفقهان اخباری ومجاور آستان مقدس قم است . کتاب حاوی فروع بطور (سؤآل - جواب) بمشرب فقهاء اخباری، باشارهٔ بمدرك. ظاهراً اصل کتاب شامل هزارسؤآل بوده، لیك تعداد چاپ شده ۹۵٦ مسئله است. چاپ سنگی نسخ در۱۳٤۷ بخط علی اکبر تفرشی . محل چاپ ظاهراً تهران است. وقفی فهرستی، خریداری آستانقدس درآذر۱۳۲۷ (۱٦۵۰) و (۱۳۰۵۳)

۲۲۲-۲۲۳ الفیه

عربی . مکرر۵۰۹ خطی. مؤلف: شهید اول. رساله معلق است بحواشی وآنرا حاج میرزا مهدی نوری وشیخ محمد صادق تصحیح نموده‌اند. رساله (درتعیین مواضعی که شیخ طوسی دعوی اجماع نموده وخود مخالفت کرده) ازشهید ثانی ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی

---

(۱) درجلد چهارم فهرست نامش مذکوراست وآنچه دراین جلد زیادتر آورده شده ازافادات شفاهی مؤلف است درسفر سال ۱۳۲۸ خورشیدی بمشهد

بخط نسخ تهران چاپخانهٔ میرزا حسن‌تهرانی در ۱۳۰۸ بقلم ابوالقاسم گیلانی. وقفی فهرستی.
خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۱۶۵۱) و (۶۷۸۸)

۲۲۴-۲۲۵ الفیه

عربی ، بمانند شماره ۷۶۳ فقه خطی . تفصیل گفتار درباب مؤلف آن گذشت. برخی ازصفحات معلق است بحواشی توضیحی، چاپ سنگی بخط نسخ‌تهران‌در ۱۲۷۱ وقفی حاج‌سید محمدشوشتری، وقفی فهرستی (۱۸۳۰) و (۱۸۳۱)

۲۲۶ انتصار

عربی . مکرر ۵۱۶ فقه خطی. مؤلف : شریف مرتضی . کتاب را حاج میرزا شکرالله لواسانی (۱) تصحیح نموده ، چاپ سنگی تهران‌بخط نسخ‌احمدهزارجریبی در شوال ۱۳۱۵ خریداری آستانقدس در آذر ۱۳۲۷ (۱۳۱۲۳)

۲۲۷ انصاف

عربی . مؤلف : مولانا شیخ محمد طه بن شیخ مهدی بن‌محمد رضابن شیخ‌محمد بن‌حاج نجف تبریزی الاصل نجفی، متوفای ۱۳۲۳ درنجف،مدفون درحجرهٔ اول سمت‌چپ متصل بدرب قبلهٔ صحن روضهٔ مطهره . ازشاگردان شیخ محسن خنفر ، روایت میکنداز حاج ملاعلی خلیلی . فقیه بارع وتقی‌متورع عصرخوبوده، درعرب مرجعیت تامی‌داشته، درآخر عمر نابینا گشت (۲) کتاب بمانند حاشیه برجواهر الکلام ودرتحقیق این‌مسآئل ازآن‌کتاب است : تجارت وبیع وخیارات . رهن . صلح . شرکت . مضاربه . ودیعه. اجاره ، وقف . غصب . شفعه . ارث . قضآء . رسآئل استدلالی‌ذیل‌که ازمؤلف مذکور است ضمیمه چاپ شده : ۱ فآئده درعلم بطهارت وحدث وشك درتقدم وتأخر ۲ رساله دراحکام مسافر ۳ رساله در حبوه ٤ فآئده دراحکام‌تیمم ٥ رساله دراحکام اکراه وتقیه ٦ مسئله اینکه اصل درنکاح دوام‌است یاانقطاع ۷ احکام حیض واستنجاء باحجارونیت، چاپ سنگی بخط‌نسخ تهران ، در۱۳۲٤ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۱۰۱)

۲۲۸ انوارالرضویه

عربی . مکرر شمارهٔ ۱ فقه چاپی . مؤلف : سید محمد رضا بن سید اسماعیل موسوی شیرازی مقیم در تهران متوفای حدود ۱۳۰۲ ازشاگردان‌شیخ انصاری است (۳) کتاب شرح مفصل مزجی واستدلالی‌است برکتاب (مختصرنافع) محقق حلی موجودی

---

(۱) متوفای در۱۳۱۹ ازمعارف تهران . ترجمه‌اش درالمآثر والاثار مذکوراست، تاریخ فوتش‌بروایت حاج عمادفهرستی‌است . (۲) فوآئد الرضویة ج ۲ (۳)الذریعه ج ۲ ص ٤۲۷

ازاول طهارت تاآخر اعتکاف است . کتاب مصدر است بذکر احادیث بمختصری دراصول بطور (سؤآل وجواب) وتقریظ های کتاب . چاپ سنگی بخط نسخ تهران، وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۸۲۹)

۲۲۹ انیس التجار

فارسی . مکرر ۵۲۱ خطی . مؤلف : مولانا مهدی نراقی . کتاب در این چاپ معلق است بحواشی سید محمدکاظم طباطبائی یزدی . چاپ سنگی تهران در ۱۳۱۷ بخط نسخ محمد باقر . خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۷ (۱۳۰۵۶)

۲۳۰ انیس المقلدین

فارسی. رساله مختصر عملی جامعی است بطور سؤآل وجواب مطابق فتوای سید ابو الحسن اصفهانی ، وسید ابوالقاسم اصفهانی آنرا مصدر بمختصری دراصول عقائد ومذیل بمسائل متفرقه نموده . چاپ سربی نجف چاپخانهٔ علوی در ۱۳۵۴ وقفی شیخ محمد باقر هروی در بهمن ۱۳۲۵ (۱۰۴۴۸)

۲۳۱ انیس المقلدین

فارسی . همان رسالهٔ عملیه سابق الذکر است با جزئی اختلافی مطابق فتوای فقیه العصر مولانا حاج آقاحسین طباطبائی بروجردی. رساله دراین چاپ مبحث اصول عقاید را ندارد . چاپ عکسی تهران بخط نستعلیق محمد صانعی خوانساری در جمادی الاول ۱۳۶۶ وقفی ابوطالب کتابداری درشهریور ۱۳۲۶ (۱۰۷۰۰)

ایقاظ البشر

عربی . مؤلف : شیخ عبد النبی عراقی مذکور رساله درمسئلهٔ حجیه (مجزی (بودن اضطراری مشعر) که ازمسائل باب حج است. تاریخ ختم تألیف: ۱۳۶۰ این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۲۱۸ به بینید

۲۳۲-۲۳۳ ایقاظ النبیه ج ۱

عربی . مؤلف : مولانا میرزا محمد اخباری(۱) کتاب شامل مسائل فقهی اجماعی واختلافی امامیه با اهل سنت وجماعت است که از کتاب (منتهی) علامهٔ حلی و کتاب (میزان) شعرانی استخراج ونقل نموده . این جلد در باب عبادات است وآنرا مصدر داشته بمختصری درمسائل اصولی ، کتاب را سید میرزا ابراهیم (ازنواده های مؤلف) تصحیح نموده ومذیل داشته بخاتمه درترجمهٔ مفصل احوال مؤلف . چاپ سربی بصره .

(۱) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست ، درآنجا نسب علویش ذکر نشده ، نسب نامه اش در خاتمهٔ این کتاب مندرج است

فقه

کتب چاپی

چاپخانهٔ الثغر در ۱۳۵٦وقفی سید ابراهیم در مهر ۱۳۱۷، وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱٦۵۳) و(۱۱۱۲٦)

((حرف ب))

۲۳٤ بحر الجواهر ج ۱

فارسی . مؤلف : حاج ملا محمدعلی واعظ فرزند میرزا محمد بن ابراهیم بن اسماعیل تبریزی، ازفضلاء امامیه درنیمهٔ دوم سده ۱۳معروف به (فقیه)(۱) کتاب مجموعه ایست دراحکام اجماعی ومشهوری‌فقهی‌ومندرج داشته درآن اصول‌دین واسرار معنوی‌احکام ومواعظ ونصایح وفوائدتفسیری وحدیثی‌را . این‌جلد مرتب بر یك مقدمه وچهارده باب است . باب اول در اصول دین . باب چهاردهم دراحکام زنا ولواط ومساحقه. مدت‌تألیف سه سال ، تاریخ ختم‌تألیف : ٦ رجب ۱۲۷۳ در تبریز . کتاب مصدر است بفهرست مطالب . چاپ سنگی تبریز درهمانسال . بخط نسخ علی اکبر تبریزی . وقفی‌علی‌نصرالله نیا (۱۰۸۳٤)

۲۳٦-۲۳۵ بحر الجواهر ج ۲

فارسی. بمانند پیش . مؤلف این جلدرا (نفایس الجواهر لذخر یوم الاخر) نامیده . در این‌جلد بجنبهٔ مواعظ و نصایح بیشتر پرداخته وجنبهٔ‌فقهی‌آن را مقدمه قرار داده، این‌جلد مرتب‌است بریك مقدمه وهشت باب ضمن فصول . باب اول درمذمت صفت ظلم وعدوان وغصب مال مسلمانان و بیان احکام مشتمله‌برآن وبیان عقوبت اخرویه و عاقبت دنیویه . تاریخ شروع بتألیف : غرهٔ محرم ۱۲۷۸ چاپ سنگی بخط نسخ تبریز در۱۳۲۳ وقفی علی نصرالله نیا ووقفی حاج قائم مقام (۱۰۸۳۵) (۱۸٤۵)

۲۳۷ بدایة المجتهد ونهایة المقتصد ج ۱-۲

عربی . مؤلف : ابن رشد دانشمند اندلسی نامی (۲) کتابی است استدلالی‌شامل احکام ومسائل اتفاقی واختلافی میان فرق اهل سنت وجماعت : کتاب ضمن‌دوجزء چاپ شده ، هرجزئی مصدراست بفهرست مطالب . جزء اول شامل ابواب : طهارت . صلوة زکوة ـ صوم ـ حج ـ جهاد ـ ایمان ـ نذور ـ ضحایا ـ ذبائح ـ صید ـ عقیقه ـ اطعمه واشربه، جزء دوم شامل ابواب : نکاح . طلاق . ایلاء . ظهار . لعان . احداد ، بیوع

(۱) ترجمه اش دیده نشد . درخاتمه این‌جلدآورده که تاحال تحریر خاتمه قریب شصت سال ازعمرش گذشته ازاین رو باید متولد درحدود ۱۲۱۳ باشد وهم‌آورده که از راه کتابت گذران مینموده برفع خصومات شرعی نیز شاغل‌بوده (۲) ترجمه اش درجلد چهارم‌فهرست مذکوراست: این کتاب درتذکرهٔ عیون الانباء بنام (نهایة المجتهد) ضبط شده

فقه

کتب چاپی

اجارات . جعل . قراض . مساقات . شرکت . شفعه . قسمت . رهون . حجر . تفلیس .
صلح . کفالت حواله . وکالت . لقطه . ودیعه . عاریه . غصب . استحقاق . هبات .
وصایا . فرآئض . عتق وکتابت . وتدبیر . جنایات وقصاص وجراح . دیات . قسامه .
احکام زنا وقذف وسرقت ، حرابت . اقضیه . کتابت . چاپ سربی مصر ، چاپخانهٔ مصطفی
حلبی در ۱۳۳۹ وقفی نائینی (۱۶۵۵)

۲۳۸ بدایة الهدایه

عربی . مکرر ۵۲۶ خطی . مؤلف : شیخ حر عاملی . چاپ سنگی تهران در
۱۳۱۸ بخط نسخ سید محمدعلی . وقفی فهرستی (۱۶۵۶)

۲۳۹ بدایة الهدایه

عربی . مکرر پیش . این نسخه ناقص است ، چاپ سنگی بخط نسخ هندوستان چاپخانهٔ
نولکشور ، وقفی حاج سید محمد شوشتری (۷۶۴۸)

۲۴۰ بدایة الهدایه

عربی . مکرر پیش . چاپ سنگی تهران در ۱۳۲۵ ، بخط نسخ محمد صادق
تویسرکانی . وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۱۷۴)

۲۴۱ بدایع الاحکام

عربی . مؤلف : میرزا مهدیخان بدایع نگار لاهوتی . کتاب ترجمه و توضیح
متن وجیز (بدایع المهدویه) تألیفش است . تاریخ ختم تألیف ترجمه : ۱۳۱۷ ه‍ - ق
درپشت صفحهٔ اول کتاب صورت تألیفات مؤلف است . رسالهٔ احتجاجیه بانصارا موسوم به
(افتضاح الکافرین) ازاو ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی تهران در ۱۳۲۴ بخط نستعلیق
احمد هزار جریبی وقفی فهرستی (۱۶۵۴)

۲۴۲ برهان القاطع لاحکام مختصر الشرآئع ج ۱

عربی . مؤلف : سید علی بن سیدرضا بن بحرالعلوم طباطبائی متولد حدود ۱۲۲۴
متوفای در ۱۲۹۸ درنجف ، ازشاگردان صاحب جواهر الکلام است (۱) کتاب شرح
بر کتاب (مختصر نافع) محقق حلی است . این شرح تمام نیست یا تمام چاپ نشده ، موجودی
ازآن سه جلد است . این مجلد از اول طهارت است تا آخر احکام غسل جنابت و ملحق
داشته باین جلد چهار مسئلهٔ زیر را که متن آن مسآئل نیز (مختصر نافع) است : ۱و۲
تحقیق درمسافت واحکام مسافر ۳ تصرفات مریض دراموالش ۴ میراث زوجه . مؤلف

---

(۱) الذریعه ج ۳ ص ۹۹ احسن الودیعه ج ۱ ص ۱۹۹

ازمسئلهٔ چهارم درتاریخ رمضان ۱۲۸۹ بسن شصت وپنج سالگی فراغت یافته. چاپ سنگی تهران در ۱۲۹۱، بخط نسخ خوب محمدعلی خوانساری . وقفی نائینی (۱۶۵۷)

۲۴۳ برهان القاطع ج ۲

عربی . بمانند پیش . این جلد ازاول مسنونات غسل تا آخر کتاب طهارت را دارد . مؤلف (رسالهٔ قبله) ورسالهٔ (حبوه) که مؤلفهٔ دیگرش است وهردو شرح است بر (مختصر نافع) ملحق باین جلد داشته . تاریخ ختم تألیف رسالهٔ اول : ۱۲۷۵ – تاریخ ختم رسالهٔ دوم : شب ۲۸ رمضان ۱۲۹۰ چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ کربلائی محمد حسین تهرانی ، نسخ خوب بخط حسن خوانساری در ۱۲۹۳ وقفی نائینی (۱۶۵۹)

۲۴۴ برهان القاطع ج ۳

عربی . بمانند پیش . این جلد شامل کتابهای صلوة وصوم وتجارت وقضاء است، دوکتاب اول مفصل وبقیه مختصر، کتاب صلوة تا آخر مبحث قرآئت است. تاریخ ختم کتاب صوم : ۲۰ شوال ۱۲۷۳ ؛ این جلد بهمت معین التجار حاج آقا محمد بوشهری چاپ شده، چاپ سنگی تهران بخط نسخ . وقفی نائینی (۱۶۵۸)

۲۴۵ بغیة الطالب

عربی . مؤلف : سید ابوالقاسم بن معصوم حسینی اشکوری. متوفای یکشنبه ۱۷ شوال ۱۳۲٤ یا ۱۳۲۵ درنجف، نزدمیرزای شیرازی وسید حسین ترك تلمذ کرده. عمدهٔ تلمذ وتکمیلش نزد میرزا حبیب الله رشتی بوده(۱) کتاب حاشیه ایست توضیحی بر کتاب (مکاسب) شیخ انصاری از اول باب بیع تا آخر مبحث تعارض مقومین، تاریخ ختم تألیف: شب ۹ رمضان ۱۳۱۲ چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ میرزا علی اصغر بسال ۱۳۲۲ بخط نسخ علینقی گیلانی، خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۷ (۱۳۱۲۸)

۲۴۶ بلغة الفقیه

عربی ، مؤلف : سیدمحمد بن سید محمد تقی بن سید رضابن بحرالعلوم طباطبائی نجفی، متولد درشب یکشنبه ۲٤ محرم ۱۲۶۱ متوفای در۱۱رجب ۱۳۲۶، ازفقهاء بارع عصر خود بشمار بود . اصول را نزد سید حسین کوه کمری وفقه را درخدمت عمش صاحب برهان القاطع وعقلیات را نزد ملا باقر شکی تلمذکرده پس ازفوت عمش بدرسی حاضر نشد وشروع بتدریس نمود ، در اوآخرعمر نابینا وبا آن حال تدریس مینمود (۲) کتاب مجموعه ایست استدلالی: شامل شانزده رساله۱ رساله درفرق بین حق وحکم۲ قاعده مایضمن بصحیحه

(۱) اعیان الشیعه ج ۸ ص ۱۶۳ ٠ الذریعه ج ۳ (۲) احسن الودیعه ج ۲ ص ۶۹

کتب چاپی

یضمن بفاسده ۳ حقیقت قبض تلف مبیع قبل القبض ٤ اراضی خراجیه ٥ اخذ اجرت برواجبات ٦ بیع معاطات ۷ بیع فضولی ومسئلهٔ ضمان ۸ منجزات مریض ۹ حرمان زوجه از بعض میراث ۱۰ رضاع ۱۱ ولایات ۱۲ قاعدة الید ۱۳ احکام الدعاوی ١٤ قرض ۱٥ وصیة ١٦ مواریث . چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ مشهدی خدا داد در۱۳۲۹ بخط نسخ سیف‌الله اصفهانی، وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۱۸۹)

۲٤۷ بیان

عربی . مکرر ٤٥ خطی ، مؤلف : شهید اول . از کتب معروف و خالی از استدلال است ، مأثورخامه‌اش ابواب طهارت وصلوة وزکوة وخمس وباب صوم تارکن دوم درامساك است ، کتاب معلق است بحواشی بامضاء (ع - ل) که ظاهراً محقق کرکی است ، ورسالهٔ (خلل الصلوة) که بشمارهٔ ٦۳۲ خطی است ووقفنامهٔ املاك حاج آقا محسن عراقی‌ضمیمه چاپ شده، چاپ سنگی تهران در۱۳۲۲ بخط نسخ محمد حسن، وقفی‌فهرستی (۱٦٦۰)

۲٤۸ بیان الجهر والاخفات

عربی ، مؤلف : سلطان‌العلماء ابوتراب سیدعلی‌بن مولانا سید ابوالقاسم‌رضوی قمی حایری لاهوری، متولد در ۱۲۸۸ (۱) رسالهٔ مختصر استدلالی است در حکم مسئلهٔ جهر واخفات قرآئت قرآن درنماز وخارج ازنماز ، تاریخ ختم تألیف : ۲٥ ربیع‌الاول ۱۳۲۲ ، چاپ سنگی لاهور بخط نسخ درچاپخانهٔ اسلامیه درهمانسال، وقفی‌جوادشجیعی درفروردین ۱۳۱٥ (۱٦٦۱)

((حرف ت))

۲٤۹ تاریخ التشریع الاسلامی

عربی ، مؤلفان‌معاصر: محمدالسایس وعبداللطیف السبکی‌ومحمد یوسف‌البربری مدرسین درجامع ازهر مصر ، کتاب تاریخ وسیرفقه‌اهل‌سنت است، ودرآن مبانی فرقهٔ اثنی‌عشریه را برروش دور ازدانش وخرد اهانت نموده اند ، کتاب مذیل است بفهرست مطالب ، چاپ سربی مصر چاپخانهٔ وادی الملوك در ۱۳٥٥ وقفی‌ملکزادهٔ کوثر(۱۱۲۳۸)

۲٥۰ تبصرة المتعلمین

عربی ، مکرر ٥۳۰ خطی ، مؤلف : علامهٔ حلی ، کتاب در این چاپ معلق است بحواشی سید محمد علی شهرستانی حایری ، چاپ سنگی تهران در چاپخانهٔ میرزا علی اصغر بخط نسخ محمد حسن گلپایگانی در ۱۳۲۰ وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱۱۲٦٦)

(۱) الذریعه ج ۳ ص۱۷۸ درجلد چهارم فهرست نیز نامش مذکور است

کتب چاپی

۲۵۱ تبصرة المتعلمین

عربی. مکرر پیش. کتاب دراین چاپ معلق است بحواشی سیدمحمد کاظم طباطبائی یزدی ، چاپ سنگی بخط نسخ تهران در۱۳۲۹ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۲۶٤)

۲۵۲ تبصرة المتعلمین

عربی . مکرر پیش . وقفی ملکزادهٔ کوثر . چاپ سنگی تهران در ۱۳۳۰ بخط نسخ احمد هزارجریبی (۱۱۲٦٥)

۲۵۳ تبصرة المتعلمین

عربی . مکرر پیش . کتاب دراین چاپ معلق است بحواشی سید محمد کاظم طباطبائی یزدی وشیخ محمد حسین کاشف الغطاء ، تاریخ ختم تألیف حاشیهٔ دوم : شوال ۱۳۳۷ متن وحواشی دریك صفحه دردوستون بفاصلهٔ خط جدولی درج شده . چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ دنکور در۱۳۳۸ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۸۵۱۱)

۲۵٤ تبصرة المتعلمین

عربی . مکرر پیش . کتاب دراین چاپ دارای شرح مختصر وحاشیه از حاج سید محسن امین عاملی است ، تاریخ ختم تألیف شرح وحاشیه : شنبه ۳ ذیقعده ۱۳٤۲ این شرح در ضمن متن در میان دو ابرو (   ) درج گشته ومذیل است بفهرست ابواب ومطالب کتاب . چاپ سربی دمشق در۱۳٤۲ چاپ اول، وقفی نائینی (۱۷۵۵)

۲۵۵ تبصرة المتعلمین

عربی. مکرر شمارهٔ پیش. چاپ سربی دمشق چاپخانهٔ اتقان در ۱۳٦٦ وقفی محشی در شهریور ۱۳۲٦ (۱۰۷۱٦)

۲۵٦ تجارت وقضاء وشهادات

فارسی. مؤلف : حاج محتشم السلطنه حسن اسفندیاری، فرزند صدیق الملك میرزا محمدخان مازندرانی، متولد در۱۲۸۵ قمری، متوفای دریازدهم ربیع الاول ۱۳٦٤ مطابق ٦ اسفند ۱۳۲۳ بسن ۷۸سالگی درتهران، مدفون درقبرستان ابن بابویه ، ازمردان سیاسی عالی رتبهٔ این عصر بشمار ودارای تقوا وخلق کریم وساعی درانجام حوآئج نیازمندان بود ، ازعلوم قدیمه بهرهٔ وافی داشت وزبانهای عربی وفرانسه وانگلیسی را میدانست ، پس از پایان تحصیلات درمدرسهٔ دارالفنون قدیم (۱) تهران دروزارت خارجه وارد خدمت شد. اولین کاری را که عهده دار گشت نیابت سفارت برلن بود ، سپس معاون وزارت کشور وکفالت نخست وزیری وبمقام وزارت های دادگستری ودارآئی و دومرتبه بمقام وزارت خارجه

---

(۱) مدرسهٔ دارالفنون بمنزلهٔ دانشگاه آنروز تهران بود وآن مدرسه امروز دبیرستان است.

نائل گشت . ازسال ۱۳۰٤ خورشیدی از طرف اهالی تهران نمایندهٔ مجلس شورای ملی شد . پنج دوره نمایندهٔ مجلس بود . درچهار دوره مقام ریاست را داشت . پس ازختم دورهٔ سیزدهم ازکارکنار رفت (۱) کتاب ترجمهٔ ابواب تجارت و قضاء وشهادات کتاب (قواعد الاحکام) علامهٔ حلی است . تاریخ ختم تألیف : چهارشنبه ۱۱ صفر ۱۳۳۸ هنگامی که درکاشان زندانی بود. کتاب مذیل‌است بفهرست مطالب ، چاپ سنگی تهران بخط نسخ محمد علی در۱۳٤۱ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۸٥۱٤)

۲٥۷ تحریر الاحکام الشرعیه

عربی . مکرر ٥۳۱ خطی . مؤلف : علامهٔ حلی . چاپ سنگی تهران در۱۳۱٤ بخط نسخ محمد علی گلپایگانی . وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۲۷۱)

۲٤۸-۲٥۹ تحفة الطالب

عربی . مؤلف معاصر: سید جعفر (بن سید باقر بن سید علی صاحب برهان القاطع) آل بحرالعلوم طباطبائی نجفی متولد در۲۱ محرم ۱۲۸۹ (۲) رساله ایست استدلالی در مسئلهٔ حرمت تراشیدن ریش و گذاشتن سبلت . چاپ سنگی نجف چاپخانه مرتضوی بخط نسخ محمد علی تبریزی در ۱۳٤۷ وقفی میرزا محمد شریف عسکری در خرداد ۱۳۱۲ ووقفی مؤلف درجمادی الثانی ۱۳٦٦ (۱٦٦۲) و (۱۰٤۸۲)

۲٦۰ تحقیق الدلائل فی شرح تلخیص المسائل

عربی : مؤلف : مولانا حاج ملاعلی کنی متولد در ۱۲۲۰ دردیهٔ (کن) دوفرسخی تهران، متوفای پنجشنبه ۲۷ محرم ۱۳۰٦ درتهران، مدفون درجوار حضرت امامزاده عبدالعظیم حسنی، ازعظماء علماء عصرخودبود که بداشتن عزت وثروت ونفاذ امرامتیازداشته. درخدمت صاحب ضوابط استفاده نموده، لیك عمدهٔ تلمذش نزد صاحب جواهرالکلام بوده(۳) این کتاب شرحی است مفصل برمتن تألیفش موسوم به (تلخیص المسائل) مأثور خامهٔ مؤلف شرح ابواب طهارت وصلوة وقضاء وشهادات وبیع است در پنج جلد ، آنچه که چاپ شده کتاب قضاء و کتاب بیع است . کتاب بیع ظاهراً ناقص مانده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در۱۳۰٤ وقفی فهرستی (۱٦٦۳)

۲٦۱ تذکرة الفقهاء ج ۱

عربی . مکرر ٥٦٤ خطی . مؤلف : علامهٔ حلی . این جلد شامل کتابهای طهارت. صلوة ، زکوة ، خمس ، . صوم . حج . جهاد . بیع وتجارت. شفعه است . چاپ سنگی

(۱) مجلهٔ اطلاعات هفتگی سال ٤ شماره ۱۹٥ (۲) الذریعه ج ۳ (۳) توضیح المقال ، المآثر والاثار ص ۱۳۸

فقه

کتب چاپی

بخط نسخ تهران در ۱۲۷۲ وقفی فهرستی (۱۶۶۶)

۲۶۲ تذکرة الفقهاء ج ۲

عربی. بمانند پیش. این جلد شامل کتابهای دین، رهن، حجر، ضمان، کفالت. حواله، وکالت. اقرار. صلح. ودیعه، عاریه، شرکت، قراض، لقطه. جعاله. اجاره. مضارعه ومساقات. سبق ورمایه. غصب احیاء موات. هبه. وقف وصیت. نکاح است. چاپ سنگی بخط نسخ تهران. وقفی فهرستی (۱۶۶۷)

۲۶۳ تا ۲۶۶ تذکرة الفقهاء ج ۱-۲

عربی، مکرر پیش. دو دورۀ کامل است، وقفی حاج قائم مقام ووقفی ملکزادۀ کوثر (۱۶۶٤) و (۱۶۶٥) و (۱۱۲۸٦) و (۱۱۲۸۷)

۲۶۷-۲۶۸ تذکرة المؤمنین

فارسی. مؤلف: حاج سید حسن کاشانی. رساله ایست دراحکام وآداب ومسائل نماز که مرتب است بریکمقدمه وسه فصل وخاتمه. چاپ سنگی مشهد درچاپخانۀ میرزا آقا تهرانی بخط نسخ محمد حسن نجف آبادی اصفهانی در ۱۳۳۰ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۱۷) و (۱۳۰٦٤)

۲۶۹ ترتیب الصلوة

فارسی. مؤلف: عبداللطیف بن حاج شیخ محب الله ساکن حسین پور ضلع مظفر ازفضلاء اهل سنت وجماعت هندوستان ظاهراً ازمردمان سدۀ ۱۳ هـ ـ ق میباشد. رساله ایست درآداب نماز که بخواهش ناشر رساله صاحب خان بختیار تاجر ساکن در غزنی تألیف نموده. چاپ سنگی دهلی بخط نستعلیق درچاپخانۀ سید المطابع خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۲۷ (۱۳٤۰۱)

ترجمۀ رساله شطرنجیه

بضمیمۀ شماره ٤۸٥ مراجعه شود

۲۷۰ ترجمۀ نجات العباد

فارسی. مترجم: شیخ العراقین حاج شیخ عبد الحسین (بن علی) تهرانی متوفای در ۲۲ رمضان ۱۲۸٦ درکربلاء، مدفون درصحن روضۀ منوره درحجرۀ متصل بدرب سلطانی، مجتهدی بارع ومقبولیت عامه راداشته ازشاگردان صاحب ضوابط و صاحب جواهر الکلام واستاد علامۀ نوری است. تعمیرات وتأسیساتی که ناصر الدین شاه در عتبات مقدسۀ عراق نموده زیرنظر وبمواظبت ومراقبت وی بوده ودر دولت عثمانی اعتبار

عالی داشته. حکفرمایان عراق حرمت حضرتش را می‌داشتند (۱) کتاب معلق است بحواشی آخوند خراسانی صاحب کفایة الاصول و مذیل است برسالهٔ (اصول عقائد) تألیفی ملا محمد بن ملا علی اکبر ترشیزی وحدیث شریف کساء . چاپ سنگی تهران چاپخانهٔ علی اصغر بخط نسخ عبدالعلی مصحح کتابخانهٔ آستانقدس در ۱۳۲۲ وقفی حاج قائم مقام (۱۶۶۸)

۲۷۱ تشریح الخیره

عربی. مؤلف: سید عبد الحسین لاری مذکور در ص ۲۲۹، کتاب در بیان ادلهٔ وارده درباب استخاره واقسام وآداب وفرق آن با قرعه است که در آن باستدلال فقهی پرداخته، چاپ سنگی شیراز چاپخانهٔ محمدی بخط نسخ فخرالدین در ۱۳۱۷ وقفی ملکزاده کوثر (۱۱۳۰۷)

۲۷۲ تعریف الشیعه

عربی . مؤلف معاصر : سید عبدالرزاق حسنی بغدادی . درمقدم نویسندگان بارع آن کشور وصاحب تألیفات ممتعه است ، کتاب دربیان معتقدات امامیه است در اصول (باختصار) وفروع وآداب ، چاپ سربی صیدا درچاپخانهٔ العرفان در ۱۳۵۲ چاپ اول، وقفی مؤلف در ۲۷ شهریور ۱۳۲۷ (۱۲۶۹۳)

۲۷۳ تعلیقه بر مکاسب

عربی . مؤلف : میرزا محمد تقی (بن محبعلی بن ابی الحسن بن میرزا محمد گلشن) شیرازی حائری متولد در ۱۲۵۶ متوفای درشب چهارشنبه ۳ ذیحجه ۱۳۳۸ مدفون در کربلاء درصحن روضهٔ منوره حسینی . برادرزادهٔ حکیم قاآنی شاعر نامی ایران . از خاندان فضل وادب وازمدققین مشایخ ومراجع تقلید مطاع امامیه ، بورع و تقوی و احتیاط معروف . نهضت استقلالی کشور عراق را پیشوا واستقلال آن کشور رهین توجهات و اقدامات او است . در شعر دارای طبع و (گلشن) تخلص میفرمود . در کربلاء پرورش یافته . نزد فاضل اردکانی (۲) تلمذ کرده، در سامرآء خدمت میرزا محمدحسن شیرازی تحصیل وتکمیل نموده وازاجلاء شاگردان وی بشمار است. سالها پس ازاستادش درسامرآء بتألیف وتدریس اشتغال میداشت واعلامی ازمعاصرین ازشاگردانش می‌باشند، سپس مقیم درکربلاء گشت (۳) الذریعه (ج ٦ ص ۲۱۸) آورده که این حاشیه ازافادات

---

(۱) مستدرک الوسائل ج ۳ ص ۳۹۷ - المآثر والاثار ص ۱۳۹ ص ۱۸۱ (۲) شیخ محمد حسین بن محمد اسماعیل متوفای در ۱۳۰۲ یا (در ۱۳۰۵) درکربلاء ، مدفون در مقبرهٔ صاحب ضوابط ، از اجله فقهاء عصر خود ومقیم درکربلا بود وریاستی زآئدالوصف بهم رسانیده وزاهد دردنیا بود . المآثر والاثار علماء معاصر ص ۱۹، فوآئدالرضویه ج ۱ ص ۱۳۱ (۳) الذریعه ج ۱ ص ۱۳۱، علماء معاصر ص ۱۲۱

اواست ویکی ازشاگردان فاضلش تدوین نموده، بروایت موثقی حواشی برباب(مکاسب) محرمه اثر خامهٔ او است وبقیه حواشی افادات او و تحریر شاگردش مولانا شیخ محمد کاظم شیرازی است ، چنانکه رسالهٔ درصلوة جمعه ورسالهٔ در احکام خلل که ضمیمه چاپ شده چنین است . چاپ سنگی تهران بخط نسخ درچاپخانهٔ سید مرتضی در۱۳۲۳ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۸ (۱٤۱۰۲)

۲۷٤ تعلیقه بر مکاسب

عربی . مؤلف : حاج شیخ محمد جواد بلاغی (۱) کتاب حاشیه بر مبحث بیع از(مکاسب) شیخ انصاری است. جزء یکم کتاب(عقود المفصله) وقصیدهٔ نفیسه درمعارضه قصیدهٔ نفیسهٔ عینیه شیخ الرئیس ودوقصیدهٔ دیگر ازمؤلف مذکورضمیمهٔ این کتاب چاپ شده . چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ احمدقمی در۱۳٤۳ وقفی میرزامحمد علی اردوبادی دراسفند ۱۳۰۹ (۱٦٦۹)

۲۷۵ تعلیقه بر مکاسب ج ۱

عربی. مؤلف: حاج شیخ محمد حسین (بن حاج محمد حسن کمپانی بن علی اکبر بن آقابابا بن آقا کوچك بن حاج محمد اسماعیل بن حاج محمد حاتم نخجوانی الاصل)اصفهانی متولد در۲ محرم ۱۲۹٦ درنجف، متوفای در ۵ ذیحجه ۱۳٦۱ درآنجا ، ازاعلام محققین جامع نامی معاصر بود . فنون نقلی را خدمت صاحب کفایة الاصول وسید محمد اصفهانی فشارکی وصاحب مصباح الفقیه تحصیل نموده وحکمت را نزدمیرزا محمدباقر اصطهباناتی (۲)آموخته ، درشعرفارسی وعربی دارای طبع وتألیفات متعدد است ، کتاب حاشیه ایست مفصل برکتاب (مکاسب) شیخ انصاری . این جلد تامبحث (تلقی رکبان) را دارد . تاریخ ختم تألیف: ۱۱ جمادی الثانی ۱۳٤۹ کتاب مصدراست بترجمهٔ مؤلف اثر خامهٔ شیخ محمد رضا مظفر نجفی . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در۱۳٦۳ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۸ (۱٤۰۹۹)

۲۷٦ تعلیمات دینی

فارسی . مؤلف : سید جلال الدین تهرانی. وزیر اسبق پست وتلگراف. ازمردان سیاسی امروز ایران است، مختصریست دراصول وفروع دین امامیه که طبق برنامه وزارت فرهنك ایران برای دورهٔ اول دبیرستانها تألیف نموده. چاپ سربی تهران چاپخانهٔ سعادت بشر در ۱۳۱٦ خورشیدی . وقفی کتابفروشی مظفری تهران در فروردین ۱۳۱۷ (۱٦۷۰)

---

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست (۲) مقتول درشیراز درصفر ۱۳۲٦

فقه

کتب چاپی

تقریب

عربی . مؤلف : ابو شجاع احمد بن ابی‌الطیب قاضی شهاب الدین احمد اصفهانی شافعی، متوفای پس از ۵۰۰ (۱) متن جامع موجزی است که بنام (غایة الاختصار) هم خوانده میشود ، این رساله‌را درحاشیهٔ کتاب شمارهٔ ۵۳۰ به‌بینید

۲۷۷-۲۷۸ تقویم الصلوة

فارسی. مؤلف : مولانا محمد طاهر بن رضی‌الدین محمدحسینی، ازفضلاء امامیه درسدهٔ ۱۱ ه ـ ق کتاب درمسآئل ضروریهٔ نماز است که بعبارتی روان ومبنای مسآئل برفتوای شهید اول ودوم که اقوال مشهوره است گذاشته وآنرا بریکمقدمه وسه باب و خاتمه درطهارت ونجاست‌وفضیلت نماز ومقدمات‌ومقارنات‌وخلل‌نمازروزانه‌وبیان واجبات‌نماز های واجبی غیر روزانه بطور (تقویم) ضمن جدول هائی مرتب داشته. مؤلف کتاب را بنام شاه سلطان حسین صفوی ممنون نموده. نسخهٔ‌خطی این کتاب در کتابخانهٔ مرحوم حاج سید نصرالله تقوی بوده ومصدراست بمقدمهٔ ازآن مرحوم و قصیدهٔ عربی از حاج سید حسین (ضوء الرشد) کاشانی درمدح آن‌مرحوم وترجمهٔ فارسی آن ازآقای مجد العلی . حواشی براین‌کتاب از سید ابوالحسن اصفهانی (بچاپ سربی)وسید صدرالدین وسید محمد حجت کوه کمری ومیرزا محمد فیض قمی در صدر کتاب مدون است. چاپ عکسی‌تهران بخط نستعلیق محمد جواد شریفی‌درگراور سازی گیتی بسال ۱۳۲۴ خریداری آستانقدس درفروردین ۱۳۲۵ ووقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱۰۱۸۵) و (۱۱۳۳۴)

۲۷۹ تلخیص الفرآئض

فارسی . مؤلف : ملامحمد (بن علی بن محمد بن علی) آملی ، متوفای در شعبان ۱۳۳۶ مدفون درقبرستان ابن بابویه درمقبرهٔ میرزای جلوه ، ازشاگردان حاج میر زا حسن آشتیانی است . درتهران مرجعیت ومقبولیت داشته (۲) کتاب‌رساله‌ایست فتوائی شامل ابواب عبادات ومعاملات.تاریخ ختم تألیف: سه‌شنبه دوم ربیع الاول ۱۳۱۷ چاپ سنگی تهران بخط نسخ در۱۳۱۷ وقفی‌فهرستی (۱۶۷۱)

۲۸۰-۲۸۱ التنبیه فی تحریم التشبه

عربی ، مؤلف معاصر: سید هبة الدین شهرستانی رساله ایست استدلالی‌درحرمت تشبه مرد بزن وزن بمرد . تاریخ ختم تألیف : ۱۳۲۸ چاپ سربی بغدادچاپخانهٔ‌دارالسلام

---

(۱) کشف‌الظنون ج۲ص۱۴۶ چاپ‌اسلامبول. معجم المطبوعات العربیة (۲) الذریعه ج ٤ ص ٤٢٤

در ۱۳۴۰ وقفی مؤلف در ۱۳۱۲ خورشیدی ووقفی آقای محمود فرخ در اسفند ۱۳۲۷ (۱۶۷۲) و (۱۳۰۶۵)

۲۸۲ التنزیه

عربی . مؤلف : حاج سید محسن امین عاملی . رساله در اثبات لزوم منزه داشتن محافل ومجالس سوگواری برخاندان عصمت است از گفتار و کردار نامشروع . تاریخ ختم تألیف : ۱۸ محرم ۱۳۴۶ در بیروت، چاپ سربی صیدا چاپخانهٔ العرفان در ۱۳۴۷ وقفی مؤلف در فروردین ۱۳۱۲ (۱۶۷۳)

((حرف ج))

۲۸۳ جامع الاحکام

فارسی . مؤلف : آقا نجفی مسجد شاهی اصفهانی، رساله ایست فتوائی شامل ابواب واحکام اجتهاد وتقلید . طهارت . صلوة ، زکوة ، خمس . صوم . و هم رسالهٔ بطور (سؤال وجواب) حاوی مسائل درابواب معاملات وضمان ووصیت وارث ونکاح وقضاء وشهادات . چاپ سنگی تهران، درچاپخانهٔ کربلائی عبدالحسین بخط نسخ محمد تبریزی در ۱۲۹۸ خریداری آستانقدس در بهمن ۱۳۲۷ (۱۳۲۹۵)

۲۸۴ جامع الشتات

فارسی و عربی . مؤلف : میرزا ابوالقاسم محقق قمی ، کتاب مجموعهٔ قطوری است درجواب شتات مسائل درتمام ابواب فقه. دربرخی از آنها باستدلال پرداخته، از مسائل این کتاب است (رسالهٔ رد برصوفیه) تألیفش . چاپ سنگی تهران بخط نسخ مهدی خوانساری در ۱۲۷۷ وقفی فهرستی (۱۶۷۴)

۲۸۵ جامع الشتات

فارسی ، مکرر پیش . چاپ سنگی تهران: بخط نسخ در ۱۳۱۱ وقفی علی نصرالله نیا (۱۰۸۵۶)

۲۸۶ جامع عباسی

فارسی. مکرر ۵۶۸ فقه خطی . مؤلف : شیخ بهائی ، رکن الملك میرزا سلیمانخان نایب الحکومهٔ اصفهان در ۱۳۱۲ کتاب را در اصفهان چاپ ونشر داده . چاپ سنگی بخط نسخ وقفی نائینی (۱۶۷۵)

۲۸۷ جامع عباسی

فارسی. مکرر پیش. ازهرجهت این نسخه معلق است بحواشی خطی ازسید اسماعیل صدر . وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۳۶۴)

۲۸۸ جامع عباسی

فارسی . مکرر پیش . کتاب دراین چاپ محشی است بحاشیهٔ سید محمد کاظم طباطبائی یزدی ومصدراست بفهرست مطالب . چاپ سنگی تهران بخط نسخ محمدحسن در ۱۳۲۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۳۶۳)

۲۸۹ جامع عباسی

فارسی . مکرر پیش . کتاب دراین چاپ معلق است بحواشی حاج شیخ عبدالله مامقانی . ومذیل است بفهرست مطالب . چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ محمدعلی تبریزی در ۱۳٤٦ وقفی محشی درذیحجهٔ ۱۳٤٦ (۱٦۷٦)

۲۹۰ جامع محمدی

فارسی . مؤلف : سید محمد (بن مولانا حاج سید محمدتقی) تدین متولددر بهلگرد (ازتوابع بیرجند) بسال ۱۲٦۰ خورشیدی ، از رجال ادب و سیاست ایران است . درمشهد نزد اعلام وقت : حاج فاضل ومیرسید علی حائری یزدی وحاج شیخ اسماعیل کوه سرخی وآقامیرزا عبدالرحمن مدرس علوم فقه واصول وغیرهمارا تلمذ کرده ، در تهران خدمت میرزا حسن کرمانشاهی ومیرزا محمد هاشم اشکوری حکمت وعرفان را آموخته . در رشتهٔ علوم جدیده دارالفنون قدیم تهران را دیده ودرخارج زبانهای فرانسه وانگلیسی را خوانده . مشاغل مختلفه ر عهده دار بوده که عمدهٔ آنها نمایندگی مجلس شورای ملی ازتهران دردورهٔ چهارم وازبیرجند دردورهٔ پنجم وششم وریاست مجلس از اواسط دورهٔ پنجم تااواسط دورهٔ ششم واستانداری کرمان ووزارت خواربار ووزارت کشور . ودو بار وزارت فرهنگ، الحال نمایندهٔ مجلس سنا واستاد ادبیات عرب (دردورهٔ دکترا) دردانشگاه تهران است (۱) کتاب که بنام (تبصرهٔ فارسی) نیز نامیده میشود دورهٔ فقه فارسی مختصریست طبق برنامهٔ وزارت فرهنگ برای سال پنجم وششم ابتدائی . چاپ دوازدهم چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ علمی بخط نسخ جمال الدین نسخی در ۱۳٤٥ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۳٦٦)

۲۹۱-۲۹۲ جامعة الاخبار

عربی . مؤلف معاصر : سید علی بن مهدی حسینی بغدادی . رساله ایست درجمع میان مقدار کر ازحیث مساحت ووزن . تاریخ شروع بتألیف : ۱۳٤۹ ختم تألیف : غرهٔ جمادی الاول ۱۳٥۱ چاپ سربی نجف چاپخانهٔ علوی در ۱۳٥۱ وقفی میرزامحمدشریف عسکری درخرداد ۱۳۱۲ وخریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۷۳٦) و (۱۲۸۷۲)

---

(۱) این ترجمه ازافادات ضمنی مؤلف واطلاعات خارجی است . ازخدمات فرهنگی او تأسیس دبیرستان تدین درتهران است که متجاوز ازبیست سال دائر بود

فقه

کتب چاپی

۲۹۳-۲۹۴ جداول

عربی . مؤلف : حاج شیخ هادی نجم‌آبادی (۱) رساله‌ایست در بیان اسباب و موانع ارث وذکر طبقات وفریضهٔ وارثین که‌درضمن جدول‌هائی بتفصیل وتشقیق ذکرشده، چاپ سنگی بخط نسخ تهران چاپخانهٔ میرزاحسن تهرانی بسال ۱۳۰۸ وقفی فهرستی (۱۶۷۷) و (۱۶۷۸)

۲۹۵ جدول المیراث

عربی ، منسوب بابن الهایم شهاب الدین احمد بن محمد بن علی بن عماد مصری قدسی فرضی شافعی ، متوفای در ۸۸۷ یا ۸۱۵ (۲) صفحه‌ایست مجدول درتعیین طبقات وراث وسهام ، چاپ سنگی مصر بخط نسخ درچاپخانهٔ مصطفی بابی حلبی ، وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۳۶۹)

۲۹۶ جناح الناهض

عربی ، مؤلف معاصر ، حاج سید محسن امین عاملی . ارجوزه ایست درمواریث شامل ۶۳۹ بیت . تاریخ ختم تألیف : شب شنبه ۱۰ ربیع الاول ۱۳۲۱ دردمشق . کتاب مذیل است بفهرست مطالب . چاپ سربی مصر در ۱۳۲۳ وقفی مؤلف (۱۶۷۹)

۲۹۷ جوابیه

فارسی . رسالهٔ استدلالی احتجاجی است درمسئلهٔ حجاب زنان ، مؤلف آن از معاصرین است . در رساله مؤلف بنام (زینب بیگم) ضبط گشته ، گمان میرود این نام مستعار باشد ، تاریخ تألیف : ذیقعدهٔ ۱۳۴۵ چاپ سنگی شیراز درچاپخانهٔ سعادت بخط نستعلیق ابراهیم مشکین قلم در ۱۳۴۶ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۸۶۵۲)

۲۹۸-۲۹۹ جوامع الفقهیه

عربی . مجموعه ایست شامل بر ۱۱ کتاب فقهی از تألیفات مشایخ قدماء امامیه ویک رسالهٔ رجالی که جمع وبدین نام نامیده شده ، حاج محمدباقر خوانساری آنرا چاپ نموده ونشر داده : ۱ مقنع ۲ هدایه ، هردو ازشیخ مفید ۳ رساله دراحوال ابوبصیر ازسیدمهدی ۴ اشارة السبق ازشیخ علاء الدین ابوالحسن علی بن ابی الفضل حسن بن ابی المجد حلبی خوانساری (۳) ۵ انتصار ۶ ناصریات هردو ازشریف مرتضی ۷ نهایه از شیخ طوسی ۸

---

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست بروایت حاج عماد فهرستی دیباچهٔ این کتاب ازمرحوم آقا حسین (بن حاج آقا محمد) نجم‌آبادی است (۲) فهرست کتابخانهٔ جامع ازهر ج ۲ ص ۶۶۵ وص ۵۵۵ (۳) متوفای حدود ۱۲۴۶ روضات الجنات ص ۵۱۶

فقه

کتب چاپی

جواهرالفقه از ابن براج ۹ غنیة النزوع الی علمی الاصول والفروع از ابوالمکارم حمزة بن علی بن زهره حسینی حلبی معروف با بن زهره متوفای در ۵۸۵ بسن ۷۴ سالگی درحلب ۱۰ مراسم ازشیخ سلار حمزة بن عبدالعزیز دیلمی متوفای ۴۴۸ یا ۴۶۳ مدفون دردیهٔ خسروشاه آزمحال تبریز ۱۱ نکت النهایه از محقق حلی ۱۲ وسیله از ابن حمزه عمادالدین علی بن محمد طوسی مشهدی. کتاب را محمدعلی بن محمد رضا تصحیح نموده چاپ سنگی بخط نسخ تهران در ۱۲۷۶ وقفی فهرستی و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۶۸۰) و (۱۱۳۸۱)

۳۰۰ جواهرالکلام ج ۱

عربی، مکرر ۵۹۷ خطی . مؤلف : شیخ محمد حسن . این جلد کتاب طهارت است حاج موسی تهرانی دورهٔ کتاب را نشر داده و مصحح و بهترین چاپها است و بنام چاپ حاجی موسی معروف است . (فهرست دورهٔ اینکتابرا ازاین چاپ بشماره ۵۴۲ به‌بینید) چاپ سنگی تهران بخط نسخ ابوالقاسم خوانساری در ۱۲۷۴ وقفی فهرستی(۱۶۹۸)

۳۰۱ جواهرالکلام ج ۲

عربی ، بمانند پیش. این جلد کتاب صلوة است وآنرا حاج ملا سمیع با نسخهٔ اصل مقابله وتصحیح نموده . چاپ سنگی تهران چاپخانهٔ حاج عبدالمحمد بخط نسخ ابوالقاسم خوانساری در ۱۲۷۵ وقفی فهرستی (۱۶۹۹)

۳۰۲ جواهرالکلام ج ۳

عربی . بمانند پیش . این جلد شامل کتابهای : زکوة ، خمس ، صوم . حج . جهاد ، امر بمعروف ونهی ازمنکر است . چاپ سنگی تهران بخط نسخ ابوالحسن در ۱۲۷۲ وقفی فهرستی (۱۷۰۰)

۳۰۳ جواهرالکلام ج ۴

عربی . بمانند پیش . این جلد شامل کتابهای : متاجر . رهن . مفلس . حجر . ضمان . حواله. صلح. شرکت. مضاربه. مزارعه ومساقات. ودیعه. عاریه . اجاره . وکالت. وقوف وصدقات. سکنی وحبس. هبات. سبق ورمایه. وصایا است. چاپ سنگی تهران بخط نسخ علی بن محمدعلی خوانساری در ۱۲۸۷ وقفی فهرستی (۱۷۰۱)

۳۰۴ جواهرالکلام ج ۵

عربی . بمانند پیش . این جلد شامل کتابهای نکاح. طلاق. خلع و مبارات. ظهار. کفارات. ایلاء. لعان. عتق. تدبیر ومکاتبه واستیلاد. اقرار . جعاله . ایمان.

فقه

کتب چاپی

نذراست. این‌جلد را سید محمدعلی بن محمد صادق تصحیح نموده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ علی بن‌محمدعلی خوانساری در۱۲۸۷وقفی‌فهرستی (۱۷۰۲)

۳۰۵ جواهرالکلام ج۶

عربی . بمانند پیش. این‌جلد شامل‌کتابهای : صید وذباحه. اطعمه و اشربه. غصب. شفعه. احیاء موات. لقطه. فرآئض. قضاء. شهادات. حدودوتعزیرات.قصاص. دیات است. مصحح‌وکاتب مانند شماره پیش‌است ، چاپ سنگی‌تهران بخط نسخ در ۱۲۸۶ وقفی‌فهرستی (۱۷۰۳)

۳۰۶ جواهرالکلام ج۱

عربی . مکرر پیش چاپ مجلدات این‌دوره ملفق ازچاپ حاج موسی و غیره است، این‌جلد چاپ حاج‌موسی‌است، چاپ سنگی‌تهران بخط‌نسخ‌در۱۲۷٤وقفی‌نائینی(۱۷۰٤)

۳۰۷ جواهرالکلام ج ۱

عربی. بمانند پیش . چاپ سنگی تهران بخط نسخ محمدکاظم طالقانی در۱۳۰۱ وقفی‌نائینی(۱٦۸٦)

۳۰۸ جواهرالکلام ج۲

عربی . مکرر پیش. چاپ سنگی‌تهران بخط نسخ‌محمد حسن گلپا یگانی وقفی‌نائینی(۱٦۸۷)

۳۰۹ جواهرالکلام ج ۳

عربی . بمانند پیش. نشریهٔ حاج محمدحسن تاجرکاشانی . چاپ سنگی تهران بخط نسخ حسین بن ابی‌القاسم وقفی نائینی (۱٦۸۸)

۳۱۰ جواهرالکلام ج٤

عربی . بمانند پیش . چاپ حاج موسی چاپ سنگی‌تهران در۱۲۸۷بخط نسخ‌علی بن محمدعلی خوانساری وقفی‌نائینی (۱٦۸۹)

۳۱۱ جواهرالکلام ج ۵

عربی ، بمانند پیش . چاپ حاج موسی مشخصات چاپ و واقف مطابق شمارهٔ قبل (۱٦۹۰)

۳۱۲ جواهرالکلام ج٦

عربی . بمانند پیش . چاپ سنگی تهرن بخط نسخ محمد مهدی خوانساری در ۱۲۷۱ وقفی نائینی (۱٦۹۱)

۳۱۳ جواهرالکلام ج۱

عربی . بمانند پیش . این‌جلد را سید احمد اصفهانی ومیر سید محمد اصفهانی

تصحیح کرده اند . چاپ سنگی تهران چاپخانهٔ سید مرتضی بخط نسخ عبدالمطلب اصفهانی در ۱۳۱۲ نشریهٔ حاج محمد حسین خوانساری و حاج محمد حسین تاجر کاشانی، وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۴۰۸)

۳۱۴ جواهر الکلام ج ۲

عربی . بمانند پیش . چاپ حاج موسی، چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۲۷۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۴۰۹)

۳۱۵ جواهر الکلام ج ۳

عربی . مکرر پیش . چاپ حاج موسی، چاپ سنگی تهران . بخط نسخ در ۱۲۷۲ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۴۱۰)

۳۱۶ جواهر الکلام ج ۴

عربی . بمانند پیش . این جلد را شیخ عیسی زاهد تصحیح نموده و حاج موسی فخار نشرداده . چاپ سنگی تهران . چاپخانهٔ سید باقر تهرانی ، بخط نسخ ابوالقاسم خوانساری در ۱۲۷۰ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۴۱۱)

۳۱۷ جواهر الکلام ج ۵

عربی ، بمانند پیش . چاپ حاج موسی، چاپ سنگی تهران ، بخط نسخ در ۱۲۸۷ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۴۱۲)

۳۱۸ جواهر الکلام ج ۶

عربی ، مکرر پیش . چاپ سنگی تهران . بخط نسخ محمد مهدی خوانساری در ۱۲۷۱ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۴۱۳)

۳۱۹ جواهر الکلام ج ۱

عربی . مکرر پیش . چاپ حاج میرزا موسی، وقفی حاج اسمعیل نوری در ۱۲۹۵ (۱۶۸۱)

۳۲۰ جواهر الکلام ج ۲

عربی . مکرر پیش . چاپ حاج موسی، وقفی حاج اسمعیل نوری در ۱۲۹۵ (۱۶۸۲)

۳۲۱ جواهر الکلام ج ۴

عربی . مکرر پیش . این جلدرا شیخ عبدالله بن محمد اسماعیل و سید هاشم بن سید ابوالقاسم تصحیح کرده‌اند و پس از چاپ علی بن ابیطالب ابوالحسن قمی نجفی آنرا با جوهر قرمز در ۱۳۱۱ تصحیح کرده ، چاپ سنگی نسخ ایران در ۱۲۶۲ محل چاپ ظاهراً

تهران است . خریداری آستانقدس در ۱۳۱۱ خورشیدی (۱۶۸۳)

۳۲۲ جواهر الکلام ج ۵

عربی . بمانند پیش . چاپ حاج موسی، قفی و حاج لطفعلی در ۱۲۹۵ (۱۶۸٤)

۳۲۳ جواهر الکلام ج ٦

عربی . بمانند پیش . چاپ حاج موسی، وقفی حاج لطفعلی در ۱۲۹۵ (۱۶۸۵)

۳۲٤ جواهر الکلام ج ۱

عربی . مکرر پیش . حاج احمد مؤید العلماء تبریزی دورهٔ این کتاب را نشر داده ومعروف بچاپ مؤیداست، چاپ سنگی تبریز چاپخانهٔ حاج احمد موسوم به اسلامبول (کذ) بخط نسخ محمدتقی بن خلیل تبریزی در ۱۳۲۳ وقفی مشهدی غفار بوسیلهٔ سیدرضا حمزوی دراسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۱۶۹۲)

۳۲۵ جواهر الکلام ج ۲

عربی . بمانند پیش . چاپ سنگی تبریز در ۱۳۲۳ بخط نسخ محمد چرندابی ، وقفی مشهدی غفار دراسفند ۱۳۰۹ (۱۶۹۳)

۳۲٦ جواهر الکلام ج ۳

عربی . مکرر پیش . چاپ سنگی تبریز در ۱۳۲٤ بخط نسخ غلامعلی اسکوئی واقف مطابق شمارهٔ قبل (۱۶۹٤)

۳۲۷ جواهر الکلام ج ٤

عربی . مکرر پیش . چاپ سنگی تبریز در ۱۳۲۵ بخط نسخ محمد بن علی اصغر چرندابی . واقف مطابق شمارهٔ قبل (۱۶۹۵)

۳۲۸ جواهر الکلام ج ۵

عربی . مکرر پیش . مشخصات کتاب و واقف مطابق پیش (۱۶۹٦)

۳۲۹ جواهر الکلام ج ٦

عربی . مکرر . مشخصات کتاب و واقف مطابق پیش (۱۶۹۷)

((حرف چ))

۳۳۰ چهارباب

فارسی . مؤلف: شاه محمد اهل الله بن شاه عبدالرحیم دهلوی . از فضلاء اهل سنت وجماعت هندوستان در نیمهٔ اول سدهٔ دوازدهم هـ ـ ق رساله مختصری است در اصول دین

وعبادات واخلاق که در (چهار باب) ترتیب یافته . صفحات معلق است بحواشی توضیحی . پس ازاین مقاله ایست در اسماء حسنی . چاپ سنگی نستعلیق لکهنو درچاپخانهٔ مصطفائی بسال ۱۲۵۸ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۸۹)

((حرف ح))

حاشیه برالفیه

عربی . محشی : سید محمد عاملی صاحب (مدارك الاحکام) این رساله‌را در حاشیهٔ کتاب ۶۳۲ ازص ۳۶به‌بینید .

حاشیه برذرایع الاحلام

عربی . محشی : حاج شیخ عبدالله مامقانی . تاریخ ختم تألیف : ۲۶ذیقعده ۱۳۲۴ این کتاب را ضمیمهٔ کتاب شمارهٔ ۶۷۲ به‌بینید.

۳۳۱ حاشیه برروضة البهیه

عربی . مکرر ۶۱۱ خطی . مؤلف : آقا جمال خوانساری . چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ کربلائی محمد قلی وکربلائی محمدحسن تهرانی بخط نسخ علی اکبر خوانساری. در ۱۲۷۲ وقفی‌ادرستی (۱۷۰۵)

۳۳۲ حاشیه برعروة الوثقی

عربی.محشی: مولانا میرزا محمد حسین (بن میرزا عبدالرحیم شیخ الاسلام) نائینی غروی، متولد در ۱۲۷۷ درنائین ، متوفای در۲۶ جمادی‌الاول ۱۳۵۵ درنجف، مدفون در دومین حجرهٔ شرق جنوبی صحن مطهر . دراوآئل عمر هجرت باصفهان نمود . نزد شیخ محمد باقر مسجد شاهی ومیرزا ابوالمعالی کرباسی تلمذ کرده. درسال ۱۳۰۰ مهاجرت بسامرآء نمود. خدمت میرزا محمد حسن شیرازی وشاگردش سید محمد فشارکی تلمذ وتکمیل نمود . پس ازفوت میرزای شیرازی درصحبت سید اسماعیل صدر کربلاء رفته،سرانجام مقیم نجف ومورد اعتماد صاحب کفایة الاصول گشت وبساط افاده گسترد. باری ازاعاظم مشایخ محققین واجلاء مراجع تقلید نامی واستادومربی فضلاء وبرخی ازمراجع تقلید معاصراست(۱) این حاشیه تا آخر باب حج است ، اسلوب آن چنان است که واضح نظر ازکتاب متن از چاپهای بمبئی(در۱۳۳۹) وچاپ بغداد (در۱۳۳۰) با تعیین صفحه وسطر وفتوای محشی ضمن جدول های ممتازی ذکر شده . چاپ سنگی نجف درچاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ احمدزنجانی در۱۳۴۶ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۲۷ (۱۳۶۴۰)

---

(۱) خلاصه ازافادات کتبی خصوصی علامهٔ بارع صاحب الذریعة الی تصانیف الشیعة است

کتب چاپی

۳۳۳ حاشیه بر عروة الوثقی

عربی. محشی: مولانا سید ابوالحسن (بن محمد بن سید عبدالحمید) موسوی اصفهانی، متولد در ۱۲۸٤ متوفای درشب ۹ ذیحجه ۱۳٦۵ در کاظمین، مدفون در نجف در مقبرهٔ استادش، پیشوای بزرك نامی معاصر، مرجعیت تامه وریاست عامهٔ امامیه منحصر بحضرتش بود. موطن اصلیش ازمحال بهبهان است، جدش (که ازعلماء بوده) از آنجا مهاجرت بدیهٔ از اطراف اصفهان نموده. دراصفهان نزدشیخ محمد کاشانی ودیگر از اعلام تلمذ کرده، در نجف خدمت صاحب کفایة الاصول استفاده وتکمیل نمود و ازخواص شاگردانش بشمار بود (۱) این حاشیه تا آخر باب وصیت وسبك آن بمانند شمارهٔ پیش است. چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ میرزا محمود تبریزی در ۱۳٤٦ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۲۷ (۱۳٦٤۱)

۳۳٤ حاشیه بر عروة الوثقی

عربی. محشی: مولانا حاج آقاحسین (بن سید محمود بن سیدمحمد بن سیدعلی) طباطبائی قمی، متولد درحدود ۱۲۸۱ متوفای درجمعه ۱۵ ربیع الاول ۱۳٦٦ مدفون در نجف درحجرهٔ سوم شرقی صحن مطهر. ازفقهاء متورع ومراجع تقلید بنام معاصر بود. علوم مقدماتی وسطوح را درقم وتهران آموخته. درنجف خدمت میرزا حبیب الله رشتی وآخوند ملاعلی نهاوندی صاحب تشریح الاصول وصاحب متن وصاحب کفایة الاصول تلمذ کرده، درحدود ۱۳۲۱ بسامرآء هجرت نموده و ازخواص مستفیدین واصحاب میرزا محمد تقی شیرازی گشته. در ۱۳۳۱ هجرت بمشهد نموده وبوظائف تدریس وافتاء واقامهٔ جماعت قائم بود در ۱۳۵٤ مهاجرت بکربلاء نمود وشهرت شایسته را دریافت (۲) اسلوب این حاشیه بمانند حاشیهٔ پیش است وتا آخرمبحث تیمم را دارد، چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ احمد زنجانی در ۱۳۵٦، وقفی شیخ محمد رضا دامغانی در بهمن ۱۳۲۸ (۱٤۳٤۳)

۳۳۵ حاشیه بر عروة الوثقی

عربی. مؤلف: فقیه العصر مولانا حاج آقا حسین (بن حاج آقا علی بن میرزا احمد بن سید علینقی بن سید جواد، برادر سید مهدی بحرالعلوم) طباطبائی بروجردی. متولد در بروجرد بسال ۱۲۹۲، ازعرق کریم است وخاندان قدیم، مقدمات را دربروجرد آموخته، درسال ۱۳۱۰ باصفهان مهاجرت نمود، علوم نقلی و عقلی را نزدآقا ابوالمعالی کرباسی وسید محمد باقر درچهٔ وسید محمد تقی مدرسی و آخوند ملا محمد کاشانی و

(۱) اعیان الشیعهٔ ج ۲٤ ص ۳٤۰ (۲) ازافادات خصوصی کتبی علامهٔ متتبع صاحب الذریعه

جهانگیر خان قشقائی فرا گرفته ، درسال ۱۳۱۸ برای تکمیل تحصیل نجف رفته عمدهٔ تلمذش نزد صاحب کفایة‌الاصول بود واز اجلاء تلامذهٔ او است، درسال ۱۳۲۸ بوطن مألوف مراجعت نمود ومرجعیت تامه‌را درآنجا دارا بود ، درسال ۱۳۶۳ برای معالجه تهران آمد پس از معالجه باصرار واستدعاء حوزهٔ علمیهٔ قم رحل اقامت درآن‌عتبهٔ مقد سه افکند وبساط افاده گشود ، پس ازفوت سید ابوالحسن‌اصفهانی‌مقتدای عموم گشت وامروزمرجع تقلید مسلم امامیه است ، مدارس ومعاهد ومراکزعلمی شیعه بمساعی جمیله‌ویمن اقدامش دائر ومعمور است (۱) اسلوب این‌حاشیه ذکرمسائل‌وفروع مذکور درمتن‌بحسب‌شماره وبیان موارد نظراست ، درضمن جدول‌هائی درعناوین (المورد - المتن - الحاشیه) چاپ سنگی‌تهران چاپخانهٔ اسلامیه بخط نسخ میرزاحسن‌کاتب همدانی در۱۳۶۶خریداری آستانقدس درتیر۱۳۲۸(۱۳۸۲۲)

حاشیه بر مدارك الاحکام

عربی. مؤلف : وحید بهبهانی . حاشیه ایست تحقیقی، چاپ شده ازآن از اول کتاب‌طهارت تا آخر صلوة است. این‌کتاب را درحاشیهٔ کتاب‌شمارهٔ ۵۸۰ به بینید .

حاشیه بر مکاسب

عربی . محشی : حاج میرزا حبیب الله رشتی . حاشیهٔ مختصری است که هنگام تدریس برآن‌تعلیق داشته و یکی از شاگردان مؤلف که نامش (حسین) بوده جمع وافراد وتدوین نموده . این حاشیه را ضمیمهٔ (غایة‌الآمال) شماره ۵۲۶ به بینید

۳۳۷-۳۳۶ حاشیه بر مکاسب

عربی. مؤلف: آخوند ملامحمدکاظم (بن ملاحسین هروی) خراسانی. متولددر ۱۲۵۵ متوفای درصبح سه شنبه بیستم ذیحجه ۱۳۲۹ بطورمفاجات، مدفون درمقبرهٔ حاج میرزا حبیب الله رشتی . عالم محقق نامی این قرن است . سطوح منقول و معقول را درایران‌آموخته . درسال ۱۲۷۸ نجف رفته . اندکی ازمحضر شیخ انصاری وشاگردش سید علی شوشتری استفاده نموده . درخدمت شیخ راضی نجفی‌هم تلمذ کرده. عمدهٔ‌تحصیل وتکمیلش نزدامام مجدد میرزا محمد حسن‌شیرازی‌بوده وازشاگردان ممتازوخواص اواست با اومهاجرت‌بسامرآء نمود وبامر او مراجعت بنجف کرد وبساط تدریس وافاده گشود . براثرترویجی که میرزای شیرازی ازاو نموده بود وهم براعت علمی وقدرت بیان با وقار مقرون بتواضعی که داشت شهرت شایسته ومرجعیت تامه‌را دارا شد . درعلم اصول فقه

(۱) علماء معاصرین ص ۲۴۸

استادی است مسلم . مدرسش مجمع فضلاء و بکثرت مستفیدین ممتاز و بنام بود . باقتضاء نفس سلیم ازمشروطیت ایران حمایت کرد . ازمآثرش تأسیس سه مدرسه است در نجف (۱) کتاب حاشیه ایست وجیز بر(مکاسب) شیخ انصاری . تاریخ ختم: تألیف ۱۹ محرم ۱۳۱۹ کتاب را شیخ زین العابدین خرقانی شاهرودی (۲) و شیخ علی دشتی تصحیح نموده‌اند . چاپ سنگی تهران در ۱۳۱۹ بخط نسخ محمد حسین کاشانی. خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۲٤ و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۰۱۷۳) و(۱۱٤٥٦)

۳۳۸ حاشیه بر مکاسب

عربی. مؤلف: مولانا سیدمحمد کاظم (بن عبدالعظیم) طباطبائی یزدی، متولد در ۱۲٥٦ متوفای در ۲۷ یا ۲۸ رجب ۱۳۳۷ درنجف، مدفون در مقبرهٔ بزرگ متصل بدرب طوسی صحن روضهٔ مطهره ، از فقهاء متبحر وازعلماء بنام این عصر ودارای ریاست تامه ومرجعیت عامه بود. دراصفهان نزد شیخ محمد باقر اصفهانی و صاحب روضات الجنات و میرزا محمد هاشم چهارسوقی و در نجف خدمت شیخ راضی جعفری ومیرزا محمد حسن شیرازی تحصیل وتکمیل نموده (۳) ازمآثرش مدرسه ایست درنجف که بهترین مدارس آنجا است وهم باقتضاء تشخیص واجتهاد وورع بامشروطیت ایران موافقت نکرد ،کتاب حاشیه ایست استدلالی بر کتاب (مکاسب) شیخ انصاری . رساله (حکم ظن در اعداد و افعال صلوة وبیان کیفیت نماز احتیاط) ورساله (منجزات مریض) از مؤلف ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی تهران . بخط نسخ غلامرضا کرمانی در ۱۳۱۷ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱٤٥٥)

۳۳۹ حاشیه بر مکاسب

عربی. مؤلف: مولانا حاج میرزا علی (بن شیخ عبدالحسین بن ملاعلی اصغر بن محمد باقر) ایروانی نجفی، متولد درجمعه ٥ روز مانده ازشعبان ۱۳۰۱ متوفای در جمعه ۱۲ ربیع الاول ۱۳٥٤ در کربلاء ، مدفون درنجف در یکی ازحجرات شرقی صحن روضهٔ مطهرهٔ علوی . نزد صاحب کفایة الاصول وسید محمد کاظم طباطبائی و میرزا محمدتقی شیرازی ومیرزا ابراهیم درودی خراسانی تحصیل وتکمیل نموده ، درنجف حوزهٔ تدریس

---

(۱) این ترجمه خلاصهٔ افادات کتبی علامه متتبع حاج شیخ آقا بزرگ تهرانی صاحب الذریعة الی تصانیف الشیعه است . تاریخ تولد بروایت منقول در احسن الودیعه است (۲) از فضلاء شاگردان مؤلف بوده درحدود سال ۱۳۲٤ یا ۱۳۲٥ درشاهرود درگذشت (۳) فوائد الرضویه ج ۲ ، علماء معاصر ص ۱۱۳ . الذریعه ج ٦ ص ۱٦۰ وص ۲۲۰

داشت ویکی ازمحققین واستادان عالی فقاهت بود . کتاب حاشیه ایست استدلالی بر (مکاسب) شیخ انصاری ازباب بیع تاآخر ومصدراست بترجمهٔ مؤلف بقلم میرزا محمد علی اردوبادی . چاپ سنگی‌تهران درچاپخانهٔ میرزا عبدالرحیم علمی بخط نسخ‌محمدعلی تبریزی در۱۳۶۵ وقفی محمود فرخ درفروردین ۱۳۲۸ (۱۳۶۹٤)

حاشیه برمکاسب

بنگرید بشمارهای ۲٤٥- ۲۷۳- ۲۷٤- ۲۷٥- ٥۲٤- ٦۳٥- ۷۱۳ فقه چاپی،

۳٤٠ حبل‌المتین

عربی مکرر ٦۲۳خطی . مؤلف : شیخ بهائی . درصدر کتاب رسالهٔ (وجیزة فی علم الدرایة) ودرذیل کتاب نیز دو رساله (کریه) وتفسیر (عروة الوثقی) از مؤلفاتش ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی‌تهران. بخط نسخ در۱۳۱۹ وقفی‌فهرستی(۱۸٤۹)

۳٤۱ حدائق الناضره ج ۱

عربی. مکرر٦۲۹خطی. مؤلف : شیخ یوسف بحرینی. دورهٔ این‌کتاب را حاج احمد آقا مؤیدالعلماء درشش جلدنشرداده . این مجلد شامل مقدمات دوازده‌گانه وکتاب طهارت است که‌ضمن دوجزء ترتیب داده شده . تاریخ ختم تألیف جلددوم : ۲٦ جمادی الثانی ۱۱۷۹ درکربلاء ، کتابرا میرزاکاظم تصحیح نموده ومصدراست بترجمهٔ‌مؤلف. چاپ سنگی تبریز درچاپخانهٔ حاج احمدآقا مؤیدالعلماء وحاج‌علی‌آقا تبریزی بخط نسخ غلامعلی اسکوئی در۱۳۱٦ وقفی نائینی (۱۷۰۸)

۳٤۲ حدائق الناضره ج ۲

عربی. بمانند پیش . این مجلد کتاب صلوة است دردوجزء . مشخصات چاپ ووقف بمانند پیش (۱۷۰۹)

۳٤۳ حدائق الناضره ج ۳

عربی ، بمانند پیش، این جلد شامل کتابهای زکوة وخمس‌وصوم واعتکاف‌است، مشخصات چاپ ووقف بمانند پیش . بخط محمد خوشنویس در۱۳۱۸ (۱۷۱۰) .

۳٤٤ حدائق الناضره ج ٤

عربی . بمانند پیش . این‌جلد کتاب حج‌است تاریخ ختم تألیف: ۲۳جمادی‌الثانی ۱۱۷۸درکربلاء ، مشخصات چاپ ووقف مانند پیش بخط هاشم در ۱۳۱٦ (۱۷۱۱)

۳٤٥ حدائق الناضره ج ٥

عربی ، بمانند پیش . این‌جلد شامل کتاب های : تجارت ، دین ، رهن ، شفعه، حجر . تفلیس . ضمان، حواله ، کفالت . صلح ، شرکت، مضاربه مزارعه ومساقات

ودیعه ، عاریه ، اجاره ، وکالت . وقوف وصدقات وحبس ورقبی وعمری . سبق ورمایه و وصیت است که ضمن سه جزء ترتیب یافته . مشخصات چاپ ووقف بمانند پیش . بخط محمد خوشنویس در ۱۳۱۷ (۱۷۱۲)

۳٤٦ حدآئق الناضره ج ٦

عربی . این مجلد شامل کتاب های : نکاح . طلاق . خلع ومبارات . ظهاراست که ضمن دوجزء مرتب است . مشخصات چاپ ووقف بمانند پیش . بخط عبد الصمد در ۱۳۱۷ (۱۷۱۳)

حریریه

عربی . مؤلف : شیخ بهائی . رساله ایست استدلالی درحکم خواندن نماز در پوشاك‌های حریریکه بتنهائی ساتر نباشند مانند عرقچین. این رساله‌را درحاشیهٔ کتاب (درر الفوآئد) شمارهٔ ۱۱۵۳۸- اصول خطی ازس۳۱۸ به‌بینید.

۳٤٧ حسنات منتظری

فارسی . مؤلف : سیدعلی منتظری، مقیم در دیهٔ (نوده ملك) از محال گرگان. مجموعهٔ ساده ایست منظوم ومنثور درعقائد وعبادات ومواعظ . چاپ‌سربی گرگان، در چاپخانهٔ گرگان در۱۳٦۷ خریداری‌آستانقدس درابان ۱۳۲۸ (۱٤۱٥۹)

۳٤۸ حکمة الحجاب وادلة النقاب

فارسی . کتابی است مفصل دراثبات حجاب وبیان ادلهٔ آن ومذیل است بخاتمه درحرمت تراشیدن ریش . مؤلف نامش را پنهان داشته . تاریخ‌ختم تألیف : ۱٥ شعبان ۱۳٤۹ چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ علمیه بخط نسخ سید اسدالله خوانساری درهمانسال وقفی آقای محمود فرخ دراسفند ۱۳۲۷ (۱۳٦۳۰)

حل العسیر

عربی. مؤلف : میرزا محمد هاشم (بن حاج میرزا زین‌العابدین بن سید جعفر بن سید حسین بن سید جعفر موسوی خوانساری) چهارسوقی اصفهانی، متولد در۱۲۳٥ درخوانسار ، متوفای درچهارشنبه ۱۷ رمضان ۱۳۱۸ درسفری که‌عازم حجاز بود. مدفون دروادی السلام نجف . ازخاندان فضل وکمال‌است، اسلافش‌ازدورهٔصفویه بفقاهت واجتهاد آراسته وخودرا ازاعلام جامع نامی دراول این سده است . در اصفهان مقیم و مرجعیت داشته ، نزد پدر وپدر زنش سید صدر الدین محمد عاملی وشیخ انصاری وآقا میرسید حسن مدرس اصفهانی تلمذ وتکمیل نموده ، روایت میکند ازشیخ مهدی کاشف الغطآء

وشیخ اجازهٔ جمعی از علماء است (۱) رساله ایست استدلالی درمسئلهٔ (عصیر عنبی) وبنام (رسالهٔ عصیریه) نیز خوانده میشود، مؤلف اینرساله را در بدایت امر وهنگام جوانی تألیف نموده، آقامیر سید حسن مدرس اصفهانی وصاحب ضوابط برآن تقریظ واجازهٔ اجتهادی نگاشته‌اند (که ضمیمهٔ رساله چاپ‌شده) وپس از آن بازدرآن نظر کرده وآنرا مفصل نموده، تاریخ ختم تألیف وتجدید نظر: ۱۳۱۷ - این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۱۱٤ فقه چاپی به بینید.

۳٤۹ حل المواریث

فارسی. مؤلف معاصر: میرزا محمد تقی (بن آقا احمد) قمی، یك سلسلهٔ جدولی است دربیان طبقه بندی وراث وتعیین سهام وارثین باذکر آیات وارده درباب ارث، چاپ سربی تهران چاپخانهٔ پروین، وقفی مؤلف درشهریور ۱۳۱٦ (۱۷۱٤)

((حرف خ))

۳۵۰ الخراج

عربی. مؤلف: قاضی ابویوسف (یعقوب بن ابراهیم بن حبیب بن خنیس بن سعد بن حبتة انصاری) کوفی، متولد در ۱۱۳ متوفای ۱۸۱ یا در ربیع الثانی بروز پنجشنبه بسال ۱۸۲ یا ۱۹۲ مدفون درکاظمین درسمت شمالی صحن روضهٔ منوره، بزرگترین اصحاب واجل شاگردان امام اعظم ابوحنیفه است، اول کسی است که ملقب بقاضی القضاة شده و اول شخصی است که درمیان لباس اهل علم وسایر طبقات امتیاز قرارداد، درکودکی یتیم گشته، مادرش اورا بگازری سپرد که بدان پیشه معاش گذراند، باقتضاء هوش ذاتی و شوق فطری بتحصیل دانش وکمال پرداخت، عمری را برنج وتنگدستی در راه تحصیل علوم گذرانید، ازهرلذت وراحتی چشم بپوشید ودر تحصیل میکوشید، درخدمت ابو حنیفه فقه آموخت، ومدتی درازهم ازابواسحق شیبانی وسلیمان تیمی ویحیی بن سعید انصاری واعمش وهشام بن عروه وعطاء بن سائب ومحمد بن اسحق بن یسار استماع حدیث نمود، پس از زمانی درمراتب علمی بمرتبهٔ عالی رسید وستارهٔ اقبالش درخشید، ازمسند افادت بمنصب قضاوت رسید، نزد هارون الرشید مقرب وارتباط واختلاطی زیاد داشت ومهام امور قضاء را در اختیار اوگذاشت (۲) کتابی است استدلالی درمباحث جبایهٔ خراج وعشور وجزیه وصدقات وغیرها که بامر خلیفهٔ مذکور تألیف نموده. کتاب مصدر است بنامهٔ که مؤلف درباب تألیف این کتاب بخلیفه نگاشته ومذیل است بفهرست مطالب واعلام و اماکن. چاپ سربی قاهره چاپخانهٔ سلفیه در ۱۳٤٦ وقفی نائینی (۱۷۱۵)

(۱) احسن الودیعه ج ۱ ص ۱٤۱ (۲) نامهٔ دانشوران ج ۱

۳۵۱ تا ۳۵۸ خود آموز دینی ج ۱

فارسی . مؤلف معاصر : سید محمد رضا رجائی ، مقیم تهران. مختصریست روان بطور سؤآل وجواب شامل اصول عقآئد وفروع در ابواب طهارت وصلوة، چاپ سربی تهران، چاپ دوم درچاپخانهٔ (شرکت سهامی طبع کتاب) نشریهٔ جامعهٔ تعلیمات اسلامی در ۱۳۲۶ خورشیدی، وقفی مؤلف در بهمن ماه آنسال ودرمهر ۱۳۲۷ (۱۱۰۷۱) (۱۲۸۳٤) (۱۲۸۳۵) (۱۲۸۳٦) (۱۲۸۳۷) (۱۲۸۳۸) (۱۲۸۳۹) (۱۲۸٤۰)

۳۵۹-۳٦۰-۳٦۱ خیر التحف

عربی . مؤلف : سید محمد مهدی (بن سید ابراهیم بن معصوم بن ابراهیم بن معصوم) شیخ الاسلام سبزواری ، متولد درسه شنبه ۱۸ شعبان ۱۲۲٦ متوفای درشب ۱۸ رمضان ۱۳۵۰ ازفضلاء معاصر وامام مسجد جامع سبزوار بود . درکربلاء نزد شیخ علی شاهرودی ودیگر ازعلمآء تلمذ کرده. روایت میکند ازسیدهبة الدین شهرستانی، مقاله ایست درجواز سجود برآجر وسفال . تاریخ ختم تألیف : ٢٤ جمادی الثانی ۱۳٤۷ درسبزوار . پس ازاین مقاله ایست دررفع تهمت خیانتی که برخی ازنویسندگان متعصب اهل سنت و جماعت بوزیر ابن العلقمی درباب سقوط بغداد نسبت داده اند . چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ الاداب، وقفی مؤلف در ۲۱ مهر ۱۳۰۹ وقفی فهرستی ووقفی محمدحسن علوی درخرداد ۱۳۲٤ و (۱۷۱۷) و (۱۷۱٦) و (۹٦۱۳)

۳٦۲ خیر الهدایة فی صلوة الجمعة

عربی . مؤلف : سید احمد کشوان کاظمی (بن مولانا سید صالح موسوی قزوینی) دختر زادهٔ شیخ محمد حسن آل یس، ازعلمآء معاصر مقیم در شهرستان کاظمین است . رساله ایست استدلالی درمسئلهٔ (صلوة جمعه) تاریخ ختم تألیف : سلخ ربیع الاول ۱۳٤۸ چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ دارالسلام در ۱۳٤۹ وقفی سید محمد مهدی قزوینی در خرداد ۱۳۱۱ (۱۷۱۸)

((حرف د))

۳٦۳-۳٦٤ دره

عربی . بمانند شمارهٔ ٦۳۳ فقه خطی. سراینده: بحرالعلوم . کتاب را میرزا محمد بن شیخ رفیع گیلانی مصدر بترجمهٔ احوال سراینده، ومعلق بحواشی منتخبه داشته وهم مذیل داشته به (منظومهٔ) مختصری دراصول فقه منسوب بسید بحرالعلوم(۱) چاپ

(۱) نسخهٔ ازاین منظومه درباب اصول خطی است که بنام (خلاصة الاصول) ازحاج ملامحسن کزمانشاهی (مذکور درس ٤٧٤) ضبط شده

سنگی نسخ تهران در۱۲۹۶ وقفی‌فهرستی ووقفی شجیعی درفروردین۱۳۱۵ برخی ازصفحات شمارهٔ ۳٦٤ افتاده است (۱۷۲۰) و(۱۷۲۱)

۳٦٥ دره

عربی . مکرر پیش. این نسخه را میرزا محمدعلی بن آخوند ملامحمد صادق تصحیح نموده . چاپ سنگی تبریز بخط نسخ محمد هاشم در ۱۳۰۷ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۵۲۳)

درة البيضاء

بنگرید بشمارهٔ ۵۳٦ اخبارچاپی

۳٦٦-۳٦۷ درة البيضاء ج ۱-۲

عربی، مؤلف : سید محمد بن سید زین‌العابدین‌التقوی‌الرضوی‌غروی خوانساری اصفهانی متولددر۱۲۵۳ خورشیدی، درنجف، ازعلماء معاصر مقیم اصفهان . نزد صاحب کفایة الاصول وسید محمد کاظم یزدی وسید محسن تبریزی ومیرزا محمد علی چهاردهی وحاج میرزاحسین خلیلی تهرانی وشریعت اصفهانی وشیخ ابراهیم اردبیلی وسید ابوتراب خوانساری وسید محمدآل بحرالعلوم تلمذکرده ، درشعر عربی وفارسی دارای طبع و (فنائی) تخلص میدارد، کتاب شرح وتوضیح مختصری است بر کتاب (عروة الوثقی) مقدار چاپی این‌شرح ازاول کتاب تا اوآئل مبحث جبیره‌است وازسلسلهٔ‌مجلدات کتاب (نخلة الرضویه) او است ، رساله دررضاع ورسالهٔ(محقق البیان) درنقه‌وفوآئددیگر ازآثار خامهٔ مؤلف بطور مشوش ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی‌اصفهان‌چاپخانهٔ‌فرهنگ در۱۳٤۳ بخط‌نستعلیق‌و‌کاغذ پست.وقفی سید حسین‌رضوی‌درتیر۱۳۲٦ (۱۰۵٦٦)(۱۳۵٦۷)

۳٦۸ درة البهیه

عربی . مؤلف : حاج سید محسن امین عاملی . رساله در بیان تطبیق اوزان ومقادیر شرعی است بااوزان ومقادیرمعمول‌ورائج‌درشام. تاریخ ختم‌تألیف : شب‌یکشنبه ۲۲ محرم ۱۳۳۰ کتاب مذیل است بفهرست مطالب . چاپ سربی دمشق چاپخانهٔ وطنی در۱۳۳۲ وقفی مؤلف (۱۷۱۹)

۳٦۹ دررالبیض

عربی ، مؤلف : سید عبدالله بن سید محمد طاهرشیرازی، مقیم‌نجف، ازشاگردان آقاضیاء‌الدین‌عراقی وسید ابوالحسن اصفهانی است . رساله ایست استدلالی در مسئلهٔ منجزات مریض ، تاریخ ختم تألیف: ۱۸ شعبان ۱۳٤۸ چاپ سنگی‌شیرازدرچاپخانهٔ‌محمدی بخط نسخ آقا بزرك در۱۳٤۸ خریداری‌آستانقدس در ابان ۱۳۲۷ (۱۲۸٦۸)

فقه

کتب چاپی

۳۷۰ درالثمین

عربی، مؤلف معاصر: حاج سید محسن امین عاملی. رسالهٔ عملیه ایست بطور سئوآل وجواب. شامل مباحث اصول واحکام وفروع ابواب طهارت، صلوة، زکوة، خمس، کتاب مذیل است بفهرست مطالب، چاپ سربی دمشق چاپخانهٔ ترقی در۱۳۴۹ وقفی مؤلف دربهمن ۱۳۱۰ (۶۷۸۹)

۳۷۱-۳۷۲ درالمنضود

عربی. مؤلف: حاج شیخ عبدالله مامقانی. کتابی است استدلالی درصیغ عقود وایقاعات. تاریخ ختم تألیف: شب سه شنبه ۱۸ جمادی الثانی ۱۳۴۶ منظومهٔ (درر المنضوده) درصیغ عقود وایقاعات واحکام ارث ونکاح نیز ازاودرحاشیه کتاب چاپ شده کتاب مصدر است بفهرست مصدر است بفهرست مطالب. چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ احمد زنجانی در۱۳۴۶ وقفی مؤلف درذیحجه ۱۳۴۶ وقفی میرزا شهاب الدین نجفی درمهر ۱۳۰۹ (۱۷۲۵) و (۱۷۲۴)

۳۷۳ درر المنضوده

عربی. سراینده: حاج شیخ عبدالله مامقانی، منظومه‌ایست ببحر رجز شامل ۱۰۰۰ بیت درصیغ عقود وایقاعات واحکام ارث، تاریخ ختم نظم: ٤ شوال ۱۳۴۶چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ احمد زنجانی درهمانسال وقفی سراینده در ذیحجه ۱۳۴۶ (۱۷۲۳)

درة النجفیه

شمارهٔ ۵۳۸ اخبارچاپی را به‌بینید

۳۷۴-۳۷۵ دروس الشرعیه

عربی. مکرر۶۳۵ خطی. مؤلف شهید اول، کتاب مذیل است بفهرست ابواب، چاپ سنگی تهران بخط نسخ سید محمد صادق در۱۲۶۹، وقفی نصرة الملك علیمردان خان حسینی تیموری در۱۵ شعبان ۱۳۰۹ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده ووقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۷۲۶) و (۱۱۵۴۰)

۳۷۶ دعوات الحسینیه

پارسی، مؤلف: آخوند ملا محمد علی (بن حاج خداداد) نخجوانی، متولددر نخجوان بسال ۱۲۶۸ متوفای درشب جمعه ۱۷ ربیع الثانی ۱۳۳۴ درکربلاء، جنازه‌اش حمل شد بنجف ودرحجرهٔ ماقبل آخر شمال غربی صحن شریف دفن شده، ازشاگردان

فقه

کتب چاپی

فاضل ایروانی وفاضل شرابیانی وشیخ محمد حسین کاظمی وحاج میرزا حبیب‌الله رشتی است. بفقاهت وسلامت نفس وصفاء خاطر موصوف ومعروف. مردم آذربایجان وقفقاز را مرجع تقلید بود (۱) کتاب دراحکام عزاداری حضرت سیدالشهداء ع و فروع مسائل مربوط باین باب ومسئلهٔ نقل جنائز بمشاهد مشرفه ومسائل متفرقه است . چاپ سنگی بخط نسخ بمبئی چاپخانهٔ مظفری در ۱۳۳۰ خریداری آستانقدس در بهمن ۱۳۲۷ (۱۳۳۰۱)

۳۷۷ الدعامة فی احکام سنة العمامه

عربی . مؤلف : سید محمد بن جعفر کتانی حسنی. رساله مفصلی است دراحکام پوشاک (عمامه) رساله مذیل است بفهرست مطالب وغلطنامه . چاپ سربی شام چاپخانهٔ الفیحاء در ۱۳٤۲ خریداری آستانقدس درآذرماه ۱۳۲۷ (۱۳۱٤۷)

۳۷۸ دلائل الاحکام

عربی . مؤلف : حاج آقا نجفی (شیخ محمد تقی) مسجد شاهی اصفهانی. کتاب استدلالی مفصلی است . این جلد کتاب طهارت وآخرین مبحث آن تیمم است. چاپ سنگی تهران بخط نسخ . خریداری آستانقدس در بهمن ۱۳۲۷ (۱۳۳۰۲)

۳۷۹ دلائل الاحکام

عربی. بمانند پیش. این کتاب جلد نهم وشامل مباحث تجارت و بیع وخیارات واجارة است . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۲۹٤ بخط دو کاتب : علی بن محمد علی و سید محمود خوانساری . وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱٦۲۷)

۳۸۰ دلائل الاحکام

عربی . مکرر پیش . چاپ سنگی بمبئی بخط نسخ در ۱۳۰۰ خریداری آستانقدس در بهمن ۱۳۲۷ (۱۳۳۰۳)

۳۸۱ دلائل الاحکام

عربی . بمانند پیش. این جلد دوازدهم ودر (حجر) است . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۲۹۸ خریداری آستانقدس درآذر ۱۳۲۷ (۱۳۱٦٤)

۳۸۲ الدلیل القطعی علی انتظام القدر المرعی

عربی . مؤلف : سید عدنان بن سید شبر موسوی. رساله‌مختصریست در بیان مقادیر واوزان شرعی . تاریخ ختم تألیف : شب پنجشنبه ۲ ذیقعده ۱۳۱۰ نظم این رساله هم تطبیق اوزان شرعی باوزان معمول (حقة اسلامبولی وکیلو گرام) ازفرزند مؤلف (سید

(۱) احسن الودیعه ج ۱ ص ۲۲۰

حسن ازفضلاء معاصر) است ضمیمه چاپ شده، چاپ سربی بروجرد چاپخانهٔ سعادت د ر ۱۳٦۰ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۹۳)

۳۸۳ دینیات کی دوسری کتاب

اردو . مؤلف : ریاست علی وممتاز الافاضل مدرس مدرسهٔ سلیمانیه پتنه از فضلاء امامیه معاصر . مختصری است در اصول عقائد وآداب واحکام نمازوروزه وغیرها نشریهٔ انجمن رضویهٔ پتنه . چاپ سنگی بخط نستعلیق درچاپخانهٔ احمدی مغلپوره پتنه د ر ۱۳٤۳ خریداری آستانقدس دربهمن ۱۳۲۷ (۱۳۳۰٤)

((حرف ذ))

۳۸٤ ذخائر النبوه

عربی . مؤلف . مولانا شیخ محمد هادی تهرانی (۱) کتابی است استدلالی در مهمات مباحث خیار . چاپ سربی تبریز چاپخانهٔ زین‌العابدین در۱۳۲۵خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۸ (۱٤۱۱۳)

۳۸۵ ذخیرة العباد لیوم المعاد

فارسی . رساله ایست فتوائی جامع عمدهٔ ابواب ورئوس مطالب وفروع مبتلا به عامه بطور (سئوآل وجواب) تألیفی فاضل شرابیانی (۲) که بحسن جامعیت و روانی آن مراجع تقلید متاخر اهتمام برتحشیه ویا تغییر و تطبیق متن آن بافتوای خود نموده‌اند . متن کتاب دراین چاپ منطبق است بافتوای صاحب (کفایة الاصول) ومعلق است بفتاوی سید اسماعیل صدر وسیدمحمدکاظم یزدی ومیرزا محمدتقی شیرازی . واقف نسخه آنرا نیزمعلق‌داشته بحواشی خطی ازسید ابوالحسن اصفهانی (۳) چاپ سنگی مشهد بخط نسخ سید عبدالرحیم اردبیلی در۱۳۳۱ وقفی شیخ محمد باقر هروی در ۲۱ بهمن ۱۳۲۵ (۱۰٤٤۷)

۳۸٦ ذخیرة العباد لیوم المعاد

فارسی . متن کتاب دراین چاپ مطابق وموافق است بافتوای میرزا محمد تقی

---

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست . کتاب دردیباچه باین‌نام ودرصفحهٔ اول بنام (ذخیرة النبوه) ضبط وچاپ شده (۲) ملامحمد (بن‌فضلعلی بن‌عبدالرحمن بن فضلعلی) متولد در۱۲٤۸متوفای درجمعه ۱۷ رمضان ۱۳۲۲درنجف. مدفون. درصحن‌علوی‌ازمراجع‌تقلید معروف ومطاع امامیه . دولت عثمانی پاس احترام‌حضرتش را میداشت وبمزیت مخابرهٔ تلگرافی روزی چهل‌کلمه باسلطان‌عثمانی اختصاص داشت. خدمت شیخ انصاری استفاده نموده ونزد سیدحسین کوه‌کمری تکمیل کرده ومقرردرس او بوده ـ احسن الودیعه ج۱ ص۱۷٦ ـ علماءمعاصرین ص ۷٦ (۳) ترجمهٔ هریك ازاعلام‌محشی دراین‌دفترهمایون درمقام مناسب مذکوراست .

شیرازی حائری . واقف نسخه بخط خود حواشی حاج شیخ عبدالکریم یزدی را برنسخه تعلیق نموده . چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ (الولایة) در ۱۳۳۱ وقفی حاج سید نظام‌الدین شهیدی در ۲ مهر ۱۳۲٤ (۱۰۲۵٦)

۳۸۷ ذخیرة العباد لیوم المعاد

فارسی . متن کتاب دراین چاپ منطبق است با فتوای سید ابوالحسن اصفهانی چاپ سنگی نجف بخط نسخ چاپخانهٔ مرتضوی بسال ۱۳٦۳ وقفی محمد ابراهیم زبرجدیان در دی ۱۳۲۷ (۱۳۱۸۲)

۳۸۸ ذخیرة العباد لیوم المعاد

فارسی . کتاب دراین چاپ معلق است بفتوای میرزا آقا (ابراهیم الحسینی) اصطهباناتی شیرازی، ازعلمآء معاصر مقیم درنجف ومذیل است بصورت اجازات اجتهادی محشی ازصاحب کفایة الاصول ومیرزا محمد تقی شیرازی وسید ابوالحسن اصفهانی . چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ محمد علی غروی تبریزی در ۱۳٦٦ وقفی سید احمد نجفی در بهمن ۱۳۲٦ (۱۲٤۱۳)

۳۸۹-۳۹۰ ذخیرة المعاد

عربی . مکرر ٦۳۹ خطی . مؤلف : ملا محمد باقر سبزواری . کتاب درچهار جزء ضمن یك مجلد چاپ شده ومصدراست بفهرست مطالب، جزء اول وسیم بخط زین العابدین خوانساری ، جزء دوم بخط علیرضا خوانساری است . نام کاتب جزء چهارم ذکر نشده . جزء اول را سید حسن بن سید احمد مقابله وتصحیح نموده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ درچاپخانهٔ آقا محمد رضا در ۱۲۷۳-۱۲۷٤ وقفی فهرستی وخریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (۱۷۲۷) و (٦۷۹۰)

۳۹۱ ذخیرة المعاد

فارسی. مکرر ۷۷ فقه چاپی . مؤلف: مولانا حاج شیخ زین العابدین (بن کربلائی مسلم) مازندرانی حایری . متوفای در ۱٦ ذیقعده ۱۳۰۹ درکربلاء ، ازشاگردان سعید العلمآء مازندرانی وصاحب ضوابط وصاحب جواهرالکلام است. درکربلاء مجاور وازفقهآء متبحر ومراجع تقلیدمهم معروف بود (۱) رساله عملیهٔ جامعی است ، معلق است بحواشی سید محمد کاظم یزدی ومیرزا محمد تقی شیرازی وسید اسماعیل صدر ومذیل است برساله (درمساحت کر ومقدار نصاب زکوة وفطر) ورساله (درمعرفت قبله) ازحاج ملا هاشم خراسانی.

احسن الودیعه ج ۱ ص ۱۱۷

چاپ سنگی بخط نسخ در۱۳۳۳ وقفی نائینی (۱۷۲۸)

۳۹۲ ذخیرة المعاد

فارسی . مکرر پیش . چاپ سنگی مشهد بخط نسخ محمد حسن در ۱۳۳۱ وقفی أبوطالب کتابداری درشهریور ۱۳۲۶ (۱۰۷۰۳)

۳۹۳ ذرایع الاحلام الی اسرار شرآئع الاسلام ج ۱

عربی . مؤلف : حاج شیخ محمد حسن (بن ملا عبدالله بن محمد باقر بن علی اکبر بن رضا) مامقانی، متولد در۲۲ شعبان ۱۲۳۸ درمامقان ، متوفای درشنبه۱۸محرم ۱۳۲۳درنجف، مدفون درکوی عماره . ازفقهاء بارع ومتورع و از مراجع تقلید نامی واستادان فقه مقیم نجف بوده ، عمدهٔ تلمذش نزد سیدحسین تبریزی کوه‌کمری وشیخ مهدی آل کاشف الغطاء وشیخ راضی نجفی بوده‌است(۱) کتاب‌شرحی است مفصل بعنوان (قوله) بر (شرآئع) محقق حلی . مأثور خامه‌اش ازاول طهارت تاباب خمس‌آخرمبحث (کنز) درچهارده جزء است. این‌مجلد شامل‌جزء اول‌ودوم وقسمتی ازجزء سوم ازاول طهارت‌تاآخرمبحث‌غسل جنابت است.میرزاحسن میانجی ومیرزاعبدالعظم تبریزی کتاب‌را تصحیح نموده اند . چاپ سنگی تبریز بخط نسخ درچاپخانهٔ‌مشهدی اسدآقا بسال۱۳۱۹ خریداری‌آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۸۰۷۵)

۳۹۴ ذرایع الاحلام ج ۲

عربی . بمانند پیش . این مجلد شامل بقیه جزء سوم وتمام جزء چهارم و پنجم ازمبحث (حیض) تاآخرکتاب طهارت است . تاریخ ختم تألیف : ۱۲ ربیع الثانی۱۳۰۴ مشخصات‌کتاب وواقف بمانند شمارهٔ پیش. کاتب: شیخ‌محمد بن‌آخوند ملاعلی شبستری (۸۰۷۶)

ذرایع الاحلام

عربی ، بمانند پیش. این جزء سیزدهم وشرح کتاب صوم است. تاریخ‌ختم تألیف : شب چهارشنبه ۱۳ ذیقعده ۱۲۹۹ - این جزء ضمیمهٔ شماره۶۷۲فقه‌باتذییل‌حواشی‌ازفرزندش ازص ۳۶۵ چاپ شده

۳۹۵ ذریعة الوداد فی منتخب نجات العباد

عربی ، مؤلف: حاج میرزاحسین بن حاج میرزا خلیل تهرانی،متوفای‌درشب‌جمعه ۱۱ شوال ۱۳۲۶ مدفون درنجف، جنب‌مدرسه اش (۲) ازفقهاء بارع ومشایخ متورع و مراجع تقلید نامی عصر خود بوده . خدمت صاحب جواهر الکلام و شیخ انصاری تلمذ

(۱) مخزن المعانی‌ضمیمهٔ (مقیاس‌الهدایه)شمارهٔ۱۲۲۳۹عمومی کتابخانه (۲)فوآئد الرضویه‌ج۱ص۱۳۵

نموده . روایت میکند از برادرش حاج ملا علی خلیلی. مؤلف از حامیان مشروطیت ایران است. ازمآثر باقیه اش تأسیس دومدرسه است درنجف . کتاب منتخبی است از (نجات العباد) استادش . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۳۱۲ خریداری آستانقدس د رآذر ۱۳۲۷ (۱۳۰۷٦)

۳۹٦ ذکری الشیعة فی احکام الشریعه

عربی . مکرر ۱۹۵ خطی. مؤلف : شهید اول . این کتاب از کتب استدلالی معتبر معروف امامیه است که درعنوان یکمقدمه وچهار (قطب) مرتب است : مقدمه د ر مباحث ومطالب مقدماتی . قطب اول درعبادات . دوم درعقود . سوم درایقاعات . چهارم درسیاسات واحکام . تألیف این کتاب بپایان نرسیده ، موجودی ازآن مقدمه وکتاب صلوة است : باب طهارت درکتاب صلوة مندرج است . تاریخ ختم تالیف: نهروز مانده ازصفر ۷۸٤ (۱) کتاب مصدر است بفهرست مطالب ومذیل است بکتاب: (تمهیدالقواعد) شهید ثانی. چاپ سنگی تهران درچاپخانه استاد عبدالخالق بخط نسخ حسین خوانساری در۱۲۷۲ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۵۸۸)

۳۹۷ ذوالفقار

فارسی . مؤلف: حاج ملاعلی (بن سلطانعلیشاه) گنابادی، متولد در۱۷ربیع الثانی ۱۲۸٤ متوفای در۱۵ ربیع الاول ۱۳۲۷ صاحب تألیفات متعدده . پس ازتحصیل علوم رسمی وسیر وسیاحت بکشورهای اسلامی ومعاشرت با ارباب مذاهب و دانشمندان مدتی بدستور پدر مشغول تزکیه وریاضت گردید . دررمضان ۱۳۱٤ ازپدر اجازهٔ ارشاد یافت وبلقب (نورعلیشاه) مفتخرگشت وبجانشینی معین گردید . برحسب دعوت مریدان بکاشان رفت . بدستور ماشاءالله خان (پسرنایب حسین کاشی) مسموم شد وباحال بیماری حرکت بتهران نمود . درکهریزك درگذشت، در مقبرهٔ حاج محمدکاظم سعادتعلیشاه واقع درصحن امامزاده حمزه دفن شد(۲) رسالهٔ مفصلی استدلالی است دراثبات زیان وحرمت کشیدن تریاك ازجنبهٔ علمی وفقهی، مرتب برعنوان یکمقدمه وچهار (فقره) وخاتمه، حاوی ادله ومسائل وفروع مربوطه ومذیل است بفتاوی مراجع تقلیدآنعصر. این رساله را شیخ محمد حسین شیخ الاسلام خوانساری چاپ ومجاناً نشر داده . صفحهٔ اول نسخه افتاده وکسر نویسی شده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ درچاپخانهٔ سید مرتضی در ۱۳۱۸ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۸۹۵۲)

(۱) امل‌الامل (۲) خلاصه از افادات خصوصی فرزند مؤلف حاج شیخ محمدحسن صالحعلیشاه

فقه

کتب چاپی

((حرف ر))

۳۹۸ ربائیه ورضاعیه

فارسی. مؤلف: حاج ملا محمد هاشم خراسانی ترجمه اش بیاید. دورساله ایست عملی درمسائل ربا ورضاع مطابق با فتوای آخوند ملامحمدکاظم خراسانی وسیداسماعیل صدر ومصدراست بتقریظ واجازهٔ آنان. چاپ سنگی ایران در۱۳۱۸ بخط نسخ محمدکاظم صفحهٔ آخر افتاده وکسرنویسی شده وقفی فهرستی (۱۷۳۰)

۳۹۹ ربائیه ورضاعیه

فارسی. مکرر پیش. چند صفحهٔ اول وصالی شده. وقفی آقای جواد شجیعی در۲۲ فروردین ۱۳۱۵ (۱۷۲۹)

رحمة الامة فی اختلاف الائمه

عربی. مؤلف: شیخ صدرالدین ابوعبدالله محمد بن عبدالرحمن دمشقی عثمانی شافعی، قاضی القضاة صفد درنیمهٔ دوم سدهٔ هشتم هـ ـ ق کتاب دربیان موارد ومسائل اتفاقی واختلافی پیشوایان مذاهب چهارگانهٔ اهل سنت وجماعت است. تاریخ ختم تألیف: ربیع الاول ۷۸۰ (۱) این کتاب را درحاشیه شماره ٦۹۱ بهبینید

٤۰۰ الرد علی فتاوی الوهابیین

عربی. مؤلف: ابومحمد سید حسن (بن سید هادی بن سیدمحمد علی بن سید صالح عاملی اصفهانی) صدرالدین موسوی کاظمی، متولد درجمعهٔ ۲۹ رمضان ۱۲۷۲ در کاظمین، متوفای درشب پنجشنبه ۱۱ربیع الاول ۱۳٥٤ دربغداد، مدفون در مقبره پدرش درحجرهٔ ازصحن روضهٔ مطهرهٔ کاظمین، ازاعلام جامع وصاحب تألیفات متعدده متنوعه وسید مشایخ حدیث این عصر است. اصلا ازمردمان جبل عامل است. جدش مهاجرت باصفهان نمود. پدرش درشهرستان کاظمین مقیم بود. مقدمات را نزد فضلاء عصر خوانده علم کلام وحکمت را درخدمت میرزاباقرشکی (متوفای ۱۲۹۰) وشیخ محمدتقی گلپایگانی متوفای ۱۲۹۳ آموخته. استادانش درعلوم شرعی وفنون نقلی فقه واصول وحدیث حاج میرزا حبیب الله رشتی ومیرزا محمد حسن شیرازی وشیخ محمد حسین کاظمی و فاضل ایروانی وحاج ملاعلی خلیلی است (۲) رساله ایست استدلالی دراحتجاج باوهابیان در مسئلهٔ احترام بقبه وروضهٔ منورهٔ پیغمبر ص ع وتوسل واستشفاع بمراقد متبرکهٔ آنحضرت وخاندانش و رد برمعتقد آنان بوجوب خراب کردن آنها مطابق احادیث وارده از

---

(۱) کشف الظنون ج۱ ص٥۳٥ چاپ اسلامبول (۲) اعیان الشیعه ج ۲۳ ص ۳٥٦

طریق سنت و جماعت و اقوال فقهاء آنان . چاپ (دوم) سربی بغداد در چاپخانهٔ فرات بسال ۱۳٤٥ وقفی میرزا محمدشریف عسکری تهرانی درخرداد ۱۳۱۲ (۲۷۱)

٤٠١-٤٠٢ رسائل

عربی . مؤلف: شهیدثانی . مجموعه ایست شامل یازده رساله ازآثار خامه اش: ۱ انفعال مآء البئر ۲ اذا تیقن الطهارة والحدث وشك فی السابق منهما ۳ اذاحدث المجنب فی اثنآء غسل الجنابة حدثا اصغرا ٤ صلوة الجمعة ٥ مقالة فی الحث علی صلوة الجمعة . ٦ اسرار الصلوة ۷ نتایج الافکار ۸ طلاق الحایض والغائب ۹ حبوه ۱۰ میراث الزوجه ۱۱ کشف الریبة . برخی ازاین رسالهها بعنوان خاص باتفصیل مشخصات آنها درمجلدات این دفتر همایون ذکرشده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ محمدحسن گلپایگانی در ۱۳۱۳ خریداری آستانقدس درتیر ۱۳۲۸ ووقفی حاج قائم مقام (۱۳۸۳٤) و (۱۷۸۹)

٤٠٣-٤٠٤-٤٠٥ رسائل

عربی.مجموعه ایست شامل نه رساله ومقاله:چهار رساله ومقاله درمبحث رضاع وپنج رساله درمبحث خراج ومقاسمه:۱ ضوابط الرضاع . تألیف میرداماد ۲ مقاله در رضاع ازمجلسی دوم ۳ رضاعیه تألیف محقق کرکی ٤ رضاعیه تألیف مولانا شیخ ابراهیم قطیفی، معاصر محقق کرکی وآن رد است بررسالهٔ سابق ٥ قاطعة اللجاج . تألیف محقق کرکی ٦ سراج الوهاج . تألیف شیخ ابراهیم قطیفی . رداست بررسالهٔ قاطعة اللجاج ۷ و۸ دومقاله درخراج از مقدس اردبیلی درتأیید رسالهٔ سراج الوهاج ۹خراجیه . تألیف شیخ ماجد بن فلاح شیبانی (۱) در رد شیخ قطیفی ومقدس اردبیلی (تفصیل برخی از این رساله ها در باب خطی گذشت) چاپ سنگی تهران بخط نسخ در۱۳۱٥ وقفی فهرستی و وقفی نائینی وخریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۷۳۲) و (۱۷۳۱) و (۱۲۹۹۲)

رسائل

عربی . مؤلف : شیخ مرتضی انصاری، پانزده رسالهٔ استدلالی است: ۱ رساله در(تقیه) ۲ (عدالت) ۳ (قضآء الصلوة عن المیت) ٤ (مواسعه ومضایقه) ٥(قاعده من ملك شیئا ملك الاقرار به) ٦ (قاعده لاضرر ولاضرار) ۷ (زکوة) ۸ (خمس) ۹ (صوم) ۱۰ (وصایا) ۱۱ (نکاح) ۱۲ (رضاع) ۱۳ (حاشیه برارشاد) ۱٤ (مواریث)۱٥ (صلوة جماعت) تمام این رساله های پانزده گانه ضمیمهٔ کتاب (مکاسب) شمارهٔ ٦٤۳ چاپ شده، شرح شش رسالهٔ اول رابنام (قلائدالثمینه) به بینید

(۱) ازفقهاء اواخر سدهٔ دهم معاصر بامقدس اردبیلی

۴۰۶ رساله دارث

فارسی، مؤلف: حاج ملا محمد هاشم بن ملا محمدعلی مشهدی، متولد در پنجشنبه ازماه رمضان ۱۲۸۰ متوفای در دوم ذیحجه ۱۳۵۲ مدفون دررواق مطهر دارالسعاده . روایت میکنند از حاج شیخ حسنعلی تهرانی (۱) وغیره ازمعارف موجهین وموثقین مشهد بود، درمسجدنایب امامت می‌داشت ودارای تألیفات متعدده است (۲) رساله ایست فتوائی ومعلق‌است بحواشی حاج شیخ عبدالکریم حائری وسید ابوالحسن اصفهانی وحاج آقاحسین قمی . رساله درنفقات ورسالهٔ شناسائی اوقات نمازنیز ازاوضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی در ۱۳۴۰ بخط نسخ محمد حسن اصفهانی محل چاپ ایران وظاهرا مشهداست . نسخه از آخر ناقص است . وقفی فهرستی (۱۷۳۳)

۴۰۷=۴۰۸ رسالهٔ ارض تسعین

فارسی . مؤلف : ابوالقاسم خان (بن حاج زین‌العابدین‌خان بن‌حاج محمد کریم خان) ابراهیمی مقتدای طریقهٔ شیخیهٔ معاصر . رساله در بیان احکام نماز وروزه است درنواحی‌قطبین وامکنهٔ که بالفرض ماه هائی شب وماههائی روز باشد تاریخ ختم‌تألیف: شب شنبه ۱۱ صفر ۱۳۶۶ چاپ سربی کرمان چاپخانهٔ سعادت درهمان‌سال، وقفی‌مؤلف در خرداد ۱۳۲۶ (۱۰۵۴۳) و (۱۰۵۴۴)

۴۰۹=۴۱۰ رسالهٔ اباقریه

عربی، مؤلف: مولانا سیدمحمد بن علی‌بن‌ابی‌الحسن حسینی‌خسروشاهی‌تبریزی، متوفای در ۱۳۰۰ واندی درتبریز، مدفون درنجف درمقبرهٔ نراقی‌صاحب‌مستند،ازشاگردان شیخ انصاری وازاعاظم علماء تبریز است (۳) کتاب د ر این مسئله ازمبحث خیارات : اثبات عدم ثبوت خیار تبعض صفقه برای مشتری پس ازتصرف وحدوث‌عیب درمبیع است وردآست براستادش‌حاج میرزا باقرتبریزی (۴) تاریخ ختم‌تألیف: ۱۲۷۶ رساله (وضع الفاظ وحقیقت شرعیه) ازمؤلف ضمیمه‌چاپ شده . چاپ‌سنگی تبریز بخط نسخ محمد خیابانی در ۱۳۱۰خریداری‌آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲/۶۹) و (۱۴۳۲۴)

۴۱۱ رساله درتحقیق کتاب فقه‌رضوی

عربی . مؤلف: میرزا هاشم چهارسوقی اصفهانی . رسالهٔ تحقیقی‌مفصلی‌است در

---

(۱) متوفای‌در۴رمضان ۱۳۲۵ ازشاگردان‌میرزا محمدحسن‌شیرازی. ودرمشهدمقبولیت عامه‌داشته. الذریعه‌ج۴ ص۳۷۶ (۲)بروایت فرزند ش شیخ‌محمد(۳)بروایت‌خصوصی‌علامهٔ متتبع صاحب‌الذریعة الی تصانیف‌الشیعه (۴) متوفای ۵ رجب ۱۲۸۵ درتهران (اعیان‌الشیعه) ج ۱۷ ص۵۰۲

باب کتاب (فقه الرضوی) که بشمارهٔ ۷۶۲ فقه خطی گذشت. دورسالهٔ دیگر از مؤلف: (رساله درحال ابو بصیر) ورساله (حل العسیر) ضمیمه چاپ شده. چاپ سنگی بخط نسخ در ۱۳۱۷ محل چاپ ایران. خریداری آستانقدس در بهمن ۱۳۲۷ (۱۳۳۰۹)

۴۱۲-۴۱۳-۴۱۴ رساله در تداخل اغسال

عربی، مکرر ۹۷ فقه چاپی. مؤلف: حاج شیخ مهدی (بن شیخ حسین بن شیخ عزیز) خالصی، متولد در ۱۵ ذیحجه ۱۲۷۷ در کاظمین، متوفای در ۱۲ رمضان ۱۳۴۳ در مشهد، مدفون در رواق مطهر دارالسیاده، از شاگردان میرزا حبیب الله رشتی و شیخ محمدحسین کاظمی وشیخ عباس جصانی است، در شهرستان کاظمین مقیم وازمراجع تقلید نامی معاصر ودرامر بمعروف ونهی ازمنکر وترویج علوم وشعائر اسلامی جدی بوده. در اثر مخالفت و مقاومت هائی که با دولت عراق میداشت در ساعت شش و نیم ازشب سه شنبه ۱۰ ذیقعده ۱۳۴۱ بحجاز تبعیدش نمودند. پس از اداء حج بایران آمد وموردتجلیل واحترام عموم طبقات بود. بالجمله عمری را بپارسائی وپرهیزکاری در راه دین ودانش بپایان رسانید. یکی ازمآثرش تأسیس مدرسهٔ (الزهراء) در شهرستان کاظمین است (۱) رساله ایست استدلالی، تاریخ ختم تألیف: جمعه ۲۵ جمادی الثانی ۱۳۴۲ چاپ سربی مشهد چاپخانهٔ طوس درهمانسال وقفی فهرستی ووقفی جواد شجیعی درفروردین ۱۳۱۵ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۷۳۴) (۱۷۳۵) (۱۱۶۱۵)

۴۱۵ رساله جواب بالصواب

عربی. مؤلف: سید ابوالقاسم رضوی قمی لاهوری. رساله ایست استدلالی فقهی وتفسیری درمسئلهٔ حلیت وحرمت طعام اهل کتاب. تاریخ ختم تألیف: جمعه ۹ ربیع الاول ۱۳۱۶ درلاهور. ترجمهٔ این رساله درحاشیه تدوین شده. چاپ سنگی بخط نسخ چاپخانهٔ عزیزی لاهور درهمانسال. وقفی جواد شجیعی درفروردین ۱۳۱۵ (۱۷۳۷)

۴۱۶ رساله درجواز تشابیه

عربی. مؤلف: میرزا هادی خراسانی حایری، رسالهٔ مختصری است درحکم مظاهر ومواکب عزاداری معمول درعاشوراء. تاریخ ختم تألیف: ۹ صفر ۱۳۴۷ چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ نجاح در ۱۳۴۸ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۶۲۳)

۴۱۷ رساله درسیاب

فارسی. مؤلف شیخ محمد کاظم بن شیخ محمد سعید ازمردم معاصراست. چاپ

(۱) احسن الودیعه ج ۲ ص ۱۲۲

کتب چاپی

سنگی بخط نسخ تهران چاپخانهٔ علمی در ۱۳۴۵ واقف شناخته نشد (۱۳۰۷۸)

رسالة فی حکم اوانی الذهب والفضه

عربی . مؤلف : میرزا محمدحسن آشتیانی . این رساله را ضمیمهٔ (ازاحة الشکوك) شمارهٔ ۳۰۲ فقه به بینید

۴۱۸ رساله در حکم شبیه

فارسی . مؤلف: حاج شیخ عبدالله مامقانی . مترجم حاج میرزا یحیی ارومیهٔ . رساله درجواز تشبیه ومواکب عزاداری مرسوم درعزاداری ایام عاشورا است . چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ احمد زنجانی در ۱۳۴۵ وقفی مؤلف درذیحجه ۱۳۴۶ (۵۸۸۰)

رساله درحکم ظن درصلوة وکیفیت صلوة احتیاط

عربی. مؤلف: سید محمد کاظم یزدی، این رساله را ضمیمهٔ کتاب شمارهٔ ۳۳۸ به بینید

۴۱۹ رساله درحلیت متعه

عربی . مؤلف: سید محمد مهدی قزوینی کاظمی . رساله ایست احتجاجی در رد اهل سنت وجماعت ، چاپ سربی نجف در ۱۳۴۶ وقفی مؤلف در خرداد ۱۳۱۱ (۱۷۳۹)

رساله درخلل

عربی . مؤلف : مولانا شیخ محمدکاظم شیرازی، متولد در ۱۲۹۲ در شیراز، متوفای درجمادی الاول ۱۳۶۷ درنجف ، مدفون دریکی از حجرات شرقی صحن روضهٔ علوی، ازفضلاء شاگردان میرزا محمد تقی شیرازی وازمراجع تقلید معاصر بود، روایت میکند ازسید مرتضی کشمیری (۱) وسید حسن صدر . رساله تقریر درس استادش میرزا محمدتقی است که برسم ادب تصریح بنام خودنکرده (۲) این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۲۷۳ فقه به بینید

۴۲۰ رسالهٔ خیارات

عربی . مکرر ۱۷۸ فقه خطی . مؤلف : شیخ علی بن شیخ جعفر کاشف الغطاء نجفی. متوفای در رجب ۱۲۵۳ مدفون درمقبرهٔ پدرش . ازفقهاء بارع عصرخودبوده، نزد پدر تلمذ وتکمیل نموده وازاساتید شیخ انصاری است (۳) کتاب شرحی است استدلالی برمبحث خیارات (لمعهٔ دمشقیه) شهید اول که بدین نام (رسالهٔ خیارات) چاپ شده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ . خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۲۸)

---

(۱) متوفای ۱۳۲۳ (۲) اطلاعات خارجی (۳) از افادات کتبی خصوصی علامهٔ نحریر صاحب الذریعة الی تصانیف الشیعة

کتب چاپی

رساله درصلوة جماعت

عربی . مؤلف : شیخ محمدکاظم شیرازی . رساله تقریر افادات درس مولانا میرزا محمدتقی‌شیرازی است . این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۲۷۳ فقه به‌بینید

۴۲۱ رسالهٔ صید وذباحه

فارسی . مؤلف: آخوند ملاعلی قزوینی زنجانی (مذکوردرص۳۲۷) رساله ایست فتوائی ، حاوی فروع که بخواهش آخوند ملاعلی هیدجی تألیف نموده، تاریخ‌ختم تألیف: ۲ ذیحجه ۱۲۸٤ - چاپ‌سنگی‌تهران بخط نسخ حاج میرزا محمد خوانساری د ر ۱۲۸۸ خریداری‌آستانقدس د رابان ۱۳۲۷ (۱۲۸۷۳)

رسالهٔ عصیریه

(حل العصیر) را به بینید

۴۲۲ رسالهٔ عملیه

فارسی. چند صفحه اول‌نسخه افتاده. باین جهت مؤلف ونام کتاب بتحقیق‌دانسته نشد . رساله دراحکام ومسائل صلوة است . کتاب‌معلق‌است‌بفتاوی وحواشی از (شیخ) ظاهراً شیخ انصاری باشد . چاپ سنگی‌تهران بخط نسخ درچاپخانهٔ کربلائی محمد رضا سال چاپ گمان میرود ۱۲٦۰ باشد خریداری‌آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (٦۷۹۲)

۴۲۳ رسالهٔ عملیه

فارسی . مطابق فتوای شیخ انصاری . شامل ابواب طهارت وصلوة و زکوة و خمس وصوم، جمع وتدوین حاج‌ملا یوسف استرابادی حائری(۱) چاپ سنگی‌تهران بخط نسخ در۱۲۷۷ وقفی جواد شجیعی درفروردین ۱۳۱۵ (۱۷٤۰)

۴۲۴ رسالهٔ عملیه

فارسی . مؤلف : سید اسماعیل (بن سید نصرالله بن سید محمد شفیع بن سید سید یوسف بن سید حسین بن سید عبد الله بلادی بن سید علوی بن سید حسین غریفی) بهبهانی، متولد در ۱۲۲۹ دربهبهان، متوفای ۱۲۹٦ یاشب٦ صفر۱۲۹۵ درتهران ، مدفون دریکی ازحجرات شرقی صحن روضهٔ مطهرهٔ علوی، ازشاگردان شیخ‌جعفر کاشف الغطآء وشیخ حسن فرزندش وصاحب ضوابط وجواهرالکلام وشیخ‌انصاری است. درسفری که

(۱) ازشاگردان صاحب جواهر وازخواص اصحاب شیخ‌انصاری بوده وبامرشیخ‌مقیم کربلاءشده ودرآنجا بسن متجاوز برهشتاد پس ازاندکی ازسال ۱۲۸٦ درگذشت. المآثر والاثارص۱۸۲ وهم‌ازافادات کتبی‌علامهٔ‌بارع‌صاحب‌الذریعه

ناصرالدین شاه بعتبات رفت ویرا برای تعلیم معالم دین باخود بتهران آورد ومرجعیت تمامی پیدا کرد(۱) این رساله شامل مسائل طهارت وصلوة وصوم وخمس است. چاپ سنگی تهران در ۱۲۸۲ بخط نسخ محمدرضا طباطبائی اردستانی. خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (۶۷۹۱)

۴۲۵ رسالهٔ عملیه

فارسی. مکرر ۹۳ چاپی. مؤلف: مولانا حاج سید حسین (بن محمد بن حسن) حسینی کوه کمری، متوفای درشنبه ۲۳ رجب ۱۲۹۹ بمرض فالج، مدفون در بقعهٔ که در حال حیات برای خود ساخته بود، نزد اعلامی بمانند صاحب ضوابط وصاحب فصول وصاحب جواهر وغیرهم استفاده نموده وازاجلهٔ شاگردان شیخ انصاری است، پس ازاستادش ریاست علمی نجف با او شد وحوزهٔ درسش بنام بود (۲) رساله فتوائیست در مباحث اجتهاد وتقلید وابواب طهارت وصلوة وصوم. چاپ سنگی تبریز بخط نسخ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (۶۷۹۳)

۴۲۶ رسالهٔ عملیه

فارسی. مکرر ۹۸ فقه چاپی. جامع: مولانا حاج شیخ فضل الله (بن ملاعباس) نوری، مصلوب در ۱۳ رجب ۱۳۲۷ مدفون درقم، خواهرزاده وهم داماد محدث نوری واز شاگردان شیخ راضی نجفی وازخواص شاگردان میرزا محمد حسن شیرازی است. بجامعیت فنون فضائل ممتاز بود، درشعر (نوری) تخلص میداشت، درتهران مرجعیت تامه وریاست عامه را داشت. با انقلاب مشروطیت همراه نبود وهمین سبب شهادتش گشت (۳) رساله شامل دویست و سی و شش مسئله است که از استادش میرزای شیرازی پرسیده شده. چاپ سنگی بخط نسخ تهران احمد تفرشی در ۱۳۰۵ وقفی فهرستی (۱۷۹۲)

۴۲۷ رسالهٔ عملیه

فارسی. مؤلف: سید مهدی یزدی نجفی. مختصری است درفروع عبادات، منتخب از رسالهٔ (نخبه) وغیره، مطابق فتوای فاضل اردکانی ومعلق است بحواشی میرزا محمد حسن شیرازی ومذیل است برسالهٔ درگناهان کبیره وترجمهٔ حدیث وصایای پیغمبر بحضرت امیرالمؤمنین ع وغیرهما. اول نسخه افتاده. چاپ سنگی هندوستان بخط نسخ محمدعلی در ۱۲۹۶ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۶۱۳)

---

(۱) المآثر والآثار ص۱۴۰ــ مرآت البلدان ج۱ص۳۰۸ شهدآء الفضیله ص۳۷۱ و درص ۲۶۴ درذیل ترجمهٔ جدش نسبنامه سیادت مؤلف را ضبط کرده (۲) المآثروالآثار • علماء معاصرین فوآئد الرضویه ج ۱ ص ۱۴۱ (۳) شهدآء الفضیله ــ المآثر والآثار ص۱۵۱

فقه

کتب چاپی

رساله درقاعدهٔ ضمان

عربی . مؤلف : شیخ ابوالقاسم طالقانی کجوری مازندرانی، ازعلمآء نیمه اول سدهٔ ۱٤ هـ - ق رساله ایست مفصل درقاعده (کل ما یضمن بصحیحه یضمن بفاسده و کلما لایضمن بصحیحه لایضمن بفاسده) این رساله‌را ضمیمهٔ کتاب (کشف‌الشکوك) درباب اصول‌فقه چاپی بشمارهٔ ۱٤۱۲۸ عمومی به‌بینید

رسالة فی لباس المشکوك

عربی . مؤلف : مولانا آقا ضیاء الدین عراقی (ترجمه اش بیاید) این رساله‌را ضمیمهٔ شمارهٔ فقه ٤٣٤ به بینید

٤٢٨ رسالة فی لباس المشکوك

عربی . مؤلف : حاج سید ابوالقاسم (بن حاج سید علی اکبر) خوئی، ازعلمآء معاصر مقیم نجف . ازشاگردان ممتاز میرزا محمد حسین نائینی وحاج شیخ محمد حسین اصفهانی است . چاپ سربی نجف چاپخانهٔ علمیه در ١٣٦١ وقفی حاج‌سید علی اکبرخوئی درخرداد ١٣٢٣ (٨١٧٩)

٤٢٩ رسالهٔ مختصر اصول وفروع

فارسی . مختصریست در اصول‌دین واحکام طهارت ونمازطبق‌فتوای‌سیدابوالحسن اصفهانی وحاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی. چاپ سنگی تهران‌درچاپخانهٔ علمی بخط نسخ محمد علی در١٣٤١ وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (١١٦٢٩)

رساله در معرفت قبله

فارسی. مؤلف: حاج ملا محمدهاشم‌خراسانی، رساله ایست درشناسائی قبله واوقات نماز فرآئض ونوافل وسالهای قمری وشمسی . این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ٤٠٦ به‌بینید

٤٣٠ رساله درمنجزات مریض

عربی. مؤلف: شیخ مشکور بن‌محمد حولاوی نجفی خاقانی . متوفای د رجمه ٢٢ ربیع الاول ١٢٧٢ مدفون‌درنجف، ازشاگردان شیخ حسن کاشف الغطآء (صاحب انوار الفقاهة) است . ازفقهآء عصر خود بوده. دراوآئل سلطنت ناصرالدین شاه بطهران آمده وبحضورآن شاهنشاه رسیده وبمواعظ ونصایح اورا گریانده . مؤلف در حمام غرق و فوت ودرنجف دفن شد (١) چاپ سنگی‌تهران درچاپخانهٔ سید مرتضی بخط نسخ محمدعلی درسال ١٣٢٣ خریداری‌آستانقدس درتیر ١٣٢٨ (١٣٨٣٥)

---

(١) المآثروالاثارص١٣٩ـ اعیان‌الشیعه‌ج٢١ص١٣٧ـ ازافادات‌خصوصی علامهٔ متتبع صاحب الذریعه

کتب چاپی

رساله درمنجزات مریض

عربی ، مؤلف: سید محمدکاظم یزدی، این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۳۳۸ فقه به بینید،

رساله در نفقات

فارسی . مؤلف: حاج ملامحمدهاشم خراسانی . رساله ایست دربیان مواردی که انفاق واجب است . رساله معلق است بحاشیهٔ حاج شیخ عبدالکریم حائری . این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ٤٠٦ فقه به بینید،

٤٣١ رساله دروجوب نظام وظیفه

فارسی . مؤلف : سید حسین عرب باغی . مقاله فتوائی استدلالی است و مصدر است بمقالهٔ ازمحمد تدین . چاپ سربی رضائیه چاپخانهٔ تمدن در ۱۳۰٦ خورشیدی. وقفی مهرمنیر د ردیماه ۱۳۱۳ (٦۷۹٤)

٤٣٢ رسالة فی الولایات

عربی . مؤلف : شیخ محمد علی (بن مولانا شیخ محمد باقر) مسجدشاهی اصفهانی ملقب به (ثقةالاسلام) متولد در ۱۲۷۱ متوفای د رشب چهارم شعبان ۱۳۱۸ مدفون د ر نجف د رصحن روضهٔ علوی نزدیك د رب سلطانی . نزد پد ر وحاج میرزاحبیب‌الله رشتی تلمذ کرده، ازعلماء نامی عصرخودبود ، در اصفهان ریاست تامه ومرجع ومجری احکا م و حدود شرعی بوده وصاحب تألیفات است . ازمآثر باقیه اش مدرسه ایست بنام خودش واقع درمحلهٔ مسجد شاه اصفهان که تا امروز دآئر است وهم روا ج رسم اقامهٔ تعزیهٔ حضرت صدیقهٔ طاهره علیها السلام در ایام رحلت آنحضرت (۱) رساله ایست استدلالی درمبحث ولایت ، چاپ سنگی تهران بخط نسخ محمد علی ورنوسفا ورنی بسال ۱۳۱۳ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۹٤)

٤٣٣ رشد المسترشد

فارسی . مؤلف : شیخ محمد رضا افضل. کتاب شامل مسآئل درابواب عبادات است بطور (سئوآل - جواب) با اشاره بنصوص وارده . چاپ سربی ایران ، تا ریخ چاپ دانسته نشد . خریداری آستانقدس در خرداد ۱۳۲۳ (۸۹۸۸)

٤٣٤ روآئع الامالی

عربی ، مؤلف : مولانا آقا ضیاء الدین (علی بن شیخ محمدمعروف بآخوند کبیر)

---

(۱) این ترجمه ازافادات شفاهی فرزند مؤلف آقای حاج شیخ مهدی مسجدشاهی دامت برکاته و هم اطلاعات خارجی است

عراقی. متولد حدود ۱۲۸۷ درسلطان‌آباد (اراك) متوفای دراوآئل‌ذیحجه ۱۳۶۱ درنجف، مدفون درحجرهٔ متصل بدالان صحن ازدرب‌سلطانی، ازاجله مشایخ واعلام محققین‌این‌عصر بود، مقدمات را درشهرستان اراك دیده، سطوح فقهی واصولی‌وکلامی را در اصفهان خوانده وهم درخدمت اعلامی چون میرزا محمدهاشم چهارسوقی و میرزا ابوالمعالی و وآخوندکاشی ودرنجف نزد سید محمد اصفهانی وسید محمدکاظم طباطبائی تلمذ کرده. عمدهٔ تلمذ وتکمیلش نزد صاحب کفایة الاصول بوده وازخواص واعاظم شاگردان او است، بالجمله حدت ذهن وجودت قریحه وقدرت ولطف بیان فوق العاده وهم‌وارستگی‌وسماحت خلقیش اورا استاد مسلم نامی داشت. غالب فضلاء این عصر شرف تلمذش را دارند (۱) این کتاب دربیان مدارك فروع علم اجمالی مندرج درکتاب (عروة الوثقی) است. (رساله درلباس مشکوك) ومقاله در (استصحاب عدم ازلی) ازمؤلف این کتاب‌ضمیمه چاپ شده. کتاب مصدر است بترجمهٔ اجمالی مؤلف. چاپ سربی نجف چاپخانهٔ‌حیدریه، وقفی سید مهدی امامی اصفهانی در شهریور ۱۳۲۶ (۸۹۹۸)

۴۳۵ روض الاریض

عربی. مؤلف: حاج سید محسن امین عاملی. رساله‌ایست استدلالی‌درمسئلهٔ (منجزات مریض) تاریخ ختم تألیف: چهارشنبه ۱۶رمضان ۱۳۲۰دردمشق، رساله مذیل‌است‌بمقالهٔ مبسوطی درترجمهٔ احوال مؤلف که‌بخامهٔ خود نگاشته. چاپ سربی. تاریخ ومحل چاپ دانسته نشد. وقفی مؤلف درفروردین ۱۳۱۲ (۱۷۴۴)

۴۳۶ روضة‌الاحکام فی‌مسائل الحلال والحرام ج ۳

فارسی. مکرر ۸۷ فقه چاپی. مؤلف: سید العلماء سید حسین(بن سید دلدارعلی نقوی نصیرآبادی هندی) لکهنوی، متولد در۱۴ ربیع الثانی ۱۲۱۱ متوفای‌در۱۲۷۳مدفون درجنب قبر پدرش واقع درحسینیهٔ تاسیسیشان درلکهنو. از علماء بارع جامع‌امامیه‌است. نزد پدر بزرگوارش تلمذ وتکمیل نموده، در هندوستان مرجع و مقتدا بوده (۲) کتاب شامل مسائل فرعیه با اشاره باقوال واختلاف وادله وبمانند رسالهٔ عملیه است. مأثور خامه‌اش ابواب طهارت وصلوة وصوم و مواریث وقدری ازباب حج است. این جلد درصوم وتا اوآئل باب اعتکاف را دارد. چاپ سنگی هندوستان بخط نستعلیق درچاپخانهٔ محمد حسین وولیمحمد. خریداری‌آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۴۲۹۶)

---

(۱) اطلاعات خارجی (۲) احسن الودیعه ج ۱ ص ٥٦

۴۳۷ روضة البهیه ج ۱-۲

عربی. مکرر ۶۹۸ فقه خطی. مؤلف : شهید ثانی . دورهٔ کتاب دریك مجلد چاپ شده ومعلق است بحواشی مختصر منتخب ازحواشی متعدده ومصدر بفهرست ابواب و مذیل بترجمهٔ مختصر ماتن وشارح است، صفحهٔ اول فهرست افتاده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ چاپخانهٔ محمدقلی بسال ۱۲۷۳ حاشیه بخط نستعلیق محمدعلی تهرانی . وقفی مشهدی غفار دراسفند ۱۳۰۹ (۱۷۴۸)

۴۳۸ روضة البهیه ج ۱-۲

عربی . مکرر پیش . دورهٔ کتاب دریك جلد چاپ شده ومعلق است بحواشی مختصره منتخبه . چاپ سنگی تبریز چاپخانهٔ مشهدی حاجی آقا بسال ۱۲۷۶ متن بخط نسخ حاشیه بخط نستعلیق. کاتب متن : محمد ابراهیم همدانی . کاتب حاشیه : مصطفی مرندی تبریزی وقفی نائینی (۱۷۴۷)

۴۳۹ روضة البهیه ج ۱-۲

عربی . مکرر پیش . صفحات کتاب دراین چاپ نیز معلق است بحواشی مختصر منتخبه . صفحهٔ اول نسخه افتاده، حواشی صحافی وموریانه خورده شده . چاپ سنگی تهران درچاپخانه سید محمد حسین تهرانی بخط نسخ حسن خادم خوانساری درسال ۲-۱۳۰۱ وقفی نصرة الملك میرعلیمردان خان حسینی درربیع الاول ۱۳۰۷ بوسیلهٔ حبیب الله محمد حسین پور ترشیز در ۱۹ ابان ۱۳۲۸ تسلیم کتابخانه شده (۱۴۱۷۴)

۴۴۰ روضة البهیه ج ۱

عربی . مکرر پیش ، کتاب در دو جلد چاپ شده . دراین چاپ بمزایای تصحیح و خوبی کاغذ و خط و تعلیق حواشی ممتاز است . مولانا حاج میرزا محمد علی تبریزی قره جه داغی (مذکور درص ۲۱۹) نسخه قدیمی صحیح کتاب رابدست آورده ودرتبریز تدریس نموده وبرای توضیح آن حاشیهٔ تألیفی خودش بر این کتاب موسوم به (حدیقة الروضة) وهم منتخبی ازحواشی متعدده وعباراتی از کتب فقهی وغیرهارا بر کتاب تعلیق نموده وشاگردانش میرزا محمدعلی ومیرزا محمد رضا مصحح درچاپ بوده اند . این جلد از کتاب طهارت تاآخر کتاب مساقات را دارد . چاپ سنگی تبریز درچاپخانهٔ حاج ابراهیم . متن بخط نسخ حاشیه بخط نستعلیق. کاتب : مؤید العلماء محمدکاظم تبریزی بسال ۱۲۸۷ درآخراین جلد يك مجلس تصویر صاحب چاپخانهٔ وکاتب است . وقفی فهرستی (۱۷۴۵)

کتب چاپی

۴۴۱ روضة البهیه ج ۲

عربی . مکرر پیش . این جلد از کتاب اجاره تا آخر دیات را دارد . تاریخ چاپ: ۱۲۸۸ مشخصات دیگر بمانند پیش (۱۷۴۶)

۴۴۲ روضة البهیه ج ۱-۲

عربی . مشخصات چاپ بمانند پیش . جلد اول ودوم دریك مجلد صحافی شده . وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۶۳۹)

۴۴۳ روضة البهیه ج ۱

عربی ، مکرر پیش . کتاب دراین چاپ براسلوب ومزایای چاپ پیش است . چاپ سنگی . تبریز درچاپخانهٔ احمدآقا مؤیدالعلماء بخط نسخ عبدالرحیم بن محمدتقی در ۱۲۹۱ وقفی . شیخ غلامرضا مجنی درآذر ماه ۱۳۲۳ (۸۵۸۵)

۴۴۴ روضة البهیه ج ۲

عربی . مشخصات کتاب و واقف بمانند پیش . تاریخ چاپ ۱۳۱۰ (۸۵۸۶)

۴۴۵-۴۴۶ روض الجنان

عربی ، مکرر شماره ۷۰۹ خطی . مؤلف : شهید ثانی . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۳۰۷ وقفی فهرستی - وقفی حسین زوار درفروردین ۱۳۱۵ (۱۷۴۹) (۱۷۵۰)

((حرف ز))

۴۴۷ زیبائی مردان

فارسی . مؤلف معاصر: شیخ ابوالفضل بن شیخ محمد حسین خراسانی مقیم درتهران . کتابی است مفصل دراحکام ومسائل ریش وسبلت . حاوی فوآئد متفرقه ، مرتب بریك مقدمه ودهٔ مقاله وخاتمه . تاریخ ختم تألیف : جمعه ۱۵ رمضان ۱۳۶۴ کتاب مصدراست بفهرست مطالب . چاپ سربی تهران درهمانسال . وقفی مؤلف درفروردین ۱۳۲۶ (۱۲۴۳۲)

((حرف س))

۴۴۸ سؤآل وجواب ج ۱

فارسی . مؤلف : حجة الاسلام (سید محمد باقر شفتی) بیدآبادی اصفهانی . رساله عملیه است . این جلد شامل ابواب عبادات ومعاملات . چاپ سربی ایران در ۱۲۴۷ محل چاپ ذکرنشده ، گمان میرود اصفهان وصاحب چاپخانهٔ ملا عبدالرزاق ناشرکتاب باشد . وقفی شاهزاده مولود سلطان خانم دررمضان ۱۲۵۰ بوسیلهٔ مؤیدآزاد در اسفند ۱۳۲۱ تسلیم کتابخانه شد . (۷۹۸۳)

فقه

کتب چاپی

سؤآل وجواب

بنگرید بشمارهٔ ٤٨٦

٤٤٩-٤٥٠-٤٥١ سبع الشداد

عربی . مکرر ٧١٠ خطی . مؤلف : میر داماد ، رسالهٔ (اعضالات) نیز از مؤلف ضمیمه چاپ شده ، کتاب را شیخ محمود بروجردی تصحیح ومذیل بفهرست مطالب نموده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ علی اکبرطالقانی در١٣١٧ وقفی نائینی - وقفی ملکزادهٔ کوثر - وقفی فهرستی (١) (١٩٢٤) و(١١٦٦٤) و(١٩٢٣)

٤٥٢ سبیل الرشاد

فارسی . مؤلف : حاج شیخ محمد مهدی بن عبدالحسین حایری تهرانی . رسالهٔ مختصریست درمسائل طهارت ، نماز ، روزه . زکوة ، خمس بطورسؤآل وجواب مطابق فتوای مولانا حاج میرزا محمد علی شهرستانی (٢) تاریخ ختم تالیف : دوم ذیقعده ١٣٤٠ در کربلاء ، چاپ سنگی . نجف درچاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ میرزا محمود تبریزی در ١٣٤١ نسخه معلق است بحواشی خطی از آقای سید هبةالدین شهرستانی ، وقفی سید هبةالدین شهرستانی درمهر ١٣١٨ (٦٧٩٥)

٤٥٣ ستون دین

فارسی ، رسالهٔ مختصر ساده ایست درآداب واسراز نماز با تصویر نماز گذار و ترجمهٔ قرآئت وادعیه واذکار آن ، مؤلف ازمعاصرین است ونام خودراپنهان داشته وکتاب را بحاج سیدعلی اکبر برقعی قمی اهدآء نموده ، چاپ سربی ورنگین تهران در چاپخانهٔ بانك ملی در جمادی الاول ١٣٦٤ خریداری آستانقدس دراردیبهشت ١٣٢٤ (٩٦٥١)

٤٥٤ سدول الجلباب

فارسی . مؤلف : سید عبدالله (بن ابوالقاسم بن عبد الله بن علی بن محمد بن عبدالله) موسوی بلادی بوشهری . متولد در١٢٩١ صاحب تألیفات متعدده از فضلاء معاصر مقیم دربند بوشهر ودرآنجا موجهیت دارد ، رساله ایست استدلالی دروجوب حجاب برزنان ، تاریخ ختم تألیف : جمعه ٢٢ شوال ١٣٣٠ چاپ سنگی شیراز چاپخانهٔ محمدی بخط نسخ حاج میرزا ابراهیم نیریزی شیرازی در١٣٣١ خریداری آستانقدس درآذر ماه ١٣٢٧ (١٣٠٨٣)

٤٥٥-٤٥٦ سرآئر

عربی ، مکرر ٧١١ خطی ، مؤلف : ابن ادریس حلی . کتاب را سیدحسن بن

---

(١) شماره ٤٥١ رسالهٔ اعضالات را ندارد (٢) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست گذشت

سید احمد موسوی وحاج میرزا ابو الحسن بن حاج میرزامسیح تصحیح کرده اند، چاپ سنگی تهران بخط نسخ درچاپخانهٔ سید محمد باقر سال ۱۲۷۰ وقفی فهرستی - خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (۱۷۵۱) و (۶۷۹۶)

۴۵۷ سراج الاسلام

عربی . وفارسی . صفحهٔ اول نسخه افتاده ، کتاب شامل متن عربی، حاوی دورهٔ مختصر فقه وترجمهٔ فارسی است ومعلق است بحواشی وعبارات ومطالب منقوله از کتب اهل سنت وامامیه ، مؤلف ومترجم شناخته نشد، آنچه از کتاب برمی آید مؤلف ازمشایخ صوفیه ودارای نسب هاشمی است واین کتاب را بنام (شاه قاسم) تألیف نموده واورا بعنوان: « الولد القابل العالم الفاضل المکاشف الواصل المرشد الکامل » ستوده ، مؤلف دردیباچه آورده : « ان الله امرنی ان ارفع الاختلاف من بین هذه الامة اولا فی الفروع وابین الشریعة المحمدية كماكانت فی زمانه من غیر زیادة ونقصان » تاآنجا که گوید: « ثانیاً فی الاصول من بین الامم وكافة اهل العالم » نظر اجمالی در کتاب میرساند که مؤلف دارای مشرب مختلف بوده ، درباب وضوء ودیگر ازمباحث طهارت بر مبنای اهل سنت رفته . درباب نکاح عقد متعه ونکاح تمتع را روا وصحیح ودعوی اجماع برنسخ را باطل دانسته و باز آورده که من مأمورم برفع بدعت ازشریعت پیغمبر ، چاپ سنگی هندوستان بخط نسخ و نستعلیق خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۲۷ (۱۳۴۱۲)

۴۵۸ سراج الامه ج ۱-۲-۳

عربی ، مؤلف : مولانا شیخ محمد حسن (بن صفرعلی بارفروشی) مازندرانی معروف به (شیخ الکبیر) متوفای درشوال ۱۳۴۵ ازعلماء جامع معمر معاصر مقیم در شهرستان بابل (بارفروش سابق) (۱) کتاب شرح مزجی استدلالی مفصلی است برمتن وجیز جامع (لمعهٔ دمشقیه) شهید اول . جزء اول تا آخرمبحث واجبات وضوء رادارد تاریخ ختم تألیف : ۱۲ جمادی الاول ۱۲۹۶ جزء دوم ازمبحث مستحبات وضوء تا آخر مبحث حیض را دارد. تاریخ ختم تألیف : غرهٔ رجب ۱۲۹۸ جزء سوم ازمبحث استحاضه تاآخرمبحث (تکفین میت) را دارد . تاریخ ختم تألیف : سلخ ذیحجه ۱۲۹۹ چاپ سنگی تهران در چاپخانهٔ میرزا حسن بخط نسخ حاج میرزا عبدالله حائری تهرانی بسال ۱۳۲۴ خریداری آستانقدس درآذرماه ۱۳۲۷ (۱۳۱۴۹)

۴۵۹ سراج الامه ج ۴-۵-۶-۷

عربی . بمانند پیش . جزء چهارم ازصلوة میت تاآخرباب طهارت. تاریخ ختم تألیف:

(۱) الذریعه ج ۶ ص ۳۸۷ فوآئد الرضویه ج ۲ ص ۴۵۲ المآثر والاثار ص ۱۷۷

۲۹ شعبان ۱۳۰۲ جزء پنجم از اول کتاب صلوة تا آخر مبحث ستر. تاریخ ختم تالیف: ربیع الثانی ۱۳۰۶ - جزء ششم ازمبحث مکان تاآخر فصل راجع باقسام صلوة، جزء هفتم ازاحکام خلل تاآخر کتاب صلوة است، مشخصات کتاب وواقف بمانند شمارهٔ پیش. تاریخ چاپ: ۱۳۲۶ (۱۳۱۵۰)

٤٦٠ سراج العباد

فارسی. رسالهٔ عملیه فتوائی مختصریست ازمولانا فاضل شرابیانی که سیدحسین مسئله گو تبریزی جمع وتدوین نموده. چاپ سنگی بمبئی بخط نسخ محمدعلی لاری. وقفی نظر علی اسدی در مهر ۱۳۲۷ (۱۲۸۲۱)

سعادة الابدیة فی تحقیق دآئرة الهندیة

عربی. مؤلف: خادم احمد بن حافظ حاج محمد حیدر بن حاج ملا محمد مبین. ترجمه اش بنظر نرسید. رساله دومین تعلیق توضیحی است ازاوبرمبحث وقت زوال از کتاب (شرح الوقایة) این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ٤٨١ بهبینید

((حرف ش))

٤٦١ شرآئع الاسلام

عربی. مکرر ۷۱٤ خطی. مؤلف: محقق حلی، کتاب دراین چاپ معلق است بحواشی منتخب ومختصر. چاپ سنگی تهران بسال ۱۲۷٦ متن بخط نسخ حاج میرزا محمد حاشیه بخط نستعلیق وشکستهٔ میرزا محمد خوانساری وقفی نائینی (۱۷۵۳)

٤٦٢ شرآئع الاسلام

عربی. مکرر پیش. کتاب دراین چاپ بخوبی خط وتصحیح ومعلق بودن تمام صفحات آن بحواشی منتخبهٔ ممتاز است. چاپ سنگی تبریز درچاپخانهٔ عبدالحسین بسال ۱۲۷۸ متن بخط نسخ، حاشیه بخط نستعلیق بخامهٔ محمد رحیم تبریزی ومیرزا رضا خوشنویس، وقفی حاج قائم مقام (۲۷۵٤)

٤٦٣ شرآئع الاسلام

عربی. مکرر پیش. کتاب دراین چاپ نیز بمحسنات خوبی خط وحواشی و تصحیح آراسته است. چاپ سنگی تبریز درچاپخانه مشهدی اللهوردی بسال ۱۲۸۵ متن بخط نسخ. حاشیه بخط نستعلیق میرزا کاظم خوشنویس خطاط تبریزی، درصفحهٔ اول صورت خطاط ترسیم شده، وقفی فهرستی (۱۷۵۲)

٤٦٤ شرآئع الاسلام

عربی. مکرر پیش. کتاب در این چاپ نیز بمحسنات چاپ شمارهٔ پیش آراسته

است . چاپ سنگی تبریز درچاپخانهٔ استاد علی بسال ۱۳۰۰ متن بخط نسخ حاشیه بخط نستعلیق ، اثر خامهٔعبدالرحیم بن محمدتقی خطاط ، فهرست‌ابواب درصفحهٔ اول نوشته‌شده، وقفی میر سیف الدین ترابی درآذر ۱۳۲۳ (۸۷۱۸)

۴۶۵ شرآئع الاسلام

عربی . مکرر پیش . تمام صفحه ها معلق بحواشی منتخبه . چاپ سنگی تهران بسال ۱۳۰۷ متن بخط نسخ، حاشیه نستعلق بخط حسن خادم . وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱۱۶۷۴)

۴۶۶ شرح تبصرة المتعلمین

عربی. شارح : مولانا آقا ضیاء الدین‌عراقی، شرحی است تحقیقی وموجز حاوی نکات واسرار ولطایف ابواب معاملات. چاپ شده ازاین کتاب ازاول‌مبحث (بیع) تاآخر مبحث (اجاره است) ومذیل بمقالهٔ استدلالی در (دعاوی) تاریخ ختم تألیف این مقاله : ۳رجب ۱۳٤۵ چاپ سنگی‌نجف درچاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ محمدعلی تبریزی‌در۱۳٤۵ وقفی سید مهدی امامی اصفهانی دراردیبهشت ۱۳۲۶ (۱۰٤۸۵)

۴۶۷-۴۶۸ شرح حدیث فقه الرضوی

فارسی . مؤلف : حاج زین العابدین‌خان کرمانی. کتاب شرح است براین‌عبارت ازمسآئل صلوة کتاب (فقه الرضا) : « وانو عند افتتاح ذکرالله وذکر رسول الله ص ع » الخ . تاریخ ختم تألیف: سه شنبه ٦ شعبان ۱۳۲٤رسالهٔ (اجوبة المسائل) ازمؤلف ضمیمه چاپ شده . چاپ سربی تبریز درچاپخانهٔ امید بسال ۱۳۲۸ وقفی‌نائینی (۱۲۱۵) و(۱۲۱۶)

۴۶۹ شرح شرآئع الاسلام

عربی . مؤلف : حاج میرزا علینقی بن سید حسن (معروف بحاج آقا) بن سید محمدمجاهد، متوفای درعصر پنجشنبه ۶ صفر ۱۲۸۹در کربلاء ، مدفون‌دربازار بین‌الحرمین، درآن شهرستان‌مرجعیت وریاست تامه داشته(۱) کتاب شرحی است‌مزجی بر(شرآئع)محقق حلی، ازاول باب بیع تا اواخر مبحث بیع حیوان . چاپ‌سنگی نسخ ایران‌تاریخ چاپ ذکر نشده . خریداری‌آستانقدس دربهمن ۱۳۲۷ (۱۳۳۲۱)

۴۷۰ شرح شرآئع الاسلام

عربی . مکرر پیش . رسالهٔ (دره) درمبحث عام وخاص و (منظومه) د رحج از

(۱) المآثروالاثار ص ۱۷٤وص۱۸۱- احسن الودیعه ج ۱ ص ٦٤ این کتاب‌را بنام(درة‌الحائریه) ضبط کرده. درنسخهٔ چاپی نامی برای کتاب ذکرنشده وهم‌آورده که شرح مباحث عقود وایقاعات واحکام طهارت را نیز تألیف کرده وچاپ نشده

مؤلف ضمیمه است، وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۹۹۶)

۴۷۱ شرح شرآئع الاسلام

عربی. مؤلف: شیخ محمد هادی تهرانی (۱) کتاب شرحی است مزجی ومفصل وتحقیقی بر (شرآئع) محقق حلی. حاوی اسرار ومشکلات ابواب معاملات، مأثور خامه‌اش تنها مبحث آداب وشروط عقد بیع است. چاپ سنگی تهران در ۱۳۲۰ بخط نسخ ابوالقاسم نوری کمربنی. وقفی حاج قائم مقام (۱۷۵۶)

۴۷۲ شرح صیغ العقود

فارسی. مؤلف معاصر، میرزا محسن اردبیلی. متخلص به (حالی) (۲) کتاب تعلیقی است برباب نکاح از کتابیکه بشمارهٔ ۵۰۱ فقه چاپی است. چاپ سنگی اردبیل درچاپخانهٔ سید احمد بخط نستعلیق مؤلف در ۱۳۳۳ وقفی فهرستی (۱۷۶۷)

۴۷۳ شرح فرآئض السراجیه

عربی، شارح: میر سید علی گرگانی. کتاب شرحی است مزجی برمتن معروف (فرآئض) تألیفی سراج الدین محمد بن محمد بن عبدالرشید سجاوندی حنفی. این متن بنام (فرآئض سجاوندی) وهم بنام (فرآئض سراجیه) خوانده میشود. این شرح بهترین و معروفترین شروح است ومورد نظر علمآء متاخر بوده و برآن حواشی نوشته اند. از آن جمله حاشیه ملا محمد شاه بن علی بن یوسف بن محمد فناری، متوفای ۹۲۹ است که کتاب دراین چاپ بدان مذیل است. این حاشیه تاآخر مبحث (تقسیم ترکه میان وارث وغرماء) وازمبحث (تخارج) تتمیم شده بحاشیه تألیفی محمد بن مصطفی کورانی معروف به(وانی) ازعلمآء اواخر سده دهم (۳) کتاب مذیل است بفهرست مطالب شرح. چاپ سربی مصر چاپخانهٔ فرج الله زکی کردی. خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۹۱۴۳)

۴۷۴ شرح القبله

عربی. مؤلف: مولانا میرزا محمدعلی (بن ملا محمد نصیر) مدرس چهاردهی رشتی، متولد در ۱۲۵۲ متوفای درنجف، درآخر محرم ۱۳۳۴ مدفون درحجرهٔ زاویهٔ جنوب صحن علوی، ازعلمآء جامع متورع ومرجع تقلید وصاحب تألیفات متنوعه. ازمحضر شیخ انصاری استفاده نموده. عمدهٔ تلمذش درخدمت سید حسن کوه کمری بوده روایت میکنند از حاج

ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکور است (۲) صاحب تألیفات متنوعه وازخوشنویسان معاصر است درجلد چهارم فهرست نامش مذکوراست (۳) کشف الظنون ج ۲ ص ۱۸۱ چاپ اسلامبول، ترجمهٔ شارح درجلد چهارم فهرست مذکوراست.

فقه

کتب چاپی

ملاعلی بن میرزا خلیل تهرانی(۱) باعلو مقامی که داشت از نظر تربیت و باقتضاء نفس سلیم سطوح متداولۀ فقهی و اصولی را تدریس مینمود، کتاب شرح و توضیح است بر مبحث وقت و قبله از کتاب (روضة البهیه) چاپ سنگی تهران در ۱۳۲۴ بخط نسخ محمد باقر، وقفی مرتضی مدرس چهاردهی در ابان ۱۳۲۷ (۱۳۰۳۲)

۴۷۵ شرح کبیر ج ۱

عربی، بمانند ۷۲۸ خطی. مؤلف: سیدعلی طباطبائی. دورۀ کتاب در دو جلد چاپ شده . این جلد شامل ابواب طهارت . صلوة . زکوة . خمس . صوم . اعتکاف . حج . جهاد . تجارت، رهن، حجر، ضمان صلح، شرکت، مضاربه، مزارعه و مساقات ودیعه و عاریه است، چاپ سنگی تهران بخط نسخ در چاپخانۀ سید حسن وقفی نائینی (۱۷۵۸)

۴۷۶ شرح کبیر ج ۲

عربی. مکرر پیش . این مجلد از کتاب اجاره تا آخر دیات را دارد، چاپ سنگی تهران بخط نسخ غلامحسین خوانساری در ۱۳۰۰ وقفی نائینی (۱۷۵۹)

۴۷۷ شرح کبیر ج ۱

عربی، مکرر پیش، چاپ سنگی تهران، وقفی ملکزادۀ کوثر (۱۱۷۳۳)

۴۷۸ شرح کبیر ج ۲

عربی، مکرر پیش، چاپ سنگی تهران بخط نسخ حسن خوانساری در ۱۲۷۲ وقفی ملکزادۀ کوثر (۱۱۷۳٤)

شرح لمعۀ دمشقیه

شمارۀ ۴۲۰ را به بینید

۴۷۹-۴۸۰ شرح منظومات

عربی. متن اثر طبع شیخ محمد علی (بن شیخ حسین بن شیخ محمد) اعسم نجفی زبیدی حجازی، متوفای در ۱۲۳۳ یا ۱۲۴۴، از شاگردان سید بحرالعلوم و شیخ جعفر کاشف الغطاء و از شعرآء مفلق است. شارح فرزند ناظم: شیخ عبد الحسین اعسم متوفای در ۱۲۴۷ مدفون در نجف جنب پدرش. نزد استادان پدر و سید محسن اعرجی تلمذ کرده و از ادبآء بلیغ و شاعران لبیب عصر خویش است. متن کتاب ارجوزه در مسائل و احکام: ارث. رضاع. عدۀ طلاق وهم ارجوزۀ شامل دوازده بیت در مقدار دیۀ قتل و نیز ارجوزۀ در اطعمه و اشربه (۲) و

---

(۱) مجلۀ جلوه (سال دوم شمارۀ دهم) منتشره در تهران (۲) منظومه در اطعمه و اشربه جداگانه بنام شیخ محمد حسین اعسم (فرزند دیگر ناظم متن) چاپ شده و نسخۀ از آن بشمارۀ ٦٧٤ است

ومقالهٔ ازشارح درتعداد کفارات ونصاب زکوة. تنها سه ارجوزهٔ اول شرح شده ، تاریخ ختم شرح: ۱۲۴۰ کتاب مصدر است بترجمهٔ ماتن وشارح اثر خامهٔ فاضل تحریر معاصر شیخ عبدالحسین حلی وغلط نامه، چاپ سربی نجف چاپخانهٔ علوی در ۱۳۴۹ وقفی شیخ محمد جواد اعسم در ۱۳۵۰ (۱۷۶۰) و(۱۷۶۱)

۴۸۱ شرح الوقایه

عربی . مکرر ۲۵۹ فقه خطی مؤلف: عبیدالله بن مسعود بن تاج الشریعه محمود بن صدرالشریعه محمود بن صدرالشریعه احمد بن جمال الدین عبیدالله محبوبی بخارائی ، متوفای ۷۴۷ یا ۷۴۵ مدفون درشرع آباد ازمحال بخارا (۱) کتاب شرح است برمواضع مشکلهٔ کتاب (وقایة الروایة فی مسائل الهدایة) تألیف جد مادریش صدرالشریعه برهان الدین محمود بن صدرالشریعه عبیدالله خبولی حنفی از علماء نیمهٔ اول سدهٔ هفتم هـ ـ ق ، کتاب ازمتون جامع معروف ومعتبر فقه حنفی است ، ومتاخرین برآن شروح وحواشی نگاشته اند. تاریخ ختم تألیف : صفر ۷۴۳ کتاب معلق است بحواشی. رساله‌های (سعادة الابدیة) و (مواهب الصمدیه) ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی لکهنو بخط نسخ چاپخانهٔ نولکشور در ۱۲۹۲ وقفی حاج سید نظام الدین شهیدی درمهر ۱۳۲۴ (۱۰۲۵۴)

۴۸۲ شرعیات ج ۱

فارسی : مؤلف معاصر: سید کمال الدین نوربخش. مختصریست طبق برنامهٔ وزارت فرهنگ برای تدریس دردورهٔ اول دبیرستانها . مطالب آن مطابق احتیاط وفتوای مشهور این جلد درعبادات وعقود وایقاعات است ، چاپ سربی تهران در بهمن ۱۳۲۴ خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۵ (۱۰۲۴۳)

۴۸۳ شرعیات ج ۳

فارسی . بمانند پیش . این جلد شامل مقدمه (دربیان تعلیمات اسلام وغیرها) واحکام معاملات وترجمهٔ برخی ازآیات منتخبه و بخش اخلاق است. چاپ عکسی گراورسازی گیتی بخط نستعلیق جواد شریفی در ۱۳۲۴ خورشیدی. وقفی آقای محمود فرخ دراسفند ۱۳۲۷ (۱۳۶۱۳)

۴۸۴ شریعة السمحاء

عربی . مؤلف معاصر : حاج میرزا حسن (بن سید محمد حسینی موسوی) لواسانی مقیم درجبل عامل. کتاب شامل اصول عقائد امامیه وابواب عبادات ازفروع دین است که درعنوان سه باب وخاتمه ترتیب یافته. چاپ سربی صیدا چاپخانهٔ العرفان بسال ۱۳۵۵ خریداری

(۱) معجم المطبوعات العربیه. کشف الظنون ج ۲ چاپ اسلامبول ص ۶۴۰ تا ۶۴۱

آستانقدس درمهرماه ۱۳۲۷ (۱۲۷۳۵)

۴۸۵ شطرنجیه

عربی . مؤلف : آخوند ملا عبدالرسول قزقانچاهی فیروزکوهی، ازشاگردان حاج محمد حسن آشتیانی ، از علماء تهران بود . ظاهراً درتاریخ چاپ زنده بوده ، درکتاب (المآثروالاثار ص۱۸۲) ترجمه اش چنین آمده : « فاضلی کامل است ودرعلوم شرعیه بدرجات عالیه نایل » رساله دربیان حرمت بازی(شطرنج) است، ترجمهٔ رساله ازشیخ علی فرزندمؤلف ضمیمه چاپ شده، چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ میرزاعلی اصغر بخط نسخ و نستعلیق زین العابدین محلاتی وسید مرتضی برغانی در ۱۳۲۰ وقفی فهرستی (۱۷۶۳)

۴۸۶-۴۸۷ شعائر الاسلام

فارسی . مؤلف : حاجی اشرفی (مذکور درص۲۲۵) کتاب مجموعهٔ قطوری است شامل مسائل متفرقه درابواب فقه وبنام (سؤآل وجواب) نیز خوانده میشود. کتاب مصدراست بفهرست ابواب باتعیین صفحات . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۳۱٤ وقفی فهرستی، وقفی علی نصرالله نیا (۱۷۶۳) (۱۰۸۸۰)

۴۸۸ شهاب الثاقب

عربی. مکرر ۷۳۹ خطی. مؤلف : فیض کاشانی . کتاب مصدراست بمقدمهٔ در ترجمهٔ مؤلف ازناشر رساله مصطفی جمال الدین ومقالهٔ درصلوة جمعه ازسید میرزا عباس جمال الدین ومذیل است بمقالهٔ درحکمت تشریع نماز جمعه ازعلامهٔ معاصرسید هبةالدین شهرستانی، چاپ سربی چاپخانهٔ علمیه نجف در۱۳۶۸ وقفی سید میرزا عباس جمال الدین درتیر ۱۳۲۸ (۱۳۹۱۰)

((حرف ص))

۴۸۹ صارم المسلول

عربی . مؤلف : ابن تیمیه حرانی (۱) کتاب مفصلی است در مسئلهٔ اسائهٔ ادب به پیغمبر اکرم ص ع، شامل فروع ومسائل ومطالب متعلق بآن، مرتب بر عنوان چهار مسئله . مؤلف این کتاب را براثر بی‌ادبی غساق (یا عساق)نام نصرانی بآن بزرگوار تألیف داشته . تاریخ ختم تألیف : ۶۹۳ کتاب مذیل است بفهرست مطالب . چاپ سربی حیدرآباد دکن چاپخانهٔ دآئرة المعارف النظامیه در۱۳۲۲ خریداری آستانقدس درابان۱۳۲۷ (۱۲۹۹۰)

---

(۱) کشف الظنون ج ۲

۴۹۰ صراط المستقیم ج ۲

فارسی. مؤلف معاصر : شیخ محمد جواد (بن مولا ناشیخ غلامرضا صاحب حاشیه برفرآئد) قمی . رسالهٔ مختصریست درعبادات. تاریخ ختم تألیف : جمعه سلخ ربیع الثانی ۱۳۵۶ کتاب مذیل است بصورت اجازات اجتهادی مؤلف . چاب سربی تهران چاپخانهٔ آفتاب . خریداری آستانقدس در ۱۳۲۵ خورشیدی (۱۰۶۴۵)

۴۹۱ صراط المستقیم ج ۳

فارسی . بمانند پیش . این جزء شامل مسآئل وقف . دین . شرکت . مسآئل متفرقه است و مذیل است بصورت اجازات مؤلف. چاپ سربی تهران خریداری آستانقدس در ۱۳۲۵ خورشیدی (۱۰۶٤٤)

۴۹۲ صراط النجات

فارسی . مکرر ۹۶ چاپی . رسالهٔ عملیه ایست که حاج محمد علی یزدی مطابق فتوای شیخ انصاری جمع وتدوین نموده ومعلق است بحواشی میرزا محمد حسن شیرازی . کتاب دراین چاپ مصدر است بفهرست ابواب. چاپ سنگی تهران در چاپخانهٔ استادتقی بسال ۱۲۹۱ بخط نسخ محمدخوانساری اصفهانی، وقفی آقای جواد شجیعی در فروردین ۱۳۱۵ (۱۷٤۲)

۴۹۳ صراط النجات

فارسی . مکرر پیش. کتاب در این چاب معلق است بحواشی میرزا محمد حسن شیرازی وملامحمدکاظم خراسانی وهم بحاشیهٔ خطی ازسید اسماعیل صدر و مذیل است بمسآئل متفرقه. چاپ سنگی تهران بخط نسخ محمد حسن در ۱۳۱۸ وقفی جواد شجیعی در فروردین ۱۳۱۵ (۱۷٤۱)

۴۹۴ صراط النجات

فارسی. مکرر پیش. کتاب دراین چاب محشی است بحواشی میرزا محمدحسن شیرازی وهم بحواشی خطی ازحاج میرزاحسین خلیلی تهرانی . چاب سنگی تهران بخط نسخ در چاپخانهٔ کربلائی محمد تقی تفرشی در ۱۳۰۷ وقفی فهرستی (۱٤۲۵۳)

۴۹۵ صراط النجات

فارسی. مکرر پیش . کتاب دراین چاب معلق است بحواشی میرزا محمد حسن شیرازی ومیرزا محمدتقی شیرازی چاب، سنگی تهران در ۱۳۲۷ بخط نسخ جمال الدین اصفهانی، وقفی فهرستی (۱۷٤۳)

۴۹۶ صراط النجات ج ۱

مترجم معاصر ، حاج سید ابوالقاسم اصفهانی . کتاب ترجمهٔ کتاب شمارهٔ ۷۲۳

است. این جلد درعبادات است ، سید احمد عبد منافی کتاب‌را تصحیح نموده. چاپ سربی تهران درچاپخانهٔ اسلامیه. وقفی سید احمد نجفی دربهمن ۱۳۲۶ (۱۲٤۱۵)

٤۹۷ صراط النجات ج ۲

فارسی. بمانند پیش ، این جلد از باب متاجر تا آخر ارث را دارد. تاریخ و مشخصات چاپ و واقف مانند شمارهٔ پیش (۱۲٤۱٦)

٤۹۸ صلوة

عربی . مؤلف : شیخ انصاری (مرتضی بن محمد امین بن مرتضی بن شمس‌الدین بن احمد بن نورالدین بن محمد صادق دزفولی) متولد در۱۲۱٤دردزفول، متوفای‌درشب شنبه ۱۸ جمادی الثانی ۱۲۸۱ درنجف، مدفون درحجرهٔ سمت راست(هنگام خروج)در بقبلهٔ صحن شریف علوی (۱) ازاعاظم علمآء امامیه است ، علو مقام علمی وغورفکرعمیق با مقام پارسائی وپرهیزکاری وورع وعبادت‌حضرتش را ممتاز میداشت، درعلم اصول فقه مؤسس ودرعلم فقه محقق بود ، پس ازرحلت صاحب جواهرالکلام ریاست مطلقهٔ علمی ومذهبی بحضرتش رسید . باری دردزفول نزد عمویش شیخ‌حسین که‌عالم‌آنجابود تلمذ نوده، در کربلاء خدمت سید مجاهد وشریف العلمآء مازندرانی(۲)ودرنجف نزد شیخ موسی کاشف الغطآء ودرکاشان نزد نراقی دوم تلمذ کرده وازنراقی روایت میکند (۳) کتابی‌است استدلالی ومینماید که مؤلف موفق بتکمیل وتحریر وتهذیب آن نگشته. کتاب رونویس شده است ازنسخهٔ حاج شیخ فضل الله نوری که از نسخهٔ اصل استنساخ نموده بوده کتاب مصدراست بفهرست مطالب . چاپ سنگی تهران بخط نسخ احمد تفرشی در ۱۳۰۵ وقفی فهرستی (۱۷٦٤)

٤۹۹ صلوة

عربی . مؤلف . حاج شیخ عبدالکریم (بن‌محمد جعفرمهرجردی) یزدی‌حایری ، متولد در۱۲۷٦ متوفای درشب شنبه ۱۷ذیقعده ۱۳۵۵ هرقم، مدفون درروضهٔ منوره، مجدد حوزهٔ علمیهٔ قم وازمراجع تقلید نامی این عصر بود . مقدمات‌را دریزدخوانده ودرعتبات‌نزدمیرزا محمدتقی شیرازی وحاج میرزا ابراهیم محلاتی شیرازی (٤) و حاج شیخ فضل الله نوری و آخوند ملا محمد کاظم خراسانی وسید محمد کاظم یزدی تلمذ نموده، عمدهٔ تلمذش خدمت سید

---

(۱) المآثر والآثار ـ مستدرک‌الوسآئل ج ۳ ص۳۸۳ ـ غایة‌الامال‌مامقانی (۲) متوفای۱۲٤۵
(۳) تاریخ اجازه‌اش : شوال ۱۲٤٤ـ الذریعه‌ج۱ص۱٤٦وص ۲۷۲ (٤)متوفای در۲٤ صفر۱۳۳٦ ازاعاظم‌شاگردان میرزامحمدحسن‌شیرازی‌است، الذریعه ج ٦ ص ۱۵۲

محمد صعهانی فشارکی بوده . روایت میکنداز محدث نوری(۱) کتاب دورهٔ صلوة استدلالی وشامل مسائل عمده است . چاپ سنگی تهران در چاپخانهٔ علمی بخط نسخ سیدعلی خوانساری در ۱۳۵۳ خریداری آستانقدس درمردادماه ۱۳۲۸ .(۱۳۹۶۵)

۵۰۰ صواب الخطاب

فارسی . مؤلف : سید محمد هاشم (مذکور در ص ۳۱۳) رساله ایست استدلالی در مسئلهٔ وجوب حجاب برزنان . تاریخ ختم تألیف : پنجشنبه ۱۸ صفر ۱۳۴۳ چاپ سربی خوی در چاپخانهٔ ادب درسال مذکور . واقف شناخته نشد (۱۷۶۵)

۵۰۱ صیغ العقود

فارسی . مؤلف : آخوند ملاعلی قزوینی (مذکور در ص ۳۲۷) کتاب جامعترین اثری است که دراین باب تألیف شده. مؤلف این کتاب را بخواهش حاج سید تقی برغانی تألیف نموده مدت تألیف : هفت یا ۱۰ روز . تاریخ ختم تألیف : شب یکشنبه ۱۹ جمادی الثانی ۱۲۸۱ تمام صفحات کتاب معلق است بحواشی وشرح اثر خامهٔ حاج میرزا محمدعلی قرجه داغی (مذکور در ص ۲۱۹) تاریخ ختم تألیف حاشیه : شب جمعه ۸ ذیقعده ۱۲۸۸ (شرح این کتاب را بشماره ۴۷۲ به بینید) کتاب را میرزا محمدعلی و حاج میرزا رضا تصحیح نموده اند ومذیل است بفهرست ابواب . چاپ دوم سنگی تبریز بخط نسخ عبدالرحیم تبریزی درچاپخانه حاج ابراهیم بسال ۱۲۹۱ وقفی فهرستی (۱۷۶۶)

۵۰۲ صیغ العقود

فارسی . مکرر پیش . چاپ سنگی تبریز بخط نسخ عبدالرحیم درچاپخانهٔ حاج ابراهیم بسال ۱۳۰۸ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۸۰۵)

((حرف ض))

۵۰۳ ضوء الرشد

عربی ، سراینده معاصر: سیدحسین (بن حاج سیدمحمد بن حاج سیدحسین حسینی) حائری کاشانی ، منظومه ایست ببحر رجز درعبادات (ازطهارت تاجهاد) ومذیل بترجمهٔ فارسی منثور ، نام کتاب مادهٔ تاریخ ختم تألیف است که مطابق است باسال ۱۳۴۲ چاپ سنگی ایران بخط نسخ آقا بزرگ بن حسن کاتب نسابه ، تاریخ چاپ دانسته نشد ، خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۹۹)

۵۰۴ ضیاء العقول

عربی . مؤلف معاصر: حاج سید محسن امین عاملی . رساله استدلالی است در

(۱) آئینهٔ دانشوران ـ علماء معاصرین

مسئلهٔ (حکم مهر بمرگ یکی اززوج وزوجه قبل ازدخول) تاریخ ختم تألیف : چهار شنبه ۱۸ جمادی الاول ۱۳۲۹ چاپ سربی دمشق درچاپخانهٔ وطنیه درسال ۱۳۳۲ وقفی مؤلف در فروردین ۱۳۱۲ (۱۷٦۸)

۵۰۵ ضیآء اللمعة

فارسی ، مؤلف معاصر : سید محمد حسین موسوی شاه چراغی تهرانی ، کتابی است درحکم (صلوة جمعه) تاریخ ختم تألیف : دوشنبه ۲۷ شوال ۱۳٦۰ چاپ سربی تهران چاپخانهٔ مرکزی در ۱۳٦۰ وقفی جواد ارتیشدادد رآذر ۱۳۲٤ (۱۰۰۹۷)

((حرف ط))

۵۰٦ تا ۵۰۹ طریق صواب

فارسی . مؤلف : سید حسین عرب باغی . کتاب دراثبات نجاست اهل کتاب شامل متن وترجمهٔ احادیث وارده دراین باب واقوال فقهآء است . تاریخ ختم تألیف : ۲۲ جمادی الثانی ۱۳۳۸ در شهرستان رضائیه . مدت تألیف: ۱۷ روز . چاپ سربی تهران چاپخانهٔ علمیه در ۱۳٦٦ کتاب مذیل است بفهرست مطالب . وقفی حاج مختار معینی در دیماه ۱۳۲٦ (۱۰۹٤۹) (۱۰۹۵۰) (۱۲٤۲٦) (۱۲٤۳۳)

۵۱۰ طریق النجات

فارسی . رسالهٔ مختصری است درعبادات مطابق فتوای سیدمحمدکاظم طباطبآئی یزدی . نسخه معلق است بحواشی ازسید احمد بهبهانی. چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ دارالسلام در ۱۳۳۰ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۸۲۱)

۵۱۱ طهارت

عربی ، مکرر ۱۲۱ فقه چاپی . مؤلف : شیخ مرتضی انصاری . کتاب شرحی است مزجی تحقیقی استدلالی برباب طهارت (ازاول تاآخر مبحث وضوء) از کتاب شرآئع الاسلام محقق حلی و بر کتاب (ارشاد الاذهان) (ازمبحث دمآء ثلاثه تاآخرباب طهارت) که بنام (طهارت شیخ) معروف ومورد نظر وتدریس اعلام متاخر است. رسالههای استدلالی شش گانه : (تقیه) و (عدالت) و (قضآء نمازمیت) و(مواسعه ومضایقه) و (قاعدهٔ من ملك) و(قاعدهٔ لاضرر) که ازآثار مؤلف است ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۲۷٤ وقفی حاج میرزا یحیی خان نوری ملقب بخواجه درربیع الاول ۱۲۷۷ بوسیلهٔ منتجب الدین رحیمی دراسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده (۱۷۷۱)

۵۱۲ طهارت

عربی ، مکرر پیش ، رسآئل شش گانه مذکور در این چاپ نیز ضمیمه است.

چاپ سنگی تهران بخط نسخ وقفی حاج سید محمد شوشتری (۱۷۷۰)

۵۱۳-۵۱۴ طهارت

عربی، مکرر پیش، شش رسالهٔ پیش ورساله های قضاء (وزکوة) و (خمس) و (صوم) هم ازمؤلف مذکور در این چاپ ضمیمه‌است. کتاب را ملامحمدآملی مقابله وتصحیح نموده. چاپ سنگی تهران بخط نسخ زین‌العابدین قمی در ۱۳۰۷ وقفی‌فهرستی، وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱۷۶۹) و (۱۱۸۱۸)

۵۱۵ طهارت

عربی، مکرر پیش، رسآئل نه گانهٔ مذکور دراین چاپ نیز الحاق شده، چاپ سنگی تهران بخط نسخ در۱۳۱٤ وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱۱۸۱۷)

((حرف ع))

۵۱۶ عروة الوثقی ج ۱

عربی. مؤلف: سید محمد کاظم طباطبائی یزدی. رسالهٔ فتوائی است که بکثرت فروع و حسن عبارت و اسلوب ممتاز و مورد نظر و عمل عالم و عامی است و مکرر چاپ شده. این جلد شامل ابواب: اجتهاد وتقلید. طهارت. صلوة. صوم. اعتکاف، زکوة: خمس. حج. اجاره. مضاربه. مزارعه، مساقات. ضمان. حواله. نکاح. وصیت است. ترجمه وشروح وحواشی این کتاب را بشمارهای ۳۳۲ و۳۳۳ و ۳۳٤ و ۳۳۵ و۳٦٦ و۵۲۵ و۵۷۸ و۵۹۱ و۶۰۷ چاپی به بینید. نسخه معلق است ببرخی حواشی خطی ازحاج شیخ عبدالکریم‌حائری. چاپ دوم چاپ سربی بغداد درچاپخانهٔ دار السلام بسال ۱۳۳۰ وقفی‌فهرستی (۱۷۷۲)

۵۱۷ عروة الوثقی ج ۱

عربی. مکرر پیش. کتاب معلق‌است‌بحواشی‌خطی ازمراجع تقلید: میرزامحمد حسین نائینی وسید محمدفیروزآبادی وحاج شیخ عبدالکریم‌حائری وسیدابوالحسن‌اصفهانی. مشخصات‌چاپ برابر پیش‌است، خریداری‌آستانقدس در ابانماه ۱۳۲۸ (۱٤۲۱۵)

۵۱۸ عروة الوثقی ج ۲

عربی. بمانند پیش. این جلد شامل ابواب: ربا. اقسام واحکام‌عده، وکالت هبه. وقف است. چاپ سربی نجف چاپخانهٔ حیدریه در ۱۳٤٤ وقفی محمد کاظم کتبی در۱۳٦٦ (۱۰۷۳۲)

فقه

کتب چاپی

۵۱۹ عروة الوثقی ج ۳

عربی، بمانند پیش. این‌جلد کتاب قضاء است، مشخصات چاپ وواقف بمانند پیش.

تاریخ چاپ ۱۳۴۲ (۱۰۷۳۳)

۵۲۰ عروة الوثقی ج۲-۳

عربی . مکرر پیش . چاپ سربی نجف چاپخانهٔ حیدریه بسال ۱۳۳۹-۱۳۴۰.

وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۸۳۹)

عقود المفصله ج ۱

عربی . مؤلف . شیخ محمد جواد بلاغی (۱) کتابی است شامل مسآئل متفرقه مشکله که‌آنهارا جمع وتدوین نموده . این‌جلد شامل قاعدهٔ ضمان ومسئله تنجیس‌متنجس وبعضی‌ازمطالب‌ومسآئل‌علم اجمالی ومسئلهٔ لباس مشکوك است ومذیل‌است‌بقصیدهٔ ازمؤلف در معارضه باقصیدهٔ عینیهٔ نفسیهٔ شیخ الرئیس وقصیدهٔ مولودیهٔ ولی عصر ع و قصیدهٔ بغدادیه ابن‌آلوسی درانکار صاحب الزمان وقصیدهٔ ازمؤلف درمعارضهٔ‌آن قصیده، این کتاب را ضمیمهٔ شمارهٔ ۲۷۴ به‌بینید،

۵۲۱ عمدة الاحکام

ترکی . مؤلف : شیخ عبدالسلام آخوند زاده شیخ الاسلام قفقاز در دههٔ اول سدهٔ ۱۴ هـ - ق (۱) مختصریست در اصول وفروع دین امامیه که برای تعلیم دردبستان تألیف نموده . چاپ سنگی باکو در ۱۳۱۱ بخط نستعلیق ابراهیم سرابی، خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲۸۸۰)

۵۲۲ عناوین

عربی . مکرر ۷۴۸ خطی . مؤلف : میر عبدالفتاح مراغهٔ . کتاب با نسخهٔ اصل که در کتابخانهٔ مولانا شیخ مهدی کاشف الغطآء بوده مقابله شده و مصدر است بفهرست مطالب . چاپ سنگی بخط نسخ تبریز در ۱۲۷۴ خریداری آستانقدس در مهر ۱۳۲۸ (۱۴۱۲۰)

۵۲۳ عناوین

عربی . مکرر پش. چاپ سنگی تهران بخط نسخ محمد بافراروجنی بسال ۱۲۹۷

وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۸۶۶)

---

(۱) ترجمه‌اش درجلدچهارم‌فهرست مذکور است (۲) درجلد چهارم فهرست ترجمه‌اش بطوراختصار مذکوراست وراهی برای بدست آوردن ترجمهٔ مفصلش نیست .

عوائد الایام

بنگرید بباب اصول فقه خطی

((حرف غ))

۵۲۴ غایة الامال

عربی . مؤلف : شیخ محمد حسن مامقانی . کتاب شرحی است بعنوان (قوله) بر (مکاسب) شیخ انصاری، مأثورخامه اش ازاول (مکاسب محرمه) تا آخرمبحث (خیار تاخیراست) است . تکملهٔ آنرا بشمارهٔ ۷۱۳ به‌بینید. چاپ سنگی‌تهران در چاپخانهٔ سید مرتضی بسال ۱۳۱۷ بخط‌نسخ مصطفی رازی .خریداری‌آستانقدس د ز مهر ۱۳۲۸ (۱٤۱۲۲)

غایة الاختصار

(تقریب) را به‌بینید

۵۲۵ غایة القصوی ج ۱

فارسی . مترجم : مولانا حاج شیخ عباس‌محدث قمی. کتاب ترجمهٔ کتاب(شمارهٔ ۵۱۶)است، مترجم برخی از فروع ومسآئل را ازرساله های دیگر مؤلف مندرج نموده، این جلدحاوی ابواب طهارت . صلوة ، صوم ، اعتکاف است. شیخ محمد رضانائینی کتاب‌راتصحیح نموده. چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ دارالسلام در۱۳۲۸ خریداری‌آستانقدس دربهمن۱۳۲۷ (۱۳۳۲۷)

۵۲۶ غایة القصوی ج ۲

فارسی .بمانند پیش . این جلد از اول زکوة تاآخر وصیت‌را دارد. رساله های فارسی : جواب مسآئل . اقسام واحکام‌لقطه. جواب مسآئل ازمؤلف کتاب‌ورسالهٔ (ذخیرة الابرار فی‌منتخب انیس التجار) مطابق فتوای مؤلف ورساله درگناهان‌کبیره ازمترجم این‌کتاب ضمیمه چاپ شده . تاریخ چاپ ۱۳۳۰ مشخصات دیگربمانند شمارهٔ پیش، نسخه مصحح است بتصحیح خطی باجوهرقرمز، خریداری‌آستانقدس دربهمن ۱۳۲۷ (۱۳۳۲۸)

۵۲۷ غایة القصوی ج ۱

فارسی . مکرر پیش. چاپ سنگی بمبئی درچاپخانهٔ مظفری بخط نسخ شیخ‌جواد جهرمی در ۱۳۳۹ خریداری‌آستانقدس درابانماه ۱۳۲۸ (۱٤۲۱٦)

۵۲۸ غنائم الایام

عربی . مکرر ۷۵۲خطی، مؤلف ، محقق قمی ، کتاب را حاج میرزا محمد رضا رضوی خوانساری وشیخ علی یزدی تصحیح نموده اند ، بیست و دورساله ازآثارخامهٔ

مؤلف این کتاب نیز ضمیمهٔ کتاب داشته اند . تفصیل رساله ها : ۱ رساله دربیع فضولی ۲ دربیع معاطات ۳ درغناء ٤ درملکیت عبد ٥ درمعامله محاباتی بشرط قرض وبالعکس ٦ احکام جزیه ۷ رساله دروقف وبیان حال مدرسهٔ که واقفش معلوم نیست ۸ درعقد برصغیره برای محرمیت ۹ احکام تقلید ۱۰ طلاق ۱۱ درانفراد طلاق بعوض از خلع ۱۲ قضاء ۱۳ میراث ۱٤ زکوة ۱٥ شروط ضمن عقد ۱٦ شیربها ۱۷ تنازع زوجین در اثاثیهٔ خانه ۱۸ درحکم ترکه میت مدیون دارای وارث ۱۹ تصرف مالك باعلم بضرر همسایه ۲۰ تعارض قاعدهٔ سلطنت باقاعدهٔ ضرر ۲۱ منجزات مریض ۲۲ درشرح حدیث علوی باحاشیه حکیم نوری آخوند ملاعلی، تفصیل رساله ۲۲ درباب اخبار خطی بشماره ٥۳۷۰ وبرخی از رساله ها درباب فقه خطی بشمارهٔ ٥٦٤ مذکوراست چاپ، سنگی تهران بخط نسخ در ۱۳۱۹ وقفی نائینی (۱۷۷٤)

٥۲۹ الغنیة

عربی . مؤلف : شیخ محیی الدین ابو محمد عبدالقادر بن ابی صالح عبدالله بن جنگی دوست گیلانی حنبلی، متولد ازام الخیرامة الجبار فاطمه دختر ابوعبدالله صومعی (۱) در ٤۹۱ یا ٤۷۱ متوفای در ٥٦۱ دربغداد ، قبرش معروف ومزار است. شیخ سلسلهٔ فرقهٔ صوفیهٔ قادریه و مقتدای فرقه حنبلیان است . درسن جوانی به بغداد رفته (۲) و بعلوم ادب وفقه وحدیث مشغول گشت . فقه را نزد ابوسعید مخرمی وادب رانزد ابوزکریا تبریزی خوانده، ازابوبکر احمدبن مظفر بن وسوس ودیگران سماع حدیث نموده ودر رشتهٔ وعظ وارد وتبرز یافته ، پس از تحصیل علوم ظاهر برشتهٔ ترك وتجرید وتحصیل مقامات پرداخت وبریاضات اشتغال نمود بالاخره ازدست شیخ ابوسعد مبارك بن علی مخزومی خرقه پوشیده وباین وسیله خرقه اش بمعروف کرخی منتهی است . درسال ٥۲۸ درمدرسهٔ استادش ابوسعد مخرمی بتدریس وفتوا پرداخت وشهرتش بهمه جا رسید وشیخ الشیوخ مسلم عصر گشت، دارای بیست پسر وبیست و نه دختر بود (۳) صوفیه واهل سنت وجماعت برایش کراماتی قائلند وهم اورا ازسادات حسنی از ذراری حسن مثنی میدانند ونسب جسمانیش را بحضرت امام ممتحن حسن مجتبی علیه السلام منتهی دانسته اند، لیك این مسلم نیست (٤) کتاب مجموعه ایست دراحکام وسنن وآداب وعقائد وادعیه و درآن امامیه را اهانت نموده .

---

(۱) جد مادری از بزرگان مشایخ گیلان بوده (۲) وبروایتی در ٤۸۸ (۳) فوات الوفیات ج۲ طرآئق الحقآئق ج ۲ ص ۱٦۲ الاعلام ج۲ ص ٥۳٤ (٤) درکتاب عمدة الطالب فی انساب آل ابیطالب (چاپ بمبئی ص ۱۰۸) نسب هاشمی شیخ را درست ندانسته وآورده است که شیخ وفرزندانش هیچ گاه دعوی نسب هاشمی نکرده اند، واولین شخصی که این دعوی بی گواه را نمود ابوصالح نصربن ابی بکر فرزند زادهٔ شیخ است . برخی ازمتاخرین اهل سنت برای شیخ نسب نامهٔ هاشمی ذکر کرده اند و (جنگی دوست) نام پدر شیخ را تبدیل به

فقه

کتب چاپی

کتاب دردوجزء مرتب ومصدر بفهرست‌مطالب وترجمهٔ مؤلف است . چاپ سربی مصر چاپخانهٔ میمنیه در ۱۳۳۱ وقفی نائینی (۱۷۷۵)

((حرف ف))

۵۳۰ فتح القریب المجیب

عربی . مؤلف: شمس‌الدین ابو عبدالله محمد بن قاسم غزی شافعی‌معروف به(ابن الغرابیلی) متوفای ۹۱۸ هـ ـ ق شاگرد جلال الدین محلی است (۱) کتاب شرحی است مزجی برمتن (تقریب) مذکوردرص۵۰۰متن‌مزبور درحاشیه چاپ شده ومذیل‌است بفهرست ابواب . چاپ سربی‌مصرچاپخانهٔ‌میمنیه در۱۳۱۲خریداری آستانقدس‌در اسفند ۱۳۲۷ (۱۳۴۲۱)

۵۳۱ فتح المعین

عربی ، مؤلف : شیخ زین‌الدین‌بن‌عبدالعزیزبن زین الدین بن علی‌بن احمد معبری ملیباری، ازعلماء شافعیان درنیمهٔ دوم‌سدهٔ دهم هـ ـ ق ، کتاب شرح است بررسالهٔ‌تألیفش (قرة العین بمهمات الدین) حاوی دورهٔ مختصرفقه است . تاریخ ختم تألیف : جمعه ۲٤ رمضان ۹۸۲ کتاب معلق‌است بحواشی تألیفی شیخ علی بن احمد بن‌سعید بن باصبرین (۲) کتاب مذیل است بقصیده در (تصوف) اثر طبع جد مؤلف این کتاب(۳)وفهرست‌مطالب . چاپ‌سربی‌مصرچاپخانهٔ میمنیه در۱۳۱۷وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱٤۲۸۰) .

۵۳۲ فروع دین ونصوص احکام ج ۱

فارسی . مؤلف: حاج شیخ‌محمد باقرکمرهٔ، ازفضلای معاصر مقیم در شهرری ، دراصفهان نزدآقا رضا مسجد شاهی ودرنجف خدمت میرزا محمدحسین نائینی وسیدابوالحسن

(موسی) نموده‌اند چنانکه درصدر این کتاب وهم درمعجم‌المطبوعات العربیه نقل شده ، درطرآئق الحقآئق آورده‌است که‌شیخ در (قصیدهٔ غوثیه) که‌در مقامات خود سروده تدیس به‌نسب خود نموده وگفته: «نبی هاشمی‌مکی حجازی ـ وهو جدی به نیت‌المعالی ـ انا الجلیل محیی الدین اسمی ـ واعلامی علی راس‌الجبال ـ اناالحسنی والمخدع مقامی ـ واقدامی علی عنق الرجال » لیك صحت نسبت این قصیده بشیخ دانسته نشد . دانشمند خاورشناس مرگلیوث انگلیسی . رسالهٔ درترجمهٔ شیخ تالیف نموده ودرمجلهٔ آسیائی انگلیسی نشر داده . این رساله دردسترس نگارنده نبود تا نتیجهٔ تحقیقات آن دانشمند را نقل نماید .

(۱) معجم‌المطبوعات‌العربیه ، رسالهٔ متن بدونام خوانده میشود یکی بنام (تقریب) ودیگر بنام (غایة الاختصار) شارح نیز این‌شرح را بدونام نامیده یکی بنام مذکور دوم (القول‌المختار فی‌شرح غایة الاختصار) (۲) معجم‌المطبوعات‌العربیه . ترجمهٔ محشی بنظر نرسید (۳)ابو یحیی زین‌الدین بن علی بن احمد معبری ملیباری متولد درکوشن در۸۷۲ متوفای درفنان در ۹۲۸ معجم المطبوعات العربیه .

کتب چاپی

اصفهانی وشیخ محمد حسین اصفهانی تلمذ کرده وهم روایت میکند ازآنان (۱) کتاب در مسائل وفروع ابواب عبادات ومعاملات است باذکر دلیل وترجمهٔ نصوص وارده ضمن چهار جلد ، مؤلف شش سال ونیم تألیف آن را برده. این جلد شامل مسائل اجتهادو تقلیدو طهارت است ومصدراست بصورت اجازات مؤلف وفهرست مطالب . این کتاب از نشرات انجمن تبلیغات اسلامی تهران است . چاپ سربی تهران چاپخانهٔ شرکت تضامنی علمی، وقفی انجمن تبلیغات اسلامی تهران درآذر ۱۳۲۵ (۱۰۳۹۷)

۵۳۳ فروع دین ونصوص احکام ج ۲

فارسی . بمانند پیش . این جلد شامل احکام ومسائل نماز وروزه واعتکاف وزکوة وخمس ومصدراست بطرق روایتی مؤلف وفهرست مطالب. تاریخ ختم تألیف : ۷ صفر ۱۳۶۳ مشخصات کتاب و واقف بمانند شمارهٔ پیش . (۱۰۳۹۸)

۵۳۴ فروع دین ونصوص احکام ج ۳

فارسی، بمانند پیش . این جلد در احکام وآداب ومسائل حج وجهاد وامر بمعروف ونهی ازمنکر و مختصری درتاریخ وجغرافیای وراه های مکه و تاریخ مدینه و اماکن مقدسه وزیارتگاه واقع درآن شهرستان با نقشه وگراور است ، تاریخ ختم تألیف : شب ۱۴ ذیقعده ۱۳۵۶ درنجف ، کتاب مصدراست بفهرست مطالب ، چاپ سربی تهران در شرکت تضامنی چاپخانهٔ علمی دردیماه ۱۳۲۳ واقف بمانند پیش تاریخ وقف ۱۳۲۵ (۱۰۳۹۹)

۵۳۵ فروع دین ونصوص احکام ج ۴

فارسی . بمانند پیش . این جلد درمسائل ومباحث ابواب معاملات وصید وذباحه واطعمه واشربه ونکاح است ، کتاب مصدراست بفهرست مطالب . چاپ سربی تهران چاپخانهٔ علمی، وقفی مؤلف درخرداد ۱۳۲۶ (۱۰۵۳۱)

۵۳۶-۵۳۷ فقه وتجارت

فارسی . مؤلف : شیخ زین العابدین (بن مولانا شیخ فرج الله قمی متوفای ۱۳۲۲) ذو المجدین متولد حدود ۱۳۰۴ ه - ق ازشاگردان حاج شیخ غلامرضا (صاحب حاشیه بر فرآئد) و شیخ حسن ناظر وشیخ ابوالقاسم (متوفای ۱۳۵۳) ازفضلاء این عصر، مقیم در تهران وصاحب تألیفات واستاد دانشکدهٔ معقول ومنقول است. کتابی است استدلالی شامل مباحث مکاسب محرمه وشرط متاخر وبیع وخیارات . کتاب مذیل است بفهرست موضوعات چاپ سربی تهران، نشریهٔ ادارهٔ انتشارات دانشگاه تهران در ۱۳۲۶ اهدائی دانشگاه تهران

(۱) درجلد چهارم فهرست نیز نامش مذکور است

در اردیبهشت ۱۳۲۷ وقفی مؤلف درخرداد ۱۳۲۸ (۱۲٤٦٠) (۱۳۷۵۹)

۵۳۸ فقه یاحقوق اسلامی

فارسی . مؤلف معاصر : میرعماد نقیب زاده طباطبائی (مشایخ) کتاب دورهٔ مختصریست درعمدهٔ ابواب معاملات واحکام وسیاسات وتقریرات درسی اواست دردبیرستان نظام که بخامهٔ روان برای تدریس در دورهٔ اول دبیرستان تألیف نموده . تاریخ تألیف: ۱۳٤٤ چاپ سربی تهران چاپخانهٔ مجلس درسال مذکور . خریداری آستانقدس درتیر ۱۳۱۰ (۱۷۷۷)

۵۳۹ فقه الرضوی

عربی ، مکرر ۷٦۲ خطی (تفصیل درباب مؤلف آن را درشمارهٔ خطی به بینید) کتاب مصدر است بمقالهٔ درتحقیق حال این کتاب وهم فهرست آن ، کتاب (مقنعه) شیخ مفید ضمیمه چاپ شده ، چاپ سنگی تهران بخط نسخ درچاپخانهٔ استاد محمد تقی تبریزی در ۱۲۷٤ وقفی فهرستی (۱۷۷٦)

فقه معالم

بنگرید بشمارهٔ ٦۰۸

۵٤۰ فلسفهٔ نماز

اردو ، مؤلف معاصر : مولوی سید سبط الحسن معروف به(فاضل هنسوی) متولد در۱۹۰۳ م دربنارس، از فضلاء امامیه هند است ، کتاب درفوآئدوفلسفه واسرار نماز است، چاپ سنگی بخط نستعلیق لکهنو درچاپخانهٔ نظامی ، وقفی مؤلف درتیر ۱۳۲٦ (۱۰۵۷۳)

فوآئد

عربی . مؤلف : ملا محمد کاظم خراسانی . دو مقاله ایست پی درپی: اول درمسئلهٔ (اخلال بذکر اجل درمتعه) دوم درمسئلهٔ (تعلق حق صلح بمثل حق الرجوع) این دو مقاله را ضمن (فوآئد) ضمیمهٔ کتاب (دررالفوآئد) شمارهٔ ۱۱۵۳۸ عمومی اصول چاپی به بینید

۵٤۱ فوآئد السنیه

عربی . مؤلف : شیخ محمد ابراهیم (بن میرزا عبد الرحیم بن ملامحمدرضابن حاج محمد ابراهیم صاحب اشارات الاصول) کرباسی اصفهانی ، متولد حدود ۱۳۰۰ درنجف، متوفای در۱۳۵۷ مدفون درحضرت امام زاده عبدالعظیم . ازشاگردان سید محمد باقردرچهٔ اصفهانی وشیخ محمد حسن فشارکی . روایت میکند ازآنان وازحاج سید ابوالحسن بروجردی اصفهانی، درتهران مقیم ومعروف بود . در مسجد محمودیه اقامهٔ جماعت میداشت (۱)

---

(۱) بروایت برادرش آقای شیخ محمدرضا کرباسی مؤلف (کتاب انیس اللیل)

کتاب شامل پنج رسالهٔ است : ۱ جواز صلح حق رجوع درطلاق رجعی ۲ تعاقب ایادی غاصبه ۳قرآئت خلف امام ٤ غصب (بطور شرح برتبصرة المتعلمین) ٥ رساله دراجازات مؤلف (شامل فوآئد مختلفه) تاریخ تألیف رساله ها مختلف است بعضی در۱۳۲۷و برخی در۱۳۳۳و در۱۳۳٤ است کتاب مصدراست بفهرست مطالب . چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ نهضت شرق و چاپخانهٔ اقبال بخط نسخ جمال الدین ابوطالب اصفهانی در ۱۳٤۲ وقفی میرزا محمد عسکری در اردیبهشت ۱۳۱۳ (۱۷۷۸)

فوآئد الملیه

عربی ، بمانند شمارهٔ ۲۹۷ خطی . مؤلف : شهید ثانی . کتاب شرحی است مزجی بر رسالهٔ (نفلیه) تالیفی شهید اول . این کتاب را ضمیمهٔ شمارهٔ ٦۳۲ به‌بینید

٥٤۲ فهرست جواهر الکلام

عربی . مؤلف : شیخ العراقین شیخ علی (بن مولانا شیخ زین العابدین مازندرانی) حائری، متوفای ۱۳٤٦ در کربلاء ، مدفون درمقبرهٔ پدرش (۱) کتاب فهرست مطالب کلیه و فروع عمده از کتاب (جواهر الکلام) طبق چاپ میرزا موسی است ، چاپ سنگی تهران بخط نسخ درچاپخانهٔ میرزا علی اصغر بسال ۱۳۳۲ خریداری آستانقدس در بهمن ۱۳۲۷ (۱۳۲٦۰)

((حرف ق))

٥٤۳ قامعة اهل الباطل

عربی . مؤلف : مولانا شیخ علی بن شیخ عبدالله بن شیخ علی سری بحرینی مسموم در ۱۳۱۹ نزد پدرش تلمذ کرده وصاحب تألیفات متنوعه است (۲) رساله ردا ست برشیخ نورمحمد بن عبدالصمد حنفی نقشبندی هندی که قائل برتحریم وبدعت عزآء داری برخاندان عصمت ع بوده. تاریخ ختم تألیف : شنبه ۱۷ رجب ۱۳۰ چاپ سنگی بمبئی بخط نسخ میرزا ابوالحسن حایری در ۱۳۰٦ وقفی فهرستی (٥۸۸۱)

٥٤٤ قبلة الآفاق

فارسی . مؤلف معاصر : حاج سید محمود بن محمد بن محمد باقر سجاسی قزوینی، مقیم تهران، کتاب مجموعه‌ایست منثور ومنظوم شامل برخی ازفروعات باب صلوة راجع بقبله و وقت وتوضیح برخی ازاحادیث وغیرها. تاریخ ختم تألیف : ۱۱ ذیحجه ۱۳٥۰ چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ اسلامیه بخط نسخ ونستعلیق طاهرخوشنویس در ۱۳٦۱ وقفی مؤلف در مرداد ۱۳۲٦ (۱۰٦۷۹)

---

(۱) الذریعه ج۲ ص۳۹۹ (۲) شهدآء الفضیله ص ۳٤۱ درجلد چهارم فهرست نیز نامش مذکوراست

کتب چاپی

۵۴۵ قسطاس الاوزان

فارسی . مؤلف: سید احمد بن سید ابراهیم موسوی حسینی دزفولی حائری، از فضلاء اواخر سدهٔ ۱۳ واوائل سدهٔ ۱۴ هـ ـ ق مقیم در کربلاء . از شاگردان حاج شیخ زین العابدین مازندرانی وفاضل اردکانی است . رسالهٔ مختصریست در بیان مقدار نصاب زکوة ومهر السنه ومقدار کر وتطبیق برحسب موازین معمولهٔ آنعصر در بلاد اسلامی، چاپ سنگی بمبئی بخط نستعلیق در ۱۳۰۸ وقفی جواد شجیعی در ۱۳۱۵ خورشیدی (۱۷۷۹)

۵۴۶ قضاء و شهادات

عربی . مؤلف: سید اسدالله موسوی شزندی خارقانی (۱) کتاب دراحکام قضاء وشهادات است با ترتیبی سهل وخامهٔ روان ومصدر داشته بمقدمهٔ دینی اجتماعی . تاریخ ختم تألیف : ذیحجه ۱۳۳۴ کتاب مصدراست بفهرست مطالب ومذیل است بتقریظاز شیخ عبدالنبی نوری وحاج شیخ محمدباقر نجم آبادی وغلطنامهٔ کتاب. چاپ سربی تهران چاپخانه آزاد ومجلس در ۱۳۴۱ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۹۶۱)

قلائد الثمینه

عربی ، مؤلف : حاج شیخ عبدالله مامقانی، کتاب شرح رسآئل ششگانه: (تقیه . عدالت قضاء عن المیت ، مواسعه ومضایقه ، قاعدهٔ من ملك ، قاعدهٔ لاضرر) تألیفی شیخ انصاری است . تاریخ ختم تألیف : چهارشنبه ۱۸ ربیع الاول ۱۳۳۶، این کتاب را ضمیمهٔ شمارهٔ ۷۱۳ به بینید .

۵۴۷-۵۴۸ قواعد

عربی . مکرر ۷۶۷ خطی . مؤلف : شهید اول . چاپ سنگی تهران بخط نسخ سیدمحمد صادق گلپایگانی در ۱۲۷۰ وقفی حاج قائم مقام، وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۷۸۲)(۱۱۹۷۵)

۵۴۹ قواعد

عربی . مکرر پیش . مولانا حاج سید محمد عصار کتاب راتصحیح نموده ومعلق داشته بحواشی ازخود وشیخ بهآئی وشیخ محمد حرفوشی عاملی (متوفای ۱۰۵۹) ومصدر نموده بترجمهٔ مؤلف متن وحواشی سه گانه وفهرست مطالب، چاپ سنگی تهران بخط نسخ احمد تفریشی در ۱۳۰۸ وقفی فهرستی (۱۷۸۱)

۵۵۰ قواعد الاحکام ج ۱-۲

عربی . مکرر ۷۷۰ خطی ، مؤلف: علامهٔ حلی . کتاب دردوجزء ضمن یك مجلد

---

(۱) درجلد چهارم فهرست نیز نامش مذکوراست ازمعارف تهران ودارای سلیقهٔ مخصوصی بوده پیش از ۱۳۶۰ هـ ـ ق فوت کرد

چاپ شده و معلق است بحواشی منتخبه . چاپ سنگی تهران بخطنسخ درچاپخانهٔ سید مرتضی بسال ۱۳۲۹ ، جزء اول بخط حاج میرزا سیدحسن یزدی . جزءدوم بخط محمد درجزینی . وقفی نائینی (۱۷۸۰)

قواعد الفقه

بنگرید بباب اصول فقه

۵۵۲-۵۵۱ قواعد الفقهیه ج ۲

عربی . مکرر ۱۲٤ فقه چاپی . مؤلف: حاج شیخ مهدی خالصی . رساله ایست استدلالی درمبحث (اشتراط علم بثمن ومثمن وشرایط درمعاملات) این رساله تقریرات درسی است که درمشهد فرموده وبرشتهٔ تحریر درآورده . چاپ سربی مشهد چاپخانهٔ خراسان در ۱۳٤۳ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۱۹۷۳) (۱۱۹۷٤)

القول المختار

بنگرید بشمارهٔ ۵۳۰

((حرف ك))

۵۵۳ کاشفة القناع

عربی . سراینده :حاج سید محسن امین عاملی . ارجوزه ایست شامل ۱٦۷ بیت درمسئلهٔ رضاع . تاریخ ختم تألیف : یکشنبه ۲٤ محرم ۱۳۲۸ چاپ سربی دمشق چاپخانهٔ الفیحآء در ۱۳۳۱ وقفی سراینده درفروردین ۱۳۱۲ (۱۷۸۳)

۵۵٤ کتاب دیات وارث

فارسی . مؤلف: حاج شیخ جواد بن (ملا محرم) طارمی ابهری زنجانی ، متولد درجمعه ۲۳ ذیقعده ۱۲٦۳ متوفای در ۲ شوال ۱۳۲۵ درزنجان. مدفون درجوار سید ابراهیم؛ درقزوین نزد سیدعلی ودرنجف خدمت سید حسین کوه کمری ومیرزا محمد حسن شیرازی وفاضل ایروانی تلمذ کرده وبزنجان برگشت ، تمام عمررا بارشاد وتألیف وتدریس گذرانیده، بااینکه دوسال آخرعمر مبتلا به بیماری سل وتنك نفس بود باز همچنان بتألیف و تدریس سرگرم بود (۱) در رسالهٔ مختصریست فتوآئی ، سبب تألیف را چنین یاد کرده که دراثر شیوع بیماری وبا درزنجان درتابستان سال ۱۳۲۲ و پراکنده شدن مردم جمعی خواستار چنین تألیفی شدند، برای نجات ازآن مرض نذرمیکند که استدعاء آنان را اجابت نماید . وچون حاجتش برآورده شد وفاء بنذر نمود. تاریخ ختم تألیف باید همانسال باشد ، در

(۱) علمآء معاصرین

صدر صفحه های رسالهٔ دیات ابیاتی ازمنظومهٔ سید محسن مقدس اعرجی نوشته شده، رسالهٔ (منتخب العلوم - دراوزان) ازمؤلف ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی تبریز بخط نستعلیق چاپخانهٔ مشهدی اسدآقا در۱۳۲۳ خریداری آستانقدس دربهمن ۱۳۲۷ (۱۳۲٦٥)

۵۵۵ کتاب غصب

عربی . مؤلف : حاج میرزا حبیب الله رشتی . کتابی است استدلالی شامل فروع. چاپ سنگی تهران بخط نسخ در۱۳۲۲ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲۸۸۸)

۵۵٦ کشف الغطاء

عربی . مکرر ۷۷۸ خطی . مؤلف : شیخ جعفر نجفی . چاپ سنگی تهران بخط نسخ درچاپخانهٔ سید محمد باقر بسال ۱۲۷۱ خریداری آستانقدس درتیرماه ۱۳۲۸ (۱۳۸٦۳)

۵۵۷ کشف اللثام ج ۱

عربی ، مکرر ۷۷۹ خطی . مؤلف : فاضل هندی ، این جلد حاوی ابواب طهارت وصلوة وحج ومصدر بترجمهٔ مختصر مؤلف و فهرست مطالب است . چاپ سنگی تهران بخط نسخ علیرضا خوانساری در۱۲۷۱ وقفی فهرستی (۱۷۸٤)

۵۵۸ کشف اللثام ج ۲

عربی . بمانند پیش . این مجلد ازباب نکاح تا آخر را دارد ومصدر است بفهرست مطالب، چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ حاج عبد المجید درسال ۱۲۷٤ بخط نسخ حاج میرزا باباجانی، وقفی فهرستی (۱۷۸۵)

۵۵۹ - ۵٦۰ کفایة الاحکام

عربی . مکرر ۷۸۱ خطی . مؤلف : محقق سبزواری . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در۱۲٦۹ خریداری آستانقدس دراسفند ماه ۱۳۱۸ وقفی ملکزادهٔ کوثر (٦۷۹۷) (۱۲۰۲۳)

((حرف ل))

لزوم حجاب

بنگرید بشماره ۱۵، اخلاق چاپی

۵٦۱ لمعات النیره

عربی . مؤلف : آخوند ملامحمد کاظم خراسانی . کتاب شرح و تکملهٔ استدلالی ممتازی است برمتن وجیز (تبصرة المتعلمین) علامهٔ حلی، این کتاب آخر اثر خامهٔ اواست وموفق باتمام آن نشده، مأثور خامه اش ازباب طهارت تاقدری ازمبحث مکان ازباب صلوة است که دردو جزء ترتیب یافته . تاریخ ختم باب طهارت : دوم شوال ۱۳۲۹ کتاب مصدر

است بسه رسالهٔ استدلالی ازمؤلف : ۱ رساله دروقف . تاریخ ختم تألیف : جمعه ۱۷رجب ۱۳۲٤ ۲ رساله در رضاع . تاریخ ختم تالیف : ۲۸ شوال‌همانسال ۳ رساله(دردمآء ثلاثه) (مقاله‌درطلاق) و(مقاله درعدالت) نیزازاوضمیمه‌چاپ‌شده، چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ(الولایه) در۱۳۳۱ وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱۲۰۰۰)

۵٦۲ لمعة لمعانی

فارسی . مؤلف معاصر : سلطان العلمآء ابوتراب سیدعلی بن حاج سید ابوالقاسم رضوی‌قمی حائری لاهوری، متولد در۱۲۸۸ (۱) رساله دراثبات جواز سجود برتربت حسینی ع وساختن تسبیح ازآن ورد برغلام احمد قادیانی‌است . تاریخ ختم تألیف: سلخ ذیحجه ۱۳۱۵چاپ سنگی‌لاهور بخط نسخ در۱۳۲۲ وقفی‌شجیعی‌درفروردین۱۳۱۵ (۱۷۸٦)

((حرف م))

۵٦۳ ما لابد منه

فارسی . مختصریست در اصول عقائد وعبادات واندکی درمعاملات بمذهب‌حنفی، نام مؤلف‌آن ذکرنشده . چاپ سنگی‌هندوستان بخط نستعلیق درچاپخانهٔ احمدی‌در۱۲٦۹ خریداری‌آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱٤۳٤۲)

۵٦٤_۵٦۵ مبسوط

عربی . مکرر ۳۹۰ خطی . مصنف : شیخ طوسی . کتابی است استدلالی شامل دورهٔ‌کامل‌فقه (بجزکتب ادعیه وآداب) وحاوی فروع و شناساننده طریق اجتهاد و ورموز استنباط، شامل‌اشباه‌ونظآئر واقوال‌اهل سنت‌ورد برآنها، ومشهورترین کتب‌معتبرهٔ فقه امامیه است . دردیباچه سبب تألیف راآورده که خلاصهٔ آن اینست : « دیر زمانی است که‌ازگروه متفقهان اهل‌سنت میشنوم که‌فقه امامیه‌را ناچیزمی‌شمارندوفقهآء امامیه‌را باهل حشو ومناقصه می‌خوانند و میگویند امامیه بجهت انکار طریق قیاس و استحسان فقه‌شان بکمی مسائل وفروع موصوف است ، گفتار اینان ناشی ازنادانی وکمی‌معرفت بمذهب امامیه است وهرگاه درمبانی این‌مذهب واحادیث وفقه امامیه بدقت مینگریستند هرآینه می‌فهمیدند که فروع ومسآئلی را که آنان برمبنای استحسان استخراج و تدوین نموده اند تمام آنها منصوص ومذکوراست بطور خصوص یاعموم بتصریح یا تلویح در احادیث مرویه ازائمه که گفتارشان درحجیت بمانند گفتار پیغمبر ص ع است . تاآنجا که‌فرموده: وهرگاه خداوند آسان فرماید اتمام این کتاب راکتابی خواهد شد که درکتب امامیه

(۱) الذریعه ج۳ ص ۳۱۸ درجلد چهارم فهرست نیز نامش مذکوراست ترجمه‌مفصلش بنظر نرسید

واهل سنت بی مانند خواهدبود، چه تا کنون برای هیچ یك ازفقهاء فریقین کتابی که شامل اصول وفروع وحاوی ادله واقوال باشد نشناخته ام . درکتاب (فهرست) این کتاب را چنین توصیف فرموده : « وهو مشتمل علی ثمانین کتابا فیه فروع الفقه کلها لم یصنف مثله» کتابرا مولانا حاج میرزا مسیح تصحیح نموده ومصدر است بترجمهٔ مؤلف وفهرست ابواب . چاپ سنگی تهران بخط نسخ درچاپخانهٔ سید محمد باقر در ۱۲۷۱ خریداری آستانقدس ۱۳۱۱ خورشیدی دراسفند ۱۳۱۸ (۱۷۸۷) (۶۷۹۸)

٥٦٧ المتعه

عربی . مؤلف معاصر : توفیق الفکیکی، ازقضات پاکدامن وفضلاء محقق کشور عراق است . کتابی است استدلالی درمبحث عقد تمتع که مورد اختلاف میان اهل سنت و جماعت است ، درآن اعتراضات واشکالات علماء اهل سنت و تمویهات متعصبین آنان را بخامهٔ تواناونظری عمیق ودقیق(شامل ادله واقوال) دفع وردنموده . چاپ سربی نجف چاپخانهٔ غری در ۱۳۵۶ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۰۸٤)

٥٦٨ مجمع الرسائل

فارسی . رساله ایست عملیه درعبادات ومعاملات که حاج شیخ محمد حسن (ابن حاج شیخ محمد ابراهیم اصفهانی) جزی شتات مسائل را طبق فتوای میرزا محمد حسن شیرازی جمع وترتیب ونشرداده وبدین نام نامیده وبجهت جامعیتش مورد عمل و فقهاء ومراجع تقلید متأخر برآن حاشیه تعلیق نموده اند یا موارد اختلاف نظررا تغیر داده اند، کتاب دراین چاپ معلق است بحواشی حاج میرزا حسین خلیلی وسید اسماعیل صدر و سید محمد کاظم طباطبائی وآخوند ملا محمدکاظم خراسانی وآقا نجفی مسجدشاهی وآقاشیخ محمد علی ثقة الاسلام اصفهانی مسجد شاهی ومصدر است بفهرست مطالب و مقدمهٔ جامع ناشر، چاپ سنگی تهران بخط نسخ علی اصفهانی در ۱۳۱۸ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۱۱۱)

٥٦٩ مجمع الرسائل

فارسی . کتاب در این چاپ مصدر است بقسمت اصول دین استخراجی از کتاب (منهج الرشاد) شیخ جعفر شوشتری ومحشی است بحاشیهٔ فقیه العصر مولانا حاج آقا حسین طباطبائی بروجردی . چاپ سربی تهران درچاپخانهٔ علمی در ۱۳٦۷ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۲۷ (۱۳٦٦۷)

٥٧٠ مجمع الفائدة و البرهان

عربی . مکرر ۷۹٤ خطی . مؤلف : مقدس اردبیلی .چاپ سنگی تهران بخط نسخ

محمد خوانساری در ۱۲۷۰ وقفی فهرستی (۱۷۸۸)

۵۷۱ مختصر الاحکام

فارسی. رساله عملیهٔ مختصری است درمسائل عبادات ومعاملات مطابق فتوای حاج آقا حسین طباطبائی قمی. کتاب دراین چاپ بمسائل زکوة ختم شده، چاپ سنگی تهران چاپخانهٔ علمی در ۱۳۳۹ بخط نسخ عبدالعلی مصحح. وقفی جواد شجیعی در ۲۲ فروردین ۱۳۱۵ (۱۷۹۰)

۵۷۲-۵۷۳ مختصر الاحکام

فارسی. مکرر پیش. کتاب دراین چاپ مسائل معاملات رانیز دارد. چاپ سنگی بخط نسخ نجف چاپخانهٔ علمیه در ۱۳۵۶ وقفی ملکزادهٔ کوثر ووقفی نظرعلی اسدی در مهر ۱۳۲۷ (۱۲۱۳۳) (۱۲۸۲۷)

۵۷۴-۵۷۵ مختصر الاحکام

فارسی. مکرر پیش. چاپ سربی تهران، وقفی ابوطالب کتابداری در شهریور ۱۳۲۶ ووقفی مرتضی سروقدی در آذر ۱۳۲۶ (۱۰۷۰۲) (۱۰۹۳۳)

۵۷۶ مختصر الرسائل ج ۱

فارسی. رسالهٔ عملیهٔ مختصری است درعبادات مطابق فتوای حاج شیخ مهدی خالصی، چاپ سربی مشهد چاپخانهٔ خراسان در ۱۳۴۳ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۱۴۰)

۵۷۷ مختصر قدوری

عربی. مؤلف: ابوالحسین احمد بن محمد بن احمد بن جعفر بن حمدان حنفی، معروف بقدوری، متولد در ۳۶۲ متوفای دریکشنبه ۵ رجب ۴۲۸ در بغداد، مدفون در شارع منصور، جنب قبر ابوبکر خوارزمی فقیه. ازمشایخ خطیب بغدادی وقاضی القضات ابو عبدالله دامغانی وازاعاظم علماء اهل سنت است، فرقهٔ حنفیان عراق را رئیس مسلم بود، فقه را نزد ابوعبدالله محمد بن یحیی جرجانی آموخته وحدیث را از محمد بن علی بن سوید مؤدب فراگرفته، کتاب متن جامع کامل مختصر معروف است، گفته اند که حنفیان این کتاب رامبارک میدانند ودرروزگاری که بیماری وبامیبود بدان تبرک میجستندو می پندارند هر که آنرا حفظ کند پریشان وتنگدست نشود (۱) کتاب دراین چاپ محشی است بشرح ابو بکر بن علی حدادی، متوفای ۸۰۰، چاپ سربی اسلامبول چاپخانهٔ عثمانیه در ۱۳۰۹ خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۲۷ (۱۳۴۳۱)

---

(۱) وفیات الاعیان چاپ تهران ج ۱ ص ۰۲۱ روضات الجنات ص ۶۶ کشف الظنون ج ۲ ص ۴۰۲ چاپ اسلامبول

کتب چاپی

۵۷۸ مخزن اللئآلی

عربی . مؤلف : حاج شیخ عبدالله مامقانی ، کتاب شرحی است استدلالی برفروع شصت وپنج گانهٔ خلل.از کتاب (عروة الوثقی) تاریخ ختم تألیف : سلخ ذیحجه۱۳۳۷، این کتاب ضمن کتاب (اثنی عشریه) نیزچاپ شده، رسالهٔ (ازاحة الوسوسه عن تقبیل اعتاب المقدسه) ازاو ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضوی . بخط نسخ احمدقمی در۱۳٤۱ وقفیفهرستی (۵۸۸۲)

۵۷۹ مختلف الشیعه

عربی . مکرر ۸۰۳ خطی . مؤلف : علامهٔ حلی . کتاب دورهٔ کامل است، شیخ غلامحسین بروجردی عراقی آنرا تصحیح کرده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۳۲٤ خریداری آستانقدس درتیرماه ۱۳۲۸ (۱۳۸۷۵)

۵۸۰ مدارك الاحکام

عربی ، مکرر ۸۱۲ خطی . مؤلف : سید محمد عاملی. کتاب معلق است بحاشیهٔ وحید بهبهانی وعبارات منقوله از (مسالك) ومصدر است بمتن (شرآئع الاسلام) که بخط درشت نوشته شده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ ابوالقاسم خوانساری در۱۲۷٤وسیدعلی، کتاب مصحح ومقابله شده است . وقفیفهرستی (۱۷۹۱)

المراح فی المزاح

بنگرید دراینجلد بباب اخبار چاپی

۵۸۱ مسآئل الفقهیه

عربی . مؤلف : شیخ علی اکبر فیروزکوهی ، ازفضلاء امامیهٔ آغاز سدهٔ چهاردهم، پنداشته میشود کهدرتاریخ چاپ زنده بوده وکاتب کتاب خودش باشد . رساله ایستاستدلالیشامل هفت مسئله از مسآئل نماز : تسبیحات اربع . تعین سوره پیش از بسمله . وجوب سلام . استحباب یك سلام برای منفرد . استحباب یك سلام برای امام جماعت . استحباب قصد منفرد درصلوة انبیاء وائمه وملائکه درسلام . استحباب تکبیر پس از سلام ، چاپ سنگی تهران بخط نسخ علی اکبر در شعبان ۱۳۱۳ خریداری آستانقدس در بهمن ۱۳۲۷ (۱۳۳۱۱)

۵۸۲-۵۸۳-۵۸٤ مسآئل النجفیه

عربی . مؤلف : سید حسین عرب باغی . کتابی است استدلالی در باب خمس . تاریخ ختم تألیف : چهارشنبه ۷ رجب ۱۳۲٦ درنجف . چاپ سنگی بخط نسخ. محلچاپ

ظاهرا تبریز است . وقفی مؤلف دراردیبهشت ۱۳۲٤ودوجلد وقفی حاج مختار معینی دردی ۱۳۲۰ (۹۶۰۹) (۱۰٤۳۶) (۱۳٤۳۷)

۵۸۵ مسالك الافهام ج ۱

عربی . مکرر ۸۲۲ خطی . مؤلف : شهید ثانی . این جلد از اول طهارت تا آخر نکاح را دارد . متن (شرآئع) دربالا وحاشیهٔ صفحات نیز درج شده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در۱۲۶۷ وقفی فهرستی (۱۷۹۵)

۵۸۶ مسالك الافهام ج ۲

عربی . بمانند پیش . این مجلد از باب طلاق تاآخررا دارد . چاپ سنگی تهران در۱۲۶۸ بخط نسخ ابوالقاسم . وقفی فهرستی (۱۷۹۶)

۵۸۷ مسالك الافهام ج ۲

عربی، مکرر پیش ، صفحات کتاب دراین چاپ نیز مصدر است بمتن وهم بفهرست ابواب. چاپ سنگی تهران در۱۲۷۳ بخط نسخ علی خوانساری . وقفی ملکزادهٔ کوثر(۱۲۱۶۶)

۵۸۸ مسالك الافهام ج ۲

عربی، مکرر پیش ، چاپ سنگی تهران در۱۲۸۲ بخط نسخ محمدرضا خوانساری، وقفی شاهزاده رکن الدوله درسال۱۲۹۹ (۶۷۹۹)

۵۸۹ مسالك الافهام ج ۱

عربی . بمانند پیش . دراین چاپ هم متن درحاشیه تدوین شده . چاپ سنگی تهران در ۱۳۱۰ بخط کلبعلی افشارقزوینی، وقفی حسین زوار درفروردین۱۳۱۵(۱۷۹۳)

۵۹۰ مسالك الافهام ج ۲

عربی . بمانند پیش . درآخر کتاب ترجمهٔ مؤلف آورده شده. مشخصات چاپ وواقف مطابق شمارهٔ پیش. تاریخ چاپ ۱۲۱٤ (۱۷۹٤)

مسالك الجامعة

عربی، بمانند ۳۷۱ خطی . مؤلف : ابن ابی جمهور احسائی . کتاب شرح رسالهٔ (الفیه) شهید اول است . این کتاب را ضمیمهٔ شمارهٔ (۶۳۲) به بینید .

۵۹۱-۵۹۲-۵۹۳ مستمسك العروة الوثقى ج ۱

عربی . مؤلف : سید محسن (بن مولانا سیدمهدی طباطبائی نجفی)حکیم، متولد در۱۳۰۶ ازشاگردان آقا ضیاء الدین عراقی ومیرزا محمدحسین نائینی است،امروزمردم عرب عراق را مرجع تقلید وازمشاهیر علماء نجف است (۱) کتاب شرح مفصل استدلالی

(۱) الذریعة ج۶ ص۱۸۸ واطلاعات خارجی

است بر کتاب (عروة الوثقی) این جلد ازمبحث‌اجتهاد وتقلید تاآخر مبحث وضوء را دارد، چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ محمد علی غروی تبریزی در ۱۳۶۸ وقفی مؤلف درشهریور ۱۳۲۸ (۱۳۹۹۶) (۱۹۹۷) (۱۳۹۹۸)

۵۹۴ مستند الشیعة فی احکام الشریعه ج ۱

عربی . مؤلف: ملا احمد نراقی (۱) کتابی است مفصل واستدلالی شامل ادله‌و فروع که دردوجلد قطور چاپ شده . روضات الجنات (ص ۲۷) درباب این کتاب آورده : « گویامؤلف توفیق براتمام این کتاب نیافته وپس ازابواب عبادات که تا آخر کتاب حج منتهی شده برخی ازمسائل بیع را نکاشته وآنرا بانجام نرسانیده وبتألیف ابواب اطعمه واشربه وصید وذباحه ومختصری ازمباحث نکاح پرداخته، سپس‌ابواب قضاء وشهادات را نوشته وبباب ارث تألیف کتاب پایان یافته وبتألیف دیگر ابواب فقه‌موفق‌نگشته»این‌جلد شامل ابواب طهارت وصلوة است . تاریخ ختم تألیف : جمعه ۱۰ شعبان ۱۲۳۴درکاشان . کتاب را حاج شیخ بشیر دزفولی وسید محمد علی لواسانی تصحیح نموده‌اند، چاپ‌سنگی تهران بخط نسخ درچاپخانهٔ حاج عبدالمحمد تهرانی در۱۲۷۳ وقفی فهرستی (۱۷۹۷)

۵۹۵ مستند الشیعه ج ۲

عربی . بمانند پیش . این جلد شامل‌ابواب: زکوة . خمس . صوم . حج . مکاسب . وبیع (تاآخر مسئلهٔ عدم وجوب دفع ثمن برمشتری دربیع نسیه پیش از حلول اجل) اطعمه واشربه . صید وذباحه . نکاح (تاآخر مسئلهٔ حرمت وطی زنی که‌باخواهراو زنا شده)قضاء وشهادات . فرآئض ومواریث . تا ریخ ختم تألیف باب صوم : سه‌شنبه ۱۴ رجب ۱۲۳۹ باب حج درجمعه ۱۶ رجب ۱۲۴۱باب اطعمه واشربه دردههٔ آخر جمادی‌الاول ۱۲۴۲ باب قضاء وشهادات درشب یکشنبه ۱۵ ربیع الاول ۱۲۴۵ مشخصات چاپ وواقف بمانند شمارهٔ پیش (۱۷۹۸)

۵۹۶-۵۹۷ مستند الشیعه ج ۱=۲

عربی. مکرر پیش. مشخصات چاپ مانندپیش، وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱۲۱۷۲) (۱۲۱۷۳)

۵۹۸ مسالك المتقسط فی المنسك المتوسط

عربی . مؤلف: ملاعلی (بن سلطانمحمد) قاری‌هروی مکی‌حنفی،متولددرهرات،

---

(۱) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست • تاریخ ختم باب قضاء وشهادات این کتاب درربیع‌الاول ۱۲۴۵ است، بنا براین روایت فوت‌مؤلف درحدود ۱۲۴۴، که‌در (مدینة‌الاحباب) مذکور است‌درست‌نیست وصحیح‌آن روایت ۲۳ ربیع‌الثانی ۱۲۴۵، است

متوفای درمکه درشوال ۱۰۱۴ یادر۱۰۱٦ (۱) درمکه، نزد ابن‌حجر هیثمی وابو الحسن بکری‌وغیرهما تلمذ کرده‌وخوداز‌اعلام‌اهل‌سنت‌ جماعت است. برائمهٔ‌اربعهٔ اهل‌سنت مخصوصا امام شافعی اعتراضاتی دارد. کتاب درحج وشرح‌است بر کتاب (لباب المناسك) تألیفی شیخ رحمت الله سندی حنفی. کتاب مذیل‌است بفهرست، کتاب (ادعیة الحج و العمرة) تألیفی قطب الدین درحاشیهٔ کتاب تدوین شده. چاپ سربی مکه‌چاپخانهٔ میریه در۱۳۱۹ خریداری‌آستانقدس درآذر ۱۳۲۲ (۸۰۸٤)

۵۹۹ مشارق الاحکام

عربی. مؤلف: حاج ملامحمد نراقی، متولددر ۱۲۱۵ متوفای‌در ۲٤محرم ۱۲۹۷ درکاشان، مدفون جنب پدرش درنجف درصحن‌مطهر قسمت پشت سرمبارك. ملقب بعبد الصاحب. فرزند نراقی دوم ودامادصاحب قوانین است. درکاشان مرجعیت تامه داشته. متولی‌مدرسهٔ‌سلطانی (۲) بوده، ازپدرش مجاز است وازمشایخ شیخ جعفرشوشتری صاحب(خصآئص‌الحسینیه) است (۳) کتابی است استدلالی شامل قواعد وضوابط کلیه فقهیه، مطالب‌آن‌رادرعنوان۲۸ (مشرق) معنون داشته، تنها (مشرق یازدهم) درمسئلهٔ (تعارض‌استصحابین) راجع بعلم اصول فقه است. مشرق اول دربیان اصل درمعاملات صحت است یا فساد – مشرق ۲۸ درمسئلهٔ (عدم فوریت قضآء وعدم وجوب ترتیب حواضر برفوآئت) است. چاپ‌سنگی تهران چاپخانهٔ سید محمد باقر بخط نسخ‌محمد حسن گلپایگانی‌در۱۲۹٤ خریداری‌آستانقدس درمهر ۱۳۲۷ (۱۲۷۵۸)

٦۰۰=٦۰۱ مشارق الشموس فی شرح الدروس

عربی، مؤلف: آقاحسین خوانساری (٤) کتاب شرحی‌است مزجی و استدلالی بر کتاب (دروس) شهیداول، شامل قواعد اصولی وضوابط اجتهادی. مؤلف این کتاب‌را مرتب تألیف نکرده، مأثور خامه اش تنها ازاول کتاب طهارت است تاآخر مبحث غسل جنابت وازمبحث (مآء مطلق) تا آخر مسئلهٔ نجاست فقاع، مباحث (دمآء ثلاثه‌واحکام میت) را شرح نفرموده، فرزند کوچك مؤلف مولانا رضی الدین محمد (۵) باب صوم و

---

(۱) خلاصة‌الاثرج ۳ص۱۸۵ – کشف‌الظنون‌ج ۲ص ٦٤ چاپ‌اسلامبول (۲) ناسوس فتحعلیشاه‌قاجار (۳) المآثر والاثارص۱٤٤ – هدیة‌الاحباب ص۱۸۱ افادات کتبی خصوصی‌دانای متتبع‌صاحب الذریعة الی تصانیف‌الشیعة نجوم‌السمآء ص۱۸٤ فوتش‌رادر ۱۲۵۵ ضبط کرده (٤) روضات‌الجنات ص۱۹٦ (۵) ازعلمآء نیمهٔ‌اول‌سده ۱۲ ه – ق نزد پدرودائیش‌محقق‌سبزواری تلمذ کرده. ترجمه‌اش در (تذکرة حزین) چنین آمده: ازاذکیآء علمآء بودطبعی بغایت‌دقیق وفکرتی‌عالی‌داشت درخدمت‌او بسیاری‌ازفضلاء مستفیدشدند در جوانی درگذشت فقیردرمنزل‌والدبخدمت‌ایشان‌رسیده تاریخ‌فوتش‌بنظر نرسید ظاهرا پیش‌از۱۱۲۵ درگذشته

واعتکاف را شرح نموده ومتمم کتاب قرارداده . تاریخ ختم تتمه : شنبه غرهٔ محرم۱۱۱۲، قسمت اول کتاب را مؤلف بنام شاه سلیمان صفوی هدیه نموده ، قسمت اخیر را مؤلف آن بنام شاه سلطان حسین‌صفوی معنون داشته . چاپ سنگی‌تهران در ۱۳۱۱ بخط نسخ حاج میرزا عبدالله . وقفی‌فهرستی و وقفی حاج قائم مقام (۱۸۰۰) (۱۷۹۹)

۶۰۲ مصباح الفقیه ج ۱

عربی . مؤلف : حاج‌آقا رضا (بن مولانا شیخ محمد هادی) همدانی . متوفای دریکشنبه ۲۸ صفر ۱۳۲۲ درسامرآء بیماری‌سل، مدفون درزاویهٔ شمال‌شرقی‌رواق‌مطهر عسکریین، ازاعاظم‌شاگردان‌میرزا محمد حسن شیرازی‌وازاعلام محقق وافقه فقهآء متاخرین است ، اعلامی‌شرف‌تلمذ حضرتش را داشته‌اند، عمرش را بپرهیزکاری‌وپارسائی وتنگدستی وعفاف درافاضه واستفاضه بپایان رسانید (۱) کتاب شرحی است استدلالی و تحقیقی بر کتاب (شرآئع) محقق‌حلی‌که بحسن تحریر وتفریع وجامعیت مبانی ومسآئل ممتازومورد استفاده ونظر اساتید وطلاب فقاهت است . این‌جلد کتاب طهارت است، تاریخ ختم تألیف: شب ۱۱ شوال ۱۳۰۱ این‌جلد بسرمایهٔ‌حاج محمد حسین تویسرکانی نشر یافته، کتاب‌مصدر است بترجمهٔ مؤلف . چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ اخوان کتابچی بخط نسخ میرزا حسین ناسخیان در۱۳۵۳ خریداری‌آستانقدس درمرداد ۱۳۲۸ (۱۳۹۷۵)

۶۰۳ مصباح الفقیه ج ۲

عربی . بمانند پیش . این‌جلد کتاب صلوة است . تاریخ ختم تألیف: شب سه‌شنبه ۲۹ جمادی الثانی ۱۳۱۸ ومصدراست بفهرست مطالب وترجمهٔ مؤلف ومذیل‌است‌بغلطنامه، این‌جلد بسرمایهٔ حاج محمد نراقی نشر یافته . چاپ سنگی نسخ نجف درچاپخانهٔ حیدریه بخط میرزا محمود تبریزی وفرزندش محمدعلی در۱۳۴۷مشخصات وقف‌بمانند شمارهٔ پیش، (۱۳۹۷۶)

۶۰۴ مصباح الفقیه ج ۳

عربی. بمانند پیش ، این‌جلد شامل کتابهای زکوة (تاآخرمسئلهٔ اعتبارعدالت درمستحق) خمس. صوم . (تا اواخر مسئلهٔ عدم فساد صوم با بتلاع نخامه و بصاق)

---

(۱) الذریعه ج۶ ص ۱۵۷ - احسن الودیعه ج ۱ ص۱۷۹ مؤلف رابنام (محمد رضا) ضبط‌کرده لیک بعنوان مذکور درمتن ، معروف‌است وهم‌آورده است‌که عمدهٔ تلمذ مؤلف این‌کتاب نزد میرزا محمد هاشم چهار سوقی ومیرزای شیرازی بود ، درترجمهٔ‌ک، صدر این‌کتاب است آورده‌که مؤلف شرف تلمذ خدمت شیخ انصاری وغیره را داشته وپس ازشیخ انصاری ازخواص شاگردان میرزا محمدحسن شیرازی‌گشته.

رهن است. تاریخ ختم کتاب خمس: ربیع الثانی ۱۳۱۰-تاریخ ختم کتاب رهن: جمادی الاول ۱۲۹۱ کتاب را حاج سید صدرالدین شوشتری وشیخ رضا قاضی تهرانی تصحیح نموده اند ومذیل است برسالهٔ در (احکام وفروع رضاع) تألیفی شیخ رضا مذکور. چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ علمی بخط نسخ طاهرخوشنویس تبریزی در۱۳٦٤ مشخصات وقف بمانند پیش (۱۳۹۹۲)

٦۰٥-٦۰٦ مصباح الوارثین

فارسی. مؤلف. معاصر: شیخ غلامرضا (بن احمدشیخ خوانساری متخلص بمعلم) تهرانی. کتاب درمسائل واحکام ارث است طبق فتوای سید ابوالحسن اصفهانی. تاریخ ختم تألیف: یکشنبه ۳ ذیحجه ۱۳٥۰ پس ازاین جدولی است ازمؤلف دراحکام رضاع، چاپ سنگی نجف درچاپخانهٔ علمیه بخط نسخ محمدعلی تبریزی غروی در۱۳٥۲وقفی مؤلف در دیماه ۱۳۱٤ (۱۸۰۱) (۱۸۰۲)

٦۰۷ مصباح الهدی

عربی. مؤلف معاصر: حاج علم الهدی (سیدعلی بن سید مصطفی بن سید علی اکبر) فال اسیری شیرازی، متولد در۱۳ رجب ۱۳۱۸ ازشاگردان شیخ محمد کاظم شیرازی وآقاضیاء الدین عراقی وسید ابوالحسن اصفهانی است. کتاب شرح مبحث ومسائل خلل ازکتاب (عروة الوثقی) است تا اول خاتمه درفروع علم اجمالی. کتاب مصدر است بمقدمهٔ فارسی. وعربی در ترجمهٔ مؤلف اثرخامهٔ شیخ عبدالحسین ابن الدین، چاپ سربی تهران چاپخانهٔ اسلامیه در۱۳٦۳ خریداری آستانقدس درشهریور ۱۳۲٤ (۹۹۹٦)

٦۰۸ معالم الفقه

عربی. مؤلف: شیخ حسن بن شهید ثانی معروف به (صاحب معالم) این کتاب که مؤلف آن بآن معروف گشته موسوم است به (معالم الدین وملاذ المجتهدین) بخش اول آن دراصول فقه است وبنام (معالم الاصول) مشهور است. این قسمت که بنام (فقه معالم) چاپ شده و (معالم الفقه) نامیده میشود کتابی است استدلالی شامل ادله وفروع، مأثور خامه اش تنها احکام میاه وکیفیت تطهیر ازنجاسات است. چاپ سنگی تبریز درچاپخانهٔ حاج احمد آقا مؤید العلماء بخط نسخ محمد تقی تبریزی در ۱۳۲۲ خریداری آستانقدس درابان ۳۲۷ (۱۲۹۹٥)

٦۰۹-٦۱۰ معتبر

عربی. مکرر. ۸٤۰ خطی. مؤلف: محقق حلی، چاپ سنگی ایران بخط نسخ علی خوانساری،

تاریخ چاپ نوشته نشده، خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ و وقفی ملکزادهٔ کوثر (۶۸۰۰)(۱۲۱۹۷)

۶۱۱ معتبر

عربی، مکرر پیش . حاج سید محمد عصار کتاب را تصحیح نموده و میرزا احمدخان مشیرالسلطنه نشر داده و مذیل داشته بصورت وقفنامهٔ موقوفاتش، چاپ سنگی تهران بخط نسخ یحیی تفرشی ملقب بکاتب همایون در ۱۳۱۸ وقفی فهرستی (۱۸۰۳)

۶۱۲ معین التجاره

فارسی . مؤلف: آخوند ملا محمد باقر بن محمد سلیم قره‌جه داغی اسکوئی . در تاریخ چاپ زنده بوده . کتاب در احکام و مسائل تجارت و دیگر از ابواب عقود و معاملات است که در عنوان نه باب ترتیب یافته . چاپ سنگی تبریز در چاپخانهٔ میرزا احمد خوشنویس بخط نستعلیق خوب عسکرخان در ۱۲۷۲ خریداری آستانقدس در خرداد ۱۳۲۳ (۹۴۳۶)

۶۱۳ معین العوام

فارسی . مؤلف : آخوند ملا محمدتقی کاشانی تهرانی . کتاب رسالهٔ عملیه شامل ابواب طهارت ، نماز . روزه . فطره، زکوة ، خمس است، تاریخ ختم تألیف: رجب ۱۲۷۷ پس ازاین ضمن ۹ صفحه ترجمه و تعداد مؤلفات مؤلف است. چاپ سنگی تهران در ۱۳۱۷ بخط نسخ میرزا محمدحسین، وقفی حاج قائم مقام (۱۸۰۴)

۶۱۴ معین الوارثین

فارسی . مؤلف: سید احمد بن محمد باقر بن عنایت الله بن محمد بن زین العابدین) موسوی بهبهانی حائری (۱) کتاب درارث و شامل فروع و مرتب است بریک مقدمه و سه باب و خاتمه، تاریخ ختم تألیف: محرم ۱۳۰۸ درتهران، هنگام بازگشت ازسفرمشهد . ارجوزهٔ میراثیه موسوم به (درر المنثوره) اثرطبع محمد صادق بن علینقی موسوی زنجانی(۲) درصدر صفحات تدوین شده . کتاب مصدر است بفهرست مطالب چاپ سنگی تهران در ۱۳۰۹ بخط نسخ محمد درجزینی : وقفی فهرستی (۱۸۰۵)

۶۱۵ مفتاح الکرامه ج ۱

عربی . مؤلف: سید جواد بن محمد بن محمد بن حیدر بن ابراهیم بن احمد بن

---

(۱) ترجمهٔ مفصل مؤلف بنظر نرسیده باغلب احتمال مؤلف همانست که درالذریعه (ج ۲ ص ۴۵۹ و ج ۳ ص ۳۲۳) ذکر شده : ازعلماء معمر متوطن در کربلاء ، متوفای دراوائل محرم ۱۳۵۱ در آنجا ، مجاز ازشیخ هادی تهرانی است (۲) ازفضلاء اول این سده ودرتاریخ چاپ زنده بوده علامهٔ بارع صاحب الذریعه درافادات کتبی خصوصی نسب سراینده این ارجوزه را چنین ضبط کرده: محمدصادق بن سید علینقی بن محمدعلی بن محمد محسن بن محمد سلیم موسوی زنجانی اصفهانی، درسال ۱۲۷۴ زنده بوده پدرش ازعلماء اصفهان ودر (تذکرة القبور ص ۴۱) نامش مذکوراست.

فقه

کتب چاپی

قاسم حسینی عاملی، متولد درحدود ۱۱۶۴ دردیهٔشقرآء (ازمحال‌جبل‌عامل) متوفای در ۱۲۲۶ درنجف، مدفون دریکی ازحجره های شمال شرقی‌صحن روضهٔ علوی،ازفقهآء بارع متبحر ومتورع امامیه . نزد سید ابوالحسن موسوی عاملی (درجبل‌عامل) وخدمت وحید بهبهانی وصاحب ریاض (درکربلاء) وسید بحر العلوم واندکی‌هم‌نزدشیخ‌کاشف الغطآء (در نجف) تلمذ نموده وهم روایت میکند ازآنان (بجز کاشف الغطآء) وازصاحب قوانین و وازمشایخ صاحب جواهر الکلام وجمعی ازاعلام است(۱) کتاب شرح استدلالی مفصلی‌است بر(قواعد الاحکام) علامهٔ حلی. اندکی از باب قصاص آن‌شرح‌است‌بر (کشف اللثام) فاضل هندی . مؤلف این شرح را بفرمودهٔ استادش شیخ کاشف الغطآء تألیف نموده . جهت امتیازی‌آن اشتمالش براقوال ونقل اجماع وشهرت امامیه بتفصیل واز اهل سنت وجماعت بطور اختصار ودرموضوع خودش ازنفایس است . در ۱۱۹۹ اشتغال بتألیف‌این کتاب‌داشته وتاهنگام وفات بدان مشغول بوده . قسمتی ازکتاب زکوة وتمام کتاب‌خمس وصوم و حج وجهاد وامربمعروف ونهی ازمنکر وسبق ورمایه وبعضی ازکتاب‌وصایارا ننوشته، کتاب را علامهٔ جلیل معاصر حاج سید محسن امین‌عاملی تصحیح‌نموده وهرصفحه‌رامصدر بعبارات متن داشته . کتب قضآء . شهادات . حدود . قصاص . دیات چاپ نشده . این کتاب طهارت است . تاریخ ختم تألیف : شب شنبه ۲۲ ربیع اول ۱۲۰۱ کتاب مذیل‌است بغلطنامه وفهرست مطالب . چاپ سربی مصر چاپخانهٔ رضویه در۱۳۲۴وقفی‌نائینی(۱۸۰۶)

۶۱۶ مفتاح الکرامه ج ۲

عربی . بمانند پیش . این جلد از اول کتاب صلوة تاآخر مبحث تعقیب (فضل تسبیح زهرآء ع) دارد . کتاب مصدراست بفهرست مطالب و غلطنامه . چاپ سربی مصر چاپخانهٔ (الشوری) در۱۳۲۶ وقفی‌نائینی (۱۸۰۷)

۶۱۷ مفتاح الکرامه ج ۳

عربی . بمانند پیش . این مجلد ازاول مبحث خلل تاآخرکتاب صلوة (بجز صلوة خوف) وهم‌کتاب زکوة را دارد . تاریخ ختم‌کتاب صلوة : اواخرجمادی الاول۱۲۰۵ مؤلف‌کتاب زکوة را تمام نکرده . مأثورخامه‌اش تاقدری ازمقصد چهارم (دراصناف مستحق زکوة) است . هریك ازکتاب صلوة وزکوة مصدر است بفهرست مطالب و وغلطنامه، چاپ سربی‌مصر چاپخانه (الشوری) در۱۳۲۶ وقفی‌نائینی (۱۸۰۸)

۶۱۸ مفتاح الکرامه ج ۴

عربی .بمانند پیش . این جلد درمباحث تجارت وبیع است . کتاب مصدر است

---

(۱) اعیان‌الشیعه ج ۱۷ ص ۲۲۴

بفهرست ابواب ومذیل است بترجمهٔ مؤلف اثرخامهٔ مصحح کتاب وهم غلطنامه، چاپ سربی مصر چاپخانهٔ رضویه در۱۳۲۳ وقفی نائینی (۱۸۰۹)

۶۱۹ مفتاح الکرامه ج ۵

عربی، بمانند پیش، این جلد شامل کتاب دین وتوابع آن (ازرهن وحجر و صلح وغیرهها) است، تاریخ ختم تالیف: غرهٔ ربیع الاول ۱۲۲۱ کتاب مصدر بفهرست مطالب ومذیل بغلطنامه است. چاپ سربی مصر چاپخانهٔ (الشوری) در۱۳۲۶ وقفی نائینی (۱۸۱۰)

۶۲۰ مفتاح الکرامه ج ۷

عربی، بمانند پیش، این مجلد شامل ابواب: احیاء موات. اجاره. مزارعه. مساقات. شرکت، قراض، وکالت. کتاب مصدر است بفهرست مطالب ومذیل است بغلطنامه. چاپ سربی مصر چاپخانهٔ (الشوری) در۱۳۲۷ وقفی نائینی (۱۸۱۱)

۶۲۱ مفتاح الکرامه ج ۸

عربی. بمانند پیش. این جلد شامل احکام ارث است. تاریخ ختم تألیف: شب پنجشنبه ۱۸ محرم ۱۱۹۹ کتاب مذیل بفهرست مطالب وغلطنامه است، چاپ سربی مصر درچاپخانهٔ (الشوری) بسال ۱۳۲۶ وقفی نائینی (۱۸۱۲)

۶۲۲ تا ۶۲۸ مفتاح الکرامه ج ۱ تا ج ۸

عربی. مکرر، مشخصات چاپ مطابق پیش، این دوره نیز جلد ششم را ندارد. وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۲۸) (۱۲۲۲۹) (۱۲۲۳۰) (۱۲۲۳۱) (۱۲۲۳۲) (۱۲۲۳۳) (۱۲۲۳۴)

۶۲۹ مفتاح الکلام فی شرح شرآئع الاسلام

عربی. مؤلف: سیدمحمدهاشم طسوجی (مذکوردرص۳۱۳) کتاب شرح وتوضیح است برباب زکوة وخمس از کتاب (شرآئع الاسلام) محقق حلی. تاریخ ختم تألیف: پنجشنبه ۲۱ شعبان ۱۳۴۲ چاپ سنگی تبریز درچاپخانهٔ مشهدی اسدآقا بخط نسخ عبدالصمد تبریزی در۱۳۴۵ خریداری آستانقدس درآذرماه ۱۳۲۷ (۱۳۱۷۱)

۶۳۰-۶۳۱ مقابس الانوار

عربی. مکرر ۸۵۵ خطی. مؤلف: شیخ اسدالله شوشتری کاظمی، کتاب راسید محمد یزدی تهرانی مقابله نموده. چاپ سنگی تهران در۱۳۲۲ بخط نسخ حاج میرزاعبدالله حائری تهرانی، وقفی فهرستی. وقفی علی نصرالله نیا (۱۸۱۳) (۱۰۹۰۱)

فقه

کتب چاپی

۶۳۲ مقاصد العلیه

عربی . مکرر ۸۵۶ خطی . مؤلف : شهید ثانی، کتاب (فوآئد الملیة) و(حاشیه بر الفیه) تألیفی محقق کرکی و(حاشیه برالفیه) مؤلفهٔ صاحب مدارك و (مسالك الجامعة) ورسالهٔ (جعفریه) ضمیمه ودرحاشیهٔ کتاب تدوین‌شده. چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ میرزا حبیب الله تهرانی وسید مرتضی در۱۳۱۲ و ۱۳۱٤ بخط نسخ احمد هزار جریبی . وقفی فهرستی (۱۸۱٤)

۶۳۳-۶۳٤ مقامع الفضل ج ۱

عربی ، مکرر ۸۵۷ خطی . مؤلف : آقا محمد علی بهبهانی . کتاب را شیخ علینقی لنگرودی وشیخ سلیمان لنگرودی تصحیح کرده‌اند . چاپ دوم، سنگی تهران بخط نسخ در۱۳۱٦ وقفی فهرستی ، وقفی علی نصرالله نیا (۱۸۱۵) (۱۰۹۰٦)

۶۳۵تا۶۳۸ مقصد الطالب فی شرح المکاسب

عربی. مؤلف حاج سید ابوالقاسم(بن میرزازین العابدین بن میرزاابوالقاسم حسنی حسینی)امام جمعهٔ تهران، متولددر۲۲ذیقعده۱۲۸۲ متوفای در۱۳٤٦ درتهران، مدفون درمقبرهٔ خانوادگی،ازسلالهٔ سادات خاتون آبادی اصفهان است، ازعهدفتحعلیشاه تولیت مسجدسلطانی تهران ومقام امامت جمعه باین خانواده داده شده وتاکنون مانده . مؤلف ازشاگردان حاج میرزا حبیب الله رشتی است، پس ازتکمیل تحصیلات بمقام موروثی نآئل شد ، در اثر مخالفت بامشروطیت معزول گشت (۱) کتاب شرحی است مفصل بعنوان (قوله اقول) برمبحث مکاسب محرمه از کتاب (مکاسب) شیخ انصاری . حاج سید محمد عصار کتاب را تصحیح نموده. کتاب ناقص است، دانسته نشد نقص صفحات آخر کتاب بجهت افتادگی است یاآنکه بیش ازاین چاپ نشده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ محمدصادق تویسرکانی . وقفی حاج سید محمد عصار در ۱۳۱٤ خورشیدی (۱۸۱٦) (۱۸۱۷) (۱۸۱۸) (۱۸۱۹)

مقنعه

عربی، مؤلف : شیخ مفید . کتاب دورهٔ مختصر فقه وهم شامل مختصری در اعتقادات است . شیخ طوسی این کتاب را (بجز مبحث عقآئد) متن کتاب (تهذیب) قرار داده. کتاب مصدراست بترجمهٔ مؤلف وفهرست ابواب. این کتاب راضمیمهٔ شمارهٔ ۵۳۹ به بینید

۶۳۹-۶٤۰ مکاسب

عربی . مؤلف : شیخ انصاری . کتابی است معروف، شامل قواعد واصول معاملات

(۱) المآثروالاثارص۱٦۵ اطلاعات خارجی

کتب چاپی

حاوی مباحث مکاسب و بیع و خیارات و نقد و نسیه ، از دیرزمانی است که تدریس و نظردر آن میان طلاب فقه امامیه متداول و مطرح نظر اساتید فقه است و بنام (متاجر) نیز خوانده میشود، حواشی بر این کتابرا بشمارهای ۲٤٥ و۲۷۳ و۲۷٤ و۲۷٥ و۳۳٦ و۳۳۸ و۳۳۹ و ٥۲٤ و٦۳٥ و۷۱۳ بهبینند . رساله‌های ششگانهٔ (تقیه) و(عدالت) و(قضاء نمازمیت) و(مواسعه ومضایقه) و(قاعدهٔ من ملك شیئا ملك الاقرار به) و(قاعدهٔ نفی ضرر وضرار) از آثار مؤلف ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی تهران در ۱۲۸۰ بخط نسخ علی اصغراصفهانی سمیرمی ، خریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ وقفی سید مصطفی و میرزا محمد در جمادی الثانی ۱۳۰۷ بوسیلهٔ حبیب الله محمد حسین پور ترشیزی در ابان ۱۳۲۸ تسلیم کتابخانه شده (٦۸۰۱) و (۱٤۱۷٥)

٦٤١ مکاسب

عربی . مکرر پیش . رسالهٔ های ششگانه مذکور ضمیمه چاپ شده، چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۳۰۰ وقفی فهرستی (۱۸۲۰)

٦٤٢ مکاسب

عربی . مکرر پیش . چندصفحه از باب مکاسب محرمه معلق است بحواشی ازسید محمد علی (بن محمدصادق موسوی خوانساری) رساله‌های ششگانه مذکور بارساله‌های پنج گانه در (وصایا)و(نکاح)و(رضاع) و(مواریث) و(صلوة) که نیز اثرخامهٔ شیخ انصاری است ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در چاپخانهٔ مشهدی تقی در ۱۳۰۰ وقفی بی‌بی حمیدهٔ طبسی دررمضان ۱۳۲۳ بوسیلهٔ سید محمد ملائکه درابان ۱۳۲۷ تسلیم کتابخانه شده (۱۲۹۲۰)

٦٤٣ مکاسب

عربی ، مکرر پیش . یازده رساله‌وهم حاشیه مذکور دراین چاپ نیز ضمیمه ومعلق است ، چاپ سنگی تهران در ۱۳۱۰ بخط نسخ محمدتقی گلپایگانی . وقفی حاجیه بدیع الجمال دررمضان ۱۳۱۳ بوسیلهٔ آقای مدرس رضوی درشهریور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانه شده (۱۸۲۱)

٦٤٤ مکاسب

عربی . مکرر پیش . کتاب دراین چاپ نیزمعلق است بحاشیهٔ مذکور ومذیل است برساله های ششگانه، چاپ سنگی ایران بخط نسخ ، سال چاپ معلوم نشد، وقفی ملکزادهٔ کونر (۱۲۲٥۰)

فقه

کتب چاپی

۶۴۵ مناسك حج

عربی . مؤلف: شیخ‌مصطفی محمد مالکی. ترجمه اش بنظر نرسید . مختصریست درآداب واعمال مکه ومدینه . چاپ سنگی بخط نسخ ابوطالب عبدالله. محل وتاریخ چاپ دانسته نشد، وقفی فهرستی (۱۸۲۴)

۶۴۶ مناسك حج

فارسی . مکرر ۱۷۱ فقه چاپی ، مؤلف : شیخ انصاری ، کتابی است شامل احکام وآداب ومسائل حج که بجهت حسن ترتیب وروانی وجامعیت مورد نظر مراجع تقلید متأخرین واقع شده، برخی برآن حاشیه تعلیق داشته اند وبعضی موارد اختلاف ازمتن را مطابق فتوای خود نموده وفروعی برآن افزوده اند . کتاب دراین چاپ محشی است بحواشی میرزا محمد حسن شیرازی ، چاپ سنگی تهران بخط نسخ درچاپخانهٔ مشهدی تقی. وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۵۹)

۶۴۷ مناسك حج

فارسی، بمانند پیش. کتاب دراین چاپ معلق است بحواشی میرزا محمدحسن شیرازی وسید محمد کاظم یزدی . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۳۱۷ وقفی جواد شجیعی در فروردین ۱۳۱۵ (۱۸۲۳)

۶۴۸ مناسك حج

فارسی . بمانند پیش ، کتاب در این چاپ معلق است بحواشی حاج میرزا حسین خلیلی تهرانی وآخوند ملامحمدکاظم خراسانی وسید محمد کاظم طباطبائی . ناشر کتاب حاج شیخ احمد شیرازی مختصری در آداب دخول مدینه وزیارت پیغمبر ص ع وائمهٔ بقیع را از(تحفة الزآئر)استخراج والحاق نموده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۳۲۱ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۶۴)

۶۴۹ مناسك حج

فارسی ، بمانند پیش. کتاب دراین چاپ معلق است بحواشی سید محمد کاظم یزدی ومذیل است بفروع ومسائل حج مستخرجهٔ حاج سیدابوالقاسم اصفهانی از فتاوی محشی. شیخ محمدحسن شوشتری نیز آنرا بادعیه وزیارات مذیل داشته، چاپ سنکی بمبئی بخط نسخ درچاپخانهٔ گلزار حسینی در ۱۳۲۵ وقفی جواد شجیعی درفروردین ۱۳۱۵ (۱۸۲۲)

۶۵۰ مناسك حج

فارسی بمانند پیش، حاج سید ابوالقاسم کتاب را دراین چاپ مطابق با فتوای

کتب چاپی

سید محمد کاظم یزدی نموده و آنرا مصدر ومذیل داشته بفروع واسرار ومسآئل حج و وزیارات وادعیه . چاپ سربی بغداد درچاپخانهٔ آداب در۱۳۳۱ وقفی ملکزادهٔ کوثر(۱۲۲۵۸)

۶۵۱ مناسك حج

فارسی. بمانند پیش . شیخ محمد حسن حآئری اصفهانی کتاب را مطابق فتوای حاج شیخ عبدالکریم حائری نموده و برآن مسآئل وزیارات را افزوده. نسخه ناقص است . چاپ سنگی تهران بخط نسخ، وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۶۲)

۶۵۲ مناسك حج

فارسی . بمانند پیش . کتاب دراین چاپ مطابق است با فتوای سید ابوالحسن اصفهانی . چاپ سنگی نجف درچاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ محمد حسن میرجهانی اصفهانی در۱۳۵۶ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۶۰)

۶۵۳ مناسك حج

فارسی . مطابق فتوای حاج آقاحسین قمی، چاپ سنگی نسخ نجف درچاپخانهٔ مرتضوی در۱۳۵۶ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۶۳)

۶۵۴ مناسك حج

عربی. رساله ترجمهٔ (مناسك حج) شیخ انصاری ومطابق بافتوای حاج آقاحسین قمی است . چاپ سنگی نسخ نجف درچاپخانهٔ علمیه در۱۳۵۶ وقفی ملکزادهٔ کوثر(۱۲۲۶۱)

۶۵۵ مناسك حج

فارسی . مؤلف حاج زین العابدین خان کرمانی . رساله ترجمهٔ مناسك حج پدرش حاج محمد کریمخان است بزیاده الحاق ادعیه وآداب . چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ علمیه بخط نسخ طاهر خوشنویس در۱۳۴۸ وقفی ابوالقاسمخان ابراهیمی درخرداد ۱۳۲۶ (۱۰۵۵۳)

۶۵۶-۶۵۷ مناسك حج

فارسی . مؤلف : حاج میرزا حسین (بن مولانا میرزاموسی حسینی) فقیه سبزواری، متولد دررمضان ۱۳۰۹ درسامرآء ، ازشاگردان میرزا محمدحسین نائینی وسیدابوالحسن اصفهانی است . اکنون درمشهد موجه وبوظآئف شرعی قآئم وبسمت کلیدداری ضریح مطهر حضرت رضا(ع) مفتخراست. رسالهایست دراعمال ومسآئل حج وعمره مطابق احتیاط وفتوای مشهور، تاریخ تألیف سال ۱۳۶۷ ه - ق چاپ سربی مشهد در شرکت چاپخانهٔ خراسان درشهریور ۱۳۲۷ وقفی سید محمد صادق سبزواری درمحرم ۱۳۶۸ (۱۲۱۱۷) (۱۳۱۱۸)

فقه

کتب چاپی

٦٥٨-٦٥٩ مناط الاحکام

فارسی. مؤلف : ملانظرعلی طالقانی، متوفای درمشهد رضوی در ١٣٠٦ درفقه واصول وحکمت وحدیث مقام تبحر داشت وحافظ قرآن ومقیم تهران بود(١) ازاستادانش اطلاع صحیحی دردست نیست، درمطاوی کتاب ازصاحب جواهر وشیخ انصاری تعبیر به (شیخنا) میکند. کتاب مجموعه ایست درقواعد اصولی وفقهی ومعارف که برعنوان(دوفن) وهرفنی شامل عنوان (بحر) وهربحری حاوی عنوان (نهر، جدول) است. مباحث ومطالب کتاب این است : فن اول درفروع وظواهر. شامل پانزده بحر وپنج رساله : بحر اول درمتناهی وغیرمتناهی (دربیان برخی ازاصول عملیه مثل اصالة الطهاره واصالة الصحه)٢ دربیان احکام امارات ٣ درعلت تشریع وعلت تعمیم ٤ درحفظ نظام (حاوی احکام برخی از امارات وقواعد، مثل قاعده ید وتصرف واصالة الصحة وقاعده من ملك) ٥ الضرورات تبیح المحظورات (شامل احکام تقیه وتعارض ادله) ٦ درتلازم حدوث وبقاء ٧ نهی در معاملات ٨ درجعل احکام وضعیه ٩ درعناوین اولی وثانوی ١٠ درولایات ١١ در احکام نیت ١٢ دربعضی از احکام متعلق بدلیل ١٣ دراستصحاب ١٤ دراحکام نیابت ووکالت ١٥ دروقف. رساله درحجیت خبرواحد. رساله دردعوی برعین، رساله دراینکه مقتضای اصل اشتراط حس است در شهادات. رساله درغناء. رساله دراجتماع امر ونهی، فن دوم دراندکی ازعلوم اسرار که درعنوان پنج بحرمرتب گشته : بحر اول دربیان عالم اعلی ٢ درنفوس ٣ دربرخی ازاحادیث متعلق بمبحث نفوس وارواح ٤ درمطالب متفرقه (ازتجسم اعمال وجهاد نفس وعلاج امراض نفس) ٥ درقرآن و تفسیر . تار ختم تألیف : ١٣٠٣، چاپ سنگی تهران بخط نسخ کلبعلی افشار در ١٣٠٤. وقفی ملکزادهٔ کوثر، خریداری آستانقدس درابان ١٣٢٧ (١٢٢٦٥)(١٢٩٠١)

٦٦٠ مناهج المتقین

عربی . مؤلف : حاج شیخ عبدالله مامقانی ، کتاب دورهٔ کامل فقه وحاوی فروع بی ذکردلیل وبرنهج کتاب دیگرش (منتهی المقاصد) است . تاریخ ختم تألیف: ١٣٢٧ هـ ـ ق چاپ سنگی نجف درچاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ احمد زنجانی در ١٣٤٤ وقفی مؤلف در ذیحجه ١٣٤٦ (١٨٣٣)

٦٦١ مناهل

عربی . بمانند ٨٦٣ خطی . مؤلف : سید محمد مجاهد . چاپ شده ازاین کتاب همین جلد است ، شامل ابواب : دین . مفلس . حجر . ضمان. حواله . کفالت . شرکت،

---

(١) المآثر والآثار ص ١٧٤

کتب چاپی

قسمت. مضاربه، مزارعه ومساقات. ودیعه، احکام متفرقه (مسائل عقوق والدین و غنآء وغیبت وحب و بغض مؤمن) بیع. صلح. رهن، وکالت، وقف وسکنی وعمری ورقبی وحبس، نکاح، طلاق، نذر و عهد، عتق، اقرار، جعاله، اطعمه واشربه، شفعه، احیآء موات، مواریث، قضآء، چاپ سنگی بخط نسخ در ۱۲۷۴ محل چاپ ظاهرا تهران است، خریداری آستانقدس در تیر ۱۳۲۸ (۱۳۸۸۰)

۶۶۲ منتخب الرسآئل

فارسی. رسالهٔ مختصری است شامل اصول دین وابواب عبادات ومعاملات که حاج سید ابوالقاسم اصفهانی (صاحب ابواب الجنان) طبق فتوای سید محمد کاظم یزدی جمع و تدوین نموده. چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ دارالسلام در ۱۳۳۱ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۷۰)

۶۶۳ منتخب الرسآئل

فارسی. مکرر پیش. چاپ سنگی ایران بخط نسخ، تاریخ چاپ دانسته نشد. وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۶۹)

۶۶۴ منتخب الرسآئل

فارسی. مکرر پیش. کتاب در این چاپ معلق است بحواشی مولانا سید محمد فیروز آبادی، متوفای درجمعه سلخ ربیع الاول ۱۳۴۵ (۱) مدفون درنجف درحجرهٔ متصل بدرب طوسی. نزد صاحب کفایة الاصول تلمذ کرده واز شاگردان و خواص اصحاب سید محمد کاظم یزدی وازمراجع تقلید معاصر مقیم درنجف بود، چاپ سربی نجف چاپخانهٔ حیدریه در ۱۳۳۸ وقفی عبدالله رضوی درشهریور ۱۳۰۷ (۱۸۲۵)

۶۶۵ منتخب الرسآئل

فارسی. مکرر پیش. کتاب در این چاپ معلق است بحواشی حاج شیخ عبدالله مامقانی، چاپ سربی نجف چاپخانهٔ حیدریه در ۱۳۴۰، وقفی نظرعلی اسدی درمهرماه ۱۳۲۷ (۱۲۸۲۹)

۶۶۶ منتخب الرسآئل

فارسی. مکرر پیش. کتاب در این چاپ معلق است بحواشی آقا ضیآء الدین عراقی، چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ در ۱۳۴۱ واقف وتاریخ وقف بمانند شمارهٔ پیش (۱۲۸۳۰)

۶۶۷ منتخب الرسآئل

فارسی. کتاب در این چاپ مذیل است بحواشی فقیه العصر مولانا حاج آقا حسین

---

(۱) احسن الودیعه ج ۲ ص ۹۷

طباطبائی بروجردی . چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ اخوان کتابچی بخط نسخ حسن همدانی در ۱۳۶۶ وقفی مرتضی سروقدی درابان ۱۳۲۶ (۱۰۹۲۸)

۶۶۸ منتخب المسائل

فارسی . کتاب دراین چاپ مطابق است بافتوای حاج سید ابوالقاسم خوئی مذکور چاپ سربی تهران چاپخانهٔ پاکتچی در۱۳۶۶ وقفی سید احمد نجفی دربهمن۱۳۲۶(۱۲۴۱۴)

۶۶۹ منتخب المسائل ج ۱-۲

فارسی . مؤلف: حاج میرزا علی شهرستانی (۱) کتابی است فتوآئی، شامل احکام عبادات ومعاملات، چاپ سنگی تهران بخط نسخ درچاپخانهٔ میرزا علی اصغر۱۳۲۰وقفی آقا سید هبة الدین شهرستانی درمهر ۱۳۱۸ (۶۸۰۲)

۶۷۰ منتهی المطلب ج ۱

عربی . مکرر ۸۷۲ خطی . مؤلف : علامهٔ حلی . این مجلد شامل:ابواب طهارت صلوة ، زکوة ، خمس، چاپ سنگی تبریز بخط نسخ درچاپخانهٔ حاج احمدآقامؤیدالعلماء در۱۳۱۶ خریداری آستانقدس درمرداد ۱۳۲۸ (۱۳۹۸۰)

۶۷۱ منتهی المطلب ج ۲

عربی. بمانند پیش ، این مجلد شامل ابواب صوم، حج، جهاد امربمعروف و نهی ازمنکر، متاجر، چاپ سنگی تبریز در۱۳۳۳ بخط نسخ محمد حسن گلپایگانی و عبدالصمد، واقف مطابق شمارهٔ پیش (۱۳۹۸۱)

۶۷۲ منتهی المقاصد

عربی . مؤلف : حاج شیخ عبدالله مامقانی . کتاب شرحی است مفصل (برشرآئع) محقق حلی ضمن۶۳جزء ، این مجلد شامل کتاب های زکوة وخمس واعتکاف وحج است. تاریخ شروع تألیف کتاب زکوة : جمادی الثانی۱۳۲۰ تاریخ ختم: غرهٔ ربیع الثانی۱۳۲۱ تاریخ شروع بکتاب خمس ۱۷محرم ۱۳۲۵ تاریخ ختم ۲۳صفر همانسال، تاریخ ختم کتاب اعتکاف : ۲۵جمادی الاول ۱۳۲۰ تاریخ ختم کتاب حج : ۹ شعبان ۱۳۲۴ جزء سیزدهم (ذرایع الاحلام) تألیفی پدرمؤلف این کتاب و (حاشیه برذرایع الاحلام) از مؤلف این کتاب (درمتن وذیل صفحات) میان کتاب خمس واعتکاف مندرج است . چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضوی بخط نسخ احمد زنجانی د ر ۱۳۴۸ خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۸ (۱۴۱۴۳)

---

(۱) ترجمه‌اش درجلدچهارم فهرست مذکوراست

کتب چاپی

۶۷۳ منظومه

عربی. سراینده : مولانا حاج امیرابوالقاسم جعفر(بن سیدحسین بن‌قاسم بن‌محب‌الله بن‌قاسم بن مهدی)موسوی خوانساری . متولد ۱۰۹۰ دراصفهان . متوفای ۱۳ ذیقعده۱۱۵۸ دردیهٔقودجان ازمحال گلپایگان، قبرش مزار ومعروف است به (قبرمیر) خواهرزادهٔ آقا حسین گیلانی (شارح صحیفهٔسجادیه ومفاتیح الشرآئع فیض‌کاشانی) و از اجداد صاحب روضات الجنات است . نزد دائیش‌وآقا جمال‌خوانساری ومجلسی‌دوم،تلمذ کرده‌روایت‌میکند ازمولانا محمد صادق تنکابنی معروف بخادم (۱) بالجمله ازاعلام جامع بارع عصرخود بوده، غآئلهٔ افاغنه را دریافته ودر اثر اوضاع آشفتهٔ آن روزگار شهرت شایسته را در نیافت ، از اصفهان مهاجرت بحدود میان خوانسار وگلپایگان نمود و درآنجا بنشر معارف واحکام وتربیت مردم‌آن‌سامان مشغول گشت (۲) کتاب منظومه ایست مشتمل بر ۸۸۲ بیت درآداب واحکام شرعی که‌خالی ازحرف (الف) است وقدرتش‌را درادب‌عربی میرساند، منظومه مذیل‌است بترجمه ونسب نامهٔ سیادت سراینده بخامهٔ حفید جلیلش‌مولانا میرزا محمدهاشم چهارسوقی اصفهانی ، چاپ سنگی اصفهان بخط نسخ در۱۳۱۷خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۹۴۸۷)

۶۷۴ منظومه

عربی . ارجوزه ایست شامل ۱۴۴ بیت در(اطعمه)که بنام شیخ محمدحسین(۳) بن شیخ‌محمدعلی اعسم نجفی چاپ شده،این‌منظومه‌ضمن کتاب شمارهٔ۴۷۹(شرح‌منظومات) بنام پدر چاپ شده . چاپ سربی بغداد چاپخانه دارالسلام‌در ۱۳۲۹ وقفی سید رضی الدین کشمیری درشهریور ۱۳۲۸ (۱۴۰۰۸)

۶۷۵-۶۷۶ منظومه

عربی . سراینده : حاج شیخ مشکور(بن شیخ‌محمد جواد بن شیخ‌مشکور)حولاوی نجفی . متوفای درشب شنبه ۲۰ محرم۱۳۵۳ مدفون درصحن روضهٔ علوی . ازموجهین‌ائمهٔ جماعت وثقات بود (۴) دو منظومه ایست ببحر رجز پی درپی . اول شامل ۲۱۴بیت در احکام(صلوة مسافر) دوم حاوی۱۰۹ بیت در(صید وذباحه) تاریخ ختم‌منظومه دوم : نیمهٔ شعبان ۱۳۲۸ چاپ سربی صیدا چاپخانهٔ عرفان در۱۳۴۸ وقفی میرزا محمدشریف عسکری درخرداد ۱۳۱۲ (۱۸۲۸) (۱۸۲۹)

---

(۱) فرزند ملا محمد سراب(۲)روضات الجنات ص ۱۵۰(۳) ازعلمآء نیمهٔاول سدهٔ ۱۳ هـ - ق ازشاگردان صاحب ریاض و مؤلف ایضاح الکلام شمارهٔ ۳۲ فقه خطی این کتابخانه، در ۱۲۳۴زنده بوده (الذریعه ج ۲ ص ۴۹۷) (۴)الذریعه‌ج۱ص۴۸۳

۶۷۷ منهاج الحاج

عربی. رساله ایست درمناسك حج ، منسوب بحضرت مولانا زیدبن سیدالساجدین علی بن الحسین(ع) شهیددر۱۲۲یا۱۲۱ یا۱۲۰ درسن۴۴ یا ۴۸ سالگی در کوفه، بجلالت وعلو مقام معروف است . برای احقاق حق اسلام برهشام بن‌عبدالملك اموی در کوفه خروج کرد وحکم بجهاد داد . در اثر خیانت اهل کوفه شکست خورد وشربت شهادت چشید وپس از شهادت بدار آویخته وسپس سوزانیده شد (۱) ظاهراً این همان رسالة باشد که در کتاب (فهرست شیخ طوسی) چنین ذکر شده : « یحیی بن حسن بن جعفر بن‌عبیدالله بن‌حسین بن علی بن الحسین بن ابیطالب علیه السلام . العلوی » تا آنجائی که گوید : « وله کتاب المناسك عن‌علی بن الحسین علیه‌السلام » این رساله‌را دانشمند معاصر سیدهبةالدین شهرستانی از نسخهٔ که در ۱۰۸۵ بخط نقیه جمال الدین علی بن عبدالله المحبشه الاسی (ازپیشوایان زیدیه) بوده رونویس کرده وآنرا مصدر داشته بمقدمهٔ تحقیقی در تحقیق وحجیت این‌مناسك، شیخ ابوعبدالله زنجانی آنرا نشر داده . چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ فرات در۱۳۴۲ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۳۰۲۴)

۶۷۸ منهاج الطالبین وعمدة المفتین

عربی. مؤلف : محیی الدین ابو زکریا یحیی نووی (مذکور درص ۲۸۱) کتابیه تلخیص واختصار وتوضیح کتاب (محرر) تألیفی ابوالقاسم عبدالکریم رافعی قزوینی است. شامل‌دورهٔ کامل فقه وازکتب فقهیهٔ معتبرهٔ شافعی‌است که مورد نظر علماء متأخر واقع شده (۲) مختصر این کتاب موسوم به (منهج‌الطلاب) درحواشی چاپ شده. کتابرا ابراهیم بن حسن فیومی تصحیح ومذیل بفرست مطالب دو کتاب نموده، چاپ سربی مصر چاپخانهٔ علمیه در ۱۳۱۶ وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۹۴)

۶۷۹ منهاج النجات

عربی. مؤلف: حاج ملاعلی (بن‌عبدالله بن محمدبن‌جعفر بن محب‌الله) علیاری تبریزی، متولد در روزپنجشنبه پنجم رمضان ۱۲۳۶ درسرورود (۳) متوفای درپنجشنبه چهارم‌رجب ۱۳۲۷ درشهرستان‌تبریز، ازاعلام جامع عصرخود بوده . درتبریز نزد اعلام وقت بمانند میرزا احمدآقا وفرزندش‌میرزا لطفعلی وغیرهما تلمذ کرده . درنجف خدمت شیخ‌انصاری

---

(۱) عمدة الطالب چاپ بمبئی ص ۲۲۷ ، تنقیح المقال ج۱ ص ۴۶۶ (۲) کشف‌الظنون ج ۲ ص۵۰۵ چاپ اسلامبول (۳) علماء معاصرین ص۹۶ (دانشمندان آذربایجان‌ص ۲۸۰) فوت‌را در ۱۳۲۰ بسن۹۵ سالگی ضبط کرده ، ظاهراً اشتباه باشد

ومیرزا محمد حسن شیرازی وسیدحسین کوه کمری وشیخ راضی نجفی وشیخ مهدی کاشف الغطاء تحصیل وتکمیل نموده. کتاب رسالهٔ لطیفی است در(صوم) وبمانندشرح است برمبحث رؤیت هلال ازباب صوم کتاب(روضة البهیة) ازتوضیح وشرح این عبارت: «ویعلم شهر رمضان برؤیة الهلال » تا این عبارت: « خلاف لما روی من شواذالاخبارمن اعتبارذلك کله » حاوی تحقیقات نجومی وفقهی وحدیثی است ، مؤلف این کتاب را بخواهش فرزندش مولانامیرزا حسن تألیف نموده . تاریخ ختم تألیف : ۱۳۰۱ چاپ سنگی تبریز چاپخانهٔ حاج ابراهیم بخط نسخ هاشم در۱۳۰۹ خریداری آستانقدس دربهمن۱۳۲۷ (۱۳۳۵۱)

۶۸۰ منهاج الهدایة الی احکام الشریعه

عربی . مکرر ۴۲۵ خطی . مؤلف : حاج ملا محمد ابراهیم کرباسی . کتاب مرتب است براقسام چهارگانهٔ عبادات وعقود وایقاعات واحکام ، بجزقسمتی از کتاب حدود وتعزیرات حاوی تمام ابواب وشامل فروع است . درابواب اولیهٔ کتاب باستدلال نپرداخته و در ابواب اخیر در ذکر دلیل باختصار رفته . تاریخ شروع بتألیف بطورتحقیق دانسته نشد . در روضات الجنات آمده که مؤلف در حدود بیست سال رنج تألیف آنرا برده و بحسن سبك وسیاق واختصار ممتاز است . تاریخ فراغت ازباب(هبات)بضبط نسخه خطی « فی العشرالاخر من الربع الاول من العشر الخامس من العشر الثالث من الالف الثانی »که ظاهرا مطابق با۱۲۴۴باشد، درترجمهٔ که درآخر نسخهٔ چاپی است آورده شده که مؤلف درصفر ۱۲۶۲ بجهت بیماری متمکن ازاتمام آان نگشت ودرشب هشتم جمادی الثانی آن سال درگذشت (شرح این کتاب را بشمار۸۴۴ خطی به‌بینید) کتاب مذیل است بترجمهٔ مؤلف بقلم فرزندش شیخ جعفر ، کتاب را کربلائی محمدخان مقیم درکلکته نشر داده، چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ عبدالمحمد بخط نسخ میرزا فتحعلی اصفهانی در۱۲۶۳وقفی کربلائی محمد خان درجمادی الاول ۱۲۷۷ (۱۸۳۲)

۶۸۱ منهج السداد

فارسی. مؤلف : حاج ملا محمد صادق واعظ . درتاریخ چاپ زنده بوده . کتاب ترجمهٔ(نجات العباد) است ومعلق بحواشی شیخ انصاری ومیرزا محمد حسن شیرازی است چاپ سنگی تهران در۱۳۰۱بخط نسخ محمد حسن گلپایگانی. خریداری آستانقدس درخرداد ۱۳۲۳ (۹۴۸۸)

منهج الطلاب

عربی . مؤلف: ابویحیی زکریا (بن محمدبن احمد یازکریا) انصاری سینکی

قاهری شافعی، متولد ۸۲۳ یا ۸۲۵ یا۸۲۶ درسیکه، ازمحال شرقی مصر، متوفای ۹۲۵ یا ۹۲۶ (۱) درجامع ازهر تحصیل نموده . نزد ابن‌حجر وشمنی وکافیجی وغیرهم تلمذ واخذحدیث کرده. ازحفاظ حدیث ومفسرین وقضات وشیخ مدرسهٔ جمالیه قاهره‌است، دربدایت تنگی وپریشانی امرار معاش مینموده . پس ازبروز مقامات علمی زندگی و ثروت ومکنتی بهم رسانیده . باصرار زیاد سلطان اشرف‌قاتیبای‌چرکسی‌قاضی القضاتی شافعیان را قبول نمود وچون‌شهریار مذکوررا ازکردارهای ناشایست منع‌وزجرمینمود معزول گشت ، درآخرعمر نابینا شد. کتاب اختصار وتلخیص(منهاج الطالبین) محیی‌الدین نووی‌است . این کتاب درحاشیهٔ کتاب شمارهٔ ۶۷۸ فقه چاپ شده .

۶۸۲ المنیه

فارسی . مؤلف معاصر : حاج شیخ محمد رضا طبسی معروف به(مروج)مقیم درنجف (۲) رساله ایست استدلالی درحکم تراشیدن ریش . کتاب مصدر است بتقریظ سید ابوالحسن اصفهانی . چاپ سربی تهران درچاپخانهٔ عالی . چاپ پنجم، وقفی‌مؤلف در مرداد ۱۳۲۵ (۱۰۳۰۸)

۶۸۳ مواهب السنیة فی شرح الدرة النرویه ج۱

عربی . مکرز ۱۴۱ فقه چاپی . مؤلف : مولانا حاج میرزا محمود (بن‌میرزا علینقی‌بن سیدمحمدجوادبن سید مرتضی) طباطبائی بروجردی ، متوفای درذیحجه ۱۳۰۰ درسن متجاوز برشصت سالگی . مدفون دربروجرد ، نوادهٔ برادر سید بحر العلوم است. دربروجرد ریاستی تمام ودرامر بمعروف ونهی ازمنکر قلبی قوی داشت ، ازاین جهت‌چند بار بپایتخت فرا خوانده شد(۳) کتاب‌شرح‌مفصل استدلالی است برمنظومهٔ(دره)عموی‌پدرش سید بحرالعلوم وآنرا مصدرداشته بدومقدمه : مقدمهٔ اول درمواعظ ونصایح طلاب علم، مقدمهٔ دوم درترجمهٔصاحب متن . تاریخ شروع بتألیف بتحقیق دانسته نشد، لیك در دیباچه آورده که پیش از سن سی‌وسه‌سالگی شروع بتألیف این کتاب نموده وپس‌ازسن‌سی وسه سالگی آنچه‌را که‌نگاشته بوده تصحیح‌وتهذیب کرده وباتمام‌آن پرداخته . موجودی چاپ شده شرح باب طهارت است که دردوجلدقطور ترتیب یافته . این جلد ازاول تا آخرباب

---

(۱) معجم المطبوعات العربیه . الاعلام ج ۱ ص۳۳۴ کشف الظنون ج ۲ ص ۵۵۱ (۲) درجلد چهارم فهرست نیز ذکرش شده (۳) المآثر والآثار ص‌ص ۱۴۳ روضات‌الجنات ص ۶۷۹ فوآئدالرضویه ص۶۶۱ درهیچیك از تراجم مذکور از اساتید و مشایخ مؤلف ذکری نیست . ازبرخی حواشی این کتاب برمی‌آید که نزد حاجی کرباسی تلمذکرده. تاریخ فوتش بروایت صاحب (الذریعة الی تصانیف الشیعة) است

اغسال را دارد ودر چهارجزء ترتیب یافته . تاریخ ختم تألیف جزء های چهارگانه : شب پنجشنبه ۲۸ ذیحجه ۱۲۵۷ سه شنبه ۲۹ رمضان ۱۲٦٤ جمعه ۲۹ شعبان ۱۲٦۸ ، جمعه ۲۳ جمادی الاول ۱۲٦۹ کتاب را فرزند مؤلف مولانا سید هبة الله وشیخ رحیم خوانساری وملا عبدالله درمحضر مؤلف تصحیح نموده‌اند واثر دستخط مؤلف درباب گواهی مقابله در آخر کتاب ترسیم‌شده، این مجلد مصدر است بقصیدهٔ (رمانیه) اثرقریحهٔ سید بحر العلوم وهم‌فهرست مطالب . چاپ سنگی‌تهران چاپخانهٔ سیدمحمد صادق بخط نسخ خوب سیدمحمود در ۱۲۸۰ وقفی‌فهرستی (۱۸۳٤)

٦۸٤ مواهب السنیه ج ۲

عربی . بمانند پیش . این‌مجلد شامل جزء سوم وچهارم است . جز سوم ازمبحث تیمم تاآخر احکام تکفین‌است. تاریخ ختم تألیف : جمعه ۲٦ ربیع الاول۱۲۸۵ جزء چهارم ازاحکام تحنیط میت تا آخر کتاب طهارت است . تاریخ ختم تألیف : یکشنبه ۲۸ ذیحجه همانسال، این‌مجلد را فرزند مؤلف وآخوند ملا محمد علی محلاتی وشیخ شریف بن‌شیخ عبدالحسین نجفی تصحیح کرده اند . چاپ سنگی‌تهران چاپخانهٔ سید محمدصادق بخط نسخ محمد علی خوانساری در۱۲۸۸ وقفی‌فهرستی (۱۸۳۵)

٦۸٦-٦۸۵ مواهب السنیه ج ۱-۲

عربی . مکرر. مشخصات چاپ مانند پیش . وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱۲۲۹٦) (۱۲۲۹۷)

٦۸۹-٦۸۸-٦۸۷ موجز

عربی ، مؤلف : حاج زین العابدین خان کرمانی، رسالهٔ‌عملیهٔ فتوآئی شامل‌ابواب طهارت . صلوة . صوم . اعتکاف . خمس . زکوة . حج است . چاپ سربی کرمان درچاپخانهٔ سعادت بسال ۱۳۵۰ وقفی ابوالقاسم‌خان ابراهیمی دردیماه۱۳۲۱ ودرخرداد ۱۳۲٦(۷۹۷۰) (۱۰۵۵٤) (۱۰۵۵۵)

٦۹۰ میراث

فارسی . مؤلف معاصر : سید جلال الدین دری . رساله تقریر درسی حاج شیخ مهدی (بن حاج شیخ هادی) نجم‌آبادی (۱) است که بخامهٔ روان بی‌ذکردلیل‌برشتهٔ تحریر

(۱) متولد درمحرم ۱۲۸۸ ازعلماء معاصر تهران . درتهران نزد برادر وسید عبدالکریم لاهجانی وحاج‌شیخ فضل‌الله نوری‌ومیرزاحسن کرمانشاهی ودرنجف خدمت حاج‌شیخ عبدالله مازندرانی و صاحب کفایة الاصول تلمذ کرده . درسال۱۳۲٦ مراجعت بتهران نمود وبتدریس ورفع خصومات اشتغال میداشت، وچندی دروزاوت دادگستری بامر قضاوت پرداخت . دردورهٔ دوم مجلس‌شورای ملی نمایندهٔ کرمان بود . پس ازپایان‌دورهٔ نمایندگی تاکنون باقامهٔ جماعت وتدریس میپردازد

درآورده . چاپ سربی تهران چاپخانهٔ نهضت ، وقفی کتابفروشی مرکزی تهران درشهریور ۱۳۱۸ (۶۸۰۳)

میراثیه

عربی، مؤلف : عمیدالدین عبد المطلب بن سید مجدالدین ابی الفوارس محمد بن فخرالدین علی بن اعرج حسینی حلی، متولد درشب نیمهٔ شعبان ۶۸۱ درحله . متوفای در شب دوشنبه دهم شعبان ۷۵٤ دربغداد، مدفون درنجف . خواهرزاده وشاگرد علامهٔ حلی وازمشایخ امامیه است (۱) رساله درمبحث (مناسخات ارث) است وبمنزلهٔ متمم رساله‌ایست که خواجه نصیرالدین طوسی دراین موضوع تألیف فرموده . این رساله ازنظرشریف علامهٔ حلی گذشته وبرآن تقریظ نگاشته . این رساله را درحاشیهٔ کتاب (دررالفوآئد) شمارهٔ ۱۵۳۸، اصول چاپی ازص۲۶۶ به بینید

۶۹۱ میزان الکبری ج ۱-۲

عربی . مؤلف : عبد الوهاب شعرانی (۲) کتاب درجمع میان ادله واقوال مذاهب چهارگانه اهل سنت وجماعت است که دردوجزء ترتیب یافته. جزء اول شامل مطالب مقدماتی وباب طهارت تاآخرمبحث جنآئز، جزء دوم اززکوة تاآخرابواب فقه را دارد . هرجزئی مذیل است بفهرست مطالب . کتاب (رحمة الامة) درحاشیه تدوین شده . چاپ سربی مصر چاپخانهٔ میمنیه در ۱۳۰۶ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۳۰۶)

۶۹۲ میزان الکبری ج ۱-۲

عربی، مکرر پیش . چاپ سربی قاهره چاپخانهٔ عثمانی بسال ۱۳۱۱ وقفی فهرستی (۱۸۳۷)

۶۹۳ میزان الکبری ج ۱

عربی . بمانند پیش . چاپ سربی مصر درچاپخانهٔ ازهریه در ۱۳٤٤ وقفی نائینی (۱۸۳۶)

میزان المقادیر

عربی . مؤلف : شیخ حسام الدین بن درویش حلی نجفی، ازعلمآء امامیه درنیمهٔ دوم سدهٔ ۱۱ (۳) روایت میکند ازشیخ بهائی . سید علیخان مدنی دراول (شرح صحیفه) اورا درسلسلهٔ مشایخ خود شمرده . تاریخ تألیف : ۱۰۵٤ این رساله را ضمیمهٔ شمارهٔ ۶۹٤ به بینند

۶۹٤ میزان المقادیر

عربی، مکرر ۸۷۷ خطی . مؤلف : مجلسی دوم . رسالهٔ (میزان المقادیر) تألیفی

(۱) روضات الجنات ص ۳۷٤-۳۷٦ (۲) ترجمه‌اش درجلد چهارم فهرست مذکوراست (۳) فوآئد الرضویه (ج ۱ ص ۹٤)نام پدر مؤلف را (درویشعلی) نقل نموده

حسام‌الدین حلی، ضمیمه چاپ شده . چاپ‌سنگی بمبئی بخط نسخ عبدالمهدی اصفهانی در ۱۳۰۸ وقفی جواد شجیعی درفروردین ۱۳۱۵ (۱۸۳۸)

((حرف ن))

۶۹۵ نجات العباد

عربی. بمانند شمارهٔ ۸۸۵ خطی. مؤلف: شیخ محمد حسن صاحب جواهر، کتاب‌دراین‌چاپ شامل مباحث ومسائل طهارت. صلوة. صوم. اعتکاف. احکام‌جنائز اموات . زکوة. خمس. حج. ارث است ومعلق‌است‌بحواشی‌توضیحی ومحشی است بفتاوی شیخ انصاری و میرزا محمد حسن شیرازی وبهتر وجامعترین چاپ های این کتاب است. چاپ سنگی‌تهران چاپخانهٔ سید مرتضی بخط نسخ ابو القاسم کمربنی‌نوری در۱۳۱۴ وقفی‌فهرستی (۱۸۳۹)

۶۹۶ نجات العباد

عربی . مکرر پیش. کتاب در این چاپ دارای خصوصیات چاپ قبل است و معلق است بحواشی خطی سید اسماعیل صدر . چاپ سنگی‌تهران بخط نسخ در۱۳۱۶ وقفی‌ملکزادهٔ کوثر (۱۲۳۳۰)

۶۹۷ نجات العباد

عربی . مکرر پیش ، کتاب دراین‌چاپ شامل طهارت. صلوة وصوم واعتکاف و معلق‌است‌بحواشی شیخ انصاری ومیرزا محمد حسن شیرازی وهم‌حاشیهٔ خطی بامضاء(ع ب) صفحهٔ اول نسخهٔ کسرنویسی شده. چاپ سنگی تهران بخط نسخ محمدعلی در ۱۲۹۱ وقفی آقای شجیعی درفروردین ۱۳۱۵ (۱۸۴۱)

۶۹۸ نجات العباد

عربی . مکرر پیش. کتاب دراین چاپ مصدر است بفهرست ابواب ومباحث‌ونیز معلق‌است‌بحواشی شیخ انصاری ومیرزای شیرازی. چاپ سنگی‌تهران‌بخط نسخ زین‌العابدین خوانساری‌در۱۲۹۱ وقفی حاج قائم‌مقام (۱۸۴۰)

۶۹۹ نجات العباد

عربی ، بمانند پیش . کتاب دراین‌چاپ تاآخر اعتکاف‌را دارد ومعلق‌است بحواشی شیخ انصاری ومیرزای شیرازی ومیرزا محمد حسن‌آشتیانی . چاپ سنگی تهران بخط نسخ احمد تفرشی در ۱۳۱۶ خریداری‌آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۳۰۲۶)

۷۰۰ نجات العباد

عربی . مکرر پیش ،کتاب دراین چاپ نیز تا آخر اعتکاف را دارد ومعلق‌است

فقه

کتب چاپی

بحواشی شیخ انصاری ومیرزای شیرازی وحاج میرزا حسین خلیلی تهرانی وآخوند ملا محمد کاظم خراسانی وسید محمد کاظم طباطبائی وسید اسماعیل صدر، دوصفحهٔ آخر نسخه افتاده، چاپ سنگی تهران بخط نسخ، وقفی شیخ غلامرضا مجتبی درآذر ۱۳۲۳ (۸۵۹۸)

۷۰۱ نجات المقلدین ج ۱

فارسی. مؤلف: آخوند ملا محمد (بن محمد باقر ایروانی) معروف بفاضل ایروانی، متوفای درسن هفتاد واندی، درچهارشنبه دوم ربیع الاول ۱۳۰۶ درنجف مدفون درمدرسهٔ معروف باسمش (مدرسهٔ ایروانی واقع درمحلهٔ عماره) درعلوم فقه واصول ورجال وفنون عقلی استادی مسلم وازمراجع تقلید معروف بود، دراول جوانی هجرت بعتبات نمود و فیض تلمذ صاحب ضوابط وصاحب جواهر را دریافته، عمدهٔ تلمذش برحضرت شیخ انصاری است (۱) کتاب رسالهٔ فتوائی اواست. این جلد شامل ابواب طهارت. صلوة. صوم. اعتکاف. زکوة. خمس است. چاپ سنگی تبریز چاپخانهٔ حاج ملاعباسعلی شبستری بخط نسخ محمد علی تبریزی در۱۲۹۹ خریداری آستانقدس دربهمن ۱۳۲۷ (۱۳۳۵۵)

۷۰۲ نخبه

عربی. مکرر ۸۸۹ خطی. مؤلف: فیض کاشانی. کتاب مصدر است بفهرست ابواب، حدیث معروف به (شرآئع الاسلام) که بشمارهٔ ۵۵۶، اخبار خطی است ضمیمه چاپ شده. چاپ سنگی تهران بخط نسخ چاپخانهٔ میرزا علی اصغر بسال ۱۳۳۰ وقفی حاج قائم مقام (۱۸۴۳)

۷۰۳ نخبه

عربی. بمانند پیش. چاپ سنگی تهران بخط نسخ محمد بن احمد در ۱۳۲۴ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۳۲۷)

۷۰۴ نخبه

فارسی. مکرر ۱۸۲ چاپی. مؤلف: حاج ملا محمد ابراهیم کرباسی. رساله ایست فتوآئی شامل ابواب طهارت. صلوة. زکوة. خمس. صوم. رساله در این چاپ محشی است بحواشی شیخ انصاری ومیرزا محمد حسن شیرازی وهم معلق است بحواشی خطی از ازحاج میرزا حسین خلیلی تهرانی، چاپ سنگی تهران درچاپخانهٔ کربلائی محمد تقی بخط نسخ احمد تفرشی در ۱۳۰۶ وقفی فهرستی (۱۸۴۲)

۷۰۵ـ۷۰۶ نزهة الناظر

عربی. مکرر ۸۹۳ خطی. مؤلف: شیخ نجیب الدین یحیی حلی هذلی، اشتباهاً بنام

---

(۱) المآثروالآثار ص ۱۵۲ الذریعه ج ۳ ص ۱۹۲ مخزن المعانی

محقق حلی چاپ شده است. چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۳۱۸ وقفی فهرستی وملکزادهٔ کوثر (۱۸٤٤) (۱۲۳۳۲)

نفایس الجواهر

(بحرالجواهر) را بهبینید

۷۰۸-۷۰۷ نفلیه

عربی . مکرر ٤٥۷ فقه خطی . مؤلف : شهید اول . رسالهایست معروف شامل آداب و سنن ومستحبات نماز، آنرا پس ازرسالهٔ (الفیه) وبرترتیب آن دریك مقدمه وسه فصل و خاتمه تألیف فرموده . رسالهرا شیخ غلامحسین بروجردی تصحیح ومعلق بحواشی توضیحی نموده . شرح این رساله را بنام (فوآئدالملیه) بهبینید . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در چاپخانهٔ محمد اسماعیل تهرانی در ۱۳۰۸ وقفی فهرستی وخریداری آستانقدس دراسفند ۱۳۱۸ (۱۸٤٦) (٦۸۰٤)

۷۱۰-۷۰۹ نماز وروزه

فارسی . کتاب دراسرار وفلسفهٔ وفوآئد (نماز وروزه) تألیف بانی انجمن تبلیغات اسلامی تهران واز نشرات آن انجمن است . چاپ سربی تهران درچاپخانهٔ شرکت برادران حب حیدر درآذرماه ۱۳۲۱ خریداری آستانقدس در خرداد ۱۳۲۳ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۹٥٤٤) (۱۲۳٦۲)

۷۱۱ نورالایمان

فارسی. مؤلف معاصر : سید صدرالدین (بن سیدعلی بن سید محمدباقرخوانساری صاحب روضات الجنات) چهارسوقی اصفهانی، رسالهٔ مختصریست دراحکام اجماعی واحتیاطی از مسائل طهارت ونماز وروزه وزکوة وخمس. رساله مصدر است بسواد دستخط حاج شیخ عبد الکریم حایری وآخوند ملا محمد حسین فشارکی و مذیل است برسالهٔ دیگر ازمؤلف. حاوی برخی ازادعیه وترجمهٔ چهل حدیث . چاپ سنگی اصفهان چاپخانهٔ گلبهار بخط نسخ محمد علی مدرس‌زادهٔ یزدی در ۱۳٤۸ واقف شناخته نشد (۱۸٤۷)

۷۱۲ نورالدین

فارسی . مؤلف: شیخ علی بن شیخ علینقی بحرینی سیرجانی حائری، متولد در ۱۲۷۷ درسیرجان ، درتاریخ چاپ رساله زنده بوده. از شاگردان شیخ زین‌العابدین مازندرانی حائری است . رسالهٔ فتوائی احتیاطی مختصری است ، رسالهٔ (معراج المتقین) که ترجمه وتوضیح چهل حدیث است ازمؤلف باترجمهٔ احوالش ضمیمه چاپ شده. چاپ سنگی تهران

بخط نسخ در ۱۳۲۱ واقفی ناشناس دراردیبهشت ۱۳۲۸ (۱۳۷۴۱)

۷۱۳ نهایة المقال

عربی . مؤلف: حاج شیخ عبدالله مامقانی . کتاب شرحی است توضیحی بر کتاب (مکاسب) شیخ انصاری از مبحث (خیارات) تا آخر ، مؤلف آنرا تتمیم و تکملهٔ کتاب (غایة الامال شمارهٔ ۵۲۴) قرارداده . تاریخ ختم تألیف : دوشنبه ۶ صفر ۱۳۲۴ کتاب (قلائد الثمینة علی الرسائل الست السنیة) ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضویه بخط نسخ احمد زنجانی در ۱۳۴۵ وقفی مؤلف در ۱۳۰۶ خورشیدی (۱۸۴۸)

((حرف و))

۷۱۴ وجیزه

فارسی . مؤلف : حاج ملا محمد جعفر بن محمد صفی آبادهٔ اصفهانی، متوفای بسن متجاوز برنودسالگی در ۱۲۸۰ مدفون در تکیهٔ خودش درقبرستان تخت‌فولاد اصفهان. از شاگردان وخواص حجة الاسلام سید محمد باقر شفتی بیدآبادی است، نزد سید مجاهد و حاجی کرباسی تلمذ کرده . عالمی محقق وزیرك وباتدبیر بود، مخصوصا درمحاکمات و رفع خصومات . درعلو درجهٔ فقاهت وسمو مقام عبادت همه‌معاصرین بروی غبطه‌می‌آوردند، در انواع فنون حکمت وریاضی بهره مند و درادبیات ومتن اللغه وعلم رجال ودرایه کم نظیر بود . ازعلوم متداول متن‌مختصری را درحفظ داشت ودارای‌طبعی شوخ وبذله‌گو بود (۱) کتاب خلاصهٔ (تحفة الابرار شمارهٔ ۵۴۰ فقه خطی) است . چاپ سنگی ایران بخط نستعلیق بابا معصوم بن حاج محسن بازواری . تاریخ ونام چاپخانه و شهرستانی که درآن چاپ شده دانسته نشد . خریداری آستانقدس در بهمن ۱۳۲۷ (۱۳۳۵۸)

۷۱۵ وجیزه درمنجزات مریض

عربی. مؤلف : حاج سید ابو القاسم امام جمعه تهران، رساله مفصل استدلالی، است درمسئلهٔ (منجزات مریض) دو رسالهٔ (قاعدهٔ ضرروتسامح در ادلهٔ سنن) نیز از او ضمیمه چاپ شده . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در ۱۳۲۲ خریداری آستانقدس در بهمن ۱۳۲۷ (۱۳۳۵۹)

۷۱۶ ودایع النبوه ج ۲

عربی ، مؤلف: مولانا شیخ محمد هادی تهرانی . این جلد درصلوة وبنام(صلوة

(۱) المآثر والاثار ص ۱۴۶ - قصص العلماء ذیل ترجمهٔ آقا محمد علی هزارجریبی - تذکرة القبور ص ۲۶ روضة البهیه • فارسنامهٔ ناصری ج ۲ ص ۱۶۹ مؤلف را ازمردم دیهٔ (صفاد) ازبلوك اباده دانسته

وکتاب صلوة) نیز معروف است . چاپ سنگی نجف چاپخانهٔ مرتضویه در۱۳۴۲ بخط نسخ احمد قمی و احمد زنجانی . خریداری آستانقدس درمهر ۱۳۲۸ (۱۴۱۴۵)

۷۱۷-۷۱۸ ورود الشرعة باباحة المتعه

عربی . مؤلف: سید محمد مهدی کاظمی قزوینی، رساله ایست استدلالی واحتجاجی درباب اثبات نکاح انقطاعی بروایات معتمدهٔ اهل سنت و جماعت . تاریخ ختم تألیف : سلخ شعبان ۱۳۲۷ ، کتاب مصدراست بفهرست مطالب . چاپ سربی نجف چاپخانهٔ علوی در۱۳۴۶ وقفی مؤلف درخرداد ۱۳۱۱ وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۸۵۰)(۱۲۳۷۷)

۷۱۹ وسائل الشیعة الی احکام الشریعه

عربی . مؤلف: سید محسن (بن حسن بن مرتضی بن شرف الدین) اعرجی کاظمی ، متولد حدود ۱۱۲۷ دربغداد ، متوفای در ۱۲۲۷ درمشهد کاظمین(۱) ازفقهآء بارع متورع زاهد است . دربدایت امر بازرگان بود و درضمن تحصیل کمال مینمود . در سن چهل یا چهل و یك سالگی ازسوداگری دست برداشته وبرای تحصیل مهاجرت بنجف کرد و از شاگردان ممتاز سید بحرالعلوم شد . کتابی است استدلالی و روان با ذکرتفریع فروع ومصدر است بمقدمهٔ درعلم اصول که درآن بهرد اخباریان پرداخته. این مجلدشامل دوجزء است . جزء اول درطهارت ازخبث . تاریخ ختم: ۱۷ شعبان ۱۲۲۱ جزء دوم در طهارت ازحدث . کتاب مذیل است برساله (ذکرالمحسنین) درترجمه و احوال مؤلف این کتاب اثرخامهٔ سیدحسن صدر (مذکور درص۵۷۳) چاپ سنگی تبریز درچاپخانهٔ مشهدی اسدآقا بخط نسخ سید احمد خیابانی در ۱۳۲۱ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷(۱۲۹۱۲)

۷۲۰ وسیلة المعاد ج ۱

عربی . مؤلف: مولانا حاج سید اسماعیل عقیلی نوری (۲) کتاب شرح مفصلی است بعنوان (قال ـ اقول) بر کتاب (نجات العباد) مؤلف موفق باتمام این تألیف نشده ، مأثور خامه اش تا اوآئل باب زکوة (زکوة انعام معلوفه) است که در دوجلد قطور ترتیب یافته . این جلد کتاب طهارت است .تاریخ ختم ابواب ومسآئل طهارت : شب

(۱) نجوم السماء ص ۳۴۴-۵ تاریخ فوت را در۲۱ رمضان ۱۲۳۱ ضبط کرده وهم اورا ازشاگردان شیخ احمد احسائی دانسته (۲) ترجمه اش درجلد چهارم فهرست گذشت . تاریخ فوتش بروایت موثقی در ۱۳۱۷ضبط شد . لیك بامراجعه بتاریخ ختم برخی ازمباحث این کتاب دانسته میشود که مؤلف در۹ محرم ۱۳۱۸ زنده بوده. حاج سید هادی عقیلی (برادرمؤلف ومصحح این کتاب) درآخرجلددوم فوت مؤلفرا در غرهٔ شعبان ۱۳۲۱ ضبط کرده

یکشنبه ۱۷ ربیع الثانی ۱۳۰۸ تاریخ ختم مباحث (دماء ثلاثه) : جمعه ۱۴ صفر ۱۳۰۹ چاپ سنگی تهران بخط نسخ سید محمد علی در ۱۳۱۱ خریداری آستانقدس در آذرماه ۱۳۲۸ (۱۴۲۵۴)

۷۲۱ وسیلة المعاد ج ۲

عربی . مکرر پیش . این مجلد شامل ابواب صلوة، صوم، اعتکاف وقسمتی از زکوة است . تاریخ ختم باب صلوة : چهارشنبه ۹ محرم ۱۳۱۸ چاپ سنگی تهران در ۱۳۲۴ بخط نسخ، وقفی حسین زوار درفروردین ۱۳۱۵ (۱۸۵۱)

۷۲۲ وسیلة النجات

عربی . مؤلف : میرزا محمد حسین غروی نائینی، رسالهٔ عملیهٔ مختصر یست در ابواب عبادات ومعاملات . ازاول باب تجارت تا آخر باب میراث براساس وترتیب کتاب (تبصرة المتعلمین) علامهٔ حلی است که آنرا تحریر ومطابق فتوای شخصی نموده. تاریخ ختم تألیف : ۶ رمضان ۱۳۴۰ چاپ سربی نجف چاپخانهٔ حیدریه درهمان سال ، وقفی ملکزادهٔ کوثر (۱۲۳۸۲)

۷۲۳ وسیلة النجات ج ۱-۲

عربی. مؤلف: سید ابو الحسن اصفهانی، کتابی است فتوآئی درابواب عبادات ومعاملات واحکام که بمزیت کثرت فروع وحسن عبارت وترتیب ممتاز است . جلد اول درعبادات . جلد دوم درمعاملات واحکام وتا اواخر باب ارث را دارد . (ترجمهٔ این کتاب را بشمارهٔ ۴۹۶ به‌بینید) کتاب مصدر است بفهرست ابواب . چاپ هشتم، چاپ سنگی نجف چاپخانه علمیه بخط نسخ احمد زنجانی و محمود تبریزی در ۱۳۶۴ خریداری آستانقدس در مرداد ۱۳۲۸ (۱۳۹۸۵)

((حرف هـ))

۷۲۴ هدایت الانام

عربی . مؤلف: حاج شیخ عبدالله مامقانی . کتابی است استدلالی دربیان احکام اموال امام علیه‌السلام (انفال، نیمی ازخمس، متروکات میت بی‌وارث) درعصرغیبت ، تاریخ ختم تألیف : سلخ رمضان ۱۳۲۰ ، چاپ سنگی تبریز چاپخانهٔ مشهدی اسدآقا بخط نسخ محمد شبستری در ۱۳۲۱ خریداری آستانقدس درابان ۱۳۲۷ (۱۲۹۱۴)

۷۲۵ هدایة المسترشدین

عربی . مؤلف : حاج شیخ محمد مهدی حائری تهرانی، رسالهٔ عملیهٔ مختصریست

شامل اصول وفروع درابواب عبادات ومعاملات مطابق فتوای حاج میرزا محمد علی شهرستانی ، چاپ سربی بغداد چاپخانهٔ دنکور در۱۳۳۷ وقفی سید هبة الدین شهرستانی درمهر ۱۳۱۸ (۶۸۰۵)

۷۲۶ هدیة المؤمنین

فارسی . مؤلف : حاج شیخ محمد مهدی تهرانی . رسالهٔ عملیه مطابق فتوای حاج میرزا محمدعلی شهرستانی وبمانند ترجمهٔ رسالهٔ (هدایة المسترشدین) است و مذیل است بمسائل متفرقه وترجمهٔ نماز وصورت اجازات شهرستانی مذکور ازسید محمدکاظم طباطبائی یزدی ومیرزا محمد تقی شیرازی وشریعت اصفهانی . چاپ سنگی تهران بخط نسخ چاپخانهٔ حاج عبد الرحیم . وقفی سید هبة الدین شهرستانی درمهر ۱۳۱۸ (۶۸۰۶)

فهرست اسامی کتب

((الف))

نام کتاب	صفحه
آداب الاسلام	٢١٤
آداب التجارة	٥٣٢
آداب جمعه	٥٣٢
آداب حج	٣٥٢
آداب الدینیة	١
آداب الشریعة المطهرة	٢١٤
آداب الملوک	٢١٤
آکام المرجان	٢١٤
آیات جلی	٢١٥
ابانة المرضیة	٥٣٣
ابدآء البدآء	٢١٥
اثبات الرجعه	٢١٥
اثبات الشفاعة	٢١٥
اثبات الوصیة	٢١٦
اثبات الهداة	٢
اثنی عشریه	٣
اثنی عشریه	٢١٦
اثنی عشریه	٣٥٢
اثنی عشریه	٥٣٣
اثنی عشریه	٥٣٣
اجاره	٣٥٤
اجاره	٥٣٤
اجاره	٥٣٤
اجوبة المسآئل	٤
اجوبة المسآئل	٣٥٥
اجوبة المسآئل	٣٥٥
اجوبة المسآئل	٣٥٥
اجوبة المسآئل	٣٥٦
اجوبة المسآئل	٣٥٦
احادیث قدسیه	٤
احادیث قدسیه	٥
احادیث قدسیه	٥
احادیث قدسیه	٢١٦
احتجاج	٥ - ٢١٧
احسن المقویم	٢١٧
احسن التقویم	٢١٧
احسن القصص	٢١٧
احکام	٥٣٤
احکام الاسلام	٢١٨
احکام سهله	٥٣٥
احکام میت	٣٥٦
احکام الوقف	٥٣٥
اختصاص	٧
اختیارات الایام	١٠
اختیارات الایام	٢١٨
ادلة العلمیه	٥٣٥
اربعین	١٠
اربعین	١١
اربعین	١٢
اربعین	١٣
اربعین	١٣
اربعین	١٤-٢١٨

فہرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
اربعین	١٥
اربعین	١٦
اربعین	٢١٨
اربعین	٢١٩
اربعین	٢١٩
اربعین	٢١٩
اربعین	٢٢٠
اربعین	٢٢٠
اربعین	٢٢٠
الاربعین عن الاربعین من الاربعین	١٦
اربعین الحسینیة	٢٢٠
اربعین الهاشمیة	٢٢٠
ارث	٣٥٧
ارشاد	١٧-٢٢١
ارشادالاذهان	٣٥٧
ارشادالامة	٥٣٥
ارشادالساری	١٧-٢٢١
ارشاد العوام	٥٣٦
ارشادالقلوب	٢٢٣
ارشاد المؤمنین	٢٢٣
ارشاد المؤمنین	٥٣٦
ارشادالمستبصر	١٨
ارشادالمسترشدین	٣٥٩
ارغام آناف الخصوم	٢٢٤
ارکان اسلام	٢٢٤
ازاحة الشکوک	٥٣٦
ازاحةالعلة	٣٦٠
ازالة الارتیاب	٣٦١

نام کتاب	صفحه
ازالة الشکوک	٥٣٦
اساس الایمان	٥٣٦
استبصار	١٩
الاستغاثة	٢٢
استقصاء الاجتهاد	٣٦١
الاستنصار	٢٢٤
اسدآء الرغاب	٥٣٧
اسرار حج	٢٢٤
اسرارالشهادة	٢٢
اسرارالشهادة	٢٢٥
اسرارالشهادة	٢٢٥
اسرارالشهادة	٢٢٥
اسرارالصلوة	٣٦٢
اسرارالصلوة	٣٦٣--٥٣٧
اسرار الصلوة	٥٣٧
اسعاف الراغبین	٢٢٦
اسنی المطالب	٢٢٦
الاشارات والدلائل	٢٢٦
اصل الاسلام	٢٢٧
اصلاح العمل	٣٦٤
اصول دین وفروع دین	٥٣٧
اعتقادات	٢٣
اعلام الدین	٢٦
اعلام السآئلین	٢٢٧
اعلام العامة	٥٣٨
اعلام الوری	٢٢٧
اقالة العاثر	٥٣٨
اقناع اللائم	٢٢٨-٥٣٨

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
اکسیرالاخبار	٢٢٨
اکسیرالسعادة	٢٢٩
اکسیرالعبادات	٢٢٩
اکفآء المکآئد	٢٢٩
الزام الناصب	٢٢٩
الزام النواصب	٢٧
الف سؤآل	٥٣٨
الفیه	٣٦٥ و ٥٣٨
امالی	٢٧ و ٢٢٩
امالی	٢٣٠
الامتاع بالاربعین المتباینة بشرط السماع	٢٨
انتصار	٣٦٧-٥٣٩
انساب النواصب	٢٩
انصاف	٥٣٩
انوارالبهیة	٢٣٠
انوار الحیریة	٣٦٧
انوارالرضویة	٥٣٩
انوار السعادة	٢٣١
انوارالشهادة	٢٣١
انوارالعلویة	٢٣١
انوارالقلوب	٢٣١
انوارالوامع	٣٦٩
انوار نعمانی	٣٠-٢٣٢
انهار جاریه	٢٣٢
انیس التجار	٣٧٠-٥٤٠
انیس العهد	٢٣٣
انیس المقلدین	٥٤٠

نام کتاب	صفحه
انیس النفس	٢٣٣
اوزان الشرعیة	٣٧٠
اوزان الشرعیة	٣٧١
اهدآء الحقیر	٢٣٣
اهلیلجه	٣٠
ایجاز	٣٧٢
ایضاح	٢٣٣
ایضاح الفوآئد	٣٧٢
ایقاظ	٢٣٣
ایقاظ الامة من الضجعة	٢٣٤
ایقاظ البشر	٥٤٠
ایقاض النبیه	٥٤٠
(ب)	
بحارالانوار	٣١ و ٢٣٤
بحرالجواهر	٥٤١
بحرالمعارف والانوار	٢٤١
بدآئع الاحکام	٥٤٢
بدآئع الانظار	٣٥
بدآئع الانوار	٢٤١
بدایة المجتهد	٥٤١
بدایة الهدایة	٣٥-٣٧٣-٥٤٢
برهان الاشراف	٣٧٣
برهان القاطع	٥٤٢
بشارة الاسلام	٢٤١
بشارة المصطفی	٣٥
بصآئر الدرجات	٣٦
بغیة الخاص والعام	٣٧٤

فہرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
بغية الطالب	٢٤٢
بغية الطالب	٥٤٣
بلغة الفقيه	٥٤٣
بهجة الابرار	٢٤٢
بهجة المباهج	٣٦
بهجة النظر	٣٧
بيان	٥٤٤
بيان الجهر والاخفات	٥٤٤
بيت الاحزان	٢٤٢
بيت الاحزان	٢٤٢
(ت)	
تاريخ التشريع الاسلامی	٥٤٤
تباشير الحكمة	٢٤٣
تبصرة المؤمنين	٢٤٣
تبصرة المؤمنين	٢٤٣
تبصرة المتعلمين	٥٤٤-٣٧٤
التتمة فی تواريخ الائمة	٣٨
تجارت وقضاء وشهادات	٥٤٥
تجلی نور	٢٤٣
تحرير الاحكام الشرعية	٥٤٦-٣٧٤
تحرير وسآئل الشيعة	٣٩
تحف العقول	٢٤٧
تحفة الابرار	٣٧٧
تحفة الابرار	٣٧٧
تحفة الاحباب	٢٤٤
تحفة الاخوان	٢٤٤
تحفة الامامية	٢٤٤

نام کتاب	صفحه
تحفة البهية	٤٠
تحفة الذاكرين	٢٤٤
تحفة الرضا	٣٧٩
تحفة الرضوية	٢٤٥-٤٠
تحفة الرضوية	٢٤٥
تحفۂ سليمانيۂ عباسيه	٤١
تحفۂ سليمانی	٢٤٥
تحفۂ سليمانيه	٢٤٦
تحفة الشيعة	٢٤٦
تحفة الطالب	٥٤٦
تحفة العباسية	٣٨١
تحفة المجالس	٣٤٦
تحفة المهدية فی احوال الحجة	٢٤٦
تحفة المسافر	٣٨١
تحفة الملوك	٣٨٢
تحقيق الدلائل	٥٤٦
تذكرة خواص الامة	٢٤٧
تذكرة العناية	٢٤٨
تذكرة الفقهآء	٥٤٦-٣٨٢
تذكرة المؤمنين	٢٤٨
تذكرة المؤمنين	٥٤٧
ترتيب الصلوة	٥٤٧
ترجمۂ احتجاج	٤٢
ترجمۂ بحار الانوار	٢٤٨
ترجمۂ توحيد مفضل	٤٢
ترجمۂ ثواب الاعمال	٢٤٨
ترجمۂ چهارده حديث	٤٢
ترجمۂ چهل حديث	٤٣

فہرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحہ
ترجمۂ حدیث سلسلۃ الذہب	۲۴۸
ترجمۂ حدیث لوح	۲۴۹
ترجمۂ خطبۂ توحید	۲۴۹
ترجمۂ ذہبیہ	۴۳
ترجمۂ رسالۂ اہوازیہ	۴۴
ترجمۂ رسالۂ شطرنجیہ	۵۴۷
ترجمۂ سہ حدیث	۴۵
ترجمہ وشرح غررالحکم	۴۵
ترجمہ وشرح نہج البلاغہ	۲۴۹
ترجمۂ طرآئف	۲۴۹
ترجمۂ عہدنامہ	۴۶
ترجمۂ عہدنامہ	۴۷
ترجمۂ عہدنامہ	۲۵۰
ترجمۂ عہدنامہ	۲۵۰
ترجمۂ قطبشاہی	۴۸-۲۵۱
ترجمۃ الکاظمیۃ	۴۹
ترجمۂ مختصر نافع	۳۸۴
ترجمۂ مکارم الاخلاق	۵۰
ترجمۂ الموسوی	۲۵۱
ترجمۂ نجات العباد	۵۴۷
ترجمۂ نہج البلاغہ	۵۰
تشریع الخیرۃ	۵۴۸
تظلم الزہرآء	۲۵۱
تعریف الشیعۃ	۵۴۸
تعلیقہ برارشاد الاذہان	۳۸۴
تعلیقہ برالفیہ	۳۸۴
تعلیقۂ سجادیہ	۵۱

نام کتاب	صفحہ
تعلیقہ بر شرآئع الاسلام	۳۸۴
تعلیقہ برمکاسب	۵۴۸
تعلیقہ برمکاسب	۵۴۹
تعلیقہ برمکاسب	۵۴۹
تعلیمات دینی	۵۴۹
تعیین فرقۂ ناجیہ	۵۱
تفصیل وسآئل الشیعۃ	۵۲
تقریب	۵۵۰
تقریرات	۳۸۵
تقریرات	۳۸۵
تقریرات	۳۸۷
تقویم الصلوۃ	۵۵۰
تقویم المحسنین	۲۵۱
تکملۃ القواعد	۳۸۸
تلخیص الفرآئض	۵۵۰
تمہید القواعد الاصولیۃ	۳۸۸
التنبہ فی تحریم التشبہ	۵۵۰
تنبیہات العلمیۃ	۳۸۸
تنبیہ الخاطر	۵۲
تنبیہ الغافلین	۵۳
تنبیہ الغافلین	۲۵۲
تنبیۃ الغافلین	۲۵۲
تنزل السکینۃ	۳۸۸
التنزیہ	۵۵۱
تنقیح الرایع	۳۸۹
توان روان	۲۵۲
توحید صدوق	۵۳-۲۵۳

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
توحید مفضل	٥٤
تولا نیه	٣٩٠
تهذیب	٢٥٣-٥٥
تیسیر الوصول	٢٥٣
(ث)	
الثقلان	٢٥٤
ثمرة الحیات	٢٥٤
ثمرة الفؤآد	٣٩٠
ثواب الاعمال وعقاب الاعمال	٢٥٤-٦٣
(ج)	
جامع الاحکام	٦٤
جامع الاحکام	٥٥١
الجامع لاحکام الشرآئع	٣٩١
جامع الاخبار	٢٥٤-٦٥
جامعة الاخبار	٥٥٢
جامع بیان العلم وفضله	٢٥٥
جامع الشتات	٥٥١
جامع عباسی	٥٥١-٣٩١
جامع الفوآئد	٣٩٢
جامع الفوآئد	٣٩٣
جامع محمدی	٥٥٢
جامع مسانید الامام الاعظم	٢٥٥
جامع المعارف	٦٧
جامع المعارف	٢٥٦
جامع المقاصد	٣٩٣
جعفریه	٣٩٤
جلاء الافهام	٦٨
جلاء العیون	٢٥٦-٦٨

نام کتاب	صفحه
جداول	٥٥٣
جدول المیراث	٥٥٣
جناح الناهض	٥٥٣
جنة الصآئمین	٢٥٧
جنة المأوی	٢٥٧
جنك	٦٩
جواب مسآئل مهنا بن سنان	٣٩٦
جوابیه	٥٥٣
جوامع الفقه	٥٥٣
جوامع الکلام	٣٩٨
جوامع الکلام فی دعآئم الاسلام	٦٩
جواهر الاخبار	٢٥٧
جواهر الایقان	٢٥٨
جواهر السنیة	٢٥٨-٧٠
جواهر العوالی	٧١
جواهر الفرآئض	٤٠١
جواهر الفقه	٤٠١
جواهر الکلام	٥٥٤-٤٠٢
جواهر الکلمات	٤٠٣
جوهرة الفاخرة	٧٢
جهادیه	٤٠٤
(چ)	
چهار باب	٥٥٧
چهل حدیث	٢٥٨
چهل حدیث	٢٥٨
(ح)	
حاشیه	٤١٤
حاشیه برائنی عشریه	٤٠٤

فہرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
حاشیه بر اثنی عشریه	٤٠٥
حاشیه بر ارشاد الاذهان	٤٠٥
حاشیه برالفیه	٤٠٦
حاشیه بر الفیه	٤٠٦
حاشیه برالفیه	٥٥٨
حاشیه برتهذیب	٧٤
حاشیه برجامع عباسی	٤٠٧
حاشیه برذرایع الاحلام	٥٥٨
حاشیه برروضة البهیة	٤٠٧
حاشیه برروضة البهیة	٤٠٨
حاشیه برروضة البهیة	٤٠٩-٥٥٨
حاشیه برروضة البهیة	٤٠٩
حاشیه برروضة البهیة	٤١٠
حاشیه برروضة البهیة	٤١٠
حاشیه برروضة البهیة	٤١١
حاشیه برشرآئع الاسلام	٤١١
حاشیهٔ سندی برصحیح بخاری	٢٥٩
حاشیه برعروة الوثقی	٥٥٨
حاشیه برعروة الوثقی	٥٥٩
حاشیه برعروة الوثقی	٥٥٩
حاشیه برعروة الوثقی	٥٥٩
حاشیه برکفایة الاحکام	٤١٢
حاشیه برمحرر	٤١٢
حاشیه برمختصر نافع	٤١٣
حاشیه برمختلف الشیعة	٤١٣
حاشیه برمختلف الشیعة	٤١٤
حاشیه برمدارک الاحکام	٥٦٠
حاشیه برمکاسب	٥٦٠
حاشیه برمکاسب	٥٦٠
حاشیه برمکاسب	٥٦١
حاشیه برمکاسب	٥٦١
حاشیه برمکاسب	٥٦٢
حبل المتین	٢٥٩-٤١٤-٥٦٢
حجة البالغة	٥٧
الحجة علی الذاهب الی تکفیر ابی طالب	٢٥٩
الحجة المنتظر	٢٦٠
حجج الرضویة	٧٧
حدآئق العارفین	٢٦٠
حدآئق الناضرة	٤١٦-٥٦٢
حدیقة الاحباب	٢٦٠
حدیقة الشیعة	١٦٠
حریریه	٥٦٣
حزن المؤمنین	٢٦١
حسنات منتظری	٥٦٣
حقآئق الاسرار	٢٦١
حقآئق لدنی	٢٦١
حقوق الاسلام	٢٦٢
حق الیقین	٧٧-٢٦٢
حقیقت نامه	٢٦٢
حکمة الحجاب	٥٦٣
حل العسیر	٥٦٣
حل المواریث	٥٦٤
حلیة المتقین	٧٨-٢٦٣
حیات القلوب	٧٨-٢٦٣

(خ)

نام کتاب	صفحه
الخراج	٥٦٤

فہرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
خرایج وجرایح	٧٩
خصآئص امیرالمؤمنین	٢٦٤
خصآئص فاطمیه	٢٦٤
خصآئص الحسین	٢٦٥
خصآئص وحی المبین	٢٦٥
خصآئص ومفاخر	٨٠
خصال	٨٢-٢٦٦
خلاصة الترجمان	٨٣
خلاف	٤١٨
خلل الصلوة	٤١٨
خودآموز دینی	٤٦٥
خیر التحف	٥٦٥
خیر لمعة فی صلوة الجمعة	٥٦٥
(د)	
دارالسلام	٢٦٦
دارالسلام	٢٦٦
درة	٤١٩-٥٦٥
درة الباهرة	٨٣
درة البهیة	٥٦٦
درة البیضآء	٢٦٧
درة البیضآء	٥٦٦
درة البیضآء	٥٦٦
درة البیضآء	٢٦٨
درة النجفیة	٢٦٨
درّة النجفیة	٥٦٧
درالثمین	٥٦٧
درالمشور	٨٤
درالمنضود	٤٢٠
در المنضود	٥٦٧
درر البحار	٢٦٧
درر البیض	٥٦٦
درر السنیة	٢٦٨
درر اللئآلی العمادیة	٨٣
درر المنضودة	٥٦٧
دروس الشرعیة	٤٢٠-٥٦٧
دعآئم الاسلام	٨٥
دعآئم الاسلام	٢٦٩
دعات الحسینیة	٥٦٧
دعامه	٥٦٨
دعوة الحق	٢٦٩
دلائل الاحکام	٥٦٨
دلائل الامامة	٨٦
دلیل القطعی	٥٦٨
دمعة الساکبة	٨٨
دینیات کی دوسری کتاب	٥٦٩
(ذ)	
ذخآئر العقبی	٨٨-٢٦٩
ذخآئر النبوة	٥٦٩
ذخر الرآئع	٤٢١
ذخیرة العباد	٥٦٩
ذخیرة المعاد	٤٢٢
ذخیرة المعاد	٢٦٩
ذخیرة المعاد فی یوم المیعاد	٢٦٩
ذخیرة المعاد	٥٧٠
ذخیرة المعاد	٥٧٠
ذرایع الاحلام	٥٧١

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
ذریعة الوداد	۵۷۱
ذکری الشیعة	۵۷۲
ذم الموسوسین	۲۷۰
ذوالفقار	۵۷۲
ذهبیه	۸۹
(ر)	
راحة الارواح	۹۰
راه سعادت	۲۷۰
ربآئیه ورضاعیه	۵۷۳
رحمة الامة	۵۷۳
الرد علی فتاوی الوهابیین	۵۷۳
رسآئل	۴۲۴
رسآئل	۴۲۵
رسآئل	۵۷۴
رسآئل	۵۷۴
رسآئل	۵۷۴
رسآئل ومسآئل	۴۲۵
رساله دراثبات سیادت	۴۲۶
رساله دراختلاف زوجین درمهر	۴۲۶
رساله درارث	۵۷۵
رساله درارث	۴۲۷
رساله درارث زوجه	۴۲۷
رسالة ارض تسعین	۵۷۵
رساله در استحباب تختم بعقیق و شرعیة تلقین طفل	۴۲۸
رسالة الاسطنبولیة	۴۲۸
رسالة الباقریة	۵۷۵
رساله دربدآء	۹۱

نام کتاب	صفحه
رساله دربدآء	۹۱
رساله دربیع نضولی	۴۲۹
رساله دربیع معاطات	۴۲۹
رساله درتحریم ذبایح اهل کتاب	۴۲۹
رساله درتحقیق جهت قبله	۴۲۹
رساله درتحقیق تخلف ازجیش اسامه	۹۱
رساله درتحقیق نقه رضوی	۵۷۵
رساله درتداخل اغسال	۵۷۶
رساله درتیاسرقبله	۴۳۰
رساله درجبر واختیار	۹۱
رساله جواب بالصواب	۵۷۶
رساله درجواز تشابیه	۵۷۶
رساله درحبوه	۴۳۱
رساله درحجاب	۵۷۶
رسالة فی حکم اوانی الذهب والفضة	۵۷۷
رساله درحکم شبیه	۵۷۷
رساله درحکم ظن درصلوة وکیفیت صلوة احتیاط	۵۷۷
رساله درحلیت جمع بین فاطمیتین	۴۳۱
رساله درحلیت متعه	۵۷۷
رساله درحیل شرعیه متعلق بربا	۴۳۱
رساله درخلل	۵۷۷
رسالۀ خیرات	۵۷۷
رساله در رنتار صحابه	۲۷۰
رسالة فی رقیة وزینب زوجتی عثمان	۲۷۰
رساله درزکوة وخمس	۴۳۲
رساله درسهو وشك امام ومأموم	۴۳۲
رساله درشرح احادیث طینت	۹۱

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
رساله درشرح حدیث علوی	۹۲
رساله درشرح حدیث علوی	۹۲
رساله درشرح یك حدیث	۹۳
رساله درشرح یك حدیث	۹۳
رسالهٔ شرف	۲۷۱
رساله درشك وسهو	۴۳۳
رساله درشکیات	۴۳۳
رساله درصلوة	۴۳۴
رساله درصلوة جماعت	۵۷۸
رساله درصلوة جمعه	۴۳۴
رساله درصلوة جمعه	۴۳۵
رساله در صلوة جمعه	۴۳۵
رساله‌درصلوة جمعه	۴۳۶
رساله درصلوة جمعه	۴۳۷
رساله درصلوة جمعه	۴۳۷
رساله درصلوة جمعه	۴۳۸
رساله درصلوة وصوم	۴۳۹
رسالهٔ صومیه	۴۴۰
رساله درصید وذباحه	۴۴۱
رسالهٔ صید وذباحه	۵۷۸
رسالهٔ طریقهٔ غرآء	۲۷۱
رساله درطریق معاش اهل اسلام	۲۷۱
رساله درطهارت	۴۴۱
رساله درطهارت وصلوة	۴۴۲
رساله درعدالت	۴۴۲
رساله درعدم اعتداد برؤیت هلال قبل از زوال	۴۴۲
رسالهٔ عصیریه	۵۷۸
رساله درعصیرتمری وزبیبی	۴۴۲
رساله درعلم امام	۲۷۱
رسالهٔ عملیه	۴۴۳
رسالهٔ عملیه	۵۷۸
رسالهٔ عملیه	۵۷۸
رسالهٔ عملیه	۵۷۸
رسالهٔ عملیه	۵۷۹
رسالهٔ عملیه	۵۷۹
رسالهٔ عملیه	۵۷۹
رسالهٔ فخریه	۴۴۳
رساله درفضیلت فاطمیین	۹۴
رساله درقاعدهٔ ضمان	۵۸۰
رسالة فی لباس المشکوك	۵۸۰
رسالة فی لباس المشکوك	۵۸۰
رسالة المحمدیة	۴۴۳
رسالهٔ مختصر اصول وفروع	۵۸۰
رسالهٔ درمذمت صوفیه	۹۴
رسالهٔ معتمد ومستند	۹۵
رساله درمعرفت قبله	۵۸۰
رساله درمعرفت قبلهٔ خراسان	۴۴۴
رساله درمعرفت کر	۴۴۴
رساله درمنجزات مریض	۵۸۰
رساله درمنجزات مریض	۵۸۱
رساله درمواریث	۴۴۵
رساله درنفقات	۵۸۱
رساله در نکاح	۹۵
رساله دروجوب نظام وظیفه	۵۸۱
رسالة فی الولایات	۵۸۱

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
رسالۂ یأجوج و مأجوج	٢٧١
رشد المسترشد	٥٨١
رضاعیه	٤٤٥
رضاعیه	٤٤٥
رموز الامارة	٢٧٢
روآئع الامالی	٥٨١
روآشح السماویة	٢٧٢-٩٦
روح الایمان	٢٧٢
روح السعادة	٢٧٢
روض الاریض	٥٨٢
روض الجنان	٢٧٣
روض الجنان	٥٨٤-٤٤٩
روضه	٩٦
روضه	٩٧
روضة الاحکام	٥٨٢
روضة البهیة	٥٨٣-٤٤٦
روضة المتقین	٩٨
روضة الواعظین	٢٧٢
رهنمای خوشبختی	٢٧٣
ریاض الاحزان	٢٧٣
ریاض البکآء	٢٧٣
ریاض الشهادة	٢٧٤
ریاض القدس	٢٧٤
ریاض المسآئل	٤٥٠
ریاض المصآئب	٢٧٤
(ز)	
زادالواعظین	٢٧٥
زهرات الزویة	٤٥٠
زیبائی مردان	٥٨٤
زین المعابد	٢٧٥
(س)	
سؤآل وجواب	٥٨٤
سؤآل وجواب	٥٨٥
سبع الشداد	٥٨٥-٤٥٠
سبیل الرشاد	٥٨٥
سبیل النجات	٩٨
ستون دین	٥٨٥
سخنان محمد «ص»	٢٧٥
سخنان علی «ع»	٢٧٥
سخنان سجاد «ع»	٢٧٦
سدول الجلباب	٥٨٥
سرآئرالحاوی	٥٨٥-٤٥١
سراج الاسلام	٥٨٦
سراج الامة	٥٨٦
سراج الشیعة	٢٧٦
سراج العباد	٥٨٧
سراج القلوب	٩٩
سراج المتهجدین	٢٧٦
سر الاسرار	٢٧٦
سرور الشیعة	٢٧٧
سعادات ناصری	٢٧٧
سعادة الابدیة	٥٨٧
سفینة بحارالانوار	٢٧٧
سلسبیل فصاحت	٢٧٨

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
سمط الثمین	٩٩
سنن	٢٧٨
سهام ال[illegible]رقة	٩٩
سیف المسلول	١٠٠
سیف الواعظین	٢٧٨
(ش)	
شجرة الطوبی	٢٧٨
شرآئع الاسلام	٢٧٩-١٠٠
شرآئع الاسلام	٥٨٧-٤٥٢
شرآئع الاسلام	٢٧٩
شرح اربعین	١٠٠
شرح الاربعین	٢٧٩
شرح اربعین	٢٧٩
شرح اربعین	٢٨٠
شرح اعتقادات	١٠١
شرح الفیه	٤٥٤
شرح الفیه	٤٥٤
شرح تبصرة المتعلمین	٥٨٨
شرح جامع عباسی	٤٥٥
شرح جعفریه	٤٥٥
شرح حدیث تمثیل	١٠١
شرح حدیث حقیقت	١٠٢
شرح حدیث عالم علوی	١٠٣
شرح حدیث علوی	١٠٤
شرح حدیث علوی	١٠٤
شرح حدیث عمران صابی	١٠٥
شرح حدیث فقه الرضوی	٥٨٨
شرح حدیث قدسی	١٠٥
شرح حدیث قدسی و مسآئل	١٠٦
شرح حدیث نبوی	١٠٦
شرح حدیث نبوی	١٠٧
شرح حدیث نبوی	٢٨٠
شرح حدیثین	٢٨٠
شرح خطبهٔ شقشقیه	٢٨١
شرح خطبهٔ طتنجیه	٢٨١-١٠٧
شرح خلاصة الابحاث	٤٥٦
شرح دره	٤٥٦
شرح دوحدیث	١٠٧
شرح ذهبیه	١٠٨
شرح رساله درصلوة	٤٥٧
شرح روضة البهیة	٤٥٧
شرح شرآئع الاسلام	٥٨٨
شرح شرآئع الاسلام	٥٨٩
شرح شرآئع الاسلام	٤٥٨
شرح الشفآء	١٠٨
شرح صحیح مسلم	٢٨١
شرح صیغ العقود	٥٨٩
شرح فرآئض السراجیة	٥٨٩
شرح فرآئض نصیریه	٤٥٨
شرح القبلة	٥٨٩
شرح قواعد ومختصر	٤٥٩
شرح کافی	٢٨١-١٠٨
شرح کافی	١٠٩
شرح کافی	١٠٩
شرح کافی	٢٨١
شرح کبیر	٥٩٠-٤٥٩
شرح لمعه	٥٩٠

فہرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحہ
شرح لمعۃ دمشقیہ	۴۶۰
شرح لمعۃ دمشقیہ	۴۶۱
شرح لمعہ دمشقیہ	۴۶۱
شرح مختصر نافع	۴۶۱
شرح مفاتیح الشرآئع	۴۶۱
شرح مفاتیح الشرآئع	۴۶۲
شرح مفاتیح الشرآئع	۴۶۳
شرح مفاتیح الشرآئع	۴۶۴
شرح منظومات	۵۹۰
شرح نہج البلاغہ	۱۱۱
شرح نہج البلاغہ	۱۱۲-۲۸۲
شرح نہج البلاغہ	۱۱۴-۲۸۳
شرح نہج البلاغہ	۱۱۵-۲۸۳
شرح نہج البلاغہ	۱۱۵
شرح نہج البلاغہ	۱۱۶
شرح نہج البلاغہ	۲۸۳
شرح نہج البلاغہ	۲۸۳
شرح الوقایۃ	۵۹۱
شرعیات	۵۹۱
شریعۃ السمحاء	۵۹۱
شطرنجیہ	۵۹۲
شعآئر الاسلام	۵۹۲
شفآء السقام	۲۸۴
شفآء بتعریف حقوق المصطفی	۱۱۶-۲۸۴
شوارع الہدایۃ	۴۶۴
شہاب الثاقب	۴۶۴-۵۹۲
شہاب الثاقب فی ردالنواصب	۲۸۵

نام کتاب	صفحہ
(ص)	
صارم المسلول	۵۹۲
صافی	۱۱۷
صحیح بخاری	۲۸۵
صحیح ترمذی	۲۸۶
صحیح مسلم	۱۱۸-۲۸۶
صحیفۃالابرار	۲۸۷
صحیفۃالرضا	۱۱۹
صحیفۃ الرضا	۱۲۰
صد کلمہ	۲۸۷
صد کلمہ	۲۸۷
صد گوہر حکمت	۲۸۷
صراط الجنۃ	۱۲۱
صراط السوی	۲۸۸
صراط المستقیم	۱۲۱
صراط المستقیم	۵۹۳
صراط النجات	۲۸۸
صراط النجات	۵۹۳
صراط النجات	۵۹۳
صفآء الروضۃ	۴۶۵
صلوۃ	۵۹۴
صلوۃ	۵۹۴
صواب الخطاب	۵۹۵
صواعق المحرقۃ	۲۸۸
صواعق محرقہ	۲۸۸
صومیہ	۲۸۸
صیغ العقود والایقاعات	۴۶۵
صیغ العقود والایقاعات	۴۶۶

فہرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحہ
صیغ العقود	٤٦٥
صیغ العقود	٤٦٦
صیغ العقود	٥٩٥
(ض)	
ضوابط الرضاع	٤٦٧
ضوء الرشد	٥٩٥
ضوء الشمس	٢٨٩
ضیاء العقول	٥٩٥
ضیاء اللمعة	٥٩٦
(ط)	
طب الائمة	١٢٢
طب الائمة	١٢٣
طب الرضا	١٢٤
طب النبی	١٢٤
طرآئف	٢٨٩-١٢٤
طرف	١٢٦
طریقة البیضآء	٢٨٩
طریق البکآء	٢٨٩
طریق حق	٢٩٠
طریق صواب	٥٩٦
طریق النجات	٥٩٦
طوفان البکآء	١٢٦
طہارت	٥٩٦
(ع)	
عبقات الانوار	٢٩٠
عجآئب احکام امیرالمؤمنین	٢٩٠
عدد السنة	٢٩٠
عروة الوثقی	٢٩٧

نام کتاب	صفحہ
عقود المفصلة	٥٩٨
علائم الظہور	٢٩٠
علل الاحکام	٢٩١
علل الشرآئع	٢٩١-١٢٧
علم الیقین	٢٩١
عمدہ	٢٩١-١٢٧
عمدة الاحکام	٥٩٨
عمدة المصآئب	٢٩١
عناوین	٥٩٨-٤٦٧
عنوان الشرف الوافی	٤٦٨
عنوان الکلام	٢٩٢
عوآئد الایام	٥٩٩
عوالم العلوم	٢٩٢
عین الاحسان	٢٩٢
عین الحیات	٢٩٣-١٢٨
عین الغزال	٢٩٣
عیون اخبار الرضا	٢٩٣-١٢٨
عین الیقین	٢٩٣
عیون الحکم والمواعظ	١٣١
العیون والمحاسن	١٣٣
(غ)	
غایة الامال	٥٩٩
غایة الاختصار	٥٩٩
غایة القصوی	٥٩٩
غایة المرام	٢٩٤
غایة المرام	٤٦٨
غرر الحسینیة	٢٩٤
غرر الحکم وجواہر الکلم	١٣٣
غرر الحکم ودرر الکلم	٢٩٤-١٣٥
غنایم الایام	٥٩٩-٤٦٩

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
الغنیة	٦٠٠
غنیة الانام	١٣٥
غیبت	٢٩٥-١٣٦
غیبت	٢٩٥
(ف)	
فتاوی مختصره	٤٦٩
فتح القریب المجیب	٦٠١
فتح المتعال	١٣٦
فتح المعین	٦٠١
فتوحات نظامیه	٢٩٥
فرآئض البهآئیة	٤٧٠
فرآئض نصیریه	٤٧٠
فرحة الغری	٢٩٥
فرمان مبارك	٢٩٦
فروع دین ونصوص احکام	٦٠١
فصل الخطاب	٢٩٦
فصل الخطاب	٢٩٦
فصل الخطاب	٢٩٧
فصول العلیة	٢٩٧
فصول المهمة	٢٩٧
فصول المهمة فی اصول الائمة	٢٩٧-١٣٧
فضآئل	٢٩٨-١٣٧
فضآئل	١٣٨
فضآئل السادات	٢٩٨
فطرة الملکوتیة	٤٧١
فقاهة الرضویة	٤٧١
فقه یاحقوق اسلامی	٦٠٣
فقه وتجارت	٦٠٢
فقه الرضوی	٦٠٣-٤٧٣-١٣٨
فقه معالم	٦٠٣
فقهیة المستطرفة	٤٧٣
فلاح الایمان	٢٩٨
فلسفهٔ نماز	٦٠٣
فوآئد	٦٠٣
فوآئد الرضویة	١٣٨
فوآئد السنیة	٦٠٣
فوآئد الصلوات	٢٩٨
فوآئد المشاهد	٢٩٩
فوآئد الملیة	٦٠٤
فوادح الحسینیة	٢٩٩
فهرست جواهر الکلام	٦٠٤
فهرست لئآلی الاخبار	١٣٩
فهرست وسائل الشیعة	١٣٩
فیوضات اللامعة	٢٩٩
(ق)	
قاطعة اللجاج	٤٧٤
قامعة اهل الباطل	٦٠٤
قانون الاسلام	٢٩٩
قانون الریاضة	٣٠٠
قبلة الافاق	٦٠٤
قرب الاسناد	١٤٠
قرة العیون	٣٠٠
قسطاس الاوزان	٦٠٥
قضآء وشهادات	٦٠٥
قلائد الثمینة	٦٠٥
قمقام زخار	٣٠٠

فہرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحہ
قناديل المسجدات	٤٧٥
قواعد	٤٧٥
قواعد الاحكام	٤٧٦-٦٠٥
قواعد الاسلام	٣٠١
قواعد الدين	٣٠١
قواعد الفقه	٦٠٦
قواعد الفقهية	٦٠٦
قول المختار	٦٠٦
قول المسدد	٣٠١
(ك)	
كاشف الاستار	٣٠٢
كاشف الحق	١٤٢
كاشفة القناع	٦٠٦
كافى	١٤٢-٣٠٢
كبريت احمر	٣٠٤
كتاب ديات وارث	٦٠٦
كتاب الرجعة والرد على اهل البدعة	١٤٩
كتاب سليم بن قيس	١٥٠-٣٠٤
كتاب الشهاب	١٥١
كتاب الشهاب	٣٠٤
كتاب طهارت وصلوة	٤٧٩
كتاب العروس	١٥٢
كتاب الغايات	١٥٢
كتاب غصب	٦٠٧
كتاب المانعات من دخول الجنة	١٥٢
كتاب المبين	٣٠٥
كتاب المسائل	١٥٣
كتاب المسلسلات	١٥٣
كتاب الهداية	١٥٤

نام کتاب	صفحہ
كشف الاحتجاج	١٥٥
كشف الاستار	٣٠٥
كشف الانوار	٣٠٥
كشف الحق	٣٠٥
كشف الرموز الخفية	٤٧٩
كشف الريبة	١٥٦
كشف السترة	٣٠٥
كشف الغطآء	٤٧٩-٦٠٧
كشف الغمة	١٥٦-٣٠٦
كشف الغموض	١٥٦
كشف اللثام	٤٨٠-٦٠٧
كشف المهم	١٥٧
كشف الهداية	٤٨١
كشف اليقين	٣٠٦
كشكول فيما جرى على آل الرسول	١٥٧
كفاية الاثر	١٥٧
كفاية الاحكام	٤٨١-٦٠٧
كفاية الخصام	٣٠٦
كفاية الطالب	٣٠٦
كفاية الطالبين	٤٨٢
كفاية المسائل	٤٨٤
كلمات الامام	٣٠٧
كلمات قصار	١٥٨
كلمات محمد «ص»	٣٠٧
كلمة طيبه	٣٠٧
كلمة الغرآء	٣٠٧
كمال الدين	١٥٨-٣٠٧
كنز الذهب	١٥٩

فہرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحہ
(گ)	
گنج عرفان	۳۰۷
گنجینۂ گہر	۳۰۸
(ل)	
لئآلی الاخبار والاثار	۳۰۸
لئآلی العلیۃ	۳۰۹
لؤلؤۃ الغالیۃ	۳۰۹
لؤلؤ ومرجان	۳۰۹
لباس التقوی	۳۱۰
لزوم حجاب	٦۰۷
لمعات الانوار	۳۱۰
لمعات قدسیہ	۱۵۹
لمعات النور	۱٦۰
لمعات النیرۃ	٦۰۷
لمعان الانوار	۳۱۰
لمعۃ البیضآء	۳۱۱
لمعۃ الحلیۃ	٤۸۵
لمعۃ الدمشقیۃ	٤۸۵
لمعۃ لمعانی	٦۰۸
لوامع	٤۸۷
لوامع صاحب قرانی	۱٦۱-۳۱۱
لوامع النکات	٤۸۷
لہوف	۱٦۱
(م)	
ماتمکدہ	۳۱۱
ماتمکدہ	۳۱۱
ما لابد منہ	٦۰۸
ماھو نہج البلاغۃ	۳۱۲

نام کتاب	صفحہ
مبسوط	٦۰۸
المتعۃ	٦۰۹
مثیر الاحزان	۳۱۲
مثیر الاحزان	۳۱۲
مجالس	۱٦۱
مجالس الاصول	۳۱۳
مجالس السنیۃ	۳۱۳
مجالس الفاخرۃ	۳۱٤
مجالس المتقین	۳۱٤
مجالس المواعظ و البکآء	۳۱۵
مجمع الرسآئل	٦۰۹
مجمع الفآئدۃ والبرہان	٤۸۸-٦۰۹
مجمع المعارف	۳۱۵
مجمع النورین	۳۱۵
مجمع النورین	۳۱٦
مجموعہ	٤۸۹
مجموعہ	٤۹۰
مجموعہ	٤۹۰
مجموعۂ ورام	۱٦۲-۳۱۷
مجموع الرآئق	۱٦۲
محاسن	۱٦۳
المحجۃ	۳۱۷
محرق القلوب	۳۱۷
محض الاسلام	۳۱۷
مختصر الاحکام	٦۱۰
مختصر انتصار	٤۹۰
مختصر تذکرۂ قرطبی	۳۱۸
مختصر جامع بیان العلم و فضلہ	۳۱۸

فہرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
مختصر الرسآئل	٦١٠
مختصر قدوری	٦١٠
مختصر نافع	٤٩١
مختلف الشیعة	٦١١-٤٩٢
مخزن البکاء	٣١٨
مخزن اللئالی	٣١٨
مخزن اللئالی	٦١١
مدارک الاحکام	٦١١-٤٩٥
مدارک نہج البلاغة	٣١٩
مدد الفیاض	٣١٩
مدینة الحدیث	١٦٤
مدینة المعاجز	٣١٩
مرآت العقول	٣١٩-١٦٥
مرآت الکمال	٣٢٠
المراح فی المزاح	٣٢٠
مرقات الایقان	٣٢١
مزامیر الاولیآء	٣٢١
مسآئل	٤٩٦
مسآئل	٤٩٧
مسآئل	٤٩٨
مسآئل احکام الوسآئل	٤٩٨
مسآئل الحسینیة	٤٩٩
مسآئل الفقهیة	٦١١
مسآئل المحمدیة	٤٩٩
مسائل النجفیة	٦١١
مسار الشیعة	٣٢١-١٦٥
مسالک	٥٠٠
مسالک الافهام	٦١٢-٥٠١
مسالک الجامعة	٦١٢
مستدرک نہج البلاغة	٣٢١
مستدرک الوافی	١٦٥
مستدرک الوسائل	٣٢٢
مستمسک عروة الوثقی	٦١٢
مستند الشیعة	٦١٣
مسکنة الفؤاد	١٦٧
مسکن الشجون	١٦٧
مسلک الراشدین	٥٠٤
مسلک المتقسط	٦١٣
مشارق الاحکام	٥٠٤
مشارق الاحکام	٦١٤
مشارق الانوار	٣٢٣
مشارق انوار الیقین	٣٢٣-١٦٧
مشارق الشموس	٦١٤
مشرق الشمسین	٥٠٤-١٦٨
مشکوة المصابیح	١٦٨
مصآئب المعصومین	١٦٩
مصآئب الهداة	٣٢٣
مصابیح	٥٠٥
مصابیح	٥٠٥
مصابیح الصآئمین	٣٢٤
مصباح الحرمین	٣٢٤
مصباح الشریعة	١٦٩
مصباح الفقیه	٦١٥
مصباح المبتدی	٥٠٦
مصباح الوارثین	٦١٦
مصباح الهدایة	٣٢٤

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
مصباح الهدی	٦١٦
مطالب السئول	١٧٠-٣٢٤
مطالب المظفریة	٥٠٦
مظاهر الانوار	٣٢٥
مظاهر الانوار	٣٢٥
مظهر الاعجاز	٣٢٥
مظهرالانوار	٣٢٦
معارج الاحکام	٥٠٧
معارج النبوة	٣٢٦
معارج نهج البلاغة	١٧١
معالم الزلفی	٣٢٦
معالم العبر	٣٢٦
معالم الفقه	٦١٦
معالی السبطین	٣٢٧
معانی الاخبار	١٧٢
معتبر	٥٠٨-٦١٦
معتصم الشیعة	٥٠٩
معدن الاسرار	٣٢٧
معدن الجواهر	١٧٣
معراج الشریعة	٥٠٩
معین التجارة	٦١٧
معین العوام	٦١٧
معین الوارثین	٦١٧
مفاتیح الشرآئع	٥١٠
مفاتیح الغیب	٣٢٧
مفاتیح المحبة	١٧٤-٣٢٧
مفتاح ابواب کتب البحار	١٧٤-٣٢٧
مفتاح البیان	٣٢٧

نام کتاب	صفحه
مفتاح الجنة	٣٢٨
مفتاح الفردوس	٣٢٨
مفتاح الکرامة	٦١٧
مفتاح الکلام	٦١٩
مقابس الانوار	٥١٣-٦١٩
مقاصد العلیة	٥١٣-٦٢٠
مقامع الفضل	٥١٤-٦٢٠
مقامات النجات	١٧٤
مقبس الیاقوت	٣٢٨
المقتصر	٥١٤
مقتضب الاثر	٣٢٨
مقصد الطالب	٦٢٠
مقنعه	٦٢٠
مکارم الاخلاق	١٧٥-٣٢٩
مکارم الکرآئم	١٧٦-٣٢٩
مکاسب	٦٢٠
ملکوت المعرفة	٣٣٠
ملهوف	١٧٧-٣٣٠
منار الهدی	٣٣٠
منازل الاخرة	٣٣٠
مناسک حج	٥١٤
مناسک حج	٥١٥
مناسک حج	٦٢٢
مناسک حج	٦٢٣
مناسک حج	٦٢٣
مناسک حج	٦٢٣
مناط الاحکام	٦٢٤
منافع المسلمین	٥١٥

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
مناقب	۱۷۷
مناقب	۱۷۹
مناقب	۱۸۱
مناقب	۳۳۱
مناقب آل ابیطالب	۳۳۱
مناقب مرتضوی	۳۳۲
مناهج الاحکام	۵۱۶
مناهج الاحکام	۵۱۶
مناهج الاخیار	۱۸۲
مناهج انوار المعرفة	۳۳۳
مناهج الرشادة	۳۳۳
مناهج الصلحآء	۳۳۴
مناهج العارفین	۳۳۴
مناهج الکرام	۳۳۴
مناهج المتقین	۶۲۴
مناهل	۶۲۴-۵۱۶
المنتخب	۳۳۴
منتخبات	۱۸۲
منتخب الجواهر العلیة	۱۸۲
منتخب الرسآئل	۶۲۵
منتخب کتاب سلیم بن قیس	۳۳۵
منتخب مجازات النبویة	۱۸۴
منتخب المسآئل	۶۲۶
منتخب الهدایة	۵۱۸
منتقی الجمان	۱۸۴
منتهی المرام	۵۱۹
منتهی المطلب	۵۲۶-۵۲۰
منتهی المقاصد	۶۲۶
منظومه	۵۲۰
منظومه	۵۲۷
منظومه	۶۲۷
منظومه	۶۲۷
من لایحضره الامام	۱۸۵
من لایحضره الفقیه	۳۳۵-۱۸۵
منهاج البراعة	۳۳۵
منهاج الحاج	۶۲۸
منهاج الحق والیقین	۱۹۲
منهاج الطالبین	۶۲۸
منهاج النجات	۶۲۸
منهاج الهدایة	۶۲۹
منهج الاجتهاد	۵۲۱
منهج السداد	۶۲۹
منهج الطلاب	۶۲۹
منهج الفصاحة	۱۹۳
منهج الیقین	۱۹۴
المنیة	۶۳۰
منیة الطالب	۳۳۶
منیة المرید	۳۳۶-۱۹۴
مواعظ اهل اسلام	۳۳۶
مواهب السنیة	۶۳۰
مواهب العلیة	۳۳۷
مواهب الواهب	۳۳۷
موجز	۶۳۱
موعظة السالکین	۳۳۷
المهدی	۳۳۷
مهیج الاحزان	۳۳۷

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
میراث	٦٣١
میراثیه	٦٣٢
میزان السماء	٣٣٧
میزان الکبری	٦٣٢
میزان المقادیر	٦٣٢-٥٢٢
میزان المقادیر	٦٣٢
(ن)	
نادرالمعراج	٣٣٨
نبراس الهدایة	٥٢٣
نتائج الافکار	٥٢٤
النتف	٥٢٤
نثراللئالی	٣٣٨-١٩٦-١٩٥
نجات الامة	١٩٦
نجات العباد	٦٣٣-٥٢٥
نجات المتقین	٥٢٥
نجات المقلدین	٦٣٤
نجم ثاقب	٣٣٨
نجمیه	٥٢٦
نخبه	٦٣٤-٥٢٦
نخبه	٦٣٤
نزهة الابرار	٣٣٨
نزهة الارواح	٥٢٧
نزهة الناظر	٣٣٨
نزهة الناظر	٦٣٤-٥٢٧
نزهة النواظر	٣٣٩
نصائح الشیعة	٣٣٩
نصائح الکافیة	٣٣٩
نصاب الاخبار	١٩٧

نام کتاب	صفحه
نعیم الابرار	١٩٧
نغمهٔ الهی	٣٤٠
نفایس الاخبار	٣٤٠
نفایس الجواهر	٦٣٥
نفثة المصدور	٣٤٠
نفس الرحمن	٣٤١
نفس المهموم	٣٤١
نفلیه	٦٣٥
نماز وروزه	٦٣٥
نواهی الاسلام	٣٤١
نور الابصار	٣٤١
نور الانوار	٣٤٢
نور الانوار	٣٤٢
نورالایمان	٦٣٥
نورالدین	٦٣٥
نور ساطع	٥٢٨
نورالمبین	٣٤٢
نورالمعرفة	١٩٨
نهایة المقال	٦٣٦
نهج البلاغة	٣٤٣-١٩٩
نهج البلاغه چیست	٣٤٥
نهج البلاغه یا دآئرة المعارف علوی	٣٤٤
(و)	
وافی	٣٤٥-٢٠٢
الوافیة	٢٠٩
وجیزه	٦٣٦
وجیزه درمنجزات مریض	٦٣٦
ودآئع النبوة	٦٣٦

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه
ورود الشرعة باباحة المتعة	٦٣٧
وسآئل الشیعة	۲۱۰-۳٤٦
وسآئل الشیعة	٦٣٧
وسآئل المحبین	٣٤٧
وسائل مظفری	٣٤٧
وسیلة العظمی	٣٤٧
وسیلة القاصد	٥٢٨
وسیلة المعاد	٣٤٨
وسیلة المعاد	٦٣٧
وسیلة النجات	٣٤٨
وسیلة النجات	٣٤٨
وسیلة النجات	٦٣٨
وسیلة النجات	٦٣٨
وقآئع الایام	٣٤٨
(ھ)	
هدایة الامة	٢١٢
هدایة الانام	٦٣٨
هدایة الشیعة	٥٢٩
هدایة الصراط	٥٣٠
هدایة المسترشدین	٦٣٨
هدیة المؤمنین	٥٣٠
هدیة المؤمنین	٦٣٩
(ی)	
ینابیع الحکمة	٣٤٩
ینابیع المودة	٣٤٩
ینابیع الولایة	٥٣١
یوسفیه	٣٥١

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه
(الف)	
امیرالمؤمنین (علی بن ابیطالب ع)	٤
آقا دربندی (آخوند ملا، فاضل دربندی)	٢٢٥-٢٥٨-٢٧٧
آقانجفی مسجد شاهی اصفهانی (محمدتقی)	٢٤١-٢٤٨-٢٦١-٢٧٢-٢٩١-٢٩٣-٣٠٥-٥٥١-٥٦٨
آمدی	١٣٥
آوشی (علی بن عثمان)	١٩٧
ابراهیم دنبلی خوئی	٢١٩-٢٦٨
ابراهیم قطیفی	٥٢-٥٧٤
ابن ابی جمهور احسائی	٨٣-٦١٢
ابن ابی الحدید	١١٢
ابن ابی زینب (نعمانی)	
ابن ادریس حلی	٤٥١
ابن براج	٤٠١
ابن بطریق	١٢٧-٢٦٥
ابن تیمیه	٥٩٢
ابن جناح	٩
ابن حجر عسقلانی	٢٨-٣٠١
ابن حمزه مشهدی طوسی	٥٥٤
ابن خاتون (محمد بن علی) عاملی	٤٨
ابن داب	٨
ابن الدیبع	٢٥٣
ابن رازی (جعفر ایلاقی رازی)	١٥٢-١٥٣
ابن رشد اندلسی	٥٤١
ابن زهره	٥٥٤
ابن شعبه حرانی (حسن بن علی حرانی حلبی)	
ابن شهرآشوب	٣٣١
ابن صباغ مالکی	١٣٧-٢٩٧
ابن طاووس (رضی الدین علی) حلی	١٢٤-١٢٦-١٧٧-٢٢٧
ابن طاووس (غیاث الدین عبدالکریم) حلی	٢٩٥
ابن طلحهٔ شافعی	١٧٠
ابن طولون صالحی	٢٢٧
ابن طی (علی) عاملی	٤٢٠
ابن عباس (عبدالله)	٤
ابن عبد البر	٢٥٥
ابن غزی عامری (بدر الدین محمد)	٣٢٠
ابن الغرابیلی	٦٠١
ابن فهد حلی	٤٨٥-٤٨٧-٥٠٦
ابن قاسم (محمد عاملی)	
ابن قدامهٔ مقدیسی	٢٧٠
ابن قیم جوزیه	٦٨
ابن المتوج بحرینی	٤٨٣-٥٢٩
ابن میثم	١١٤-١١٥
ابن نما (نجم الدین جعفر) حلی	٣١٢
ابن الهایم	٥٥٣
ابن یوسف شیرازی	٣٤٥
ابوالحسن ابیوردی کاشانی	٤٥٨
ابوالحسن اصفهانی	٥٥٩-٦٣٨
ابوالحسن تهرانی	٣٤٩
ابوالحسن مرندی	٢٨٨-٣١٠-٣١٦-٣٤٢
ابو حنیفهٔ مغربی (نعمان)	

فہرست اسامی مؤلفین

نام	صفحہ
ابوداود سجستانی (سلیمان)	
ابوطالب قاینی	۵۳۱-۳۰۹
ابوعلی (احمد بن حسین)	۷
ابوعلی (فضل بن حسن) طبرسی	۱-۶۵-۲۲۷
ابوعلی (حسن) طوسی	۲۳۰
ابوالفضل خراسانی	۵۸۴
ابوالقاسم ابراهیمی کرمانی	۵۷۵
ابوالقاسم اشکوری	۵۴۳
ابوالقاسم اصفهانی	۵۹۳-۶۲۵
ابوالقاسم امام جمعۂ تهران	۶۳۶-۶۲۰
ابوالقاسم پاینده	۲۷۵
ابوالقاسم خوئی	۵۸۰
ابوالقاسم خوانساری	۶۲۷
ابوالقاسم رضوی لاهوری	۵۷۶-۲۶۱
ابوالقاسم سحاب	۵۳۲
ابوالقاسم سدهی	۳۴۰-۳۱۰
ابوالقاسم شریفی شیرازی	۲۴۳-۲۳۰-۳۳۳
ابوالقاسم طالقانی کجوری	۵۸۰
ابوالقاسم گلپایگانی	۵۰۰
ابوالقاسم بن عباس کربلائی	۴۶۴
ابواللیث سمرقندی (امام الهدی)	
ابوالمؤید خوارزمی	۲۵۵
ابو المعالی کرباسی	۵۲۹
ابونصر (حسن بن فضل) طبرسی	۶۵-۱۷۵
ابونصر (محمد بن قطان) غزنوی	۹۹
ابویعلی (شریف محمد بن حسن) جعفری	
طالبی	۲۳۸
ابو یوسف (یعقوب) قاضی القضات	۵۶۴
احمد احسائی	۱۰۵
احمد اردبیلی (مقدس اردبیلی)	
احمد اردکانی یزدی	۱۵۹
احمد (بن محمد بن عیسی) اشعری	۴۷۳
احمد برقی قمی	۱۶۳
احمد بہبہانی حائری	۶۱۷
احمد تولانی	۳۹۰
احمد جواهری	۲۴۹-۲۴۸
احمد خوانساری	۲۹۱
احمد دزفولی حائری	۶۰۵
احمد طبرسی (ابو منصور)	۵
احمد قسطلانی (قسطلانی)	
احمد کشوان	۵۶۵
احمد مقری تلمسانی	۱۳۶
احمد نائب الولایه	۲۳۲
احمد نراقی	۶۱۳
احمد نسائی (نسائی)	
احمد وقار (وقار شیرازی)	
احمد بن ابی الطیب اصفهانی	۵۵۰
احمد بن عامر طائی	۱۱۹
احمد بن عمر محمصانی بیروتی	۳۱۸
احمد بن محمد جوهری	۳۲۸
احمد بن زین العابدین عاملی	۱۸۲
احمد بن زینی دحلان	۲۲۶
اخطب خوارزم (ابوالمؤید موفق الدین)	۳۳۱
اربلی (علی بن عیسی اربلی)	
اسدالله قزوینی	۳۲۳
اسدالله شوشتری کاظمی	۵۱۳
اسدالله خوارقانی	۶۰۵

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه
اسفندیار الله آبادی کشمیری	۲۹۲
اسماعیل بهبهانی	۵۷۸
اسماعیل خواجوئی	۹۴-۱۰۴
اسماعیل سبزواری	۲۹۰-۳۱۵
اسماعیل شریف شاهرودی تهرانی	۷۷
اسماعیل صدر	٤۹۸
اسماعیل عقیلی نوری	٦۳۷
اسماعیل فریز هندی (قوام الواعظین)	۲٦۹
اسماعیل بن محمدتقی هروی	۳۸۵
اکبر مهدی کاظمی جرولی (نسیم)	۳۲۷
الهی اردبیلی (حسین)	۱۹۳
امام الهدی (ابواللث نصر بن محمد) سمرقندی	۳۰۰-٤۵۷
(ب)	
بحر العلوم (مهدی بن مرتضی) طباطبآئی	٤۱۹-۵۰۵
بخاری (محمد)	۲۸۵
بدایع نگار (محمد ابراهیم نواب) و (مهدی	
بدایع نگار) و (فضل الله بدایع نگار)	
بدرالدین ابراهیم نیشابوری	٤۳۸
برقی (احمد برقی قمی)	
برگلی (محمد)	۲۷۹
بلقینی	٤۱٤
بهائی عاملی (شیخ بهائی- بهآء الدین محمد)	۱٤-۳۵۲-۳۹۱-٤۰٤-٤۰۵-٤۱٤ - ٤۲۹ - ٤٤٤-۵۰٤-۵٦۳
بهاء الدین (محمد بن سرمدی)	۲۵۲
بهاء الدین مشرقی نجفی (محمد بن محمد رضا مشرقی)	۳۱۱
بیدل قزوینی	
بیدل کرمانشاهی (حاج محمد)	۲٤٤
بیهقی (علی بن زید بن حاکم بیهقی)	
(پ)	
پیر محمد دده	۳٤۷
(ت)	
تاج الدین عاملی	۳۸
ترمذی (محمد بن عیسی)	۲۸٦
تقی الدین سبکی (سبکی)	
تقی (محمد تقی) بن محمد صادق موسوی قاینی	٤۳۷-٤۳۸
توفیقی الفکیکی	٦۰۹
(ج)	
جعفر صادق ع (حضرت امام ابو عبدالله)	۳۰-٤٤-۵٤-۱٦۹
جاحظ بصری	۲۸۷
جعفر آل بحر العلوم	۵٤٦
جعفر شوشتری	۳۱۵-٤۰۸
جعفر کمرهٔ حویزی اصفهانی	٤۰۸-٤۱۲
جعفر نجفی (کاشف الغطآء)	٤۷۹
جعفر نقدی	۲۳۱-۳۳۷
جعفر بن احمد قمی ایلاقی رازی (ابن رازی)	
جعفر بن محمد دوریستی	٦۵
جلال الدین تهرانی	۵٤۹
جلال الدین دری	٦۳۱
جلال الدین دوانی	٤۱۲

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه
جلال الدین سیوطی	۴۱۲
جمال الدین خوانساری (آقا جمال)	۴۵
	۹۱-۴۰۹
جواد طارمی	۶۰۶
جواد عاملی	۶۱۷
جواد فاضل	۲۷۵-۲۹۶
جواد ملکی تبریزی	۵۳۷
جوهری (ملا محمد ابراهیم)	۱۲۶
جهانگیر ضیائی (ناظم الملک)	۲۶۲

(ح)

نام	صفحه
حاجی اشرفی (محمد اشرفی)	
حافظ رجب (رجب برسی)	
حبیب الله خوئی	۳۳۵
حبیب الله رشتی	۵۳۴-۵۶۰-۶۰۷
حبیب الله زیوانی	۳۵-۱۶۱-۱۹۶
حبیب الله کاشانی	۳۲۴-۳۴۸
حجة الاسلام اصفهانی (محمد باقر شفتی)	
حجة الاسلام تبریزی (محمد تقی مامقانی)	
حر عاملی	۲-۳۹-۷۰-۱۳۹-۱۸۴-۲۱۰
	۲۱۱-۲۹۷-۳۷۳
حسام الدین بن درویش حلی نحفی	۶۳۲
حسن آل طه (اشرف الواعظین)	۲۶۸
حسن ارومیهٔ	۲۴۸
حسن اسفندیاری (حاج محتشم السلطنه)	۵۴۵
حسن دیلمی (دیلمی)	
حسن شیعی سبزواری	۳۶-۹۰
حسن صدر کاظمی	۵۷۳

نام	صفحه
حسن طبرسی (عماد الدین، صاحب کامل بهائی)	
	۱۰
حسن (بن فضل) طبرسی (ابونصر طبرسی)	
حسن عدوی حمزاوی	۳۱۹-۳۲۳
حسن فانی (سید آقائی)	۲۲۸-۲۴۲-۲۹۸
حسن کاشانی	۴۱۱-۵۴۷
حسن لواسانی	۵۹۱
حسن محمودی	۱۸۲
حسن مسئله گو	۵۸۷
حسن مظفری	۲۷۳
حسن یزدی حایری	۲۳۱
حسن یزدی حایری	۳۳۷
حسن بن زین الدین عاملی	۱۸۴-۶۱۶
حسن بن سلیمان حلی	۱۴۹
حسن بن علی حرانی حلبی (ابن شعبه)	۲۴۷
حسن بن محمد سبزواری	۶۵
حسین آل عصفور	۲۹۹-۳۶۹-۳۷۳
حسین اهری	۲۶۰
حسین حایری کاشانی	۵۹۵
حسین خوانساری	۶۱۴
حسین طباطبائی بروجردی	۵۵۹
حسین طباطبائی قمی	۵۵۹-۶۱۰
حسین عاملی (عز الدین)	۱۳
حسین عرب باغی	۲۱۴-۲۱۸-۲۲۴-۲۲۷-
	۲۳۳-۲۴۳-۲۴۶-۲۵۱-۲۶۲-۲۶۸-
	۲۶۹-۲۷۰-۲۷۱-۲۷۹-۲۸۸-۲۸۹-
	۲۹۰-۲۹۱-۲۹۷-۲۹۹-۳۰۱-۳۰۳-۳۰۶-۳۱۷-

فهرست اسامی مؤلفین

نام — صفحه

۳۳۴-۳۳۶-۳۴۱-۵۳۵-۵۳۶-۵۸۱-۵۹۶-
۶۱۱

حسین فقیه سبزواری ۶۲۳

حسین کوه کمری ۵۷۹

حسین نقوی لکهنوی (سید العلماء) ۵۸۲

حسین نوری ۲۵۷-۲۶۶-۲۹۶-۳۰۵-
۳۰۷-۳۰۹-۳۲۲-۳۲۶-۳۳۷-۳۳۸-۳۴۱

حسین یزدی ۳۳۶

حسین بن ابراهیم حسینی قزوینی ۵۰۷

حسین بن بسطام ۱۲۲

حسین بن حمدان حضینی ۱۵۴

حسین بن خلیل رازی ۵۷۱

حسین بن شرف الدین اردبیلی (الهی اردبیلی)

حلبی (علاء الدین ابوالحسن علی) ۵۵۳

(خ)

خادم ۵۳۷

خادم احمد ۵۸۷

خاك (محمد قزوینی)

خزازرازی قمی (علی بن محمد خزازرازی قمی)

خلف بن عبدالمطلب مشعشعی حویزی ۷۵

خلیل صیمری کمره‌ای ۳۴۴

خلیل قزوینی ۱۱۷

خواجوئی (اسماعیل خواجوئی)

خواجه نصیرالدین طوسی ۴۷۰

(د)

دیلمی (ابومحمد حسن) ۲۶-۲۲۳

(ذ)

ذکاء الملك (محمد حسین فروغی) ۲۵۰

نام — صفحه

ذوالمجدین (زین العابدین) ۶۰۲

(ر)

راوندی (قطب الدین راوندی)

راوندی (علی راوندی)

رجب برسی (حافظ رجب) ۱۳۸-۱۶۷

رضا همدانی ۶۱۵

رضاقلی هدایت ۳۲۵

رضی بن نبی قزوینی ۲۵۱

رفیعا طباطبائی نائینی (میرزا رفیعا، رفیع الدین محمد) ۱۰۹-۳۵۵-۴۱۴

روح الله مازندرانی ۲۳۳

روغنی (محمدصالح قزوینی)

ریاست علی ۵۶۹

(ز)

زید بن علی بن الحسین (ع) ۶۲۸

زکریا انصاری سنیکی ۶۲۹

زواری (علی بن حسن زواری)

زین الدین ملیباری ۶۰۱

زین العابدین کرمانی ۵۸۸-۶۲۳

زین العابدین مازندرانی حایری ۵۷۰

(س)

سبط بن الجوزی (یوسف) ۲۴۷

سبط الحسن حسینی (فاضل هنسوی)

سبکی (تقی الدین علی بن عبد الکافی)
۲۸۴-۳۸۸

سعدالدین (مسعود) تفتازانی ۱۰۰

سعید راوندی (قطب الدین راوندی)

سلار دیلمی (حمزه) ۵۵۴

فہرست اسامی مؤلفین

نام	صفحہ
سلطان محمد بن تاج الدین	۲۴۶
سلیم بن قیس ہلالی	۱۵۰
سلیمان بن اشعث سجستانی	۲۷۸
سلیمان قندوزی	۳۴۹
سندی (نورالدین محمد)	۲۵۹
سید رضی (شریف رضی)	
سید مرتضی (علم الہدی - شریف مرتضی)	
سید میرزا جزایری	۶۹
(ش)	
شاذان بن جبرائیل قمی	۹۷-۱۳۷-۳۶۰
شاہ طاہر دکنی	۴۵۵
شاہ محمد اہل اللہ دہلوی	۵۵۷
شبلنجی (مؤمن)	۳۴۱
شرف الدین جووندی	۱۰۶
شرف الدین خویدکی	۳۰۲
شریف آل صاحب جواہر	۳۱۲
شریف رضی (محمد بن حسین)	۱۹۹
شریف مرتضی (علم الہدی علی بن حسین)	۳۶۷-۵۵۳
شہاب الدین (احمد بن حجازی) فشنی	۲۴۴
شہید اول	۱۲-۸۳-۳۶۵-۴۲۰-۴۷۵-۴۸۵-۵۴۴-۵۷۲-۶۳۵
شہید ثانی	۱۹۴-۳۶۳-۴۲۷-۴۲۸-۴۳۱-۴۳۴-۴۴۶-۴۴۹-۴۶۹-۴۹۶-۵۰۱-۵۱۲-۵۱۳-۵۱۴-۵۲۴-۵۷۴-۶۰۴
شیخ الاسلام تبریزی (محمود طباطبائی تبریزی)	
شیخ الرئیس (ابن سینا)	۳۶۲
شیخ طوسی	۱۹-۵۵-۲۳۰-۳۷۲-۴۱۸-۵۵۳-۶۰۸
شیخ العالم اکبرآبادی	۳۳۸
شیخ العراقین (عبدالحسین تہرانی)	۵۴۷
شیخ العراقین (علی مازندرانی حایری)	۶۰۴
شیخ الکبیر (محمد حسن بارفروشی)	
(ص)	
صالح مازندرانی	۱۰۹
صدرالدین صدر	۳۳۷
صدرالدین چہار سوقی اصفہانی	۶۳۵
صدرالدین (محمد بن محمد حسن) قزوینی تہرانی	۲۳۳-۲۷۴
صدر المتالہین (ملا صدرا)	۱۰۸
صدوق (ابوجعفر محمد)	۲۳-۲۷-۵۳-۶۳-۶۵-۸۲-۹۷-۱۲۷-۱۲۸-۱۵۸-۱۷۲-۱۸۵
صفار (محمد بن حسن قمی)	۳۶
(ض)	
ضیائی (جہانگیر ضیائی)	
ضیاء الدین عراقی	۵۸۰-۵۸۱-۵۸۸
«ظ»	
ظفر مہدی نقوی	۲۷۸
«ع»	
علی بن موسی الرضا ع (حضرت امام ابوالحسن)	۸۹-۱۰۰-۱۱۹-۴۷۳
عباس حایری تہرانی	۲۸۱
عباس قمی	۲۲۰-۲۳۰-۲۴۲-۲۵۸-۲۷۷-۲۸۷-۲۹۷-۳۳۰-۳۳۹-۳۴۰-۳۴۱-۵۹۹

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه
عباسعلی (معین الواعظین) اصفهانی	۲۹۸
عبدالجبار شکوئی	۳۲٤
عبدالجمیل بن محمود بن صافی	۵۱۵
عبدالحسین تهرانی (شیخ العراقین)	
عبدالحسین شرف الدین عاملی	۳۰۷-۳۱٤
عبدالحسین لاری	۲۲۹-۵٤۸
عبد الخالق یزدی	۱٦۹-۲٤۲
عبدالرحمن جامی	٤۳
عبدالرحیم کرمانشاهی	۲۷٦
عبدالرزاق حسنی بغدادی	۵٤۸
عبدالرزاق (کمال الدین) کاشانی	۱۰۲
عبد الرسول فیروزکوهی	۵۹۲
عبد السلام آخوندزاده	۵۹۸
عبد الشکور سالیانی	۱۵۸
عبد الصاحب جواهری	۲۲٦
عبدالفتاح مراغه ای	٤٦۷
عبدالقادر گیلانی	٦۰۰
عبدالکریم یزدی حایری	۵۹٤
عبداللطیف	۵٤۷
عبداللطیف سبکی	۵٤٤
عبدالله بحرینی	۲۹۲
عبدالله بلادی بوشهری	۵۸۵
عبدالله جزایری	٤۲۱
عبدالله سماهیجی	٤۹۹-۵۳۰
عبدالله شبر	۱۸-٦۷--۲۱۷-٤٤۲
عبدالله شوشتری	۳۹۳-٤۰٦-٤۸۹
عبدالله شهید شوشتری	۱٤
عبدالله شیرازی	۵٦٦
عبدالله مامقانی	۲۷٦-۳۲۰-۵۳۳-۵٦۷-۵۷۷-٦۰۵-٦۱۱-٦۲٤-٦۲٦-٦۳٦-٦۳۸
عبدالله بن جعفر حمیری قمی	۱٤۰
عبدالله بن خلیل	٤٤۵
عبدالنبی عراقی	۵۳۵-۵۳۸-۵٤۰
عبدالوهاب شعرانی	۳۱۸-٦۳۲
عبیدالله محبوبی بخارائی	۵۹۱
عدنان بن سید شبر موسوی	۵٦۸
عسکری (حاج میرزا)	۵۲۵
علاء الدین (محمد) گلستانه	۱۹٤
علامهٔ حلی	۳۵۷-۳۷٤-۳۸۲-۳۹٦-٤۷٦-٤۹۲-۵۲۰
علم الهدی (شریف مرتضی)	
علم الهدی فال اسیری	٦۱٦
علی ایروانی	۵٦۱
علی بحرالعلوم	۵٤۲
علی بحرینی	٦۰٤
علی بحرینی سیرجانی	٦۳۵
علی بغدادی	۱۸۲
علی بهبهانی	۳۲٤
علی تواینی نحاریری عاملی	۳۹۰
علی تولانی	۳۹۰
علی حایری لاهوری	۵٤٤-٦۰۸
علی حسینی بغدادی	۵۵۲
علی خیابانی	۳٤۸
علی راوندی	۱۹۵
علی سغدی	۵۲٤

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه
علی شهرستانی	٦٢٦
علی طباطبائی حایری (صاحب ریاض)	٤٥٩
علی طباطبائی یزدی	٣٤٧
علی عاملی (ابن طی)	
علی عرب	٩٥
علی عریضی	١٥٣
علی علیاری	٦٢٨
علی فیروزکوهی	٥٩٢
علی قاری هروی	٦١٣
علی قزوینی	٣٢٧-٥٧٨-٥٩٥
علی کاشف الغطاء	٥٧٧
علی کربلائی	٣٨١
علی کنی (حاج ملا)	٥٤٦
علی گرگانی	٥٨٩
علی گنابادی (نورعلیشاه)	٥٧٢
علی منتظری	٥٦٣
علی واعظ شبستری (نصابی)	٢٥٧
علی یزدی حایری	٢٢٩-٢٧٢
علی بن ابی جامع	١٦
علی بن ابی سعد خیاط (ابوالحسن)	٦٥
علی بن احمد کوفی (ابو القاسم)	٢٢
علی بن حسن زواری	١٥٥-١٧٦
علی بن حسین مسعودی	٢١٦
علی بن داود خادم استرابادی	٢٩
علی بن زید بن الحاکم بیهقی	١٧١
علی بن عبدالعالی کرکی	٣٩٣-٣٩٤-٤٠٥-٤١٣-٤١٨-٤٤٢-٤٤٥-٤٥٤-٤٦٥-٤٧٤-٥٢٦
علی بن عیسی اربلی	١٥٦
علی بن محمد خزاز رازی قمی	١٥٧
علی بن محمد	٨٤
علی بن محمد لیثی واسطی	١٣١
علی بن محمد نباطی بیاضی	١٢١
علی اصغر بروجردی	٣٤٢
علی اصغر خوئی	٢١٧
علی اکبر فیروزکوهی	٦١١
علینقی بن سید حسن حاج آقا	٥١٨
علینقی لکهنوی	٥٣٨
عماد الدین آملی کجی طبری (ابوجعفر محمد)	٣٥
عماد الدین طبرسی (حسن طبرسی)	
عماد نقیب زادهٔ طباطبائی	٦٠٣
عمیدالدین عبدالمطلب حلی	٦٣٢
عنایت الله شیرازی	٢٤٨
عیاض بن موسی اندلسی (قاضی)	١١٦
(غ)	
غزالی (محمد)	٧٢
غلامرضا تهرانی	٦١٦
غیاث الدین ابن طاووس حلی (ابن طاووس)	
(ف)	
فاضل ایروانی (آخوند ملا محمد)	٦٣٤
فاضل دربندی (آقادربندی)	
فاضل شرابیانی	٥٦٩-٥٨٧
فاضل مقداد (مقداد سیوری)	
فاضل هندی (بهاءالدین محمد)	٤٨٠
فاضل هنسوی	٦٠٣
فتال نیشابوری (ابوعلی محمد)	٢٢٢

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه
فتح الله کاشانی	۵۳
فخار بن معد (شمس الدین)	۲۵۹
فخرالدین طریحی	۳۳٤
فخرالدین ماورآء النهری	٤۵
فخرالمحققین(یافخرالدین - محمد)	۳۷۲
	۳۹٦-٤٤۳
فرشته (محمد فرشته)	
فروغی(ذکآء الملک)	
فرهادمیرزا	۳۰۰
فرید خراسان (علی بن زید بن الحاکم بیهقی)	
فضل الله بدایع نگار	۳۱۰
فضل الله حکیم الهی	۲۹۳
فضل الله نوری	۵۷۹-۵۳٤
فضلعلی تبریزی	۲٦۰
فناری (محمد شاه)	۵۸۹
فیاض زنجانی	۵۳٤
فیض (الاسلام - علینقی) اصفهانی	۲٤۹
فیض الله تفرشی	٤٤۱-۲۱۸
فیض کاشانی	۱۳۵-۲۰۲-۲۵۱-٤٦٤-۵۰۹
	۵۱۰-۵۲٦-۵۹۲

(ق)

نام	صفحه
قاسم بن حسین خلخالی	٤۹۳
قاضی الدین اردکانی یزدی	۳۷۰
قاضی عیاض (عیاض بن موسی اندلسی)	
قاضی محمد سعید (محمد سعید قمی)	
قدوری (احمد)	٦۱۰
قربان بادشتی رود باری (بیدل قزوینی)	
قسطلانی (شهاب الدین احمد)	۱۷
قشیری (مسلم بن حجاج)	۱۱۸
قطب الدین راوندی (سعید)	۷۹-۱۱۱-۱۹۵

(ک)

نام	صفحه
کاظم رشتی	۲۲-۱۰۵-۱۰۷-۳۵٦
کراجکی (محمد بن علی کراجکی)	۱۷۳-۲۲٤
کریمخان کرمانی	۹۳-۱۹۷-۲۹٦-۳۵۵-۳۹۱
کلینی (محمد بن یعقوب)	۱٤۲
کمال الدین نور بخش	۵۹۱

«م»

نام	صفحه
ماجد بحرینی	۲٤٦
ماجد (بن فلاح) شیبانی	۵۷٤
مجلسی اول(محمد تقی)	۹۸-۱٦۱-۲۷۷-٤٤۵
مجلسی دوم (محمدباقر)	۱۰-۳۱-٤۲-٦۸-۷۷-
	۷۸-۱۲۸-۱٦۵-۲۱۸-۲۱۹-۲٤۹-۲۷۷-۲۸۸-
	۳۲۷-٤۲٤-٤۳۳-٤٦۵-٤۸۹-۵۲۲-۵۷٤
محب الدین(احمد بن عبدالله)طبری شافعی	۸۸-۹۹
محتشم السلطنه (حسن اسفندیاری)	
محسن اردبیلی (حالی)	۲۳۲-۵۸۹
محسن اعرجی کاظمی	٤۷۳-٦۳۷
محسن امین عاملی	۲٤٤-۲۹۰-۳۱۳
	۵۵۱-۵۵۳-۵٦٦-۵٦۷-۵۸۲-۵۹۵-٦۰٦
محسن حکیم نجفی	٦۱۲
محسن کرمانشاهی	٤۷٤
محقق اول (ابوالقاسم جعفر حلی)	٤۳۰-٤۵۲
	٤۹۱-۵۰۸-۵۵٤
محقق سبزواری (محمد باقر سبزواری)	
محقق قمی (ابوالقاسم)	۹۲-۱۰۸-۳۸۱
	٤۰٤-٤۲۵-٤٦۹-۵۵۱

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه
محقق کرکی (علی بن عبدالعالی کرکی)	
محمد آقا کرفسی	۳۰۵
محمد آملی	۵۵۰
محمد اخباری (میرزا)	۵۴۰
محمد ارباب قمی	۲۲۰
محمد استرابادی (میرزا)	۱۸۷
محمد اشرفی	۲۲۵-۵۹۲
محمد ایروانی (فاضل ایروانی)	
محمد بحر العلوم	۵۴۳
محمد تدین	۵۵۲
محمد خان کرمانی	۴-۲۷۱-۲۸۰-۳۰۵-۳۵۵
محمد خاتون آبادی	۴۰۹
محمد خسروشاهی	۵۷۵
محمد دمشقی شبلی (قاضی الدین)	۲۱۴
محمد دمشقی عثمانی	۵۷۳
محمد د هدار	۸۳
محمد رضوی ۳۵۶ -۴۲۹-۴۴۱-۴۵۸-۴۵۹-۴۶۱-۴۹۷-۵۱۶	
محمد رفاعی خالدی (ابوالهدی)	۲۸۹
محمد السایس	۵۴۴
محمد صبان	۲۲۶
محمد عاملی (صاحب مدارک الاحکام)	۴۶۱-۴۹۵-۵۵۸
محمد عصار	۱۹۶-۳۶۱-۴۷۱
محمد غروی خوانساری	۵۶۶
محمد فرشته	۳۱۱
محمد فیروزآبادی	۶۲۵

نام	صفحه
محمد قزوینی (خاک)	۳۰۰
محمد قصیر	۴۶۰-۵۱۵
محمد کتانی حسنی	۵۶۸
محمد لاهجانی	۲۸۰
محمد مجاهد (صاحب مناهل)	۳۶۴
	۵۰۵-۵۱۶
محمد مرودشتی شیرازی (جلال الدین)	۱۶۰
محمد مقدس زنجانی	۳۲۸
محمد ملک الکتاب	۲۷۳
محمد نجمی زنجانی	۲۸۷
محمد نراقی	۶۱۴
محمد واعظ نخجوانی	۳۲۵
محمد وانی	۵۸۹
محمد بن ابی بکر رازی حنفی (زین الدین)	۳۸۲
محمد بن ابی الحسن مشهدی (معز الدین)	۳۷۹
محمد بن ابیطالب استرابادی	۵۰۶
محمد بن جریر آملی صغیر	۸۶
محمد بن حسن عاملی (فخر الدین ابوجعفر)	۷۴-۴۰۷
محمد بن حسن مشهدی	۱۵۹-۴۵۶
محمد بن سلامه مغربی قضاعی	۱۵۱
محمد بن شرف الدین علی جزایری (سید میرزا جزایری)	
محمد بن عبدالفتاح تنکابنی	۴۳۷
محمد بن حاج شفیع	۱۹۱
محمد بن عبدالله خطیب عمری تبریزی	۱۶۸
محمد بن عقیل علوی یمنی	۳۳۹

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه
محمد بن علی اشرف طالقانی	۲۹۹
محمد بن عیسی ترمذی (ترمذی)	
محمد بن قاسم	۴۳۵
محمد بن محمد	۶۶
محمد بن محمد شمیری	۶۵
محمد بن محمد عیناثی جزینی عاملی	۳
محمد بن محمد تقی حسینی نجفی شیرازی (رضی الدین)	۶۴
محمد (بن محمد بن علی) رضوی (صدر الدین)	۵۱۹
محمد بن محمد بن علی بن صادق	۱۰۰
محمد بن محمد حسن رضوی طوسی	۳۸۴
محمد بن محمد علی هرندی اصفهانی	۴۷۵
محمد بن محمود مشرقی (بهآء الدین)	۴۳۶
محمد بن مرتضی کاشانی (نور الدین کاشانی)	
محمد بن مصطفی آق کرمانی	۲۷۹
محمد بن مکی عاملی (شهید اول)	
محمد ابراهیم خوزانی اصفهانی	۴۲۸
محمد ابراهیم کرباسی	۳۵۹ - ۴۶۴-۶۰۳-۶۲۹-۶۳۴
محمد ابراهیم نواب (بدایع نگار)	۴۷
محمد اشرف عاملی	۲۹۸
محمد امین استرابادی	۹۱
محمد باقر بیرجندی	۱۹۸-۲۴۲-۳۰۴-۳۲۸
محمد باقر حسینی تبریزی	۳۷۱
محمد باقر تبریزی (امام جمعه)	۴۴۰
محمد باقر دهدشتی بهبهانی	۸۸
محمد باقر سبزواری (محقق سبزواری)	۴۲۲-۴۳۵-۴۸۱-۴۸۹
محمد باقر شفتی بید آبادی (حجة الاسلام اصفهانی)	۳۷۷-۴۸۴
محمد باقر شیرازی	۲۳۱
محمد باقر فشارکی	۲۱۴-۲۶۹-۲۹۲
محمد باقر قره‌جه داغی اسکوئی	۶۱۷
محمد باقر کجوری تهرانی	۲۶۴
محمد باقر کرمانی	۲۹۹
محمد باقر کشمیری	۵۳۷
محمد باقر کمره ای	۶۰۱
محمد باقر گنجه ای اصفهانی	۲۷۳-۳۲۱
محمد باقر نواب لاهجانی	۲۸۳
محمد باقر هرندی	۲۷۵
محمد باقر همدانی	۲۲۵-۴۸۴
محمد تقی برغانی قزوینی	۳۱۴-۵۲۱
محمد تقی تربتی	۳۸۷
محمد تقی دزفولی	۳۰۶
محمد تقی شیرازی	۵۴۸
محمد تقی قاینی (تقی بن محمد صادق موسوی قاینی)	
محمد تقی قمی	۵۶۴
محمد تقی قمی رضوی	۲۶۷
محمد تقی کاشانی	۲۲۳-۳۴۸-۵۳۶-۶۱۷
محمد تقی مامقانی (نیر، حجة الاسلام تبریزی)	۲۸۷
محمد تقی هروی اصفهانی حایری	۴۲۷
محمد جعفر استرابادی (شریعتمدار)	۴۶۶
محمد جعفر سبزواری	۴۵۴
محمد جعفر بن سلیمان فراهی	۴۸۱
محمد جعفر صفی آباده ای	۶۳۶

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه
محمد جعفر طاهری شیرازی	۵۳۶
محمد جعفر کبودرآهنگی (مجذوبعلیشاه)	۹۲
محمد جعفر کرمانشاهی	۳۷۷
محمد جواد اصفهانی	۱۷۴
محمد جواد بلاغی	۵۹۸-۵۴۹
محمد جواد صافی	۳۰۸-۳۰۷
محمد جواد قمی	۵۹۳
محمد جواد مشکور	۳۰۷
محمد حبیب الله شنقیطی	۳۰۶
محمد حسن آشتیانی	۵۷۷-۵۳۶
محمد حسن اردکانی یزدی	۲۷۸
محمد حسن بارفروشی (شیخ الکبیر)	۵۸۶
محمد حسن جزی	۶۰۹
محمد حسن سمنانی	۴۹۸
محمد حسن شعبان گردی قزوینی	۲۷۳
محمد حسن شیرازی	۵۳۲
محمد حسن صاحب جواهر الکلام	۵۲۵-۴۰۲
محمد حسن قزوینی حایری شیرازی	۲۷۴
محمد حسن مامقانی	۵۹۹-۵۷۱
محمد حسین اصفهانی	۵۴۹
محمد حسین اعسم	۶۲۷
محمد حسین شاه چراغی	۵۹۶-۲۴۵-۲۱۵
محمد حسین شریعتمدار تبریزی	۳۴۷-۳۰۹
محمد حسین شهرابی ارجستانی	۲۸۹-۲۸۸
محمد حسین کاظمی	۳۷۴
محمد حسین مظفر نجفی	۲۵۴
محمد حسین نائینی	۶۳۸-۵۵۸

نام	صفحه
محمد حسین بن علی اکبر	۲۳۱
محمد رحیم بروجردی	۴۹۰-۴۲۹-۴۲۶-۳۹۸
محمد رضا افضل	۵۸۱-۵۳۸
محمد رضا رجائی تهرانی	۵۶۵
محمد رضا شیرازی تهرانی	۵۳۹
محمد رضا طبسی	۶۳۰
محمد رضا واعظ تهرانی	۲۸۰
محمد رفیع	۴۳۸
محمد زمان مشهدی	۴۸۹
محمد زمان بن اسماعیل حسینی	۴۹۵
محمد سعید قمی (قاضی)	۲۷۹-۱۳۸
محمد سمیع شریف	۴۹
محمد شفیع بن محمد صالح	۳۱۵
محمد صادق واعظ	۶۲۹
محمد صالح برغانی قزوینی	۵۰۴-۳۱۸
محمد صالح حسینی ترمذی	۳۳۲
محمد صالح خلخالی	۵۳۳-۱۰۳
محمد صالح داماد	۴۵۷
محمد صالح روغنی قزوینی	۱۱۵
محمد طاهر حسینی	۵۵۰
محمد طاهری قاری هروی	۵۱۸
محمد طه نجفی	۵۳۹
محمد عباس شوشتری (مفتی)	۲۸۱
محمد عبده	۳۰۷-۲۸۴
محمد عبدالحسیب حسینی عاملی	۴۷۱
محمد علی اعسم	۵۹۰
محمدعلی بهبهانی (آقا)	۵۱۴-۴۱۰-۳۵۴

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه
محمد علی چهاردهی	٥٨٩
محمد علی خلخالی	١٠٦
محمدعلی رضوی	٤٩٠-٤٣٢-٤٢٥-٤١٠-٣٨٥
محمد علی موسوی خوانساری	٦٢١
محمد علی شاه عبدالعظیمی	٣٣٧-٢٣٣
محمد علی قرهجه داغی	٣١١-٢٧٥-٢١٩
محمد علی گلستانه	٢٤٤
محمدعلی مسجدشاهی اصفهانی (ثقة الاسلام)	٥٨١
محمد علی نجفی اسدی	٢٦١
محمد علی نخجوانی	٥٦٧
محمد علی واعظ تبریزی	٥٤١
محمد علی هزار جریبی	٣٨٨
محمد علی یزدی	٥٩٣
محمد فاضل مشهدی	٤٥٦
محمد فرید وجدی	٥٣٥
محمد قاسم طبیب	١٢٣
محمد کاظم خراسانی (آخوند)	٦٠٧-٦٠٣-٥٦٠
محمد کاظم شیرازی	٥٧٨-٥٧٧
محمد کاظم طباطبائی یزدی	٥٩٧-٥٩٦-٥٨١-٥٧٧-٥٦١
محمد کاظم مشهدی	٤٦
محمد کاظم بن محمد سعید	٦٧٦
محمد مسیح کاشانی	٢٤٥
محمد موسی بن جلال محمد کاشانی	١٩١
محمد مهدی اصفهانی	٢٣٤
محمد مهدی تنکابنی	٢٧٤

نام	صفحه
محمد مهدی حایری تهرانی	٦٣٩-٦٣٨-٥٨٥
محمد مهدی سبزواری	٥٦٥
محمد مهدی شهید حسینی	٥٢٣
محمد مهدی فهرستی	١٣٩
محمد مهدی قزوینی کاظمی	٦٣٧-٥٧٧-٣٠٥-٢٩٤
محمد مهدی کرباسی	٥١٠
محمد نصیر یزدی	٤١
محمد نصیر بن محمد صادق	١٥
محمد هادی بیرجندی	٢٥٠
محمد هادی تهرانی	٦٣٦-٥٨٩-٥٦٩
محمد هادی کاشانی	٤٦١-١٦٥
محمد هادی نائینی	٣٥١
محمد هاشم چهارسوقی اصفهانی	٥٧٥-٥٦٣
محمد هاشم خراسانی	٥٨١-٥٨٠-٥٧٥-٥٧٣
محمد هاشم طسوجی مرندی	٦١٩-٥٩٥-٣١٣
محمد هاشم نوری	٩٨
محمد یوسف البربری	٥٤٤
محمود امامی	٢٥٤
محمود زرندی	٢٤٣
محمود سجاسی قزوینی	٦٠٤
محمود طباطبائی بروجردی	٦٣٠
محمود طباطبائی تبریزی	٢١٥
محمود عراقی	٤٨٧-٢٦٦
محمود (بن علی نظری) کاشانی عزالدین	١٠٢
محمود کلباسی	٢٧٠
محیی الدین بن عربی	١٠٦

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه
محیی‌الدین نووی (نووی)	
مراد تفرشی	۵۱
مراد کشمیری	۵۲۸
مرتضی انصاری	۵۷٤-۵۹٤-۵۹٦-٦۲۰-٦۲۲
مرتضی خسروشاهی	۲۳۳
مرتضی مظاهری	۳۲۸
مستغفری (جعفر)	۱۲٤
مسعودی (علی بن حسین مسعودی)	
مسکین فراهی (معین الدین)	۳۲٦
مشکور حولاوی نجفی	۵۸۰-٦۲۷
مصطفی آل حیدر	۲٤۱
مصطفی محمد مالکی	٦۲۲
مفلح بن حسن صیمری	٤۰۳-٤٦۸
مفید (شیخ)	۷-۱۷-۱۰۱-۱٦۵-۵۵۳-٦۲۰
مقداد سیوری (فاضل مقداد)	۳۵۵-۳۸۹
مقدس اردبیلی (احمد)	۲٦۰-٤۳۹-٤۸۸-۵۷٤
ملا میرزا شیروانی	۹۳-٤۳۳
ممتاز الافاضل	۵٦۹
منتجب الدین حسکارازی	۱٦
منظور (احمد خوانساری)	
موسی فراهانی	۱۷٤
مهدی الهی قمشه ای	۳٤۰
مهدی بدایع نگار	۲٤۱-۵٤۲
مهدی خالصی	۵۷٦-٦۰٦
مهدی خوانساری	۵۵۳
مهدی طباطبائی (بحر العلوم)	
مهدی نجم آبادی	٦۳۱
مهدی نراقی	۳۱۷-۳۷۰
مهدی واعظ حایری	۲۷۸-۳۲۷
مهدی یزدی نجفی	۵۷۹
مهدی بن رضا حسینی	۳۵۵
میر داماد	۹٦-۱۰۱-۳۸٤-٤۱۳-٤۲٦-٤۵۰-٤٦۷
میرزا آقا اصطهبانی	۵۷۰
میرزا بیك قازریه	٤۸۹
میرزا رفیعیا (رفیعیا طباطبائی نائینی)	
میرك موسی مشهدی	٤۳۲
(ن)	
ناصرالدین صاحب الزمانی	۲۷٦
ناظم الاسلام کرمانی (میرزا محمد)	۲۹۰
نبی تویسرکانی	۳۰۸
نجفعلی زنوری	۲۵۷
نسآئی (احمد)	۲٦٤
نسیم (اکبر مهدی)	
نصابی (علی واعظ شبستری)	
نصرت (حاجیه)	۲۲۰-۳۱۸
نظام الدین صهرشتی	٤۹۰
نظام العلمآء (محمد رفیع) تبریزی	۲۱٤-۲۹۵
نظام العلمآء (محمود) تبریزی	۲۸۵
نظرعلی طالقانی	٦۲٤
نظرعلی کرمانی حایری	۲۳۳
نعمانی (شیخ)	۲۹۵
نعمان بن ابی عبدالله مغربی (ابوحنیفه)	۸۵
نعمت الله جزایری	۳۰-۷۱-۱٦۷-۱۷٤-۳٤۲-۵۳۰

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه
نورالدین کاشانی (محمد بن مرتضی)	۲۶۷
نوروزعلی بسطامی	۴۰-۲۷۶-۳۴۸
نووی (محیی الدین یحیی بن شرف)	۲۸۱-۶۲۸
نیر (محمدتقی مامقانی)	
(و)	
واصف	۳۲۵
واله (صدرالذاکر بن علی) ارومیهٔ	۲۵۲
وحید بهبهانی عیسی	۴۳۱-۴۴۲-۴۶۲-۵۳۲-۵۶۰
ورام بن عیسی	۱۶۲
ورام بن ابی فراس	۳۱۷
وقار شیرازی (احمد)	۲۷۲
ولی سرابی	۲۱۵
ولی الله رضوی حایری	۱۹۲
(ه)	
هادی بجستانی خراسانی حایری	۲۶۹-۵۷۶
هادی سبزواری (حاج ملا)	۱۰۴
هادی کاشف الغطاء	۳۱۹-۳۲۱

نام	صفحه
هادی نجم آبادی	۵۵۳
هاشم بحرینی	۳۷-۴۰-۱۵۷-۲۴۳-۲۹۴-۳۱۷-۳۱۹-۳۲۶-۳۳۸
هاشم حسینی	۳۵۶
هاشم کاظمی	۲۷۱
هبة الدین شهرستانی	۳۱۲-۵۵۰
هبة الله موسوی	۱۶۲
هدایت (رضا قلی هدایت)	
هلال بن یحیی بصری	۵۳۵
(ی)	
یحیی ارومیهٔ	۵۷۷
یحیی بحرینی	۳۰۴
یحیی حلی (نجیب الدین)	۵۲۷
یعقوب (قاضی ابو یوسف)	۵٦٤
یوسف استرابادی	۳۲۱-۵۷۸
یوسف بحرینی	۲۶۲-۳۶۷-۴۱۶-۴۳۴-۴۴۳
یوسف فومنی رشتی	۲۴۸

(مستدرك)

کلمهٔ : « طاووس » بغلط (طاوس) چاپ شده تصحیح فرمایند،

جملات اضافی را بترتیب ذیل اضافه و تصحیح نمایند :

صفحهٔ ۸ سطر ۲۸ این جمله اضافه شود : « بروایت فاضل نحریر شیخ محمد سماوی مؤلف(کتاب الجنة والنار) ابن جناح است»

صفحهٔ ۱۴ سطر ۵ پس از کلمهٔ : « دانسته » این جمله اضافه شود : شاید مؤلف ملاعبدالله بن محمود بن سعید شوشتری مقتول ومحروق درمیدان بخارا در سال ۹۹۷ باشد که در الذریعهٔ ج ۱ ص ۴۲۰ مذکور است »

مستدرک

صفحهٔ ۹۲ سطر ۱۰ پس‌از کلمهٔ: «شارح »
جملهٔ : از اعلام امامیه است که شناخته نشد »
حذف گردد و بجای آن این جمله نوشته شود:
« محقق قمی »

صفحهٔ ۹۲ سطر ۱۹ جملهٔ : « گمان میرود
نسخه بخط مؤلف باشد» حذف شود وبجای
آن این جمله ضبط شود : « این رساله ضمیمهٔ
کتاب غنائم الایام چاپ شده »

صفحهٔ ۱۲۶ سطر ۲۰ پس از کلمهٔ: «وچندی»
اضافه شود: «یا ۱۲۵۳ مدفون درقبرستان
آب بخشان »

صفحهٔ ۲۴۸ سطر ۹ پیش‌از کلمهٔ: «از فضلاء»
اضافه شود : « متوفای در ۱۳۶۸ »

صفحهٔ ۲۶۰ سطر ۱۱ پیش از کلمهٔ: « این
جلد » اضافه شود : «ریحانة الادب (ج ۲
ص ۴۸۰) آورده است که بفارسی و عربی
شعرمی‌سروده و (صفا) تخلص میکرده .
درسال ۱۳۰۷ هـ - ق مراجعت به تبریز نموده
بتدریس وانجام وظائف دینیه اشتغال داشته
بسال ۱۳۲۴ - ازتبریز بنمایندگی مجلس
شورای ملی منتخب وعازم تهران گردید .
در ۱۳۲۶ خانه اش غارت شد ، اخیرا در
دیوان عالی تمیز عضویت داشت ، در ۱۳۳۶
برای معالجه باروپا رفت ، درشب چهارشنبه
سلخ جمادی الاول ۱۳۳۹- در برلین بدرود
جهان گفته وحسب الوصیه در گورستان
مسلمین آنجا دفن شد »

صفحه ۲۶۲ سطر ۱۰ پس از کلمهٔ «عرب
باغی » اضافه شود: متوفای در ۱۴ رمضان
۱۳۶۹ مدفون درقبرستان عمومی رضائیه »

صفحهٔ ۲۸۱ سطر ۱۹ عبارات پس‌از کلمهٔ:
«کشف الظنون» تاکلمهٔ : « دانسته » حذف
شود وبجای‌آن‌آورده شود : « ج ۱ ص ۳۷۴
چاپ اسلامبول این کتاب را بنام (منهاج
فی‌شرح مسلم بن حجاج ضبط گردد »

صفحهٔ ۳۱۴ - سطر ۲۸ پس‌از کلمهٔ: «قصص
العلماء » اضافه شود : « فوآئدالرضویه ج ۲
تاریخ فوت را در ۱۲۶۳ وقبرش رادرقزوین
درجوار شاهزاده حسین تعیین نموده »

صفحهٔ ۳۳۳ سطر ۱۷- پیش از کلمهٔ «مقدمات»
اضافه شود : « متوفای در ۱۰ ربیع الاول
۱۳۶۸ »

صفحهٔ ۳۸۲ سطر ۲۶ - پیش از جملهٔ :
« تاریخ تحریر » اضافه شود : « خلاصهٔ این
کتابرا بشمارهٔ ۲۵۸ به‌بینید »

صفحهٔ ۳۸۵ سطر ۹ پس از کلمهٔ: «آورده»
اضافه شود : « شاید همان شیخ محمد حسین
قزوینی حائری باشدکه درالمآثر والاثار ص
۱۵۶ ذکر شده »

صفحهٔ ۴۰۸- سطر ۲۸ - پس از رقم ۳۸۵
اضافه شود : « تحقیق آن که درنجف دفن‌شده
چنانکه شاگردش قوام الدین سیفی قزوینی
درمرثیه اش اشاره نموده

صفحهٔ ۵۶۰ - سطر ۹ پیش ازجملهٔ : « چاپ
سنگی» اضافه شود: « وتاآخر باب‌وصیت‌را
دارد »

مستدرك

صفحهٔ ٦٤٦- پس‌ازسطر ٢١- اضافه شود :

« حاشیه بر کافی ٧٤ »

صفحهٔ ٦٤٧ - پس ازسطر ٢٤- اضافه‌شود:

« درة النجفیه ٢٦٨ »

صفحهٔ ٦٥٧ - پس از سطر ١٥- اضافه شود :

« المراح فی المزاح ٦١١»

صفحهٔ ٦٤٨ پس ازسطر ٢٣- اضافه‌شود:

« مناسك حج ٦٢٢ »

غلط نامه

صفحه	سطر	غلط	صحیح
١	١٥	منهم والعام الاکثر	علی عباده منهمو العام اکثر
١	٢٧	گه	که
٢	٩	به بیند	عمومی به بینید
٤	١	یگمقدمه	یکمقدمه
٤	٨	چهار	پنج
٤	١٢	افتقر چیست	افتقر معنی چیست
٨	٢٨	الگنی والالقاب	الکنی والالقاب
١١	١	تفضیل می‌نهادند	تفضیل صحابه می نهادند
١١	٢٢	الفوائد	الفوائد
١٤	٤	عدالصمد	عبدالصمد
٢٢	١٦	مصحج	مصحح
٢٦	٢٣	عبدالحبیب	عبدالحسیب
٢٧	٢	الزام النوصب	الزام النواصب
٣١	٢٠	زبن العابدن	زین‌العابدین
٣٧	١٦	ماشم	هاشم
٣٩	٧	وحاوی	حاوی
٤٠	١٨	خر	آخر
٤٤	١٤	درباب	در کتاب
٤٨	١٥	چسپانده	چسپانده شده

غلط نامه

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۵۹	۱۴	عبدالله الحینی	عبدالله الحسینی
٦۹	۲۴	۲۴ سند در	شامل ۲۴ مسئله در
۷۱	۲۷	مدنیة الحدیث	مدینةالحدیث
۹٦	۲۵	قطعه است	قطعه ایست
۹۹	۱۲	دردیباچه آورده	دردیباچه آورده شده
۱۰۰	۱۰	شرایع	شرآئع
۱۰۰	۲۵	سدهٔ	سدهٔ ۱۲ هـ ق
۱۰۳	۲۰	وسآئل	ومسآئل
۱۲۳	۱۴	مجرآء	مجراه
۱۲۷	۸	٦۷۲	٦۷٦
۱۲۸	۲٦	وحکم محاسن	وحکم ومحاسن
۱۲۹	۱۱	حمد	حد
۱۳۴	۱۳	هینئذ	حینئذ
۱۳۵	۴	ابوالفح	ابوالفتح
۱۳۵	۱۷	کا شالی	کاشانی
۱۵۵	۱۵	گتاب	کتاب
۱۵٦	۱۰	علی بن ابی الفتح	علی بن‌عیسی بن ابی‌الفتح
۱۵٦	۱۱	اربیلی	اربلی
۱۵۸	۱۵	نوشته ست	نوشته است
۱۵۸	۱۸	اورق	اوراق
۱٦۱	۵	صاحبقران	صاحبقرانی
۱٦۳	۳	اللخاطر	الخاطر
۱٦۳	۲۲	برقروز	برقروذ
۱٦۵	۲٦	نجوم لسمآء	نجوم‌السمآء
۱۹۵	۵	عثمان	عثمانی
۲۱۸	۱۷	حس	حسن
۲۱۹	۱۱	قرجه داغی	قره‌جه داغی
۲۲۴	۱۱	حدیثی	حدیث

غلط نامه

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۲۲۷	۱	وبچاپ سربی	که جداگانه چاپ سربی شده
۲۲۸	۱۲	گتاب	کتاب
۲۳۹	۱۳	ووظائفه	ووظائفه را
۲۴۱	۱۸	لشگر	لشکر
۲۴۱	۲۸	مذگور	مذکور
۲۴۲	۵	شیخ سماوی	شیخ محمد سماوی
۲۴۸	۱	تذکره العنایه	تذکرة العنایة
۲۵۹	۲۹	هذالعصر	هذا العصر
۲۶۵	۱۰	مدفون درصحن	مدفون در حجرهٔ اول از دالان صحن
۲۶۶	۲۱	یگمقدمه	یك مقدمه
۲۶۸	۲۱	زواجز	زواجر
۲۶۸	۲۵	ختم تالف	ختم تألیف
۲۶۹	۲۵	ذخیره المعاد	ذخیرة المعاد
۲۷۱	۷	لشگر	لشکر
۲۷۵	۱۵	استاد شاگر	استاد شاگرد
۲۷۷	۲۸	فرزند سید مجاهد	فرزند زادهٔ سید مجاهد
۲۷۸	۱	سفینة البحار الانوار	سفینة بحار الانوار
۲۸۲	۲۲	وهر وجلدی	وهر جلدی
۲۸۴	۲۷	این تیمیه	از ابن تیمیه
۲۹۳	۲۴	میرز	میرزا
۳۰۸	۷	متمتعه	ممتعه
۳۰۹	۱۵	کلباسی	کرباسی
۳۱۲	۱۶	صمئه	ضمیمهٔ
۳۱۳	۱۹	۱۰۰۱	۱۱۱
۳۱۸	۲۹	ص ۱۲-۲۱۱	ص ۱۱-۲۱۰
۳۱۹	۲۸	گشور	کشور
۳۲۰	۱	کمرئی	کمربنی
۳۲۲	۱۱	ازنظر	بنظر

غلط نامه

صفحه	سطر	غلط	صحیح
٣٢٩	٥	مکارم‌اخلاق	مکارم الاخلاق
٣٢٩	٢٧	مقتول در ١٢٣٨	مقتول در ١٣٢٨
٣٤٤	١٧	صمیری	صیمری
٣٥٠	٩	در ١٢٧٠	در ١٢٧٣
٣٥٢	٧	است	او است
٣٥٦	٢٤	عبدا الرحیم	عبدالرحیم
٣٥٧	٢٧	محمد ه شم	محمدهاشم
٣٦٥	٢٤	عشریة	عشیره
٣٦٧	١	پیش ١٢٥٢	پیش از ١٢٥٢
٣٦٧	٢٥	ماخوذی	ماحوزی
٣٦٨	٢٤	منزجات	منجزات
٣٧٨	١٤	بمشائل احکام	بمسآئل واحکام
٣٨١	١٢	تحفه‌المسافر	تحفة المسافر
٣٨٥	٧	محمد تقی	محمد تقی هروی
٣٨٦	١	دو مرحلهٔ	درمرحلهٔ
٣٨٩	٨	حسه	الحسین
٤٠٠	٢٧	باب ترتیب لقطه	باب لقطه
٤٠٢	٢٦	(ج ٦)	(ج ٥)
٤٠٣	٢٨	الذ زیعه ج ٢	الذریعه ج ٦
٤١٩	٧	٦٣٢	٦٣٣
٤٢٠	٨	عنوان تعریف	عنوان و تعریف
٤٢٢	٢٦	علوم دن	علوم دین
٤٣١	١٤	کتاب ا لحیوة	کتاب الحبوة
٤٣٢	١٢	اوخر	اواخر
٤٣٦	١٤	آورد	آورده
٤٦١	١٢	خریدا	خریداری

غلط نامه

صفحه	سطر	غلط	صحیح
٤٦٧	١٧	مراغه	مراغه ای،
٤٦٩	١١	عامة	عامه
٤٧٠	٩	تحر بر	تحریر
٤٧١	١٣	شرحی ست	شرحی‌است
٤٧٤	٢٥	ملاحسن	ملامحسن
٤٧٦	١١و١٩	قواعد الاحکام	قوا عد
٤٧٧	٢٢	تازة	تازه
٤٨٦	٢٧	یخلف الریح	یخلف ریح
٤٨٧	١٩	محمو عراقی	محمود عرا قی
٤٨٩	١٤	صلوة	صلو ة
٤٩١	١٧	تامی	نا می
٥٠٤	٥	برقاننی	بر غانی
٥٠٤	٢٢	آیات احکام	آیات الاحکام
٥١٢	١١	مفاتیح اشرآئع	مفاتیح الشرآئع
٥١٥	٢	چه آنچه در	چه در
٥١٩	٢٩	التی تم	تم
٥٢٠	١٨	جزء هفتم	جزء هفتم
٥٢١	٩	شرآئع لاسلام	شرآئع الاسلام
٣٣٣	٦	١٣٠٩	١٣٣٩ هـ ـ ق
٥٣٣	٧	اد بیات	ادبیات
٥٣٣	٢٣	عملین	علمین
٥٣٤	١٥	منوفا	متوفای
٥٣٥	١٨	نمود	نموده
٥٣٦	١٧	ارساله	برساله
٥٣٦	٢٢	عرافی	عراقی
٥٤٦	٢٠	زد	نزد
٥٥٣	٢٣	مهدی	مهدی خوانساری (٣)
٥٥٣	٢٥	حلبی خوانساری (٣)	حلبی

غلط نامه

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۵۵۷	۸	اسلامبول	اسلانمول
۵۵۸	۲۴	واضع	مواضع
۵۶۰	۲۳	تحصل	تحصیل
۵۶۴	۲۷	داشوران	دانشوران
۵۷۱	۲۹	مقیاس الهدایه	مقباس الهدایة
۵۷۵	۷	اراو	ازاو
۵۷۸	۲۴	شیخ جعفر کاشف الغطآء وشیخ حسن فرزند ش	شیخ حسن کاشف الغطآء
۵۸۲	۱۹	سید لعلمآء	سیدالعلمآء
۵۸۷	۶	حسین	حسن
۵۹۱	۲	تحریر	نحریر
۵۹۲	۴	حاج محمد حسن	حاج میرزا محمد حسن
۶۰۱	۲۵	بد نام	بدونام
۶۰۱	۲۶	غامة الاختصار	غاية الاختصار
۶۰۲	۲۴	شیخ ابوالفاسم	شیخ ابوالقاسم قمی
۶۱۸	۱۹	دارد	را دارد
۶۲۰	۱۲	ابو الفاسم	ابو القاسم
۶۲۴	۱۸	تارختم	تاریخ ختم
۶۲۶	۳	منتخب المسآئل	منتخب الرسآئل
۶۲۶	۲۵	اعنکاف	اعتکاف
۶۲۸	۸	بن ابی طالب	علی بن أبیطالب
۶۲۹	۲۸	سینکی	سنیکی
۶۳۰	۱	سیسکه	سنیکه
۶۴۳	۱۵	تبصرة المؤمنین	تبصرة الولی
۶۴۳	۱۲	تحفة المجالس ۳۴۶	تحفة المجالس ۲۴۶
۶۴۶	۶	حجة البالغة ۵۷	حجة البالغة ۷۵
۶۴۶	۱۳	حدیقة الشیعة ۱۶۰	حدیقة ۲۶۰
۶۵۲	۱۷	شرح نهج البلاغة ۲۸۳	شرح نهج البلاغة ۲۸۴

غلط نامه

صفحه	سطر	غلط	صحیح
٤٦٧	١٧	مراغه	مراغه ای،
٤٦٩	١١	عامة	عامه
٤٧٠	٩	تحر بر	تحریر
٤٧١	١٣	شرحی ست	شرحی‌است
٤٧٤	٢٥	ملاحسن	ملامحسن
٤٧٦	١١و١٩	قواعد الاحکام	قوا عد
٤٧٧	٢٢	تازة	تازه
٤٨٦	٢٧	یخلف الریح	یخلف ریح
٤٨٧	١٩	محمو عراقی	محمود عرا قی
٤٨٩	١٤	صلوة	صلو ة
٤٩١	١٧	تامی	نا می
٥٠٤	٥	برقاننی	بر غانی
٥٠٤	٢٢	آیات احکام	آیات الاحکام
٥١٢	١١	مفاتیح اشرآئغ	مفاتیح الشرآئع
٥١٥	٢	چه آنچه در	چه در
٥١٩	٢٩	التی تم	تم
٥٢٠	١٨	جزء هفتم	جزء هفتم
٥٢١	٩	شرآئع لاسلام	شرآئع الاسلام
٣٣٣	٦	١٣٠٩	١٣٣٩ هـ ـ ق
٥٣٣	٧	اد بیات	ادبیات
٥٣٣	٢٣	عملمن	علمین
٥٣٤	١٥	متوفا	متوفای
٥٣٥	١٨	نمود	نموده
٥٣٦	١٧	ارساله	برساله
٥٣٦	٢٢	عرافی	عراقی
٥٤٦	٢٠	زد	نزد
٥٥٣	٢٣	مهدی	مهدی خوانساری (٣)
٥٥٣	٢٥	حلبی خوانساری (٣)	حلبی

غلط نامه

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۵۵۷	۸	اسلانمبول	اسلانمول
۵۵۸	۲۴	واضع	مواضع
۵۶۰	۲۳	تحصل	تحصیل
۵۶۴	۲۷	داشوران	دانشوران
۵۷۱	۲۹	مقیاس الهدایه	مقباس الهدایة
۵۷۵	۷	اراو	ازاو
۵۷۸	۲۴	شیخ جعفر کاشف الغطآء وشیخ حسن فرزند ش	شیخ حسن کاشف الغطآء
۵۸۲	۱۹	سید لعلمآء	سیدالعلمآء
۵۸۷	۶	حسین	حسن
۵۹۱	۲	تحریر	تحریر
۵۹۲	۴	حاج محمد حسن	حاج میرزا محمد حسن
۶۰۱	۲۵	بد نام	بدونام
۶۰۱	۲۶	غامة الاختصار	غایة الاختصار
۶۰۲	۲۴	شیخ ابوالقاسم	شیخ ابوالقاسم قمی
۶۱۸	۱۹	دارد	را دارد
۶۲۰	۱۲	ابو الفاسم	ابو القاسم
۶۲۴	۱۸	تارختم	تاریخ ختم
۶۲۶	۳	منتخب المسآئل	منتخب الرسآئل
۶۲۶	۲۵	اعنکاف	اعتکاف
۶۲۸	۸	بن ابی طالب	علی بن ابیطالب
۶۲۹	۲۸	سینکی	سنیکی
۶۳۰	۱	سینکه	سنیکه
۶۴۳	۱۵	تبصرة المؤمنین	تبصرة الولی
۶۴۳	۱۲	تحفة المجالس ۳۴۶	تحفة المجالس ۲۴۶
۶۴۶	۶	حجة البالغة ۵۷	حجة البالغة ۷۵
۶۴۶	۱۳	حدیقة الشیعة ۱۶۰	حدیقة ۲۶۰
۶۵۲	۱۷	شرح نهج البلاغة ۲۸۳	شرح نهج البلاغة ۲۸۴

غلط نامه

صفحه	سطر	غلط	صحیح
٦٥٣	٢٨	عروة الوثقی ٢٩٧	عروة الوثقی ٥٩٧
٦٥٩	١٧	منتهی المطلب ٥٢٠-٥٢٦	منتهی المطلب ٥٢٠-٦٢٦
٦٥٩	٢٣	مواهب العلیة ٣٢٧	زائد
٦٦٤	١٣	نوفیقی الفکیکی	نوفیق الفکیکی

چاپخانهٔ طوس
مشهد
مجید روین تن
١٣٢٩

م
۲۸۴
ج
۵
ن
۱
ف
۰۱۷۶۳
۹۵۹
فهرست کتابخانه آستانه قدس رضوی مشهد جلد پنجم
DATE
No.
DATE
No